

1571

Ed. V. di suor Giovanna Serafino
quale prega tutte quelle che in
questo segerano auegliene somma
cura e no lasciarlo in Letterino
D. Dio m. di questo

III

1050
1050

Sermones de sanctis per anni circulū fratris
Jacobi de voragine ordinis predicatorū.
quōdam archiepiscopi Januēsis. cuꝝ
registro eorūdem in principio.

Campanus Minorista lectori felicitatem.

Habes humanissime lector: facidi voraginis sanctuarium diligentissime emendatum tot prius erroribus imersum: quod si in auctoris manus incidisset tanquam futiliter abscisset incognitum: modo non secus hac redituum a noua egredies officina ita ex cultum nitidum: et ab omni falsitate purgatum: ut tam necesse sit gratum occupat: carumque ab omnibus excipitur. quod si forte aliquod impolitius offenderis: non mihi sed imprimendum quotidianis efflagitationibus ascribas. Impulsi tamen Campanum tuum tam arduum subiisse laborem prudentissimi viri Jacob bibliopole Papiensis largitas imensa: ac sumus butus operis quez habebat affectus: qui pro labore: pro sumptu: atque solertis cura: tum voraginis presens sanctuarium: tum dominicale: quadragesimaleque in hac portatili impressione peregerit lectoris iudicio relinquo: astringit me urgentius lectionis utilitas quam (ita deus me bene amet) tam propinquum inuenit: ut liquide testor: quodcumque ceteri precones eximia magna librorum catastra ediderint ab hoc uberrimo fonte auisse videantur. Quare ne longa verborum serie Latontane frontis tue rugas imponam: acriter te oblectantes predicationis censura moneo et exortor: ut paruo hunc emas ere: tam utile: tam ubertem: quod nullo quasi pondere in sinu clausisse: vel si delere tecum Comitem tulisse nunquam penitebit. Vale.

Tabula

Tabula index in sermonibus de sanctis extimij sacre theologie doctoris fratris Jacobi de voragine ordinis predicatoꝝ: demonstrans quot sermones habeat. & primus sermonem cuiuslibet sancti quoda charta inueniri debeat feliciter incipit.

De sancto andrea aplo. f. iij.	car. 1.
De sancto nicolao epo. f. v.	car. 3.
De sancta lucia virgie. f. iij.	car. 6.
De sancto thoma aplo. f. iij.	car. 7.
In vigilia natiuitatis dñi. f. v.	car. 9.
In natiuit. dñi nri Jesu xpi. f. ix.	car. 12.
De scō stepho pthomartyre. f. v.	car. 17.
De sancto iohanne apostolo & euāgelista ser. v.	car. 20.
De innocentibus. ser. iij.	car. 23.
De sancto thoma episcopo Cantuarien si. ser. iij.	car. 26.
De sancto siluestro papa. f. iij.	car. 28.
De circūcisione domini. ser. v.	car. 29.
De epiphania domini. ser. vi.	car. 32.
De scis fabiano & sebastião. f. iij.	car. 36.
De sancta agnete virgie. ser. iij.	car. 38.
De scō vincētio martyre. ser. iij.	car. 40.
De pueriōe sc̄i pauli apli. f. v.	car. 43.
De purificatōe b̄e virgis. f. v.	car. 47.
De scā agatha v̄gie & mar. f. iij.	car. 50.
De cathedra sancti petri. ser. ij.	car. 53.
De sancto mathia aplo. ser. ij.	car. 54.
De sancto gregorio papa. f. iij.	car. 58.
De sancto bñdicto abbate. f. iij.	car. 60.
De annūciatōe b̄e virgis. f. vii.	car. 62.
In cena domini. ser. vi.	car. 68.
De sacro die parasceues. f. vii.	car. 63.
De sabbato paschali. ser. ii.	car. 78.
In die sancto pasche. ser. v.	car. 79.
Seria sc̄da post pascha. f. vnic⁹	car. 82.
Seria t̄tia post pascha. ser. vnic⁹	car. 83.
De sancto ambrosio ep̄o. ser. iij.	car. 83.
De scō georgio martyre. ser. iij.	car. 86.
De scō marco euāgelista. ser. iij.	car. 88.
De sancto petro martyre. ser. ii.	car. 89.
De scō iacobo minori apostolo. ser. vnic⁹	car. 91.
De sancto philippo aplo. ser. ii.	car. 91.
De inuētōe sancte crucis. f. iij.	car. 92.
De scō iohāne an̄ portā latinā. f. ii.	car. 95.
In diebus rogarionū. ser. ii.	car. 96.
In die ascensionis dñi. ser. vi.	car. 97.
De trāslatōe b̄i v̄isci. ser. iij.	car. 100.

Sanctuarū

De spū scō in die p̄theco. f. vii.	car. 102.
De sancta trinitate. ser. iij.	car. 107.
De scō barnaba aplo. ser. vnic⁹	car. 109.
De sanctis gerualio & pthasio. ser. vnic⁹	car. 110.
De nat. sc̄i iohānis baptiste. f. v.	car. 110.
De sc̄is iohāne & paulo. ser. ii.	car. 114.
De sanctis apostolis petro & paulo: ser mo. iij.	car. 115.
De sancto paulo aplo. ser. ii.	car. 117.
De scā margaritha v̄gie. ser. iij.	car. 119.
De scā maria magdalena. ser. v.	car. 121.
De sancto iacobo aplo. ser. iij.	car. 125.
Ad vincula sancti petri. ser. ii.	car. 126.
De inuētōe sancti stephi. ser. si.	car. 127.
De sancto v̄isco p̄fessore. f. vi.	car. 128.
De scō laurētio martyre. ser. iij.	car. 133.
De sancto hippolyto cum socijs suis: ser. iij.	car. 136.
De assumptione gloriose Marie virḡinis: ser. ix.	car. 137.
De scō bernardo abbate. f. iij.	car. 146.
De sancto bartholomeo apostolo. ser. iij.	car. 149.
De scō augustino ep̄o. ser. iij.	car. 152.
In decollatione sancti iohannis baptiste ser. iij.	car. 156.
De natiuitate beate marie virḡinis: ser mo. v.	car. 158.
In exaltatōe sc̄e crucis: ser. iij.	car. 161.
De scō mattheo aplo: ser. iij.	car. 154.
De sancto mauritio cum socijs suis: ser mo. ii.	car. 162.
De scis cosina & damiāo: ser. ii.	car. 165.
De sancto michaele archangelo: sermo. vij.	car. 169.
De scō hieronymo p̄fesso. f. iij.	car. 173.
De scō frācis̄co p̄fessore: ser. iij.	car. 176.
De sancto dionysio ep̄o: ser. iij.	car. 179.
De scō Inca euāgelista: ser. iij.	car. 181.
De sanctis symone & iuda apostolis: ser mo. iij.	car. 184.
In festo oīum sanctorū: ser. vi.	car. 185.
De p̄memoratōe aiay: ser. viii.	car. 190.
De sancto martino ep̄o: ser. iij.	car. 151.
De scā cecilia virḡine: ser. iij.	car. 153.
De sancto clemēte papa. ser. ii.	car. 155.
De b̄a Katherina v̄gine. f. ij.	car. 156.
De dedicatōe ecclesie: ser. iij.	car. 158.
De dedicatōe altaris: ser. vnic⁹	car. 160.
De celebratōe misse: ser. iij.	car. 161.

Incipit tabula in sermones d̄ sanctis
 p̄clarissimi sacre Theologie doctoris
 fratri Jacobi de Voragine ordinis p̄di-
 catorū: quondā archiep̄i Januēsis s̄z or-
 dinē alphabetti: tāgēs mās gnāles in sin-
 gulis sermonibus cōtētas.

A Ser triplex est
 s̄. clxxxliii. car. 120
 Agathe v̄rgitas quadrū-
 p̄līcter p̄mendat̄. s̄. lxxxliii. car. 51
 Agatha p̄mendat̄ a trib̄. s̄. lxxxv. i p̄m-
 cipio car. 52
 Agatha quadrupl̄ certauit. s̄. lxxxliii. i
 principio car. 50
 Agatha multiplic̄i radīo conuiscat̄ s̄.
 lxxxliii. in fine car. 51
 Agatha p̄ticipat cū angelis i trib̄ ser.
 lxxxliii. post p̄m. car. 51
 Agnes triplex h̄uit certamē s̄. lxxv. i p̄m-
 cipio. car. 38
 Agnes h̄uit q̄nq̄ incitāmēta carnis s̄.
 lxxv. post p̄m. car. 38
 Agnes multa patiebat̄ a tyrāno s̄. lxxv.
 in medio car. 38
 Agnes sp̄suz suū multiplex p̄mēdauit
 s̄. lxxv. in medio car. 39
 Agnetis triplex desp̄satio. s̄. lxxv. in
 p̄m. car. 39
 Agnes desp̄sari carnalr̄ respuit s̄mo
 lxxv. post mediū car. 39
 Agnetis pulchra facies s̄mo. lxxv. in fi-
 ne car. 39
 Agnes fuit robusta: decora: & leta s̄mo
 lxxvi. in p̄m. car. 38
 Altare cur lauat̄ in cena d̄ni s̄. cx. i me-
 dio. car. 73
 Altaris p̄secratio: multa i se p̄tinet s̄.
 ccciiij. post p̄m. car. 207
 Altaris p̄secratio. 7. regit circuit̄. s̄bi
 in medio. car. 207
 Altar̄ debet eē sanctum. i. mūdū in fi-
 ne. car. 208
 Ambrosius in quadruplici statu dege-
 bat. s̄. cxxvij. i p̄m. car. 83
 Ambrosius assimilat̄ ap̄i: leont̄: & fauo-
 mellis s̄. cxxvij. p̄ totū. car. 84
 Ambrosij triplex p̄uilegiū s̄. cxxix. i p̄m-
 cipio car. 85
 Ambrosi⁹ exaltatus p̄ tria s̄. cxxvij. p̄
 p̄m. car. 84

Ambrosius tria docuit beatū August. s̄.
 cxxvij. post p̄m. car. 84
 Amor dei sex opatus ē i magdalena s̄.
 clxxxix. p̄ totū car. 123
 Amicitia vera cognoscit̄ p̄ septē s̄. cclx.
 p̄ totum. car. 175
 Amici dicunt̄ tripl̄r. s̄. cclxxliij. ante
 finē. car. 189
 Andreas honoratus ē p̄ x̄pm̄ q̄ntupl̄r.
 s̄. ij. p̄ totū car. i.
 Andree quadruplex dispositio ad x̄p̄m
 ibidē in fine.
 Angeli duo mirant̄ de virgine maria.
 ser. cxxv. p̄ totū car. 141
 Angeli deputati ad diuersa officia. s̄.
 cxxvij. p̄ totū. car. 143
 Angeli deputati sunt ad custodia hōi-
 minis in quintuplici statu. ser. ccl. circa
 principiū car. 69
 Angeli custodiūt hōiem tripl̄līcter s̄.
 cclv. in medio car. 172
 Angeli dicunt̄ ignis vrens duplici ex-
 ca s̄. cclvi. c̄r. fi. car. 169
 Angeloz quadruplex festiuitas. s̄. ccl.
 in principio car. 169
 Angeloz triplex custodia circa hōiem
 s̄. cxc. c̄r. p̄m. car. 197
 Angeloz ministratio quadruplex ser.
 ccciiij. post p̄m. car. 206
 In angelis quattuor sunt p̄sanda ser.
 cclvi. in p̄m. car. 172
 Anima in qua parte corporis sit: quadru-
 plex ē opinio ser. cxi. in p̄m. car. 73
 Anima vnita est corpori p̄pter tria. s̄.
 cclx. in fine car. 137
 Aniam plus curat deus q̄ corpus tripli-
 ci rōe s̄. cxx. c̄r. finē car. 137
 Aie triplex ip̄ritas auferit̄ in morte s̄.
 ccclii. in fine car. 134
 Anime igne infernali q̄ nō p̄sumunt̄
 naturaliter ostēdit̄ quadruplici exēplo
 s̄. ccv. in fine car. 134
 Aiarū quintuplex receptaculum post
 hanc vltam s̄. cclxxxviii. in p̄m.
 Animarū diuersa egressio s̄. cxxv. in fi-
 ne. car. 126
 Anni tres assueri regio tria figurat̄ s̄.
 cclxxvi. in p̄m.
 Anna tres habuit viros ser. cxcii. in p̄m
 cipio. car. 125
 Annūciatio duplex s̄. xx. i p̄m. car. 11

Sanctuarii.

In annūciatōe xp̄i quattuor fuerūt p̄so-
ne s. xcix. p̄ totū
Annūciatio xp̄i extollit rōe triū. s. di. p̄
totū
Apostoli quattuor simul vocati sūt tri-
pl̄ci de cā s. iij. i p̄in. car. 2
Apostoli cur frequēter fuerūt piscato-
res ibidē in medio car. 2
Apostoli quadruplicē hēbant defectū.
s. cxcij. in p̄in. car. 125
Apl̄i manserūt in xp̄o q̄ntupl̄r s. cclxx.
ij. cir. p̄in. car. 184
Apl̄i meruerūt h̄ditatē celestē multi-
pl̄ci iure s. cclxxvi. cir. mediū car. 186
Appropriare eē in diuisiōnē d̄s & quaf.
s. clxxvij. in fi. car. 112
Aps inducunt ad volādū quadrupl̄r
s. cccxv. post p̄in. car. 200
Apl̄i triplex sagacitas. ibi. i fi. car. 200
Aqua quadruplex s. cv. i p̄in. car. 68
Aqla multas h̄z p̄ditōes s. xxxvi. i p̄in
cipio. car. 20
Arborū multiplex genus. s. cccxvi. i p̄in
cipio. car. 141
Aromatū species nouē s. cccxvij. i p̄in
cipio car. 143
Ascensio xp̄i qualis fuerat s. cl. in p̄in
cipio car. 97
Ascensio d̄ni quattuor in se h̄z s. clij. per
totū car. 99
Ascensio in deum fit p̄ tres gradus s̄mo
clxxvij. circa p̄in. car. 122
Ascēdit xp̄s ab oriente. s̄mo. cl. per to-
tum. car. 97
Ascēdit xp̄s tripl̄r s. cl. i p̄in. Et ratio
quadruplex cur ascēdit. ibi. i fi. car. 98
Ascēdē volēs d̄z hēre tria ibidē.
In ascēsiōe xp̄i oñdit quattuor m̄tra-
billa s. clij. p̄ totū car. 99
Ascēdētū in deū quadruplex gradus.
ibidē in medio
Assumpta ē marīa in celū quadrupl̄r.
s. cccxi. p̄ totū car. 137
Assumpta ē corpe & aīa quadrupl̄ci rō-
ne ibidē circa finē car. 137
Assumptōe v̄rginis am̄rate sunt age-
li s. cccxij. i fi. car. 140
Auri p̄ciositas causat ex trib⁹ s. lxxvi. i
principio car. 38
Auri effectus triplex ibidē
Auri triplex p̄p̄ietas. s. cccxij. post p̄in

cipsum. car. 134
Auri examinatio tria requirit. ibidē
post medum
Artifices triplices domus virgīs glo-
riose s. cccxxv. i medio car. 158
Baptismus triplex ser. lij. in fi-
ne. car. 31
Barba triplex ē. s. cclix. i me-
dio.
Bartholome⁹ deū honorauit quadru-
pl̄cter s. cccxliij. in p̄in. car. 150
Bartholomeus recōmendat a tribus.
s. cccxv. in p̄in. car. 150
Bartholomeus triplici nomine appel-
latus ē ibidē.
Bartholomeus extendit pellē quattu-
pl̄cter s. cccxvi. i medio car. 151
Bēstudo septuplex s. cclxxx. p̄ to. c. 189
Beatitudinē diuersimode opinati sūt
philosophi. s. cclxxvij. in p̄in. car. 187
Beatitudinis quadruplex descriptio.
ibidē per totum car. 188
Bellū quadruplex orit̄ in nobis i mor-
te s. cclxxxi. in medio car. 191
Bēdictio triplex data patriarche Ja-
cob s̄mo. xcvij. in fi. car. 61
Benedictus cur sic nominat̄ ser. xcvi. p̄
totum. car. 61
Bēdictus cōmendat̄ in tribus s. xcv. i
principio car. 60
Benedictus remāsit nobis quadrupl̄-
cter ibidē in fine
Benedictus egregie vitam finiuit. ibi-
dem in medio
Bernardus dilexit deū quadrupl̄ct̄.
s. cccx. post principū car. 147
Bernardus h̄uit quattuor reuelatōes.
ibidē in medio
Bernardus fuit a deo dilectus triplici-
ter s. cccxi. post p̄in. car. 147
Bernardus quattuor habuit p̄uile-
gia s. cccxij. p̄ totū car. 148
Bos h̄z in se quattuor cōmendabilia s.
cclxxij. in p̄in. car. 183
Ollor̄ vehemēs cognoscit p̄
tria signa s. cxv. i fi. car. 76
Calix triplex ē ser. cccij. in
principio. car. 126
Landelē cur extingunt i matutis la-
mentatōnū s. cx. in fine car. 73
Campane quare nō pulsant̄ in die para-

Tabula

Secures s. cxvij. in prin.	car. 77	Clemētis quinqz privilegia s. cccvi. p totū
Lampane lignee cur pulsant ibidē.		Credētes in primitiua ecclā sequebant
Lampane quare i tēpestatib ⁹ pulsant	car. 28	quinqz signa ser. clivj. in prin.
s. xlvij. in fi.		car. 100
Caput quadruplex ē s. xlvj. post principiū	car. 27	Crisma cōsecrat in cena dñi triplici ex
Caput in cruce xp̄s inclinavit triplici		causa ser. cx. post prin.
rōe s. cxlij. in prin.	car. 74	car. 72
Caput duplex hūit iōānes baptista s.		Cruce plātata in triplici loco ser. cxlij. i
ccxxvij. in fine	car. 157	principio
Carcer quadruplex s. ccxxvij. i prin.	car. 187	car. 94
car. 187		Cruce lignū fructiferū. ibidē
Charitatis fortitudo attēdit penes qu	car. 42	Cruce sc̄ta iuēta p tria signa ser. cxli. cir
qz s. lxxij. p totū		ca medūm
Charitatis fortitudo i maria magdale	car. 122	car. 93
na attēdit penes multa s. clxxxvij. p to		Cruce lignum scientie boni z mali ser.
tum.		cxlij. per totū.
Car. 122		car. 93
Car. 122		Cruce p̄iosa gaudioſa z fructuosa ser.
Car. 122		cxlij. per totum
Car. 122		car. 94
Car. 122		Cruce nō d̄buit occultari sibi. cir. mediū
Car. 122		Cruce exaltata ē a terra tripliciter ser. cxlij
Car. 122		post medūz
Car. 122		car. 163
Car. 122		Cruce frontibus imprimis impatorum.
Car. 122		ibidē
Car. 122		car. 163
Car. 122		Cruce sancte triplex virtus. ser. cxli.
Car. 122		circa prin.
Car. 122		car. 92
Car. 122		Cruce opatio virtuosa sibi. i fi. car. 93
Car. 122		In cruce ē tantum glorificandū ser. cxli.
Car. 122		p totum ibidē
Car. 122		Cruce exaltatio multiplex ser. cxlij.
Car. 122		in principio.
Car. 122		car. 163
Car. 122		O scime institute i veteri lege
Car. 122		ser. ccxlvij. i medio. car. 167
Car. 122		Benedictio templi triplex
Car. 122		origo ser. cccj. i prin. car. 202
Car. 122		Benedictio ecclesie quadruplex ex ea ser.
Car. 122		cccij. in prin. car. 206
Car. 122		In dedicatione multiplex fit circuit ⁹
Car. 122		ser. cccij. in prin. car. 205
Car. 122		In dedicatōe ecclie multa requiruntur.
Car. 122		ibidē
Car. 122		car. 205
Car. 122		Deus dñi vinci a sex ser. clxvij. in prin.
Car. 122		car. 109
Car. 122		Deus pmittit se decipi quadruplex. sibi
Car. 122		dem in medio
Car. 122		car. 109
Car. 122		Defectus in Maria magdalena. s̄mo
Car. 122		clxxxvi. in medio
Car. 122		car. 121
Car. 122		Demonēs i primitiua ecclā quadruplex
Car. 122		spugnabāt hoies ser. cclxxij. i fi. car. 184
Car. 122		Diabolus p̄tra hoiem quattuor obij
Car. 122		cit s. xxx. cir. mediū
Car. 122		car. 17
Car. 122		Diabolus significat per draconē qua
Car. 122		druplex ratiōe. ser. cxxxj. i prin. car. 87
Car. 122		Diabolus pugnat in sanctis tripliciter
Car. 122		ibidē.
Car. 122		Diabolus decipit hoiem tripliciter sermo

Sanctuarii.

excelsi. circa finē car. 127
 Dies iude facti sunt pauci ser. lxxxix. i
 principio car. 55
 Dies resurrectōis dñi luminosa quadru
 pliciter s. cxx. in prin. car. 79
 Dies pasche dicitur gaudiosa. ibidem
 per totum car. 79
 Dionysius dotatus triplici p̄sulegio
 ser. cclxvij. per totum car. 180
 Dionysius triplicē h̄uit revelationes.
 ibidē in prin. car. 180
 Dionysij triplex cōuersio ser. cclxvij. i
 medio car. 182
 Dionysius in tribus cōmendat ibidē
 in prin. car. 181
 Dissectionis vere tria signa ser. xxxvij.
 circa medium car. 22
 Dissectio triplex ibidē circa finē.
 Dissectio dei erga nos oñdit ex tribus
 ser. cclxxvij. in fi. car. 186
 Dilexit maria filium tripliciter s. cxvi.
 in prin. car. 76
 Diligē christū debemus multiplici rōe
 ser. cclxxvij. per totū car. 185
 Diligere deū z mūdus simul nō possu
 mus ibidē in medio car. 185
 Diligēdus est sūme deus pp̄ quattuor.
 ser. ccxxi. in prin. car. 147
 Responsio triplex ser. lxxvij. post pri
 cipium. car. 39
 Doctores triplices s. cclvij. i fi. ca. 175
 Doctrina gregoriū utilis populo ex tri
 bus ser. xcij. cir. mediū car. 59
 Doloris magnitudo virgīs cū filio cau
 satur ex tribus sermo. cxvi. post medi
 um. car. 76
 Dñicus cōmendat in tribus ser. clv. z
 ser. cxvij. in prin. car. 100
 Dñici trāslatio triplex cā. ibi circa me
 dium car. 101
 Dñicus tripliciter translatus ē sermo.
 clvi. circa mediū. car. 101
 Dñici sanctitas non potuit abscondi.
 ser. clvij. in prin. car. 102
 Dñicus opatur stellis lune z soli. s̄mo
 cxvij. per totum car. 129
 Dñs fuit cū maria quadrupl̄ ser. ciij.
 in medio car. 67
 Domus materialis tr̄sa requirit sermo
 ccxxv. z. ccxxvi. in prin.
 Domus aie triplex p̄ditio ser. xij. i me

dio. car. 9
 Domus christi fuit vterus virgīs. ser.
 ccxxvi. in prin. car. 158
 Domus dei cōmendabilis ex quattu
 or ser. cclxxvij. p̄ totū car. 188
 Domus materialis duplex p̄ditio ser.
 ccc. cir. prin. car. 202
 Domū materialē quattuor ornant ser.
 cclxxvij. in prin. car. 187
 Domus triplex in aia ser. cclxvij. circa
 medium car. 168
Ecclēsia multip̄r appellat. s.
 xlviij. in fi. car. 29
 Edificantes sup fundamen
 tum fides sunt multiplicēs s.
 cclxxxij. p̄ totū. car. 191
 Egredi debemus christo quadruplicē
 se. xvij. in prin. car. 10
 Electio multiplex sermo. vij. circa fi
 nem. car. 4
 Electio matthie p̄mendat dupl̄. ser.
 lxxxvij. in prin. car. 54
 Electio cuiuslibet prelati tria requirit.
 Et eligēdi modus beatū matthiā. ibidē.
 Electio matthie causa. ibidē in fi.
 Electio vera tria requirit ser. lxxxvij.
 in fi. Et ser. xc. in fi. car. 55
 Ep̄s debz h̄ere in se sex ser. ccxxxi. i me
 dio. car. 155
 Error triplex tempore p̄stantini sermo.
 xlviij. in medio. car. 28
 Euangeliū matthie p̄conizat in tribus
 ser. ccxlviij. in fi. car. 165
 Euangelista verus quattuor requirit.
 ser. ccij. in prin. car. 131
 Euāgeliste opus fecit matthe⁹ triplicet
 ter ser. ccxlv. p̄ totum. car. 165
 Excelsum quadruplex in trinitate ser
 mo. lxij. in prin. car. 108
Rabiani z Sebastiani festa si
 mul celebrant sermo. lxij. in
 prin. car. 36
 Sabian⁹ rectū cor h̄uit. ibi
 dem in fine
 Faciē tria ornāt s. xij. cir. fi. car. 7
 Sama attendit quintupliciter ser. xij.
 cir. medium car. 7
 Familiaritas xp̄i oñdit in tribus ser.
 clvi. cir. medium. car. 99
 Semella organizat i vtero m̄ris. lxxx.
 die triplici rōe ser. lxxx. cir. prin. car. 47

Tabula

Sestum dñm sanctorū institutū ē triplē
 et de cā sermo. cclxxv. in prin. car. 165
Serculū quadruplex apposuit xps i ce
 na s̄mo. cv. circa mediū car. 69
Sicut israel quattuor habuerunt ducto
 res ab egypto s̄mo. lxx. in medio car. 34
Sortitudo vera p̄sistit in tribus sermo
 cccvij. in medio
Sortitudo vera quattuor p̄bat̄ ibi post
 principium car. 135
Sugit dñs in egyptū q̄druplici de cau
 sa. s̄. xliij. in prin. car. 25
In fuga xps tria ostendit ibi circa me
 diū
Franciscus i multis p̄mendat̄ s̄. cclxxij
 p̄ totū car. 177
Franciscus tribus vicibus audiuit vocē
 dñi. s̄. cclxxij. in medio car. 176
Francisci sanctitas ibidē i prin. car. 176
Francisci p̄secutiōem plura ostendunt
 s̄mo. cclxxv. p̄ totū car. 179
Franciscū habuisse xpi stigmata multa
 p̄suadent s̄mo. cclxxij. p̄ totum. car. 178
Fructus Martē b̄ndictus tripliciter s̄
 mo. ciiij. in fine car. 68
Georgius miles fortis et strenu
 us s̄mo. cxxx. in principio. Et
 s̄mo. cxxxij. in prin. car. 86
Georgius vicit quadrupl̄ s̄.
 cxxx. circa prin.
Georgius figurat̄ p̄ elephantem sermo
 cxxxi in medio car. 87
Gladus malorū et bonorū s̄. lxxij. cir. prin.
 et mediū car. 36
Gratia dei cognoscit̄ in homine ex tri
 bus s̄mo. l in prin. car. 29
Gregorius vigilavit tripl̄ s̄mo. xci. cir
 ca mediū car. 57
Gregorius studuit in quinque libris ser.
 xcij. in prin. car. 57
Gregorius assimilatur p̄ctori et figulo
 ibidem car. 58
Gregorius p̄mendat̄ in tribus sermo
 xcij. in prin. car. 58
Gregorius dedit eloga pulchritudinis
 tripl̄ ibidē circa mediū car. 59
Gregoriū hūilitas patet ex quattuor. s̄.
 xci. in prin. car. 56
Gregoriū multe fuerunt virtutes s̄mo
 xcij. per totum car. 59

Habitaculum q̄druplex s̄. vii
 post prin. car. 3
Habitare in vnum cōtingit̄
 sextupl̄ s̄. ccl. p̄ totum et ser
 mo. cclix. in prin. car. 97
Herodes quadrupl̄ obiit sermo. xliij. i
 fine. car. 25
Herodis insa p̄tra innocētes iniq̄ ostē
 dit tripl̄ci ratōne sermo. xliij. in prin. car. 25
Herodis crudelitas p̄tra Joānem ba
 ptistam sermo. cccxxxi. in prin. car. 156
Homo hortat̄ ad tria sermo. xcviij. i prin
 cipio car. 61
Homo debet se p̄bare tripliciter sermo
 cix. in prin. car. 72
Homo ante passionē xpi quadruplices
 hūit defectū s̄. cxliij. p̄ totū car. 75
Homo cecidit per quattuor. s̄. cxxi. post
 principium car. 80
Homo plus attinet xpo q̄ angelus ser.
 cclvi. ante mediū car. 169
Homo malus petor omni bestia sermo
 cxx. in prin. car. 137
Homini triplex est statutus terminus s̄
 mo. cclxxxij. in prin. car. 192
Hominis magna ē dignitas s̄. cclv. cir
 ca mediū car. 171
Homines tripl̄ces nō debent timere s̄.
 ccij. circa mediū car. 132
Homines assumunt̄ ad ordines ange
 loum. s̄. cclvij. post mediū car. 170
In homine triplex potētia s̄mo. cclij. i
 principio car. 176
Iore canonice cur institute et an extra
 ecclesiam sint dicēde s̄. ccc. in fi. car. 205
Iospitius in hac vita xps nō hūit s̄mo
 clxxxvi. in prin. car. 128
Iospitem tria expellunt s̄mo. clxi. cir
 ca mediū car. 104
Iostiu cordis n̄ri xps pulsat q̄drupl̄
 et ratōe s̄. clxxxvi. p̄ totū car. 128
Jacobus maior multiplex hūit
 p̄iuslegium s̄mo. cxcl. in prin
 cipio car. 125
Jacobus minor p̄mendat̄ tri
 pliciter. s̄. cxxxvij. in prin. car. 125
Jacobi minoris p̄fectō p̄sistit in tribus
 ibidem in medio
Jacobi minoris passio ē in quattuor cō
 mendabilis ibidē in fine

Sanctuarij

Jeronymus carnis incedia deleuit tri plr s. cclviij. circa finem	car. 174	Isa s. xli. p totum	car. 23
Jeronymus flagellatus e qdruplici d ca s. cclviij. circa mediu	car. 174	Innocenti passio p mendat ex quattu or s. xliij. in prin.	car. 24
Jeronymus didicit sciam multiplr s. cclxi. in prin.	car. 176	Innocentes cur occisi z quoto tpe ser. xliij. post mediu	car. 25
Jeronymu quattuor p mendat sibi post mediu		Judas cur positus inter discipulos s. lxxxix. circa mediu	car. 55
Jesus nome e dulcedinis quintuplici ter s. lv. p totum	car. 32	Judas discipulus apostolus pcurator inops mendicus z paup ibi p to.	car. 55
Johanes euangelista dr aquila pp qtu or s. xxxvi. in prin.	car. 20	Judas fuit dilapidator quadruplici simo. xc.	car. 56
Joannes euangelista multa hnt priuile giata s. xxxvij. z. xl. p totum	car. 21	Justitia vera in tribus p sst s. v. circa pncipium	car. 3
Joanes a xpo p re alijs dilect ^o qntupli. ci de ca simo. xxxviij. p totu. Et plus pe tro sibi in fine	car. 21	Justitia triplex sermo. clxxv. post prin cipium	car. 148
Joanes cur sepulchz ingressus sermo xxxix. in prin.	car. 22	Albedra triplex e s. lxxxvij. in k pncipio	car. 53
Joanes euangelista an mortuus sit vel non quadruplex opinio ibidem per to tum	car. 22	katedre petri festu institutu z simo. lxxxvi. p totu	car. 55
Joanes an portam latinam triplex susti nuit martirium s. cxlv. p to.	car. 95	katherina excessit virgines in tribus s. cxcviiij. p totum	car. 202
Joanes quadruplr fuit priuilegiatus. simo. cxlvi. in prin.	car. 95	katherina multiplex hnt priuilegium s mo. ccc.	car. 203
Joanes baptista fuit missus qdruplici ter s. clxxi. p totuz	car. 110	katherine multiplex gratia s. cxcix. p totum	car. 202
Joannes baptista dicitur e lucerna ar dens s. clxxv. in prin.	car. 113	kyrieelson cur iteratur in missa sermo cccvi.	car. 209
Joannes baptista quadruplr est perse cutus s. cccxxij. p totu	car. 156	L exyeme triplices sunt simo clxxxviij. in prin.	car. 121
Joanis baptiste excellentia pz ex qnqz s. clxxij. p totu	car. 111	Zaicoz quadruplex genus s. cccxiiij. in prin.	car. 149
Joanis baptiste multa p rogatiua ser. clxxxiiij. p totum	car. 112	Zapides quadruplices sermo. xxxv. in pncipio	car. 20
Joanne baptista si surrexit maior qua druplici rone s. clxxxiiij. cl. me.	car. 112	Zapides materiales valent ad quattu or ibidem	car. 20
Ignis quadruplex in xpo tpe passiois s. cxv. in medio	car. 75	Zaqueus triplex dyaboli s. ccviiij. circa mediu	car. 136
Ignis quadruplex s. clxxij. p totu z ser. ccv. in prin.	car. 105	Zauacz sanguis septuplex simo. cvj. in pncipio	car. 69
Indulgentiaz valor tria regit s. clxxxix. circa mediu	car. 116	Zauari pedes certoz no pnt triplici ra tione s. cviiij. circa mediu	car. 71
Infirmas aie sanat quadruplr simo cclxix. post mediu	car. 182	Zaurati ^o tria fugit s. cciiij. i me.	car. 133
Infirmas quintuplex hominis ante natiuitatem s. xxvij. circa mediu.	car. 15	Zauratus igne material e extinxit tri pliciter simo. ccv. circa mediu	car. 134
Infirmas triplex phariseoz s. ccclvi. in medio	car. 180	Zauratus quadruplex hnt certamen simo. ccvi.	car. 135
Innocenti beatitudo causas ex mul tis s. xli. p totum		Zaurentij triplex p solatio s. ccvij. post mediu	car. 135
		Zaus ppria vituperat s. clxxxiiij. in prin cipio	car. 112
		Zeo quattuor timet s. cciiij. an si.	car. 4

Tabula.

Letania instituta est pp tria f. cxlvij. in principio	car. 96	ne sermo. cclij.	car. 132
Lex e q̄druplex f. cc. in prin.	car. 130	Q uare dicuntur sermo. lvi.	car. 32
Liber quintuplex f. xcij. p totum	car. 57	in principio	car. 32
Liberalitas consistit in tribus sermo. clx. i principio	car. 103	Magi cur xpm quesierunt ibidem in medio	car. 33
Liberalitas dei cognoscit ex tribus sermo. cclxij.		Magi ab oriente et cur p stellam vocati ser. lvij. in prin. et in medio	car. 33
Lignum triplex in paradiso f. cxliij. in principio	car. xcij	Malorum seuitia apparet in duobus sermo. lxij. in principio	car. 36
Lignum duplex f. ccl. in prin.	car. 161	Manere in christo quod exponit f. xvi. per totum	car. 9
Lignum humile exaltatus tripliciter ibi ante medium	car. 162	Manifestauit se christus multiplex f. c. xxvi. per totum	car. 83
Lignum crucis percussit robustos ibi in fine	car. 162	Manus quadruplex porrecta thome ser. xi. circa finem	
Lingua data est homini pp quattuor f. cclxxx. in fine	car. 179	Manus christi quod h3 digitos sermo. lxxij. post medium	car. 8
Lotio pedum discipulorum commendat ex tribus f. cvij. in prin.	car. 71	Marcus ambulauit multiplici via sermo. cxxxij. p totum	car. 88
Lotio manuum post missam quod significet sermo. ccv. in fine	car. 182	Marcus commendat in quod f. cxxxij. circa principium	car. 87
Lucas quadruplex fuit illuminatus f. cclxxx. in medio	car. 182	Marcus multipliciter huius progatiuam sermo. cxxxv. p totum	car. 89
Lucas dicit medicus ibidem post medium car. 182. Et in sermone. cclxx. ante finem	car. 183	Maria contra dyabolum exercuit triplicem potatem sermo. xxij. in prin.	car. 13
Lucas p sex fuit eleuatus in diuinam contemplationem sermo. cclxx. circa medium	car. 182	Maria nomen omnia stella illuminatrix ibidem	car. 13
Lucas quattuor habuit officia sermo. cclxxij. circa finem	car. 184	Maria triplex privilegium ante in et post partum f. xxv. in prin. et in fi.	car. 14
Lucas quadruplex habuit informatores ibi.	car. 184	Maria dicit templum dei sermo. lxxvij. circa medium	car. 47
Lucie victoriosa in tribus consistit sermo. annus in principio	car. 6	Maria dicit medium triplici ratione ibi. ante finem.	car. 47
Lucie sunt. vij. virtutes f. xi. p totum	car. 6	Maria non tenebat ad purificationem sermo. lxxix. circa prin. et lxxx. in fi.	car. 49
Lucie quadruplex effectus sermo. xij. p totum	car. 7	Maria triplex coopata est ad incarnationem christi f. xcix. in medio	car. 64
Lucerna bona tria requirit sermo. clxv. per totum	car. 113	Maria dicitur vga triplici ratione f. c. in prin. Et. cxxxvij. post medium	car. 160
Lucerna fuit benedictus quintupliciter ser. cxxij. post medium	car. 149	Maria in pulchritudinis triplici exponit f. cxxxvij. in prin.	car. 160
Luminaria duo creata in mundo sermo. clxxviii. in principio	car. 115	Maria quod huius maxima dona pulchritudinis f. cij. p totum	car. 67
Luna plena triplicem h3 virtutem sermo. cxcvij. in medio	car. 129	Maria dicitur luminosa quadruplex sermo. cxxij. p totum	car. 138
Luna tripliciter h3 mutabilitatem sermo. cxxij. in medio		Maria commendat in tribus ser. cxxij. p totum	car. 139
Lux h3 quadruplex effectus sermo. xxij. circa medium	car. 14	Maria opus apostolorum martyribus patriarchis f. cxxvi. p totum	car. 142
Lux mundi aliquis dicit triplici ratio		Maria est salutata septupliciter ca sermo. cij. p totum	car. 67

Sanctuarii.

Maria frequenter a nobis est salutanda triplici rōe s. cij. post prin.	car. 66	Miltum regula sermo. ccxc. in principi pio	car. 196
Maria salutare debemus pp tria ibi. i principio		Misse introitus quare cantat s. cccvi. in principio	car. 209
Maria magdalena multiplr deū offē. dit s. clxxxvij. circa prin.	car. 122	Missa cū alleluja ꝑcludit ibidem	
Maria magdalena fuit tracta a xpo qntuplr s. cxc. post prin.	car. 124	Missa cantat tribꝰ linguis. greca. he braica & latina s. cccvij. ꝑ totū.	car. 210
Maria magdalena satisfecit multiplr ibidem in fine	car. 124	Donumētū christi nouū fuit triplici rō cā ser. cxvij. in prin.	car. 78
Martyriū scē Cecilię ꝑmēdat ex qnqꝫ ser. ccxcij. circa medum	car. 199	Donumētū cur alienū & iusti ibidez ꝑ totum	
Martyriū qdruplex s. ccxcvij. cir. ꝑn.		Dors sanctorum ꝑciosa sermo. clxx. i principio	car. 110
Martyriū qntuplex genus s. mo. 288. in fine		Dortui dicunt dormientes duplici ex cā ser. cclxxxvi. in prin.	car. 194
Martinus placuit deo in triplici sta tu ser. cclxxxix. in prin.	car. 196	De morte bonorū nō est tristandum tri plici ratōe ser. cclxxxvij. ꝑ totū.	car. 195
Martinus potestas super oēs creaturas ibi. in fine	car. 196	Dort voluit christus in cruce ꝑ qnqꝫ ser. cclxij. in prin.	car. 163
Martinus multis decoratus virtutibꝰ ser. ccccl. post medum	car. 198	Dortis memoria triplex expellit pec catū ser. cclxxxij. post medum	car. 191
Martinus multiplr fuit v̄slectus i vi ta & in morte ser. ccxcij. ꝑ to.	car. 198	Dortentes sunt quadruplices ser. ccl xxxij. in prin.	car. 191
Mater zebedei triplici modo accessit christū ser. cxcij. in prin.	car. 125	Dortus debemus subuenire ꝑ tria s mo. cclxxxvij. ꝑ totum	car. 193
In m̄rimonio triplex ꝑunctio sermo lxvij. in prin.	car. 40	Dūdus ꝑsequit electos quadruplici ser. xxxi. in prin.	car. 17
Ministeriū qntuplex ꝑmissum beate v̄ gini s. mo. ccxvij. in medio	car. 145	Dundus fallit tripliciter ser. lxx. cir ca medum	car. 42
Mattheus ꝑpat martiri & euāgeliste. ser. ccxlv. in medio	car. 165	Dutabilitas quadruplex s. mo. ccxij. post principium	car. 138
Mattheus secutꝰ ē christum sextuplici rōe ser. ccxlv. in prin.	car. 166	D utitas christi maxime di gnitatis iocunditatis & vti littatis ē sermo. xxvij. in ꝑn cipio	car. 15
Matthei triplex ꝑcontū ser. cclxiiij. in medio	car. 165	Natiuitas christi nobis attulit quattu or vtilitates sermo. xx. post prin. Et ser. clxxxv. in prin.	car. 120
Medicus dicit christus triplici ratōe sermo. cxc. in prin.	car. 124	Natiuitatis christi triplex opportuni tas sermo. xvij. in prin.	car. 9
Medicus christus appropinquauit ꝑ tria ser. ccxvi. post medum	car. 166	Natiuitas christi liberauit hoiez a tri bus malis ibidem	car. 10
Mel ponit in medicinis triplici ex cā ser. ccxcv. ante fi.	car. 200	In natiuitate christi appuerunt quat tuor ser. xxvij. in principio	car. 16
Memoranda christiano sunt tria ser. 281. ꝑ totum	car. 190	In natiuitate christi sex sunt attenden da ser. xxix. ꝑ totum	car. 16
Memoria mortis valet ad quinqꝫ ser. cclxxxij. in prin.	car. 192	Natiuitas virginis gloriose compara tur domui materiali penes tria ser. ccxx xv. in prin.	car. 158
Michael quadruplex habuit officiuꝫ ser. cclxij. ꝑ totum	car. 171	Natiuitas marie ꝑpat pellē triplici ra tōe ser. ccxxvij. in prin.	car. 152
Miltum strenuū faciūt tria ser. cxxxij. in medio	car. 87		
Miltē legitimo opari tria faciunt ibi dem in medio	car. 88		

Tabula

Naturalia suspēdunt i suis actōib⁹ tri
 pliciter ser. x. in medio car. vi.
 Nicolaus p̄mendat a tribus: ser. v. in
 principio car. 3.
 Nicolai securitas erat in tribus sermo
 v. cir. finem. car. 3.
 Nicolaus triplex habuit habitaculū
 sermo. vi. car. 4.
 Nicolaus habuit triplicem thesaurum
 ibidem
 Nicolai electio cōmendatur tripliciter
 sermo. vii. car. 4.
 Nicolai vita p̄mendabilis septuplici-
 ter sermo. viii. car. 5.
 Nicolaus quatuor habuit p̄uilegia. s.
 ix. per totū car. 5.
 Nobilitas causat ex quatuor ser. v. in
 medio car. 3.
 Notoriū dī aliquid tripliciter ser. xc. i
 principio car. 56.
 Nuptie tria in se habent. ser. lxxviii. i p̄n-
 cipio. car. 40.
 In nuptijs quatuor inueniuntur. sermo
 lxxvii. in p̄in. car. 39.
Obedientia ē quadruplex. sermo
 cccx. in fine car. 197.
 Oculus duplex mentalis et
 corporalis s. xxxij. i finē car. 15.
 Oculos quidā eruerūt triplici rōne. s.
 cccx. post p̄in. car. 146.
 Occultari quatuor nō possunt sermo
 clvii. in p̄in. car. 102.
 Odo: quadruplex sermo. clvii. in p̄in.
 cipio car. 102.
 Offerre debemus tria sermo. lxi. in p̄n-
 cipio car. 35.
 Op⁹ triplex. s. xv. p⁹ mediū. car. 8.
 Op⁹ si q̄druplex. s. cxci. i p̄n. car. 126.
 Optimā partē elegisse soli marie que-
 rit ser. ccxix. in p̄in. car. 145.
 Optimā p̄s attēdit penes q̄nqz. ibidem
 cir. mediū car. 146.
 Orō sit gēsculādo pp̄ tria ser. xviii. in
 fine. car. 10.
 Orō ignita tria fecit. sermo. lxi. in p̄n-
 cipio car. 96.
 Orō v3 hēre quatuor alas. sermo. cxlv
 ij. in medio. car. 96.
 Orō q̄n exaudit ibidē. car. 96.
 Orans p̄ alto. debet in se hēre quattu-
 or ibi. in p̄in. car. 96.

Ordines sanctorū in patria. s. ser. cclxx
 vi. per totum. car. 186.
 Ornamēta sacerdotū celebrantiū qd
 significēt. s. cccv. in p̄in. car. 208.
Pape triplex p̄prietas. ser. ccl,
 ix post mediū. car. 179.
 Partus virginis triplicē ha-
 buit p̄ditōem sermo. xxvi. cir
 ca mediū car. 15.
 Passio xp̄i cū tristitia et aliorū sanctorū
 cū tristitia cur celebretur. sermo. cxvii. in
 medio car. 76.
 Passio xp̄i habuit triplicē effectū. s. cc
 xlii. per totum. car. 164.
 Passerib⁹ assimilant sancti. ser. ccviii.
 in principio. car. 136.
 Paulus ante p̄uersionē tria patiebatur
 ser. lxxii. in p̄in. car. 43.
 Paulo infixā triplex spina. ibidem in
 fine. car. 44.
 Paulus vas electōnis pp̄ multa. s. lxx
 xlii. per totum. car. 44.
 Paulus factus est spectaculū multis.
 ser. lxxv. car. 45.
 Paulus p̄uersus ē a tribus malis. ser.
 lxxvi. per totum. car. 46.
 Paulus habuit triplicē sententiā. ibi
 in medio car. 46.
 Paulus multipliciter curat⁹ ē ser. lxxv
 ij. in p̄in. car. 46.
 Paulus quinqz habuit effectus gratie
 ser. clxxxi. car. 117.
 Pauli p̄mendatio i tribus ser. clxxxij. p̄
 totum car. 118.
 Paupertas triplex ser. cclxxx. in p̄in.
 cipio. car. 189.
 Patres veteris testamēti petierūt tria
 ser. xcviij. in p̄in. car. 62.
 Patres veteris testi desiderauerūt plu-
 ura. ibi. in medio car. 62.
 Peccatus quadruplicē inducit d̄fectū.
 se. xviii. cir. mediū car. 10.
 Petūm triplr̄ excecatur hōiem ser. cxliij.
 in fine car. 75.
 Petūm origiale q̄ntuplex hūit remedi-
 us. ser. liij. p̄ totū car. 30.
 Petūz magnā h3 p̄derositatē. s. cclxxx
 post p̄in. car. 183.
 Petroses i spectaculis tria p̄siderent. s.
 lxxv. in p̄in. car. 44.
 Pellis q̄druplex. s. cccxxvii. i p̄n. car. 152.

Sanctuarij.

Pell culpe triplex. ibi. p^o med. car. 152
 Pellē deposuit bartholomeus multi-
 plr. ibi. p totū car. 152
 Penitētes publice recōcessit i cena dñi
 triplici rōe. s. cx. in prin. car. 72
 Penitētes v̄e d̄bēt h̄re quinqz. s. clxxx.
 per totū car. 110
 Petr^o p̄mē d̄at i q̄ttuor: ser. lxxxvij. cir.
 prin. car. 53.
 Petrⁱ m̄suetudo in tribus patuit. ibi
 dem in fine car. 54
 Petrⁱ exaltatio sup āgelos & eius solē
 nitas. s. lxxxvi. & clxxx. i prin. car. 53 & 117
 Petrus martyr passus ē sextuplr. ser.
 cxxxvi. car. 89
 Petr^o martyr secutus ē xp̄m q̄tum ad
 tria. s. cxxxvij. in fine car. 91
 Petrus martyr assumilat xp̄o i multis
 ser. cccxxxvi. car. 89
 Petito mltiplex scā xp̄o. ser. cxxxix. in
 prin. car. 91
 Petito filioz zebedei fuit d̄fectuosa q̄
 druplr. s. cxij. post med. car. 125
 Philippus triplex p̄contū h̄uit: s. cxl. i
 prin. car. 92.
 Philippus xp̄o familiarior in tribus
 ibidem in fine car. 92
 Ptās clauū p̄sistit in tribus. ser. clxxx.
 in prin. car. 116
 Ptās clauū tria includit. ser. cxcv. in
 fine. car. 127
 Potētia intellectua & affectua in hoīe
 quelibet illaz patit̄ triplicē defectū ser.
 cclij. in medio & in fine car. 170
 Prelatus p̄t deponi p̄pter quattuor.
 ser. xc. in prin. car. 56
 Prelatus quadruplr p̄t dici d̄lapi-
 dator. ibidē in medio car. 56
 Prelato perfecto tria sunt necessaria.
 ser. xciiij. in prin. car. 58
 Prelatus verus d̄z h̄re q̄ttuor. s. cxcv. p
 to. & cclij. i prin. car. 134
 Prelat^o d̄z alijs lucere. s. cclij. i fi. car. 133
 Prelat^o quō d̄z se h̄re erga sub̄ditos. s.
 cxxi. in fine car. 148
 Prelij magnitudo attendit̄ tripplr. ser.
 cclij. in prin. car. 170
 Prestum quadruplex pugnauit micha-
 el: ibidem in medio car. 170
 Pregnātes triplicē habēt timorē. ser.
 xxv. in fine car. 14

Pregnātes sentiūt v̄stā semelle. lxxx. d̄se
 s. lxxx. cir. prin. car. 48
 Peregrinus fuit xp̄s quadruplr. ser.
 cxxv. in prin. car. 82
 Peregrinus xp̄s triplex habuit hosp̄i-
 tū: ibidem in fine car. 83
 Pūogenita q̄re i lege veteri offereban-
 tur. s. lxxx. cir. mediu car. 48
 Pūogenita diuersa fuerit ibi. i fi. car. 49
 Promissio sit tribus modis: sermo. cc.
 xlviij. in fine car. 168
 Pugil verus d̄z h̄re tria ser. xlv. in prin.
 cipio car. 26
 Puer presentat in tēplū p̄pter tria. s.
 lxxvij. car. 47
 Puer cur illa die presentat. sermo. lxxx
 in prin. car. 48
 Puer iesus a q̄ttuor p̄sonis portat i tē-
 plū. s. lxxxi. in prin. car. 49
 Purificatōis festū triplici cā institutū
 ē. ser. lxxxii. cir. prin. car. 49
 Puritas triplex. ser. cxxlij. post prin-
 cipium car. 139
 Placabilis reddidit hō deo ex tribus. s.
 l. in fine car. 29.
 Plenitudo quadruplex ser. xxxij. i prin.
 cipio. car. 18
Querētes xp̄um sunt quadru-
 plices. s. cxxiiij. p^o pn. car. 81
Rōnes nouē erāt d̄ homie
 añ aduētū. s. xxx. p to. car. 17
Redimē d̄buit hō pp quinqz. ser.
 xxx. in prin. car. 17
Regnū triplex vicerūt mar-
 tyres. s. cxxlvij. i me. car. 168
Religioso perfecto tria sunt necessaria
 ser. cclix. car. 174
Religiosorum triplex fructus & qua-
 druplex differētia sermo. xcviij. post me-
 dium car. 62
Relinquenda sunt sex que impediunt
 salutem hominis. sermo. clxxxij. in prin
 cipio car. 118
Resurrectio xp̄i mirabilis pp quattuor
 ser. cxxi. in prin. car. 80
In resurrectōe xp̄i tria sunt notanda.
 ibidē per totū
Resurrectio xp̄i fuit necessaria tripplr:
 ser. cxxiii. in prin. car. 81
Resurrexit xp̄s triplici mō. ser. cxxii. in
 principio car. 80

Tabula

Resurgere debemus multipliciter. ibi.	car. 30	Signa tria ostendunt hominem esse in gra-	car. 29
per totum		tia. ibidem	
Respublica bene recta quattuor requirit	car. 167	Signa quoque sequebantur in primitiva	car. 100
ser. cclxvii. in prin.		ecclesia credentes. s. cclxiiij. in prin.	
Rubigo quadruplex. ser. ccxxxix. cir. prin-	car. 153	Signa miraculorum cur homines non sunt	car. 100
cipium		triplex est causa ibi. cir. medi.	
Rubigo purgata tripliciter. ibi. circa medi-	car. 154	Singularitas quattuor mala inducit	car. 8
um.		ser. xliij. post mediu	
Rumores quadruplices libenter audimus	car. 193	Simon et iudas promittunt per multa ser.	car. 184
s. cclxxxv. in prin.		cclxxxii. p totum	
Remuneratio eterna stat in tribus. ser.	car. 111	Sol amittit lucem erga nos quadrupliciter	car. 129
clxxij. in fi.		ser. cxcviij. in fine	
S acramenti consecratio excedit omnem	car. 71	Sonus triplex in catilensis significat lau-	
potentiam. s. cvliij. in me.		dem triplicem quem sancti impendunt do-	
Sacrificium veteris testamenti habuit	car. 75	ser. cclxxvij. in fine	
tria. s. cxv. in prin.		Scala qua ascendit ad celum septem habet	car. 97
Sal triplex est. s. cclii. in prin.	car. 132	gradus ser. cxlix. in prin.	
Sagitta quadruplex. s. lxxi. cir. m. car.	car. 42	Scola quadruplex ser. cxlvi. i fi.	car. 96
Sanatus perfecte cognoscit per quattuor	car. 46	Suffragium ecclesie quibus prodest post mor-	car. 195
signa. s. lxxxvi. in fi.		tem. ser. cclxxxvij. post mediu.	
Sanat chastus tripliciter. sermo. cxc. in prin-	car. 124	Spiritum sanctum volens recipere debet multa pe-	car. 102
cipio.		tere. ser. clviij. p totum	
Sanatio medicorum triplex est. ser. cclxxx.	car. 165	Spiritus sanctus comparat quattuor. ibi	car. 103
cir. mediu		dem in fine	
Scitans vero tria requirit. Et per tria	car. 4	Spiritus sanctus in tribus generibus hominum re-	car. 103
cognoscit et preseruat. sermo. vij. in prin-		quiescit. ser. clxix. p totum	
cipio		Spiritus sanctus conservat per tria sermo	car. 105
Scitatis perfecte triplex signum. ser. cxl. in	car. 92	clxij. in fine	
principio.		Spiritus sanctus missus est in specie ignis.	car. 106
Et in ser. cc. in medio	car. 130	ser. clxij. in fine	
Sancti gaudent de tribus. ser. clxx. in		Spiritus sancti receptores quattuor disponunt ser-	car. 106
principio		mo. clxliij. in prin.	
Sacrum accipitur quadrupliciter. sermo. cc	car. 143.	Spiritus sanctus ut maneat nobiscum quattuor	car. 106
xlviij. in prin.		requirit. ibi. in medio	
Sapientia triplex ser. ccxxvij. in prin-	car. 152	Spiritus sanctus missus est in quadru-	car. 107
cipio		plici signo. ibi.	
Sebastianus positus ad multiplex signum.	car. 37	Spiritus sanctus recipere tria impediunt. Et rece-	car. 104
ser. lxxij. per totum		ptum tria expellunt. ser. clxi. in prin. et	
Sebastianus in tribus promittit. sermo	car. 37	in medio	
lxviij. per totum		Stella apparuit quintupliciter. ser. lv	car. 33
Sepulchrum quadruplex ser. cxxx. i prin-	car. 78	lij. in prin.	
cipio		Stella cur occultata. ibi. cir. me. car. 34	
Sepulchrum christi visitare debemus quadrupliciter	car. 78	Stella fuit creata ad tria. sermo. lix. in	car. 34
ratione. ibidem		principio	
Sepelitur homo quadrupliciter. ibi. p to.	car. 78.	Stellarum quadruplex proprietates. sermo	car. 128
Seruitas tria requirit. sermo. ccl. i	car. 131	cxviiij. in prin.	
principio		Stephanus vicit mundum in quattuor	car. 17.
Seruus fidelis quattuor debet attendere. s.	car. 201	sermo. xxxi. in prin.	
ccxcviij. post prin.		Stephanus habuit quintuplex aditu-	car. 18
Silvester fuit in quadruplici statu perfecte	car. 29	torum. ibidem in fine	
ctois. sermo. l. in prin.		Stephanus quare electus. ser. xxxiiij.	

Sanctuarū.

In principio car. 18
 Stephan^o hūit quattuor coronas: ibi dem car. 19
 Stephanus quinqz habuit p^ruilegia ser. xxxiij. in prin. car. 19
 Stephanus cōmendat triplr. sermo cxcvij. i prin. car. 118
 Stephani inuētio p^rmēdat quadrupli ceter. ser. cxcvi. in prin. car. 127
 Stephani translatio triplex. ibidem i medio car. 128
 Stigmata christi frāctū hūisse multa psuadet. ser. cclxiiij. car. 178
Terra bona cognoscit p^r tria. ser. xcviij. cir. med. car. 62
 Thesaur^o triplex i margarita. ser. clxxxij. in prin. car. 120
 Thesaurus quō abscondit z emitt. ibi. in medio z in fi. car. 120
 Thomas edificauit regi domū triplici ter. f. xij. per to. car. 9
 Thomas dedit quattuor voces. sermo xij. in prin. car. 8
 Thomas erat in triplici fide. ser. xv. in principio car. 8
 Thomas mansit in christo triplr. ser. xvi. in prin. car. 9
 Thomas cātuarlēsīs p^rmēdat i sua passioe triplr. ser. xlv. in prin. car. 26
 Thome scitas p^r ex septē. ser. xlvi. per totum car. 26
 Thomas habuit quattuor p^rconia. sermo xlv. per totum car. 27
 Torcular significat ecclīaz. z triplr. fuit repletū. ser. xci. in fine car. 57
 Trahit hō a christo quadruplr. sermo cccxliij. in medio car. 164
 Transitus maloz triplex est. ser. cxvij. post mediū car. 77
 Trinitatis festū diuersimode celebraf ser. clxv. in prin. car. 107
 Trinitas nō est curiosē iuestigāda. sed pie credēda ibi. p^r totū car. 107
 Trinitatē p^rsonaz z vnstatē eēntie tria ostēdūt. ibi. in medio. car. 107
 Circa trinitatem tria sūt attendēda. ser. clxvij. in prin. car. 108
 Trinitas eluceffit in omnibus creaturis. ibi. in prin. car. 108
 Trinitatem in vniuersis esse tria ostēdunt. ser. clxij. car. 107

Tria erant quōdā impossibilia ser. xxxiii. in prin. car. 18
Quia gloria difficulter vincit triplici rōne. ser. ccij. in med. ad vidēdū ser. xxxij.
 Vanitas q^rdruplex i mūdo. ser. cclxxx. cir. mediū car. 191
 Ubera triplicia sunt sermo. lxxxvij. in fine car. 52
 Ubera habent triplicem vsm. ser. lxxxv. post mediū car. 52
 Uenter beate virginis habuit quattuor commendabilia. sermo. cccxxxix. p^r totum. car. 161
 Vestigia christi sunt virtutes. ser. i. in principio. car. 1.
 Uta custodit per quattuor. ser. i. circa medium car. 1
 Uta non amittitur per quattuor. ibi dem. car. 1
 Uidere quattuor hominē delectat. ser. xxxij. cir. medium car. 18
 Uidēdum quattuor requirunt. ser. xxxij. cir. medium car. 19
 Uigilare debemus ad tria. ser. xci. cir. medium car. 57
 Uigilare debēt quinqz genera hoīum ser. xcij. cir. mediū car. 57
 Uigilantiū sextuplex p^rditio ser. cci. in fine car. 131
 Uigilia perfecta tria requirit. ser. cccxvij. post mediū car. 201
 Uincētius habuit duplex certamen. ser. lxx. in prin. car. 40
 Uincētius tripliciter uict. ibi dem. car. 40
 Uincētius pugnauit p^rtra tres acies ser. lxx. cir. prin. car. 41
 Uincētius p^rmēdat a duobus. sermo lxxi. in prin. car. 42
 Uincētius nomē uictoriosuz ibidē. in fine. car. 42
 Uirginis uerus factus est nobis tria. ser. xxvi. in prin. car. 14
 Uirginitas sancte Agathe cōmendat quadrupliciter. sermo. lxxxvij. cir. prin. ciptum. car. 51
 Uirginitas p^rseruatur p^r quattuor. ser. cccxij. cir. mediū car. 199
 Uirgines facilliter decipiūtur triplici ex cā ibi. in fine

Tabula

Virginitatem quatuor retrahunt: ser.
 cxcvii. in principio car. 202
 Virginitas a deo multipliciter e hono
 rata: ser. ccc. ante finem car. 204
 Virtutes quatuor. s. cxxvii. i. fi. car. 153
 Utero perfecto tria sunt necessaria: ser.
 i. circa principium car. 1.
 Utri sancti gaudent de quatuor: ser. lix.
 in fine car. 35
 Uta huius triplex. s. cc. in fi. car. 130
 Uta socialis quatuor requirit: ser. liij.
 ante medium car. 2
 Uotum religiosorum triplex: ser. cxc.
 circa medium car. 196
 Uto multiplex. sermo. clxxvij. circa fi
 nem car. 115
 Unguentum triplex. sermo. clxxvij.
 in fine car. 123
 Uox de celo. Scribe beati mortui re.
 audita quadruplici ratione: ser. cclxxxv.
 in medio car. 193
 Uxorē ducens duo debet attendere: ser.
 cclix. circa principium car. 165
Xpus multos hz effectus: ser.
 iij. circa finem car. 2.
 Xps benigne inuitat: ibidem
 car. 2
 Xps natus triplici ex causa: ser. xviiij.
 in principio car. 10
 Xpm preuentre oportet multipliciter:
 ser. xxi. per totum car. 12
 Xps nominat paruulus quadruplici
 ratione: ser. xxiiij. car. xiiij
 Xps quatuor pro nobis obtulit: ser. liij.
 in principio car. 30
 Xps habuit quatuor nomina: ser. liij.
 per totum car. 31
 Xps habuit quatuor cognomina: ser.
 liij. per totum car. 31
 Xps dicitur sol: e venit ppter quatuor:
 ser. lxxix. car. 48
 Xps quadruplex fuit oblatio: ser. lxxxi.
 circa medium car. 49
 Xps dicitur flos triplici ratione: ser. c.
 post principium car. 64
 Xps in cena quadrupliciter se habuit:
 ser. cvij. per totum car. 70
 Xps passus e in quatuor locis: ser. cxl.
 per totum car. 73
 Xps in testamento suo octo nobis le
 gavit: ser. cxij. car. 73

Xps multis comparat in scriptura: ser.
 cclxxxij. in principio car. 192

Explicit Tabula Sanctuarij.

¶ Sermones pulcherrimi varijs scri-
pturarū doctrinis referti de sanctis per
anni totius circulū ꝑcurrentibus: editi
a venerabili viro Jacobo de Voragine
ordinis predicatoris quondā archiepo
Januensi incipiūt feliciter.

¶ De sancto Andrea Sermo primus.

Esti
gia ei^o se
cutus est
pes me^o:
vta eius
custodi-
ut et non
declina-
ut ex ca.
Job. xx/
ij. Tria
sunt ne-

cessaria cuiuslibet viro perfecto. ¶ Unū q̄
xp̄m sequat per bonā vitam. ¶ Scdm̄ q̄
sp̄s custodiat ꝑ finale ꝑseuerantia. ¶ Ter-
tiuū q̄ ab eo nunq̄ declinet ꝑ aliquā cul-
pā. Ista tria b̄s Andreas se fecisse glo-
riat̄ cuz dicit: Vestigia eius secutus etc.
¶ Circa primū notādum q̄ vestigia xp̄i
sūt virtutes eius. s. ei^o puritas: charitas:
mansuetudo: misericordia siue pietas.
Ista vestigia xp̄i sanct^o andreas secutus
est: q̄ notant̄ in antiphona q̄ de ipso can-
tat̄. Cōcede nobis hoīez iustū: redde no-
bis hoīez sanctū: ne interficias hoīez deo-
carū: iustū: mansuetū et plūm. Habuit ergo
ꝑfectā puritatē. id̄ d̄: Redde nobis ho-
minē sanctū. Sanctū. n. idē est qd̄ purū.
Uñ in greco sem̄ idē est qd̄ agyos. i. sine
terra. Tūc enī andreas fuit sine terra:
qñ oīa terrena reliq̄: et se in mūditiā cō-
seruauit. Matt. xix. Ecce nos reliquimus
oīa et secuti sumus te. Habuit charitatē.
Ideo dicit̄: Ne interficias hoīez deo carū.
Charitas. n. d̄ ex eo q̄ hoīez carū facit.
Qui enī magnam charitatē h̄z magni
ꝑcij est apud deū: qui parua parui: q̄ nul-
la nullius. i. Lox. xij. Si charitatē non
habuero nihil sum. Habuit mansuetudi-
nem et humilitatē. Ideo subdit̄: mansuetū
qd̄ significat̄ per moysen. qui sicut fuit
ex aqua assūptus: sic iste de mari vocat^o
d̄ quo moysē d̄ Nume. xij. Erat moysēs

vir mitissimus inter oēs hoīes. Habuit
misericordiā et pietatē. Ideo subdit̄: et pi-
um. Eius autē pietas ostendit̄ ex eo q̄
quattuor v̄sib^o fleuisse legit̄. Habuit. n.
lachrymas amoris qñ fleuit ꝑ incarcera-
tione Matthei sui amicissimi et dilecti.
Cōpassionis qñ fleuit ꝑpter extinctiōez
iuuentis a septem demonibus suffocati.
Doloris qñ fleuit miserabilē statuz nico-
lai sentis. Et deuotōis sicut qñ fleuit va-
dens ad patibulū crucis. Ista autē quat-
tuor accipiunt ꝑenes quadruplicē iter/
ꝑtationē huius noīs andreas. Interꝑ-
tatur enim decorus. Et quātū ad hoc ac-
cipit̄ eius puritas. Cant. i. Ecce tu pul-
cher es dilecte mi et decorus. Interpretat̄
ē virilis. et quātū ad hoc accipit̄ ei^o cha-
ritas q̄ facit̄ hoīem virilē et fortē. i. Lox.
xij. Charitas oīa suffert. Interpretat̄ rñ/
dens pabulo. Et quātū ad hoc accipit̄
eius pietas. Sicut enim oleū est pabulū
luminis: sic pietas gratie spūalis. Tūc
autē quis respondet pabulo: qñ ꝑ passio-
ni que est in corde rñdet effectus in ope
Dicit̄ etiā andreas quasi atropos. i. sur-
sum cōuersus. ꝑ qd̄ itelligit̄ etus humilit̄
tas que hoīez sursum ꝑuertit. Luce. xij.
Qui se humiliat exaltabit. ¶ Secundo
viam eius custodiuit. Circa qd̄ notādū
q̄ quattuor sunt que vta custodire faci-
unt: scilz ferramētōz impressio: crucū ere-
ctio: plantaz reflectio et lapidū aggrega-
tio. Et quonīa xp̄s factus est nobis via:
ideo habuit ferramentōz. i. clauoz im-
pressionē: crucis erectiōē: spinaz i mo-
dū corone reflexiōē et lapidū aggrega-
tiōē: qñ scilicet iudei lapides in xp̄z ta-
cere voluerūt. Beatus igit̄ andreas vta
xp̄i custodiuit: q̄ semp respexit ad etus
clauoz vulneratiōē: ad xp̄i crucem: ad
etus coronatiōē et ad etus lapidatiōez.
¶ Tertio viam etus nō amisit. Circa qd̄
notādū q̄ quattuor sunt que viā amit-
tere faciunt: scilicet tenebra: nebula: ni-
mias n̄uium et d̄sitas herbar. ¶ Nul-
lo istorum modōz sanctus andreas vi-
am dei perdidit. Non ꝑpter tenebras
auaritie: q̄ omnia terrena contemp̄sit.
Auari enim tenebras faciunt dum inter-
se et solem iustitie terras opponūt. Sap.
v. Iustitie lumē nō luxit nobis. ¶ Scdm̄

De sancto andrea

ea non perdidit propter nebulam carnalis concupiscentie: quia corpus suum semper domauit. Unde refert Augustinus in libro de penitentia cum dixisset dum esset in cruce. Recordor domine quantum in portando corpus onerosum; in domando superbis; in fouendo infirmis; in cohercedo letum laboravi. Sed autem nebula carnalis concupiscentia: quia sicut nebula ex aque vaporibus exurgit: sic in homine voluptuoso fumositas malae concupiscentiae scaturit. Augustinus in libro confessionum. Exalabant nebulae de limosa concupiscentia carnis et scatebrae pubertatis: et obnubilabant atque obfuscabant cor meum ut non discerneret serenitas dilectionis a caligine libidinis. Tertio uia deus non perdidit propter uiam mundane glorie: quia totam uiam suam in cruce christi posuit. Unde ait: amator tuus semper fui et desideravi amplecti te o bona crux. Assimilat autem mundana gloria nimis: quia sicut ad modicum luceat cito euanescent. Et ita uia dei perdere facit. Iohannes v. Quomodo potestis credere qui gloriam ab inuisibili queritis: et gloriam que a solo deo est non queritis. Quarto eam non perdidit propter densitatem herbarum pigritie. non enim piger fuit: sed totam achaiam peruertit. De pigris autem dicit Proverbia xxiiij. Per agrum hominis piger et cetera. trahunt et ecce totum replerunt uertice.

De eodem Sermo secundus.

Amici honorati sunt amici tui deus. psalmus. Deus omnes sanctos honorat communititer. Apostolos uero honorauit specialiter: sed beati andream honorauit singulariter. Videamus igitur singulares honores quos christus beato andree concessit. Primo namque fecit eum primitiuum suum: quia se ipsum ante omnes apostolos uocauit. Exo dicitur xxiiij. Primitias frugum terre tue deferres in domum domini dei tui. Tres fuerunt apostoli qui sunt de terra christi. id est de galilea scilicet andreas petrus et philippus: quos christus quasi primitias ad se uocauit et merito. Christus enim fuit agnus in ara crucis immolatus. Isti autem tres apostoli filii erant agni: quia in crucis patibulo immolati. Ceteri autem tres apostoli fuerunt oues: quia fuerunt luporum morsibus laesati. Mat. x. Ecce ego mitto

uos sicut oues. Quia igitur christus erat agnus ideo prius colligere uoluit agnos et postea oues. Ysa. xl. In brachio suo leuabit agnos et in sinu suo congregabit fetas: ipse portabit. Secundo fecit ipsum mediator et nuntium suum quoniam scilicet petrum ad se ipsum uocauit et ad eum adduxit: ut habet Iohannes i. Dominus quantum petrus andrea dicit diligere per quem christum meruit inuenire. Dominus quantum meriti uir iste est apud deum qui perterere meruit principem apostolorum. et sic uere fuerunt fratres carne: fide et passione. Tertio fecit ipsum secretarium et consiliarium suum: quoniam de turba factus cum eo consiliarium habuit: ut habet Iohannes vi. Nam philippus non considebat. Andreas uero dei potentiam et misericordiam prouocabat dicens: Est puer unus hic et cetera. ac si dicat: quibus hec modica sunt tamen tu domine supple quod deest. Ecclesi. vi. Amicus in domesticis fiducialiter agit. Quarto fecit eum portarium suum. sicut patet Iohannes xij. Nam cum quidam gentiles iesu loqui uellet dixerunt philippo: et ipse philippus dixit andree. Isti autem duo portarii dixerunt iesu. iij. Reg. vij. Iuerunt portarii et nunciauerunt in palatio regis intrinsecus. Quinto fecit eum consilium suum: assessorem: mensalem et sacrificium suum in quantum scilicet patibulo crucis eum pati uoluit. Christus enim habuit crucem tanquam equum per quem contra demones militauit super quem andrea sedere fecit. et ideo fecit eum consilium suum. Dicitur vi. Dominus quem rex honorare cupit: sedere dicitur super equum qui de sella regis est. Dabunt crucem tanquam solium in quo inter hominem et dyabolum iudicium diffiniunt. In isto solio andrea collocauit. et ideo fecit eum suum assessorem. ij. Reg. xxij. David. id est christus sedes in cathedra. id est crucis sapientissimus princeps inter tres qui fuerunt in eadem cathedra. scilicet andrea petrus et philippus. Dabunt crucem tanquam mensam in qua fideles refecit. In hac mensa andrea secum tenuit. et ideo fecit eum suum commensalem. psalmus. Paraisti in conspectu meo mensam et cetera. Dabunt crucem tanquam aram in qua patri se sacrificium obtulit. In hac ara andrea filii immolauit. et ideo fecit eum suum sacrificium et odorem. Unde cantat. Dilixit andrea dominus in odorem suauitatis. Quantum autem fuerit passus patibulum crucis. non tamen eo modo quo christus. Christus enim fuit crucifixus

ectus. Petrus reuersus. Andreas trasuersus. q̄ x̄ps tanq̄ caput obtinebat superiora. petrus tanq̄ alter p̄nceps obtinebat inferiora. & ideo p̄uenies fuit q̄ andreas teneret mediu: vt. s. manu dexterā pontgeret ad x̄ps petēs ab eo auxilium ascēdēdi in celū. sinistra ad petru petēs sibi ap̄iri regnū celoz. X̄ps in cruce fuit rectus vt respicēt mūdū quē redimebat Petrus reuersus vt respicēt celū cuius clauēs tenebat. Andreas trasuersus vt cuz vna manu peteret regnū celoz a x̄po: cum alia scz clauēs a petro.

De eodez Sermo tertius.

Tabat iohannes &

Sex discipulis duo zc. Joan. i. Circa istam primā vocationē andree trīa tangunt. Nā in iohanne notatur fidelis testificatio cum dixit: Ecce agnus dei. In andrea: prudēs interrogatio cū dixit: Rabbi vbi habitas. In x̄po: benigna iuitatio cuz dixit: Venite & viderete. Circa primū notādum q̄ testificatio iohannis fuit andree causa salutis: q̄ mox x̄pm secutus fuit. per q̄ dat̄ intelligi quātū valet vnū verbū ab vno sap̄te audire. & cuz sapiētibus p̄uersationē habere. Carbones aut̄ mortui isimul possunt sese magis denigrāt. viui aut̄ magis sese inflamant. Uui cum mortuis & mortuos accēdunt. Sic etiā peccatores isimul habitates magis se inq̄nat. Sancti vtri isimul habitates se inflamant. Sancti vtri cuz peccatoribus p̄morantes eis vitam prestāt. Iohānes igit̄ andream docuit & ipsum perfecte ad iesuz disposuit. Et ipse sic dispositus ad iesum trāsiuit. Disposuit autē ipsum quattuor modis. Primo sicut disponit lucifer ad solē. Iohānes erat lucifer. Job. xxxvij. Nūqd̄ p̄duces lucifery in tpe suo. X̄ps erat sol. Malach. iij. Vobis timētib⁹ nomē meū oues sol iustitie. Lucifer autez disponit ad solē p̄ vicinā denūciatōez. Alj p̄phetę fuerūt stelle: q̄ nūciauerūt x̄ps scz de lōginquo. Iste fuit lucifer: q̄ nūciavit ip̄m. s. de p̄p̄inquo cū ip̄m oñdit̄ dicēs: Ecce agn⁹ dei. Andreas igit̄ sic disposit⁹ de lucifero trāsiuit ad solē. i. de discipulatu iohānis ad discipulatum x̄p̄i.

Secūdo ip̄m disposuit sicut lucerna ad lucē. Iohannes erat lucerna. Joā. v. Ille erat lucerna ardens & lucens. X̄ps erat lux. Jo. i. Erat lux vera zc. Lucerna autez disponit ad lucē per quādā radiationē imperfectā. Iohannes ergo tanq̄ lucerna lucebat sed imperfecte. per suam tamen lucē imperfectā disposuit andrea ad lucē perfectā. Et sic andreas dispositus de lucerna trāsiuit ad lucem. i. de imperfecta radiatōe iohannis ad perfectā lucē x̄pi. Tertio ip̄m disposuit sicut facula ad ignem. Iohannes erat facula. Eccl. xlvij. Verbum ipsius q̄si facula ardebat. X̄ps erat ignis. Hebreo. x. Deus n̄ ignis p̄sumēs ē. Facula autē disponit ad ignē p̄ quādā semiplenā inflamationē. Iohānes igit̄ tanq̄ facula inflamabat scz imperfecte. per suaz tū inflamationē imperfectā disposuit andrea ad veri ignis inflamationē perfectā. Et sic andreas disposit⁹ de facula trāsiuit ad ignē. i. de semiplena inflamationē iohannis ad plenā inflamationē veri ignis. i. x̄pi. Quarto ip̄m disposuit tanq̄ p̄cursor ad regem. Iohannes erat p̄cursor. Luc. i. P̄cibis eim̄ ante faciem dñi zc. X̄ps erat rex. Apoca. xix. Rex regū & dñs dñantiū. Iohānes igit̄ tanq̄ p̄cursor viam ad regē p̄parabat. Joan. i. Ego vox clamantis in deserto zc. Et sic andreas p̄paratus de p̄curatore trāsiuit ad regē: & de milita militis trāsiuit ad militiam imperatoris. Secūdo i beato andrea ponit̄ prudēs interrogatio cum dixit. Rabbi vbi habitas. Circa q̄ notādum q̄ x̄ps est luminosus. ps. Almicus lumine sicut vestimēto: & ideo requirit domū lucidā per sapientia & veritatē. Prover. viij. Ego sapientia habito i p̄silio zc. Est speciosus. ps. Speciosus forma p̄ filiis hoīuz. & ideo requirit domū mūdā per puritatē. ps. Tu autē in sancto habitas. Sactū. i. mūdus & pur. Est tranquillus & q̄etus. Sap. xij. Tu autē dñator virtutis cum tranquillitate iudicas. Et ideo requirit domū tranquillā per p̄cordiā & bonitates. ps. Factus est in pace loc⁹ eius. Et excelsus. Job. xi. Excelsior celo est. & ideo requirit domū altā per charitatem. Eccl. xxij. Ego in altissimis habitato. Est stabilis & p̄petuus. Eccl. xlij. Dñs

dispotēs stabilis in gl'ia sua. Et iō requirit
domū firmā p' p'attēre stabilitatē. Sicut
ēim incus firmat p'cussionib' sic domus
dei firmat aduersitatib'. Et in tali do-
mo x'p's habitat. ps. Luz ip'o sum in tri-
bulatōe. Quia igit' beatus andreas ha-
buit domū cordis sui lucidā: iō x'p's i eo
habitauit tāquā luminosus. Quia ha-
buit mūdā. In eo habitauit tāquā speculo-
sus. q' h'uit pacificā. i eo hitauit tāquā trā-
quillus. q' habuit altā. in eo hitauit tā-
quā excelsus. q' habuit firmā. in eo ha-
bitauit tāquā p'petuus. **Tertio** ponit
x'pi benigna iustatio cū dixit: Venite et
videte. Videre aut' h'ic sumit p' oī sensu
Aug. in li. cōfess. Dicimus nō solū vide
qd luceat s'z et vide qd sonat. vide quid
adorat. vide qd sapiat. vide qd durū sit
Viderūt ergo q' ei' gratiosam faciem
cōspexerūt. Hester. xv. Valde admirabi-
lis es dñe et facies tua plena ē grā. Et
verba dulcissima audierūt. ps. Quam
dulcēta faucibus meis eloga tua et c. Odo
re paradisi quo plenus erat p'senserūt.
Lanf. i. Trahe me post te curremus in
odorez vnguetoy tuoy. Amore suū sua-
uissimum gustauerūt Ecclē. xxiiij. Qui
edunt me adhuc esuriēt. Brachij fidei et
amoris eū tenerūt: et amplexati fuerūt
Lanf. iij. Tenuit eū nec dimitta. Prouer.
iiij. Glorificaueris ab ea cum eam fueris
amplexatus.

De eodē. Sermo quartus.

Ambulans iesus
iuxta mare galilee vidit du-
os frēs. Simonē qui voca-
tur Petrus. et Andream fratrem eius.
Matthēi. iij. Vocatio istorum apostolo-
rum cōmendabilis est. ex parte vocan-
tis. et vocatorum. **Ex parte** quidem
vocatis cōmendabilis ē quātū ad duo. s.
quātū ad numerū: et quātū ad officium.
Quātū ad numerū q' vocati sunt insi-
mul quattuor: frēs b'ni et b'ni: vt in isto
euāgelio habet. Qd factū ē tripl' d' cā.
Prō p' eoy plenā cōsolationē. St. n.
fuisse diuisi: et aliquid non fuisse vo-
cati non fuisse plene cōsolati. Chrys.
super illud. Et vocauit eos. Erāt enim
habitatione cōciues: dilectōe cōcordes:

artificio pares fraternitatis pietate cō-
iuncti. Ideoq' simul eos vocauit ne tot
p'oles p'iuictos dissimilis vocato separet
Vocauit ergo eos simul vt plena eis cō-
solatio de' deus eim semp dat plenā p'fe-
ctam et plurā cōsolationē. Jo. xvi. Pet-
te et accipietis vt gaudiū vestrū sit ple-
nū. Ecōuerso aut' mūdus dat cōsolatio-
nē deceptorā: sicut p'z Luc. xij. in diu'te
qui dixit: Alia mea habes multa bona
et c. aut vacuā. Hierē. iij. Aspexi terrā et
ecce vacua erat et nihil. Aut semiplenā.
ps. Viri sanguinū et dolosi nō dimidia-
bunt dies suos. Aut mixtā. Ysa. i. Vinū
tūi mixtū ē aqua. **Secūdo** p' cōmen-
dandā vitā socialē ad quē quattuor re-
quirunt. **Prīmū** ē recognitio infirmi-
tatis p'prie: iō ponit ibi petrus q' iterp-
tas agnoscēs. Ecclē. xxxi. Intellige que
sunt p'ximi tui ex teipso. **Secūdo** est
cōformitas volūtatis mutue. iō ponitur
ibi andreas qui interpretat virilis: q' ad
volūtātē suā domādā magna virtus re-
quirit. Prouer. xvi. Melior ē patiens
viro forti et qui dñat aīo suo expugnatore
vrbiū. **Tertū** ē supplicatio ire. Et
iō ponit ibi iacobus qui interpretat sup-
plantator. Prouer. xv. Vir iracūdus p-
uocat rixas. qui patēs ē mitigat suscita-
tas. **Quartū** est p'ntia diuine grē. Iō
ponit ibi iōānes qui interpretat grā. Ve-
ra eim socialitas nō ē inter malos s'z bo-
nos. Ecclē. vi. Qui metuūt dñm inuentūt
illū. s. verū amīcū. **Tertio** p' fidei fir-
mitatē. Nam s'm Chry. Sides in statu na-
ture fuit debilis: q' fundata fuit sup vnā
pilam. s. sup abel. In statu legis scripture
fortior: q' initiū veteris testamēti funda-
tū fuit supra duas firmitates quasi sup
duas pilas. s. moysen et aaron. In statu
legis euāgelice fuit fortissima: q' initiū
nouī testī fundatū fuit sup q'rtuor s'nta-
tes q' sup q'rtuor pilas. s. petrū andrea
iacobū et iōāne: imo sup motē fortissimū.
s. x'p'z. ps. Sūdamēta ei' in motibus sc'is
Secūdo cōmendabilis ē quātū ad offi-
ciū q' facti sunt p'catores hoīum. Cir-
ca qd notādum q' deus habz p'catores
venatores et vindematores. **P'cato-**
res fuerunt p'dicatores p'ntiū qui vno
tractu retis p'dicatōis magnaz multū

tuā dīnem pisciū. i. hominum capiebant.
 Venatores sunt p̄dicatores moderni
 q̄ cū clamoribus vix capiūt vnā feraz
 i. aiā. Hier. xvi. Ecce ego mittā p̄sca
 tores multos & piscabunt eos: & post hęc
 mittaz eis multos venatores & venabun
 tur eos. Unde venatores aut erūt p̄e
 dicatores vltimi. qui cū falce diuini elo
 quii vvas maturas a putridis sepabunt
 Apoc. xiiij. Misit angelus falcē suaz in
 terrā: & vindemiauit vineam terre. Ad
 aut diabolus ē vindemiator & xp̄s race
 morū collector. Mich. viij. Ue mihi q̄ fa
 ctus sum sicut qui colligit in autūno ra
 cemos vindemie. Ex pte aut voca
 torū cōmendabilis ē ip̄a vocatio quātū
 ad duo. Primo q̄ oia reliquerūt scilz
 amorē terrenū: domesticū: & priuatum.
 Terrenū quidē cū d̄: Relictis retribus
 & nauī zc. Matthei. xix. Ecce nos relin
 quimus oia zc. Amorē domesticū cū d̄:
 Et patre zc. Mat. x. Qui amat patrē &
 matrē plusquāz me zc. Amorē priuatum
 cū d̄: Secuti sunt eum & nō seip̄os.
 Jo. xij. Qui amat aiā suaz perdet eaz.
 De his tribus amoribus dicit Luc. xiiij.
 Si quis venit ad me & nō odit patrē su
 um ac matrē. Hęc referunt ad amorē do
 mesticū. adhuc aut & aiā suaz: hoc ad
 amorē priuatiū. Et qui nō baiulat crucē
 suā & venit post me. s. pauperē: nō potest
 meus eē discipulus. hoc referit ad amo
 rem terrenū. Secūdo cōmendabilis fu
 it eorū vocatio. q̄ secuti sunt xp̄m. s. tāq̄
 lucē: sodalē: ducē: & regē. qui vadit post
 talē lucē nō pōt offendere. Joā. xi. Si
 quis ambulat in die nō offēdit zc. Qui
 vadit post talē sodalē nō pōt dehicere q̄
 manū porrigit sibi a diuiticē. ps. Tenui
 sti manū dexterā meā. Qui vadit post ta
 lem ducē nō pōt errare. Joā. viij. Qui se
 quit me non ambulat in tenebris. Qui
 vadit post talē regē nō pōt corona care
 re. Apoc. ij. Esto fidelis vsqz ad mortem
 & dabo tibi coronā vite. Beatus igit an
 dreas secutus ē xp̄m tāquā lucē in sua
 cōuersione: q̄ tūc de tenebris ad lucem
 venit. Tāquā sodalē in sua cōuersatiōe.
 quia semper ibi adhesit. ps. Adhesit aiā
 mea post te zc. Tāquāz ducēz in sua pas
 sione. Unde cantatur de eo. Et in ligno

crucis dux iusti fuisti. Tāquā regē i sua
 glorificatione a quo coronā accepit. Un
 dixit cū eēt in cruce. Jam enim ego vi
 deo regē zc.

¶ Sermo. v. De sancto Nicolao ep̄o.
 Sermo. i.

Iustus quasi leo cōside
 rans absqz terro
 re erit. Prouer. xxvij. In his
 verbis sc̄tis atqz deuotus Ni
 colaus a trib⁹ cōmēdat. Primo a v̄te
 sanctitate cū d̄: Justus. Secūdo a mētis
 magnanimitate & nobilitate. cū d̄: qua
 si leo cōfidens. Tertio a sciētie securi
 tate cum d̄: Absqz terrore erit. Circa
 primū notādū q̄ s̄m Aug. vera iusticia i
 trib⁹ cōsistit. s. i. inocētia. b̄nificētia. & hu
 militate vera. Fuit ergo beatus Nico
 laus iustus. Primo q̄ nulli nocuit. vñ
 d̄: Puerilibus ante inocēter trāfactis
 zc. i. Loy. x. Sine offēsiōe estote iudeis
 & gētib⁹ & ecclē dei zc. Secūdo q̄ oib⁹
 pfuit: q̄ aurū dedit & triticū ipetrauit
 ps. Disp̄it dedit paup̄ibus iusticia zc.
 Tertio q̄ verā humilitatē seruauit.
 vñ d̄: de eo q̄ factus ep̄s eādē quā pri⁹
 habebat humilitatē seruabat. Tria eiz sūt
 que hoīem cōsueuerunt imutare. s. etas:
 dignitas: & p̄speritas. S̄z beatus Nico
 laus nō ē imutat⁹ a sua humilitate nec
 p̄pter etatē: q̄ eā seruabat magn⁹ & par
 uis. Deu. xxxij. Sicut dies iuuentutis
 tue: ita & senectus tua. Nec p̄pter digni
 tatē: q̄ eā seruabat in p̄latiōe sicut & in
 subiectiōe. Ecc. xxxij. Rectorē te posue
 runt noli extolli. Nec p̄pter p̄speritatē
 q̄ eā seruabat in p̄speritate sicut in ad
 uersitate. Eccl. xxvij. Hō sensatus in sa
 plētia manet sicut sol. Circa sc̄dm no
 tandū q̄ s̄m Hier. nazāzenū quadruplex
 ē nobilitas. Prima causat ex carnis
 ppagine. Secūda ex ai virtute. De hac
 duplici nobilitate dicit Hiero. Ille ap̄d
 deū nobilitior: & potior: ē nō quē nobilitas
 generis: nec dignitas seculi: sed quē de
 uotio fidei deo & sancta vita cōmēdat.
 Istā duplicē nobilitatē hūit sc̄tus Nico
 laus. vñ d̄: de eo. nobilissimis natalib⁹
 ortus. quo ad primā. velut Lucifer Nico
 laus emicuit. quo ad secūda. Itē dicit
 q̄ fuit nobil⁹ ḡnie: s̄z nobilior fide. ¶ Ter
 ti

tia causat ex legali adoptioe. sicut patet
 Exo. ij. Ubi filia pharaonis moysen in
 filium adoptauit. Ista habuit sanctus nico-
 laus in dei filium per spiritum sanctum acceptat.
 Ro. vij. Non enim accepistis spiritum seruitu-
 tis etc. **Quarta** causat ex diuine imagi-
 nis impressioe in qua omnes homines sunt equa-
 liter nobiles. De qua dicit Actu. xvij. Ipsi
 us eius et genus sumus. Si ergo honoramus
 imaginem depictam multo fortius honorare
 debemus imaginem dei nobis impressam.
 Eccl. x. Filius in mansuetudinem serua animam tu-
 am et da illi honorem secundum meritum suum. Ista
 imago in peccatoribus a deo obscurat quod a
 deo non cognoscunt. Mat. xxv. Amen dico
 vobis nescio vos. **Circa** tertium nota-
 tur quod ipse fuit securus in vita et in morte.
 In vita prope securam conscientiam. Prover. xv.
 Secura mens quasi iuge conuiuium propter bo-
 norum operum affluentiam: quod indicabat olei
 emanatio. Quia quidem affluentiam pruden-
 tes virgines huerunt et ideo secure dormie-
 runt. ut habet Mat. xxv. Propter spiritum
 sancti presentiam: quia sua pueritia gratiam dei ha-
 buit: et in ipsa semper seuerabat. Ista enim
 tria secundum Chrysostomum hominem sanctum faciunt esse
 securum. Fuit et securus in morte. Primo
 propter gloriam reuelatam et angelicam
 custodiam. Angeli enim sibi morientem ap-
 paruerunt. et suam gloriam sibi reuela-
 uerunt: et ipsam custodierunt. ps. An-
 gelis suis deus mandauit de te. **Se-**
cundo propter recommendationem diui-
 nam: quia deo se deuote recommendauit
 dicens: In manus tuas commendo spiri-
 tum meum. Sap. iij. Iustorum anime in
 manu dei sunt. **Tertio** propter cele-
 stem armoniam. Quia angeli ipsius ani-
 mam in celum cum laudibus deduxe-
 runt. Isaie. xliij. A finibus terre lau-
 des audiuimus et gloriarum iusti. valde igitur
 securus eius anima in morte esse po-
 tuit que sic habuit conscientiam puram:
 bonorum operum affluentiam et dei gra-
 tiam que sic habuit angelos custodien-
 tes suam gloriam reuelantes cum laudi-
 bus eius animam deducetes: et manus dei
 in omnibus pregentes.
Sermo. vi. De eodem sermo secundus.

Thesaurus desiderabilis et ole-
 um in habitaculo iusti. Pro-
 uer. xxi. Iste iustus fuit sanctus
 Nicolaus. de quo dicitur: iuste prope viuendo
 etc. Quattuor autem hic sunt videnda. **Primo**
 quare dicitur iustus. **Secundo** quod est eius
 habitaculum. **Tertio** quod est iste thesaurus.
Quarto quod est oleum istud. **Circa** pri-
 mum notandum quod Aug. in li. de perfectioe iusti-
 tie tractans illud verbum Mat. vi. Attende
 ne iusticiam vestram faciatis etc. dicit
 quod dominus ibi in tribus iusticiam comprehendit.
 scilicet in ieiunij, obseruatione. in elemosyna
 et largitione. et in deuota oratione. Ista tres
 partes iusticie habuit Nicolaus. **Primo**
 habuit ieiunij obseruationem. vnde cum ad-
 huc esset infans feria quarta et sexta tantum
 semel lac sugebat. Thren. iij. Bonum est vi-
 ro cum portauerit iugum domini ab adolescen-
 tia sua. Iste autem portauit ab infantia sua
 non a senectute tantum. Portauit ergo iugum
 ab adolescentia bonum erit purum. scilicet gloria
 sine pena. Portauit a senectute sua bonum
 erit mixtum. id est gloria cum pena purgatorij.
 Non portauit in aliqua etate sua malum
 erit purum. scilicet pena eterna. Ista triplicem
 diuinitatem tangit propheta dicens: Calix in ma-
 nu domini vini meri plenus mixto etc. **Se-**
cundo habuit elemosynarum largitionem: quia
 omnes diuitias suas distribuit et dedit pau-
 peri non diuitibus. id est illi homini qui filias suas
 pro paupertate presertim volebat. dedit de me-
 liori non de deteriori: quia aurum. de proprio
 proimonio non de alieno dedit. propter ho-
 nores dei: non propter fauorem populi. **Ter-**
tio habuit deuotam orationem. vacauit eius ora-
 tionem in sua iuuetute. vnde dicitur. Ecclie sancte
 frequenter limina etc. et in reliqua sua eta-
 te. Vnde dicitur quod factus episcopus in oratione vigilabat
 et in morte: quia tunc psalmum. In te domine spe-
 rauit: deuote dixit. Luce. xvij. Oportet
 semper orare et non deficere. **Circa** secundum
 notandum quod quadruplex est eius habitacu-
 lum. **Primum** est corpus quod est habitaculum
 anime. Job. xvij. Partem reddit habitaculum
 iusticie tue. **Secundum** est anima que est habi-
 taculum spiritus sancti. Eph. ij. In quo et vos
 coedificamini in habitaculum dei in spiritu sancto.
Tertium est monumentum quod est habitaculum
 corporis. ps. Sepulchra eorum domus illorum

In eternū. **C**uartū ē celū: qđ ē hitacū
lū aie z corpis. **Eccē. xxiij.** In hitarione
sancta corā ipso ministrat. **C**irca ter
tiū notādū qđ in primo hitaculo. i. i cor
pore hūit thesaurū virginalis mūditiē:
qđ virgo fuit. **Mat. xij.** Silē ē regnū ce
lorū thesauro abscondito in agro. i. i cor
pore terreno. **ij. Cor. iij.** Nēmū aut the
saurū istū in vasis fictilib⁹. **Et dī virgini
tas thesaurus pp suā p̄ciositatez. Eccē.
xxxvi.** Nō ē cōdigna p̄deratio cōtinen
tis aie. **¶ In scđo hitaculo. i. i aīa ha
buit thesaurū diuine sapiētie: qđ magnā
sapiētiā habuit. de quo thesauro dicit
Sap. vij.** Infinit⁹ thesaurus ē hoībus.
Job. xxvij. Nescit hō p̄ctū ei⁹. **¶ In ter
tio hitaculo. i. i monumēto ē thesaurus
p̄ctose margarite. i. corpus suū p̄ctosuz.
Mat. xij.** Qui p̄fert de thesauro suo. i.
de corpē suo p̄ctoso noua z vetera vt vō
cent vetera miracula que olim ab alijs
sc̄tis sunt facta. Et noua que ab alijs fa
cta nō fuerūt. **¶ In quarto hitaculo. i.
ē celo hūit thesaurū suoz meritoz. Mat.
vi.** Thesaurizate vobis thesaurū in celo
**Jobi thesaurus ē iueterabilis. iō dī: Ubi
neqz erugo. Est icorruptibilis: iō dī: Ne
qz rinea. Est inamissibilis: iō dī: Ubi fu
res nō effodiūt. ¶ Circa quartū notādū
qđ i p̄rio hitaculo. i. i corpē habuit oleū
māsuētudinis: p̄ qđ oēs ad se trahēbat.
Lant. i. Oleū effusum nomē tuū zc. Res
rigida oleo inūcta efficiē māsuēta. Sic
hō durus si oleo spūs sc̄ti inungit: i mā
suētudinē cōuertit. In cuius figura ia
cob lapidē oleo vnxit. vt habet **Gen. xx
vij.** Dicit aut **Ambr. in lt. de offi.** In sen
ibus grauitas: in iuuenib⁹ alacritas: in
adolescētibus vercūdia cōmendat. Nō
fuit ergo mirū si sanct⁹ Nicolaus oībus
sit cōmēdabilis z amabilis: qđ habuit ve
recūdiam cū adolescētibus. **vñ dī: Pu
dore bono replet⁹ zc. Alacritatē cū iuue
nibus. Vñ dī qđ erat alacer i exhortādo.
B̄auitatē cū senib⁹. Vñ dī qđ grauitatē
in oībus sectabat. ¶ In scđo hitaculo. i.
i aīa hūit oleū charitatis. Vñ dī: Lopto
sc̄ charitatis Nicola⁹ pontifex zc. Et si
gnificat charitas p̄ oleū: qđ sicut oleū su
pereminet alijs liq̄oribus: sic charitas
supereminet oīb⁹ alijs virtutib⁹. i. **Corint.******

xiij. Adhuc excellētiorē viā vobis demō
stro zc. **¶ In tertio hitaculo. i. in monu
mēto hūit oleū pietatis. Illud emz ole
ū qđ emanat significat ei⁹ pietatē qua
abūdauit. Totus ei⁹ mūdus plen⁹ ē do
ctrinis suis: z misericordijs suis. ps. A
fructu surmēti vini z olei sui multipli
cati sunt. Multiplicatus ē eim mūdus
pane sue doctrine: vino grē: z oleo mise
ricordie. **¶ In quarto hitaculo. i. in celo
hūit oleū eterne iocūditatis. ysa. lxi.** Da
bo eis coronā p̄ cinē: oleū gaudij p̄ lu
ctu: pallium laudis p̄ spū meroris. Sā
cti eim v̄ri in p̄nti fuerūt in humiliatio
ne: luctu: z merore. Sed p̄ cinere humi
liationis habebūt regalē sublimitatē: p̄
luctu mentis iocūditatem: pro merore i
mortalitatem.**

Sermo. vij. **C** De eodē. Sermo tertius.

Quicumqz elegerit dñs tpe erit sc̄tus. **Nūc.
xv.** **C** In hīs oñdī qđ b̄tus
Nicola⁹ fuit sc̄tus z miraculose electus.
Circa primū notādū qđ fuit sc̄tus: qđ
hūit sanctitatis effectiua: cōseruatiua: z
oñsiua. **C** Effectiua at̄ sc̄tatis tria sūt
sm **Lhy. i. cordis mūditiā: spūs sc̄ti grā
z bonoz opez affluētiā. Ista tria habuit
sc̄tus Nicolaus. ¶ Primo mūditiā: pp
quā dicit amicus dī Nicolaus. Quia si
cut dicit **Proue. xxij.** Qui diligit cordis
mūditiāz p̄pter grāz laborum suoz ha
bet amicū regē. **¶ Scđo habuit spūs
sancti grāz in suo p̄cipio: qđ sc̄tē icēptē
ps. Dñe p̄uenit eū in b̄ndictiōibus dul
cedinis. Et in suo medio: qđ socialit̄ vi
xit. **Proue. xvij.** Vir amabilis ad socie
tatē magis amicus erit qđ frater. Et in
suo vltimo: qđ gratiose finuit dicēs. In
manus tuas dñe. **¶ Tertio habuit bo
noz operū affluētiā. Habuit eim opera
p̄nie quo ad se. vnde dī. Adulto ieiunio
macerabat corpus. i. **Cor. ix.** Castigo cor
pus meum: z in seruitutē zc. Ad misericor
diē quo ad p̄ximū. vñ dī. Erat enim val
de cōpatiēns zc. **Job. xxxi.** Ab infantia
creuit mecum miseratio. Et gratie quo
ad dēum: quia in orationibus vigila
bat. primo **Petri quarto.** Vigilate i ora
tiōibus. **C** Scđo habuit p̄seruatiua******

De sancto nicolao

sanctitatis que sunt tria. Primum est carnis mortificatio: quia statim ipse a sua pueritia carnem mortificauit. In sua enim adolescentia ipsa caro est mortificanda. In cuius figuram magi puero myrrham obtulerunt. unde dicitur. iij. Reg. iij. Efferte vas nouum et non vetustum: et mittite in illud sal. Secundum est mulierum vitatio. unde dicitur quod mulierum sortia quasi quadam peste fugiebat. Sicut enim dicitur. Ecc. xlij. Be vestimentis percedit tinea: et a muliere iniquitas virtus. Tertium est deuota oratio. Unde dicitur quod non tamen in die sed et in nocte sepe orabat: et ad matutinas etiam adhuc laicus ibat. ps. Querite dominum. scilicet in oratione et confirmamini etc. Tertio habuit sanctitatis ostensiuam que tria sunt. Primum est mundi despectio. unde dicitur. Gloria mundi spreuit. Iaco. iij. Quicumque uoluerit esse amicus seculi huius etc. Ex quo sequitur quod qui non est amicus seculi: est amicus dei. Secundum est ubi dei deuota auditio. unde dicitur. Ecclesie sancte frequenter limina etc. Ioa. viij. Qui ex deo est uerba dei audit. Tertium est miraculorum operatio. unde dicitur. Deus qui beatum nicolaum innumeris decorasti miraculis etc. per quod ostenditur quod te fuerit potestate apud deum. Matt. xxi. In qua potestate hec facis. Quante fidei apud seipsum. Lu. ce. xvij. Si habueritis fidem sicut granum sinapis etc. Quante charitatis erga proximum quem semper ad bonum inducere satagebat. modo uerbis. modo exemplis. modo miraculis. ij. Cor. v. Siue mente excedam? do. scilicet miracula faciendo. siue sobrii sumus uobis. scilicet uerba et exempla predicando. Circa autem electionem ipsius notandum est quod ipsa electio commendabilis fuit. ex parte eligentium. electi et modi eligendi. In electoribus quidem tria commendabilia fuerunt. Primum est deuota oratio: quia tota nocte orationibus insistebat. Unde etiam christus electurus apostolos iuit in montem orare. ut habet Luc. vi. Et apostoli in electione Matthei orantes dixerunt. Tu domine qui nosti corda etc. Secundum est diligens inquisitio: quia platus non debet precipitater eligi. sed cum diligentia inquiri: quia idoneum querit idoneum inuenit. Queruit dominus idoneus et inuenit dicens. Inuenit dautid suum meum. Queruerunt electores myrrhæ ciuitatis episcopi et inuenierunt. Tertium est recta intentio: quia non debet quod intendere eligere istum vel

illum: quia est propinquus uel amicus: sed quia magis idoneus. unde dixerunt apostoli Actu. i. Tu domine qui corda nosti omnes etc. Per quod datur intelligi quod electores plus debet respicere ad gratias spirituales quam corporales. scilicet cet plus ad bonitatem quam ad nobilitatem. plus ad scientiam quam ad potestatem. plus ad ueritatem quam ad carnem et sanguinem. Sed dicitur Ioa. xviij. quod ancilla hostiaria petrum introduxit in atrium principis sacerdotum. Quia caro que debet esse ancilla sepe introduxit prelatum. Lu. tñ Exod. xij. dicat quod postes domus iringebant sanguine agni. quia non debet quod introduci in domum dei respectu sanguinis proprii. sed sanguinis crucifixi. Secundum fuit commendabilis ex parte ipsius electi: in quo tria commendabilia fuerunt. Primum est eminentia uite. quia a sua pueritia seculo uiuere incepit. Grego. tñ debet actionem populi actio transcendere populis: quantum distare solet a grege uita pastoris. Secundum est perfectio scientie et doctrine. id est dicitur. Quicquid dicitur scripturis intelligere poterat armario loco dabat pectoris. Factus etiam episcopus sollicitus populo predicabat. Hiero. iij. Dabo uobis pastores iuxta cor meum et pascet uos scientia et doctrina. Tertium est firmitas constantie. Unde tres pueros iniuste iudicatos constantiter eripuit et iudicem reprehendit. Ecc. vij. Noli querere fieri iudex nisi uirtute ualeas eripere iniquitates. Unde dominus primo plato imposuit nomen petrus: quod a petra dicitur. Tertio fuit commendabilis ex parte modi eligendi. Primo quia fuit canonica. scilicet per compromissum et diuinam inspirationem. Hebr. v. Nec quisque sibi assumat honorem etc. Secundum quia fuit pacifica: quia omnes consenserunt. Sed dicitur Gen. xxv. quod in utero rebecca filij collidebantur. quia plures qui dicitur esse filij ecclesie quotidie intrinsecus. Tertio fuit discreta. Tunc enim electio est discreta. quam si in collegio est persona idonea eligat. si extra collegium est: magis idonea assumat. Iohannes sanctus nicolaus extra collegium fuit electus: quia erat ualde idoneus. iij. Reg. x. Elige meliorem de filiis domini nostri non enim tenentur eligere optimum quia non posset inueniri. Sed aut bonum aut meliorem. Si enim in collegio est bonus: extra collegium melior. bono est melior proponendus.

Sermo. viii. De eodē Sermo. liij.
T **A**uenit gratia corā ocu-
 lis dñi. Eccl. xliij. Tota vita bñi Nicolai fu-
 it gratiosa. qđ p̄z ex septem.
 Primo q; fuit grōse natus. z hoc ex
 parte vtriusq; generantis ex pte geniti-
 z mōt generadi. P̄o ex pte generati-
 um. q; lz essent iuuenes. tñ mox vt nat⁹
 est p̄tinēter vixerūt. Ex quo p̄z q; erant
 matrimonialit̄ iūcti. nō vt libidini des-
 uirēt. sed vt plem educadā a dei serui-
 tū gñarēt. P̄o ex pte geniti quia ad
 vbera p̄cedens quarta z sexta feria ieiū-
 nabat. Hoc at̄ nō fuit a natura q; tūc in
 oibus paruulis semp̄ idē p̄tingeret vel
 frequēter. neq; a casu: q; tūc feria a feria
 nō distingueret. nec a p̄posito quia tūc
 vsūm libert̄ arbitriū nō habebat. Restat
 ergo q; fuerit a singulari dei dono. P̄o
 ex pte modi generadi. q; gñatus est
 p̄ orōnē. parētes enī sui deū orauerunt
 vt filiū eis p̄cederet quē nō tā dñi uisitatū
 q̄ mox haberēt hēdē. i. Reg. i. Pro pue-
 ro isto rogauit z dedit m̄hi dñs petitio-
 nem meā. P̄o fuit gratiose educa-
 tus. P̄o. s. vt iuuenū lasciuias euita-
 ret. Eccl. xliij. Qui tetigerit picē inq̄nabi-
 tur ab ea. P̄o vt eccliam frequenta-
 ret. Un̄ dñs ecclie sancte frequētans lūmi-
 na zē. glosa sup̄ Matt. Ingressus iesus
 urbē tēplū adiit dās formā religiōis. vt
 quocūq; imus: p̄mo domū orōnis adēa-
 mus. P̄o vt v̄ba dei libēter audī-
 ret z seruaret. Un̄ dicit: Quicq; de scri-
 pturis audire poterat armatulo conde-
 bat pectoris. Prouer. viij. Bñs hō q; au-
 dit me: z q; uigilat ad serēs meas quoti-
 diē. P̄o vt corpus ieiunio mace-
 raret. Unde dicitur: Beatus nicolaus
 adhuc puerulus multo ieiunio macera-
 bat corpus. P̄o vt operibus p̄feta-
 tis se assuefaceret. Un̄ dicit. Effluēs mī-
 sericordie uisceribus: dato auro triū vir-
 ginū nephās phibuit. Job. xxxi. Ab in-
 fantia mea creuit mecum mīseratio. P̄o
 fuit gratiose electus p̄missa orōne
 exēplo ap̄loz Act. i. Orātes dixerūt zc.
 P̄o diuina reuelatiōe. q; vox de ce-
 lo lapsa fuit vt eligerēt nicolaū. Lz enī
 quidā per hominē sine deo sint intrusi.

quidā per hominē z deū sint candice electi.
 quidā a seip̄s sine hoīe z deo sicut am-
 bitiosi. Iste tñ fuit elect⁹ a deo sine hoīe
 vt apli. P̄o Tertio fuit elect⁹ d̄ oīuz p̄sen-
 su z approbatōe. vñ dicit q; eo viso oēs
 laudauerūt dei magnalla. Prouer. xx
 viij. In exaltatiōe iustoz multa gloria ē.
 P̄o Quarto fuit electus iniustus z cum q̄-
 dā coactione. Un̄ poterat dicere cū pro-
 pha. Exaltatus aut̄ humiliatus sum z
 conturbatus. P̄o Quinto fuit in ep̄isco-
 patu gratiose cōuersatus. Ipse enī po-
 pulū suū pauit v̄bo. Un̄ legit q; erat ef-
 ficax in loquēdo. Pauit oratiōis suffra-
 gio q; in orationibus p̄ populo uigila-
 bat. De his dicit. Eccl. vi. Nos autēz ora-
 tioni z ministerio uerbi erimus istantes
 Pauit exēplo. unde dicitur q; eadē quā
 prius grauitatē seruabat. i. Thimo. liij.
 Exēplū esto fidelibus in uerbo. in p̄uer-
 satione. Pauit t̄pali subsidio: q; popu-
 lo fame laboranti triticum impetrauit.
 P̄o Quinto fuit gratiose mortu⁹. Est. n.
 mortuus cū gratia dei. Un̄ dicit q; oīuz
 v̄tutū charismate replebat Apoc. xliij.
 Bñi mortui q; in dño moriunt. Lū bona
 fama populū. vñ dicit oibus se amabile
 exhibuit. Lū bona p̄scia sui. Bonā enīz
 p̄scelētā habere potuit. qui a cunabulis
 xp̄o seruire incepit. p̄pter ista tria dicit
 Ben. xxv. Mortuus est in senectute bōa
 Et iō cū bona fama ppli plenus dieruz
 z iō cū bōa p̄scia sui. p̄gregatusq; est
 ad pplin suū: z iō cū gratia dei. P̄o Sex-
 to fuit gratiose sepultus. In sepulchro
 enīz suo tria erāt. s. margarita corporis
 emanatio olei z emanatio aque. In mar-
 garita corporis fuit fulgor mūditie. In
 star enīz margarite fuit cādidus p̄ mū-
 ditā. celesti rore generat⁹ p̄ diuinā gra-
 tiā. z paruus p̄ hūilitatē uerā. In oleo
 notat̄ abūdatia misericordie que in ip̄o
 fuit. In aqua abūdatia gratie qua sem-
 p̄ abundauit. P̄o Septimo fuit gratiose as-
 sumptus. Fuit enī assumptus cū custo-
 dia angelica. Un̄ cū moreretur rogauit
 deum vt angelū suū mitteret. Et uidit
 angelos ad se ueniētes cū p̄ctiōe diu-
 na: q; deo se recōmēdauit dicens. In ma-
 nus tuas domine cōmēdo sp̄ritū meū
 Lū secūra cōsciētā. Secūra enī cōsciē

tam habere potuit quoniam peccauit quod deo ipse fuit. Prover. xv. Secura mens quasi iuge primum. Cum recepta eucharistia: quod sacra corporis et sanguinis dei suscepit. Et cum celesti melodia: quod dum assumeret celestis melodia audita est in celo. Alia quod de vita egrediens quique timet scilicet demones. penam. peccata. dubietate uisus et ululatu et clamore demonum. Sed iste non timuit demones quod sic fuit ab angelis custoditus. Nec penam quod sic fuit in manu dei commendatus. Nec peccata quod sic fuit in conscientia securus. Nec dubietate seu diuersitate uisus quod tali uoce. scilicet a christi corpore fuit deductus. Nec ululatu demonum quod tali letitia fuit profusus. ysa. lv. In letitia egrediemini et in pace deducemini. Montes et colles cantabunt coram uobis laudem: et omnia ligna regionis plaudet manum. Ipse enim a se quoniam assumit gaudet. id est dicit. In letitia egrediemini. et tota trinitas gaudet. id est dicit. Montes. Et angeli. id est dicit. colles. et omnes sancti qui fuerunt de nostra regione gaudet. id est dicit. Et omnia ligna regionis plaudet manum etc.

Sermo. ix. De eodem sermo quoniam.
Non est inuentus filius illi etc. Eccl. xliij. Quilibet sanctus in aliquo uirtute emicuit in quo nullus filius sibi fuit. propter quod dicit. Non est inuentus filius illi. Et in hoc appet sapientia dei quod in tanta uarietate sanctorum tanta ponit uarietate uirtutum. quod in nobis non sit cognita: deo tamen est nota. Si enim tanta est diuersitas in faciebus: potest esse proculdubio et in asab. Huiusmodi igitur sanctus nicolaus quatuor prius legta propter que potest dici. Non est inuentus filius illi. Primum est festina sanctificatio: quod a matris uerbis sanctus fuit. felix quod dicere potuit cum propheta. Spes mea a iuuentute mea. sicut fuerunt. Martinus et Benedictus quod a iuuentute deo seruire inceperunt. Felicitas quod dicere potest. Spes mea ab uerbis matris mee. sicut fuerunt nicolaus et Benedictus. ille ab uerbis. abstinendo iste ad huc sub nutrice constituit in terra iacendo. Felicitissimus quod dicere potuit. Spes mea ab utero matris mee. sicut fuit sanctus iohannes baptista. quod fuit in utero sanctificatus. Nullus autem senex potest dicere. Spes mea a senectute mea. Sed ne precias me in tempore senectutis. Talis enim non potest de su-

is meritis confidere. sed ne preiudicatur a dei misericordia deus orare. Et quod beatus nicolaus sic tepestiuue incepit potest sibi prouenire quod dicitur Eccl. xxxix. iustus. Cor suum tradet ad uigilandum diluculo ad dominum quod fecit illum. Sunt qui deo tradunt bona sua. quod magnus est. Alii corpora sua: quod maius est. Alii corda sua. quod maximum est. Beatus autem nicolaus tradidit et bona sua ad dispensandum. et corpus suum ad macerandum. et cor suum ad orandum. et hoc fecit diluculo. scilicet in sue etatis primo die. Secundum est miraculosa electio: quod uoce de celo lapsa electus fuit. Et hoc accidit ex eo quod electores instabant se iunys. orationibus. et uigilijs. Per hec enim tria meremur a deo bonum placitum habere. De se iunys habet. Act. iij. In electione pauli et barnabe. De orationibus habetur. Act. i. i. electione mathie. De uigilijs similiter et orationibus habetur. Luc. vi. In christo qui electurus apostolos prostravit in oratione dei. Tertium est miraculorum crebra operatio. quorum quedam operatus est in maiori mundo quedam in minori. In maiori mundo operatus est in quatuor elementis quia nauis mare traquilauit. tepestate ab aere fugauit. igne diuine extinxit. et terra sterile fecundauit. In minori autem mundo. scilicet in homine multa est miracula operatus. Quibusdam enim subuenit a tribulatione quam patiebantur a diabolo. sicut quoniam resuscitauit patrem filium a diabolo strangulatum. Quibusdam a tribulatione quam fuisse patiebantur a deo sicut quoniam resuscitauit filium patrem cum cipro in mari submersum. Quibusdam a tribulatione quam patiebantur a tyrano. sicut quoniam patri reddidit filium a soldano detentum. Quibusdam a tribulatione quam patiebantur in rebus. sicut iudeo: quod imaginem nicolai in domo sua fecerat. Quibusdam a tribulatione quam patiebantur in personis. sicut tribus principibus falso constituto ab iudeis accusatis. Quibusdam a temptatione quam patiebantur in aiabus. sicut episcopo qui a diabolo temptabatur qui se in forma mulieris posuerat. Quartum est olei in monumento effusio. per quod dicitur intelligi quate fuit misericordie in mundo: et quate misericordie existat in celo. Unde potest sibi competere illud Job. xxix. Petra fundebat mihi riuos olei. Ipse enim fuit pe-

tra. i. tritus: qz se mäterabat. Suit durus: qz nullis aduersis cedebat. Suit etiã firmus qz cõstanter arguebat. Iste autem oleum fundebat: qz misericordiã impendebat liberaliter contra illõs qui nõ effundunt. sed ab eis magnis precibus obtinetur. Prover. xxij. Qui p̄mius est ad misericordiã benedicetur. Effundebat autem riuos: quia misericordiã impendebat abundanter. Solus deus hēt m̄iaz vniuersalẽ rãq̄ fluiũ: sancti autē p̄ticularez tanq̄ riuos. Eccl. xvij. Miseratio hoĩs circa p̄ximũ suũ. M̄ia autē super omnẽ carnẽ. Et dicit riuos olei nõ vini: qz magis voluit sequi pietatem q̄ seueritatez. Eccl. vij. Noli eẽ iustus nimis. Utrũq̄ tñ in casu eẽ necessariũ qz samaritanus. vt h̄c Luc. x. Infudit vinũ z oleũ sauciato.

Sermo. x. De sc̄a lucia s̄mo p̄m^o
Quierem fortem quis inueniet. Prover. xxxi. Tempe salomonis nulla mulier inuenta est fortis. Tpe autē gratie inuenta eẽ vna fortissima. s. beata virgo. Inuenta sunt z alie fortes. s. sancte virgines m̄idũ cũ carne vincentes. inter quas fuit beata Lucia cuius fortitudo in tribus appuit. **P**rimo in hoc qd vicit oia b̄adimẽta oĩum victoriũ. s. auaritiã. luxuriã. z supbiã. Auaritiã vicit p̄ liberalitatez: qz p̄rimo n̄ius erogauit. dedit autē paup̄ibus in vita oia z seipsã: qz dedit paup̄ibus vt haberet celestem thesaurũ. Matth. xxi. Vende oia que habes z da pauperibus z habebis thesaurũ in celo. Quia dedit in vita p̄misit ad locũ securũ. Matth. vi. Thesaurizate vobis thesauros in celo zc. Quia dedit oia recepit cẽtuplum. Matth. xix. Ois qui reliquerit domũ zc. centuplũ accipiet. Quia dedit seipsã. i. corpus mortale: recipiet ip̄m gl̄ificatũ ad Phil. ij. saluatõre expectamus domũ nostrũ zc. **S**ecundo vicit luxuriã p̄ virginitatẽ. vñ dixit agatha Jocundum deo in tua virginitate habitaculum p̄parasti. Ex quo patet qd habitaculum mentis sue fuit iocundũ. purũ z p̄paratum. fuit iocundum: qz nunq̄ sp̄ritum sanctum per peccatum p̄tristauit. Eph. iij. Nolite p̄tristare sp̄ritum

sc̄m dei. Suit purus: qz puritatẽ mentis z corporis p̄seruauit. id dixit: In tua virginitate. Vñ ip̄a ait: Louuptores mēt̄is z corporis nunq̄ sciuit. ps. Domũ tuam dñe decet scitudo. Suit p̄paratũ: qz oib⁹ virtutib⁹ se ornauit. Eccl. ij. Qui timet dñm p̄parabunt corda sua. **T**ertio vicit supbiã p̄ humilitatẽ. vñ humiliã se dixit: Ancilla xp̄i suã. Aliqñ aia eẽ ancilla pct̄i. Joã. viij. Ois q̄ facit pct̄m seruus est peccati. Aliqñ numi. Luce. vi. Non potestis deo seruire z m̄amone. Aliqñ dyaboli. ij. Pet. ij. A quo q̄s supatus eẽ: eius z seru⁹ est. Aliqñ pp̄ij corporis. ad Rom. xvi. Xpo dño nõ seruiunt: sed suo ventri. Nec aut noluit eẽ ancilla pct̄i: qz hoc esset dānabile. Nec numi: qz vitupabile. Nec dyaboli: qz periculosus. Nec sui corporis: qz ignominiosus. sed tñ xp̄i: qz hoc est gloriosus. Propter istã triplicẽ victoriã tripliciter appellat. Quia. n. vicit luxuriã fuit rēplũ dei. vñ ait: Qui caste viuunt tẽplum sunt sp̄s sancti. Quia vicit auaritiã sc̄a eẽ colũna paradisi. vñ cantat. Colũna es immobilis zc. Quia vicit supbiã accepit coronã regni. vñ cantat: Ois plebs te expectat vt accipias coronã regni. **S**ecundo eius fortitudo appet in hoc qd vicit violentiã hostiũ. vñ cantat. In tua patientia possedisti aiaz tuã lucia sp̄sa xp̄i Odisti q̄ in m̄do sunt z coruscas cũ angelis. Sanguine eim pp̄io inimicũ subdisti. Ipsa eim vicit hostẽ interiorẽ. ideo dicit: In tua patientia. Prover. xvi. Adhior eẽ paties vtro fortis. Hostẽ exteriorẽ. vñ sequitur: Odisti que in mundo sunt. Bala. vi. Mihi m̄dus crucifixus eẽ zc. Hostẽ superiorẽ. vñ dicit. Sanguine pp̄io zc. Valde admirabile fuit qd fragilis semina vicit hostẽ tã robustũ. inuẽcula hostẽ tam antiquũ. puella delicata: hostẽ tã austerũ **T**ertio eius fortitudo appet in hoc qd vicit seuitiã tormẽtoz. qd p̄z ex quattuor. **P**riã virtus hoĩum z boũ amisit virtutẽ trahẽdi: qz nec mille hoies nec multa paria boum ad lupanar eã trahẽ poterant. Nõ eim hoc erat cõuentẽs. qz si eẽ dicit. i. Lox. vi. Tollẽs mēbra xp̄i factã mēbra meretricis absit. **S**ecũdo ignis amisit virtutẽ cõburẽdi. Eccl. li. Et i medio ignis non sum estuata. Nec mirum: quia

De sancta lucia.

desuper hēbat rorem saluificū qui ignez
refrigerabat. intus ignem diuinū: q̄ ex
teriorē supabat ignem. extra corpus vir
gineum q̄ a p̄bustione imune esse debe
bat sicut ab igne p̄cupiscētie alienū fue
rat. Bān. iij. Illos aut̄ oīno non tetigit
ignis p̄pter corpus virginē. Neq̄ p̄tri
stauit: p̄pter rorem saluificū. Nec quicq̄
molestie intulit: p̄ ignē diuinū. T̄ter
tio gladius amisit virtutē secandi: q̄ p̄
cussa i gutture gladio necari non potu
it: sed q̄ d̄u voluit superuixit. Impetra
uit. n. inducias a d̄no multiplici de cau
sa. vt in legenda habetur. s. vt corp⁹ do
mini reciperet et deo se recōmēdaret: vt
bonis timorē et malis insultatōez aufer
ret vt aduocatam se eis p̄mitteret: vt pa
cem ecclesie redditam nūciaret. Quar
to mors amisit virtutē occidēdi q̄ mors
ipsam nō interfecit. sed ipsa mortē occi
dit. s. eternam mortē que est triplex. vna
que consistit in pena sensus. Occisio hu
ius mortis significata ē in extinctiōe sui
ignis naturalis. Alia que consistit in ca
rentia diuine visionis que t̄m v̄r a cor
dibus mundis. Juxta illud Matth. vi.
Beati mundo corde etc. Hanc mortē oc
cidit: quia iudiciam mentis et corporis
cōseruauit. Alia ē in separtōe a cōsortio
beatorum que vincitur per opera p̄ieta
tis. Luce. xvi. Facite vobis amicos etc.
Ista occidit per opera misericordie que
habuit: quia totus patrimoniu pauperi
bus erogauit.

¶ Sermo. xi. De eadē sermo scōs.
Sapientia edificauit si
 bi domus ex
 cidit colūnas septē. Prouer.
 ix. Christus sapiēs architect⁹
 domū quādam edificauit: in cuius ani
 mo habitauit per gr̄am et in vtero p̄ car
 nis substantiam: et ista fuit v̄rgo maria
 Alia plures domos edificauit. in qui
 bus per gr̄as habitauit. quorū p̄cipua
 fuit sancta lucia in qua vt eēt dom⁹ fir
 ma septem colūnas excidit: quia in ea se
 ptem virtutes posuit. ¶ Prima ē fidel
 magnanimitas. vñ dixit ei scā agatha.
 Fides tua matri tue subuenit. et ecce sa
 nata est. Deus enim ē iaccessibilis. i. Ti
 mo. vi. Lucem habitat iaccessibilis. In

uisibilis. i. ad Timo. i. Regi aut̄ seculorū
 immortalī iuisibili etc. Inuisibilis Job.
 ix. Si fortitudo queritur: robustissimus
 ē. Sancta igit̄ lucia indigebat fide tāq̄
 scala vt inaccessibilem accederet et ascē
 deret. Roma. v. Per quem accessum ha
 bemus per fidem: tāquam lucerna per
 quam iuisibilem conspiceret. Hebre. xi.
 Inuisibilem eim tanquā videns susti
 nuit: tanq̄ virtute fortissima: per quam
 omnipotentem superaret et viceret. quā
 quidem tunc per orōnem v̄scit quando
 matri sanitatem obtinuit. vnde xp̄s po
 terat sibi dicere illud Mat. xv. O mul
 er magna est fides tua: fiat tibi sicut vis
 ¶ Secūda est virginitas. vnde dixit ei
 agatha. Jocūdum deo in tua virginita
 te habitaculum preparasti. hoc aut̄ sp̄o
 so multū placet. ita q̄ in ea tanq̄ in do
 mo propria moratur. ps. Bonū tuū d̄ne
 decet sanctitudo. tāq̄ prato florido spa
 ciatur. Lanti. i. Lectulus noster floridus
 tanq̄ cibo suauissimo pascit. Lan
 ti. vi. Dilectus meus mihi et ego illi qui
 pascit iter lilia. ¶ Tertia ē ad parentes
 magna pietas: quia matri sanitatem ob
 t̄nuit. voluit enim habere curam d̄ ma
 tre. Et propter dei p̄ceptum. Exo. xx.
 Honora patrem tuū et matrē tuam. Et p̄
 p̄ter xp̄i exemplum. qui de matre in cru
 ce curam habuit. Et propter habendaz
 dei prouisiōne que additur p̄cepto: cū
 d̄r. vt sis longeuus super terram. Et p̄
 p̄ter vitandā dei cōminatōem. qua d̄r.
 Exo. xxi. Qui maledixerit patri v̄l ma
 tri morte moriatur. Et itelligit de vtraque
 morte et vita. Qui enim honorat paren
 tes a quibus habet vitam. deus et cōser
 uat sibi vitam corpalem. Qui vero iho
 norat deus aufert ab eo. ¶ Quarta est
 ad pauperes magna liberalitas. vñ po
 test sibi p̄uenire illud Prouer. vlt. Ma
 num suam apertit iopi et palmas suas ex
 tendit ad pauperes. Frustra autem mu
 lier fortis manum aperit: si nihil in ma
 nu haberet. Scā igit̄ lucia habuit ma
 nū apertam. q̄ semper dabat: extensaz
 q̄ oibus dabat: et plenam q̄ abundāter
 dabat. ¶ Quinta ē et̄s humilitas que
 apparuit in hoc q̄ se non filiaz vel sp̄o
 san: sed ancillam noiauit dicēs. Ancil

la christi sum. Filia quidē dicit nobilitatem sponsa equalitatem: ancilla vō humilitatem. Ipsa igitur de se pferre nolebat ea que videbant esse sublimitatis vel equalitatis: sed humilitatis. Sexta fuit p̄seuerantie firmitas. vnde ait. Nunquid volūtatē meā ad consensu tuū poteris reuocare. Et eim triplex martyrius passa fuerit: tamē cōstater perseuerauit. Unū habuit in carne p̄ sanguis effusione. Exo. iij. Sponsus sanguinū tu mihi es. Aliud in mēte per pauperū compassionē. Bregō. Qui p̄ passionē exhibet in aliena necessitate crucē portat in mente. Tertiu in carne et mēte p̄ carnis mortificatōez. ps. Propter te mortificamur tota die. Septima ē corporis imobilitas: q̄ tanto p̄dere eā fixit spūs sanctus: vt nullo mō moueri posset. Ipsa. n. fuit leuis et grauis. leuis q̄ immunis a pondere peccatorū. expedita ab onere terrenorum. et plena plumis virtutū. Heb. xij. Deponetes oē pondus. s. terrenoz et circumstans nos peccatū per patientiā curramus. s. p̄nis virtutū. Fuit aut grauis sentētie ponderosa: nō tantū in corpe p̄ imobilitatē: sed et in corde per sensus maturitatem. Sap. iij. Lani sūt sensus hominis et̄. per gr̄e stabilitatez. Heb. xij. Optimū ē gr̄a stabilire cor. In ore p̄ sermonis ponderositatē. Eccl. xxi. Verba sapientū statera ponderabunt. In corpore p̄ mox grauitatem. ad Titū. ij. In oibus teipm prebe exemplū: i doctrina: i integritate: i grauitate: i opere p̄ continentatē. Eccl. xxvij. hō scūs in sapientia manet sicut sol.

Sermo. xij. De eadē sermo f̄tino.

Lucerna splendens super candelabru sanctū et spēs factei. s. mulieris super etatē stabilē. Eccl. xxvi. Per lucernā a luce dictā intelligit sancta lucia a luce filie nominata. De qua in verbis premissis quattuor dicunt. Primo q̄ fuit luminosa cū dicit. Lucerna splendens. Fuit autem luminosa quadrupliciter. Primo a superiori per diuine gr̄e refulgentiā. Job. xxvi. Quando splendebat lucerna super caput meum. Et ab inferiori per virginalē mūdiciā. Sap. iij.

O q̄ pulchra ē casta generatio cū claritate. vnde dixit et agatha. soror mea lucia virgo deo deuota. In hoc q̄ fuit deuota habuit lucem superiorem. In hoc q̄ virgo habuit lucem inferiorem. Secūdo ab interiori per mundā cōsciētiaz. ij. Cor. iij. Deus qui dixit de tenebris lucem splendescere illuxit in cordibus vestris. Et ab exteriori per conuersationez honestā. Mat. v. Sic luceat lux vestra coram hominib⁹ vt videant opera v̄ra bona et̄. p̄pter hoc ipsa vocauit se templū. quod quidem erat interiori fulgidū et exteriori ornatū. Tertio posteriori dei beneficia rememorādo. Et ab anteriori futura p̄cauēdo: et p̄ntia ordinando. Beut. xxxij. Utinam saperēt. s. p̄terita recogitādo. et intelligerēt. s. p̄ntia ordinādo. ac nouissima p̄viderēt. s. futura p̄cauēdo. Sic beata lucia dei beneficia recogitauit q̄ dixit. Nō sunt ista maleficia sed b̄nficia dei. P̄ntia ordinauit q̄ diuitias suas paupib⁹ dedit. futura p̄uidit: quādo pacē ecclesie reddita nunciavit. Quarto a dextris: q̄ inter prospera seruauit temperatiaz. Prouerb. xij. Est pauper cū in multis diuitijs sit et a sinistris q̄ inter aduersa habuit patientiam. vnde dicit de ea. In tua patientia possedit animā tuam. Secundo fuit famosa: q̄ notat cum dicit. Super candelabru sanctū. Fuit aut famosa ex omnibus causis ex quib⁹ aliquis famosus efficit. Efficit aut aliquis famosus multiplici rōne. Primo p̄ sapientiā que apparuit in r̄n̄is. Luce. xxi. Ego dabo vobis os et sapiētiā et̄. Secūdo p̄ potētiā que apparuit in miraculis. Mat. x. Dedit eis potētiā spūm imūdorū et vt curarent omnē langorē et infirmitatem. Tertio p̄pter sanctitatē q̄ apparuit in exemplis. Dedit. n. exēplū pietatis ad penes. largitatis ad paupes. charitatis ad oēs. Judith. viij. Hec erat omnibus famosissima q̄ timebat deum valde. Quarto p̄pter pulchritudinē que apparuit in decore puritatis mentis. s. et corporis. Hester. vi. Erat Hester famosa valde et incredibilī pulchritudine diu oculis admirabilis videbatur. Quinto p̄pter fortitudinem que ap

De sancto thoma

paruit in tormentis. Prouerb. ultimo.
 Mulierem forte quis inueniet. Tercio
 fuit speciosa: cuius dicitur species faciei
 Scdm aut Aug. de trinit. Facies est pul
 chra quando est dimensa pulchre affecta hi
 lariter et colorata luculenter. Facies igitur
 anime tunc est pulchra: quando est es
 mensa pariter. quam dimensionem pa
 rilem faciunt. fides. spes. charitas. et bo
 na operatio. que sicut Grego. sunt equa
 lia. quia quantum quis credit tantum spe
 ret etc. Beata igitur lucia habuit spem
 quia de auxilio beate agathe confidit.
 habuit fidem qua matrem sanauit. habu
 it charitatem: quia propter christi cha
 ritate morti se tradidit. habuit bona opa
 tio: quia bona sua pauperibus dedit. Secundo fuit
 affecta hilariter. ij. Cor. ix. Hilariter. n. dato
 re diligit deus. Gaudebat. n. de suata vir
 ginitate. vii. de thesauro virginitatis.
 Mat. xij. pro gaudio illius vadit etc. De co
 nscie puritate. ij. Cor. i. Gloria nostra hec est
 testimonium conscientie nostre. De penarum
 acerbitate. Roma. v. Spe gaudentes: in
 tribulatione patientes. De glorie securi
 tate. ibidem. Gloriamur in spe glorie fi
 liorum dei. Fuit etiam colorata lucule
 ter. Habuit enim candorem puritatis. ru
 borem charitatis. et mille alios colores
 multiplicis virtutis. Cant. i. Dilectus me
 us candidus et rubicundus etc. Quar
 to fuit virtuosa. quod notat. cum dicitur.
 Super etatem stabilis. Etas stabilis non
 est inuenta quia tendit ad perfectionem.
 nec senectus quia incipit deficere occul
 te. nec senium: quia deficit manifeste. Sed
 est etas virilis: quia tunc natura stat. Beata
 ergo lucia licet habuisset etatem iuuenilem
 in corpore: habuit tamen stabilitatem vi
 rilem in mente: quia vincere non potuit nec
 matris monitis. Matthei. x. Qui amat
 patrem et matrem plusquam me etc. nec spo
 si blanditijs. Hester. i. Paruipendet vx
 res imperia maritorum. nec irrogatis ob
 proprijs quando iudex dixit. patrimoniu
 tuum cum corruptoribus expediti. nec
 illatis minis quando dixit. Ego factus te
 duct ad lupanar. nec adhibitis suppli
 cijs nec appositis violentijs. ideo colum
 na immobilis est vocata.
 De sancto thoma Sermo primus.

Qui sapiens architectus
 fundamē
 tu posuit. i. Cor. iij. Perfecta
 domus est quae est firma et pul
 chra. Tale domum thomas missus ad re
 gē in die fabricauit. s. firmam. quod notat eius
 de. Fundamētum posuit. et Secundo pulchram
 cum de. ut sapiens architectus. Sapientis
 enim est pulchra opera. facere. et quae incipit
 a se ideo donum anime suae talem fecit.
 Primo firmam. quae supra firmam petram ip
 sa fundauit. Matthei. vi. Qui edificauit
 domum suam supra petram et descendit plu
 uia etc. Thomas. n. passus est tentationem
 a diabolo suggerente. et hoc tunc domini
 et passionis quando et ceteri conuerunt.
 tunc habuit ventum qui ab aere venit pas
 sus est dubitationem a deo permittente. et
 tunc habuit pluiam que de celo descendit.
 passus est afflictionem a tyranno seculi etc. Et
 tunc habuit flumen quod per terram vadit. s. quod
 fundatus est supra firmam petram conuere non
 poterat. nec a vento diabolice tentationis.
 quia postmodum resurrexit. nec a pluuia
 diuina auersionis. quae protinus in fide con
 firmatus fuit. nec a flumine tyrannice per
 secutionis. quia omnia constanter susti
 nuit tormenta. Secundo fecit domum
 aie sue pulchram. Est autem domus pulchra
 sicut Aug. de tri. quae est paribus membris di
 sposta ampla et lucida. Membra aie sunt
 virtutes aie quas beatus thomas apo
 stolus in domo spirituali ponendas docuit
 Nam eius duodecim gradus virtutum ope
 predicare: inter cetera monuit ut penitē
 tiam agerent. quod spectat ad iustitiam: ut
 dei voluntatem inquirerent quod spectat ad
 prudentiam. ut gulae vicijs temperaret.
 quod spectat ad temperantiam. ut in bo
 nis opibus perseueraret quod spectat ad for
 titudinem. Istas autem virtutes quas docu
 it in domo sua similiter posuit. Et ideo orna
 uit eam et pulchram fecit. Prudentia enim
 ipsas ornauit ab anteriori ut caueret de
 futuris. Iustitia a posteriori ut satisfice
 ret de praeteritis. Temperantia a dextris
 ne eleuaret in prosperis. Et fortitudo a
 sinistris: ne succumberet in aduersis. et Se
 cundo domus aie sue fuit pulchra: quia fuit
 ampla. Oportuit enim. ut valde ampla esset
 triplici causa. et Primo quia habebat re

esperare infinitū. iij. Regū. viij. Si ensz ce-
lum z celi celorum te capere nō possunt
quāto magis domus hec quā edificauit.
¶ Secūdo q: habebat recipere charita-
tis preceptū qd ē valde latū. ps. Latum
mādatū tuū nimis. Eph. iij. In charita-
te radicati z fundati vt possitis cōphē-
dere cū oibus scis que sūt longitudo zc.
¶ Tertio q: habebat recipere status om-
nīū z merita singulorū. s. afflictos ad cō-
patiēdū. ij. Cor. xi. Quis infirmat z ego
non infirmor zc. Consolatos ad cōgau-
dendū. Phil. i. Testis ē mihi deus quo-
modo cupiā vos oēs in visceribus iesu
christi. Roma. xij. Gaudere cū gaudenti-
bus: flere cum flentibus. Merita singu-
lorū ad picipiādū. ps. Participē me fac
deus oim timētū te zc. ¶ Tertio dom-
aie sue fuit lucida. habuit. n. lucez dīui-
ne grē sapientie z puerfatisōis honeste.
Iō spūs scūs apparuit sibi z apostolis ī
specie ignis z lingue: ad inuendū qd da-
bat eis ignē inflāmantē p grām. Lucez
radiantē per conuersationē honestā. Et
linguā dīsertā fantē per sapiām.

De eodem sermo Sermo secūdus.

Oedit abyssus vocem suā
altitudo manū su-
as leuauit. Abachuc. iij. In
his v̄bis notat̄ duo. ¶ Pri-
mum est dubietas discipulī. cūm dī. Be-
dit abyssus vocem suam. ¶ Secūdum ē
pietas magistri cū subdit. Altitudo ma-
nus suas leuauit. ¶ Circa primū notan-
dum qd thomas qui interpretat̄ abyssus
quattuor voces dedit. ¶ Prima fuit vox
fiducie z familiaritatis: cum dixit Joā.
xiiij. Domine nescimus quo vadis z q-
modo possumus viam scire. hoc. n. s̄m
Chryso. ex multa dilectione dixit: qd ipz
sequi semper cupsebat. Dicit aut̄ Augu.
in libro de sermone domini in mōte qd
ad ambulandū tria requirunt. Primū
est vt homo sanos pedes habeat. Scdm
vt viam inuenire sciat. Tertium vt locū
apertum inueniat. Beatus aut̄ thomas
post christum ire desiderans tantū duo
scire petit scilicet viam z terminum vie-
cuz dicit. Domine nescimus quo vadis
z quomodo possumus viam scire. Pe-
des autem sanos habere non petebat. qz

hos se habere credebat. sed in hoc dece-
ptus erat: sicut z petrus deceptus fuit q
pedes sanos habere se credidit: cum ait.
Joānis. xij. Quare non possum te se-
qui modo? Si igitur post christum ire
cupimus: oportet vt pedes sanos habea-
mus z intellectum per fidem: z affectuz
per charitatem. Debie. xij. Bressus re-
ctos facite pedibus vestris zc. Oportet
ergo vt viam sciamus vel inueniamus.
que sunt bona opera z dei mandata. ps
Viam mandatorū tuorum cucurri zc.
Janua autem semper est aperta. que sūt
christi vulnera z eius pietatis viscera.
ps. Januas celi aperuit. ¶ Secunda ē
vox constantie z pbitatis cum dixit Jo.
xi. Eamus z nos moriamur cuz illo. nō
dixit. Fugiamus cum eo: quia christus
mortem non fugiebat. nec expectemus
cum eo quia christus mortem non expe-
ctabat. sed dixit. Eamus cum eo: qz spon-
te christus ad mortē ibat. ysa. liij. Ob-
latus est quia ipse voluit. nec dicit. Ea-
tis vos: sed eamus nos. quia illi sibi vo-
lunt esse socius in aduersis: qui fuerat in
prosperis. Legitur de Lesare qd nunq̄
dixit militibus. Ite illuc: sed venite. Bi-
cebat enim qd labor cum duce parit?
minor videtur esse militibus. Nec dixit:
moriamur ante illum. quia hoc nullus
fuisset vtilitatis cum ianua non eēt ap-
ta. nec post eum. quia viuere post euz nō
reprobat vitam sed mortem. Sed dixit
moriamur cum eo. Sciebat enim qd bea-
tus esset ille qui cum eo moreretur. sicut
pater in latrone. ¶ Tertia fuit vox in-
credulitatis cum dixit. Nisi videro ī ma-
nibus eius fixuram clauorum zc. quia
enim ab aliorū cōgregattōne recessit.
ideo incredulitatem incurrit z christus
videre non meruit. ¶ Quattuor cuius ma-
la incurrit quia congregatiōe recessit.
¶ Primū ē quia spūitu scō nō v̄sificat̄
catur. Alia. n. nō v̄sificat̄ mēbra separa-
tā. ¶ Scdm ē qz a diabolo citius
superat. Nam s̄m Grego. columba ab
agmine separata ab accipitre rapitur:
Quis a grege diuisa cito a lupo deuor-
ratur. Diabolus enim semper deside-
rat singulare certamen. quod significa-
tū est. i. Reg. xviij. i golia. ¶ Tertiu est qd

De sancto thoma

a gratia dei vtero tentat fontis extinguit.
 Una. n. cadela cito a vtero extinguit. nō
 sic multe pūctē. ¶ Quartū est qz citius
 aduersitatibus fragit. vna. n. virga cito
 fragit nō sicut multe sil ligate. ¶ Quar
 ta fuit vox multe fidelitatis cum dixit:
 Dñs meus et deus me. Thomas. n. pce
 pit magnā timorē: honorē et amorem. Ti
 morē ex quo videbat viuū quez credebat
 mortuū. Iō verbū timoris ponit dicens:
 dñs. Non orem ex eo qz ipz videbat scire
 absentia vt pūtia. occulta vt manifesta
 tāqz deū. Iō verbū honoratōis et adora
 tōis ponit dicens: et deus. Amore ex eo qz
 videbat ipm pp se solū reuocā dū venisse
 Iō verbum amoris ponit dicens: meus.
 ¶ Scdo ponit pietas magri cū dē: Alit
 tudo leuauit manū suas. Nā leuauit de
 qdruplicē manum ad qdruplicē thome
 apst vocē. ¶ Primo vocē familiaritatis
 leuauit manū sue sapie: cū pfundus my
 steriū exposuit dicens: Ego suz via veri
 tas et vita. Ipse. n. est via per quā imus.
 veritas qua ducēte imus. et vita ad quā
 viuim. ¶ Scdo ad vocē pstantie pbita
 tis leuauit manū potentie: qz lazary re
 suscitauit. Magna potentia resuscitare
 mortuū. maior qtri duam. maxia fetidū
 Est aut mortuus q mortali peccat. qtri
 duanus q sepe iterat. fetidus q pseuerat
 ¶ Tertio ad vocē incredulitatis leuauit
 manū mie cum dixit: Infer digi. tu. huc
 zc. Magna mia: qz certificauit euz p au
 ditū: qñ ei locut fuit. p visum et tactū. i.
 Joā. i. Qd audiuim et qd vidimms zc.
 ¶ Quarto ad vocem fidelitatis leuauit
 manū finalis snie cū dixit: Q: vidisti me
 creditisti zc. Ubi notādū q nō qlibet fi
 des facit hoiez bñm: sz fides recta quā n
 hñt hēticici. Th. iij. Discedēt qdā a fi
 de zc. pfecta quam nō hñt mali xpiani.
 Jac. ij. Fides sine opibus mortua ē. Ve
 ritate imita quā nō hñt curiosi. i. Loy. i.
 Iudei signa petūt. Fortis et firma. quā n
 hñt instabiles et inerti. Luc. viij. Ad tps
 credūt et in tpe tentatōis recedunt.
 ¶ De eodē Sermo tertius.

Quo suz via veri
 tas et vita. Joā. xiiij. Istam re
 sponsonē dedit xps ad iter

rogationē thome qñ dixit ei: Dñe nesci
 mus quo vadis zc. Pōt autē hoc sibi cō
 uentre ex eo qz iust ad xpm per viā fidei:
 veritate opis et vitā charitatis. ¶ Fides
 autē dē viā. iuxta illud ysa. xxx. Hec est
 viā ambulate in ea neqz ad dexterā neqz
 ad sinistrā declinabitis. Eius autē fides
 fuit in triplici statu. ¶ Pmo in statu du
 bitatōis cū dixit: Nisi videro zc. Et ide
 vocat didymus ppter dubiū cor i fide.
 ¶ Scdo fuit in statu pfirmatōis cum dē
 xli: Dñs meus et deus meus. Et inde dē
 thomas. i. abyssus: qz tūc in Bedā altitu
 dinē diuine virtutis fide certa penetra
 uit. ¶ Tertio fuit in statu psumatōis in
 quo mō est. et ide dē thomas qñ tot me
 us. in dei. i. amore et pteplatōe. In pmo
 ergo statu fuit in fide dubius. In scdo i
 fide firmus. In tertio eoz q tētant adiu
 tor: potētissimus. Pōt. n. mō nos iuuare
 qz in dei potētā introductus: scit qz tēta
 tionē fuit exptus. Eccl. xxxiij. Qui nō ē
 tētatus qd scit: ille dz velle qz ē a deo mi
 sericordiā psecutus vt sibi dicat Mat.
 xvij. Nonne ergo oportuit et te misereri
 pferui tui sicut et ego tui misertus sum.
 ¶ Scdo iust ad deū p viā bonoz opoz.
 Et ista sunt tria. ¶ Prima sunt opa pie
 tatis et misericordie. de quibus dē ad Gal.
 vi. Dum tps hēmus operemur bonū ad
 oēs. Ista opa thomas habuit q totū the
 saury regis idē paupibus dispēsauit ex
 dei puidētā. Et ista opa hoiem sem fa
 ciunt et oñdunt. Alia sūt opa virtutis et
 gratie sicut fides spes et cetera virtutes.
 Joā. vi. Hoc ē opus dei vt credatis i cū
 quē misit ille. Ista thomas habuit q. xij.
 gradus virtutū distinguit. Et ista hoiem
 sem faciunt sz nō oñdunt. Quia sicut dē
 Job. xij. Beridetur iusti simplicitas zc.
 Alia sunt opa admiratōis et glorie: sicut
 sunt miracula. Ista thomas habuit: qz
 multa miracula fecit. et ista in Greg. ho
 minē sem nō faciunt sz oñdunt. ¶ Ter
 tio ad deū iust p viā charitatis. sicut eis
 dē. i. Loy. xlij. Charitas ē vita oium ver
 boz. vñ dē: Si liguīs hoim loqr zc. oium
 virtutū. vñ sequit: Et si habuero oēm fi
 dē. oium opoz. vñ sequit: Et si distibue
 ro in cibos paupz zc. oium passionū.

ubi sequitur: Et si tradidero corpus meum
ita ut ardeat etc. Ista vltima charitatis tho-
mas habuit. quod patet per tria signa. Primum
est quod pro christo mori desideravit cum dixit Jo-
an. xi. Eamus et nos et moriamur cum eo.
Sicutille. n. exterioris feruoris indicabat
ignem interioris amoris. Secundum est quod mul-
ta tormenta pro ipso sustinuit. Luc. viij.
Alia multe non potuerunt extinguere chari-
tatem. Anz. n. charitatis manifestat iugne
tribulationis. Tertium est ex eo quod oculos
carneos erectos ad celum habuit. ubi est. n.
amor cordis: ibi est et oculus corporis. Mat.
vi. Ubi est thesaurus tuus: ibi est et cor tuum.
Habebat etiam in celo triplicem thesaurum. scilicet deum
Nume. xx. Aperi etiam thesaurum tuum fontes
aque vive. Verba suorum operum. Mat. vi.
Thesaurizate autem vobis thesauros in ce-
lo. Et celestium premium. Mat. xij. Sile est
regnum celorum thesauro abscondito in agro.
Thesaurus enim glorie modo abscondi-
tus est in agro mansionis eterne.

De eodem Sermo quartus.

Qui manet in me
et ego in eo: hic fert fructum
multum. Joa. xv. Sanctus
thomas mansit in christo per veram fidem. Christus
mansit in eo per continuam protectionem. Et ideo
thomas multum fructum attulit per predicatio-
nem. Circa primum notandum quod thomas in
christo mansit tripliciter. Primo per fidem integram
quod autem fidem integram habuit non tamen per se ex sua
professione qua dixit: dominus meus et deus meus.
sed et ex quatuor. scilicet ex eo quod christus eius
fidem approbavit cum dixit: Quia vidisti
me thoma credidisti etc. Aliud quod vidit
et aliud credidit. hoc vidit et deum profes-
sus est. Secundo per se ex eo quod in chryso-
stomo baptizauit. Ex quo per gratiam in fide ex-
cellentiam habuit. quod promittas fidei gratiam ba-
ptizare meruit. Tertio patet ex eo quod
in ciuitate sua edificata. ubi corpus suum ge-
scit nullum hereticum vel infidelium viuere permittit.
Ex quo per gratiam sit defensor fidei qui nullum
intra se infidelium viuere permittit. Quarto
per se ex eo quod ecclesia quam non potest errare suam fidem
similari petit sicut in ordine continetur. Se-
cundo mansit in christo per obedientiam perfectam.
Obediuit enim sibi totaliter: velociter et perse-
ueranter. Totaliter quidem quod de se nihil sibi

retinuit licet ens per se dixerit. Bene quod-
vis mitte me propter quod ad indos. tamen hoc cor-
rexit postea dicens: Deus meus es tu et ego
seruus tuus: fiat voluntas tua. In hoc enim
imitatur est magistrum suum. quod ait Mat. xxvi.
Pater si possibile est transeat a me calix
iste etc. Obediuit velociter: quoniam in idiam
est perfectus. Ber. Uerum obediens mandatum
non procrastinat: sed parat aures auditus: pe-
des itineris: manus operis: et se totum intra se
colligit: ut mandatum pagat imperatis. Obe-
diuit perseueranter: quod usque ad mortem exem-
plo christi de quo dicit ad Phil. ij. Factus est
obediens usque ad mortem. Tertio mansit
in christo per charitatem sinceram. quod etiam hac cha-
ritatem habuit patet per tria signa. Primum
est quod fuit preceptor terrenorum. quod omnia que rex
idie sibi tribuit erogauit pauperibus: nec
aliquid terrenum ab eo accipere voluit. Chry-
stostomo. Vere non habet super terram quod amet: quod domus
celestis in veritate gustauerit. Secundum est
quod fuit preceptor celestium. cuius signum est:
quod in nuptiis non manducabat: sed oculos in
celum erectos habebat. Mat. vi. Ubi est enim
thesaurus tuus: ibi est et cor tuum. Tertium
quod erat auditor audis diuinorum: sicut per
in puella hebreica: quam dei laudem sepe re-
petere satagebat. Iudicium eius amoris est lo-
qui libenter et audire de amato. Joa. viij.
Qui ex deo est: verba dei audit. Secundo
christus in eo mansit per continuam protectionem: quod per
per tria signa. Primum est magna puritas
christus etiam non manet nisi in corde puro. Tho-
mas autem intimum puritatem dilexit: quod ipsam
castitatem vocat turris: fontem et dei ministrum
Turris propter suam excellentiam: quod sicut turris
transcedit domum: sic virginitas in matrimonium.
Hiero. Sicut poma ex arbore: frumentum
ex stipula: aurum ex terra: ita virginitas ex
nuptiis nascitur. Vocat eam fontem propter
fecunditatem. Idem nuptie replent terras:
virginitas paradysum. Vocat eam dei ministram:
quod virgines deo assistunt. Apoc.
xij. Hi sequuntur agnum quocumque ierit.
Secundum signum est magna potestas quam ha-
buit in miraculis faciendis: quod multos sa-
nauit: quibusdam danda medicina purga-
tiua sicut regi idie: et pluribus alijs quos
a peccatis purgauit. quibusdam medicina
melioratua: sicut illis quos ad virgita-
tem induxit: quibusdam medicina seruatiua

In vigilia natiuitatis do.

sicut illis quos ad dandū elemosynā p-
uocauit. Elemosyna enīz grām dei pfer-
uat. iuxta illud Eccl. xxix. Gratias hōis
qñ pupillā pferuabit. qbusdā medicīnā
pferuatiuā sicut illis quos ad audīdū
verbū dei iduxit. Verbū eīz dei a casu p-
feruat. iuxta illud ps. In corde meo ab-
scōdi eloqa tua vt nō peccē tibi. Terc-
tiū signū ē magna firmitas quā habuit
in tormētis. Sed oīa ista tormēta q susti-
nit xps sibi in gloriā pmutauit. Nam a
pcutiēte maxillā accepit iustā vltionēz:
īcarceratus a rege recepit honorificā li-
beratōem: sup lamīnas adustus accepit
fontis emanatōez: in fornacē plectus ac-
cepit rois refrigeratōem: lacris pforat
accepit felicē coronatōez. Tercio mul-
tū fructū attulit: qz multos puerit et cō-
uersos nutrit: verbo: exēplo et corpali
subsidio. Verbo qdē qz sollicitē p dica-
uit assimilādo verbū dei collitro: empla-
stro: potidōi et cibo: sicut in legēda ps. Nā
quosdā ad fidē illuminauit. Istis appone-
bat collitū. Quosdā a timore superbie
frāgebat: istis apponebat emplastrum.
Quosdā ad pfeccionē iducebat: istis da-
bat potionē. Quosdā eim timidos pfor-
tabat: istis dabat cibum. Secōdo puer-
tebat et nutrebat exemplo: fuit et sibi par-
cus. vñ et in nuptijs abstinēbat: fuit pau-
perib⁹ pius qz eis oīa erogabat: fuit deo
fidelis et deuot⁹. vñ dixit dñs abane nū-
cio regis: Habeo seruū fidelē q oīum la-
borū mīhi mercedem apportat. Tercio
nutrebat tpali subsidio: qz thesaurū de
quo palatiū facere debebat paupib⁹ ero-
gabat. In hoc puidit sibi: regi et paupe-
ribus. Sibi: qz premiū et laudē pmeruit.
ps. Dispersit de dñs pauperibus. Regi: qz
palatiū in celo fabricauit. Paupibus: qz
eos in sua penuria suuit. ps. Et adiuuit
pauperem de inopta rē.

In vigilia nat. dñi Sermo primus.

Ubi venit plenitudo tē-
poris misit
deus filiū suū supple in mun-
dū. ad Gal. iij. Circa aduētū
saluatoris in mūdū tria hīc determināf
p Primū est tps opportunitas cum dī:
Ubi venit plenitudo tps. p Scōm ē na-
scētis sublimitas euz sub dī: misit deus

filiū suū. p Tercū est loci pgruitas. qd
notat in verbo subitellecto. s. in mūdū
Ista tria p ordinē sīlī i leta annūciatōe
notant que mō ē leta i calēdario. Anno
inquit cesaris augusti. xlii. hebdomada
iuxta Danielem ppheta. xlii. olympiade
autem cētesima nonagesimatertia. Ecce
tps opportunitas. Jesus xps filius dei.
Ecce nascētis sublimitas. In berhleē na-
scit. Ecce loci pgruitas. Circa pimum
notādū q ipa tps opportunitas deter-
minat s3 morē Romanoy: Grecoy et Ju-
deoy. qd enim dī Anno cesaris augusti
xlii. ē moris romanoy. Qd sequit: hebdo-
mada aut rē. ē moris iudeoy. Qd subin-
fet. olympiade aut. cētesima rē. ē moris gre-
coy. Ex his trib⁹ rñdēt ista tria verba q
sequunt. Jesus xps fili⁹ dei. Nā iesus est
hebreū: xps est nomē grecū: filius dei ro-
manū. Apd romanos aut erat iperialis
potētia. Apd iudeos sacerdotiū et pphe-
tia. Apd grecos vero sapia. Per istas er-
go triplicē determinatōez dat itelligi q
iste puer q nascit ē rex et ipator celi: sicut
angelus testat dicēs Luc. i. Regnabit in
domo iacob in eternū rē. Est ppha et sa-
cerdos generis humani. ps. Tu es sacer-
dos in eternū rē. Joā. vi. Hic est vere p-
pheta rē. Est sapientia dei. i. Loz. i. Qui
fact⁹ ē nobis sapia a deo rē. Circa se-
cūdū. s. nascētis sublimitatē. notādū q
hō tria scōmoda icurrerat. Erat eiz in-
imicus deo: vulnerat⁹ a pctō: et exclusus
a regno. Cōtra ista tria ponunt tria i ol-
cta annūciatōe cū dī: Jesus xps fili⁹ dei.
Uñ dicit Ber. Ecce dñs venit cū salute:
venit cū vnguentis: venit cū gloria. neqz
eiz sine salute iclus: nec xps sine vnetōe.
neqz sine glia venit filius dei. Quia igif
hō inimicus erat deo attulit nobis salutē.
qd notat in hoc qd dī: iesus. i. salua-
tor. Ipse enim saluauit nos q nos patri
recōciliat. Rom. vi. Cū eiz inimici esse-
mus recōciliati sumus deo p mortes filij
eius. De ista recōciliatōe sic dicit Augu-
in li. ptra hereses in psona xpi. Cū esses
inimicus patri meo recōciliaui te p me.
Cū iter siluas et montes errares qsiui te:
humeris meis portauit te: patri meo red-
didit te: laboraui: sudauit: caput meuz spi-
ris opposui: man⁹ meas claus obici:

læca latus meū apuit: tot vt non dicam
 ignuris: s; aspītatib; laceratus suz. san
 guinē meū fu dī. a lam meā posui vt p̄tū
 gerē mihi te: z tu dīderis a me. **C** Se
 cū dū icōmodū q; hō erat vulneratus a
 pctō. **C**ōtra hoc attulit vinctōem. qd no
 taf hīc in hoc cū dī xps: q; iterptaf vinctō
 ps. **U**nxīt te de; tuus. **B**e ista aut vinctōe
 nobis effudit. **J**uxta illud pphe: **S**icut
 vnguētū in capite qd descēdit in barbā
 zc. per caput itelligit xps: q; sine mēsurā
 vinctōe spūs sancti fuit punctō. **J**oā. iij.
 Nō ad mēsurā dat deus spm̄. s; xpo. per
 barbā itelligunt p̄lati q; debēt eē v̄riles
 ad vitia vlciscēda. per vestimētū itelli
 gunt p̄tēplatiū: q; sūt ornamētuz ecclīe.
 per orā vestimētū itelligunt actiū: q; sūt
 terrentis dediti. **U**nguētū ergo sacre vn
 ctōis fuit in capite xpi p̄ p̄sentissimā re
 dēptōez: idē fuit in barbā. i. i. p̄latos vt
 sint flexibiles ad p̄passionē. iij. **R**eg. xx.
Reges israel clemētes sūt. **I**nde in vesti
 mentū. i. in p̄tēplatiuos: vt sint odorife
 ri per deuotionē. **L**an. iij. **O**dor vnguē
 torū tuorū super oīa aromata. idē in oraz
 vestimētū. i. in actiuos vt sint v̄nibiles p̄
 fraternā dilectōem. ps. **E**cce q; bonus z
 q; locūdū habitare fratres in vnum zc.
C **T**ertū icōmoduz est: q; erat exclusus
 a regno: idē attulit nobis gloriā. qd nota
 tur cū dī: filius dei. **N**ā fm̄ Bern̄. ad Eu
 geniū. xps tripl̄ci iure regnuz possidet
 scz iure creatōis: redēptōis z dono p̄tis.
Primū ius totalr nobis tribuit: q; nō
 creauit p̄pter se: s; p̄pter nos. **D**at. xxv.
Possidete paratū vobis regnū a p̄stitu
 tōe mūdī. **S**ecū ius nobis tribuit: q; nō
 ē passus p̄pter se s; p̄pter nos. **J**oā.
 xij. **A**diturus erat p̄ gēte z nō tm̄ p̄ gē
 te zc. **T**ertium ius nobis cōicat. **S**ecit
 enī nos frēs suos: z idē coheredes suos.
Rom̄. viij. **S**i at filij z heredes: heredes
 qdem dei. coheredes autē xpi. **C** **T**ertio
 ponit loci p̄gruistas cū dī in leta annun
 ciatione. **I**n bethleēz iude nascit. **L**it
 ca qd notādum q; fm̄ Bern̄. tripl̄ci mor
 bo laborabat genus humanū. s; in nati
 uitate: vita z morte. **Q**uā natiuitas erat
 imunda: vita laboriosa: mors periculo
 sa. **C** **C**ōtra primū xps nascit: vt p̄ suaz
 natiuitatē mūdā: nostra imunda pur

garet. **J**ob. xliij. **Q**uis pōt facere mūdū
 de imūdo p̄ceptuz semine zc. **L**eo papa.
Redit in honorē suum ab antiq; conta
 gūe purgata natura. mors morte dīruū
 tur. natiuitas natiuitate reparat. qm̄ si
 mul redēptō auferit seruitutē z genera
 tio mutat originē z fides iustificat pecca
 torē. **C** **C**ōtra scdm̄ nascit in bethleē que
 iterptaf domus panis. **Q**uia eiz vita la
 boriosa erat: idē hō sepe deficiebat. **S**z na
 tus est panis q; hōiem p̄fortat. **J**oan. vi.
Ego suz panis vsu. ps. **P**anis cor hoīs
 p̄firmer. **C** **C**ōtra tertū natō ē in bethleē
 iude q; iterptaf p̄tēs. **Q**uia eiz mors
 piculosa erat: idē hō deū laudare nō pote
 rat. ps. **N**ō mortui laudabunt te dñe: sed
 p̄ xpi natiuitatē erat viuificandus. z sic
 ad laudādū dignō fuit: vt possit dicē cū
 pp̄ha. **N**os q; viuimus bñdicim; dño.

C **S**ermo. xviii. **C** **D**e eadē Sermo. ij.

A **A**dierunt q; visi
 tasset dñs filios israel z q; re
 spexisset afflictionē eorū: z
 p̄ni adorauerūt. **E**xod. iij. **I**n his p̄mis
 sis tria notant. **C** **P**rimū est nra deuota
 auditio cū dī: **A**udierūt zc. **I**sta auditio
 est quā mō legi audiuimus. **J**esus xps fi
 lius dei in bethleē iude nascit. natus est
 eiz vt saluaret p̄ditos. idē venit iesus por
 tas salutē. ps. **D**eus aut rex nr̄ an̄ secula
 opatō ē salutē in medio terre. i. in hūana
 carne. caro eiz xpi nō dī terra s; medius
 terre. **N**atura qdē nra hūit duplicem ex
 tremitatē. vnā q; fuit sub inocētia. aliaz
 q; mō est sub miseria. xps ergo assumpsit
 nām nostrā cū inocētia. z q̄rum ad hoc
 p̄ticipauit cū p̄ma extremitate z assūpsit
 cū miseria. i. cū penalitate. z q̄tū ad hoc
 p̄ticipauit cū scda. **S**ecū natus ē vt sa
 naret egrotos: z idē vocat xps portas vn
 guēta. **F**uit eiz vnguenta ex sp̄ibus aro
 maticis z herbis virtuosis aliq; liquore
 ifuso. **S**p̄s aromatica ē eius diuinitas
 p̄tiosa. z herba virtuosa ē ei; caro iconu
 pra. q; sicut dicit ysa. **D**is caro fenū. **L**i
 quor ifusus ē eius sanguis p̄tiosus. **E**x
 his trib; p̄fectū ē vnguētū qd oēs sanat
 egrotū. **E**cclī. xxxviij. **U**nguētarius cōfi
 ciet vnguenta sanstatis. **C** **T**ertio natō est
 vt reducēt exules z pegrinos. z idē venit

De vigilia natiuitatis Domini.

filius dei portans secum regnum. Ysa. ix. Sa-
 ctus est principatus super humeros eius. Iste prin-
 cipatus est dignitas regalis quam portauit
 ut nos reges faceret: vel est onus peccatorum quod
 portauit ut nos alleuaret. Ysa. liij. Ue-
 re languores nostros ipse tulit. Vel est crux
 quam ipse suis humeris portauit ut nos tan-
 quam ad vexillum colligeret. Ysa. xi. Leua-
 bit dominus signum et in nationes tunc. Et secundo
 portans dei viscerosa compassio: cum dicitur. Et re-
 sperxit afflictionem eorum. Circa quod notandum
 est sicut dicit Beda huius ex peccato quattuor
 fuerunt infirmitates. scilicet ignorantia: concupiscentia:
 inpotentia: et malitia. Sed deus oculo
 compassionis respiciens contra ista quattuor in-
 comodum misit quattuor remedia. de quibus
 dicitur. i. Loq. i. Qui factus est nobis a deo sapien-
 tia: iusticia: sanctificatio: et redemptio. Primum
 igitur incommodum erat ignorantia: quia per viam
 salutis scire ne sciebat. ps. Uiam ciuitatis
 habitaculi non inuenit: ideo indigebat do-
 ctore: ideo deus factus est sapiens docens nos viam
 duplicem. unam aplexandam et aliam fugiendam.
 Mat. viij. Lata porta et spaciose via que
 ducit ad perditionem. Sed incommodum erat
 inpotentia: quia nullum bonum facere poterat per quod
 iustificari possit: quia sicut dicitur Ysa. liij. Deus
 iusticie nostre quasi manus menstruate: ideo indi-
 gebat iustificatione per hoc factus est nobis
 iusticia. ad Ro. v. Iustificati ergo ex fi-
 de pacem habemus ad deum per Iesum Christum.
 Tertium incommodum erat malitia: habebat
 enim voluntatem in malo obstinatam et a dia-
 bolo ligatam: ideo indigebat redemptione. Et
 per hoc factus est nobis redemptio. ps. Re-
 dimet in pace animas meas ab his qui appro-
 pinquant mihi quoniam inter multos erat me-
 cum. Et dicit inter multos quoniam multi demo-
 nes conueniunt ad faciendum istam catenam.
 unus ponit suggestionem. alius ducit ad de-
 lectionem. alius ad consensum. alius ad opus
 alius ad consuetudinem. Et ideo dicit mecum.
 quia homo sepe iuuat diabolum. Quartum in-
 comodum est concupiscentia. homo enim erat totus
 morbo infectus: et mala concupiscentia infla-
 matus: ideo indigebat sanctificatione. Et per
 hoc factus est nobis sanctificatio. ad Eph. v.
 Ut exhiberet sibi gloriosas ecclesias non habentes
 maculam neque rugam. Non enim debemus ha-
 bere maculam in cogitatione. nec rugam in
 opere. nec aliquid huiusmodi in sermone.

sed debemus esse gloriosi. scilicet in cogitatione: in
 sermone et opere. Tertio ponit humilitatem
 et profundam orationem: cum dicitur. Et prout adoraue-
 runt. sic et modo adoramus: quod fit tripliciter
 de causa. Primo ut Christum natum honorifice
 suscipiamus. ipse enim nos a deo honora-
 uit. quia fecit nos sibi filios: et hoc in creatio-
 ne: fecit nos fratres: et hoc in redemptione. facti
 et coheredes et hoc in glorificatione. Et ideo
 merito debemus ipsum honorare qui tam
 multiplex nos honorauit. Secundo ut sibi
 gratias referamus. Modus referendi
 gratias aliquando fit per solam uocis expressionem.
 aliquando per manuum elevationem. aliquando per ge-
 nuflexionem. aliquando per totam corporis postu-
 rationem: sicut modo facimus. Hoc significa-
 tum est Gen. xvij. Ubi Abraham audita nati-
 uitate futura Isaac cecidit in facie suam
 et adorauit gratias. scilicet referendo. Tertio
 ut nos mortales recognoscamus ac si qui-
 libet dicat: ideo in terram me prosterno: quia mor-
 talem me esse cognosco. Gen. iij. Puluis
 es et in puluere reuerteris. i. in Augu-
 Puluis es aiatas cum non eras et in pulue-
 re reuerteris in aiatas quod eras.
 Sermo. xix. De eadem Sermo tertius.

ORAS egrediemini et do-
 minus erit uobiscum.
 Josaphat ergo et iudas et
 omnes habitatores hierusalem prout
 ceciderunt in terram coram domino et adorauerunt
 eum. Para. xx. In uerbis premissis tria tan-
 gunt. Primo ponit nostra Christo cras deo
 uenturi deuota obuiatio: cum dicitur. Cras
 egrediemini. Egrediemur quidem cras
 supra nos. intra nos et extra nos. Supra
 nos egrediemur aliquando per excessum ra-
 tionis. Act. xi. Uidi in excessu mentis
 mee uisionem. Aliquando per sublimitatem contem-
 plationis. Job. xxxv. Suspice celum et in-
 tuere ethera: quia altior te sit. Primo er-
 go cras egrediemini supra uos per exces-
 sum rationis: quia illud mysterium diuine nati-
 uitatis excedit nostram rationem: imo etiam
 angelicum intellectum. unde Ioannes ait.
 Cuius non sum dignus ut solua corrigia
 calciamenti. In incarnatione quippe ut
 dicit Gregorius. uenit ad nos diuinitas cal-
 ciata. Calciamentum autem mediante corrigia
 pedi adiungit. Calciamentum igitur est caro
 Christi. Corrigia est eius anima qua mediate

diuinitas coniuncta est carni. In hoc quod
 dixit se non sufficere cognoscere mediu. i.
 aias: dat intelligere quod non erat sufficiens co-
 gnoscere aliquod extremorum. s. nec diuinita-
 tem eternam: nec carne de uirgine genitam.
¶ Secundo egrediemur supra nos per sub-
 limitatem contemplationis quia contemplationi tan-
 te dignationis vacare debemus. Eccle. ij.
 Transiit ad contemplationem sapientiam. Cant.
 ij. Egrediemini filie syon: et uidete reges
 salomonem in dyademate etc. Et vocatur
 caro christi dyadema: quia fuit nobis causa victo-
 rie et corone. Vel dicitur dyadema: quia ex omni-
 parte fuit clausa. nec alicui uictio uel teta-
 tionis iniurie fuit aperta. Vel dicitur dyadema:
 quia sola figura circularis una tantum linea
 claudit. Caro aliorum facta fuit duabus li-
 neis. i. ex coniunctione utriusque parentis.
 Caro autem christi una tantum linea fuit figurata
 quia tantum ex carne uirginis fuit formata.
¶ Secundo cras egrediemur: uel potius in-
 gre diamur intra nos. Et iste ingressus ali-
 quando habet fieri per internam meditationem. Gen.
 xxij. dicitur de ysaac. egressus fuit in agrum
 ad meditando. Aliquando per suauem deuotionem.
 Judi. xiiij. De forti egressus est dulcedo.
 Sic et nos cras debemus egredi per inter-
 nam meditationem: quia tantum beneficium semper
 meditari debemus. Prover. xv. Mens
 fusti meditabitur sapientiam. Deut. vi. Ase-
 ditaberis sedens in domo tua: etambu-
 lans et dormiens atque consurgens. Et po-
 nitur sibi triplex situs corporis. s. stare: se-
 dere: et iacere. In stando totum corpus la-
 borat: per quod intelligitur labor actus. In
 faciendo totum corpus quiescit per quod
 intelligitur quies contemplationis. In seden-
 do partim quiescit et partim laborat: per quod in-
 telligitur uita composita ex utraque. Uult er-
 go dicere quod istud beneficium meditari de-
 bent actiui et contemplatiui et perfecti. Debe-
 mus et egredi siue ingredi per suauem deu-
 tionem intra nos. Unde cantat ecclesia. Do-
 dice per totum mundum facti sunt melliflui
 celi. Et dicit celi pluraliter: quia factum est me-
 llifluum celum materiale: quia stella magnam
 destinauit. Celum spirituale. i. uirgo beata: quod
 dulcedinem paradisi protulit. Ecc. ij. Bre-
 uis in uolatilibus est apertio etc. Celum roale
 est. magi et pastores qui tanta sunt dulce-
 dine affecti quod illi sua regna: et isti suos

greges reliquerunt. Celum intellectuale. i.
 angeli qui tanta suauitate sunt repleti quod
 celum reliquerunt: et ad pueri cunabula con-
 curreunt. Celum supersubstantiale seu diuinitum
 quod deificum ceterum appellatur. i. deus pater qui
 hodie suam dulcedinem ad nos misit.
 ps. Dedit eis manna ad manducandum.
¶ Tertio egrediemur cras extra nos.
 Et iste egressus aliquando habet fieri per extasim
 amoris. Dionysius. Est autem extasim factus
 ens diuinus amor non dimittens se ipsum
 esse amatores: sed amatores. Aliquando per actio-
 nem gratiarum et laudis. i. Timotheo. ij. Leua-
 tes puras manus etc. Isti autem duplici modo
 cras extra nos egredi debemus: uide-
 licet per extasim amoris. Amor eius sicut dicit
 Dionysius: factus extasim in deo: quia no-
 bis dignatur uisitare. In angelo quia nobis
 dignatur ministrare. In hoc se ipse quod per
 amorem anime uidetur deficere: sicut patet in pau-
 lo qui dicit. Uiuo ego iam: non ego etc. Sic
 et hodie per amorem egressus est deus extra
 se propter nimiam humilationem. Item ange-
 lus propter nimiam exaltationem. Et uirgo
 beata propter nimiam inauditam puritatem.
 Debemus et egredi extra nos per gratiarum
 actionem et laudis. quod significatum est. Exod.
 xv. ubi dicitur quod maria sumpsit tympanum et
 percutiebat discum: Cantemus domino etc. Tym-
 panum fit de corio in ligno extensum et uirga
 percussio. Per corium intelligitur christi corpus:
 quod fuit album in natiuitate. rubicundum in
 cruce. et nigrum in morte. et fuit extensum in
 ligno crucis. ps. Extendens celum sicut pel-
 lem: et fuit percussum disciplina peccatorum. ysa.
 liij. Propter scelus populi mei percussus eius.
 Ex ista percussione resonabat tintillus pie
 conuersionis in auribus peccatorum. amoris in
 auribus misericordiarum. uolens in auribus humani
 generis. Thre. i. O uos omnesque transitis etc.
 Et charitatis in auribus hostis quia dice-
 bat. Pater ignosce illis. **¶** Secundo ponit
 partem christi corporalis exhibitio: cui dicitur: et
 dominus erit uobiscum. Dominus importat partem:
 honorem: et timorem. Hoc autem quod dicit uobis
 cum e contrario importat equalitatem. humili-
 tatem. et amabilem amorem. Est ergo sensus
 Ille qui erat dominus per partem: cras erit uobiscum
 per nature equalitatem. Heb. ij. Non confunditur
 eos uocare fratres etc. Ille qui erat do-
 minus per honorem et reuerentiam: cras

erit vobiscū p̄ humilem p̄ntiaz. Phl. ij. Exinanuit semetipsum etc. Ille q̄ erat dominus p̄ timorē: cras erit vobiscū p̄ amabilem amorē. Aug. Alma amorē illius q̄ amorē tui amoris descendit in vterū virginis: et ibi amorē suū amou tuo copulauit humilitate se subleuādo te cōiugendo naturā sue eternitatis limo tue mortalitatis. Tertio ponit nra p̄funda humilitate cū d̄r: Ceciderūt p̄nt in terram corā d̄o et adorauerūt. Est autē adoratio recognoscere in deo plenā d̄nationē. Et ista recognitio h̄z fieri corde ore corpe et munere. Corde quattuor modis. s. fide vt in eū credamus tāquā in summe v̄. amore. vt ip̄m diligamus tāquā summe bonum. timore: vt ip̄m metuamus tāquam espotētē. spe: vt in ip̄m speremus tāquā misericordē. Iste autē sunt quattuor species aromaticę qui ponunt in thymate. Prima tñ sp̄m nō h̄nt heretici siue homines vani qui plus credūt fabulis q̄ verbis diuinis. Secūda nō h̄nt auari q̄ plus diligūt nūmū q̄ deū. Tertia nō habent p̄sumptuosi. Quarta nō h̄nt desperati. h̄z et fieri hęc recognitio ore: vt sc̄z ip̄m laudemus b̄ndicemus. et adorem. h̄z et fieri corpe. s. inclinatio: genuflexio: et p̄stratione. h̄z fieri munere. vt. s. in signū diuinitatis atq̄ domini oblationes et primitias sibi demus.

Sermo. xx. De eadē. Sermo quartus. **H**ec dies boni nūcij ē: si tacerimus et noluerimus nūciare vsq̄ mane sceleris arguemur. iij. Re. vij. Ex his verbis habet q̄ hęc dies sit gratiosa: q̄ ē dies boni nūcij. Et ē gaudiosa: q̄ nō debemus a laude tacere. Circa p̄mā notādū ē q̄ ē duplex annūciatio. s. serpētis et angelī celestis. De p̄ma d̄r Ben. iij. Cur precepit vobis deus etc. De sc̄da d̄r Luc. ij. Ecce euāgelizo vobis gaudiū etc. In p̄ma quattuor fuerunt. s. dubietas ex parte mulieris. cum dixit. Ne forte moriamur. falsitas ex parte serpentis. fatuitas ex parte hominis. Et seueritas ex parte d̄i penam irrogātis. Et ista quattuor fecerūt illā diē eē diem mali nūcij: Et quāuis illa quattuor tūc inchoauerūt: tñ totum genus humanū

postmodū occupauerūt. s. dubietas in sperandis. falsitas in credēdis. fatuitas in diligēdis. et seueritas in penis irrogandis. Secūda ē annūciatio angelī celestis in qua quattuor ponunt. s. q̄ natus ē nobis saluator. natus ē xp̄s. natus est d̄s. natus ē panis: q̄ bethleē iuda. ita q̄ saluator attulit eternam salutē. xp̄s vnctio. d̄s legislatio. et panis suauissima refectionē. Et ista quattuor remedia sunt contra quattuor incōmoda supradicta: p̄pter que hęc dies est boni nūcij. P̄mo igit̄ in hūano genē erat dubietas in sperandis. Cōtra hoc venit nobis saluator portās eternā salutē. ysa. xxv. Urbs fortitudinis n̄re syon saluator ponetur in ea murus et animumale. Murtus ergo spare debemus: q̄ saluator factus est fortitudo n̄ra ex eo q̄ nos defendit. Durus n̄r igneus v̄: q̄ hostes cōsumit. Zach. ij. Ego ero murus in circuitu igneus. Et animumale n̄m: q̄ ictus passiois pro nobis sustinuit. Secūdo erat seueritas in penis irrogandis. Cōtra illud venit xp̄s afferēs vnctio. ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitie p̄ fortibus tuis. Olim deus erat durus: s̄z mō ē vnctus et factus ē mansuetus. iō d̄r: Unxit te deus deus tuus. Erat iratus: s̄z: hō die factus ē letus et recōciliatus. iō sub d̄r. Oleo letitie. Erat auarus: q̄ vix volebat modicū gr̄e sue clarigiri. s̄z hō die factus ē largus. iō sub d̄r. Pre cōfortibus tuis. Et iō de plenitudine ei⁹ nos oēs accepimus. Tāta ē modo abūdatia vnguetorū: q̄ ea que erāt dura facta sunt mollia. Quattuor q̄dē olim erāt dura et inflexibilia. s. celū vt aliquē recipet. angelus vt. s. hoīem diligeret. deus vt hoīem recōciliaret. et mors vt oēs absorberet. S̄z ista sunt vncta et facta sunt flexibilia. ps. Inclinauit celos et descendit et calibo sub pedibus eius. Factū ē enim flexibile celū materiale: vt hoīes suscipiat. Intellectuale. s. angelus vt hoīes diligit. Ip̄e deus descendit: et hoīes recōciliavit. Caligo sub pedibus eius fuit: q̄ mortē suppeditauit. Tertio erat falsitas in credēdis. Cōtra hoc venit d̄s afferēs nouā legislationē. ysa. xxxij. D̄s iudex n̄r. d̄s legis n̄r. d̄s rex n̄r: ipse saluabit nos. Sc̄da autē Byonysū ad p̄

sectū dñi trīa requirunt. i. p̄mīnētia. cō
tinētia. p̄manētia. S; dñs nō videbat
dñari in mūdō: nec quātū ad p̄mīnen-
tiam. ysa. lxxvi. Facti sumus quasi p̄m-
cipio: cū nō dñaretis nri. Nec quātū ad
p̄tinētia. Et iudē. xxvi. Dñe de⁹ nri possi-
derūt nos dñi absq; te. Nec quātū ad p̄-
manētiam: q; videbat a dño cecidisse.
yfa. xix. Tradā egyptū in manus dñorū
crudeliū. S; hō die ipm dñum recupa-
uit. Ln. i. Dicit magn⁹: et filius altissi-
mi vocabit. Ecce p̄mīnētia. Et dabit ro-
mīnus illi sedē dauid p̄is ei⁹ zc. ecce cō-
tinētia. Et regnū ei⁹ nō crī finis. ecce p̄-
manētia. Quarto erat fatuitas et insi-
pīditas in itelligēdis. Lōtra hoc venit
panis tot⁹ suauitatis. Sap. xvi. Panē
de celo p̄stitit illis oē delectamētū i se
hñtē zc. vñ cātāt ecclā. Et ē sūptū d Jo-
hele et Amos. In illa die stillabūt mon-
tes dulcedinem et colles fluēt lac et mel.
Per lac itelligit xpī hñanitas. p mel dī-
uinitas. p dulcedinē tot⁹ xp̄s q tot⁹ erat
dulcis et suauis. Quidā aut delectantur
circa ea q spectāt ad hñanitatē: isti fluūt
lac. Quidā circa ea que spectāt ad eius
diuinitatem: isti fluunt et mel. Qui-
dā circa totū xp̄m: isti fluūt et distillant
dulcedinē. Secūdo hec dies ē gaudiosa:
iō dī: Si tacuerimus. Nō eim debemus
tacere corde: s; anūciare ore. Lorde qdē
nō debemus tacē: s; magnā exultationē
hēre. Eph. v. Cātātes et psallētes in cor-
dibus. Phil. iij. Gaudete in dño semp
zc. Istud eim gaudū d; ē magnū qua-
tū ad impmīxtionē. iō dī: Gaudete i dño
Quātū ad p̄p̄uatiōnē. iō dī: Semper.
Quātū ad intētionē: iō dī: Itēz gaude-
te. Quātū ad ostētionē: iō dī. Ad ostētia
vra nota sit. Quātū ad extētionē: iō dī:
Dibus hoīb⁹. Debemus ēt anūciare ore:
verbo: et signo. Verbo. ps. In psalterio
de cōcordo psallā tibi. Per psalteriū de
cōcordiū itelligim⁹ xp̄z icarnatū: in q
fuerūt qnq; corde. i. vulnera quiq; ostē-
dentes suaz hñanitatē. Et quinq; ostē-
dētes maiestates. s. natiuitas sup̄nālis:
glia resurrectōis: maiestas ascēsiōis: mis-
sio spūs sc̄ti: et iudicialia ptās. Debem⁹
ēt laudare signo. i. corpīs p̄stratiōe: vt
xp̄o vicē repēdam⁹ q totalr se p̄strauit

et nihil sibi se retinuit: nec pp̄sū amo-
rē. Ro. v. Et eiz xp̄s sibi nō p̄placuit zc.
Nec pp̄sū sensuz. Jo. viij. A sea doctria
nō ē mea. Nec pp̄ia volūtatem retinuit.
Lu. xxij. Nō mea s; tua volūtas fiat. Nec
pp̄ia opationē. Jo. viij. A me ipso facto
nihil: s; nec pp̄ia s; cōem cōuersationē.
Baruch. iij. Post hoc i terra visus ē zc.
Vade ergo et tu fac s̄l̄r: vt de te nihil re-
tineas: nec amorē. Jo. xij. Qui amat ani-
mā suā zc. Nec pp̄iū sensum. Rom. x.
Nolite eē prudētes apud v̄smet ip̄s os.
Nec volūtate. Mat. xvi. Siquis vult veni-
re post me abneget semetip̄m zc. Nec p̄-
p̄ia opationē. Gal. vi. opemur bonū ad
oēs. Nec pp̄ia p̄uersatiōez. i. Pet. ij. Cō-
uersationē vram iter gētes hñtes bonā.
Sermo. xxi. De eadē. Sermo quint⁹.

Oportet solez p̄uenire
ad bñdictōez
Sa. xvi. Ortū veri solis crasti
no celebrādū hō die dupl̄r p̄-
uenimus. s. in choro: et in caplo. In cho-
ro aut trip̄l̄r. C̄ P̄ia p̄uētiō ē: q; hec fe-
stuitas natiuitatis dñice hō die in lau-
dibus inchoat: qd ē insolitū et singulare.
Et hoc trip̄l̄t de cā. P̄ P̄ia ē q; hec fe-
stuitas incepit a laudibus tā angeloz
qui dixerūt: Gloria in altissimis deo q̄
pastoz. De qbus dī: Reuersi sunt pasto-
res laudā. et glificā. deū zc. P̄ Secūda ē: q;
oēs creature ip̄am laudāt. vñ p̄p̄ha in-
ducit oēs creaturas ad laudādū xp̄i ad-
uētū dīcēs: Letent celi et exultet tra zc.
P̄ Tertia rō est: q; i ea est mā et rō oīs lau-
dis. Dēs eim q cātica laudis ediderunt.
aut ediderūt p̄p̄mēsūm gaudiū. vt illō
i. Reg. ij. Exultauit cor meū in dño. Aut
p̄pter cōpletū desiderū: vt illud Lu. ij.
Nūc dimittis seruū tuū dñe. Aut p̄pter
receptū bñficiū. vt illud Exo. xv. Can-
tem⁹ dño gloriose zc. Et sicut fuit can-
ticū Zach. et bñe Martē. Recte igit hec fe-
stinitas a laudibus inchoat q; hō die ve-
nit nrm gaudiū. ysa. xxij. Gaudete et lau-
date simul i deserto hierl̄m zc. Nrm desi-
deriū. Elgēi. ij. Veniet desiderat⁹ cūctis
gētib⁹. Et nrm bñficiū nobis datū. ysa. ix.
Puer nat⁹ ē nobis. C̄ Secūda p̄uētiō ē q;
festitas crastia hō die vobis crebro p̄nū-
ctat. Et fac ecclā ad similitudinē alicuius

ciuitatis regē aliquē expectantis. Venit enim vnus nūcī⁹ q̄ dicit q̄ rex qdē venit: s̄ adhuc multū lōge ē. Et istum nūcīum mittit ecclesia in p̄ia dñica de aduētū. Aspiciēs a lōge rē. S̄ qm̄ audientes rē gē longe eē ex hoc posset dubitari q̄ n̄ m̄s tardaret: r̄ ex hoc essent i aliquo merore: s̄ mittit scōm nūcīū in sc̄da dñica dicens. s̄. h̄terim cito veniet salus tua: q̄ merore p̄sumeris rē. Deinde mittit sc̄tum in tertia dñica: q̄ dicit q̄ iā appet p̄sona regis dices. Ecce appebit dñs. Iā appet militia regis cū subdit. Et cū eo scōrum militia. Iā appet vexilla regis cū subdit. Dñs in vellimēto r̄ i femore suo scriptū rē. Tūc ē mittit p̄conē vt oēs ueniant r̄ sint patī. Et hoc in quarta dñica: cū dicit. Canite tuba in syon: uocate gentes rē. Qm̄ aut̄ p̄stat q̄ crastino ē vētur⁹ tūc nō vnū s̄ plures nūcīos mittit. Un⁹ dicit. Hodie scietis q̄ veniet dñs. Alius dicit. Cras egrediemini rē. Alius dicit. Crastina die delebit̄ iniquitas tre. Alius. Cras faciet domin⁹ iter vos mirabilia.

¶ Tertia p̄uētio ē: q̄ n̄ra sc̄ificatio r̄ p̄paratio nobis p̄dicif. Sponsa qdē d̄ se p̄parare s̄m nobilitatē sp̄sī. De cui⁹ nobilitate d̄r. Cant. v. Bilect⁹ meus candidus r̄ rubicūdus. Lādīdus q̄tū ad carnē purā. rubicūdus quātū ad aīaz charitate succēsam. elect⁹ ex mīsb̄us quantū ad diuinitatē verā. Sp̄sa igit̄ vt sp̄so assimilē d̄z assumere vestes albas puritatis: rubeas charitatis. Prouer. vltio. Byssus r̄ purpura idumētū eius: r̄ varias multiplicis v̄tutis. ps̄. Assitit regina a dex. tu. in vesti. deau. rē. ¶ Sc̄o p̄uētiō mus h̄ac festiuitatē i caplo r̄ hoc triplr.

¶ P̄mo q̄ singulari mō p̄nūciat: cū d̄r. Anno cesaris augusti. xly. rē. Et fit s̄bi annūciatio i triplici lingua vt dictū est. s̄. in latina hebraica r̄ greca. Iste enim tres lingue laudat̄ xp̄m in mundū vēitē: sicut p̄z h̄ic. Laudat̄ ip̄m morientē. q̄ crucis titulus scriptus erat grece: hebraice: r̄ latine. Laudat̄ ip̄m in celo regnantē: sicut p̄z in missa vbi eius gl̄iam laudamus. Latine vt p̄z i epl̄is: euangelio r̄ cantu. Grece sicut in kyrseeleison. r̄ hebraice: sicut in alla r̄ amē. ¶ Sc̄da p̄uētio ē q̄ i fr̄a nos p̄stramus: vt de sua

visitatōne sibi gr̄as referamus. Exo. iij. Audierūt q̄ visitasset dñs filios israel r̄ put adorauerunt. Legit̄ Jone. iij. q̄ rex i datus ē sacco r̄ sedit in cinere: r̄ oēs serui idē fecerūt. Rex xp̄s sedit i cinere qm̄ i datus ē carne. Et iō nos debem⁹ sedere i cinere r̄ nos p̄fūde hūiliare: r̄ sibi gr̄as agere. tympanum assumētes r̄ dicentes Exo. v. Latem⁹ dñō rē. In tympano ē forma spica: pellis extēsa: r̄ melodia Sic i xp̄o sūt diuinitas etna: caro crucifixa. r̄ aīa oī iubilatōe plēa. Iste debem⁹ assumere p̄ meditatōem: r̄ sibi cat̄are p̄ gr̄az actōem.

¶ Tertia p̄uētio ē q̄ sermo i uigilia p̄ponit. Dicit aut̄ Ambrosi. sup b̄ti immaculati. q̄ s̄mo dei h̄z illuminare: ac cedere r̄ mūdare. Nos igit̄ expectamus ortū vere lucis solis r̄ ignis. Lōuenfeter igit̄ sermo p̄ponit: vt q̄ h̄z illuminare: di sponamur ad illuatōz lucis resulgētis Isa. lx. Ditatib⁹ in regide vmbre mortis: lux orta ē eis: q̄ h̄z calefacere. disponamur ad calefactōez solis incalefētis. i. Re. xi. Cras erit nobis salus cū icauerit sol. Q̄ h̄z mūdare disponamur ad purificatōz ignis p̄sumtis r̄ purgātis. Mat. iij. Ipse. n. quasi ignis p̄flans. Ser. xxi.

¶ In natiuitate dñi n̄r i iesu xp̄i. Ser. i.

Iacob genuit ioseph virū marie. Mat. i. Augu. dicit i li. de tri. Testionia qdā vētur⁹ p̄nūciauerūt: qdāz venisse testate sūt creature cū p̄ quē sc̄e sūt. factū q̄ppe creatorē p̄ quē facta est oīs creatura: oēm creaturā testē habere oportebat. Ex his v̄bis duo eliciuntur.

¶ Unū q̄ xp̄m ventur⁹ multū p̄nūciauerūt. ¶ Sc̄m q̄ ip̄m venisse oēs creature testate sūt. ¶ Circa p̄mū notādum q̄ ip̄m multū p̄nūciauerūt sicut fuerūt p̄phē q̄ eū p̄dixerūt: r̄ p̄sarche q̄ ip̄m i mūdū p̄ generatōem adduxerunt: quoz genealogie hodie recitāt. Et iō illa genealogia d̄z eē nobis valde speciosa ad inuendū: q̄ ex ea p̄cessit ille de quo d̄r. Speciosus forma rē. Dulcis ad audiēdū q̄ ex ea p̄cessit ille q̄ s̄m Bern. r̄ in ore mel: in aure melos: in corde iubilus. D̄z esse delectabilis ad adorādū: q̄ ex ea p̄cessit ille de quo d̄r. Ecc. xxxij. Sicut cinamomū r̄ balsamū aromati. rē. D̄z eē sapida

ad p̄gustandū: q̄ ex ea p̄cessit ille de quo d̄i ibidē. Qui edūt me adhuc esuriet̄ zc. Bz eē suauis ad amplexādū: q̄ ex ea p̄cessit ille de quo d̄i in p̄s. Quā tu domie suauis z mitis zc. C̄ Circa sc̄dm notādū q̄ oēs creature xp̄i natiuitatē testate s̄t. C̄ P̄mo creatura celestis q̄ ostendit eius eternitatem. Un̄ dicit L̄huī. q̄ tūc circa solē circulus aure⁹ appuit: in circulo aut̄ eternitas designat. Manifestauit suam p̄tātē sicut p̄z i stella q̄ magis appuit: q̄ puero obsequiū p̄stitit z quā puer de nouo creauit. Manifestauit eius cū patre z spū sc̄o cōlītātē: q̄ tūc tres soles i oriente appuerūt q̄ ad vnū corp⁹ solare post modū sunt redacti. Manifestauit suam cū p̄e puritātē: sicut p̄z i stella: q̄ in forma puellē puez tenētis in vlnis apparuit. Stelle. n. natura purissime sunt. C̄ Sc̄do testificata ē creatura terrestris sicut p̄z i quattuor elemētis. Terra. n. induit nouā secūditatē: q̄ de vicis engadit balsamū miraculose p̄cipit. Aer iduīt nouā claritatem. Luce. ij. Claritas dei circūfulsit illos. Et aq̄ iduīt nouā saporis dulcedinē: q̄ tūc fons aque romē in oleū ē p̄uersus. Ignis iduīt nouā v̄tutē q̄ cū ignis sc̄t illuminare z p̄burere: habuit v̄tutē illuminatiuā z nō p̄sumptiuā. Hoc significatū ē Exo. ij. In rubo q̄ ardebat: s̄z nō p̄burebat. Quia v̄go beata fuit igne spūs sancti inflāmata: z nullo igne p̄cupiscēte adusta: s̄z illuminata zc. C̄ Tertio eius natiuitatez testificata est creatura vegetatiua: q̄ tūc vinea engadit induit nomī florē. Lat. ij. Vineā n̄ā floruit nouū fructū. Ibidē. Fructus ei⁹ dulcis gutturi meo. Induītq̄ nouum balsamū liquo: ē. Eccl. xxij. Quasi balsamū nō mixtū odor me⁹. C̄ Quarto testificata ē creatura sensibilis. Naz bos z asinus sp̄m suū d̄m cognouerūt. Isaie. i. Cognouit bos possessore suū zc. Ipsuz flexis genib⁹ adorauerūt. Isa. xlij. Glorificabit me bestia agrī: q̄ a comēssione seni sup qd̄ puer facebat abstinerūt. C̄ Quinto testificata ē creatura rōalis sicut p̄z i cesare augusto q̄ tūc publicas stratas p̄ mundū fieri iussit: romans debita dimisit: z vocari deus renuit. Et quāuis hoz significatōem nō intelligeret. spūs tamē

sc̄us intellexit. Per hoc. n. significabat q̄ xp̄o veniēti debemus p̄parare v̄iā cor diū. Luc. ij. Parate v̄iā d̄ni. q̄ ipse debebat dimittere debita pctōz. Mat. xv. ij. Dē debitū dimisi tibi zc. Et q̄ veniebat ille q̄ erat n̄alis d̄ns z rex vniuersorū. Un̄ pp absentia illius d̄ni in humāo genere p̄querebat. Isa. xxvi. D̄ne deus n̄r possiderūt nos d̄ni absq̄ te. C̄ Sexto testificata ē creatura intellectualis. i. angeli. q̄ qdē testificati sunt cū patēter. honorabiliter. z letāter. Xps quidē occulte venerat: sed angeli nō sunt passi sp̄m penitus occultari. Et iō angelus ipm pastoribus patēter annūciauit dicēs. Ecce euāgeliso vobis gaudiū magnū zc. Testificati sunt honorabilr: q̄ nō vnus vel duo: sed exercitus militie celestis de celo venit. Testificati letāter dicētes. Gloria in altissimis deo. Sermo. xxij. C̄ De eadem Sermo secundus.

Iacob genuit ioseph v̄z marie: de qua nat⁹ est iesus q̄ vocat xp̄s. Virgo beata i his v̄bis a trib⁹ describit. C̄ P̄mo a m̄rimoniali federe: cū dicit ioseph v̄z marie. Voluit. n. xp̄s matres suā h̄re sp̄sūm multiplici de cā. Ipa. n. erat tenera puella: iō indigebat v̄ro maturo z grādeuo vt ab ipso custo d̄retur. Erat sola: iō indigebat fideli socio a quo in p̄tu z aū p̄tū z post p̄tū associaretur. Erat v̄rgo verecūda: iō indigebat v̄ro sibi m̄rimoniali copulato ne tāq̄ adultera infamaret. Erat multis laborib⁹ exponenda: iō indigebat magno adiutorio quo reuelaret. Erat diabolo suspecta ne. s̄cēt illa de qua Isa. p̄phauerat. Ecce v̄go p̄ci. z pa. zc. iō debuit eē in matrimonio: vt illud mysteriū diabolo celaretur. C̄ Sc̄do describit a noie: cū d̄i. A sarie. q̄ alio noie d̄i d̄na. Et iter p̄raf stella z illuminatrix. Est ergo d̄na z impatrix: z iō tāq̄ d̄na p̄tra diabolu tria potestatiue exercuit. C̄ P̄mū: q̄ sp̄m de cordib⁹ fidelium expulit. Hoc significatū ē i tēplo pacis qd̄ corruit. Sicut. n. boni sunt templū dei: sic z mali sunt templū diaboli. Ceciderūt igit̄ put erat templū diaboli z facti sunt templū dei. C̄ Secunduz q̄ principē demonū p̄triuīt. Hoc significa-

tū ē p illā magnā statuam que erat rome arte diaboli in aere subleuata de qua re spōsum ē q nō caderet donec virgo pareret: q nocte q pepit cecidit. p qd signifi-
 cat q p rās pncipis demonū p ōginem p rita fuit. Tertiū ē q cultū idoloz enacruauit. Hoc significatū ē in statu is idolor: q in egipto conuerūt. Hieremias n. In egiptū descēdens signū eis dedit q tūc idola sua conuerēt qū virgo pareret. Iō sacerdotes illi imaginē virginis cuz puero i secreto tēpli adorabāt. s3 in ipsa nocte qua pepit idola conuerūt. Secūdo dī stellā: dō rome appuit in forma stelle puerum baiulātis: que erat circūdata aureo circulo: z erat iuxta solē: z audita ē vox hec ē ara celi: p hoc significat quāte fuerit puritatis: qz visa ē in spē stelle: q ē nature purissime. Quāte dignitatis: qz circūdata aureo circulo. Tota. n. curia celestis in modū corone ipam circūdat z ornat. Unī carat ecclia. circūdabāt eā flores rosarū z lilia qualiū. Quāte sit p ratis: qz erat iuxta solē: idest xp̄s. Hoc significatū est. iij. Reg. ij. Positus est thronus mīris iuxta thronū regis. Quāte sit pietatis: qz vocata ē ara celi. Sicut. n. altare ē mediū inter deū z pplm: sic ipsa ē mediatrix inter deū z nos. Tertiū dī illuminās siue illuminatrix: qz homines cecū illuminauit. Et hoc significatū ē q vinea eng ad di florē attulit. fructū pduxit. z ē balsamū liquorē emisit. Hō qdem hēbat oculū carnis sanguinolentū quia carnalia desiderabat. s3 virgo florē ptulit q in passione attritus z excoct⁹ oculo carnis ē appositus z ipm sanauit. Hēbat ēt oculū affectus insipidū qz spūalia sibi desipiebāt. s3 fructū ptulit cui⁹ dulcedo ipam insipiditātē fugauit. Hēbat. n. oculū intellectus obscū. qz dei veritatē nō recognoscebat. s3 liquor balsamū oēs s impuritātē absterxit. Tertiū describitur a virginali pudore: qd notat cū dī d qua natus ē zc. nō de qbus decuit ipam ōginē esse. qz deus sibi pmittebat p cium redēptōis humane. ideo debuit z recu-
 sit vas integz ne effundaret. Virginitas n. pfecta integritas est carnis z mentis. Sed de multis dī Ecc. xxi. Cor fatui qū vas p fractū zc. Lōmittebat sibi thesaurū

diuine sapiētie. iō debuit ēē vas nouū. Virginitas. n. totū hominem nouū facit. Hoc significatū est. iij. Reg. ij. vbi dī q heliseus. i. deus pater posuit sal. i. diuina sapiam in vas nouū. i. in Marie vter Lōmittebat sibi balsamū diuine grē. iō debuit esse vas mundū. Virginitas eim dicit pfectā munditiā mētis z corporis. Unī ppha petens spūs sancti grām. Pri-
 mo petiit vasis munditiā dicens. Cor mundū crea in me deus zc. Lōmittebat sibi splendore p rne glorie. iō debuit esse vas admirandū. Ecc. xliij. Vas admirabile op⁹ excelsi. Ser. xliij. De eodē vno. iij. **P**opulus q ambulabat i tenebris vidit lucē magnā. Et subdit. Par-
 uulus natus ē nobis: z fili⁹ datus est nobis zc. Isa. ix. Quādo rex ali-
 quis est venturus. multi nūcū destinant Sic ēt aū factē huius regis in qualibet trū missarū tres nūcios mīttit. s. vnum pphetā. vnum euangelistā. z vnum aplm. Et isti sunt oēs fide dignissimi. Nā ppha. s. Isaias fuit a spū sancto inspirat⁹. Apo-
 stolus vsqz ad tū celū fuit rapt⁹. Euā-
 gelista. s. Lucas q in duabus missis ponitur: fuit a beata ōgine doctus. Joānes q ponit in tertia missa fuit a sōte pectoris xp̄i aqua sapiētie potatus. Verba igitur pmissa sunt vnus de his tribus lega-
 tis in quibus trā ponunt. P rimum ē humani generis magnū piculū cū dicitur. Populus q ambulabat in tenebris zc. Tenebre qdem quattuor incōmoda i-
 ducūt. s. honorē. obscuritatē. tristitiā. z frigiditatē. Hoies igit tunc erant in tenebris qz erant in honore z timore ex eo. qz erant in p ritate demonū traditi. Exo. x. Facte sunt tenebre horribiles i vniuersa terra egipti. Erant in obscuritate. qz erant multiplici ignorātia inuoluti. Job xxxvij. Nos qdez inuoluti in tenebris. Erant in tristitia. qz dei visione erāt priuati. Tobie. v. Quale gaudiū mihi est q in tenebris sedeo: z lumen celi nō video. Erant in frigore qz igne diuini amoris alient. illo. s. igne de quo dī Lucas. xij. Ignem veni mīttēre in terrā zc. Sed populus qui erat in his tenebris hodie vidit lucem magnā. illaz. s. de qua dicitur:

In ps. Lux orta est iusto. Lux aut hys asse-
curare. illuminare. iustificare. et caleface-
re. Primo ergo assecurauit hominem
expellens et refrenans demonis potatem
ps. Ortus est sol. s. xps et congregati sunt de-
mones. et in cubilibus suis collocabunt.
Secundo nos illuminauit dans veram
dei cognitionem. Luce. i. Illuminare his
qui in tenebris et in umbra mortis sedent
ad dirigendos etc. Tertio nos iustifica-
uit restituens dei visionem. Proverbi. xv.
Lux oculorum iustificat alium. Quarto le-
tificauit et inflammat infundens diuinum
amorem. ps. Ignem misit ut luceret eis per
noctem. Ista quattuor hodie angelus de
celo nobis attulit. Remouit. n. obscuri-
tatem et induxit illuminationem. vñ dicit
Claritas dei circumfulsit illos. Remouit
timorem et induxit securitatem cum dixit no-
lite timere. Remouit tristitiam et induxit le-
ticiam cum dixit. Ecce euangelizo vobis
gaudium magnum. Remouit frigiditatem et
adduxit verum ignem. s. xpm cum ait Natus
est nobis hodie saluator etc. Secundo po-
nit huiusmodi periculum magnum remedium
cum dicit. Paruulus natus est nobis. Et h
xps hodie fuerit paruulus quantum ad eta-
tem matrem. staturam. familiam. domum. lectum.
cibum. et vestimentum. Potest tñ dici quod ipse
fuit paruulus triplici alia ratione. Pri-
mo quod offensus de facili potest placari. Qui
enim olim vixerat tanquam implacabilis.
Ezechi. viij. Non parceret oculus meus super
te et non miserebor. Nōdo dicit Isai. lxi.
Predicate annū placabilem dño. Secū-
do quod in emendo facilliter potest decipi.
Paruulus. n. aliquando per vno pōmo
dat totam suam hereditatem. Olim deus re-
gnum suum valde care vendebat: quod nul-
lus ipsum emere poterat. nec per aliquam grauem
penam. nec per mortem aliquam: sed modo dat
regnum per calicem aque frigide. Matt. x.
Quicumque dederit vni ex minimis istis
calicem aque frigide etc. imo per vna bona
voluntate. ps. Bese derium pauperum exau-
diuit dominus. Ideo deum quodammodo
decipimus quod regnum quasi per nihil
obtinemus. ps. Pro nihilo saluos faciet
illos. Tertio dicit paruulus quod instar
paruuli deus recipit per bona proposita. Sed
multi sunt qui aborsum faciunt quod bonum

propositum ad opus non producit. Isa. xxxvi.
Venerunt filij vsque ad primum et virtus non
est parienti. Sed etiam pariturus per bona
opera. Isai. xxvi. A facie tua recipimus
et parturimus: et peperimus spiritum salu-
tis. Sed nutriris per perseuerantiam. Exo. ij. Ac-
cipe puerum istum et nutri mihi. Sed porta-
ris per patientiam. Ecc. vi. Subijce humerum
tuum et porta illam. s. sapientiam: Tertio
ponit istius remedij magnam precorsum cum
dicit. Et filius datus est nobis. Magnam
precorsum est dei patris quod tante erga nos
fuit liberalitatis quod dedit vobis quoddam
sibi proprium. s. suum filium. quoddam sibi et fi-
lio corde. s. spiritum sanctum. quoddam sibi in fi-
lio et spiritu sancto corde. s. mundum vniuersum
et angelicum ministerium. Denique promittit
vultum suum nobis. ps. Dñe quod est homo quod
memores est. aut filius hominis quem visitas
eum. Ber. Denique mittis ei virginem tuam
inmittis spiritum tuum. promittis ei vultum tuum.
Et ne quod in celestibus vacet ad opera solli-
citudinis nostre et illos beatos spiritus
mittis in ministerium nostrum. Sermo. xxv.
De eadem Sermo quartus.

Quod editum a cesare augu-
sto ut describeret vni-
uersum orbem. Luce. ij. In
euangelio fit mentio de cesa-
re mundum describere. De maria p̄gnante.
Et maria pariente. Circa primū
notandum quod cesar tunc ipse tria fecisse le-
gisse. Primum est quod nomen mutauit. Cū
n. prius vocaret Octavianus: vocari se
fecit cesarem in honorem auunculi sui.
et Augustum propter rempublicam augmen-
tatam. Imperatorē quod fuit primus hō noīne
insignitus. Per quod dābat intelligi quod il-
le veniebat quod electis suis noīa mutaturus
erat. Isa. lxy. Seruos suos vocat noīne
alto. Cū. n. prius vocarentur hebrei. i. tra-
sitorij: quod erant terrenis actibus dediti.
Postmodum vocati sunt christiani: quod sancto
spū sunt puncti. Ultio in celo vocabitur
filius dei quod per gratiam sunt in filios adoptati
et de heredes effecti. i. Ioan. ij. Nunc fi-
lij dei sumus: sed nondum apparuit etc.
Secundo mundum descripsit per quod
dābat intelligi quod ille veniebat qui electos
suos in eternitate sua scripturus erat. De
quodā noīa electorum suorum scripta.

De die natiuitatis domini.

habet in libro suo: ideo nō possunt falsi-
ficari. ps. In libro tuo omnes scribentur.
In palatio suo: ideo non pnt deleri. Lu-
cc. x. Gaudete q: noia vra scripta sūt in
celis. In manibus suis: id nō pnt obli-
uioni tradi. Ysa. xliij. Ecce i manib' me-
is descripsi te. In corde suo. id nō pnt
nō amari. ij. Cor. ij. Ep'la estis xp'i scri-
pta nō attramēto: s; spū dei viui. Terc-
tio vniuersalē pacē fecit. per qd dabat i-
telligi q ille veniebat q oēs discordias
remouere debebat. Erat. n. discordia in-
ter deum & hoies: id fecit se mediatorē. i.
Timo. ij. Unus ē mediator dei & hoim
xp's iesus. Inter hoies & hoim pp di-
uersuz cultū: id fecit se lapidē angularē
Eph. ij. Ipso sūmo angulari lapidē xp'o
iesu. Inter hoies & angelos: id fecit se
pastorē. Ipe eim ē ille pastor de quo d'r
Lu. xv. Qui reliquit nonagintanouem
oues i deserto. i. nouē ordines angelorū
in celo: & venit querere ouē que pierat.
Secūdo fit mētio d' marie pgnate. Ex
quo dat intelligi q ipa i vtero gestabat
ignē diuinū. splēdorē eternū. thesauruz
sapie. & fontē misericordie. id d'r Ecclē.
xxij. Ego m' pulchre dilectōis zc. Naz
in q'tū habuit ignē diuinū. scā ē m' pul-
chre dilectōis. Sicut. n. aurū ad ignis
pntiā liquefit: sic & eius aia ad pntiam
istius ignis tota liqfacta fuit. Cant. v.
Alia mea liquefacta ē. In q'tū hūit splē-
dorē eternū: scā ē m' timoris. i. demoni-
b' terribilis. Sicut. n. noctua solis splē-
dorē fugit: sic demones ei' maximā cla-
ritatē. Cant. vi. Terribilis vt castrorum
acies ordinata. In q'tū hūit thesaurū
diuine sapie: scā ē m' agnitōis. In q'tū ha-
buit fontē mie: scā ē m' scē sp'ci. De his
duobus d'r Prouer. xxi. Thesaurus de-
siderabilis. s. diuine sapie. Et oleū mise-
ricordie in hitaculo iust. i. in b'ra virgi-
ne: que fuit habitatio xp'i. Tercio fit
mētio de marie partente. Circa qd est
notādū q ceterē mulieres pregnantes
ante partū habent timorē. in ptu volo-
rē. post partū languorē. Hec aut aū ptū
timere non potuit: q: habuit angelū cu-
stodientē. Judith. xij. Visit d'ns. quo-
nā custodiuit me angelus eius zc. Pa-
trem sanctificatē. ps. Sanctificauit taber-

naculū suū altissimus. Spūm scū cōce-
ptū operantē. & filiū eius vterū hitatē.
In partu ē nō habuit dolorē. Nō. n. do-
lere poterat: s; multipliciter gaudebat
ppter plis maiestātē. ppter pseruatāz
virginitatē. ppter humani generis sal-
uationē: & ppter angelicā substationem
Juxta illud. Bū paris & gaudes: cātant
celi agmina laudes. Post partū ē non
hūit languorē q: partebat medscū pntiss-
mū qui oēm lāgorē sanat. Ecclē. xxxvij.
Altissimus de terra creauit medicinas
zc. Gigantē fortissimū: qui oēm ibecill-
tatē sustētat. ps. Exultauit vt gigas ad
currēdā viā zc. Celeste vmbaculū qd re-
frigeriū dabat. Luce. i. Virtus altiss-
mi obumbrabit tibi.

Sermo. xxvi. De eadē Sermo. v.

Impleti sūt dies marie
vt pareret: & pe-
perit filiū suū priogenitū. Lu-
ij. Tria pōit euāgelista. C Pri-
mo ipis plenitudinē cum dicit. Impleti
sūt dies marie. Impleti sunt. n. s; Aug.
de ci. dei li. viij. vnde dicit Aug. ibidem.
Octauo calēdas ap' illis pceptus credit
iesus xp's quo & passus: natus aut octa-
uo calēdas ianuarij. Ab illo aut die vs-
q; ad istū. cclxxvi. reperiunt dies. Quia
igit tāto tpe christus i eius vtero hita-
uit. factus ē eius vterus fons pietatis.
speculum puritatis. & vas scitatis. fuit
eniz fons pietatis. cū eniz mīa oliz hita-
ret in celo. ps. Dñe in celo mīa tua. Et
postmodū icluserit se i quodā angulo. i.
iudeorū populo. ps. Notus in iudea d's
zc. Tandē infundebat se virginis vtero
ps. Suscepimus deus misericordīā tuā
i medio templi tui. Hodie aut emanauit
in toto mūdo. ps. Misericordia dñi ple-
na est terra. Hoc significatū ē rome i fon-
te cuius aqua i oleū quersa largit ema-
nauit. C Secūdo factus ē eius vterus spe-
culum puritatis. Spūs scūs. n. purifi-
cauit eius mentē. filius inhabitauit ei' ven-
trē. p' sanctificauit eius vētrē & mētem
ps. Sanctificauit tabernaculū suū altis-
simus. Siquis igitur habet maculā su-
perbie: debet speculari ad eius humili-
tatem. siquis maculā imunditē ad ei-
puritatem. & sic de alijs. C Tercio fact'

est vas scitatis. Eccle. xxiii. In me omnis gratia vite et veritatis etc. In illo. n. vase. i. in matre ventre deus posuit unguentum que habet vivificare mortuos: id est dicitur. In me omnis gratia vite. Posuit colliria que habent illuminare cecos. id est subdit. Et veritatis. Posuit balsamum quod habet preservere mortuos. id est subdit. In me omnis spes vite. Posuit electuaria que habent confortare debiles et infirmos: id est subdit. Et virtutis. Secundo ponit evangelista virginem partum scilicet felicitate: cum dicitur. Ut pareret. Et aut partus habuit tres laudabiles conditiones. Prima quod fuit multe puritatis et ex parte matris et ex parte patris. Nam cum peperit divini splendoris radii: id est facta est magis lucida. ps. Lux orta est iusto. scilicet de matre utero. Peperit florem amenum scilicet illum de quo dicitur Cant. ij. Ego flos campi. id est facta est magis florida. Peperit thus odoriferum. Eccle. xxiii. Quasi libanum non vicissus vaporavit habitadorem meam: et sic vocat sibi libanus thus. ideo facta est magis odorifera. Fuit et purissimus eius partus et ex parte patris. In christo. n. sunt divinitas. anima. et caro. Divinitas est pura. Sap. vij. Candor est. n. lucis eterne. etc. Anima pura. Sap. viij. Sortitus suam bonam. Caro pura. Ibidem. Veni ad corpus coinquinatam. Secundo eius partus fuit multe paupertatis. quod nihil habuit de his que ceteri partentes requirunt. Non enim habuit servientium peritiam: sed animalium peritiam. scilicet bouis et asini. Nec panorum copiam: quod viliibus panis eum involuit. Nec ciborum abundantiam: sed multa penuriam. Nec camere pulchritudinem: sed stabuli seditatem. Nec lecti molliciem: sed feni rigiditatem. Nec ignis peritiam: sed frigoris aspiritatem. Tertio fuit multe novitatis. Fuit enim novus: quod fuit sine dolore. Ysa. lxxvi. Antequam parturiret peperit etc. Fuit novus: quod fuit sine peccati contagione. Eccl. vij. Uix de mille vnus reperit. scilicet sine peccato. scilicet christum. Fuit novus: quod fuit sine corruptione. Id est christus vocat se vermem dicens. Ego autem sum vermis et non homo. etc. Verus. n. generat de terre humore a sole. Et sic habet partem in celis: et matrem in terris. Sic et christus fuit novus: quod de femina sine viro. Fecerat deus ho-

minem sicut Anselm. sine viro et femina: sicut Adam. De viro sine femina sicut Eva. De viro et femina: sicut nos. De femina sine viro sicut hodie. Fuit novus: quod sicut in Ber. in christo novum et antiquum et eternum conuenerunt. natura suprema ac mediana et infima coniuncte fuerunt. Tertio ponit evangelista matris veritatem: cum dicit. Peperit filium suum etc. Veritatis matris attestat: quod tota corporis substantia sibi ministravit. Gal. iij. Factum est ex muliere etc. Veritatis matris et attestat quod ipsum in utero nouem mensibus et decimum attinens in Bama. portauit et souit. Sap. vij. Decem mensium tempore coagulatus sum in sanguine. Veritatis matris attestat quod ipsius nutritus lacte virginico: spiritu sancto purificato: et de celo ministrato. Unde cantat. Sola virgo lactabat ubere de celo pleno. Veritatis matris attestat quod ipsa sibi materna compassione doluit. Et quod naturalis pater plus gaudet de prosperitate filii quam mater plus dolet de aduersitate quam pater. Juxta illud Prover. x. Filius sapiens letificat patrem etc. et beata maria fuit christo loco patris et matris: ideo plus ceteris martyribus doluit de christi passione. Et plus gaudia est de eius resurrectione.

Sermo. xxvii. De eadem sermo. vi.

Ecce euangelizo vobis gaudium magnum: quod erit omni populo: quod natus est vobis hodie saluator etc. Circa natiuitatem saluatoris angelus tripliciter ponit. Primo quod sit magne iocunditatis: cum dicit. Ecce euangelizo vobis gaudium. Fuit. n. magni quantum ad quadruplitem dimensionem. Nam fuit altum: quod usque in celum ascendit et sic angelos letificauit: quod celos reliquerunt: et ad pastores venientes suum eius gaudium retulerunt. Fuit profundum: quod infernum penetravit: et sanctos qui erant in limbo letificauit. Ysa. ix. Habitabit in regione umbre mortis lux orta est eis. Fuit longum: quod fuit usque in orientem. et magos sic letificauit quod sua regna reliquerunt: et ad puerum cucurrerunt. Fuit etiam in occidentem vbi Augustum letificauit: quod imagine visa thura obtulit. Sap. viij. Attigit

De die natiuitatis domini.

a fine vsq; ad finem fortiter &c. Sult la-
tum: quia perfudit preteritos. Jo. viij.
Abraham pater vester exultauit &c. Pre-
sentes. vnde dixit angelus. Amūcio vo-
bis gaudsum magnū qđ erit omni pplo
Et extendit ad futuros. Ambro. Nec est
gloria natalis dñi vt in futurū trāseat
ad predestiatos & i ppetuū maneat ad
deuotos. Secđo est multe dignitatis:
qđ notat cū dñ. Natus ē vobis. i. de vo-
bis. i. de vestra pgenie qđ ad maximam
dignitatē hoīs cecidit ex eo qđ maiorem
cū deo qđ āgelus pentelā p̄traxit. Lū. n.
triplex sit cognatio. s. legalis que ē per
adoptionē. spūalis que ē per sacri regē-
neratōem: & carnalis que ē p pagatio-
nē. angeli tm̄ deo attinēt cognatōe lega-
li: qđ eos per suam grām in filios adop-
tauit. hō aut deo attinet ex cognatōe le-
gali: quia eum p grām adoptauit. Eph.
i. Qui predestinauit nos i adoptionem
filiorū per iesum christus. & spūali: quia
per baptisimū nos regenerauit. Joā. i.
Dedit eis p̄tatem filios dei fieri &c. Et
carnali: qđ de nostra pgenie carnē assū-
psit. Hebr. ij. Nusq; eim angelos appre-
hendit: sed semē abrahe. Tertium est
magne vtilitatis. quod notat: cum dñ.
Saluator mundi. Homo quidem quin-
q; infirmitates pattebat. s. tumorem su-
perbie. cecitatē ignorātie. insipiditatez
in mente. vulneratōe culpe. & fetorem
cōsuetudinīs p̄tate. Sed ab istis quin-
q; infirmitatib; nos saluauit per qñ
q; remedia que adduxit. Portauit eim
carnē de qua fecit emplastrum. sangui-
nem de quo fecit colirium. spūm huma-
num de quo fecit mel dulcissimū. Niam
que fuit vas vnguentariū. & diuinitatē
que fuit balsamūz preciosus. Prima
scitur infirmitas erat tumor superbie. &
iste p̄tino ortus ē in celo. deinde i terre
sri paradiso. Tandē sparsus ē i vnuer-
so mundo. ideo christus de sua carne fe-
cit emplastrum qđ istum tumorem ma-
turauit & fregit. Sit autem emplastrum
de herbis & florib; abscessis cōtritis & co-
ctis. Laro christi fuit herba sicut & nra.
Ysaie. xl. Omnis carotenum. Sult flos.
& hoc propter innocentiaz & puritatez.
Sult abscessus per mortem. Ysa. liij. Qui

a abscessus ē de terra vsuētū. Cōtritus p
flagellatōem. ibidem. Eltritus est ppē
scelera nostra. Et coctus per penarum
nimiam adustionem. ps. Ossa mea sicut
cremūz aruerunt. Ecce humilitatis ex-
emplum. superbe medicamētūz. Sec-
cūda infirmitas erat cecitas ignorātie.
Ideo christus de sanguine suo fecit colli-
rium quo cecum illuminauit. Apocal.
fij. Collirio inunge oculos tuos vt vt-
deas. Istud autem collirium factum est
de salua & terra. i. deitate & humanita-
te. vt habetur Joan. ix. De melle & cera
idest de diuinitate mellisua & carne icor-
rupta. vt habet. i. Regū. xiiij. d̄ ionatha
qui gustauit fauūz mellis & illuminati
sunt oculi eius. Tertia infirmitas erat
insipiditas in mente qua spūalia sibi de-
speriebant. ideo christus de spū scō mel-
dulcissimūz fecit quod insipiditatez ho-
mīns dulcorauit. Ecclē. xiiij. Spū me-
us super mel dulcis. Eius autem dulce
donō sentiebat qđ i vase corporis
clausa morabatur: s; qñ inclinatio capi-
te tradidit spūm: tūc sua dulcedo reple-
uit celū & mūdū. vñ cātat ecclesia hodie
p totū mūdū. mellisui scī sūt celi. Nā &
pater sic factus ē mellisluus: qđ fuit re-
conciliatus. Angelus sic mellisluus: qđ
fuit pacificus. homo qui erat in limbo
sic mellisluus: qđ iuenso gaudio fuit re-
pletus. Quarta infirmitas erat vuln-
culpe. Ysa. i. Vuln- & liuor: & pla. tu. nō
sunt circūli. &c. Jō xp̄s de aia sua fecit
vas vnguentariū in quo p̄tinent oīa vn-
guēta oīum vulnerū & infirmitatū. Oīa
eim vulnera aīe causantur. aut ex infir-
mitate. aut ex ignorantia. aut ex mali-
cia. S; dñ Jo. i. Vidim⁹ gloriā eius. i.
gloriosa mīa ei⁹ plenū grē & veritatis
Nam gloriosa mīa eius sanat vuln- cau-
satus ex malicia. grā eius sanat vulnus
causatu ex infirmitate hūana. veritas ei⁹
sanat vuln- causatu ex ignorantia. Qui
ta infirmitas erat fetor p̄suetudis p̄tate.
Iō xp̄s attulit diuinitatem tanq; balsa-
mū preciosum cuius odorē sensit laza-
rus quatrīduanus & fetidus & reuixit.
Est aut prima dies mala delectatio. se-
cūda malus p̄sensus. tertia malū op-
q̄ta mala p̄suetudo. & tūc hō efficit feti

Ans corā deo & mūdo. Aut ergo ad odo
rē istū balsami nō resurgit magis ē isen
sibilis q̄ mortuus fetidus & imūdus.

Sermo. xxviii. De eadē sermo. vii.

Apparuit benignitas & hūanitas
saluatoris nr̄i dei zc. Titus
ij. Circa natiuitatē xp̄i apo
stolus apparuisse testat. Primo beni
gnitas dei cū dicit. Appruit benignitas.
Que qdē apparuit i benigna erga nos
dilectōe. Lū. n. amor tripliciter p̄rober.
scz dono. passiōe & ope. P̄ amorē suū
nobis ondit dono qm̄ nobis filiū suū
dedit. Jo. ij. Sic deus dilexit mundus
vt filiū suū vnigenitū daret. P̄ filiū ostē
dit passiōe. Ro. v. Cū adhuc peccōres es
semus xp̄s p̄ nobis mortuus ē. P̄ sp̄s
sc̄s ondit ope: q̄ dona sua nobis tribu
it: & incarnationē xp̄i operat⁹ fuit. Se
cūdo appruit hūanitas dei: & hoc in nr̄e
carnis assumptōe qm̄ dī & hūanitas. de
qua benigna hūanitate assumpta dixit
angelus pastoribus: q̄ iuenietis infan
tem panis iuolutū & positū in p̄sep̄io. ec
ce signa sue hūanitatē. s. hūilitas eius.
iō dixit. Iuenietis infantē. Paupertas
eius. iō subdit. Panis iuolutū. Et aspi
tas. ideo dixit. Positū in p̄sep̄io. Solēt
reges corā se deferre vexilla. sic xp̄s in
hunc mundum veniēs signuz & vexillū
suū ante se portauit in quo p̄cta ē hu
militas. paupertas & asptas. Illi ergo
qui habēt humilitatē sūt de familia xp̄i.
Phil. ij. Hoc enim sentite in vobis qd̄ &
in christo iesu zc. Illi autē qui habent su
perbiam sūt de familia diaboli. Job.
xij. Ipse est rex super omnes filios sup
bie. Illi qui habēt paupertatem de fa
milia christi sūt. mat. xix. Uade & vēde
oīa que habes & da pauperibus zc. Illi
autē qui sequitur auariciā sūt de fami
lia diaboli. Unde auaritia vocat̄ idolo
rum seruitus. vt habet Eph. v. Illi qui
habent carnis asperitatem sūt de fami
lia xp̄i. vt habet Ben. v. Qui autē sūt
christi carnē suam crucifixerūt zc. Illi
autem qui sectant luxuriam sūt de fa
milia diaboli. Thob. vi. In eos qui li
bidiini vacant habet potestatem demon
C Tertio apparuit pietas dei: quod no

tatur cū dī. Sed s̄m misericordiā suam
saluos nos fecit. Et hec pietas attendit
in nostre salutis operatōe. Homo autē s̄t
firmus sanus n̄ efficit: nisi cōtraria re
media sibi dētur. Infirmatus fuerat hō
per superbiam p̄ quā in Dan. erexit p̄tra
deū. i. cōtra ipsius preceptū. vsqz ad deū
idest vsqz ad diuinitatis appetitū. & su
pra deū. i. supra volūtatis sue beneplac
tum. Iō chūlus vt hostem ab ista infir
mitate sanum faceret hūilitauit se p̄opt
hoies. i. p̄opt ipsorum saluatōez. vsqz
ad hoies. i. vsqz ad humane nature su
ceptōem. & infra hoies p̄pter passiōis
nimiaz abiectionē: ita vt dicat. Ego suz
vermis & non homo. Quarto appa
ruit liberalitas dei. quod notat cum dī
cit. Ut iustificati gratia ipsius heredes
simus zc. Eius autem liberalitas i hoc
apparet q̄ accepit a nobis vilia & dedit
nobis preciosa. Nam sicut dicit Augu.
super Hebr. ij. Liberaret eos qui timo
re mortis zc. A nobis accepit tres mer
ces nostras. s. nasci. laborare. & mori. Et
dedit nobis tres suas. s. renasci. resurge
re & in eternū regnare. De prima merce
quam accepit a nobis dicit ysa. ix. Par
uulus natus est nobis. De secunda ps.
Pauper sum ego & i laboribus a iuuen
tute mea. De tertia Phil. ij. Factus est
pro nobis obediens vsqz ad mortem. de
prima merce quam nobis dedit dicitur
Joan. i. Dedit eis potestatem filios dei
fieri. de secunda Joan. vi. Ego resuscita
bo eum in nouissimo die. De tertia Lu.
ij. Complacuit patri vestro dare vobis
regnum zc.

Sermo. xxix. De eadē sermo. viij.

Verbum caro factum ē
& habitauit i
nobis. Joan. i. Ex eo q̄ ver
bum factum ē caro: scz carū
videtur. C Primo in patre magna cha
ritas. que tanta fuit q̄ nostram sororem
scz. humanā naturam filio suo in ipon
sam accepit. Et sic nobiscum parentelā
contraxit. Parentela autē p̄trahit aliq̄
dādo tm̄. Aliq̄ accipiēdo tm̄. Aliq̄ dā
do & accipiēdo. Deus cum angelis parē
telam cōtraxit tm̄ dādo: q̄ imaginē suā
eis dedit. Sed nō accipiēdo quia natu

De die natiuitatis dñi

raz eoz nō assumpsit. Heb. ij. Nusq̄ enīz angelos apprehēdit s; semē abrahę zc. Cū uic autē p̄traxit. accipiēdo z dādo. Dādo: q; suā imaginē ei dedit. Accipiēdo: q; humanā naturā assūpsit. De hac tamē infra charitate dī dicit. xxxi. In charitate p̄petua dilexit te. C. Secūdo i patre oñdit magna liberalitas. Cū Rom. viij. Proprio filio suo nō pepcit: sed pro nobis oibus tradidit illū: quō et nō euz illo nobis oia donauit. Uoluit de^o ostendere se liberalē. iō dedit terrena ad vsuz nrm. Uoluit deus oñdere se liberaliorē: iō dedit nobis celestia in ministeriū. Uoluit se oñdere liberalissimū: iō dedit se i fratrē nrm. Uoluit oñdere se sup̄liberalissimū: iō p̄misit se datuz in p̄miū nřz. Per p̄mū autē nō p̄bat scdm. Nō enīz sequit: si dedit nobis terrena ad vsuz q; dabit nobis celestia in ministeriū. Nec p̄ scđz p̄bat tertiū. Nō enīz sequit: si dedit nobis celestia in ministeriū q; dabit nobis seipm in fratrē nrm. Nec p̄ tertiū p̄bat quartū. Nō enīz sequit: si dedit nobis seipm intelligibilē q; dabit nobis seipm uisibilē. si dabit seipm in p̄miū q; nobis dabit seipm in p̄ciūz z frēm nrm. Sed p̄ tertiū oia p̄bant. Bene enīz sequit: si dedit nobis seipm in frēm nrm q; dabit nobis z terrena in dñuz z celestia in ministeriū. Et tandē seipm in p̄miū. Et talit̄ p̄batōe ut̄ apls cum dicit: Proprio filio suo nō pepcit zc. C. Tertio i filio oñdit magna humilitas de q; dī Phil. ij. Hoc enim sentite in uobis qđ z in xp̄o iesu: q; cū i forma dei eēt. Et tāgt̄ apls duplicē humilitatēz in xp̄o. Unā vsq; ad humanā naturā cū dicit: Formā serui accipiēs. Aliam vsq; ad penā nature cū dicit: Factus ē obediēs vsq; ad mortē. Et sic xp̄s tm̄ se humiliat. z descēdit q̄tū descēdere potuit: Nā infra naturā diuināz est natura angelica. Infra angelicā est natura humana. Infra naturā humanā est pena. Infra penā est culpa. Infra autēz culpā nihil est: q; nihil uilius culpa. Xp̄s autē assumēdo naturā passibilē descendit infra seipm. Phil. ij. Exinansuit seipm formā serui accipiēs. Descēdit infra naturā angelicāz. ps. Minuisti eum paulominus ab angelis. Descēdit infra

naturā humanā. Cū ipse ait in ps. Ego autē sum uermis z nō hō. Descēdit vsq; ad penāz. Ysa. liij. Ipse autē vulneratus est p̄pter iniquitates nřas. Usq; ad culpā autē descēdere nō potuit: euz deus esset z pctm̄ in ipm̄ cadere nō posset. Pctm̄ et nihil est: iō infra pctm̄ nihil est. Humilitādo ergo se xp̄s vsq; ad penam nature se humiliat q̄tū p̄fundit̄ potuit. C. Quarto i nobis causat magna puritas. Ex q; enīz xp̄s naturā nostrā assūpsit: multa puritate uigere debem⁹. als faceremus iniuriā patri nro q; ipsā naturā filio suo copulauit. z fratri nro. i. xp̄o: q; ipsam in unitatē p̄sone sibi assūpsit. z matri z sorori nre. i. beate uirgini q; est mater nra iquātū fratrē nrm genuit. Et ē soror nra iquātū de p̄gente nostra descēdit. In iuriāz eim faceremus toti cognatōi nre. i. curie celestī q; sibi iniuriāz reputaret q̄n aliqs nām suā macularēt. C. Quinto causat in iudicio magna securitas. Valde eim in iudicio securi eē poterim⁹ q̄n fratrē nrm iudicē uniuersoz eē uiderim⁹. Joā. vi. P̄tatem dedit ei iudicē facere: q; filius hois est. Demones tunc eū timebūt tanq̄ iudicē suū. Joā. xij. Princeps huius mūdi tāz iudicatus ē. Angeli tāq̄ dñm suū. Job. xli. Timebūt angeli z terribi purgabunt. Hoies uero de ip̄s p̄sident: z ipm̄ amabūt tanq̄ frēm suū. Cū xp̄s tūc dicere eis poterit illō dicit. xv. Ego sum frater tuus: noli timere. Et sic demones eū tunc timebūt ut iudicē p̄nientē. Angeli ipm̄ honorabunt ut dñm p̄sidentē. Bern. Puto q; tā me xp̄s spernere nō poterit os ex offibus meis: z caro de carne mea. Falsi tm̄ xp̄iani ualde timere poterūt: q; a fratre suo nō redimēt q̄tūcūq; preces effuderint. ps. Frater nō redimet: redimet hō. nec redimetur q̄tūcūq; sanguinē xp̄i p̄ se allegaret. iō subdit: Nā dabit deo placatōez suam: z precīū redēptōis aie sue. C. Sexto causabit in regno magna felicitas: q; tunc hō beatificabit in corpore p̄ uisionē humanitatis. Et in aia: p̄ p̄replacōem diuinitatis. Jo. x. Ingrediet̄ z egrediet̄ z pascua iueniet. Nam ingrediet̄ ad p̄replacōez ueritatem: z ibi iueniet pascua mire suauitatis. z egredietur ad p̄siderandū

humanitatem: et sibi inueniet pascua mi-
re iocunditatis.

¶ Sermo. xxx. ¶ De eadem Sermo. ix.

Quoniam Eniēs euangeli-

zauit pacē zc. Eph. ij. An ad-
uentū filij dei in carnē: multe
questiones z discordie erant q̄s ipse oēs
dissoluit z pacificauit. ¶ Prima questio
erat in scā trinitate. si hō deberet redimi
cū angelus nō redimebat. Et diffinitum
fuit q̄ sic ppter quinqz rōnes. ¶ Prima
est qm̄ angelus peccauerat ex se nullo
suggerēte: hō vero alio suggerēte z deci-
pente. ¶ Scōda q̄ angelus erat spūs: z iō
debebat eē fortis z p̄mptus. hō vero ha-
bebat carnē: que semp est ad bonū infir-
ma. iuxta illud Mat. xxvi. Spūs q̄dem
p̄mptus zc. ¶ Tertia q̄ angelica natu-
ra nō tota ceciderat. humana vero tota
cecidit: q̄ in radice peccauit. z incōueni-
ens erat q̄ tā nobilis creatura tota peri-
ret. ¶ Quarta q̄ Adā peccauit ex q̄daz
infirmitate humana: z ideo peccauit i pa-
trez. Eua ex quadā ignorātia feminea: z
ideo peccauit in filiū. Angelus autē pec-
cauit ex certa malitia: z ideo peccauit in
sp̄m sanctū. Qui autē peccat in patrē z fi-
liuz: remittit ei. Qui vero peccat in sp̄m
sc̄m: nō remittit ei nec in hoc seculo nec
in futuro. ¶ Quinta q̄ casus angeli est
mors āgeli. Et iō qm̄ angelus cecidit: ex-
tra statū merēdi erat. hō vero qm̄ pecca-
uit extra statū merēdi n̄ exiit. Et iō ad-
miaz psequēdā disponē se potuit. ¶ Se-
cūda q̄stio erat i scā trinitate q̄s ad istaz
redēptōez iturus erat: vtruz. s. pater vel
filius vel spūs sc̄s. Et diffinitū ē q̄ filius
Stq̄dē patri attribuit dei potētia. filio
sapia. sp̄i sc̄o bonitas. Lucifer autē ap-
petijt dei potētia: z iō iniuriā fecit patri
hō appetijt dei sapiam. Beñ. iij. Eritis si-
cut dii scientes bonū z malū: z iō iniuriā
fecit filio. Antixps vsurpabit sibi boni-
tatē spūs sancti simulatā regionē oñdē-
do z simulatā miracula: z iō iniuriāz fa-
ciet spūs sc̄o. Ad illuz autē spectat dare in
Aulgentiā q̄ recipit iniuriā. Si igit dya-
bolus fuisset redimendus: spectaret ad
patres: antixps ad sp̄m sc̄m. Qz igit hō
redimendus erat: et iō redēptio ad filuz

ptinebat. ¶ Tertia q̄stio adhuc in san-
cta trinitate erat: p̄ quez moduz hō redi-
mendus erat. Et diffinitū ē q̄ nō p̄ poten-
tiā: s̄ p̄ sc̄ificatōez p̄ dignā. Hō q̄dez pec-
cauerat p̄ supbiā: iobediētiā z delecta-
tōez prauā. Iō xps satisfacē voluit p̄ hu-
militatē verā: obediētiē p̄mptitudinēz
z penaz afflictōez. Ad Phil. ij. Humilia-
uit semetip̄s: ecce hūilitas vera. fact⁹ obe-
diēs: ecce obediētiā p̄mpta. vsqz ad mor-
tez: ecce afflictio magna. ¶ Quarta q̄
erat iter deū z hoiez. Deus eis p̄quereba-
tur de hoie q̄ ip̄s offenderat: hō vero cō-
querebat d̄ deo q̄ creaturā suā reliq̄rat
Ista q̄dōez xps soluit q̄ mediatorēz se fe-
cit. Mediator autē d̄z h̄c cōstatē z aucto-
ritatēz z strenuitatē: vñ humanū genus
p̄querebat se nō h̄ere mediatorē q̄ ha-
beret cōstatē dicēs Job. ix. Neqz. n. viro
q̄ filius mihi est r̄ndēbo. nec auctoritatēz
q̄. s. p̄tes vtrazqz possit arguē. Iō subdit:
Nō est q̄ possit vtrūqz arguere. nec stre-
nuitatēz: q̄. s. p̄tes possit diuidē z separe
iō subdit: Et ponere manus in abobus.
Xps ergo fuit verus mediator: q̄ habuit
verā cōstatēz cū deo inq̄tū deus: z cum
hoie inq̄tū hō. Ad Gal. iij. Mediator
vnus nō est. s. nature: s̄ duplicis. s. hu-
mane z diuine. Hūit auctoritatē i arguē-
do. Ysa. ix. Arguet in egrate p̄ māsuētis
terre. Ysa. i. Arguite me dicit d̄s. Hūit
strenuitatē in diuidēdo. Nā cū iter deū
z hoiez esset discordia: xps mediuz se po-
suit z pacificauit. Col. i. Pacificas p̄ san-
guinez suā siue q̄ in celis siue q̄ in terris
sunt. Contingit autē sepe vt mediator: ab
vtrazqz pte vulneret: sic xps vulneratus
erat a p̄re. Ysa. liij. Propter scelus ppli
mei p̄cussi eū. Et ab homine. Zach. xij.
His plagatus suz in domo eoz q̄ dilige-
bat me. ¶ Quinta q̄dō erat iter hoiem z
dyabolū. Dyabolus. n. p̄tra hoiez q̄ttu-
or allegabat. ¶ Primo instr̄m autenticū
Beñ. ij. Quacūqz hora comederis ex eo:
morte morieris. Repulsus ē a n̄ro aduo-
uocato: q̄ ip̄m instr̄m falsificauit dicens
Nequaq̄ moriemini. ¶ Scōdo allegabat
p̄scriptionē: q̄ p̄ multa missa annoz ip̄-
sum possederat. Sed repulsus est ppter
interruptionē: tū qz ratio sepe p̄tradixit:
tuz qz deus p̄phas suos sepe destinauit.

¶ Tertio allegabat emptionē: q̄ hoiem p̄ comestione pomi se emisse dicebat: sed repulsus ē: q̄ hoiem deceperat ultra dimidiū insit̄ p̄ci. Ysa. liij. Grat̄s venūdati estis z sine argēto redimemini. ¶ Quarto allegabat peccati pprietatē q̄ est deoz suz trahē cū sit p̄derosus: s̄z repulsus ē q̄ pena xp̄i oibus peccatis plus p̄dera uit. Job. vi. Quasi arena maris hec grauior apperet. ¶ Sexta q̄stio erat iter virū z mulierē. vir. n. dicebat q̄ mlier sue p̄ditōis cā extiterat. mulier vero dicebat q̄ non debebat sibi p̄sentire sed eā corrigere. Sed xp̄s sc̄tēs vtrosq̄ causas fuisse sue p̄ditōis: vtrosq̄ fecit participes sue redēptōis. Suscepit enīz carnē de femina nō d̄ viro: ne ipsa se exclusas putaret: sed naturā suscepit in forma viri non femine: ne vir ab ipsa se redēptōe crederet esse alienus. S̄z suscepit de humano genere corpus z nō angelico vel deifico. q̄ aliter ad humanū genus redēptio non p̄tinet. ¶ Septima q̄o erat iter diuites z paupes. Diuites enīz paupes despiciēbāt. Ec̄c. xiiij. Execratio diuitum paup. Paupes vero regnū celoz suū eē dicebāt. Matt. v. B̄ti paupes spū. qm̄ ipsoz ē regnū celoz. S̄z istā q̄onēz xp̄s dissoluit: q̄ diues z paup esse voluit. ps. Diues z paup simul in vnus. Fuit enim diues s̄quātū deus. Ad Rom. x. Idē d̄ns oīuz diues in oēs q̄ inuocāt eum. S̄z paup in quātūz hō. ps. Persecut̄ ē hoiēz iopem z mēdicūz. Xp̄s ergo voluit esse diues z paup: vt oīderet q̄ vtrosq̄ p̄t̄ puenire ad regnūz. S̄z tū magis ē vsus paup̄tate q̄ diuitijs vt ostēderet q̄ tutior via veniēdi ad regnū ē via paup̄tatis. ¶ Octaua q̄o erat iter mulieres. s̄. iter virgines: nuptas seu maritatas z viduas. Virgines enīz dicebāt se tū eē in statu salutis Sap. iij. Felix sterilis z incoīgnata habebit fructūz in respectōe afay sanctay. Nuptie dicebāt se iplere dei p̄ceptū: quo d̄ B̄ti. i. Crescite z multiplicamini zc. Vidue dicebant q̄ cum multas tribulationes passant̄ sunt in via qua itur ad regnūz iuxta illud Act. xiiij. Per multas tribulatiōes oportet nos intrare in regnūz dei. Istā questionē dissoluit beata virgo q̄ fuit in statu virginali: matri-

moniali z viduali: q̄ ioseph eius sponsus ante xp̄i passionē credit̄ fuisse defunctus. ¶ Nonā q̄o erat iter iustos z pctōres. nā isti pctōres despiciēbāt: z pctōres de dei misericordia desperabāt. Istā questionē xp̄s dissoluit: q̄ cuz vtrosq̄ puenit. Ipse enīz fuit inocēs z iustus. Ysa. xlv. Nubes pluant iustus. sed tū accepit carnē peccatrici silem. Ad Rom. viij. Deus filiū suūz misit in similitudinē carnis pcti: In sna genealogia iustos cuz pctōribus hēre voluit: remedia pcti suscepit: qm̄ cū pctōribus māducauit z cum eis p̄uersa rōez habuit vt sic iustos ad p̄passionem iducēt: z pctōres ad sp̄z. Lu. v. Nō. n. veni vocare iustos s̄z pec. ad p̄nias.

Sermo. xxxi. De sc̄o stephano ser. i.

Stephanus plenus gratia z fortitudine faciebat prodigia z signa magna in populo. Act. vi. Describit hic lucas beati stephani passionē. Circa quā passionē notandum q̄ mundus p̄sequit̄ sanctos. mō p̄sp̄era: vt alliciat. modo per astutiā: vt decipiat. modo per aduersa vt frangat. sed multo istoz modoz beatus stephanus potuit superari. ¶ Primus nāq̄ prospera ipm̄ nō poterāt allidere. Fuit enīz archidiaconus ordinatus. Fuit ipalūz administratōibus p̄fectus. Fuit feminis platus: z tū in tanto honore seruauit humilitatē in tanta rez administratōe seruauit paup̄tate. In tanta feminay multitudinē seruauit itegerrimā virginitatē. Iō d̄ fuisse plenus spū sc̄o: fide z boni testimonij: in eo q̄ fuit plenus spiritu sc̄o dat̄ itelligi q̄ habuit verā humilitatēz. q̄ sicut d̄ Jaco. iij. Deus sup̄ his resistit z dat̄ graz humilibus. i. eo. n. q̄ erat plenus fide dat̄ itelligi q̄ habuit paup̄tate Aug. Qui verā fidē h̄nt de deo nō cupiunt in his miserijs diuites fieri. In eo q̄ erāt boni testimonij dat̄ itelligi q̄ habuit sincerissimā castitatē. Aug. In hoc stephanus platus est feminis testimonijz habuisse dicitur sincerissime castitatis. ¶ Secūdo astutie maloz ipm̄ nō poterant decipere. Surrexerunt enim qdā de synagoga disputantes cum stephano: s̄z tū ipse eos superauit. Quia triplex adiutorius

extra eos habuit. s. adiutorium dei seu spiritum
 dei: angelus dei et sapientia dei. Et sic fuit
 homo diuinus: homo angelicus et homo oculus.
 et ideo decepti non potuit. tres. n. sunt qui decepti
 non potuit. s. deus: angelus et homo oculus. huius
 quod est spiritus dei qui ei facundiam ministrabat. unde
 dicit: Non poterat resistere sapientie et spiritui qui loque-
 batur. huius angelus dei qui sibi diuinas illumina-
 tiones infundebat. Et deo quod est fuit diuinus
 irradiationibus illustratus quod filius angelo est ef-
 fectus. Act. vi. Et intuentes eum omnes qui sede-
 bant in consilio viderunt faciem eius tanquam faciem
 angelus. huius sapientia dei: per quam tanquam homo ocu-
 larum eorum fallacias prouidebat. Act. vi. Consi-
 derate ex vobis viros plenos sapientia etc.
 Prouerb. i. Frustra lacis rete ante oculos
 penatorum. Tertio aduersa non poterat
 spiritus vincere. habuit. n. in suo martyrio quousque
 adiutoria per quam tanquam miles strenuus for-
 tissime dimicauit. Primum habuit grade
 exemplum velut si miles ante se videt regem
 fortiter dimicantem. Unde vidit iesus stare a
 dextris dei. Blosa ibidem. Ne lapidatus
 homo dubitet in terra. deus homo crucifixus
 appet in gloria. ad Heb. xij. Rogitate eum qui
 tales sustinuit a peccatoribus aduersus se-
 metipsum et traditiones ut non fatigemini ani-
 mis vestris deficientes. Secundo huius grade
 spectaculum quod notat per hoc quod vidit celos
 aptos. Aptus eius fuit celum ut rex a tota cu-
 ria celestis videret militem dimicantem. Val-
 de autem strenue miles dimicaret: quia a rege
 et tota ciuitate se spectari cognosceret. i.
 ad Rom. iij. Spectaculum facti sumus
 deo: angelis et hominibus. Tertio huius coram
 se appositum magni premii. quod notat cum
 dicit: Vidi gloriam dei. Greg. Consideratio pre-
 mii minuit vim flagelli. Eccl. xv. Appo-
 sui tibi ignem et aquam etc. Quarto huius
 grade auxiliu. quod notat cum dicit. Et iesum
 stare a dextris dei. Blosa. Quia stare pu-
 gnantis vel adiuuatis est. recte a dextris
 stare vidit quem iter persecutores adiutores
 huius. Multum miles securus esset qui iuxta se
 pugile fortissimus haberet. Exo. xiiij. Dominus
 pugnavit pro vobis et vos tacebitis.
 Quinto huius grade refugiu. quod notat in
 hoc quod celos aptos vidit: ad quod extra ho-
 stes resurgere potuit. Multum miles secu-
 rus esset qui iuxta se fortissimum castrum haberet
 ad quod quicumque vellet resurgere posset. ij. ad

Cor. v. Scimus. n. quod si terrestris domus
 nostra huius habitacionis dissoluatur quod edifi-
 catione ex deo habemus domum non ma-
 nufactam: sed eternam in celis etc.

Sermo. xxxii. De eodem Sermo. ii.

QUAM esset stephanus ple-
 nus spiritu sancto itedens
 in celum vidit gloriam dei etc. ut
 dicit Aug. in lib. soliloquorum.
 Alie quod est tribus opus est: quod oculos habeat quod
 iam plene uti possit: aspiciat et videat.
 Et ista tria in verbis premissis de sancto stepho-
 raganus. Oculos. n. spirituales huius quod plen-
 tu spiritus sancto fuit. Deinde aspexit cum dicit: Attenden-
 des in celum. Deinde vidit cum dicit: Ecce vi-
 deo celos aptos. In hoc igitur quod spiritu sancto
 plenus fuit dicitur intelligi quod oculos spirituales
 huius: sic dicit Apo. vij. Agnus habebat septem
 oculos qui sunt septem spiritus dei missi in omnem
 terram. Huius igitur oculos agni quod fuit plenus
 spiritu agni. Et nota dicitur quod est quadruplex
 plenitudo. Primum est affluente quod fuit in christo
 Jo. i. De plenitudine eius omnes accepimus.
 Secunda est excellentie quod fuit in beata virgine: quod
 pre omnibus sanctis excellentius gratiam accepit.
 Lu. i. Elue gratia plena. Tertia est abundan-
 tie: quod fuit in apostolis qui gratiam in abundantia rece-
 perunt. Act. ij. Repleti sunt omnes etc. Quarta
 est sufficientie quam huius omnes fideles. Luc.
 i. Zacharias pater eius repletus est etc. Ista quod
 duplex plenitudo omnium potest ad similitudinem
 aqua. Est. n. quodam plenitudo fluminis: et ista
 est effluente quod fuit in christo. ps. Flumen dei re-
 plentur est aqua. Quodam est fontis. et hec est ex-
 cellentie quod fuit in virgine quod istar fontis semp
 fluit. Cant. v. Fons hortorum etc. Quodam
 est rivuli decurrentis. et ista est abundantie
 quod fuit in apostolis. unde postquam propheta dixit: Flu-
 men dei repletum est aqua. statim subiunxit:
 Rivulos eius iebunt etc. Quodam est vasis.
 et ista est sufficientie quod est plenitudo men-
 surata. iij. Reg. iij. Pere mutuo ab om-
 nibus vicinis tuis vasa vacua non pau-
 ca etc. Ista quadruplicem plenitudinem ste-
 phanus habuisse videtur. s. effluente in con-
 tinua doctrine emanatione. excellentie in
 signorum et prodigiorum operatione. Abundantie in
 tam benigna inimicorum despectione. sufficientie
 in operatione strenua: fide recta et dile-
 ctione sincera. Act. vi. Elegerunt stepha-
 num virum. i. virile: ecce operatio strenua.

De sancto stephano.

plenu fide. ecce fides recta. et spu scdo. ecce dilectio sincera. **C** Secdo necessarium e aie vt aspiciat qd notat cu dr. ite des i celu. Hs libeter ad qttuor psuevit respice s. ad thesauru suu: ad amicu suu. et ad auxiliu suu. et ad palatiu suu. Et qz stephanus in celo ista quattuor videbat. io libeter in celu respiciebat. **C** Primo na qz ibi videbat thesauru suu. qd notat euz dr. Vidit dei gloria. Mat. vi. Ubi e thesaurus tuus ibi et cor tuu. Iste e thesaurus de quo dr. i. Lox. iij. Siquis sup edificat sup fundametu hoc zc. Confiat. n. Iste thesaurus meritoru sanctoru ex auro fulgido conscietie. ex argeto sonore fame et lapide pctoso opationis bone. **P** Secudo ibi videbat amicu suu: qd notat cum dr. iesum state a dextris dei. Iste est ille amicus de q dr Prouer. xvi. Si ipe diligat qui amicus e. Dilexit eiz stephanus in vita qz oi gra eu impleuit: i morte: qz ipsum adiuuadu patus stetit: et post morte qz ipm coronauit. **T** Tertio videbat auxiliu suu: qd notat cu dr. Et filiu homis state a dextris dei. ij. Paral. xx. Lu igno ramus qd agere debemus. hoc solu habemus residui vt oculos dirigamus ad te. Blo. sup illud ps. Firmabo sup te oculos meos. No auferam oculos meos a te: qz tu sempleuas oculos tuos ad me. **Q** Quarto videbat ibi palatiu suu: qd notat euz dr. Vidit celos aptos. de quo palato dr eit ppha. Quia dilecta tabernacula tua dne virtutu. Sicut eiz pegrini terra sua a loqe aspiciunt: et quodamodo salutant: sic et nos p riam celeste aspice debemus p fide: et salutare p deuotione. Hier. li. Recordamini pcul dnt et hierulin ascendet sup corda vra. **T** Tertio necessarium e aie qz videat: qd notat cu dr. Vidit celos aptos. Vidit eiz aut oculo corpali aut metali. Si corpali: tuc tria mirabilia secuta sunt. **P** Unu ex eo qz vidit celos aptos. cu sm natura ipossibile sit celus apiri diuidi vel secari. **P** Scdm ex eo qz vidit iesum in glia pris. cu sm natura ipossibile sit qz corpus glificatu ab oculo mortali in sua glia possit videri. **T** Tertium e qz cu corpus saluatoris nri sit in celo empireo videdo ipm vidit vltra aeru: sidereu: cristallinu vsqz ad empireu

celu. Impossibile e aut sm natura vt oculus corpali in rata distatia possit videri. Nec tu ista incredibilia videant: cu i scriptura silia legant. Sol eimp spatii vntus dei immobilis stetit. vt habet Josue x. decē lineis retrouersus fuit. vt habet ysa. xxxviij. In passioe xpi obscurat fuit: cu luna tuc eet in pfecta distatia a sole. Si aut vidit oculo metali qd cof creditur tuc dicendu e qz vidit ex eo qz hnt oculu metis purificatu: qz fuit plenu fide que hz purificare. Act. xv. Fides purificans corda eoz. Illuminatu qz fuit plenu sapientia zc. Reuela oculos meos zc. Sanctificatu: qz fuit plenus gra. Mat. v. Bti mudo corde: qm ipi deu videbnt. Irreuerberatu: qz fuit plenus fortitudine. Uti dr de aquila. Job. xxviij. Oculi eius de loqe pspiciet. Desicatu: qz fuit plenus spu scdo. Alias eim videri non potuisset: nisi vita desicā habuisset. Sermo. xxxij. **C** De eode. Sermo tertius.

A Legerunt stephanu vi ru plenu fide et spu scdo. Act. vi. Beatus stephanus multas et magnas progratias hnt pp aquas ab aplis electus fuit. **C** Prima e qz multe dignitatis fuit: que dignitas appet ex eo qz inter aplos prior: quodammodo e effectus. Aug. Et stephanus ab aplis diaconus ordinatus sit: ipso tñ triumphali morte pcessit. et qui inferior erat ordine: primus factus e passioe. et qui discipulus e gradu: magister cepit ee martyrio. ab aplis e ordinatus: s; prior e coronatus. Inter septem diaconos fuit primus. Aug. Inter diaconos stephanus noiat e primus: sicut primus inter aplos noiat e petrus. Inter martyres e signifer et primiticerus. Aug. Adhuc laicus diaconi meruit electione: et martyrij leuita obtinuit principatu. Inter confessores fuit pceptuus. Confessus e eiz vera in xpo humanitate: cu dixit filiu hois. eius de cu pre equalitate: cu ait. State a dextris virtutis dei. Inter virgines mete et corpe fuit icorruptus. Luce signu e sincerissima castitas. qz et femis fuit platus et in vultu angelico demonstratus. **C** Secda e qz filis angelo electus fuit. et appuit. et hoc

pp angelicā puritatē quā hūit. pp angelicā claritatē qua respēdit. pp angelicā charitatē q̄ p̄tra p̄secutores effebuit. **T**ertīa ē q̄ celoz secreta penetravit. Vidit iohānes baptista celū aptū. Vidit paulus dei gloriā raptus ī paradīsu. Vidit petrus z q̄dā alij discipuli xp̄m trāsfīguratū. Stephanus autē z celū aptū vidit z gloriā dei p̄sperit: z iesuz gl̄ificatū ituit. **Q**uarta ē q̄ p̄ inimicis suis oravit. Oravit autē cū genuflexiōe: cū clamore: z cū allegatiōe dicens put addit ecclā. Quia nesciūt q̄ faciūt. Pro se autē orando nec genua flexit: nec clamavit: nec allegavit. Beda. Pro se stās oravit p̄ inimicis genua flexit: q̄ maior iniquitas maior supplicādī remediū flagitabat. **Q**uinta ē q̄ eius passio passioi xp̄i multū similis fuit. Istud assignat gl. dicens. Sicut xp̄s sic iste falsis testibus accusatur. Xps extra portā patit. stephanus extra portā lapidat. Xps ait tāquā filius patris. In manus tuas comēdo sp̄m meū. stephanus tāquā servus dixit. Dñe iesu accipe sp̄m meū. Et xps ait: P̄ ignosce illis p̄c̄m. Stephanus autē. Dñe ne stas tuas illis hoc p̄c̄m. **S**exta ē q̄ paulū p̄vertit. vt dicit Aug. Si stephanus nō sic orassz: hō die paulū ecclā nō h̄eret. de istis duob⁹ discipulis sic ait idē: In istis duobus discipulis geminū nobis monstrat salutis idiciū. vt sigs bonus ē: imitel p̄seuerātiā z charitatē in stephano. q̄ autē malus ē sequat exēplū cōuersiōis in paulo. nec bonū hōiem p̄sumptio iusticie faciat negligētē. nec malū iniquitatis p̄sideratio faciat despantē. S̄z ille bonū fortiter teneat: z iste malū scelerit d̄serat. **S**eptia q̄. iij. coronas hūit: id merito corona iterptat. **H**ūit eim coronā roseā inquātū fuit sanguine purpuratus. Apoc. vij. Lauerūt stolas suas z dealbauerūt eas in sanguie agni. Eccl. vij. Esto fidelis vsqz ad mortē: z dabo tibi coronā vite. **H**ūit coronā aureā: inquātū fuit virgo icorruptus. Eccl. xlv. Corona aurea sup mitrā eius. Sicut. n. aurē ē icorruptū: sic z ip̄a virgitas. Sap. vij. Quā pulchra ē casta generatio cū claritate. z sub d̄ff. Immortalis est enim memoria illius. **H**ūit coronā stellatā

inquātū fuit p̄dicator lucidus. **B**as. xii. Qui ad iusticiā erudiūt multos q̄si stelle fulgebūt ī p̄petuas eternitates. **H**abuit coronā gematā inquātū fuit vir p̄fectus. ps. Posuisti in capi. eius corō. d̄ lapi. p̄ci. Lapis p̄ciosus h̄z claritatē: vltuositatē: z soliditatē. Et significat visionē dei: que scōs facit claros ī apta dei v̄sidiōe. virtuosos in virtuosā dei dilectione. solidos atqz securos in v̄troqz. **D**octava q̄ multa miracula fecit quoz q̄dā attestant sue potētē. Ostēdit eim se h̄re posse sup creaturas supiores: q̄ celū suis meritis apust. Sup creaturas inferiores: sicut sup quattuor elemēta. nā ī sui iuentiōe z trāslatōe terra p̄tremuit: pluuia destituit: tēpestatē maris sedauit. Ignē que demones excitauerāt in eos retorxit. **Q**uedā sue miserōe attestant. Quosdā enī sanauit in corpe. Nā sicut dicit Aug. i. li. de ciui. dei. septē mortuos suscitauit: fr̄m z sororē cōcussidē mēbroz sanauit. septuagita infirmos a v̄uersis infirmitatibus ī sui iuentōe liberauit. Quosdā sanauit in aia. sicut paulū q̄ pattebatur duplicē infirmitatē ī aia. s. culpe z ignorātie. sicut ip̄e oñdit. i. ad Thim. i. Qui p̄tus sui blasphemus zc. Aug. quo p̄cessit stephan⁹ lapidibus trucidat⁹. illuc paulus secutus ē orōibus stephani adiutus. Quosdā sanauit simul ī corpe z in aia: sicut refert Aug. in li. de ci. dei. de martiali infirmo z infideli. **Q**uedā oñdit q̄ te sit reuerētē. nā corp⁹ eius in reuerentia hūit de⁹ q̄ in loco respecto sp̄m manē noluit. s̄z in mōte syon ad locū honorabile ip̄z trāsferrē voluit. Sap. xij. Lū multa reuerētia disponis nos. **H**uerūt angeli quoz voces in aere sunt audite. **O**felix roma que corpus stephani h̄yeroso. limitant: z laurētij h̄y sp̄i gl̄iosa pignora vno claudis mausoleo. habuerūt apostoli qui sp̄m secū rome morari voluerūt. **U**n̄ demon per filiā theodosit clamabat. Non exibo nisi stephanus romā veniat: q̄ sic ē voluntas apostolorū. Habuerūt z mortui: q̄ corpus laurentij sibi cessit z medietatem sepulchri vacuam dereliquit. **S**ermo. xxxiiij. **D**e eodem. Sermo quartus.

De sancto stephano.

Ruben primogenit^{us} me^{us}
 principiu^m doloris
 mei: prior iⁿ donis: maior iⁿ spe-
 rio. Gen. xlix. Inf^{er} cetos san-
 ctos b^eat^{os} stephan^{us} q^{ui}q^{ue} priuilegia h^{ab}uit:
 que iⁿ verbis p^{ro}missis notant. C^{ir}c^{um} p^{ri}mu^m est
 q^{ui} filiu^m dei a dextris p^{at}ris vidit. Ruben: q^{ui}
 iⁿterp^{re}tat^{ur} videt filiu^m. S^{un}t aut^{em} quattuor q^{ui}
 req^{ui}erunt. ad vidend^{um}. Unu^m ex p^{ar}te viden-
 tis. sicut dicit Anselmus. s. vt oculos sa-
 nos h^{ab}eat. Secundu^m ex p^{ar}te medij deferen-
 tis. vt. s. lux clara refulgeat. C^{ir}c^{um} Tertiu^m est
 ex p^{ar}te rei vidende ne nimis remota ex-
 stat. Quartu^m ex p^{ar}te medij noⁿ iⁿpedietis.
 vt. s. nullu^m obstaculu^m se iⁿterponat. Ista
 quattuor beatus stephanus habuit. Et
 iⁿ merito filiu^m dei vidit. s. oculu^m puru^m:
 p^{ro}ntem deu^m: splendorē diuini: e nullu^m ob-
 staculu^m. Et p^{ro} ista quattuor d^{icitur} fuisse ple-
 nus gra^{tia} sp^{iritu}s sc^o: e sapientia ac fide. H^{ab}uit
 enim oculu^m mundu^m: q^{ui} fuit plenus gra^{tia} e
 veritate: que h^{ab}et mundare. Juxta illud
 Ezech. xxvij. Effundā sup^{er} vos aquā mu-
 ndā e mundabimini ab oib^{us} iⁿquinamen-
 tis v^{ost}ris. H^{ab}uit deu^m p^{ro}ntem: q^{ui} fuit plenus
 sp^{iritu}s sc^o. Sp^{iritu}s enim sc^os est deus: e iⁿo qui
 h^{ab}et sp^{iritu}m sc^o h^{ab}et deu^m. Habuit splendorē
 diuini: quia fuit plenus sapientia que
 e lux diuina. Sap. vij. P^{ro}posui p^{ro} luce
 h^{ab}ere illaz. Nullam habuit obstaculu^m: q^{ui}
 plenus fide que peccata habet purgare
 Prouer. xv. Per fidē e misericordiā pur-
 gantur peccata. Et q^{ui} ista quattuor ha-
 buit. iⁿo cū apostolo dicere potuit. ij. ad
 Cor. iij. Nos aut^{em} reuelata facie gloriā
 dei speculātes zc. C^{ir}c^{um} Sedm^{us} eius priuile-
 gium e q^{ui} inter xp^oi discipulos primus iⁿ
 celo natus fuit: iⁿo d^{icitur} Primogenit^{us} me^{us}
 Aug. Nat^{us} e xp^os iⁿ terris: vt stephanus
 nasceret iⁿ celis. Iⁿo obitus sanctor^{um} noⁿ
 mors sed natale vocat. Puer eim d^{icitur} vte-
 ro m^{at}ris exire cupit: vt recipiat apl^ores
 locuz ad manēdum. vberiorē cibum ad
 vscēdum. liberiorē aerē ad respirādu^m:
 e maiorē lucē ad vidēdum. Sancti quo-
 q^{ue} quādiu sunt iⁿ vtero ecclesie habent
 locum artuz: q^{ui} terra exigua e e punct^{us}:
 Sap. xi. Tāquam momentuz staterē: sic
 ante te e orbis terraz. iⁿo exire appetunt
 vt locu^m apl^o h^{ab}eat. De quo d^{icitur} Baruch
 ij. Q^{uia} israel q^{ui} magna e domus dei zc. Na-

buit est parū cibū: q^{ui} sunt iⁿ p^{er}petua esu-
 rie: iⁿo exire appetunt vt sint iⁿ plena sa-
 tietate. ps. Satiabor cū apparuerit gra-
 tia tua. Iⁿo h^{ab}et libertatē aeris. i. diuine re-
 frigeratiois vt respirare possint: e iⁿo
 exire appetunt vt iⁿ dei eternitate respi-
 rent. Un^{de} cantat ecclesia. Absolue d^{omi}ne ani-
 mas eoz: vt inter sanctos e electos tuos
 resuscitati respiret. S^{un}t aut^{em} iⁿ tenebris
 multiplicis ignoratiē: iⁿo exire appetunt
 vt veniat ad lucē claritatis eterne. Apo-
 ca. xxi. Claritas dei illuminabit istam.
 Ista quattuor beatus stephanus iⁿ celo
 sibi reseruata vidit. e iⁿo de vtero ecclesie
 exire optauit. Vidit eim celu^m ap^{er}tum: tā-
 quam locu^m apl^o ad manēdum. Vidit
 iesum tāquam dulce cibum: ad vscēdum.
 Vidit dei dexteraz tāquam beatā requie^m:
 ad respirādu^m. Vidit gloriā dei tāquam
 eterna lucē: ad vidēdum. C^{ir}c^{um} Tertiu^m pri-
 uilegium e: q^{ui} principatu^m martyruz ob-
 tinere p^{ro}meruit: cum d^{icitur} Principiu^m do-
 loris mei. i. marty^{rum}. cuius dolores repu-
 to meos. Et q^{ui} primus: iⁿo merito honora-
 dus. Maxime honoram^{us} martyres dei.
 scz vt fidei principes. intercessores mun-
 di: p^{ro}cones regni: e coheredes dei. Ipse
 fuit princeps fidei: in quatuor p^{ro} fide pas-
 sus e primus. Fulgētius. Veri celebraui-
 mus tpalē sempiterni xp^oi natalē: h^{oc} die
 celebramus triumphales p^{ri}mi m^{ul}ti-
 passionē. Fuit intercessor mundi: q^{ui} pri-
 mus post xp^om p^{ro} inimicis orauit. Fulgē-
 tius. Plus illorum volebat peccata q^{uam}
 sua vulnera. Fuit primus p^{ro}co rege. H^{oc}
 q^{uod} amiserat h^{ab}itationē celi: gloriā para-
 disti e visionē dei. S^{ed} stephanus p^{ro}co-
 nizatus e restōez factā eē homini restitu-
 tam h^{ab}itationē celi. visionē dei: e gloriā
 paradisi. cuz dicit: Ecce video celos ap-
 tos. visionē dei: cuz addit. Et filius ho-
 is zc. e gloriā paradisi. cuz dicit: Gloriā
 dei zc. Fuit est primus coheres xp^oi: q^{ui} pri-
 us hereditauit regnu^m p^{ro} tolerantia pas-
 sionum. Tales enim p^{ro}nt deo cōuenire si-
 cut dicit Ambro. super Beati imacula-
 ti. Vult deus cōueniri: vt siquis b^en^e cer-
 tauerit fructuz remuneratōis expectet
 Seruus suuz: expecto a d^{omi}no alimentum.
 Miles suuz: expecto ab imparore stipēdi-
 um. Vocatus sum. postulo ab inuitate

pmissum. **Q**uartus prius legimus est. qz spiritu scō plenus fuit: cuz dī: Prior in-
 donis. s. spūs scī. qz eīm donis spūs scī
 plenus fuit p3 ex multis signis plenu-
 dinis. **P**rior: qz fuit valde pōderosus.
 Est autē pōdus eleuās: sicut pōdus pē-
 naruz: z inclmans sicut pōdus corporuz.
 Stephanus hūit pōdus eleuās qd est
 pōdus amoris: qz in celuz eleuabat. cum
 dicit: Uideo celos apertos zc. Ysa. xl. Assu-
 munt pēnas vt aquile zc. Et pōdus in-
 elnās qd ē pōdus timoris: qd ad sui in-
 elnationē z cōsiderationē inclinabat:
 Job. xxvij. Qui fecit vētis pōdus. **S**e-
 cunduz signuz ē: qz stabilis z semp fixus
 fuit. Heb. xliij. Optimum ē grā stabilire
 eoz. **T**ertuz ē: qz de plenitudine sua ef-
 fudit z plurimuz redundauit: qd p3: qz
 difficillimuz in quolibet amore habuit.
 Difficillimuz ī amore dei ē aliam morti
 tradē. in amore pximi p inimicis orare
 in amore sui sensualitatē totali rōi sub-
 iugare: q oīa hūit sicut p3. **Q**uartū si-
 gnū ē: qz lapidib⁹ p̄cussus nō murmura-
 uit. Nec īpatiēs fuit. nec verbo: qz nō blas-
 phemauit. nec facto: qz nō rep̄cussit. nec
 signo: qz turbatus nō appuit. **Q**uitū
 priuilegiū ē: qz p̄lationē hūit: cū dī. **A**u-
 tor impo. **I**p̄e eīm fuit p̄latus mēsis. vi-
 duis. altaribus sacris. **M**ēsis ap̄lorum.
 collegiū vīduaz. Et hūit archidiaconus
 officiū: tō hūit triplex genus vite. qz
 distinguit. Aug. in li. de ciui. dei. s. actuo-
 sum. ociosum. z ex vtroqz p̄positū. **N**ā ī
 quātū fuit p̄latus mēsis: hūit genus vi-
 te actuosum qd p̄sistit in labore actiōis.
 In quātū fuit p̄latus altarib⁹ sacris. ha-
 buit gen⁹ vite ociosum. qd p̄sistit in ocio
 cōtēplatiōis. In quātū fuit p̄latus femis
 hūit genus vite p̄positū ex vtroqz. qd cō-
 sistit in culmine p̄fectōis. Qui eīm femi-
 nis p̄fici: necesse ē vt p̄fectiōe multiplici
 decoret zc.

Sermo. xxxv. **D**e eodē. Sermo. v.

Herusalem hie
 rusalē q occidit p̄phas: z la-
 pidas eos q ad te missi sūt
 zc. Mat. xxij. In isto euāgelio ponunt
 q̄ttuor dīe lapidū. s. iudei. xp̄s. stepha-
 nus. z ip̄t lapides materiales. vñ Aug.

Bū iudei ad lapides currerent duri ad
 duras lactabāt in ip̄s pares suos. petris
 lapidabat qui p̄ petra lapidebat z mo-
 riebat. **B**icunt autē iudei lapides: qz
 sicut dicit Ambro. sup Lucā lapides sūt
 deforme ad vsum. nudi ad ornatuz. ac
 steriles ad fructū. irratiōabiles ad p̄fe-
 ctum. sic pctōres sūt d̄forme z turpes
 Juxta illud Threū: iij. Benigrata ē sup
 carbones facies eoz zc. Sūt nudi: qz nō
 hūit ornatū virtutum. Ezechī. xvi. Eras
 nuda z p̄fusioe plena. **A**po. iij. Nescis qz
 miser es z miserabilis zc. Sūt et steriles
 qz nullū fructū bonū faciunt. Roma. vi.
 Nam fructus eozū moris est. Sunt etiaz
 irratiōabiles ad p̄fectum: qz nō crescūt
 sed potius decrescūt. ij. ad Tim. iij. **A**u-
 li autē hoīes z seductores p̄ficiūt in pei⁹.
Secō xp̄s dī lapis: p̄ quo stephanus
 patiebat. Est eīm lapis qui ī edificatio spi-
 rituali ponit in imo: qz ē fundamentum
 qd edificatū spūale regit. i. Cor. iij. **F**unda-
 mentū nemo pōt ponē preter id zc. In
 medio autē: qz ip̄m edificatū crescere facit
 ad Eph. ij. In quo oīs edificatio cōstru-
 cta crescūt zc. In summo: qz tāquam la-
 pis angularis xp̄o nos iungit. vñ sequit
 Ip̄o summo angulari lapide xp̄o iesu.
Tertio stephanus dicit lapis nō qui-
 libet: sed quadratus viuus z politus.
Fuit eīm quadrat⁹ hīs quattuor: vīr-
 tutes. s. tēperatiāz in p̄speris: qz fuit ple-
 nus fide. q oīa p̄spa mūdi facit despice.
 Hūit fortitudinē in aduersis: qz plenus
 fortitudine. Hūit prudētiāz in eligēdis:
 qz fuit plenus sapiētiāz: Hūit iusticiāz in
 agēdis: qz fuit plenus grā. Iusticia entz
 facit hoīem gratiosum: qz reddīt vnicui
 qz ius suū. **S**ecō fuit lapis viuus ex
 quo tres ignes sūt accēsi: excutiebat. s.
 ignis celi qui malos arguebat dices: Du-
 ra ceruice zc. Ignis amoris: quo p̄ p̄se-
 cutoribus orabat. Ignis passiōis. qui ve-
 lut aurū ip̄m p̄babat. ps. Igne me exa-
 minasti zc. **T**ertio fuit lapis politus.
 Nam z deus ipsum poluit quādo cum
 vultū angelicū habere fecit. Et ip̄e se po-
 liuit: qz oīm tenebrositatē a se abiecit
 z lucē vīrtutū induit. ad Rom. xliij. **A**bij-
 ctamus opa tenebrarū z induamur zc.
 Iudei ipsum poluerunt: quādo lapidat

bus rubiginē corporis abiecerunt. Pro-
uer. xxv. Aufer rubiginē ab argento &c.
¶ Quarto fuerūt sibi lapides materia-
les. q̄ sibi ad quattuor fuerunt bōi. Pri-
mo in instm̄ destructuum carceris. ps.
Educat de carcere animam meam &c. ¶ Secū-
do in oblectamentū dulcedinis. vñ can-
tat. Lapidēs torētes illi dulces fuerūt.
Beuter. xxxij. vt suggeret mel de petra.
¶ Tertio in ornamētū diadematis. Oēs
n. lapides in eū iacti fuerunt in eius co-
rona lapides p̄ciosi. ps. Posuisti in capi-
te eius coronam de lapide p̄cioso &c. ps.
Sup dorsum meum fabricauerūt pecca-
tores. Sicut. n. faber sup incidem fabri-
cat coronam regalem: sic iudei super ste-
phanum fabricauerunt sibi coronā triū-
phalem que tot h̄z distinctōes gēmaruz
quot sunt sc̄tus lapiduz. Chry. Sicut ex
corona regali vñ diq̄z fulgores emittunt
ita martȳz coronē xp̄i vulneribus distin-
ctissime oī rēgum diadematē reddūtur
delectabiliores. ¶ Quarto fuerūt sibi in
materia pontis. Ex illis. n. lapidib⁹ fa-
ctus est pons quo stephanus transiit i
celum. Oīm deus posuerat Adam i na-
uē innocentie. qua fracta nauē p̄paraue-
rat homini tabulā penitentie q̄busdam
tamen dedit potē martyriū & passionē p̄
xp̄o assumpte. Beatus autē stephanus p̄
mare huius seculi ad portum paradisi
puent p̄ nauem q̄ innocentia seruauit.
Et p̄ tabulam q̄ durā p̄niaz nō deseruit.
Et p̄ pontem. q̄ martirium passus fuit.
Sermo. xxxvi. ¶ De sancto Iōanne euā-
gelista. Sermo. i.

Quartum animal simi-
le aq̄le. Apo-
cha. iij. Cū p̄ quattuor aia-
lia quattuor euāgeliste fi-
gurent. Iōannes tamen p̄ aquilā designa-
tur. Et hoc p̄pter quattuor p̄mendabi-
lia que in ipsa aquila repiūt. ¶ Primo
nanq̄ h̄z in volatu sublimitatem sic ēt
iōannes tā sublimiter volauit q̄ oīa visi-
bilia deferens vsq̄ ad ip̄m deū ascēdit.
Aug. sup Iōanē. Transcendit iōannes oīa
cacumia terraz. oēs campos aereos. oēs
altitudines sidēz. oēs choros & legiōes.
angeloz. Nisi. n. trāsisset oīa ista q̄ crea-
ta sunt nō pueniret ad deū p̄ quē oīa fa-

cta sunt. Idē ēt dicit sup iōanem q̄ nisi
ēet sup oīa eleuatus & totus sc̄us n̄ ascē-
deret in deū. Distinguit autē Ricar. in li.
de tri. tres spūs. s. sp̄m humanū. ange-
licū. & diuinū. Iōannes autē transcēdit sp̄i-
ritū humanū & angelicū & puenit vsque
ad diuinū. Isa. li. Ecce intelliget seruus
meus & exaltabit & leuabit & sublimis
erit valde. Fuit. n. exaltatus sup sp̄z hu-
manū. eleuatus sup angelicū sublimat⁹
in deū. Dicit autē Amb. in li. sermonum.
volare nō p̄t nisi q̄d pur. leue. ac subtī-
le est. Iōannes igif tā sublimiter volauit:
q̄ purus fuit sine admixtione t̄rene aua-
ritie. Fuit leuis sine p̄derositate carna-
lis p̄cupiscēte. Fuit subtilis sine grossi-
tie supbie. ¶ Secūdo aquila h̄z in venādo
generositatē. cuius generositas ē q̄ vicī-
nis auib⁹ p̄ct. nō. n. circa nidū suū v̄cat
s̄z lōge a nidō. Ceteri euāgeliste in locis
vicinis sunt venati. Venat⁹ ē. n. marcus
in locis vicinis. i. in euāgelio matthei.
q̄ dicta sua collegit & in euāgelio suo re-
posuit. venatus ē matthe⁹ in locis vici-
nis q̄ carnalē xp̄i generositatem texuit.
Venat⁹ ē lucas i locis vicinis: q̄ infantia
xp̄i disseruit. venati sunt oēs in locis vi-
cinis. q̄ conati sunt oēs ea dicere q̄ xp̄s
gessit in mūdo. Iōannes autē in locis vici-
nis venari noluit. q̄ nec dicta alioz re-
plicauit nec texuit xp̄i natiuitatē carna-
lē s̄z celestē. nec xp̄i infantia sed gloriā
sempiternā. nec tm̄ ea q̄ xp̄s fecit in mū-
do s̄z ēt in celū ascēdēs ip̄m v̄bū eduxit
de celo & in suo posuit euāgelio. Ezech.
xvij. Aq̄la gradis &c. Et seq̄. Venit ad
libanū. i. ad celū & tulit medullaz cedri
i. xp̄i q̄ ē alta p̄ potentia maiestatis q̄ h̄t
corticē. i. hūanitatē & medullā. i. deitatē
Ceteri euāgeliste tulerūt corticē. i. v̄sati
sunt circa hūanitatē. Ad medullā autē. i. v̄-
uinitatē iōannes accepit. Iō s̄m Bre. cete-
ri euāgeliste p̄ aialia designat. q̄ vt aia-
lia i terra gradiūt. hic autē p̄ aq̄lā q̄ i ce-
lū volauit cū xp̄i diuinitatē disseruit. In
h̄ secūdo p̄sistit generositas aq̄le: q̄ p̄dā so-
la nō comedit s̄z p̄tē alijs dereliquit. Pau-
lus p̄dā quā i celo rapuit solus māduca-
uit q̄ sibi retinuit q̄ hoc loq̄ non licuit.
S̄z iōannes p̄dā quā sup celos rapuit so-
lus nō māducauit s̄z eā & v̄bis p̄dicauit

et nobis reliquit in scriptis. Origenes. Quia
 igitur paulus verba auduit quod non habet lo-
 qui. iohannes summe veritatis inspector in
 paradiso paradiso. i. in ca. oium audiuit
 vnicū vrbū p qd oia facta sunt qd et licuit
 loq et pōt hoibus p̄dicari. Tercio agla
 p̄z in faciendo nidū astutiā et caliditate:
 quibz ponit p̄ciosos lapides h̄ntes vru-
 tem fugadi serpētes. Sic iohannes in nido
 i. in suo euāgelio pōst lapides p̄ciosos q
 fugat oēs hereticos. Un⁹ lapsus p̄ciosus
 est. In principio. i. in eternitate erat ver-
 bū. Iste lapis p̄ciosus fugat serpētem ne-
 storem q dixit xpm h̄uisse principiu. Ali⁹
 ē. Et vrbū erat aput deū. Iste lapis fugat
 serpētem sabellū. q dixit q nulla in diu-
 nitas est distinctio p̄sonaz. Alius cū dixit
 Et de⁹ erat vrbū. Iste lapis fugat serpētem
 arriū q dixit filiū eē minore p̄re. Ali⁹ cū
 dixit oia p ipm facta sunt. Iste lapis fu-
 gat serpētem manscheū q dixit visibilia a
 deo creata nō eē. Alius cū dixit Verbus
 caro factū ē. Iste lapis fugat serpētes
 machomettis q posuerūt xpm habuisse
 corpus. nō tñ de v̄gine sumptū. s. de ce-
 lo delatū. q si eēt corp⁹ illud caro disci n̄
 posset. cū caro dicat aliquid p̄textū ex q̄ttu-
 or elemētis. Quarto agla habz visus
 acuitatē. vñ fm ihd. agla ab acuitate ē
 dicta. Sic iohannes tātā hz visus acuitatē
 q in terra positus celestia vidit. Un⁹ pp
 eius altissimū intellectū dionysius vocat
 eū euāgelij solē. et eius doctrinā splēdi-
 dīssimū radiū. Et sicut agla pullos suos
 in solē aspicere facit et quos irreuerbera-
 tis oculis rados aspicere respicit tan q̄
 pprios nutrit. quos ad terras respicere
 viderit tanquam degeneres abiecit. Sic
 iohannes viros spūales ac celestes dilige-
 bat et fouebat. degeneres autē repellebat
 Un⁹ d̄. i. Jo. i. Deus lux ē et tenebre in eo
 nō sunt vllē. Si dixerimus quā societate
 cū eo h̄emus et in tenebris ambulamus:
 mētīmur. Ecce filij degeneres. Si autē in
 luce ambulamus sicut ipse ē in luce. so-
 cietate h̄emus adinutē. Ecce filij spūa-
 les et celestes. Ser. xxxvij. De eodē ser. ij.

Beniamin amatissim⁹
 dñi habitat
 p̄sidenter in eo. Ipe in thala-
 mo tota die morabit et in hu-

meros illius requiescet. Deut. xxxij. In
 his verbis notant quinqz p̄uilegia io-
 annis. C Primū p̄uilegiū est v̄ginitas
 integra cū d̄ beniamin q interpretat fi-
 lius dextre. cū. n. statui p̄fugali debeatur
 fructus tricessimus et viduali sexagesim⁹
 ipsi tñ v̄ginitati debet fructus cētēsim⁹
 q numerus de leua transit in dextraz. et
 ideo p̄ dextrā v̄ginitas designat. Merito
 autē v̄ginitas meruit multas p̄oga-
 tiuas et in mūdo et in celo. Nā in mūdo
 h̄uit ex hoc cū xpo maiore familiaritatē
 Aug. sup iohā. Sunt q senserūt iohānem
 id plus amatū. qz neqz vxorē duxit et ab-
 ineunte pueritia castissime vixerit. Me-
 ruit sap̄te sublimitatē. Hiero. p̄tra iou-
 nianū. Iohannes quasi agla ad supna vo-
 lat. et ad ipm p̄cū puenit dicens. In p̄-
 c̄p̄to erat verbū. Exposuit v̄ginitas qd
 nuptie nō poterat. Meruit cum m̄e dei
 societate. Hiero. p̄tra ioumianū vt breui
 sermone p̄p̄hēdā doceā cuius p̄uile-
 giū sit iohannes imo in iohāne v̄ginitas. A
 domino virgine. mater virgo. v̄gini d̄
 scipulo p̄mendat. H̄z ē merito v̄ginitas
 p̄rogatiuas in celo. s. coronā aureolaz in
 capite. ps. Gloria et honore coronasti euz
 domine. Modulatōez in ore. Apo. xij.
 Cantabant quasi canticū nouū et. Fulgē-
 dam vestē in corpe. Eiusdē. iij. Ambula-
 bunt mecū in albis. Associatiōem xpi in
 p̄fectōe. Eiusdē. xij. H̄i sequunt agnuz
 quocūqz serit. Et fructū centesimū i re-
 muneratōe. Luc. viij. Aliud cecidit i ter-
 ram bonam et ortū fecit fructū cētuplū.
 C Scdm p̄uilegiū est sincera dilectio.
 cū dicit. Amantissimus dñi. Distinguit
 autē ip̄e triplicem dilectōem. s. sermonis.
 opis. et cordis. dicens. i. Joā. iij. Nō di-
 ligamus v̄bo neqz lingua tm̄. s. opere et
 veritate. Est. n. triplex amor. s. oris. ope-
 ris. et cordis. id bñ dicit nō diligamus v̄-
 bo et. Dilexit xps apostolos dilectōe
 sermonis qz eos diligenter instruxit. id
 fuerunt amati dilectōe operis. qz omnia
 carissimata gratiaz eis infudit: id fuerunt
 amantiores. Iohānem dilexit dilectōe p̄-
 cordiali. ideo fuit amantissimus. Iō vo-
 luit vt supra pectus suū vbi est sedes cor-
 dis recūberet. ad innuendū q ipm p̄cor-
 diali amore dilexit. C Tertū p̄uilegiū

est mors secunda cū dī. Habitaui p̄sident
cū eo. Confidenter. n. in xp̄o mori potuit
qui habuit p̄sciam letificantē. i. Corin. i.
Gloria n̄ra hec est testimoniū p̄sciētie no
stre. bonoz op̄ez affluentia p̄comitantē
Job. v. Ingressus in abundantia sepul
chz ꝛc. xp̄m associantē. Apparuit nāqz
sibi dñs iesus xp̄s dicens. Veni dilecte
mi t̄ps est vt epuleris mecum i quiuio meo
cū fratribus tuis. Apostolorz turbā que
nientē qz oēs ad eius transitū quenerūt
vt dī Be. xlij. Duodecim fratres sumus.
minimus domi remansit. alius nō ē sup.
Apostoli qdem duodecim fratres fuerūt
vnus. s. iudas nō erat sup. minimus. s.
ioānes q ceteris erat iunior adhuc i do
mo remanserat. z iō ad ip̄m deducendū
omnes quenerūt. ¶ Quartū priuilegiū
est matris dei veneranda custodia. cum
dicif. Quasi in thalamo tota die mora
bas. Ip̄e. n. factus est paransiph̄ spon
se regis. z iō tota die in thalamo habita
bat qz sp̄sā regis custodiebat. Qual
autē z quantus fuit ille thesaurus. talis
z tantus fuit iste thesaurus. Credendū
ē. n. q si xp̄s inuenisset meliorē thesaurū
sibi p̄mendasset. Secure ergo iusti ad io
annē deberent accedere q hz in potesta
te m̄rem gratie. Secure z peccatores. qz
hz in potestate m̄rem misericordie. Se
cure morientes. qz hz in potestate illam
que in morte ab hoste nos p̄tegit. Secu
re z anime decedentes qz hz in potestate
illā que in hora mortis animas suscipit
vñ caueat ecclesia. Maria m̄z gratie ꝛc.
¶ Quintū priuilegiū est honoris magni
ficentia. cū dī. Inter hūeros eius requie
scet. Magnus honor z magni amoris i
d̄scitū fuit qñ ioānes in xp̄i pectore rege
uit. Debemus ergo nos ip̄m honorare.
qz ip̄m honorauit xp̄s. angelus. totus ce
tus apostolicus. oīum sc̄ōrū laudabilis
numerus. xp̄s nāqz ip̄m honorauit quā
do cū sup pectus suū requiescere fecit.
Unde cantat. Valde honorandus ē bea
tus ioānes qui supra pectus dñi in cena
recubuit. Angelus ip̄m adorauit. qz ab
eo adorari recusauit. z se p̄seruū suū vo
cauit. Apoca. xix. Permissit qdem se ado
rari a ioseph qz erat calciatus. ideo dixit.
Solue calciamentū ꝛc. Ioānes autē pe

des affectuū suoz ab oī amore mundi dī
scalciauerat. Ap̄li quoqz ip̄m honorane
runt qñ ip̄m z petrū colūnas ecclesie ad
samaritanos miserūt. vt habet Act. viij.
Oēs ē sancti ip̄m honorauerūt. quia ad
eius transitū quenerunt. z iō totus mū
dus d̄z cū honorare. z honore generalē
quantū fuit ap̄lus. z sp̄ali inquatū xp̄i
amicus. z singulari inquatūm recubuit
supra xp̄i pectus. z custos ē virginē de
putatus. Sermo. xxxvij. ¶ De eodem
Sermo tertius.

Dilectus meus mihi z
ego illi. Latī.
ij. Istud v̄bum nō p̄t alicui
melius quentre q̄ ioānis q
fuit a xp̄o dilectus. z qui xp̄m sp̄ali amo
re dilexit. Circa sp̄am autē dilectōz qnqz
p ordinē sunt videnda. ¶ Primo q nā
fuit huius dilectōis cā. ¶ Circa qd̄ sc̄ē
dum q prima cā fuit ioānis puritas z i
corruptio. Tales. n. xp̄s amat. Prouer.
xxij. Qui diligit cordis munditiā pp pu
ritatē z grām labioz. h̄bit amicum re
gem. Et qz adeo purus fuit. iō xp̄s cum
eo familiaritatē habuit. Ecc. xxvij. Vo
latilia ad sibi similia queniunt. vñ vnus
volatile fuit xp̄s. ps. Ascendit xp̄s super
cherubin z volauit. Sc̄dm fuit beata v̄
go. Ecc. xi. Breuis in volatilibus ē apis.
Tertium fuit ioānes. q in forma aquile
ē demonstratus. Ista autē tria volatilia
quenerunt: qz sp̄alem familiaritatē ha
buerunt. ¶ Secunda cā ē festina quē
sio. qz in iuuetute ad xp̄m quersus fuit.
Tales. n. xp̄s multum diligit sicut inuif
Matt. x. vbi dicif q xp̄s paruulos am
plexatus fuit. manus eis imposuit b̄ndi
xit ipsis. nunquā alicui senti tales amici
tias ostendit. Sufficit nāqz sensibus q a
xp̄o regant. Juxta illud. Senex puerū
portabat. puer autē senē regebat. q ab
ip̄so nō p̄ciant. ps. Ne p̄cias me in t̄
pore senectutis. q ab ip̄so nō derelinquā
tur. Et vsqz in senectā z senū ne derelin
quas me. ¶ Tertia cā est ipsius ioānis
seruens dilectio. Deus. n. diligit diligē
tes se. Prouer. viij. Ego diligētes me di
ligo. Ip̄e enim ioānes dilexit xp̄m v̄tū
tem. cuius signum est. qz ob sui amorem
oīa derelinquit. Latī. viij. Si dederit hō

oēm subām domus sue pro dilectōne ꝛc. Dilexit morientē cuius signū est. qꝫ iuxta crucem ipse stetit. Dilexit mortuū cuius signū est. qꝫ ad monumentū ipse cucurrit. Bernard⁹. Qui amat ardentius currit velocius. ꝛ puenit citius. ꝛ Secundo videndū est que sunt signa huius dilectōnis. C Prīmū qui deꝫ signum est. qꝫ sua secreta sibi reuelauit ꝛ ea que faciunt ad instructōem fidelē pfecte sicut in euangelio. ꝛ vite pficiendē sicut in ep̄lis. ꝛ glorie ꝛ sumadē sicut in apochalipsi. C Secundū est qꝫ magnis gratijs ip̄s dotauit magnam. n. grām deputauit sibi Isaias qñ deus fecit ip̄m ppham suū. Iacobus qñ fecit ip̄m ap̄lm suū. Lucas quando fecit ip̄m euangelistā suum. Augustinus qñ fecit eū ꝛfessore ꝛ doctore suū. Agnes qñ fecit eā virginē ꝛ sp̄sam suā. In iōāne aut̄ hec oīa reꝫunt. ꝛ Tertū signū est qꝫ multā sibi familiaritateꝫ ostēdit fecit. n. eum suū familiareꝫ. iō vocat dilectulus queꝫ diligebat iesus. Ecc. vii. amicus in domesticis fiduciaꝫ ager fecit eum camerariū qꝫ in thalamo sui sin⁹ reꝫiuit. Deut. xxxiiij. Quasi in thalamo tota die morabit. Fecit eum secretariū. qꝫ secreta sua sibi reuelauit. Isaias. xlv. Dabo tibi thesauros absconditos ꝛ archana secretorū. Fecit eum thesaurariū suū qꝫ matrem suam sibi reliquit. qd̄ ad magnā iocunditatē ꝛ exultatōnem sibi fuit. Ecc. xv. Iocunditatē ꝛ exultatōnem thesaurizauit sup eum. Per que ostēdit qꝫ xꝫs nō tm̄ dilexit ip̄m dilectōne generalī. qua diligit sua ꝛcepta seruātes. Iuxta illud Joā. xv. Vos amici mei estis si feceritis que ꝛcepto vobis. Non tm̄ dilectōne sp̄ali qua diligit sua secreta scientes. Iuxta illud Jo. xv. Vos autem dixi amicos. qꝫ quecunqꝫ audiuistis a ꝛe meo nota feci vobis. Sed etiam dilectōne singulari. qua diligit amicos intimos ꝛ ꝛcordiales. ꝛ Tertio videndū est que sit ista dilectio. Dilectio mundi nō est vera qꝫ ꝛ in vita fallit. ꝛ i morte deserit. ꝛ post mortem amicū obliuioꝫ tradit. Dilectio autem qua xꝫs iōānem dilexit est vera. qꝫ ipsum dilexit in vita. Unde vocat discipulus quem diligebat iesus. Dilexit in morte. quia cum ceteris ap̄stolis ad

ip̄m morientē accessit. Dilexit post mortē. qꝫ ipsum ad suum conuiuiū introduxit. ps. Tenuisti manum dexterā meā me. s. in vita in tui amore ꝛseruando ꝛ in voluntate tua deduxisti me. s. in morte diligendo ꝛ cum gloria suscepisti me. s. post mortem deducendo me ad ꝛuiuiū tuū. C Quarto est videndū que fuit differentia dilectōis petri ꝛ iōānis ad xꝫm. Circa qd̄ sciendū sicut dicit Bernard⁹. Christ⁹ diligendus est fortiter. dulciter. ꝛ sapienter. Petrus ergo dilexit fortiter. quia secum ꝛ in mortem ꝛ in carcerem ire ꝛmisi. Iōānes dilexit dulciter. quia in sinu suo recubuit. Uterqꝫ dilexit sapienter. qui a nullis tentatōibus diaboli. nullis ꝛturbatōibus mūdi. nullis voluptatib⁹ carnis a xꝫi amore poterant euelli. Qui ro videndū ē q̄ sit differentia dilectōnis xꝫi ad petrū ꝛ ad iōāne. Ut. n. qꝫ plus dilexit iōānem qꝫ petrū. ꝛ tm̄ petrus plus videt dilexisse xꝫs qꝫ iōānes. C Circa qd̄ sciendum qꝫ triplex est dilectio. ꝛ Una que consistit in familiaritatis ostēsiōne ꝛ ista magis dilexit xꝫs iōāne qꝫ petrus. qꝫ magna signa familiaritatis iōāni ostēdit. ex eo qd̄ supra ꝛect⁹ suū recubuit. ꝛ m̄fem suam sibi ꝛmēdauit. ꝛ Secda dilectio ē que ꝛsistit in donorū exhibitiōne. ꝛ ista magis dilexit petrū. qꝫ maiora dona sibi ꝛcessit. qꝫ fecit eū ꝛicipē ap̄toꝫ ꝛ suū vicariū dereliquit. ꝛ clauēs regni celorū sibi dedit. ꝛ Tertia dilectio ē qꝫ ꝛsistit in ꝛcordiali amore: ꝛ ista vtrūqꝫ equalit̄ dilexit. Ambo. n. dilexit eq̄l̄ affectōne animi. quia ambo ap̄d deū erat equalis meritū. Sermo. xxxix. ꝛ De eodem Sermo. iij.

In Agredieris in abundantia sepulchꝫ. sicut infertur aceruus tritici in tempore suo. Job. v. Iōānes euangelista non fuit ꝛpositus in sepulchꝫ. sed sponte ingressus est. ꝛ hoc vt iterum renouaretur. vt trit̄ cum iterum renouatur. In verbis igit̄ ꝛmissis tria tanguntur. ꝛ Prīmum est moriendī magna auaritas in hoc qꝫ sepulchꝫ sponte ingressus est. C Valde enim mori affectabat. quia multum desiderabat gustare tam dulce conui-

De sancto iohanne euangelista.

ulum. unde ait. Gratias ago tibi quia dignatus es me ad tuas epulas inuitare: sciens quod ex toto corde desiderabam te. Eccle. xliij. Qui edunt me adhuc esuriunt. Desiderabat videre tam dulce amicum. unde ait. Oportuit in me percipere gratias excitauit eternas. ps. Quando uentura et apparebo ante faciem dei. Desiderabat videre tam preciosum thesaurum. i. uirginem beatam sibi a deo recomendatam. Iob. n. habebat corpus suum ubi thesaurus suus. Desiderabat adungi ad tam locum dum consortium. unde ait. Suscipe me ut cum fratribus meis sis. ps. Ecce quod bonum et quod iocundum habitare fratres in unum. ¶ Secundo ponit meritum copiositas cum deo. In abundantia. Est. n. mortuus in abundantia dierum: quod cum esset. xcix. annorum. Gen. xxv. Mortuus est abraham in senectute bona et plenus dierum. In abundantia meritorum: quod in sua iuuetute seruire incepit: et usque ad decrepitam etatem perseverauit. Eccle. xi. Mane semina semen tuum etc. In abundantia premiorum. Huit enim coronam unam in quantum fuit uirgo incorruptus. aliam in quantum predicator gloriosus. aliam in quantum fuit martyr inuictus: quia in oleo fuit assatus. ¶ Tertio ponit sua felicitas: cum deo. sicut inferi aceruus triticis tempore suo. Triticum. n. in horreum inferi ut homo inde nutriat et in suo tempore seminetur. et iterum renouet. Sic beatus iohannes in celis effillat ut nos nutriat per sua merita et ipse renouet. et in aia per impassibilitatem et in corpore per immortalitatem. De morte quidem sua quattuor sunt opiniones. ¶ Quia cum dixerunt ipsum in celo esse cum corpore glorificato. quod conuenire dicunt dei liberalitati et iohannis dignitati. Deus quidem sibi valde liberalis fuit quod corpus suum custodit ne corruptioni subiaceret ne oleum adureret. ne uenenum noceret. ne gladius desecret. ne mortis dolores sentiret. Si igitur christus corpori iohannis tam liberalis fuit in mundo: non debuit minus liberalis esse in celo. Congruunt etiam dignitati iohannis qui in sinu christi reuoluit: qui christo tam familiaris existit: quod uirginis societatem fecit. a quo angelus adorari noluit. Si ergo aliorum apostolorum corpora sic honorantur in terris. manifestum est quod corpus iohannis sic hono-

rari debuit. quod tanta excellentia dignitate predictum fuit. Postquam autem nullus exhibet sibi honorum in mundo: ueniens est ut corpus eius corpori christi et matris eius societate faciat in celo: sicut fecisse constat in mundo. ¶ Alii dicunt ipsum esse defunctum. et anima glorificatam in celo. Corpus uero in loco hominibus ignoto. deo autem cognito reueruari. sicut de corpore moysi dicit. Postquam quidem deus in aliquo loco sibi cognito per angelorum mysterium corpori dilecti sui honorem exhibere diuinum: putat decet suum habere dilectum. Quare autem diuina prudentia iudicauerat ipsum corpus esse occultatum: iterum diuina secreta est hoc numerandum. ¶ Tertii dicunt ipsum adhuc uiuere et in paradiso terrestri translatum esse. Tunc autem antichristi inde educent et ab isto occidant. unde dicit Theophilus. Christus non negauit iohannem mortuum. nam omne quod oritur moritur: sed dicit. Uolo eum uiuere usque ad finem mundi et tunc patietur pro me martyrium cum helya. postea subdit. Et si assignet eius sepulchrum uiuens intrauit illud et postea discessit. ¶ Quarti dicunt ipsum adhuc uiuere et sub terra dormire. Et hoc uolunt ostendere per uerbum domini quod dixit. Sic enim uolo manere etc. Et exemplo moysi quem adhuc dicunt sub terra dormire. et quod in eius sepulchro nihil nisi manna inuenit quod adhuc ibi quasi flatu quiescit scaturire uis. Sed huic opinioni obuiat Aug. quod ait. Paruas gratias christus suo dilecto fecisset: si ceteris apostolis in gloria regnatis ipse sub terra dormire dicat. Ad uerbum autem domini quod dixit. sic enim uolo manere donec ueniam etc. Rursus Chryso. i. nolo ipsum pro martyrio sumari: sed expectare donec ego ueniens recipiam eum in eterna beatitudine. ¶ Ad exemplum autem de moyse rident Aug. quod scriptura ipsum testatur fuisse mortuum. Si tamen dicitur quod cum helya uiuus appuit: potuit deus de facili ipsum suscitare ad horam. Corpus autem eius uoluit esse absconditum. ne iudei circa corpus eius idolatrias exercerent. De manna autem ipsum scaturiente rident Aug. quod forte propter hoc sit ut eius mors preciosa comedat. quam mortem martyrium non comedat. uel forte propter aliam causam quam ignoramus.

Sermo. xl. De eodem Sermo. v.

Hec est discipulus ille quem diligebat Iesus. Joā. vlt. Magna prerogativa Iohannis in hoc prope dicitur quod ipse specialiter dilectus fuisse probetur. Nos vero eius prerogativas et privilegia videamus. Primum privilegium est quod Christus ipsum specialiter amorem dilexit. nec mirum quod ipse pro amore Christi omnem alium amorem deseruit. scilicet amorem naturalē. id est patris quem in navi deseruit. Amorem carnalē. scilicet uxoris sue quam ob amorem Christi contempsit. Amorem mundanum: quia navem et rema et omnia que habuit contempsit. Amorem proprium: quia propria voluntate dimisit et Christo semper adhesit. Mat. xix. Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te: hoc optatum ad desertionem amoris mundani et secuti sumus te non nos: et hoc optatum ad desertionem amoris proprii. Et subdit. Et omnes qui reliquerint fratres aut sorores. aut patrem aut matrem. hoc optatum ad desertionem amoris naturalis: aut uxorem. hoc optatum ad desertionem amoris carnalis. Secundum privilegium est quod ad omnia secreta eum admisit sicut ad puellam resuscitationem et gloriosam transfigurationem. Si enim Christus volebat facere gratiam apostolis: ipse erat unus de tribus: sicut patet in illius puellam resuscitatione et gloriosa transfiguratione. Si volebat facere gratiam duobus: ipse erat unus de duobus. Nam ipsum solum et Mattheum fecit evangelistam et apostolum. Si volebat facere gratiam unius solum: ipse erat ille solum quod ipsum solum in sinu suo admisit. Tertium privilegium est quod matrem sibi commendantem. Christus namque in hac vita ipse possedit quinq; scilicet corpus. animam. modicam terram. portalem substantiam ecclesiam. et matrem propriam. Corpus namque commendavit Nicodemum. animam patri temporalem substantiam Iude. ecclesiam Petro. matrem Iohanni. quod utique magni amoris indicium fuit. Et ratione rei commendate: quia scilicet tantum thesaurum sibi commisit. Et ratione commendantis. quia scilicet suorum vulnere oblitus matris non oblituscebas: et dilecti discipuli recordabatur. Et ratione modi commendandi: quia non dixit. Ecce servus tuus vel nepos tuus: sed ecce filius tuus. Nec dixit. Ecce domina tua vel matertera tua: sed ecce mater tua. Quartum privilegium est quia profunda sapientia ipsius replevit

Eccle. xv. Aqua sapientie salutaris potavit illum. Nec mirum si tanta sapientia fuit plenus: quia sedit ad fontem divinum. habuit intellectum angelicum. intrauit in causam causarum: et totus transiit in deum. Ad fontem quidem divinum sedit: quoniam supra pectus domini recubuit. De quo fonte tam copiose hausit: quod quasi quidam fluvius paradisi factus fuit. Unde cantat. Quasi unus de paradisi fluminibus etc. Intellectum angelicum habuit. Aug. Sapientia dei ut ait apostolus in cor. hominibus non ascendit. Sed tamen in cor Iohannis ascendit in quantum ipse non homo erat. sed angelus esse ceperat. Intrauit etiam in causam causarum. Unde Origenes. dicit quod Paulus raptus est usque ad tertium celum. Iohannes transiit omne celum. Paulus raptus est in paradysum. Iohannes supra omnem paradysum paradysorum. Transiit etiam totus in deum. Origenes. Nosti cum aliter Iohannes potuit ascendere in deum nisi totus fieret deus. Quintum privilegium est quia supra pectus Christi recubuit. Pectus autem illi erat mensa celestis in qua sunt delitie angelorum. Gazophilatium: in quo sunt thesauri omnium scientiarum. Et fons divinus in quo est plenitudo omnium gratiarum. Quando autem famelicus sedet ad mensam deliciarum valde satiatur. Quando egenus intrat gazophilatium thesaurorum valde ditatur. Quando sitibundus pervenit ad fontem amenum: tunc valde repletur. Beatus ergo Iohannes recubendo supra pectus domini sedit ut famelicus ad mensam angelorum: et ideo fuit valde saturatus. Intrauit tanquam egenus gazophilatium omnium scientiarum: et ideo fuit valde ditatus. Sedit ut sitibundus ad fontem omnium gratiarum. et ideo fuit valde repletus. ista tria tangunt Eccle. xv. Libavit eum dominus pane vite et intellectus. Ecce qualiter famelicus est passus. Aqua sapientie potavit illum. Ecce qualiter sitibundus est potatus. Jocunditatem et exultationem thesaurizavit super eum. Ecce qualiter egenus est ditatus. Sextum privilegium est quia Christus sibi preditorem et non alteri revelavit: prout Petrus Iohanni iuniori. Ex quo ostendit eius magna auctoritas Petrus Damianus. Profert Christus ver-

De circūcisione domini.

buz in medium et totus tacet senatus apo-
 stolorum. Joanes vero cum discipulorum
 persona in se suscepta: vnus consultor
 accedit. Ostendit eius magna potestas.
 Idem. quod apud iudicem pro peccato-
 ribus poterit: qui pro ipsius curie celestis
 senatoribus interuenit: ostendit magna
 nostra securitas. Idem. quod flagitare
 debemus eius auxilium: quez sibi met apo-
 stoli intercessore petierunt. Et qui aduoca-
 tus est summus: humiliter est a minimis
 implorandus. **S**eptimum priuilegium
 est: quod omnium sanctorum perfectionem habuit
 Idem. Quae in virtutibus incomparabi-
 liter Joanes non excedat. **A**postolus na-
 que est in epistolis. **E**uangelista in euan-
 gelio. **P**ropheta in apocalypsi. **F**uit et
 martyr in quantum in oleo adustus. **U**nde
 dicit polieratus episcopus ephesiorum
 Joannes potissimum auream laminam in fron-
 te portans. martyr et doctor in epheso
 obdormiuit. **O**ctauum priuilegium est:
 quod christus de ipso spalem curam habuit.
 cum dixit Petro. Quid ad te. Curam ec-
 clesie petro commisit. curam Iohannis
 sibi reseruauit cum dixit. Sic ego
 volo eum manere donec veniam etc. **E**t
 matri commisit dicens. Ecce filius tuus.
Magnum est esse in cura vicarij dei. i. Pe-
 tri. **M**aius est esse in cura matris dei ma-
 ximum in cura christi. **N**omus priuilegi-
 um est: quia maiori eum christus sua cha-
 ritate repleuit. **Q**uod triplici signo ostenditur.
Primo quia ad monumentum
 prius cucurrit. **S**ecundo quia de charita-
 te plus ceteris loquutus fuit. **M**atthei
 xij. **E**t abundantia cordis os loquitur
 Christo. **M**os est amanti vti amorem su-
 um silentio tegere nequeat. **T**ertio quia
 vsque ad decrepita etatem charitatem
 docuit. **H**ic Joanes cum ephesi morare-
 tur vsque ad vltima senectutez. et vix in-
 ter discipulorum manus ad ecclesiaz de-
 ferretur. nec posset plena verba cōtere-
 re semper dicebat. **S**ilto diligit alter
 utrum. **T**andem interrogatus cur hoc
 semper diceret. **R**espondit quia precep-
 tum domini est. **E**t si hoc solum fiat suf-
 ficit.

Sermo. xli. **D**e innocētibus primo pmo.

Vidi supra montem syon
 agnum stantem etc.
Apoca. xliij. **G**loria et beatitu-
 do istorum paruulorum ex multis
 causis prout ex presenti lectioe colligitur.
Primo ex nobili associatioe: quia associati
 sunt agno. nec mirum si agnus liben-
 ter moratur cum eis. **H**omo quidem liben-
 ter moratur cum sociis suis. **C**hristus
 igitur fuit bethleemita: et isti bethleemite
 libenter homo moratur cum sociis suis
 et isti sunt socii christi. **A**poca. xliij. vo-
 ce qua audiui sicut cytharatorum cythari-
 zantium in cytharis suis. **L**ibenter homo
 moratur cum domesticis et familiaribus suis:
 maxime cum sunt mundi et honesti. et dicitur
 dicitur. **S**ine macula sunt ante thronum dei.
Libenter. n. homo moratur cum similibus
 suis. **I**psi namque fuerunt virgines marty-
 res et innocentes. **L**ibenter igitur christus cum
 eis moratur tanquam virgo cum virginibus.
 martyr cum martyribus. innocens cum inno-
 centibus. **S**ecundo eorum gloria causatur ex de-
 scriptioe cum dicitur. **N**omines nomē eius et nomen
 patris eius scriptum in frontibus suis. **T**er-
 tium autem nomē quod in fronte scribitur
 dicitur. **A**poca. iij. **E**t nomē ciuitatis noue hieru-
 rusalē. **I**ta ergo tria nomina. s. ds. hierlm.
 et iesus. in frontibus eorum sunt scripta. **D**eus
 autem in **B**abylon. idē est quod ar dor. **H**ierlm dicitur vi-
 sio pacis. **J**esus saluator. pro quod dicitur intel-
 ligi quod ipsi habent plenam inflammationem in dei
 dilectione. **P**salmus. xxxi. **D**ixit dominus cuius ignis
 in syon. et caminus in hierlm. **P**lenam
 cognitionem aperta dei visione. i. **L**oc.
 xliij. **V**idemus nunc per speculum in enig-
 mate: tunc autem facie ad faciem. **E**t habe-
 bunt plenam saluationem corporis et aie glori-
 ficatioem. **P**salmus. lxi. **I**n terra sua duplicia
 possidebunt. **T**ertio consistit gloria sp-
 solum in locunda iubilatioe eius dicitur. **E**t ca-
 tabunt canticum nouum. **I**n quo quidam
 canticum tria sunt. s. nouitas. singularitas
 et sonoritas. **N**ouitas cum dicitur. **L**antabunt
 canticum nouum. **D**aymo. **L**anticum no-
 uum cantare: est de incorrupta metis
 et corporis integritate gaudere. **S**ingu-
 laritas cum dicitur. **N**emo poterat dicere can-
 ticum nisi illa etc. **B**eda. **H**oc canticum ce-
 teri electi audire possunt. licet dicere ne-
 queant. quia per charitatem quidam dicitur

eorum celsitudine leti sunt: quauis ad
eorum premia non assurgant. Sonoras
vero notat: cum dicit. Tanquam vocem
aquarum multarum. Illa autem sonori-
tas assimilatur triplici sono. scilicet aquarum
tonitruum et cythare. Scilicet enim qui laudat
deum pro victoria quam habuerunt de
persecutoribus tyrannorum cantat canticum
aquarum multarum: quia per aquas tribula-
tiones intelligunt. Juxta illud psalmus. Saluum
me fac deus quonia i trauerunt aque vi-
sui ad aiam meam. Qui vero laudat deum
per victoria demonum qui stant in aere ca-
lignoso cantat canticum tonitruum. Qui
vero laudant per victoria carnis cantat
canticum cythare. In cythara quidem est
lignum attenuatum et chorda extensa: quia
corpus debet ieiunio attenuari et mem-
bra mortificari. Quarto causat eorum
gloria ex perpetua incorruptioe. cum dicit.
Hi sunt quorum mulieribus non sunt coniung
nati. Merito cuius incorruptioe semper
agnus sequuntur. Unde subdit. Hi sequun-
tur agnum quocumque ierit. Et eisdem cum
eo vestibus albis decorantur. Apoc. iij. Am-
bulabunt mecum in albis. Loram ipso con-
tinue modulantur: sicut supra dictum est
Et corona aurea adornabit. Eccle. lxxv.
Corona aurea super mitram eius. Quinto
causat eorum gloria ex primordiali pas-
sione: quia primi martyres extiterunt. quod
notat cum dicit. Hi empti sunt ex omnibus
primitiis deo et agno. De his primitiis dicit
Exod. xxij. Decimas tuas et primitias si-
tardabis offerre. Christus enim primitias
deo obtulit quoniam istos paruulos ad deum
misit. Chryso. Mittit infantes christus ad ce-
lum. offert noua encenia patri primitias
fructuosus exhibet genitori. Opuli beati
modo nati nunquam tentati non dum ab-
lactati et iam coronati. Aug. Has primi-
tias misit christus patri. venit infans et veni-
unt infantes. Infans ad nos: infantes ad
celum. Non tamen christus obtulit primitias sed
est decimas quas quidem obtulit: viuus:
mortuus et glorificatus. Nam viuus obtu-
lit decimas abstinentiarum quoniam xl. diebus et
xl. noctibus ieiunauit. Mortuus obtu-
lit decimas horarum. quoniam per xl. horas mor-
tuus iacuit. Glorificatus obtulit decimas
dierum. quando resurgens. xl. diebus di-

scipulis apparuit. Et quibus xxxvi. dies
sunt decime anni. Christus tamen voluit su-
peraddere ad inuendum quod in sacrificio dei
semper homo debet plus facere quam minus.
bene ergo dicit decimas et primitias non
tardabis offerre. Non enim tardauit offer-
re primitias qui paruulos obtulit recen-
ter natus. Non tardauit offerre decimas
qui eas obtulit et viuus et mortuus et glo-
rificatus.

Sermo. xliij. De eisdem Sermo. ij.
Hi empti sunt ex omnibus
primitiis deo et agno. Apoc. xliij. Passio isto-
rum beatorum paruulorum primordialis est ex quatuor videlicet ex tpe. nu-
mero causa et loco. Ex tpe quia primi-
tias per christum passi sunt. ideo dicit. Hi empti
sunt ex omnibus primitiis etc. et id facti sunt
erupentes ecclesie gemme. flores primi na-
scantis ecclesie. et plantationes nouelle et im-
mature. Primo namque fuerunt erupentes
ecclesie gemme. Aug. Isti tunc dicuntur mar-
tyrum flores quos in frigore infidelita-
tis exortos velut primas erupentes eccle-
sie gemmas. quedam persecutioe pruina de-
corat. de istis gemmis dicit Beatus. xl. Videbas
coram me vitem in qua erant tres paginae
crescere paulatim in gemmas. et post
flores viuas mature facte. ista vitis est christus
in qua fuerunt tres paginae. scilicet tres mar-
tyrum distinctiones. Quarum vnaper-
tulit gemmas. id est horum martyrum primi-
tias qui fuerunt martyres actu sed non
voluntate. Secunda pertulit flores. id est sa-
ctos confessores qui fuerunt martyres vo-
luntate sed non actu. inter quos prima-
tus tenet Iohannes euangelista. Tertia per-
tulit viuas maturas. id est martyres actu et
voluntate. inter quos primatus tenet ste-
phanus. Secundo fuerunt primi flores
nascentis ecclesie. De quibus dicit Lament. ij.
Capite nobis vulpes paruulas que de-
moluntur vineas. nam vinea nostra flo-
ruit. Vineas. id est ecclesia floruit quando istos
martyres produxit: et in floribus vulpes
demolite fuerunt quoniam herodes et sui compli-
ces istos martyres necauerunt. vnde herodes
vocat vulpes. Lu. xij. Ite dicite vul-
pi illi. Licet autem isti flores fuerunt auidi-
li: non tamen suo odore priuati. Cant. ij.

De innocentibus

Vinee florentes odorem dederunt. **T**ertio fuerunt placentiae nouelle et imature. **I**sa. xvij. **A**si messe totus effloruit: et imatura placentia germinauit. **S**unt enim quedam placentiae que fructum martyrii pertulerunt in senectute: sicut petrus: quidam in iuuetute sicut stephanus. quidam in sua imaturitate seu nouella placentia sicut martyres innocentes. **P**s. **S**ilij tui sicut nouelle oliuae in circuitu mense tue. **S**ecundo eorum passio est commendabilis ex numero. **E**t **I**sa a nobis eorum numerus ignorat tamen ecclesia sub numero magno eos honorat. **V**nde dicit supra. **E**t cum eo ceterum quadraginta milia. quia ergo illa beata societas est tam numero sua: ideo digna est maiori ueneratione. **S**i enim unus miles regis honorandus est: multo fortius militum multitudo: et maxime quoniam esset de cognatione regis: et essent familiares regis et iduti eiusdem regis vestibus. **S**ic tales fuerunt isti paruuli qui fuerunt de cognatione christi: cuius fuerunt de bethleem iuda. **E**t christus de iuda originem duxerit. **S**unt et sibi familiares. **A**poca. xiiij. **H**ic sequuntur agnum quocumque seruit. **S**unt et iduti secum eiusdem vestibus. **A**poc. iij. **A**mbulabunt mecum in albis: quia digni sunt. **S**ecundo sunt digni facilitate exauditione. **S**i enim deus exaudit preces unius sancti. multo fortius preces multorum. nam impossibile est preces multorum non exaudiri. **V**nde et ipsa uirgo beata ad rogandum deum sola non accedit: sed magna societas cum ea vadit. **P**s. **A**stitit regina a dextris tuis etc. **T**ertio sunt digni maiori exultatione. **L**um enim multi sunt qui gaudent: gaudium unius augetur ex gaudio singulorum. **E**t ideo gaudium istorum paruulorum tanto amplius augetur quanto amplius ab inuicem inflamantur. **P**s. **E**cce quod bonum et quod iocundum etc. **A**ug. i li. **P**sal. **Q**uoniam cum multis gaudent in singulis uerbis est gaudium quia seruere faciunt se et inflamantur ex altero. **Q**uarto est idonea dei laude. **S**i enim deo est accepta laus unius sancti. multo fortius multorum. **P**s. **E**x ore infantium et lactentium profecisti laudem etc. **T**ertio eorum passio commendabilis est ex causa: quia propter christum sunt passi. et ideo iure in numero martyrum computantur. **E**t hoc quod accidit ratione persone: quia pro christo passi sunt. imo in singulis christus passus est. **H**ester. vij. **D**ominus noster est cuius

crudelitas reducat in regem. **A**d. l. agl. **I**ta occidit. **S**. penul. qui occasione dant dat: uanum dedisse uidet. **D**ebuit ergo christi pietas illis dare uitam glorie quibus occasio aliter abstulit uitam nature. **S**ecundo hoc accidit ratione singularis gratie. **R**ex eius terrenus quoniam coronauit multos milites secum facit. **X**ristus ergo qui coronatus erat corona paterna: hodie coronatus est corona materna. **E**t ideo nouus rex nouos milites sibi uoluit congregare. **T**ertio hoc accidit ratione innocentie in baptismo sanguis assecute. **B**ern. **I**lle pro christo trucidatus. in fantes dubitet coronari: qui generatos in christo non credit inter adoptiuos filios generari. **E**t sicut tunc circumcisio: nunc uero baptismus sine ullo uoluntatis usu sufficit ad salutem: sic pro christo susceptum martyrium illis sufficit ad sanctitatem. **Q**uarto commendabilis est ex loco: quia in bethleem iudee passi sunt: ex quo tres progenitas assecuti sunt. **P**rimo magna cum christo familiaritates. ex eo quod in ciuitate christi nati sunt. **D**oces enim eiusdem ciuitatis magna solent admittunt familiaritatem habere. magna familiaritatem christus eis ostendit: quia fecit eos de camera sua. **A**poc. xiiij. **L**atabunt quasi canticum etc. **D**e societate sua ibidem. **H**ic sequuntur agnum quocumque seruit. **D**e militia sua: quia tanquam commilitones eiusdem vestibulo eos induit. **A**poc. iij. **A**mbulabunt mecum in albis. **S**ecundo magna in christo societas: quia bethleem domus panis interpretatur. **S**atanas illo pane. **D**e quo dicit **J**oan. vi. **E**go sum panis uiuus etc. **P**s. **S**icut ablactatus super matrem suam: ita retributio in anima mea. **I**. sicut puulus lacte nutritus: postea grandis uisculus ablactatus et ad mensam patris receptus sic fiat retributio in anima mea: ut. **I**. hic lacte matris ecclesie nutritus. tandem ad mensam celestis patrie se recipiat ubi iam non nutritur lacte puulorum: sed pane solido perfectorum. **H**inc est quod abraham non in natiuitate **I**saac: sed in eius ablactatione gratie fecit uisum: ad significandum quod non est plena satietas ad uentera matris: sed ad mensam patris. **T**ertio meruerunt spirituales dei laudationes: ideo nati sunt in bethleem iudee que interpretatur **q**uoniam dicitur. **M**agnus eius est **q**uoniam dicitur dno corde. **M**agnus est **q**uoniam dicitur dno corde et ore. **M**aximus corde: ore. **S**upremum et **q**uoniam dicitur eius

sanguinis effusione. Taliter confessi sunt isti paruuli de quibus dicit ecclesia non loquendo: sed moriendo confessi sunt. Phil. i. Magnificabit xps in corpore meo siue per vitam siue per mortem etc.

Sermo. xliiij. De eisdem sermo. iij.

Surge et accipe puerum et matrem eius et fuge in egyptum etc. Circa istud euangelium plura uideanda occurrunt. Primo quare xps fugit, quod quidem fecit multiplici de causa. Primo in christo, propter ostensiones humane nature. Quantum enim ad diuinam non habuit necesse fugere: sed potius nullus cum potuit effugere. ps. Quo ibo a spiritu tuo et quo a. f. etc. Secundo propter uictoria sue sapientie. Fugiendo enim herodem uicit et sibi milites acquisiuit. Petrus rauo, bellicosus si in bello fugit: artis est non timoris. Tercio propter documentum: ut ex hoc nos doceat nullum debere indignari, si innocenter ab impijs persequatur. Joa. xv. Si me persecuti sunt et uos persequent. Hiero. A cunabulis ecclesie non defuit iniquitas peccatorum: iusticia patiens pro quarto propter exemplum: ut ex hoc informemur nobis fugiendum esse. Ad fugam prouidentie: quam scilicet maiori utilitati reseruamus. Mat. x. Cum persequerent uos in ciuitate ista: fugite in aliam. Ad fugam cautele. Sicut enim quidam uictoria que non potest uici nisi fugiendo. i. Cor. vi. Fugite fornicationem. Ad fugam passionis: quam a facie malorum fugimus ut occasionem subtrahamus. Cetero uidentium est de personis que fuerunt in ista fuga: que fuerunt maria: ioseph et puer iesus. Istud personatum est inueniendum in bethleem a pastoribus in fugiendo in egyptum et in redeundo. Siue ergo herodem. i. dyabolum fugias siue de egypto. i. de peccato redeas. siue in bethleem. i. in gratia maneat semper tecum habeas maria. i. amaritudinem penitentie. Puer. i. puritatem conscientie: et ioseph. i. augmentum uirtutis et gratie. Tercio uidentium est de contingentijs in uia. Ibi enim xps manifestauit suam maiestatem. Nam sic legitur in historia tripartita. Arbor que dicitur pccera in uia exiit usque ad terram inclinata puerum simpliciter adorauit. Secundo manifestauit suam bonitatem: in eo quod parentes suos in uia pauit. Nam sicut legitur in

libro de infantia saluatoris: cum sub quadam palma altissima quiesceret et esurirent atque sitiret palma ad preceptum pueri usque ad terram se inclinans fructus colligendos obtulit: et de sua radice fontem produxit. Tercio manifestauit suam pietatem: quia parentes suos a latronibus defendit. Cum enim latrones irruissent quod eos expoliare uolebat. unus eorum respiciens puerum ait: Vere dico uobis si possibile est deus incarnari: dicerem istum puerum deum esse. et sic socios suos induxit ut eos illesos abire permetteret. Iste uero fuisse ille latro cui postea dominus dixit: amen dico tibi: hodie mecum eris in paradiso. Quarto uidentium est de ira herodis: pro eo quod dicitur: Iratus est ualde. Iratus est quidem propter regni zelum. Prover. xix. Sicut fremit leonis: sic et ira regis. Aug. Quid erit tribunal iudicantis quam superbos reges curia terrebat infantis: propter suum preceptum. Lix. Magi retinentes herodem ad dandam causam dolorum propter cesaris metum quod preceperat ne sine sui imperio aliquis rex diceret uel esset. Quinto uidentium est de seuitia herodis: pro eo quod dicitur: Occidit omnes pueros. Excessit enim in tribus. scilicet in numero: quia cum deberet occidere unum occidit omnes. In loco: quia cum deberet occidere bethleem: inuitas: occidit et finitimos. In tempore: quia cum deberet occidere anniculos: occidit et bimatos: et infra. Huius autem tanti excessus quadruplex fuit causa. Prima eius implicabilis ira. Prover. xvi. Ira non habet misericordiam: nec erumpens furor. Secunda eius seuitia: quia in sanguine delectabitur. Eccl. viij. Quasi autem nihil est ante eum sanguis. Tercia est astutia: ut scilicet omnes occidendo ille non posset euadere quem querebat. Sed dicitur Job. v. Apprehendit sapientes in astutia eorum. Quarta est diuina prouidentia que ex tanta herodis seuitia tantam sibi martyrum multitudinem conuulauit. Sexto uidentium est de tempore occisionis pro eo quod dicitur: Uidens quod illusus esset a magis. per quod dicitur intelligitur quod facta fuit communitio post epiphaniaz. sed tamen in glo. post annum et quattuor dies pueroz occisio facta fuit. Distulit enim triplici de causa. Primo propter discrepantiam: quia in glo. magis discredidit putans eos falsa stelle apparitione delusos. Secundo propter

B

astutiā: vt. s. dissimulādo puer in mediū deduceret. ¶ Tertio ppter moiaz ptra-
ctam. Fuit enim romā a cesare citatus.
Et sic fere per annū ipeditus fuit. ¶ Se-
ptimo videndū est de fletu matruz p eo
q̄ rachel z nō iacob inducīt ad ploran-
dūz. Matres enīz cū sint magis passibi-
les p̄suenerūt plus dolere de filioz ad-
uersitate q̄ patres: z patres plus gau-
dere de eoz p̄speritate q̄ matres. Istud
inuit salomon dicēs Prover. x. filius sa-
piens letificat patrē: filius autē stultus
mestitia est matris sue. Mater eiz plus
diligīt: z ideo plus dolet qm̄ filius p̄dit.
q̄ autē plus diligat oīdīe triplici rōne.
¶ Prima est qm̄ mater dat plus de sub-
stantia sua filio q̄ pater: z ideo maiorem
partē videt̄ habere. ¶ Secūda cā ē qm̄ ma-
ter plus laborat circa filiū q̄ pater. Istud
autē circa qd̄ magis laboramus: magis
diligim⁹. ¶ Tertia cā est qm̄ mater plus
ē certa q̄ pater. Et iō mater diligīt filiū
tanq̄ rez certā. pater vero aliq̄n minus
diligīt tanq̄ rez dubiā. ¶ Octauo vidē-
dū est de morte herodis: p eo quod dī.
Erat vsq̄ ad obitū herodis. Adors enīz
sua fuit mors pessima: qz manu pp̄ria se
occidit. Herodes qd̄ iniuste effudit san-
guinē paruloz. Et ideo bibit sanguinē
pp̄riū quē gladio in ventre imerso effu-
dit. Bibit sanguinē filioz: qz filios pro-
prios steremīt. Un̄ augustus cesar hoc
audito dixit: Mallē eē herodis porcus
q̄ filius. qz cū sit p̄selitus porcis pareit
z filios occidit. Legit̄ ē in quadā croni-
ca q̄ herodes quēdā filiū suū paruulūz
in bethleē tradiderat nutrēduz: qz euz
ceteris paruulis occisus est. Et qz herod-
des sic sitiuit sanguinē paruuloz: sic bi-
bit sanguinē pp̄riū z domesticū furores
diuīnū. Ideo p̄t̄ sibi cōuenire qd̄ dicit̄
Apoc. xvi. Iustus es dñe qui hoc iudica-
sti: qz sanguinē sanctorū tuoz suderūt: z
sanguinē de disti eis bibere vt digni sūt.
¶ Nono est videndū de subtractōe lau-
dis: qz ecclesia subtrahet cātica laudis z le-
ttie. Et hoc primo in signū fletus: quem
matres habuerūt. Secūdo in signū sta-
tus: qz scz in lūmbū descenderūt. Tertio
in signū incolatus. quem virgo beata
puer z ioseph fugēdo i egyptū fecerūt.

Magna p̄ passione dignūz fuit z ppter
pueri tenerā etatez. ppter puerperū no-
uitatē z ppter ioseph senectutez.

Sermo. xliiij. Eodē die sermo. liij.

Mitrens occidit oēs pue-
ros. In his ver-
bis tria tagunt. ¶ Primo he-
rodīs iniqua sentētia euz dī:
Mitrens. ¶ Secūdo eius sentētia cum dī:
Occidit. ¶ Tertio paruuloz innocentia
cum dī: Oēs pueros. ¶ Sentētia autem
dī iniusta tribus modis. Aut ex animo:
qm̄ ex ira vel turbatōe proferit. Aut ex or-
dine: qm̄ ordo iuris omittit. Aut ex cau-
sa: qm̄ sufficēs causa n̄ suffragat. ppter
hec aut̄ snia herodīs iniusta fuit. ¶ Pri-
mo ex aio: qz ex ira z p̄turbatōe ipsaz p-
tulit. Nā in aduentu magoz dī q̄ turba-
tus est. hic autē dicit̄ q̄ iratus est valde.
Ibi enīz turbatus est ppter p̄digij noui-
tatez: vel ppter romanoz timorem. Hic
autē turbatus ē ppter magoz deceptio-
nez: z timens regni sui amissionē. Et in
tali turbatōe z ira sentētia p̄tulit. Et iō
eius snia ex animo iniusta fuit. Joan. i.
Ira enim virtū iustitiaz vel nō operatur.
¶ Secūdo fuit iniusta ex ordine. Ut dicitur
enīz ad pueri iquisitionē ordinate pro-
cessisse. Primo eiz quesuit de loco nati-
uitatis a doctoribus legis. Secūdo de tpe
ab ipsis magis. Tertio iquiri mādāt de
p̄sona dicens: Ire z interrogate diligen-
ter de puero z tē. Istū autē triplicē iquisi-
tōis ordinē insidiosē faciebat. nō vt pue-
rū adoraret: sed vt p̄deret. z ideo ei⁹ sen-
tētia ex tali ordine fuit iniusta. Jō Dan-
vij. assimilatur vrsō: in cuius ore erant
tres ordines dentū. Iste vrsus ē insidia-
tor herodīs. Thren. iij. Vrsus insidias fa-
ctus est mihi. Hic habuit in ore suo tres
ordines. qz ab ore suo tres de xpo emana-
uerūt inquisitiones: sed tamē fuerunt ordi-
nes dentū z vrsi: qz insidiosē faciebat z
lacerare intēdebat. ¶ Tertio fuit ex cau-
sa: qz innocentes dānauit. Dan. xiiij. Nūc
petas tua ve. que operaberis prius iudi-
cans iudicia iniusta: innocentes oppri-
mens z dimittēs noxios. ideo ipsi beati
paruuli innocēter dānati vindictam pe-
tunt a deo dicentes Apoc. vi. Usq̄quo
dñe sanctus z verus non iudicas z vin-

dicat sanguinē nostrū de his qui habi-
tant in terra. **S**ecūdo ponit herodis se-
uitia cum dī: Occidit. Et q̄ sanguinē in-
nocentē iniuste dānauit: ideo iuste dāna-
tus est. Unde effusio sanguis puulorum
nō poterit i iudicio occultari: sed mani-
festabit a terra reuelate. **Ysa. xxvi.** Reue-
labit terra sanguinē suum &c. **Job. xvi.**
Terra ne opiaris san. meū. **Et** ipso par-
uuloy sanguie proclamate. **Un̄** dicit lu-
dex **Ben. iij.** Vox sanguinis fratris tui
clamat de terra ad me. **Et** tota celesti cu-
ria iterpellante. **ps.** **U**ndica sanguines
sanctoy tuoy qui effusus est. **Et** dei iusti-
tia req̄rete. **Ezech. iij.** Sanguinē aut̄ de
manu tua regrā. **T**ertio ponit parui
lo inocētia cum dī: Pueros. **In** herode
qdē erat malitia: in istis inocētia. **In** il-
lo caliditas: in istis simplicitas. **In** illo
potētia: in istis infirmitas. **Pugnabat** er-
go cū inocētia malitia: cū simplicitate
caliditas: cū infirmitate potētia & crude-
litas. **Sz** in isto bello inocētia malitiam
vicit: astutia simplicitas fregit: potētia
infirmitas superauit. **I**stud triplex belluz
adhuc quotidie geritur. **Eccl. iij.** **U**erti-
me ad alia: & vidī calūnias q̄ sub sole ge-
runf. **Ecce** quomō ipugnat astutia sim-
plicitatē & lachrymas innocentū. **Ecce**
quō ipugnat malitia inocētia nec posse
resistere eoy violētē. **Ecce** quō ipugnat
potētia infirmitatē.

Sermo. xlv. **D**e sancto thoma
cātuariensi Sermo primus.

PRO iustitia ago-
nizare: p̄ anima tua & vsq; ad
mortē certa p̄ iustitia. **Eccl. iij.**
Pugil fidelis & miles strenu⁹ in sua pu-
gna tria dī habere. s. cām legitimā: intē-
tionē rectā & finalē p̄seuerantiā. **Et** his
trib⁹ beatus thomas in sua passione cō-
mendat. **P**rimo a legitima causa cuz
dicit: **P**ro iustitia agonizare. **D**escribit
aut̄ iustitia q̄ sit virtus reddēs unicui-
q; ius suū. s. deo obediētia: sup̄iori reue-
rentia: pari cōcordia: inf̄iori disciplinā:
inimicis paciētia: miseris & afflictis cō-
passionem operosa & sibi sanctimonā.
Pro tali iustitia sanct⁹ thomas pugna-
uit. **Et** dedit enī primo deo obediētia:

q̄ maluit obedire deo q̄ regi p̄tra deuz:
& ideo regis irā p̄tra se puocauit. **Actū**
v. **O**bedire oportet deo magis q̄ homi-
nibus. **Et** secūdo dedit sup̄iori reueren-
tia: i. sumo pontifici. **Nā** cū quadā vice
a rege artat⁹ voto eius annuisset: ab al-
tari postmodū se suspēdit donec per sū-
muz pontificē est restitut⁹. **Eccl. x.** **I**n me-
dio fratruz rector illoy i honore. **Et** ter-
tio dedit pari concordia. vnde dī de eo
q̄ saluo semp rigore sub decētia vestuz
& apparatu vtesilū p̄cordabat moribus
singuloy. **ad Roma. xij.** **S**i fieri pōt qd
in vobis est cū oibus hōibus pacē haben-
tes. **Et** quarto dedit subditis disciplinā
vnde dī de eo. **S**apiētia qua p̄ditis erat
in ecclesia malignoy ph̄bebat insultus.
Prouer. xxix. **S**tultitia colligata est in
corde pueri: & virga discipline fugabit
eaz. **Et** quinto dedit inimicis paciētia:
q̄ in exilio positus pro rege ac regno an-
glicē semp orauit: & suis occisoribus nul-
lus ipatiētie verbū dixit. **Luce. xxi.** **I**n
paciētia vestra possi debitis aias vestras.
Et sexto dedit miseris cōpassionē ope-
rosa: q̄ quotidie. xij. pauperuz pedes
curuatis genibus abluēbat. & post refe-
ctionē cuiuslibet quattuor argēteos p̄ co-
ruz vsibus cōsumēdos erogauit. **Et** se-
ptimo habuit in se sanctimonā: q̄ virgi-
nitatē seruauit: & carnē suā ieiunijs & ci-
licio macerauit. **Heb. xij.** **P**acez sequimī
cū oibus & sanctimonā &c. **Et** q̄ sic iu-
stitia seruabat pōt dicere cū **Job. xxix.**
Iustitia idutus suz: & vestiu me sicut ve-
stimēto. **I**lle qui est idutus ab omni par-
te est reclusus. **Sic** beat⁹ thomas iustitia
sult idut⁹ a dextris: q̄ ipsaz defendit in
apice pōtificals dignitatis. **Et** sinistris
q̄ ipsaz defendit i exilio relegat⁹. **Ante**
se: q̄ ea que sui p̄decessores in p̄iudiciuz
ecclesie p̄cesserāt ipse noluit cōfirmare.
Post se: q̄ in his que petebat rex assen-
tire noluit vidēs imminere futuruz pericu-
luz aiaruz. **Et** secūdo cōmendat ab iten-
tione recta: cum dī pro aia tua. **M**ulti-
eim sunt q̄ pugnat pro substantia sua &
pro pelle sua & gloria sua: sed pauci pro
aia sua: cuz tū ibi magna pugna regrat.
Mat. xi. **R**egnuz celoy vīm patif & vio-
lēt̄ rapiūt illud &c. **Et** ponit ibi triplex.

De sancto thoma catuariensi.

vocabulū violētiaz designās. s. viz z vio
 lenti raptū illud. ad resignādū q̄ tales
 triplē vim debēt inferre. s. rōi intelle-
 ctum captiuādo. ij. Loz. x. In captiuita-
 tem redigētes intellectū. voluntati ip̄az
 a suis cōcupiscētis auertēdo. Eccl. xvij.
 Post cōcupiscētias tuas non eas zc. Et
 opatiue opa sortis aggrediēdo. Proue.
 xl. Manū suam misit ad sortis. Vel p̄t
 dicit q̄ ponit ibi illud triplex vocabulū.
 ad inuendū q̄ qui vult habere fortissi-
 mū celt castrū. debet habere audacē ani-
 mū ne sit formidolosus. strenuū conatū
 ne sit otiosus. tolerātiāz cōtra quodlibz
 aduersum ne sit delitiosus. Ista tria ge-
 nera hominez de bello deiiciūt. vt habet
 Deut. xx. Quis ē homo formidolosus z
 corde pavidus. ecce formidolosus. Quis ē
 homo qui edificauit domū nouā zc. Ec-
 ce qui otiosi volūt i domo quiescere z nō
 ire ad laborez. Quis est homo qui de sp̄o
 sauit vxorē zc. Ecce delitiosi qui delitijs
 volūt vacare. Sed beatus Thomas ha-
 buit audacē animū: q̄ cōtra regē causāz
 ecclesie audacter defendit. Strenuū co-
 natū: q̄ antequāz vellet excedere in exi-
 lium se mitti p̄misit. Tolerantiā contra
 quodlibet aduersuz: q̄ morte z sustinuit.
 Tertio cōmendat a finali p̄seuerātia:
 cū d̄: vsqz ad mortē certa p̄ iusticia. Ve-
 re vsqz ad mortē p̄ iusticia pugnauit:
 q̄ p̄ ipsa defendenda quadruplex mar-
 tyriū sustinuit. Primo fuit in rex ab-
 latione: q̄ fuit omnibus rebus ecclesie
 spoliatus. Et quāuis sancti viri ablatio-
 nem rerū libenter sustineant. volent ta-
 mē inquātū erant substētamentū paupe-
 rū: z inquātū vident ea cōsumi vsibus i-
 piorū. Ista aut̄ talis patiētia quoddam
 martyriū ē. Grego. Sine ferro martyres
 esse possumus si patiētiaz veraciter i ani-
 mo custodimus. Secūda fuit in suo-
 rū p̄p̄inquinā p̄secutione q̄ magnum
 dolorē z cōpassionē generauit sibi. Greg.
 Qui dolorē exhibet in aliena necessitate
 crucē portat in mēte. Tertium fuit in
 exiliū relegatiōe: q̄ a patria sua fuit ex-
 pulsus z per diuersas puincias exul ef-
 fectus. Fuit enīz de numero eoz de qui-
 bus dicit Heb. xi. Circulerūt in melioris
 z in pellibus caprinis egētes: angustia-

ti: afflicti: quibus dign⁹ nō erat mūdus
 Ipse eim circuiuit: q̄ per diuersas patri-
 as z terras pegrinatus fuit: z in pellibus
 caprinis: q̄ cōstitutum deferebat. fuit
 egēs: q̄ omnib⁹ bonis spoliatus z angu-
 stiatus p̄pter cōpassionē afflictioz: affli-
 ctus p̄pter p̄ditionē inimicoz. Et quia
 mūdus eo dignus nō fuit: sō deus d̄ mū-
 do ip̄m abstulit. Ysa. lviij. Et facie mili-
 tie collectus ē iustus. Quartū fuit in
 sua occisione: q̄ eius cerebrū sp̄serunt z
 eū crudeliter occiderūt. fuit eiz de nume-
 ro illoz de quibus d̄ Heb. x. In occisiōe
 gladii mortui sunt. ps. Gladiū euagina-
 uerunt peccatores zc. Sed certe gladi⁹
 eoz intrauit in corda ip̄soz: q̄ alij digi-
 tos diserpentes. alij sanie defluētes. alij
 paralisi dissoluti. alij ementes effecti mi-
 serabiliter mortui sunt.

Sermo. xlvi. De eo dē. Sermo. ij.

Iustus iustificet
 adhuc: z sc̄tus sc̄tificet adhuc
 Apoc. xxij. Beatus thomas lz
 in vita sua fuerit z iustus z sc̄tus. in pas-
 sione tñ sua fuit magis iustus z sanctus
 ostēsus z hoc p̄pter septē cōditōes que
 in passiōe sua repiunt. Primo nanqz
 fuit passus in loco sc̄to. i. i ecclā ad inuē-
 dū q̄ ip̄e ecclā cōsecrabat. z ecclā ip̄m
 magnū z sanctū ostēdebat. locus siqui-
 dē alqñ sanctificat locatū: sicut tēplum
 sanctificat aurū. vñ Matth. xxij. Quis
 malus ē aut aurū aut tēplū qd̄ sanctifi-
 cat aurū. Alqñ vero locatū sanctificat
 locū. sicut corpus xp̄i z relique sc̄toz
 q̄ sanctificat locū in quo recōdunt. Al-
 qñ vero locus sanctificat locatū z econ-
 uerso. Sicut p̄z in arca que tabulas san-
 ctioz ostēdebat. z tabule arcā sanctio-
 rez reddēbat. In hoc igit q̄ thomas pas-
 sus ē in ecclā ip̄e ecclā sanctiore red-
 didit: z ecclā ip̄z sanctiore ostēdit. Se-
 cūdo passus ē in officio sc̄to. ad inuēdū
 q̄ de laude vie trāsibat ad laudē patrie
 vbi oīa que sunt in hōie cōuertuntur ad
 laudē. Nā visus allect⁹ dei admirabili vi-
 sione clamabat z ait Hester. xv. Valde
 admirabilis es dñe z facies tua plena est
 gratiaz. Odoratus affectus tā mirabilis
 odore. dicit Lan. i. Trahe me post te cur

remus in odorē vnguentōrum tuorum. Au-
ditus recreatus angelica sublatiōe. dicit
Lan. v. Sonet vox tua in auribus meis
et os dulcoratū laude dei. dicit ps. Re-
ple os meū laude et cetera. Manus iocūdi-
tate xp̄i aplexatiōe. dicit ps. Dēs gentes
plaudite manibus. C Tertio passus est
in mēbro sancto. i. in capite sacro oleo
delibuto. Est autē quadruplex caput.
C Primum est supsubstantiale. s. de^o. Istū
non erat in beato thoma lesus: sed vili-
genter cōseruatus. nam instar serpētis
corp^o exposuit et caput p̄seruauit. C Se-
cundū ē rōnale qd ē ipsa mēs siue supe-
rior ps rōnis. Istud s̄l̄r non erat lesum
p̄ aliquas passētias vel murmuratiōē.
C Tū dē de martyribus. Non murmur re-
sonat nō querimonia et cetera. C Tertius est
spūale scz ipse platus qui est caput eccle-
sie. et quātū ad hoc persecutoribus resti-
tit et corpus ecclesie defendit. ad Col. i.
Adimpleo ea que desunt passionibus
xp̄i in carne mea p̄ corpore eius qd ē ec-
clesia et cetera. C Quartū ē corporale et istū se-
riendum exposuit: et caput xp̄i in se con-
seruauit. Sicut opponit quis brachium
vt ab ictibus caput custodiat. C Quar-
to passus est in tpe sancto scz in tempore
dñice natiuitatis ad inuendū q̄ sicut
xp̄s natus erat in terris: sic ipse nasce-
batur in celis. Alia eim sancta mō cōci-
pit per bona p̄posita. parit autē per bona
opa. nutrit vero per dei verba. Hoc autē
hic facit gemēdo: tunc autē facit gauden-
do. Apocal. xij. Adulter amicta sole et cetera.
Tūc aīa est amicta sole: qñ sequit xp̄i cō-
uersationē. Tūc hz coronaz duodecim
stellaz quādo seruat doctrinā duodecim
ap̄torū. Tūc hz lunaz sub pedibus: quā-
do hz terrena sup affectibus. Clamat at
qñ parit: qñ in p̄nti seculo igemiscit. Tū-
dem raptus et filius eius ad thronū dei:
qñ post generationē que sit cū dolore in
mūdo generant filij eius cū honore i ce-
lo. C Quinto passus ē p̄ causa facta: qñ
p̄ libertate ecclesie defendēda. In veteri
lege nulla erat libertas sed seruitus. Ij
enim haberent liberū p̄rem. s. deū. habe-
bant tñ ancillā m̄rem. s. synagogaz. Pe-
trus autē sequit ventrem et vētris condi-
tionē quātū ad libertatez et seruitutem.

Erāt tñ sibi quidā totalr seruus: qui. s. ha-
bebant ancillā m̄rem. s. synagogā: et ser-
uum p̄ez. s. diabolū. Jo. viij. Vos ex pa-
tre diabolo estis. In noua autē lege est li-
bertas: qñ nascimur ex libero patre scilz
deo. et libera m̄re. s. eccle. Gal. iij. Nō su-
mus ancille filij sed libere. Sūt tñ et ibi
qdas serui qui vident eē filij dei et eccle-
ie p̄ fidem: et sunt filij diaboli p̄ opationem
Jo. viij. Dis qui facit pctm̄ seruus ē pec-
cati. Xps ergo vos seruos redemit. i. Lo-
rin. vij. Precio empti estis. Redemptos
manu misit. i. extra ptatem diaboli po-
suit. Jo. viij. Si filius vos liberauerit ve-
re liberi eritis. Liberos in filios adopta-
uit. ad Roma. viij. Non enim acceptistis
spūm seruitutis et cetera. Et de hoc chirogra-
phum fecit. ysa. xlix. Ecce in manibus
meis descripsi te. Talemigif libertatem
thomas defendit: et iō martyriū passus
fuit. C Sexto passus ē inter manus san-
ctas. s. inter monachos. Corpus christi
postquā p̄ri imolatū fuit a nullo p̄pha-
no fuit cōtractum: sed a viris sanctis fu-
it a cruce depositū et sepultū. Corpus au-
tē sancti thome fuit organū spūs sancti
margarita dei et hostia xp̄i. Ipsi autem
p̄secutores fuerunt canes: iō nō debue-
runt tangere organū spūs sancti. et quia
erāt porci nō debuerūt cōculcare marga-
ritam dei. Mat. vij. Nolite sanctū dare
canibus et cetera. et qñ p̄secutores erant p̄pha-
ni: iō non debuerūt cōtractare hostiam
xp̄i. Corpus ergo beati thome a ministris
dei tñ tangi debuit postquā tāquam sa-
cra hostia imolatū fuit. Nam et in vete-
ri lege hostia deo imolata non tangebatur
nisi manibus sacerdotū. C Septio erat
approbatus ab angelis sanctis. Nam si-
cut dī dū requirē eternā dicere: audite
sunt voces angeloz dicentiū. Letabitur
iustus et cetera. Et hoc fecerunt angeli p̄pter
dubiū tollēdū. Cum enim nō fuerit pas-
sus ab infidelib^o nec p̄p̄ fidē: s̄z a xp̄ianis
et p̄ iusticia voluerūt angeli ostēdere hūc
veruz eē martyrem p̄pter cōsumile offi-
ciū. quia officiū angelū ē ecclesiam defen-
dere et custodire. ysa. lxij. Super muros
hierusalē p̄stitui custo. et cetera. Domus
autē eiusdem officij et artis honore sibi i-
pendunt p̄pter p̄uilegium. angeli eim

sunt virgines p naturā: z thomas fuit virgo per grām: z ideo tāquā sibi simi- lem pūilegio spālī ipm honorāt p lau- dem diuinā. Eccl. xij. Omne animal diligit sibi simile.

¶ Sermo. xlvij. ¶ De eodem. Sermo tertius.

Qui mihi ministrat me sequat zc. Jo. xij. Beatus Thomas hūit quattuor ma- gna pconia. ¶ Primo nāqz habuit pla- tionē dignā: qz fuit dei minister. vñ dicit Qui mihi ministrat zc. Ad bonū autes ministrū tria requirunt. s. mūditiā: fide- litas: z prudētia. Nemo enim vult mini- strū inūdū vel infidelē seu fatuū. De pri- mo ps. Ambulās in via imaculata hīc mihi ministrabat. de alijs duabus Luce. xij. Quis putas ē fidel' dispēsator z pru- dens zc. Beatus ergo thomas fuit mini- ster dei ppter mūditiā: qz integrā casti- tatē seruauit: z ppter sapiētiaz qz iura ecclesie sapiēter defendit. z ppter fidelitatem: qz de tribus que sibi cōmisit sibi fideliter descriuit. s. de corpe p macera- tiouē. de aīa per sincerā dilectionē. z de rebus p liberalē distributionē. ¶ Secū- do habuit cōpassionē xpō cōsimilē z ac- ceptā: tō subdit me sequat. In passio- e qdē xpī mltā p mēdabilia fuerūt. ¶ Pri- mū ē libera volūtas. ysa. liij. Oblatus est qz ipse voluit. Similiter z thomas volū- tate passus fuit: vñ cuz monachi fores eccle clauderēt beatus thomas eas refe- rans dixit: non ē ecclā vt castrū custodi- enda z sic occisoribus ebuiauit. ¶ Scōz ē imēsa charitas que tāto fuit in xpō qz solus mori voluit z ceteros illesos serua- ri pcepti dicens: Si ergo me queritis fini- te hos abire. Sllr z thomas dixit: si ca- put meū queritis pcepto ex parte dei ne cui dā clerico vel layco noceatis. ¶ Ter- tiū ē magna vtilitas qz xpō passus ē pro iusticia ecclie acquirēda. ps. Annūciaui iusticiā tuā in ecclia magna. Sllr z tho- mas passus ē p iusticia ecclia defenden- da. ¶ Quartū ē deuotiōis suauitas qua xpō tam plenus fuit qz inter vulnera pa- tri se recōmendauit dicens: Pī in manus tuas cōmendō spūm meū. Similiter z

scūs thomas dum occideret dixit deo z bte Mariē z scīs oibus z beato Diony- sio cām sancte ecclesie z meipsum p mē- do. ¶ Quintum ē constantie firmitas: tam cōstās eiz fuit xpō qz nō cessit ppter iniurias verboz: nec pp supplicia tormē- toz. Sllr z thomas recepit cōtumelias cū ei dixerūt: Capite furē suspēdite. la- tronē z p ditorē. Multas iniurias in re- bus ppūis: qz fuit omnibus spoliatus. Et multa supplicia in tormētis: qz fuit i oibus membris punitus z exterebratus s; nō in nullo potuit cōmoueri. ¶ Tertio habuit vitā sanctā. z hoc notat cū dicit: Siquis mihi ministrat zc. Ipse enim se totū ministrante deo: qz se totū diuinis obsequijs mancipauit. Et sicut in passio- ne: sic z in vita se xpō cōformauit. chris- tū nāqz habuit humilitatē que maxime ap- paruit in pedūz ablutōe. Cōmunitatē qz apparuit i benigna cōuersatōe. Baruch ij. Post hec in terris visus ē z cū homi- nibus puerat' ē. Asperitatē que appa- ruit in aduersoz ppeffione. ps. propter verba labioz tuoz ego custodiui vīas duras. Sllr z beatus thomas tātam ha- buit humilitatē qz singulis dieb' pedes pauperū tredecim abluēbat. z quattuor argēteos cuiuslibet tribuebat. Tanta ha- buit et cōitatē qz saluo honestatis hono- re se oibus pformabat. Seneca. Id aga- mus vt meliorē vitam sequamur qz vul- gus. nō vt cōtrariā alioquin quos emen- dare volumus fugamus a nobis z auer- timus. Tantaqz habuit asperitatē qz ietu- nys corpus suūz macerabat: z cilicio mē- bra sua do mabat. Gal. v. Qui autes sunt xpī carnē suāz crucifixerūt cū vitis z cō- cupiscētis. ¶ Qu arto nūc habet claritatem eternā: cū dī: Ubi ego sum illic z minister meus erit. Circa quod notādū qz xpō ē in dextera patris. Mat. vlti. se- det a dextris dei. Et in gloria patris. Phl. ij. Dominus iesus xpō in gloria ē dei pa- tris. Et in lumine patris. i. Tim. vi. Lu- cem habitat inaccessibilē: Et in throno patris. Apoca. i. Sicut z ego vici z sedi cum patre meo in throno eius. Beatus ergo thomas ē in dextera dei: qz recepit oīum beatorū affluentiam. ps. Delecta- tiones in dex. tu. vsqz in finem. Est i lu-

mine dei q; habet visionē apertā. i. *Loz. xij.* Videmus nūc per speculū i enigma te. nūc autē facie ad facie. Est i throno dei q; hz regiaz dignitatem. *Prover. vlti.* Nobilis in portis vir eius cū sederit cūz senatoribus terre. Est in gloria dei: q; habet osum bonoz securitatē z eternitatē. *Aug. in li. cōfessio.* Ipse erit finis desideriorū nroz qui sine fine videbit: sine fastidio amabit sine fatigatōe laudabitur.

Sermo. xlviii. De sancto siluestro papa. Sermo primus:

Adeo est omnis medela: z a rege accipies donationē. *Ecc. xxxvii.* *Cōstantinus* impator: cū lepra eēt p̄fusus a siluestro ē curatus: z curati nō fuit ingratus. *In verbis p̄missis p̄uo ponit eius miraculosa curatio: cū dicit: Adeo est ois medela.* *Secūdo cōstantini grata recognitio: cū dicit: A rege accipies donationem.* *Circa p̄mū notādū q; cōstantin⁹ curatus ē p̄ siluestrū per virtutē baptismi.* *Circa quē baptismū quattuor p̄sone cōsiderant. s. apostoli. cōstantinus. siluester. z x̄ps.* *Ex pte ap̄loz fuit it̄mata materia z figura. Un̄ dixerūt cōstantino i visu apparētes: q; horuisti effusionē sanguinis inocētis. siluester ostēdet tibi piscinā. ecce materia in qua imersus tertio curaberis ab oī lepre morbo. ecce figura.* *Materia eiz baptismi est aqua que fuit sc̄tificata tactu dñice carnis cū in iordane ostēdit virtutē institutōis: cum dixit: *Joā. iij.* Nisi quis renat⁹ fuerit ex aqua z spū sc̄to zc. Aqua regeneratiōis que d̄ latere emanauit z b̄dictiōis sacerdotis. *Aug.* Accedit verbū ad elemētū z fit sacramētū. Trina autē imersio fit ad dignitādū triduanā x̄pi sepulturā. z q; a trinitate hz efficacā. z q; triplicē remittit culpā. s. originalē: actualē: z venialem.* *Secūdo ex pte cōstantini fuit dispositio p̄ambula. Disposuit eiz se ad baptismū p̄ tria. s. p̄ cōtritiōnē: cōfessionē: z satisfactionē. Un̄ legit q; ad eccliam sc̄ti petri venit z se zc petis suis lamentabilr accusauit. *Mat. iij.* Bap̄tizabant a iōāne p̄nitentes p̄ca sua. Per opa p̄nie q;*

siluester ate baptismū vnus hebde ieiunū sibi iudixit. *Christ⁹ nō ieiunauit an̄ baptismū: q; non i digebat aliqua dispositio. Ieiunauit autē post baptismū. ad inuēdū q; qui in baptismo nascit̄ nouus hō esset. Paulus autē z cōstantinus ate baptismū ieiunauerūt: q; indigebat dispositōe. Per opa misericordie quia an̄ baptismū carceres ap̄iri fecit. *Mat. v.* Beati misericordes quā ipsi misericordiam cōsequant. *Tertio ex pte siluestri fuit forma debita z recta int̄tio: p̄ quas ipm̄ int̄debat virtute baptismi sanare i corpe z mēte. vñ poterat dicere illō *Jo. vij.* Totū iocēz sanū fecit i sabbato. Tūc eiz fuit sabbatū p̄pter pacē que fuit ecclie restituta. *Quarto ex pte x̄pi fuit efficacā v̄tuosa que fuit triplex. *Prima ē q; ipm̄ in baptismo curauit a morbo lepre. *ij. Re. iij.* Restituta ē caro ei⁹ sicut caro pueri puuli. *Secūda ē q; sibi infudit lucē gr̄e. z hoc significat p̄ hoc q; i baptismo eius mirabilis splēdor lucis emicuit. Sup ap̄los descēdit spū sanctus in linguis igneis. q; in p̄dicatore requirit̄ lingua ignita ad inflāmandū. Super cōstantinū apparuit in specie lucis: q; in p̄cipe requirit̄ lux sapie ad iudicandū. *Tertia ē q; ipm̄ dignū fecit sua visione. hoc significat p̄ hoc q; x̄ps p̄stantino in baptismo apparuit. Legit enim *li. Reg. xij.* q; absolon duobus an̄is facies regis non vidit. tertio autē vidit. Quia i lege nature cōtra p̄ctm̄ originale instituta fuerūt sacrificia. in lege moysi circumcisio sed neutrum istorum celos ap̄iebat. i lege autē gr̄e quasi in tertio anno institutus ē baptismus qui celos ap̄uit: z homines dignos dei visione fecit. *Secūdo ponit p̄stantini grata recognitio: cū dicitur: Et a rege accipies donationē. ipse eim eccliam x̄pi fundauit. vñ legit q; de fundamēto ecclie sancti petri. *xij. cophinos terre p̄p̄is humeris asportauit. vñ dicit quedā glo. sup *Ysa. lx.* Edificabunt filij peregrinorū muros tuos. Sicut cōstantin⁹ q; rome. *xij. ecclias i honore duodecim ap̄loz fecit. *Secūdo fundata dotauit. q; totā italiā in dotē donauit. *Be. xxx.* Dotauit me dñs dote bona. in eum erit vir meus. eo q; genuerim ei sex filios**********

Et potest esse verbum ecclesie que hic dicitur in futuro christo coniungetur. et o. s. quod sex filios sibi generauit. apostolos. martires. confessores. virgines. continentis. et conjugatos. Tertio dotata privilegijs communit. Dedit. n. legem. quicquid suggereret in ecclesiam saluus esset. et plures alias leges fecit. Christus tamen ecclesiam nobilitatibus privilegijs communit. de quibus dicitur. iij. Reg. ix. Sanctificauit domum hanc ut poneres nomen meum ibi in sempiternum. et erunt oculi mei et cor meum ibi cunctis diebus. Ecce quod deus in ecclesia posuit nomen suum. oculos suos et cor suum. Et sic nominat nomine dei. videt oculus dei. et vivit corde dei. Propter primum est famosa et cognoscibilis. Hanc. i. ab ortu solis usque ad occasum magnum est nomen meum in gentibus. propter secundum est circumscripta et infallibilis. Proverbi. i. Frustra iacis rete ante oculos perentium propter tertium est perpetua et immortalis. Isai. xxxij. Tabernaculum quod nequaquam transferri poterit. Quarto privilegiata dignitatibus exornauit. Dedit. n. siluestro coronam imperialem et equum album. Voluit enim ecclesiam ornare. quia sciebat ipsam esse summam regis sponsam. ps. Stetit regina etc. ipsam esse ad dexteram dei collocandam. unde sequitur. Ad dextris tuis ipsam immortalitatis stola induenda. ideo subdit in vestitu deaurato. ipsam angelorum multitudinem et obsequijs mancipatam. ideo subdit. Letificata varietate. Sermo. xlix. De eodem Sermo secundus.

Honora medicum propter necessitatem. Ecc. xxxvij. In vobis premissis duo ponuntur. s. Constantini necessitas in qua incidit. et honoris sublimitas qua siluestrum honorauit. Circa primum notandum quod constantinus triplicem necessitatem patiebatur. Prima erat corporalis qua patiebatur in carne sua. Et ista erat morbus lepre. Secunda erat spiritualis que erat in mente sua. et ista erat morbus idolatrie. Tertia erat in gente sua. Et ista cababatur ex draconis infectio. Primum morbum curare volebat per innocentium sanguinis effusionem. Secundum augere volebat per christiane religionis extirpationem. Terti-

um sedare volebat per ceremonialium exhibitum. Sed affuit celestis medicus. s. siluester qui hunc triplicem morbum salubri remedio curauit. Primum namque curauit per baptismi regenerationem. quia. s. morbus ut fuit baptizatus ab omni lepra fuit curatus. iij. Reg. v. Restituta est caro eius sicut caro pueri paruuli et mundatus est. In carne quidem sua patiebatur triplicem morbum. Primus cababatur ex lepre asperione. et quantum ad hoc dicit restituta est caro eius. Secundus causabatur ex fomite concupiscentie. Et iste per baptismum delitatus est. Et quantum ad hoc dicit. Caro pueri etc. Tertius causabatur ex vetusta peruersitate. que in baptismo spoliatus est. Col. iij. Spoliantes vos veterem hominem etc. Et quantum ad hoc dicit. Mundatus est. Secundus erat morbus spiritualis. s. morbus erroris. Notandum autem quod tunc erat triplex error. Primus gentilitatis et idolatrie. et istum curauit siluester miraculis. ps. Dabit voci sue vocem virtutis in miraculis. s. miraculosa curatione constantini. Secundus erat iudaice perfidie. et illum curauit doctrinis. quia disputando cum helena et iudeis ipsos conuicit. Luce. xxi. Ego. n. dabo vobis os et sapientiam etc. Et miraculis. s. resurrectione tauri. i. Col. i. Iudei signa petunt. greci sapientiam querunt. Siluester autem grecis siue gentilibus sapientiam et iudeis signa prebebat. sapientes. n. acquiescunt rationibus simplicibus miraculis. sed quoniam vtrique datur tunc et rationes miracula commendant et miracula rationes confirmant. Tertius erat error pernitentis heretice. et ille fuit arrius. qui statim post siluestrum adhuc tamen viuente constantino incepit qui dicebat christum esse puram creaturam. Et ille morbus curatus est doctrinis quia in centum pedibus congregatus est. ubi apertis rationibus eius error confutatus est. Et miraculis quia arrius crepuit medius. et nephando ore quo christum blasphemauit viscera sua euomuit. Tertius morbus causabatur ex infectioe draconis. et hunc morbum siluester curauit per potentiam. quia ad preceptum petri et pauli apostolorum ad ipsum descendit. et ibi tria fecit. Nam sibi precepit quod ibi christum venientem iudicem expectaret. os eius filo ligauit. et cum sigillo habere crucem

sigillauit. Christus naq; uicit diabolum p potentia. hoc significat pceptus quod ei fecit p sapientia. hoc signat ligatio q̄ eū ligauit p iustitia que apparuit i passione. hoc signat sigillatio facta cum cruce. Secūdo ponit honore sublimitas q̄ siluestrū honorauit cum dī. Donora medicū. Circa qd̄ notandū q̄ ecclesia est uicaria xpi. vxor agni. thesauraria dī. ostiaria paradisi. Primo igit q̄ ecclesia est uicaria xpi pstantinus in sede sibi cessit. dimisit. n. sibi sedē romane urbis et ipse in pstantinopolim sibi sedē locauit. Uñ ait in suo testamēto ubi principatus sacerdotū et xpiane religionis caput a celesti impatore institutū est. iustū ē ut illic Imperator terrenus nō hz ptatem. Secūdo q̄ est sponsa agni ipsam tanquā fidelis paranimphus nobiliter exornauit. Naz sicut legit in suo testō dedit siluestro coronam impiale sup humerale. et oia impertalia ornamenta. Ordinās ē q̄ cardiales essent p̄sules et patritij et impialib⁹ dignitatibus adornati. Tertio q̄ est thesauraria dei. impū occidētale sibi custodiendū p̄misit. et ipse ad ptes orientales accedēs. pstantinopolim edificauit. Isa. xlv. Dabo tibi thesauros absconditos etc. Quarto q̄ erat ostiaria paradisi. iudicio suo se ligandū et absoluedū supposuit. Unde legit in historia ecclesiastica q̄ cū in niceno concilio diuersi ep̄i diuersos libellos pstantino p̄tassent ut ipse inter eos iudicaret. oēs libellos i ignē p̄iecit dicēs. Deus uobis ptatem dedit de nobis iudicare. et ideo a uobis recte iudicamur. Uos aut nō potestis ab hominibus iudicari. Uos. n. nobis a deo dati estis dīj. et puentens nō est ut homo iudicet deos. sed ille de quo dicit. Deus stetit in sinagoga deoz. Sermo. l. De eodez Sermo. iij.

In diebus suis placuit deo. Ecclē. xiiij. Tota uita sanctorū est dies. i. Thessal. v. Dēs uos filij lucis et filij diei. et ga sancti uiri sepe mutāt status. id̄ quot status habent tot dies p̄tinent. Beat⁹ autē siluester fuit in quadruplici statu. s. subiectionis. p̄latōis. p̄sumatōis. et glorificationis. Et in his diebus. i. statibus suis lu-

cidis semp placuit deo. C Primo naq; placuit in statu p̄fectōis p gratia. Sunt aut tria signa per que p̄t homo cognoscere utrum placeat deo p grām. C Primum ē exercere opera misericordie. Ecclē. xvij. Elyna uiri quasi sacculus cum ipso. et gratia hominis quasi pupillam p̄seruabit. Sicut. n. manus opponit ut pupilla ab ictibus custodiat. sic p elynā a tentatōibus diaboli anima p̄seruatur. Istud siluester adhuc laicus hēbat. De quo dicit q̄ hospitalitatē summope exercebat. Hebrē. xiiij. Hospitalitatē nolite obliuiscere. p hanc. n. qdam placuerūt angelis hospicio receptis. C Secundus signū est firmitatem consciētie h̄ie. Ecclē. xx. Homo acharis. i. sine gratia quasi fabula uana. Et dicit Ecclē. xxvij. Nō sensatus manet in sapientia sicut sol etc. Istud siluester habuit. Nā cum olim quēdam xpianus noiet timotheū omnes xpiani timentes rectpere. ipse cum recepit et secū manere fecit. C Tertiu signū est habere spūm p̄phetie. ij. Petri. i. Spū sancto ispirati locuti sunt sancti dei homines. Istud siluester habuit. Nam cū p̄fectus sibi in crastinū diuersa tormenta minaret p̄phetica uoce respondit. Stulte ac nocte morieris tu et uelis nolis uex deū quem colimus recognosces quod ita factū est. C Secūdo placuit in statu p̄latōnis p curam sollicitam. Ipse enim populum suū pauit uo p̄dicatōis. p qd̄ iudeos uicit. gentiles p̄uertit. et fideles instruxit. Pauit etiaz exemplo reformatōnis. Unde dicit q̄ non solum a xpianis sed etiam a paganis miro diligebat affectu. Erat eniz aspectu angelicus. sermone nitidus. et fide catholicus. charitate diffusus. Pauit temporali subsidio. Unde dicit q̄ oīum orphanoz. uiduarum. et pauperū nomina scripta habebat et eis in necessarijs subueniebat. Propter ista tria dicit. i. Tim. ij. Exemplū cito fidelū in uerbo. s. p̄dicatōis in p̄uersatōne. s. in formatione in charitate. s. subministra tione. C Tertio placuit in statu confirmationis siue mortis. q̄ tunc gratiosum testamentū fecit. in quo tria subditis delegauit. s. ut inter se charitatem haberēt ecclesias suas diligētius gubernarent.

et gregem a luporum moribus custodirent
Ista tria paulus discipulis suis per testa-
mento legauit dicens Actuum. xx. Attēdi-
te vobis et vniuerso gregi. ut. s. ipm sin-
cere diligatis in quo vos sanctus spūs
posuit epōs regere ecclesiam dei. ut. s. di-
ligentius gubernetis. Ego scio quoniam
intrabunt post discessionē meam lupi ra-
paces non pcentes gregi. et ideo ipsius a
luporum moribus custodiat. Et intelli-
gunt lupi demones. heretici et tyranni.
Debent quidem prelati custodire ecclesiam
a moribus demonū per orationē assidu-
am. Lu. xxij. Ecce satanas expetiuit vos
et c. Et tu aliquādo quersus perfirma frēs
tuos. s. per orationē sollicitā. Et moribus
hereticorum per sanam doctrinā. i. Petri. iij.
Parati semper ad satisfactōem omni po-
scenti et c. Et moribus tyrānorum per firmam
pstantiā. Unde quidam reprehenduntur
Ezechiel. xij. Nō ascendistis ex aduerso et c.
Quarto placet nūc deo in statu glori-
ficatōis. ps. Placebo domino in regione
viuorum. Sunt autē tria per que beati placēt
deo. Primum est idēptitas voluntatis.
Adōdo enim in malis voluntas ē deo cō-
traria. ideo deo displicent. In bonis enim
semiplena. et ideo imperfecte placent. s. in
beatis est perfecta. ideo perfecte placēt. Isa.
lxij. Vocaberis voluntas mea in eis. et c. Se-
cundū est idēptitas similitudinīs. Si-
militudo quidem dei in malis est deleta.
ideo nō cognoscunt. In bonis est obse-
ra quia in corpore quō corrupit aggra-
uatur. In beatis est clara. i. Joā. iij. Sci-
mus quia cum similes ei erimus apparue-
rint et c. Tertium est idēptitas amoris
Alii autē habent cor frigidum. Die. vi.
Sicut frigidam facit cisterna aquā suā
et c. Boni habent cor calidum. ps. Conca-
luit cor meū intra me. Beati vero habēt
cor in ignē amoris totaliter quersum. sō
vocant scintille ignis. Sap. iij. Fulge-
bunt iusti et tanquā scintille in aridine-
to discurreret

C. Sermo. li.

De circuncisione domini Sermo. i.
Infans octo dierū circū-
cidet in nobis.
Gene. viij. Quamuis Iesus fue-
rit infans octo dierum: tamē
circuncisione nō indigebat. Lum. n. circū-

cisio data fuit contra peccatū. Et quoniā
xps fuerit sine peccato nō indigebat ta-
li remedio. Bernar. quod nō fecerit pecca-
tum etas ipsa manifestat quod nō detraxerit
multo fortius probat patris diuinitas et ma-
tris integritas. Est enim tibi pater ab eter-
no. sed deus est in quem nō cadit pecca-
tum. Est tibi mater ex tpe. sed virgo nec
parere potuit incoruptio corruptelam.
Notandū autē quod circūcisus fuit xps.
a parentibus in parte corporis. et a iude-
is in omnibus sensibus corporis. et Pri-
mam autē circuncisionē voluit accipere non
propter indigentiam. sed propter congruentiam.
Congruū enim fuit multiplici ratione.
Primo ut legem impleret. Roma. xv.
Dico enim Iesum xpm fuisse ministrum
circuncisionis et c. et Secundo ut incarnatō-
nis misterium diabolo occultaret. Sicut
enim piscis volens capere escam capif
ab hamo. sic diabolus videns xpm circū-
cidi voluit ipsum capere tanquā purum
hominē in carne et captus est diuinitate
Job. xi. Nunquid illudes ei quasi auis.
Tertio ut immunitatē omē daret. Ber.
Amator immunitatis quomō illam dese-
reret. et alios scandalizaret. sicut enim
scandalizant xpiani videntes aliquos de
genere xpianorum non baptizatos. sic et iu-
dei videntes ipsum nō circūcisus. et Quar-
to ne iudei se excusarent dicentes. Ideo
te nō recipimus quia contra legē facis et de
populo nostro debes perire. iuxta illud
Gene. xvij. Vasculum cultus preputij ca-
ro circuncisa nō fuerit delebitur anima
eius de populo suo. et Quinto ut nostrā
naturā sanaret. Sicut enim scit cauteriū
in vno membro ut totū corpus sanet. sic
xps voluit circūcidi ut corpus ecclesie
totum sanaret. Col. ij. Circūcisi estis cir-
cuncisione nō manufacta. et Secundo
fuit circūcisus a iudeis in omnibus p-
tibus corporis et omnibus sensibus suis
sui corporis. et Primo quantū ad aures
quia detraxerunt sue potentie. Matth.
ix. In belzeub principe demoniorum
eiecit demonia. Et sapientie sue. Joan.
vij. Tu de teipso testimonium perhibes. te-
stimonium tuum nō est verum. Sue mise-
ricordie. Luce. xv. Murmurabant pha-
risei et scribe dicentes. quia hic peccato

res recipit et manducat cum illis. C. Secūdo quantum ad visum. emisit enim lacrimas compassionis. Luce. xix. videns civitatem fleuit super illam etc. Lacrimas amoris. Joan. xi. Lacrimatus est Iesus scilicet super lazaro amicum suum. Lacrimas doloris in sui passione ut habet Hebr. v. C. Tertium quantum ad olfactum. Habuit enim odorem grauem fetidum et fetidissimum. Odor grauis causabatur ex poculo myrrhato et absinthiato. Odor fetidus causabatur ex sputis iudeorum et cadaveribus mortuorum. Odor fetidissimus causabatur ex spurcitijs peccatorum. Peccata enim aere inficiunt et fetidum reddunt ps. Corrupti sunt. et abominabiles facti sunt etc. C. Quarto quantum ad gustum. quia amarum potum sibi propinauerunt. scilicet mixtum cum felle aceto et mirra. ut scilicet fel venenaret. mirra amarificaret. acetum quod est penetratiuum venenum et amaritudinem per totum corpus deduceret. C. Quinto quantum ad manus. habuit enim manus ligatas vinculis amoris quoniam scilicet fuit flagellatus ad columnam. Eccl. vi. Ne accideris in vinculis eius. C. Habuit manus perforatas largitate muneris. ps. Aperis tu manum tuam et imple omne animal benedictione. Habuit crucifixas in exemplum penitentie finalis. Latus autem quo homo affigitur est timor dei. ps. confige timore tuo carnes meas. In his quinque sensibus ideo voluit circumcidi ut culpam eius sanaret. et nos circumcidi doceret. Eva quidem in circumcisis habuit aures quando suggestio serpentis eas accommodauit. Oculos quando pomum veritum aspexit. Olfactum quando pomi odorem sensit et sua mens inde allectata fuit. Gustum quando pomum comedit. Manus quando ipas ad illud extendit. C. Nos etiam debemus in his quinque sensibus circumcidi scilicet in visu lasciuie consideratione. Quasi sicut dicitur Hierem. ix. Ascendit mors per fenestras vestras. In auditu de noxia auditione scilicet detractōnis. Eccl. x. Si mordeat me serpens in silentio nihil eo minus habet quod occulte detraxit. In loquela adulationis prauae. Isai. xliij. Syrena in delubro voluptatis. In olfa-

ctu a superuacua odoris requisitione. quia sicut dicit Isai. iij. Erit pro suauitate odore fetor. In lingua in verborum consideratione. Exodi. vi. In circumcisis labijs ego sum. In manibus a remissa operatione. Isai. x. Remissas manus et soluta genua erigite etc. C. Sermo. liij. C. Eodem die sermo secundus.

Postquam consummati sunt dies octo ut circumcideretur puer etc. Luce. ij. humana natura in adam adco fuit corrupta quod omnes ab ipso propagati corruptionem traxerunt. quia si massa corrupta fuerit et delibatio vitiosa. Et quantum deus animam puram infundat. tamen ex vase id est corpore corruptis et vitiat. Ideo deus a principio posuit remedia et contra ipsum peccatum instituit que etiam christus humilitatis causa assumpsit. que quidem sunt quinque sicut Hugo dicit de sancto victore. C. Primus fuit oblatio. et istud incepit in abel et durauit usque ad diluuium. Et istud remedium christus assumpsit qui quatuor pro nobis deo obtulit. scilicet carnem in satisfactionem. Adam enim debebat satisfacere et penam portare. christus autem penam sustinuit et sic satisfecit. ps. Que non rapuit tunc exsoluebam. Isai. liij. Disciplina pacis nostre super eum. Leo. n. timet quoniam catulus flagellatur: quoniam magis catulus timeret si leone flagellari videret. Sic et nos debemus timere quoniam christum videmus sic flagellatum esse. C. Secundo obtulit sanguinem in redemptionem nostram. Pet. i. Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis de vana vita conuersatione sed precioso sanguine agni immaculati christi. Solent namque qui peccata persolunt ipsorum peccata numerare vel appedere vel mensurare. christus autem sanguinem suum dedit in prectum sine numero. pedere et mensura. Tertio obtulit animam suam in reconciliationem. iij. Cor. v. Dia autem ex deo qui reconciliauit nos sibi pro christo. Et quia reconciliator dum se interponit aliquando a partibus vulneratur. sic christus vulneratus fuit a deo. Isai. liij. Propter scelus populi mei percussit eum ab homine fuit vulneratus. zacha. xliij. His plagatus sum in domo eorum quod dilexerunt me. C. Quarto obtulit

De circūcissione domini.

diuinitatē in fructione. Et ista ē beatitudo cōis nobis et angelis. Jo. xvij. Dec ē vīta eterna vt cognoscāt te solum verus deū zc. In christi tamē humanitate hō i quinque sensibus beatificat p̄ angelis .s. i visu q̄ vt debet xpi hūanitatē. In auditu quia audiet christi dulcissimā vocem. In olfactu: q̄ sentiet de corpore christi mirum odorem. In ore: quia loquet̄ ore ad os cum christo. In tactu q̄ amplexabit̄ ipsuz̄ xpm. ¶ Secundū remediū fuit sacrificiū. Et istud incepit in noe et durauit vsq̄ ad abrahā. Istud aut̄ xps obtulit quādo in ara crucis p̄ se sacrificiūz̄ imolauit. d̄ aut̄ Leuit. vi. Omne sacrificiū sacerdotū igni cōsumet̄. Et iō christus vt acceptabile sacrificiūz̄ fieret fuit quintuplici igne inflamatus. .s. igne diuinitatis. Hebr̄. x. Deus noster ignis cōsumens ē. Igne amoris. Luce. xij. Ignem veni mittere in terrā. Igne doloris. Mathei. xvi. Tristis ē anima mea vsque ad mortem. Igne passionis. ps. Ossa mea sicut cremū aruerūt. Et igne passionis videns. n. matrē sic agustari: et sic apostolos dispergit magno cepit in corde cōpassionis igne cremari. ps. Localuit cor meum intra me zc. Et q̄ isto quintuplici igne fuit circūdatus. Ideo a plāta pedis vsq̄ ad verticē capitis fuit inflamatus. Ezech. xxvij. Ab aspectu lūborum et deorsum ignis et a lumbis ei⁹ sursum quasi aspectus splendoris visio electri. ¶ Tertium remediū fuit decimatō et istud incepit in abrahā et in melchisedech. et durauit vsque ad christū. Sed tamē notādū q̄ sūt decime rex. istas xps nō soluit q̄ nihil habuit. Mat. viij. vulpes foveas habēt et volucres celi nidōs zc. Et sunt decime dies. Istas xps soluit q̄ xl. diebus et noctibus ieiunauit. Sūt decime p̄cepta. Deus. n. multa precepta hōi dedit. Decem aut̄ sibi retinuit. istas et xps seruauit et soluit q̄ legem p̄fecte adimpleuit. Mat. vi. Nō veni solvere legē sed adimplere. Sūt decime ordines. Deus. n. fecit nouē ordines angelorum et decimū hominū. xps aut̄ nouē oues. .i. nouē ordines dimisit in deserto .i. in celo. et decimū. .s. hominē venit querere in mūdo et ipm̄ tāquā decimā rep̄

sentauit patri suo. ¶ Quartū remediū fuit circūcisio. et istud xps hodie accepit cū tū non indigeret. In pctō nāq̄ originali quatuor sunt. .s. culpa. fomes. priuatio gratie. et carētia visionis diuine. In circūcissione eim̄ auferebat culpa n̄a: obliuabatur cupiscētia. p̄ferebat gr̄a. tollebat diuine visionis carētia. S; q̄ ianua nōdum erat aperta. ideo ipse non poterat frui visione diuina. Christus ergo nō indigebat circūcisioe. quia in ipso nulla fuit originalis culpa. nec in carne sua aliquis fomes. vel aliqua cupiscētia. nec habuit priuationē: sed plenitudinem gratie. etiam in terra degens fruebatur diuina visione. Voluit tamē circūcidi vt verum corpus humanū se assumptū ostenderet. Lum. n. christus fuerit verus deus et verus homo. Quidam tamē dixerūt ipsum nō fuisse deū sicut ariani. Quidam ipm̄ nō habuisse verum corpus humanū: sed fantastiū sicut manichei. ideo iōanes vtrunq̄ errorem excludens dicit. .i. Joan. v. Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo. pater. verbum. et spūs sanctus. q̄. n. christus fuerit nature celestis. .i. diuine. testimoniū dat p̄: cum dixit. Sic est filius meus dilectus. zc. Testimoniū dat filius: cum ait. Ego et pater vnum sumus. Testimonium dat spūs sanctus qui super spm̄ in specie columbe apparuit. q̄ autē fuerit verus homo testimoniū dat spūs. aqua et sanguis. Ad compositōem eim̄ hominis duo requirunt̄. .s. anima rōnalis et corp⁹ humanū. q̄ autē habuit animā rōnalez̄ patet ex eo q̄ inclinato capite tradidit spiritus. Quod vidēs centurio ait dicens Vere filius dei erat iste. q̄ vero habuit verum corpus humanū. p̄ ex eo q̄ ex corpore eius exiuit sanguis et aqua. et iō postq̄ iōanes dixit. Spūs. subdit aqua et sanguis. Lum. n. ad p̄positōem corporis humani quatuor elemēta cōcurrāt. .s. terra aqua aer et ignis. Et ad vegetationes eiusdē quatuor humores cōsimiles illis cōueniāt videlz̄ sanguis. colera. flegma melacolia. Ideo vt veritates hūani corporis iōannes demonstraret. Unum ex elementis. .s. aquam. et vnum ex humoribus. .s. sanguinem a parte posuit vt ex

hoc offenderet corp⁹ christi ex quatuor
elemētis componi & ex quatuor humorū
bu⁹ vegetari. Quintū remediū fuit
baptismus. Est autē triplex baptismus
quē christus assumpsit. s. fluminis. san-
guinis. & flaminis. Baptismū fluminis
accepit vt aquas sanctificaret. Dia eim
elemēta erant imūda: s; ipse scificauit.
Terrā. s. per sp̄s gradēdo. Aquā: i sp̄-
saz se baptizari facēdo. Aerē nō sub te-
cto: s; in aere patiēdo. Ignē sp̄m sc̄m
in specie ignis mittēdo. Secūdo: ba-
ptizari voluit baptismo sanguis: vt scz
nos a peccatis nostris lauaret. Apoca.
i. Lauit nos a pctis nr̄s i sanguie suo.
Et ibidē. Lauērūt stolas suas: & dealba-
uerūt eas in sanguine agni. Ex quo p̄
q̄ sanguis xp̄i habz dealbare instar la-
ctis. Lac. n. dr̄ sanguis duplr̄. coctus. s.
igne amoris & doloris. Vere igit̄ sāguis
xp̄i ē instar lactis: qui nō duplici s; qua
drupliciter fuit excoctus. s. igne amoris
doloris. passiōis. & cōpassiōis. de quib⁹
supra dictū est. Tertio fuit baptizatus
baptismo flaminis Luce. iij. Jesus autē
sp̄i sancto plenus regressus ē a iordane
vt de plenitudine sua nobis effūderet.
Jo. i. De plenitudine eius omnes acce-
pimus. In alijs. n. sanctis fuit plenu-
do instar vasis: q; habuerunt gr̄am suf-
ficientem. In beata virgine plenitudo
instar fontis. q; habuit gr̄am iugit̄ ema-
nantē. In xp̄o plenitudo instar fluminis:
q; hūit gr̄am omnib⁹ affluentem.

Sermo. liij. De eodē festo Sermo. iij.

Oscabitur nomē eius
hemanuel.
Ysa. vij. Circūcisio s̄m Bern.
stinet ad veritatē hūansta-
tis. Nomē vero gloriā indicat maiesta-
tis. Hūit autē xp̄s quatuor noia pp̄ta &
quatuor cognomina. Propria nomia
sūt xp̄s. iesus. filius dei. & hemanuel.
Primum ergo nomē ei⁹ est Iesus: qd̄
interpretat̄ salus. Ipse enī saluauit nos
a peccato originali: mortali: & ventali. id̄
dicitur Matthei. i. Ipse enim saluum
faciet populus suus a peccatis eorum.
Ad ista tria peccata sanāda christus tri-
plex vulnus accepit. scilz vulnus late-
ris vt sanaret originale peccatum: quia

eua de latere virgē formata a qua ori-
ginale incepit. Vulnus manū vt sana-
ret actuale: quia in manib⁹ operatio de-
signat̄. Vulnus pedū vt sanaret venia-
le: quia per pedes designantur effectus.
Secūm nomen est christus: qui inter-
pretat̄ vnctus. Fuit enī vnctus a p̄e
vnctione carissimatis. ps. Unxit te deus
zc. A matre vnctione lachrymatōis scz
in morte. Thobie. x. Flebat igitur eius
mater irremediabilibus lachrymis zc.
A magdalena vnctōe deuotōis. Joan.
xi. Maria accepit libras vnguenti nar-
di pistici zc. A iudeis vnctōe sanguinis
Ben. xxxvij. Tulerunt tunicas eius: & in
sanguine edī quem occiderāt tinxerunt
Tertius nomen ē filius dei. Et q̄ hoc
nomen sibi cōueniat multis modis ostē-
ditur. vt dicit Hyllarius de triplici no-
mine. Luce. i. Filius altissimi vocabit̄.
Natiuitate q; ex eo nō potest nasci nisi
deus. ps. Ex vtero ante luciferus genuit̄.
Natura: quia eandē cū patre habuit
naturam. Joa. x. Ego & pater vnū su-
mus. Potestate. Joa. v. Quicūq; pater
fecerit: hec & filius similis faciet. Profes-
sione. q; professio siue prestatio facta est
a patre de celo. Marci. i. Tu es fili⁹ me-
us dilectus. Ab apostolo in mundo.
Matthei. xvi. Tu es christus filius dei
vivi. Ab angelis de paradiso. Luce. i.
Hic erit magnus & filius altissimi voca-
bit̄. A demonibus de inferno. Lu. viij.
Quid mihi & tibi iesu fili dei summi.
Quartum nomē est hemanuel. quod
interpretatur nobiscum deus. Ipse enim
est nobiscus generaliter per potentiam
Hebr̄. i. Portans omnia verbo virtutis
sue: specialiter per gratiam. Matthei.
xvij. vbi sunt duo vel tres congregati
nomine meo zc. Singulariter per natu-
re vniones. Joan. i. Verbum caro fa-
ctum est: & habitauit in nobis. Sacra-
mentaliter: per sui corporis dimissiones
Matthei vltimo. Ecce ego vobiscū sum
omnibus diebus zc. Secundo habuit
quatuor cognomina: quarū primum
traxit a patria. Et sic deus est iesus na-
zarenus qui interpretatur flos. Ipse. n.
floridus fuit & odoriferus. Juxta illud
Genesis. xxvij. Ecce odor filij mei sicut

De circūcisione domini.

odor agri pleni &c. Ipse enim tanquam
in agro lilius cadens in nativitate. Lā.
ti. ij. Ego flos campi & lilius conualliu.
Fuit viola liuida in flagellatione. Ysa.
liij. Lituore eius sanati sumus. Fuit ro-
sa rubens in passione. Ecclesiastici. xx.
iij. Quasi plantatio rose in hierico.
¶ Secundus cognome traxit a puin-
cia. Et dictus est iesus galileus a gali-
lea. Galilea namq; interpretatur trans-
migratio. Christus assumpserat morta-
litate quo ad corpus. Passibilitatem
quo ad animas. Multipliciter miseriam
quo ad vtrūq; ¶ Sed in resurrectione
transmigravit de ipsa mortalitate ad
immortalitatem quo ad corpus. De pas-
sibilitate ad impassibilitatem quo ad ani-
mas. De miseria ad gloriam quo ad vtrū-
q; ¶ Leo papa post passionem. Infirmitas
in virtutem. Mortalitas in eterni-
tatem. Contumelia in gloriam. ¶ Terti-
um cognome traxit a parentela & pge-
nte sua. Et sic dictus est Iesus filius da-
uid. Inter ceteras virtutes dauid ha-
buit humilitatem & pietatem ac gratie ple-
nitudinem. Fuit filius dauid non tantum
carne sed morum similitudine. Dabit
enim humilitatem. Matthei. xi. Disci-
te a me: quia mitis sum & humilis cor-
de. Pietatem. Luce. xix. Videns ciuita-
tes fleuit super illam &c. Gratie abundan-
tiam. ps. Uxit te deus deus tuus oleo
letitie &c. ¶ Quartus cognomen traxit
ab ipso euentu. Et sic dictus est Iesus
crucifixus. Marc. xvi. Jesum queritis
nazarenus crucifixum. Dulchus enim
est cognomen quod ostendit eius victo-
riam & triumphum: quia per passionem
de demonibus triumphauit. Col. ij. Ex-
pollans principatus & potestates &c. quod
ostendit eius meritum: quia merito pas-
sionis gloriā resurrectionis meruit.
Phil. scdo. Humiliauit semetipsum sa-
ctus obediens vsque ad mortem. quod
nobis prebet exemplum: ut si volumus
cum eo regnare in celo: studeamus pro
ipso pati in mundo. i. Petri. ij. Christus
passus est pro nobis. vobis relinquens
exemplum.
¶ Sermo. lxxij. ¶ Eodem die
¶ Sermo quartus.

Quod dicitur nomen
etus magni consilij angelus.
sumptum est. Ysaie. ix. An-
gelus enim nomen officij: non creature est.
Christus ergo dicitur angelus non quantum
ad naturam: sed quantum ad officium.
¶ Notandum autem quod christus huius quatuor
nomina officialia: & quatuor no-
mina cōia. ¶ Primus est angelus: quod
sibi competit ab officio nunciandi. Ho-
mo quidem afflictebat circa vana. circa
carnalia & terrena. Et vēt christus & no-
bis cōtra vana nūciavit eterna. i. Joan-
nis. ij. Nec est pmissio quas ipse pollic-
tus ē vitas eterna. Contra carnalia an-
nunciavit spūalia. Ephe. i. Benedixit
nos in omni benedictione spūali in ce-
lestibus in christo. Cōtra carnalia & ter-
rena annūciavit celestia. Unde quosdam
obstinatos reprehēdebat dicens. Joan-
nis. ij. Si terrena dixi vobis & non cre-
ditis &c. ¶ Secundus est magister: quod
nomen sibi competit ab officio docendi.
Docet. n. tres viles lectōes. d. quibus di-
cit Augu. Christus est qui docet audia-
mus. timeamus & factam. Debem⁹ eis
ipsus audire sicut magister discipuli.
Ysaie. i. Dedit mihi aure ut audias qua-
si magister. Timere sicut dominū ser-
ui. Malach. i. Si ego dñs: vbi ē timor
meus. Ipsus honorare: eius precepta fa-
ciēdo: sicut patres filij. Ibidem. Si pater
ego sum vbi est honor meus. ¶ Tertius
est medicus. quod nomen sibi competit ab
officio sanandi. Homo fuerat infirmus
ex nimia comestione: quādo. s. adas po-
mus vetitus comedit. Ecce. xxxvij. pro-
pter crapulas multi obierunt. Ex coru-
pto sanguine Ysa. i. Adanus vestre san-
guine plene sunt. Ex nimia infrigidatio-
ne. Diere. vi. Sicut frigiditas facit cister-
na aquas suas &c. Ex superfluo & coru-
pto humore. ps. Corrupti & abhomiabi-
les facti sunt &c. Primā infirmitatem sa-
nauit per diete obseruatōem. quādo q.
draginta diebus ieiunauit. Secundam
per minutionem: quādo i pedibus & bra-
chijs perforatus fuit. Tertio per sudorem
quādo sanguinem sudorem effudit. ¶
Quarto per amare medicine iumptio.

nez: quādo vniuz myrrhatus z fel i cru
 ce assumpsit. **Q**uartuz nomen est ad
 uocatus: quod sibi competit ab officio
 aduocadi. Allegat aut in sua aduoca
 tione del innatā misericordiā. **J**one. iij.
 Scio qz tu deus es clemēs z misericors
 es zc. **D**ominis multiplicē miserā. **B**en.
 viij. **S**ensus z cogitatio humani cordis
 in malū prona sunt ab adoleſcētia sua.
 Et sūtpius sanctificationē exhibstram.
Joā. xvij. **O**pus cōsumati qd dedisti mi
 hi vt facerē. **S**ecūdo habuit quatuor
 nomina cōmunia vt dicit **J**ido. **P**ri
 muz est eloy. i. deus. Est autē in **B**ama.
 idēz qz currere z fouere. ardere. z cōsi de
 rare. **I**pse eim in nobis currit: z currere
 nos facit per operatōem sollicitā. **R**o.
 ma. ix. **N**on ē volētis neqz currentis zc.
Fouet dando perseuerātiāz. **P**hil. ij.
Deus ē qui operat i nobis velle z perfu
 cere. **A**rdet dando charitates ignitam.
Ben. iij. **D**eus noster ignis psumens ē
Considerat per sapiētia p fundā. **E**ccl.
 xxij. **O**culi dñi multo plus lucidiores su
 per sole. **S**cōm nomē ē a donai. i. do
 minus. **S**icut enīz dicit **L**yprianus. **D**o
 min⁹ debz habere terrorē. ordinatōnē.
 z amorē. **M**iere. x. **Q**uis nō tūmēbit te
 o rex gentiū. **D**ebet amari. **M**att. xxij.
Diligēs dominū deū tuū ex toto corde
 tuo. **D**ebz eius ordinatio seruari: qz sa
 piēter ordinat vniuersa. **S**ap. vij. **I**pse sa
 piēte dux est z sapientiuz emendator.
Tertiu⁹ est sabay. i. omnipotēs. q̄uis
 autē sit omnipotēs: tria tamē sunt que
 nō pōt. **N**ō eim pōt penitenti veniā de
 negare. ij. **T**imo. ij. **N**egare semetipsum
 nō pōt. **N**ec pōt inuito gratiā asserre si
 cut **A**nseles ait. **N**ec pōt innocētē puni
 re. **B**en. xix. **F**estina z saluare: qz nō pote
 ro facere quicq̄ donec ingrediaris illic.
Quartuz est helyou: qd est excelsus.
Deus. n. habz excelsuz sapiētie. potētē
 z misericordiē. **H**abet autē hō humile in
 firmitatis humane quo ad corp⁹. igno
 rātie quo ad animā. z multiplicis mise
 rie quo ad vrrunqz. **D**eus enīz de excel
 so potentie respicit humile infirmitatis
 humane: dando virtutē malo resistēdi.
Phil. iij. **D**imta possuz in eo qui me cō
 fortat. **D**e excelsio sapiētie respicit humi

le nostre ignorātie: dando lumē cogno
 scēdi. **J**oā. i. **I**lluminat omnē homiez
 veniētes in hunc munduz. **D**e excelsio
 misericordiē respicit humile nre miserie
 dando effectuz miserēdi. **p**s. **Q**uomō
 do miseref pater filioz. **P**ropi ista tria
 dr̄ in **p**s. **E**xcelſus dñs z humilia respi
 cit. **L**icet eim sit excelsus per potētia. sa
 pientia z misericordiā. respicit tamē hu
 milia scilz infirmitates hmanam. igno
 rantias z miseria.

Sermo. lv. **D**e eodē festo s̄mo. v.
Quodatum est nomē ei⁹
 ius. **L**uce.
 ij. **I**stud nomē iesus ē glorio
 suz sua sublimitate. virtuo
 suz sua ptate. z delitiosuz sua suauitate.
Sublimitas enīz eius oñdit **P**hil. ij.
Deus illuz exaltauit z dedit illi nomen
 qd est sup oē nomē zc. **I**psuz quidē no
 mē hz in reuerētia deus. iō dr̄. qz de⁹ ex
 altat illuz. **H**abet in reuerētia angelus.
 vnde dr̄. **U**t in nomine iesu omne genu
 flectat celestiu⁹. **H**abet in reuerētia z ti
 more diabolus. ideo dr̄. **I**nfernoz. **H**a
 bet in reuerētia creatura rōnalis. iō dr̄.
Terrestriū. **H**abet in reuerētia creatura
 s. rōnalis. iō dr̄. **E**t ois lingua p̄fiteat qz
 dñs iesus xps i glia ē dei p̄ris. **S**cōo
 ē virtuosuz sua ptate: cui⁹ verbis notaf
Mar. vlt. **I**n noie meo demonia eijcēt
 zc. **D**e⁹ quidē volēs infirmitatē nriam sa
 nare. p̄mo radices huus infirmitatis p
 hoc nomē euellit. **A**ufert ē radice sup
 bie. iō dr̄. **I**n noie meo dmonia eijcient.
Bemō. n. ē rex sup oēs filios supbie: vt
 dr̄ **J**ob. xli. **A**ufert ē radice auaritie. iō
 serpētes tollēt. **A**uarus. n. instar serpen
 tis terrā comedit. **A**ufert radice luxu
 ric: iō dr̄. **E**t si mortiferū quid biberint:
 nō eos nocebit zc. **L**uxuria. n. totuz ho
 minē venenat. **J**uxta illud p̄verb. xxij.
Sicut regulus venena diffundet. **A**bla
 tis radicibus infirmitatis sanatur acci
 dentia que p̄fuerunt remanere post infir
 mitates sicut lāguoz z ponderositas ad
 bonū: iō subdit. **S**uper egros manus i
 ponent z bene hebūt. **D**einde tot⁹ hō re
 nouatur z ad statū p̄stini p̄ducit. iō se
 quif. **L**inguis loquet nouis. **T**ertio
 est delitiosuz sua suauitate. **D**electat nā

q̄ gustū sua dulcedine. Siq̄s bolum in ore suo hēret q̄ ex oi pte melle circūdatū eēt multā dulcedine sentiret. Istud nomē iesus triplici dulcedine ē iuolutū. s. dulcedine diuinitatis: carnis z aie. Iste eis tres substātie dulcissime sunt in xp̄o: q̄bus nomē iesus ē iuolutū. Et iō suaue est atq̄ dulcissimū. **C** Secōdo delectat auditū p̄ melodie suauitatez. Sonus nāq̄ melodie p̄surgit ex flatu in vas musicū. Flatus ē diuinitas: vas musicū ē corpus dñicū. Et ex hac duplici natura: diuina scz z humana. p̄surgit tanq̄ sonus musicus hoc nomē iesus: q̄d spūalē audituz delectat. Berni. Iesus in ore mel: in aure melos z in corde iubilus. **C** Tertio delectat visuz p̄ speciei amenitatem. Oculis nō delectat circa colores extremos. s. albus vel nigrū: sed circa medios colores. Color albus q̄ est visus disgregatiuus ē ipsa diuinitas: ad cuius aspectum oculus cordis nō p̄t assurgere p̄e sue lucis imēitate. Color niger est humanitas ei⁹ in passiōe etus nimius denigrata. Ad cuius aspectuz oculus nō p̄t assurgē p̄e nimia p̄fusione. Iōq̄ xp̄s q̄dā tēperamentuz fecit: z nomē iesus sibi ipōit uoluit. q̄d est q̄si color medius ex albo diuinitatis z nigro hūanitatē causatus: cū sibi p̄petat rōne vtriusq̄ nāe. **C** Quarto delectat olfatū p̄e odoris magnitudine. In xp̄o nāq̄ fuerūt tres sp̄s aromaticē. s. balsamū nāe diuine: cinamomuz deuote aie z myrrha carnis mortificate. Eccl. xxiiij. Sicut cinamomū z balsamū aromatizās. Ex his cōsurgit aromatic⁹ scz hoc nomē iesus. q̄d est p̄ditum balsamo diuinitatis p̄ciose: cinamomo deuote anime. z myrrha carnis mortificate. **C** Quinto delectat tactuz p̄e sui mollitie z lenitate. Tactus non delectat circa dura s̄z mollia. Nec circa aspa: s̄z māsueta. Nec circa rigida: sed flexibilia. Oltm deus erat durus ad iherendum iustitiā. Sap. xi. Illos tāq̄ durus rex iherogās p̄denasti. Erat rigidus z inflexibilis ad ueniā. Habebat asp̄itatē: p̄ seueritatē nimitā. Job. xxx. Mutatus es mihi in crudelē. Sed nō xp̄s est vnctus. ps. Unxit te deus deus tuus oleo iherite p̄e cōsorbibus tuis zc. Et ideo factus est mollis

ad misericordiā: flexibilis ad ueniā: mitis ad grattam.

Sermo. lvi. **C** De epiphāia dñi sermo. i.

Ecce magi ab oriente uenerūt zc. Mat. ij. Xp̄s in hūc mūdū uenit: ut regnū suū recuparet: z dyabolū iuasorē eijcēt. Joā. xij. Nūc iudiciū ē mūdū: nūc p̄ncip̄s huius mūdū eijciet foras. Et iō milites sue curie. s. angeli ad ip̄m uenerūt: ut sibi gr̄as agerēt dicētes: Gloria in altissimis deo. Deinde uisitauerūt eū populares. s. pastores: ut eius dñm recognoscerēt. Hodie uisitauerūt eū p̄ncipes z barones ut sibi fidelitatem facerēt z munera offererēt. ideo d̄: Ecce magi uenerūt zc. Circa istos magos tria ponunt. **C** P̄mo eoz sapia. Dicunt. n. magi a sapia. Nāz grece p̄hs: hebraice scriba: latine sapiēs. p̄ se magus uocat. Eoz aut̄ sapia in hoc appet q̄ xp̄s sapiēter q̄siuerūt: ex eo. s. q̄ habuerūt desiderū in q̄redo: studiuz in iherogādo z māsuētū aiuz i acq̄escēdo. z q̄ ista habuerūt: iō xp̄s iuenire meruerūt. Dagnū. n. desiderū habuerunt: q̄ singulis annis sup̄ mōtē uictorialē ascēdebāt: z deū ut stellam a balas p̄pha p̄diētā eis ostēderet exorabāt. Sap. vi. P̄e occupat q̄ se p̄cupiscunt ut sese illis p̄o oñdat. **C** Secōdo habuerūt studiū in iherogādo dicētes: Ubi est q̄ nat⁹ est zc. In iherogauerūt eū a sapiētibus. s. legis doctoribus. Thob. iij. Cōsiliū semp a sapiēte perq̄re: iō magi ut sapiētes iherogauerunt in hierleze ubi erat scribe z legis doctores uere utill z necessaria non curiosa. Eccl. vij. Ne dicas q̄d putas cause est q̄ p̄ora tpa meliora fuerūt q̄ nūc sūt zc. Interrogauerūt aīo inueniēdi z addi scēdi nō tētādi. Uñ d̄ Mat. xxij. Interrogauit eū vnus legis doctor tentās euz zc. **C** Tertio habuerūt q̄etuz aiuz acq̄escēdo. Triplex. n. istructio facta est eis. Una a celo p̄ stellā: alia ab hoie p̄ p̄phetā. tertia a deo p̄ reuelatōez iheronā. Alq̄ rūt ergo stelle eius ducati sequētes p̄phete locū q̄retes: z ispiratōi diuine ad herodē nō reuertētes. S̄z multi sunt q̄ istructōib⁹ creaturaz nō acq̄escūt: cū in dicaf Rom. i. Inuisibilia dei a creatura

mūdi per ea que facta sūt intellecta p̄pi
ctunt: et verba dei p̄tēnūt. Prouer. i. Sa
pientia atq; doctrina stulti despiciūt: et
diuinū inspiratorē extinguūt. i. Thes. v.
Sp̄m nolite extingūē. Et Secūdo ponit eo
rū sollicitudo et diligētia cū dī. Ab orien
te venerūt. Hiero. Voluit autē deus p̄mi
tias gētū vocare potius ab oriēte q̄ ab
alia regiōe. Ex eo q̄ regio oriētalis erat
odiosa ac imūda et maledicta. Odiosa q̄
dē erat ex eo q̄ ibi orta erat p̄ma p̄uari
catio. Voluit ergo dūs vt vbi fuerat p̄n
cipiū n̄re p̄uaricatōis: inde p̄dīret in
gētibus p̄ncipiū n̄re viuificatōis. Hinc ē
q̄ dūs in cruce positus dorsum hūit ver
sus oriētes: vt ait Dam. li. iij. Ad signifi
cādū q̄ culpā sibi p̄tractā post dorsum po
suerat: nec vltērius ipsi⁹ recordari vole
bat. Et Secūdo erat imūda: q̄ fuit p̄ma ef
fusiōe sanguis. s. abel se data. et p̄ sumus
icēsoꝝ idolatriarū maculata. Et id volu
it deus vt q̄ imūda fuerat p̄ effusionem
sanguis: mundaret p̄ appitōnē noui sy
deris. Hinc est q̄ dūs in celū ascēdēs ad
oriētes ascēdit. Juxta illō ps. Quis ascē
dit sup̄ celū celi ad oriētē vt p̄ sacrā ascē
sionē sui corp̄is mundaret insectio aeris.
Et Tertio erat maledicta: q̄ p̄ma male
dictio sibi fuit data qm̄ dixit Ben. iij. Ma
ledicta terra in ope tuo. Voluit igit de⁹
vt vbi ortus hūit maledictio p̄ma ibi ori
tes gētibus p̄ma b̄ndictio. Hinc est q̄ Is
rael adorēt ad occidētes. Saraceni ad
meridiē. Xp̄tiani ad oriētes ex eo q̄ p̄ma
b̄ndictio gr̄e inde venit. Sap. xvi. Opor
tet p̄uenire soles ad b̄ndictōem tuā et c̄.
Et Tertio ponit aduētus ipsoꝝ cā moti
ua cū dī. Vidim⁹. n. stellā eius in oriēte.
Et Circa q̄ notādū q̄ p̄ q̄ttuor ad veniē
dū moti sūt. Et Primo p̄ stellā appentē.
Videbāt. n. ipsam ab alijs differre situ:
q̄ nō erat in firmamento cū fixis. Nec in
ethere cū ceteris planetis: s; in aere vici
na terre. In motu: q̄ s̄m Dam. qm̄q; mo
uebat ab oriēte i occidētes. qm̄q; ex aq̄lo
ne i austrū. et qm̄q; ab oriēte in meridiē: et
a meridiē i aq̄lonē. Sic eis s̄m Chry. Ja
cet palestina respectu ps̄dis i luce: q̄ lu
ces suā nō poterat solis claritas obum
brare. In illuminatōis tpe: q̄ nō solū in
nocte sed et in die lucebat. In illumi

nationis interpolatōe: q̄ qm̄q; occulta
bat: et qm̄q; apparebat cum alie stelle nō
occulrent nisi per extrinsecū impedimen
tū. Et Secūdo moti sūt ad veniēdū p̄ agelū
iperantē. Augu. in sermone: Si victur⁹
es. Alqbus magi au dserūt q̄ talis stella
puerū tantū significaret: p̄fecto ab an
gelis aliqua monitōe reuelatōis. et sub
dit: Pomerūt illis angeli dicere. Ite et
adorate eū vbi natus ē et simul iudicate
qualis: quātusq; et q̄ natus sit. Et Tertio
moti sūt ad veniēdū per puerū allo
quentē. Nā sicut refert Chry. magis su
pra montē existētibus stella h̄ns formaz
pueri paruuli in cuius capite erat crux
ad eos descendit. eisq; dixit vt in iudeaz
p̄gerent: et sibi natum puerū inuenirent.
Et Quarto moti sūt ad veniēdū per dī
uinā inspiratōez reuelatē. vnde dicit Leo
P̄ter illā stelle specie que corporeū ic̄
tauit obtulit eū fulgētior veritatis radi
us eoz corda perdocuit. Bern. Prose
cto q̄ magos adduxit ipse et i struxit. et q̄
per stellaz foris amouit: ipse in occulto
corda edocuit. Isti sūt quattuor nunciij
per quos xps nos ad se vocat. s. per p̄e
dicatoꝝ i structōem. isti sūt angeli dei.
Per sue gratie oblatōez. ista ē stella det.
Per iterioꝝ admonitōez. ista est ispra
tio dei. sue passionis memoratōez. ista si
gnificat per puerū vel q̄ in capite cru
cez gerebat. sed tamē multi sūt adeo ob
stinati q̄ ad ipsū venire p̄tēnunt. vnde
ait Prouer. i. Vocauī p̄ eos nūcios am
monēdo et renuistis. Extēdi manū meā
scz in cruce: et nō fuit q̄ aspiceret. Despe
xistis omne p̄siliū meū. i. inspiratōez meā
et i crepatōez meā neglexistis. idest gr̄as
que vestra vitia arguebat.

Sermo. lviij. Et Eodez die Sermo. y.

Quēce magi ab ori
ente venerūt. et c̄. Aduent⁹ ma
gorum describit quātum ad
trīa. Et Primo quātū ad locū cū dī: Ab
oriēte venerūt et c̄. In oriēte q̄dez ortus
habuit peccatū iuidie: q̄ cayn ex iuidia
occidit abel frat̄e suū. Peccatū auari
tie: q̄ cum cayn deberet offerre munera
sp̄scas corosās sibi obtulit. Ibi et ortus
habuit cōfusio ligue. Sed isti b̄ri magi
E

De epiphania domini

In oriente genti ptra vltu inuidie habue-
runt mutua charitate: q: p corditer z ami-
cabile venerunt. sm in ecclesie representa-
tionez. Unus erat adolescens. alius vir.
tertius senex. Adolefcetes eim p suene-
runt ee temerarij z psumptuosi. Utri ve-
ro supbi z abitiosi. Senes iracundi z aua-
ri ac supstitiosi. Fuit ergo mix q isti in-
qbus erat tata mox diuersitas: sic pacifi-
ce venerunt. Ysa. xi. Utulus leo z ouis si-
mul morabunt: z puer puulus minabit
eos. Per vitulu significat adolescens la-
sciuis. Per leone vir supbus. Per oue
qhz anhelitu fetidus z paucitate dettu
senex itelligit. Isti p corditer morati fue-
runt: z puer puulus in cunabulis exis
eos ad se benigne minauit. p Secdo con-
tra pctu auaritie habuerunt liberalitate
Un d: Apts thesaurs suis zc. No cum
eos apuerunt herodi diuiti: sz xpo pau-
per. nec in via: sed cu ad xpm puenerunt
q: no sunt aliq dada ppter appetita sz
ppter laude dei seu diuina. Nec dderunt
vilita: sed pcciosa: q: thesauros. p Tertio
ptra p fusione lingue: huerunt lingue vni-
formitate. No enim variauerunt: sed vna
z p cordi lingua dixerunt: venimus adora-
re euz. Et in multa impedimenta retrahen-
tia eis occurrerunt ne ipm quererent vel
adoraret. s. difficultas itineris: amillo
syderis: timor regis: vilitas nascentis:
paupertas z penuria mris. p Secdo de-
scribit aduentus magoz quatus ad du-
catu cum d: Vidimus enim stellas eius
Voluit autez dñs natiuitate sua potius
per stellas q per alias creatura reuelare
Et hoc ex triplici ratoe. p Primo vt in-
carnatois mysteriu ostenderet. Stella. n.
est corpus celeste a luce solis irradiatu.
lux solis est diuinitas que tuc corpus ir-
radiavit qñ se carni vnuit. Et quoniaz
soles no possumus in se respicere: vide-
mus eius luce in sydere in nube z in mo-
te. Lux igit diuinitatis corpi se ventis
a nobis videt tanq in sydere. Apoc. xxiij.
Ego suz radix dauid stella cadi da z ma-
tutina: tanq in nube. Ysa. xix. Ascendit
dñs sup leue nubes. s. sup carne a pecca-
ti p dore immunē tanq in monte. Ysa. ij.
Erit in nouissimis diebus pparat mos
domus dñi. p Secda ro est vt lingua celi

sibi testimoniu phiberet. Est eiz qua dru-
plex lingua. s. diuina: angelica: humana
z celestis. Locuta igit fuit lingua diuina
dicēs ps. Filius meus es tu: ego zc. Lin-
gua autē angelica cu dixit Luce. ij. Nat^o
est vobis hodie saluator. Et lingua hu-
mana dicēs. Augu. Quid erat illa stella
nisi mirifica lingua celi que narraret glo-
ria dei. p Tertia ratio est vt magos per
sensibilia ad diuina manuduceret. Naz
sm Dionysiu triplex est ordo ascendēdi
in deu. s. per sensibilia manuductoez. p
intellectualiu operatoez z per imediatas
vntione. Adagi ergo primo vsi sunt sensi-
bili stella. deinde intellectuali z spuali p-
phetia. Tandez imediate xpi presentia.
p Tertio describit eoz aduetus quatu
ad fine itentu cu d: Et venim^o adorare.
Adorauerunt ipm corde: q: vera de ipso fi-
dez habuerunt. Ore: q: ipsum regē deum z
hoiem pfessi fuerunt. Corpore: q: ante ip-
sum se ptrauerunt. Et opere: q: preciosa
munera sibi obtulerunt.

Sermo. lviij. De eode festo s. mo. iij.

Vidimus stellam

clus in oriente zc. De ista stel-
la quoz legunt. p Prmu est
ei^o appetio: q: magis i oriente appuit. No-
tadu aut q i xpi natiuitate qda stella ap-
paruit in aere sicut ista de q d hie. Que
non erat in firmamento cum fixis: nec in
ethere cu planetis: sed in aere proxima
terre. Queda apparuit i mote: q: sz nar-
ratoez Chryso. Adagi in mote exntib^o
quedā stella in forma pueri ad eos descē-
dit. quedā appuit i circulo aureo sz nar-
ratoez Horologii z Innocēty. p Quedā
apparuit in celo: q: sicut refert Albuma-
sar. quedā puella in celo apparuit que
puerū in vlnis tenebat. z senex iuxta eaz
erat qui ea no tangebāt. que puez xpiant
vt idē ait deu suū esse dicūt. Per stellam
ergo gra dei significat que apparuit in
aere: in mote: in circulo z in celo. Aler. n.
est medius iter celū z terrā p que signifi-
cant illi que in celū ascendunt per su-
perbia z presumptionē. neqz descēdunt
in ifernū per nimiaz iordinatū timorē.
z stant in medio per spem z dei amorez.
Et in talibus gratta dei apparet. Ezech.

vij. Eleuauit me spūs inter celus & ter-
raz. Et ad hoc significādū homo factus
est medius: fecerat deus creaturā corpo-
ralē & spūalē i terrā pstrauit. Fecerat pu-
re spūalē que se nimis eleuauit. Ideoq;
fecit hōiem ex utraq; natura ppositum
scz corporalē & spūalē: ne aut nimis ele-
uet per presumptōem. aut nimis se dei-
clat per timorē: sed in medio maneat p
spem & dei amorē. ¶ Secūdo apparuit stel-
la. i. diuina grā in monte. i. multis san-
ctis qui sunt eleuati per vite pfectōem.
Prouer. xliij. Iustitia eleuat gentē. Ma-
gni per iustificatōez. Roma. viij. Quos
aut iustificauit hos & magnificauit. Et
p spicui per exēpli exhibitōem. Mat. v.
Nō pōt ciuitas abscondi supra montē po-
sita. ¶ Tertio apparet in circulo. forma
circularis est pulchra: simpla & ampla.
Illi ergo sunt forma circularis q sunt
pulchri per puritatē: simplices p rectas
itentionē: & lati per charitatē. ¶ Quar-
to apparuit in celo. i. in his q sunt cele-
stes p uersatōez. de quoz numero erat
apls qui dicebat Philip. iij. Nostra con-
uersatio in celis est. ¶ Secūdo qd de
ista stella legit est eius occultatio. Fuit
eniz ad tēpus occultata ex diuina pro-
uidētia ut ipsi hierusalē cogereēt in-
trare: & a doctoribus Ingrere: ut sic i ore
duozū vel triuz stareēt omne verbū. Pri-
mus testis fuit apparēs stella. Secūdo
insinuata pphētia. Tertius reuelatio di-
uina euz dicit: Respōso accepto in som-
nis. Isti aut tres nō potuerūt fallere ne-
q; falli: scz nec stella: q; ad hoc a deo fue-
rat missa. nec pphētia: q; ab incōmuta-
bilī ueritate fuerat ispirata. nec reuela-
tio diuina: q; imēdiatē a deo fuerat infu-
sa. ¶ Notādū autē q; hec stella in orien-
te & occidēte: idest rome fuerat uisa. in
medio occultata est: idest in hierusalem
que in medio terre habitabilis dicit esse
sita. Oriēs & occidēs signāt natiuitatē &
mortē: mediu autē uitam. Cōsideratio
autē natiuitatis est causa humilitatis.
Humilitas autē est introductiua gratie. i.
Petri. v. Humilibus autē dat gratiā. Cō-
sideratio autē mortis est causa timoris.
Timor autē est expulsiuus culpe. Eccl. i.
Timor domini expellit peccatū. Cōsidē-

ratio autēz lōgioris uitē est causa super-
bie & uane fiducia. Job. xv. Luctis die-
bus suis ipius supbit. & numer^o annoz
zē. Et sic patet q; i oriete & occidēte idest
in cōsideratōe natiuitatis & mortis stel-
la: idest dei grā infundit: in cōsideratōe
medij occultat. ¶ Tertiu qd de ista stel-
la legit est eius antecessio. unde dicitur
Antecedebat eos. Habuerūt enim magi
tres ductores: scilz stellā: uirtutē angeli-
cā & spūs sancti presentia. Unde etiam
ut narrat Remigius. Quidā dixerūt ip-
sam stellā fuisse angeluz. Alij spūm san-
ctū: qui in specie stelle apparuit. Qui er-
go uult ad xpm ire oportet q; ducatur a
discretiōe bene illuminatē. & iste est du-
ctor sydereus. Prouer. iij. Palpebre
tue precedāt gressus tuos. A timore filia
li bene humiliatē. Et iste ē ductor ange-
licus. Sicut eniz angelus datus est ho-
mini ad custodiā: sic timor custodit. Ec-
cle. xxvij. Si nō in timore dñi tenueris
te: statz subuertet dom^o tua. Et ab amo-
re dei bene inflamātē. & iste est ductor di-
uinus. scilz ipsa charitas. i. Corinth. xij.
Adhuc excellentiorē uia z uobis demō-
stro zē. Multi autē ducunt ab errore ma-
le excecātē. Sapiētē. ij. Excecavit eos
malitia eozū. A timore seruisti male hu-
miliatē. ps. Ibi trepidauerūt timore ubi
nō erat timor. Ab amore carnali male
inflamātē. ps. Supcecidit ignis & nō ui-
derūt soles. ¶ Quartū quod de ista stel-
la legit est eius motio cū dicit. Usq; di-
ueniēs. Certe stelle mouētur motu circu-
lari. ueloc: proprio & uolētō: Mor^o au-
tez huius stelle nō fuit circularis uel spe-
ricus: sed quasi linealis & rectus. In Sa-
ma. Nec fuit uelox nec rapidus: sed dub-
cis & tēperatus. Augu. Ut xpo stella ple-
nuz reddat obsequiū: tēperat gradum
donec magos ducat ad puerū. Nec fuit
uolētus uel pprius: sed a diuina prou-
dētia ordinatus. Chryso. Cū oportebat
ire magos ibat: quādo autē stare oportē-
bat stabat. Nos etiā non debemus mo-
ueri motu circulari per amorē munda-
num: quia in circuitu ipy ambulāt: sed
motu recto per amorē diuinū. Cant. i.
Recti diligunt te. Nec motu rapido per
in discretū feruorē: sed cum tēperamēto

De epiphania dñi.

per discretionē. Prouer. xij. Substantia festinata minuetur. Nec motu proprio sed a deo ordinato: quia non debemus sequi propriū sensum: sed dei beneplacitū. Eccle. xvij. Post concupiscentias tuas ne eas. Quintū. quod de ista stella legitur est eius statio: cum dicitur: Staret supra. Gratia eius dei per stellas significata animā stabilem facit. Primo: quia coniungit eas vni non diuiso sed deo. Ysa. li. Unum vocauit eus: prout: Unas petiit a dño hanc requirat. Secundo stabilis: et eterno. Aug. in lib. confessionum. Reddite preuaricatores ad cor: et iherete illi qui fecit vos: state in eo et stabitis. Requiescite in eo: et securi eritis. Tertio vniuersali perfecto. Matth. v. Estote perfecti sicut et pater vester celestis perfectus est. Quarto fini vltimo. Aug. de ciuitate dei. Ipse est finis desideriorum nostrorum qui sine fine videbitur. sine fastidio amabitur. sine fatigatione laudabitur.

Sermo. lix. Et eodem die. Sermo quartus.

Quæce stella quas viderant magi in oriente antecedebat eos etc. Stella ista ad tria fuit a deo missa. scilicet ut esset christo in obsequium. ut esset magis in ducatum. ut esset ipsis et nobis in gaudium. Fuit namque christo in obsequium non in fatum. vnde dicitur: Usque dum venies staret supra vbi erat puer. Fulgentius. Christo stella prebuit obsequium non imperium. Aug. Non ideo christus est natus: quia illa stella extitit: sed illa extitit quia christus est natus. Vnde si dici oporteret non stellam christo: sed christum stelle factum fuisse diceremus. Bre. Vnde non puer ad stellas: sed stella ad puerum cucurrit. si dicitur licuit. non stella: fatum pueri: si fatum stelle his que apparuit puer fuit. Constellationes enim vel signa sub quibus aliqui nascuntur necessitate inferre non possunt: quia nati sub eodem signo sunt sepe diuersorum morum. diuersorum officiorum. diuersarum conditionum. quod enim sunt diuersorum morum dicit Grego. in omel. Luz vno tempore eodemque pene momento Jacob et Esau mater suaderit non vna vtriusque vite qualitas fuit. quod sunt diuersorum officiorum. dicitur idem: Sacerdotes etiam mathematici

solent quod quisquis in aquarum signo nascitur: piscatoris misterium sortitur. Piscatores officium ut fertur Bethulta non habet. Rursus quos sub signo libre nasci assertunt. Trapezetas futuros dicunt. Et trapezetas multarum gentium punctione ignorat. quod vero sunt diuersarum conditionum. dicitur idem Bre. In ipsarum fracionum terra reges ex genere procedunt. quibus perfecto nascitibus quis estimet quanti eiusdem momenti horarum ac temporibus ex seruili conditione nascuntur. et tamen regum filij vno eodemque sydere et syderum eodem momento cum seruis nati ad regnum proficiunt cum serui qui secum fuerunt genti in seruitute moriantur. Secundo stella fuit magis in ducatum: quod notat eius dicitur: Antecedebat eos. Circa quod notandum quod dum filij israel in terram promissionis pergerent quattuor habuerunt duces sed columnas nubis per diem: et columnam ignis per noctem. angelicam custodiam. Exo. xxij. Ecce ego mitto angelum meum qui procedet te etc. Et diuinam protectionem. Exo. xxij. vbi cum diceret deo moyses. Si non tu ipse procedas ne educas nos de loco isto: ait dominus. Et verbis istud quod locutus es faciam sed te procedas. Magi similiter cutes ad christum habuerunt columnas igneas. id est stellam fulgidam. ysa. lx. Ambulabunt gentes in lumine tuo etc. Habuerunt columnas nubis. id est prophetias qua dictum fuit. Et tu bethleem terra iuda etc. Et dicitur prophetia nubes: propter obscuritatem. ps. Tenebrosa aqua in nubibus aeris. id est obscura intelligentia in prophetis. Habuerunt angelicum ministerium: quia sanctum beatum Aug. Angeli eis appaerentes dixerunt quod illa stella natus christum significabat. et quod in iudea pergerent: et natum puerum inueniret. Habuerunt diuinam protectionem: quod eos ab omnibus periculis conseruauit. Vnde dicitur. Risu accepto in somnis. scilicet a deo ne rediret ad herodem etc. Si ergo ad christum volumus pergere necesse est ut hos quattuor duces habeamus. scilicet columnas ignis. id est spiritum sanctum dirigentem. ps. Spiritus tuus bonus deducet me in terram rectam etc. Columnam nubis. id est sermonem diuinum refrigerantem. Eccl. xvij. Nonne ardore refrigerabit ros. Sic et verbum eius melius quam datum. Angelum dei custodientem. ps. Angelis suis mandauit de te

Et deū in oīd^o cōseruātē. Deut. i. Dñs
 deus q̄ ductor ē vester p̄ vobis spē pugna
 bit. Tertio stella fuit magis et nobis
 i gaudiū. Un̄ dī: Gaussi sunt gaudio ma
 gno valde. Ipi quidē de quattuor gau
 diū hūerūt. i. de sua pacifica deductōe:
 et iō gausi sunt. De sua icolumi. puētōe.
 de sua ab herode fallaci euasiōe. De stel
 le recuperatiōe. iō gaudio magno. Et de
 pueri inuētōe: iō magno valde. De his
 quattuor viri seti d. bēt vtiqz gaudere.
 C. Prio: qz sine labe pcti: et corruptiōis:
 ad patriā celestē puenerūt. ysa. lv. In le
 titia egrediemini: et in pace deducemini
 Primo et gaudet. Luc. lv. Frater tu^o v.
 nit: et occidit p̄ tuus vitulū saginatus:
 qz sanū eū recepit. C. Secūdo qm̄ de diabolo
 li p̄tate fugiūt: iō ip̄e liberatus deū lau
 dat dīcēs. Eccl. li. Cōfitebor tibi dñe rex
 et collaudabo te deū saluatorez meū et c.
 Gaudēs se liberatū d̄ faucibus leonis su
 perbie. De seruitute auaritie: et de p̄ssu
 ra flāme luxurie. C. Tertio qm̄ gratiam
 amissāz recuperant. De hoc eim̄ ip̄e gau
 det. Un̄ dicebat p̄pheta: Redde mihi le
 titiā salutaris tui. Deus gaudet vt Luc.
 xv. Epulari et gaudere oportebat et c. Et
 angelis gaudet. ibidē: Gaudiū ē ange
 lis dei sup vno pctōre penitētiam agēte.
 C. Quarto qm̄ post illud exiliū iesuz in
 ventre se spant. Abachuc. iij. Exultabo i
 deo iesu meo. ps. Adimplebis me letitia
 cum vultu tuo.

Sermo. lx. C. De eodez. Sermo. v.

A intrantes do
 mū inuenerūt puerū cū maria
 m̄re eius et c. Isti beati magi
 quattuor fecisse legūt. Ipsi eiz christū
 inuenerūt. inuētū adorauerūt. adoratū ho
 norauerūt. honoratū custodierūt. C. In
 uenerūt igif. iō dī: Intrātes domū inue
 nerūt puerū. Iō aut̄ inuenerūt: qz ipsum
 quesierūt. eo studio. eo mō. eo ordine: et
 eo fine quo debuerūt. C. Studiū aut̄ ip̄o
 rū fuit in p̄scrutādo: qz scripturas Ba
 laam qui de hac stella p̄phetauerat dili
 gēter scrutati fuerūt. Jo. v. Scrutamini
 scripturas et c. In vigilando: qz sup mō
 tem victorialē vigilabat. Prouerb. viij.
 Qui mane vigilauerint ad me inueniēt

me. In orādo. qz p̄ illius stelle apparitō
 ne semp deū orabat. Mat. xi. Dia quecū
 qz orātes petitis et c. C. Secūdo quesie
 runt eo mō quo debuerūt se3 fortiter vt
 nec labore itineris. nec turbatiōe regis.
 nec amissiōe syderis frangerētur. Sapi
 enter vt herodis astutia non deciperent
 Dulciter: vt eius p̄missiōibus blandis
 non allicerent. C. Tertio quesierūt eo or
 dīne eū: quo ordine querere debuerunt.
 Quia prio quesierūt eū per rē sensibilē
 i. stellā. Deinde per rē rōnalē. i. p̄phe
 tam. Tandē p̄ rem sup̄intellectualē. i. re
 uelatiōne diuināz. Si igitur et nos ip̄m
 querere volumus iciplamur ab infimo
 humilitatis. Deinde pergamus ad med
 um virtutis. Ultimo puentamus ad sū
 mū cōtemplatiōis vt possimus dicere. ij.
 Cor. iij. Nos aut̄ reuelata facie gloriā
 dei specularē et c. C. Quarto quesierunt
 cū eo fine quo debuerūt: vt. s. ip̄m hono
 rarent p̄stratiōe corporis. adoraret deu
 tione mentis. dōtarēt largitiōe muneris
 Et sic p̄z qz sibi obtulerūt quicquid habue
 runt. s. corpus: cuz dī: Prociētes. Alias
 cū dī: Adorauerūt. Res et tēporales: cū
 dī: Et apertis thesauris suis et c. C. Secū
 do inuētum adorauerūt. qd̄ notat: cum
 dī: Et p̄cidentes adorauerūt eū. Adora
 uerunt ergo ip̄m adoratiōe latrie: que est
 cultus soli deo debitus. Que habet fie
 ri quinqz modis. s. metalr: que sū Au
 gu. cōsistit in dei cognitōe. dilectōe. et de
 bita subiectōe. Et ista beati magi cogno
 uerunt et habuerūt: qz deū cognouerunt
 et dulciter amauerūt et se sibi humiliter
 subiecerūt. C. Secūdo habz fieri vocall
 se3 orādo: laudādo: et gratias agēdo. Et
 isto modo b̄t magi adorasse credēdi sūt
 C. Tertio habz fieri realiter in nostrarū
 rex oblatōe. Et isti thesauros suos obtu
 lerunt. C. Quarto habz fieri p̄sonaliter
 sicut in genuflexiōe et p̄stratiōe. Et isti in
 terra se p̄strauerunt. C. Quinto habet
 fieri sacramentalr: vt in sacrificij imola
 tiōe. Et isti sibi munera obtulerunt.
 C. Tertio adoratū honorauerūt. et hoc p̄
 munera que sibi obtulerūt. Nā quadru
 plex munus sibi obtulerūt. s. mun^o a cor
 de: qz in eū fideliter crediderūt. Adunus
 ab ore: qz ipsum rex deū et hōiem cōfessi

fuerunt. Munus a manu quod sibi munera obtulerunt. Munus ab obsequio: quod ante eum se prostrauerunt. Istud quadruplex munus et nos debemus offerre deo et proximo. Deo debemus offerre munus a corde quod est munus orationis. ij. Regum. vij. Inuenit seruus tuus cor suum: ut adoraret te oratione hac. Munus ab ore quod est munus laudationis. ps. Sacrificium laudis honorificabit me. Munus a manu: quod est munus bone operationis. Eccles. ix. Quodcumque potest manus tua instanter operare et cetera. Munus ab obsequio: quod est exhibitio seruitutis personalis. Eccles. xlv. Bonus est obsequi sancto deo. Istud est quadruplex munus debemus offerre proximo scilicet munus a corde per compassionem. ysa. lviij. Luce effuderis esurienti animam tuam. Munus ab ore per corruptionem. Matth. xvij. Si peccauerit in te frater tuus et cetera. Munus a manu per submirationem. Eccles. vij. Pauperi porrigere manum tuam. Munus ab obsequio per corporalis obsequii exhibitionem. Gal. vi. Alter alterius onera portate et cetera. Quarto magi honoratus cum stodierunt: quod herodes ipsum non perdidit. Herodes namque habebat turbationem in corde. unde dicitur: Iratus est valde. Astutias in opere. quia a iudeis locus et a magis didicit. ps. Et religionem simulatas in ore. unde dicitur: Ut et ego veniens odor eum. Magi autem ista non cognouerunt propter tres causas. ut dicit Chrysostomus. scilicet propter eorum bonitatem et simplicitatem. inquam ceteros existimabant: propter regiam dignitatem: quod non poterat suspicari quod tantus rex contra unum puerum talia cogitaret. Et propter pueri maiestatem: quod non poterat opinari quod tam admirabili puero insidias moliri auderet. Contra tamen eius malitiam: astutias: et religionem simulatam triplex remedium habuerunt. Primum est ipsum suffragium orationis deuote. unde dicitur Responso accepto in somnis. Glosa. Sicut ipse moyses tacens clamabat. sic et iusti. Secundum est beneficium inspirationis diuine. quod ipse deus malitiam herodis eis intimauit. Et quid ipsi facere debeant reuelauit scilicet ne redirent ad herodem. Tertium est promptitudo obedientie: quod mox diuine inspirationis obediuerunt: quod per aliam vi-

am reuersi sunt in regiones suam. Sermo. lxi. De eodem. Sermo. vi.

A pertis thesauris suis obtulerunt ei mœra. Ista munera fuerunt mystice significatiua. Quia per aurum intelligitur diuina dilectio. per thus deuota oratio. per myrrham carnis mortificatio: que oia deo offerre debemus. Significat autem dilectio per aurum: quia aurum est preciosum cuius preciositas causatur ex tribus scilicet ex charitate: durabilitate: et utilitate. Est enim rarum: id est preciosum. Hiero. De quod rarum est magis appetit. Pulegium apud Indos preciosum est quam aurum. Est igitur charitas preciosa quia rara. dicitur Phil. ij. Omnes que sua sunt querunt. Et dicitur i. Cor. xij. Charitas non querit que sua sunt. Ex quo sequitur quod nullus. id est valde pauci charitatem habent. Secundo aurum est durabile: sic et ipsa dilectio est durabilis et immortalis. i. Cor. xij. Charitas nunquam excidit. Excidit lingua et succedit cordium perfecta cognitio. Excidit fides et succedit apta visio. Excidit spes et succedit perfecta possessio. Charitas non autem excidit: quia ea nihil melius quod succedere sibi possit. Tertio aurum est utile: quia cor confortat: lenificat: et in iuuentute conseruat. Sic charitas habet cor confortare: conseruare: et fortificare. Lant. vij. Fortis est ut mors dilectio. Habet lenificare. Unde ipse apostolus vocat eam solatiu dicens ad Phil. ij. Si qua consolatio in christo. si quod solacium charitatis et cetera. Habet vero in iuuentute conseruare: et facit de senes iuuenem. ps. Renouabis ut aquile iuuentus tua. et de vetusto nouum. Jo. xij. Ad datum nouum de vobis: ut diligatis inuicem. De mortuo viuum. ij. Jo. ij. In hoc scimus quoniam translati sumus de morte ad vitam: quoniam diligimus fratres. Secundo debemus offerre deo thus deuote orationis. ps. Dirigat oratio mea sicut incensum in conspectu tuo. Thus redolens ex carbonibus viuus procedit: in altum ascendit: et odorem reddit. Sic oratio debet procedere ex corde ignito per amorem. Eccles. i. Thus ardens in igne. Talis oratio sic ignita tria bona facit. Primum est quod diabolum expellit. Thob. vi. Cordis est periculum, si super car-

bones pomas fumus eius extricat oē ge-
 nus demonioꝝ. ⁊ Secūdo deū ad nos ac-
 cedere facit. vii ps. Sagitte poteris acu-
 te ꝛc. Sicut enim stimulus aliquē puo-
 cat ad currēdū. Sic ⁊ orō ignita deū p-
 uocat ad subueniēdū. ⁊ Tertio. vlt ia in-
 cēdit ⁊ cōsumit. ideo subdit. cū carbo-
 nibus desolatorius. ⁊ Secūdo thus. i. su-
 mus thuris in altū ascēdit. sic oratō ascē-
 dit in celū: maxime si ē lachrymosa. Eccl.
 xxxv. Lachryma vidue a maxilla ascen-
 dit vsq; ad celū: quādo ē humilitate p-
 dita. Et ibidē. Diatio humiliatōis sepe-
 trat nubes. quādo ē a peccati pondere
 aliena. ideo dixit dñs malis. Ysa. i. Luz
 multiplicaueritis orationē non exaudi-
 am. manus vestre sanguine plene sunt.
 ⁊ Tertio thus odorē dedit. Sic oratio ē
 odorifera maxime quādo fundit a cor-
 pore mortificato. a corde dilatato. ⁊ a
 corde p spūalem letitiā renato. De pri-
 mis duobus dē Apocal. v. Habētes sin-
 guli cytharas. Blo. i. corpa mortificata.
 ⁊ phialas. i. corda latap amore plenas
 odoramentoz que sunt orōnes sanctoz.
 De tertio Eccl. i. Quasi thus redolens i
 diebus estatis. In estate enī odor thu-
 ris latius sentit: q; tunc puritas aeris ⁊
 serenitas maior habet. ⁊ Tertio debe-
 m^o offerre myrrhaz mortificatōis. Myr-
 rha habz triplicē virtutē scz expulsuaz
 q; expellit vermes ⁊ serpētes. Sic morti-
 ficatio carnis expellit oēs diabolicas tē-
 tationes. Eccl. xi. Malitia vnus hore
 facit obliuionē luxurie magne. ⁊ Secū-
 do habz virtutē cōfortatiuaz: q; cōfortat
 mēbra tenera ⁊ debilia. Sic mortificatio
 carnis animū infirmū ⁊ debilē cōstantē
 facit. ij. ad Corinth. xij. Luz eim infirmoꝝ
 tunc fortior sum ⁊ potens. ⁊ Tertio ha-
 bet virtutes cōseruatiuaz: q; quātū dis-
 soluit tantū psumit. Sic mortificatio car-
 nis grās ⁊ virtutes cōseruat. ij. Cor. xij.
 Virtus in infirmitate perficit. Sicut. n.
 sal pseruat a putrefactōe vermū: sic mor-
 tificatio a corruptōe. Ideo necesse est vt
 oēs isto sale salant. Mar. ix. Omnis. n.
 hostia igne cremabit: ⁊ omnis victima
 sale salietur.
 ⁊ Sermo. lxxij. ⁊ De sancto fabiano ⁊
 sebastiano. Sermo primus.

Gladius euagina-
 uerunt pctōres intēderūt ar-
 cum suū vt decipiant paupe-
 rem ⁊ inopez: vt trucident rectos corde.
 Hodie celebrat festiuitas Fabiani ponti-
 ficis ⁊ sebastiani militis. Pulchra con-
 iunctio pontificis ⁊ militis. Siue vt ostē-
 datur q; deus fecit nos deo patri regnū
 ⁊ sacerdotium. Siue vt ostendat q; ad
 regnū celoz non solūz perueniūt de-
 uoti clerici: sed etiaz fideles laici. Siue
 vt ostendat q; illi ad deū perueniunt:
 qui sibi assistunt per ocium cōtemplatio-
 nis ⁊ qui sibi militant per laborē actio-
 nis. In verbis ergo premisis duo tan-
 guntur. ⁊ Duo psecutoꝝ crudelis seui-
 tia: cū dicit: Gladiū euaginauerūt peccato-
 res ꝛc. ⁊ Secūdo sanctorū innocens pe-
 na: cū subdit. Ut decipiat pauperē ꝛc.
 Scuitia aut peccatoꝝ in duob^o apparet
 s. in euaginato gladiū. s. quo ad fabia-
 nū quē decapitauerūt ⁊ intēdēdo arcuz
 quo ad sebastianū quē sagittauerunt.
 ⁊ Circa primū notādū q; mali hnt gla-
 dios quos euaginat cōtra bonos. ⁊ bo-
 ni habēt gladios quos euaginat contra
 malos. ⁊ Hnt quidē malignū gladiū in
 corde qui ē malicie. vnde ps. Gladi^o eoz
 intret in corda ipsoꝝ. Hūc euaginauerūt
 euz malitia acuerūt ad psequendū. ps.
 Lōcepit dolore ⁊ peperit iniquitatē. Ali-
 um habēt in ore qui ē gladius male lin-
 gue. ps. Gladius in linguis eoz. hūc eua-
 ginant cū lingua laxant ad detrahēdū.
 ps. Eracuerūt vt gladiū linguas suas.
 ⁊ Aliū habēt in manu q; ē malignitatis
 inique. ps. De gladio maligno eripe me
 Hūc euaginat cū manus extēdūt ad pse-
 quēdū. Exo. xv. Euaginabo gladiū me-
 um: interficiet eos manus mea. ⁊ Primū
 gladiū euaginavit decius cōtra fabianū
 cui ⁊ ecclie magnā psecutionē cōmouit.
 ⁊ Secūm euaginavit diocletianus con-
 tra sebastianū quē suū p ditorē vocauit
 ⁊ multas blasphemias sibi dixit. ⁊ Ter-
 tium vterq; contra vtrūq; euaginavit
 dum ille fabianum fecit occidit. ⁊ iste se-
 bastianum fecit sagittari. ⁊ Secundo
 boni habent gladios contra malos.
 ⁊ Primus est doctrine. Heb. iij. Viuis

est sermo dei et efficax et penetrabilior omni gladio accipitur. hunc euaginat in eruditione proximi. Ephe. vi. Gladium spiritus quod est verbum dei. **C** Secundus est iustitie. Exo. xxxij. Pōat vir gladium suum contra femur suum. hunc euaginat in peccati vitio. ps. Gladij accipites in manibus eorum. **T**ertius est fortitudinis et constantie. Cantic. iij. En lectulum salomonis sexaginta ambulant omnes tenentes gladium. hunc euaginant in gregis domini defensione. Adach. iij. Judas gladio suo protegebat castra. Gladius ergo doctrine euaginavit sebastianus quando idolatras et infideles conuertit. Et gladium iustitie euaginavit fabianus quando decessu impatoris dure corripuit. Gladium fortitudinis uterque euaginavit quando uterque constanter martirium tolerauit. **S**ecundo apparet sententia contra beatum sebastianum cum decessit. Intenderunt archum suum. quia instar arcus fuit sagittis repletus. ps. Intenderunt arcus rem amaram. illa enim sagittatio amara pena fuit propter intransigentiam viscerum. quia sagittis tantum vulnerant membra exteriora sed etiam viscera interiora. Job. xxx. Inferiora mea efferverunt absque ulla requie. Magna est pena fuit propter generalitatem vulnerum quia non tantum in uno vel duobus locis. sed in toto corpore vulneratus erat et sagittis repletus. Job. xvi. Concidit me vulnere super vulnus. Isai. i. A planta pedis usque ad verticem non est in eo sanitas. Et magna pena erat propter malitiam irrisionum. quia ipsum quasi signum in derisione posuerunt. Job. xij. Desideretur simplicitas iusti etc. ps. In me psallebant qui bibebant vinum. Sicut est magna pena propter totius populi spectaculum. Sicut enim in campo iuxta palatium cesaris sagittatus ut illic omnis populus conueneret eum sagittari videret. ut habet I. Cor. iij. Spectaculum facti sumus mundo angelis et hominibus. **C** Secundo ex parte sanctorum ponitur pena innocens cum decessit. Ut decipiant pauperem et inopem. Sed primo ponitur innocens pena sebastiani cum decessit. Ut decipiant pauperem. Pauper igitur et inops fuit sebastianus quem omnibus bonis spoliauerunt et a principatu deposuerunt. Ipsi decipere conati sunt. modo falsis allegatōibus volentes christum ostendere non

esse deum. modo vanis promissionibus promittentes sibi restituere suum principatum. modo diuersis cruciatibus et diuersis passionibus quia ipsum fecerunt sagittari et usque ad mortem sustigari. sed non potuit recipi. nec falsis allegatōibus. quia habebat christum qui sapientia est. Luc. xxi. Ego enim dabo vobis os et sapientiam etc. Nec vanis promissionibus quia habebat christum qui est vera merces et summum bonum. Gene. xv. Noli timere. ego protecor tuus sum et merces tua magna nimis. Exo. xxxij. Ego ostendam tibi omne bonum. Nec vanis cruciatibus et passionibus quia habebat christum qui virtus est et fortitudo. ps. Dominus protector vite mee a quo trepidabo. Item idem Cum ipso sum in tribulatione eripiam eum et glorificabo eum. **C** Secundo ponitur innocens pena fabiani cum decessit. Ut trucidet rectos corde. ipse enim rectum cor habuit. quod patet ex multis. **P**rimo quia ipse per columbam fuit miraculose electus. nequaquam enim deus ipsum miraculose eligeret. nisi ipsum habere rectum cor et sanctum cognosceret. Nume. xvi. Quicumque elegerit dominus ipse sanctus erit. **C** Secundo quia in potentum reprehensione fuit constantis et firmus. Nam sicut dicit Haymo. impator philippo volenti interire pasche solennitatibus et diuitis costare miseris. fabianus constantiter resistit. nec ibidem ipsum esse permisit conuincit publice penitentes fecit. et peccata sua confessus fuit. Ecce. xlvij. In diebus suis non permittit principem etc. **T**ertio quia circa diuinum cultum fuit valde diligens et deuotus. Nam sicut dicit Damascenus papa. ipse fabianus per omnes regiones septem diaconos misit. et eisdem tot subdiaconos assignauit ut gesta martiris colligerent et sibi roma deportarent quod factum est. Isti ergo sic rectum corde detruclidauerunt et decapitauerunt. Et licet carnem trucidarent. animam tamen ledere non poterant. Mat. x. Nolite timere eos qui occidunt corpus. animam enim occidere non possunt. Ratio quare animas sanctorum malis occidere non possunt. est quia ipsorum anime in manu dei sunt. Sap. iij. Iustorum anime in manu dei sunt. Sunt et in sinu dei. Isa. xl. Dominus subleuabit agnos et in sinu suo portabit. sunt et in corde dei. ad Phil. i. Testis est mihi deus quod vos cupiam omnes in visceribus iesu christi. Quia igitur sunt in manu dei non

pōt ab aliquo auferri. Joā. x. Nō rapiet eos q̄squā de manu mea. q̄ q̄ sunt i sinu dei nō pōt amitti. Aug. Quid times hominē hō in sinu dei posit⁹. Tu de sinu illius nōlī cadere. & quicquid patieris ad salutem valebit nō ad p̄ntiē. q̄ q̄ sunt in corde dei nō pōt obliuioni tradi. ps. Si oblitus fuero tui hierlem zc.

¶ Sermo. lxiij. De scō sebastiano martire Sermo. ij.

T extendit arcū suū & posuit me quasi signum ad sagittam. Th. e. ij. Istud verbū p̄ueniēter de scō sebastiano exponi potest q̄ fuit ad signū positus & ab infidelibus sagittatus fuit. n. positus ad multiplex signum. ¶ Primo in signum p̄uidentie ex eo q̄ se sub militari habitu occultabat vt xp̄lanos martires p̄fortaret. bonum q̄d fuerat si statim se xp̄tanū p̄ntens coronam martirij recepisset Sed meli⁹ erat q̄ p̄ utilitate ad t̄ps sub militari habitu se occultaret. postmo dū autem libere se xp̄tanū p̄fessus fuit. Et sic p̄mo hūit h̄dē tanquā lorica. i. Thes. v. Induti lorica fidei. postmo dū hūit eā tanquā scutū Ephe. vi. In oibus sumētes scutū fidei. Ap̄ls ē de hoc loquēs dicit. ij. Corin. xi. Per fenestrā in porta dimissus sum zc. Bonū erat si ap̄ls nō fugiēdo martiriz fuisset p̄fessus. s̄ meli⁹ fuit q̄ p̄ utilitate p̄ximoz ad t̄ps fuit reseruat⁹. ¶ Secūdo fuit posit⁹ in signū p̄stantie. cui⁹ p̄stantia ē appuit in coroborādo q̄n dixit. O fortissimi milites xp̄i zc. Job. iij. Vacillantes p̄firmauerūt sermones tui. In arguendo q̄ impatores p̄stater redarguit. & tūc maxime postq̄ ab eis flagellat⁹ fuit tales. n. p̄stater erat ap̄li. De qb⁹ d̄r Alc. v. Lesis denūciauerūt ap̄lis ne ap̄li loquerent zc. In sufferēdo q̄ multa martiria p̄tulit. s̄ vinci non potuit. Roma. viij. Cert⁹ sum. n. q̄ neq̄z mors neq̄z vita zc. ¶ Tertio fuit posit⁹ in signū doctrie. Docuit. n. tres vtilēs lectiōes. ¶ Prima fuit circa p̄tēptū tp̄aliū q̄n dixit. Vita h̄ in se credētes sefellit. s̄ expectātes irrisit zc. Jacob. iij. Que ē. n. vita n̄ra vapor ad modicū parēs. ¶ Secūdo fuit circa appetitū celestiu. Un̄ dixit nō sepabunt a

vobis. s̄ vadunt parare vobis fideas mansiones. Heb. xij. Nō. n. h̄m⁹ h̄c ciuitatē manētē s̄ futurā ingrīm⁹. ¶ Tertia fuit circa tolerātia aduersoz v̄n̄ ast. In amorē martirij n̄os sustinem⁹ effcās & Mat. x. Nolite timere eos q̄ occidunt corp⁹ zc. ¶ Quarto erat posit⁹ in signū paciētie q̄ paciēter supplicia tollerauit Magna paciētia q̄ martires nō in supplicijs cessērūt. s̄ poti⁹ eis documēta cesserūt. Lipia. Torquētib⁹ fortiores steterūt ac lantātes vngulas laniata mēbra vicerūt. maior q̄ si maledixerūt. Lu. vi. B̄ndicite maledicētib⁹ vobis. Maxia q̄ aduersus deū nō murmur auerūt. v̄n̄ d̄r Nō murmur resonat nō q̄rimōia q̄ maxia q̄ in tot supplicijs cor pacificū hūert v̄n̄ subdit. S̄ corde tacto mēs b̄n̄ p̄scia seruat paciētia. Sup quā maxia q̄ p̄ p̄sc quētib⁹ orauerūt. Lu. vi. Orate p̄ p̄sequētib⁹ & calūniatib⁹ vos. ¶ Quinto fuit in signū posit⁹ opatōis b̄n̄e. hūit. n. opatōes bona. i. vtilē delectabilē & honestā. Vtilē q̄tū ad alioz p̄uersionē q̄ multos cōuertit & saluos fecit. i. Cor. x. Nō q̄rēs q̄d mihi vtilē ē s̄ q̄ multis vt salui fiāt. Honestā quātū ad pacificā p̄uersatōz. v̄n̄ d̄r. Erat. n. vir tot⁹ p̄uidentie. In sermōe verax. in ope fidel. in b̄n̄itate p̄spicu⁹. in vniuersa mox h̄onestate p̄clar⁹ zc. i. The. iij. Honestē abuletis ad eos q̄ foris sūt. Delectabilē at̄ q̄tū ad celestiu p̄tēplatōz Ecc. xi. Dulce lumē & delectabile ē oculū videre solē. i. xp̄z p̄ p̄tēplatōz. ¶ Sexto posit⁹ fuit in signū pene eterne reprob̄ inferēde. Si. n. de⁹ tm̄ punit illos q̄ hūit vitā sanctā q̄tū p̄niet & illos q̄ hūit vitā iniquā. Prouer. xi. Si iust⁹ in terra recipit mala. q̄to magis impi⁹ & peccator Si tm̄ punit illos in qb⁹ b̄ndicif quātū punit & illos in qb⁹ blasphemaf. Hier. xxv. Ecce ego in ciuitate in q̄ inuocatus ē nomē meū incipio te affligere. & vos q̄ si innocētes eritis nō eritis imunes. Si tm̄ punit illos q̄ sunt vtrides in p̄scia & in vita. quātū punit illos q̄ hūit p̄sciam aridā & vitam corruptā. Luc. xxij. Si in vtridi ligno hoc faciunt. in arido quid fiet zc.

¶ Sermo. lxiij. De eodem Sermo tertius.

Ecce docuisti plurimos & manus lassas roborasti. Vacillantes confirmauerunt sermones tui & genua debilia confortasti. Job. iij. In verbis istis tris tangunt. Nam sanctus sebastianus fuit doctor ignorantium. id est docuit. Ecce docuisti plurimos. Et fuit roborator debilius. id est subdit. Manus lassas roborasti. vacillantes confirmauerunt sermones tui. Fuit consolator afflictorum. id est subdit. Et genua debilia. Circa primum notandum quod quidam ignorabant veritates dei sicut idolatre. id est sanctus sebastianus docuit fidei veritatem. Unum vna die plusquam tricenta idola prefigit & presertim vrbis & mille quadringentos viros de eius familia baptizauit. i. Joa. iij. In hoc appuit dei filius ut dissoluat opa diaboli. Quidam ignorabant vanitatem mundi ut cupidus & auarus. id est docuit vite labilitatem dicens. Ab initio mundi hec vita in se credentes sefellit & post se expectantes irrisit etc. Job. xiiij. Non natus de muliere breuis vltimus tpe etc. Quidam ignorabant leuitatem peccatis supplicij ut timidi & soliti. id est docuit penam peccatis & future differenciam. Unum autem hec persecutio quam hic patimur hodie excidescit & cras euanescent dolo aut eternus renouat ut sentiat. augmentat ut exurat inflammat ut punit. Tanta est enim differencia ad illam quanta stilla aqua ad fluxum sibilat ad tonitruum. Job. xxvi. Cum vix vna puella stilla sermonis eius audiuerim quod poterit tonitruum magnitudinis eius inueniri. Quidam ignorabant astutiam diaboli ut neophiti & inexpti. id est docuit diaboli astutiam superandam dicens. In amore martirij laz nros sustinemus affectus. Ibi enim diabolus si vincere ex timat quod dum capit captus est. dum tunc tetus est. Job. xl. An extrahere poteris leuiathan hamo. Escia est exterior caro martirio afflictata. Hamus est interior passio. Diabolus credit se capere martirem per esciam carnis exterioris mortue & captus est ab hamo interioris patientie. Secundo fuit debilius coroborator cum dicit. Manus lassas roborasti. Sunt enim quidam debiles ad bonum incipientium. Proverbi. xix. Abscondit piger manum suam sub ascella. De quorum numero erat Lomatius presertim qui cum idola oia se prefringere permisisset. vnum

tamen abscondit se sanari non potuit quousque prefractum fuit. Siles sunt qui penam volentes inchoare peccata sua deserunt. vnum tamen retinere volunt. Quidam sunt debiles ad bonum inceptum presequendum. Tales sunt sicut statue que pedes habent sed in ambulando non proficiunt. De quorum numero erat multi christiani qui fide descendere incipiebant sed primum deficiebant. Iohannes sebastianus clamidum deferebat. & eos confortabat. Quidam enim sunt debiles ad bonum persecutum presumendum. In quorum persona dicit apostolus. Roma. viij. Persecutum autem bonum non inuenio. De quorum numero erat Marcellianus & marcus qui fortiter inceperunt prestatim persecuti fuerat: sed parentum blanditijs emolliti non consumabant. Ad quos sebastianus clamans dixit. O fortissimi milites christi nolite permiserat blandimenta coronam deponere sempiternam. Quidam vero erant debiles ad aduersa sustinendum. De quibus dicit Luc. viij. Ad tempus cedunt & in tpe tentationis recedunt. De quorum numero erat multi christiani qui timore penarum martiria fugiebant. Istos ad amorem martirij incitabat dicens. In amore martirij nros sustinemus affectus. Tertio fuit consolator afflictorum cum dicit. Genua debilia roborasti. Erant enim quidam afflicti pro pena infligata a tyranno. de quorum numero erat marcellianus & marcus Istos sebastianus consolatus per salubrem exhortationem. Isa. l. Dominus dedit michi linguam crudelitatem ut sciam sustinere eum qui lapsus est verbo. Quidam erant afflicti pro pena pretractata a morbo. De quorum numero erat Zoe vxor Nicostriati. & tranquillinus & cromatius qui morbo grauissimo laborabant & infirmabant. Istos consolatus est beatus sebastianus sanando eos per efficacem orationem. Nam sicut dicit Ia. v. Multum valde deprecatio iusti assidua. Quidam erant afflicti pro pena immissa a deo. De quorum numero erat Romani & Papienses. Contra quos ut legitur in historijs longobardorum. Tanta pestis a deo fuit missa. ut vix vnum alterum sufficeret sepelire. Istos consolatus est sanando per suam reliquam deuota venerandem. Ad hoc enim sic ibi legitur ut in papia sue relique sunt delate: pestilentia illa cessauit. Quidam enim erant afflicti pro pena immissa a diabolo de quorum numero erat quidam mulier in tuscia ut

refert Greg. i dialogo q dū ad dedicatōz
ecclie scti sebastiāi ire deberet, nocte illa
a ꝑcupiscētia silata a viro suo noluit ab
stinē q̄ mox vt scti sebastiāi oratorū ē in
gressa a diabolo ē vexata. Istā ꝑsolat^r est
sanādoꝝ suā z scti fortunati intercessiōz.
Voluit ipaz tñ ꝑri^o vexari vt oñdat q̄ di
ligat mūditiā. Voluit z sacerdotē q̄ pal
lto altaris eā opuit silr vexari vt oñdat
q̄ odit ꝑsūptuosā audaciā. Voluit ad i
cātatōz eā apli^o vexari ita q̄ legio demo
nū i eā itrauit vt oñdat q̄ odit supstitōz
fallacem z vanam.

CSermo. lxxv. CDe sctā agnete s̄mo. i.

Quālierem fortē q̄s iue
niet. Proo.
vltio. Inuētū ē hodie de sctā
agnete q̄ salomō aut ꝑ possi
bilitatē aut ꝑ difficultatē aut ꝑ amira
tōz se n̄ posse iuētre dicebat fortē mulie
rē. Sctā q̄dē agnes a deo fortis extitit q̄
triplex certamē maximū supauit. C Pri
mū nāqz certamē hūit ꝑtra ꝑfecti filius
q̄ volebat sibi surriꝑe v̄gitatē iducendo
ipam ad suū ꝑugiū. C Scdm̄ hūit ꝑtra
sp̄m ꝑfectū q̄ volebat polluere sue fame
honestatē trahēdo ipam ad ꝑstibulum.
C Tertiu^o ꝑtra ꝑfecti vicariū hūit q̄ vole
bat i ipa corūpe fidei itegritatē mltiplex
iferēdo ei certamē. Sz i quolz certamē
hūit celeste adiutoriū. C Nā i ꝑrio hūit
angelū. un̄ ipa dixit. M̄cū. n. h̄eo custo
dē corpis mei āgelū dñi. C In scdo hūit
xpm̄. un̄ ait. Unigenit^o dei filius murus
m̄hi ē ipenetrabil^{is} z mei custos nūquaz
dormiēs z defēsor nūq̄ dñclēs. C In ter
tio hūit sp̄m̄ sctm̄. un̄ dīc. Ecce nūc per
sp̄m̄ sctm̄ rore celesti ꝑfusa focus iuxta
me morff. C Circa ꝑmū notā q̄ ipa qu
que hūit q̄ i alijs mulieribus s̄t ad ipedi
mētū castitatis. i se aut s̄t istm̄ virtutis.
C Primū ē etas iuueil. qz. xij. etatis sue
āno mortē pdidit z vitā iuēit. z sic dīc̄
Eccle. xij. Adolefcētia. n. z voluptas va
na s̄t. sz etatē iuuenilē mētis canitie tem
pauit. Un̄ dī de ea. Infātia ꝑputabat in
ānis sz erat senectus mētis imēsa. corpe
iuuēcula. sz aio cana. Sap. iij. Lant sūt
sensus hoīs zc. C Scdm̄ ē pulchritudo
corpis. Ipa. n. sicut dī de ea fuit ꝑlebra
facie. sz pulchrior fide. z sic dī Proverb.

xxxj. Fallax grā z vana ē pulchritudo.
Sz ipa pulchritudinē suā corpis mace
ratōe turpauit. un̄ ꝑofat dicē illō Lanf.
i. Nigra sū sz formosa. Nigra exteri^o ꝑ
maceratōz. formosa iteri^o ꝑ vtutū deco
rē. Un̄ dicit Bre. i dialogo de galla nobl
lissima femia q̄ istar. s. viri habitura erat
barbā si n̄ ruberet. Illa exteri^o nihil ti
muit deformitatis q̄ iteri^o sp̄m̄ ama
uit. Nec m̄x ē si b̄ i illa sedaret qd̄ a cele
sti sp̄o s̄o n̄ amaret. C Tertiu^o ē multiplex
oblatio mūeris. Un̄ dī q̄ cepit offerre
ꝑlima z ꝑla ꝑmittere. M̄cū. n. s̄t q̄s n̄ d̄
cepit iuētus nec pulchritudo sz iducit
mūerz oblatō. M̄cū. iij. Adūera viderūt
amatoribus suis. Ipa aut mūera oblata
despexit. Un̄ dī i legēda. Betulu secū ꝑ
ciosā ornāmēta q̄ ab ea s̄t tāq̄ stercoꝝa re
putata. Sciebat. n. q̄ hūlismōi mūera
n̄ dāt sp̄o s̄o sz ꝑcubintō. Gen. xxv. S̄lī
aut ꝑcubinay largitus ē mūera. C Quā
tū ē nobilitas amatoris. Nā nobilitas vt
roy facilius icliat aios puellay. Ille at
erat filius ꝑfecti vr̄bis rome z iō nobil^{is} z
sublimis. Sz ipa etus nobilitatē ꝑpatōe
sp̄o s̄o celestis v̄līpēdit. Un̄ ait. Discede
a me pabulū mortis qz iā ab alio amato
re ꝑuēta sum qui longe te nobilior est. z
genere z dignitate. C Quintū est terror
supplicij qz ꝑfectus multa supplicia ē
minatus ei. Ad ulte aut sunt que respu
unt munera z consentiunt ꝑpter suppli
cia. Dan. xij. Sic facebatis s̄ltabus. Is
rael. z ille timentes loquebant vobis.
Sed ipa terrores z minas derisit. Un̄ dē
dīctur de ea q̄ terrentem sicut z blandi
entem animo deridebat. Ambro. Letere
puelle touos vultus parentū ferre non
possant z acu ꝑuncta districta solēt qua
n̄ vulnera flere. Nec autem virgo cruen
tas carnificum manus in ꝑauida expe
ctauit. C Secundum certamen habuit
contra ꝑfectum qz voluit in ipsa pollue
re honestatem trahendo eā ad ꝑostibu
lum. In quo certamine contra eam mul
ta aduersarius tela iniecit. sed virgo om
nia superauit. C Primo nāqz fecit ip
sam nudam ꝑ ciuitatem duci. vt nu
ditas sibi verecundiam faceret. Solent
enim ipse virgines magis nuditatis ve
recundiam timere quam penam. Ezechl.

De sancta agnete.

xvi. Erat nuda et confusione plena. Sed contra istud telum habuit densitatem capillorum quae eam induerunt et verecundiam propulsauerunt. i. Corinth. xi. Capilli per velamine mulieri dati sunt. Et secundo in loco turpi. i. in prostibulo fecit eam includi: ut nomen et honestates pollueret. Jobel. iij. Posuerunt puerum in prostibulo. Sed ipsa contra hoc habuit societates angelorum. ut. i. presentia angelorum loci infamiam aboleret. Ysa. xxxv. In domibus in quibus prius habitabant dracones ortus viros calami et iunci. Calamus et iuncus viri iuxta fluentem aquarum. Et signat angelos qui habent viros cōtemplationis: et sunt mersi in pelagus amoris. Et tertio in loco. s. obscuro fecit eam claudi: ut loci obscuritas virginem praeferret. Contra istud habuit luminis claritatem: quae tanta fuit ut nullus posset eam contingere vel videre. Sap. xvij. Sanctis autem tuis maxima erat lux. ij. Corinth. vi. Quae societas luci ad tenebras Et quarto sine vestimento fecit eam relinquit ut frigoris asperitas eam affligeret. Mich. ij. Desuper tunicam pallium substulisti Contra hoc habuit vestem celestem: quam angelus sibi in carcere parauerunt. Judith. x. Induit se vestimentis sordiditatis suae. Et quinto omnibus eam fecit exponi: ut per vno quae cōtemplaretur oēs haberet. ij. Mach. iij. Ausus est gymnasium constituere et optimos ephēborum in lupanari ponere. Contra hoc habuit dei virtutem qua oēs qui ingrediebant pervertebant. i. Reg. x. Insulter in te spiritus domini. et mutaberis in virum alterum. Et sexto filio suo illudenda dedit ut quae noluerat habere maritum haberet amicum. Contra hoc habuit iudicium dei emulatorem. i. demonis qui spiritum profocauit. Unde ipsa ait. Ille cuius voluntatem volebat perficere potestatem in eum accepit et occidit. Demones. n. sunt iudicium dei: qui et si a seipsis habeant malam voluntatem: a deo tamen iustam accipiunt potestatem. i. Reg. xvij. Spiritus domini malus inuasit saul. Est. n. spiritus domini propter acceptam peccatam: sed malus propter iniquam voluntatem. Et tertium certamen habuit contra praefecti vicarium qui voluit in ipsa corumpere fidei integritatem: multiplex iterum supplicium sed ipsa oia superavit supplicia. Fecit namque

ipsam virginem praefecti in ignem: et ipsam ignem fecit copiosum fieri. et tandem in gutture secit eam gladio feriri. In ignem quidem fecit eam praefecti propter praesumptioem: ut. s. ignis carne et ossa in cinerem redigeret. ne. s. aliquid reliquum remaneret. Amos. ij. Super tribus sceleribus moab. Et super quartum non conuertam eum. quia occiderunt ossa regis idu mee usque ad cinerem. Et primum scelus fuit quia filius praefecti virginem sibi surripere voluit. Et secundum quia ipse praefectus eam nudam per civitatem duct fecit. Et tertium quia eam in lupanari exposuit. Et quartum quia ipse vicarius eam in ignem praefecti fecit: ut eius ossa in cinerem redigerent. sed istud certamen vicit per ordinem deuotam: quia mox ut orauit ignis extinctus fuit. Eccl. ii. In medio ignis non super estuata. Et secundo ipsius ignem copiosum voluit fieri: ut et ipsa cito consumeret ne sibi auferret. sed contra istud certamen habuit refrigerationem dei gratiam quae sibi refrigerium praestitit: vnde ipsa ait. Ecce nunc per spiritum sanctum rore caelesti perfusa: focus iuxta me movit. Eccl. ij. Ignem ardentem extinguit aqua. i. refrigerans omni gratia. Et tertio in gutture fecit eam secari. sed istud certamen vixit per caelestem palmam quam acceperat. Apo. vij. stantes ante thronum dei in conspectu agni amicti stolis albis et palme in manibus eorum. stat ante thronum dei per contemplationem deitatis. In conspectu agni per considerationem humanitatis. Amicti stola alba per deuotionem anime: et palme in manibus eius per ostensionem victoriae.

Sermo. lxxvi. De eadem sermo sanctus.

Rortitudo et decorum
 eius et ridebit in die nouissimo. Prouer. vlti. Hec verba
 puenienter de sancta agnete exponi possunt quae
 fuit robusta. decora et leta. Fuit sic robusta quia et hostes vicit. Fuit sic decora quia omnibus placuit. Et modo leta quia ad letitiam sempiternam puenit. Et primo igitur fuit robusta et fortis id est permittit fortitudo. Fuit. n. fortis: quia vicit fortior se. i. diabolum. Vnde dicit beata agnes. spurcissimas diaboli imaculato calle transiui. i. Joa. ij. scribo vobis adulescentes: quia viciuistis malignum. Fuit fortior quia a nemine potuit vinci. nec a praefecti filio permissis donis. nec

etiam ab ipso prefecto irrogatis iniuri-
 is. nec ab ipso vicario illatis supplicijs
 Eccl. xlvij. Potentia nemo vicit illū. Fu-
 it fortissima: quia vicit semetipsum. s. corp^o
 seruando mundiciā. et animam seruando patri-
 tiā. Prouer. xvi. Melior est patiens viro
 forti et qui dominatur animo suo expugna-
 tore vrbū. Fuit supfortissima quia vicit de-
 um. et hoc quia resuscitando filiū prefecti
 orōibus deuotis induxit. Eccl. xvi. mu-
 lier fortis oblectat virū suū. i. deū. Ben.
 xxxij. Si contra deū fortis fuisti quāto ma-
 gis contra homines puaalebis. C Secundo
 fuit decora. id est subdit. Et decor. De^o enim
 ipsa si pnti decorauit: quia ipsa multiplici-
 ter gloria illustrauit. fecit namque miracula
 et triplici machina rerū. quia et de celo cor-
 ruscatis et fulgur descendit: et terremot^o
 magn^o extitit: et prefecti filiū de inferno
 suscitauit. Fecit miracula in quadrupli-
 ci substantia elementorum quia ignis extinet^o
 et aqua: quia tempestas super paganos ex-
 orta est. terra mota. aer dum esset in carce-
 re illustratus est diuina luce. Fecit mira-
 cula in quintuplici differētia creatura-
 rum. s. in illis que habent tñm cē: sicut in ima-
 gine que anulū recepit et tentationē fu-
 gauit. In illis que habent viuere sicut in
 capillis qui istar plantarum viuūt: quia cre-
 scunt. Et in illis qui habent sentire. sic pa-
 tet in agno nīue cādidiore qui iuxta eam
 stare visus est. In illis que habent discer-
 nere: sicut patet in constantia quā corpore
 et mente sanauit. In illis que habent itellige-
 re sicut in angelis qui sibi vestes in pñtibu-
 lo pparauerūt. C Tertio est modo leta id
 est. Et ridebit in die nouissimo: nō dixit
 in die primo. quia ille est dies ploratus. Sa-
 piētie. vij. Primā vocē simile oib^o emi-
 si plorans. nec dixit de medio: quia ille di-
 es est incolatus. ps. Veni mihi quia scolatus
 meus plangatus est. Sed dixit in die no-
 uissimo. quia ille est dies iocunditatis et ri-
 sus. Job. viij. Donec impleat risu os tuū.
 In hoc ergo die nouissimo ipsa ridet. quia
 preter gloriā comunē quatuor speciales
 habet. P^o primā habet in capite que est aureo-
 la. Exodi. xxv. Super coronam facies al-
 teraz coronaz aureolā. P^o secundā habet
 in ore que est suauis melodia. Apoc. xliij.
 Cantabant quasi canticū nouū. P^o Tertiā

habet in corpore quā est vestis candida. Apoc.
 iij. Ambulabunt mecum in albis: quia digni
 sunt. P^o Quartā habet in persecutiōe que est
 associatio diuina. Apoc. iij. Hi sequun-
 tur agnus quocūque ierit. Propter primā
 coronaz quā habet in capite dixit. Quasi
 sponsaz decorauit me corona. Propter
 scbam quā habet in ore dixit. Lulus mihi
 organa modulatis vocibus sonat. Pro-
 pter tertiā quā habet in corpore dixit.
 Induit me dñs ciclade anro contexta.
 Propter quartā quā habet in xpī assotia-
 tiōe ait. Ipsi sunt iuncta in celis quem in ter-
 ris posita tota animi deuotiōe dilexi etc.
 Sermo. lxxvij. C De eodē festo s^omo. iij.
Dilectus meus mihi et
 ego illi. Can-
 ti. ij. Cōsuetudo est inter spō-
 sus et sponsaz quod spōsus spō-
 saz sibi copulat per amorē. et quod sponsa
 sponsus multipliciter cōmēdat. P^o Bea-
 ta igit agnes pro gloriā quod xps eam in
 sponsaz accepit: et sibi eā pro amorē copu-
 lauit: cui dixit: Dilectus meus mihi.
 P^o Secūdo eū multipliciter cōmēdauit.
 eū subdit. Et ego illi. Est igit sensus. di-
 lectus meus mihi. i. icēdit me sibi in spō-
 saz accipiēdo. Et ego illi. i. incēdo ipm
 multipliciter cōmēdādo. C Circa pri-
 mū notandū quod triplex est desponsatio.
 P^o Prima est carnalis. Jo. ij. Vocat spon-
 sus archtrichinus etc. Alia est spūalis. Et
 ista triplex est. Una que fit per fidei signa-
 culū que contrahit in baptisinate. Osee. ij.
 Sponsabo te mihi in fide. P^o Alia que fit
 per passionis sacrm. Et ista tracta fuit in
 xpī passione. Ibidē. Sponsabo te mihi
 in iusticia et iudicio. Tūc enim diabolus
 est iudicatus. Joan. xij. Nunc iudicatus
 est mundi etc. Alia que fit per vtrāq^{ue} ita-
 tis votuz. Et ista contrahit in thalamo
 cōscientie. Ibidem. Sponsabo te mihi in
 misericordia et miserationibus. Virginita-
 tē enim seruare non est virtutis humane: sed
 miserationis diuine. ij. Cor. xi. Respondi-
 tim vobis vni viro etc. P^o Tertia est despon-
 satio celestis. Osee. ij. Sponsabo te mihi
 in sempiternuz. Apoc. xxi. Uidi ciuita-
 tem sanctā hierusalē nouā descendētē
 de celo a deo paratā: sicut sponsam or-
 natā viro suo. P^o Prima desponsatiōes

De sancta agnete.

scz carnalem beata agnes respuit: qz i lu
ctū puerit. Un̄ ait. Discede a me pabu
lū mortis qz tā ab alio amatore puenta
suz. Sap. iij. Felix sterilis z coinquina
ta zc. ¶ Scđam. s. spūalem habuit tā p
fidel signaculū. vnde ait. Anulo suo sub
arravit me: qz per passidōs sacramētum.
vñ ait. Sanguis eius ornavit genas me
as: qz per virginitatis votuz. vnde dicit.
Quē cū accepero virgo suz: cū amauero
casta suz: cū tetigero mīda suz. ¶ Terti
as. s. celestē hodie assecuta fuit: qz hodie
celestē curiaz. i. thalamū itroivit. Cant.
ij. Introduxit me rex in cellā vlnariaz.
Ubi quidē est inter sponsuz z sponsam
felix amplexatio. vñ ait. Jā amplexib⁹
etis castis astricta sum. Cant. ij. Dexte
ra illius amplexabit me. Beata conium
ctio. vñ ait. Jā corpus eius corpi meo so
ciatū est. Jo. xvij. Dēs vnū sint: sicut tu
pater in me: z ego in te. Gloriosa plis ge
neratio. vnde ait. Nec deerūt post nupti
as filij vbi partus sine dolore succedit: z
secūditas quotidiana cumulat. Cant.
iij. Dēs gemellis fetibus z sterilis nō ē
iter eas. Ex tali. n. pūctōe resultat ge
minus fetus. s. glificatō corpis z anime.
vel glificatō in pteplatōe diuinitatis
z vñōe hūanitatē. ¶ Scđo spōsuz suū
multipliciter pmedauit: z maxime a tri
bus. s. a pulchritudine. nobilitate. vñ
tiaz fertilitate. De pulchritudine ei⁹ dī
ct. Lutus pulchritudine sol z luna mi
ratur. Pulchritudo aut maxie attēdit i
facie. De pulchritudine aut faciei isti⁹
spōsū dī Hester. xv. Facies tua plena est
grarū. Dicit aut Aug. de trini. Pulchra
facies ē dīmēsa parititer. affecta hilari
ter. z colorata luculēter. Habuit igit iste
sponsus pulchrā faciē. s. bene pportio
nata. Ante icarnatōem nō erat bene p
portionatus. qz erat altus nimis. nimis
pfundus. nimis latus. z nimis lōgus.
Tā altus vt nō possit attingi. Tā pfan
dus vt nō possit videri. Tā latus vt nō
possit cōprehēdi. Tā lōgus vt nō pos
sit mēsurari. Job. xi. Excelsior celo ē zc.
Sed post icarnatōz est pportionata al
tudo sue maiestatis vsqz ad nr̄am sub
stātiāz. Phll. ij. Exinanuit semetipsuz:
forma serui accipēs. Profunditas sue

sapientie vsqz ad humanā stultitiam. s.
Loy. i. Placuit deo per stultitiā p̄dica
tōis: saluos facere credētes. Latitudo
sue potētie vsqz ad nostrā miseriā. Ysa.
liij. Desiderauimus euz despectū z no
uissimū virozū zc. Longitudo eternita
tis diuine vsqz ad nostre t̄p̄alitatis mē
surā. Ad Gal. iij. Et vbi venit plentū
do t̄p̄is zc. ¶ Secūdo eius facies fuit hi
lariter effecta. Nō. n. erat litigiosus in
ore. partialis i opere. nō sp̄atiēs in ser
mone. nō durus in cōpassiōe. nō tristis i
mente. nō turbulētus i facie. De his oī
bus dī Ysa. xliij. Nō clamabit neqz acci
piet personā zc. ¶ Tertio eius facies fu
it luculēter colorata. Fuit eim cādīdus
ppter virginitatez que maxime resultat
in carne. Rubicūdus ppter charitatez
que maxime feruebat i mēte. Fulgidus
z electus ex milibus ppter maiestates q̄
maxime resultabat ex diuinitate. Cant.
v. Dislectus meus cādīdus z rubicūdus
¶ Scđo pmedat eū ex nobilitate cū dī
ct. Qui longe nobilior est te. z genere z
vignitate. Est aut s̄m Breg. nazāze. tri
plex nobilitas. Una causat ex imaginis
diuine ipressione. alia ex carnis p̄paga
tōe. tertia ex animi v̄tute. Quātū igit
ad diuinitatē i xpo fuit nobilitas ima
ginis. Col. i. Que ē imago dei iuisibilis
Quātū ad carnez fuit i chusto nobili
tas origina. Ro. i. Qui factus ē ex semī
ne dauid s̄m carnē. Quātū ad aiaz fu
it i eo nobilitas v̄tutis. Jo. i. Plenum
grā z veritate. ¶ Tertio cōmedat sp̄m
a diuinitaruz plenitudine: cū dicit. Qui
opes nūquā deficiūt: cuius diuinitie nūq̄
decrescūt. Prouer. viij. Mecū sunt di
uitie z glia. i. diuinitie gliose. Ille eiz sūt
miser. iste gliose. qz iste sunt p̄petue: ille
trāsitorie. Ista dīa pōit Mat. vi. Nolt
te thesaurizare vobis thesauros in ter
ra: s̄z i celis. vbi neqz erugo neqz tinea
deinolt. Iste faciūt hoiez saturū: ille fa
melicū. Ista dīa pōit Jo. iij. Dis q̄ bi
berit ex hac aq̄ sitiet iterū. Iste faciūt ho
minē locupletē z gliosuz: ille idigētē z
miserū. Ista dīa pōit Apo. iij. Dicis
qz diues suz z locuplex z nullus egeo:
z nescis qz miser es z miserabilis. z id
suadeo tibi temere a me aurū inuitū z

pbatum vt locuplex fias.

Sermo. lxxviii. De eadez sermo. iij.

GAudeamus ^{z exul-}
^{temus}
 z demus gloria deo: qm̄ ve-
 nerunt nuptie agni z vxor
 agni ppauit se: z datū ē sibi vt cooperiat
 se bysso splēdenti z cādido. Epoca. xix.
 Tres p̄sone p̄cipales rep̄iūt i nuptijs.
 s. paranymp̄hi. sponsus. z sp̄sa. ¶ Ad
 paranymp̄hos aut̄ ptinet dulcis decata
 re ep̄thalamii. ¶ Ad sp̄sus ptinet pre-
 pare dulce z nuptiale quūctū. ¶ Ad sp̄-
 sas ptinet se p̄pare per decentē ornatus.
 ¶ Ad vtrosqz ptinet se p̄pare p̄ quūgalē
 affectū. Et qm̄ iter xpm̄ z beatā agnetez
 sp̄uale ē p̄tractū m̄imonū: sō i sp̄o sp̄i-
 rituali m̄imonio ista quattuor reptunf
 que i p̄dictis verbis denotātur. ¶ Pri-
 mo eim̄ ex parte paranymp̄horū ponitur
 ep̄thalamii laudis cū d̄r. Gaudeam⁹ z
 exultemus zc. Est aut̄ ep̄thalamii can-
 ticū qd̄ i honore sp̄si z sp̄se i nuptijs
 decantat. Et d̄r ab ep̄i qd̄ ē supra. z thala-
 mus. eo qd̄ supra thalamū decantet. Epi-
 thalamii ergo b̄se virginis agnetis est
 duplex. vnus ē in via. aliud i p̄sa. s̄ epi-
 thalamio ei⁹ i via dicit Ambro. Hanc se-
 nes. hanc iuuenes. hanc pueri i via decan-
 tāt. Nemo ē laudabilior q̄ qui ab oibus
 laudari p̄t. Quot hoies tot p̄cones qui
 martyre p̄dicant dū loquunt. Ipsa iḡ
 puella fuit nō tm̄ per etatē: s̄ maxie per
 puritatē. iuuenis p̄ fortitudinē z alacri-
 tatez. senex per sensus ac moruz maturi-
 tatez. Ipsas ergo debent laudare pueri
 tanquaz purā in mente z in intentione.
 Iuuenes tanquā fortē z alacrem in pas-
 sione. Senex tanquā maturā in sensu z i-
 quersatōe. Ep̄thalamii eius in patria
 canit paranymp̄hi. i. angeli z alij bene-
 dicētes. Sap. iij. Hec ē que nesciuit tho-
 ruz in delicto: habebit fructū in respe-
 ctōe animarū sanctarū. De isto ep̄thala-
 mio qd̄ sibi decantat ipsa dicit. Alma xpm̄
 in cuius thalamū itroim: cuius m̄hi or-
 gana modulatis vocibus cātant. ¶ Se-
 cūdo ex pte sponsi ponit p̄patio cōsulū
 nuptialis. cum d̄r. Venerunt nuptie a-
 gni. De hoc nuptiali quūcto d̄r Epoca.
 xix. Beati qui ad cenaz nuptiarū agni

vocati sunt. Ex quibus verbis habet qd̄
 ibi est plena satietas. dulcis suauitas.
 z eterna securitas. In p̄ntē qd̄ satietas
 h̄z fastidiū. fames h̄z molestia. timor ne
 s. alim̄ta d̄ficiāt h̄z pena. Iōqz p̄uidit d̄s
 vt i nullo celesti quūctio sit plena satie-
 tas ne ibi sit molestia famis: Ideo dicit
 nuptiarū. In nuptijs eiz p̄sueuerūt om̄-
 nia abundare. ps. Satiabor cū apparue-
 rit gloria tua. Sit dulcis suauitas: ne sit
 mētis fastidiū. iō d̄r. agni qui h̄z carnes
 delectabiles z suaves. Job. xxxi. Si nō
 dixerūt viri tabernaculi mei: qd̄ det de
 carnib⁹ eius vt saturemur. Sit et̄na se-
 curitas vt tollat timor defectōis. vñ d̄r.
 Lena: qd̄ nullū aliud quūctū sibi succe-
 dit. puer. i. Qui me audierit sine timore
 req̄siet. ¶ Tertio p̄t ex pte sp̄se p̄pa-
 ratio ornamenti singularis: cū d̄r. Datū est
 ei vt cooperiat se bysso fulgido z cādido z
 vestibus ornatissimis. Hūit quidē sp̄sa
 quatuor genera vestū. s. vestē deauratā. ps
 Assistit regina a dextris tuis in vestitu
 d̄aurato. i. xpi aia q̄ corp⁹ suū rex̄. i ve-
 stitu d̄aurato. i. i corpore gl̄ificato. Hūit
 vestē variā. vñ seq̄. Circūamicta varie-
 tate. Vestē albā. Epoca. iij. Ambulabūt
 mecū i albis. Et hūit vestē rubeā. ysaie
 lxiiij. Quare rubrū ē idumētū tuū. Istas
 vestes xps̄ agneti sue sp̄se cōcauit. s.
 deauratā vestē infundēdo charitatem.
 Unde ipsa ait. Induit me d̄ns c̄clade:
 auro texta. ps. Dis gloria eius filie regis
 ab intus in fimbrijs aureis. Variam or-
 nando per virtutū varietatē. Vñ ait
 ipsa beata agnes. Circūdedit me vernā-
 tib⁹ atqz coruscātibus gēmis. Ezech.
 xvi. Vestit te discoloribus. Vestē cādī-
 dā: d̄corādo p̄ puritatē. In cul⁹ signifi-
 catōe angelus i carcere vestē cādīdā ei
 dedit. Et dedit sibi vestē rubeā: cā rubri-
 cando p̄ sanguis estusionē: z sue passio-
 nis meditationē. Vñ beata agnes ait
 Sanguis ei⁹ ornauit genas meas. De
 hac dupl̄ci veste dicit Prouer. vlt. Byssus
 z purpura idumētum eius. ¶ Sed
 quoniaz nobiles sponse cōsueuerūt ve-
 stes suas et̄iaz gēmis ornare. iō z ip̄a gē-
 mis virtutum erat ornata. Quas gem-
 mas habuit in manu dextera per rectā
 intentio nē. vñ de ait. Dexterā meā cixit

lapidibus preciosis. Qui. n. facit opa que videntur esse virtuosa sed intentione corrupta: gemas hinc in sinistra. Qui vero intentione recta hinc in dextera. Mat. v. Nesciat sinistra tua quod faciat dextera tua. Secundo ipsas habuit in collo. unde ait: Collum meum erigit lapidibus preciosis. Collum christi sunt predicatores qui a christo capite influentia recipiunt et in cetera membra infundunt. Illi ergo sunt collum qui tamen predicant verbum. Illi sunt collum lapidibus preciosis ornatum qui verbum predicant: et verba predicatores operibus virtuosis ornant. Cant. i. Collum tuum sicut monilia. Tertio ipsas habuit in auribus per obedientiam. Unde ait: Tradidit auribus meis inestimabiles margaritas. Ille simpliciter est auris qui coactus obedit. Qui vero spontaneus est obediens: auris est margaritis ornata. Proverb. xxv. In auris aurea et margarita fulgens: qui arguit sapientem et aure obediens. Quarto eas habuit in toto corpore. unde ait: Induit me dominus cielade auro texta: et inmensis monilibus ornauit me. Ipsa. n. beata agnes habuit cielade aurea. i. purpurea lucida: et inmensa monilia. i. lucida et virtuosa exempla. Dan. x. Corpus eius quasi crisolitus. Quarto ponit ex parte utriusque affectus coniungit cum dicit: Uxor agni. In duobus quod est mutuo participat. i. in coniunctio cum dicit: Uxor. In nomine cum dicit: Agni. Est autem in omni matrimonio triplex coniunctio. Una est per consensum animarum. Alia per coniunctionem corporum. Tertia per indissolubilem habitationem amorum. Ista triplex coniunctio est coniunctio christi agnetis: et ipsa sibi. Per mutuam charitatem. Unde ait: Non ergo potero ad contumeliam poris amatoris alium aspiciere: cum quo sum charitate coniuncta. Cant. vi. Ego dilecto meo: et dilectus meus mihi. Per nature conformitatem: qui sicut dicitur Heb. ij. Nusquam enim angelus apprehendit: sed semen abrahe. Unde ipsa dicit: Iam amplexibus eius castis astricta sum. Iam corpus eius corpori meo sociatum est. Per inseparabilitatem: qui christus eam sibi eternam copulauit. Hier. xxxi. In charitate perpetua dilexi te. Secundo inueniunt in nomine: qui ille agnus et ista agna. Agnus autem dicitur ab agnoscendo: qui per ceteris astantibus matrem agnoscit. Sic christus matrem agnouit ab infantia: per humilem obedientiam subie-

ctionem. Luc. ij. Erat subditus illis. In iuuetute: per sue petitionis adspirationem. qui ad peccata matris aqua in vinum in nuptiis commutauit. In morte per curam et permissionem: qui ipsam sibi commendauit. Post mortem per sui adspirationem: qui ut creditur sibi primo apparuit. Sic beata agnes sponsus suum cognouit in vita per fidem et deuotionem. Unde ait: Ipsi soli seruo fide: ipsi me tota deuotione committo. In morte per instantem confessionem. Unde in igne posita dixit: Te confiteor: labijs et corde: et totis visceribus concupisco. Post mortem nunc cognoscit per aptam visionem. Unde dixit: Ecce iam quod credidi video. quod speraui iam teneo: et quod concupiui amplector.

Sermo. lxxix. De sancto vincentio martyre sermo. i.

O certamen forte dedit illi ut viceret Sap. x. Inter ceteros martyres beatus vincentius certamen forte sustinuit: quod tamen fortiter superauit et vicit. Habet autem duplex certamen. Primum cum valerio episcopo: alius ipse solus sine episcopo. Ipsi autem duo in isto certamine tria tela sustinuerunt: scilicet iniuria carceris: molestia famis et minas mortis. Quia datianus eius mortem minatur est nisi ei confiteretur. Sed ista tria vicerunt per tria arma que habuerunt. Primum per telum vicerunt per leuitatem spiritalem. unde dicitur de eis: Valerius episcopus et leuita vincentius in professione fidei alacriter cucurrerunt. Et exemplo apostolorum de quibus dicitur Act. v. Ibat apostoli gaudentes et cetera. Secundum telum vicerunt per patientiam singularem: qui non murmurauerunt sed patienter et fortiter famis molestiam tolerauerunt. Eccl. ij. In humilitate patientiam habe. Tertium certamen vicerunt per apertam fidei confessionem. Unde cum vincentius dixit Datiano de mandato valerij. Ne phandum apud christianam prudentiam esse cognosce diuinitatis cultum abnegando blasphemare. Ad Rom. x. Corde credis ad iustitiam: ore autem confessio fit ad salutem. Secundum certamen ipse solus habuit in quo certauit viuus et mortuus. Viuus autem habuit triplex certamen. Primum in eculeo. alius in ignis incendio. tertium in carnis ergastulo. In eculeo fecit cum datianus in toto corpore distendi. distentum diuersis

vulneribus cruciari: cruciatū ferreis pe-
cunibus dilaniari: et carnes ad cru-
delius seuiēdū verberibus fecit urgeri.
Sed ista quattuor tela quae sustinuit vicit per
quattuor arma quae habuit. Primum fuit vo-
luntas patiēdi. vñ dicebat: Hoc ē quod semp-
optavi et votis omnibus concupivi. ij. Cor.
xij. Libenter gloriabor in infirmitatibus me-
is. Secundum erat constantia sufferendi. vñ
ait: Videbitis me deus virtute plus posse
tū torqueor quā possis ipse quae torques. Et
ideo illud quod dixerat Job negative po-
test ipsi convenire affirmative. Job. vi.
Nec fortitudo lapidū fortitudo mea: ne-
que caro mea enea est. Ipse enim habuit for-
titudinē lapidū: quae tormentis non cessit et
fortitudinē eris: quae deus laudes resonant.
Tertium erat magnanimitas contēnēdi: quae
tyrāni iras contēnebat dicēs: Cū mihi ira
scī magis putas: modo melius ipsis mi-
sereri. Judith. ix. Da mihi in aīo constan-
tia ut contēnā illā. Quartum fuit deside-
ratū ampliora supplicia patiēdi. vñ dice-
bat: Hoc solum valde metuo: quia te fingis
velle mihi misereri. nolo ut aliquid mi-
nuas de supplicijs ut te victū in omnibus
fatearis. unde dixit de eo prudētius: Re-
debat hic miles dei: manus cruētas scire
pās quae fixa non profundius intraret artus
ungula. Job. vi. Qui cepit me ipse conte-
rat: soluat manum suam et succidat me.
Secundum certamen habuit in craticule scē-
dior: ubi totū corpus vincis ferreis apit:
ardētes laminae infigunt: sale ignis asper-
git: tela ad viscera et extra faciunt. Sed
ista quattuor vicit per quattuor arma quae habuit
Primum erat oratio deuota. vñ dicit: Sursum
erectis luminibus dominus precabatur. Eccl. xxxix.
Aperiet os suū in oratōe. Secundum fuit ma-
gnam mentis constantiam. vñ dicit: Inter haec ma-
net immobilis ille dei seruus. Job. ij. Im-
mobilis in dei timore permansit: gratias
agens deo. Tertium fuit charitas ignita
Unde dicit Ambrosius. Torquet vincētius: te-
dit: flagellat: exurit. sed iuictus pro san-
cto nomine aīus non excutit plus ardens
igne celi quā ferri. Ignis celi est ipsa cha-
ritas que in corde vincētij sic ardebat quae
ignem exteriorē frigidū faciebat. ps. In
meditatōe tua exardescit ignis. scilicet chari-
tatis diuinae. Et locutus sum in lingua

mea. scilicet confessionē fidei christiane. Quartum
fuit conscientia sincera: per quam in omnibus
intēdebat placere deo non mūdo. Unde di-
cit Ambrosius. Plus voluit vincētius placere
deo quā foro. plus dilexit mori in domino quā vi-
uere in mūdo. Eph. vi. Non quasi hominibus pla-
cētes: sed deo quae probat corda nostra. Tertium
certamen habuit in carceris ergastulo.
Nā tyrānus fecit ipsum in obscuro carcere
clusū. Testas ibi acutissimas congeri.
In ligno pedes asitig: et sine omni humano
solatio relinquit. Sed ista quattuor christus in glo-
ria commutauit: quia carcerē obscurū luce in-
effabili illustrauit. floribus amenissimis
carcerē aspsit. pedes resoluit. societates
angelicā destinauit. nec mirum. Ipse namque
habuit vitam lucidā: ideo non debuit in obscu-
ro sed in luce manere. ij. Cor. vi. Quae so-
cietas lucis ad tenebras. Habuit conscientiam
floridā: ideo non debuit fulciri asperitate te-
stae sed suauitate florū. Cant. ij. Sulcite
me floribus etc. Habuit affectōes liberās
non cum terrenis ligatā: ideo non debuit hēre
pedes ligatos sed solutos. Pes enim aīe
sicut Aug. est affectus aīe. ij. Re. ij. Manus
tue non sunt ligatae: et pedes tui non sunt con-
diti. scilicet pedibus aggrauati. Habuit vitam
angelicā: ideo debuit societate angelica de-
corari. Danie. ij. Angelus domini de-
scendit de celo cum anania et sachar. etc.
Secundo vincētius vicit mortuus. Voluit
quod dicitur a corpore et a feris in terra deuo-
rari. Ab aībus in aere lacerari. a piscibus
in mari sumi. Sed angelus dicit corpus
a feris custodiuit. Exo. ij. Ecce ego mit-
to angelū meū quae custodiat te et procedat te
in via. Corpus aībus abegit. Unde poterat
dicere insipienti datiano Job. xij. Interro-
ga sumēta et docebunt te. volatilia celi: et
indiscabunt tibi. Mare corpus etus ad lit-
tus remisit. Sap. xij. Bedisti in mari visā
et inter fluctus semitā fortissimā.

Sermo. lxx. Eodem die Sermo. ij.

Vincētius dabo mā-

na absconditū: et dabo illi cal-
culū candidū. Apo. ij. Nomen
victorie nulli melius conuenit quā vincētio quae
re et nomine victor fuit. In verbis premissis
duo ponunt. Primum pugna cum victoria
cū dicit: Vincētius. Secundum retributio cū

eterna gloria: cū. s. sub dicit. Bābo māna absconditū rē. Circa p̄mū notādū q̄ si cut dicit Aug. in li. de conceptōe z gratia p̄ Sancti martyres pugnāt p̄tra munda nos timores: imūdos amores z falsos errores. Cōtra istas tres acies sanct⁹ vincētius pugnauit z vicit. P̄rio enīz vicit mundanos timores: oīa aduersa ēt sup̄p̄licta p̄tēnēdo. Un̄ dicit: Uī debis me q̄ de virtute plus posse dūz torq̄or: q̄ possis ipse q̄ torques. Ezech. iij. Ut adaman tē z silicē dedi faciē tuā. Hierē. i. Ego q̄ p̄pe dedi te in colūnā ferreā: z in murum enēū. Ex q̄bus verbis p̄z q̄ p̄stātia vincētij fuit istar adamātis: silicis: ferri z erts Adamas aut̄ sicut dicit glosa ibidē ē in honorē. z q̄uis euz auro ponat: tū inde nō extollit. Silix aut̄ est in p̄culcatōez: z tū nō frāgit. Ferrū aut̄ oīa domat: z es rep̄cussūz resonat. Sic b̄s vincētius fuit a deo fortis q̄ nec dattāt blāditijs vel fauoribus potuit iclīnari. nec tormentis z supplicijs deijci: s̄z potius eoz mālitiā duris rēphēsiōib⁹ edomabat: z p̄cussus dei laudē resonabat. Istā aut̄ elus fortitudinē tria ostēdebāt. s. constātia in aīo. Un̄ dicit: Uī debis me plus posse dū torqueor: q̄ possis ipse q̄ torques. Fiducia i verbo. Aug. Tāta in vincētio penarum asp̄tās seuebat in mēbris: z tāta securitas in verbis resonabat: vt putarem⁹ aliū loq̄ z aliūz torq̄ri: z vere sic erat. La ro eīz pattebat z spūs loq̄bat. Tertiū fuit patiētia in supplicijs. Idem. Hābebat vincētio in sermone fiducia: i passione tolerātia. nemo de suo corde p̄sumat: q̄ vt bona prudēter loq̄mur ab illo ē nō n̄ra sapiā: z vt mala fortiter p̄feram⁹ ab illo est: nō n̄ra patiētia. Secōdo imūdos amores vicit corpus suū cū oīo⁹ virtijs mortificādo. Ad col. iij. Mortificate mēbra v̄sa que sunt sup̄terrā. Rom. xij. Durā carnis ne feceritis i desiderijs. Et b̄n̄ dicit i desiderijs. Est quedā cura carnis vitiosa: d̄ qua d̄ hic. z quedā virtiosa de qua ad Gal. v. Qui autem sunt xp̄i carnē suā crucifixerūt cū vitijs z p̄cupiscentijs. Quedā indifferēs de qua dicit Eph. v. Nemo carnē suam vnq̄ odio habuit. Primā autē curāz carnis sanctus vincētius abhoruit. Sedam fortiter te,

nust. De tertia paz curauit. Tercio vicit falsos errores: omnes mūdi fallacias euitādo. Mūdus enīz h̄z triplicē falsā sapiam. s. nocturnā: fantastica z vmbriatīca. Nocturnā h̄nt illi q̄ istar noctue fugiūt lucē virtutum z diligūt tenebras vitior. Joā. iij. Qui male agit odit lucem. Istā falsā sapiam vincētius vicit: q̄ vicia tenebrosa abhoruit z luce virtutu se vestinit. Juxta illud Rom. xij. Abijctamus ergo opa tenebrarū z induamur arma lucis rē. Fantastica sapiāz h̄nt illi q̄ tū bona p̄ntia diligūt: que nō sūt bona essentialit̄ sed appēnter. Eccl. xxxiij. Sicut parturietis cor tuū fantasiā patif: nisi ab altissimo fuerit emissa visitatio. Istā sapiāz fantastica vincētius vicit: q̄ s̄z esset archidiaconus in honore magno p̄stitutus: tū oīa p̄ntia respuit z p̄tēp̄sit: z bona celestia que sunt bona veraciter p̄cupiuit. Vmbriatīca sapiāz habent illi q̄ istar equi vmbriatīci p̄cula falsa timēt vera tū nō timent. Tribulatōes enīz presentis vite sunt quasi quedā vmbre z futurarū penarū picture. Beatus aut̄ vincētius istā sapiāz vmbriatīca vicit q̄ p̄ntes penas p̄tēp̄sit: z iō futuras euasit. vñ dicere poterat illud Sap. xv. Nō enim errorē iduxit nos hōiūz male artis cogitatio: nec vmbra picture: labor sine fructu. Secōdo ponit eius retributio cum gloria eterna cū d̄: Bābo tibi māna absconditū z calculū cādīdū. Per māna itelligit b̄ntudo aīe. per calculū gloriificatio corporis. B̄ntudo aut̄ aīe p̄sistit i dei cognitione z delectatione cogniti z dilecti p̄petua retentōe: significat autē beatitudo anime per māna rōne saporis imutatiois z nomis. Nā in sapore itelligit dei cognitio. sicut d̄ Exo. xvi. Sapor manē erat quasi simile cū melle. simila de terra orit̄: mel celesti roze generat̄. Et ideo per similitudīz xp̄i humanitas: per mel eius diuinitas itelligit̄. Perfecta autē cognitio p̄sistit in visione humanitatis z p̄tēplatiōe diuinitatis. Joā. xvij. Hec ē vita eterna vt cognoscāt te soluz v̄z deū rē. Perfecta aut̄ dilectio itelligit̄ p̄ māna rōne imutatiois. imutabat eim pilatus z oēs saporē: vt habet Sap. xvij. B̄nti enim ad q̄d cūq̄ se diuertūt: ibi dulcedinē iue

niēt. nā pueritudo se ad deū delicias infi-
nitas hauriēt. Couertēdo se ad angelos
vel scōs siue celū nouū z terrā nouā: sibi
suauitatē iuentēt. Sicut eiz apis ex quo
libet flore rore fugit vñ mel pponit. Sic
beati ex q̄libet re matētas sue dilectōis
iuentēt vñ dulcedinē assumunt. Eterna
aut possessio cogniti z dilecti itelligit p
mana rōne nois. Bī enīz a manna qd̄ so-
nat qd̄ ē hoc. Et ē verbū admiratiōis siue
p̄gratulatiōis. Beati enīz admirabunt de
tata dei liberalitate: z p̄gratulabunt de
p̄petua sua eternitate. Isa. lx. Tūc vide-
bis z afflues z mirabis z dilatabitur cor
tuū zc. Per calculū aut significat glori-
ficatio corpis. Calculus nāqz q̄ fm̄ aliam
trāslatōez dī margarita siue carbūculus
ē puus i quo notat subtilitas. Est rotun-
dus i quo notat agilitas. Est luctidus in
quo notat claritas. Et ē solidus in quo
notat eternitas. De his q̄tuor dotibus
corpōis dī Sap. iij. Fulgebūt ecce clari-
tas. Iusti: ecce immortalitas. qz sicut dicit
Sap. i. Iustitia p̄petua est z imoz. Tāqz
scintille: ecce subtilitas. In arundinetō
discurrēt: ecce agilitas.

¶ Sermo. lxxi. ¶ De eodē Sermo. iij.

Qui z ecce equus albus. z
sedebat sup eum ha-
bebat arcū: z data ē ei corona
z exiuit vincens vt vinceret.
Apoc. vi. Bīs vincētius dī equus dei in
quātū nomē dei p̄dicādo portauit. Et dī
miles dei in q̄tū de hostibus triūphauit
In verbis aut p̄missis p̄mo describit iste
equus dei. ¶ Scdo iste miles dei. Equus
aut describit a dno. ¶ P̄mo a fortitu-
dine in eo qd̄ vocat equus. Job. xxxix.
Nunqd̄ p̄bebis equo fortitudinē. supple
nō nñ ego. ¶ Scdo a pulchritudine cum
dī: Albus. Fortitudo aut istius eq̄ appet
qz portauit magna pōdera: magna sup-
plicia: magna qd̄ numerositate: acerbis-
sime z diuturnitate. Suerūt nāqz ei sup-
plicia multa z ponderosa ac numerosa.
Sicut p̄s i legēda: vt possit dicē cum p̄-
p̄ha. Dēs fluxi tuos iduxisti super me.
Idē. Sup dolore vulnēz meoz addide-
rūt. Job. xvi. Locidit me vulnē sup vul-
nus. Suerūt ē in magna acerbitate. Vñ
poterāt dicē. ij. Nach. vi. Dñe q̄ habes

scām sciaz tu manifeste scis qz duos in
corpe sustineo dolores nō nñ duos: sed
duriores z durissimos. Duos qz i crati-
cula affabat. Duriores qz tela ad viscera
tacebat. Durissimos qz ossa fragebatur.
Suerūt ē magna i magna diuturnitate
qz n̄ fuit decapitat⁹ nec subito mortuus:
s̄ nouis supplicijs resuatus. ps. Dolor
me⁹ reseruat⁹ ē zc. Et Hier. xv. Quare
scūs ē dolor meus p̄petuus. i. diuturn⁹ z
lōgus. rñdet dñs. Si sepaueris p̄ciosū a
vili q̄si os meū eris. ac si dicat. Jō ista pa-
teris vt aia tua p̄ciosa a vili corpe sepa-
ret: z mihi familiaritate iungat. Quis
sic fuit fortis ad portādū supplicia: tam
multa: tā acerbata: z diuturna. Jō excla-
mat Prudentius: O miles iustissime for-
tissimoz fortior. Jā te seua z aspa to mē-
ta tremūt victorē. ¶ Scdo describit iste
equus a pulchritudine cuz dī albus. on̄ dī
qz fuit a xpo sp̄ali amore dilectus. Cant.
v. Dilect⁹ meus candidus qd̄ fuit xpi san-
guis d̄albat⁹. Apoc. xxiij. Lauent stolas
suas: z dealbauerūt eas in sanguie agni
qd̄ ē familie xpi ascriptus. Apoc. iij. Eri-
bulabūt mecum in stolis albis. Et qz est in
q̄driga tertia collocatus. Nā sicut dī Za-
ch. vi. In q̄driga p̄ma sūt eq̄ rufi. i. mar-
tyres. In scda eq̄ nigri. i. p̄fessores se per-
p̄nias d̄nigrates. In tertia eq̄ albi. i. vir-
gines inocētes. Bīs aut vincētius i hac
triplici q̄driga fuit. qz z sanguinē suum
fudit: z se in p̄nia maceravit: z in inocen-
tia se p̄seruauit. ¶ Scdo describit miles
z maxime a qnqz: ¶ P̄mo a noie cū dī:
vincens. ¶ Scdo ab officio siue ab arte
cum dī: habebat arcum. ¶ Tertio a cor-
dis magnanimitate cuz dicit: exiuit vñ
vincens. ¶ Quarto a finali z recta intēto-
ne cum dicit: vt vinceret. ¶ Quinto a
palma victorie cuz dicit: z data est ei co-
rona. ¶ Circa p̄mū notādū qz ipse ha-
buit nomē celebre. i. victoriosus: qz vin-
cens siue vincētius ē appellatus. Ruth
iij. Dēas nomē celebre in bethleē. i. in ec-
clesia militati z triumphati. i. Para. xi.
Ipse erat iter tres notatissimus z inter
tres secūsus z iclitus. Tres notatissimi
sunt martyres: p̄fessores z virgines. Ip-
se enīz est nominatissimus iter martyres
qz durissima supplicia ptulit. iter cōfess⁹

De sancto vincetio martyre.

fores: quod fide christi constantissime confessus su-
it. Et inter virgines quod sincerissimas pu-
ritate seruauit. Sed parum est si miles ha-
beret nomen celebre et non exerceret offici-
um militantis. Et primo commendat
ab officio siue arte: cum dicitur: hinc arcum. Ha-
bebat enim iste miles omnium sagittarum.
Et prima sagittarum iacet in deum: que fuit sagit-
ta deuote orationis. Unde dicitur de eo. Ere-
ctus in celum luminibus dominum precabatur. iij.
Reg. i. Sagittarum ionathe nunquam abijt
retrosum. Tunc enim sagitta retrosum
abijt quoniam oratio a deo vacua recedit. Se-
cundam iacet in seipsum: que fuit sagitta
diuini timoris: quo carnem suam cohibuit.
ps. Confuge timore tuo carnes meas etc.
Et tertiam iacet contra diabolum que fuit sa-
gitta humilitatis qua ipsum superbum
grauiter vulnerauit. ps. Tu humiliasti
sicut vulneratum superbum. ysa. li. Numquid non
tu percussisti superbum vulneratum draconem.
Et quartam iacet contra tyrannum: que fuit sa-
gitta dure increpationis. ps. Sagitte po-
tentis acute cum carbonibus desolatorum.
Ista enim sagitta fuit potens. quod ira tyran-
ni non timuit. et fuit acuta: quod eius cor me-
dullitus penetravit. Et fuit accersa: quia
zelo dei hoc fecit. Sed multorum sagitte
sunt debiles propter timorem. et retruse propter
pauatam amorem. et frigide propter celi remissionem.
Sed parum prodesse similes haberet of-
ficium militare: ipsum tamen nunquam exerceret
nec ad bellum procederet. Et primo datur a cordis magnanimitate: cum dicitur
Exul. s. ad certamen. Et sunt autem tria que
militem retrahunt ne ad bellum procedat. aut
amor inordinatus sui. aut timor cuiuslibet
aduersi. aut defectus exempli. id est domi-
nus milites suos admonens dicit Lu. ix.
Siquis vult ventre post me abneget se-
metipsum. Ecce quod non debet diligere: sed despi-
cere seipsum: et tollat crucem suam. Ecce quod
non debet timere aliquod aduersum: et sequatur
me. Ecce gloriosum exemplum. Ista tria re-
trahentia non habuit vincetius. Unde dicit
Aug. Quid enim mirum si in illo vicit vin-
cetius a quo victus est mundus. Ecce exhibi-
bitur exemplum. Et deinde ponit alia duo vi-
ces: Duplitem aciem mundus produxit contra
milites christi. Blasphemum enim ut decipiat. ter-
ret ut frangat non nos teneat proposita velu-

tas. nec terreat aliena crudelitas et vi-
ctus est mundus: sed vilius miles esset qui ad
bellum procederet: et ibi non intederet vincere:
sed expoliare. Et primo quarto commendat a fi-
nali et recta intentione: cum dicitur: Ut vinceret
Non enim vincetius affectauit spolia mun-
di: sed tamen ut vinceret ad gloriam dei. Et sic in
omnibus victor fuit. nam vicit in aere in ecu-
leo extensus. Vicit in igne super craticulas
positus. Vicit in terra in testis acutissi-
mis inuolutus. Vicit in aqua in mare
pictus. id est clamabat Aug. vices: Beat-
us vincetius vicit in verbis. vicit in penis.
vicit in confessione. vicit in tribulatione. vi-
cit exustus. Parum est valeret si milles vin-
cere intederet. et tamen cum efficacia victoria
non obtinet. Et primo quinto commendat a pal-
ma victorie: cum dicitur. Et data est ei corona
De qua corona dixerunt sibi angelus. Agno-
sce o vincetius: quod pro cuius nomine decertasti.
ipse tibi coronam preparatam seruat in celis que
te fecit victorem in penis. Diabolus namque
contra sanctos cogitat pugnas. id est dicitur: Decer-
tasti. Sed deus dat victoriam. id est dicitur: Qui-
te victorem fecit in penis. Et post victoriam
dat coronam. id est dicitur: Ipse tibi coronam pre-
paratam seruat in celis. Et sic patet quod diabolus
preparat malum pugne. Sed de isto malo de-
bet quod deus dat bonum victorie. et de isto bo-
no elicit sanctis optimum coronam eter-
ne.

Et sermo. lxxij. Et de eodem. Sermo
quartus.

Fortis est ut ^{mors} dile-
ctio: dura sicut inferni emula-
tio. Cant. viij. Salomon po-
nit quatuor fortissima: quibus comparat forti-
tudinem charitatis. Et primo namque est for-
tis sicut mors: id est dicitur: Fortis est ut mors
dilectio. Sicut enim mors sepat animam a
carne: sic et charitas sepat animam ab omni il-
licito amore. Facit enim triplicem sepatio-
nem. Sepat enim animam ab illicito amore mu-
di. Matt. x. Veni separe hominem aduer-
sus fratrem suum. Ab amore corporis propter. Ecc.
xlvij. Surrexit nathan propheta: et quasi
adeps. sepat est a carne. Ab amore sui: quod
tales non viuunt vita seu amore sui: sed christi.
Gal. ij. Uti ego iam non ego: vult autem
me christus. Ista triplicem sepatioem charitas

fecit in vincetio. Ipse enim mundum vicit: ut
 catar de eo. In quo plurimum mundi martyr
 vicit vincetio. Proprium corpus contem-
 puit. Unde dixit dattano. Tormenta tua non
 timeo sed hoc solum timeo quod te fingis velle
 mihi misereri. Ipse enim non sibi sed christo vi-
 xit. ij. Cor. v. Qui sibi vivunt non sibi vi-
 vant: sed ei qui pro ipsis mortuus est et resurre-
 xit. Secundo charitas est fortis sicut infer-
 nus. Unde sequitur. Dura sicut infernus emu-
 latio. Sicut enim infernus animas fortiter
 retinet et custodit: ita quod nullam perdit: sic
 amor dei sanctum vincetium tam fortiter christo
 vult: quod ab eo separari non potuit. Roma.
 vij. Quis ergo nos separabit a charitate
 christi: tribulatio an angustia etc. Ipse enim
 traditus est carceri: ut fame maceraretur.
 eculeo: ut flagelaretur. vngul: ut laceraretur
 craticule: ut affaretur: testibus acutissimis: ut
 vulneraretur. Sed sic erat deo pro amore col-
 ligatus quod non poterat separari: nec mirum.
 Ipsa enim charitas erat sibi tanquam vincu-
 lum quo deo erat colligatus. Col. ij. Su-
 per omnia autem charitatem habete quod est vincu-
 lum perfectioris. Erat enim tanquam adamans: pro
 qua ad deum erat attractus. Hier. xxxi.
 In charitate perpetua dilexi te: ideo attraxi
 te miserans. Erat tanquam radix qua deo
 firmiter radicatus. Eph. ij. In charita-
 te radicatus et fundatus. Tertio charitas
 est fortis ut ignis qui habet virtutem incenden-
 di. Unde sequitur. Lampades eius lampades
 ignis atque flamarum. Facit enim incendium
 amoris. Luc. vlt. Nonne cor nostrum ardens
 erat in nobis etc. Incendium sermonis. Ec-
 cle. xxvij. Surrexit helyas quasi ignis
 et verbum illius quasi facula ardebat. In-
 cendium operis. Job. xxxvij. Nonne vestimen-
 ta tua. i. opera tua calida sunt: pflata fue-
 rit terra austro. i. spiritu sancto. Auster. n.
 est vetus calidus secundarius: pororum
 reservativus: quod spiritus sanctus et corda infla-
 mat. et ipsa per bona opera secundat. et ad vi-
 uinas inspiratōes recipiendas ipsa rese-
 rat. Istud triplex incendium charitas in bea-
 to vincetio fecit. scilicet amoris in corde. unde dicitur
 Unde scilicet vincetio accessus igne divini
 amoris. fervoris in ore. unde ait. Exur-
 ge ex toto malignitatis spiritu debacchare
 etc. Et fervoris in ope. Unde dicitur de ipso et de
 alijs quos charitas implevit. Rom. xij.

Spiritus servetes domino servetes. Quarto
 charitas est fortis sicut fortior aqua quod
 magis extinguit. Aqua enim tribulatio
 non extinguit charitatem: sed charitas
 ipsam. unde sequitur. Aquae multae non potuerunt
 extinguere charitatem. Facit autem ipsa
 charitas multiplicem extinctionem. Nam ex-
 tinguit ignem carnalis voluptatis. Eccl.
 ij. Ignem ardentem extinguit aqua. Ex-
 tinguit sitim mundane cupiditatis sive con-
 cupiscentie. Jo. iij. Qui biberit ex aqua quam
 ego dabo ei: non sitiet in eternum. Extinguit
 aqua immissem adversitatis. Sa. xix. Ignis
 valebat in aqua supra suam virtutem. Sic in
 vincetio charitas extinguit voluptates
 per pudicitiam sive pudetiam. Sap. vij. Ve-
 ni ad corpus congnatum. Cupiditatem per
 temperantiam. i. Cor. vij. Qui vult hoc mun-
 do tanquam non vivat. Adversitatem per pati-
 entiam. i. Cor. xij. Persecutionem patimur et
 sustinemus. Quarto charitas est fortior
 flumine. i. omnia mundana adversitate. unde se-
 quitur. Nec flumine obruet illam. Mat. vij. De-
 scendit pluvia et venerunt flumina et flave-
 runt venti etc. Est enim quedam adversitas
 veniens a deo iuste infligente. Et haec est plu-
 via que de celo descendit. Ista non potest ob-
 ruere charitatem: quod eam portat patienter.
 Hier. x. Plane haec infirmitas mea est: et
 portabo illam. Quedam a diabolo immitte-
 ta. Ista est vetus que ab aere venit. Ista non po-
 tuit obruere charitatem: quod resistit fortiter
 i. Pe. v. Cui resistite fortes in fide. s. ope-
 rate per dilectionem. Quedam est a tyranno se-
 quente. Ista non potuit obruere charita-
 tem: quod ea sustinet perseveranter. i. Cor. xij.
 Charitas omnia suffert. Beatus autem vincetio
 sive pluvia adversitatis immissem a
 deo. sive ventum tentationis immissem a diabolo
 sive flumen persecutionis immissem a tyranno:
 non tamen portavit patienter: fortiter et perseveranter. sed
 et gauderet: quod omnia mala et adversa pro christo
 patitur. quod dicitur. David dicitur et quod dicitur solatium repu-
 tabat. unde dicitur. Patientius ipsum mundum
 dattano. Tormenta. carcer. vngule. stridensque flammis lamina: atque ipsarum
 penarum ultima mors christianis lu-
 dus est.

Sermo. lxxij. De conversatione sancti
 pauli apostoli. Sermo. i.

De cōuersione scti pauli.

Quoniam die ac nocte grauata est super me manus tua. Cōuersus sum in eruna mea: dū cōfigit spina. ps. Pnt eē hec uerba beati pauli regratiātis deo de sua cōuersione: et cōuersionis modo. Ubi dūo ponunt. C. Prīmū ē sua glōsa. Sa cōuersio: cū. s. dī. Cōuersus sum i eruna mea. C. Scdm̄ cōuersionis modus: cū dī: Qm̄ die ac nocte grauata ē sup me manus tua dū cōfigit spina. C. Circa p̄mū notādū qd an cōuersionē triplicē patiebat erunas. Una ē: qd synagoga n̄m̄is zelabat. Gal. i. Abū dantius emulatoz existēs p̄m̄az meaz traditionū. Sc̄cūda ē: qd eccliam xp̄i n̄m̄is ipugnabat. Ibidē. Supra modū p̄sequēbar eccliam dei: et expugnabā illā. Tertia ē: qd nomē xp̄i n̄m̄is odiebat. Act. ix. Nōne hic ē qd expugnabat eos qd iuocabāt nomen istū De his tribus dicit. i. Th̄. i. Qui prius fui blasphemus qd. s. nomē xp̄i blasphemabam. Et p̄secutor: qd eccliam xp̄i p̄sequēbar. Et cōtumeliosus: qd in cōtumeliam noīs xp̄i synagoga n̄m̄is zelabam. S; ab ista triplici eruna cōuersus ē: vi. delictis i synagoge euacuatoz. in ecclie. fundatorē: et in sp̄itus noīs xp̄i portitorē. De his tribus dī Act. ix. Uas electōis mihi ē iste: ut portet nomē tuū. Ecce qd fuit noīs xp̄i portitor: corā regib⁹ et gētib⁹ ipsos ad fidē xp̄i cōuertēdo. Ecce qd fuit ecclie xp̄i fundator: et filijs israel ip̄os sc̄z cōfundēdo et cōuicēdo: ecce qd fuit synagoge euacuator. C. Sc̄do ponit modus sue cōuersionis qui qdē fuit triplex. 7 Est enim cōuersus p̄ lucē refulgētē. p̄ uirtutem potētē. p̄ uocē obsurgantē. C. Pr̄io nāq; cōuersus fuit p̄ lucē refulgentē: qd notat cū dī: Qm̄ die ac nocte. Illa enim lux que ip̄m circūfulsit: fuit ut nos iquātū ip̄m exterus excecauit. Et fuit dies: i quātū ip̄m intus illustrauit. Et ab oī diffidētia purgauit ip̄m in amore xp̄i iccedendo. Fuit autē ip̄a lux repētina. imensa. et celica. vñ dī: Et subito circūfulsit eū lux de celo. Fuit nāq; subita et repentina: qd ip̄m subito imutauit atq; perfecit in sciētia. in uita. in cōstantia. In sciētia: qd totū mysteriū dñice icarnatiōis.

in triduo sue excecatiōis edoctus fuit. Gal. i. Notū uobis facio euāgelium quod euāgelizatiū ē a me: qd non ē s̄m hominēs neq; ab hōle didici illud neq; accepti: s; p̄ reuelatiōne iesu xp̄i. In uita: qd Ratim oēm amorē carnalē abiecti. Gal. i. Continuo nō acceui carni et sanguini et c. In cōstantia. Act. ix. Continuo ingressus in synagogam p̄dicabat illis iesus. Fuit etiā illa lux imēsa. vñ dī: Circūfulsit. i. circūquaq; fulsit. Ab interiori p̄ sapientiam. ij. Cor. iij. Deus qui dixit de tenebris lucē splendescere: luxit in cordib⁹ nostris et c. Ab exteriori per cōuersionē lucidam. i. The. v. Non sumus noctis neq; tenebrarū et c. A sup̄iori: per cōtēplatiōne celestium. ij. Cor. iij. Nos reuelata facie gloriā dei speculātes. que solet in hoc seculo uideri p̄ speculū in enigmate. Ch̄. v. Paulus carcere coartat⁹ habitabat in celo. Ab inferiori p̄ cōtemptū terrenoz. Phil. iij. Existimo oīa detrimētū eē et c. Fuit etiā ista lux celestis ad inuēdū qd deus dedit sibi intellectū angelicū: qd ab ip̄o angelis plurima didicerūt. Uñ super illis Eph. iij. Sibi autē minimo oīum sanctorū data ē hec gr̄a in gētib⁹ ut inotescat p̄m̄cipibus et p̄tīb⁹ in celestib⁹. Dicit glō. Videte quātus est hic: qd p̄ aliquid hoc acceuit agels qd multa secreta i his didicerunt. Dedit sibi affectū diuinū. Ch̄. v. Ut eim ferrū missum i igne totus ignis efficit. sic paulus charitate succēsus totus efficit charitas. Dedit sibi actū celestē et sanctū. Phil. iij. Nra cōuersatio in celis ē. Ista tria tāgit Dionys. in epla de morte scti pauli dicens: Hic ē angelus terrestris. Ecce qd hūit intellectū angelicū: Et hō celestis: ecce qd hūit actū celestē et sanctū. imago et similitudo diuinitatis: ecce qd habuit effectū diuinitatis. 7 Sc̄do qd eius cōuersio fuit p̄ uirtutē potentem cū dī: Qm̄ grauata ē sup me man⁹ tua. Ch̄. ius h̄z manū i qua sunt qnq; digiti 7 Pr̄mus ē pollex. i. eius potētia: p̄ quā oib⁹ dñat: et oīa domat. 7 Sc̄ds ē iudex. i. eius sapia per quā oīa idicat et manifestat. 7 Tertius ē medius. i. charitas ista. per quam nos tāquā mediator patri recōciliat. 7 Quartus est medicus. i. eius misericordia p̄ quā nras infirmita

tes medef z curat. Quintus epuus. i. humilitas summa. per cuius exemplū ad humilitatē nos reuocat. Ista manū cū hīs quinqz digitis sup paulū aggregauit. i. forificauit. primū. s. digitū potentie spm ad terrā piciēdo. ps. Humiliasti sic vulneratū supbū. Digitum sapie oia sibi mysteria reuelādo. Eph. iij. Scdm reuelationē notū mihi factū ē sacramētum. Digitū charitatis infinite se pī recōctiādo. i. Thī. i. Misericordiā cōsecut sum. Digitū misericordie eius culpam medēdo. i. Thī. i. Christus iesus venit in hunc mūdū peccatores saluos facē: quorum primus ego sum. Digitū humilitatis p suum exemplū ad humilia reducēdo. Unū ait. i. Cor. xv. Ego sum minim⁹ aplos qui nō sum dignus wearī apls. Tertio spm cōuertit per uocem obiurgantem: cū dicit. Bū cōhgis spina. illa. s. spina de qua dī. Durum ē tibi contra stmulū calcitrare. Infixit autē xps cordi suo quadruplicē spinaz. Prima fuit verbū obiurgatiōis: cū dixit: Saule. saule quid me psequeris: Et ista fecit in eo vulnus doloris. Rom. ix. Tristitia ē mihi magna: z cōtinuus dolor cordi meo zc. Secda fuit verbū iproperatiōis. cū dixit: Ego suz iesus quez tu persequeris quasi dicat. Ego sum ille qui te saluaui. qui p te z mortē sustinui: z talia mihi repondis. Et ista fecit in eo vulnus pudoris. adeo q se indignus apostolatu iudicabat. i. Corinth. xv. Non sum dign⁹ w carī apostolus. Tertia fuit verbū cōquestiōis quādo similiter dixit: Ego suz iesus nazarenus: quasi dicat. Sufficere tibi deberet q iudei me crucifixerūt z penis meis saturati fuerunt. Et ista facit in eo vulnus amoris cōpassionis adeo qd amor z compassio christi crucifixi cordi suo fuit affixa. vt dicit Gal. ij. Christo confixus sum cruci. Quarto fuit verbum cōminatiōis: cum dixit: Durū est tibi contra stimulum calcitrare. Et ista fecit in eo vulnus timoris. vnde dī: Tremens ac stupens dixit zc. ij. Cor. vij. Fortis pugne: intus timoris.

¶ Sermo. lxxiiij. C. Eodez die. Sermo secundus.

Vas admirabile opus excelsi. Eccl. iij. Istud ē illud vas de quo dī Act. ix. Vas electōis mihi ē iste. Et nō ē vas cōc sed admirabile. Et nō ē op⁹ mortalis viri: s. opus excelsi. Fuit autē istud vas admirabile: z opus excelsi ppter suas mirabiles cōditōes quas habuit. ¶ Primo fuit mirabile cōfict⁹. qd pz: qz de limo humilitatis pfunde z aq cōpunctōis lachrymose fuit cōfictus. qd tū ad primū dī. ij. Cor. iij. Habem⁹ thesaurum istū i vasis fictilibus. quātuz ad secūdū dicit Chry. Paulus cōsolatōem recipiebat i lachrymis. i. rota timoris z amoris fuit cōstrictus. Nam cū dixit ei Jesus: Ego suz iesus nazarenus. i. saluator tuus. Et hoc eiz cōcepit magnū amorē: cū dixit: Quē tu psequeris. Ex hoc cōcepit magnū timorē. Veloci motu fuit agitatus qū subito ipm lux illustrauit z i terrā cecidit. Ysa. xxxvij. Ponā circumlum i naribus tuis. z frenū i labijs tuis z reducā te in via p quaz venisti. Fuit a supfluitatibus rescac⁹ qz oēm terrenitatem xps ab eo amouit. qd notat p hoc q de terra surrexit. z squame ab oculis ei⁹ ceciderūt. ¶ Secūdo istud vas fuit mirabiliter pictū. s. colore albo virgialis mundicie. vnde loquēs de vrgibus dī. i. Cor. vj. Volo oēs homines eē sicut meipsum. Chry. Joseph pudicitie virtute decorat⁹ ste. z ego vrcor ne ridiculū sit hincide paulum laudare: qz oia que videbantur clara atqz decora cernebat quēadmodū nos fauillam cinerēqz despiciamus. Lore nigro humilitatis pfunde. i. Cor. xv. Ego sum minimus apostolorū zc. Lore rubeo charitatis intense. Roma. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris. Lore hyacinthino cōtemplationis superne. Phil. tertio. Nostra conuersatio in celis est. Lore viridi conuersationis grate. i. Cor. ij. In gratia dei conuersati sumus. ¶ Tertio istud vas est mirabiliter excoctum scilz igne amoris. ij. Cor. v. Charitas dei vrget nos Chryso. Paulus sine charitate christi nec principatum socius cupiebat esse. ¶ Est hac enim charitate discedere hoc sibi erat tormentum gehennaz

De scō sebastiano

supplicia infinita sicut p̄frui charitate. hoc erat illi vita. hoc illi regnum. hoc illi videbatur bona innumera. Igne passionis et tribulationis. ij. Cor. iij. In omnibus tribulationem patimur. sed non angustiamur. Igne compassionis. ij. Cor. xi. Quis infirmus et ego non infirmus. Chri. Nihil tam affectuose mala p̄p̄ta quantum ipse flebat mala aliena. Igne doloris. Roma. ix. Tristitia est mihi magna et continuus dolor cordi meo. Quarto istud vas fuit mirabiliter purificatum et lotum. s. lotio baptismi. unde dicit. Surgens baptizatus est. Lotio sp̄s sancti de quo dicitur. Act. i. Vos autem baptizabimini spiritu sancto. Sicut autem in apostolos descendit spiritus sanctus in specie ignis sic et in ipso in specie lucis. Lotio lacrimose compunctio. Chri. Juges lacrimarum fontes non diebus solum sed etiam noctibus effundebat. Lotio sanguinis quia in suo sanguine baptizatus fuit. Epoca. vij. Lauerunt stolae suas etc. Lotio lactis quia cum sanguine lac effudit. Et hoc in testimonium sue puritatis. Lanti. v. Dulcius sicut coluibe super riuos aquarum que lacte sunt lotio. Quinto istud vas fuit mirabiliter impletum. s. spiritu sapientie et intellectus. quia diuina misteria et profunda intellexit et sapienter edocuit. Spiritu consilij et fortitudinis quia et prudens consiliarius in aduersis fuit et fortis inter aduersa stetit. Spiritu scientie et pietatis. quia et aliorum miseras sciuit et eis pie subuenit. Spiritu timoris domini. quia ipsum filiali timore semper timuit. Sexto istud vas fuit mirabiliter effusum. Effudit enim se verbis. ij. Cor. vi. Os nostrum p̄ ad vos o coynthij. Scripto. Phil. ij. Eadem vobis scribere mihi quidem non pigrum vobis autem necessarium. Exemplo ij. Cor. vij. Capite nos. s. in exemplum neminem. n. Iesum etc. Martirio. Phil. ij. Sed et si emulor super sacrificium et obsequium fidei vestre gaudeo et congratulor omnibus vobis.

¶ Sermo. lxxv. De eodem die Sermo tertius.

Spectaculum facti mundo angelis et hominibus. s. Cor. iij. Hodie deus specta-

culum nobis dedit quando beatum Paulum conuertit. Quisquidem est spectaculum mundo. s. mundanis et peccatoribus. et angelis tam bonis quam malis. Dominibus. s. iustis et ratione utentibus. ¶ Est et spectaculum peccatoribus ad penitendum. ¶ Angelis bonis ad admirandum. ¶ Angelis malis ad inuidendum. ¶ Bonis et iustis ad imitandum. ¶ Peccatores autem in eo speculari possunt tria. ¶ Primo doloris et contritionem amarā. Tunc enim voluit quod tribus diebus comedere recusauit quod tribus diebus in dolore continuo fuit. et in fletu quod dolore suum semper continuauit. Roma. ix. Tristitia est mihi et continuus dolor cordi meo. quia habuit lacrimas compunctio. et hoc in triduo sue conuersionis. Lacrimas deuotionis. ij. Cor. v. Nam et in hoc ingemiscimus habitationem que de celo est super induit cupientes. Lacrimas compunctio sue passionis. ij. Cor. ij. Nam ex multa tribulatione et angustia cordis scripsi vobis per multas lacrimas. ¶ Secundo speculari possunt confessionem puram. Biet autem Proverbi. xvij. Iustus in principio accusator est sui. si in principio multo magis in medio et in fine. Peccatum enim habet principium. s. malam cogitationem. medium. s. sensum. et finem. s. opus. De his tribus apostolus se accusat. s. de principio peccati. i. de malis cogitationibus ipsas expellendo. ij. Cor. iij. Abdicamus occulta cordis. s. occultas et turpes cogitationes cordis. De medio peccati id est de ipso peccati consensu ipsum recognoscendo. Act. xxij. Cum funderet sanguis stephani testis tuus. ego astabam et consentiebam. De fine peccati. i. de ipso opere ipsum humiliter confitendo. i. Timo. i. Qui prius fuit blasphemus persecutor et contumeliosus etc. Tertio speculari possunt in ipso satisfactorum condigna. Ipse quidem christum offenderat corde. ore. et opere. Act. ix. Saulus adhuc spiritus quo ad palmam minax. quo ad secundum. et cedis quo ad tertium. Ideo satisfecit corde diligendo ipsum plus quam se. Act. xxi. Ego. n. non solum alligari sed etiam morti paratus sum propter nomen domini iesu christi. Plusquam suos. Gal. i. continuo non acquiescit carni et sanguini. Plus quam sua. Phil. ij. Que mihi fuerunt

lucra. hec arbitratus sum ppter spm de
 trimenta. satisfecit ore spm fideliter pdi
 cando. Act. ix. Vas electōis mhi ē iste
 vt portet nomen meū corā regibus z fi
 lijs israel. Nam gētes. i. populos gētiles
 redarguebat z puerbebat p sapientiam.
 reges actirānos p miraculoꝝ euidētia.
 filios israel p diuinam scripturā. Satis
 fecit opere quia pdicabat z laborabat. i.
 Thesal. ij. Nocte z die opantes manibꝰ
 zc. i. manualiter ne aliquē vnum graua
 remus. vnde dicit Dauid. q. a pno gal
 loum cantu vsqz ad quinta hora labora
 bat. Beinde pdicatioi vacabat ita q. ple
 runqz vsqz ad noctem sermonē ptrahe
 bat. Sono z oratioibus z comestioni resi
 duū tps satis necessariū erat. C. Secun
 do factus est ipse spectaculū bonis ange
 lis ad admirandū. In angelis eim tria
 p̄siderant. i. velocē obedientia. ut dicit.
 ps. Ministri eius qui facitis voluntates
 eius. charitas ignita. ps. Qui facis an
 gelos tuos spūs zc. Custodia sollicita.
 ps. Angelis suis mandauit de te. vt cu
 stodiant te in omnibꝰ vijs tuis zc. C. Ad
 mirant igit in paulo angeli velocē obe
 dientia quam habuit in p̄uersionis sue
 p̄mordio quādo dixit. dñe quid vis me
 facere. quā habuit in medio quū spūs san
 ctus dixit. Segregate mhi saulū z bar
 nabam q. cōtinuo apostolis obediuit vt
 habet Act. xij. Quam habuit in vltimo
 q. iacobo ep̄o precipiente vt in templo se
 purificaret p̄tinuo obediuit. cum tamen
 piculū sibi iminere cognosceret. Quam
 habuit in tota vita sua q. totum mūdū
 pdicando circuiuit. Chriſto. Paulus tā
 quā p̄natus totum docēdo puolauit or
 bem. C. Secūdo admirant in ip̄o chari
 tatem ignitā. siue q. totus in ignē chari
 tatis p̄uersus fuerat. Chriſto. Ut enim
 ferrū missum in ignē totus ignis efficit.
 sic Paulus charitate succēsus totꝰ effi
 cit charitas. siue q. ignem charitatis ni
 hil in eo extinguerē poterat. Romano.
 vlij. Certus sum. n. q. neqz mors neque
 vltia zc. siue q. alios vehementius inflā
 mabat. Chriſto. Paulus velut ignis totū
 percurrēbat orbem z p̄currendo purga
 uit. siue q. omnia vitia exurebat. Super
 hoc Chriſto. Sicut in stipulas aut in se

num ignis est missus. sic oīum demonū
 opera Paulus cōsumpsit. C. Tertio ad
 mirant in ip̄o tam sollicitā custodiam.
 Quidā enim angeli custodiūt mundū
 vniuersum sicut dominatōes. Quidā p̄
 uincias vt principatus. Quidā loca pri
 cipalia. vt archangeli. Et q̄dam singula
 res p̄sonas vt angeli. Paulus aut curā
 habuit de mūdō vniuerso. Chriſto. Nul
 lus angelus ita populū creditū guber
 nauit. vt Paulus vniuersum orbē. Lu
 ram habuit de puincijs. Idem. Tanta
 ipse Paulus virtute p̄gressus est vt vix
 triginta annorum spacio. z Romanos z
 Persas z Parthos z Medos z Indos
 z Scithas z Ethiopes sub iugo mitte
 ret veritatis. Curā habuit de specialibꝰ
 locis ad que ep̄stolas destinauit. sicut o
 roma corintho. galathia z huiusmodi.
 Curā habuit de singularibus p̄sonis.
 sicut de Timotheo. Tito. z Philemone.
 C. Tertio fuit spectaculū malis angelis
 ad inuidendū in q̄bus est triplex vitū.
 i. superbie. inuidie. z fraudulencie. Con
 tra supbiāz igit spectat in eo humilitas
 Tanta enim fuit in eo humilitas q. se re
 putabat minore omni apostolo. i. Cor.
 xv. Ego enim sum minimus apostoloꝝ
 Reputabat. se maiore peccatoꝝ aliquo
 i. Timo. i. christus iesus venit i hūc mū
 dum peccatoꝝ saluos facere quoz pri
 mus ego sum. Reputabat. n. se nihil a se
 ip̄o habere. ij. Cor. ij. Nō q. sufficiētes
 sumus aliquid cogitare a nobis quasi
 ex nobis. C. Secūdo p̄tra inuidiam spe
 ctat in eo fraterna charitas que tanta in
 eo fuit q. omnes hoīes saluari cupiebat
 Chriſto. Quasi mūdū vniuersum ipse
 genuisset. sic omnes in regnū dei festina
 bat adducere. qui p̄ salute alioꝝ mori de
 siderabat. ij. Cor. xij. Ego enim libentiss
 me impēdar z supimpēdar p̄ animabꝰ
 vestris. qui p̄ eterna pena alioꝝ vitanda
 ip̄e a gloria excludi affectabat. Romano.
 ix. Optabam ego ip̄e anathema eē a xp̄o
 p̄ fratribus meis. Chriſto. Nam nō salua
 ri illos multo acerbius extimabat q. se
 metip̄m p̄stare. C. Tertio p̄tra fraudulē
 tiam spectat in eo veritas quā imittere
 satagebat p̄ sinceritatē doctrine. i. Tio.
 ij. Doctor gentiū in fide z veritate p̄ exē

plum vite. ij. Cor. vij. Capite nos nemi-
nem lesimus. nemine circumuenimus etc.
Per assiduitate orationis deuote. Col. i.
No cessamus p vobis orates etc. Quar-
to factus est bonis et iustis spectaculum
ad imitandum in quo quidem tria spectari
possunt. Primo ad contemplationem ce-
lestium. Phil. ij. nostra uersione in cel-
est. Conuersatio autem dicit tota vita hois.
Quidam. n. sunt in celo tantum ore ut predi-
catores verbosi. Quidam tamen exteriori ope
ut hypocrite et vanagloriosi seu vanorum
gloriosi. Quidam vero tamen corde sicut pi-
gri et desidiosi qui tamen bona proposita que
habent opere non implent. Paulus autem
erat in celo. et ore. quia habuit sincerissima
sermo. ij. Cor. ij. Ex sinceritate sicut ex deo.
coram deo in christo loquimur. Et ope. quia ha-
buit sollicita opera. ij. Thesal. ij. In la-
bore et fatigatione nocte et die laborantes.
Et corde quia habuit sancta desideria. Phil.
ii. cupio dissolui et esse cum christo. Secundo
in eo spectare possunt abundantiam
bonorum operum. i. Cor. xv. Abundantius om-
nibus laborauit. vere abundantius quia plus
omnibus pagrauit. Roma. xv. Ab hierusa-
lem usque ad illicium per circuitum repleuit eu-
angelium. Vere abundantius quia plures omni-
bus ad fidem conuertit. s. innumerabilem po-
pulum gentium. Gal. ij. Qui operatus est Pe-
tro in apostolatu circumcissionis operatus est
mihi inter gentes. Vere abundantius quia
plus omnibus laborauit manibus. Chri-
stus. Nec unum quidem dicit in otio quiete pas-
sus est transire. Vere abundantius quia plu-
ra passus est. ij. Cor. xi. Ter cesus sum etc.
Christus. Vis eius innumeras tibi ostendit
mortes. Tot usque quot enim dies vixit.
Vere abundantius quia plures epistolas scri-
psit. Tertio spectare possunt in eo fir-
mam tollerantiam aduersorum. Nam sicut di-
cit Christus. Ipse fuit saxo durior. ferro fir-
mior. adamante fortior. et auro incorrupti-
bilior. Fuit quidem saxo durior. quia nulli ad-
uersitati cedebat. Gal. ij. Quibus nec ad
horam cessimus subiecti. Fuit ferro fir-
mior. quia nulla tribulatio spiritum commouebat
sed tanquam incus percussibus firmaba-
tur. ij. Cor. ij. cum enim infirmior tunc po-
tens sum. Fuit adamante fortior. quia nul-
la aduersitas ipsum frangebatur. ij. Corin.

xlij. Placebo mihi in infirmitatibus me-
is etc. Fuit auro incorruptibilior. quia nul-
lo igne persecutorum per impatientiam crepa-
bat. Eccle. ii. Igne probat aurum et argentum.
Sermo. lxxvi. De conuersione san-
cti pauli. Sermo quartus.

Saulus adhuc spirans ma-
nari et cecidit in di-
scipulos domini. Act. ix. Quamuis
in beato Paulo abundauerit
delictum persecutoris. In ipso tamen abu-
dauit postea gratia miraculose uersionis
et deuote predicatoris. In ipso namque ante
uersionem abundauit triplex vitium.
s. magna seueritas. cum dicit spirans manari
et cecidit in discipulos domini ac magna
supbia cum dicit. Accessit ad principes sa-
cerdotum. Glo. Non vocat sed sponte celo
precitante eum. et magna ignorantia. cum di-
xit. si quos inueniret etc. Illos. n. q. erant
in via. credebatur esse extra viam. sed uer-
sus est a seueritate in fraternam charitatem.
a supbia in profundam humilitatem. ab igno-
rantia in sapientie claritatem. Primus
autem. s. seueritas in quattuor erat. s. in corde
podum. unde dicit spirans. In ore per-
aspitatem. unde sequitur manari. in perso-
nis per penam irrogationem. unde dicit. et ce-
cidit. et in rebus per expoliationem. unde pre-
mittit Act. viij. Saulus autem deuastabat
ecclesiam etc. Sed qui christianos sic fuerat per-
secutus quadrupliciter postmodum eos est
quadrupliciter consolatus. Dedit enim cor su-
um ad conueniendum. ij. Cor. xij. Quis infir-
mas et ego non infirmior etc. Christus. Nullus
tanto affectu malappria quanto Paulus
desolebat aliena. Dedit os suum ad predi-
candum. ij. Cor. vi. Os nostrum propter ad vos
corinthi. Ephes. vi. Orantes pro me ut det
mihi sermo in apertione oris mei. Dedit
corpus suum ad moriendum. i. Thesal. ij.
Uolebamus tradere vobis non solum eu-
angelium dei. sed etiam animas nostras. Christus.
Mortem atque cruciatum et mille suppli-
cia quasi ludum putabat esse puerorum. de-
dit res suas ad ministrandum. Act. ix.
Ad ea que mihi opus erant. et his que
mecum sunt ministraverunt iste manus.
Secundo conuersus est a supbia in pro-
fundam humilitatem. Habuit enim hu-
miliem denominationem. conuersionem.

scientiā. & vitam. Denominatōem qui dem humilē habuit q̄ vocat se puulus. qui prius vocabat saulus a saule superbo. postea vocauit se paulum. Vocat se seruum. vñ Roma. i. Paulus seruus te su xpi vocat se seruoꝝ seruum. i. Cor. ix. Cum liber essem ex oibus omnium me seruum zc. Vocat se apostoloꝝ minimum. i. Cor. xv. Ego sum minimus apostoloꝝ zc. Vocat se abortiuū. i. Cor. xv. nouissi me tanquā abortiuo uisus ē mihi. Secūdo habuit humilē uersatōem. i. Corinthi. x. Sine offensione estote iudeis & gentibus & ecclesie dei sicut & ego oibus p̄ omnia placeo. Seruauit. n. illud. Eccl. xxxij. Rectorē te posuerūt noli extolli esto in illis sicut uinus ex illis. Prelat⁹ enim aliquādo d̄z esse maior subditis. s. in correctōis auctoritate. Aliquādo eim d̄z eē minor. s. in cordis humilitate. aliquādo equalis. s. in amicabili uersatōne & societate. Istā regulā seruauit apostolus. i. Thes. ij. Facti sumus paruuli i medio uestrū. Ecce quāta humilitas tāquā si nutriti foueat filios suos. Ecce q̄ra auctoritas. quoniam carissimi facti estis nobis. Ecce quāta amicitias. Tercio habuit humilē sciām. Primo. n. hūit sciām sup̄bā. Gal. i. Proficiebā in iudaismo supra multos coetaneos meos abundantius emulatoꝝ existens zc. Cū autēz erat defectus charitatis. i. Cor. viij. Scientia inflat. charitas edificat. postmōm autē habuit humilē sciām. i. Cor. ij. Non iudicauit me aliquid scire inter uos nisi xpm̄ iesum & hunc crucifixū. Quarto habuit humilē uita q̄ nō reputabat se p̄fectū. Phil. ij. Nō q̄ iam acceptū aut p̄fectus sum zc. Non audebat se reputare iustum. i. Cor. iij. Nihil mihi p̄fectus suz. sed in hoc iustificatus sum. Reputauit se oīum sanctorū minimum. Ephe. iij. Ad hī oīum sanctorū minimum data ē gratia hec. Reputabat se peccatoꝝ maximū. i. Timo. i. Christus iesus uenit in hūc mundū peccatoꝝ saluos facere. quoruꝝ primus ego sum. Tercio uersus est ab ignorantia in sapientie claritate. Habuit enim triplicē sapientia. s. mosaica. euangelicā. & sup̄intellectuale siue diuinā. Cū primū didicit in scholis iudeoꝝ.

Act. xxij. Ego sum uir iudeus secus pedes gamalielis eruditus iuxta ueritatē paterne legis. Secūda didicit in scholis apostoloꝝ in quibus magistrūz hūit solum xpm̄. Gal. i. Notū uobis facio euāgelium qd̄ euangelizatum est a me. q̄ non est secundū hoīem. neq̄ eim ab homine accepi illud neq̄ didici. sed p̄ reuelatōem iesu xpi. Tercias didicit in scholis angeloz. ij. Corin. xij. Scio hoīez in xpo ante annos quatuordecim siue in corpore siue extra corpus nescio deus scit. raptū huiusmodi usq̄ ad tertiu celū zc. Ecce q̄ gradatim ad summū sapientie deuenit apostolus. q̄ de magnis scholis iudeoꝝ translatus ē ad scholas maiores aploꝝ Et de maioribus scholis apostoloꝝ translatus est ad maximas scholas angeloz. Et q̄ in his tribus scholis sic sapiam didicerat. ideo ueniens p̄dicatoꝝ erat. iō scdm̄ Dionisiū p̄dicabat sapienter. dulciter. & infatigabiliter. Unde dicit in epistola de morte Pauli. Abissum sapientie fistulam altissimā p̄dicatoꝝ ueritatis infatigabile paulū dico nobilissimū apl̄z. Sermo. lxxvij. De eodem Sermo quintus.

Subito circumfulsit eum lux de celo zc. Ante uersionē erat paulus ualde infirmus. s̄z hodie fuit mirabiliter curatus. Circa istam curationem tria uidere debemus. s. curationis modū. curationis effectū. & curationis signum. Modus enim curationis fuit multiplex. Primo curatus est p̄ adustionem quādo. s. ignis de celo descendit & ipm̄ circumfulsit. qui ignis omnes rubiginem peccati in eo p̄sumpsit. Hester. xij. Deus n̄ ignis p̄sumēs ē. Prouerb. xxv. Aufer rubiginē de argento & egredietur uas purissimū. Secūdo p̄ epli appositōne. s̄z quoddā empl̄z erat mortificatiuū cū dixit Saule saule qd̄ me p̄sequeris. Quoddā empl̄m fuit dulcoratiuū & uinū cū dixit. Ego suz iesus nazarenus. i. saluator tu⁹. Lu. x. Infundēs oleū quātū ad dulcoratiuū. & uinū quātū ad mortificatiuū. Tercio p̄ incisionē cū dixit. dux ē tibi p̄tra stimulū calcitrā. ille. n. stimulus cor suū icidit & omnem saniez

De uersione sancti pauli.

peccati eduxit. Hebre. liij. Unus est mo-
dei et efficacior: et penetrabilior omni gladio
incipit. Quarto per minutorem. Tunc
enim habuit spiritalem minutorem: quoniam amo-
rem terrenum a se abiecit. quod notat cum di-
citur. Surrexit de terra. id est de terrena af-
fectio. Hebre. xij. Deponeres omne pondus
et circumstantis nos peccata. Quinto per
obscuratorem. Solent enim infirmi et ma-
xime oculos debiles habentes loca ob-
scura querere. Sic et ipse Paulus tribus
diebus fuit exterius excecatus: sed interi-
us illustratus. ij. Corinth. iij. Deus qui di-
xit de tenebris lucem splendescere, illuxit
in cordibus nostris. Elogio. Eo tempore quo
Paulus non videbat cetera ministerio in-
formabat creditum. quoniam qui credit in
christum Iesum intueri debet cetera. nec na-
ta reputare creatura vilescat: ut crea-
tor dulcescat. Sexto per diete obser-
uationem. Erat enim ipse Paulus tribus die-
bus non videns: et non manducauit neque bi-
bit. i. Cor. ix. Castigo corpus meum et cetera.
Septimo per amare medicine sumptio-
nem. De qua dixit dominus. Ego enim ostendi
illi quanta oporteat illum pati pro no-
mine meo. Sed quauis ista portio fuit
amara sensualitati erat tamen dulcis ro-
ni. ij. Corinth. xij. Libenter glorabor in
infirmitatibus meis et cetera. Octavo per de-
uota orationem. Unde dixit dominus ananie. ec-
ce enim orat. Iaco. vi. Oratio fidei saluabit
infirmum. Nono per diuinam incantationem
eius dicitur. Imponas illi manus. Confesso-
res enim dei sunt dei incantatores qui de
corde serpentem expellunt. sed de multis dicitur
sicut aspidis surde obturantis aures
suas. Decimo per balnei administrationem
cum dicitur. Surgens baptizatus est. Tale enim
balneum lauat peccatum. Sed dicitur Eccl.
xxxij. Qui baptizatur a mortuo et iterum
tangit mortuum. quid prodest lauatio eius?
Undecimo per sudorem. Sudores anime
sunt eius lachryme quas ipse in triduo ef-
fudit. Chryso. Paulus consolationem acci-
pebat in lachrymis. Duodecimo per
obedientiam adimplerentem. Omnia enim
precedentia non prederent nisi infirmus medi-
co obediret. quod notat cum dicitur. Domine quod me
vis facere. Berni. Ne plures habemus
illius ceteri quam apostoli nostri imitatores.

Quid vis inquit dominus ad cecum ut facias
tibi. Secundo considerare debemus cu-
rationis effectum qui erat valde miracu-
losus et gratiosus: qui de vase perditio-
is mutatus est in vas electionis. unde dixit
dominus. Vas electiois mihi est iste: ut portet
nomen meum coram gentibus et regibus et
filiis israel. Olim quidam a predicatore ces-
sabant propter timorem tyrannorum. Quidam
propter subsannationem phariseorum: qui deride-
bant predicantes homines crucifixum.
Quidam propter scandalum iudeorum: qui de
hoc magnam scandalum accipiebant. sed bea-
tum paulum retrahere a predicatore non po-
terat nec timor tyrannorum. ideo dicitur.
Ut portet nomen meum coram regibus. Nec
subsannatio gentium phariseorum. id est dicitur. Et ge-
tibus. Nec scandalum iudeorum. id est dicitur. Et fi-
liis israel. i. Corinth. i. Predicam christum
crucifixum iudeis quidem scandalum. gen-
tibus autem stultitiam. Tertio videre obe-
mus curationis signum. sicut autem ostendit per
quod signa quibus corporaliter sanatus est. sic etiam
sunt quatuor signa per que ostendit quod sit cu-
ratus spiritualiter. Que quidem in apostolo pre-
sertim fuerunt. Primum est appetitus ordina-
tio. Non enim ipse appetebat carnalia: quia
mors anime sunt. Ro. viij. Si in carne vixe-
ritis mortemini. Nec terrena: quia vani-
tas sunt. ps. Ut diligitis vanitatem et que-
ritis mendacium. sed spiritualia que vita ani-
me sunt. Nec significant per squamas que
ab oculis eius ceciderunt. Squame enim
reperiant carnalia que inquinant affectum
et reperiant terrena que et obscurant in-
tellectum. Secundum signum est totius cordis
et corporis fortificatio. Unde dicitur. Et cum ac-
cepisset cibum confortatus est. Adeo quidem
fuit fortificatus quod nec in corpore ledi po-
terat per impugnationem: nec in corde per
timorem. v. Corinth. vij. Fortis pugne. itus
timores. Tertium signum est coloris venus-
tas. Sicut enim candidus per puritatem. ij.
Corinth. i. Gloria nostra hec est testimo-
nium conscientie nostre. Et rubicundus per
charitatem. Roma. v. Caritas dei diffusa
est in cordibus nostris. Ideo in sua pas-
sione emisit lac: in signum puritatis. et san-
guinem in signum charitatis. Quartum
signum est cordis et corporis mira agi-
litas. Adeo quidem fuit agilis. quod sicut

dicit Chryso. Paulus velut pēnatus to-
tū puolauit orbē. Adeo fuit etiā agilis
q̄ nullū habuit pondus terrenorū. nul-
lū circūstans peccatū. nullū impatiēte
viciū: q̄ semp respiciebat ad celeste spe-
ctaculū. Unde ipse ait Hebr. xij. Depo-
nētes omne pondus & circūstās nos pec-
catū. Per patiētiā curramus ad p̄posi-
tū nobis certamē respiciētes in actorē
fidei & cōseruatorē iesum.

Sermo lxxviii. De purifica-
tōe b̄e marie virginis Sermo p̄mus.

Suscipimus deus mi-
sericor-
diaz tuā in medio tēplū tui. p̄s
Olim sancti p̄fes erat in cōti-
nua expectatōe. Ysaic. xxvij. Expecta
expecta. Moderni sunt in deuota susce-
ptōe. Luce. i. Suscepit israel puerū suū
Beati aut sūt in secura possessiōe Mat.
xxv. Venite b̄ndicti p̄ris mei. possidete
paratū vobis regnū. Ecclesia igif deo
gras agens non dicit. Expectamus de-
misericordiā tuā: q̄ hoc fuit antiquorū
Nō ē dicit. possidemus deus misericor-
diā tuā: q̄ hoc est beatorū. sed dicit. Su-
scepimus deus misericordiā q̄ hoc est
modernorū. Et pōt verbū p̄positū itel-
ligi de quadruplici tēplo. s. materiali
virginali. spūali & rōnali. Ad tēplū
quidē materiale beata maria hodie ve-
nit & filiū obtulit & p̄stituit. Cum tū nō
teneret. Nec quantū ad lrālem legis ius-
sionē. Nec q̄ritū ad spūalē rōnē. Nec q̄-
tū ad mysticaz significatōem. Tres eim
videbant eē causē quare puer quadra-
gesimo die in tēplo p̄ntabat. Una erat
lrālis: quia lex p̄ceperat Leuit. xij. vt
mulier que suscepto semine masculū pe-
perisset ipm quadragesimo die in tēplo
p̄ntaret. Ista autē causa ch̄istū nō tan-
gebat q̄ nō erat p̄ceptus ex humano se-
mine: s̄ mystico spiramine. & Secūda
causa erat spūalis q̄ per hoc dabat itel-
ligi q̄ deus in tēplū suū spūale. idest i-
alam per grām spūalē. Ingredif quādo
Decalogus cū fide quattuor euangeli-
orū ab homine obseruat. Ista secūda rō
ch̄istū similiter nō tangebāt: q̄ plentū-
dinez gratiarū ab instāti sue p̄ceptōis
recepērat. & Tercia causa erat quedam

ratio mystica. Per hoc enī dabat intel-
ligi q̄ sicut puer die quadragesimo igre-
diebat tēplū materiale: sic anima pue-
ri quadragesimo die a p̄ceptōe vt sepi-
ingrediebat tēplū suū corpale. Ista
tertia rō similiter in ch̄isto locū nō ha-
buit: q̄ corpus eius p̄ quadraginta dies
formatū nō fuit: sed in instāti fuit & cor-
pus formatū & anima ifusa & diuinitas
anime: & carni vnita. vnde Grego. i mo-
ral. Angelo nūctante & spū sancto ad-
ueniēte: mox in vtero verbū. mox itra
vterū verbū & caro. Quāuis igif non
tenet. voluit tamē x̄ps se subicere legi
per humilitatez qui tū erat supra legez
per auctoritatē. In veteri enī testamen-
to erat quidā in lege qui ipam legez ser-
uabāt ex amore. Quidā sub lege q̄ ipam
legē seruabāt ex timore. Quidā contra
legez qui neutro modo eā seruabāt. Su-
pra legez aut nullus erat nisi ch̄istus q̄
legē dederat. & tamē voluit eē i lege ser-
uādo ipas per spontaneā volūtatem. &
sub lege subiciēdo se sibi p̄ humilitatez:
& nō p̄tra legē sed p̄ lege implēdo ipm
per euangelicā veritatez: qui tamē erat
supra legē p̄ diuinā p̄tātē. Secūdo pōt
intelligi de tēplo virginali: de quo trā
videnda sunt. & Primo quare virgo di-
cat tēplū. quare mediū. & qualiter in
eius medio diuina misericordiā sit su-
scepta. & Dicit aut tēplū quasi tenēs
amplū. Et ipsa habuit amplū affectū
ad deū diligēdū. amplū vterū ad deū
capiendū. amplū intellectū ad deū co-
gnoscēdū: & amplū sinū ad compatie-
dū. De ista quadruplici amplitudine b̄ndi-
citur Eccl. xxiiij. Ego mater pulchre di-
lectōis & timoris: & magnitudinis & san-
cte sp̄s. Si quidez amplitudo charita-
tis amplauit eius affectū. ideo dī. Ma-
ter pulchre dilectōis. Amplitudo timo-
ris amplauit eius vterū. ideo sequif.
Et timoris per hoc enī demōibz ē val-
de terribilis. Amplitudo sapiētie & ve-
ritatis amplauit eius intellectū. ideo
sequif. Et magnitudinis. Amplitudo pie-
tatis amplauit eius sinū. ideo subdit.
Et sancte sp̄s. & Dicit autē mediū tri-
plici ratiōe. & Primo quia ē mediū no-
stre salutis. ps. Deus autem rex noster

De querfione sancti pauli.

ante fecula operatus est salutes in medio terre. id est in utero virginis gloriose marie cuius caro non fuit simpliciter terra: sed medium terre. Caro enim christi fuit sine peccato concepta et sine peccato nata. ideo fuit mons terre. sed caro nostra cum peccato percipit et cum peccato nascitur. ideo est vallis terre. Caro autem beate marie medium tenet. fuit enim cum peccato originali concepta: sed sine peccato nata. Et ideo est collis sive medium terre. **Secundo** est medium nostre reconciliacionis. Ideoque vocat sol. Cant. vi. Electa ut sol. Sicut enim sol habet tres planetas supra se: et tres infra se: et ipse est medius. Sic virgo gloriosa beata maria habet supra se in trinitate tres personas: et infra se tres status salvandorum scilicet virginum. continentium. et coniugatorum. Et ipsa in medio constituta ubi ipsa beatam trinitatem reconciliat tribus statibus salvandorum. **Tertio** dicitur medium nostre aspiracionis. Omnes enim sicut ad medium ad ipsam aspiciunt et aspirant. Verum. Ad ipsam sicut ad medium: sicut ad causas rerum omnium. sicut ad negocium singulorum respiciunt universi et qui habitant in celo et qui in inferno: et qui nos precesserunt: et nos qui sumus et qui nos sequuntur: et nati nato: et qui ab illis nascuntur. Qui in celo sunt ut restaurentur: et qui in inferno sunt ut eripiatur. Qui precesserunt ut fideles prophete inveniatur: et qui sequuntur ut glorificentur. In hoc igitur medio misericordia dei est suscepta. olim quidem dei misericordia tua habitabat in celo. ps. Domine in celo misericordia tua. Deinde inclusit se in iudeorum angulo. postmodum posuit se in virginis utero. Tandem in natiuitate diffusa est in toto mundo. ps. Misericordia domini plena est terra. **Quarto** potest exponi de templo spirituali. id est de ecclesia militante que est medium inter synagogam et ecclesiam triumphantem quod pertinet ad cognitionem divinum. In synagoga enim fuit cognitio vmbatica. Hebr. x. Umbra enim habes futurorum bonorum etc. In ecclesia triumphantem est cognitio clara et apta. i. Cor. xij. tunc ante faciem ad faciem. In ecclesia autem militante est quasi cognitio mediana. i. speculativa. Ibidem. Videmus nunc per speculum in enigmate. In medio huius ecclesie mi-

sericordia dei suscipit et inuenit. In synagoga enim de dei misericordia erat magna caritativa. unde querebat prophetam. Quare faciem tuam auertis etc. In iudicio erat magna indignitas. Unde dixerunt virginis sapientes fatuis. Ne forte non sufficiat nobis et vobis etc. In inferno erat omnimoda caritativa. ita quod diues modicum aque habere non potuit. modo autem est magna copia. ps. Apud dominum misericordia et copiosa apud etc. **Quarto** potest exponi de templo rationali. id est de viro iusto qui de templo dei vivit. i. Cor. vi. Vos enim estis templum dei vivi. In cuius corde non debet esse angulus sed medium. Angulus enim habet impuritatem. obscuritatem et curuitatem. ac quandam singularitatem. Medium autem habet mundiciam. euidetiam. rectitudinem. et communitatem. Christus igitur non habitat in angulo: sed in medio: quia est amator mundicie. sapientie. intercessionis recte: et conuersationis gracie. Ideo quatuor nominibus a symeone nominatus est. scilicet gloria. lumen salutare et pax. Quia enim est gloria dei requirit mundiciam et puritatem. quia vero est lumen dei requirit sapientie claritatem: et quia est salutare dei requirit intercessionis rectitudinem. nequam enim salutem tribueret nisi intercessionem rectam inueniret quia est pax requirit pacificam et eandem conuersationem. Et propter ista quatuor dicitur Luce. i. Seruiamus domino in sanctitate. i. in mentis puritate. et iustitia. i. in communi et pacifica conuersatione. Iustitia enim est virtus vnicuique reddens quod suum est coram ipso propter rectam. i. intercessionem omnibus diebus nostris habendo sapientie illustrationem. Tota enim vita factorum debet esse dies. i. clara et lucida. vel. scilicet sapientia illustrata. **Sermo. lxxix.** De eodem die sermo. ij. **Statim** veniet ad replum scilicet suum dominator quem vos queritis. et angelus testamini quem vos vultis etc. Adalch. iij. superius propheta agens de adventu precursoris. Ecce ego mittam angelum meum immediate subdit. Et statim veniet ad templum. In quibus verbis quatuor ponuntur. **Primo** enim ponitur tempus quando veniet eius dicitur. Statim veniet. **Secundo** locus ad quem veniet. eius dicitur ad templum suum. **Tertio** pro-

na que venit et sic dicit. Dominator quez vos queritis. Quarto causa propter qua venit: cum subdit. Ipse enim quasi ignis consumens et quasi herba fulloni. Circa primum notandum quod Christus statim secutus est totam annem. sicut sol statim sequitur luciferum. Christus enim est sol. Malach. iij. Vobis timetibus nomen meum orietur sol iusticie. Joannes autem lucifer dicitur. Job. xxxviij. Numquid principes luciferum in tempore suo sicut sponsus sequitur panymphum. Christus enim dicitur esse sponsus. Joannes autem amicus et paranympus sponsi. Joa. iij. qui habet sponsam sponsum est. Amicus autem sponsi etc. Sicut dominus statim sequitur sui precursorum. Christus enim fuit et sic et Joannes precursor. Luce. i. Preibis enim ante faciem domini etc. Sic verbum statim sequitur vocem suam. Christus enim est verbum. Jo. i. In principio erat verbum. Joannes autem vox. ut de hoc est ibidem dicitur. Ego vox etc. Secundo ponitur locus ad quem venit cum dicitur. Ad templum suum suum. Virgo enim beata quadragesimo die ad templum venit et filium presentavit ut se purificaret. Cum tamen ad hoc non teneret: nec ratione legis: nec ratione sue puritatis. Non enim tenebatur ratione legis. Lex enim tria supposebat. scilicet fractionem. ideo dicitur. Mulier que fractionem sonat. Seminum commixtionem. Et ideo dicitur. Que suscepto semine. Et assimilationem quod scilicet generet filium sibi similem in natura. ideo dicitur. Peperit mascululum. In virgine autem non fuit fractio: sed integritatis illibatio. non erat seminum commixtio: sed spiritus sancti operatio: et quavis filius genuerit sibi similem quantum ad naturam humanam. tamen fuit omnino dissimilis quantum ad naturam divinam. Secundo non indigebat purificatione ratione proles. quia in Christo triplex erat natura purissima scilicet divinitas lucida. Sapientie. vij. Laudor est enim lucis eterne etc. Alia sanctissima. Eiusdem. viij. Sortitus suus anima bonas et caro immaculata. Ibidem. Venit ad corpus conquinatum. Non etiam indigebat purificatione ratione sue puritatis. Nam ipsa beata virgo maria erat a patre sacrificata. ps. Sacrificavit tabernaculum suum altissimus. A spiritu sancto repleta. Luce. i. Spiritus sanctus superveniet in te. Et si

llo impregnata. Ibidem. Quod enim ex te nascetur sanctus vocabitur. Et tota trinitate obumbrata: ut etiam ibidem. Et virtus altissimi obumbrabit tibi. Non enim ipsa indigebat purificatione. que portabat se. rez amenus scilicet illi de quo dicitur Cant. ij. Ego flos campi balsamum odoriferum. Eccle. xxij. Cinnamomum et balsamum aromatizans etc. et etiam splendor divinum. Hebr. p. io. Qui cum sit splendor glorie etc. Vas autem plenum floribus recepit maiorem amentitatem. plenum balsamo: recepit maiorem odoris suavitatem. plenum splendore recepit maiorem claritatem. Et quavis non indigeret voluit tamen purificari: ut ostenderet et humilitatem. Et ut ostenderet paupertatem. Idem pauperum oblationem elegit. et ut ostenderet obedientiam sanctitatem. et ut ostenderet conversationis communitatem. Verum. Beata virgo non indigebat purificatione: sicut nec filius circumcisio. Esto tamen inter feminas sicut una earum. nam et filius tuus sic est in numero puerorum. Tertio ostenditur persona que venit: cum dicitur. Et dominator quez queritis et angelus testamenti quez vos vultis. Et vocatur dupliciter. scilicet dominus et angelus. Secundum autem Dionysium in libro de divinis nominibus dominus tria importat. scilicet preeminentiam. continentiam. et permanentiam. Ipse enim omnibus preeminet. ps. Excelsus super omnes gentes dominus. Omnia possidet et continet. ps. Dominabitur a mari usque ad mare. Omnia poterit conservare: et in suo domino permanet. Danielis. iij. Potestas eius potestas eterna. Ista autem tria Christus hodie occultavit. scilicet preeminentiam in eo quod tanquam servus se legi subiecit. Continentiam: in eo quod tanquam pauper oblationem pauperum elegit. Potentiam: in eo quod tanquam infirmus ad templum deduci voluit in vultu matris sue. Vocatus est et angelus non ratione nature sed ratione officii. Et autem Dionysius in libro de angelica hierarchia. Officium angeli est purgare. illuminare. et perficere. Illud triplex officium habuit Christus: ideo symeon vocat Christum salutare. lumem et gloriam. Ipse enim purgat remittendo culpam. ideo dicitur salutare. Illuminat dando cognitionem divinam. ideo dicitur lumem. Perducit adducendo ad cognitio

nez et consumationē eternam. Ideo dicitur gloria. Quarto ponit eam pro qua venit: et tangit hic cum dicitur: Ipse est quasi ignis et cetera. Ubi notandum quod ipse ad quatuor venit. scilicet ad colendum autem: ad ostendendum argentum: ad laudandum vestes ut herba fullonum: ad purgandum opera leui. scilicet dei ministro. In hōie quod sunt sapia: eloquentia et opera que facit quatuor ad proximum: et opera que facit quatuor ad deum. Et ista sepe habent aliquid imperfectis. Nam scia huius inflatione: eloquentia huius variis sermones. Opera que facimus quatuor ad proximum: ostentatione. Opera que facimus quatuor ad deum: sepe habent remissionem. Ergo autem sceleris est colendum ab omni inflatione. Job. xxviii. Auro locus est in quo ostendit. Argenti eloquentie est ostendendum ab omni inflatione sermone. Prover. xv. Eluser rubiginem de argento: et egredietur vas purissimum. Opera quatuor ad proximum sunt laudanda ab omni ostentatione. Ezechiel. xvi. Laui te aqua. Opera quatuor ad deum sunt purganda ab omni negligentie remissionem. Ideo dicitur: Purgabit filios leui. et si filios leui: multo fortius filios babilonis. Luc. xxiii. Si in viridi ligno hoc faciunt: in arido quid fiet.

Sermo. lxxx. De eodem sermo. liij.

Postquam impleti sunt

40 dies purgationis beate marie et cetera. Luce. ij. Preceptum tunc erat Leuit. xij. quod mulier pariens masculinum. xl. die. partes vero feminam. lxxx. ad templum cum puero et puella tret. Preceptum est sicut Exod. xiiij. quod primogeniti leuitice tribus deo offerent: aliam vero tribum redderent. Circa hoc autem quatuor sunt querenda. Primo quare deus ordinavit quod puer. xl. die templum ingrederetur. Quod quidem sit ut ostendat quod xl. die sit ingressio in quolibet templo. Nam et puer in xl. die ut sepius ingreditur templum suum corporale. Deus post xl. dies ingreditur templum suum spirituale. scilicet aiam quoniam sex decalogus cum fide quatuor euangeliorum seruat. Huius iustus impletis. xl. diebus in presenti vita que per xl. dies designat in templum ingreditur celeste. Secundo querit quare dies duplicantur in pariete feminam. quod videtur fieri triplici de causa. Prima est: quia mulier duo peccata commisit: quia et superbiuit: et ventus pomum comedit. Iohannes duplici pena fuit pu-

nita: quia et sub viro humiliata et in fructu ventris puncta. Utrumque enim peccatum commisit quia ventum pomum comedit. Et ideo in acervo do cibum punctus fuit cum dicitur: In sudore vultus tui: vesceris pane et cetera. Quia unum peccatum commisit: sic punctus est una pena in vtero. Sic punctus est una pena extra vterum. Quia vero mulier dupliciter peccauit: duplicata est eius pena tam extra vterum quam in vtero. Secunda causa est: quoniam per virginem significatur opera sortita. Et ista indiget una et leui purgatione: quoniam aliqui sunt cum alio negligentia Eccles. vij. De negligentia purga te cum paucis. Per mulierem intelligunt infirma et carnalia. Et ista indigent duplici purgatione. Una quia mala: alia quia male sunt. Tercia causa est. Semina que pariunt masculina. scilicet opera virtuosa. et tales post xl. dies. scilicet presentem vitam in templum celeste ingreduntur. Alie pariunt feminam. scilicet opera que deus bona tamen cum negligentia facta. Talis ingressus in templum celeste differit donec in purgatorio crucientur. Alie sunt steriles que legem erant maledicte. Et iste sunt que a bono opere torpescunt. Tales steriles maledicunt. Mat. xxv. Esuriui: et non dedistis mihi manducare et cetera. Et sequitur: Ite maledicti in ignem et cetera. Alie sunt que pariunt monstrum. scilicet mortalia peccata. De quibus monstris dicitur Beati. vi. Gigantes erant super terram. Qui tamen postmodum in diluuitio sunt submersi. Nam tales in inferni baratru submerguntur. Tertio querit quare primogeniti potius quam alij duo offerrebantur. Quod quidem sit triplici de causa. Prima est ad inuendum quod deus est causa prima et principium omnium operum. Ysa. xxvi. Omnia enim opera nostra operatus es domine in nobis. Et sicut deus est principium omnium a quo omnia debemus cognoscere: ita est finis omnium ad quem omnia debemus referre. Apoc. i. Ego sum alpha et omega: principium et finis. Secunda causa est ad inuendum quod deus occidit primogenita egyptiorum. per quod dicitur intelligi quod deus non tamen est principium omnium boni: sed et est destructor omnium mali. Ysa. xliij. Ego sum qui deleo iniquitates tuas pro me. Et sicut filij israel non sunt liberati a seruitute egyptiaca nisi quoniam interfecti sunt egyptiorum primogenita: sic nec homo a potestate dyaboli liberatur nisi quoniam omnia peccata occiduntur. Tercia causa ad inuendum quod deus reseruauit primogenita iudeorum. per

quod dicitur intelligi quod deus non tamen est princeps
 pius omni boni et destructor omni mali: sed et
 conservator et perfectus omni boni. Phil. ij.
 Deus est qui operatur in vobis: et velle et perficere
 pro bona voluntate. Quarto quod dicitur istis
 primogenitis. Nam primogenitorum quidam deo
 simpliciter offeriebant: ut primogenita leuita-
 rum. Quidam offeriebant sed postmodum re-
 dimiebant: ut primogenita altaris tribuiz.
 Quidam commutabant ut primogenita asini
 que commutabant in ouem. Quidam occide-
 bant: ut primogenita canum. Est igitur
 quoddam primogenitum quod deo est solum offe-
 rendum. scilicet intentio. De enim opus intentio pre-
 cedit. et ideo ipsa intentio quoddam primogeni-
 tum est. Istud autem primogenitum. scilicet intentionem
 deo solum debemus offerre simpliciter quia in
 nostris operibus non nostra sed dei gloria de-
 bemus intendere. Ysa. xlij. Gloria mea al-
 teri non dabo. Est aliud primogenitum quod
 deo offerri sed postmodum nobis reliquit
 scilicet ipsa voluntas. De enim quod agimus vo-
 luntas precedit. Et ideo ipsa voluntas quoddam
 primogenitum est. Ipsa autem voluntate deo
 offerre et consecrare debemus. Sed tamen in
 nostra potestate ea ab ipso recipimus: quia ali-
 as opera nostra non essent meritoria nisi essent
 voluntaria. Eccl. xv. Deus ab initio crea-
 vit homines: reliquit in manus hominum sunt. Est
 aliud primogenitum quod est commutandum: sicut sa-
 turitas asinina commutanda est in simplicitate
 ovina. Opera eius fatuorum precedit fatuitas
 Et ideo ipsa fatuitas quasi primogenitum est in ip-
 sis. i. Lxx. xlij. Nolite pueri effici senti-
 bus: ecce fatuitas asinina. Sed mali-
 tia puuli estote: ecce simplicitas ovina.
 Est aliud primogenitum quod est simpliciter oc-
 cidendum: sicut mala suggestio inimici: quod est
 principium omni peccatorum: et ideo est quoddam primo-
 genitum. Ista enim istar canis mentem mor-
 det per sensum: lacerat trahendo ad opus
 malum: et sedat dum per consuetudinem animam in
 peccatis et in putredine peccati iacere fa-
 cit. Eccl. xxv. Non est caput nequius super
 caput colubis: et non est ira super iras mu-
 lieris. Caput colubis est suggestio dy-
 boli qui est nequam: quia est principium omni
 subsequentium malorum. Ira mulieris est
 effrenata concupiscentia malorum sensualita-
 tis. Sed suggestio demonis est occiden-
 da: et concupiscentia sensualitatis sub ra-

tionis imperio subiuganda etc.

Sermo. lxxxi. De eodem die Ser-
 mo quartus.

Quod inducerent

puerum Iesum pariter eius.
 Luce. ij. Ad celebrandum primum
 solennitate tres persone principaliter conveni-
 runt. scilicet symeon cum oblatione et portatione.
 Unus dicitur: Senex puerum portabat etc. Iesus
 cum oblatione: et maria cum purgatione. Syme-
 on igitur puero obviavit: et ipsum in vi-
 nis portavit. In glo. Puer Iesus a quat-
 tuor personis tunc portatus fuit. scilicet a beata
 maria: a Ioseph: a symeone: et ab anna.
 Per quos quatuor dicitur spiritualiter intelligi
 quod Christus per gratiam a quatuor personis portatur
 Primo ab illis qui habent penitentiam amarum: qui
 significant per maria. Talis portabat apostolus
 qui dicebat Gal. vi. Ego enim stigmata domini
 Iesu in corpore meo porto. Et ibidem. Qui
 autem sunt Christi carne sua cum vitiis et concupi-
 scenciis crucifixerunt. Heb. xij. Exeamus
 igitur ad eum extra castra imperium eius por-
 tantes. Imperium Christi sunt afflictiones
 quas patimur propter Christum. quod ab imperatoribus
 imperium reputatur. i. Lxx. xv. Sicut por-
 tatum imaginem terrenam. i. culpam: sic por-
 temus imaginem celestis. i. penam. Secundo
 portatur ab illis qui habent operationem continuam:
 que significant per Ioseph: qui interpretatur
 augmentum. Tales ab adolescentia incipiunt:
 et usque in finem non desunt. Thren. iij. Bo-
 num est vitro cum portaverit iugum domini ab
 adolescentia sua. Tales eius non retrocedunt
 ut frigidus: nec subsistunt ut repidi: sed pro-
 cedunt ut serventes et calidi. Apoc. iij. Utinam
 frigidus esses aut calidus etc. Tertio
 portatur ab illis qui habent et in adversis longa-
 nimitatem et perseverantiam: qui significant per
 symeonem qui habuit in expectando longani-
 mitatem et perseverantiam. Eccl. vi. Subice
 humerum tuum et porta illam. scilicet divinam sapien-
 tiam. Quidam subiiciunt os: qui sciunt alios
 inducere ad penitentiam. Quidam digitos: qui
 aliquales seu modicam habent patientiam. Qui-
 dam manum sinistram: qui sunt patientes in
 parvis tribulationibus et adversis. Qui-
 dam manum dexteram subiiciunt: qui sunt pa-
 tientes in prosperis. Quidam humeros: qui
 patientiam portant in gravibus tribulationibus

De purificatōe beate marie

et pens. **¶** Quarto portat ab illis qui habent puritatem et munditiam: qui significatur per annam que munditia et continentia seruauit. Portant eum christus qui habet munditiam corporis. i. *Cor.* vi. *Glorificate et portate deum in corpore vestro. Qui habent puritatem mentis. Unde sponsa iurat sponsum *Lanf.* i. dicens: Lectulus noster floridus. Qui habet claritatem honeste uersatōis: sicut habuerunt uirgines sapientes que habuerunt oleum nitide preselente cum lumine claritatis uersatōis honeste. **¶** Secundo in hac solennitate fuit iesus cum oblatōe. Obrulerunt eum cum domino et pro eo unum par turturum vel duos pullos colubarum. Non eis obtulerunt agnum propter paupertatem siue propter ueritatem: quia uerum agnum offerebat. siue propter mysticam significatōem: ut. *s. sm. Blo.* Qui non potest offerre agnum inocentie ad lachrymas currat penitentie: que significat per colubas et turtures que pro cantu habent gemitum. **¶** Notandum quod christus quadruplex fuit oblatus. **¶** Primo a patre in mundum *Bal.* iij. *Misit deus filium suum natum de muliere etc.* **¶** Secundo a mundo ipsi deo sicut hostie ad inuendum quod ea que a deo recipimus: ipsi deo reddere deberemus. *Paral.* vlt. *Tua autem sunt omnia que de manu tua accepimus: reddimus tibi.* **¶** Tertio a seipso in crucis patibulo. *Hebr.* ix. *Semetipsum obtulit immaculatum deo.* **¶** Quarto offert quotidie a nobis in sacrificio. *Malach.* i. *In omni loco sacrificas: et offert tibi oblatio munda.* **¶** Tertio in hac solennitate fuit maria cum purificatione que non indigebat purificari: quia tota purissima fuit. *Lanf.* iij. *Tota pulchra es amica mea: et macula non est in te. Ipsa enim fuit pulchra: quia in utero sanctificata. Fuit tota pulchra: quia omnibus uirtutibus et gratiis fuit illustrata. Fuit dei amica: quia a deo filio adamata. Fuit sine macula: quia ab omni peccato immunis fuit effecta. Nos autem non sumus pulchri: quia multorum peccatorum deformitatibus sedati. Nec toti pulchri: quia multis defectibus sumus circumdati. Nec sine macula: quia multis uentibus sumus respersi. Nec sumus certi quod sumus dei amici: quia non nescimus an amore an odio sumus digni. Flebat autem ista purificatio per agnum aut per**

turtures: aut per duos pullos colubarum. Illi enim uere purificant qui habent inocentiam: qui significant per agnum. *ps.* *Ego autem in inocentia mea etc.* Qui habet ueritatem contemplatiuam: qui significant per turturam que est avis soliuaga. Qui habet uitam actiuam: qui significant per colubam que gregatim uolat. Utraque autem avis bina ponit et utraque gemitum pro cantu habet. *Contemplatiua enim debet habere oculum duplicem. unum quo contemplet celestia ad desiderandum. alium quo uideret terrena ad despiciendum.* *ps.* *Ascendit usque ad celos: et descendunt usque in abyssum etc.* Actiua autem debet habere duplicem actum. unum erga se ad sui correctionem. *ps.* *Exercitabar et scopebam spiritum meum.* Alium erga proximum: ad eius edificatōem. *Mat.* v. *Sic luceat etc.* Et utraque habet duplicem gemitum. Contemplatiua enim debet habere gemitum amoris: pro desiderio celestis patrie. *Roma.* viij. *Ipsi intra nos gemimus ad adoptionem filiorum dei expectantes. Et deuotōis: pro consideratione passionis domini.* *Thren.* ij. *Iecreco ego ploras et oculus meus deducens lachrymas: quia longe factus est a me consolator meus. Similiter actiua debet habere gemitum compunctōis pro peccatis propriis.* *ps.* *Lauabo pro singulis noctes lectus meus: lachrymis meis stratum meum rigabo. Et pro passionibus: pro alienis mysterijs.* *Diere.* ix. *Quis dabit capiti meo aquam: et oculis meis fontem lachrymarum: et plorabo die ac nocte interfectos populi mei etc.*

¶ Sermo. lxxij. **¶** De eodem die *smo.* v.

Amen ad reuelationem gentium etc. *Luc.* ij. *Quia symeon lumen christum uocauit: ideo consuetudo inuenit in ecclesia ut hodie lumina deferamus. Sicut enim hodie ipsa maria: ioseph: symeon et anna. lumine processionali in templum deduxerunt: sic nos candelas accensas usque ad ecclesiam processionali batulamus. **¶** Notandum autem quod istius obseruatōis et consuetudinis triplex fuit ratio. Una literalis. alia spiritualis. tertia moralis. **¶** Literalis quidem ratio est: quia romam olim in hoc mense tris festa luminaria celebrabant. **¶** Primum in honorem perserpine. **¶** Secundum in honorem*

februe. **T**ertium in honore totius curie
 infernalis. Siquidez hinc eorum fabulas per
 pinam speciosam puella flores colligentem.
 Pluto deus infernalis cupidus rapu-
 it: et accipiens in sponsam deas fecit. **A**u-
 lieres ergo romane tota nocte eam cum lu-
 minaribus querentes. Responsus acce-
 rit quod pluto eam rapuit et in sponsus acce-
 pit. Singulis igitur annis mulieres roma-
 ne in kalendis february lumina defere-
 bant tota nocte: in memoria per serpene ra-
 pte: et in deas translate. **S**ecundo honorem
 fecerunt februe: et in festo eius. Nam ipsa fu-
 it mater martis. vii et menses istum suo no-
 mine vocauerunt. Et de lustro i lustru. i.
 de quinquenio in quinquenuis tota urbes
 cum luminaribus ob sui honorem lustrare
 persueverunt. **T**ertium festum luminarium in
 hoc mense faciebant in honorem omnium
 deorum infernalium: ut. s. ipsos placaret et ad
 misericordiam induceret: quod animas suo-
 rum defunctorum mitius puniret. Quia ve-
 ro difficile est assuetam relinquere. Roma-
 ni etiam postquam fide christi receperunt: ista festa
 luminarium adhuc in february faciebant.
Ideo Gregorius papa istud festum in honorem
 matris luminis transferre: ut in eius ho-
 nore deferamur lumina que nobis genuit
 verum lumen. Et ita non fiat ad honorem pro-
 serpene sponse dei infernalis: sed ad hono-
 rem sponse dei celestis. Nec ita fiat ad ho-
 norem februe matris dei bellis: sed ad hono-
 rem matris dei pacis. Itaque non fiat ad ho-
 norem curie demonum sed ad regnum omnium
 angelorum. Et merito transferre ista facta
 est. Honorabant igitur romani per serpina:
 ut sic a suo sposo acquirerent gratiam. Ho-
 norabant februa: ut sic a filio suo impetrarent
 victoriam. Honorabant demones animas pu-
 niens: ut inclinarerent ad misericordiam. Sed
 ista tria a matre dei recepimus. s. gratiam
 misericordiam et victoriam. Et ideo cantat
 ecclesia. **M**aria mater gratie mater miseri-
 cordie etc. Ipsa enim vivis dat gratiam: ideo
 dicitur. **M**aria mater gratie. Defunctis im-
 trat misericordiam. ideo subditur. **M**ater
 misericordie. Et universali ecclesie de ho-
 stibus obtinet victoriam. ideo subditur. Tu
 nos ab hoste protege. **S**ecunda causa est spua-
 lis. Et ista est duplex. **P**rima est ex par-
 te virginis. **A**lia ex parte christi. **N**am ex

parte virginis id candelas defertimus: ad
 inveniendum quod purificatio non indigeat quod to-
 ta rutilabat et splendebat. **S**ignificat
 per candelam accensam quatuor prerogative que in
 ipsa fuerunt. s. virginitas in carne: que si-
 gnificat per ceram que generat ab ape sine
 corruptioe. **P**uritas in mente: que intelli-
 gitur per lychinum. **P**s. **D**is gloria eius filie re-
 gis ab itus. **S**anctificatio in utroque: que
 intelligitur per benedictionem candelae. **P**s. **S**an-
 ctificavit tabernaculum suum altissimus.
Bivinitas in ventre: que significat per lumen.
Apo. xij. **M**ulier amicta sole etc. **A**lia
 ratio spiritualis ex parte christi accipitur: que quidem in-
 telligitur vel significat per candelam ratione pro-
 positiois. **L**ocutionis quidem candelam ex cera: lychi-
 no et lumine. **S**ic christus constat ex carne sine
 semine generata: ex anima candore innocentie
 adornata: et luce divinitatis carne unita.
Lant. v. **D**ilectus meus candidus: propter
 animam candidam. **R**ubicundus: propter virgi-
 nitatem fulgidam. **E**lectus ex milibus: propter
 carnem sine peccato genitam. **S**ignificat et christus
 per istam candelam ratione susceptiois. **S**icut enim
 candelam semetipsam consumit in nunc servitium:
 sic et christus in nunc obsequium consumpsit
 carnem per attritionem. **I**sa. liij. **A**tritus est
 propter scelera nostra. **S**anguinem per effusionem
 ps. **O**ssa mea sicut cremum aruerunt. **S**i-
 cut enim in cremo nihil remanet pigre-
 dinis: sic et in corpore christi nihil remansit
 sanguinis. **A**nima per tristitiam et dolorem.
Matt. xxvi. **T**ristis est anima mea usque ad
 mortem. **S**ubstantiam corporalem usque ad de-
 nudationem. **P**s. **D**iviserunt sibi vestimenta
 sua etc. **V**itam corporalem per abbreviationem.
Isa. xxxvij. **P**recissa est velut a texe
 te vita mea etc. **T**ertio ratio est moralis.
 Et circa hanc tria sunt videnda. **P**rimo quod
 per illam candelam accensam significet. **S**ecundo
 qualiter possit custodiri ne extinguatur. **T**er-
 tio que impediunt ne extincta iterum reaccen-
 dat. **S**ignificat autem moraliter per illam
 candelam quod homo debet habere vitam sanctam
 et famam bonam. **S**ancta enim vita faciunt
 opera bona: fides recta et intentio sincera.
Operatio autem bona intelligitur per ceram: quia sicut
 cera rore celesti gignitur: sic et bona nostra
 a deo tamen habentur. **I**sa. xxvi. **O**pera nostra ope-
 ratum est in nobis. **F**ides intelligitur per lumen:
 quia sicut cera sine lumine non lucet: sic et non

De sancta agatha.

stra opatio sine fide deo nō placet. Hebr. xi. Sine fide ipso sibile ē deo placere. In tēto significat p lychinū q quidē est occultus. cādīdus. z lumis baulus. qz in tēto nra dz eē occulta a laude hūana. z cādīda: z pura: z operū nroz corā deo batula. iuxta illud Mat. vi. Pē tuus q vīdet i abscondito reddet tibi. Significatur ēt qualis dz eē hō i fama. Cādela ēt accēsa lucet: fetet extincta: occulta nō lu cet. Sic sancti viri lucēt a lys p exēpluz. Mat. v. Sic luceat lux vra corā hoīb⁹. Pigrī se occultant p torporem z ocium. Mat. v. Neqz accēdūt lucernā z i abscondito ponūt zc. Sed mali fetēt p op⁹ malum. Ysa. xxxiiij. De cadauerib⁹ eorum ascēdet fetor: Circa secūdū notādū q tria sunt que custodiūt cādela ne extinguat. s. qn abscondit a vēto. qn alijs candelis associat. z qn eis sufficiens pabulū monstrant. Qui ergo nō vult extinguī abscondat a vēto laudis humane. aggreget z veniat cōgregatōi sancte: z habeat pabulū orōis cōtinue. Circa tertiu nota q tria sunt que impediūt ne cādela extincta reaccēdat. s. remotio: humectatio: z grossi corpus interpositio. Multi ergo sunt q nō accēdunt siue qz predicatorib⁹ nō appropinquāt nec adiūgūt. Beu. xxxiiij. Qui appropinquāt pedibus eius accipiūt de doctrina illius. Siue qz ags deliriaz humectant. i. Loz. ij. Aialis hō nō pcpit ea que sunt spūs dei. Siue qz amor terrenoz in eis iterponit. Mat. xij. Sollicitudo sceli istius z fallatia diuistarā suffocāt verbū.

Sermo. lxxxij. De sancta agatha. Sermo primus.

Accinxit fortitudine lūbos suos: roborauit brachiū suū ac gustauit. z vīdit qz bona ē negotatio ei⁹. nō extinguet in nocte lucerna eius. Prover. vi. Laus magna ē in muliē ai fortitudo: qz ex ai fortitudine oia bona causant in muliē. Et pauce hnt istā fortitudinē. iō dicebat Salomon Prover. vi. Mulierē fortem qs iueniet. Beata autē agatha quadruplicē fortitudinē hnt: z iō omni laude digna fuit. Pria ē qz sexū fragile vtu,

te ai supauit: cū dī: Accinxit fortitudine lūbos suos. Scda ē que cōtra mūdi z tyrāni seuitiā pugnavit z vicit: cū dī: Roborauit brachiū suū. Tertia ē que pre det dulcedine oia delectamēta z oblectamēta mūdi desperit: cū dī: Gustauit z vīdit zc. Et qzta ē qz i morte p martyriū trīphauit: cū dī: Non extinguet in nocte lucerna eius. Circa igit fortitudo fuit qz sexū fragilem virtute ai supauit. Magnā quidē animi virtute habuit ex eo qz in xpo p fidē fuit fundata: ex eo qz in xpo p charitatē solidata fuit. ex eo qz fuit instar saxi firma effecta. z instar ferri idomabilis hita. De duobus primis ipa dicit. Mēs mea supra petra solidata ē z in ipa firmata z fundata. De duobus sequētibus affrodītia ait. Facilitus pnt saxa moliri z ferrū i plūbi mollicē cōverti: qz ab itentōe xpiana mens istius puelle reuocari. Tyrānus enim z diabolus quattuor telis ipam voluerūt supare. s. mīnis vt eā deterrerēt. pmissis vt eā allicerēt tētationum iaculis vt aiām pforarēt. z tormētis z supplicijs vt eā cōfringerēt. Sed mīnis nō potuit deterreri. qz supra fundamētū fidel fortissime erat fundata. Mat. viij. Descendit pluuia z venerūt flumina z flauerūt vēt z non cecidit. Fundata eim erat ipsa supra firmā petraz. Nec pmissis potuit allici: qz sup iesum xpm p charitatē erat solidata z radicata. Eph. iij. In charitate radicati zc. Nec tētationū facultis potuit pforari: qz tota fuit ferrea. i. lorica dei induta. Eph. vi. Induti lorica iustitie. Nec tormētis potuit frangi: qz tota fuit saxeā z adamantina effecta. Ezech. iij. Ut adamatē z silicē dedi faciē tuam. Scda fortitudo fuit qz cōtra mūdi z tyrāni seuitiā pugnavit z vicit: cū dicit Roborauit brachiū tuū zc. Quadruplicē nāqz acie tyrānus cōtra eā pugnavit qz fecit eā in eculeo extendi. i. mamilla torqueri. i. carcere obscuro recludi. z inter testas z carbones volutari. Sz inter primā acie. s. penā eculei vicit cōsideratōe eterne remuneratōis. vii ait. Ego in his penis tm̄ delector. sicut q bonū mūctū audit z qui vīdet qd dī desiderauit vel q multos thesauros iuenit. nec pot

aia mea paradysum intrare: nisi feceris di-
 ligenter corpus meum a carnificibus cum
 corona martyrii atrectari. Ex qb^o ver-
 bis habet q^o ipsa merito passionis sperabat
 se audire bonum nuntium. i. bonam auditionem
 et beatam. qua dicitur Mat. xxv. Venite bene-
 dicti patris mei etc. Sperabat se videre am-
 icum. i. recepturam dei visionem sciens q^o ibi est
 tota merces sua. Jo. xvij. Nec est vita eter-
 na etc. Totamq^{ue} letitiam suam. Job. xxxij. Ut
 debis facere eius in tubilo. Tota dilectio
 sua. Hester. xv. Facies tua plena est gratia
 Sperabat se invenire celestem thesaurum. de
 quo dicitur Mat. vi. Nolite thesaurizare vo-
 bis thesauros in terra: sed thesaurizate vo-
 bis thesaurum in celo. Thesaurus autem mun-
 di: aut in seipso consumitur. id dicitur. Ubi erugo.
 Aut in morte relinquitur: id dicitur. Et tinea.
 Aut violenter auferit. id dicitur. Ubi et fures.
 In celo autem nulla erit consumptio. Ubi
 vera eternitas: ubi nulla mors. ubi ple-
 na immortalitas: nullus timor: ubi plena
 securitas. sperabat se recepturam coronam
 regalem. y. Th. ij. Non coronabit nisi qui
 legitime certauerit. q^o fortiter: letiter: fide-
 liter: et utiliter. De his quattuor dicitur in legen-
 da. Mentem sanctam. s. habuit. Ecce q^o cer-
 tauit fortiter sanctam. i. q^o firmam. Sponta-
 neam deo sic se exhibuit. Ecce q^o letiter
 certauit. Honoris deo reddidit. Ecce q^o fide-
 liter. Et patre liberatorem fecit. ecce quia
 utiliter. Secundo habuit certamen: q^o fuit in
 mamilla torta. Istud certamen videtur ex tri-
 plici consideratione. cum ait. Ego habeo ma-
 millas integras itus in aia mea quas ab in-
 fantia domino consecraui. Mamille eius sunt
 intellectus et affectus. Ipsa igitur mamillas
 integras habuit. s. sinistras qua deum co-
 gnouit per fidem: et dexteris qua ipsum ama-
 uit per deuotionem. Et istas mamillas habuit
 consecratas. Quia et intellectum posuit cir-
 ca utilia investiganda et affectum circa cele-
 stia diligenda. et istas mamillas consecra-
 uit deo: non ab ipsa senectute: sed ab infan-
 tia. Thren. ij. Bonus est viro cum portauerit
 iugum domini ab adolescentia sua. Tertio
 fuit in obscuro carcere clausa. Et con-
 tra istud certamen petrus apostolus dedit sibi
 triplex auxiliium. s. splendorem eximium. q^o si-
 cut dicitur. y. Lxx. vi. Que societas lucis ad
 tenebras. dulce alloquium. Eccl. xvij. No-

ne ardore refrigerabit ros: sic et verbum
 melius quam datum: et celeste medicamentum.
 q^o mamilla fuit sibi restituta. Ec. xxxvij
 Unguentarius faciet pigmenta suauita-
 tis. Quarto certamen est: q^o fecit ea iter
 testas et carbones volutari. Contra istud
 certamen habuit adiutorium omnia elemen-
 ta. Nam terra tremuit. aer conuulsus:
 aqua tyrannum absorbit. ignis erupit.
 Sap. xvi. Vindex est orbis terrarum contra
 insensatos. Tertio pro dulcedie dei om-
 nia mundi oblectamenta despexit: cum
 dicitur. Sustulit et vidit. Beati qui sunt in pa-
 tris sunt dei nomine insigniti. Apoc. xij.
 Habentes nomen eius et nomen patris eius
 Sunt in fonte celestis refrigerij positi. ps.
 Qui apud te est fons vite etc. Sunt multi-
 tudine dulcedis repleti. ps. Quam ma-
 gna multitudo dulcedis tue domine. De
 hac triplici plenitudine beata agartha tri-
 plicem gustum recepit scilicet nomen dei etuo-
 sum. rorem salutificum et spiritum sanctum. vii
 ait. Si seras permittis audito christi nomine
 mansuescit. Mat. vi. In nomine meo ve-
 monia eiciet. si enim ignem adhibeas de ce-
 lo rores mihi salutificum angelus ministrabit
 Dan. ij. Fecit medullam formicis quasi ven-
 tum rores flantem. Si plagas igeras habeo
 spiritum sanctus per quem despicio vultus.
 sa. ps. Secundum multitudinem dolorum
 meorum etc. Quarto in morte per mar-
 tyrium triumphauit: cum dicitur. Non extin-
 guetur in nocte lucerna eius. non enim in
 nocte. i. in morte extincta fuit: sed multi-
 plici radio conuulsit. Prio radio ma-
 gne reuerentie et dignitatis q^o deus de
 ipsa cura habuit spalem et singularem atq^{ue}
 generale. Unipsa autem cum deberet deca-
 pitari. Domine Jesu christe q^o me creasti. ec-
 ce cura generalis. Qui me ab infantia cu-
 stodisti. ecce cura spalis. Qui corpus me-
 um a pollutioe seruasti. ecce cura singu-
 laris. Secundo fulsit radio puritatis
 q^o deus ab ipsa omnem amorem illicitum re-
 secuit scilicet amorem carnalem dicens: Cor-
 pus meum a pollutioe seruasti. amorem
 terrenum dicens. Et tulisti a me amorem se-
 culi. amorem proprium dicens: Qui me tor-
 menta viscere fecit. Et perduxit ipsas ad
 amorem eternum. Unde ait. Iube me ad
 tuam misericordiam peruenire. Tertio

De sancta agatha.

fuit radlo sanctitatis: quod notat cum dicitur: Adhuc sancta spontanea. Ipsa enim quatuor ad se fuit valde pura. id est dicitur: metē sanctā. In dei seruitio valde deuota: id est dicitur: spontanea. Fuit deo valde grata: id est dicitur: honore deo. Et primo valde fructuosa: id est dicitur: patrie liberatōez. Quarto fuit radlo pietatis: quia data est nobis in aduocatā. Unde ipsa ait lucie. Sicut per me ciuitas cathanēsū sublimat a christo re. Ipsa est tāquā aduocata liberauit patriā suā ab incendio ignis: a cultura demonis et liberauit quotidie a periculis vniuersis. Ipsa enim tāquā fidelis aduocata per nobis intercedit ad dēi voto. iuxta illud. ii. Machabe. i. Et nūc hic sumus orātes per vos. Gradū merito. Aug. Immēsa dei bonitas et pietas sanctorū merita nra vult esse suffragia. Et sanguine precioso: sicut dicitur sanguine christi. Heb. xij. Accessistis ad sanguinis aspersionē melius loquētes quā abel. Quinto enim fuit radlo pietatis. Ostendit enim se habere pietatem super corpora: quia ea sanauit super aīas: quia eas conuertit. super creaturas. scilicet superiores: quia deus ad ipsam angelos de celo destinauit. super inferiores: quia terram tremere fecit. et super medias: quia ignē accessus extirxit. aerē et dū cēt in carcere conuicere fecit. **Sermo. lxxxij. De eodem. Sermo secundus.**

Soro: nostra par uula est: et vbera non habet. Lanf. vij. Pūnt hec verba esse angelorū beatā agathā a tribus cōmēdantium. Primo ab angelica affinitate: cū dicitur: Soror nra. Secūdo a profunda humilitate: cū dicitur: paruula est. Tertio a pene acerbitate: cū dicitur: Et vbera non habet. Circa primū notādū quod in angelis tria sunt in quibus beata agatha eis fuit affinis. Prīmū est inata virginitas. Beata autē agatha et si non hūit virginitatē inatā: hūit tamen per grām acq̄sita. Unde Amb. Mator est victoria virginū quā angelorū. Angeli enim sine carne viuūt. Hoīes enim in carne triūphant. Magnū igitur est quod femina in merito sanctitatis equi pareat viris. Lanf. i. Equitatus meo in curribus pharaonis assimilauit te amica mea. maius quod preponat viris. Matth.

xxi. Amē dico vobis quod meretrices precedent vos in regno dei. Eccl. xxxvi. Dēm masculū excipiet mulier. Et est filia melioris filio. Maximus quod equipet angelis. Lanf. vij. Statura tua assimilata est palme. id est celsitudini angelice. Beata autem agatha in merito sanctitatis angelis et multis sanctis equalis extitit et multos excellit. Et per virginitatē se angelis sociavit. Eius autē virginitas quadruplī fuit cōmēdabilis. Primo quia seruauit eā cum pulchritudine. Fuit enim valde pulchra et speciosa. cū tamen ipsa pulchritudo multis mulieribus cōsueuerat esse in eā ruine. Prover. xi. Circulus aureus in naribus suis mulier pulchra et fatua. Secūdo eam seruauit cū iuuetute: cū etas iunenilis lasciuia sit. Eccl. xij. Adolescētia et voluptas vana sunt. Tertio seruauit eam rogata et pmissōibus sollicitata: cum tamen pces et pmissōes sepe inclinēt aīos puellarū. Quarto seruauit eaz nimis exterrita et supplicijs cruciata. Bre. Qui ad nos barbari et debiles in iudicio dicemur quod ire ad celestia regna puellas per ferrum videamus quos ira superat superbia inflat ambitio perturbat. Luxuria ignat. Secundo in angelis est seruens charitas. ps. Qui fecit angelos suos spūs: et ministros suos ignē vrentē. Et in hoc beata agatha affinis eis fuit que christum seruenter dilexit. Lut. triplex est signū. Unū est: quia propter eius amorē oīa terrena cōtēpsit. vñ ipsa ait. Quia abstulisti a me amorem seculi. Lanf. vij. Si dederit homo oēm substantiā domus sue pro dilectione re. Secūdo est quia ipm semp in corde et in ore habuit. Unde ait. quādiu vixero ipsius corde semp et labijs inuocabo. Mat. xij. Ex abundātia cordis os loquitur. Tertiuū est: quia libēter et gloriāter pro ipso tormenta sustinuit. vñ dicitur: Agatha letanter et gloriāntē ibat ad carcerē re. Tertio in angelis est magna stabilitas. Job. xxxvij. Solidissimi quasi ere fusi sunt. Et in hoc ipsa fuit eis affinis: que super christum fuit fundata et solidata. vnde dixit: Mens mea supra petra solidata est et in christo fundata. Verba vestra venti sunt: pmissōnes vestre pluuie sunt. terrores enim vestri flumina sunt. que quātūcūqz impu-

gnant fundamenta tui domus mee cade-
re non valebant. Ipam enim deicere non
potuerunt nec pluuia. i. examinatio cele-
stium flagellorum. nec venti. i. tetationes de-
monum: nec flamma. i. violentie tyrannorum.
Uel dicitur potestatem ipam deicere non potue-
runt. nec tetationes demonum graues et ap-
te que sunt quasi flumina. Nec graues
et occulte: que sunt quasi pluuie. Nec le-
ues et aperte: que sunt quasi venti. Ueteri enim
occulsi sunt quantum ad originem: sed aperti sunt
quantum ad effectum. Secundo commendatur
ab humilitate: cum dicitur: Paruula est. Par-
uulus autem tria importat. Primum humili-
tatem. i. Pet. xv. Non cum paruulus es in-
oculis tuis etc. Et quantum ad hoc ipsa fuit
paruula: et ideo meruit celestem exaltationem.
Mat. xix. Sinite paruulos etc. talium est enim
regnum celorum. Primum importat simplicita-
tem. i. Luc. xiiij. Malitia paruuli estote.
Tali modo est fuit paruula: et ideo meruit diu-
inorum reuelationes. Mat. xi. Abscondisti hec
a sapientibus et prudentibus: et reuelasti ea
paruulis. Primum importat puritatem. Un-
de paruulus a puritate dicitur: Et hoc modo fuit
paruula: et ideo meruit diuine gratie infusionem
ps. Sapientia. i. sapientia scientiarum: que est gratia
dei prestans paruulis. Tertio beata agatha
commendat a passionis acerbitate: cum dicitur:
Ubera non habet. Notandum autem quod sunt
uberis exteriora: interiora: et superiora. Ube-
ris autem exteriora non habuit: quia ty-
rannus ea amputauit: quod quidam fuit
magne crudelitatis quantum ad ampu-
tantem. unde dicitur: Impie crudelis et dure ty-
rannus etc. Magne pietatis quo ad sanan-
tem: quod Christus per beatum petrum uberis sibi
restituit. Job. v. Ipse vulnerat et me-
detur. Magne acerbitalis quo ad pati-
entem: quia magnam dolorem ibi sensit. Tu
propter vim sensitivam que maxime ibi
viget. cum sint ibi nervi arterie sibi inul-
torem coniuncti. Tu propter vicinitatem cor-
dis. Tu propter caliditatem pectoris. Primum
cuius sunt uberis interiora. i. intellectus
et affectus. De quibus ipsa dixit. Ego ha-
beo mamillas integras intus in anima
mea: ex quibus nutritio omnes sensus meos.
Intellectus enim infundit cognitionem: et
affectus subministrat deuotionem. Ex his
ergo uberibus nutrebat omnes sensus

et visum diuinam pulchritudinem admiran-
do. Auditum: diuine inspirationis obtinere an-
do. De his duobus dicitur Job. xliij. Auditus
auris audite te: nunc autem oculus meus vi-
det te. Uisum christi conuersationem et benefi-
cia odorando. Luc. i. Curremus in odo-
re unguentorum etc. Et gustum: diuinam dulcedinem
per gustando. ps. Gustate et videte: quoniam sua-
uis est dominus. Tactum christi: charitatis bra-
chia amplectendo. Luc. iij. Tenui nec dimittam.
Tertio sunt uberis superiora. i.
celestia. De quibus dicitur Ysa. xlii. Letamini
cum hierusalem omnes qui diligitis eam: ut fugatis
et impleamini ab uberibus consolationis
eius: ut mulgeatis et delitijs affluatis ab
omni da gratia eius. Ex quibus verbis habet quod
ab illis uberibus tres rursus emanat. i. pleni-
tudo gaudij et exultationis. plenitudo con-
solationis: et plenitudo delectationis. Primum
Sermo. lxxxv. De eodem. Sermo
tertius.

Rasciculus myr-
rhe dilectus meus mihi: in-
ter uberis mea commorabitur.
Luc. i. Beata agatha multa pro dilecto suo
passa fuit: quod pro ipsa multa passus fuit. Et
ideo penas dilecti inter uberis sua portauit
pro meditationem et tormenta propria. Inter
uberis cordis sui portabat pro voluntaria pro-
pensione. Commendat autem in verbis predictis
a tribus. Primum a penarum acerbitate quod
pro dilecto sustinuit: cum dicitur: Rasciculus myr-
rhe dilectus meus mihi. Circa quod no-
tandum quod dilectus habuit magnam fascem vir-
tutum: et magnam fascem penarum. Fuit enim tam
quam pratium repletum floribus omnium virtutum
Gen. xxvij. Ecce odor filij mei sicut odor
agri pleni. De isto magno fascem florum
virtutum dilecti beata agatha quosdam
flores collegit: et sibi fasciculum fecit. Col-
legit enim lilium pudicitie violam conuersa-
tionis sancte: quod eius conuersatio semper
erat in celis. Et rosas patie. Sap. iij. Omnia
pulchra est casta generatio. Ecce lilium pudic-
itie. Lumen claritate. Ecce splendor conuersa-
tionis sancte. Immortalis est enim memoria il-
lius. Ecce constantia sapientie. Quia sicut dicitur
in ps. Patientia pauperum non peribit in fine.
Primum dilectus habuit magnam fascem
penarum. de quo magno fascem beata

De scō sebastiano

Agatha quedam ligna passionū extraxit
z sibi fasciculū fecit. **C** Primum lignū est
qz fuit lapis cesa. Et istud extraxit d. ma-
gno fasce dilecti qui in facie fuit velat^o
pessus z cōsputus. Libēter ergo volu-
it faciem suā pcuti cito turpandā coro-
sione vermiū ex quo illa factes fuit per-
cussa que ē gloria angeloz. **C** Secūdus
lignū ē qz fuit in eculeo extēsa. Et istud
traxit de magno fasce dilecti. qui tāquā
pellis fuit in cruce extensus. ps. Exten-
dens celū sicut pellē. Libenter ergo vo-
luit extendi in aculeo amore dilecti qui
fuit extensus in patibulo. **C** Tertium li-
gnū fuit qz fuit in pectore vulnerata. qz
ei mamilla fuit euulsa. Et istud traxit d.
magno fasce dilecti qui fuit iuxta cor in
latere vulneratus. Libenter ergo in pe-
ctore vulnus portavit amore dilecti. qui
in corde vulnus accepit. **C** Quartus li-
gnū ē qz fuit carceri inclusa. Et istud
lignū extraxit de magno fasce dilecti q
inclusit se in carcere vteri. stabuli. z lim-
bi. Libenter igit sustinuit carcerē amo-
re dilecti. qz p nobis se taliter incarcera-
uit. **C** Quintū lignū est qz inter testas z
carbones fuit inuoluta. Et istud extra-
xit de magno fasce dilecti. qui z si nō ha-
buisset carbones ignitos habuit tamē cla-
uos acutos. Et ideo libenter voluit in
carbonibus volutari amore illius qz cla-
uis voluit pforari z in fornaces. s. crucis
affari. Dilectus tā multas alias penas
sustinuit ex quibus maximū fascē sibi fe-
cit. Ipse enim gigas gemine subē fuit. z
iō magnū fascē portare potuit. Agatha
vō tā magnū fascē portare non potuit. z
z iō aliq ligna collegit de fasce dilecti z
sibi fasciculū fecit z ergo dixit. Fascicu-
lus mirrhe dilecti. m. m. **C** Secūdo com-
mēdat a penarū dilecti p̄tinua meditatio-
ne z deuotōe euz dicit. Inter vbera mea
p̄morabit. **C** Circa qz notandū qz vbera
habent vim attractiua cū sint spongiosa
z porosa hūnt vim quersiuā qz p calorem
cordis fit decoctio sanguinis z quersit i
naturā lactis. habēt vim effusiua qz lac
emittūt. Vbera igit anime sūt memoria.
intelligētia. z voluntas. Et ista circa pas-
sionē habēt vim attractiua qz memoria
appetit impleri sanguine p̄tinuam re-

cordatōem. Thie. iij. recordare pauper-
tatis mee zc. z infra. Memoria memot
ero z tabescet in me anima mea. Intelli-
gentia p verā fidē. ps. Intingat pes tu^o
in sanguine. Pes anime ē fides que tūc i
sanguine intingit quādo xpi passioe re-
plet. Volūtas appetit impleri p deuotō-
nem. Job. xxxix. Puli eius labunt san-
guinem. **C** Secūdo habent vim quersiu-
ua. Nam tūc dū sanguis passionis sic est
in memoria. intelligentia. z voluntate.
adest triplex ignis qz ipm dealbat z quo-
dāmodo in lac quertit. s. ignis medita-
tōis qui cor accendit. ps. In meditatio-
mea exardescit ignis. Ignis amoris qui
cor p̄bustibile facit. Luce. xij. Ignem veni
mittete in terrā zc. Et ignis desiderij ce-
lestis qz scintillas in cor p̄iciet. Ezechi.
i. scintille quasi aspectus eris candētis
Et sic sanguis dealbatus animā dealbat
Epoca. vij. Lauerunt stolas suas z deal-
bauerūt eas in sanguine agni. **C** Ter-
tio ipa vbera habent vim effusiua. Nam
aliquādo effundūt lac. aliqū sanguinez
z aliquādo butir. Juxta illud. Prouer.
xxx. Qui nimis p̄mit vbera ad eliciēdū
lac exprimit butir. Et qui vehementer
emūgit elicit sanguinē. Sancti emūgd-
catores qz sunt vbera ecclesie aliquando
effundūt lac quādo alios inducūt ad pu-
ritatē ignoscentie. i. Petri. ij. Sicut mo-
do geniti infantes lac p̄cupiscent. Aliqū
effundunt sanguinem quādo alios ani-
mant ad imitatioem passionis domine
i. Mach. vi. Elephantēs ostenderūt sā-
guinem vne z mori. Aliquādo effundūt
butir quādo alios inducunt ad pingue-
dinem deuotōis lterne. Isa. vij. Butirū
z mel comedit. Ille comedit mel qz affi-
citur circa diuinitatis gloriā. Ille bu-
tirum qz afficit circa infirma humanita-
tis. **C** Tertio p̄mendatur a suarū pena-
rum volūtaria p̄pessione. cum dicitur.
Inter vbera mea p̄morabit. Habebat. n.
illas penas inter vbera idest inter intel-
lectum z affectū qz libenter eas sustine-
bat p̄pter dilecti fidem z eius amorem.
Unde dicit. Agatha letissime z glorian-
sibat ad carcerē z quasi ad epulas inui-
tata. Agonē suum domino p̄cibus p̄mē-
dabat. vbi notantur quattuor gradus.

Primus est qui sustinuit patienter. Et iste gradus proponit quod et si letissime ergo et patienter et iste est necessitatis. Secundo est qui sustinuit libenter. unde dicitur Elgatha letissime. et iste est perfectioris. Tertius est qui sustinuit gloriatur. unde dicitur Et gloriatur ibat ad carcerem. et iste est magne virtutis quando quis magis gloriatur de respectu propter deum quam de honore propter mundum. Quartus qui sustinuit delectabiliter quod notat cum dicitur. Et quasi ad epulas invitata. et iste non est humane facultatis. sed gratie celestis. De his quattuor gradibus sic dicit. Non potest anima mea in paradysum intrare nisi diligenter corpus meum feceris a carnificibus attrahere. ecce quomodo portavit patienter. Ego in his penis sic delector sicut qui bonum nuntium audit ecce quomodo portavit libenter. Aut qui videt quod diu desideravit. ecce quomodo portavit gloriatur. Aut qui multos thesauros inuenit. ecce quomodo portavit delectabiliter.

Sermo. lxxxvi. In cathedra sancti Petri Sermo. i.

Exaltent euz et in cathedra seniorum laudent eum. ps. Dupliciter beatus Petrus exaltatus fuit. scilicet a deo. cum dicitur. Exaltent eum in ecclesia plebis. Et a populo antiocheno. cum dicitur. Et in cathedra seniorum laudent eum. Quantum ad primum notandum quod pater filius et spiritus sanctus cum etiam super apostolos seu angelos in quattuor exaltauerunt. Primo in dominici corporis consecratione. Angelorum quidem est sacerdotum consecrati assistere et hostiam consecratam deo offerre. Petri autem et sacerdotum est panem in corpus christi convertere quod nulli angelo est datum. unde non angelis sed solis sacerdotibus dicitur. Luc. xxij. Hoc. n. facite in meam memoratorem. Secundo in peccatorum remissione. Angelorum quidem est peccatores suis inspirationibus a peccatis auertere suis orationibus sibi dei misericordiam implorare. Petri. n. et sacerdotum est sibi confessis peccata remittere unde non angelis sed solis sacerdotibus dicitur illud Jo. xx. Quorum remiseritis peccata remittunt eis. Et qui hoc officium

solius dei est. scilicet peccatum remittere. Ideo dicitur vocant. ps. Ego dixi dicitis. Tertio in clauis collatione. Angelorum quidem est animas ad celum deducere. Petri et sacerdotum est ipsis animabus celi sanam aperire. unde non angelis sed Petro dicitur illud Matthe. xvi. Tibi dabo claves regni celorum. Quarto in iudiciali potestate angelorum quidem est iudicandos ad iudicium colligere collectos ab inuicem separare. separatos malos in ignem proicere. Sed petri et successorum eius est ipsos iudicare. Unde non angelis sed Petro et successoribus suis dicitur illud Mat. xix. Amen dico vobis quod vos qui reliquistis omnia et secuti estis me etc. Secundo beatus Petrus fuit hodie exaltatus et cathedra a populo antiocheno cum dicitur. Et in cathedra seniorum laudent eum. Notandum autem quod istud festum de cathedra sancti Petri quinquaginta de causis celebratur. Primo propter miraculosam petri liberationem et exaltationem Nam cum theophilus princeps antiochie ipsum in carceres deduxisset. et tandem per dei providentiam et pauli apostoli industriam et petri virtuosam potentiam quod scilicet eius filium suscitavit fuit de carcere liberatus et in cathedra sublimatus et patriarcha antiochenus effectus. Id est ecclesia hoc festum celebrat ut de petri liberatione deo gratias agat. Et qui placet ecclesie tunc ceperunt loco. potestate. et nomine sublimari. Secundo celebratur propter novum nominis impositionem. Nam apud antiochia discipuli primo vocati sunt christiani. Magna dei dignatio quod nomen suum nobis precepit voluit. Isaie. lxx. seruos suos vocavit nomine alio Et ideo tantum beneficium est nobis cum letitia recolendum. Parum autem est habere nomen nisi et res nominis habere. Aug. Christianus autem est qui non tantum nomine sed opere est. Christus autem ab unctio dicitur. Ille vero vere est christianus qui habet unctioem gratie quantum ad se. i. Jo. iij. Et vos unctioem quam accepistis ab eo maneat in vobis. Qui habet oleum passionis et misericordie quantum ad proximum. Prover. xxi. Thesaurus desiderabilis et oleum in habitaculo fuit. Qui habet unctioem conscientie quantum ad deum. Matthe. xxv. Prudentes virgines acce-

perunt oleū zc. **T**ertio celebrat ppter coronam clericalis institutōem. Institutū enim fuit vt clerici coronā deferrent clericalē ppter tres cās. **P**rimo ppter petri imitatōem. Lū. n. apud antiochiā fuisse captus infideles ob xpi iniuriam sibi summatē capitis abarserunt. Ceteri autem clerici vidētes pastorem suū sic i capite deformatū idē sibi fecerūt fieri. Et sic petrus postmodū illud voluit seruari in gloriā q̄ sibi in xpi iniuriā fuerat irrogatū. Ex quo pz q̄ deus de malis sepe bona efficit. Unde de abrasione capitis facta i ignominia ortum hūit corona clericalis seruata in gloriā. **S**ecunda cā est ppter distinctōem. vt. s. per hoc signum clerici a laicis discernatur. Olim deus distinxit populū iudeorū a populo gentiliū p circūcisionis signaculum. Sed pueniētius est nostrū signaculum q̄ illorū. Ills. n. fiebat in pte corporis verecūda. nostrū sit in pte corporis reuerēda. Illud in mēbro generatiuo qz dediti erant generatōi filiorū. nrm in mēbro ad celū eleuato. qz debemus eē intenti ptemplatōi celestiu. Illud enim cum dolore z effusione sanguinis. nostrū cum exultatōe z letitia cordis. **T**ertia causa est pp misticā significatōem. Sit enim in superiori pte totalis ratio pilorū quia inter deum z ipsos clericos nihil dz esse mediū. Sit detricatio capillorū qz debēt detricare supfluitatē temporalium z cogitationū malorū. Sit circularis formatio. Tum qz ipsi sunt ministri eius qui caret z fine z principio. Tum qz seruire deo ē regnare. Tum qz d corona sacerdotalis dignitatis clerici puenturi sunt ad coronam eterne felicitatis. **Q**uarto celebrat ppter prime missē petri celebratōez Ipse primā missā in pontificalibus antiochie celebravit. Et credendū ē quod isto die vel saltem isto tpe. Et iō hec dies nobis celebris dz esse. Joānes qdem primā missām suam dixit in asia. Jacobus in hierusalē. Marthus in alexandria. ij. regum. xxij. David sedens in cathedra sapientissimus princeps inter tres. Sicut petrus sapiens tamē ioānes sapientior respectu iacobi. sapientissimus respectu s. marci. **Q**uinto celebrat ppter erro-

ris destructōem. Olim enim gentiles in hac die festū faciebant qd p̄tinebat errorem. supstitōem. z illusionē. Error qd ē erat qz credebāt qz anime defunctorū cibaria monumēta suorū corporū morarentur. Supstitio autē erat qz cibaria z vna sup tumulos charorū suorū ponebāt credentes qz anime talibus indigerent. Sed sicut dicit maximus. nō indigebāt corporalibus cibis sed oratōibus deuotis. elemosinis assiduis z sacrificijs altarium. Illusio autē erat qz demones i nocte omnia cibaria psumabant. Et sic eis alludebant. ac si anime comedissent. Ideoque sancti patres ordinauerunt qz illa die qua ista fiebant fieret festum d cathedra tione beati petri vt virtute illius solēnitatis hec supstitio obliuioni traderetur. Unde ab aliquibus festū hoc vocatur festum petri epularū. z sic istud festū expurgauit errorem. remouit supstitōem z detexit illusionem.

Sermo. lxxxvij. **E**odem die sermo secundus.

Quid sedens in cathedra sapientissim⁹ inter tres. tpe. n. est quasi tenerimus ligni vermiculus. ij. Reg. xxij. Per dauid qui interpretat manu fortis significat beatus petrus qz ppter suā fortitudinē a petra est appellatus. **C**ōmendat autē in pmissis vbi a quattuor. **P**rimo a cathedrati honore cū dī. Sedens in cathedra. Est autē triplex cathedra. s. regalis. magistralis z sacerdotalis. **D**e cathedra regali dicitur. i. Reg. xx. Cum sedisset rex super cathedrā suā zc. **D**e cathedra magistrali dicitur Matt. xxij. super cathedrā moysi sederūt scribe z pharisei zc. **D**e sacerdotali dicit in. ps. In cathedra sentorū laudent eum. **P**resbiter eim grece. latine senex dicit. In his tribus cathedris sedit sanctus petrus. s. in cathedra regali. qz ad eum spectat iudiciū oīum causarū. In magistrali qz ad ipm spectat expositio scripturarū. Et in sacerdotali qz ad ipm spectat ligatio z absolutio peccatorū. **P**rimo igit sedet in cathedra regali qz ad ipm spectat oē iudiciū. s. civile. ecclesiasticū. z mediū. Deut. xvij. S

difficile et ambiguum iudicium apud te esse
 Pispexeris inter sanguinem et sanguinem p
 quod intelligit iudicium criminale et civile i
 ter lepra et non lepra p quod notat ecclesia
 sicut criale. Et cam quod ad vtrunqz referit
 tamen ecclesiasticum quod civile. venies ad sa
 cerdotes leuitici generis. C Secundo
 sedit in cathedra magistrati quod ad eius
 sedem spectat scripturarum expositio. Non
 enim s3 laico s3 clerico predicare vel expo
 nere scripturas. vñ non turbis sed aplis
 dictum est. Mat. xvi. predicare euangelium oi
 creature. Scripturarum interpretatio. y. Pe.
 l. Omnis prophetia propheta interpretatone
 non fit etc. Scripturarum modificatio vnde
 illud quod dicit Mat. xix. Quod deo con
 iunxit homo non seper. sic p fidem petri mo
 dificat. p iunxit p sensum mentis et co
 pulam carnis. C Tertio sedit in cathedra
 sacerdotali. quod ad ipsam spectat ligatio et
 absolutio culpaz. Peccator quidem supra
 se h3 celum clausum. et infra infernum apertum
 intra se non h3 gratiam sed culpaz et p dicit
 meritoz participatorem ecclesia factorum.
 Pot aut sacerdos peccatorum celum apertum.
 Mat. xvi. Quodcumqz ligaueris super
 terram etc. Et quodcumqz solueris super ter
 ram etc. Pot infernum claudere ibidem.
 Porte inferi non pualebunt aduersus eam
 Pot spiritum sanctum dare. Actuum. xvi. Tunc
 imponebant manus super illos et accipie
 bant spiritum sanctum. Pot peccata dimitte
 re. Jo. xx. Quorum remisistis peccata re
 mittunt eis. Pot sanctorum merita comen
 sare. y. Cor. ij. Luta aut aliquid donastis et
 ego etc. C Secundo pmedat petr' a firmi
 tate pstatte cum dicit. David. q interpretatur
 manu fortis. prelatus. n. non d3 esse mol
 lis s3 fortis. quod sicut dicit. Prouer. xvij.
 Qui mollis et dissolutus est in ope suo fra
 ter est sua opa dissipatis. Tria pot. s. mol
 le. dissolutum. et dissipatum. molle est quod ce
 dit oi duro. dissolutum quod nullo est vinclo
 colligatum. dissipatum quod est olo p fractum.
 Beat' aut petrus non fuit mollis s3 dur'
 quod non cessit sed fortiter sustinuit oem pse
 cutioz illata. Actuum. v. Ibat apli gaudere
 res a ppectu oculi. Non fuit dissolut' sed
 cum xpo colligat'. quod p charitate firmam.
 Jo. vlti. Dne tu scis quod amo te. Non fuit
 fractus s3 solidus p pseuerantia. Ecc. l.

Quasi vas auri solidum etc. C Tertio com
 medat a pfectoe sapie. cum dicit. Sapientiss
 mus. Nec mirz si sapientissim' fuit. quod tres
 sapientissimos doctores hnt. s. pces reue
 lante. Mat. xvi. Caro et sanguis non reue
 lauit tibi etc. Filiu instruete. Jo. xv. oia
 quecumqz audierit a pte meo nota feci vo
 bis. Et spum scdm infundete. Joa. xiiij.
 Paracletus aut spus sanct' quez mittet
 p in nomine meo ille vos docebit omnia.
 C Quarto pmedat a pfectoe gre cum dicit.
 Tenerrim' ligni vermiculus. Ille. n. est
 vermis et est tener ad tangendum. et est durus
 ad pforandum. Ex quo inuit a beato petro
 quod fuit mansuetus qtu ad bonos. id dicit te
 nerrim'. Que mansuetudo in trib' appuit
 C Prio in hoc cum eet potifex sum' hntle
 officium non recusauit. Jo. xxi. Dixit simo
 petrus vado piscari. C Secdo quod a mino
 ri rephedi patreter sustinuit. Gal. ij. Luz
 visset cephas antiochia in facie ei relliti
 etc. Nos aut cum a supiori rephedimur im
 patreter ferim'. Si a p indignamur si a
 minori iridem'. C Tertio in hoc quod mi
 norib' hnt obediuit. Actuum. viij. Cum au
 dissent apli q erat hierosolimis quod rece
 pit samaria vbu dei. miserunt ad eos pe
 trum et ioane. C Secdo fuit dur' et seuer' q
 tu ad malos. id dicit vmiculus ligni cui' seue
 ritas in trib' appuit. s. quod seuer' malos re
 phedit. Actuum. viij. Pecunia tua tecu sit in
 pditoe. Seuer' puit licet p3 actuum. ij. in
 pditoe ananie et saphire. Seuer' dñs de
 fendit. Jo. xvij. Simo petr' hnt gladius
 etc. C Tertio fuit humil' qtu ad seipm et
 deum. id dicit vmiculus. Et aut humilitas in
 trib' appuit. C Prio in h' quod idignu se xpi
 pntia reputauit. Luce. v. Exi a me quod ho
 pec. etc. C Secdo in h' quod a xpo lauari recu
 sauit. Jo. xiiij. Non lauabis mihi pedes in
 eternu. C Tertio in h' quod crucifigi vt dñs
 noluit. vñ ait quod non su dignus in cruce ee
 sicut dñs meus crucem meam girate.

C Sermo. lxxxviij. De scs mathia ser. i.
Oerte videris quez elege
 rit dñs quod sit filius
 et in oi pplo. i. Regu. x. quod
 isto dictu sit d saule supbo i
 regem assumpto. puentus tamen dicit
 pot de Mathia paruulo in apostolum
 assumpto. In quibus verbis a duobus

De sancto mathia.

cōmēdāf. ¶ Primo a miraculosa electō
ne cū dī. Lerte videtis quē elegerit dñs.
¶ Secūdo a vite pfectōe: cum sub dīf q nō
sit similis ei in populo. ¶ Circa primū
notādū q eius electio cōmēdabilis est
ex parte electorū electi z modū eligendi.
¶ Eligētes aut fuerūt magne auctōrita
tis: qz fuerūt apostoli qui sūt principes
mūdi. ianitores celi. z iudices seculi. ps.
Principes populorū cōgregati sunt ad
faciēdū. s. mathie electōem. Ecce qz sūt
principes mūdi. quonā dī fortes terre
Ecce qz erūt iudices seculi. Et vehemen
ter eleuati sunt: vt. s. sint ianitores celi.
¶ Secūdo cōmēdabilis ē ex pte electi.
In quo quidē fuerūt tria que i quolibet
plato requirūt. ¶ Primū ē morū maturi
tas. qd notat cū dī. Ex his viris. vir eim
maturitatē sportat. Magnū eim pericu
lū ē dū platus maturus non ē. Eccle. x.
Ve terre cuius rex puer ē. ¶ Secūdu ē
vite sanctitas. quod notat cū dī. Qui no
biscū sunt cōgregati. In tā beata. n. cō
gregatōe nullus potuisset habitare nisi
valde scūs. vnde dicit Chrysos. q qd tu
iudas fuit in collegio apostolorū diabo
lus nō fuit ausus ipm inuadere. sed qn
ab iphis recessit in ipm intrauit. ¶ Ter
tiū ē sapētē z doctrine veritas. qd nota
tur cū dī. Omni tēpore quo strauit z ext
ulit zc. Nullus eim alicuius negocij ple
nā noticiā scire pōt nisi pri^o sciuerit ei^o
principiū. finē. z mediū. Mathias nāqz
oīum actūū xpī sciuit principiū: sō dicit
omni tēpore quo intrauit. s. p natiuitatē
sciuit z finē. sō sequit. Exiit dñs iesus
sez per passionē. Sciuit z mediū. Unde
sequit. Incipiēs a baptisate Joannis
zc. De his tribus dī. Beut. i. Date ex vo
bis viros. ecce morū maturitas. Sapiē
tes z ignaros. ecce sapie veritas. Et quo
rū cōuersatio fuit pbata. ecce vite sancti
tas. ¶ Tertio cōmēdabilis ē ex pte mo
di eligēdi. Apli. n. ipam electōem i choa
uerūt ab exhortatōe salutifera: qz petr^o
vtilis sermone pmissit: cū. n. dī. surgens
petrus in medio fratru dixit zc. Prose
cuti sunt ip saz cū orōne deuota. vñ dī.
Exorātes dixerūt. Tu dñe zc. Et termi
nata ē cū reuelatōe diuina. vnde dī. Et
cecidit foris super mathiā. Scdm diony

siuz illa foris fuit quidā splēdor dñi
per quē ostēdebat q erat in aplin assu
mēdus. ¶ Secūdo p mēdāf a vite perfe
ctōe: cū dī. Nō sit similis ei in omni po
pulo. Nec aut pfectio in quatuor cōsistit
¶ Primo i hoc q fuit imagne scitatis
quo ad seipsum. Et de hoc hz testimoniū
a patre. qz mathias parvus iterpratur.
Et ad patrē spectat puulos conseruere.
Mat. xvij. Nō ē volūtas patris mei vt
pereat vnus ex pusillis istis. Testimoniū
habuit a filio qz cū duos statuissent istū
xps plegit: Testimoniū habuit a spū sā
cto in penthecoste cum cū gratia sua re
pleuit. Testimoniū ēt habuit a toto apo
stolorū collegio qui cū euz ioseph statue
rūt. Credēduz ē eim q si duos meliores
habuissent ipsos statuissent. ¶ Secūdo
eius pfectio cōsistit in hoc q fuit multe
familiaritatis z dilectōis quo ad xpm.
Lusus signa tria fuerūt. ¶ Primū ē q
xps fecit euz cōtribulē suū. Fuit entz de
tribu iuda sicut z xps. Solēt aut hoies
qui sunt ex eadē cognatōe se inuicē dī
ligere. Eph. v. Nemo carnē suā odio ha
buit zc. ¶ Secūdo fecit eū cōpatriotam
suū. Fuit. n. bethleemita sicut z xps. so
lent nāqz homies eiusdē patrie spālem
ad inuicē familiaritatē habere. ¶ Ter
tiuz ē quia fecit ipsuz cōmilitonē suuz.
qz fm quo sdā crucifixus fuit. Et sic euz
xpo in eodē equo z sella sedit. Hest. vi.
Hō quē rex honorare cupit dz imponi su
pra equū qui de sella regis est. ¶ Tertio
cōsistit eius perfectio in hoc q fuit mul
te potestatis quo ad operatōem miracu
loruz. quoruz quedaz attestatur suā mi
sericordiā. Nam cū centū quinquagita
homies ex quadā potōe toxicata toxi
cati fuissent: omnes sanauit z ad fidē cō
uertit. Quedā attestant sue iustitie veri
tates. Quia cū quidaz obstinati persiste
rent z verbū dei deriderent dixit eis. de
nūcio vobis q viui in infernū descen
detis. Statimqz terra se aperuit: z ip
iplos viuos deglutit. Quedam vero
suam potentā qz demones expellebat:
z in infernū mittebat. Unde cū quidaz
demon in fonna pueri cōtra ipsuz exci
taret. ipsuz expulit z in infernū misit.
Lum etiaz eēt in carcere demones i ipm

dentibus fremebat: sed ad ipsum accedere non audebat. Quaedam vero attestantur magna sua fide: quod quandam potioem toxicatam totam bibit et nullam lesionem sensit. Nec enim eius fide attestatur: iuxta illud quod legitur Marci. vlti. Signa autem eos qui crediderint hec sequentur. Et infra. Et si mortiferum quid biberint eis non nocerit. Quarto consistit eius perfectio in hoc quod fuit magne acerbioris gratia ad martyrium. Quamvis enim alibi legatur quod in pace genuerit. alibi tamen legitur quod fuit in collo missus per civitatem sit tractus. alibi crucifixus. alibi quod fuit lapidatus: et securi excubatus. Supponendo igitur quod ad deum transiret per viam martyrii possumus ista recordare et dicere quod primo per civitatem fuit tractus sed non mortuus. deinde fuit crucifixus et ibi stans in cruce fuit lapidatus et securi percussus.

Sermo. lxxxix. Eodem die sermo. ij. **F**iant dies eius pauci: et epatum eius accipiat alter. Et infra. Et persecutus est hominem medicum et in opem etc. Et zona qua semper percingit etc. ps. cvij. quod ista verba de iude deponit et matthe electio intelligant. testatur Petrus dicens Actuum. i. Viri fratres oportet implere scripturam quam dixerat spiritus sanctus per os david etc. In quibus verbis quatuor ponuntur. Primo ponitur iude deponit cum dicitur. Siant dies eius pauci. Christus namque iudam fecit discipulum suum: postea apostolum suum: postea procuratorem suum. Sed in hoc triplici statu facti sunt dies eius pauci. Paucis enim diebus stetit in discipulorum consortio: paucis diebus in apostolorum collegio: et paucis diebus in procuratoris officio. Sed mirum videtur quare christus qui est dei sapientia ipse posuit in consortio suorum omnium quem sciebat futurum esse lupum. In collegio apostolorum quem sciebat futurum esse proditorum suum. Quare enim fecit suum procuratorem: quem sciebat esse futurum magni et fures. Sed hoc sapientissima ratione est factum. Ideo enim posuit eum in consortio discipulorum suorum ut bonos cum malis in hoc mundo mixtos esse ostendat. Nam hoc mundo aliquando diabolus invenit

inter filios dei. Job. ij. Quaedam die eius venissent filii dei et assisteret coram domino: affuit inter eos sathan. Aliquando inter ministros dei. Zacha. iij. Ostendit mihi iesus sacerdotem magnum: et sathan stabat a dextris eius ut adversaretur ei. Aliquando inter apostolos dei. Joa. vi. Nonne duodecim vos elegi: et unus ex vobis diabolus est. Secundo fecit eum apostolum quem sciebat futurum esse proditorum suorum: ut vana fiducia amputaret. ne in hoc mundo aliquis securum se esse credat. Bernardus. Nusquam est securitas fratres mei: neque in celo neque in paradiso: multominus in mundo. In celo namque cecidit angelus sub presentia divinitatis. Adhuc in paradiso: in loco voluptatis. Judas in mundo in schola salvatoris. Tertio fecit eum procuratorem suorum quem sciebat fures. ut temporalia vilia et contempnenda esse doceret. Habetur quidem christus in hoc mundo quinque scilicet corpus. ecclesiam. matrem propriam. et animam: et quaedam modicas substantias pro expensis oblata. Corpus autem habuit valde charum. ideo dimisit ipsum custodibus valde charis. scilicet ioseph et nicodemus. Matrem et ecclesiam habuit chariores: ideo commendavit eas custodibus charioribus. scilicet iohanni et petro. Animam habuit charissimam: ideo eas recommendavit patri charissimo. Pecuniam habuit contemptibilem et vilissimam: ideo ipsam iude commendavit. Secundo ponitur deponit ratio: cum dicitur. Persecutus est hominem inopes et mendicum et compunctus corde mortificare. Et vocat christus inopes mendicum. et compunctus. Fuit enim inopes. i. sine ope adiutorum: quia ipse pariter dereliquerat. multis enim tribulationibus exponendo Matthe. xxvij. Deus meus ut quid dereliquisti me. Iudei usque ad mortem persecundo. ps. Amici mei et proximi mei etc. Apostoli ab eo fugiendo. ps. Elongasti a me amicum et proximum etc. Tales igitur inopes iudas persecutus est usque ad proditorum captivum. Et hoc fecit intus turbam auxilio ac iterum veniente precio et mediante osculo. Adtra isania quia iudas cum turba cepit derelictum. Cum osculo prodidit amicum. Pro pecunia vendidit salvatorem suum. Secundo

De sancto mathia.

do fuit mendicatus. Dicit enim medicus: quasi ad manum dices. quia pauperes sine voce solent ad diuites manus extendere. Sic christus in cruce manus extendit ad patres ut ipsius recedissent. ps. Eleuatio manuum mearum sacrificium verspertinum. Ad diabolus ut ipsius caperet. Abachuc. ij. Cornua in manibus eius Ad humanum genus ut ipsius ad compassionem inclinaret. Sed conquerit dicens. Ysa. lxxv. Expandi manus meas tota die ad populum incredulum. Iesus sic medicus iudas persecutus est usque ad furtiuam rerum ablationem. Joan. xij. Sur erat et oculos habens etc. Tertio fuit compunctus. i. dolore captus. Et hoc intus in mente. Matth. xxvi. Tristis est anima mea usque ad mortem. Et extra in corpore. et hoc supra in capitis coronatione. Et infra in pedum perforatione. Et in medio: in flagellatione. Et in latere: in operatione eiusdem. Et iustus sic compunctus. et doloribus plenus iudas persecutus est usque ad mortem. Tertio pontif eius punctio: cuius dicitur. Induit maledictiones sicut vestimentum etc. Ubi maledictio inde assimilata vestimento zone. aque. et oleo. Vestimentum autem induit corpora: zona restringit vestimenta: aqua subintrat viscera. oleum penetrat ossa. Maledictio igitur dei corpus inde. sic vestimentum induit quando laqueo se suspendit. Tanquam zona ipsius precepit: quando pene eterne ipsius addixit. Illi qui sunt in purgatorio habent penam sed non eius zona: quia pena non est eis astricta. Illi qui sunt in inferno habent eius zona quia eternitas penas restringit et perpetuo adherere facit. Maledictio sicut aqua intrauit in eius viscera quando in terra sunt diffusa. ij. Macha. ix. Apprehendit eius dolor viscerum. et quidem satis. Iste quippe qui alioquin torserat viscera. Iuste igitur inde viscera sunt diffusa: quia multorum torserat viscera. scilicet christi doloribus ea replendo. Marie viscera: doloris gladio vulnerando. Apostolorum: ea tristitia implendo. et sanctarum matronarum: viscera fletibus contristando. Maledictio dei sicut oleum eius ossa penetravit. quando eius anima que debet esse os et robur corporis ad infernum descendit.

Actum. i. Preuaricatus est iudas ut abiret in locum suum. i. in infernum. qui est locus suus. i. sibi congruus ratione desolationis. Amos. ij. Super tribus sceleribus moab: et super quartum non conuertam eum. iudas autem quatuor scelera commisit. scilicet auaricie. perditionis. homicidii et desperationis. Super tribus igitur sceleribus promissum deus fuisse conuersus iude ad misericordiam. Super quartum autem. scilicet desperationis conuertit non voluit: quia indignus se fecit. Quarto pontif mathie electio. cum dicitur. Episcopatus eius accipiat aliter. Que quidem electio inmedabilis fuit propter tria que electores habuerunt. Primo habuerunt intentionem rectam. Intendebant enim illum eligere qui esset secundum dei approbationem qui haberet scientiam illustratorem. et qui posset facere in populo magna edificatio. De his tribus dicit hieronimus. Dabo vobis pastores iuxta cor meum: qui pascet vos scientia et doctrina. Secundo habuerunt mentes deuotas: quia orationibus insistunt. Inimicite enim electio debemus orationibus insistere: ad quod instruimur exemplo apostolico sic habet. Exemplo prophetico. vnde moyses cum deberet a principatu cessare orauit dicens. Nume. xxvij. Prouideat dominus deus exercituum deus carnis hominum: quia sit super multitudinem hanc etc. Tertio seruauerunt formam canonicam que fuit per eodem sensum et potius diuinam inspirationem: cum dicitur. Cecidit fors super mathiam. Prouer. xvi. Sortes mittuntur in sinum: et a domino temperantur. Huius autem exemplo non est fors ut eduz. Tunc quia secundum hieronimum. Præus legia paucorum non faciunt legem cœlestem. Tunc quia secundum Bedam. Donec veniret veritas: figura licuit obseruare. Posset tamen quis vti forsibus quia tria concurrunt. Primo quia hoc fieret in necessitate. Tunc cum quedam ciuitas fuisset obsessa. et esset conditio qui deberet recedere: et qui remanere. Consultus Augustinus respondit. Sorte hoc est verum simile. Unde alibi dicitur quod fors non est aliquid mali: sed res in humana dubietate diuinam indicans voluntatem. Secundo quia fieret promissa ad deum oratione. Tertio quia fieret cum sapientium consilio et deliberatione. Ista tangit Beda dicens. Si quis necessitate compulsum exemplo apostolorum sortibus pu-

fat deum eē consulēdus. videat aplos
hoc egisse collecto fratruꝝ cetu z ad deū
suis precibus.

Sermo. xc. De eodē die sermo. lxxij.

Oportet impleri scri-
pturā quā p-
dixit spūs sanctus p os da-
uid de iuda zc. In hac ele-
ctōe aplica fit mētio de duobus. P-
mo de indigni prelati. s. iude deponitōe euz
dī. Oportet impleri scrip. zc. P-
Secun-
do de digni surrogatōe: cum dī. Oportet
ex his viris zc. Circa p-
mū notādus
q̄ prelati quatuor de cāis deponi de-
bet: ppter quas iudas deponi debuit.
P-
Primo ppter homicidij imanitatem
z maxime q̄n homicidij notoriū ē. Ju-
das autez homicidij cōmisit quādo dei
filij interfici pcurauit. Et illud homi-
cidij fuit notoriū. vnde dicit. Et notus
factus est omnib⁹ habitantibus in ieru-
salē. Est autē triplex notoriū. s. presump-
tio facti z iuris. Homicidij ergo ei⁹ fu-
it notoriū. P-
Primo per presump-
tōem violentā: quādo cū inimicis capitalib⁹
xpī secretū consiliū inijt. Matth. xxvi.
Tūc abiit vnus de duodecim qui diceba-
tur iudas scharioth. ad p̄ncipes sacer-
dotū zc. P-
Secundo p facti euidētia q̄n
s. vēit euz turba. cū gladijs z fustibus cō-
prehēdere iesuz. Tūc enī nulla potuit
tergiuersatōe celare q̄n christi mortē tra-
ctauerat. P-
Tertio per cōfessionē ppriā
q̄d est notoriū iuris quādo homicidium
suū manifestauit dicens Matthei. xvij.
Peccauit tradens sanguinē iustuz. Et
ista cōfessio facta ē in iudicio. i. corā p̄n-
cipibus sacerdotū qui erant iudices q̄-
uis mali essent. P-
Secundo deponi debu-
it ppter hereticā prauitatem. Ipse enim
xpī fides recepit: sed ab ipsa postmodū
preuaticatus est. vnde dī de qua preua-
ricatus est iudas vt abiret in locū suū.
id est in infernū qui ē locus suus. i. sibi
cōgruus. Infernus enī ē locus setoris
Ysa. xxxij. De cadaueribus eorū ascen-
det setor: ideo sibi competit rōne inui-
die. Prouer. xlij. Putredo ossiuz inui-
dia. vnde super illō Jo. xij. Quare hoc
unguentum non venit zc. dicit glo. Vo-
no odore moritur serpens. Est locus ar-

dots. z ideo competit sibi ratōe arden-
tis auaritie. Ioan. xij. Sur erat z locu-
los habens. Est locus honoris. Job. x.
Ubi nullus ordo sed sempiternus hor-
ror inhabitat: ideo sibi competit ratōe
proditōis facte ex qua tantus honor to-
tuz mūdūz concussit. q̄ obscuratus fu-
it sol. terra tremuit: lapides scissi sunt.
z monumēta scissa sunt z aperta. P-
Ter-
tio deponi debuit ppter simoniacā pra-
uitatem. Vendidit enī christuz p re tē-
porali. id est pro triginta denarijs. P-
No-
tādum autē q̄ sunt quedā annexa spi-
ritualibus: sicut ius patronatus. z sūt
quedā mere spiritualia: vt sunt eccle-
sie sacramēta. quedā diuina sicut spi-
ritus sancti dona: sicut remissio pecca-
torū. miraculorū operatio z huiusmo-
di. Vēdere autē spūali annexū magna
ē simonia. Vēdere autē spūale purū ē
simonia maior. Vēdere quid diuinū ē
simonia maxima. In christo autē fuit q̄d
dā spūali annexū. s. eius caro que me-
dante aīa fuit diuinitati anexa z cōiun-
cta. fuit quoddā spūale purū in eo scz
eius aīa. fuit in eo quoddā diuinū scilz
eius diuinitas beata. Judas ergo vēdē-
do xpī pessimā simoniā cōmisit: q̄ ven-
didit quoddā spūali annexū: q̄dā spūa-
le purū. z quoddā ex toto diuinum.
P-
Quarto deponi debuit propter dila-
pidatōem. P-
Quatuor autē modis prela-
tus dilapidator pōt dici. Aut q̄n bōa ec-
clesie indebite cōsumit. aut quādo ea p
negligētiam perire sinit. aut q̄n spūalia
negligit. Aut quādo malo exēplo gregē
corruptit: Istis quatuor modis iudas
dilapidator fuit. P-
Primo q̄ bona xpī
indebite cōsumebat. Joā. xij. Sur erat z
loculos habens z ea que mittebat por-
tabat. P-
Secundo i procurādo negligēs
erat. vnde euz christus dixit ei Jo. xij.
Quod facis fac citius. quidā credide-
rūt q̄ dixisset ei. eme nobis que op⁹ sūt
ad diez festū. aut q̄ egenis aliquid da-
ret. Ex quo habetur q̄ iudas nihil para-
uerat nec pro die festo: nec p paupibus.
P-
Tertio spūalia negligebat: q̄ de pau-
peribus nō curabat. Joā. ij. Hoc autē di-
xit. non q̄ de egenis ptinebat ad eū zc.
P-
Quarto aplos q̄tum i se erat malo

De sancto gregorio papa

exemplo conuenerat: vñ postq̄ ab aplis
exiit dixit xps Joā. xliij. Nūc clarificat̄
est filius hoīs. Erat enīz iudas cū aplis
sicut dyabolus cū angelis: lupus cum
agnis: et accipiter cū colūbis. et ideo col
legiū aploꝝ nō fuit clax: sed ipso recedē
te clarificat̄ est xps in eo. ¶ Scōo sit mē
tio de plati digni. i. mathie surrogatōe:
cū dī: Op̄ ortet ergo ex his viris q̄ nobi
scū sunt q̄gregatī zc. Circa cuius electio
nē q̄ttuor tangunt. ¶ Primū est q̄mēda
tio eligēdi. Lōmendat̄ aut̄ a tribus. s. a
magnanimitate q̄stātie in hoc q̄ vocat̄
vir. i. virilis. Nō. n. fugit vt mercenari⁹
sed q̄stāter stetit vt pastor bonus. Greg.
Mercenarius fugit nō mutādo locū s̄z
subtrahēdo solatiū. fugit q̄ iniusticiam
vidit et tacuit. fugit q̄ sub filētio abscon
dit. ¶ Scōo q̄mendat̄ a p̄fectōe scie. Fu
it eīz in schola xpi q̄tū ad schoationem
vñ dī: Omni tpe quo itrauit zc. q̄tuz ad
q̄sumationē cū dī: et exiit dñs iesus in
ter nos zc. q̄tū ad p̄secutionē. vñ dī:
Incipiēs a baptisate ioānis. q̄tuz ad
terminatōez. vñ sequitur: Usq̄ ad diē quo
assūptus est a nobis. ¶ Tertio q̄mendat̄
a sanctitate vite que appet̄ ex noīs iter.
p̄ratōe: q̄ interpretat̄ paruus. Et aposto
loꝝ electōe: q̄ de tāto numero ipm cū io
seph statuerunt. Ex diuina approbatōe:
q̄ deus ipm alter ipelegit. ¶ Scōo tāgīt
electōis q̄mendatio cū dī: Et statuerunt
duos. Que q̄dez q̄mēdabilis est ex rōne
numeri: zeli et meriti. Ipsa enīm fuit ma
gna q̄tū ad numerū: q̄ de centuz et vīgiti
electoꝝ nullus discordauit. Fuit sana
q̄tū ad zelū: q̄ statuerūt mathiaz extra
neū. nulli apostoꝝ p̄p̄inquū: vt osten
dat̄ q̄ illa electio non amore carnali fie
bat sed ex zelo dei. Fuit digna q̄tum ad
meritū q̄ ipsi electores et ipse electus. ma
gni meriti extiterūt. ¶ Tertio tangīt ele
cti q̄firmatio cū dī: Et ceci dit sors super
mathiā. Quidā nāq̄z de aplis p̄ius fue
rūt electi: et postmodū in p̄thecoste q̄fir
matī. ps. Ego cōfirmāui colūnas eius: p̄
q̄d vaf̄ itelligi q̄ electus nō est statiz q̄fir
mādu: s̄z p̄us in fama et p̄sona examina
du. Quidā fuerūt electi s̄z nunq̄ q̄fir
matī sicut iudas p̄ q̄d vaf̄ itelligi q̄ ali
qs q̄tūciq̄ sit electus nō est q̄firmādu

q̄. s. nō est dignus vel nō est rite electus
Aliq̄ fuerūt simul electi et q̄firmati: sicut
mathias q̄ ab aplis erat electus et moꝝ
a spū sancto q̄firmatus. et sicut paulus q̄
dicit Gal. i. Paulus electus nō ab hoīb⁹
sed electus: nō p̄ hoīs. s. q̄firmatus: sed
p̄ iesum xpm per q̄d vaf̄ itelligi q̄ aliqs
moꝝ vt est electus est cōfirmādu. q̄i sc̄z
q̄stat de electōis forma et p̄sone sufficien
tia. ¶ Quarto tangīt ip̄tus q̄firmati sit
risditio cū dī: Et annumeratus ē cū vn
decim aplis. Tribus nāq̄z modis iuris
ditōem ordinariā ē assecutus. ¶ P̄io p̄
ipsaz suā electōez q̄firmatā. ¶ Scōo per
legē animatā. Princeps. n. ē lex animata
Ex quo ad iurisditōez ordinariā p̄feren
dā eq̄pollet lex aiata et inanimata. Ista
lex aiata est spūs scūs: que ip̄e cū ceteris
aplis accepit. Et ideo iurisditōem ordi
nariā ab eo sortitus est. ¶ Tertio p̄ q̄sue
tudine p̄scriptā et approbatā. Ob̄tētū est
eīz p̄ diuinā q̄suetudine q̄ q̄cūq̄ mittit̄
a deo: iurisditōem ordinariā sortiat̄. Si
cut patet in hieremia p̄pheta: q̄ cum a
a deo mitteret̄ dictū est ei. Ecce q̄stitui te
hodie super gentes et regna.

¶ Sermo. xci. De beatissimo Gre
gorio Sermo p̄mus.

Ego nouissimus
vigilauit: et q̄si q̄ collegit race
mos post vidematores vin
demiaui in bñdictōe dei et ipse sp̄auit: et
quasi vidematis ipeleui torcular. Eccle.
xxxij. Magna humilitas beati gregoriū
q̄ cū fuerit doctor excellētissimus: tñ vo
cat̄ se nouissimū. Et cū sacra pagina ma
gnas vuas. i. libros collegerit: se tñ colle
gisse racemos asserit. In verbis igit̄ a q̄t
tuor q̄mendat̄. ¶ P̄io a p̄funda humi
litate cordis in eo q̄ vocat̄ se nouissimū
et colligentē racemos: q̄ tñ vt dcm̄ ē fuit
eximius doctor et collegit sensus p̄ofun
dos. Hui⁹ aut̄ doctoris humilitas i sua
doctrina maxie appet̄ quātū ad q̄ttuor.
¶ P̄io q̄ scripta sua in q̄paratōe alioꝝ
vilia reputabat. vñ dixit in epla ad ino
centiū africe p̄fectū. Si delitioso cupi
tis pabulo saginari bti Augustini opu
scula legite et ad q̄paratōez illius simila
ginis n̄m fursurē nō q̄rat̄is. ¶ Scōo q̄

scripta sua quod diu uiueret publicari nole-
bat. vñ ait ibidē: Neq; enī volo dum in
hac carne suz: siq; me dixisse ptingit ea fa-
cere hoib; inotescē. ¶ Tertio q; aliquē
puluerē humane laudis furtis se cogno-
scebat. Vñ ait i fine moralū: Dū radicez
pure intēris pspicio. deo qdē ex ea me
sumopere voluisse placē cognosco. Sed
eidē intēris furtim: sed nescio quō hu-
mane laudis appetitus iterferit: qd; cuz
iam postmodū tardiusq; discerno inue-
nto me aliter agere: qd; scio me aliter in-
choasse. ¶ Quarto q; se aut mala incaute
aut bona nō bñ dixisse metuebat. vñ ait:
z quidē mala me aliquē dixisse. z si nō in-
uenio: tñ q; oīno nō dixert; nō defendo.
Bona vero si q; diuinitus accipiēs dixi:
meo utiq; iudicio minus me bñ dixisse
pfitcor. ¶ Secōdo cōmendat a vigilantia
sollicitudis cuz dī: vigilauī. vñ z Grego-
rius interpretat vigilas. Vigilauit autē
triplex. ¶ Primo q̄tuz ad se per vite per-
fectionē. Lutus qdēz pfectōis tria erant
signa. s. q; terrena pspicebat: celestia ap-
petebat z mortem desiderabat. Ista tria
ponit in plogo sup dialogū dīcēs: Infe-
lix aius meus meminī q̄lis fuit. quō ei
labētia cūcta subterreat in monasterio
q; nulla nisi celestia cogitare p̄sueuerat
q; mortē quoq; pene cūctis pena est. s. vt
ingressus vite z laboris sui p̄mū amabat.
¶ Secōdo vigilauit q̄tū ad deū per contē-
plationē. Contēplabat qdē dei maiesta-
tes in oratōe. Eccl. xxxix. Cor suuz tradet
ad vigilādū diluculo ad dñm q; fecit eū
zē. Contēplabat dei veritatē in locutōe
ij. Thimo. iij. Tu vero vigila: z in oībus
labora: opus fac euangeliste zē. Ipseq;
p̄templabat bonitatē dei in meditātōe.
Prouer. viij. Beatus vir q; audit me z vi-
gilat ad fores meas quotidie: z obseruat
ad postes hostij mei. qui iuenerit me iue-
niet vitā zē. In his enīz tribus maxime
emicit beatus Greg. s. in orādo: in legē-
do z in meditādo. ¶ Tertio vigilauit
q̄tū ad p̄ximū: per sollicitā p̄uisionēz.
Necessario eīz vigilare voluit scēs se da-
tū in speculariōe i medio hostiū. Ezech.
ij. Specularoz; dedi te domui isrl. In
pastoz; in medio lupoz; ideo voluit vi-
gilare cuz Jacob qui dicebat Gen. xxxi.

Die noctuq; estu vrebatur z gelu. Fugie-
batq; somn; ab oculis meis. In guber-
natoriē: in medio fluctuū. Vñ piculosus
esset si gubernator dormiret. Prouerb.
xxij. Eris sicut dormiēs i medio maris.
z q̄si sopitus gubernator amisso clauo.
¶ Tertio p̄mendat a spe z fiducia diu-
ne miseratōis cū dī: In benedictōe dei z
ipse sperauit. Valde enī de dei misera-
tōe sperare potuit qui tāti meriti extitit
q; potuit in deū q̄. s. per orōnes ipm ad
miseratōis inclināuit: que traiano a pe-
na eterna pepcit. Gen. xxxij. Si p̄tra deū
fortis fuisti zē. Potuit in angelū: q; ipm
placauit. Lum enīz Gregorius pro peste
oraret v̄dit angelū gladius cruentatus
tergentē z reponentē. Potuit in dyabo-
luz q; ipm fugauit. Nā fascem de manu
petri accipiēs os eius z faciē excussit: z
admodū ethiopis dñigrāuit. Potuit in
celū: q; in eius obsequiū colūnam ignis
destināuit. Potuit in isernū q̄ vt dictū
est animā traiani ab inde suis precibus
eduxit. Potuit in purgatoriū q̄ quēdā
monachū in excomunicatōe defunctuz
lecta sup eius foueā absolutōis cedula
de purgatorio extraxit: p̄t ipse postmo-
dū apparēs asseruit. ¶ Quarto p̄mēda-
tur a copia doctrinaz z instructōis cuz
dī: Et quasi q; vindemiāt repleui torcu-
lar. Per torcular significatur sacra scri-
ptura: quia sicut in torculari sūt diuerse
vue: sic in sacra scriptura diuerse sūt sen-
tētie. Vel significat ecclia: q; sicut in tor-
culari vue debent exprimi: sic sacra scri-
ptura i fide ecclie d; exponi. Vel signi-
ficat quelibet fidelis aīa q; de; sibi sicut
in torculari exprimit vinū gratie z sapiē-
tie. Beatus enīz Greg. torcular sacre scri-
pture impleuit diuersis expositōibus. Si-
cut enīz in torculari sūt vue magne: me-
diocres z parue z racemi: sic i sacra scri-
ptura sūt expositōes magne anagogi-
ce siue celestes. Sūt mediocres. i. allego-
rice siue spūales. sūt parue. i. tropologi-
ce siue morales. Sūt racemi. i. historice
siue litterales. Ipse enīz oībus istis vijs
z modis sacra scripturā exposuit. ¶ Se-
cūdo impleuit torcular ecclie officioz.
Stare fecit circa altare cantoz;. Ipse
enīz ordinauit missale z graduale. ideo

De scō gregorio papa

dicis: Stare fecit circa altare cantores: Ordinauit hymnos. ideo sequit: In sono eorum dulces fecit modos. Ordinauit missas. ideo sequit: Bedit in celebratiōibus decus. Ordinauit officiū in septem horis decāndū perpetuo. sō subdit: Ordinauit rēplū in psumatōe vite. Ordinauit antiphonay in matutinis spaliter decārandū. ideo subdit: Et ampliauit mane sanctitatē dei. Tercio impleuit torcular aie varijs instructōibus. Na docet platos in pastoralī. Docet et subditos. S3 subditoy qdā sūt incipiētes: hos docet p exēpla in dyalogo. Quidā pfecti: hos docet in homelijs. Quidā pfecti: hos docet p occulta mysteria i expositōe super Ezech. Hos at oēs docet i moralib⁹. Ibi enīz instruit plati qualr subditos regāt incipiētes qualr viuāt: pfecti qualr de virtute in virtutē pnciant. Et pfecti qualr psumatōnē apprehēdant.

¶ Sermo. xcij. ¶ De eodē sermo. ij.

Quamane vigilat
ad illā. s. sapiētā nō laborabit. Sap. vi. B's Gregorius q vigilas interpretat. Ad sapiētā de mane vigilauit: q: in sua adolescētā qrecepit eā. Et tñ desiderū in eo addiscēdi erat q labores sentiebat. Beñ. xxix. Uidebant ei dies pauci pte amoris magnitudine. Ideo sapiētā adiuuēt: q: in libris sapiētie vigilādo studuit. q sunt qnqz libri. s. liber pscientie: liber vite: liber sciētie: liber grē z nature. tres enīz pmi significant Beñ. per tria ligna que erāt in paradiso. ¶ Liber enīz pscientie significat per lignum qd erat pulchrū visu. z ad vescēdū suauē: q: pscientiā bonā deus itruet libēter z in ea delectat. ¶ Libēter sciētie significat per lignū sciētie boni z mali: q: per sciētā bonū z malū cognoscunt. ¶ Liber enīz vite significat p lignū vite: quod erat in medio paradisi. ¶ Quartus est liber gratie q scribit hōminē intus per virtutū varietatē z foris per mox honestatē. Apo. v. Uidi in dextera sedētis librū scriptū intus z foris: ¶ Quintus est liber nature. s. creaturaz in quo legere pnt taz sciētēs q nesciētēs z cognoscere dei potentiaz ex magnitu-

dine: sapiētā ex ordine: bonitatē ex fine: q: sunt valde bona. Ysa. ix. Babit liber nesciētī lras. In his quinque libris vigilando studuit: z ab his oēs libros suos extraxit z exēplauit. Quia i his sic vigilauit: ideo quinque generibus hōsum ad quos spectat vigilare pparari pōt: vt habet Eccl. xxxvij. s. arator: pictor: dator: fabro z figulo. ¶ Pmo igit vigilando studuit in libro pscientie per vitioy extirpationē z virtutū plātationē. Na de corde suo eradicauit supbiā: z plātauit humilitatē. Unde in litteris suis pmius seruus suoy dei appellat. Eradicauit auaritiā z plātauit liberalitatē: q: ad paupes liberalissimus erat. Eradicauit imūditā z plātauit puritatē: q: virgo fuisse credit. Ab isto libro cōsciētie extraxit z explanauit librū moralium: q: ibi docet extirpationē vitioy z plātationē virtutū. Hiere. i. Constitut te super gentes. i. super malos gentes viuētes. Et sup regna. i. sup bonos in qbus regnat per gratiā: vt sez a malis euellas z destruas vitia: z in bonis edifices z plātes virtutes. Et q: in libro pscientie sic vigilādo studuit z libros moralium inde extraxit: ideo pparat arator vigilāt. Lor. iquit dabit ad versandū suos sulcos: z vigilias eius in sagina vaccarū. In libro qdem moralium multos fecit sulcos. s. in scriptura eradicādo dubietates: z plātādo veritates. In ecclesia eradicādo prauitatē hereticaz: z plātādo catholicā fidem. In aia eradicādo vitia: z plātādo virtutes. Et vigilias z studiū suū i sagina vaccarū. i. in pinguedine aiaz. ¶ Secūdo studuit in libro scie per pastoralis officij plenaz cognitōez. Officiū eim pastorale est liber sciētie. q: sicut dicit Grego. Nazāzenus. Reuera mihi esse videt ars artū z disciplinā disciplinarū. Dominē regere vel ibuere q est iter oēs animates maxime morib⁹ varijs z volūtate diuersis. Ab isto libro sciētie Gregorius extraxit z exēplauit librū pastoralē in quo plene docet oēs pastores. Unde ait ibidē. Pēsan dū est ad culmen regimīs quisqz qualiter perueniat atqz ad hoc rite perueniēs qualiter viuāt: z bene viuēdo qualiter doceat: z bene docens infirmitates suam

quanta consideratōe cognoscat. De primo sic ait: Cum regimīs culmen ipe ras si donis preuētus est: qui alijs p̄sit debet ex corde fugere. De secundo sic dicit: Cōsiderandū est: q̄ ad cām populī p̄sul suscepit quasi ad egrū medīcus accedit. Qua ergo presūptōe percussus mederi p̄perant qui in facie vulnus portat. De tertio sic dicit: Ab imperitis pastorale magisterluz qua temeritate suscipit: q̄n̄ ars artū est regimē animarū. De q̄rto sic dicit. Bū rector foris imēso fauore cū cūdat: int̄ veritate vacuat. Et q̄ in hoc libro sciētie sic vigilādo studuit et libruz pastorale inde extraxit: ideo assimilaf fabro vigilāti. Vox iquit male inouat aures eius: et vigilia sua ornat iperfectiōnem. Malleus ferrū domat: et in eudem firmat et suauē sonū generat. Sic prelari debēt domare duos et inquietos. Cōsolari pusillanimes et infirmos: et patienter se habere ad oēs. Ista regulā apostolus tāgit. i. Thessal. v. Rogam⁹ vos fratres corripere inquietos. Tertius est liber vite scz x̄ps in quo beatus Gregorius vigilādo studuit: et inde spūales delicias et delectatōes exhausit. Ab isto libro extraxit et exēplauit expositōes quas fecit super Ezechieles. Neq̄ enī tam p̄funda et occulta mysteria cognoscere potuisset nisi ea a libro vite habuisset: et spūs sanctus ei reuelasset. Unde Petrus diaconus vidit spūm sanctū in colūbe forma sup caput eius manētē et verba que dicebat iferentē. i. Loz. ij. Spūs omnia scrutat: etiā p̄funda dei. Et q̄ in hoc libro sic vigilādo studuit et occulta mysteria inde extraxit: ideo assimilaf doctori vigilāti. Un̄ dī Eccl. xxxix. Sapiētia omnium antiquoz exgret sapiēs: et occulta p̄ uerbis exgret: et in absconditis parabolaz p̄uersabit. Et sequit: Loz suū tradet ad vigilādū diluculo ad eū q̄ fecit illū: et in p̄spectu altissimi deprecabit. Ubi ostendit q̄ ad ista occulta ascendit p̄ p̄tinuā et assiduā meditātōez. Un̄ dicit: Loz suū tradet ad vigilādū: per cordis emundatōez. Unde dī: Diluculo. Ille enī diluculo fact: qui a corde suo omne tenebrosus expellit: et p̄ deuotā orōnez. vñ dī: Et in p̄spectu altissimi deprecabit. Quar-

tus est liber gr̄e. Et in isto studuit p̄ omnīū gr̄az et virtutū possessionē. Fuit enim et intus virtutib⁹ ornat⁹: et foris honestis morib⁹ decoratus. Ab isto extraxit et exēplauit ordiatōez officij ecclesiastici. Et q̄ntū ad hoc assimilaf pictor vigilāti. Un̄ dī: Loz suū tradidit in similitudinē pictoris: et vigilia sua p̄ficiet opus. Ecclesia quodāmodo picta est in officio ecclesiastico multiplici colore. P̄ primū coloz apposuit x̄ps quādo dixit: Hoc ē corpus meū. P̄ sc̄dm apposuerūt apostoli q̄n̄ oratōez dñscz in missa dicendā ordinauerūt: et minoz symbolū apposuerūt. P̄ Tertiu apposuit Ignat⁹: q̄ psalmos p̄ antiphonas dicēdas statuit. P̄ Quartū apposuit Hylarius: q̄ Gloria in excelsis deo p̄posuit. P̄ Quintū apposuit Nicēna synodus: que symbolū maiorē edidit. P̄ Sextū maiorē apposuit Athanasius: q̄ fidē in psalmo. Quicūq̄ vult tē. sufficiētissime explanauit. P̄ Septimū apposuit Hieronim⁹: qui psalteriū p̄ ferias distixit: et Gloria patri: in fine psalmoz ordinauit. P̄ Octauū Ambrosius: q̄ cantus: hymnos et oratōes fecit. Gregorius vero opus fecit et p̄fecit: q̄ graduale cōposuit: missaz ordinauit: et totū officiū tam diurnū q̄ nocturnum fecit. Quintus est liber nature. Et in isto studuit per creaturarū cōsideratōem: q̄ in ipsis vidit dei potentia: sapiētia et bonitatem. Et ab isto traxit libros q̄bus rudiores instruxit. s. homelias et dialoguz. Tales aliquādo instruunt verbis: et q̄ntuz ad hoc fecit homelias. Et aliqui exemplis: et q̄ntuz ad hoc fecit dialogū. Creature eius nos aliqui instruunt verbis. ps. Celi enarrat gloria dei. Aliquī exēplis. ps. Preceptū posuit et nō p̄teribit. Et q̄ntū ad hoc assimilaf figulo vigilāti. vñ dī: Loz suū dedit vt p̄sumet limitōez: et vigilia sua mūdabit foanacē. Ipse enī per verba et exēpla illos q̄ erāt in vase cōtumelie formauit in vasa glorie. Juxta illud Eccl. l. Quasi vas auri solidū ornatū omni lapide pretioso. Fecit enim vt essent vasa: per gratie redundatōez. vt essent aurei: per charitatez succensam: vt essent solidi: per paciētia. vt essent gemati: per virtutum refulgentiaz.

¶ Sermo. xxiij. ¶ De eodem. Sermo tertius.

Neptalim ceru⁹
 emissus dās eloqa pulchri-
 tudinis. Gen. xlix. Tria nā-
 qz sunt necessaria cuiuslibet pfecto plato.
 ¶ Primo vt deus habitet in ipso p gratia.
 ¶ Secūdo vt sit sollicitus p opationē bo-
 nam. ¶ Tertio vt sit fructuosus per do-
 ctrinas. Ista tria habuit b̄s Gre. que no-
 tant in verbis pmissis. ¶ Primo nāqz
 deus in ipso habitauit p grām: qd notat
 cū dī: Neptalim: qd interpretat habitatō.
 Nam z p̄ in ipso habitauit p grām: dan-
 do sibi in intraculis magnā potētiam.
 Abstracula eim opari spectat ad potētia
 Luc. ix. Dedit ptatez sup oia demonia
 vt languores curaret. Filius in eo habi-
 tauit: dādo sibi p̄nias suā. s. qm̄. Gregori-
 us ipz in forma pegrini recepit. Et dan-
 do sibi suāz carnē veraz: quādo hostiam
 visibilē in verā carnē p̄uertit. Spūs san-
 ctus in eo habitauit qd ostendit p spēs co-
 lumbe: que sup caput eius visa fuit. Et
 p colūnaz igneā que sup ipm de celo de-
 scendit. p qd dat itelligi qz habebat sim-
 plicitatē colūbināz z charitatē ignitaz:
 iō poterat dicē. P̄ z filius z spūs sc̄tus.
 Joā. xiiij. Ad eū veniemus z mansionem
 apud eū faciemus. ¶ Secūdo fuit velox p
 opationē sollicitā: cū dī: Ceruus emissus
 ¶ Ceruus autē hz velocitatē: renouatio-
 nē. z discretionē. Sic sc̄us Gregori⁹ fuit
 velox ad sequēdū illuz: de quo dī in ps.
 Exultauit vt gigas ad currēdā viā. Iō
 fuit velox: qz deposuit oē pondus. s. pon-
 dus diuitiaz quas oēs relquit. Et de ip-
 sis septē monasteria edificauit. Pōdus
 velltarū deposuit: qz corpus cōtinue ma-
 cerauit. ita qz infirmato stomacho vix
 subsistere valēt. Dū ēēt in monasterio
 a matre sua crudis legumibus pascebat
 Pōdus bonoz. qz cū ēēt electus i sumus
 pōtificē fugit z se abscondit: s. in dicto co-
 lumne celestis manifestatus erat. Nō eiz
 poterat latē: ppter vitā eminetē. Mat.
 vi. Non pōt ciuitas abscondi supra mō-
 tem posita: ppter cōuersationē fulgentē
 Ibidē. Neqz accēdūt lucernā zc. Propē
 famaz redolentē. Eccl. xxiiij. Sicut cina

momū z balsamū aromatizās odorē de-
 di. Res igit alta: lucida: z vaporosa ab-
 scondi nō pōt. ¶ Secūdo ceruus habet
 renouationē. qū eim senescit cū serpēte
 pugnat: z austo veneno ardentissime si-
 tit. z in fontē se p̄iciēs oculis pilis z cor-
 nibus ac pelle renouat. Sic sc̄us Grego-
 rius z ceteri sancti cū demone pugnan-
 tes z eius tētatōes vincētes ad fontē grē
 refrigerātis currūt. z sic renouant intel-
 lectu: qz limpīdus deum cōspiciūt. Ad
 Eph. iij. Renouamini spū mētis vestre
 Renouant affectu: qz seruētius deū dili-
 gunt. ps. Emitte spūm tuū zc. Renouan-
 tur opatione: qz opera virtuosa faciunt.
 Eph. iij. Induite nouū hoīem qui s̄z de-
 um creatus ē in iusticia z sanctitate veri-
 tatis. Tūc eim opa nra sunt virtuosa qū
 sunt cū iusticia q̄tū ad p̄ximū: z sancta
 quantū ad nos. Renouant quātum ad
 p̄uersationē extrinsecā: qz honestiorē cō-
 uersationē induūt. Col. iij. Induentes
 nouū hoīem q renouat in agnitionē dei
 ¶ Tertio ceruus hz discretionē. Et ei⁹
 discretio in tribus attendit. s. in vulne-
 ris sanatōe: i p̄turitōe: z in cordis cōfor-
 tatione. Ceruus eim sagitta p̄cussus pu-
 legū comedit: z sagittā sic p̄icit. Ceruus
 tragantiū comedit: z sic leuius pit. Cer-
 uus ēē comedit quasdas herbas medici-
 nales h̄ntes respectū ad cor. z sic cor qd
 erat tremulū cōfortationē accipit. Habe-
 mus eim tria genera herbarū quas ipse
 ceruus comedit. Quaz vna valet ad sa-
 nandū. alia ad pariēdū: z tertia ad con-
 fortandū. Ista tria genera beatus Greg.
 habuit: z alios ēē h̄ere docuit. ¶ Herba
 nāqz valens ad sanādū ē sermo dei. Sa-
 xvi. Neqz herba neqz malagma sanauit
 eos: sed sermo tuus dñe. qm̄ sanat z me-
 detur oia. Et sicut p̄ntia huius herbe est
 cā sanatiōis: ita abiūta ē causa mortis:
 Greg. Quicūqz alimēta non retinet hu-
 ius p̄fecto vita d̄spat. Eterne ergo mor-
 tis piculū formidat. s. i cibū sancte exhor-
 tationis accipit. s. si verba vite. i. alimē-
 ta iusticie in memoria tenetis. ¶ Secū-
 da herba ē memoria mortis. Ysa. xl. Dis-
 caro fenū: z ois gloria ei⁹ quasi flos agrī
 zc. Et ista valet ad pariēdū. i. ad p̄posita
 cōplēda p bona opa. Bre. Valde enī se

sollicitat in bono ope qui semp cogitat de extremo fine. Tertio herba e medita- tio dñice passiois: que fuit herba multu amara. *Lan. i.* Fasciculus myrrhe dile- ctus meus mihi. Et ista valet ad confortā dum z roborādū. *Bre.* Si passio xpi ad memoriā reducitur: nihil e qd nō equo aīo tolere. *C.* Tertio beatus Gregorius fuit fructuosus pximo p doctrinā. *Un* dicit *Bans* eloquia pulcherrima z pulchritu dinis. *Ista* aut eloquia pulchritudinis tribus modis dedit. *P*rimo nāqz fu- it predicator graciosus: z iō dedit eloga pulchre faciēdie. *Dicit* aut *Aug.* in li. de doctrina xpiana qd eloquēs in verbis su- is agere debz: vt veritas pateat. veritas placeat. veritas moueat. z vt pateat d3 loqui clare z apte. vt placeat d3 loq ppo- site z ornate. vt moueat d3 loq feruēter z deuote. *Talis* enim fuit eloquētia bea- ti Gregorij. s. clara deuota: z ordiata. *Clara* nihil hñs obscuritatis. *Prover. xliij.* Doctrina prudētis facilis. *Ordinata* ni- hil hñs rusticitatis. *Prover. xxv.* Lingua sapiētū ornat sciētā. *Deuota:* nihil hñs insipiditatis. *Prover. vi.* Saurus mellis verba pposita. *Secūdo* fuit sacre scri- pturę cōposito: luculētissimus. *Et* quā- rum ad hoc dedit eloquia pulchre snie. *Eius* enim snia z doctrina habuit pul- chriā venustatē solidā veritatē: z dulcem suauitatē. *Pulchra* aut venustas i elogo causata erat in tribus. s. a celesti sapien- tia qua sanctus Greg. erat repletus. *Que* quidē sapiētia celestis pulchra admini- strat eloquia. *Un* repellit *Elu* Job. xxx. vti. *Quis* e iste iuoluens snias sermoni- bus impitis. ac si dicat. *Snias* celestes p- ferre vult p impitos sermones. *Causata* fuit a nobilitate senatoria. *Unde* dicit *Ihero.* de ysata. *Ysaia* i sermone discre- tus e quippe: vt. s. vtr nobilitis z urbane eloquētie. nec hñs aliquid rusticitatis admixtū. *Causata* erat a rethorica phi- losofia etia in sua adolescētia magnus phis- z rethor luculētissimus habebat. *De* his tribus dicit *Prover. xx.* *Aug.* z multitu- do gemarum: z vas preciosum labia sci- entie. *Labia* enim sciētie beati Greg. fue- runt ornata auro. i. celesti sapiētia. z gē- ma. i. rethorica: z phi.

a vase p̄cioso: quod p̄ductum erat nobi- litate senatoria. *Secūdo* eius doctri- na habuit solidā firmitatē z veritatem. *Cum* enī quidā emuli post mortem suā lib:os cōburrere vellent. *Petrus* diaco- nus resistit asserens se spūm sanctuz in specie colūbe sup eū sepe vldisse: z desup- suramēto facto in morte sua iuramētū firmavit. *Ex* quo p̄z qd doctrina ipsius ap- probata fuit p̄ tria. s. per spūm sanctum verba inferentē. *Joā. xv.* *Paraclitus* at- spūs sanctus que mittet pater in nomi- ne meo ille vobis docebit oīa z suggēt vobis omnia. *Per* iurationē interuenien- tem. *Deb. vi.* *Ois* cōtrouersie finis ad cō- firmationē e iuramentum. z per mo:tes subsequentē. *ibidē.* *Testamentū* enim in morte cōfirmatū e. *Secūdo* eius doctri- na habet dulcem suauitatem. *Est* enim in corde tāquam pigmentū ad medicā- dum. *In* ore tāquam mel ad p̄ferenduz. *In* aure tāquam melodia ad audienduz. *Et* in ope tāquam odor: ad imstandū. *Ec- cle. xlix.* *Memoria* Josie. i. beati Grego- rij qui seipm in sacrificiuz deo exhibuit. *Quia* Josias sacrificiū interpretat. *In* cōpositione odoris facta. *Ecce* qd odorifera ad imitationē. *Opus* pigmentarij. *Ecce* qd delectabilis e vtiqz ad meditatio- nem. *In* ore: quasi mel dulcorabit. *Ecce* quam dulcis ad plationem: z vt musi- ca in cōsulio vini. *Ecce* qd suavis ad au- ditionem. *Secūdo* erat laudator dei de- uotus. *Et* quātum ad hoc habuit eloga pulchre laudatōis diuine. *Cum* enī mis- sa prius cōfuse diceret: ipse eam pulchre ordiavit statuens vt in lingua triplici d- cantaret. s. greca: vt sūt kyrteeleison. he- breā: vt sunt amē z allelūia. z latina vt sunt cetera alia. *Sicut* enim iste tres lin- gue in ligno z titulo crucis posite cōfes- se sunt xpm morientem: sic voluit vt xp̄z laudarent in celo regnantē. *Ordinauit* etiam vt in ipsa missa fierent tres ptes de corpore xpi. ad inuēdū qd corpus my- sticum. i. xpi fideles sunt diuisi in tres partes. *Nam* illa pars que ponitur i ca- llice abscondit z in vino ponitur. signat illam partem que est in celo: que ab om- nibus malis abscondit. z ab ybertate do- minus dei inebriat. *Alie* due partes signat

De sancto benedicto abbate

ficat duas ptes fidelium que adhuc tribulationibus exponunt. vna que e in mundo q subijcti multiplici passioni. alia q e in purgatorio: que subijcti magne cruciationi. Ordinavit et q missa vocet ex eo q ipsa sacra hostia a deo patre nobis dupliciter e missa scz per incarnatione in mado. z sanctificatione in sacramento z nos eas sibi dupliciter mittimus. s. per passionem qua deo reconciliamur. z p quotidianam oblationem que p nobis intercedit vt misericordiam consequamur. Sermo. xclij. De eodem. Sermo quartus.

Vigilate quia nescitis qua hora dominus uester uenturus sit. Matth. xxij. Istod euangelium legitur in honore beati gregorii qui uigilans interpretatur. Ipse enim uigilauit sibi: ecclesie: z deo. Sibi quidem per uirtutum acquisitionem. Multas namque uirtutes acquisiuit sibi. Prima e fortitudo cum infirmitate. Licet enim corpore langueret: semper tamen aut legebat aut scribebat aut orabat. ij. Cor. xij. Cum infirmus tunc potens sum. Sancti. n. uiri quoad uicium sunt infirmi in corpore sunt fortes in mente. Infirmi autem ad amandum terrena: fortes uero ad amandum celestia. Hoc ostendit exemplo arboris: cordis: z corporis. Arboris quidem: quia sicut in Greg. sancti uiri significant per palmam que inferius est arbor z superius lata. Alii autem significantur per alia arbusta que inferius in ramis sunt lata: z superius angusta. Exemplo cordis: quia cor est latum superius z strictius strictum. Exemplo corporis quod habet rectitudinem: quia homo debet habere rectam intentionem: eleuatas facies: quia debet habere cor eleuatum per amorem. Radices superius z rames dependentes inferius quia debet esse plantatus in celo per desiderium z inferius fructificare per operationis studium. Secundo habuit abundantiam cum paupertate. Ipse enim in multis diuitiis abundauit: sed in his omnibus pauper fuit: quia omnia pauperibus erogauit. Prover. xij. Est quasi diues cum nihil habeat: z est quasi pauper cum in multis diuitiis sit. Ipse enim sex monasteria in cecilia fecit: z septimum in

domo propria fundauit. Indigentibus uero nonis scripta habuit z eis necessaria ministravit. Tribus milibus acillis dei octoginta libras auri annualiter offerebat. Sic cadit exemplum de heremita qui omnia reliquerat z unum solum cattum tenebat. Tertio habuit exemplum cum humilitate quam humilitatem habuit in animo: in uerbo: in signo: z in honore iusto. In animo quidem: quia peccatorem se reputabat. Ubi Mauricio imperatori qui cum ipse quebat scripsit. Quia eius peccator sum credo quod omnipotens deus tanto uobis amplius placatis quanto me sibi male seruientem magis affligitis. In uerbo quia prius in suis literis seruum seruoque se appellat. In signo: quia cum quidam heremita uell sibi reuerentiam exhibere ipse prius se in terram prostravit. In honore iusto: quia electio fuit in uita ex parte sui z id fugit z se abscondit. Sed tamen fuit uoluntaria ex parte populi: quia cum omnes unanimes elegerunt. Et fuit miraculosa ex parte dei: quia cum latitaret indico columbe manifestatus est. Quarto habuit uirtutem cum pietate. Nam iustus fuit in puniendo z pius in compatendo. talis debet esse quasi bet platatus sicut ipse gregorius ostendit triplici exemplo. s. exemplo lasse. ubi ait. Jacente non erigit: nisi qui stratus sui rectitudinem per compassionem flectit. Exemplo ferri quia sicut ferrum debet coniungi ad iuicem: oportet quod prius mollescat. Aut eius uult alium sibi unire per motum correctionis: prius sibi mollescat per compassionem. z alius mollescat per tranquillitatem. Exemplo olei. Ignis enim correctionis non lucet nec ardet in uino seueritatis: nec in aqua iniquitatis affectiois. sed in oleo misericordie z compassionis. Secundo uigilauit ecclesie per officij ecclesiastici ordinationem. Quatuor eius dies natalis habet. xxij. horas. de ipsis tamen gregorius extraxit septem ordinans ut in ipis deus laudetur: ex eo quod ipse hore sunt a christo multiplici priuilegio consecrate. Siquidem in matutinis christus est natus: a iuda traditus: z captus. In media autem nocte sicut opinione Hieronymi ad iudicium est uenturus. Libenter igitur in matutinis deum laudare debemus z ei gratias per sua natiuitate z captione z per iudicij executione. In prima uero celum z terram in seruitum z ad seruitum huius creauit. Ad templum in hac hora

psonaliter ire cōsuevit: vñ dñi Luc. xxi. q̄
 ois ppl̄s ad eū manīcabat. i. māc festina
 bat. Resurgēs a mortuis mulieribus ap
 paruit. In hac igit̄ hora laudamus deū
 & p̄ bñficio creatōis: p̄ gloria resurrectō
 nis: & vt in nobis hēamus exēplum sue
 imitatōis. ¶ In tertia ad colūna xp̄s fu
 it ligatus: flagellatus: & sul mortis snias
 accepit a iudeis: & sp̄m sanctū ī ap̄los
 misit. Et pp̄ hoc in tertia deū laudamus
 ¶ In sexta erat xp̄s in cruce conclauiat⁹
 Sol radios suos subtraxit & se tenebris
 iduit. Et in die ascētionis xp̄s cū discipu
 lis suis tāquāz cū amicis suis ab eis re
 cessurus cōsulsum fecit. ¶ In noua xp̄s
 sp̄m emisit: in cruce lancea latus eius
 p̄foratū fuit: & in celū ascēdit. ¶ In vesp̄
 ris xp̄s corporis sui & sanguis sacramen
 tum instituit & discipuloz pedes lauit. &
 resurgēs in habitu peregrini apparuit
 ¶ In cōpletorio xp̄s sanguineas guttas
 sudauit. de cruce depositus in monumē
 to clausus fuit. resurgēs clausis ianuis
 ad discipulos intrauit. ¶ Tertio v̄gila
 uit quātū ad deū p̄ cōtēplationē. Et quia
 v̄gilauit. ideo deū inuenire meruit. iu
 xta illud Prover. viij. Qui mane v̄gi
 lauerint ad me inuenient me. Meruit
 quidē inuenire xp̄m: sp̄m sanctū: beatā
 virginē: & angelos. Ch̄istū quidēz inue
 nit in peregrini specie & in visibili carne
 Sp̄m sanctū inuenit in colūna ignis:
 & in specie colūbe super caput eius ma
 nentis. Beatam virginē inuenit sibi re
 uerendam in angeloz iubilatione. quā
 do audite sunt voces angeloz sibi d̄scen
 tium: Regina celi zc. Et sibi pp̄tiam in
 pestis pp̄ulsatione quādo ad imaginem
 virginis turbulentia aeris fugit. & sere
 nitas mira remansit. Angelos multos i
 uenit. habuit quidē angelū orationes su
 as deo offerentes: vñ d̄ dixit ei angelus
 quē in forma pauperis susceperat. Et
 angelus dñi sum & dñs me misit ad te vt
 p̄tegam te & orōes tuas deo offerrā. Ha
 buit angelū eū cōtra oia aduersa defen
 dentem. Vñ cū Mauritiū impator ip̄z
 p̄sequeret angelus in monastico habitu
 cōtra ip̄m spatā enaginatā vibrauit. & sic
 a persecutione cessauit. Habuit angelus
 sibi in oibus obsequentes. Nam cum in

die pasche apud sanctas Mariā maio
 rem missas celebraret & pax dñi p̄nūcia
 ret. angelus dñi alta voce sibi respōdit.
 Et cū sp̄u tuo. vñ in illa die papa in d̄
 cta ecclesia celebrat: & cum pax dñi d̄scit
 sibi minime respondetur in illius mira
 culi testimoniū.

¶ Sermo. xcv. ¶ De sancto benedicto
 abbate. Sermo primus.

Dilectus deo et
 hoibus cuius memoria ī be
 nedictōe est. Eccle. xlv. Ma
 gnū p̄conū est a deo diligi: ab homibus
 amari: & in memoria haberi. Ab his tri
 bus p̄conijs sanctus b̄ndictus in ver
 bis p̄missis cōmendat. ¶ Fuit enim a
 deo dilectus: ab hoibus amatus: & omni
 memoria dignus. ¶ Dilectus eim a deo
 fuit: q̄ deuote incepit: deuotius vixit: &
 deuotissime finiuit. ¶ Incepit quidēz a
 puritate. Sic. Etatē qdē moribus trāhēs
 nulli aīum suū voluptati dedit. & iō me
 rnit diuine visionis claritatē. Matt. v.
 Beati mūdo corde: qm̄ ipsi deū v̄dēbūt
 incepit a paupertate. Sic. Despectus studī
 is: relicta domo: rebusq; patris: sancte
 p̄uersatiōis habitū quehuit. Et iō meru
 it iudiciali potestatez. Job. xxxvi. Ju
 diciū pauperibus tribuit. incepit ab
 humilitate. Grego. Plus appetebat ma
 la mundi p̄peti q̄ laudes. Plus p̄ deo
 laboribus fatigari q̄ fauoribus extolli.
 Et ideo meruit celestē sublimitatē. Luc.
 xiiij. Qui se huuiliat exaltabit. incepit
 a cōpassione. Greg. Benedictus religio
 sus & plus puer cū nutricē suāz flere cō
 sp̄ceret eius dolori cōpassus est. Et ideo
 meruit diuinam miserationē. Matt. v.
 Beati misericordes: qm̄ ipsi misericordi
 am cōsequēf. Incepit a deuota orōne:
 q̄ capisteriū fractū deuota oratiōe sua
 reintegrauit. Et ideo meruit a deo ma
 gnaz fiducia & securitatez. Eccle. xxv.
 Oratio humilitantis se penetrat nubes &
 non descendet donec respiciat altissi
 mus. ¶ Secundo deuotius vixit. tota
 enim vita sua fuit in oratione. & ideo
 merebatur exaudiri. Eccle. iij. In oratio
 ne dierum exaudietur. fuit in lectioe
 Et ideo merebatur sapientia diuina

De scō benedicto abbate

impleri. i. Tsmo. iij. Attende tibi & do-
ctrine tue &c. Sicut i contemplatiōe. & ideo
merebat celestibus reuelatiōibus adim-
pleri. ps. Reuela oculos meos & confi-
derabo mirabilia de lege tua. Sicut i effi-
caci locutiōe. Et ideo merebat ab audi-
toribus exaudiri Breg. Dū. n. sibi cibuz
deserebant corporis ab eius ore alimen-
ta deserebant vite. **Tertio** & vltimo
modo deuotissime finiuit. qd p̄p quat-
tuor signa. **Primo** qd monumentū si-
bi fecit. qd indicabit mouendi alacri-
tatem. Job. iij. Gaudent uehemēter euz
inuenierint sepulchz. **Secūdo** in ec-
clesiā conferri se fecit. vt. s. laudaret dei
bonitatē. ps. In medio ecclesie lauda-
bo te. Voluit qdem deo gratias referre
& de eo qd in vita ipsum p̄seruauerat. &
de eo qd ip̄s ad se vocauerat. & de deo. s.
qd eterna gliam p̄miserat. Gratiaz eim
actio est de p̄teritis p̄sentibus & futuris
Lassianus. Gratiaz actōes quis agit cū
p̄terita bñficia recollit. cū p̄sentia conspi-
cit quanta deus p̄parauit hīs qd eū disti-
gunt. **Tertio** corpus & sanguinez xpi
suscepit vt se muniret p̄tra demonū ma-
lignitatē qd aiabus insidiant. ps. In via
hac qua ambulabā absconderūt lique-
um mīhi. Job. xvij. Done me dñe iuxta
te & cuius vis manus pugnet p̄tra me.
Quarto erectus inter manus disci-
puloz vitā finiuit. Quidā. n. mortūtur
iacentes qd a bonis opibus vacauerunt
Quidā p̄strati qd p̄ peccatū conuerunt.
Quidā claudī qd fidē sine opib⁹ habue-
runt. Quidā ab infirmitate sanati qui
post peccatū ad p̄niam redierunt. Qui-
dam erecti sicut viri sancti qui a pecca-
to liberati sunt bonis opibus pleni & i-
tentōe recit. Istam quadruplicē differē-
tiam tāgit ap̄s Heb. xij. Remissas ma-
nus & genua soluta erigite & gressus re-
ctos facite pedibus vestris vt n̄ claudī-
cans quis erret magis aut sanct. **Se-
cundo** fuit ab hoībus amatus. & hoc p̄-
pter multa bñficia & miracula que inf̄
eos fecit. Quoz quedā fecit quantū ad
semetipm. Mira enim virtus de illo ext-
bat. s. ab oculis suis quādo ligatū vidit
ab hostibus mox a vinculis est solutus
Mira a māibus suis qd vas i quo erat

potus venenatus signo crucis cōfregit
Mira ab ore eius. s. quādo dixit monia-
libus que linguā suam non cohibebant
excōico eas. mira a corde suo qd absētia
vt p̄sentia cognoscebat. Quedā opatus
est q̄rum ad mundū minorē. i. hominē.
Quosdā enim iuuit in vita a diabolsca
tentatiōe sicut monachū qd in oratiōe sta-
renō poterat. Quosdā vero i morte dia-
bolica opp̄essione sicut monachū quez
diabolus a ruina parietis opp̄resserat.
Quosdā post mortē sicut monachū qui
ad parentes v̄sitādos sine bñdictione
fuerat. Quedā vero opatus ē in maiori
mundo. s. in celo quādo animā sororis i
specie colūbe ascendente vidit. In pur-
gatorio sicut quādo p̄ montalibus de-
functis orauit. In aere sicut quādo lucē
celestem aspexit. In aqua sicut quādo
puez placidū liberauit. In terra sicut
quādo aquā de terra p̄duxit. In igne si-
cut quādo ignem fantasticum extinxit.
Tertio erat omni memoria dignus.
Lz enim a nobis recesserit corporaliter
nobiscum tamen quadrupl̄ remansit.
Primo quo ad odorem sue fame. Si-
cut enim post poma odorifera. post spe-
cies aromaticas remanet odor ipsaz sic
post mortem sanctorū remanet nobiscus
odor virtutū. Job. ix. Dies mei transie-
runt sicut naues poma portates. **Se-
cundo** quantū ad dulcedinē sue doctrine
Sicut enīz apis postquā d̄ aluuario auo-
lat nobis fauos mellis relinquit. sic san-
ctus bñdictus de corpore recedens do-
ctrinam mellisua mundo dimisit. Ecc.
xi. Breuis in volatilibus apis. & initiuz
dulcoris h̄z fructus eius. Sanctus enim
benedictus fuit apis ratōe virginitatis
Sicut breuis. & hoc ratōe humilitatis. Et
fuit volatile ratōe celestis p̄uersatiōis.
Et habuit dulce fructū ratōe mellisue
p̄dicatiōis. **Tertio** quantū ad lucē sue
regule. Sicut enim sol occumbens di-
mittit nobis lucē in luna & luna nos il-
luminat. sic beatus bñdictus occubens
post mortem corporis dimisit nobis lu-
nam. i. salutarem regulā que illuminat
religionē monasticā. Luna tamē non lu-
cet quādo terra interponit. qd ordo mo-
nasticus multū tenebat quādo terrena

cupiditate aspergit. Quarto quatuor
ad calorem charitatis succense. Sicut. n.
ignis in clibano vel fornace extinctus
remanet in suo calore sic beatus benedi-
ctus qui habuit ignita eloquia. successa
desideria et feruentia opa. In xpo enim
p mortem corporis extinctio remansit p
etis calorem in mundo. Ecc. i. Senille q
si aspectus eris candentis. Ipe enim fuit
scintilla inquantum habuit subtilia et cele-
stia desideria. Et fuit es inquantum huius
sonora et inflammativa verba. Et fuit ca-
dens inquantum habuit feruentia opa.

Sermo. xvi. De eodem sermo. ij.

Benedictus i filijs as-
ser. Sic
placens fratribus suis. tigit
in oleo pedem suum. Ferrus et
es calcamentum eius. Sicut dies iuuetu-
tis tue. sic et senectus tua. Deut. xxxij.
Sanctus benedictus re et nomine. Be-
nedictus multas benedictiones habuit. q
in verbis predictis notant. Prima con-
sistit in dei habitate cum dicit. Asser q
interpretat atrium. Et dicit atrium a tri-
bus. Ipe enim atrium erat q tota triu-
tas in eo habitauit. s. pater dando sibi
potentiam in hostium expugnatione. Uicit. n.
diabolum. carne. et mundum. Diabolus
ipm voluit vincere p impatientiam quan-
do tintinnabulum fregit. sed vinci non po-
tuit q in dei seruitio pseueravit. Ecc. x.
Si sps potestate habens ascenderit su-
per te locum tuum ne dimiseris. Ipm vo-
luit allicere p cupiditatem quando gra-
uem tentationem sibi imisit. sed allici non
potuit q inter spinas et vepres se piccit
Ecc. xi. Malitia unius hore obliuionez
facit luxurie magne. Et ipsum voluit
decipere p fraudulentiam sicut quando i
forma medici sibi appuit asserens se vel-
le pottonare fratres. sed ipe diabolus d-
ceptus est q monachum quem inuaserat
in mamilla percussit et sic diabolus fugit.
Prover xxi. Mulcato pestilentie sapien-
tior erit paruulus. Ipm voluit deterre-
re p horribilem formam q sibi teterrimus
appebat et in ipm inflammatibus oculis et stri-
dentibus obuiabat. sed ipm deterrere non
poterat q. s. scuto punitus erat. Eph.
vi. In oibus scutum sumentes fidel et.

Secundo vicit carne. Nam cum quedam
avis que merula dicit ante eius faciem
volitaret. magna carnis cupiditas e-
in eum secuta. sed tamen ipam tentationem
p tria deuicit. s. p crucis impressionem. Eze.
ix. Signa thau. sup frontes viroium ge-
mentium et. Per deuota orationem et inten-
tionem. Sap. viij. Ut sciam quomodo aliter non
possem esse retinens nisi deus dederit et.
Per carnis macerationem q mox se nu-
dam inter spinas et vepres se prastravit.
et sic p vulnus corporis sanauit vulnus
mentis. Tertio vicit mundum. et quantum
ad diuitias quomodo omnia contempsit et in he-
remum nudus aufugit. Et quantum ad de-
litias q in Bregio. a pueritia cor senile
gessit et nulli voluptati animam dedit. Et
quantum ad honores q cum p miraculum
de capisterio in multo honore haberet
inde latebre fugit. Secundo filius in eo
habitauit dando sibi sapientiam in secreto-
rum cognitione. Ipe enim cognouit ab-
sentia preterita et presentia et futura. Absentia
preterita sicut p in monachis quos ex-
tra monasterium comedisse cognouit. Co-
gnouit futura contingentia sicut obitum suum
casum rome. Cognouit occulta presentia
sicut p in monacho sibi seruiente de sup-
bia tentato. Et sic patet q fuit propheta
de preterito. de futuro. et de presenti occulto
Tertio sps sanctus habitauit in eo
dando gratiam in sui institutione. Dedit na-
q sibi gratiam recipientem p qua de mundo
exiens deuote incepit. pfectam quam
seruenter persecutus erat. Et pfectam q ad
summum contemplationis gradum peruenit. Istud
significat in via quam fecerunt filii israel.
q de egipto exeuntes in desertum venerunt
de deserto in terram promissionis in qua fru-
ctus terre primo comederunt. Deinde p-
uenerunt in hierusalem. Sanctus benedi-
ctus de mundo tenebroso venit ad deser-
tum penitentiae. Et de deserto penitentiae peruenit
ad gustum celestis gratiae. Et de gustu gratiae
peruenit ad contemplationem visionis diuine.
Secunda benedictio consistit in filiorum propaga-
tione. cum dicit. Benedicis in filiis. Ipe
n. p suam predicationem et regulam multos fili-
os generauit. Generatos talibus sub-
sidijs enutrit. Enutritos ad pmonitiones
et abbatias promouit. sed modo pot con-

De sancto benedicto abbate

queri Isa. i. Filios enutrit et exaltauit. Ipsi autem spreuerunt me. Facti sunt ei de generes filij. quia regulares obseruantias contemnunt et prelatibus et abbatibus intendunt. Temporalia indebita presumunt. non dei honorem sed proprium fauorem attendunt. Tertia benedictio consistit in regulari institutione quod notat cum dicitur. Placens fratribus suis. In sua enim regula posuit ea que deo et hominibus placet. Ecclesi. xxv. in tribus beneplacitum est spiritui meo que sunt probata coram deo et hominibus. Concordia fratrum. amor proximorum. et uir et mulier sibi bene sentientes. Ex illa enim regula docent monachi ut inter eos sit concordia mutua. ideo dicitur. Concordia fratrum quantum ad prelatos sit obedientia deuota ideo dicitur. Uir et mulier sibi bene sentientes. tunc enim prelati qui per uirum et subditum qui per mulierem intelligit bene sibi sentientes quantum prelati sapienter regit et subditus humiliter obedat. Et sic quantum ad homines charitas diffusa. ideo dicitur. Amor proximorum Roma. v. Charitas dei diffusa est in cordibus etc. Quarta benedictio consistit in dulci deuotione quod notat cum dicitur. Tingat in oleo pedem suum. Tingere est modicum quod accipere. In propria uita sanctus benedictus et alij sancti tingunt memoriam in sanguine per dominice passionis recordationem per. Intingat pes tuus in sanguine. Tingunt intellectum in oleo quod est sumentum luminis per aliqualem de deo cognitionem sicut dicitur hic. Tingat in oleo pedem suum. Tingunt affectum in melle per aliqualem deuotionem quod significatum est. i. Reg. xliij. in Ionatha que sanitatem uirge in fauam mellis intinxit. In futuro autem non erit tinctio. sed immersio et natatio et inebriatio. Tunc enim sancti mergentur in abyssum ineffabilis charitatis. Isa. xlvij. implebit dominus spiritum deo uobis animam tuam. Tunc natabunt in pelagus deuotionis et meliflue suauitatis. Isa. xl. Tunc uidebis et affluet etc. Tunc inebriabuntur in cellario infinite charitatis Inebriabuntur ab uertate domus tue Quarta benedictio consistit in presentis conseruatione quod notat cum dicitur. Ferrus et es calcamentum eius. lucerna extinguitur. aut per negligentiam aut nimiam abundantiam aut per nimiam penuriam. Deuotionem autem

mentis quodam patunt ex sola negligentia sicut uirgines fatue. quidam ex nimia abundantia. ps. Prodit quasi ex adipe iniquitas eorum. quodam ex aduersitate illata. Eccl. xxi. Cor fatum quasi uas fractum omnem sapientiam non tenebit. Sed beatus benedictus fuit calcatus s. i. expeditus ad ambulandum ne torpescat per negligentiam. Et ideo dicitur calcamentum eius. Fuit etiam calcatus ere ne marcesceret per prosperitatem nimiam. fuit calcatus ferro ut sit firmus contra aduersitatem illatam. Et ideo dicitur ferrum et es calcamentum eius. Sexta benedictio consistit in felici presumptione quod notat cum dicitur. Bles iuuentutis tue ita et senectus tua. Iuuentus est eras fortitudinis alacritatis et caloris. Fuit enim sanctus benedictus talis in senectute qualis in iuuentute quia semper seuerauit in eadem fortitudine operis. ps. Fortitudinem meam ad te custodiam in eadem alacritate uertitatis. Prouer. xvij. Alius gaudens etate florida fecit fuit in eodem calore amoris. La. vij. fortis est ut mors dilectio dura sicut infernus emulatio.

Sermo. xcvij. De eodem sermo. liij.

Egredere ^{de domo tua} ^{et de cognatione tua} et de domo patris tui et ueni in terram quam monstrauero tibi. Factusque te in gentem magnam et benedicam tibi et magnificabo nomen tuum et sisque benedictus. Gen. xij. Possunt hec uerba que locutus est dominus ad abraam peruenire beato benedicto et cuiuslibet religioso in quibus dominus quilibet nostrum ad tria hortatur. Primo ad mundi contemptum cum dicitur. Egredere de terra tua etc. ubi ostenditur quod debemus contemnere mundum quantum ad tria. scilicet quantum ad terrenam possessionem cum dicitur. Egredere de terra tua etc. ut nihil terrenum possideas. Ezech. xliij. Possessiones non dabitis eis in israel. Ego enim dominus possessio eorum quantum ad carnalem affectionem cum dicitur. Et de cognatione tua. ut scilicet parentes tuos carnaliter non nimis diligas. Mat. x. Qui amat patrem et matrem plus quam me. non est me dignus. Aug. Almadus est generator sed propter onedus est creator quantum ad corporalem habitatem cum dicitur. Et de domo patris tui. scilicet in eadem domo non maneat. quia sicut

dicis Michā. vij. Inimici hominis do-
 mestici eius. Ab his oibus debemus exi-
 re et corpore et mente et quersatōe. Hoc si-
 gnificatū est Gene. xix. vbi dicit q̄ ange-
 li Loth extra sodomā. posuerūt p̄cipien-
 tes ne post tergum respiceret et ne circa
 regionē maneret. In hoc q̄ eū duxerūt
 de sodomā. dat̄ intelligi q̄ religiosus n̄
 dz manere cū mundanis et corporalit. In
 hoc q̄ angeli p̄ceperunt ne post tergum
 respiceret. dat̄ intelligi q̄ nō dz redire
 ad mundū mentaliter. In hoc q̄ dicit
 q̄ nō stet in omni loco circa regionē dat̄
 intelligi q̄ nō dz stare in mundo et mor-
 taliter. i. q̄ religiosi nō debent h̄re mo-
 res mundanos. Regio aut̄ vicina ē pec-
 cato vetusta ipsa quersatio que ostendit
 in verbis lasciuus in gestibus et motibus
 vanis. C̄ Secūdo dñs hortat̄ ad religio-
 nis ingressum. cum dicit. Et veni in ter-
 ram quā monstrauero tibi. Terra optia
 est religio sacra. Secūdu aut̄ v̄rgl̄tuz
 in georgijs libro. i. terra bona trib̄ mo-
 dis cognoscit. Primo modo p̄ nigredi-
 nem. q̄ nigredo terre bonitatē attestat.
 Secūdo p̄ dulcedinē q̄ sapor dulcis et n̄
 amarus bonitatē indicat. Tertio p̄ sus-
 fosiōnē q̄ quādo effodit et postea replet̄
 si p̄ aliqd̄ tps̄ sup̄abundauerit est optia.
 Si defecerit est mala. Si equata fuerit ē
 bona. C̄ Terra primo cognoscit quādo
 est nigra p̄ abiectōem et asperitatem. Reli-
 gio igif̄ tūc est bona quādo est nigra per
 asperitatē. Boni eniz religiosi denigrat̄
 se p̄ humilitatē exterius sed dealbant se
 interius p̄ puritatē. Lanti. i. Nigra sum
 sed formosa. C̄ Secūdo quādo ē dulcis
 p̄ deuotōem seu deuotōis suauitatē. In
 deserto eniz p̄nie et nō in egipto mundi
 dat̄ māna celeste. i. deuotio sp̄ualis Osee
 ij. Bucā eam in solitudine et loquar ad
 cor eius. C̄ Tertio cognoscit p̄ suffosio-
 nem et repletōem. Illi enim q̄ seruant p̄-
 cepta sunt bona terra q̄ quātū peccave-
 runt t̄m̄ deo satisfaciunt. Roma. vi. Sic
 exhibuistis mēbra vestra seruire inun-
 ditie zc. Illi qui sup̄egrotant p̄silia sūt
 optima terra. Luc. x. Quicūqz sup̄egro-
 taueris ego cū rediero reddā tibi. Illi q̄
 deficiunt ab utroqz sunt reprobā terra.
 Hebre. vi. Proferens aut̄ spinas et tribu

los reprobā est. Et signāter dicit quā mō-
 strauero tibi. cū enim in religione sunt
 tria subālia. s. votū obediētie paup̄ta-
 tis et p̄tinētie. xps̄ ista tria nobis mōstra-
 uit verbo cum dixit Luce. ix. Si qs̄ vult
 post me venire abneget semetip̄m. Ecce
 renūciatio pp̄rie volūtatis et tollat cru-
 cem suā. Ecce mortificatio carnalis vo-
 luptatis. Et sequat̄ me. s. paup̄em. Ecce
 p̄positū paup̄tatis Ostendit et exemplo
 q̄ v̄rginitate floruit paup̄tatem elegit et
 patri in oibus obediuit. C̄ Tertio p̄dit
 religionis fructū qui quadruplex ē. pri-
 mus est magna in p̄sonis dilatatio cum
 dicit. Faciāqz te in gentem magnā. In
 religionibus est quadruplex differētia
 p̄sonarū que significat̄ zachi. vi. Per qua-
 drigas equorū ibi sunt p̄templatiui cele-
 stibus desiderijs flagrātes. Isti sunt equi
 rubei. ibi sunt actiui v̄rtutum varietate
 pollentes. ibi equi varij. Ibi sunt v̄rgl̄-
 nes puritate pollentes. Isti sunt equi al-
 bi. ibi sunt p̄tinētes se p̄ opera penitētie
 macerantes. Isti sunt equi nigri. C̄ Se-
 cūdu fructus est celestis gr̄e b̄ndictio
 cū d̄. Et b̄ndicam tibi. Notandū aut̄ q̄
 Jacob in deserto triplicē b̄ndictōem ob-
 tinuit ab angelo. C̄ Una est q̄ nervus se-
 moris emanescuit. i. p̄cupiscētia debili-
 tata fuit. C̄ Secūda q̄ nomen mutauit
 i. israel q̄ interpretat̄ vir videns deū. Ter-
 tia p̄tra deuz fortis fuit. vnde dixit ei an-
 gelus p̄tra deū fortis fuisti. Ista triplex
 benedictio in deserto penitētie obtine-
 tur. s. carnis incorruptio. Deut. xxxij.
 Benedictio illius qui apparuit in rubo
 venit super caput ioseph. Rubus qui nō
 comburitur est castitas que a cōcupiscē-
 tia non superat. Celestiu contemplatio
 Ben. xxxvij. In pinguedine terre et i rore
 cel̄i desuper erit benedictio tua et deuo-
 ta oratio que deum vincit. Osee. xij. In-
 ualuit Jacob ad angelum et confortat̄
 est. fleuit et rogauit eum. C̄ Tertius fru-
 ctus est nominis exaltatio cum dicitur.
 Et magnificabo nomen tuum. Nomen
 sancti benedicti et aliorum sanctorū ma-
 gnificatum est. C̄ Primo q̄ semp est co-
 ram oculis diuine maiestatis. ps̄. Hono-
 rabile nomen eorū eorū ip̄o. C̄ Secūdo q̄
 in honore habetur ab angelis. Luce. xv.

De annūciatōe beate marie.

Gaudiū ē angelis sup vno p̄ctore penitētiā agente: multo fortius sup vno iusto deo seruiēte. **Tertio** q̄ scriptum ē Luce. x. Gaudete q̄ noīa vestra scripta sūt in celis. **Quarto** q̄ honorat ab oībus populis ab oībus ecclesijs & i oībus seculis. Unde cantat ecclesia & ē sumptū Ecclē. xliij. Sapiam sanctorū narrat oēs ppli & laudē eorū nūciat oīs ecclesia. noīa autē eorū viuēt in seculis scilicet. **Quartus** fructus ē eterna remuneratio: cū dī. Erisq̄ benedict⁹. est autē bñdictus illa quadruplici bñdictōe de q̄ dī. Beñ. xlix. Benedictōibus celi desuper: abyssi facēt is deo: suz: vberū & vulue. habent eim scī beatitudinē a superior: respiciēdo dei faciē gloriosaz. ista ē bñdictio celi desuper. hñt ab inferior: respiciēdo iustissimā dei vindictā. ista ē bñdictio abyssi. hñt ab iteriori quēredō se ad suā p̄sciaz. ista ē bñdictio vberū. p̄scia ē enīz mānilla q̄ cetas vtutes nutrit: hñt ab exteriori possidētes societate secundā. ista ē bñdictio vulue. dō eis tūc valō secundus erit: q̄ magnā filioz mltitudiez gñabit. Sermo. xcviij. **De annūciatōe bñe marie virginis sermo primus.**

Rorate celi desuper & nubes pluant iustū: aperiat terra & germinet saluatorē. **Ysa. xlv.** p̄nt eē hec verba antiquorū scōrū patrū desiderantiū xpī aduētus. **In** quib⁹ verbis tria petūt a sancta trinitate. **Primo** petūt dñice incarnatōis mysteriū: cū dicūt. rorate celi desuper. vbi duo sunt vidēda. scz quare deus dicat celū. Et quare xpī incarnatio rori assimilē. **Deus** autē dī celum. s. empīreū. q̄ id celū ē luci forme: immobile: & capacitatis imēse. Sic deus hz totalē claritatē. i. Jo. i. Deus lux ē. & tenebre nō sunt in eo vllē. hz immobilem stabilitatē. **Jaco. i.** Apud quē nō ē trāsmutatio tē. hz imensaz capacitates. **Sap. viij.** Qui capit oēs spūs intelligibiles. **Assimilaf** autē incarnatio xpī rori: quia scilicet ros generat in medio aeris. i. interstitio a temperato calido: & tēperato frigido. **Tria** namqz interstitia sunt scz celus. mundus. & infernus. **Hic** igit ros idest xpī incarnatio nō est facta in su-

periori interstitio. i. celo: quia naturam angelicā nō apprehēdit nec in infimo. idest in inferno: q̄ demones nō redeunt sed ē facta in medio. s. in ipō mūdo: q̄ nature humane se vniuit. **Gal. iij.** Deus filius misit natus ex muliere: factū sub lege. Et ista redēptio facta ē ex calido & frigido. **Duo** n. sunt que mouerūt dñm vt homo fieret. vnus ex parte sui. s. magnitudo charitatis que fuit quasi calor **Roma. v.** Lōmēdat deus charitatē suā in nobis &c. Aliud ex parte nostri. s. miseria generalis. **ps.** Propter miseriaz & gemitū pauperū nūc exurgā dicit dñs. **In** hoc tamē deficit similitudo q̄ ibi est temperatū calidū & temperatū frigidū. **Hic** autē ē nimis calor amoris. **Eph. ij.** Deus qui diues est in misericordia propter nimisā charitatem suam qua dilexit nos &c. Et nimisū frigus languor. **ps.** Omnes declinauerūt. **Secūdo** sancti patres petūt ab angelis virginē salutatoris preconitū: cum dī. Et nubes pluant iustū. **Tunc** eim nubes iustū pluit qm̄ **Gabriel** christus virginē nūciavit. **Hic** autē duo vidēda sunt. scz quare angeli dicunt nubes: & quare christi incarnatio pluit assimilaf. **De** cū autē nubes quia sūt thronus dei in quibus sedet & quiescit. **Juxta** illud **Ecclē. xliij.** Thronus meus in colūna nubis. **Dicitur** autē **Apoca. iij.** q̄ de throno procedebāt fulgura. voces. & tonitrua. **Nam** s̄z dionysius triplex est officiū angelorū scilicet illuminare. purgare. & perficere. **Ab** aliis ergo thronis procedūt fulgura & corruscatōes quādo illumināt nostras intellectiua. **ps.** Illuxerūt corruscatōes tue orbi terre. **Procedunt** tonitrua qm̄ per cōminatōes & terrores purgant nostras affectiua. **Nam** sicut dicit **Ecclē. i.** Timor domini expellit peccatū. **Procedūt** voces idest inspiratōes per quas perficiunt nostras operationes. **Zacha. i.** Angelus qui loquebatur in me verba bona & verbo cōsolatoria. **Assimilaf** autē incarnatio xpī pluit. **Pluua** tribus mōis generatur scilicet virtute caloris attrahētis. virtute vaporis ascēdētis. & virtute venti colligētis. **Vēti** eim volātes supra mare multuz humorem

sepe colligunt: & secus ad aerez attrahētes in pluuiā dissolunt. Istaz autē pluuiam substantiales his tribus mōis generataz fuisse ostendit gabriel in triplici loquuntōe cuz virgine. Primo nāqz ostendit ipsaz esse generatā virtute caloris attrahētis: cum dixit. Ave grā plena. Gratia enī dei ē amor dei. Amor autē est ignis. Juxta illud Luce. xij. Ignē veni mittere in terras &c. Si igit virgo fuit plena gratia & amore dei: fuit plena igne & calore. Et virtute istius caloris diuinuz fontē ad se attraxit. & istam celestem generauit. ps. Descēdet sicut pluuiā in vellus. Secūdo ostēdit gabriel istam pluuiā generadā virtute vaporis cuz dixit. Ecce concipies & paries filiu &c. Silius autē dei est vapor dei. iuxta illud Sap. viij. Vapor ē virtutis di &c. Iste igitur vapor dei infra viscera virginis sine sui incisione siue apertōe se occultauit iuxta illud Eccl. xxij. Quasi libanus non incisus vaporauit habitaculū meaz &c. i. qui in me per carnem assumptaz habitauit. Et iste vapor iter viscera virginis occultatus in pluuiā se diffudit: quādo munduz famelicuz satiāuit. ps. Pluit illis māna ad manducandū. Tertio ostēdit gabriel hāc pluuiā generadā virtute venti colligentis cum dixit. Spūs sanctus supueniet in te. Spūs est ventus. Juxta illud Jo. iij. Spiritus vbi vult spirat. Iste autē ventus flans in maria. i. in corde virginis marie humores virginis collegit & corpus christi formauit quō salutare pluuiā generauit: qui totuz mundū fructificare fecit. dicit autē Jaco. v. Non pluit annos tres & mēses sex. Anni tres sūt tria tempora que precesserant scz nature culpe. & legis scripte. Et in his pluuiā benedictōis non venit. quartum autē est tempus gratie. Et in isto etiā non venit ad mēses sex. In isto autē mēse sexto missus est angelus gabriel a deo &c. Tunc enī pluuiā descendit & salutare fructuz producit. Tertio sancti p̄sperit a virgine deuotuz consensus: cum dixit. Aperiat terra. vbi duo videnda sunt scz quare virgo dicat terra & qualiter se aperuit: & saluatores generauit.

¶ Dicit autē terra: quia sicut dicit Augu. de trinitate. Bona terra est in altitudine montiu. temperamēto collū. plantie campoz. Sic & ipsa fuit alta per celestiu contēplationē. Eccl. xxij. Ego in altissimis habito: fuit temperata per discretionez. Lulus discretio apparet. Luce. ij. Maria autē p̄seruabat oia verba hec. fuit plena per hūilē p̄uersationē quod patet qz licet deus cōceperit: tamē tribus mēsibus cuz helisabeth humiliter cōuersata fuit. vel terra dicit: qz terra exterius venustat plantis. interi⁹ datur innumertis thesauris. In intimo ē plena tormentis & sibi inferus esse phibetur. Sic & ipsa exterius fuit ornata venustate montiu. & interius fuit vitata thesauro virtutuz. in intimo cordis vulnerata doloribus tormentoz. iuxta illud Luce. ij. Tuā ipsius animā pertransibit gladius. Et p̄pter ista tria ipsa dicit Lati. i. Nigra sum sed formosa. Nigra sum p̄dolorē passidōis. sed formosa decore virtutis. sicut pellis salomonis fulgore scz cōuersationis. Ille enī pelles erat vmbatrice. ¶ Et ista terra se aperuit & saluatores generauit. Aperuit quidē animuz suuz ad p̄sentendū quez cōsensuz requirebat sponsus dicēs. Cant. v. Spe ri mihi soror mea. Bernar. super Cant. Surge curre aperi. Surge per fidē. curre per deuotionē. aperi per p̄sensionē. Aperuit enī vteruz suū ad p̄cipiēdum. hec est enī illa porta de qua dicit Ezech. xliij. Que fuit clausa omni viro sed aperta domino. Aperuit os suuz ad benedicēdū: quādo dixit. Magnificat aīa mea dñm. ps. Aperi os tuū & implebo illud. Aperuit sinuz suū ad miserēdum Zacha. xi. Aperi libane portas tuas. Libanus interpretat candidatio. Et significat beatā martāz que fuit candida. & habet tres portas. s. potentie. sapētie. & misericordie. Quidāz. n. peccant per infirmitatez. istis aperit portas potētie dando eis virtutez resistēdi. Quidāz per ignorantia illis aperit portas sapētie dando eis lumē cognoscēdi. Quidāz per certāz malitiāz: & illis aperit portas misericordie dādo eis gratiā penitēdi. Aperi manus suas ad largiēdū. Pro-

De annūciatōe beate marie

uer. vlt. **M**anus suā aperuit iopi. i. xpo pauperi p sex opera misericordie. vnde dicit Ber. Beata vrgo vel filius in vtero suscepit nudum carne vel et panis operuit. esurientē pavit. sitiētes lacte potavit. infirmū per infantia nō soluz visita vit: sed et oia humana sibi exhibuit. in carcere posito et crucis patibulo ligatū visitavit. Etus sepulture interfuit. Ape ruit cor suū ad subueniēdū. q: misericor dia sua subuenit vniuersis. s. bonis: ma lis: viuis et defunctis. vnde cantat eccle sia. **M**aria mater grē mater misericor die et. Aperit quidē bonis impetrando grām. vnde dicit. **M**aria mater gratie et. Aperit malis obtinēdo remissionē et mi sericordiaz. **U**n dicit. **M**ater misericordie et. Aperit viuis eos ab demonū insidijs ptegēdo. vnde dicit. **T**u nos ab hoste pro tege. Aperuit mortuis eos ad gloriā de ducēdo. Unde dicitur. **I**n hora mortis suscipe et.

Sermo. xcix. **E**t Be annūciatōe beate marie vrginis sermo. ij.

Visitasti terrā et inebria sti eas et. multi plicasti locupletare eas. ps. **B**onus hūanū p xpi redētio nez redēptū. recolēs xpi redēptōem seu redēptōis sue beneficiū deo regratias. et dicit visitasti terrā et. **I**n quibus ver bis ponūtur quatuor persone q ad xpi i carnatōem cooperant. **P**rimo ponit psona angeli qui ipam salutando visita uit cum dicit. **V**isitasti. s. per angelū. et iste coopatus ē ad xpi incarnatōez p modū salutādi. nūctādi. p mēdādi. et inducen di. **I**stud ē quadruplex officū panym phi. s. sponsaz ex pre sponsi salutare. vo luntatem sponsi sibi aperire. spōsū ml tipliciter comēdare. et ipsaz sponsaz ad p sentiēdū inducere. **I**pse igit p rō vir ginē salutauit. cū dixit. **A**ue maria grā plena. voluntatez sponsi sibi insinuauit cum ait. **E**cce p cipies et. **I**psuz spōsum multipliciter p mēdauit. cū ait. **H**ic erit magnus et. **I**pam ad p sentiēduz indu xit. cū ait. **S**pūs sanctus in te supuenter **A**cti dicat. non timeas p sentire. q: non p cipies humano semine: sed mystico spi ramine. **S**ecūdo ponit persona virgi

nis que saluatorem generauit. cum dicit. terra. **Q**ue quidem operata est ad chri sti incarnatōem per modū cōsentiēdis subministrādi. p fouēdi. et educādi. **I**psa quidē matrimonio spūali p sentit. cū di xit. **E**cce ancilla dñi. **E**t iō fuit legitima mater. quia in quolibet matrimonio cō sensus requirit. vt. s. aliqua mlter habeatur. **C**ōsensit aut animo. cū dixit. **M**a gnificat anima mea dñz. **C**ōsensit signo: cū dixit. **E**t exultauit spūs meus et. gau dū quidē qd erat in corde exultauit. s. extra saltauit exterius in facie. **C**ōsensit verbo: cū subdit. **Q**uia respexit humili tatē ancille sue. **E**t quādo dixit. **E**cce an cilla dñi. **S**ecūdo materā pueniēte subministravit. **I**psa cū materā pue nientē ad p ductōem plis ministravit. **I**ō dicit **H**iere. xxxi. **N**ouū faciet vñs sup terram. mulier eniz circūdabit virū. **N**ō circūdat qd est suuz p prium: nō quod ē alienuz. vrgo eniz puerū sola circūde dit. q: chisti caro tota sua propria fuit. **D**is eniz figura p ficit ex pluribus lineis q: corpus alioz pueroz formatur ex cō mxtione vtriusqz parentis. **I**n vrgine autem fuit circūdatio: q: circularis for ma tm vna linea claudis. q: corpus xpi formatū est ex sola carne virginis incor rupta. **I**llud ē quod ē circūdatum: ex omni parte est clausuz. **S**ola igit vrgo circūdat q: in p ceptōe et partu vrgo p mansit. **T**ertio in vtero nouem mensi bus et decimū attingens ipm fouit. et iō fuit vrgo et vera mater. **L**ocus. n. pue niens et dispositus matricis operat ad bonitatez plis. quasi prebēs fomētū ei dem. **B**eata igit vrgo maria locū pue niētez et nutrimentū pueniēs p ceptōi fet ū p buit. **E**t iō vera mater fuit. iō xps dixit **S**ap. vij. **B**ecē mēlibus coagulatus suz in sanguie. **Q**uarto ipm sollicitē edu cavit: et fuit studiosa mater. **N**ā ipm pā nō inuoluit in presepio reclinauit et fa scia cōstrinxit. et lacte pavit. **E**st autē lac sanguis scō i operibus coctus de mā millis trahēs albedinē et saporositatem. **S**anguis vrginis bñs igne spūs scī fuit excoctus. s. qñ ipsa i vtero scīncavit. **E**t quādo eam supuenit. **E**t sic lac eius ha buit albedinez: q: fuit vrgineum sapo

rositate: q; fuit a spū sancto deputatus: et ybertatē q; fuit de celo ministratū. iuxta illud. Sola virgo vberē lactabat de celo pleno. Tertio ponit persona spiritus scī qui ipsaz inebriauit. cū dī. Inebriasti eam. Qui quidē spūs scūs sū Jo. dama. Operatus ē ad christi icarnatōem. dando. s. matri sanctificatōis gratiaz. semini diuinitatis potētiaz receptiuam: et virgini potētiaz generatiuā. tria namq; erant olim impassibilia. et Unū q; aliqua mater sine peccato recipere. iō spūs sanctus eā in vtero scificans: et iō postmodū veniēs sibi dedit scificatiōis grām vt sine peccato cōcipere et parere. ps. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus. et Scdm impossibile erat vt femina intra suū corpus deus reciperet iō et spūs scūs sibi dedit verbi diuinitatis potētiaz receptiuaz. Apoca. xij. Signū magnū apparuit in celo: mulier amicta sole. Tunc enī sole amicta fuit qm deū in vtero suo cōcepit. et Tertium impossibile erat vt virgo generaret: iō spiritus scūs ei dedit virtutē generatiuaz: q; virgo cōcepit. virgo peperit iō assimilata apl. Eccle. xi. Breuis in volatilib; ē apis: inittū dulcoris h; fructus illi. ipa eim fuit apis: q; virginate ornata. Qu; s; Ambro. Dēs apes virgines sunt. Sūt breuis quia humilitate; p̄dita. Sūt volatilis: q; in celestibus eleuata. Sēcit fructus dulcoris: quia celestī ple secūdata. Quarto ponit persona filij qui ipam multipliciter locupletauit: dum ex ea carnem assumpsit: qd notat eū dī. Multiplicasti locupletare eaz. Assumpsit autē ipam carne; sine diuinitatis pollutōe. sine diuinitatis mutatōe. cum virginitatis cōseruatōe: et euz nostra saluatōe. ista quatuor tangit ecclesia dicens. Magnū hereditatis mysteriū templū dei factū est vterus nesciens virū. Ecce q; recipit carne; cum virginitatis cōseruatōe. Nō est pollutus ex ea carne; assumēs. Ecce quia recedit sine diuinitatis pollutōe. Mirabile mysteriū declarat hodie renouatur nature. Ecce q; recipit nostra saluatōe. Deus homo factus est. id qd fuit permāsit et quod nō erat assumpsit. Ecce q; recipit sine sua diuinitatis mu-

tatione. Assumpsit igit primo euz m̄is cōseruatōe: q; ipsaz illibatam seruauit. Huius exemplū ponit Bernar. dicens. Sicut sine corruptōe sui sidus emittit radios: sic absq; sua lesione virgo protulit filius. Nec syderis radius sui minuit claritate; nec virginis filius integritate;. Huius exemplū ponit Augu. in libro de fide ad Petrus dicens. Predicauit istuz visibiles soles radios suos per oēs feces spargere: et eos mūdos et sinceros seruare. Si ergo visibilia mūda visibilibus imundis cōiungi possunt et nō cōinquinari quāto magis inuisibilis veritas totuz hominē; sine sui cōaminatiōne assumpsit et euz nostra saluatōe. Naz sicut dicit Dama. Totuz me totuz assumpsit vt m̄hi toti salute; gratificet. Vere totuz sicut habetur in tertio sentētiaz. Euz quadruplex sit status hoīs. s. ante peccatuz. sub peccato. sub grā. et in gloria. Christus de primo assumpsit peccatū imunitatē. De scdo penalitātē. De tertio grē plenitudinē. De q̄rto nō posse peccare. Assumpsit sine sue diuinitatis mutatōe Huius exemplū ponit Augu. dicens. Non oportet verbū esse mutatum susceptōe hominis: sic nec mēbra veste induta mutantur quū illa susceptio ineffabiliter susceptum suscipiēt copulauerit.

Sermo.c.

De eodem sermo. iij.

Bredietur virga de radice iose. Et flos de radice eius ascendet. Et requiescet super eum spiritus dñi etc. Ysa. vi. Olig terra nre nature maledicta erat. q; tūc sp̄nas et tribulos germinabat. Nunc autem ē benedicta: q; bñdictā virgā protulit. et bñdictuz florē p̄duxit. Et iō de hoc pphetizans Ysaas dicit. Egrediet virga de radice iose etc. In quib; verbis ppha tria scribit. Primo virgā egredietē. i. de virgine nascentē. cū dī. Egrediet virga de radice etc. Dicit autē virgo virga triplē. cū de cā. et Prio q; fuit gracilis per humilitate;. Et quāuis gracilis fuit tamē plus q̄ septingentis annis post Ysaiaz fuit. Et quāuis fuit gracilis tamē maxī mū fructus portauit: quem celū et terra capere n̄ possūt: q; sufficit ad mūdi redē

De annūciatōe beate marie

ptionē et ad plenā angeloz et hoium re-
formatōez. Et fuit gracilis: in totū mun-
dū suo robore sustētauit. Nā in passione
xp̄i colūne mūdi. i. apli fuerūt concusse.
Ipsa autē tanq̄ colūna immobilis stetit: et
totus mūdus sup eā inixus fuit. ¶ Se-
cūdo dicit vīrga: q̄ fuit flexibilis p̄ pietatē
Lant. iij. Que ē ista q̄ ascēdit p̄ desertus
sicut vīrgula sumi etc. Ipsa. n. fuit vīrgu-
la: q̄ flexibilis p̄ pietatē. Et sumi: q̄ con-
cremata p̄ charitatē. Ex aromatis myr-
rhe: q̄ fugat dyabolicā tētatōez. Et thi-
ris: q̄ restrigit fluidas cogitatōez. Pul-
ueris pigmetarij: q̄ delectat virtutes et
p̄fortatōez. ¶ Tertio dicit vīrga: q̄ vti-
lis p̄ officioz multiplicatōez. Usus enī
virge aliquid est ad dñij ostēsiōē siue ad
p̄cussionē. aliquid ad regimē siue directio-
nē. aliquid ad sustētatōē. Ad istud q̄dru-
plex offm̄ siue vsus data est nobis vīrgo
maria. Unī ipsa dicit Eccl. xliij. Ego ma-
ter pulchre dilectōis etc. Data q̄dē est no-
bis tanq̄ m̄r ad dñandū. Unī dicit: Ego
m̄r etc. ps. Virgā virtutis tue emittet dñs
ex syon: dñare in medio inimicoz tuoz.
Data ē nobis ad defendēdū et p̄cutēdū
scz demones q̄bus ipsa ē valde terribilis
Id dicit m̄r timoris. Numeri. xxvij. Con-
surget vīrga de isrl: et p̄cutet duces mo-
ab. Data est nobis ad directōez. ideo dicit:
Mater agnitōis. Mich. vij. Pasce po-
pulu tuū in vīrga tua. Et p̄t̄ eē verbuz
patris ad filiū. Ac si dicat: Sicut pastor
dirigit gregē suū p̄ vīrgā suā: sic et tu pa-
sce et dirige pplm̄ tuū p̄ matrē tuā. Data
ē nobis ad sustētatōē. id dicit: Sācte spel
ps. Virga tua et bacculus etc. Ipsa enī
est vīrga inq̄tū demones p̄cutit: et baccu-
lus inq̄tū debiles sustētat et regit. ¶ Se-
cūdo p̄pheta describit florē ascēdentes
cū dicit: Et flos de radice eius ascēdet. Et
cū deberet dici p̄ueniētius ut videt: ascē-
det de vīrga. dixit: ascēdet de radice ut
ostēdat hoc factū esse p̄ dei infinitā chari-
tatē: q̄ tessē incēditū iterp̄retat ut ostēdat
in xp̄o nature humane veritatē: q̄ inde
sūpta est caro floris. vñ traxit originē ca-
ro radice. ¶ Bicus autē xp̄s flos p̄pter
tres rōnes. ¶ Primo p̄ generatōez. Flos
nāq̄ generat a calore solis et infusione ro-
ris et sine aptōe arboris. Sic ad p̄ceptōz

xp̄i calor spūs sancti se infudit et ipsaz in
carnationē fecit. Ros diuine gr̄e supue-
nit: q̄ vīrgini obūbrauit. nulla aptōez
ptulit: scz vīrgo p̄cepit. ¶ Secūdo significa-
tur xp̄s per florē quātū ad odoratōez.
Hic enī odorē patrē afficiētē: et q̄tū ad
hoc ē filis odorū sacrificij. Gen. viij. Odo-
ratus est dñs odorē suauitatis etc. Odo-
res demones expellētes. Et q̄tū ad hoc
est filis odorū myrrhe q̄ expellit vermes.
Eccle. xliij. Quasi myrrha electa dedit
suauitatē odoris. Odorē hoīem a putre-
dine peccati p̄seruantes. Et q̄tū ad hoc
est filis odorū balsami. Ibidē: Quasi bal-
samū nō mixtū odor meus. Odorē nūq̄
deficiētē. Flos q̄dē auulsus: attrit⁹ are-
factus: odorē suū nō p̄dit. Sic et xp̄s fuit
auulsus in morte. Isa. liij. Quasi eis ab-
scisus est de terra viuentiū. Arefact⁹ in
cruce. ps. Aruit tanq̄ testa virtus mea.
Attritus in flagellatōe. Isa. liij. Attrit⁹
est p̄ scelera ur̄a. Et odorē suū non p̄dit:
sed semp̄ seruauit. Amb. Flos odorē
et succisus seruat et p̄tractus accumulat
nec auulsus amittit. Ita dñs in pati-
bulo crucis nec p̄tr̄t⁹ emarcuit nec auul-
sus euanuit. et lācea punctiōis succisus
sole spaciosior fusi cruoris calore verna-
uit. ¶ Tertio assimilaf xp̄s flori q̄tū ad
florū varietatē. Nā assimilaf vīole p̄ hu-
militatē. Lant. ij. Ego flos cāpi. Vīola
nāq̄ dicit flos cāpi: q̄ iter flores cāpi obti-
net p̄ncipatū. vel i p̄tibus vltimarū
dicit nasci q̄dā flos q̄ flos cāpi dicit. quā h̄z sit
p̄tē asper et q̄nq̄z folia rubea. Et signifi-
cat xp̄m q̄ ptulit asperitatē crucis et q̄n-
q̄z vulnera passionis. Assimilaf rose p̄
nimā charitatē: per quā p̄ nobis se san-
guis rubricauit. Eccl. i. Quasi flos rosaz
in dieb⁹ verni. Assimilaf filio p̄ purita-
tez. Lant. ij. Quasi liliū qualliū. ¶ Ter-
tio p̄pheta ponit spūm req̄scētes cum
dicit: Req̄scet sup eū spūs dñi. In alijs ho-
minib⁹ spūs nō req̄scit: q̄ habet ibi al-
qd aut p̄ modū p̄tristat̄is sicut peccatus
mortale p̄missionis. Eph. iij. Nolite cō-
tristare spūm sc̄m dei. Aut p̄ modū extin-
guētis: sicut pctm̄ mortale omisiōis. i.
Thes. v. Spūm nolite extinguere. Aut p̄
modū aduersantis sicut ē veniale et sen-
sualitas. Gal. ij. Caro cōcupiscit aduer-

sus spm̄ zc̄. Aut p̄ modū molestantis vt
 tumultus sollicitudinū: p̄trarietas desi
 derioꝝ: p̄turbatio passionū. In xp̄o aut̄
 sp̄s sc̄us regeuit p̄fecte: q̄ nihil i eo fu
 it qd̄ sp̄m̄ scm̄ p̄tristaret: vt est pctm̄ cō
 missionis. i. Pet. ij. Pctm̄ non fecit zc̄.
 Nihil q̄ extigueret vt est pctm̄ omisso
 nis. Ysa. v. Quid est qd̄ debui facere vi
 nec mee z nō feci. Nihil qd̄ aduersaret:
 q̄ sensualitas rōni in oib̄ obediuit. Ni
 hil qd̄ molestaret: q̄ nullus tumult⁹ sol
 licitudinū: nulla p̄trarietas desiderioꝝ:
 nulla p̄turbatio passionū in eo fuit. In
 hac. n. arca oīa erāt pacifica: Hinc est q̄
 coruus regeuit i cadauere: q̄ dyabolus
 regeuit i pctōre. Job. xi. Sub vmbra dor
 mit zc̄. Colūba regeuit in viridē arbore:
 q̄ sp̄s sc̄us regeuit in scōꝝ mēte q̄ sunt
 virides corā deo. Hier. xvij. Erit folius
 eius viride: m̄ in hac vita nō regeuit p̄
 fecte. s̄ colūba de viridē arbore ad arcā
 redijt. arca vero regeuit in mōte: q̄ xp̄s
 q̄ est arca sanctificatōis regeuit in sp̄s
 sancti altitudie z plenitudie. Un̄ z i euā
 gelio nazareoꝝ sic scriptū est. Factū ē cū
 ascēdisset dñs de aq̄: descendit foris oīs
 sp̄s z regeuit sup̄ eū z dixit ei. Expecta
 bā te in oībus p̄phetis vt venires z rege
 scerez in te. Tu es eim̄ reges mea.

Sermo. ci. De eodē die sermo. iij.

Quissus est gabriel
 angelus a deo i ciuitatē gali
 lee. Luc. i. zc̄. Oīz missus fuit
 dyabolus ad euā i ferens prauam sugge
 stionē: mēdacē assertionē z fallacē p̄mis
 sionē. Sed hodie missus angelus ad vir
 ginē offerēs reuerēdā salutatōez cuz di
 xit: Ave gr̄a plena. verā assertōez cuz di
 xit: Inuenisti eīz gr̄az apud dñm. Utile
 p̄missionē cuz dixit: Ecce p̄cipies. Quā
 uis autē deus olim miserit multas lega
 tōes z ambasciatas per angelos suos z
 prophetas suos. Ista tamē fuit maior z
 dignior q̄ vnq̄ miserit: qd̄ patet ex quattu
 or. P̄ Magnū eim̄ est ille q̄ miserit: z ma
 gn⁹ nunciū quē miserit: magna p̄sona ad
 quā miserit: magna causa p̄pter quā miserit.
 P̄ Primo igit̄ magnus est ille qui miserit.
 quod notat cuz dī: A deo. i. a tota trini
 tate. Nā pater ibi posuit suā potentiaz:

filius suā sapiam: sp̄s sanctus suāz gra
 tiaz. Tria eim̄ oīz erāt impossibilia. Unū
 q̄ aliqua femina itra suū vterū deū cōct
 peret. s̄ pater posuit ibi suā potentia: q̄
 potētia receptiuaz diuinitatis pater b̄re
 virgini marie dedit: vt itra suū vterū pos
 sit p̄cipere deū. Unde angelus Luc. i. Hūc
 p̄ceptū p̄ dei potētiāz p̄bauit. Nō erit in
 gens impossibile apud deū oē verbū. Apo
 cal. xij. Signū magnū appuit i celo. i. in
 ecclesia militante. mulier amicta sole. i.
 fulgida diuinate. P̄ Scōz impossibile erat
 q̄ virgo existēs virgo p̄ciperet: ideo fili⁹
 posuit ibi suā sapiāz: q̄ saluo sigillo vir
 gitatis sapiēter sciuit itrare z sapienter
 exire. hec eīz est illa porta de qua dī Eze
 ch. xliij. q̄ oī hoi est clausa nisi soli p̄nci
 pi q̄ itrat z exit per eā. P̄ Tertiū impossi
 bile erat q̄ aliq̄ mater sine pctō filii gene
 raret. Ideo sp̄s sc̄us posuit ibi suā gra
 tia q̄ ipsaz virgine i vtero matris sc̄ifica
 uit: z postmodū in p̄ceptu eā supuenit z
 eam purgauit atq̄ mundauit: ita q̄ sine
 pctō p̄cepit. Ideo dī: qd̄ eim̄ nasceet ex te
 scm̄ vocabit̄ zc̄. C̄ Scōdo ipsa legatio fu
 it magna: q̄. s. magn⁹ nūciū quē miserit.
 qd̄ notat cū dī: Missus ē angelus gabriel.
 Eius aut̄ magnitudo appet ex trib⁹ ma
 gnis officiis que in curia dei h̄z. P̄ Unū
 est assistētia apud deū. Luce. i. Ego eim̄
 sum gabriel angelus q̄ assisto semp̄ ante
 deū. P̄ Scōm̄ est victoriā p̄lioꝝ. vñ dicit
 glosa sup̄ Dan. viij. Gabriel p̄liis preposi
 tus est: ideo gabriel fortitudo dei it̄pre
 tat. P̄ Tertiū ē reuelatio secretōꝝ. Dan.
 viij. Gabriel fac it̄elligere istā visionem.
 Ecce q̄ magna officia. Magnū eīz est se
 creta reuelare: maius victoriā in p̄liis
 tribuere: maxm̄ ante deū semp̄ assis
 tere. Et sicut videmus q̄ papa h̄z tres
 differētias nuncioꝝ siue legatoꝝ: quorū
 quosdā mittit ad negocia magna: z isti
 dicunt nūcij. quosdā ad negocia maio
 ra: isti dicunt legati nō ex latere. quosdā
 ad negocia maxia: z isti dicunt legati ex
 latere. Sic deus quosdā mittit ad nego
 cia magna: vt angelos. quosdā ad nego
 cia maiora: vt archangelos. quosdā ad ne
 gocia maxia: vt. s. illos de suprema hie
 rarchia q̄ semp̄ deo assistunt. Et ideo
 de illis legatis de latere q̄ sunt istius su
 J

De annūciatōe beate marie

preme hierarchie. q̄daz angelus gabriel affirmāt fuisse. vñ dicit Greg. Ad mariā sūmū angelū mitti debuit qui sūmū omnīū nūciāuit. C Tertio hec legatio fuit magna: q̄ magna p̄sona fuit ad quā fuit missus. q̄d notat cū dicit: Ad virginē desponsatā viro ioseph. De qua duo dicuntur q̄ fuit et virgo et desponsata. Ideo vidēdū ē quare x̄ps nasci voluit de virgine et quare de desponsata. De virgine q̄dē dñs nasci voluit s̄m Ansel. vt opa sua p̄ficēt et p̄pleret. Quattuor autē modis de hōmine facē p̄t. s. sine hoīe et femina: sicut fecit adā. De homie sine femina sicut fecit p̄mā matrē euā. De hoīe et de femina: sicut fecit nos. Et iō vt opa dei cēt perfecta: q̄rtū modū faciēdi hoīem addidit et filiū suū de femina sine hoīe nasci voluit. vt habet Deut. xxxij. Dei p̄fecta sūt opa. De desponsata nasci voluit dñs iesus x̄ps vt in quolibet statu salutē eē oñderet. s. i statu virginali: m̄rimoniali et viduali. iō ipsa b̄ta maria fuit virgo incorrupta et desponsata: et post mortē ioseph vidua derelicta. C Quarto ista legatio fuit magna: q̄ magna cā p̄pter quā misit. Cōmisit. n. ipse deus angelo q̄ttuor legatōes. P̄t̄ma vt ipsaz b̄faz virginē salutaret. q̄d fecit q̄n dicit. Ave gr̄a plena. Bern. Inducit nos ad salutatōz marie gabrielis exēplū: Joānis tripudiū et resalutatōis lucrū. P̄t̄da legatio quā p̄misit deus angelo est: vt salutatē p̄fortaret. Cū eīz virgo salutatōez audiūisset turbata ē in sermone angeli. B̄ta ergo virgo maria turbata fuit: nō turbatōe ipat̄lētie sed verecundie: pauoris et admiratōis. Angelus autē in specie iuuenis speciosi ad eā intravit in cubile. iō fuit multū turbata et pauefacta. Unde cātat: Et expauescēs virgo de lumie. Nouā et isoltrā salutationē angelus b̄te virgini fecerat. iō fuit sebo turbata. i. admirata. iō angelus b̄faz virginē sic verecūdata: sic pauefacta: sic admiratā p̄fortauit dicens. Ne timeas maria. Propriū enīz boni angeli est terrere in p̄ncipio: p̄fortare in medio et letificare in fine. Mali autē angeli qui se transformant in angelos lucis: in p̄ncipio q̄dez terrent multū: et in medio magis: et in fine maxime terrēt. P̄ Tertia legatio que

cōmissa fuit angelo ex parte dei ad beatā virginē est: vt p̄fortatā magnū filius generaturā nūciaret cū dicit: Ecce p̄cipies et paries filiū rē. h̄c erit magnus rē. Ubi oñdit ip̄m eē magnū ex origie cū dicit: Filius altissimi vocabis. Ex potentē dñatōe cū ait: Dabit illi dñs deus sedes dauid p̄is eius. Ex nobili subditōz possessōe cū dicit: Et regnabit in domo iacob in eternū. Nō dicit in domo esau: q̄ nō regnat in malis s̄z in bonis. Et ex eterna duratōe cū dicit: Et regni ei⁹ nō erit finis. P̄ Quarto: q̄ ipsaz generatē virginitatem seruaturā p̄mitteret. Quasi n. maria dicit: Quomodo fiet illud q̄m viruz nō cognosco. Ac si dicit: Cū tres sunt modū generadi filiū. s. spūalr: naturalr et sup̄substantialr. Si itelligas q̄ generabo sp̄z spūalr: magnū q̄dē erit: sed tamē ad me nihil p̄tinebit. Si autē itelligas q̄ naturalr. s. q̄ volūtas desit: vt de sponso meo ioseph naturali more generē. Sicut q̄dē erit. Gaudebo. n. de tā nobili p̄le: sed nō gaudebo de perditā virginitate. Si autē itelligas q̄ sup̄substantialr et miraculose: hoc q̄dē maximū erit. Gaudebo eīm de tā nobili p̄le et conseruato pudore. Et tūc angelus ei exposuit q̄ tertio mō p̄cipet. s. sup̄substantialr dicens: Spūs sanct⁹ sup̄ueniet in te: et virtus altissimi obūbrabit tibi. Et p̄uentēter dicit: Obūbrabit tibi. Deus. n. lux est: iaccessibilis. i. Thim. vi. Lucem h̄rat iaccessibilē: est ignis iextingibilis. Heb. xij. Deus noster ignis p̄sumēs ē et dulcedo ieffabilis. Eccl. xxij. Spūs meus super meī dulcis. Virgo itaq̄ habēdo deuz i suo utero habuit lucē iaccessibilē: ignē iextingibilē et dulcedinē ieffabilē. Sed si oculus ad visuz solis reuerberat. si caro modicum carbonis tactū nō patit. si ex imensitate gaudij q̄s morit. quomodo virgo beata q̄ pura creatura erat: potuit respicere in lucē tam infinite claritatis pati tantuz caminū diuinitatis. sustinere dulcedinē tam infinite iocūditatis. Proculdubio nō potuisset nisi virtus altissimi obūbrasset. Lux eīm iaccessibilis se sibi obūbrauit: q̄n teste. i. terrene carni. se vn̄iuit. Et sic lucē i testa tāq̄ i lucerna videre potuit. Ignis q̄dez iextingibilis et diuinus se

sibi obūbrauit: q̄ inter se ⁊ aiā virgī
corpus assumptū mediū posuit. ⁊ sic ca-
lorē sustinere potuit. Dulcedo ineffabilis
se sibi obūbrauit: q̄ tantā dulcedinē car-
ne velauit: sicut hō hñs in ore aliqd̄ dul-
cissimū: tāta dulcedinē temperat: q̄ aliq̄
extriseco ipsaz velat. bñ ergo dī virt⁹ ai-
tissimū obūbrauit tibi. dum ⁊ lux teste se
yniuit ⁊ ignis mediū iterposuit: ⁊ dulce
do ineffabilis se velauit. Tūc maria sic sa-
lutata: sic p̄fortata: sic de magnifica ple-
letificata: sic b̄ pudore certificata est: Ec-
ce ancilla dñi ⁊c. Nō ē credēdū q̄ ista sic
leuit̄ ptulerit: s̄ q̄ ipsa i terra genua fle-
xit. terrā osculata ē: oculos ad celū leua-
uit: man⁹ ⁊ brachia i celū extēdit. ⁊ sic cū
magno gaudio dixit: Ecce ancilla dñi ⁊c.
Sermo. cii. De eodē Sermo. v.

Ade gratia plena
dñs ⁊c. Nullus sufficienter
laudare ⁊ salutare p̄t illaz
quā salutauit angelus dicens: Ane grā
plena. quā scificauit pater altissim⁹. ps.
Scificauit tabernaculū suū altissimus.
quā reueret̄ dei fili⁹. Luc. ij. Erat subdi-
tus illis: cui se p̄misit spūs scūs. Luc. i.
Spūs scūs supueniet in te. quā tot⁹ bea-
tificat ⁊ admirat̄ mūdus. Ibidem: Ecce
eiz ex hoc bñfaz me dicēt oēs generatōes
Quāuis aut̄ digni nō sum⁹: tñ eā saluta-
re debem⁹: ⁊ p̄pter debitū ⁊ p̄pter exem-
plū: ⁊ p̄pter fructū. Debitū qdē est: q̄
salutatio debet̄ amicis: beneficiis ⁊ dñis.
Et ipsa est amica nra. Lanf. ij. Surge p̄-
pera amica mea. Eccl. xxiiij. Ego mī pul-
chre dilectōis. i. q̄ pulchre diligo ⁊ pul-
chre amari volo. Est ⁊ bñficia nra. Sap.
vij. Uenerūt mibi oīa bona pariter cū il-
la. Et dñā nra. Eccl. xxiiij. In oī pplo ⁊
in oī gēte p̄matū tenui ⁊c. Ipsa enim
dñat in celo. iō dicit: In oī pplo. i. ange-
loz. In mundo. iō subdit: Et in oī gente
p̄matū tenui. In inferno. iō subdit: Dium
excellentiū ⁊ sublimiū colla p̄p̄ta virtu-
te calcaui. Quia ergo est amica nra de-
bemus eā salutare deuote. Et ille deuo-
te salutat: q̄ salutat eā cū sincera itentōe:
cū cordis attentōe ⁊ cum fidel̄ deuotōe.
Quia igit̄ bñficia nra est: debet saluari
frequēt̄. Ysa. xxij. Sume cytharā. i. sa-

lutatōez angelicā: ⁊ circuitū ciuitatēz. i.
beatā virgīnē in qua est vnitas ciuitūz. i.
cogitatōuz in ipm̄ deū vnitarū. Deinde
subdit: Bene canet̄ frequētia canticū: vt
memoria tua sit. Quā est dñā nra. d̄z salu-
tari humilr. i. cū genuflexiōe. Nō est ma-
gnū si hō ad salutatōez illam genua po-
nat in terrā. ad cutus platōez rex regūz
descēdit i terrā. nō est mirū neqz magnū
si se humiliat vermiculus: cū ad illā sa-
lutatōez altissimus fact⁹ est paruus. nō
est magnū si homo genua in terrā figat:
qñ reginā celī ⁊ terre salutat. Secūdo de-
bemus eā salutare p̄pter exēplū. Dabe-
mus eiz exēplū ab angelo: q̄ eā salutauit
in thalamo. Et Joāne q̄ eā salutauit in
ytero. Et filio qui eā salutauit in celo. iij.
Reg. ij. Surrexit rex i occursuz matris:
adorauitqz eā. i. salutauit. ideo debem⁹
erubescere eā. i. nō salutare postq̄ tales
eam salutāt. Eccl. xli. Erubescet̄ a saluta-
tibus de silētio. Tercio debemus eā
salutare p̄pter fructū. Ipsa enīz salutari-
tem resalutat. Eccl. xxiiij. Obuiabit illi
quasi mater honorificata. Obuiam⁹ eim
sibi oratōibus deuotis. Obuiat ipsa no-
bis auxilijs oportunis: dādo nobis. i. pa-
nez gratie. Un̄ subdit: Libauit euz pane
vite ⁊ intellectus: virtutē pseuerat̄ie. Un̄
subdit: Et firmabit in illo ⁊ non flectet̄.
Et exaltatōez glorie. Un̄ sequit̄: Et exal-
tauit illū apud proximos suos. Vel p̄t
dici q̄ hec salutatio est dicēda: q̄ virgī-
ni multū placet: ⁊ dyabolo multū disp̄-
cet: hoibus multū p̄dest. Placet qdē
virgīni quādo audit salutatōez quā sibi
detulit fidelis paranympus: que sibi
gaudiū maximū fuit. Unde dixit: Exul-
tauit spūs meus ⁊c. Quā audit celestem
cantiōē quā sibi detulit ioculator: deuo-
tus. que caratio tāte suauitatis fuit q̄ p̄-
uocauit ad carādū ⁊ ipsaz cū dixit: Ma-
gnificat anima mea dñz. Et angelos qñ
dixerūt: Gloria in excelsis deo. Et totum
mūdū. ps. Letent̄ celi ⁊ exultet terra.
Quā audit epistolā quā sibi detulit fide-
lis nūcius: in qua p̄tinebat prosperitas
amicorū: redemptio captiuorū: ⁊ victoria
hostiū. Proverb. xv. Alq̄ frigidā aie sitiē-
ti ⁊c. Ista aut̄ epistola s̄m Ber. fuit in q̄
storio diuinitatis seu trinitatis dictata:

De añūciatōe beate marie:

Digito dei descripta: et vni de fortissimis
palatii ad deserendum delegata. Quia audit
legationem quam sibi detulit solennis lega-
tus. per quam sibi annunciabat quod in regnam
erat assumenda. Bernar. Egredis Babilonem
de rege ad reginam. de impatore ad impa-
tricem. et eo forte alacrius ut. scilicet. cum angelus
prius regem haberet habiturum eum et regi-
nam. 7 Secundo diabolus multum displicet.
Displicet enim sibi illa salutatio: quia sibi est
ad disseccationem. Cum enim sit invidus dis-
secat: videtur quod per illam salutationem homo ac-
quirat salutem. Displicet sibi illa catio: quia
est sibi ad molestationem. Cum enim sit in luctu
molestatur quando eam audit. Ecc. xxii. Au-
dica in luctu infortuna narratio. Displicet
sibi illa epistola: quia est sibi ad conturbationem. Cum
enim sit tyrannus displicet sibi quod per illam
amissit captiuos. Ysa. xlii. Educens de co-
solatione vincitum etc. Displicet sibi illa lega-
tio: quia est sibi ad indignationem. Cum enim sit
superbus indignatur quod a muliere sit victus.
Judith. ix. Erit enim memoriale domino quod
manus femine detecerit eum. Nec mirum
si tamen sibi displicet illa salutatio illa catio
illa epistola: illa legatio: quia per illam fuit ter-
ritus. Lanf. vi. Terribilis ut castrorum
acies ordinata. Fuit confusus. Judith. xvi.
Tradidit eum in manus femine: et confudit
eum. Fuit contritus. Gen. iiij. Ipsa conteret
caput tuum. Fuit mortuus. Judic. iiij. In-
ter pedes israhel. i. virgis defecit: et mortu-
us est. Sysara. i. diabolus. Et ideo cum illam
salutationem audit: timet ac si audiret to-
nitruum quo rotas et terreas. ps. Vox to-
nitru tui deus in rota. Ac si videret cla-
uas qua percussas. Nume. xxiiij. Losurget
virga de israel etc. Ac si videret gladium
quo iugulet. Judith. xiiij. Amputavit iu-
dith pugione caput balthasar. Ac si vi-
deret clavum et malleum quo excerebraret.
Judic. v. Sinistra manu misit ad clavum
et dexteram ad fabri malleos. Tpa sysa-
re. i. diaboli valde pforas. Non solum autem
displicet sibi illa salutatio: sed et omnia ver-
ba que sunt in ea. Displicet enim sibi Ave
i. sine v. cum ipse eternum v. procuraverit. Cum
quod audit nominare mariam. cum ipse eam contriue-
rit. Cum quod audit gratia plena. cum ipse prius
pentes gratia euacuaverit. Cum quod audit domi-
nus tecum: cum serpens sit et fuerit. Cum quod au-

dit benedicta tu in mulieribus: cum ipse male-
dictionem induxerit. Cum quod audit benedictus
fructus ventris: cum per suam suggestionem
fructus mulieris fuerat maledictus. Ter-
tio hec salutatio homini multum prodest. Homo enim
aliquando est imundus pro culpa. tenebrosus pro
ignorantiam. vacuus pro privationem gratie.
solus derelictus a divina protectione. male-
dictus maledictione pene eterne. et famelicus
a celesti refectione. Sed qui est imundus
ad tam sanctam accedat que est sine ve-
culpe: ideo dicit Ave. Qui est tenebrosus ac-
cedat ad tam illuminatam: ideo dicit: Maria que
interpretatur illuminata. Qui est grava vacuus
accedat ad tam repletam: ideo dicit: Gratia plena.
Qui est solitarius ad tam satiatam accedat
ideo dicit: Dominus tecum. Qui est maledictus ac-
cedat ad tam benedictam: ideo dicit: Benedicta tu in mu-
lieribus. Qui est celesti benedictione et refectione
privatus accedat ad ipsam tantum fructu
inmensum rotata: ideo dicit: Et benedictus fru-
ctus ventris tui.

Sermo. ciiij. De eodem. Sermo se-
xtus.

De maria gratia

plena dominus tecum. Solent mulie-
res sex gratias affectare temporaliter
quas beata Maria virgo habuit spiritualiter
que in angelica salutacione optant. Primo
namque habuit pulchritudinem: cuius dicitur
Ave. i. sine v. peccati. Fuit enim tam pul-
chra quod fuit sine macula. Lanf. iiij. Tota
pulchra es amica mea et macula non est in
te. Ipsa enim fuit pulchra: quia sine pecca-
to originali. Tota pulchra: quia sine pecca-
to mortali. Et sine macula: quia sine pecca-
to veniali. Et non tantum fuit pulchra: sed
habuit pulcherrima ornamenta. De quibus
dicit in ps. Omnis gloria eius sicut regis ab ipso in
simbrijs aureis. Habuit enim vestimentum
variatum per virtutum diversitatem: ideo dicitur:
Circumamicta varietate. Intersus isoma-
tum per sinceram intentionem: ideo dicitur: Omnis gloria
eius sicut regis ab ipso. Exterius auro ser-
vatum insertum per charitatem: ideo dicitur: In simbris
aureis. Eius enim charitas et usque in fines
perseveravit. et usque ad pauperes se exten-
dit: quod sunt quasi simbrie in vestimento ec-
clesie. Secundo excellentiam et nobilitatem
habuit. cum dicitur Maria que interpre-

taf dña. Est aut triplex nobilitas. Prima
 est origis: que causat ex carnis ppagato
 ne. Secunda mox: que causat ex mox cõpo
 sitione. Tertia virtus: que causat ex vir
 tutum possessioe. Istas triplicem nobilita
 tem ipsa habuit. De qua dicit in ps. Assitit
 regina a dextris tuis: ecce nobilitas ori
 gis. In vestitu deaurato. s. cõ compe mox
 honestate pclaro. ecce nobilitas mox:
 Circũdata varietate. i. virtutum multipli
 citate: ecce nobilitas virtutis. Tertio
 habuit diuinitarũ plenitudinẽ: cum dicitur.
 Bna plena. Habet aut deus quadruplicem
 mensuram grẽ. s. cõserta: bona coagitata:
 et superfluentem. vt habet Luc. vi. Bona me
 sura est mensura sufficiẽtie quas hnt oes
 sciti ad sui iustificatões. Cõserta est mensura
 abundantie quas habuerunt apli ad suas
 cõuersatões et alioz saluatões. Coagita
 ta est excellẽtie quã habuerunt i vtero san
 ctificati. Superfluentis est mensura affluẽ
 tie que fuit i xpo. Dns aut has quattuor
 mēsuras grẽ virgo Maria habuisse vi
 unde ipsa ait. Eccl. xxiij. In me ois grã
 vite: quo ad grãam iustificatõem. Et verita
 tis: quo ad grãam alios cõuertentẽ et salu
 tantem. Et virtutis: quo ad grãam pfirm
 mantem. Et a generatõibus nr̃is adim
 plerini: quo ad grãam superfluentem.
 Quarto habuit spõsum amabilem: cuius
 dicitur. Bns tecũ. Circa quod notandũ quod qua
 druplex est vnitas. Prima est carnalis quod est
 iter sponsum et sponsam. Secunda est na
 turalis: que est iter patrem et filium. Terc
 tia est socialis: que est iter amicum et amicum
 et quarta est spũalis que est iter deum
 et aiam. Ista quadruplici vnitate domi
 nus erat secũ. Primo vnitate carnali quod
 est iter sponsus et sponsam. Christus enim
 cum ea inrimontũ contraxit: et eam i sponsam
 accepit. Osce. ij. Spõsabo te mihi i fide.
 ps. Ipse tanquam sponsus procedens de thala
 mo suo. Sponsatam valde amauit. De
 ster. ij. Adamauit eã rex super oes mulie
 res. Adamataz sibi cõiunxit et vna caro
 facta fuit: quod caro xpi erat caro virginis.
 Ben. ij. Erũt duo i carne vna. Secundo
 fuit euz ea vnitate naturalis: que est iter
 mrem et filium. Ex qua vnitate fiebat quod ip
 sa diligebat filium tanquam rem suã. ij. Reg.
 i. Sicut mater vnicũ filium diligit: ita te

diligebat. Et filius honorat matrem tanquam
 causam suã honorãdo ipsam in vita: quia
 sibi subditus fuit. In morte: quod ad ipsam
 venit. Et post mortem: quod ipsam ad dexteraz
 suaz collocauit. Et ipse abo sibi mutuo cõ
 patiebant: tanquam hntes aiam suã. Luc.
 ij. Tuã ipse aiaz ptransibit gladiũ. Terc
 tio fuit secũ vnitate sociali: que est inter
 amicum et amicum. Ipse euz diligebat se mu
 tuo. Cant. vij. Ego dilecto meo: et cõuer
 sio eius ad me. Ipse idẽ velle et idẽz nolle
 habebat. Cant. ij. Dilectus meus mihi: et
 ego illi. Immo eis et i eis cor vnus et aia
 vna erat. Si enim de credentibz dicitur
 Act. iij. Erat enim eis cor vnum et anima
 vna: multo excellẽtius ista vnitas i filio
 et mrem erat. Quarto fuit euz ea vnita
 te spũali: que est iter deũ et aiam. Adeo quod
 dem fuit secũ vnita p amorẽ quod tota fuit i
 amorẽ cõuersa: idẽ dicitur Apocal. xij. Multi
 er amicta sole: quod tota ex amore facta est
 laquida. Cant. ij. Sulcite me floribz. Sit
 pate a me malis: quod amore laqueo. quod tota
 fuit amore liquefacta. Cant. v. Alia mea
 liquefacta est quod tota fuit amore xpi vul
 nerata. Vnũ aut sponsa. Cant. ij. Vulne
 rata charitate ego sum. Quinto hnt
 famã celebrẽ: cuius dicitur. Bndicta tu i mille
 ribus. Ipsa enim fuit famosa deo p humi
 litatẽ. angelis p virginitatẽ. homibus p
 fecunditatẽ. De his tribus dicitur Judith. xv.
 Tu gloria hierusalẽ. i. dei: i quo est visio nre
 pacis. Tu letitia israel. i. angelorum: quod sem
 per respiciunt facie patris. Tu honorifi
 centia ppli nr̃i. i. totius generis humani
 Et sequit. Quia fecisti viriũ deuz. s. per
 tuaz humilitatez ad terrã trahẽdo. Et
 cõfortatũ est cor tuũ: per tuaz fecunditatez
 humano generi salutez inueniẽdo. Et quod
 castitatez amaueris: virginitatẽ cum ange
 lis cõseruando. Propter hanc famã ce
 lebres ipsa dicit. Beata me dicent oes ge
 nerationes. Quia et cõiugate ppter plẽ
 quas habuit: et vidue ppter cõtinẽtiam
 quam seruauit. et virgines ppter inte
 gritatez mētis et etiaz corporis quã cu
 stodiuit. Sexto habuit plen nobilez.
 cuius dicitur. Et benedictus fructus ṽtris
 tui. Ista est illa benedictio de qua dicitur
 Ben. xxvij. Det tibi deus de roze celi et de
 pinguedine terre abundantiaz vni fru
 3 3

De ânciatiõe beate marie.

menti & olei. De quo etiam fructu dicit i ps. Et fructu frumeti vini & olei sui multiplicati sunt. In isto fructu fuerunt tres substantie. s. caro que significat per fructum: que fuit mortua in passione. pulchrauit in resurrectione. & multum fructum attulit in ascensione & spūs sancti missione Joā. xii. Nisi granū frumenti cadens in terram mortuum fuerit etc. Per oleū significat eius aia: que oleo sancti spūs fuit plena. Ysa. i. Unxit te deus deus tuus etc. Per ipm vsm quod letificat cor hominis significat ipa diuinitas que ē letitia sanctorū. Est igitur iste fructus benedictus. & quantum ad carnes que pro nobis passa fuit & resurrexit. & quantum ad aias que spū sancto plena de sua plenitudine nobis effudit. & quantum ad diuinitatem in qua nostra letitia & beatitudo consistit etc.

¶ Sermo. ciiij. C De eodem die. Sermo septimus.

De maria gratia

Aplena etc. Ista salutatio angelica ponunt sex cause quare debz aliqua dña saluari que pnt plene i dña nra virgine Maria gliosa inueniri. C Salutanda ē quidez dña nra tā formosa: qd notatur cū dicitur: Ave. i. sine peccati. Nulla enim peccati macula in ea fuit: & id fuit plene formosa & pulchra extitit. Ut vero eius pulchritudinē melius videamus notādū qd ē quintuplex pulchritudo. ¶ Prima ē spūalis: que consistit in decore virtutū. De qua dicitur Thren. iij. Saphiro pulchiores. Ista pulchritudinē ipsa habuit. De qua dicitur i ps. Specie tua & pulchritudine tua etc. Dicitur. n. virtutes ipsa possedit. Eccl. xliij. In me omnis grā vite & virtutis etc. ¶ Secūda est pulchritudo moralis que consistit i ppositione morū. De qua dicitur Sap. iij. O q pulchra ē casta generatio cum claritate. i. cum morū honestate. Ista pulchritudinem ipsa habuit. De qua dicitur Lanf. vij. q pulchri sunt gressus tui: i calcamentis filia principis. Gressus vero aie sunt virtutes eius: & calcamenta gressuū aie sunt opa virtutū eius. De pulchritudine autem morū eius ait Ambro. i lib. de virgibus.

Nihil i Maria tonni in oculis. nihil in verbis perax. nihil i actu verecūditū. nō gestus fractior. non incessus solutior. non vox petulantior. ¶ Tertia ē pulchritudo celestis. De qua pulchritudine ait ysaia. xxxij. Sedebit populus i pulchritudine pacis. Ista pulchritudine ipsa possidet: qd pte ceteris scis i glia magis fulget. s. vt non solū mundus sed etiam illuminat paradysum. Bernard. Marie presentia totus illustrabit orbis: adeo vt ipsa iaz celestis patria solito clarius rutillet virgine lampadis irradiata fulgore. ¶ Quarta est pulchritudo angelica. De qua pulchritudine dicit Ezech. xxxi. O lignū paradysi non ē assimilatum ei & pulchritudini eius. Ista pulchritudine habuit ipsa beata virgo: quantum ad virginitatem illibatam seruauit. Mater tñ fuit puritas beate virginitatis qd angelorum. Fuit etiam infra puritates diuinas puritas beate virginitatis: sed supra puritates angelicas & humanas. Ansel. sic ait. Becebat vt beata virgo nsteret ea puritate qua mater sub deo nequit intelligi. quettaz omnē puritatem angelicā & humanā trascēderet. ¶ Quinta ē ipsa pulchritudo diuina. De qua dicitur Hier. xxxi. Benedicat tibi dominus pulchritudo iusticie. Ista pulchritudinem ē beata virgo habuit: in cuius vtero ipsa diuina pulchritudo nouē mēsius habitauit. De quo dicitur i ps. Concupiscet rex decorem tuū. Hieronym. Si martiaz diligēter aspicias nihil ē virtutis. nihil speciositas. nihil candoris. nihil meritū. nihil glie. nihil gaudij. nihil salutis: qd ex ipsa nō resplendat. C Secūdo salutanda ē dña tāz luminosa: qd notat euz dicitur: Maria que interpretat illuminatrix. De ipsius autem illuminositate dicitur Apocal. xij. Mulier amicta sole & luna sub pedibus eius. Ex quibus verbis iam dictis habet qd ipsa beata virgo est illuminata a superioribus dicitur: In capite eius corona duodecim stellarū. i. nouē ordinū angelorum. & trium hominum scz martyrum cōfessorū & vglum. Et illuminata ab inferioribus: cum dicitur: Luna sub pedibus eius. Habet et ecclesiaz militantē sub ptectione: & triumphantem sub sua dñatōe. Est etiam illuminata ab exterioribus: cum dicitur: Amicta sole: id est

fulgida cōuersatōe. Illuminata ab interio: Ideo dicit: In utero habes. Habuit enim nouis mēibus in suo utero diuinum splendore. Illuminata a dextris: quia in prosperitate habuit sapientias. Et a sinistris: quia in aduersis habuit paciētiam. Ideo dicit quod date sunt sibi due ale per quas voluit in desertū. i. in celū. De eius etiam luminositate dicit Lant. vi. Que est illa que p̄gredit velut auroa cōstruēs pulchra vt luna. electa vt sol. terribilis vt castrorū acies ordinata. In die nihil pulchrius sole. in nocte nihil pulchrius luna. In cōfinio diei et noctis nihil pulchrius auroa. in certamine nihil pulchrius castrorū acies ordinata. Ip̄a igitur peccatores purgat a tenebris lumine gratie sue: ideo assimilatur auroe. Errantes dirigit luce sue sapientie: ideo assimilatur lune. Et frigidus accedit calore charitatis sue: ideo assimilatur soli. Bemo, nes terret fulgore maiestatis sue: ideo assimilatur castrorū acies ordinate. **T**ertio salutanda est domina tam gratiosa: cū dicitur: Gratia plena. Magnū est habere potētias receptiuas gratie quas habent mali quādū sunt in via. Sed ea carent dānati in pena: qui vltius nō possunt redire ad gr̄as. Lu. xvi. Inter nos et vos chaos magnū firmatū est. Maius est habere guttas gratie quā habet boni: qui tantū sunt imperfecti. Qui biberit de fluuio paradisi: cuius gutta maior est ocea, no restat vt in eo sitis mūdi penitus sit extincta. Maximū est habere calicē vel plenitudinē gratie quā habet viri p̄fecti: qui quodāmodo dei amore sūt ebrii p̄. Calix meus inebrians quod preclarus est. Quā maximū est eē in fonte gr̄e in quo sunt beati. De quo fonte dicit in ps. Quonia apud te est fons vite et c. quā felix ergo est virgo maria que nō tantū potētias receptiuas gratie. nō tantū guttas gratie nō tantū calicē et plenitudinē gratie: sed etiam fontes et flumē habuit oīum gratiarum. Bernard. Vehemētia desiderij seruo dilectiōis puritate oratōis fontem attingit pietatis vt hauriret super angelos quā refundat hominibus aquas vitæ. **Q**uarto salutanda est domina tam gloriosa: cui dicit: Domine tecū. Sicut quod

dem secū dñs pater: qui fecit eā tam potentem. Eccle. xxiii. In hierusalē potestas mea. Domine filius qui fecit eā tam sapientē. Proverb. xiiij. Mulier sapiēs edificat domū suā. Domine spūs sanctus: qui fecit eā tam clementē. vnde dicit oliua. Eccle. xxiiij. Quasi oliua speciosa in campis. Et ideo potenter i morte nos defendit. vnde dicit: Tu nos ab hoste p̄tege. Sapienter post mortē nos suscipit. vnde sequitur: In hora mortis suscipe. Clementer in vita iustis gratias et peccatoribus misericordias infundit. vnde premititur. Maria mater gratie mater misericordie. Eccle. xxiiij. Ego mater pulchre dilectiōis quo ad gr̄am quā iustis tribuit. et timoris: quia hostibus terribilis extitit. et agnitōis: quia sapienter nos deducit et sancte spei: quia clementer peccatoris ventam infundit. **Q**uinto salutanda est domina tam famosa: cū dicitur: Benedicta tu in mulieribus. Vere est benedicta non solum in mulieribus sed super omnes mulieres: quia cuius triplex sit status mulierum scilicet virginum: viduarū: et cōiugarū. Quicquid bonitas est in triplici statu ip̄a habuit. Quicquid autem mali est siue defectus ip̄a vitauit. In ipsa virginitate quidem est quoddam bonum scilicet integritas carnis. et quoddam malum scilicet sterilitas prolis. In viduitate vero est quoddam bonum scilicet libertas animi. et quoddam malum scilicet solitudo consortij. In coniugio vero est quoddam bonum scilicet secunditas prolis. et quoddam malum scilicet corruptio carnis. Beata igitur virgo Maria est benedicta super omnes mulieres quia fuit virgo sine sterilitate. vidua sine solitudine. coniugata sine corruptōe. **J**udith. xv. Viriliter fecisti quod castitate amaueris. et post virum tuum alterum nescueris. Ip̄a namque viriliter fecit: quia fuit mater incorrupta. Castitatem amauit: quia fuit virgo secunda. et post mortem viri sui alterum nesciuit: quia fuit vidua et toti trinitati sociata. **S**exto salutanda est domina tam fructuosa: cū dicitur: Benedictus fructus vētris tui. Ille autem fructus sicut Bernard. fuit benedictus: in odore: in sapore: et in spe.

cle. Odoz autes istius fructus tātus erat q̄ patrem recōciliauit. Gene. xxvij. Ecce odor filij mei q̄ d̄mōnes expulit z p̄turbauit. Ecce. xxiiij. Quasi enim mirrha electa dedi suauitatem odoris q̄ totum mundū repleuit. De hoc Job. ix. Dies mei transierunt quasi naues p̄mā portantes. Christus enim p̄ mare huius mūdi nauigauit z nobis odorem suū reliquit. C̄ Secūdo est iste fructus b̄ndictus i sapore cuius sapor est tā dulcis q̄ appetitum puocat. Ecce. xxiiij. Qui edūt me adhuc esurient q̄ oīa amara dulcorat. Deut. xxxiiij. Inundatōnes maris quasi lac suget. q̄ omnia alia dulcia in insipiditate p̄mutat. Prouer. xxvij. Anima saturata calcabit fauū. C̄ Tertio est b̄ndictus in specie. Estus enim sp̄s est tam luminosa q̄ requirit in nobis magna purificatio vt ip̄as videre valeamus. Matthe. v. Beati mundo corde qm̄ ipsi deus videbunt. tam gratiosa q̄ ibi est nostra delectatio. Hester. xv. Facies tua plena ē gratiā. tam gloriosa q̄ ibi est nra beatitudo. Joan. viij. Nec est v̄stra eterna vt cognoscant te solum v̄z deū z quē misisti Iesum xp̄m zc.

C̄ Sermo. cv. C̄ In cena d̄ni. Sermo. i. **A**fferam paucillum aque z lauetur pedes vestri requiescite sub arbore. ponamqz bucelam p̄mā z p̄fortes cor vestr. Ben. xvij. Ista verba que Abrahā angelis dixit p̄nt esse verba xp̄i dicta in cena apostolis suis. Fecit enim cū eis cenā in qua quattuor genera ferculorū apposuit. s. Exēplū. Adedicamentū. sacramentū. z documētum C̄ Exēplū humilitatis impendit in pedū ablutōe cum dicit. Afferā paucillum aque z lauent pedes vestri. De isto enim exemplo sp̄e dicit. Exēplum enim dedit vobis zc. Lauit autē eorū pedes nō tñ corporales sed et sp̄uales qua druplici aqua que in p̄senti euangelio d̄ signat. C̄ P̄mo. n. aqua materiali. d̄ q̄ dicit. misit aquā in pelusm z cepit laurare pedes discipulorū. Et hoc vt dictum ē fecit in exēplū humilitatis. Aug. vidit cimus fratres humilitatē ab excelsis. facimus inuicē humiles q̄ humiliter se

cit excelsus. nec de d̄ignet q̄ fecit xp̄s facere xp̄ianis. Luz. n. ad pedes fratris inclinat. corpus et in corde ip̄o vel excitat vel si iam inerat p̄firmatur humilitatis affectus. C̄ Secūdo lauit aqua sacramentali. De qua dicit. Qui lotus est nō indiget nisi vt pedes lauet. Ibi dicit glosa. Ex his verbis intelligimus baptizatos fuisse apostolos z si nō legat. vbi Augu. Totus homo in baptismo abluif s̄z cū in rebus humanis postea linif. vtiqz terra calcas. Ipsi ergo affectus humani q̄ si pedes sunt. vbi ex humanis reb̄ afficiuntur. Quotidie ergo lauat pedes in nobis qui interpellat p̄ nobis. Nec videt absurdū attenta similitudine neqz mirū si homo ē p̄mptus ad pulueres p̄trahendos q̄ est puluis in naturitate. In vita. z in morte. Nam de puluere fuit p̄ditus z in puluere ē resoluendus. z pluerē h̄z corpus. Gene. iij. Puluis es. ecce quia d̄ puluere p̄ditus z in puluere mis. ecce q̄ puluerē h̄z corpus. Loquar ad d̄m meū cum sim puluis z cinis q̄ igit totus homo est puluis. z simile appetit suū si m̄le. ideo affectus humani p̄mpti sunt ad pulueres p̄trahēdos. s̄o sepe sunt lauandi ne ipsi affectus in naturā pulueris p̄uertant. Augu. Talis naqz ē vnus quisqz qualis dilectio sua. Si terram diligis terra es. Si deum diligis deus es. C̄ Tertio eos lauit aqua sp̄uali que ē aq̄ sp̄s sancti. de qua dicit. Et vos mundi estis. sed nō oēs. nō enim intelligitur de lotōne materiali q̄ oēs lauit. nec sacramentali. q̄ omnes baptizati erant: sed d̄ lotōe sp̄s sancti quā iudas nō habebat De qua aqua dicit Ezechi. xxxvi. Effundam sup̄ vos aquā mundā z mundabimini ab oibus iniquitatibus vestris. de quibus iniquitatibus dicit Job. viij. Induta est caro mea putredie quo ad iniquitatem luxurie z sordibus pulueris quo ad iniquitatem auaritie. cuius mea aruit z p̄tracta est quo ad iniquitatem supbie. Supbia. n. facit cor aridum iuxta illud Ecce. vi. Nō te extollas i cognitōe anime. z reliqueris velut lignū aridū i heremo. Ab isto triplici iniquitatem mundari debemus. ij. Cor. vij. Abundemus nos ab oī iniquitatem carnis. ecce mundato

a luxuria et spūs. ecce mundatio a superbia
 pficientes sanctificatōem. ecce mundatio
 ab auaritia. Sanctū enim idē est
 qd agros et sine terra. Quarto nos lauit
 aqua celesti que de suo latere emanauit
 de qua dixit. Si nō lauerō te nō habebis
 ptem meū. de hac lotōe dicit Elpoc. vij.
 Lauertunt stolas suas et dealbauerūt eas
 in sanguine. Sanguis enim xpi instar
 lactis hz animas dealbare. Sanguis enim
 virtute caloris in lac puerit. Sanguis
 aut xpi in corpore suo fuit excoctus
 igne amoris. de quo dicit Luc. xij. Ignē
 veni mittere in terrā etc. In corde aut nro
 dicit excoquit vbi sunt duo vbera. scilicet
 intellectus et effectus. In intellectu dicit
 excoquit per meditacōem. ps. In meditacōe
 mea exardescet ignis. Et in affectu per deuotōem
 Job. xxxix. Pulli eius lambūt sanguinē.
 Secūdo xps in cena posuit secundū
 ferculū. scilicet medicamentū pietatis. In
 medicinali passione quā hodie incohauit.
 qd notat cū dicit. Requiescite sub arbore.
 scilicet crucis. Oīm genus humanū laborabat
 circa tria. scilicet circa opanda. et iste
 labor causabat a timore male humiliatē.
 circa diligenda. et iste labor causabat ex
 amore male inflāmātē. circa cognoscenda.
 et iste labor causabat ex errore male
 excecantē. Sed ab isto triplici labore
 venimus sub arbore crucis requiescere. qz
 ibi inuenimus fortitudinē ptra timores
 male humiliatē. Hoc significatū est. iij.
 Regū. xix. vbi dicit qd helias fatigatus
 seclit se sub arbore iuniperi et cū comedisset
 tantā fortitudinē sensit qd vsqz ad montē
 dei ore abulauit. Ibi inuenim⁹ refrigeriū
 ptra amorē male inflāmātē. Hoc significatū
 est. ioc. iij. qd iōas ptra estū sub
 edera regeuit. refrigeriū iuēit Ibi inuenimus
 cognitōz veritatis ptra errorē male
 excecantē. Hoc significatū est. Lu. xix.
 vbi dicit. zacheus ascēdit i arbore sicomori
 vñ xpm meruit vidēre et cognoscere.
 Tertio posuit tertium ferculū. scilicet
 sacramentū charitatis in sui corpore et sanguine
 psecratōe cū dicit. Ponatqz bucellam
 panis. Iste panis fuit formatus in
 vteri virginalis de tribus farina. scilicet
 antiqua noua et eterna. scilicet carne. aia
 et deitate vera. Hoc significatū est. iij.
 Reg. xix.

Respexit et ecce ad caput suū subiecti.
 eius panis et vas aque. Na iste panis
 candidus quantū ad aiam purā et subiecti
 nerticus quantū ad carnes mortalitatis
 subiectā. et ad caput positus. qz ista duo
 scilicet caro et anima fuerūt xpo in vnitate
 persone p̄iuncta Iste panis sic formatus
 triplici igne fuit excoctus. scilicet igne
 passionis. quo ad farinā antiquā. scilicet
 carne. ps. Ossa mea sicut cremiū
 aruerūt. Igne amoris quo ad farinā
 nouā. scilicet aiam. i. Joan. xv. Maiorē
 ac dilectōem nemo hz etc. Igne
 deitatis quo ad farinā eternā. Hebr. xij.
 Deus noster ignis p̄sumens est. Iste
 panis sic formatus et sic coctus per
 quinque vulnera quasi per quinque
 frusta fuit inclusus vt per primum
 frustū p̄cem reconciliaret Roma. v.
 Lū enim inimici essemus deo. recōciliati
 sumus per mortē filij eius. Secundū
 vt celestem ianuā aperiret. Hebr. ix.
 Per p̄prium sanguinē introiuit semel
 in sancta. Tertium vt sanctos patres
 d̄ limbo educeret. zachi. ix. Tu quoque
 in sanguine testamētī tui eduxisti
 vinctos de lacu in quo nō erat aqua.
 Quartū vt ruinā angelicā repararet.
 ps. Iudicabit in nationibus. scilicet
 demonū implebit ruinas. scilicet
 angeloz. Quintū vt demones
 expoliaret. Lol. ij. Expoliavit
 principatus et potestates etc. Iste
 panis sic formatus sic coctus et
 incisus manducatur sacramentalit̄
 tm̄ sicut a malis qui spēs sacramētales
 recipiunt sed effectū sacramētī
 nō recipiunt. i. Cor. xi. Qui
 manducat et bibit indigne etc. Ab
 aliquibus autem spūaliter tantū
 sicut a bonis quādo. scilicet articulus
 necessitatis nō p̄temptus religio
 nis sacramentū excludit. De isto
 modo dicit Augu. Ut quid paras
 dentē et ventrem. Crede et manduca
 sti. Ab aliquibus sacramentalit̄
 et spūaliter sicut a bonis q
 recipiunt sacramētū et rem
 sacramētī. Joan. vi. Qui
 manducat meam carnē et
 bibit meum sanguinē hz
 vitam eternam. Quarto
 posuit in hac cena quartum
 ferculū. scilicet documentū
 veritatis. Et hoc in
 sermonis compilatōe cum
 dicitur Et confortet cor
 vestrū. Sermo enim dei
 hz confortare oēs sensus
 spūales. Nam confortat
 visum spūalē. Visus aut
 nō confortat i coloribus
 extremis. scilicet albo et nigro

De cena domini

sed in medio et est in viridi. Per album enim intelligit claritas celestis per nigrum obscuritas infernalis. Sermo dei tanquam viridis medius procedit quia nutrit nos seducere in amore celestium et ad timorem penarum eternarum. Hieronimus. xvi. Erit folium eius viride. **S**ecundo profertur per odorem spiritalem. Odor enim aliquando causatur ex crematione ut patet in thure. Aliquando per spiritum sicut patet in spiritu aromate. Aliquando ex reuelatione sicut patet in apto vase. Tunc enim sermo dei valde redolens quando in effectu predicatoris crematur per amorem intellectu conteritur per meditationem et in vita per honestatem siue honestam querelationem. i. Cor. ij. Christus bonus odor sumus deo in omni loco. **T**ertio profertur spirituale gustum. Actus. xx. Cum accepisset cibum profertur est. **L**ocum profertur aut operatiua ut viuacius operetur. Intellectiua ut limpidius contempletur. Et affectiua ut sapiens delectetur. De his tribus dicitur Ecclesiastes. xv. Libavit eum deus pane vite quo ad primum et intellectus quo ad secundum et aqua sapientie. i. sapientie scientie. potavit illum quo ad tertium. **Q**uarto delectatur spiritalem auditum. Sonus enim secundum Augustinum fit tribus modis. scilicet cantu. flatu. et pulsu. Ad vocem pertinet cantus ad organum flatus. ad citharam pulsus. Non est ergo mirum si audire verba dei est delectabile. quia aut processerunt ab ore dei. aut a sanctis qui fuerunt organum dei. aut ab ore christi qui fuit cithara dei secundum illud. psalmus. Exurge psalterium et cithara. **Q**uinto delectatur et profertur spiritalem tactum. Tactus autem non delectatur circa dura vel mollia. sed circa media. Sic sermo dei reprehendit extrema et commendat media. Nam reprehendit volositate et fatuitate et commendat prudentiam. Reprehendit gulositatem et vacuitatem et commendat temperantiam. Reprehendit severitatem et remissionem. et commendat iustitiam. Reprehendit temeritatem et pusillanimitatem et commendat fortitudinem. De his quattuor dicitur Sapientia. viij. Sobrietatem et sapientiam docet. et iustitiam et virtutem quibus utilius nihil est in vita hominibus. **S**ermo. cvi. **D**e eodem die Sermo secundus.

Quia lotus est non indiget nisi si ut pedes lauet etc. Joan. xij. Istud verbum tractatus Innocentius papa tertius distinguit triplex lauacrum. scilicet. Aque. Sanguinis. et Lachrymarum. Et quod dicitur horum dicit esse duplex. **N**am lauacrum aque duplex est. scilicet. materialis aqua et spiritualis. **L**auacrum sanguinis duplex est. scilicet. fusi in patibulo et oblatis in sacramento. **L**auacrum lachrymarum duplex est. scilicet. oculorum ad lamentum et plantarum ad sacramentum. **I**sta sex lauacra in hac die sunt facta ut idem Innocentius ostendit. **P**rimum igitur lauacrum est aque materialis quod christus pedes discipulorum lauit. quod quidem fecit in exemplum iuxta illud Joan. xij. Exemplum dedit vobis. **I**n hoc enim exemplo instruitur. Superiores. Inferiores. et Equales. **S**uperiores. scilicet. prelati instruunt. Tunc enim caput et pedes lauat quoniam prelati ad bonos se habent cum diligentia. **C**hrysto. Non solum pedes lauit sed vestimenta deponit. **I**ntheo se precipuit. peluim impleret. ostendens quod cum omni studio talia facere oportet. **R**oma. xij. Qui preest in sollicitudine ad malos debent se habere cum patientia et benivolentia. **E**xemplo christi quod predicatoris sui pedes lauit. **V**oluit quidem ipsum a sua malitia coercere non per tormenta vel plagas sed modo per amorem vocando ipsum amicum. **M**atthe. xxvi. Amice ad quid venisti. **M**odo per pudorem habendo eum commensalem suum ut ibidem. **Q**ui intingit mecum manum in paradiso etc. **M**odo per timorem predicando et supplicium eternum ut ibidem. **T**e homini illi pro quem filius hominis tradet. **M**odo per obsequium impendendo sibi humilitatis officium quando. scilicet. eius pedes lauit. **A**ugu. Non dedignatus est christus inde lauare pedes cuius inde manus videbat in scelere. **S**ecundo instruit inferiores ut exemplo Petri ad suos prelatos habeant se reuerenter quod notat cum dicit. **D**omine tu mihi lauas pedes. **C**hristi. **A**sanibus quibus cecorum oculos aperuisti. leprosos mundasti. mortuos suscitasti etc. **P**etrus. ij. **Q**ui humilissimus sunt cum omni honore habentore. **D**ebent se habere humiliter. quod notat cum dicit. **N**on lauabis mihi pedes in eternum. **A**ug. **Q**uauis magne au

datie esset tradidit se seruū dño hoīem
 deo. tamen hoc magis facere voluit quā
 pati vt xps sibi lauaret pedes. **C** Tertio
 dicit se habere obediēter qđ notat in hoc
 qđ Petrus postmodū obediēs dixit. Do
 mine nō tñ pedes meos etc. **Debie. xij.**
Obedite p̄positis vestris. Ecce obediē
tia. z subiacete eis. ecce humilitas deu
ota. C Tertio instruunt equales z omnes
 vt hēant charitatem. mutuā ad inuicēz.
 qđ est s̄m **Glō. Inuicē sibi seruire inuicē**
sibi peccata dimittere. p̄ inuicem orare.
Augu. Inuicē nobis delicta donemus.
z p̄ nostris inuicē peccatis oremus atqz
ita quo dammodo nob̄ pedes lauamus.
C Secundū lauacrū est aqua spūalis p̄
 quā elemosina significat qđ pedes. i. pau
 peres qui vident esse extremi. i. abiecti.
 sunt lauandi. i. refouēdi. **Dicit̄ autēz ele**
mosina aqua qz hz virtutē extinctiuam
respectu peccati qđ extinguit. Ecclē. iij.
Ignem ardentē extinguit aqua z elemo
sina resistit peccatis. Virtutē mundati
uam respectu gratie que infundit **Luc.**
xi. Date elemosinā z omnia munda sunt
vobis. Virtutē secundatiuā respectu bo
noz que augent. ij. **Loz. ix. Multiplica**
bit semen vrum etc. Virtutē fructificati
uam respectu premij qđ acquirit. **Thob.**
iiij. De substantia tua fac elemosinā. p̄mit
um. n. bonū tibi thesaurizas. C Tertius
 lauacrū est sanguinis effusi in patibulo
 quo xps peccata n̄ra lauit. **Apoca. i. La**
uit nos a peccatis n̄ris in sanguine suo.
vñ. ps. Asp̄ges etc. Lauacrū siue balneū
dicitur esse medicinale. calidū. z clarū. Sic s̄a
guis xpi fuit medicinalis ratōe diminita
tis. cui fuit vnctus. Et fuit calidus ratō
ne amoris quo fuit inflamatus. Ista duo
notant in hoc qđ xps isopo assimilat. qđ
est herba medicinalis z calida fuit etiā
iste sanguis clarus qz animā facit clarāz
z mundā. Ideo sequit̄ Lauabis me z sup
niuem dealabor. C Quartū lauacrum
 est sanguinis oblatis in sacramento qđ q̄
 dem sacramētū xps nobis dimisit in me
 moriale sue passionis. De quo dicit **Luce**
xxij. Hoc facite in meā p̄memoratōez. Ha
bemus enim triplex memoriale passiois
C Unū in visu. i. passio xpi picta. **C** Ali
 ud in auditu. i. passio xpi p̄dicata. Aliud

in gustu. i. passio xpi in hoc sacramento
 veraciter p̄tenta. Si igit̄ affectū mouet
 passio xpi imaginibus visa z passio audi
 ta z p̄dicata multo fortius mouere debz
 passio degustata. **Eccl. xlix. In omni ore**
quasi mel dulcorabit̄ ei⁹ memoria. Qui
tum lauacrū est lachrymarū ex oculis ad
lamentū q̄tū ad publice penitētes qđ ho
dīe recōciliant. In capite. n. ieiunij ex
cludunt ab introitu ecclesie. Arcentur
a p̄ceptōe eucharistie z ligatur nexibus
penitētie. Et istud fit in signū penitētie
Alde qđ fuit a paradiso electus a ligno vi
te p̄hibitus z multis penis ligatus. Sz
hodie xps celestē ianuā cepit ap̄ire. z iō
in eccliam introducunt. Hodīe corpus
z sanguinē ad manducādum dedit. z iō
ad edendū admittunt. Hodīe ligat⁹ fuit
z ideo ipsi qđ ligati erāt a nexibus solui
tur. iuxta illud **Jo. xvij. Si ergo me q̄ri**
tra sinite hos abire. C Sextū lauacrū est
 lachrymarū ex plattis ad facim sicut ē ole
 um z balsamū ex quibus crisma p̄ficatur z
 hoc p̄tōficāli b̄ndictōe adiūcta. Per qđ
 dat̄ intelligi qđ debemus habere oleū. i.
 nitorē p̄sciētē q̄tū ad deū. **mat. xx. Pru**
dētes v̄gines accepit̄ oleū zc. balsamūz
i. odorē bōe fame q̄tū ad p̄ximū. Ecclē.
xxiij. Sicut cinamomū z balsamū o do
rē dedit. z b̄ndictōez celestis grē q̄tū ad se
ip̄os qđ qđ b̄ndic. celestis p̄tōfex hz dat̄.
C Sermo. cvij. C De eodē die sermo. iij.

Surgit a cena z ponit vesti
 menta sua. In hac
 cena dñs multoz p̄sonā assum
 psit. i. p̄sonā amici. maḡi. dñi
 z serui ac platt. **C** Personā qđdem amici
 assūpsit qñ cū discipulis cenare voluit.
 Signū. n. spūalis amicitie ē inuicē epu
 lari. z maxime qñ deberēt se separi. **C** **Chri**
stus igit̄ ab apostolis discessurus primū
cū eis cenā voluit celebrare. In qđ quidē
fuit triplex gen⁹ cibi z triplex genus vi
ni. Ibi. n. fuit panis azim⁹. agn⁹ t̄pticus
z xpi v̄z corpus qđ xps in sp̄e panis vi
scipulis dedit. Contraria aut̄ h̄is fuerūt i
cēa Alde quā ip̄e cū vxore sua celebrauit
Hic. n. fuit panis azimus. Ibi fuit panis
fermētatus qz tota natura humana per
peccatum fuit fermentata z corrupta.
C Hic agnus t̄pticus Ibi cibus vet̄

De cena domini.

tus. hic panis in corp^o xp̄i mutatus. ibi panis mutatus in corpus diaboli. p̄c̄z enīz mortale in corpus diaboli facit trāsire. Sicut ē in cena dñi triplex genus vini. s. legale. i. succus de lacruis agrestibus. Sacramētale. i. sanguis christi discipulis in specie vini oblatus. Et spūale. i. abūdantia dñi amoris quo oēs q̄ erant in illa cena erāt repleti z quodaz mō ebrii effecti. Nā p̄ amore christus fuit ebrius: quādo i cruce fuit denudatus Petrus fuit ebrius quādo cōtra picula mortis securus erat effectus. Joānes fuit ebrius qui i xp̄i pectore quasi in fonte fuit potatus. Si igit̄ ad hāc volumus accedere z corpus xp̄i digne suscipere: debemus hūc triplē cibū hēre. s. panē azimuz. i. cor purū. i. Cor. v. Epulemur in azimis sinceritatis. Agnuz. i. cor amore xp̄i inflāmatū zc. ps. Inflāmatū est cor meū zc. z panē trāsustātiatū. i. cor ab oī amore mundi alienatū: vt nihil sit ibi amoris mūdi: sed ibi accidētia sine subiecto. i. amor temporalū nō radicitur i antino. Debemus ēt hīc hoc triplex vinuz. s. vinuz p̄tritōis ex herbis agrestibus zc. ps. Potabis nos vino cōpūctōnis: vinū deuotōis vt eius sanguinē semper cū deuotōe z desiderio in memoria habeamus. Job. xix. Pulli eius labunt sanguines. vinuz amoris: vt eius dulcedie delectemur z iebriemur. Cant. v. Bibite z iebulamini charissimi. Secūdo xp̄s assumpsit personā magistri: cū dicit Vos vocatis me magister z dñe. Joan. xiiij. De isto magistro d̄ Mat. xxij. Magister scimus q̄ verax es zc. Scdm̄ autē Chryso. Magister veritatis quis efficitur veritatē nō falsificādo. a veritate nō cadēdo. z veritatez defendēdo. Xps̄ igitur d̄ verus magister. q̄ veritatē nō falsificauit. vnde d̄r. Magister scimus q̄ verax es. veritatez nō tacuit. vnde dicit Et viam dei in veritate doces. z veritatē defendit. vnde d̄r: Non eim̄ respicis personā hominū. Hūit autē iste magister quatuor modos docēdi. docuit verbis exēplis. sacris z miraculis. Quidā enim erāt rudes z inscij. z istos docebat verbis. Mat. v. Aperiens os suū z docebat eos dicēs. Beati pauperes spū qm̄ zc.

Quidā erant curiosi q̄ nolebāt audire verba sed videre facta. istos docebat exēplis. Mat. x. Discite a me quia mitis sum z humilis corde. Quidā erant superbi: z istos humiliabat sub creaturis istituēs sacramēta a quibus iustificatio nē acciperent. Jo. iij. Nisi q̄s renat^o fuerit ex aqua z spū sancto zc. Quidam erāt durī z obstinati. istos quincebat miraculis. Actū. x. Qui pertrāsyt benefaciēdo z sanādo oēs oppressos a diabolo. Tertio assumpsit p̄sonā dñi: cū dicit. Si ego magr̄ z dñs. Dicit autē Lyprian^o q̄ ad p̄fectū dñm̄ tria requirūtur. s. terror: ordiatio: z amor. Quātū ad ista tria xp̄s in presenti vita plenuz dominū nō ostendit. In futuro autē ostēdet: q̄ reprobos reget i terrore. ps. Reges eos in virga ferrea zc. Beatos reget i amore. Deut. ij. Amātissimus dñi habitat confidenter: z omnes ponet in ordine. Nā z i bonis erit ordo premioz. i. Louih. xv. Alia claritas solis. i. xp̄i. alia claritas lune. i. beate virginis marie. alia claritas stellaz. i. alioz sanctorū. Stella. n. distat a stella i claritate: q̄ et gloria vnus sc̄i differt a gloria alterius. In malis ē ordo penaz. Juxta illud Apocal. xxiij. Quātū se glorificauit z i delirijs fuit: tm̄ date ei tormētuz z luctū. Quarto assūpsit p̄sonaz serui in hoc q̄ pedes seruorū lauit: quod fecit p̄rio i exempluz humilitatis. vnde dicit. Exēplum. n. dedi vobis zc. ps. Quis sit dominus de^o nr̄: q̄ i altis hītat et hūilia respicit i celo z i terra: tūc hūilia respicit i terra qm̄ pedes iude lauit qui iudas erat terrenus per auariciā Chryso. Quem timorē nō destruat q̄ qui sedet super cherubin pedes lauit p̄ditōis. Secūdo lauit i medicamētū nostre infirmitatis. homo qdē se erexerat vsqz ad sūmū dei. Jō xp̄s se hūiliauit vsqz ad infimū hoīs. vt ei^o humilitas supbia nostra sanaret. Aug. Tāta q̄ppe est hūilitas vt z eaz suo cōmēdaret exemplo dina sublimitas. q̄ hō superbus i eternuz periret nisi eū deus humilis muniret. Tertio lauit i sacm̄ habēde puritatis. lauit. n. pedes anteq̄ eis corpus suū daret: vt p̄ hoc daret intelligi q̄ anteq̄ ad corpus xp̄i accedamus

lotōe pedū. A. affectuū idigem⁹. In cuius significatōe dicit Dionī. q̄ sacer dos celebraturus lauat manus: q̄ non tm̄ dz eē mūdus a peccatis grauib⁹: sed eē a venialibus. C. Quāto assumpsit psonā prelati cū dixit. Exemplū. n. dedi vobis zc. Ch̄istus ergo p̄lati i exemplū docuit discipulos suos p̄ exemplū: p̄ doctrinam z p̄tē p̄ orōem. De q̄bus dicit Grego. Ch̄istus veniens noua docuit. noua docēs m̄tra exercuit: m̄tra faciens p̄uaa tolleravit. In his ergo tribus tota vīta xp̄i cōprehendit. s. in docendo. in faciendo. z in predicādo. In q̄bus prelati ip̄m imitari debēt. Ipsi nāq̄ subditos instruere debent per doctrinā. informare p̄ vītam. z defendere p̄ iustitiā. s. multi possent dicere illud ysa. iij. Non suz medicus. z in domo mea nō ē panis. neq̄ vestimētū. noli me cōstituere p̄cipē ppli. Ipsi. n. nō sunt medici q̄ nō p̄nt sanare aliorū vitam: cū ipsi vitā habeāt vulneratam. Grego. Cū cām ppli p̄sul suscipit: q̄ si ad egruz medicus accedit. Quā ergo p̄sumptōe mederi p̄perāt q̄ in facie ip̄suz vulnus portāt. Ipsi eēt nō h̄nt panes sacre doctrine. z iō alios reficere z instruere nō p̄nt. Th̄ren. iij. Paruuli petierunt panē z nō erat q̄ frāgeret eis. Ipsi eēt nō habēt vestimētū iustitię: z iō alios nō defendunt per iustitiā. De quo vestimēto dicit Ep̄. vi. Induti lorica iustitię.

Sermo. cvij. De eodē sm̄o. iij.

Sitis quid feceris vobis. Ad istā interrogatōem possumus r̄ndere. vtiq̄ scimus quid hodie fecerit nobis: q̄ tria opera fecit nobis. C. Pr̄muū est opus mirę humilitatis. z hoc iōtūm pedes discipulorū lauit. z ista humilitas cōmēdabilis ē quātū ad q̄druplex gen⁹ cāe. P̄mo ex cōsideratōe cāe agētis. q̄ sc̄z ille qui ē super oīa se hōdte humiliavit infra oīa. i. vsq̄ ad pedes suorū. vñ p̄mo ostendit suāz sublimitatē. z postea ponit humilitatēz dicēs. Vos vocatis me magister z domīe zc. Si ergo dñs z magister vester zc. nec ē verbū supbie. sed humilitatis necessitate. Cuz. n. super b̄tre sit sup alios ire. qui super oēs ē sup bire nō p̄t. P̄mo cōmēdabilis ē ex

cōsideratōe cāe materialis. i. sp̄soz discipulorū circa quos fiebat ipsa ablutio: quia nō lauabat pedes imperatorū: sed piscatorū z seruorū. Unde petrus sciens suāz viltatēz z ch̄isti maiestatem dixit. Nō lauabis m̄hi pedes in eternum. Et xp̄s respōdit. Si nō lauero te zc. tūc Petrus timore cōcussus z amore inflamatus obtulit lauādos pedes z manus z caput. Sed dñs per suā respōsionem ostēdit q̄ Petrus nō indigebat lotione capitis nec manū: sed tm̄ pedū. Per caput. n. intentio: per manus autē operatio significat. Ista autē in petro munda erat: q̄ intentōem ad deūz dirigebat: z opera sancta habebat. per pedes autē significat affectio q̄ aliquo puluere terrene affectōis siue cupiditatis sepe aspergitur. Elugu. Ipsi humani affectus sine q̄bus in hac mortalitate nō v̄sūt: quasi pedes sunt. vbi z humanis rebus afficiuntur. Unde si dixerimus q̄ peccatuz nō habemus nos met̄ip̄os decipim⁹. Nos autē indigemus vt lauētur in nobis: z caput intētōis que sepe est discordata: z manus operatōis que sepe est remissa. z pes affectōis que sepe ē puluere aspersa. z cor cogitatōis que sepe est inūda. Et corpus totūz quersatōis que sepe est inordinata. Et ad ista quinq̄z abluenda ch̄istus in quinq̄z partibus corporis sanguinez emisit. In capite sc̄z vt lauaret nostrā intentōem. In manib⁹ vt lauaret nostrāz operatōem. In pedibus vt lauaret nostrāz affectōem. In corde vt lauaret nostrā cogitatōem. Et fuit flagellatus in toto corpore: vt lauaret nostrāz vitāz z cōuersatōem. P̄ Tertio ista humilitas cōmēdabilis est ratōe modi agendi qui fuit: q̄ vestimenta deposuit. lintheo se precinxit: z aquaz in peluim misit: ac si pedes lauit. vestimētuz deposuit: q̄ corpus ab eo separatus fuit. Lintheo se precinxit quādo idēz corpus renouatus resumpsit. Et aquaz in peluiz misit: quādo suū sanguinez in terrāz effudit. Et sic pedes. i. affectus nostros lauit. Elpoca. i. Lauit nos a peccatis n̄ris in sanguine suo. Fecit nobis sp̄uale lixiū. in quo p̄ aqua posuit suū sanguinez preciosuz. i. Joā. v. Dic ē qui vēit in

De cena domini.

aqua et sanguine christus iesus. p. cinere amaritudines penarum. ps. Linere tanquam panes manducabas. p. igne calefacere te amorem incensum. Jo. xij. Luz dilexisset suos qui erant in mundo etc. Sed quia lixivius nimis erat forte. tunc propter nimium cinerum amaritudinis. tunc propter nimiam ebullitionem amoris: ideo eum duplici aqua tempavit. scilicet aqua lachrymatum qua in cruce sudavit. ut dicitur Hebre. v. Et aqua regenerationis que de latere emanavit. Et sic ex tali lixivio sic facto ex aqua sanguinis et cinere amaritudinis sic calefacta. ex igne amoris sic tempato. ex aqua lachrymatum et regenerationis omnium pedes lauit. Quarto admirabilis est ex ratione cause finalis que fuit exemplum humilitatis dante. Et etiam ut daret exemplum prelati: ut ipsi qui sunt caput: subditos qui sunt pedes lauant. id est verbo et exemplo informant. Ad autem pedes aliquorum non possunt lauari vel emundari hinc potest esse triplex causa. Primo ex ratione lauantis. quoniam scilicet non habet manus mundas. Prelatus enim qui vitam mundam non habet potius inquinat quam lauent. Eccle. xij. Ab mundo quod mundabit. Bregio. nazare. Adundari potest oportet et sic alios emundare. Secundo. scilicet ex parte lauantis: quando. scilicet laudus subditus habet pulveres terrenorum nimis inueteratos: quia amor terrenorum non inest cordibus auarorum per modum forme accidentalis que possit eis adesse vel abesse propter subiecti corruptionem: quia si assunt corum propter animus eorum per superbiam. si absunt corum propter impaciam. vel est quoniam nimis inquinant. Eccle. xij. Qui baptizatur a mortuo et sterum tangit mortuum quid proficit lautio eius. Tales. n. sunt instar lateris. quia quanto plus lauant tanto plus inquinant. ij. Petri. ij. Lapis reuersus ad vomitum etc. Tertio ex parte aque qua lauitur. quando. scilicet est turbida et imunda. per quam amor ipsius mundi significat: quia animam non abluunt sed imundam facit. Dtere. ij. quid tibi in via egypti: ut bibas aquas turbidas. Aug. Quisquis es qui es in mundo ad te venit qui fecit mundum ut eripiat te de mundo. Qui si adhuc aliqua delectatione te retinet mundus semper visus est imundus. Secundo fecit opus mirae maiestatis: quod com-

fistit in corporis et sanguinis consecratione. hoc enim est tate maiestatis quod excellit omnem potentiam creatam. scilicet potentiam sensitivam. eo quod accidentia ibi sine subiecto persistant et sensus moueat sensibilis cognitionis natura excellit cum accidentis esse sit inesse. Cum ergo audis hoc est corpus meum non acquiescas gustus. quia putaret se sentire saporis panis: nec visus et sic de alijs sensibus qui ibi deciperent. Acquiescas tamen auditui. quia cum audis hoc est corpus meum. hoc est quod audis. hoc significatum est Gen. xxv. ij. In ysaac in quo deceptus fuit visus: quia iacob non cognouit. Olfactus. quia credit sentire odores vestimentorum esau: et sensit odorem iacob. Gustus: quia putabat se comedere de venatione esau. Tactus: quia putabat tangere manus esau. Auditus vero non fuit deceptus: cum dicitur. Vox quidem vox iacob est. Secundo excellit potentiam imaginatiuam in quantum unum et idem corpus est in diuersis locis. Dicit autem Innocentius tertius. quod sicut filius dei per naturam habet triplicem modum essendi in rebus. Est enim in omnibus per essentiam. in iustis per gratiam. in natura assumpta per unionem ita corpus eius habet triplicem modum essendi. Est enim in celo localiter. in verbo specialiter. in altari sacramentaliter. Tertio excedit potentiam intellectiuam. In quantum corpus christi integrum et perfectum sub tam parua specie est presentatum. Aug. loquens de hoc sacro contra felicitanum dicit. hoc fides querat: intelligentia non exorat. ne autem non inuentum credat incredibile. aut inuentum credat singulare. Quarto excedit potentiam operatiuam: quia potentia creata hoc non potest: sed solummodo increata. Eusebio Inuisibilis sacerdos inuisibiles creaturas verbo suo secreta portare committat. Tertio fecit opus mirae charitatis: quod persistit in sue passionis ichoatone: hodie quidem sua passionis ichoauit in quantum factus in agonia sanguineas guttas sudauit. ut. scilicet. dicitur luc. xij. Sudor at catur ex nimio labore. timore dolore et calore. Christus autem habuit laborem. ysa. xlix. In vacuum laborauit etc. Huit timorem in quantum erat homo passibilis. Mar. xij. Lepit pauere et tedere. huit dolorem. Thren. i. O vos omnes qui transitis per viam attendite et vide te si est dolor filii sicut dolor meus. Huit ca-

lorē. i. seruētē amorē. Jo. xlij. Cū dilexisset suos q̄ erat i mūdo zc. z dī factus in agonia. Iste. n. q̄tuor acies pugnabat i. hīc tres. i. p̄tra vnā: z vnā p̄tra tres. Si qdē labor pugnabat p̄tra amorē. z amor p̄tra laborē. labor. n. nolebat passiōz: sed amor volebat. z amor laborē vlcst: z labor amorē cessit: q̄ fructū d̄ labore suo cōsiderauit. ysa. liij. Pro eo q̄ laborauit r̄ debet z saturabit. Sicut timor pugnabat p̄tra amorē: z amor p̄tra timorē. timor. n. nolebat passiōz: s̄z amor volebat: z amor timorē supauit: atq̄ timor amorē cessit. vñ d̄posuit timorē z p̄uideret passiōez sustinuit. Prover. xxvij. Iustus q̄si leo cōfidēs absq̄ timore erit. Sicut dolor pugnabat p̄tra amorē: z amor p̄tra dolorē: q̄ dolor nolebat passiōz: s̄z amor volebat. z amor dolorē supauit: z dolor amorē cessit. Vñ cū magno gaudio passiōz sustinuit. Heb. xij. p̄posito sibi gaudio sustinuit crucē. Nō fuit ergo m̄t̄z si in corde suo agonia magna fuit: vbi tāt̄ p̄sict̄ exiit. tā vehemēs fuit ardor z p̄sictus amoris q̄ p̄ totū corp̄ sudauit z sudorē cōuertit in sanguinē.

¶ Sermo. cix. De eodē sermo. v.

PRobertus seip̄z hō z sic d̄ pane illo edat z de calice bibat. i. Loz. xi. Lesi est. vbi sūt p̄bād̄t z sic recipiendi. Inne at cib̄ nō ē p̄bādus q̄ semp ē bon̄ s̄z recipiēs ē p̄bādus si ē bñ p̄par̄. iō dī cū apl̄s. p̄bet at seip̄z hō. Sicut. n. medicina hōi nō p̄paratō ē cā mortis: z hōi p̄paratō ē cā salutis. sic iste cibus hōi id̄igno ē venenū. hōi aut̄ d̄igno ē meritū sēpiternū. ¶ Notādū aut̄ q̄ hō circa hec tria p̄bare se d̄z. ¶ P̄uo seip̄m q̄te sit puritatis. d̄ puritate at̄ recipiētis hoc sac̄rū corp̄ d̄ Exo. xi. Rencs v̄ios accingetis zc. q̄ ibi ponūt. ¶ Ex q̄b̄ verbis h̄ q̄ recipiēs hoc sac̄r̄z d̄z ē mūdus a carnali delectatōe. iō d̄ rencs v̄ios accin. Legit. ij. Reg. vi. q̄ oza a d̄no ē percussus: q̄ arca d̄i tāgere p̄sūpsit: z rōnē assignat iudei q̄ mūdus nō erat: q̄ illa nocte cū vxore sua iacuerat. Si ergo ille ē percussus q̄ iacuit cū sua vxore: q̄ percussioe dignus ē q̄ se sedat cū meretrice. Si ille q̄ tetigit q̄ percussioe ille q̄ sumit. Si ille teti-

git arcā ligneaz qua percussione dignus ē qui sumit indigne carnē xp̄i verā. ¶ Secūdo d̄z ē mūdus a terrenoz affectōe, qd̄ notat cū d̄i. Calciamēta hēbitis i pedibus. non. n. d̄z diligere terrena per inordinatūz amorē. Sed in suis affectibus d̄z h̄c calciamēta. i. scōroz patrum exempla per imitatōem qui terrena oīa p̄tempserunt. Qui enīz diligit terrena efficit terra. Osce. ix. Facti sunt abhominabiles sicut ea que dilexerūt. imo efficit lutū. Ezechiel. ij. d̄i de asaro vsq̄ quo aggrauat cōtra se densūz lutū. Eluarus ergo qui corpus xp̄i recipit ip̄m in terraz z lutū p̄icit. ¶ Tertio d̄z ē mūdus a vana cogitatōe. quod notat cū d̄i Tenentes baculos in manibus. d̄z. n. baculum crucis in corde retinere z cūz eo canes idest demonū cogitatōes animūz lacerates abijcere. Chryso. Vbi cūq̄ demones signum crucis viderint terri fugiūt: baculūz timentes quo plagam acceperunt. Legitur Gen. xvi. q̄ super sacrificiūz abrahe volucres descēdebant: sed ip̄e eas abigebat: q̄ quādo hoc sacrificiūz offerimus vel recipim̄ cogitatōes volatiles abigere debemus. ¶ Quarto debet esse mūdus a negligentia z torpore. qd̄ notat cum d̄i. Et comedetis festināter. Festināter comedit qui cū seruēt̄ desiderio suscipit. Glo. super illud. Qui māducat z bibit idigne. Indigne sumit qui nō deuota mente accedit. Propter ista significāda legit Exo. di. xij. q̄ quattuor persone ab esu agni excludēbatur scilz seruus incircūcisus mercenarius z aduena: ac alienigena. Seruus incircūcisus. i. luxuriosus qui nō est mūdus a carnali delectatōe: q̄ sicut dicit Gal. v. Qui autēz christi sunt carnes suas crucifixerūt cum viciis z cōcupiscēt̄is. Mercenarius autē ē auarus qui nō ē mūdus a terrenoz affectōe qui ē seruus z mercenarius pecunie. Juxta illud Mat. vi. Nō potestis deo seruire z māmonē. Aduena ē neophytus. i. de nouo cōuersus: quia ille adhuc non ē mūdus a carnali cogitatōe. Et iste cibus nō ē neophytōz sed gradūz. sicut dictū fuit Augustino. Cibus sum grandūz zc. Alienigena est tepidus z indehor̄ q̄ nō

est mundus a negligētia et torpore. Et iste
 cibus nō est ispidus, sed palatū sanū ha
 bētū et sapore discernētū. Aug. Palato
 nō sano pena ē panis q̄ sano est suavis.
 Scō d̄z pbare corpus vnicū quante
 sit maiestatis. non. n. recipit panē mate
 rialē sed celestē. illū. s. q̄ ait. Joā. vi. Ego
 suz panis viuus q̄ de celo descēdit. deus
 eiz p̄mo hoi triplicē cibū preparauit. sicut
 h̄z Beñ. ij. s. p̄cessuz: phibitū et p̄missum.
 Si. n. p̄cessis vsus fuisset a phibito ab
 stinisset: ad p̄missuz puenisset. Sed q̄
 male vsus ē phibito: iuste puatus ē p̄ces
 so pariter et p̄missio. vñ dicit dñs. Vide
 ne forte sumat de ligno vite et viuat in
 eternū. Quilibet autē cibus h̄st aliqd
 ip̄fectōis. Nā phibitū fuit mortis cau
 sariū. Lōcessus nō fuit de celo delatus
 s̄z de humo p̄ductū. p̄missus vitā beatā
 nō dabat: s̄z in vita hoiez plōgabatur. S̄z
 lōge nobilitore aliū cibū x̄ps nobis dedit
 Ille. n. fuit mortis causariū: hic autē est
 viuificariū. id̄ d̄z: Ego suz panis viuus.
 Ille fuit de humo p̄ductū: iste de celo de
 latus. id̄ d̄z: Qui d̄ celo descēdit. Ille cō
 seruabat vitā corpale: iste dat vitāz cele
 stez. id̄ d̄z: Siquis māducauerit ex hoc pa
 ne viuet in eternū. Tercio h̄z pbare re
 cipiendū modū q̄re sit scitatis. Modus
 aut̄ q̄ntuplex tradit a Bas. li. iij. Quim
 eū d̄z recipi: cū multo timore: cū p̄sciētie
 puritate: cū vera fide: cū multa reuerētia
 et honore: cū multo desiderio et deuotōe.
 P̄ B̄z nāq̄ recipi cū multo timore: q̄ ibi
 p̄tinet diuina maiestas. Cū tali timore re
 cepit petrus q̄ dicebat Luc. v. Exi a me:
 q̄ hō pctōr suz dñe. Stupor eiz circūde
 derat eū. P̄ B̄z recipi cū cōscie puritate:
 q̄ ibi p̄tinet ille q̄ ē sincerissima puritas
 Cū tali puritate recipere vult eum sp̄sa q̄
 dicit Lanf. i. Lectulus n̄r floridus ē. P̄ B̄z
 recipi cum vera fide: q̄ ibi p̄tinet velata
 veritas. Cū tali fide recepat cū virgo be
 ata Maria. De q̄ d̄z Luc. i. B̄sa q̄ credi
 disti rē. P̄ B̄z recipi cū multa reuerētia
 et honore: q̄ ibi p̄tinet vera diuinitas. Cū
 tali reuerētia recipiebat ille qui dicebat
 Mat. viij. Dñe nō suz dignū vt itres sub
 tectū meū. P̄ B̄z recipi cū multo deside
 rio et deuotōe: q̄ in eo p̄tinet ih̄nita cha
 ritas. Cū tali deuotōe et mētis exultatōe

recipiebat ille q̄ dicebat Luce. xix. Acce
 pit illū gaudēs in domū suā.

¶ Sermo. cx. De eodē die sermo. vi.

Quætera cūz vene
 ro disponā. i. Luce. xi. Post
 q̄ ordinauit apl̄s corinthios
 quātū ad corpus et sanguis dignā susce
 ptōez p̄mittit se i aduētū suo ordinatu
 rū ea q̄ p̄tinet ad sacramētū hui⁹ dignāz
 celebratōem. Ex q̄bus verbis colligit q̄
 apl̄i multa ordinauerūt q̄ in scriptis nō
 reliq̄rūt. Sicut ipsa ecclesia a sp̄u scō do
 cta multa hodie faciēda ordinauit: q̄ my
 sticū sensus p̄tinere vident. P̄ Primus ē
 q̄ hodie publice penitētes recōciliatur.
 Nā i capite ieiunij cādela accēsa eis dat:
 cilicū eis tradit: et sic ab ecclesia eijcun
 tur. Et ista rep̄ntat statū ade post pctm.
 Nā cādela accēsa rep̄ntat flāmeū gladi
 uz: cilicū ipsa tunica pellicea fuisse idu
 tū. Eiectio ab ecclesia: signat eiectōez ip
 sius ade de paradiso. Hodie autē recōciliat
 triplici de cā. P̄ Prima q̄ petrus publice
 peccatē x̄ps hodie recōciliauit. Nam pu
 blice peccauit q̄n x̄pm negauit. s. i nocte
 sequēt: q̄ tūc noctes sequētes spectabāt
 ad dies p̄cedētes: sed mō mutat⁹ ē ordo.
 Publice p̄nias fecit: q̄n amare fleuit. sed
 x̄ps eum recōciliauit q̄n ipsum respexit.
 P̄ Scōda cā est: q̄ i q̄nta feria deus aues
 et p̄sces de aq̄ p̄duxit. S̄z aues i aere sub
 leuauit et p̄sces i gurgite remisit. Sic ec
 clesia hodie pctōres in aq̄s delitiaz nata
 tes relinq̄t: et penitētes ad celestia deside
 rada p̄duct. P̄ Tercia cā ē: q̄ x̄ps hodie
 p̄ pctōribus p̄nias facere icēpit. i. Pet.
 ij. Pctā n̄ra ipse p̄tulit i corpore suo rē.
 Et id̄ p̄ueniēs est q̄ postq̄ x̄ps p̄niam se
 cit a publice penitētibus p̄nia relaxet.
 ¶ Scōz est: q̄ hodie chrisma cōficat. Et
 fit triplici de cā. P̄ Prima est q̄ chrisma fit
 ex oleo et balsamo. X̄ps autē hodie oleuz
 b̄ndixit: q̄n in mōte oluēti orauit. et tāq̄
 plāta celestis balsamū produxit: q̄n san
 guineas guttas sudauit. P̄ Scōda cā ē: q̄
 hodie institutū est sac̄m sacramētū. i.
 corpus x̄pi. Et ideo p̄ueniēs est vt hodie
 chrisma p̄ficiat qd̄ est materia multoz
 sac̄oz. P̄ Tercia cā est: q̄ hodie x̄ps apo
 stolos i presbyteros et ep̄os cōsecrauit: q̄

potestatem pficiendi eis dedit. Et ideo pueniens est ut hodie christina pficiat. De quo pbyteri et epi seu potestates inunguntur. Tertium est: quod hodie altaria denudant ad inuendum quod christus omnibus suis vestimentis fuit denudatus. scilicet vestimento materiali quoniam a militibus spoliatus fuit. Spirituali: quoniam collegium apostolorum ipsum reliquit. Corporali: quoniam anima eius corpe denudata extitit. Superstitali autem spoliari non potuit: quod eius diuinitas corpori in sepulchro: ac in limbo semper coniuncta fuit. Quartum est: quod hodie altaria cum aqua et uino abluunt: ad significandum quod christus ecclesiam suam triplici lauacro abluuit. scilicet aqua regenerationis. Ephe. v. Mundans eam lauacro aque in uerbo uite. Aqua gratie spiritualis. Ezech. xxxvi. Effundam super uos aquam mundam etc. Et uino sanguinis. Et ideo uinum effundit in modum crucis. Apoca. i. Lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Quintum est: quod tribus diebus christi mors ab ecclesia plangitur. quod fit triplici de causa. Prima causa est: quod sol tribus horis obscuratus fuit. Secunda causa est: quod christus tribus diebus et tribus noctibus mortuus iacuit. Tertia causa est: quod triplex creatura ipsum fleuit. scilicet pure corporalis: ut terra que tremuit: pure spiritualis: ut angelus qui in modum suum fleuit. Ysa. xxxiiij. Angeli pacis amare flebant. Et disposita sicut apostoli et mulieres. Sextum est: quod luminaria extinguunt. Nam in aliqua ecclesiarum consuetudine quoddecim candelae proponunt. Candelae proponunt ut paulatim extinguant. Una tamen abscondit que non extinguit. Ille quoddecim candelae representant duodecim apostolos et tres marianas in quibus lumen fidei fuit extinctum. Candelae autem que non extinguit significat beatam uirginem Mariam. In cuius corde semper lux fidei radiauit. Septimum est: quod tenebre inducunt ex eo quod omnia luminaria tunc sunt extincta. Luminare celeste. id est sol per obscuratorem. Luminare superceleste. id est christus per ignominiosam passionem. Luminare spirituale. id est uirgo beata per tristitiam et merorem. Luminare rationale. id est apostoli per lucis fidei amissionem. De obscuratorem primi luminis dicitur Amos. viij. Occidit sol meridie. De obscuratorem aliorum trium dicitur Apoca. i. Factus est sol. id est christus niger tanquam saccus cilicinus. Et

luna. id est uirgo beata tota facta est sanguis. Et stelle celi. id est apostoli ceciderunt super terram. Sermo. cxl. Die sacro parasceues Sermo primus.

Quoniam faciebatur qui querebatur a iudeis. ps. Iudei uolentes christi a iudeis in suo corpore cruciare cum nimia crudelitate ac uolentia hoc fecerunt. Et ideo christus querit ut ceteris: Quoniam faciebatur etc. Quod de anima quattuor fuerunt opiniones: ubi. scilicet principale habet sedem. Quidam dixerunt ipsam esse in capite. Et hoc uolunt ostendere per auctoritatem Beati. iij. Inspiraui in facie eius spiraculum uite etc. Ioa. xix. Inclinato capite tradidit spiritum. Et per rationem quod omnes sensus uigent in capite. Nam anima in capite uidet: audit: odorat et sapit. Alii dixerunt eam esse in corde: et hoc uolunt ostendere per auctoritatem Mat. xxv. De corde exeunt male cogitationes etc. Lu. n. cogitationes exeunt ab ipsa: et cogitationes exeunt a corde: ideo anima est in corde. Et per rationem: quod est fons uite. Nam in corde incipit uita: radicat uita et finit uita. Alii dixerunt eam esse in sanguine. et hoc uolunt ostendere per auctoritatem Leuit. xvij. Anima omnis carnis in sanguine est. Et per rationem: quod si quis perdit sanguinem: perdit uitam. Alii dixerunt eam esse totam in toto: et in quolibet parte corporis totam. Et hoc uolunt ostendere per auctoritatem. iij. Regu. i. Adhuc tota anima mea est in memetipso. Non dixit adhuc est tota in cerebro meo: uel in sanguine uel in corde: sed tota in memetipso. scilicet in corpore meo. Et per rationem: quod cum anima sit perfectio corporis organici: non erit uirtus corporis organici tamen sed omnis et totus. Iudei autem uident omnes istas quattuor opiniones saltem ipso facto sciuisse: quod in his quattuor locis christi a iudeis cruciauerunt. Primum namque etus anima cruciata fuit in capite: et hoc in quibus sensibus que ibi uigent. scilicet in visu: quod fleuit per passionem quoniam hierusalem ciuitatem uisit. Pre amore: quoniam amicum lazari audiuit mortuum. Et pre dolore quoniam in cruce dolores mortis sensit: ut habet Heb. v. In auditu quod contumelias et opprobria multa audiuit. Sap. ij. Contumelias et tormento iter rogemus eum. Berni. Aurea ille que audiuit in celo: sanctus. sanctus. sanctus: in terris audierunt peccatorum insultus. In odoratu: quod

In die parasceue

magnū fetore sensit. s. qñ fuit sputis feti-
dis delinitus. et pctōz. i. iudeoz spurci-
tia circūdatus: et iter corpora fetida mor-
tuoz crucifixus. In gustu: qz fuit felle et
aceto potat. ps. Dederūt in escā meā fel
et c. In tactu: qz eius caput fuit arūdine
percussus et spinaz aculeis pforatū. Berni.
Caput illō dñm dēitate spinaz vsqz
ad cerebrū pforatus ē. Ansel. Coronatus
fcedit sed ipsa sua corona ē cruciatus: qz
mille pūctis eius spectosissimū verticez
vulneravit. ¶ Secūdo cruciata fuit i cor-
de: qñ fuit in latere laceatus. Lū. n. sit tri-
plex amor. s. sermonis: cordis et operis.
Ostēderat nobis xps amorē sermonis in
sapiētē p̄dicatōe. Amorē opis: in miracu-
loz exhibitōe. Nō restabat nisi vt ostēde-
ret nobis amorē. s. cordis: quē nobis ostē-
dit in lateris aptōe. Berni. Clavis pene-
trās: clavis referās fact⁹ ē mihi qz nō vī-
deā p foramē. Clamat clau⁹: clamat vul-
nus: qz deus sit in xpo mūdū recōcilians
sibi. Iste autē amor oēs alios supat amo-
res. s. naturalē q est iter patrē siue m̄ez
et filiū. Ysa. xlix. Nūqd obliuisci pōt mu-
lier infantē suū et c. Amorē carnalē: q est in-
ter vir et vxorē Diere. iij. Vulgo dī. Si di-
miserit vir vxorē suā et c. Amorē aiālez q
ē iter aiāz et corp⁹ ppriū. Joā. x. Et aiāz me-
as pono p ouibus meis. Amorē socialē:
q est iter amīcū et amīcū. Joā. xv. Maio-
rez hac dilectōez nemo h̄z. ¶ Tertio cru-
ciata fuit in sanguine: qñ vens aptis to-
tus sanguis de corpore emanauit: ita qz
eius corp⁹ tanq lignū aridū in cruce re-
māsit. ps. Ossa mea sicut cremiū aruerūt
Letera deus fecit in numero: pondere et
mēsurā: vt dī Sap. xi. In effusōe autēz
sui sanguinis nō seruauit numerū: qz nō
vnā vel tres guttas dedit: sed totū dedit
Nō seruauit pōdus: qz nō vnā vinctā vel
librā sudit: sed totū sudit. Non seruauit
mēsurā: qz nō vnus calicē mēsurauit sed
totum sine mēsurā tribuit. ps. Lopiōsa
apud euz redēptio. Bernar. Proius co-
piōsa: qz nō gutta sed vnda sanguis lar-
giter per gūz ptes corporis emanauit.
¶ Quarto cruciata erat eius aiā in to-
to corpore et in qualibet parte corporis:
quādo ad colūnaz erat flagellatus et to-
tus vulneribus repletus. Ita vt possit

dicit illud Isa. i. A planta pedis vsqz ad
verticē nō est in eo sanitas. Vere a plan-
ta pedis vsqz ad verticē quia passus ē in
parte suprema: media et extrema. Nā in
parte suprema eius caput fuit vulnera-
tū et percussus. eius facies alapis inflata
et sputis deturpata et barba depilata.
Isaie. i. Corpus meū dedi percutiētibus et
genas meas vellētibus faciē meāz non
auerti ab increpātibus et q̄spuētibus in
me. In media parte corpus eius fuit ma-
cle attenuatū. ps. Binumerauerunt ossa
ossa mea nō dō: sed funibus dissecatū: la-
cea pforatū. In parte extrema erat in pe-
dibus perforatus: vbi magnū dolorē est
passus. Et qz locus erat neruosus: et qz
grossis clavis q̄fixus. et qz vnus pes sup
aliū pforatus: et qz nitebat clauatis pedi-
bus totū corp⁹ sustētare. pp ista ossa dicit
Aug. Expalmas q est vera palma victo-
rie. sp̄itis coronat: q spinas pctōz venit
q̄fringē. Itaqz q soluit q̄peditos: discipli-
na cedit: salus vulnerat: vita morit: occi-
dit ad tēpus vita a morte: vt in ppetuūz
a vita occidat mors.

¶ Sermo. cxij. ¶ De eodē Sermo. ij.

O sposui testamē-
tum electis meis. ps. Quā qz
de morte dubitat testamēnū
cōdit: et filiis pprijs et amīcis legata di-
mittit. Xps igit nolēs itestatus decede-
re testamētū cōdidit: in testamēto mul-
ta legata dsmisit. De quo testamento sic
dicit Ambro. Aucto: humani generis in
cruce pēdēs p̄teritis officia diuidēbat:
p̄secutionē aplis: pacē discipulis: corp⁹
iudeis: patri sp̄im et virginē marie para-
nymphū: latroni parad̄sum: pctōibus
isernū: crucē p̄nic penitētibus xpianis
delegauit. In isto testamēto xps octo le-
gata fecit. ¶ Primo nāqz legauit aplis
p̄secutionē. Illud enīz eis legauit qd et
ipse in vita possedit. Joā. xv. Si me p̄se-
cuti sūt et vos p̄sequēt. Et istud legatū
erat oibus aplis p̄fectē solutū: qz et p̄secu-
tionē habuerūt et mortē sustinuerūt. De
reditas nāqz trāsit ad heredes cum suo
onere et honore. deus autē hereditatē eter-
ne beatitudis adiūxit onus. s. tolerātiaz
passiōis. Lū isto onere habuit eam xps.

Luc. vlti. Oportuit xpm pati & sic intrare
 i gloria sua. habuerunt ea apli. Act. xliij.
 Per multas tribulaciones oportet nos in
 trare in regnum dei. hnt ea oes fideles. ij.
 Thim. iij. Des q pie viuere voluit in xpo
 iesu persecutorem patiunt. Qui ergo vult
 assequi eterna bnfitudinē & nullam pati tri
 bulacionē. videt q velit eē & xpo dignior
 & aplis sanctior & cunctis fidelib⁹ melior.
 Secūdo legauit discipulis pacē. Joan.
 xliij. Pacē meā do vobis &c. Debāt enī
 xps septuaginta duos discipulos q non
 erāt ita fortes sicut apli. Et ideo legauit
 eis nō tm pacē pctōris vel eternitatis s3
 etiā tps. Ex quo habet q nō sūt ifirmo
 ribus graua iponēda. iuxta illd Mat.
 ix. Nunqd pnt filij spōsi lugere &c. Ex q
 bus verbis colligit q nō sūt iponēda tri
 stia festiuis. & id dixit: Nunquid pnt filij
 spōsi lugere &c. Festiuis sūt cōtēplatiuis q
 de gete pctōris pueniūt ad getē eterni
 tatis. iuxta illud ysa. lxxvi. Erit sabbatū
 ex sabbato. Talib⁹ nāq; nō sūt iponēda
 tristia: q; possēt eoz locūditas retardari
 nec d3 statim iponēda quersatio noua vetu
 stis. ideo subditur: Nemo h3 qmxturas
 pāni rudis &c. nec mentis locūditas in
 exptis. ideo subdit: Nec vinū nouū mit
 tit in vtres veteres &c. Tales eim nō sūt
 statim ad spūalia pcellēdi: sed paulatim
 pmouēdi. Tertio legauit corpus suū
 iudeis: vt trib⁹ diebus ipm in pte ha
 berēt. Joā. x. Terra. i. corp⁹ xpi terrenū
 data ē in manus spij. i. pilati siue iudei.
 Corpus nāq; xpi erat tāq; saccus plen⁹
 thesauro. ideo dedit ipm in man⁹ iudeo
 ru: vt ipm scinderēt & thesaurus emana
 ret quo captiu⁹ redimerēt. Iste sacc⁹ ve
 nit ad nos i natiuitate. Prouer. vi. Sac
 culū pecunte secū tulit. fuit autē scissus
 in passione. ps. Cōscidisti saccū meū &c.
 & extulit prectū in sanguine emanatiōe.
 Bernar. Saccū plenū misericordia sua
 misit deus pater in terrā. Saccū inq; in
 passioe cōscidendū vt effunderet illud
 qd in eo latet prectū nrm. Erat tanq; ala
 bastrū plenū vnguento. Et ideo datū ē in
 manus iudeorū vt sp3 frāgerēt: & inde vn
 guentū efflueret quo vulnerat⁹ sanaret.
 Inde enī emanauit vnguentū mortifi
 catiū inducēs piritōes. dulcoratiuum

infundēs piritis p solatiōes: ac sanatiū
 dans plenā remissionē. De duobus pri
 mis d3 Luc. xij. Infundēs vinū & oleū.
 De tertio Eccl. xxxij. Unctōes p̄ficiēt sa
 nitatis. Erat tanq; apotheca plena bal
 samo. ideo datū est in manib⁹ iudeorū:
 vt balsamus exiret vnde fetidus releua
 tur. Tūc enī ista apotheca apta fuit: qm
 vnus miltū lāca latus eius pforando
 aperuit. Iste aut odor assimilat odor vi
 nec: balsami & myrrhe: vt habet Eccl.
 xliij. Vinū: q; serpētes ifernales fugat
 Balsamū: q; p̄cem recōciscat. Myrrhe: q;
 hoiez a pcti putredie p̄seruat. Quar
 to legauit patri spūz. Vñ Luc. xliij. P̄
 in manus tuas p̄mēdo spm̄ meū: docēs
 nos vt in hora mortis deo spm̄ p̄mendē
 mus. P̄rio vt spm̄ ab ifidijs demonū
 custodiat. Eccl. li. Liberasti me a rugie
 tibus p̄paratis ad escā. Secūdo vt p̄ mi
 nisteriū angelorū spm̄ ad celūz deducat.
 Exod. xxxij. Ego mittā angelū meū q; p̄
 cedat te &c. Tertio vt ipm q̄si depositū
 custodiēs corpi suo qm̄q; restituat. i. Th
 mo. i. Potēs ē depositū meū suare vsq;
 in illū diē. Quarto legauit virgini pa
 ranymphū qm̄ m̄ez suā ioanni dimisit.
 qd fecit xps rōe sūt: q; p̄ditor legis d3 ser
 uare legē. Exo. xx. Honora p̄ez tuū & ma
 trē tuā. Rōne nri vt istruamur s3 Chrys.
 vsq; ad vltimā respiratiōez hēre curā pa
 retū. Rōne virgis vt aliqua p̄solatiōez
 reciper de amissione filij ex custodia fide
 lis discipli. Sexto legauit latroni pa
 radisum. Amē dico tibi: Ecce q̄ta firmi
 tas. modus. n. iuradi xpi fuit. Q; hodie
 ecce q̄ta celeritas. Decū eris. ecce q̄ be
 ata societas. In paradiso. ecce q̄ felix loc⁹
 amentas. Septio legauit pctōrib⁹
 ifernū vbi pulchre morat. qd q̄druplici
 rōe ofidi p̄t. Porcus eim. i. luxuriosus
 pulchri⁹ manet i luto ifernalis seditatis
 q̄ i prato celestis amenitatis. Seruus. i.
 auar⁹ q; ē suus pecunie pulchrius manet
 in cloaca iferni q̄ i camera picta dei. La
 tro. i. supbus q; furat deo id qd ē sibi p̄
 priū. s. gliaz. pulchri⁹ manet i patibulo
 ifernal vitali q̄ i solio maiestatis. Lignū
 putridū. i. pctōr p̄ peccandi p̄suetudinē
 putrescūs. pulchri⁹ manet i igne ifernal
 cruciatiōis q̄ i regali ecclie celestis ma

sione. **C** Octauo legauit crucē p̄n̄te peni
tētibz xp̄ianis. Luc. ix. Siquis vult veni
re post me abneget semetip̄m &c. Ipa. n.
pn̄ia d̄z eē p̄fecta: iō d̄c̄: abneget semet
ip̄sum. i. ex tota neget. Volūtaria: iō di
xit. tollat. aspera. iō dixit. crucē que d̄z a
cruciatu. pp̄ria nō aliena: iō dixit suam
cōtinua: iō dixit quotid̄ie. & pura inten
tione facta. iō dixit. & sequat̄ me.
Sermo. cxlij. **C** De eodem. Sermo
tertius.

Proprio filio suo

nō p̄p̄cit &c. Roma. viij. Ma
gnam de deo fiducia h̄ere pos
sumus. q̄ si de dit nobis filiū suū: dabit
nobis cetera bona sua. Et istā fiduciam
dat nobis xp̄s ex modo stādī in cruce. d̄
quo dicit Ber. Quis nō rapit̄ ad spem
ipetrādī fiduciā qui c̄ius in cruce cōside
rat corp̄is dispōez. videlz caput inclina
tū ad osculū. brachia extēsa ad aplexuz
manus aptas ad largiēdū. latus aptuz
ad diligēdū. pedū affectonē ad nobis
cū cōmanēdū. & totius corp̄is extēsiōnē
ad se totū nobis ip̄dēdū. **C** P̄mo iḡit̄
debemus cōsiderare q̄ i cruce tenet ca
put inclinātū. & hoc triplici rōe. **P**̄mo
rōne recōciliatiōis. solet eim qui alium
vult sibi recōciliare caput iclinare: & os
culū sibi dare. Sic xp̄s caput iclinat vt
osculū porrigat: & nr̄az recōciliatiōez fa
ciat. **L**anf. i. Osculet̄ me osculo oris sui.
P̄ Secōdo rōe eleuatiōis. solet nāqz q̄ alius
vult sursum erigere seip̄m iclinare. & ip
sum ad alta eleuare. Sic xp̄s caput icli
nauit. & de collo suo scalā fecit. & nos ad
p̄f̄ez eleuauit. Jo. xv. Nemo venit ad pa
trē nisi p̄ me &c. **P**̄ Tertio rōe exauditio
nis. solet eim hō libēter aurē inclina
re ei que vult benigne exaudire. **C**hr̄ist̄
ad p̄f̄em caput iclinans aurē dexteram
nobis porrigit. & sinistra nobis auertit.
Auris dextera ē eius misericordia quaz
modo nobis libēter ip̄d̄it. Sinistra at
ē ei iusticia quā mō libēter nobis auer
tit. **C** Secōdo h̄z brachia extēsa ad aplexū
solet nāqz m̄r brachia apte. & sic pue
ro ventēdī fiduciā ad se dare. **D**eus ha
bet duo brachia. s. sinistra sue gr̄e. & de
xtrū sue gl̄ie. **I**sta brachia duo deus oliz

ambo clausa tenebat: q̄ nulli plene da
bat suaz gr̄am. & nullū recipiebat ad su
am gl̄iam. **T**ādē aperuit brachiū sin
strū recipiēs ad suaz gr̄am populuz su
deoz: s̄z m̄ dextrū clausuz tenebat: quia
nullū ad suaz gl̄iam admittēbat. **N**ō
aut̄ ambo brachia h̄z apta & extēsa: quia
oēs ad suā gr̄am recipit: & ad suā gl̄iaz
introducūt. **C** Tertio h̄z manus p̄foratas
ad largiēdū. Dabit eim in cruce man
aptas: cōfixas: & p̄foratas. **A**ptas ad i
nuēdū q̄ dat oibus liberalr̄. ps. **E**sp̄s tu
manū & ip̄les oē aīal b̄ndictōe. **C**ōfixas:
ad inuēdū q̄ dat vniuersalr̄. **S**unt eim
q̄ habēt manus aptas ad p̄p̄quos. ad
alios aut̄ clausas. **C**hr̄istus aut̄ ad oēs &
bonos & malos. **M**at. v. Solē suū oīri
fac̄ sup̄ bonos & malos &c. p̄foratas: ad
inuēdū q̄ dat oib̄ abūdāter. **S**ic. n. vas
p̄foratū n̄h̄il sibi retinet: sic & xp̄s iesus
n̄h̄il sibi retinuit: s̄z oīa dedit. **N**ā dedit
nobis carnē suā. **P**atri aīam. **J**oāni ma
trē suā. **P**etr̄o eccl̄iaz. **L**atrom̄ par adi
sum. **C**rucifixoribus vestimētū. **L**āceato
ri restituit v̄sum. **C** Quarto habuit la
tus aptum: ad diligēdū. **E**x hoc eiz xp̄s
ostēdit quātuz nos dilexit. qualr̄. & pro
pter quid. **Q**uātum: quia plus q̄ cor su
um: quia pro nobis iuxta cor suuz volu
it vulnerari. **S**ic eiz loquit̄ m̄r filio. **S**i
li tu es cor meū plus te diligo corde meo
Iste ē noster pellican̄. quia iuxta cor se vul
nerauit: & filios resuscitauit. **Q**ualr̄ aut̄
qr̄. s. ex vtero amore cordis vt. s. cor eius
videamus. & q̄ ex amore cordis nos dili
gat certū sumus. **S**ic eim loquit̄ amicus
amico. **U**tinā videres cor meū. **B**ernar.
Clauus penetrās. clauus referās fact̄
ē m̄h̄i. **P**ropter quid vt ad istar colūbe
ab insidijs demonū in ipso foraminē ab
scōdamur. **L**anf. v. Veni colūba mea in
foraminibus petre. **C** Quinto h̄uit pe
des cōfixos: ad nobiscū manēdū. **S**ignū
eim eēt magni amoris si amicus cū ami
co cōpediri se faceret vt secum maneret.
Chr̄istus enim in hoc exilio veniens ad
nos nobiscum māsit libēter. **P**rouerb.
vij. **B**elittle mee esse cum filiis hominuz.
Manet vtilr̄. **S**ap̄. vij. **V**enerunt m̄h̄i
omnia bona pariter cum illa. **M**anet p̄
seueranter. **M**atth. vlti. **E**cce ego vobis

cum sum oibus diebus etc. Sexto ha-
buit corporis extensione: ad se nobis to-
taliter impendendum. Nam extendit se in
nostrum obsequium ab infantia usque ad pue-
ritiam: quia et ab infantia a circumcisioe san-
guinem effudit. Et in pueritia: quia paren-
tibus obediens fuit. Juxta illud Luc. ij.
Erat subditus illis. A pueritia usque ad
iuuentute: quia in sua iuuentute nos instru-
xit. miracula fecit. et beneficia multa im-
pendit. A iuuentute sua se extendit us-
que ad fine vite: quia in cruce ascendit. et per
passione nos redemit. Post mortem se ex-
tendit usque ad limbum: et inde patres edu-
xit. Deinde se extendit usque ad mundum:
quando gloriose resurrexit. Postmodum
usque ad celum: quando mirabiliter ascendit.
Tandem extendit se usque ad iudicium: quando
vivos et mortuos iudicabit.

Sermo. cxliij. De eodem. Sermo
quartus.

O flexit nos et la-
uit nos a peccatis nostris in
sanguine suo. Apoc. i. 7. Homo
ante christi passione erat imundus: durus.
fugitivus. et cecus. Quia igitur erat im-
mundus christus sudavit sanguinem suum in lau-
acrum nostre purgationis. Hebr. ix. San-
guis christi emundabit conscientias nostras ab
opibus mortuis. Lauacrum autem frigidum
lauat: calidum autem mellis lauacrum. Sic et san-
guis christi omni tempore lauacrum. Sed hodie me-
llis lauacrum: quia de suo vase calidus est effu-
sus. In quo quidem fuit valde calefactus
sanguis amoris. De quo ipse dixit sic Luc.
xv. Ignem veni mittere in terram. Igne
doloris. Thren. i. Attendite: et videte si est
dolor: sicut dolor meus. Et igne pas-
sionis. ps. Igne me examinasti etc. Non
tamen lauacrum nostras conscientias: sed et omnes crea-
turas. Quia namque elementa ab idolatriis
fuerunt sedata. scilicet aqua ex nephandarum
hostiarum ablutione. ignis ex concrematio-
ne. aer ex fumis ascensione. et terra ex ino-
cens sanguis aspersione. Sed christus omnia ista
purgavit. scilicet aquas per aquas quas de late-
re emisit. Aeremque non sub tecto: sed in
aere passus est. Terrasque: quia super eam
sanguinem sudavit. Et ignem quando spiritus san-
ctum in specie ignis emisit. Secundo:

quia homo erat durus effudit sanguinem
suum in emplastrum nostre mollificationis. Sit
autem emplastrum de herbis floribus et specie-
bus aromaticis aliquo liquore superinfu-
so et melle apposito. Herba medicinalis
est caro eius mortalis. Juxta illud ysaie
xl. Omnis caro fenum. Flos odoriferus est eius
anima omnium virtutum odore repleta. Specie-
s aromatica est eius divinitas speciosa.
Liquor infusus est eius sanguis effusus.
Mel dulce est eius spiritus humanus. De quo
dicitur Eccle. xxliij. Spiritus meus super mel dul-
cis. Ex his igitur quinque generibus com-
ponitur illud emplastrum quod omnem duri-
tiam cordis nostri debet mollificare: matu-
rare: et frangere. Dicitur namque quod est quidam
lapis adamantinus qui frangi non potest.
nec mallei percussione. nec ignis adustione
nec antiqua iueteratione. fragilis autem
iste plinio hircini sanguis appositione.
Sic multi sunt qui ad penam frangi non
possunt. nec per divinarum combinationem. nec
per adhibita tribulationem. nec per longam
senectutis consuetudinem. frangit autem per domi-
nicam passionis recordationem. Tertio: quia
homo erat a deo fugitivus. effudit sangui-
nem suum in reclamatorum nostre reuocatio-
nis: quia aves ad dominos suos non revertuntur
nisi cum frusto carnis. arbores ascen-
dunt: et ad eas sibilant et eas reuocant.
Alique tamen sunt que non revertuntur triplici
de causa. aut quia sunt nimis replete. aut quia in
deuotione prede sunt occupate. aut quia non
sunt bene domesticate. Homo enim tanquam avis
cotumax a deo auolauerat. Osce. ix. Es-
fratrum quasi avis auolauit. Iesus christus arbo-
rem crucis ascendens et corpus cruenta-
tum habens ad nos sibilare non cessat. ysaia
v. Levabit dominus signum in nationibus: et si-
bilabit ad eum de finibus terre. Sed quidam
sunt qui ventre continentur. Alii qui sunt ni-
mis repleti sicut avari. Deut. xxxij. In-
crassatus est dilectus et recalcitrauit. Alii
qui sunt in cadaveribus occupati: sicut lu-
xuriosi ad instar corui qui deuotioni ca-
daverum se dedit: et ideo ad arcam non re-
dit. Alii qui sunt siluestres et non bene do-
mesticati: sicut superbi. Alia autem do-
mesticantur tribus modis. Aliquando per
flagellationem: quia quando canis flagellat
leo domesticat. Aliquando per sanguinem:

In parasceue.

q̄ aliquando aulb⁹ vas sanguis siue vi-
num ad bibēdū vt domesticent. Aliquā-
do vero per beneficioꝝ collationē. Non
ē eim aliq̄d aial ita siluestre q̄d ex benefi-
cijs nō fiat mansuetū z lene. Chriſt⁹ igif
qui ē leo ante nos canes vt nos domesti-
cari flagellari voluit. ysa. liij. Disciplina
pactis nre sup eū. Vnū sanguis ad bibē-
dū nobis dedit bñficijs continua nobis
tribuit: z iñ aliqui domesticari non pñt.
nec flagellatōe leōis. nec ex potu sui san-
guinis. nec ex collatis bñficijs. **Quar-**
to: q̄ hō erat cecus: effudit sanguinē su-
um in colliriū nre illuminationis. Sūt
entz trisa peccata que excecāt. s. tumor su-
perbite. puluis auaritię. z humor luxu-
rie. Et ista cecitas sanaf ex triplici colli-
rio. **Primo** q̄ quoddā eim ē colliriū cōfectum
ex selle piscis quo illuminati sunt oculi
thobie. Et istud colliriū ē totū amarū: z
reprentat ipm put erat in patibulo. Cōsi-
deratio autē istius sellis. i. amaritudis
passionis frāgit duritiā nre elatiōis.
Vñ z in passiōe. Petre scisse sunt. terra
mota ē. z monumēta apta sunt: z mortui
surrexerūt. Illi ergo qui ad istud colliriū
nō sanant sunt lapidibus duriores.
terra insensibiles. monumentis feti-
diores. e mortuis miserabiliores. **Est**
secūdu colliriū cōfectū ex sauo mellis: q̄
limbi sunt oculi sonate: vt habet. i. Reg.
xliij. Et istud colliriū ē totū dulce: z rep-
sentat xpm put ē in regno. vbi totus est
dulcis. ex quo sancti hñt suā dulcedinē
ex melle. s. diuinitatis z cera humanita-
tis. Cōsideratio autē huius dulcedinis
d̄z extingueret cecitatē carnalis delecta-
tionis. **Tertiū** colliriū ē cōfectū ex cō-
fūctiōe saluę z pulueris: quo illumia-
tus ē cecus a natiuitate. Joā. x. Et istud
ē ex parte dulce z ex parte amarū. Nam
salua h̄z dulcedinē sed terra amaritu-
dinē. Et representat xpm put erit iudici-
cio. vbi malis erit terribilis: z bonis dul-
cis. Cōsideratio autē istius colliriū tā ter-
ribilis d̄z sanare cecitatē cupiditatis: qz
tunc diuitie nō poterūt liberare. Berni.
Veniet dies illa in qua plus valebūt pu-
ra corda q̄ astuta verba. z cōscia vōa q̄
marsupia plena.

Sermo. cxv. C. De eodem. Sermo
quintus.

T Radidit semetip-
sum p nobis oblationē z ho-
stiam deo i odore suauitatis.
Ephē. v. In veteri sacrificio cōsiderabā-
tur trisa scz oblatio inflamatio: z recōci-
liatio. Siquidē aial sacrificandū offerre
bas. oblatū cremabas. crematū odorem
reddebat quo deus placabas. **Sic et**
xps fuit oblatus: sō d̄: Tradidit semet-
ipsum p nobis. **Fuit** inflamatus: ideo
d̄: Oblatōez z hostiaz. **Hostia** entz cre-
mabatur z odorem emisit quo deus fuit
recōciliatus: sō subdit. In odore suauit-
tatis. **Primo** qz xps fuit oblatus z tra-
ditus i sacrificiū a patre. Ro. viij. Pro-
prio filio nō pepcit: sed p nobis tradidit
illū. Et a se: vt pz in verbo pposito. **Sz**
qz in sua deitate nō erat aptus ad sacrifi-
ficiū: ideo fecit se ouē z agnū vt apt⁹ eēt
ad sacrificiū. ysa. liij. Tāquā ouis ad oc-
cisionē ducet: z quasi agnus corā tōdēte
se obmutescet: z nō apiet os suū. Nō eiz
os suū apuit p aliquā ipatiētā. nec cor
suū p aliquā irā: q̄d pz: qz cū ira siue ipa-
tiētā aliqñ sit in aīo. aliqñ manifestet i
exteriori signo. aliqñ oñstat in inturio-
so verbo. aliqñ exerceat in cōtumelioso
facto. xps nullo istoz modoz in passiōe
fuit cōmotus: sed tāquāz agnus obmu-
tuit. ysa. xli. Non clamabit z nō exaudie-
tur vox eius foris: ecce qz nō fuit cōmo-
tus in verbo. Calamū quassatū nō cōte-
ret: ecce qz nō fuit cōmotus in facto: qz
nulli nocuit: sz oibus p fuit. Nō erit tri-
stis: ecce qz nō fuit cōmotus in aīo. neqz
turbulētus: ecce qz nō fuit cōmotus i ex-
teriori signo. **Secūdo** xps fuit inflama-
tus z succēsus. z hoc quadruplici igne.
Primo igne amoris. De quo d̄ Luc.
xij. Ignē veni mittere in terrā zc. Jo. xv.
Ad amore hac dilectionē nemo habz zc.
Isto igne amoris a deo fuit inflamatus
qz ppter nostrū amorē dimisit habita-
tionē celestē. angelicā hereditatē. z seipz
dedit in mortē. Hierē. xi. Reliqui domū
meā: z dimisi hereditatē meā. dedi vlti-
etam aīam meā in manibus inimicorū
meoz. Isto igne a deo fuit inflamatus

q̄ dedit nobis sapiētia suā: q̄ triginta
 tribus ānis nos docuit. Potētia suā: q̄
 multa bñficia nobis cōtulit. infirmos sa
 nando: mortuos suscitādo. Personam
 suā: q̄ trigintatrib⁹ ānis pseuerāter no
 bis seruiuit. Et vitā suā: q̄ p nobis mor
 tē sustinuit. ¶ Scōdo fuit inflāmat⁹ igne
 doloris. Nullus eim martyr tm̄ dolorē
 sensit quātū xp̄s. Mātores eim dolorem
 sentit oculis quando pungitur: q̄ cal
 caneum quando vulneratur. Caro au
 tem aliorum martyrum fuit instar cal
 canei: quia de grossa materia facta. Et
 caro Ch̄isti fuit ad instar oculi: quia
 habuit cōplexionē magis nobilem. Et
 erat desicata ex eo q̄ fuit de spūs sancti
 opatione cōcepta. de purissimis sangui
 neis beate Marie assumpta: et nulli vn
 quā peccato subiecta. Et ergo maiorem
 dolorē sensit. ¶ Tertio erat inflāmat⁹
 igne passionis. Passus ē eim penā acer
 bam: variā: et diuturnā. Acerba quidem
 erat: q̄ in locis neruosis vbi viget maior
 sensus: et iō maior dolor. Fuit varia: q̄ a
 planta pedis vsq̄ ad verticē nō fuit in
 eo sanctas. Fuit et diuturna: q̄ ab instan
 ti sue cōceptōis durauit vsq̄ ad mortē
 suā. Ipse eiz mortē suā semp sciuit: et iō
 quolibet die dolorē habuit. ¶ Quarto
 erat inflāmat⁹ igne passiōis. Magna
 enim cōpassione vrebatur quādo matrem
 flētem vidit. Quādo aplos dispersos vi
 dit. Quādo etiaz suos crucifixos i fre
 nesim versus aspicebat. Sicut eim pius
 pater vidēs filiū freneticū in ipsuz isur
 gentem plorat: nō suam iniuriā sed filiū
 furiaz. Sic et xp̄s nō suos dolores s̄ fre
 nesim suoz interficiētū deslebat. Ideo
 etenim p̄ ip̄is orabat: clamabat et plora
 bat. sicut dicit̄ Hebreon̄. v. Qui in dieb⁹
 carnis sue preces supplicatōesq̄ ad deū
 rē. Ecce q̄ orabat: Et cū clamore valido
 Ecce quia clamabat. Et cū lachrymis of
 ferens. Ecce q̄ plorabat. ¶ Tertio ch̄i
 stus suauē odorē fecit patri: ex quo fuit
 recōciliatus. Unde dicit̄: In odorē sua
 uitatis. Istud autē sacrificiū erat valde
 odoriferū: q̄ fiebat in holocaustū. Holo
 caustum enim erat totus incēsum. Ch̄i
 stus igit̄ erat holocaustū: q̄ totus erat i
 passione incēsus: vt supra dictum est. Et

intus igne amoris. et foris igne passiōis.
 Et istud per quattuor signa p̄t ostēdi:
 que sunt signa in aliquo vehemētis calo
 ris. ¶ Primū ē: quia valde sudauit. qui
 sudor in guttas sanguinis eque fuit cō
 uersus. Magnus erat ille ignis qui ip̄s
 nō tantū in facie: sed et in toto corpore
 suadere faciebat. et qui humorē flegma
 ticū in sanguinē cōuertebat. qui in tantū
 abūdabat q̄ in terrā decurrebat. ¶ Se
 cundum signū est: quia vestes ferre non
 potuit. sed nudus in crucē ascendit. Ac
 si ip̄o facto loquat̄ et dicat: Tanto igne
 ardeo: q̄ vestes sustinere non valeo. hoc
 significatum ē. ij. Reguz. vi. Ubi dicitur
 q̄ dauid nudus laudabat ante arcam
 domini. Circa dñi ē crux xp̄i: in qua pro
 funda dei mysteria cōtinētur. Ubi ch̄i
 stus nudus insit: qui nudus et gaudens
 crucez ascendit. ¶ Tertiu signū est: quia
 sitiuit: et potum petit. Bernar. O domine
 quid sitis fidem nr̄am: salutē nostram: et
 gaudū nostruz. Plus animarū vestra
 rum q̄ corporis mei me tenet cruciatus
 ¶ Quartuz signū est: quia totus in cru
 cerubicūdus fuit. Homo eim qui stat ad
 paruū ignē: efficitur rubicūdus in facie.
 Ille autē portabat quattuor ignes: ideo
 fuit rubicūdus in corpore: quia totus
 crucentatus in cruce. ysate. lxij. Quare
 rubrum est indumentū tuū rē. Cant. v.
 Dilectus meus candidus et rubicūdus
 Per puritatem fuit candidus: et rubicū
 dus per sanguis cruciatōem.

¶ Sermo. cxvi. ¶ De eodem. Sermo
 sextus.

Asciculus myr
 rhe dilectus meus nihil: in
 ter vbera mea cōmorabitur.
 Cant. primo. Quauis ergo beata Ada
 ria non fuerit gladio materiali percus
 sa: tamen in christi passione gladio do
 loris fuit transuerberata. Et ideo quā
 do christi passio ad memoriā reduci
 tur: non imerito et matris passio ad me
 moriam reuocatur. In verbis ergo pre
 missis inquātum de ip̄a exponitur: tria
 ponuntur. ¶ Primo enim ponit magni
 tudo sui amoris: cū dicit̄: Dilectus meus
 Dilexit autē christum dulciter: fortiter

In parasceue

et sapienter sic dulciter eum dilexit quod tota pro amore liquefacta fuit. Sicut enim aurum a facie ignis liquefit. sic eius anima ad puritatem ignis celestis quod in eius utero nouem mensibus habitauit. Cant. v. Anima mea liquefacta est et sic dulciter eum dilexit quod tota in amore uersa fuit. si enim ignis materialis ea in que agit sibi assimilat multo fortius ignis diuini amoris quod in eius utero habitauit eam sibi assimilauit et tota in amore conuertit. Hoc significatum est Exod. iij. ubi dicitur Rubus ardebat et non comburebat. Erat quidem igne amoris in mente sed non fuit combusta igne concupiscentie. Sic dulciter eum dilexit quod pro nimia amoris dulcedine a se quodammodo alienata fuit. Nam et filius pro amore matris extra se positus esse uidebatur. quando sua vulnera obliuiscit tradiderat. et matris solummodo memor erat quod Joani ipsam recomendabat. Mater est pro amore filii sui extra se esse uidebatur dum mortem suam sic respiceret ut in medio occisorum sui filii amore intrepida remaneret. Sic dulciter dilexit quod tota languida facta fuit. Non languere consueuit post certamen et duos labores. In corde namque uirgis certabant duo amores et duo dolores scilicet amor filii qui nolebat ipsum pati. Et amor generis humani qui uolebat ipsum mori. Et sic inter istos duos amores magna pugna erat. Certabant enim adinuicem dolor quem habitura erat de morte filii sui. qui nolebat ipsum pati. Et dolor de perditione generis humani qui uolebat ipsum mori. Et quod in corde suo talis pugna erat. ideo tota languida facta fuerat. Cant. ij. In quietate dilecto quod amore languo. Secundo dilexit filium fortiter. In christi passione quidam erant fortes quantum ad amorem sicut apostoli qui et ipsum mortuum diligebant. Sed debiles quantum ad corporalem associationem quod ipso relicto fugerunt. Et quantum ad fidem quod ipsam perdidit. Alii fuerunt fortes quantum ad amorem et associationem sicut sunt sancte mulieres que ipsum diligebant et iuxta crucem associabant. Sed debiles ad fidem quod ipsam perdidit. Beata autem uirgo fuit fortis. et quantum ad amorem quod filium suum semper dilexit. et quantum ad associationem quod iuxta crucem semper stetit. et quantum

ad fidem quod ipsam nunquam amisit. et quantum ad mortis honorem quod mori non timuit. Unde dicitur in psalmo. Nato queso parcite. misericordiam crucifigite aut in crucis stipite nos ambo affigite male solus morit. Tertio dilexit sapienter et discretely. Lulus discreta dilectio in tribus appetit. Primo quod ipsum dum adhuc puer esset ad templum et festiuitates dei per uiam et longam et asperam ducere consueuit. Secundo quod ne crucem ascenderet nunquam sibi dissuasit. Tertio ut de cruce descenderet nunquam sibi consuluisset. quantum sciret quod dolores maximum pateret. Quod est contra multas mulieres que pueros suos a pueritia nimis desecat et nutriunt et ne crucem penitentiam ascendant auertunt. Et si ascenderint non solum ut descendat consulant. Et si ascenderint non solum ut descendat consulunt. sed etiam uolenter educunt. Secundo ponit magnitudinem sui doloris cum dicitur. Fasciculus mirre. Iste autem dolor causabatur in ea ex ratione sui. ex ratione filii. et ex ratione supplicii. Ratio sui quod ipsa erat pater mater. quanto enim mater est magis pia. tanto ad dolendum magis percliuua. Beata ergo uirgo Maria in quantum mater ad filium pia fuerit. est tamen facta magis pia ex eo quod diuina pietas in eius utero nouem mensibus habitauit. Fuit et tota mater quod quantum diuisit in multis. minor inuenitur in singulis. Si qua mater plangit dolorem cum patre diuisit. Nec autem diuidere non poterat quod nullus pater ibi erat carnalis. Fuit etiam uirginis mater. Si qua mater filium amittit solatium recipit quod alios habet uel habere se sperat. hec autem nullum alium habebat nec habere sperabat. Et ideo uirginis sibi erat. Adultum dolet mater quando audit filium mortuum. sed plus dolet quando audit ipsum horribili morte necatum. Sed maxime dolet quando occidit ante suum conspectum. quanto ergo dolore uirgo uulnerabatur. que cum esset pia mater. et tota mater. et uirginis mater uidebat filium suum mortuum et horribili passione necatum. et ista omnia fieri ante suum conspectum. Secundo causabatur iste dolor in ea ex ratione filii. Adultum enim dolet mater quantum filium bonum et sapientem amittit. Nec autem amittebat filium. de quo dicitur. Eccle. xxij. Ego mater pulchre dile

et dicit. Videbat enim a se recedere fili-
um matrem tam dulciter diligentem. id dicit.
Ego mater pulchre dilectiois. Filium ma-
trem tam filialiter reuerentem. id dicit. Et
timoris. Filium matrem de cruce tam feliciter
agnoscentem. id dicit. et agnitiois. Filium
erga matrem tam piuum exantem. id dicit. et sancte
spei. Tertio causabat in eo dolor: ex ra-
tione supplicij. videbat. n. filium pati penas
ignominiosam. q. pena latronum erat pu-
nitus. pena dolorosam q. in toto corpore
erat vulneratus. pena iniusta q. sine causa
fuerat damnatus. Homo quidem aliquando
dignus est morte pro aliquo factus quod com-
mittit sicut homicida. Aliquando propter
blasphemiam quam irrogauit sicut ille qui
blasphemat regiam maiestatem. Aliquando
propter aliquam negligentiam quam committit sicut
ille qui ex negligentia hostes castrum intra-
re permittit. Dic autem nulli unquam iniuriam fe-
cit. nulli unquam iniuriam dixit. nullum bo-
num unquam omisit. et de his omnibus dicit
I. Petri. ij. Qui peccatum non fecit nec inue-
tus est dolus in ore eius etc. Passus est pe-
nam dolorosam. id dicit. Qui peccata nostra
penam pro peccatis nostris protulit in cor-
pore suo. s. toto. Ignominiosam penam
id sequitur super lignum. s. crucis. Iniustas: id
dicit. Tradidit autem iudicanti se iniuste. et
vere iniuste quia nulli unquam iniuriam fecit.
ideo dicit. Qui peccatum non fecit quia nulli
unquam iniuriam fecit. id dicit. Qui cum ma-
lediceret non maledicebat. nullum unquam
bonum omisit sed et plus fecit quam debuit. id
sequitur. cuius latus sanatus sum. Tertio
ponitur magnitudo sue deuotionis et di-
lectiois cum dicit. Inter uerba mea commora-
bit. Ipa. n. omnia que filius passus fuerat in
corde suo reponebat. et reuoluebat. et ex
ipsis vulnerabat pro dolore. cruciabat
pro amore estuabat pro passione. Istum
igitur fasciculum. i. passionis cumulum inter
sua uerba reponebat quia inde se exterius
et interius muniebat. Muniebat. n. cor-
suum ne in memoriam intraret hostis per
suggestionem vel intelligentiam per aliquam
delectationem vel voluntatem per aliquem
sensum. Muniebat et opera ne intraret
per sinistram intentionem. id dicit. Cantate.
Iij. Hortus conclusus etc. Clausa quidem fuit
eius memoria quia nunquam intrauit pra-

ua suggestio. id dicit. Hortus conclusus
Clausus fuit eius intelligentia quia nunquam
ibi intrauit aliqua praua delectatio. id
secundo dicit. Hortus conclusus. Clausus
fuit eius uoluntas quia nunquam ibi intrauit
aliquis prauus sensus. id dicit. Flos
signatus. Eius et opera fuerunt coram
deo valde amena. id dicit. Emissiones
tue paradisi Et intra rationem valde or-
dinata. id dicit. Malorum punitionum.
Proximis odorifera et fructuosa. id dicit.
cum pomorum fructibus.

¶ Sermo. cxvii. De eodem Sermo. vij.

Annunciate iter ge-
tes su-
dia eius etc. ps. Nec possunt
esse uerba prophete alloquen-
tis predicatores ut annuncient populo opa
studiosa que hodie ecclesia commemorat et
mysteria que hodie repetat. Primum est
quod campane hodie non pulsant ex eo quod
omnes campane hodie siluerunt. Chilli. n.
habebat duodecim apostolos quasi duodecim
campanas. sed una ipsarum. s. iudas fracta
fuit quia suspensus crepuit medius. Alia fu-
it grossa campana. s. Petrus qui semel tam
altum sonum dedit quod super omnes angelos
auditus fuit. Mat. xvi. Tu es christus filius
dei uiui. sed hodie sonum perdidit quia ipsius
confiteri ausus non fuit Letere campane. s.
alii apostoli et sonum perdidit quia christum com-
fiteri ausi non fuerunt. Post resurrectionem
autem dominus et spiritus sancti missionem per totum
mundum sonuerunt. ps. In omnem terram exi-
uit sonus eorum. Alia campana fuit que
tam dulciter sonuit. s. beata uirgo quod ad
eius sonum in uero filius dei ascendit quasi
dixit. Ecce ancilla domini etc. quod Iohannes
in matris utero tripudians. et quod eius
sonum christus semper audire desiderauit. La-
tico. ij. Sonet uox tua in auribus meis
etc. Ista hodie sonum perdidit que pro ni-
mulo dolore perforata fuit. Luc. ij. Tuam
ipsius anima pertransibit gladius. Alia
campana fuit christus que non cessauit sona-
re. quia non cessauit predicare. Et tandem ele-
uata in campanili crucis ibi multipli-
cem sonum dedit. Nam in auribus pa-
tris dedit sonum per questionem. Mat-
the. xxvi. Heli heli etc. In auribus matris
sonum dilectionis quando ipsam Iohanni com-

In vigilia pasche

mendavit. In auribus hostis sonū magne charitatis quādo p̄ ipsis oravit. In auribus humani generis sonus doloris Thren. i. Attendite et videte si est dolor similis sicut dolor meus. Tantū ista cāpana sonuit q̄ tota rauca fuit. ps. Labo raui clamans rauce facte s̄ fauces mee. tandem in quinque p̄ribus p̄forata fuit. et sic omnino siluit et sonū amisit. ¶ Secūdū q̄ ecclesia hodie representat est percussio tabule q̄d fit triplici ratōe. ¶ Son⁹ entz tabule rep̄ntat p̄sum sonū totius officine infernalis. x̄ps enim vectes ferreos p̄fregit. Angeli valenter clamabāt. Ape rite portas principes vestras. Sacti eim patres qui ibi fuerūt iubilabant. demones ululabāt. dānati flebant. et sic mixt⁹ erat sonus silentiū et sonus gaudentiū. ¶ Secūdo rep̄ntat strepitum dominice passionis seu captōis. Iudei enim ad capiendū x̄pm cum magno strepitu armorum venerūt. s. cū gladijs sustibus et lucernis. Matthe. xxvi. Tanquā ad latronem existis. ¶ Tertio sonus ille excitat dolorē in xp̄ianis. Ecclesia namqz n̄stif fideles hodie inclinare ad fletū. Ideo tacet sonus letitie qui fit tactu sicut est sonus campanę. et facit sonū tristitię. s. sonum tabule. tacet et sonus letitie qui sonus fit cū voce sicut p̄z in lectōibus. et facit sonū tristitię sicut p̄z in lamentatōibus. Tacet et sonus letitie qui fit cū flatu et facit sonum tristitię qui fit cū fletu. qz cantus letitie subtrahit et cantus tristitię recitant. ¶ Tertiu est quare passionē alioꝝ sanctorū celebrant cum letitia xp̄i aut passio cum tristitia. ¶ Prima ratio est qz alij sancti passi sunt p̄pter se vt s. p̄ suam passionē acquirant gloriā celestem. et ideo eis p̄gaudere debem⁹. Christus aut nō est passus p̄pter se sed p̄pter peccata nostra. ideo flere debemus. Secūda ratio ē qz hodie fleuit terra. s. quādo p̄tremuit sol quādo obscuratus fuit fleuerūt sancte mulieres. fleuerūt ap̄t. fleuit Petrus. fleuit virgo beata. et fleuit x̄ps. vt habet Hebr. v. Fleuerūt et angeli. Isa. xxxij. Angeli pacis amare flebant. fleuisset deus p̄ si potuisset. Quis ergo fidelū hodie nō flebit. ¶ Quartū est quia missa hodierna nō h̄z p̄ncipiū

id est introitū qz x̄ps a nobis exiit. Non h̄z finem. s. benedicamus d̄no. qz ille qui est in tribulatōe nō indiget b̄ndictione. sed p̄ passione nō h̄z mediū. qz hostia nō p̄secrat ex eo qz vera hostia est ablata vt p̄t dicit qz hec missa nō h̄z p̄ncipiū mediū neqz finem. qz a nobis recessit ille qz sui est p̄ncipiū a quo oīa. mediū p̄ quem oīa. et finis ad quē omnia. ¶ Quintum est qz ante crucem nos p̄stramus vt x̄po rep̄damus qui se p̄stravit vsqz ad terre susceptōem. Phil. ij. Exinavit semetipm et. vsqz ad terre habitatōem Baruch. iij. Post hec in terris visus et. vsqz ad terre corruptōem. Hierem. xlv. Fortis impetit in fortem et ambo conuerunt vsqz ad terre penetratōem. Eccl. xxij. Penetrabo inferiores partes terre et. ¶ Sextum qz crucem hodie osculamur. ¶ Notandū qz quattuor persone xp̄m erant osculate. s. Maria in signum amoris. Symeon in signum deuotiōis. Magdalena in signū recōciliatōis. Iudas in signum p̄ditōis. Quicumqz igit crucem hodie osculabit videat qualiter osculet. Qui enim det et p̄mi amore replet osculat cum Maria. Qui intima deuotione ad crucem xp̄i afficit. osculatur cum Symeone. Qui x̄po p̄pniam reconciliat. osculat cū Magdalena. Qui in pascha ad mensam xp̄i epulat et post pascha ad peccata reuertit. osculat cū iuda p̄ditore. Magna enim p̄ditto x̄po osculū dare et corpus xp̄i de mensa altaris suscipere et postea xp̄m expellere et demonē introducere. ¶ Septimū est quia hodie ecclesia p̄ oibus orat. Locus ratio est qz x̄ps fuit hodie valde pius in pariendo quādo p̄ suis crucifixoribus orauit. ¶ Fuit liberalis in largiendo qz latroni paradīsum dedit. Largus in redimendo quādo nō guttam sed sanguinē totū dedit. Viscerosus in diligēdo qz p̄ foramen lateris manifestauit amorem cordis. ¶ Ideo ecclesia cum sequēs hodie est valde p̄ta in cognoscēdo. liberalis in orando. larga in largiendo. et viscerosus in diligendo. ¶ Octauum est qz fideles omnes ecclesias et altaria visitare cōsueuerunt. ¶ Locus prima ratio est qz x̄ps omnes sanctos qui fuerunt a principio

mundi usque tunc in carcere limbi visita
uit. Luc. i. Visitauit nos oriens ex alto.
Secunda ratio est quia illa visitatio qua
fideles faciunt hodie significat visitatio
nem discipulorum et sanctarum mulierum que
stant et redibant visitando sepulchrum.
Tertia ratio est quia sancti debent hodie
esse valde liberales. Et ideo sunt visita
di et rogandi qui hodie de carcere limbi
sunt educti. et in celeste impium sublima
ti. Ideo in hac die multum debent esse libe
rales in qua Christus eis sic extitit liberalis.
Sermo. cxviii. In vigilia pasche
Sermo. i.

O Aro mea requiescet
in spe. ps.
Christus qui olim regeuit in
sabbato ab operibus creatio
nis. hodie requieuit in monumento ab
operibus recreatiois. et hoc in spe accele
rande resurrectiois. Circa ipsum autem
monumentum in quo Christus requieuit tria
sunt videnda. scilicet. Continens. Contentus.
Et continentis modus. Continens autem
est ipsum monumentum. quod non fuit fortuito
inuentum. sed diuina prudentia. Prepa
ratum namque fuit nouum. et hoc triplici de
causa. Prima est secundum Ambrosium. Ne si in
monumento veteri fuisset positus resur
rexisset inde alius videret. Secunda
ratio est quam tangit glossa super Joannem quia si
cut in utero Marie nemo ante eum. et ne
post eum fuit. sic quiescens fuit ut in eius
monumento nec ante eum nec post eum ali
us poneret. Tertia est ad innuendum
quod qui corpus Christi debet recipere. aut esse debet
nouus per sinceram innocentiam. aut debet esse
innouatus per veram penitentiam. l. l. v. Epu
lemur in azimis sinceritatis et veritatis
Secundo fuit monumentum iusti. scilicet. Jo
seph non herodis. Primo secundum Ambrosium.
ad significandum quod Christus moritur in corde
peccatoris. sed requiescit in mente iusti.
Secundo ad innuendum quod amplius non
debat per peccatoribus immolari. Nat
est enim inter duo animalia. quia homines
bestiales facturus erat rationalis. Vixit i
ter peccatores. et mortuus est inter latro
nes. quia per suam vitam et passionem malos
iustificaturus erat. sed requieuit in mo
numento iusti. Non enim ampli
us

luit iniustorum et peccatorum consortia. quia
per eis ulterius moriturus non erat. Rom.
vi. Christus resurgens ex mortuis etc.
Tertio ad insinuandum quod in hac vi
ta sint mixti boni et mali. Post mortem ta
men sunt boni per se. et mali per se. Lu
ce. iiij. Cuius ventilabrum in manu eius
etc. Tertio fuit alienum. Primo ut
suam paupertatem ostenderet. Sicut enim
in aliena domo fuit natus et in aliena co
uersatus. sic et in alieno monumento po
situs. Matthe. viij. Vulpes foueas ha
bent etc. De hoc Ambrosius. Ut quid illi tu
mulus in terris cuius sedes manebat in
celis. Secundo secundum Ambrosium. quia non de
bebat ibi a morte detineri. Noluit. n.
habere sepulturam propriam. quia ibi modicum
facturus erat moram. Tertio secundum eun
dem ad innuendum quod per aliena moriebat
salute. Unde ait. Ideo in aliena sepul
tura ponit quia per aliena salute moriebat.
Quarto enim fuit colore albo rubeo
que permixtum. ut dicitur in historiis schola
sticis. Primo ad significandum quod ibi
positus erat ille de quo dicitur Cant. v. Bi
lectus meus candidus et rubicundus.
Et secundo ad ostendendum quod in iudi
cio quando omnia monumenta aperientur
spe bonis erit letus et malis terribilis.
Nam secundum Gregorium. in fulgore notat ter
ror. in candore vero letitie blandimentum.
Tertio ad innuendum quod ille qui corpus
Christi vult recipere debet esse albus per
munditiam. et rubicundus per charita
tem sinceram. Secundo est videndum
de contento. Ibi enim continebat corpus
Christi quod erat corpus multe scilicet ma
iestatis. quia erat diuinitati vnitus. mul
te. scilicet. pietatis. quia multis vulneribus la
ceratum. multe puritatis quia ab omni
corruptioe extraneum. Erat enim umbra
samarum deitate. et ideo si per mille annos
ibi iacisset incorruptibile fuisset. multe
potestatis. quia spoliavit infernum. Li
cet enim corpus remansit et fuerit in mo
numento positum et collocatum in sepul
chro. Anima tamen eius descendit in
infernum et ipsum spoliavit. Tertio vi
dendum est de modo secundum quem corpus ibi
positum fuit. Nam erat ibi sordone. inuolu
tum ut habetur Matthe. xxvij. Fuit myr

De vigilia pasche.

rya & aloë & aromatibus cōditū. vt h̄c
Jo. xix. Per que daf intelligi q̄ ille qui
corpus christi d̄z recipere: d̄z ipsum re/
cipere cū magna puritate. q̄d significat
per syndonē mundā. Glo. ibidē. Syndo
ne mūda iesuz inuoluit: qui pura mente
sp̄m suscipit. ¶ Secūdo cū multo timo/
re: q̄d significat per myrrhā: que habz
a putredine cōseruare: sic & timora pec/
cati corruptōe. Prover. xi. In timore dñi
declinat oīs hō a malo. ¶ Tertio cū mul/
ta fide. q̄d significat per aloes que habz
virtutes purgatiuā. Et de fide d̄r Aler.
xv. Fide purificans corda eoz. ¶ Quar/
to cum multa deuotōe: q̄d significat per
aromata. Ipsa enī deuota orō ē coram
deo valde odouera. Apoca. viij. Ascen/
det fumus incēsoz de orōnibus scōz: de
manu angeli coram deo.

¶ Sermo. cxix. ¶ De eodē sermo. ij.
Quenit maria magdalena:
z altera maria vide
re sepulchri. Mat. vlt. Iste
sancte mulieres fuerūt val/
de sollicitę sepulchru xpi v̄sitare. Exē
plo quarū z nos sepulchra v̄sitare d̄be
mus. Notandū aut q̄ est quadruplex se/
pulchru. ¶ Prīmū ē speciale z singula
re. q̄d erat cōstitū q̄d affectu cōpassiōis z
deuotōis v̄sitare debemus. Quatuor at
de causis sepulchra v̄sitari p̄sueuerunt
Aliquā ad plorandū. Aliquādo ad inun/
gendū sicut antiquitus erat cōsuetudo.
Aliquādo ad sepeliendū. Aliquādo ad
honorandū. sicut sepulchra martyrum
v̄sitamur. His quatuor de causis sepul/
chru xpi v̄sitare debemus. ¶ Prīmo vt
plorēmus affectu cōpassiōis. Exemplo
magdalene. De qua d̄r Jo. xix. Maria
stabat ad monumētuz foīs ploras. Un̄
cantat ipsa ecclesia. Hierusalē luge q̄ in
te occisus ē saluator israel. ¶ Secundo
ad inungēdū. z hoc triplici vnguēto s̄z
Ber. s. cōmittōis q̄d fit de recordatiōe pec/
catoruz. Deuotōis: q̄d fit de recordatiōe
beneficioruz. Et pietatis. q̄d fit de operi/
bus miserationū. ¶ Tertio vt cū eo sepe
litamur per imitaciōem. Roma. vi. Conse/
pulti enī sumus cum illo zc. In morte
eīm christi anima fuit a carne separata.
anima tñ z caro diuinitati fuerūt vnita

Sic & in nobis anima d̄z separari a car/
ne. s. a carnali amore. Anima tñ z caro
debēt deo vniri. aīa per amorē. caro p̄ sit
corruptionez. ps. Cor meū z caro mea ex/
ultauerūt in deū v̄suū zc. ¶ Quarto vt
sp̄m honoremus. s. per honestā queritō
nē. Mat. v. Videat opera vestra bona
zc. Et per laudatōez z carnis mortifica/
tōem. i. Cor. vij. Glorificate z portate de/
um in corde vestro. ¶ Secūdū ē monu/
mentū materiale circa q̄d pōt fieri quod
daz cōmendabile: vt. s. monumēta sepe
videamus z ad funera p̄gamus. Eccle.
vij. Melius ē enī ire ad domuz luct⁹ q̄
ad domū zuluū. Et quoddā vituperabi/
le. s. q̄ aliquis vsurarius in loco sacro
sepeliat. ysa. xxij. Quid tu hic aut qua/
si quis hic: q̄ excidit sepulchru tibi. ec
ce dñs asportari te faciet sicut asportat
gallus gallinarius. Gallus gallinarius
ē gallus castratus: qui sō impinguat vt
comedat z p̄ pedes asportet. Sic tales
impinguantur diuitijs: vt diuitie a parē/
tibus. caro a vermibus. anima a demo/
nibus comedat. Tales sunt extumulā/
di: z per pedes in fossatuz proiectēdi. Sit
ēt circa sepulchra quoddā letabile q̄
scilz aliquādo sunt solēnitates. Et istō
toleratur p̄pter p̄solatiōem viuētuz. z
p̄pter sp̄z future resurrectōis dūmodo
nō fiant nimis curiosi: q̄ tunc cēt repre/
hēnsibile. Glo. super Mat. Ex simplici se/
pultura dñi: ambitio diuitū p̄demnat.
qui nec in tumulis p̄nt carere diuitijs.
¶ Tertiu est sepulchru spūale. s. ipa re/
ligio. vbi religiosus mortuus mūdo de/
bet abscondi in claustrō tanq̄ in sepul/
chro. Sunt tamē multi qui sibi v̄su sepe/
liūt. Quatuor aut d̄ causis homo ali/
quādo sepelitur v̄su. aliquādo. s. ex igno/
rātia quādo credit mortuus z est viuus.
Aliquādo ex malitia q̄n quis viuus se/
pelitur vt sua bona diripiat. Aliquā ex/
iustitia quādo aliqui p̄pter aliquod fa/
cinus in terra suffodiūt. Aliquādo ex
cōsuetudine aliqui a sicut narrat Hiero.
cōtra iouintanū q̄ alicubi ē cōsuetudo
q̄ vxor viuā cūz viro defuncto sepelia/
tur. Sic ē in sepulchro religiōis quidā
ingrediunt tanquā mūdo mortui: s̄z tñ
sunt v̄su vt ibi bene pascant vel hono

res aliquos assequatur. Exemplo vulpis que fingit se mortua. vt pullos rapiat. Aliquando hoc accidit ex cupiditate recipientium: qui scelerate tales recipiunt vt eorum bona possideant. Aliquando includuntur aliqui ex sua culpa: vt penitentia ibi agant. vel inuiti a parentibus includunt. Talibus sepe religio est tormentum: et sunt mortui deo et viui mundo. Alij quia dicunt tales consuetudine sibi esse vt taliter viuunt taliter habeant. cum mala consuetudo sit potius corruptella. et malus usus potius abusus sit dicendum. Quartum est sepulchrum celeste. De quo dicit Job. v. Ingredieris in abundancia sepulchrum: sicut inferi aceru tritici in tempore suo. Tempus. n. inferendi triticum in horum suum est tempus messium. Messis vero est consumatio seculi. In presentia vita deus dat de tritico suo pugillum. i. eterne beatitudinis modicum gustum. In futuro autem dat animabus manipulum id est vnicam stola animarum. In consumatione vero seculi dabit accruum. Aceruus. n. conficitur ex diuersis manipulis quia tunc sancti percipient felicitates anime et immortalitates corporis. Quintum est sepulchrum infernale. de quo dicit Luce. xvi. Mortuus est diues et sepultus est in inferno. Demon enim qui est super auaros ibi habet suum sepulchrum. Et in circuitu eius sunt sepulchra omnium auarorum. vnde dicit Ezech. xxxij. Ibi assur et omnis multitudo eius: in circuitu eius sepulchra illius. Assur interpretatur diues vel beatus. Et significat demones qui est super diuites qui reputant se beatos. Iste habet sepulchrum in inferno. et in circuitu eius sepulchra omnium auarorum. Similiter et demon qui est super omnes luxuriosos ibi habet sepulchrum. Et in circuitu eius sunt sepulchra omnium luxuriosorum. vnde sequitur ibi Mosoth et Tubal. et in circuitu illius sepulchra eius qui descenderunt in infernum cum animis suis. Mosoth interpretatur captura. Tubal vero desertus. Et significat demones qui est super omnes luxuriosos: qui a diabolo capiuntur et a deo deserunt. Similiter et demon qui est supra superbos habet ibi sepulchrum. et in circuitu eius sepulchra omnium superborum. vnde sequitur. Ibi helas et omnis multitudo eius per girus sepul-

chra sua qui descenderunt ad terram vltimam. Helas interpretatur sublimare. Et signat demones qui est super superbos qui semper alijs volunt eminere. Iste demon habet in inferno sepulchrum suum et in circuitu eius sunt sepulchra omnium superborum. Sermo. cxx. In die pasche primo primus.

Hec dies quas fecit dominus exultemus et letemur in ea. ps. Ecclesia que in christi passione ostenderat suum fletum: nunc ostendit suum gaudium dicens. hec dies quas fecit dominus etc. vbi ostendit quod est dies luminosa: cum dicitur. hec dies. Dies enim dicitur a dyon grece quod est clarus. Secundo quod est virtuosa: cum dicitur quas fecit dominus quia in ea dominus multa mira operatus est. Augustinus. Et si dominus omnes dies fecit hanc tantum singulariter. non quia eas pre alijs: sed quia ea plus quam in alijs fecit. Tertio quod est gaudio: cum dicitur. Exultemus et letemur in ea. Est autem luminosa quia quatuorplex lumine est illustrata. Primo a lumine celesti. i. ab ipso sole qui in hac die ampliori luce refulsit. Ambrosius. In resurrectione christi aer salubrior: sol candidior: terra fecundior. Maxime. In resurrectione christi elementa omnia gloriantur. nam et sol ipse in hac die arbitror solito clarior. Necessesse est enim vt in hac die sol gaudeat et in eius plus solito locum de resurrectione. in cuius passione condoluit. sicut enim in passione christi maiores recepit obscuritates in signis tristitie: quia credidit fuisse eclipsis: sic in eius resurrectione maiores recipiat claritates in signis letitie. Non potuit istas claritates maiorem recipere quantum ad extensionem: quia sol ratione sui ad omnia se extendit. et ideo recepit eas quantum ad intensiones. Secundo hec dies illuminatur a lumine intellectuali. i. ab angelo qui hodie totus luminosus apparuit. s. in aspectu. habitu: et affatu. Aspectus habet fulgidum ad instar fulgoris. Habitus ad instar nixis. Affatus ad instar solis. Matth. vltimo. Erat autem aspectus eius sicut fulgor: quo ad primus. Et vestimenta eius sicut nix: quo ad secundus. Scio enim quod iesus queritis quo ad tertius. Luz enim christus sit sol quia

De festo pasche

do iesus nominavit: soles in ore habuit.
¶ Tertio illuminat a lumine supsubstanti-
tali. s. a christo Zach. ij. Tempus affuit
quo sol refulsit qui prius erat sub nubilo.
Suerat. n. sub triplici nubilo. s. morta-
litate quo ad corpus. passibilitatis q̄
ad animā. & multiplicis penalitatis quo
ad vtrunqz. Sed hodie de isto triplici
nubilo exiit: & in mūdo refulsit. Nam
corpus eius iduit immortalitatez. aīa im-
passibilitatez: & vtrunqz omnimoda glo-
ria & felicitatez. Leo papa post passionē
christi ruptis vinculis mortis infirmitas
in virtutes. mortalitas in eternitatē. cō-
tumelia trāsiuit in gloriā. ¶ Quarto il-
luminat a lumine spūali. s. a luce fidei
gratie & doctrine. Olim quidē ista lux in
solis iudeis refulgebat q̄ soli habebant
fides veraz. spūalem grām. & doctrinaz
sanaz. Tota autē gentilitas erat in tene-
bris infidelitatis. culpe & ignorantie. Sed
post christi resurrectionē gentilitas ē con-
uersa & in ea luxit fides vera grā & do-
ctrina. Et quoniam lux nūquā auget me-
litus q̄ p̄ applicatōem lucis ad lucem: iō
hec lux spūalis multū excreuit q̄ i vtro-
qz populo. s. iudaico & gentili cōiuncta
fuit. s. fides fidei. Roma. i. Iusticia. n. in
ea reuelat ex fide: grā grā. Zach. iij. ex-
quabit grām grā eius & doctrina doctri-
ne. s. nouū testamētuz veteri. vtrūqz eim
ē in altero. s. nouuz in veteri per p̄figu-
ratōem: & vetus in nouo p̄ expōnez. lux
ta illud Ezech. v. Rota in medio rote.
¶ Secūdo hec dies ē virtuosa cui⁹ vir-
tus & efficacia in triplici machina mun-
di apparet. & in celo. s. q̄ sanctorū gloria
ē augmētata q̄tuz ad tria. s. q̄tum ad
obiectum: q̄ euz obiectuz beatitudis es-
set sola diuinitas modo est humanitas
& diuinitas. Joā. x. Egrediet se3 ad con-
sideratōem hūanitatis: & ingrediet ad
p̄sideratōem diuinitatis & vbiqz pascua
inueniet. s. eterne suauitatis q̄tum ad
subiectuz: quia cū modo sole antine sint
glorificatē. tandē p̄ christi resurrectionē
corpora resurgent & animab⁹ p̄iūgētur.
& sic totus homo beatificabit: q̄tuz ad
p̄fortiuz. Olim quidē non erat in beati-
tudine eterna de creaturis rōnalibus ni-
si angelica. Sed modo associat ei huma-

na natura: quia homines intra angelorū
ordines assumuntur. p̄pter ista tria dici-
tur Hester. viij. Iudeis noua lux oriri vi-
sa est gaudiuz honor & tripudiuz. Habe-
būt enī sancit gaudiū de angelica so-
cietate. honorem imēsus p̄ assumpta a
christi humanitate & tripudiū q̄ corpo-
ris & aīe felicitatem. ¶ Secūdo apparuit
etuz efficacia in mūdo. s. quātuz ad p̄te-
ritos. p̄ntes & futuros. Maxī. Letemur
i hac die que & viuos circūfulget. & mor-
tuos viuificat. & v̄turos illuminat. Spe-
cialiter autē christi resurrectō aplis p̄-
stet qui remāserāt in errore. in timore. & i-
merore. Sed hodie timor trāsiuit in cō-
stantiā. Error in fidē veraz. Aet. iij. Vir-
tute magna reddebāt apostoli. Ecce q̄
ta cōstantia. testimoniū resurrectōis. ecce
fides vera. meror in letitiā. Jo. xx. Gaud-
si sunt discipuli viso dño. ¶ Tertio ap-
paruit eius virtus & efficacia in inferno.
Sacti. n. patres ibi erant multū desola-
ti p̄pter locū quia erat in loco infimo: q̄
debebat eē in celo. & p̄p̄ dānū q̄ erat i ca-
lignē q̄ debebat eē i des lucida visione.
& p̄pter p̄fortiū q̄ habebāt demonū vi-
cinitatē q̄ debebat hēre angelorū socie-
tatē. S3 xps eos extrahēs ad locū cele-
stē eos deduxit: suaz visionem eis reddi-
dit: angelorū socios eos fecit. Ysa. xxxv.
Gaudiuz & letitiam obtinebunt &c. Ha-
bebūt. n. gaudiū q̄ cōsecuti sunt diuine
visiōis respectuz. letitiā q̄ dimiserūt lo-
cuz tā infimū fugit ab eis dolor & gemi-
tus: q̄ euaserūt tam horribile cōfortiuz.
¶ Tertio hec dies ē gaudiosa cū dī. Ex-
ultemus & letemur i ea. Est autē aliqua
differētia iter gaudiū & letitiā & exulta-
tōem. Nam fm Augu. gaudiū ē diffusio
cordis de aliquo bono cōcepto. Letitiā
addit supra gaudiū maiorē. scilz cordis
dilatatōem. Unde & letitiā quasi latitiā
dicif. Exultatio autē addit super vtrū-
qz maiorē ostensionē. Unde exultatio
quasi extra saltatio dicif. Est ergo hec
dies tota gaudiosa: quia in hac die gau-
dent creature superiores. letate sūt me-
dse: exultauerunt inferiores. Ista osten-
dit Ambro. dicens. In hac die per chri-
sti resurrectionē aperitur tartarus. per
neophytos ecclesie renouat terra. Celū

per spūm referatur. Apertus tartarus red dicit mortuos. renouata terra germinat resurgētes. Celus referatum suscipit ascēdētes. Tartarus quos habet red dicit ad superos. terra quos sepelit mittit ad celus. Celus quos suscipit representat ad deus.

Sermo. cxxi. De eodem Sermo secundus.

Surrexit dñs vere et ap-
paruit simoni.
Luce vlt. Quattuor sunt que
christi resurrectōez faciūt val-
de mirabilē. s. resurgētis mira felicitas.
eiusdez mira ptas. resurrectōis oīmo-
da veritas. et resurgētis ineffabilis pte-
tas. Ista quattuor in pmissis verbis no-
tant. Primo. n. ponit xpi magna feli-
citas. cū dī resurrexit. s. in autē Aug. nō
surgit nisi q̄ prius cecidit: s. xps ceci-
dit per mortēz corpis nō p mortem men-
tis. Et idē tū vnā resurrectōe indigebat.
scz resurrectōe gloriosa. Nos autē q̄dru-
pliciter casu cecidimus. s. per mortē corpo-
ris. per mortē mentis. per mortem vetu-
ste cōuersatōis. et per mortē infidelitatis
p̄ primo ergo homo ceciderat per mor-
tē corporis. Ideo indigebat resurrectōe
corporali. i. Corinth. xv. Per hominem
mors et per hominē resurrectio mortuo-
ruz. p̄ Secūdo ceciderat per mortē mē-
tis. adeo indigebat resurrectōe spiritua-
lis. de qua dicit Apoca. xx. Beatus q̄ ha-
bet partes in resurrectōe prima. et Osce
vi. Uiuificabit nos post duos dies. i. die
tertia suscitabit nos. p̄ Ad resurrectōez
enīz spirituale duo dies requiruntur scz
remissio culpe et collatio gratie. p̄ Ad re-
surrectōem vero corporū spectat ablu-
tio culpe et collatio glorie. et despoliatio
omnis miserie. p̄ Tertio homo cecide-
rat per mortē vetuste cōuersatōis. Ideo
indigebat resurrectōe sacramentali. De
qua dī Roma. vi. Sicut xps resurrexit
a mortuis ad gloriā patris. sic et nos no-
uitate vite ambulemus. p̄ Quarto ceci-
derat per mortē infidelitatis. Ideo in-
digebat resurrectōe exemplari. Nunquā
enīz credidisset resurrectōis sacramen-
tuz: nisi euz habuisset in exemplū. Bre-
uiter mori dignatus est ex volunta-

te. resurrexit ex potestate et ostēdit exem-
plo qd nobis p̄misit in p̄misso. Secū-
do ponitur resurgētis magna ptas. cū
dī dñs. Ipse enīz fuit dñus sue resurre-
ctōis: qz seipsuz suscitauit. Magna nā-
qz potētia ē quādo viuus resuscitat mor-
tuuz. sicut petrus thobitā: vt hī Actū.
ix. Maior quādo mortuus suscitauit mor-
tuuz: sicut corpus helysei suscitauit ca-
daver defuncti. vt hī. iij. Reg. xij. Ma-
xima vero potētia si defunctus suscita-
ret seipm. Sed istud nusq̄ alias ē reptū.
Xps autē et viuus suscitauit defunctum et
hoc lazarus: et mortuus suscitauit mor-
tuū: qz cum ipso mortuo multa corpa san-
ctorū resurrexerunt: et mortuis suscita-
uit seipm. Jo. ij. Soluite templū hoc et i
triduo excitabo illud. Et ibidē. x. Pote-
statez habeo ponēdi animas meas etc.

Tertio ponit eiusdez resurrectōis oī-
moda veritas cū dī. Vere. quaz quidez
veritatē ostēdebat. mō p̄ comestione. mō
per palpatōem. modo per cicatricū ostē-
sione. Similiter et nostra resurrectio spi-
ritualis dz esse vera. p̄ Notandū autem
qz spūs aliquādo cōiūgit cor: p̄ q̄ntum
ad motū sed nō quantū ad sensuz. Sic
spūs aereo corpori qd assumit. Aliq̄n q̄-
tuz ad sensuz et non ad motū. sic spūs re-
proboz cōiūgitur igni s. in Aug. Nō dā-
tes illi vitā sed sentientes ab illo penas
Aliq̄n q̄ntum ad vtrūqz sicut aīa corpi
humano. et solūmō veraciter ē viuū. sūt
iḡt qui habēt motū alicuius exterioris
operis boni: sed nō hnt sensuz recte fi-
deli sicut sunt h̄tici. Isti sunt mortui q̄-
tūcunqz videant viuū. Apoca. iij. Nomē
habes qz viuas et mortuus es. Alij sūt qz
habent sensuz recte fidei: sed non habēt
motuz operatōis bone. Sicut mali chri-
stiani et isti similiter sunt mortui. Jaco.
ij. Fides enīz sine operibus mortua est.
Alij sunt qui habēt sensuz et motū idest
fidez rectas et operatōem bonas: sicut bo-
ni christiani. Et isti solūmō viuunt vita
gratie coram deo. Titū. ij. Sobrie et pie
et iuste vitam? i hoc sclo qz hnt sobrieta-
tē q̄ntū ad se: iusticiā q̄ntū ad pximū: pie-
tatez quātū ad deum. p̄ Quarto ponit
christi resurgētis magna pietas. cū dī.
Appuit simoi. Magna nāqz xpi pietas

q̄ discipulū se negātem nō desperit. sed sibi benigne appuit. q̄uis. n. xps exuerit mortalitatē: nō tñ exiit pietatē. q̄uis de posuerit oēm miseriā: nō tñ deposuit misericordiā. q̄uis abiecit passionē: nō tñ spassionē. Uex cū petrus fuerit trinoie scz petrus: cephas z symō. nō tñ dī q̄ apparuerit petro vel cephe sz symont. Petrus nāqz iterptat agnoscens. Et pōt significare p̄dicatores. Iterptat et discipulū: z pōt significare minores. Cephas iterptat caput: z pōt significare ecclie pilatos z pastores. Symon iterptat obediēs: z significat p̄ceptoz factores. Xps igit nō appet altcui pp suā austerā vitā: nec pp dignitatē suā: neqz sumā p̄latōez: sed pp p̄ceptoz dei obediētā verā.

¶ Sermo. cxxij. ¶ De eodē sermo. iij.

Qui suscitauit ie-

sum z nos cū iesu suscitabit. iij. Loz. iij. ¶ Quia caput si est sine corpore nec corpus sine capite: ideo ap̄ls ait hīc de resuscitatōe capitis cū dicit: Qui suscitauit iesu. ¶ Scdo de resuscitatōe corporis cū addit: Nos cū iesu suscitabit. ¶ Circa p̄mū notādū q̄ ipsa resurrectio capitis n̄ri. i. xpi tripl̄r fuit. ¶ P̄mo nāqz surrexit velociter: qz die tertia. noluit aut̄ añ diē tertiū resurgē. Tū p̄pter p̄batōez: qz sicut in ore duonū vel trīū testiū stat p̄fectū oē verbū. Sic i duo bus vel tribus c̄plemur oē factū. Tum pp significatōez: vt. i. ex hoc significaret q̄ lux sue mortis fugauit n̄rāz duplicēz mortē. Et iō vna diē itegra z duabus noctibus iacuit in sepulchro. Tū pp restauratorū p̄figurationē. Petr̄ rauen. Tres dies voluit eē sue sepulture q̄ in celo sūt restauraturus: q̄ in terra repaturus: z q̄ apud ieros redēpturus. ¶ Scdo surrexit feliciter: qz deposita oi miseriā: qd̄ q̄ dē ostēdit verbo: facto z signo: ac mysterio. ¶ Verbo qd̄ cum dixit Luc. vi. Hec sūt verba q̄ locutus suz vobis: cū adhuc essez vobiscū. Nā z cū illis erat p̄ p̄ntāz: sed cū eis nō erat p̄ mortalitatē d̄positā. ¶ Facto: qm̄ ianuis clausis ad discipulos itrauit. Greg. Quid mirz si clausis ianuis in cernū itaz victuris itrauit q̄ mortuus veniēs nō apto ytero v̄rgis exiuit.

¶ Signo qm̄ discipulis piscātibz in litore appuit. Greg. Alc si ipm̄ resurrectōis sue mysteriū rebus loquat dices. Iō vobis in mari nō appareo: qz vobiscū in p̄turbatōnz fluctibz nō suz. Mysterio. s. p̄ hoc q̄ in galilea appuit. Grego. Galilea trāsmigratio iterptat. Jā q̄ppe a passione ad resurrectōez: a morte ad vitā: a p̄ca ad gloriā trāsmigrauerat. ¶ Tertio surrexit potēter: qz capta p̄da. i. infernali. Ipse. n. infernū spoltauit. Hier. iij. Ascēdit leo de cubili suo z p̄edo gentiū se leuauit. Sāctos q̄ sibi erat ad se traxit. Ioan. xij. Si exaltat̄ fuero a terra: oīa trahā ad meip̄z. Adritudinē q̄ erat in inferno momordit: qz vnā partē a se accepit z altā ibi dimisit. Osee. xij. Ero mors tua o mors: morsus tuus ero inferne. ¶ Scdo ponit ap̄ls resurrectōem corporis mysticā cū dī: Et nos cū iesu suscitabit. q̄ autem xps corpa n̄ra resuscitet: per multos modos securos nos fecit. ¶ P̄mo p̄ p̄missiōnē. Joā. vi. Hec est volūtas patris mei q̄ misit me. z sequit. Et ego resuscitabo eū in nouissimo diē. Deus aut̄ suā p̄missiōnē irritare nō pōt. ps. Que p̄cedūt de labijs meis nō faciā irrita. ¶ Scdo p̄ iuramētū. Joan. v. Amē amen dico vobis: qz oēs q̄ in monumentis sūt audiēt vocē filij dei. Deus aut̄ post suū iuramētū penitē nō pōt. de hoc ps. Iurauit dñs z nō penitebit eū: tu es sacerdos in eternuz zc. ¶ Tertio p̄ instra. i. q̄ttuor euāgelia. In quolibet eiz euāgelio de n̄ra resurrectōe ptinet. Aug. Euāgelistū legim̄ instra nostrū. ¶ Quarto p̄ testes. de hoc eiz testes sūt p̄tarche. Job. xix. In nouissimo diē de terra surrecturus sum zc. Prophete: Ezech. xxxvij. Uat̄scinare de ossibz istis. z dices eis. Ossa arida audite verbū dei zc. Apli dñi. i. Loz. xv. Seminat corpus aiale: surget corpus spūale. Martyres ij. Mach. ij. E celo ista possideo: sz p̄pter dei leges ea despicio: qz ab ipso ea me recepturū spero. Confessores. ij. Mach. xij. Vir fortissimus iudas collatōe facta zc. Virgines. Apoc. xx. Bedit mare mortuos suos zc. ¶ Quinto p̄ fideiussores. Deus enīz sc̄tos q̄ sūt in patria nobis in fideiussores dedit: qz qm̄ eoz corpa resurgērent: z nostra resurgerēt. Apoc. vi. Uidi

subtus altare aias interfectoy etc. Et se-
 quis: dictu est eis vt regesceret adhuc te-
 pus modicu donec ppleat numerus ser-
 uoy z fratrū suoy. Sexto p obfides:
 Deus. n. corpa aploz z alioz scōz in ob-
 fides nobis dedit q sine nobis non p-
 mabif. Heb. xi. Hi oēs testimonio fidei p-
 bati nō accepunt pmissionē. deo pro no-
 bis aliquid melius puidēte: vt nō sine no-
 bis psumarent. Septimo p pignora.
 dimisit. n. nobis in pignus corpus suoz.
 Joā. vi. Qui māducat meā carnē z bibit
 meū sanguinē hz vitā eternam. ego resu-
 scitabo eū in nouissimo die. Dedit z ali-
 ud pignus. s. spm̄ sanctū. Roma. viij. Si
 spūs q suscitauit iesuz habitat in vobis
 viuificabit z mortalia corpora nostra etc.
 Octauo p arrā. Est aut arrā ps precij
 psoluēdi. Tūc igit xps nre resurrectōis
 arrā dedit: qm̄ multa corpa sanctoy susci-
 tauit. Nono p pmissionē possessōis in-
 rez. Tūc enī in possessōnē resurrectōis
 missi sumus: qm̄ caput nrm̄ resurrexisse
 videmus. Si. n. caput resurrexit: pstant
 est q z corpus resurget. Maximus. In
 saluatore nostro oēs resurgemus. Est. n.
 in xpo hoīe vnus cuiusqz caro: sanguis
 z portio. vbi ergo portio mea regnat re-
 gnare me credo. vbi dominat sanguis
 meus: dñari me sentio. ac vbi gloriat ca-
 ro mea: gloriosus me eē cognosco.

¶ Sermo. cxxiiij. De eodē sermo. iij.

Mortuus xps pa-
 ti z resurgere. Luc. vlt. Quā-
 uis in p̄dictis verbis fuit mē-
 tio de iudicio passōis: tū de hoc nihil
 ad p̄ns: s. solūmō videamus qre xps re-
 surgere oportebat. Hō nāqz erat mortuus:
 vetustus z a paradiso exclusus. Jō oport-
 rebat xps resurgere: vt mortuū viuifica-
 ret: vetustū renouaret z exclusus aperiē-
 do celestē ianuāz introduceret. Primo
 igit oportet xps resurgere. s. vt mortuus
 viuificaret. Venus qdēz humanū qdru-
 pliciter p̄siderat. aut q̄tū ad illā ptē que
 est in patria: aut illā q̄ ē in via. aut q̄tūz
 ad illā q̄ ē in medio vie. i. in purgatorio.
 aut q̄tū ad illā partē q̄ est extra via. i. in
 inferno. quātū autē ad illā ptē q̄ ē in p̄sa
 aia viuit p̄ glorificationē. Corpus autēz

est mortuū p̄ incinerationē: s. spūs imor-
 talis est. Corpus qdē mortuū est p̄ pec-
 catū. spūs aut viuit. s. corā deo p̄pter iu-
 stificationē. Illa vero ps que est in via ē
 mortua: s. illa est duplex. Quedā eim̄ est
 mortua mūdo: s. viuit deo. Col. iij. Mortui.
 n. estis z vita vestra abscondita est cū
 xpo in deo. Quedā enī ē mortua deo: s.
 viuit mundo. Vñ ps. Adors pctōz pessī-
 ma. Illa vero q̄ est in purgatorio est mor-
 tua quo ad corpus p̄ incinerationē. z quā-
 tūz ad aias quo ad grauē passionē. q̄ si-
 cut dī Eccl. xx. Melius est mors q̄ vita
 amara. Illa aut q̄ est in inferno nō tū est
 mortua quo ad corpus: s. ē q̄tū ad ani-
 mā. que quidē mortua est p̄ remorsuz cō-
 scētē: z p̄ cruciatū ignis gehēne. Ysaie
 lxvi. Vermis eoz nō moriet: z ignis eoz
 nō extinguet. In hoz significationē sa-
 cerdos de hostia tres p̄tes facit. Illa. n.
 que ponit in calice signat illā ptē que ē
 in celo que a turbatōe hoīum abscondit:
 z torētē voluptatis dei potat. Illie due
 representat illas duas. s. illā q̄ ē in purga-
 torio: z illā que est mortua mūdo. Quar-
 ta autē z q̄nta ps. s. pctōz z dñator. ibi
 nō p̄figuraf: qz a corpe sūt p̄cisa. Dēs aut
 illas qnqz partes sic mortuas xps p̄ suā
 resurrectōnē viuificat. Nā illā que est in
 celo viuificat: corpa de monumētis susci-
 tando z aiabus cōiungēdo. Joā. v. Om-
 nes qui in monumētis sunt audient vo-
 ces filij dei etc. Illā que est mortua in mū-
 do viuificat in celo: gloriosaz apparere
 faciēdo. Col. iij. Cū xps apparuerit vita
 vestra: tūc z vos apparebitis cū ipso in
 gloria. Illā que ē i purgatorio viuificat
 post purgationē: ad salutē eternā ducen-
 do. i. Col. iij. Ipse aut saluus erit sic tū
 quasi per ignē. Que est mortua ex pecca-
 to sepe viuificat eā a somno peccati exci-
 tando. Eph. v. Surge q̄ dormis z exur-
 ge a mortuis: z illuminabit te xps. Illaz
 que est in inferno viuificat corpora viuifi-
 cādo z aiabus p̄iungēdo. ac duplici pe-
 na. s. in corpe z aia puniēdo. Hiere. xvij.
 Duplici p̄ritōe conterere eos. Secūdo
 oportuit xpm̄ resurgere: vt hoīem vetu-
 stū renouaret. Juxta illud Roma. vi. Si-
 cut xps resurrexit a mortuis in gloriam
 patris: ita z nos in nouitate ambulem⁹.

Xps autem resurrexit velociter: veraciter: integraliter et perpetualiter. Et per istum modum nos in nouitate vite debemus ambulare et resurgere. Primo namque nostra inouatio debet habere velocitatem: quod est contra penitentiam differentes. Sicut enim Christus tertia die resurrexit a mortuis: sic saltem et nos tertia die debemus resurgere a peccato. Prima dies est delectatio. Secunda est sensus. Tertia dies est opus. Si enim addit quarta die que est consuetudo resurgere vix valebit. In huius significatioe dominus de facili suscitauit puellam in domo: id est peccatorem: dum adhuc peccatum haberet in corde per sensum. Facili etiam suscitauit mortuum extra domum velatum: id est peccatorem qui exiit ad peccatum simplicem actum. Difficiliter autem suscitauit lazarus quatuordecim dies in peccatis inueteratum. Secundo nostra inouatio debet habere veritatem: quod est contra penitentiam simulantes. De quibus dicit Apocalypsis. Nomen habes quod viuas et mortuos es. Quidam enim sunt viui quantum ad nomen: sed mortui quantum ad rem: sicut hypocrite. Et quidam sunt viui quantum ad rem: sed quantum ad nomen mortui. Sicut sancti viri qui viuunt coram deo: et despicuntur a mundo. Quidam vero sunt viui quantum ad nomen et rem. Sicut illi qui habent interius mundam conscientiam: exterius claram famam. Quidam autem sunt mortui quantum ad vtrumque: qui et interius sunt sceleribus pleni et exterius hominibus odiosi. Tertio debet habere integritatem: quod est contra penitentiam diuidentes. Sicut enim Christus integer surrexit: sic et nos debemus integre resurgere a peccato. Sed quidam sunt qui deo ex corde suo tres partes faciunt. Nam intellectum dant deo per fidem. Sed hoc modicum est: quia sicut dicit Iacobus. Tu credis quia vnus est deus et bene facis. Et demones credunt et contremiscunt. Affectum dant mundo per amorem. Sed hoc prohibuit est. Iacobus. Nolite diligere mundum: neque ea que in mundo sunt. Et operam dant dyabolo per operationem: sed hoc dyabolicum est. Iacobus. Facitis opera patris vestri. Deus autem totum cor vult habere. Proverbia. xxxij. Prebe fili mi cor tuum mihi. Quarto inouatio nostra debet habere perpetuitatem: ut sicut Christus resurrexit nunquam de cetero moriturus. Sic et nos a peccato debemus

resurgere et ad ipsum nunquam redire. Qui enim ad peccatum redeunt sunt sua anima polluentes. Petrus. iij. Lanis ad suum vomitum reuersus. Sunt et proximi suo malo exemplo infelices. Vnde sequitur. Et sus lota in volutabro luti. Sunt christum crucifigentes. Hebraei. v. Rursus crucifigentes sibi in christum filium dei. Sunt deum irridentes. Augustinus. Penitentes si vere penitentes estis: et non estis deum irridentes imitare vitam recedite a vobis. Tertio oportebat christum pati ut sanam paradisi aperiret: et homines exclusum illuc reduceret. Ianua enim paradisi tripliciter clausa fuit ut habet Beatus Hieronymus. scilicet angelica custodia: ignis vehemens: rumphea bis acuta. Angelica custodia significabat inimicitiam que erat inter homines et angelum. Ignis significabat obligationem ad penam eternam. Rumphea bis acuta significabat dei iustitiam que homines intrare non patiebatur donec sibi satisfacerent de offensa. Sed Christus per suam passionem et resurrectionem angelum hominibus pacificauit. Et sic primum obstaculum remouit. Colossenses. i. Pacificus per sanguinem crucis: qui in celis et qui in terris sunt. Mortem et penam eternam superauit. Et sic secundum obstaculum remouit. Vnde dicit in psalmo. Eternitatis nobis aditum ducta morte referasti. Dei inimicitiam imitatur: quia sibi plene satisfecit. Et sic tertium obstaculum remouit. Vnde cantat. Qui pro nobis eterno patri ade debita soluit. psalmus. Que non rapui tunc exoluebam.

Sermo. cxxiiij. De eodem sermo. v.

Iesus queritis nazarenum: surrexit non est hic. Mat. vlt. Ista verba dixit angelus sanctis mulieribus. qui quidem secute fuerunt christum predicantem ut sibi ministraret. In patibulo pedetentem: ut dolorem et passionem considerent. Christus in tumulo quiescentem: ut ipse inungeret sicut hodie. In primis verbis tria ponunt. Primum est istarum sanctarum mulierum magna studiositas cum dicit. Iesus queritis nazarenum. Et nota quod quatuor fuerunt dicit quatuor dominus. Quidam enim querunt mane: sicut iste mulieres. De quibus dicit. Et valde mane vna sabbatorum etc. Et ideo eis inuenire fuit valde facile. Illi querunt christum in mane: qui querunt ipsum in inuentione. Et ideo de facili inuentum. Proverbia. viij. Qui mane vigilauerit ad me

iuueniēt me. Sūt. n. sicut mollis cera: qz
 de facili recipiūt ipressione bonā. ps. Sa
 ctū ē cor meū tāq̄ cera liq̄scēs. Sicut re
 cēs testa: qz de facili ibibunt z obseruant
 bonū odorē. Prouerb. xxij. Adolescens
 iuxta viā suā zc. Sicut gracilis vīrga: qz
 de facili flectunt ad bonā operationez.
 Lanf. iij. Que ē ista q̄ ascēdit p̄ desertū si
 cut vīrgula sumi ex aromatibus. p̄ Alij
 q̄sierūt in vespe: sicut illi q̄ dixerūt Luc.
 vlt. Mane nobiscū dñe qm̄ aduespera
 scit. Et eis iuenire fuit tardū z difficile.
 Un̄ xps eis dixit: O stulti z tardi corde
 ad credēdū. Illi ergo q̄rūt vespe: q̄ q̄rūt
 sp̄z in sua senectute. Tales. n. cū difficul
 ter iueniūt ex quo in malo idurant z ab
 humore gr̄e exiccant. ps. Aruit tanq̄ te
 sta virtus mea. Et vix aut nūq̄ p̄sistent.
 Jō subdit: Lingua mea adhesit faucib⁹
 meis. Et sepe in pctis suis moriunt. Un̄
 subdit: Et i puluerē mortis d̄duxisti me
 p̄ Alij q̄sierūt ip̄m in sero: sicut illi de q̄
 bus d̄ Joā. xx. Lū esset sero die illa vna
 sabbatoz zc. Et eis iuenire fuit dubita
 bile. Un̄ d̄ Luc. vl. vbi agit de ista appa
 ritōe facta in sero q̄ dubitauerūt: z ip̄m
 eē sp̄m crediderūt. Illi ergo querūt in se
 ro: qui querūt in mortis articulo. Et ta
 liū penitētia Augustinus dicit esse dubi
 tabile dicens: Fidelis bñ viuens securus
 hinc exit. Baptizatus ad horā securus
 hinc exit. Agēs penitētia dū sanus est z
 recōciliatus securus hinc exit. Agēs pe
 nitētia ad vltimū z recōciliatus si secu
 rus hinc exit: ego nō suz securus. Eorū
 enīz qui in morte penitēt. quidā penitēt
 tm̄ timore pene: isti sūt in statu p̄ditōis.
 Et quidā penitēt amore iustitie: qui etiā
 si penā nō timerēt: adhuc deo seruirent:
 isti sunt in statu p̄secrōis. Quidā ex cō
 sideratiōe vtriusq̄z cause habētes respe
 ctū ad amorē iustitie z ad vitatiōez pene.
 Isti sūt in statu salutis. Et qz illi q̄ tm̄ pe
 nitēt i extremis vident hoc facere timo
 re pene: ideo eoz penitētia Angu. dixit
 eē dubia. p̄ Alij q̄sierūt eū i nocte: sicut
 milites positi ad sepulchrū: z eis iuenire
 fuit ip̄sibile. Illi aut in nocte q̄rūt: qui
 xpm̄ volūt iuenire post mortē. Et qui in
 mortali decesserūt ip̄sibile ē q̄ eū vnq̄
 iueniūt: nisi eo mō quo ē in inferno. Deus

enīz est in mūdo p̄ misericordiā: z in ce
 lo p̄ gratiā z gloriā: in inferno p̄ iustitiaz.
 Nō ergo ip̄m iueniūt vt misatorē: qz hoc
 mō ē i mūdo. Nec vt glorificatorē: qz hoc
 mō est in celo. Sed vt iudicēz tortorē: qz
 hoc mō est in inferno. C̄ Sc̄do ponit xpi
 ista charitas cū d̄: Crucifixū. De qua
 d̄ Joā. v. Misatorē hac dilectionē nemo
 h̄z: vt animā suā ponat pro amicis
 suis. Et ponit xps vltimū signū amoris.
 Amoz enīz p̄ quattuor manifestat. p̄ Ali
 quādo p̄ verba: z istud est magnū signū.
 Quī enīz cor est pleniū amorē: os abūdat
 in sermone. Luc. vi. Ex abūdatia cordis
 os loquit. p̄ Aliquā per beneficia: z istud
 est maius signū. Adulti. n. darēt verba:
 qui nō tm̄ darent bñficia. Joā. iij. Nō d̄
 ligamus verbo neqz lingua zc. p̄ Aliquā
 p̄ obsega p̄sonalia. Et istud adhuc ē ma
 ius. Adulti cū seruiret de substantia sua
 q̄ nō seruiret de p̄sona p̄pria. De isto d̄
 Ben. xxix. Seruiuit ergo iacob p̄ rachel
 septē annis. p̄ Aliquā per mortē. z istud ē
 maximū z vltimū. Adulti enim darēt in
 obsequiū p̄sonas suas q̄ nō darēt i mor
 tē animas suas. Ista quattuor signa xps
 nobis ostēdit. de duobus p̄mis d̄ Joā.
 xv. Vos amici mei estis. Et post: vos aut
 dixi amicos: qz oīa que audistis zc. Ecce
 signū amoris per bñficia. de alijs duob⁹
 d̄ Mat. xx. Filius hoīs nō venit misra
 ri sed ministrare. quo ad p̄mū. Et dare
 aīaz suā in redēptiōez p̄ multis: quo ad
 sc̄dm. C̄ Tertio ponitur xpi resurgētis
 imēsa pietas. in hoc q̄ z petrum voluit
 designare ex noīe ne desperaret ex nega
 tiōe: qm̄ angelus dixit: Dicite discipulis
 eius z petro. Lz. n. d̄posuerit oēs passio
 nis defectū: tm̄ nō d̄posuit pietatis affe
 ctū. xps nāqz ante icarnationē cognosce
 bat n̄as miseras p̄ quādaꝝ theoreticā. i. p̄
 suā sapiētā. id̄ multū erat misericors. ps.
 Quō misere pater filioꝝ: miseri⁹ ē dñs
 tm̄tibus se. recordatus ē qm̄ puluis su
 mus zc. Post icarnatiōem aut eas sciuit
 p̄ practicā z exercitatiōē lōgā: qz xxxij.
 annis practicauit: z se exercitauit circa
 nostras infirmitates. Et id̄ fuit valde p̄tri
 status qm̄ tā lōga exercitatio i nobis nō
 h̄z effectū. ps. Contristat⁹ sū i exercitatiōe
 mea zc. Tandē sciuit eas p̄ experientā: qz

expertus ē tentatōes dolores et mortē. et
sō factus ē maxime misericors. Heb. iij.
Nō eim habemus pētificē qui nō possit
cōpati infirmitatib⁹ nris tētatus aut p
oia. Si eim eēt aliquis medicus qui eēt
bonus theoreticus et bonus practicus: et i
firmitates sepe expertus: iste maxie eēt
misericors. Talis eim medicus fuit xp̄s
dñs n̄r. Ista tr̄sa tangunt. Heb. v. Et q̄
dem cū eēt filius dei. Ecce q̄ sciuit n̄os
defectus p̄ diuinam sapiētia. didicit ex
his que passus ē obediētiaz. Ecce q̄ eos
scilicet p̄ experiētiaz et cōsumatis factus
ē oibus obtēperantibus sibi causa salu
tis eterne. Ecce q̄ eos scilicet p̄ exercita
tionē longā: tādiu eniz se exercitauit q̄
psumauit artem suā et veritatē.

¶ Sermo. cxxv. ¶ Sera secūda post pa
scha. Sermo primus

TA solus peregrini
nus es in hierlem ec̄. Luc. vi.
Volens xp̄s in hierlm trans
fretare: pegrinū se fecit. Fuit eim pegrin
nus quātū ad quattuor. ¶ Prio quātū
ad habitū quē assumpsit. ¶ Ipe eim cru
cē assumpsit qm̄ ipam pprijs hūeris ba
tulauit. que qdē crux fuit nauis: q̄ i ce
lestem hierlem deduxit. Sap. iij. Tran
seūtes mare per ratē liberati sunt. Et fu
it malus in ipa nauī. Ezech. xxvij. Le
drum de libano tulerūt vt facerent tibi
malū. Et fuit clauis q̄ celestē hierusalem
aperuit. ysa. xxij. Dabo clauē dauid sup
humerū eius. ¶ Secūdo assumpsit pillem. i.
coronā spineā. peregrini eim portāt pil
leum cōtra estū: ventū: et pluuiā. Sic xp̄i
corona et passio ē nobis i vmbra ab estu
voluptatū. Benedicit eiz nos a pluuiā tri
bulatōnū et a v̄to tētationū. ysa. iij. Ta
bernaculū erit i vmbra culū dñi ab estu:
q̄ ad p̄mū. et in abscondē et turbine et plu
uia: quo ad alia duo. sequētia. ¶ Tertio
assumpsit sclauinā. i. corpus que sclau
na fuit albi coloris pp puritatē. Apoca.
xix. Ecce equus albus ec̄. Corpus enim
xp̄i fuit equus in quātū ratio ipm̄ duxit.
et fuit albus. i. in quātū puritatē habuit
deinde facta est nigra ppter liuorē. ysa.
liij. Lutus liuore sanati sumus. tandem
facta est rubea. i. per sanguinis effusio

nem. ysa. lxxij. Quare rubrū ē vestimēt
tū tuū ec̄. ¶ Quarto assumpsit scarsellā
i. aiām. Solēt eim peregrini in scarsella
thesaurum ponere et portare: In xp̄i aiā
fuit triplex thesaur⁹. i. misericordie: gra
tie: et sapiētie. de quo d̄ Joā. i. Vidimus
gloriam eius. i. gloriam misericordie eius
plenā gratie et veritatis. ¶ Quinto assū
psit bacculū. i. crucē qui quattuor clauis
fuit ferratus: pegrini eim vtuntē baccu
lo ad sustentationē. ad fluuioy transua
dationē. et ad malay bestiarū pcussionē
Sic xp̄s bacculo sue crucis mūdū susten
tauit. ps. Virga tua et bacculus tuus ip
sa me cōsolata sunt. Flumē mūdī tran
suadauit. Ben. xxij. In bacculo meo trā
siit iordanes istū et diabolū percussit. ysa
ia. xxx. A voce dñi pauebit assur virga p
cussus. ¶ Sexto assumpsit calciamentū
pegrini eim calciamentū assument con
tra lutum. i. spinas et lapides. Judet. n.
in xp̄m piecerūt lutū. ps. Eripe me d̄ lu
to vt non infigar. Spinas qm̄ coronā spi
neam sibi iposuerūt. Et lapides. Joan.
viii. Tulerūt lapides vt facerent in eum.
Contra ista xp̄s assumpsit calciamenta.
Beut. xxxij. Tingat in oleo pedē suum
ferrū et es calciamentū eius. Alia xp̄i erat
uncta oleo gr̄e: que oia aduersa dulcora
bat. munita ferro cōstantie: que ipsa ad
uersa non timebat. Et ere incorruptibil
patientie qua oia supplicia tollerabat.
¶ Septimo assumpsit insignia et vulne
ra. pegrini eim reuertentes insignia as
sumunt vt ostēdant q̄ suā peregrinatō
nē cōpleuerūt ad plenū: vt hoies prouo
cent ad sibi bñfaciēdum: et sint securio
res ad ambulandū. Sic xp̄s ad patriam
redies cicatrices reseruat. Et hoc i ostē
sionē paterne obediētie tā cōplete. Joā.
xvij. Opus cōsumauī qd̄ dedisti mihi vt
facerē. In puocationē paterne miseri
cordie obtinēde. Ambro. Vulnera susce
pta abolere noluit: celo inferre maluit
vt ea patri misericordie ostēderet. In si
gnū securitatis nobis acquisite. Ezech.
ix. Super quez videritis thau non occi
datis. ¶ Octauo habitus istius pegrini
fuit bñdictus. Nam eius scarsellā. i. ani
mā bñdixit deus pater. Ezech. iij. Bene
dicta gloria dñi de loco suo. Etus sclau

nam. i. carne bñdixit spūs sanctus. Lu. i. Bñdixit fructus vētris tui. Et bac-
culū. i. crucē bñdixit tot⁹ mūdus. Sap. xliij. Benedictū lignū p qđ fit iusticia.
C Secđo dī pegrinus quātū ad vias q̄s
p̄fecit. Peregrini eim hñt aliqñ ascen-
sus: aliqñ descēsus: aliqñ vias planas.
Iste aut pegrinus nihil habuit de via
plana: s; ascēsus vel descēsum. Magnū
eim descēsus fecit quādo de celo i mun-
dū venit. Magnū ē ascensum fecit qñ
crucē ascēdit. Fecit ē magnū descēsum
qñ i limbū descēdit. Et magnū ascen-
sum: qñ inde redēs in celum ascendit.
C Tertio fuit pegrinus quātū ad hospi-
tia. Solent pegrini maxime in estate ter-
in die itrare hospita. s. in tertia ad prā-
dendū: in meridie ad bibēdū z quescē-
dū: z in sero ad suā cenam faciēdū z ad
dormiēdū. Sic iste pegrinus triplex ho-
spiciū ē ingressus. P̄ Primū ē vterus vir-
ginis quē ingressus ē in tertia. i. nō i p̄io
tpe nature: nec in secūdo tpe legis: s; in
tertio tpe gr̄e. Ibi prādiū fecit qñ natu-
ram nr̄am assumpsit hñs carnē tāquam
cibū: z sanguinē tāquā potū. C Secūdū
ē patibulū crucis. Jo. xix. Sitio. Et de-
derunt ei acetū. Ubi z requieuit. Ibi dē.
Inclinato capite tradidit sp̄m. Et istō
hospiciū ingressus ē in meridie. Lanf. i.
Indica mihi vbi cubes i meridie. P̄ Ter-
tiū hospitiū est sepulchrū vbi dormiuit:
pa. Ego dormiuit z soporatus suz. Lenaz
nāq; cū illis qui erant in limbo fec. Lu.
xliij. Nō quidaz fecit cenaz magnaz zc.
Istud hospiciū ingressus ē i sero. Mat.
xv. Lū tam sero eēt factum: venit ioseph
zc. C Quarto fuit pegrinus quātū ad
p̄cula que sustinuit. Solēt nāq; pegri-
ni sustinere pericula. qñq; a socijs suis
q̄ eos p̄dūt. qñq; ab hospitibus qui eos
sugulant vt eoz bona diripiant. qñq; a
latrōibus q̄ eos spoliāt. Sic xp̄s a suo
socio iuda fuit p̄ditus. Mat. xxvi. Qui
intingit mecū manū i paraphr̄e h̄ic me
traDET zc. A iudeis in quoz domo vene-
rat hospitarii fuit occisus. Zach. xij. His
plagatus sum in domo eoz qui dillex-
erunt me: A militibus expostatus. Joan.
xviij. Milites acceperūt vestimēta: z se-
cerunt quattuor partes vnicuiq; militi

partem fecerunt.

C Sermo. cxxvi. C feria tertia post pa-
scha. Sermo primus:

Stetit iesus in me-
dio discipulorū suoz: z dixit
eis: pax vobis. Luc. vi. Sicut
z p̄nti euangelio patet. xp̄s multipliciter
se manifestauit. C Primo p̄ miraculo-
sam ad sp̄os ingressione: q; ianuis clau-
sis intrauit. Sicut dicit Joānes qui de
ista appitione agit p̄ qđ ostēdit q̄ glorio-
sus resurrexerat. z q̄ dotes impassibili-
tatis: agilitatis: subtilitatis: z claritatis
induerat. Signū ergo vere sp̄ialis re-
surrectōis in hoīe ē: quādo istas quattu-
or dotes sp̄iales hz. i. claritatē cōuersa-
tōis honeste. Mat. v. Sic luceat lux
vr̄a corā hoībus zc. Subtilitatē humili-
tatis p̄funde. Sap. viij. Spūs sanctus vo-
catur subtilis: q; subtiles. i. humiles fa-
cit. Agilitatē obediētie. Prouerb. xxij.
Uidisti hoīez velocē in opere suo zc. Et
ipassibilitatē patientie. Prouerb. xij. Nō
cōtristabit iustū quicquid ei acciderit.
P̄ Secūdo manifestauit se per sitūz siue
collationē: cū dī: Stetit iesus in medio
discipulorū suoz. Ac si dicat: Ego suz il-
le qui in medio stare cōsueuit. Ipe nāq;
stetit in medio in ingressu. q; in media
nocte natus. in medio aialū reclīnatus
z gemie gigas substāte effectus. Stetit
in medio in p̄gressu: q; stetit in medio
doctoz. i. in medio discipulorū. z in medio
iudiciorū. Juxta illud. Prouerb. viij: In
vijs iusticie ambulabo: z in medio semi-
tarū iudicij. Stetit in medio i egressu: q;
in medio terre passus: in media die cru-
cifixus: i medio latronū positus. P̄ Ter-
tio manifestauit se p̄ ppriaz testificatōez
cū dixit: Ego suz: quasi dicat. debetis mi-
hi credere: q; mentiri nō possum. Joā.
vii. Si ego testimoniū ph̄sbeo de me-
ipso: verū ē testimoniū meū. Sp̄ualiter
aut quis resuscitatus intelligi pōt quā-
do triplex testimoniū hz. i. bone cōsciē-
tie. ij. Loz. i. Glia nr̄a hec ē testimoniūz
cōsciētie nr̄e. Bone vite. Joā. x. Opa que
ego facio illa testimoniū ph̄bent de me
Et bone fame. i. Th̄i. iij. Opz illū habere
testimoniū bonū ab his q̄ foris sūt. Quar

to manifestauit se p occultar cogitatio-
nū manifestatōne: cū dixit: Quid tur-
bati estis: et cogitatōes ascēdūt in cordi-
bus vris etc. Ac si dicat. debetis me co-
gnoscere: qz ego suz ille qui vīa occulta
cognosco. Spūalr et quts resuscitatus
ē qñ cogitatōes suas discernit. et bonas
custodit: et malas expellit. Periculū est
nāqz malas cogitatōes in corde tenere:
qz sunt sicut mus in pera. ignis in sinu.
serpēs in gremio. Mus eim oīa cono-
dit in pera. sic male cogitatōes oīa me-
rita corodūt in aīa. Job. xij. Quasi ve-
stimentū qd̄ comedit a rinea. Ignis i si-
nu vestimēta cōburit: sic mala cogitatō
cōcupiscentiā accendit. Prouer. vi. Nū-
quid pōt hō abscondere ignē in sinu suo:
vt nō cōburant vestimēta sua. Serpens
in gremio venena diffundit: sic mala co-
gitatio peccati venenū i cor emittit. Un-
Prouer. xxij. Quasi regulus venena dif-
fundet. Quinto se manifestauit p pal-
patōne: cū dī: Palpate et videte etc. qua-
si dicat: debetis me cognoscere qz istud ē
idē corpus qd̄ sepe videre et palpare cō-
sueuistis. Spūaliter et resuscitati intel-
ligunt qui pmittunt se palpari. i. argui
et reprehēdi. Sed sunt quedā aīalia que
se palpari nō pmittūt. Aut quia hispida
sunt: sicut hericius. Aut qz siluestria sūt
sicut lupus. Aut qz arrogāta sunt: sicut
leo. Sic et sunt pleriqz qui si arguūtur
adeo sunt hispidi qz p verba iniuriosa
pūgunt. Quidā adeo siluestres qz ad la-
tebras excusationū cōfugūt. Quidā
adeo arrogātes qz nimis indigne ferūt.
Sexto manifestauit se p cicatricum
ostēsiōne: qñ dī: Ostēdit eis manus et pe-
des. Ac si dicat. debetis me cognoscere:
qz ego sum ille que i his pedibus et ma-
nibus in cruce cōfixū vidistis. Spūalr
eēt quis resuscitatus intelligit qñ vul-
nera sua. i. peccata non abscondit: sed sa-
cerdoti ostēdit. Luc. xvij. Ite ostēdit
vos sacerdotibus. Vulnēra aut peccato-
rū aliqñ sunt recētia. s. per cōsensuz. vel
vntcū actū. et tūc sanant vnciōe. i. leuis
pnie iniūctōe. Ecclē. x. Brevē languorē
peccatī cōsuerudinē. et tunc i digēt adu-
sione. i. graui carnis maceratione. ps.

Ure renes. m. et cor. m. Aliqñ sunt putre-
facta. et tūc indigēt incisiōe. i. scissura et af-
flictiva tribulatōe. ps. Multiplicate sūt
firmitates eoz: postea accelerauerunt.
Septimo manifestauit se per come-
stionē: qz comedit piscē assūm et fauam
mellis. Spūalr tñ resuscitatus intelli-
git qñ qz comedit fauam mellis. i. qñ cō-
stanter exercet opa actiōis. Et tñ ppter
hoc non deserit dulcedinē cōtēplatiōis
vel qñ exterius patit tribulationē. et tñ
interius nō deserit amoris dulcedinem
Vel pōt dici qz i fauo ē mel et cera. Per
piscē igit assūm intelligit caro xpi igne
passionis assata. Per cerā que ē pabulū
luminis. claritas sue resurrectiōis p mel
dulcedo sue visionis. Belemus igitur
comedere piscē assūm. vt. s. ad eius pas-
sionē afficiamur p passionē. cerā vt ei-
resurrectiōi cōgaudeamus p mētis exul-
tationē. Et mel vt puentre desideremus
ad eius dulcissimā visionē. sicut deside-
rabat ppheta dicens: Sitiuit aīa mea
ad deū fontē viuū: qñ venā et apparebo
ante faciem dñi
Sermo. cxxvij. De sancto Ambro-
sio. Sermo. i.

Ecce intelliget ser-
uus meus et exaltabit. et ele-
uabit et sublimis erit valde.
ysa. liij. Quattuor status hūit beat⁹ Am-
brosius q notant in vbis pmissis. Pri-
mus ē status subiectiōis: cū dī: Ecce intel-
liget seru⁹ meus. Ipe qdē fuit bon⁹ ser-
uus dei. Et iō hūit tres laudabiles cōdi-
tiones boni serui. Prima ē mūditiā. ps.
Ambulās in via immaculata: hīc mīhi mī-
nistabat. Istaz ipe habuit: qz mūditiā
mentis et carnis ipe seruauit. Un-
refert Hierony. ipm dixisse: Virginitatē nō so-
lū offerimus s; seruam⁹. Sap. vij. Luz
essem magis bonus veni ad corpus non
cōmgnatū. Secūda cōditio ē sapia. Pro-
uer. xij. Acceptus ē regi mīnister intelli-
gēs. Istā sapiam ipe hūit. Un-
dī de eo qz cū rome liberalibus artib⁹ eēt traditus
ad plenū fuit eruditus. Tercia ē pse-
uerantia. Apoc. viij. Seruiet ei die acno-
cte i tēplo dei. Istā pseuerantiaz ipe hūit:
qz vsqz in finē in bonis opibus pseuera-

uit. Un̄ cū moreret dixit. Nō sic vixi inf
 ws: vt iterū pudeat viuere. ¶ Scō no
 tatur status siue p̄latōis: cū d̄: Et exalta
 bit. Circa aut̄ suā exaltationē tria p̄side
 rant. ¶ P̄mo qualis fuit eius electō. Fu
 it eiz a deo ispirata: q̄ ibi vox miraculo
 se isonuit Ambrosiū ep̄s. De hoc Heb. v.
 Nemo assumit sibi honorē: nisi q̄ vocal
 a deo tāquāz aaron. Fuit ab electoribus
 vnanimif celebrata. Nā cuz in discor̄dia
 multa eēt p̄tin̄ i Ambrosiū vnanimif
 cōsenserūt. Eccl. xxv. In trib̄ b̄n̄placi
 tū ē sp̄it̄ meo: que sunt cōcordia fratru
 zc. Fuit a sup̄iori cuz gaudio cōfirmata.
 Un̄ legit̄ de eo q̄ cōmissa ē relatō ad va
 lentinianū impatorē q̄ summo gaudio
 accepit q̄ iudices a se d̄irecti ad sacerdo
 tū peterent. ¶ Scō vidēdū ē qualis fu
 it eius ad hoc aspiratio. Ip̄e eim nō t̄m̄
 fugit vt possit inueniri: s̄ ēt tria se habē
 simulavit q̄ sunt p̄latōis officio inimica
 s. crudelitatē. Un̄ d̄: q̄ tribunal cōscen
 dit z cōtra cōsuetudinē tormēta p̄sonis
 adhiberi iussit. Eccl. iij. Noli eē sic leo
 in domo tua zc. Philosophicā vanitatē
 v̄n̄ d̄: q̄ philosophiam p̄fiteri voluit. i.
 Loq. ij. Loquimur nō indoctis sapiētē
 humane verbis. Infamia z inhonestatē
 Un̄ d̄: q̄ publicas mulieres publice ad
 se venire fecit: vt ex hoc a sua int̄tione
 pplin reuocaret. Titū. i. Oportet ep̄m si
 ne crimine eē. ¶ Tertio vidēdū ē qualis
 fuit eius in officio p̄secutio. Ip̄e eim po
 pulum in fide instruebat. Tūc eiz arria
 na heresis totā itālā corrupat: s̄ ip̄e po
 pulum suū ab ista peste purgavit. Et ve
 ritates edocuit fidei. Eccl. i. Qui cura
 uit gentē suā z liberavit eaz a p̄stione.
 Ip̄e ēt mores isonabat. Un̄ inter cete
 ra docuit b̄m Augu. tria ad mores spe
 ctātia. ¶ P̄mo ne cuiq̄ vxorē peteret. ne
 si postmodū ip̄i iter se male cōuentāt ip̄
 si sibi maledicāt. ¶ Scō ne aliqb̄ mul
 tum exercē cōsuleret: ne ip̄i rapinā z ca
 lūntiam exerceat. ¶ Tertio ne ad conui
 uia inuitatus accederet: ne ibi tp̄antie
 modū perdat. Ip̄e exempluz bonorum
 operum omnibus tribuebat. Titum. ij.
 In omnibus teipsum prebe exemplū bo
 norum operum. in doctrina. in integri
 tate. in grauitate. In doctrina quidē

quia semper populis predicauit. In in
 tegritate: quia perpetuam castitatem ser
 uauit. In grauitate: q̄ maturitatē semp
 ostendit. In bonis operibus: q̄ omnia
 bona pauperibus erogauit. ¶ Tertio no
 tatur status cōsumationis: cuz d̄scitur:
 Eleuabitur. Ip̄e eim secure mori potuit
 q̄ ab omnibus terrenis eleuatus fuit.
 Habuit enim in morte quattuor que ip̄m
 secure mori faciebant. s. corpus d̄nicum
 Honoratus eim ep̄s vercellens. ex prece
 pto dei ad ipsum peruenit: z sibi sacra
 mentum dominici corporis dedit. Et cū
 tali v̄tatico ip̄e transiuit. Istud autem
 tanquāz pugil ab omnibus insidijs de
 monis cum secure reddebat. Job. xvij.
 Pone me iuxta te: cuius vis manus pu
 gnet cōtra me. ¶ Secundo habuit sp̄m
 sanctum. Imminente nanq̄ eius morte
 sp̄s sanctus in specie ignis z in modū
 scuti in eius os intrare visus ē. In specie
 ignis: vt ipsum purgaret. In modū scu
 ti: vt ip̄m protegeret. In os eius: vt ver
 ba a sp̄ritu sancto p̄lata ostenderet. Et
 istud secundum tanquāz ductor eū p̄ vias
 ducebat. ps. Sp̄s tuus bonus deducet
 me in viam rectā. ¶ Tertio habuit vitā
 sanctā. quāz quidēz duo causabant sc̄z
 meritoꝝ suorum affluentia: z magna de
 deo fiducia. Unde sic dixit in sua morte
 Non sic vixi inter vos vt me viuere pu
 deat. nec mori timeo: quia bonū domi
 num habemus. Et istud tertium et̄ mor
 tem deo gratam reddebat. Augu. Certe
 non potest male mori cuius bona vita p̄
 cessit. ¶ Quarto habuit cōmendationē
 diuinam. Ip̄e enim manus in modum
 crucis exp̄andens sp̄m suum in manū
 dei recōmendauit. Et istud quartuz se
 cure eum mori faciebat. Sap. iij. Iusto
 rum anime in manu dei sunt: z non tan
 get illos tormentuz mortis. ¶ Quarto
 notatur status sue glorificationis: cum
 dicitur: Et sublimis erit valde. Ip̄e eim
 tunc triplicem sublimitatem accepit.
 ¶ P̄mo sublimē locum ad habitandū
 vt celum. Unde a multis visus est ascen
 dere sc̄lz in celum tāquam i p̄p̄riuz suū
 locum. Et istud sibi acquisiuit propter
 innocentiaz. ps. Quis ascēdet in montes
 zc. in oc̄is manibus. s. z mūdo corde zc.

Secundo accepit sublime officium ad succedendum. Unde a multis visus est in cathedra residere. et istud accepit propter paupertatem voluntariam. Job. xxxv. In die cum pauperibus tribuit. Tertio accepit sublime preteritum ad proficiendum. Unde multi supra corpus eius stellam splendidam aspexerunt. illam. scilicet stellam de qua dicit Apoc. xxij. Ego sum stella splendida et matutina. Et istud accepit propter omnium victoriam. Apocali. i. Qui. n. vicerit dabo et stellam splendidam et matutinam.

Sermo. cxxvij. De eodem Sermo secundus.

Examen apum in ore leonis erat et fauon mellis. Iudic. xliij. Legit de beato Ambrosio quod cum esset infans et dormiret examen apum os eius et factem sic compleuit ut quasi in alueolum suum intrarent pariter et exirent. Et id verba premissa sibi queniēter aptari possunt. In quibus verbis ipse assimilatur Apiti. Leoni. Et fauo mellis. Assimilatur autem apiti tripliciter de causa. Primo quod sicut ipse dicit in exameron. Apis virginitatem custodit. sic et ipse virginitatem custodiuit perpetuam. Locus signum fuit quod de virginitate luculentissime disseruit. et libros de virginibus proposuit. in quibus virginitates mirabiliter commendauit. Mat. xij. Bonum homo de bono thesauro profert bona. Chas. ibidem. Cum audis aliquem de deo loquentem. intellige quod cor illius amore dei repletum est. Qui libidinis thesaurum habet in corde de puellis delectatur dicere vel audire. Non tamen Ambrosius de virginitate libenter disseribat. sed et aliquid indecorum dicere vel audire erubescat. Unde ipse ait de officiis. Non solum autem hoc ab oculis abscondamus. verum etiam eorum iudicia usque membrorum suis appellatōibus nuncupare indecorum putemus. Secundo assimilatur apiti. Apis florem de diuersis floribus colligit. In prato quidem celestis viriditatis sunt diuersi flores. scilicet rose martyrum. viole confessionum et lilia virginum. De rosis martyrum colligit florem constantie et magnanimitatis. Unde cum propositus Valentianam imperatoris sibi diceret. Tu pretensio valentinianum caput tibi tollo. Ille respondit. Deus permittat

tibi ut facias quod minaris. Et utinam deus ab ecclesia sua omnes hostes auertat. et in me omnia sua tela conuertant et meo sanguine satient. De violis confessionum colligit florem sobrietatis. quod quotidie nisi in sabato et die dominica et festis precipuis ieiunabat. De liliis virginum colligit florem castitatis. quod virginitatem perpetuam seruauit. Tertio assimilatur apiti quod apis alueolum suum defendit. sic et ipse ecclesiam detulit a tribus persecutoribus. Primo a violentia tyrannorum. Unde resistens imperatori volenti dare basilicam arriantis sic nunciis suis respondit. Et habet in decreto. Si patrimonium petitis inuadite. si corpus occurram vultis in vinculo rape vultis in mortem. voluntas est mihi. Eccl. xlvij. In diebus suis non contempsit principem regem. Secundo defendit ipsam a fraudulencia hereticorum. Et hoc fiebat tribus modis. Primo iudicis eos per seculare brachium coercendo. Deut. xliij. Si tibi voluerit persuadere frater tuus regem. Et infra. Non enim parcat ei oculus tuus. sed statim interficias. Secundo miraculis eos conuertendo. Unde cum quidam hereticus vidisset angelum loquentem ad aures Ambrosii statim conuersus est. Tertio doctrinis eos ad fidem catholicam reducendo. sicut patet in beato Aug. quem suis predicatōibus ad fidem conuertit. Tertio defendit ecclesiam a malitia demonum. Primo quod habuit in ipsos efficacem impium ex eo quod eos de corpore expellebat. Mat. vlti. In nomine meo demonia eijcient. Secundo quod habuit in ipsos duos flagellum. id est ipsum valde timebant. Unde demones quedam demonia cum mediolanum ingredientem dimisit egredientem inuasit. quod hoc interrogatus respondit se Ambrosium timeuisse. Luce. x. Ecce dedi vobis potestatem calcandi super serpentes et. Tertio quod habuit spiritum sanctum presidium. Unde demones ad ipsum nocendum a quodam mago missi de hoc reuersi dixerunt quod non solum ad ipsum sed et ad fores domus propinquare non audebant. quoniam ignis inseparabilis sic orbem eius edificium muniebat ut et longe positi viderent. Secundo assimilatur leoni tripliciter ratione. Primo quod leo apertis oculis dormit. sic beatus Ambrosius dormiebat per quietem contemplationis et tamen vigilabat

p labore actiois. La. v. Ego dormio et cor
 meū vigilat. In dormitatioe qdē sensus
 et motus intercipit et calor interior ad ex
 teriora reuocat. Sic in beato Ambrosio
 deficiebat sensus ab itiose vanitatis. Vñ
 ipse de se dixit. Ambrosius nescit inflari.
 Col. ij. Ambulās frustra inflatus sensu
 carnis sue. Deficiebat motus terrene cu
 piditatis. qz omnia sua paupibus erro
 gavit. Auarus. n. semp sunt in motu. qz sp
 sunt in appetitu. Eccle. v. Auarus n̄ im
 plebit pecunia. Deficiebat in sp̄o calor
 carnalis voluptatis qz virginitatē sua
 uis. Ut gebat aut̄ i etus corde flāma cha
 ritatis. ps. inflamatum est cor meum etc.
CSecūdo assimilaf leonē. qz leo clama
 do suos leoniculos suscitaf. Sic et ipse
 multos mortuos in peccatis suscitauit.
 nō tm clamore oris pdicādo Isa. liij. Cla
 ma ne cesses etc. Non tm clamore cordis
 feruēter orādo. Exo. xiiij. Quid clamas
 ad me. Nō tm clamore operis fortif opā
 do. Jo. iij. Clament ad deū in fortitudine
 s̄ et clamore oculoꝝ lachrimas emittē
 do. Emisit. n. tria genera lachrimaz. s. la
 chrimas deuorōis p eternis desiderijs.
 Unde dicit de eo qz cū aliquis vir scūs
 moriebat abūdantissime flebat. Et inter
 rogatus cur hoc faceret. Rndit. Ne pu
 tes me flere qz recessit sed qz me pcessit.
 Lachrimas doloris p alioꝝ peccatis.
 Unde legit qz cū aliquis lapsum suū si
 bi pntebat sic amare flebat qz spm flere
 similiter ppelebat. Et lachrimas p pas
 sionis p alioꝝ iniurijs. Unde dicit d se.
 et in decreto. Aduersus milites gothos
 lachrimae mee arma mea sunt. Aliter nō
 possum nec debeo resistere. **C**Tertio as
 similaf leonē qz leo qñ sugatur vestigia
 sua delet cū cauda. sic et beatus Ambrosi
 us oia vestigia diaboli de corde suo dele
 uit et vestigia xpi impressit. S̄ multē sūt
 de qbus dicit illud Bañ. xiiij. Ut deo ve
 stigia viroz quo ad peccatū supbie et mu
 lieꝝ quo ad peccatū luxurie. et infantuz
 quo ad peccatū auaritie. Auarus enim
 instar infantis sup terrā rept. **C**Tertio
 assimilaf mellē et hoc pp suā melleam do
 ctrinā. Doctrina eius dr̄ mel pp utilita
 tem et pfunditatē. **C**Utilitas aut̄ est qz
 mel ē mūdificatiuū. pseruatiuū. et dulco

ratiuū. Et tō ponit in medicinis ad mū
 dificandū ad pseruandū. et ad amara so
 porē remouendū. Sic doctrina bti Am
 brosi h̄z mūdificare a culpa pterita. lo.
 xv. Jā vos mūdī estis pp sermonē quem
 locutus sū vobis. Preseruare a culpa fu
 tura. ps. In corde meo abscondi eloquia
 tua vt nō peccē tibi. Et dulcorare a pēa
 illata. Eccle. xvij. Nōne ardorē refrige
 rabit ros. sic et verbū melius q̄ datū. Se
 cūdo eius doctrina dr̄ mel pp pfundita
 tem. Oleū qdē melius ē in supficie. vinū
 melius in medio. mel melius in pfundo
 Scriptura sacra h̄z triplicē intellectū.
 s. historialē. moralē. mysticū siue spūales.
 Per oleū qdē melius in supficie intelli
 git sensus historialis q est cibus paruu
 loꝝ. Quē et aplūs vocat lac dicens. i. Lo.
 iij. Tanquā puults in xpo lac porū vob
 dedi. nō escā. Per vinū qdē melius in
 medio significat sensus moralis qui est
 medi⁹ inter sensū historiales et spūalem.
 Per mel qdē melius in fundo significa
 tur sensus spūalis. Sacra. n. scriptura
 a q̄to pfundit⁹ penetrat. tāto dulcor in
 uenit. Istū triplicē sensū sponsa cuz sua
 uitate sibi incorpora dicens Lan. v. Co
 medī sauu cū melle meo. b̄bi vinū cum
 lacte meo. Istū pfundū intellectū Am
 brosius in sacra scriptura h̄uit. De quo
 sic dicit Hieronim⁹ in li. de. xij. doctori
 bus Ambrosi⁹ sup pfūdōꝝ pinnā rapit⁹
 et acris volucer q̄ditu in pfundū ingre
 dit fructū de alto capere ac rape vt.

CSermo. cxxix. **C**De eodē sermo. iij.

Riuus distillans

Labia tua spōsa. Lan. iij. In
 corpe mystico xpi. vbi caput
 ē xps diuersa sunt mēbra. Nā. oculi sūt
 ap̄li totū mundū illuminātes. Aures
 sunt martires in bello dei fortiter labo
 rantes. Aures sunt p̄fessores dei pceptis
 obediētes. Nares sunt virgines purita
 tis odorē spirātes. Labia sunt doctores
 et pdicatores cibū verbi dei a deo recipi
 entes et pplo ministrātes. Et qz sanctus
 Ambrosi⁹ fuit magn⁹ pdicator et doctor.
 tō pdicta verba de eo pueniēter exponi
 p̄nt. In qbus verbis tria p̄sulegia de
 ip̄o ponunt. **C**Primū ē qz in doctrina

sua fuit valde gratiofus. cum dicit. Labia tua. Ex his. n. labijs mō exhibant verba ducentia peccatores ad p̄rtiōis amaritudinē. Lanf. v. Labia eius distillantia mirrhā primā. Ad inflammātia bonos ad amorē. Lan. iij. Sicut vita coccinea labia tua. Ad verba verissima p̄firmātia oēs in dei fide et dilectōne. Prouerb. xij. Labiū veritatis firmū erit in p̄petuū. Ista aut verba de se nō hēbat sed ab ore dei recipiebat. Dicit. xv. Si sepaueris p̄ctosum a vili quasi os meū eris. Fuerūt aut labia eius quasi qdam fons dei sim illud Prouer. xvij. Elqua p̄funda v̄ba ex ore viri torrens. redūdans fons sapie. Ad isto aut fonte in suis labijs siue suo ore tres magni riuus emanauerūt. s. sapientie. doctrine. et p̄stantie. Etus aut sapientia fuit p̄funda. Dicit. Ambrosi⁹ sup p̄fundoꝝ pinnā raptus etc. Job. xxvij. Profunda quoq; fluuioꝝ scrutatus est. Sicut a deo inspirata. Unde legit qdā hereticus vidit angelū ad aures Ambrosij loquentē. et verba que p̄dicabat populo referentē. Sicut p̄ magno auctore habitus. q; alij doctores eius verba p̄ magna auctoritate habebat. Un̄ refert Aug. ad Iovinianū. q; cuz mater sua miraret q; sabbato mediolani non ieiunaret. et sup hoc Ambrosiū interrogasset ille r̄dit. Cū Romā venio ieiuno sabbato. sic et tu ad quam ecclesiā veneris etus morē seruā. si cuiq; nō v̄s scandalū esse. nec quē q; tibi. Et subdit Aug. Ego de hac snia et cogitans. ita semp eā habui. ac si tam celesti oraculo recepim. Et secūdo emanauit ab eo solida doctrina. vñ Aug. de doctrina xp̄iana. Doctor d; agere vt ip̄e audiat intelligēter. libēter. et obediēter. Beatus igit Ambrosius audiebat intelligēter. libenter. et obediēter. Primo intelligēter. q; doctrina eius fuit firma et solida. vñ Dicit. dicit de eo. Et omnes sentētie fides et ecclesie et oium virtutum firme sunt colonne. Ephe. iij. Nō sum⁹ paruuli fructuātes nec circūferamur oī vento doctrine. Audiebat libēter. quia eius doctrina fuit placens et pulchra. vñ dicit Aug. in libro de nuptijs et concupiscentia. Pelagius heresiarcha sic laudat Ambrosiū vt dicat br̄s Ambrosius

ep̄s in cuius p̄cipue libris romana luce. fides qui scriptoꝝ inter latinos flos qdam emicuit. Et Prouer. xxij. Appone cor tuum ad doctrinā meā que pulchra erit tibi cum seruaueris eam. Audiebat obediēter. q; etus doctrina fuit efficax et fructuosa sicut p̄ in beato Aug. quem tam virtuose p̄uertit. l. Loꝝ. iij. Nō cū in sermone est regnū dei. sed in virtute. Et tertio emanauit ab ip̄o fortis p̄stantia que maxime in tribus fuit. Et primo in sustinendo aduersa. Unde dicitur in historia ecclesiastica. Imperatrix iustina p̄turbare cepit ecclesiarū statum in quo bello mur et turrin validissimam pulsabat Ambrosiū. Et secūdo in defendēdo ecclesiastica iura. Unde cū impator quādam basilicā vsurpare vellet. Ambrosi⁹ sic respondit Noli grauare te impator nec putes te in ea que dei sunt impiāle aliquid sus h̄re. tributū Cesaris vtiq; non neges. ecclesia dei est. Cesaris vtiq; nō donec. Prius est vt aiā mihi q; fidem auferas. Et tertio in reprehēdendo principum vicia. Unde cū theodosius impator quosdā innocētes occidī mandasset. Ambrosius ip̄m dure redarguit ab introitu ecclesie ip̄m suspēdit et publica p̄niaz eidē intulit. Titū. ij. Argue cum omni impio. Et secūdu p̄uilegiū est q; fuit in vita sua valde virtuosus. qd notatur cum dicit. Fauus vbi ē mel et cera. Disti. guit at Aug. i libro d̄ ciuitate dei triplex genus vite. s. octosam que p̄sistit in ocio p̄templatōis et ē quasi mel. Actuosam q̄ p̄sistit in labore actōis et ē quasi cera. Ip̄i enim actiui instar cere debent esse ductiles ad omne bonū. Et ex vtroq; p̄posita est quasi fauus. Et prima aut vita. s. cōtemplatiua p̄sistit in deuota oratōe in diuinoy reuelatōe et in dei laudatōne. Et ista tria Ambrosius habuit. s. deuotam oratōem. vnde dicit in historia ecclesiastica Ambrosius aduersus regine furorē non se manu defendebat aut telo s; ieiunijs et vigilijs sub altari positus p̄ obsecratōnes defensorem sibi atq; ecclesie deū parabat. Habuit diuinoy reuelatōem quia sp̄m sanctū in sp̄e ignis et in modum scuti ad se veniētē aspexit. Secit dei laudatōem. vnde refert Aug. in libro con

vel. q. cum Justina spz cū populo catho-
 lico intra ecclesia deluisset. Ambrosius
 instituit hymnos & psalmos decantari
 ne populus meroris tedio & tabesceret.
 Secūda vīta. s. actiuosa consistit i car-
 nis maceratiōe. elemosinarū largitiōe. &
 vtili occupatiōe. Primum hūit Am-
 brosius qui tante abstinentie fuit quod
 quotidie nisi in sabbato & die dominica
 & festis p̄cipuis se iunabat. Secundū
 habuit. vñ & respōdit impatori. & est i de-
 creto. aut p̄dicabat. aut libros scribebat
 Si a me peteret qd meū esset. i. fundū me-
 um argentū meū aut huiusmodi refra-
 garer. q̄q̄ omnia que mea sunt paupe-
 rū sunt. Tertū habuit qz semp̄ aut p̄-
 dicabat. scribebat. aut orabat. Tertia
 vīta. s. ex vtraqz composita & sistit in ob-
 seruatōe p̄sūloz. s. paupertatis. castitatis.
 & humilitatis. Et ip̄e paup̄em se fecit. qz
 factus ep̄s omnia paup̄ibus dedit. & vir-
 ginitatem p̄peruā p̄seruauit. humilitatē
 magnā habuit. vnde ip̄e dixit. Ambrosi-
 us nescit inflari. Tertū p̄uilegium
 est qz fuit in sua p̄dicatiōe valde discret⁹
 qd notat cum dicit. distillans. i. diuersi-
 mode stillans. Nō. n. vna & eadē instru-
 ctio est oībus faciēda. sed s̄m qualitātē
 auditorū formāda sicut ostendit Grego.
 in libro mora. dicens Sepe alijs officiūt
 que alijs p̄sunt. Nam plerunqz herbe q̄
 hec animalia reficiunt alia occidūt & le-
 uis sibilus equos mitigat catulos insti-
 gat. & medicamentū quod huic morbus
 iminuit. alteri vīres iungit. & panis qui
 vitam fortium roborat. paruulorum ne-
 cat. & corde consonam modulatiōem red-
 dunt que vno qdem plectro sed nō vno
 impulsu feriunt. Ex quibus verbis ha-
 bet qz sermo dei est tanquam herba vīri-
 dis dei. q̄ animā p̄fortat. Est tāq̄ sibil⁹
 dei q̄ aīaz p̄ctōz ad deū reuocat. Est tan-
 quam medicamentū dei. qd animā infir-
 mā sanat. Est tanquā panis dei qui ani-
 mam famelicā satiat. Est tanquā plectz
 dei qd sp̄ialem melodiā generat.

Ser. cxxx. De setō geor. mar. s̄mo. s.
Induite vos arma,
 turam
 dei vt possitis stare aduersus
 insidias diaboli. quia non est

nobis colluctatio aduersus carnē & san-
 guinem &c. Ephe. vi. Miles strenuus de-
 bet esse armis munitus & ad hostes expu-
 gnādos semper paratus. Et qz beat⁹
 Georgius erat miles dei. Ideo p̄mo de
 scribit ab induitiōe armorū cum dicitur.
 Induite vos armaturā. Secundo ab
 expugnatōe hostiū cum dicit. qz non est
 nobis colluctatio. Dabit arma que
 ponunt ex omni parte. Ephe. vi. s. lorī-
 cam sustitit. Sicut enim lorica ex om-
 ni parte munit. sic beatus Georgius fuit
 munitus a dextris seruando in p̄speris
 temperatiā a sinistris habendo i aduer-
 sis patientiā. ante pericula precauendo
 reiro dei beneficia memorando. Se-
 cundo habuit gladiū sp̄itus qd ē ver-
 bum dei. Iustus aut gladiū habuit valde
 acutum per feruorē valde limatū per vī-
 te splendorē. Et aliquādo euaginatū.
 aliquādo repositū p̄ discretiōem. Eze-
 chi. xxi. Gladius acutus est & limatus.
 Ut cedat victimas exacutus est. vt splē-
 deat limatus est mucro & euaginatus.
 Tertio habuit galeā. Caput enim est
 mens. galea est spes et̄ne salutis. i. The-
 sal. v. Induit galeam sp̄e salutis. Hebre.
 vi. Confugimus ad tenendaz p̄positam
 spem. Quarto v̄z assumere scutum fi-
 dei. dicitur autem fides scutum. qz ibi con-
 fringunt omnia diaboli tela. Ephe. vi.
 In omnibus sumentes scutū fidei i quo
 possitis omnia tela nequissimi ignea ex-
 tinguere. Tum qz est tm̄ in sinistra & nō
 in dextra. i. in p̄nti vīta & nō in futuro.
 Tum qz est de eo in quo sunt tres anguli
 i. tres p̄sone. & tamen est vñm scutum. i.
 vnus deus. Quinto v̄z assumere lan-
 ceam charitatis Est aut charitas q̄ quis
 diligit deū & p̄ximū & ordinate seipm̄
 de quo triplici modo dicit Matth. xxi.
 Diliges dñm deum tuū. quo ad p̄ximū
 & p̄ximū tuum quo ad secundū. sicut te
 spm̄. quo ad tertium. iste sunt tres lācce
 quibus diabolus vulnerat. de quib⁹ di-
 ctur. ij. Reg. xvij. Tulit ioab tres lan-
 ceas. & fixit eas in corde Absolon. Cum
 enim diligit deum vulnerat diabo-
 lus lancea inuidie. Cum diligit
 proximum tunc vulneratur lancea fra-
 cundie. Cum ordinate diligit nos

De sancto georgio.

metipos: vulnera lancea tristitie. **S**e
cūdo cōmendat ab expugnatōe hostiū
cum dī. qz non ē nobis colluctatio zc.
Ipe. n. quatuor hostes vicit. s. diabolū.
mūdū corpus ppriū. z deū qui in tm̄
hostis noster dī inquantū sensualitati
nostre aduersatur. d quo dī Matth. v.
Esto cōsenties aduersario tuo zc. **P**ri
mo ergo vicit diabolū qd significatū est
per draconē quē interfecit qui in flumi
ne habitabat. Est. n. animal valde sitibū
duz. Sitim tamē suaz tempat trib^o mo
dis. s. haustu fluuij. z attractiōe venti: z
potu sanguinis elephātis. Lū enim ele
phas habeat sāguinē frigidū: draco na
turaliter illuz sitit. Draco igit inferna
lis qui nostrā perditōem sitit: ipam sitiz
temperat haustu fluuij. Per fluuiū itel
ligunt luxuriosi qui semp de victo in vi
ctuz fluunt. Ezech. xxix. Ecce ego ad te
pharao rex egypti draco magne qui cu
bas in medio fluminū tuorū. Nō enīz cu
bat in medio fluuij hyperusalem sed egy
pti. i. imundarū mentiu. Hiere. ij. quid
tibi in via egypti vt bibas aquā turbi
dam. Est tamē tante audacie qz z factos
absorbere conatur. Job. xl. Habet fidu
ciaz qz influat iordanis i os eius. **S**e
cūdo eaz tempat attractiōe venti. Hiere.
xliij. Traxerūt ventuz quasi dracones.
Auaricia cū ventus vicif qz animā nō
sattat sed inflat. Eccle. xliij. Quasi qui
apprehēdit ymbraz z sequit vētū. **T**er
tio eam tēperat sanguine elephātis. per
elephantē superbi intelligunt: qui sunt
docti ad preliandū. i. ad rixandū. z frā
gi quidē possunt. flecti aut non possunt.
horuz enīz superbia diabolus nitit Job
xl. Hinc etiā montes herbas ferūt. **S**e
cūdo vicit mūdū. mundus enīz cōtra
eū pugnavit grauita supplicia inferēdo
Inter ceteros enīz martyres tres fuerūt
qui acriora supplicia passi sunt. s. Lau
rentius. Vincētius z Latherina. Sed
iste cuz Vincētio passus est ceulei exten
sionez. totius corporis laniatōem. visce
ruz effusionē. z salis cōfricatōem. Cum
Laurentio passus ē in sartagine plūbi li
quorez. cuz tali oleo assaret. z cuz Lath
erina habuit rotaz acutis gladijs vndiqz
circūseptaz. Ista autez supplicia vince

bat per paciētiā: z ideo nō poterat frā
gi. Hebreo. x. Paciētia vobis necessaria
ē zc. Per pstatamz iō non poterat su
perari. Eiusdem. xi. Fortes scī sūt i bel
lo p crucis efficaciam. z ideo nō poterat
a diabolo ledi. Ezech. ix. Omnes autē sūt
per quez videritis thau nō. occidatis.
Tertio vicit corpus propriū qz ipsū
morti tradidit ppter christū. Corp^o. n. ē
equus anime. vestimentū anime: z do
mus anime. Nullus igit debet timere ex
ponere morti pigruz ranciduz. i. corpus
corruptiōi subdituz. qui sperat recipere
dextrarium idest corpus glorificatum.
Phil. iij. Saluatorem expectamus do
minuz iesuz christuz qui reformabit cor
pus humilitatis nostre zc. Nec debet ti
mere lacerationem vestis corose. Job.
xliij. Quasi putredo consumendus suz.
z quasi vestimentuz quod comedit a ti
nea. quando sperat induitionez vestis
decorate. ps. Assitit regina idest anima a
dextris tuis in vestitu deaurato zc. Nec
timere debet destructiōem domus ruino
se. quādo sperat se habituruz habitatio
nez domus eterne. ij. Corinth. v. Scim^o
quoniam si terrestris domus nostra hu
ius habitatiōis soluatuz zc. **Q**uarto
vicit deum. Deus enim licet sit omnipo
tens. tamē a tribus dimittit se vinci.
Primo a sua pietate viscerosa. Osee.
xi. Conuersum est in me cor meum zc.
Isto modo permittit se vinci quantum
ad beatum Georgiū. Videns enīz ipsū
tam crudeliter laceratum pietate mo
tus ad ipsum venit: z dulciter conforta
uit. **S**ecundo vincitur a nostra oratō
ne lachrymosa. Osee. xij. Inualuit ad
angelū z pfortat^o ē: fleuit z rogauit eū.
Isto modo se vinci permittit ab oratione
sancti Georgij. Nam imminente passione
rogauit deum pro illis qui ipsum inuo
carent. Et ecce vox ad eum venit qz sic
veniret z fieret prout postulauit. **T**er
tio vincitur a morte sanctoruz victorio
sa. Matthei. xi. Regnum celoz viz pa
titur: z violenti rapiūt illud. Isto mo
do beatus Georgius per suam passiōē
regnum celeste sibi rapuit: z ipsū sibi p
petuo acquisiuit.
Sermo. cxxxi. **C** De eodē Sermo. ij.

Quoniam dicitur in libro Geneseos quod quando ipse interfecit. per quem draconem significatur diabolus. Sicut enim draco semper insidiat elephantis: sic diabolus virtus sanctis. Circa autem hec quatuor sunt videnda. Primo quare diabolus per draconem significat. Et est ratio quod draco est animal valde nociuum. Nocet enim lingua per horribile sibilum. dente per letalem morsum. flatu aerem inficiendo. Sic diabolus nocet per sibilum male suggestionis. Iudicium. v. Quare habitas iter duos terminos ut audias sibilum gregum. id est demonum. Unus terminus est diabolus qui sibilat malam suggestionem. Alius est mundus qui sibilat vanitatem. cupiditatem. et carnalem delectationem. I. Jo. ij. Omne quod est in mundo: aut est concupiscentia carnis etc. Nihilominus tamen deus sibilat peccatori per internam inspirationem. Ysa. vij. Sibilabit dominus musce. Et tunc peccator citius acquiescit diabolo suggerente et carni inficienti: quam deo inspiranti.

Secundo nocet per morsum prave delectationis. Grego. Prius illicita suggerens linguam extrahit: post ad delectationem trahens dentem figit. Genes. xxxij. Deuorabunt eos aures morsu amarissimo. Tertio nocet flatu venenoso et ignito pravi sceleris. In homine enim est concupiscentia prava: ibi diabolus immittit tentationes ignitas: et sic impellit ad operationes illicitas. Ysa. liiij. Ecce ego creavi fabrum sificantem in igne prunas. Quarto nocet caudam constringendo fune prave consuetudinis. Apoca. xij. Draco traxit caudam tertiam partem stellarum. id est illos qui nec sunt actui nec contemplatiui. Job. xvij. Immisit in rete pedes suos. Qui enim sibi Grego. in rete pedes mittit non cum voluerit eiecit. sic qui in peccatis se deiecit. non mox cum voluerit surgit. Secundo videndum est quare beatus Georgius et alij sancti viri per elephantem figurantur. Nam Aristoteles. Elephantem caret felle: et ideo naturaliter sunt benigni. Et sunt autem feruntur aut quando nimis puocantur. aut quando amore feruntur. aut quando vino inebriati ad

prelium acutiuntur. sic et feruntur vel quando sunt mansueti: tamen debent esse seueri ad conueniendum. maxime quando a peccatoribus puocantur ex iniurijs deo illatis. ps. Zelant super inimicos pacem peccatorum videtur. Secundo feruentes ad diligendum. Ro. xij. spiritus seruientes domino seruientes. Tertio acuti ad persequendum. ad quod quidem acutiuntur quando memoria passionis domine inflammant. quod significatur etc. Macha. vi. vbi. s. deus per elephantem ostenderunt sanguinem vultus: et mox ad acutiendum illos in prelium. Christus enim fuit vultus in quantum de vite virginis natus. et in patibulo crucis eius sanguis effusus est. et fuit morsus in quantum in passione denigratus. Tertio videndum est qualiter draco. id est diabolus pugnat cum elephantibus. id est cum sanctis virtus. Pugnat namque tribus modis. Primo excecando. id est lumine fidei auferendo. I. Reg. xi. In hoc serua vobis sedes ut erua oculos vestros oculos dextros. Talis enim est inhabilis ad pugnam: quia et sinister oculus impeditur a clipeo. dexter vero priuat lumine suo. Et sic nec videt qualiter percussus se defendat. sic ille qui amittit lumen fidei a diabolo quidem ferri potest: se autem defendere non potest. Secundo pugnat pedes elephantis caudam constringendo et inuoluendo: et sic ad terram deiecit. sic et diabolus cauda hominem inuoluit quando ipsius tentationibus irretitum ad peccandum deiecit Job. xvij. Tenebis planta eius laqueo et exardescit contra eum sitis. Tertio ei sanguinem bibendo in omnibus gratijs et meritis priuando. Job. v. Lutus in messe fame licus comedit et ipsum rapiet armatus: et bibent sitientes diuitias eius. Quarto videndum est qualiter elephantes vincunt dracones. Vincunt autem ipsi quatuor modis. Primo aqua cum rostro in eius faciem percussendo. sic sancti viri diabolum vincunt quando aqua lacrymarum in deum percussunt. Ipa. n. oratio lacrymosa habet diabolum expellere Marc. ix. Hoc genus demoniorum in nullo potest eici nisi in oratione et ieiunio. Habet ipsum submergere. Exod. xij. Submersi sunt quasi plumbum in aquis vehementibus. Habet ipsi constringere. ps. Contribulasti capita draconum in aquis. Secundo caput eius contereudo. Elephas enim ca

De sancto georgio.

put ipsius draconis cum plāta cōterit.
 z tunc draco terribiles sibilum emittit.
 Mich. i. Faciam plāctus velut draconū
 Iste ē secūdus modus vincendi diabo-
 lus scz caput sue suggestiōnis cōterere.
 Ben. iij. Ipsaz cōteret caput tuuz. Quā-
 do enīz caput cōterit tunc virtus diabo-
 li a fundamētis enervat. Abachuch. iij.
 Percussisti caput de domo impij zc. Quā-
 vero conterit tunc draco euz cauda sue
 suggestiōis hominē ad terras trahit z
 surgere nequit. Thren. i. Dedit me dñs
 in manu de qua nō potero surgere scilz
 per meipsum. Tercio dorsuz opponen-
 do. diligēter enīz ventrē custodit z dor-
 suz oppōit. Venter enīz ē ipsa sensua-
 litas quāz draco appetit. Hier. i. Ven-
 tres suuz repleuit teneritudine mea. dor-
 sum nostrū ē ipse xps in quātū pēta nra
 z vulnera nra suscepit z portavit. Debz
 igit hō a diabolo sensualitatē suā abscō-
 dere z xpi passiōē opponere: in q̄ fuit
 dorsuz nostrū. Ysa. liij. Dñs posuit sup
 eū iniquitatē oīm nrm. Et scutū nostrū.
 Thren. iij. Dabis eis scutus cordis labo-
 rez tuū. Et ānūmāle nrm. Ysa. lvi. Sal-
 uator ponetur in ea murus z antemura-
 le. Quarto eū vincit mole corpis op-
 primēdo. Sepe enīz cōtingit q̄ cū dia-
 co cauda stringēdo pedes elephātis ad
 terrā trahit. Ipse. n. elephas sup draco-
 nē cadēs mole corpis ipm extinguit. Et
 iste ē quartus modus vincēdi. s. p passio-
 nez. Diabolus. n. martyrē ad terrā tra-
 hit p mortē corpis: s. martyr demonē vi-
 cit per victoriā passiōis. Hier. xlvi. For-
 tīs impēgit in fortē: z ambo ppter corue-
 rūt. Cadit drabolus qz maiorī pena con-
 stringit. Cadit martyr qm ad corp⁹: s.
 eius anima in celo coronat.

¶ Sermo. cxxxij.

¶ De eodē Ser-

mo tertius.

Labora sicut bonus mi-
 les iesu xpi. ij. Ti-
 mo. ij. Veruz z ltimuz militē
 tria faciūt. s. sedulitas in ope-
 rādo. inuentitas in plādo. z fidelitas in
 obsequēdo. qñ. s. z sedule laborat. z stre-
 nue puznat. z dño suo fidelitē militat.
 Ista tria notātur in verbis pmissis q̄ in
 beato georgio fuerūt. C Primū ē seduli-

tas in opere. cū dī: labora. Ipse. n. sedule
 laboravit predicādo: idola destruendo:
 z populū quertēdo. Sūt. n. tria que idu-
 cut militē ad bene laborandū. P Primū
 ē cōsideratio laboris in rege. Rex. n. xps
 semp fuit in labore. In infantia sua qz fu-
 it in egyptuz. In iuētute sua: qz conti-
 nue predicauit. Et i morte sua qz penas
 sustinuit. Unde dicit cū propheta. Pau-
 per sum ego z in laboribus a iuēntute
 mea zc. Scom est cōsideratio cōditō-
 nis in milite. Nomē. n. militis nomē est
 laboris z exercitiij. Job. vij. Militia ē vi-
 ta hoīs super terrā. Unde dictū fuit cui-
 dam militi. ij. Tmo. iij. Tu vero vigila
 in oibus labora. Terciu ē cōsideratio
 magnitudinis in mercede. i. Cor. iij. ij.
 Unusquisqz ppriā mercedē accipiet s.
 laborez suū. Sap. iij. Bonoz laborū est
 gloriosus fructus. C Secūdo notatur
 strenuitas in pugnādo euz dicit. Sicut
 bonus miles. strenuū aut militē tria fa-
 ciūt. s. robur virtutis. scētia artis. z co-
 pia armature cōueniētis. Robur aut
 virtutis in tribus cōsiderat. Bz enīz
 habere robustuz animū ad aggredīēdū
 Ideo formidolosi de prelio dei eijciūt:
 vt habetur Deutero. xx. Iste robustum
 animū habuit beatus georgius qui i me-
 dio hostiū exiliens exclamauit. Dēs vij-
 gentiū demonta. dñs aut celos fecit.
 C Secūdo debet habere manū robustā
 ad feriendū. Ben. xlix. Manus tua i cer-
 uicibus inimicōz tuoz. Ista robustāz
 manuz ēt habuit georgius qui ceruicēz
 draconis qui diabolū figurabat manu
 amputauit ppria. Tercio debet habe-
 re robustū dorsuz ad sustinēduz: sic ha-
 buit sanctus georgius qui multa toumē-
 ta sustinuit cōstanter. ps. Super dorsuz
 meū fabricauerūt peccatores. Scom
 qd̄ facti militē strenuū est sciētia. s. artis
 militaris. Ista sciētia acquiritur aut per
 alienaz eruditōem. s. sacrā scripturam.
 Eph. vi. Accipite armaturā dei. Aut p
 frequentē militatiū z cōsideratōem. s. xpi
 z militū eius. Jaco. v. Sufferētia Job
 audistis z finē dñi vidistis. Per crebrā
 cōgressionez. s. cum diabolo. Judic. iij.
 Dereliquit dñs gentes vt erudiret iētis
 israelē. Ecclē. xxxij. Qui nō ē tentatus

quid sit &c. Tertiū qđ facit strenuū mi-
litez ē habere copīā armature cōuenien-
tis. Habiuit. n. beatus georgius quatuor
armaturas. s. fidē tanq̄ scutū. qz fidem
xp̄i cōstāter cōfessus est. Eph. vi. In om-
nibus scutū sumētes fidei. Spes tanq̄
galeā. Tradidit. n. corpus suū ad mori-
endū: sperās qđ ip̄m reciperet gloria-
tū. Verbū dei tanq̄ gladiū p̄ quē bonos
vulnerabat ad amorē. & malos incide-
bat ip̄s foris euacuādo idolatriā & erro-
rē. & bona opera tanq̄ lorica. qz oīa ter-
rena bona deseruit. & dei & pximi obse-
quio se mancipauit. Tertiū notat fi-
delitas in obsequēdo cū dī xp̄i iesu. Il-
le. n. est miles iesu xp̄i qui certat p̄ hono-
re iesu xp̄i. Et talis legitime certat. ij. Ti-
mo. ij. Nō coronabit nisi qui legitime cer-
tauerit. Legitime autē certat qui certā-
tū regulā obseruat. que hz quatuor ca-
pitula. P̄mū ē vt ab oib⁹ nociuis. i.
p̄ctis terrēis abstineat. i. Cor. ix. Dis. n.
qui in agone cōtēdit ab oibus se abstinet
& Scđm ē vt nō segniter sed foriter pu-
gnet. Ibidē. Sic pugno nō quasi aerem
verberās. Tertiū ē vt vsqz ad mortē
in certamine p̄seueret. Eccle. iij. Usqz
ad mortē certa p̄ iusticia. Quartum
ē vt in certamine nō suū sed dñi honorē
intēdat. Istud seruauit tob ad dauid di-
cens. ii. Regū. xvij. Cōgrega reliquam
partē populi &c. Et isra ne oi meo ascri-
bas victoria. Ista quattuor capla serua-
uit georgius qz oīa terrena cōtempnit &
foriter dimicauit: & vsqz ad mortē in p̄-
lio stetit. & dei honorē i oib⁹ obseruauit.
Sermo. cxxxiij. De scō marco
euāgelista sermo p̄mū.

Obuiauit illi q̄si ma-
honorifica-
ta. Eccle. xv. Sapia diuina in-
quiritibus se obuiā vadit. &
se desiderātib⁹ seip̄am infundit. Hoc
modo diuina sapiētia beato marco ob-
uiauit. & in omnibus suis vjs sibi occur-
rit. Fecit enī sex vias: tres i vīta: & tres
alias post vītam. P̄ma ē qua iuit ro-
maz vbi secutus ē petrus tanq̄ ouis pa-
trem & pastores suū. tanq̄ discipul⁹ ma-
gistrū suū. & tanq̄ filius patres suū.
Et ibi diuina sapiētia sibi obuiauit: qz

sm Hierony. in lingua greca euāgelistū
sibi scripsit p̄t ab ore magistrī sui Pe-
tri auāiuit. Quia enī aliquādo testi-
moniz fertur de vīsu. Aliquādo de au-
ditu. ideo ch̄istus sm Augu. duos tes-
tes habere voluit de vīsu. s. Mattheuz
& Joannē. & duos de auditu. s. Lucā &
Marcū. Secūda via ē q̄ iuit aquile-
grā. & ibi sapiētia diuina sibi obuiauit.
qz tria magna beneficia ibi fecit. P̄mū
qz p̄m⁹ eis lumē infudit diuinū. ex eo
qz p̄m⁹ eis fidē p̄dcauit. Scđm est
qz magnuz eis reliquit thesaurū. s. volu-
mē suū qđ rome in lra greca ibidē con-
scriptū in lingua latina p̄scripsit. quod
qui dē vsqz hodie reseruaf. Tertiū est qz
spālem eis dimisit patronum. s. sem her-
macoraz quē ad fidez p̄uertit. & eis i ep̄i-
scopū ordinauit. qui ibi spālis patron⁹
habetur. Tertia via ē qua iuit in ale-
xandriaz: & ibi sapiētia diuina sibi ob-
uiauit. ibidem. n. fuit in p̄tarca p̄seca-
tus. p̄m⁹ missaz ibi celebrauit: & ibi mo-
nasticā religionē instituit. Na sicut dicit
Philo. Maxima multitudinē in alexā-
dria adunauit in fide & deuotōe & p̄tinē-
te obseruatōe. Unde ait petrus damia-
nus. Tantam ei deus grām apud ale-
xandriā prerogauit vt omnes qui tunc
ad fidei rudimēta cōfluerent. mox p̄ cō-
tinētiaz ac totius sancte p̄uersatōis istā-
tiz tanq̄ ad monasticē p̄uersatōis falli-
giū euolarēt. Ad ista autē ducebat eos p̄-
tria sicut ibidē dicit. s. per verba. p̄ exem-
pla. & p̄ miracula. Mat. vlt. Illi autē p̄-
fecti p̄dcauerūt. ecce verba. Dño coope-
rate & sermonē cōfirmate. ecce exēpla. se-
quētib⁹ signis. ecce miracula. post mor-
tē autē eius tres alias vias fecit. Una
via ē qua eius spūs in celū ascēdit: & me-
rito qz existens in terra iam erat in celo
ascriptus. supernis ciuib⁹ associatus:
& eterne paci cōiunctus. De duobus p̄-
mīs dixit ei angelus. ecce nomē tuū i ce-
lo scriptuz est. sociusqz factus es sup̄na-
rū virtutū. de tertia dixit ei xp̄s. Pax tibi
marce euāgelista meus: noli timere.
ego enī tecū suz. Secūda via est qua
cum corpore in italiā rediit. vñ petrus
damianus. Beata est alexandria trium-
phali hui⁹ sanguie purpurata. felix & tu

Italia corporis huius thesauri diues effe-
cta. Eius autem corpus cum venetias transfer-
ret fuit odore mirabili circumfusus. multis
in via miraculis declaratum: nunc est in lo-
co pulcherrimo collocatum. Erat. n. a sa-
bastru det: et ideo debuit odorem diffundere
ij. Cor. ij. Odorem nostrae suae manifestat p-
nos in omni loco. Erat lucerna populi: et ideo
debuit se manifestare. Mat. v. Neque ac-
cedunt lucerna et ponunt eam sub modio.
Erat gemma det: ideo debuit in loco pulchro
manere. Erat namque una de gemmis illis. de
quibus Exo. xxxix. Posuit in roali gemma-
rum ordines quattuor. Quattuor ordines ge-
marum sunt ipsi quattuor euangeliste. Tertia
via est quae quodammodo suis suffragiis et benefi-
cijs venit in mundum. Eius. n. suffragiis ob-
tinemus corporalia ad sustentationem. quod per
miraculo facto in appollia ubi erat steri-
litas magna. obtinemus et spiritualia ad in-
structionem. quod per miraculo sarraceni
nafragium patiens quae ad baptismum con-
uertit. Obtinet nobis celestia ad glorifica-
tionem. quod patet in miraculo cuiusdam reli-
giosi: ad cuius obitum sanctus marcus con-
uenit: et in celum eius animas deportauit.

Sermo. cxxxiij. De eodem sermo. ij.

Omnis comedente. s.

leone extulit cibum et de forti
egressa est dulcedo. Iudic. xiiij.
Quia sanctus marcus per spiritum leonis fi-
gurat. ideo praedicta verba de leone dicta de
ipso congrue exponunt. In quibus verbis a
quibus describitur et laudatur. Primo a ma-
gna excellentia in hoc quod leoni assimilatur.
Leo. n. grece latine dicitur rex omnium bestiarum.
Sic et marcus fuit apud alexandriam pa-
triarcha christianorum. Quae quidem dignitas com-
mendabilis fuit a tribus. Primo ex ratione pro-
mouentis: quia a petro sancto reuelate spiritu fu-
it promotus. Secundo ex ratione promoti: quia non
reputabat se esse dignum: ideo sibi pollicem am-
putauit: sed beatus petrus secum dispensauit.
Tertio ex parte officii persecuti: quia. s. ipse
missas alexandriae celebravit: populum et sciam
et doctrina paupum. Secundo describitur ab
infusa sapientia cum dicitur de comedente. Deus quidem
de suina sapientia ipsum cibavit. Eccl. xv. Liba-
uit illum pane vite etc. Ipse autem sic cibatus
per sapientie infusionem comedit per assiduam

meditationem. Hier. xv. Inuenti sunt ser-
mones tui et comedi eos. In comestione
autem tria sunt. s. masticatio: incorporatio et
deriuatio. Beatus ergo marcus sapientia di-
uina cibatus ipsam masticauit per medita-
tionem. vnde ps. Os iusti meditabitur sapientiam
Masticata sibi incorporauit per imitationem
et operationem. Jac. i. Qui prospexerit in lege
perfecte libertatis etc. Masticata et incorpo-
rata in membra fidelium deriuauit per euange-
lij descriptionem. Prouer. v. Deriuent fon-
tes tui fores etc. Tertio describitur a com-
municata doctrina cum dicitur: Extulit cibum. s.
doctrinae euangelice quo reficit totus mun-
dus. Istud autem euangelium habuit quattuor
propositores. s. marcus qui ipsum propria manu
scripsit. Spiritum sanctum qui ipsum inspirauit. ij.
Pet. i. Spiritus sanctus inspirat locuti sunt sancti
dei homines. Petrus qui sibi verba omnia misera-
uit: qui sic scripsit put ab eius ore audiuit
Et mattheum qui suum euangelium sibi abbre-
uiatum dedit. Quarto describitur a for-
ti praestata cum dicitur: et de forti. Iohannes paulus sci-
ens illum esse magnanimum atque fortem ipsum
secum habere desiderabat dicere: marcus assu-
me et adduce tecum etc. Mundus quidem erat
protra deum munitus: tenebrosus: aridus et
durus. ideo paulus volebat marcum secum
habere ut tanquam duo pugiles mundum protra de-
um munitum expugnaret. Eccl. iij. Melior
est duos simul esse quam unum etc. Volebat ipse
secum habere ut tanquam duo luminaria mundum
amplius illustraret. Gen. ij. Fecit deus duo
luminaria magna: luminare maius. i. pau-
lus ut presteret diei: qui perfectis sapientiam ipse
debat: et luminare minus. i. marcum ut pre-
steret nocti: qui per suum euangelium in delictatis
tenebras expellebat. Volebat ipsum secum
habere: ut tanquam duo flumina paradisi mundum
aridum amplius irrigaret. vnde ps. Flumen
dei repletum est aquis. Magnus fluminus ex
ore pauli emanauit: quasi in tertium celum ra-
ptus doctrina sua mundum fecundauit. Ma-
gnus fluminus ex ore sancti marci emana-
uit: quasi euangelium suum descripsit. Volebat
et cum habere ut tanquam due oliuae mundum
emollirent. Zacha. iij. Isti sunt duo filij
olei qui assistunt dominatori etc. Quinto de-
scribitur a multiplici consolatio nobis exhibi-
bita cum dicitur: Egressa est dulcedo. Consolatus
est. n. quosdam in vita: sicut patet in nauis

periclitāte: et in milite de ponte cadēte. et quosdā in morte: sicut patet in illo q̄ de campani sancti marci cecidit. quosdā post mortē: sicut patet in religioso ad cuius mortē venit: et cuius aīas ad celi gloriaz et gaudia portauit etc.

Sermo. cxxxv. De sancto marco Sermo tertius.

Marcus assume et

adduc tecū. Est enīz mihi vtilis in ministeriū. ij. Thim. vi. In eo q̄ paulus vas electōis ad tertium celū raptus bñm marcū sibi vtilē i ministerio p̄dicatōis asseruit: manifeste ostendit q̄ p̄fundus fuerit in diuina sapiētia: q̄ grātiōsus i doctrina: q̄ p̄fect⁹ in vita. Eius autē grās et p̄rogatiuas bñs Hiero. in quadā glosa sup marcū breuiter enumerat dicens. Marcus euāgelista seminat post mattheū: fremit vt leo: volat vt aqla: discit vt hō: imolat vt sacerdos: irrigat vt flumē: florescit vt ager: feruet vt vinū. Prima igit̄ p̄rogatiua est q̄ post mattheū seminauit: ex eo q̄ post illū suū euāgelium scripsit: et eius euāgelium abbreviāuit. Istud autē semē sicut ip̄e dicit fructificauit. P̄rio q̄dē herba: dei de spica: dei de plenū fructū i spica. i. s. glosaz: i. morē: penitētia et charitatē. Herba. n. signat timorē. q̄ sicut herba ē p̄ncipiū spicē: sic timor est p̄ncipiū noue vstre. Prover. ix. P̄ncipiū sapiētie timor dñi. Spica q̄ ē aspa et plena granis significat penitētia amarā q̄ est plena meritis bonis. Plen⁹ fructus significat charitatē. Rom. xiiij. Plentudo legis ē dilectio. Secūda p̄rogatiua est: q̄ fremuit vt leo. fremitus eius leonis terrorē imittit. animalia faciunt egressum figē et leonculos ad vltā restituit. Sic et doctrina marci q̄ per leonē significat p̄sūptuosū terrenū p̄ p̄minatōez pene. Vñ dī caplo. xxiiij. De p̄gnatibus et nutritib⁹ in illis diebus. P̄gnates sūt q̄ bona p̄posita p̄cipiūt: s. ea p̄ bona opera parere negligūt. nutrites sūt q̄ se in peccatis nutriūt. et de dei misericordia ipunitatē sibi p̄omittūt. Leues stabiliunt per firmitatē constātie: vñ de tales reprehendunt cū dī. c. lviij. Nō habēt radices in se sed tēporales sūt. Hortui ad

vltā resuscitant. Ioā. vi. Verba que ego loquor vobis: spūs et vita sunt. Tercia p̄rogatiua est: q̄ volat vt aqla. volauit q̄ dē in celū p̄ pennā amoris. ps. Quis dabit mihi p̄nas sicut colūbe etc. In infernū per p̄nam timoris. ps. Ascēdit vsqz ad celos: et descēdit vsqz ad abyssos. Volauit p̄ mundū per p̄nas euāgelice p̄dicatōis. ysa. lx. Qui sunt hi q̄ vt nubes volāt etc. Et ostēdit xpm volasse sup p̄nas hierarchie celestis. ps. Ascēdit sup cherubin et volauit etc. Quarta p̄rogatiua est: q̄ discit vt homo. Sapiētia q̄dē euāgelicā didicit a xpo per inspirationē. Eccl. xv. Implebit eū dñs spiritu sapiētie et intellectus. Et petro p̄ eruditōnez q̄ fuit eius auditor deuotus. Et mattheo p̄ sut euāgelij abbreviatōne: q̄ fuit eius abbreviator discretus. Non fuit ergo intrū si tanta sapiētia fuit plenus: q̄ eā didicit ab illo q̄ ē fons sapiētie. Eccl. i. Fons sapiētie verbū dei in excelso. ab illo qui est clauiger sapiētie. Matt. xvi. Tibi dabo clauēs regni celorū. Et ab illo qui fuit calamus sapiētie. ps. Lingua mea calamus scribe etc. Quinta p̄rogatiua ē: q̄ imolat vt sacerdos. P̄mo q̄ xpm esse imolatū ostēdit per passionē: q̄ ipsaz diligēter p̄secut⁹ ē. Eph. v. Tradidit semetipsum p̄ nobis oblatōnez et hostiā deo. Secūdo q̄ seipm imolauit per mortificationē. Coll. iij. Mortificate mēbra vestra que sūt sup terras. Tercio q̄ vngulā diuisit p̄ discretionē et ruminauit per meditationez. et tō fuit animal mūdū et imolatōi aptus. Leuit. xl. Omne qd̄ habet diuisaz vngulā et ruminat in pecorib⁹. comedetis. Sexta p̄rogatiua est: q̄ irrigat vt flumen. Dicit autē Hieronym⁹ in glosa sup marcū q̄ quatuor sūt q̄lstrates. de q̄bus sancta euāgelia p̄texunt. s. p̄cepta: mādāta: testimonia et exēpla. His quatuor fluminib⁹ euāgelium marci ecclesiā dei irrigauit. s. p̄ceptis q̄n a malis nos abstinere p̄monuit c. viij. Videte et caute a fermento herodis. Mādatis q̄n ad dilectōez dei et p̄ximi nos induxit. c. xij. Diliges dñm deuz tuū. ex toto corde tuo etc. Testimonij q̄n patris testimoniū p̄ filiū introduxit. c. i. Vox facta ē de celo: tu es filius me⁹ etc.

Exēplis: qm̄ xps exēplo pueri nos ad hu-
militatē i duxit vt habet caplo. ix. C Se-
ptima p̄rogatiua est: qz florescit vt ager.
In suo entz euāgelio tanq̄ in agro sunt
diuerse herbe medicinales q̄dā valētes
p̄tra morbū auaritiē caplo. iij. Erumne
seculi z deceptio diuitiaz suffocāt ver-
bū. Alie valētes cōtra morbū luxuriē ca-
plo. ix. Hoc genus demonstoz non eijct
nisi in orōne z ieiunio. Alie valētes con-
tra morbū sup̄bie caplo. xij. Videte vos
metipsos: sicut d̄ Michē. ij. Humilita-
tio tui in medio tui. C Octaua p̄rogati-
ua est: qz feruet vt vinum. Uinū. n. facit
hōies calidū: iocūdū z aiōsuz: ita iter ce-
teros euāgelistas marcus tractat aptissi-
me de xpi resurrectōe: passiōe z ascen-
sione. Feruet igit vt vinū: qz tractatus
passiōis nos calefacit ad amorē. i. Ma-
ch. vi. Elephātis oñderūt sanguinē yue
Per tractatū resurrectōis nos letificat
ad deuotionē. ps. Ad vesperz demorabit
fletus z ad matutinū letitia. Per tracta-
tus ascensionis nos animat ad celestis ia-
nuē introductionē: vt dicat qlibet Lau-
f. Trahe me post te.

C Sermo. cxxvi. C De sancto petro
martyre Sermo primus.

Vestigia eius secu-
tus est pes meus Job. xxij.
Scdm̄ b̄m̄ Aug. Perfectio
xp̄iane religiōis ē hūc imitari quē colit.
Vestigia igit xpi semp̄ imitari debem̄:
vt sicut ipse p̄ nobis mortu⁹ est: sic z nos
p̄ ipso moriamur. i. Pet. ij. Xps passus ē
p̄ nobis: vobis relinquēs exēplū: vt seq̄-
mini vestigia eius. Ista aut̄ vestigia secu-
tus ē b̄s petrus martyr nō tm̄ in passio-
ne: s̄z in passiōis mō. Et iste modus q̄tū
ad sex attēdit. C Primo q̄tū ad passio-
nis p̄figurationē. passio enim xpi p̄figu-
rata ē in morte abel quē occidit cayn: p̄-
pter auaritiā: p̄pter irā z p̄pter iudiā.
Sifr z in morte xpi fuit auaritiā ex pte iu-
de. Ex pte autē iudeoz fuit ira. Luc. iij.
Repleti sūt oēs in synagoga ira. Et fuit
iudiā. Mat. xxvij. Sciebat eiz qz p̄ iudiā
tradidissent eū. Sifr in morte petri
ex pte hereticoz fuit ira: qz irascebat taz
valido expugnatōi. Fuit iudiā. nā inut

debāt taz valido p̄dicatōi z tā gratioso
Ex pte occidētū fuit auaritiā: qz fuerūt
mercede p̄ducti. C Secūdo attēdit iste
modus q̄tū ad mortis testificatōem. De
testificatōe mortis xpi d̄. i. Joā. iij. Tres
sūt q̄ testimoniū dat in celo. s. p̄ verbū z
spūs scūs. Et tres sūt q̄ testimoniū dat i
terra. s. spūs: aq̄ z sanguis. qz eiz xps fu-
it celestis. i. deus testificat⁹ ē p̄ cū dixit:
Mat. iij. Hic ē fili⁹ meus dilect⁹. Testifi-
catus ē spūs scūs: cū i forma colūbe sup̄
eū appuit. Testificatus ē ipse de seipso.
Joā. x. Ego z p̄ vnū sumus. Qu aut̄ fue-
rit terrestris. i. hō passibilis testes fuerūt
spūs quē i ipsa cruce p̄ cū emisit. z aq̄ de
latere eius emanās z sanguis quē effu-
dit. Isti testes sifr in b̄o petro fuerunt.
qz eiz fuerit celestis. i. de celo ad cōuin-
cendū hereticos missus. test. af pater q̄ si-
bi tantā dedit p̄stantiā ad resistendū. fi-
lius q̄ sibi tantā dedit sapientiā ad p̄ue-
mendū. z spūs scūs q̄ sibi dedit tāta gra-
tiā ad p̄uertendū. qz aut̄ fuerit terren⁹. i.
a terrenis hereticis passus. p̄z per spūm
quē p̄t̄ recōmēdauit qm̄. s. dixit. In ma-
nus tuas dñe p̄mendo spūm meū. p̄z per
aquā fidei z doctrine. fidei q̄ de eius ore
emanauit dicens: Credo in deū zc. Pro-
uer. xvij. Aqua p̄funda verba ex ore vi-
ri. p̄z per sanguinē quē de latere z de ca-
p̄te suo effudit. C Tertio iste modus
ostēdit. z hoc q̄tū ad sanguis exclama-
tionē. Sanguis. n. xpi clamat ad patres
petēs ab eo misericordiā z remissionē.
Heb. xij. Accedistis ad sanguis asp̄sionē
melius loq̄ntē q̄ abel. Clamat ad iustos
petēs ab eis deuorōez. Uñ z de hoc ps.
Intingat pes tuus in sanguine zc. Cla-
mat ad peccōres petēs ab eis snā p̄uersio-
nē. ps. Que utilitas in sanguine meo zc.
Clamat ad totū mundū petēs cōpassio-
nē. Hierē. i. O vos oēs q̄ transitis p̄ vias
zc. Clamat etiā ad terrā petens sui san-
guinis manifestationē. Job. xvi. Terra
ne operias sanguinē meū zc. Manifesta-
tus est ēt sanguis xpi per terre tremorē
z per lapidū fractionē z per monumen-
toz apertionē. Similr sanguis beati pe-
tri clamat ad deū petens sui sanguis re-
munerationē. Apoca. vi. Usq̄quo dñe
sanctus z verus nō vindicas sanguines

nostrū zc. Clamat ad fideles petens sui sanguis imitatorē. iuxta illud. i. Mach. vi. Elephātis ostenderūt sanguines vultus et mortis ad acuendū eos in p̄lium. Clamat ad hereticos: petens eorū p̄uersionē. Ysa. xxxiiij. Tabescēt mōtes a sanguine eorū. Clamat ad totū mundū: petēs sui sanguis venerationē. Juxta illud Heb. xi. Si de celebrauit pascha et sanguis effusionē. Clamat ad locū sue passionis: petens sui sanguinis reuelationē. Ysa. xxxvi. Reuelabit terra sanguinē. Terra enī suū sanguinē reuelauit: quādo sanguine suo aspersa multis sanitate dedit.

¶ Quarto attendit iste modus q̄ritus ad volūtariā perpeffionē. x̄ps enī volūtariē passus est. Ysa. liij. Oblatus est q̄ ipse voluit: et nō aperuit os suū. Nō enī aperuit os suū ad maledicēdū vel murmurandū. Apuit at̄ os suū ad idulgēdū q̄m dixit: Pater dimitte illis zc. Ad suū sp̄ritū recōmendādū q̄m dixit: Pater in manus tuas p̄mēdo sp̄m meū: Ad veritatē perficiendū: q̄m oīa legalia p̄sumata esse p̄fessus est dicēs: Cōsumatū est. Similiter et petrus nō aperuit os suū vt malediceret vel murmuraret. Aperuit t̄m q̄ pro suis occisoribus: q̄m sp̄m suū in manib⁹ dei recōmendauit dicēs: In manus tuas dñe p̄mēdo sp̄m meū: q̄ veritatē fidei p̄fessus fuit dicēs: Credo in deū patrem omnipotentē zc.

¶ Quinto attendit iste modus quātū ad liberalem distributionē. X̄ps enī in morte suū testamētum fecit: quo liberaliter bona distribuit. De quo sic dicit Ambrosius. Aucto: humani generis in cruce existēs pietatis officia distuldebat: p̄secutionē apostolis: pacē discipulis: corp⁹ iudeis: patri sp̄m: virgini Paranymp̄hū: latroni paradisu: peccatoribus infernū: xp̄ianis penitētibus crucem penitētiē delegauit. X̄ps igit̄ tanq̄ diues multa et magna legata dimisit. petrus aut̄ t̄m tria legata minuta habuit: scz res tpales: corp⁹ et aīaz. Et oīa xp̄o dedit. s. res tpales: p̄ ip̄o. oīa p̄tēnendo: corp⁹ morti exponēdo et aīaz sibi recōmēdādo.

¶ Sexto attenditur iste modus q̄ritus ad aīe cruciatōez. Aīa enī xp̄i in suo corpore valde cruciata fuit. De ipsa. n. aīa vbi sit in corpore hoīs q̄ttuo: sūt op̄iones

et fuerūt. Quidā dixerūt eā eē in capite. Quidā in sanguine. Quidā in corde. Et qdā in toto corpore. et in q̄libet parte eius. Ideo iudei aīaz xp̄i cruciauerūt in capite. s. quādo spinis ip̄m coronauerūt. In sanguine: q̄m eius venas aperuerūt. In corde: q̄m iuxta cor lanceā infixērūt. Et in toto corpore: q̄m ip̄m ad colūnā flagellauerūt. In his q̄ttuo: locis aīa b̄ti petri fuit similiter cruciata: s. in capite quādo est ibi d̄ctis vulneribus p̄cussus. In corde: q̄m in latere est trāsfoffus. In sanguine: q̄m de capite et latere eius sanguis ē effusus. Et in toto corpore: q̄m seinijs et vigilijs fuit in corpore maceratus.

¶ Sermo. cxxxvij. De eodē sermo. ij.

S quis vult venire post me abneget semetip̄s et tollat crucē suā et sequat̄ me. Luc. ix. Miles enī q̄ vult ire post regē ad p̄liū d̄z in oībus seq̄ volūtate regis d̄z portare vexillū regis et d̄z seq̄ in oīb⁹ opa regis. B̄s igit̄ petrus miles egregius volēs ire post regē xp̄s ad bellādū cōtra carnē: mūdū et dyabolū: volūtate suā volūtati xp̄i postposuit: ideo abneget semetip̄s. Sc̄do vexillū xp̄i. s. mortificatōez carnis portauit. ideo dicit: Tollat crucē suā. i. Cor. xij. Semp̄ mortificatōez in corpore vestro circūferētes zc. Tertio ip̄s in oībus operibus imitatus fuit. ideo dicit: Et sequat̄ me. ¶ Et sic p̄z q̄ beatus petrus magnā habuit in vita p̄fectionem: multā corpore suo intulit mortificatōem et xp̄i habuit similitudinē et imitationē.

¶ Primo igit̄ habuit magnā vite perfectionē cum dicit: Abneget semetip̄sum. Huius autē testimoniū habuit a superioribus: inferioribus et medijs. A superioribus quidē. i. a sancta trinitate. i. Joā. v. Tres sunt qui testimoniū dant in celo scz pater: verbū et sp̄s sanctus. Et tres sunt qui testimoniū dant in terra: sp̄s: aqua et sanguis. Ipse enī fuit celestis: celestia contemplādo. Et fuit terrestris: terrestria hoīb⁹ predicādo. Sibi igit̄ celesti testimoniū dedit patris potētiam in miraculis: filij sapientia in doctrinis: sp̄itus sancti bonitas in virtutib⁹. Et donis quibus euz perfecte spleuit. Sibi

De scō iacobo minore.

terrestri testimoniū dedit spūs sapiētie salutaris quā gratiose diffudit. aqua i-
nocētie baptismalis quā semp seruauit.
Et sanguis passionis triumphalis: quā p
xpo sustinuit. ¶ Secūdo habuit testimo-
nium sue sanctitatis ab oībus elemētis.
Fusus sanctitatē ignis cognouit: quādo
lapades accēdit. Lognouit aer quādo
obscuritas in claritatē versa ē. Logno-
uit aqua quādo mare trāquilstatē acce-
pit. et quādo tactu suarū reliquiarū aq
cōsecrata multas infirmitates fugauit.
Cognouit terra que suo sanguine rubri-
cata multis infirmis subuenit. ¶ Tertio
testimoniū habuit a medijs. i. ab hoīb⁹
qui sunt medijs. inter creaturas supiores
i. angelos. et infimas. i. ipa elementa. Et
hoc in multis bñficijs sanitatū: que eius
meritis acceperūt. ¶ Secūdo corpi suo
magnas intulit mortificationē: cū dicit:
Tollat crucē suam. Col. iij. Mortificate
membra uestra. idest uictoras passiones
que sunt in mēbris. Que quidē uiciose
passiones: put dicit Grego. Buisenus i
exameron tribus de causis nobis adue-
niunt. s. ex mala educatiōe. ex mala cor-
poris habitu dīne: et ex uicio ignorantie.
Qualiter aut curenst ostēdit in sequēti-
bus dicens: Curant mali mores bona cō-
suetudine. mala habitudo bona exerci-
tatōe. ignorātia: studio disciplīne. ¶ Pri-
mo igit adueniūt ex mala educatione.
Prouer. xxiij. Adolecens iuxta uia sua:
etiā cū senuerit non recedet ab ea. Ex
ista aut causa nō fuerunt in beato Pe-
tro: quia in sua adolecētia fuit sancte
educatus eo q tunc ordinē predicatorū
etiā fuit igressus. ¶ Secūdo adueniunt ex
mala corporis habitu dīne. Sanant aut
bona exercitatōe. qui eim ex mala habi-
tudine corporis sentit se inclinari ad lu-
xuriā: debz exercitari circa ieiunia. Qui
ad auaritiā se sentit inclinari: dz se cir-
ca elemosynas exercitare. Et qui ad sup-
biaz: se debz ad orōes exercitare. Ex ista
igit scda cā uiciose passioēs in eo nō fue-
runt: q: exercitauit se circa ieiunia cor-
pus suū macerādo. Circa liberalitatez:
oīa tpalia cōtēnēdo et dīmittēdo. Circa
orōes: diē pximo et noctē deo tribuēdo.
¶ Tertio adueniūt ex ignorātia. Ysa. v.

Ne uobis qui dicitis malū bonū et bonū
malū. Ex ista aut cā nō potuerūt i ipō uī-
tiose passioēs prouenire: q: diuinā sapiē-
tiam habuit: tā uetus q̄ nouū testamen-
tum. elegāter sciuit. Matt. xiiij. Similis
ē hoī patrifamilias qui pferit de thesau-
ro suo noua et uetera. ¶ Tertio habuit
xpi similitudinē et imitationē: cū dicit. Et
sequat me. Secut⁹ ē aut ipz. Et hoc quā-
tū ad tria. ¶ Primo: enim quātū ad sta-
tum. Xps eim fuit uirgo. martyr. et pre-
dicator. Lat. v. Dilectus meus cādīdus
et rubicūdus: electus ex milibus. In isto
triplici statu fuit beatus petrus. Jō i ei⁹
morte triplex miraculū apparuit. s. mi-
raculū luminis: q: fuit predicator lucē-
dus. Lapades eim diuinitus fuerūt ac-
cense. Miraculū sanguinis: q: fuit mar-
tyr pccosus q: terra suo sanguine rubri-
cata multis sanitatē dedit. Et miracu-
lum colūne celestis: q: fuit uirgo angeli-
cus. Nā sup locū sue passionis lumina-
ria de celo descēdentia et ad celū ascen-
dentia uisa fuerunt. ¶ Secūdo imitat⁹
ē eū quātū ad habitū. Christus eim hūit
uestes albas. Apo. iij. Ambulabūt mecum
i uestibus albis. Rubeas. ysa. lxiij. Qua-
re rubiū ē uestimentū tuū. Deauratas et
uarias. ps. Astitit regina. i. xpi aia a de-
xtris tuis ec. Silr et petrus habuit uestes
albas p uirgitatē quā seruauit. Ru-
beas: p sanguinē quē effudit. Uarias p
diuersas uirtutes quas habuit. Et deau-
ratas p charitatē dei et pximi qua flagra-
uit. ¶ Tertio ē imitatus eum quātū ad
obitum. Sūt eim qui moriunt in xpo. i.
in fide et passioē xpi. Apo. xv. Beati mor-
tui qui in dño moriunt. Quidaz cū xpo
in cruce. s. penitēte xpi. Gal. v. Qui aut
sunt xpi carnez suam crucifixerunt ec.
Quidā ppter xps. i. pp defensionē fidei
xpi. Ecc. iij. Pro iusticia agonizare pro
aia tua. ec. Isto triplici mō mortuus est
petrus. s. in xpo. i. in fidei xpi cōfessione
Unde cū interficeret symboluz fidei p-
tulit. cū xpo. i. in cruce dure penitētie
q: triginta ātis se in ordine afflixit. Et
ppter xpm. i. ppter christi fidei defensio-
nem. Phil. i. uobis datum ē p xpo nō so-
lū ut in eū credatis: s; etiā ut p illo pa-
tiamini.

Sermo. cxxxviii. De sancto Jacobo minore aplo. Sermo. i.

Hec dicit domi-
 n^o facies et formas te ab utero
 auxiliator tuus nollet
 mere serue meus iacob et rectissime quem
 elegi. ysa. xliiij. Ista verba dicta de iacobo
 patriarcha: de iacobo apostolo ex-
 poni possunt. In quibus verbis ostenditur quod
 commendabilis fuerit in sua natiuitate in
 utero: in sua vita in mundo. et in sua passio-
 ne in tormento. Et tunc in utero fuit sancti-
 ficatus: id est: facies et formas te ab utero.
 Sicut etiam dicit egesippus et Hieronymus in
 libro de viris illustribus. et in hystoria ec-
 clesiastica: ipse ex matris utero sanctifica-
 tus fuit. Ista autem gratia triplicem effectum
 sanctificationis in ipso operata est. Primo est quod
 ipsum ab originali purgavit. Hieronymus. i. Eius
 quam exires de vulua sanctificauit te. Secundo
 est quod ipsum a mortali conseruauit. Et
 etiam dicat quod in passione christi. omnes apostoli mor-
 taliter peccauerunt: tamen forte ab illa gene-
 ralitate est iste excipendus. tunc quod in utero
 fuit sanctificatus: et sanctificatus in utero con-
 firmans in bono. tunc quod secundum Hieronymum. de vi-
 ris illustribus in parasceue se voto astrin-
 xit quod non comederet donec ipsum resurre-
 xisse videret. Ad quid enim se voto astrin-
 geret nisi de resurrectione fide indubiam
 haberet. Tertius effectus est: quod in eius car-
 ne fomitem debilitauit et refrigerauit. Ec-
 cle. xvij. Nonne ardorem refrigerabit ros
 in gratia spiritus sancti. Et propter istum triplicem
 effectum dicit iacobus frater domini: Iacobus
 iustus et virgo perpetuus. Nam in quantum
 fuit a peccato originali mundatus potest
 frater domini appellari: quia sicut dominus in utero
 matris fuit sanctus: sic iste fuit sanctifica-
 tus. In quantum fuit a mortali conseruatus:
 dicitur iustus. Sap. x. Sciuit iustum et conserua-
 uit sine querela deo. In quantum fomes de-
 bilitatus in eo fuit: virgo perpetuus dicitur.
 Nam secundum Hieronymum. ipse in perpetua virginitate
 extitit. In cuius signum semper syndone
 munda utebatur. Proverb. xxv. Aufer ru-
 biginem de argento et egredietur vas purissi-
 mum. Ablata est a beato iacobo rubigo
 peccati originalis per sanctificationem.
 mortalis per conuersionem. fomitis per

debilitationem. Et sic factus est totus pu-
 rissimus et utique sanctus. Secundo com-
 mendabilis est quantum ad vitam in mun-
 do: cum dicitur: rectissime quem elegi. Ipse enim
 fuit rectissimus quantum ad vite perfectionem.
 Et fuit electus in apostolica digni-
 tatem. Eius autem sanctitas atque perfectio
 in tribus apparet. Primo quod fuit mul-
 te austeritates et abstinentie quo ad seip-
 sum. sicut dicit egesippus et Hieronymus. de
 viris illustribus. vinum et sinceram non bi-
 bit. carnes nunquam manducauit. noua-
 cula super caput eius non ascendit bal-
 neo usus non fuit. Iudic. xij. Eius infan-
 tia sua et matris ex utero. quicquid ex vi-
 nea nascitur non comedit etc. Secundo
 fuit multe deuotionis et gratie quo ad deum.
 quia totiens in oratione genua flectebat ut
 callos in genibus sicut in calcaneis ha-
 bere videret. Unde dicit Hieronymus. de vi-
 ris illustribus. quod fixis genibus deum
 populo deprecabatur intantum ut camelorum
 duritiam eius genua traxisse viderentur.
 Tertio fuit multe dignitatis et reue-
 rentie quo ad proximum. Nam in multa re-
 uerentia ipsum apostoli habuerunt: Quia
 sicut dicit Hieronymus. ipsum in episcopum herosoly-
 mitis elegerunt. et sicut dicit Eusebius
 papa. et habet in decreto. Petrus Iacobus
 maior et Iohannes: ipsum ordinauerunt
 et consecrauerunt. Ipsum in reuerentia
 habuerunt iudei. quia sicut dicunt egesip-
 pus et Hieronymus. solus inter apostolos. et
 hoc propter nimiam suam scitatem permittit
 intrare in sancta sanctorum: non qui-
 dem ad imolandum: sed ad orandum.
 Ipsum namque in reuerentia habuerunt sin-
 guli et vniuersi. quia sicut dicit Hieronymus
 de viris illustribus: Tante reuerentie et
 scitatis in populo extitit: ut sibi
 am vestimenti eius certatim tangere cu-
 perent. Act. vi. Rogabant eum ut sim-
 bram vestimenti eius tangerent. Et ideo
 apostoli et omnes alij eum in tanta reuerentia
 habuerunt: quod frater domini dicebat. Et hoc
 triplici de causa. scilicet propter similitudinem.
 quia facile simillimus fuit: et propter cogitacionem:
 quia et mater sua fuit soror matris
 christi. et pater matris. scilicet Eleophas fuit fra-
 ter ioseph qui fuit pater christi putatiuus.
 Et propter sanctificationem quam habuit in

uero. et sanctitate qua habuit in mundo.
 Tertio commendabilis est quantum ad passionem in tormento: cum dicit. Noli timere ser-
 uo meus iacob. Minus dicit et plus significat: quia non tamen non timuit: sed in sua
 passione constans fuit. Ipsa autem eius passio commendabilis fuit quantum ad quatuor.
 Primo quidem habuit acerbitatem in pena: quia fuit de pinna templi precipitatus. deinde lapidatus. deinde excerebratus.
 Et sicut dicit Hieronymus. unus ex iudeis cum pueris suffocatis cerebrum eius excussit.
 Secundo habuit sinceritatem in causa: quia propter iustitiam fidei defendendam passus est. Nam cum iudei eum rogaret ut a fide iesu populum reuocaret. Ipse in altum ascendens deus filium esse confessus. Et tunc iudei indignati ipsum ut dictum est precipitauerunt et lapidauerunt dicentes: Lapidemus iacobum iustum.
 Tertio habuit severitatem in vindicta. Quia sicut dicit Iosephus propter iniustam mortem iacobi factum est excidium in hierusalém et dispersio iudeorum. Non tamen autem propter hoc sed maxime propter mortem christi. Luc. xix. Non relinquet te lapidem super lapidem qui non destruatur.
 Quarto habuit pietatem in uenia impetranda. Nam sicut dicit Hieronymus. Cum fuisset precipitatus super genua prostratus: eleuatis manibus dixit: Rogo domine dimitte eis: quia nesciunt quid faciunt. In hoc enim imitatus est magistrum suum qui ait Luc. xxiiij. Domine dimitte illis: quia nesciunt quid faciunt.

Sermo. cxxxix. De sancto philippo aplo. Sermo primus

Omine ostende nobis patrem et sufficit nobis. Joa. xiiij. Magne familiaritatis philippus cum christo fuisse uidetur. qui uisionem patris petiit. quod quidem nullus apostolus unquam petere ausus fuit. Circa hoc autem tria ponuntur. Primo namque ponitur eius premissio in hoc quod patrem ostendit petiit. petierat enim aliqui de apostolis seculari potentiam. Mat. x. Da nobis ut unus ad dexteram tuam. et alius ad sinistram sedeamus in gloria tua. Quidam futurorum scientiam. Mat. xxiiij. Dic nobis quando hec erunt etc. Quidam inimicorum vindictam. Luce. ix. Domine uis dicimus ut

ignis descendat de celo et sumat illos. Philippus autem non petiit seculari potentiam que breuis est. Eccle. x. Dis potentat breuis uita. Nec futurorum scientiam: quia curiosa est. Roma. xij. Non plus sapere quam oportet sapere etc. Nec inimicorum vindictam. quia prohibita est. Mat. v. Diligite inimicos uestros etc. Sed petiit paternam uisionem: quia eterna beatitudo est. Sciebat enim quod in paternam uisionem est summa iocunditas. ps. Adimplebis me iusticia cum uultu tuo. Et plena satietas ps. Satiabor cum aperuerit gloria tua. Est eterna felicitas. Jo. xvi. Nec est uita eterna ut cognoscat te solum uerum deum etc. Secundo ponitur in philippo benigna meditatio. Ostendit namque philippus christum iter nos et patrem esse mediatorem a quo sibi ostendi petiit patris uisionem. Quia quidem de patre tria erant abscondita et ignota. scilicet eius sapientia. Job. xxviii. Sapientia ubi inuenitur et quod est locus intelligentie. Misericordia eius Job. xxx. Si non respicis me. mutatus es mihi in crudelē. Factes eius. Beu. xxij. Abscondam factem meam etc. Christus autem mediator se fecit. ut paternam sapientiam nobis reuelaret. Mat. x. Nemo nouit filium nisi pater: nemo patrem nouit nisi filius: et cui uoluerit filius reuelare: ut paterne misericordie nos reconciliaret. Roma. vi. Cum enim inimici essemus deo reconciliati sumus et per mortem filij eius. Ut paternam uisionem nobis ostenderet. Ideo dixit philippus: Domine ostende nobis patrem et sufficit nobis. Non autem illam uisionem petebat que est per creaturarum speculacionem: quia obscura est. Roma. i. Inuisibilia eius ipsius a creatura mundi etc. Nec illam que per fides uis. quia imperfecta est. i. Cor. xiiij. Ex parte enim cognoscimus et ex parte prophetamus. Nec illam que uis per contemplantionem: quia permixta est. Contemplatio enim nostra non habet plenam delectationem propter corporis corruptioem. Sap. ix. Corpus quod corrumpitur aggrauat animam. Sed petit paternam uisionem que erit in patria que nihil habet obscuritatis. quia clarissima est. Cor. xiiij. Uidemus nunc per speculum in enigmate. tunc autem facie ad faciem. Nihil imperfectionis: quia sufficientissima est. Ibidem. Cum uenerit quod perfectum est: euacuabitur quod

ex parte est. Nilhil admixtionis. q: tota
suauissima est. ysa. li. Gaudium & letitiam
obtinebunt & fugiet dolor & gemitus.

Tertio i patre notat osium bonorum
sufficiens & plena pfectio: cum dicit: Et suffi
cit nobis. Vere sufficit. q: in paterna vi
sione oia bona habent. Unde cu moyses
facies dei sibi peteret ostendit dñs ei re
spondit: Ego ostendas tibi omne bonum
vt habes Exod. xxxij. Ex quo colligitur
q: ex paterna visione omne bonum habe
tur. Omne autē bonum tria importat scz
osium bonorum cōgregationē & possessiōez
Sap. vij. Venerunt mihi oia bona pari
ter cuz illa. Dium cōgregatorū fructio
nem. Hier. xxx. Reuertet iacob & quie
scet & cunctis affluet bonis. Fructuorum
cōtinuatōez. ps. Videas bona hierlz oi
bus diebus vite tue. Eccl. xxxi. Stabilita
sunt bona illius i dño zc.

Sermo. xli. De eodem Sermo
secundus.

Philippe qui vi
det me videt & patres meum
Ceteris apostolis tacentibus
& patres sibi ostendi petere non auden
tibus. philippus sumpta fiducia petijt
dicens: Domine ostende nobis patrem &
sufficit nobis. Christus autē verbū pro
fitum sibi respondit. De isto autē philip
po trita preconia reperiunt que sunt ma
xima. Primum est: q: fuit multe sancti
tatis. Sunt eiz trita signa perfecte san
ctitatis scz vsusne ispiratōi perfecte obe
dire & velociter. tempestiue peniam inchoa
re. & dona recepta alijs cōmunicare. Sic
& ipse philippus diuine ispiratōi & vo
cationi velociter obediuit. Naz cū chri
stus dixit ei: sequere me. p̄tinus ē secu
tus. vt habet Joā. i. Et istud non pcessit
ex leuitate scilz cordis. sed ex beneficio
grē superioris. Joan. iij. Spūs vbi vult
spirat. Ex virtute doctrine exterioris. Ec
cle. viij. Sermo eius potestate plenus ē.
Et ex bona dispositiōe hominis interio
ris. ysaie. i. Dominus aperuit mihi au
res. ego autē non contradico zc. Sec
undo tempestiue penitentiaz inchoa
uit. fuit enim vnus de primis apostolis
qui ad christum sunt conuersi. & Phi

mo naqz vocatus est andreas. & Secun
do petrus. & Tertio philippus. De isto
triplici funiculo dicit Joan. i. Erat autem
philippus a bethsaida ciuitate andree
& petri. Bethsaida interpretat domus
venatorū. de ista enim domo pcesserunt
isti tres animarū venatores. Petrus au
tem interpretatur agnoscens. Andreas
ipse virilis interpretatur. Philippus ve
ro os lampadis: quia venator dei debet
habere diuinas scientias. & magnanimē
vitas: & lucidas doctrinas. & Tertio do
na recepta nathanaeli cōmunicauit. vt
habetur Joan. i. & Apocal. xxij. Qui au
dit dicat veni zc. Eccl. xx. Sapientia
abscondita. & thesaurus iustus que vti
litas in vtrisque. Proverb. xi. Qui absco
dit frumentum maledicetur in populis.
Ex qbus verbis habetur q: prelatus de
bet cōmunicare subditis: & sapientiaz per
eruditionem. & thesaurum bonorum ope
rum per exempli exhibitionez: & frumē
tum rerum temporalium per submissa
tionem. Secundo fuit multe reueren
tie & dignitatis: qui i quattuor apparet
& Ipse enim primo fuit hostiarū chri
sti. Nam sicut dicit Joan. xij. Gentiles qui
dam venerunt ad euz dicentes: Domine
volumus iesum videre. Ex quo bene pa
tet q: in curia christi erat portarius con
stitutus. i. Paral. xv. Filios idituz: qui
interpretatur transfiliens: fecit esse po
rtarios. Et significat beatum petrum et
beatum philippum. Ille enim omnem
intellectum angelicuz & humanū tran
siluit. quando dixit: tu es christus fili
us dei viui. Ipse autē petijt illud scilicet
quod omnē intellectus transcendit: euz
dixit. Domine ostende nobis patres zc.
Unus ergo scz philippus fecit portariū
i sua curia terrestri. Alius scz petrus fecit
portariū in sua curia celesti. & Secun
do fuit mediator dei & populi. Ipse enim
& andreas fuerunt mediatores iter chri
stum & gentiles vt eum viderēt & agno
scerent. iij. Regum. vij. Ierunt portarij
scz philippus & andreas. & annunciaue
runt in palatio regis intrinsecus. & Ter
tio fuit aduocatus certus apostolici. Quia
dixerunt enim apostoli a christo quod
ascensurus erat in celum. et quod mis

surus erat eis spūm sanctū. & de his nū-
hil dicebant. Audierunt quoq; q̄ p̄res
viderant. & de hoc plurimū mirabantur
nullus tamē interrogare ausus ē. Phi-
lipus autē tanquā omnīū aduocatus pe-
tuit dicens Dñe ostende nobis patrem
zē. Si ergo ip̄e fuit aduocatus iudicib;
seculū & p̄ncipibus celi. credendū ē q̄
modo sit aduocatus p̄ peccatorib; m. un-
di. Quarto fuit p̄curator totius col-
legij. de turba enim pascēda x̄ps cū nul-
lo p̄tulit nisi cum Philippo discēs. Un-
enemus panes vt māducent hi. vt habe-
tur Jo. vi. Ex quo videt q̄ collegio x̄pi
dispensator erat Luce. xij. Quis putas est
fidelis dispensator & prudens. Ip̄e enim
fuit fidelis q̄ bona dñi sui fideliter cu-
stodiuit. Fuit dispensator q̄ ea sibi non
retinuit sed populo distribuit. Fuit pru-
dens q̄ bona domini sui augere sciuit.
Tertio fuit cum x̄po magne familia-
ritatis. cuius triplex ē signū. Primus
quia fiduciale grandia postulauit. Si-
gnum magne familiaritatis fuit quādo
Joānes a x̄po petiuit sibi reuelari p̄ dō-
rem suum. Signū maioris familiarita-
tis fuit quādo. s. Petrus Jacobus & Jo-
annes petierūt a x̄po sibi reuelari adue-
tum suū. Matthe. xxiiij. Dic nobis quā
hec erunt zē. signum autē maxime fami-
liaritatis fuit quādo Philippus a x̄po
petiuit sibi reuelari p̄rem suū. Secundū
signū est quā x̄ps sibi secreta reuelauit di-
cens. Philippe qui videt me videt & pa-
tres. sap. vij. In se p̄manēs oīa innouat
& per natōes. In animas sanctas se tras-
fert amicos dei & p̄phetas p̄stituit. In
animā sanctā Philippi se transfudit quā
sibi grām infundit. Amicū eum p̄stituit
s. quādo ei secreta sua reuelauit. Ac pro-
phetā p̄stituit quā siltabus suis spūm pro-
phetie dedit. Tertiu signū ē q̄ i eadē
cathedra. i. in cruce eum sedere fecit. He-
ster. vi. Nō quē honorare cupit rex v̄z im-
poni sup equūz q̄ de sella regis est. Lete-
ri apli sederūt in equo x̄pi q̄ passiones
triūphauerūt. Illi autē sederunt i equo
x̄pi & in eadē sella x̄pi qui crucifixi fuerūt.
sicut Philippus q̄ s̄m Isido. fuit crucifi-
xus. ij. Reg. xxiiij. Dauid sedens i cathe-
dra sapientissimus p̄nceps inter tres.

Tres nāq; sedentes in cathedra crucis
fuerūt Petrus Andreas & Philippus.
Sed x̄ps sapientissimus fuit q̄ p̄ crucem
diabolus superauit.

Sermo. cxli. De inuentione sancte
crucis. sermo primus.

Ostendit ei lignū
q̄ cū misisset in aquas i dul-
cedinem verse sunt. Exo. v.
Luz pplis israel p̄e nimia amaritudine
aqua biberere nō posset. dñs moysi lignūz
ostendit q̄ aquas amaras dulcorauit.
Isido. Ergo lignū significat crucem q̄
deus sancte Helene ostēdit. quod lignū
aquas tribulationū in Constantino dul-
corauit. Primo ergo ponit crucis mē-
raculosa ostētio cum dicit. ostendit ei li-
gnū. Secūdo ponit ostense crucis &
tuosa opatio. cū dicit. q̄ cū misisset i aquas
zē. Fuit autem ostensa p̄ multa signa.
Quorū quedā fuerūt ante inuentionem.
Et quedā in inuentione. Quedāz v̄o post
ip̄am inuentionem. Ante inuentionem
tria signa fuerūt. vñū q̄ angelus in celo
ip̄am ostēdit Constantino. Aliud q̄ mira-
bilis claritas ip̄am circūfulsit. Tertium
q̄ lris victorie inscripta fuit. i. in hoc si-
gno vices. Ex his significat triplex vir-
tus crucis. Prima est q̄ angelos repa-
uit q̄ significat p̄ hoc q̄ angelus in ce-
lo eadē reuerēter ostendit. Col. i. Paci-
ficans p̄ sanguinē crucis et̄no siue que in
terris sunt. i. hoīes. siue que in celis sūt
i. angelos. Et in hoc fallit regula illa q̄
dicit q̄ positis duobus extremis ponit
& mediū. Ecce eim x̄ps pacificauit celūz
angeloz cum terra hoīum. & tñ nō paci-
ficauit aerē demonū. Secūda virtus
est q̄ mundūz tenebrosū illuminauit.
Quod significat p̄ hoc q̄ cum splendore
apparuit. Apoca. x. Uidi alterū angelū
amictū nube & iris i capite eius & facies
eius erat vt sol. Iste angelus fuit x̄ps q̄
est amictus nube. i. humana carne q̄ fuit
in signis tride. i. cruce que est signum
reconciliatōis. Bene. ix. Ponā arcū meū
in nubibus zē. Qui tanquā iris habuit
colorē rubcū p̄ sanguis effusionē. aqueū
p̄ aque lateris emanatōz. virtū ex liuo-
rū imp̄sione. Fuit et̄ istar solis lucidus

quod per crucē tenebras expulit et mundum
illuminauit. Tertia virtus ē quod diabo-
lū vicit et infernū expulit. quod signifi-
cat per lras victorie. *Isai. xliij.* Infernus
subtus turbatus est in occursum adue-
tus tui. Infernus subtus est locus dam-
natorū et iste fuit turbatus. Infern⁹ ve-
ro superior est limbus patrū iste fuit le-
tificatus. Infernus quasi medius ē pur-
gatorū. et iste infernus fuit confortatus.
Secūdo fuerūt quedā signa in inuen-
tōe per que ipsa crux fuit inuenta. s. deuo-
ta oratio et terre motio et odoris emana-
tio. Per que significat quod virtus crucis
per tria obtinet. Primo per instantiā ora-
tionū. Unde dicit *Exo. xv.* quod cum moy-
ses ad deū clamasset et orasset deus sibi li-
gnum ostendit. *Prover. viij.* Qui mane
vigilauerit ad me inueniet me. Secū-
do per contemptū terrenorū. vt. s. aspect⁹ ter-
renorū qui erat sursum in ratōne mouea-
tur. et descendat in sensualitatē. et sic fiat
quodam terremoto spūalitate postea si-
et tranquillitas mentis. quoniam celum. i. cele-
stia erunt sursum in ratōne. et terra idest
terrena erunt deorsum in sensualitate.
Prover. xv. Celum sursum et terra deor-
sum. Tertio per fragrantia virtutū et desi-
deriorū. *Spūsus. n.* trahit ab odore pari-
tatis. *Lan. i.* Lectulus noster floridus. Dul-
citudinis. *Ibidē.* Lumen esset rex in accubitu
suo etc. Et sancte opatōis. *Lan. ij.* Vinee
florentes dederūt odorē suū. Tertio
fuerūt quedā signa post inuentōz. *Māt-*
theū. n. ē ipsam verā eē crucē per tria signa
vt pote per infirmū sanatorū. per mortuū resu-
scitatorū et per titulū inscriptōz. per quod signifi-
cat quod hō per crucē ē a morte peccati resu-
scitatus. *Col. ij.* Et vos cū mortui essetis
in delictis etc. Ab infirmitate. qua. s. de-
bilis erat ad bonū ē sanatus et fortifica-
tus. *ps.* Virga tua et baculus tu⁹ ipsa me
solata sunt. Et quod in dei militem ē ascri-
ptus. *Alpo. iij.* Scribā super illū nomē dei
mei etc. In hōz significatōz in passione
xpī fuerūt quidā resuscitati. quoniam multi cor-
pora sanctorū quod dormierāt surrexerunt.
Et quodā ab infirmitate sanati sunt sicut
lōgnus. quodā celesti milicie ascripti sicut
latro a dextris positus. Secūdo nota
crucis virtuosa opatio cū dī. cū misisset

in aquas in dulcedine verse sunt. Aque
amare significat amaritudinē tribulatiō-
nū. *ps.* Saluū me fac de⁹ quoniam intrauerūt
etc. *Mētūdine pploz.* *Alpo. xvij.* Aque
quas vidisti ppli sunt et gētes Est⁹ fortitū
desideriorū. *Prover. xv.* Aqua frigida
aie sitiēt. Aque ergo tribulationū erant
ex pte Cōstantinī. Aque pploz ex pte mas-
sentij. Aque desideriorū ex pte helene im-
peratricis. sed per lignū crucis in Cōstan-
tino dulcorate sunt aque tribulationū per
hostis supatōz. *ps.* Fac mecū signū in bo-
nū etc. Aque pploz dulcorate sunt per pa-
cificatōz et quersionē. h. significatū ē *Nu-
meri. xx.* in virga que de petra aquā pro-
duxit. quoniam xp̄us virtute crucis de duritia
aquā protulit gratiarū. Aque desideriorū
dulcorate sunt in helena per lignū crucis i-
uentōz. *Prover. xij.* Lignū vite desi-
deriū ventēs. Et ibidē. Desideriū si quod plea-
tur. delectat animā etc.

Sermo. c. l. i. i. De eodem sermo. ij.
Quoniam tanquā lignū quod plā-
tātū est secus decur-
sus aquarū etc. *ps.* Istud est li-
gnū sancte crucis dō quo tria
dicunt. s. quod sit plātātū quod sit iuxta aquas
quod sit fructifer. Fuit autē
plantātū in triplici loco. Primo in ter-
restri paradiso s. aliquarū historiā nar-
ratōem. quod satis quoniam ueniēs fuit. Primum
n. lignū fuit hōi cā mortis. diuine offen-
sionis et sue eiectōis. Cōueniēs ergo fuit
vt per lignū crucis transiret de morte ad
vitā. *Alpo. ij.* Uicētī dabo edere de ligno
vite etc. De offensa recipet in grām. Hec
n. est illa virga que hester inuenire fecit
grās assueri. vbi habet hester. *itij.* De exi-
lto tanquā per nauē reuocaret ad patriā.
Sap. xij. Transētes mare per rare libe-
rati sunt. Secūdo fuit plantātū in li-
bano. Libanus nāqz mons ē altus et inf-
pretat candidus. et ibi nascit odoriferū
thūs. per que significat quod lignū crucis hō-
minē humilitatū exaltat. *Prover. iij.*
Accipe illā et exaltabit te. *Joan. x.* Si ex-
altatus fuero a terra omnia traham ad
mēipm. Et hominē denigratū dealbauit
Alpoca. vij. Lauerunt stolas et dealbaue-
runt eas in sanguine agni. Homines ex
peccato fetido. deo reconciliauit. Bene.

vij. Odozatus est dñs odorē suauitatis
 zc. Tertio fuit positū p ponte in flu-
 uio. In mari. n. huius mundi deus ho-
 mini trīs adiutoria pparauit. s. nauē ba-
 ptismalis innocētie. i. Petri. i. In dieb⁹
 Noe cum fabricaret archa zc. Et infra.
 Quod z vos nūc similit̃s forme saluos
 facit baptisma. C Secūdo pparauit ta-
 bulam penitētie. Dicit. n. Hieronim⁹ qd
 penitētia est secūda tabula post naufra-
 ginm. ij. Paral. v. Nihil erat aliud in ar-
 cha. s. ecclesie. nisi due tabule. i. peniten-
 tia que dz agi de pmissis z de ommissis. sz
 qd sepe agi male z frangit nams baptis-
 malis innocētie. z multū ē pdunt tabu-
 lam penitētie. ideo pparauit pontē cru-
 cis sue. In quo pōte seu in qua cruce ex-
 tendit corpus p tabula. qd qdem corp⁹
 figi voluit firmitate clauoz z pilā pgeri
 ei lapidū. i. diuersoz supplicioz. C Se-
 cundo dicit de isto ligno qd secus aquas
 fuit plantatū. Et hoc vel secus aquas sa-
 cramentales. qd fuit aquis saluatoris ir-
 rigatū. Isai. xij. Daurletis aquas in gau-
 dio de fontibus saluatoris. Vel sec⁹ aqs
 spūales qd lachrymis passionis septus
 est irrigandū z dz irrigari. Ecclesi. xxij.
 Sup mortuū. s. xp̃m plora. Deficit enim
 lux eius. Vel secus aquas materiales. qd
 in pbatica piscina fuit inuenta. Dicitur
 aut pbatica a pbaton qd est ouis. qd ibi
 hostie lauabant. piscina autē dicebat p
 pscie. Conueniēter igit lignū crucis ibi
 fuit inuentū ad significandū qd imolan-
 da erat vera ouis in sacrificiū. Isai. lxiij.
 Sicut ouis ad occisionē ducet. Ibi etiā
 erant lauande anime nr̃e a sordibus. s.
 victoz. Apoc. i. Lauit nos a peccatis no-
 stris in sanguine suo. Ibi assandus erat
 xp̃s verus piscis ignibus passionū. ps.
 Igne me examinasti zc. C Tertio istud
 lignū fuit fructifer. Nam in mōte calua-
 rie plantatū z fixū fuit. Et ibi multipli-
 cem fructū fecit. De quo dicit Isai. xxij.
 Singam illū paxillū in loco fidelis. z su-
 spenda sup oēm gloriā domus p̃is eius
 vasorum diuersa genera Omne vas par-
 uulum a vasis creaturaz vsqz ad oē vas
 musicoz. Fructus aut istius ligni sic plā-
 tati z sic fixi sunt isti. qd p ipm lignū sunt
 angeli reparati. z ideo dicit suspendam

super oēm gloriā domus patris eius Et
 per ipm homines sunt saluati. Sz homi-
 nū saluandoz quidā sunt plati. vino do-
 ctrine alios inebriantes. isti sūt vasa cra-
 teraz. Alij sunt subditi actui humilita-
 tem sectātes. isti sunt vasa paruula. Alij
 sunt ptemplatiui dulcē sonū deo reddē-
 tes. isti sunt vasa musicoz. Et qd crux al-
 similat cedro z oliue vt dicit Ecc. xxiiij.
 Quasi cedrus exaltata sum in libano. z
 quasi oliua speciosa in campis. iō fruct⁹
 eius fuit instar cedri z oliue. Naz poma
 cedri in aliqua sui pte sunt dulcia. z i ali-
 qua pte sunt acetosa. z in aliqua pte inf-
 dulce z acetosum media qd in xp̃o tres
 fuerūt substantie. s. diuinitas dulcissima.
 caro in passione amaritudine plena. Et
 anima plena dolore inquātū natura sua
 a diuina relinquebat. Et plena dulcedi-
 ne inquātū fruebat. Fuit etiam iste fru-
 ctus instar oliue qd primo est viridis de-
 inde subrubeus. vltimo niger. Sic xp̃s pri-
 mo fuit viridis p virtutū fulgorē. Luce
 xxij. Si in viridi ligno hoc faciunt zc.
 Postea fuit rubeus p sanguinis effusio-
 nem. Lan. v. dilectus meus candidus z
 rubicūdus. Vltimo fuit niger in morte.
 Ezechi. xxx. In taphnis nigrescet dies.
 Taphnis interpretat consumatio. Christ⁹
 igit qd dixit. Consumatū est. totus est ni-
 ger effectus.

C Sermo. cxliij. C Eodē die sermo. iij.

Produxit domin⁹ de
 humo oē
 lignū pulchz visu zc. Gen. ij.
 Deus lignū sancte crucis de
 humo pduxit quādo ipsum de profun-
 dis visceribus terre reuelauit. In ver-
 bis premisis. C Primo pontē ligni cru-
 cis cōmendatio. cum dicit. Omne lignū
 pulchrum visu zc. C Secundo ipsius li-
 gni crucis p̃mendate reuelatio cum di-
 citur pduxit de humo. C Circa primū
 notandū qd in paradiso terrestri erat tri-
 plex differentia ligni. sicut p3. Genes. ij.
 Lignum cōmune. vite z scientie. De pri-
 mo autem ligno trīs dicuntur. s. qd erat
 diuersum. erat pulchrum visu. z qd erat
 ad vescendū suauē. C Erat qdem diuer-
 sum vt tolleret fastidium pulchz vt alli-
 ceret vltimū. z suauē vt attraheret gustū

Per istud ergo lignum commune lignum sancte crucis significat. **P**rimo quia fuit diuersum id est ex diuersis lignis factum. Ibi enim fuit cedrus. cipressus. palma. et oliua per que significat quadruplex efficacia sancte crucis. **P**rima est quia malas cogitationes fugat quod significat in cedro que fugat serpentes. **S**ecunda est quia constantia prestat quod significatur in cipresso. que nullius veteri impulsu committit. **T**ertia est quia de hoste triumphat quod significat in palma. **Q**uarta est quia amaritudinem penitentiae dulcorat. quod significat in oliua. In his enim quatuor casibus signo crucis nos munire conuenimus. Unde cum aliqua mala cogitatio se ingerit nos munire debemus signo crucis. vel cum aliquod periculum subito insurgit. vel cum aliquod fantasma se obicit vel cum aliquis dolor nos arripit. **S**ecundo istud lignum crucis est pulchrum visu. fuit enim ipsa crux pulchra in passione. quia Christi sanguine rubricata. Pulchra in mundo quia ab imperatoribus honorata. Augustus crux a supplicis latronum transit ad fratres imperatorum. Et pulchra in celo quia litteris aureis insignita. sicut Constantio ostensa fuit. et pulchra erit in iudicio quia in Christo. super solis radios illustrata. **T**ertio illud lignum est ad vescendum suave delectat enim memoriam ad recordationem. **P**s. Memor sui dei et delectatur sum. Ratio ad considerationem. **P**s. Respice in faciem Christi tui. Voluntate ad delectationem. **Lan.** ij. Fructus eius dulcis gutturi meo. **S**ecundo significat per lignum vite. Erat enim quadruplex mors. scilicet nature. culpe. gehenne. et gratie. Crux igitur dicitur lignum vite quia destruxit mortem nature per resurrectionem. **1. Cor.** xv. Per hominem mors. et per hominem resurrectio mortuorum. Mortem culpe per peccati deletionem. **Loll.** ij. Et vos cum mortui essetis in delictis etc. Mortem gehenne per inferni spoliationem. **Os.** xij. Ero mors tua o mors etc. Fecit autem mortem gratie per iustificationem. **Loll.** ij. Si mortui estis cum Christo ab elementis huius mundi. quid adhuc tanquam viuentes mundo decernitis. **T**ertio significatur per lignum scientie boni et mali. Crux enim

fuit scientia boni et mali Christo et hominibus. Christo quia sibi expertus. est malum penalis angustie et bonum gloriose victoriae. **S**ecundo quia per crucem didicit quid sit inter bonum quod nobis contulit. et malum quod a nobis abstulit. Fuit etiam hominibus scientia boni et mali. **P**rimo quia per crucem homo didicit quid sit bonum dei. et malum delicti. sicut apostolus **Roma.** v. **S**ecundo quia per crucem cognouit quid sit inter bonum quod deseruit. et malum quod incurrit. **S**ecundo ponitur ipsius crucis de terra manifestatio cum dicitur. **Produxit de humo.** Ipsa namque crux non erat in humo abscondenda sed fodienda et manifestanda. **P**rimo quia in ipsa fuit pecunia nostre redemptionis. portauit enim sacculum ista pecunia plenum. **Proverb.** vij. Sacculus pecunie secum tulit. **S**ecundo ipsa fuit thesaurus nostre ditationis. **1. Petri.** i. Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis. **T**ertio quia in ipsa emanauit fons nostre regenerationis. **Isa.** xij. Haurietis aquas in gaudio de fontibus saluatoris. **D**ebuit igitur ipsa sancta crux fodi et manifestari quia in ipsa fuit pecunia qua sumus redempti et thesaurus quo sumus ditati. **D**e his enim duobus dicit **Proverbi.** ij. Si quesieris ea quasi pecuniam et sicut thesaurum effoderis illam etc. **T**ertio quia de ea processit aqua regenerationis qua sumus abluti. **Regum.** iij. Facite alueum torrentis huius fossas et fossas id est vulnera et vulnera. et alueus iste replebit aquis. **S**ermo. cxliij. **D**e eodem die sermo quartus.

Affodientes thesaurum gaudent vehementer cum inuenerint sepulchrum **Job.** iij. Sancta Helena et ceteri christiani qui cum ipsa erant fecerunt fodi crucem super omnem thesaurum preciosiorem et vehementer sunt gaudii quando ipsam inuenire potuerunt. **I**n verbis igitur premisis tria de sancta cruce extenduntur. **P**rimo quam preciosa sit cum dicitur **Affodientes thesaurum.** **S**ecundo quam gaudio sit. ibi cum dicit.

De inuētiōe sancte crucis.

Gaudent vehemēter. ⁊ Tertio q̄tum sit gloriosa. cū dicitur. Cū inuenerint sepulchrum xpi. Crux dicitur sepulchrum quia in ea mortuus requieuit. Et sic sepulchrum eius fuit gloriosum. Ysa. xi. Erit sepulchrum eius gloriosum. Est igitur crux preciosa: quia thesaurus dei. Est gaudiosa: quia redemptio generis humani. Est gloriosa: quia sepulchrum christi. Et ideo non debuit occultari. ⁊ Primo quia est preciosa ratione sui. cuius pretiositas ex tribus apparet. Est enim tincta sanguine dei est margarita dei: est thesaurus dei. Ista autem tria non sunt occultanda. Nec sanguis dei. Job. xvi. Terra ne operias sanguinem meum etc. Nec margarita dei que fuit diligenter inquirenda. Matthei. xiiij. Simile est regnum celorum homini negotiatori querenti bonas margaritas. Nec thesaurus dei. Eccl. v. Sapientia abscondita et thesaurus inuisus: que utilitas in vtriusque. quia igitur sancta crux fuit tincta sanguine dei et margarita dei et thesaurus dei non debuit occultari. de duobus primis dicit Matthei. viij. Nolite sanctum id est crucis lignum sanguine tinctum dare canibus. id est iudeis persecutibus nec mittatis margaritas ante porcos. id est ante ipsos iudeos: sed ante christianos. De tertio dicitur Eccl. vi. Qui inuenit illas inuenit thesaurum. Quia igitur sancta crux fuit tincta sanguine dei. dimissa est nobis monumentum. Exod. xliij. Erat tibi quasi signum in manu tua quasi monumentum ante oculos tuos. Et quia est margarita dei dimissa est nobis in ornamentum. Ysa. xxvij. In die illa erit dominus corona glorie et seruus exultationis residuo populi sui. Quia enim est thesaurus dei est nobis dimissa in sustentamentum. Proverb. xxi. Thesaurus desiderabilis et oleum in habitaculo iusti. Crux enim que fuit habitaculum et mansio iusti. id est christi est thesaurus nostre sustentationis et est oleum diuine miserationis. Secundo non debet occultari quia est gaudiosa respectu nostri. Sic gaudebat apostolus qui dicebat Gal. vi. Absit autem absit gloriari nisi in cruce domini nostri iesu christi. in quo est salus. vita. et resurrectio etc. Est autem crux christi nobis gaudiosa triplici ratione: et tribus de causis propter quas non de-

buit etiam abscondi sed reuelari. ⁊ Primo quia est candelabrum nostre illuminationis. Candelabrum enim crucis est lignum: et lucerna in candelabro lucens est christus in cruce pendens. Sicut autem lucerna non debet abscondi nec candelabrum. Matthei. v. Neque accendunt lucernam et ponunt eas sub modio: sed super candelabrum etc. sic nec crux christi debuit abscondi: sed in loco honorabiliter collocari. ⁊ Secundo quia est vexillum nostre triumphalis debellationis. Vexillum enim non est abscondendum: sed contra hostes eleuandum. Ysa. xiiij. Super montes caliginosus id est diabolum leuat signum. Tela autem istius vexilli. id est crucis fuit caro christi. que fuit picta rubeo colore sanguinis. et colore nigro litoris: et colore albo aque de latere emanantis. ⁊ Tertio quia fuit schala nostre ascensionis. Schala autem non est abscondenda sed erigenda. Ista est namque schala de qua dicitur Gene. xxvij. Vidit iacob schalam stantem super terram et cacumen eius tangens celum et dominus innox. ⁊ Tertio non erat occultanda quia est gloriosa respectu christi. Fuit autem gloriosa triplici de causa propter quas non debuit occultari. Fuit enim virtus christi. sapientia christi. et cathedra christi. Ista enim tria non sunt occultanda. De primo dicitur Pet. ij. Virtutes eius annuntietis etc. De secundo Eccl. xvi. Sapientia abscondita etc. De tertio Ysa. xvi. Vidi dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum etc. Quia igitur est virtus christi. dimissa est nobis in sustentamentum per quod diabolum expellimus: et nos ab ipso defendimur. Nam quandoque ipsius expellimus: et nos ab ipso defendimur. Nam quandoque ipsum expellimus per nomen crucis. Chryso. Demones semper nomen crucis audientes in fugam resiliunt. Aliqui per signum crucis. Aug. Signum crucis a nobis expellit exterminatores si cor nostrum recipiet ipsius saluatores. aliquando per fidem crucis. Aug. Hostem visibilem vincis ferendo et hostem inuisibilem vincis credendo. Quia est sapientia christi dimissa est nobis in sacramentum. I. Cor. ij. Loquimur dei sapientiam in ministerio absconditam. Ibidem. Predicamus christum crucifixum: iudeis quidem scandalum. gentibus autem stultitiam

et. Quia est cathedra christi dimissa est nobis in documentum. Aug. Crux que fuit lignum christi mortis: et cathedra fuit magistri docetis. Docuit autem nos de ipsa cathedra tres lectioes. Prima est ut sequamur christum. Mat. xvi. Siquis vult venire post me abneget semetipsum et tollat crucem suam et sequatur me. Secunda lectio est ut innocenter transiamus istum mundum. Gen. xxxij. In baculo meo transiit iordanem istum etc. Tertia lectio est ut iuxta ipsius crucis deuotionem speremus premium. hoc significatum est Apoca. xi. Ubi dicitur quod datus est angelo calamus similis virge ad metiendum templum et altare. Plumens significans corpora factorum: et per altare anime ipsorum que virge calamo mensurantur: quia sine deuotionem crucis mensuratur premia et retributio.

Sermo. cxlv. De sancto iohanne ante portam latinam sermo primus.

Parasti in conspectu meo mensuras aduersus eos qui tribulant me. Impinguasti in oleo caput meum: et calix meus inebrians quod preclarus est. ps. Quauis sanctus iohannes euangelista vitam non finierit per martirium ferri. habuit tamen tria alia martiria que notantur in verbis premissis. Primum est quod fuit exilio relegatus. quod notat cum dicitur. Parasti in conspectu meo mensuras aduersus eos qui tribulant me. In hac die enim fuit quadrupliciter tribulatus. fuit. n. grauer flagellatus. fuit ex derisione tortoratus. fuit in feruenti olei dolio missus. Et fuit exilio relegatus. Contra ista quatuor incommoda christus et mensuras sibi preparauit: in qua sibi quatuor fercula delictiosa parauit. quia scilicet erat grauer flagellatus christus sibi parauit diuinum penarum euacuationem. Apoca. vii. Absterget deus omnem lachrymam ab oculis sanctorum etc. Quia ex derisione tortoratus parauit sibi coronam celestis decorationem. Apoc. ij. Esto fidelis usque ad mortem et dabo tibi coronam vite. Quia fuit in oleo feruenti assatus. parauit sibi in fluuio paradisi refrigerationem. Ibidem. Agnus qui in medio throni est reget illos: deducet eos ad vitas fontes aquarum. Quia fuit exilio relegatus

parauit sibi celestis ciuitatis perpetuas habitationem. De qua ipse dicit Apoca. xxi. Et ego iohannes vidi ciuitatem sanctam hierusalem descendentes de celo etc. Secundum martirium quod fuit in feruenti olei dolio missus. quod notat cum dicitur. Impinguasti in oleo caput meum. Et dicit impinguasti quia potius extitit impinguatus quam aduersus. fuit autem unctus triplici oleo. scilicet materiali sicut hodierna die quando in dolio fuit missus. fecit autem domitianus ipsius poni potius in oleo feruenti quam in aqua bullienti: quia aqua bullens penetrat exteriora et interiora. Oleum vero feruens penetrat exteriora: interiora et ossa. Iuxta illud ps. Intrauit sicut aqua interiora eius: et sicut oleum in ossibus eius.

Secundo fuit unctus oleo sacramentali. quando scilicet fuit alicuius in patriarcham consecratus. ps. Sicut unguentum in capite quod descendit in barbas etc. Unguentum enim spiritus sancti fuit in christi capite in plenitudine. deinde descendit in barbam. id est in apostolos qui fuerunt ceteris magis viriles. deinde descendit in ceteros doctores et prelatos qui debent esse vestimentum ecclesie ipsius verbo et exemplo ornamento. Deinde descendit in horam vestimenti. id est in subditos. Tertio fuit unctus oleo spirituali. de quo dicitur. i. Jo. ij. Unctio eius docet vos de omnibus. Tam plene fuit unctus ut posset dici de eo illud ps. Unxit te deus deus tuus oleo letitie per confortibus tuis. Nec mirum quod stetit prope. et iuxta apothecas illius unguentarium. de quo dicitur Eccl. xxxvij. Unguentarium facit placentarium. scilicet suauitatis. Illud autem oleum letitie habuit quadruplici ratione. Primum baudere enim ipse potuit de secretorum celestium reuelatione. Apoca. i. Significauit deus que oportet fieri cito mittens per angelum suum seruo suo iohanni etc. Hiere. xv. factum est verbum tuum in gaudium et in letitiam cordis mei. Secundum de iusta vindicta tyranni. id est domitiani. ps. Letabitur iustus cum viderit vindictam: et lauabit manus suas in sanguine peccatoris. Tertio de honoreabili reuocatione. Hiere. xxxi. Conuertam luctum eorum in gaudium etc. Quarto de sue dilecte. scilicet diuiane resurrectione facta

De sancto iohanne ante portam latinam

pro qua omnes gauisi fuerunt et deum lau-
dauerunt. ps. Tunc repletum est gaudio
os nostrum: et lingua nostra exultabit.
Tertium martyrium est quod fuit veneno
potatus. quod notat cum dicitur. Calix
meus inebrians quod preclarus est. Bibit
christus duplicem calicem. scilicet sanguinem et
myrrhatum. Unum. scilicet sanguinem communi
cauit iacobo qui sanguinem suum sudit.
Alium iohanni qui amarum venenum bibit.
Et sic impletum est illud Matt. xx. Calicem
quidem meum bibetis. Et dicitur iste calix inebri-
ans et preclarus: quod ipse venenum cum de-
siderio et auiditate multa bibit. Precla-
rus autem dicitur quod tria preclara miracula in
de contigerunt. Primum quod sancto iohanni nul-
la lesio intulit. Mar. vi. Si mortife-
rum quid biberint non eis nocebit. Secundum
quod duos homines ex illo veneno
mortuos suscitauit. Tertium quod ex hoc
multus populus gentilis conuersus fuit.
Et sic patet quomodo deus ex malis se-
pe multa bona elicit etc. Et ideo ipsa ma-
la penalis non sunt semper mala quod inde
eliciuntur multa bona. Patet etiam quod sunt
bona triplici de causa. Primum quod sunt
a summo bono a quo non potest procedere
nisi bonum. Ysa. xlv. Ego dominus paces
facies et creans malum. Fuerunt in sum-
mo bono. id est in christo. Ysa. i. A planta pe-
dis usque ad verticem non est in eo sanitas.
Et ducunt ad summa bona. Osee. xi. In
funiculis aede traham eos.

Sermo. cxlvi.

De eodem ser-

mo secundus.

Qonuersus petr^o vi-
dit illum
discipulum quem diligebat
iesus sequentem. qui et recu-
buit in cena supra pectus eius. et dixit.
Dne quis est qui tradet te. Jo. vlti. Quam-
uis beatus iohannes multa bona habuit
privilegia. In verbis tamen premissis tria
de ipsis privilegiis exprimit. Primum
est quod fuit amicus christi cum dicitur. Quem dili-
gebat iesus. Dicitur autem ipsum dilexisse plus
quam ceteros: quod maiora signa dilectionis si-
bi ostendit. Et quantum multa fuerint vi-
lectio signa ad ipsum. precipuum tamen
fuit quia matrem suam sibi recomenda-
uit. Ex quo quattuor magnas progati-

uas promeruit. Primum est quia factus fuit
gabrielis archangeli socius. Petrus da-
manianus. Iohannes archangelo gabrieli ad
custodiam matris dei: socius est datus. ut
et ille intergas virginem inuisibiliter cu-
sto daret. et iste forinsecus fragilitati semel
nee obedientie sue ministerium exhiberet.
Secunda est: quia factus est dei thesau-
rarius. in quantum. scilicet thesaurum dei sollicitu-
te custodiuit. Eccle. iij. Sicut qui thesau-
rizat ita et qui honorificat matrem suam
Tertia est: quod factus est christo magis vi-
cinus. Petrus damianus. Quanto iohannes
familiarior cum matre verbi conuersat: tan-
to vicinior verbo inuenit. Quarta est
quod factus est quodammodo christi frater
adoptiuus. Petrus damianus. Quom-
od ab ipsa veritate iohannes matre dicitur
est filius: quodammodo speciali gratia frater est
saluatoris. Secundum privilegium est:
quod cubicularius et camerarius est iesu christi
cum dicitur. Qui recubuit supra pectus dicitur
Deus. xxxij. Amatissimus dicitur habitabit
confidetur in eo: quasi in thalamo tota
die morabitur. Pectus autem christi est fons
dei. cellarius paradisi. est mensa angeli.
est thalamus beatorum. est gazophylacium
omnium thesaurorum. quod sicut dicitur Col. ii. In
ipso sunt omnes thesauri sapientie et scientie
dei absconditi. In quantum igitur iohannes
supra pectus christi recubuit ista quae ha-
beret meruit. Primum namque posuit os
suum ad fontes dei: a quo hausit aquam sa-
pientie salutaris. Eccle. xv. Aqua sapie-
salutaris potavit illum. Secundo intra-
uit cellarium paradisi in quo bibit vinum
diuini amoris. Cant. ij. Introduxit me
rex in cellas vinearum: ordinauit in me cha-
ritate. Intantum autem bibit quod quodamo-
do ebrius factus fuit. Sicut. n. ebrius non
sentit verbera. Juxta illud Prouer. xx
ij. Verberauerunt me sed non volui. sic et
iste non videbat sentire supplicia. Un-
de dicit Blony. in epistola quae sibi scri-
psit. Non enim ita versus sum in insaniam
quod putem vos aliquid pati ad corporum pas-
siones: sed solum spiritus sentire credo. Ter-
tio sedit ad mensam angeli in qua comedit pa-
nem vite celestis. Eccle. xv. Libauit illum
panem vite et intellectus. Et sicut panis mute-
tur in comedente: iohannes tamen comedendo pa-

ne vite totus mutatus est i vitam. De hoc
ita dicit Dionys. vbi supra. Aliquos vide
mus cu deo de deo factos. quonia veri
tatis existetes amatores ab effectu qdes
recedunt materialiu z ex presenti incipi
unt futura vt decet angelos i medio ho
minu puerfari. Quarto itrouit i tha
lamu beatoru in quo idutus e stola glo
rie. Eccle. xv. Stola glorie induit eum.
Que stola fuit cadida per virginitatez
z purpurea per charitate. Quinto in
gressus est in gazophylatiu thesauroru:
quo traxit thesauru sapientie. Petr^o da
manus. Ioanes eminetes diuine gra
tie scientia ex illo celesti gazophylatio:
in quo sunt oes thesauri sapientie z scien
tie dei absconditi traxit. Tertius pri
uilegius est q: fuit secretarius xpi. quod
notat in hoc q dixit. s. Domine quis est
qui tradet te. Quando eim oes dolebant
timebant z dubitabant. solus ioanes ad
xpm accessit z eum interrogauit. Eccle.
vi. Almie^o in domesticis fiducialit^{er} ager.
Xps et sua secreta z profunda sibi reue
lauit quando suaz cuz patre eternitatez
z coequalitatez sibi ostedit. Ita autem
tam profunda mysteria didicit in qua
druplici schola. Prima est schola an
gelica spoca. i. Significauit deus que
oportet fieri cito loquens per angelum
sui seruo suo ioani zc. Secunda e scho
la virginea: q: entis fuit custos virginis d
putatus: ab ipsa est plurima edoctus.
Eccle. xv. Obutauit illi quasi mater ho
norificata. Tertia est schola beate tri
nitatis: ad quaz volauit qua volauit qu
verbum in principio ee vidit. Ezech. xv
ij. Aquila grandis magnaru alaruz ve
nit ad libanum. i. ad altitudinem trinita
tis. z tulit medula cedri. i. mysteriu ver
bi incarnati. Quarta est schola dñici
pectoris. vñ catat. Flueta euagely d ipo
sacro dñici pectoris fonte potauit.
Sermo. cxlvij. In dieb^o roga
tionuz sermo primus.

Orate p inuicē: vt salue
mini. Alu. n. va
let deprecatio iusti assidua. De
llas eim ho erat zc. Jaco. v.
Voles ecclesia fideles iducere ad orandū.
Isto tpe verba sci iacobi assumit i quib^o

tria facit. Prio naqz ad orandū p iuscem
nos iducit cu dicit. Orate p iuscē vt sal
uemini. Libēter. n. p alijs quilibz orare
dz. q: sicut dicit Chryso. sup Mat. Pro
se orare nature ē. p altero aut grē ē. p se
orare necessitas cogit. p alto autē orare
charitas fraternitatis hortat. Bulcor
at ē an deū orō nō quā necessitas rei tras
mittit: s; quā charitas fraternitatis comē
dat. Opz naqz vt ille p quo orat quatu
or: i se hēat sicut dicit Dionys. i li. de cele
sti hierarchia. xij. cap. Pimum ē fer
uēs desideriu rei hūte: q: opz q illō ser
uēter desideret z affectet zc. Secūm est
status grē q: opz q sit i statu grē z pnie
z Tertiu ē recognitio infirmitatis pprie.
Opz. n. q: recognoscat q illud p se obti
nere nō valeat. Quartuz ē petitio rei
digne: q: opz q ea petat que deū dare de
ceat z ipsi accipere expediat. Secūdo
utilitate orōnis ostendit. cu dicit. multum
naqz valz deprecatio iusti zc. vbi tria po
nit. i. q: orō multū valz: cu dicit. Multū
eiz valz zc. Secūdo cui^o orō valz: q: iusti.
Tertio qlis orō valeat q: assidua. q: aut
orō multū valz. dicit Greg. Magna eim
virt^o orōnis: q: fusa in terra i celo opaf.
Ad hoc aut q: in celo ascēdat z ibi opet.
opz q hēat quatuor alas. Prima ē pfun
da hūilitatio. Ecc. xxxv. Orō hūilitatis
nubes penetrat zc. Secūda ē deuota
lachrymatio. Ibidē. Lachryme a mamil
la ascēdūt vsqz ad celū zc. Tertia ē de
siderij feruēs deuotio z intētio. spoca.
viii. Ascēdit fumus incēsonū de orōnib^o
scōnū d manu angeli corā deo. Quar
ta ē bonoruz operū exercitatio. Thob.
xij. Quando orabas cu lachrymis z sepe
lebas mortuos ego obtuli orōnem tuaz
coraz deo. Secūdo valz orō q: iusti.
Est aut iustus qui dat deo obedientiam.
proximo misericordiaz: z sibi sanctimo
niaz. Exaudit igit deus orōnem illius qui
dat deo obediētiaz. Augu. Citius audiff
orō vna obediētis q: decem milia con
temptoris. Et exaudit deus orōnem illius
qui dat proximo suo misericordiaz. Ec
cle. xxix. Cōclude elemosynaz i sinu pau
peris z hec p te orabit z liberabit ab om
ni malo. Exaudit etiam oratōem illius
qui habet sanctimoniam. q: sicut dz i ps.

Iniquitatē si asperit in corde meo nō exau-
diēt dūs rē. ¶ Tertio oratio exaudis quā
est assidua. Assidue quā orōnis mūctum
p suo cursu ad deū mittere debemus: quā
z nos hostibus assidue circūdati sum⁹.
De isto nāq; nūcto tria dicunt i psalmo
scz q; dirigat: q; appropiuet z q; itret.
Dirigat aut p rectā itentōez: sicut sagitta
dirigit ad signū. ps. Dirigat orō mea si-
cut incēsus in p̄spectu tuo. Appropin-
quet vero p seiumtū. Quis eiz nimis ipingua-
ta: volare nō pōt. Ut in ps. Appropin-
quet depeatio mea in cōspectu tuo. In-
trat aut p elemosynā. Elemosyna enī ē
ostfaria. z iō oratio auari ostiūz claudit.
orō enīz munifici apit. ps. In cōspectu
tuo orō mea. ¶ Tertio salubre exēplū p
ponit cū dicit. Helyas hō erat rē. Cū n.
terra cēt sterilis. helyas orauit z celum
pluuiam dedit z terra fructificauit. Orō
autē terrā aie nre sic fructificare facit q
illos tres panes pducit. De quibus dī Lu-
ce. xi. Amice pmoda mihi tres p̄as rē.
Amicus de via venit quā aius de labore
actiue vite ad ocū p̄replatiue recurrit.
Et p oportunitatē orōnis ipetrat tres pa-
nes. i. triū v̄rtū refectionē. s. rōnalis cō-
cupiscibilis z irascibilis. Nā si rētat q
spū erroris: quo ad rōnalē. spū volu-
ptatis: quo ad p̄cupiscibiles. spū turba-
tionis: quo ad irascibile. petat tres pa-
nes idest refectionē rōnalis per diuinā
sapientia. p̄cupiscibilis p tēperatiā z ira-
scibilis p tranquillitatē z patientiā.

¶ Sermo. cxlviii. ¶ Eodē tpe sermo. ij.

Petite z accipietis

Luce. xi. Quāuis omni tpe sit
orādū: p̄cipue tū hīs diebus q
bus ecclesia solēnes instituit letantias. De
quibus letantijs tria vidēda sunt. ¶ P̄rio
quare fiūt. Nā fiūt ad remouēdū maluz
culpe: z malum pene pp adipiscēdū bo-
nū gr̄c. Cōtra malū culpe institute sunt le-
tante maiores q fiūt in festo sancti marci
Et dicunt maiores: q; institute sūt a maio-
ri ep̄o. s. a b̄o Gregorio. In maiori loco
s. rome: q; est caput mūdi z p maiori mor-
bo. In romanis. n. tūc q̄ttuor v̄rtia abū-
dabāt. s. auaritia: gula: luxuria z supbia
Et iō deus eis q̄ttuor pestilentias misit.

Nā p̄tra auaritiā eis misit aquarū abun-
dantiā oīa terre nascētia destruētē. Job
xij. Si miserit aq̄s destruent z subuer-
tent terrā. Cōtra luxuriā misit eis fetor
rez horribilē aerē ificientē: z hoīes subli-
to suffocātē: sicut olim sodomitas pena
ferētī puniuit: vt habet Gen. xix. Cōtra
gulā misit i eos inflaturā in ingutue su-
bito extinguētē. Eccl. xxxvij. Propter
crapulā multi obierūt. Cōtra supbiam
misit in eos sagittas acutas ab aere ve-
nientes. Job. vi. Sagitte dñi in me sunt
quare idignatio ebibit sp̄m meū. ¶ Alie
letante q dicunt minores q sunt tribus
diebus an ascensionē institute sunt cōtra
q̄ttuor mala pene. Tūc enim audiebant
nocturni sonit⁹: quibus z hoīes terrebant
Job. xv. Sonitus terroris semp in auri-
bus eius. Tūc fiebat terremot⁹ quibus do-
mus destruebant. Luce. xxi. Terremot⁹
magni erūt p loca. Tūc ignis descende-
bat de celo quo edificia p̄sumebāt. Job
i. Ignis dei descēdit de celo rē. Tūc dī
surrebāt lupi a demonib⁹ agitati: quibus
hoīes deuorabāt. Sap. xv. Supuenit il-
la seuā bestiarū ira. Ex hīs manifeste p̄
quō oīa elemēta dei inturias vlciscunt.
Nā aq̄ terre nascētia subuertit. Terra
suo motu terrorē icutit. Aer ex fetore cor-
rūpit. Ignis de celo exurit. Istud aut in
iferno melius declarāt. Tūc enīz terra
dānatos icarcerabit: aq̄ frigoribus pur-
gebit: ignis ardorib⁹ cremabit z aer lu-
men denegabit. ¶ Tertio institute sūt iaz
iste q̄ ille pp bona adipiscēda: scz tpale:
spūale seu celeste. Isti sūt tres panes q̄
ab amico xp̄o petere debemus: scz bonū
tpale ad sustentatōez: spūale ad p̄gusta-
tionē: celeste ad plenā fructiōē. Ista sūt
illa tria q nobis pater celestis dat: scz pa-
nis: piscis z ouum: sicut iserius p̄tinet.
Per panē nāq; itelligit bonū tpale no-
bis necessariū. Per lapidem itelligit cor-
auari icōpassibile z durū. deus ergo dat
panē. s. tpale ad sustentatōez. dyabolus
lapidē. s. cor durū ad incōpassiones. Per
piscē itelligunt bona spūalia: que aiam
in aq̄ tribulatiōz nutriūt. Per serpētē
vero itelligunt vitia z peccata. De⁹ igit
dat piscē: idest gr̄az in tribulatiōib⁹ aiaz
p̄seruātez. sed dyabolus dat serpentem:

id est macula culpe mortalis animam ve-
neno inficientem. Per oues vero intelligit
bonum celestem. Ouis enim hinc exterius corti-
ces: intrinsecus dulcedinem. Cortex enim est ipsum
celum quod tanquam saccus gloria eius occultat.
Dulcedo autem consistit in duplici substantia:
scilicet albuminis et vitelli: quia in christo est hu-
mana natura tanquam albumen quod in carne
quiescit. Et natura diuina tanquam vitellum:
ex quo dulcedo glorie generatur. Et per scor-
pionem intelligit pena eterna. Demones
enim modo blanduntur per delectationem pec-
cati: sed tunc purgantur per acerbiteriam
supplicij. Deus igitur dat oues: id est glo-
ria dulciter reficientem. Sed dyabolus dat
scorpionem: id est penam eternam cruciatem.
Secundo videndum est quare letanie isto
tempore magis fuerunt. Sciendum autem quod sunt
maxime propter duas causas. Prima ut te-
neri fructus terre deseruent quos demo-
nes isto tempore per tepestates destruere mo-
liunt: contra quos in letaniis campanas pul-
samus tanquam tubas dei: et cruces descri-
mus tanquam vexilla dei. orationes et letanias
preferimus tanquam iacula dei quibus demo-
nes iaculantur. Cum istis ergo tribus armis
demones expellimus: scilicet cum tubis: vexil-
lis et iaculis. Secunda causa est ut orationes
nostre christo ascendente facilius audiantur.
Tunc enim petitiones nostras debemus por-
rigere: quando aduocatus noster vadit ad
curiam quod scilicet petitiones nostras formare. I.
Iohannis. Aduocatum habemus apud patrem
lesum christum iustum. Quando frater noster pergit
ad iustorum qui scit et potest nos iuuare.
Bernardus. Puto quod spernere me non potest
christus os de ossibus meis: et caro de carne
mea. quoniam regis filius regnum suum suscipit quod
nos potest saluare. Solent enim regum filij da-
re munera dum regna suscipiunt. Unde cetera
Et regnum in manu eius. scilicet ad largiendum.
Tertio videndum est quare non tamen in leta-
niis: sed etiam quando tepestates sunt campanas pul-
samus. Ipse quidem campanas sunt tube dei quibus
demones deterrantur. Amos. iij. Sic
clanget tuba in ciuitate et populus non ex-
pauescet. Sunt cymbala dei de quibus deus lau-
dat. psalmus. Laudate dominum in cymbalis beneso-
nantibus. Sunt pcones de quibus populus con-
uocatur. Numeri. x. Fac tibi duas tubas quibus
conuocare possis multitudinem. Lam-

pane autem successerunt in loco tubarum.
Pulsant etiam campanas ut demones effu-
gentur: ut deus laudetur: et populus ut ad
orandum incitetur.

Sermo. cxlix. In die ascensionis
domini Sermo primus.

Quia descendit ipse
est qui ascendit super omnes celos
Eph. vi. Quia humilitas est via
ad gloriam. Iohannes apostolus primo omnium dicit christi humiliter
descendit cum dicit: qui descendit. Secundo eius
gloriosus ascensus cum subdit: ipse est qui ascen-
dit super omnes celos. Iesu autem ascensum et de-
scensum describit Ambrosius in libro de Isaac vi-
ces: Saltu quodam christus venit in hunc mun-
dum. Apud patrem erat. In uirgine venit. ex
uirgine in presepio transfuit. descendit in mun-
dum. ascendit in crucem. descendit in tumulum.
surrexit ex tumulo. ascendit ad celum. et se-
det ad dexteram dei patris. Ecce scala que habet
septem gradus per quam christus humiliter descen-
dit et gloriose ascendit. Primus gradus
est quod de sinu patris venit in uirginis utero. Et
iste fuit gradus magne humilitatis. id quod
dicitur Phil. ij. Semetipsum exinanuit etc.
ubi ponit apostolus quadruplicem christi humilitatem.
Prima est que formauit et silem se fecit suo
quoniam uoluit legi subijci et circumcidi. id dicitur:
formam serui accipiens. Secunda humilitas
est que contraxit parietem cum seruo. id subditur:
in similitudinem hominum factus. Tertia hu-
militas est: que induit habitum serui. id est dicitur:
Et habitu iuuentutis ut homo. Quarta est que
uoluit mori pro seruo. id subditur: Scimus obe-
diens usque ad mortem. Secundus gradus sca-
le est quo de utero venit in presepio. et iste
est gradus magne asperitatis: quia lectum ha-
buit durum et asperum: ubi tria fuerunt que aspe-
ritatem fecerunt. scilicet temeritas pueri: uilitas
panis et duritia presepii. Luc. ij. Inuenietis
infantem: ecce puer qui deliscat. panis iuo-
lutum: ecce qui uilitas panis fuit tectus. posi-
tum in presepio: ecce qui durus fuit lectus.
Tertius gradus est quo in presepio uenit
in mundum. et iste fuit gradus magne paup-
tatis. Ipse enim fuit pauper in uita: in morte
et post mortem. Mat. viij. Uulpes foueas
habet et uolucres celum nidus. filius autem hominis
non habet ubi caput suum reclinet. Ac si dicat:
Nec habeo foueam sicut uulpes. scilicet sepulturam

post mortē ad gescēdū. Nec habeo nūdū sicut volucres. i. domū in vīta ad habitādū. Nec habeo in morte. i. i cruce tabulam siue ceruical ad caput reclinādū. Quartus gradus est: quo de ipso mūdo ascēdit i patibulū. et iste fuit gradus magne charitatis. Joā. xv. Maiorē hac dilectionē nemo h̄z tē. Ibi enīz tot⁹ fuit igne amoris plenus: qđ manifestat per sanguineū colorē et p vestīū denudatiōnē: et per sūis intēsiōnē: p corporis ruborez et per sanguinis spetuosaz emanatiōnē. Quintus gradus est: quo descēdit in tumulū. et iste fuit gradus magne pietatis. Magna nāqz fuit pietas visitare illos sanctos patres qui erāt desolati. et ppter dānū: qz dei visione erāt pūati. et ppter ymbrosū locū: qz erāt in tenebris inuoluti. et ppter cōsōrū: qz demonibus erāt vicini. Sed xp̄s eos fuit cōsolatus: qz suā factē eis restituit et ad locū lucidū eos deduxit: et socios angelorū eos fecit. ppter ista oīa dī Isa. ix. Populus qui ambulat in tenebris vidit lucē magnā Sextus gradus est: quo de tumulo in mundū redit. et iste fuit gradus magne felicitatis. Leo papa post passionē suaz ruptis vinculis mortis infirmitas i virtutē: mortalitas i eternitatē: p̄tūmētia trāfuit in gloriā. Septim⁹ gradus ē quo de ipso mundo ascēdit in celū. et iste fuit gradus magne maiestatis. Ascēdit enīz cū iubilatiōe āgelica. ps. Ascēdit deus in iubilatiōe et dñs in voce tube. Ascēdit iulatus voce paterna. ps. Dixit dñs domino meo: sede a dextris meis. Cant. ij. Revertere dilecte mi revertere. Ascēdit virtute p̄p̄ia. Isa. lxij. Gradus in multitudine virtutis sue. Ascendit cū nube lucida. de hoc Act. i. Nubes suscepit euz ab oculis eoz. Ascēdit cū societate decora: scilz cū angelis et aiabus. Gen. xxij. Cum duabus turmis regredtor. ideo cātat ecclesia. Oīs pulchritudo dñi exaltata est sup sydera. Et dixit: Oīs pulchritudo: qz exaltata est pulchritudo deitatis: qz hodie ostēdit suā potētā. pulchritudo sup corporis: qz iduit immortalitatē. pulchritudo ascē: qz iduit ipassibilitatē. pulchritudo āgelica: qz hodie recupavit sui numeri integritatē. et pulchritudo humana: qz

hodie ascē sanctorū recepunt eternā felicitatē. In illa. n. p̄cessiōe fuit quicqđ pulchriū erat i celo. s. angeli. qz qđ pulchriū in inferno. s. p̄ies de limbo educti. qz qđ pulcherrimū in mūdo. s. apli et ceteri discipuli. et quicqđ pulchriū sup celū et mūdum. s. xp̄s et beata vīrgo.

Sermo. cl. De eodēz Sermo. ij.

Psalite deo q ascēdit super celos ad orientē. Ecce dabit vocē suē vocem virtutis. ps. Propbeta oēs ad gaudendū inuitat: qñ xp̄s ad celos et in celos ascēdit et celestes ianuā aperuit. In p̄missis verbis quatuor sunt vidēda. Primo nāqz qualē xp̄s ascēdit: qz cū iubilatiōe āgelica. qđ notat cum dī: Psalite deo qui ascēdit. Angeli enīz cū multa iubilatiōe ipsuz in celū deduxerūt. Sit autē iubilatiō et sonus musicus s̄m Aug. trib⁹ modis. Aliquādo voce: sicut in cantu. Aliquā flatu: sicut in tuba. Aliquā pulsu: sicut in cythara. Ut ergo ostēdat qz angeli in xp̄i ascēsiōe habuerūt oīa genera musicorū. ideo aliquā dī qz ibi fuit sonus qz fit cum voce. ps. Jubilate deo in voce exultatiōis. Aliquā dī qz fuit ibi sonus qz fit cum flatu. ps. Ascēdit deus in iubilatiōe: et dñs in voce tube. Aliquā dī qz fuit ibi sonus qz fit cum pulsu. vñ ps. Laudate eū in psalterio et cythara. Sicut et nos p sua ascēsiōe ipm laudare debem⁹ voce. p gratiaz actōes. Eccl. xliij. B̄ndicētes dñm exaltate eum qñtū potestis tē. Flatu p cordis deuotiōnē. Eph. v. Cantantes et psallētes in cordibus v̄s dño. Et pulsu: p bonā opatōez Mat. v. Videat opa vestra bona et gloriā fiet patrē vestrū qui in celis ē. Secūdo vidēdū est quo ascēdit: qz supra celos alta cū dī: Sup celū celi. Xp̄s nāqz descendat infra oēs celos. s. infra celos materiales: qz in terra quersat⁹. Baruch. iij. Post hec in terris visus ē: et euz hosibus quersatus ē. Infra celos rōnales: qz infra hoies factus. ps. Ego aut sum vermis et nō hō. Infra celos intellectuāles: qz infra angelos minorat⁹. ps. Abstulit eū paulominus ab angelis tē. Infra celū supsubstantialē: qz seruili forma idut⁹. Phil. ij. Lū i forma dei eēt nō rapinā arbitrat⁹

est esse se equalē deo: sed semetipm exina
niuit zc. Sz qui sic ifra oēs celos descen
dit: hodie sup oēs ascēdit: s. super celos
materiales: qz in celo empireo collocat^o
ps. A summo celo egressio ei^o: z occurfus
ei^o vsqz ad sumum eius. Sup celos ra
tioales: qz caput ecclesie pstitutus. Eph.
I. Ipsus dedit caput sup omnē ecclesiaz
que est corpus ipsius. Sup celos intelle
ctuales: qz angeloz dñs ordinatus. Iob.
43. Constituit eū ad dexterā suā in celesti
bus: sup oēm principatū z ptatez: vsqz ad
celū supsubstantialē: qz vsqz ad dexteram
Patris exaltatus. vñ dñs in simbolo atha
nasij: Ascēdit i celū sedet ad dexterā dei
Patris omnipotentis. Dextera autē dei triplr
accipit. P^o Biceps eniz dextera dei eq^ltras
dei: vel portora bona dei: vel virt^o z ptas
dei. Xps autē est z deus nr: frater nr z iu
dex nr. Inquatū igit est deus nr sedet a
dextris dei. i. in equalitate dei. ps. Dixit
dñs dño meo: sede a dextris meis. Inq^o
tuz vero est frater nr. i. verus hō sedet a
dextris dei. i. in potiorib^o bonis dei z po
tiorē mō. Act. vii. Ecce video celos ap^o
zē. Inq^o tū ē iudex nr sedet a dextris dei
id est i potētia dei. Nā dedit sibi ptatem
oē iudiciū faciēdi. Mat. vi. Data ē mibi
oīs ptas in celo z in terra. T^o Tertio vi
dēdū ē vñ ipse ascēdit: qz ab orientali pla
ga cū dñs: Ad orientē. Ratio autē quare po
tius ad orientē q^o ad occidentē ascēdere
voluit est: qz plaga orientalis erat odiosa
ex eo. s. q^o ibi ortū habuit p^oma preuarica
tio. Erat maledicta: qz ibi ortum habuit
p^oma maledictio dei. Erat imūda: qz ibi
ortū habuit p^oma sanguis effusio. Sed
deus p^otra trā mala ibi fecit trā bñficia
P^o Primū est qz ab orientē magos vocauit
vt qz erat odiosa ppter p^oma preuarica
tionē fieret gratiosa ppter p^oma gētuz
vocationē. P^o Scōz est: qz ab orientē ad iu
dictū est venturus: vt qz vbi audita fuit
p^oma dei maledictio: ibi audiat eterna
dei bñdictio: qua dicit: Venite bñdicti
Patris mei zc. P^o Tertū est: qz ab orientē
ascēdit: vt qz erat imūda: per sacrā ascen
sionē fieret mūda. Erat qdēz imūda ter
ra per effusionē sanguinis inocētis: sed
ipsam mūdauit per asp^oionē sui sangui
nis. Erat imūda aqua per ablutionēz

hostiarū imolatay idolls: sed eaz mun
dauit per p^o tactū sue carnis mūdissime.
Erat imūdus aer ex fumo incēsoy: sz cū
xps mūdauit per suū gloriosuz ascēsus.
T^o Quarto vidēdū est ppter quid ascen
dit: qz p celesti ianua reserāda. qd notat
cū dñs: Ecce dabit voci sue vocē virtutis.
Illam. s. vocē de q^o dñs in ps. Tollite por
tas principes vestras z eleuamini porte
eternales zc. In magnis nanqz palatys
cōsueuerūt eē tres ordines ostioy. Ideo
deus palatio celi tres posuit portas p^o
significatū est Bēn. ij. s. angelica custodia
q^o significabat inimicitia iter angelum z
hoiem. Rūpheā bis acutaz q^o repūtat di
uinā iustitia. que satisfactōez regrebat z
hoiez in corpe z aiā icidēbat. Et ignis
vehemētia que significabat obligatōem
ad penā eternā. Sz in baptismo xpi re
mota ē vna clausura: scz ignis vehemē
tia. Aqua eniz baptismatis extinguit oēs
vim ignis ifernalis. Ideo celū tunc fuit
apertū. In passione vero ablata est scōa
clausura. s. rūpheā acuta. i. diuina iusti
tia: qz tunc sufficiens precū soluit diuine
iustitie z diuine iustitie satisfecit. iō pote
rat dicere. Aspice mibi portas iustitie. In
ascēsiōe vero ablata est tertia clausura
scz angelica custodia: qz angelos hoibus
recōciliāuit: z vtrosqz secū in celū dedux
it. Et ideo tā hoies q^o angeli q^o cū seque
bant clamabāt dicentes: Tollite portas
principes vestras z eleuamini porte eter
nales: Et introibit rex glorie.

Sermo. clj. Eodē die Sermo. iij.

Quidentib^o illis ele
uatus ē: z nubes suscepit euz
ab oculis eoz. Act. i. In ver
bis pmissis ostēdit q^o xps triplr ascēdit:
patēter: sublimiter z reuerēter. T^o Patē
ter cū dñs: Vidētib^o illis. In xpo nāqz fue
rūt quedā mysteria que fuerūt occulta sicut
resurrectio: qz nullus eam sciuit nisi
xps. Et qualr claustra inferni cōfregit: z
qualr de monumēto clauso extitit. nullū
māifestū fuit. Quedā vero fuerūt ex pte
occulta z ex pte manifesta sicut natiui
tas. q^o aut fuit i p^osepio reclinat^o: hoc fuit
māifestū. Sz q^o fuit d^o spū scō pcept^o z
clauso vtro nat^o: hoc fuit occultū. Que
n 2

In die ascensionis

Quia fuerunt manifesta sicut passio et ascen-
 sio. Et nota quod resurrectio erat magne sub-
 limitatis. et ideo voluit ea esse occulta. Et eius
 naturitas fuit magne humilitatis. in qua
 tunc fuit patris involutus et in presepio reclia-
 tus. et quantum ad hoc voluit ipsa esse manife-
 sta. Et fuit magne dignitatis quantum fuit de
 spiritu sancto conceptus. et quantum ad hoc voluit ip-
 sa esse occulta. Passio autem christi cedebat ad
 magnam infirmitatem et visilitatem: et ideo voluit
 ea esse manifesta. Ascensio autem cedebat ad
 patris honorem: et discipulorum consolacionem. et
 ideo voluit ea esse manifesta. Ex quo patet quod
 christus abscedebat sua sublimitate et manife-
 stabat sua infirmitate et ea que erant ad hono-
 rem dei et edificacionem proximi. Sed nos econ-
 trario facimus quia nos nostra infirmitate absco-
 dimus: et nostra sublimitate palam: de dei
 honore et populi edificacione sepe parum cura-
 mus. Per hoc ergo quod christus videtibus dis-
 cipulis ascendit: datur intelligi quod ante oculo-
 cordis nostri eius ascensionem semper habere de-
 bemus. Qui enim ipsam sepe meditatam divina
 gratiam permeret. hoc significatur est. iij. Re-
 gium. ubi cum helyseus videret helyam ascen-
 dentem recepit duplicem spiritum et pallium. Il-
 li enim qui christum ascendentem per fidem et deuotio-
 nem respiciunt sepe recipiunt spiritum duplicem. id
 est ad duo. scilicet ad remissionem peccatorum et ad mu-
 nera virtutum. Recipiunt etiam pallium. id est scita-
 ras exempli proximo adhibendum. Christus autem
 non indiguit spiritu duplici sed simplici quia non
 habuit ipsum ad remissionem peccatorum: quia
 nullum peccatum commisit. Habuit tamen spiritum ad
 munera virtutum et omnium gratiarum. Ascen-
 dens etiam in celum non indigebat pallio
 id est exemplo: quia exempla non sunt neces-
 saria nisi in presenti vita. Secundo christus
 ascendit sublimiter cum discipulis. Ele-
 uatus est. Nos etiam debemus ad ipsum
 eleuari: et ad ipsum ascendere schala: que
 quattuor gradus debet habere. Primum
 gradus debet esse. scilicet terrena despiciere.
 Et per hunc gradum eleuatus est Ezechiel qui
 ait Ezech. viij. Eleuauit me spiritus inter ce-
 lum et terram. Non enim dixit. Dimisit me
 in terra. quia ibi sunt auari terrena appe-
 tentes. Nec dixit. Posuit me in celo: quia
 ibi sunt boni celestia possidentes. sed di-
 xit. Eleuauit me inter celum et terram quia
 ibi sunt perfecti vtri terrena despicientes

Sunt enim super terram per terrenorum contemptum
 et appropinquat ad celum per celestium appe-
 titum. Secundus gradus est opibus mi-
 sericordie vacare. Per istum gradum raptus
 est abachuc. ut habet Dani. xij. Qui ra-
 ptus est ab angelo usque in babilonem por-
 tans danielis prandium quod et messoribus pre-
 parauerat. per quod datur intelligi quod homo in-
 terdum debet pauperes remotos inquirere et
 de necessarijs dare. et bonos iniustis propo-
 nere. Tertius gradus est deum et proximum
 perfecte diligere. per hunc gradum ascen-
 dit helyas qui in curru igneo raptus est.
 Currus igneus est ipsa charitas: quattuor
 rote sunt quattuor modi diligendi scilicet
 ex toto corde. ex tota mente. ex tota ani-
 ma: et ex omnibus viribus. vel quattuor rote
 sunt quattuor diligenda. scilicet deus. amicus.
 inimicus. et nos ipsi. Quartus gradus
 est diuine contemplationi insistere. per hunc
 gradum ascendit Paulus et fuit usque in ter-
 tium celum raptus. Ascendere autem in deum per
 creaturarum visibilitatem manu ductionem est
 ascendere usque ad primum celum. Ascendere
 per intellectualium considerationem est ascende-
 re usque ad secundum. Ascendere autem per intel-
 lectum ad dei formam immediatam intuitio est
 ascendere usque ad tertium celum. Tertio
 ascendit honorabiliter cum discipulis. Et nubes sus-
 cepit eum. Voluit autem cum nube celesti
 ascendere ad innuendum quod sicut impleue-
 rat terrestria mundum redimendo. et infer-
 nalia patres educendo. sic volebat imple-
 re celestia ruinam angelicam reparando ut im-
 pleat illud quod dicitur Ephe. iij. Qui de-
 scendit ipse est qui ascendit super omnes ce-
 los ut adimpleret omnia. Ut vero melius vi-
 deamus quomodo omnia adimpleuit notandum
 quod in mundo quincuplex erat defectus qui
 notat Bene. i. Primus erat habitatio-
 nis grate. cum dicitur. In principio crea-
 uit deus celum et terram. ac si dicat. terram
 dedit homini. celum vero reseruauit sibi.
 Secundus erat ignorantie quia homo via pa-
 tris nesciebat cum deus tenebre erat. Tertius
 autem erat defectus gratie cum deus inanis.
 quia sicut dicitur. Ecc. xxx. Homo acharis. id est sine
 gratia quasi fabula vana. Quartus erat
 defectus misericordie cum deus. Et vacua.
 Erat enim vacua. scilicet deus inania. et plena dei iu-
 stitia. Quintus erat defectus perseueran-

te. quia homines fragiles erant ad perseverantiam boni. et tolerantiam mali. cum dicitur. Abyssi. i. sine base virtutis. Christus igitur primo ascendit ut celestem januam aperiret. et sic adimplevit defectum habitaculis gratie. Heb. ix. Per proprium sanguinem introiit semel in sancta sanctorum etc. Secundo ascendit ut vitam in celum ostenderet. et sic adimplevit defectum scientie. Mich. y. Ascendit patens iter ante eos. Tertio ascendit ut spiritum sanctum mitteret et sic adimplevit defectum gratie. Jo. xvi. si. n. non abiero paraclitus non veniet ad vos etc. Quarto ascendit ut pro nobis intercederet. et precem ad misericordiam inclinarer. Et sic adimplevit defectum misericordie. Heb. ix. Introiit in ipsum celum ut apparet vultum dei pro nobis. Quinto ascendit ut per missionem spiritus sancti corda discipulorum debilia roboraret. Et sic adimplevit defectum perseverantie. ps. Verbo domini celi firmati sunt et spiritus oris eius omnis virtus eorum.

Sermo. clij. De eodem sermo. liij.

QUO duo viri ascenderunt in vestibus albis etc. Isti duo viri fuerunt duo angeli in forma virili positi qui apostolos instruxerunt. Ceteri autem psallentes cum christo ascenderunt. De ipsis namque angelis circa divinitatem ascensionem quatuor leguntur. eorum revelatio. admiratio. deductio. et iubilatio. Primum namque est revelatio. nam secundum Dionysium. Lex divine bonitatis est ut illuminationes suas influat superioribus. superiores mediis: et mediis inferioribus: ac inferiores nobis. Ista lex hodie est servata. Nam ipse christus sua ascensione superioribus angelis revelavit: quoniam ipsis interrogantibus. Quis est iste rex glorie. respondit. ego qui loquor iustitiam et propugnator sum ad salvandum: ut dicitur. Ps. lxxij. Deinde ipsis superiores mediis revelaverunt. ps. Dies diei eructat verbum. Dies diei verbis eructavit quoniam revelavit ascensionis mysterium superioribus hierarchia medietate. Deinde mediis inferioribus revelaverunt quoniam ipsis inferioribus interrogantibus. Quis est iste rex glorie. responderunt. Dominus virtutum ipse est rex glorie. Deinde ipsi inferiores nobis revelaverunt: quoniam in forma viri appentes dixerunt. Hic Iesus qui assumptus est a vobis in celum etc. Secundum est eorum

admiratio. Admirabant enim videntes quod terra ascenderet supra celum. Luz enim olim dicitur sit. Prover. xxv. Celum sursum et terra deorsum. tam in christi ascensione e contrario dicit poterat. terra sursum et celum deorsum. Admirabant quod homo ascenderet supra angelum. unde ps. Ascendit super cherubim et volavit. quod homo ascenderet usque ad deum. Basil. vij. Venit usque ad virum qui sedebat in throno. Insuper poterat admirari de tali corporis qualitate. de tanta decora societate et de tanta potestate. Isa. lxij. Quis est iste qui venit de edom tinctis vestibus de bostra. ecce qui admirabilis corporis qualitas. Iste namque formosus in stola sua: ecce qui formosa societas. ante enim sanctorum sunt decora vestis christi. gradibus in multitudine virtutis sue. ecce quanta potestas. Tertium est eorum deductio. Deducebant enim spiritus in celum tanquam regem in signum reverentie ad solium maiestatis. Isa. ix. Super solium david et super regnum eius sedebit. Tanquam sumus sacerdotem et pontificem in signum obedientie in templum paterne pietatis. Heb. liij. Habentes pontificem magnam qui penetravit celos iesus etc. Tanquam eternum iudicem in signum potentie ad sedem iudicarie potestatis. Mat. xxv. Cum venerit filius hominis in maiestate sua: tunc sedebit super sedem maiestatis sue etc. Tanquam victoriosus pugilem in signum victoriae ad bravium triumphalis victoriae. Apoc. ij. Ego victus et sedens cum patre meo in throno eius. Tanquam sponsus in signum leticie ad thalamum nuptialis festivitatis. Deut. xxxij. Amantissimus dominus habitabit confidenter in eo: quasi in thalamo tota die morabitur. Quartum est eorum iubilatio. Angelorum enim qui cum christo ascenderant: quidam precedebant ut vestra prepararet et demones de aere expelleret. quidam vero comitabantur ut sibi assisterent. quidam sequebantur ut obsequium sibi exhiberent. Omnes autem et qui precedebant: et qui comitabantur: et qui sequebantur psallabant et christum cum laudibus deducebant: quorum quidam vocibus iubilabant: quidam tubis clangebant. ps. Ascendit deus in iubilatioe: et dominus in voce tube. quidam cytharizabant. ps. Laudate eum in psalterio et cythara. quidam toto corpore plaudabant. ps. Omnes gentes plaudite manibus.

Omnes enim sine intermissione continuatis
vocibus psallebant dicentes: psallite deo
nostro: psallite regi nostro psallite.

¶ Sermo. cliv. ¶ De eodem Sermo. v.

Dominus quidem
Iesus postquam locutus est eis as-
sumptus est in celum: et sedet
a dextris dei. Mar. vlti. Beatus marcus
describens christi gloriosum ascensum quattuor
ostendit: scilicet quod christus in sua ascensione ha-
buit multam potestatem cum dicit: Dominus
quidem Iesus. et quod habuit cum apostolis mul-
tam familiaritatem cum dicit: Postquam locutus
est eis et quod habuit in sua ascensione magnam
sublimitatem cum dicit: Assumptus est in
celum. quod habuit multam maiestatem cum di-
cit: Sedet a dextris dei. ¶ Potestas quidem
eius ostendit: quando dominus appellatur.
Ostendit quidem se dominum maris: quando
super mare ambulavit: et eorum que sunt in ma-
ri: quando magnam multitudinem piscium ca-
pi fecit. Ostendit se dominum terre: quando in
sua passione terra tremuit. Et eorum que
sunt in terra: quando mortuos suscitavit.
Ostendit se dominum inferni: quando vectes
ferreos confregit. et eorum que in inferno:
quando demonem alligavit. et sanctos pa-
tres inde eduxit. Hodie autem ostendit se
dominum aeris: quando propria virtute per aerem
ascendit. et eorum que sunt in aere: quando
ipsam nubem lucida circumtulit. Unde Blos-
sa super illud Actuum. ij. Et nubes susce-
pit eum. dicit: Creatura videlicet obsequitur
creatori. Astra enim iudicant nascentem: pa-
tienter patientem: ascendente nubes susce-
pit. Ostendit etiam se dominum celi: quando
celum sibi aperuit. et eorum que sunt in celo: quando
omnis angelorum multitudo sibi obviavit: et
ipsorum in celo deduxit. ¶ Secundo christus in
sua ascensione ostendit apostolis magnam fa-
miliaritatem. Et hoc maxime in tribus.
¶ Primo in hoc quod cum eis comedit tanquam
dulcis amicus. Solent enim amici ab invicem
esse discessuri invicem epulari. Unde dicit: Et co-
noscens precepit eis etc. ¶ Secundo in hoc quod
eis benedixit tanquam eorum episcopus: ut habet Luc.
vlt. c. i. Petri. ij. Converti estis ad pastorem
et episcopi animarum vestrarum. ¶ Tertio in hoc
quod eos instruxit et increpavit tanquam magi-
ster vetus. Unde dicit quod exprobrauit increduli-

litatem eorum et duritiam cordis. Tunc eos enim
maxime increpavit: quoniam ab eis erat disces-
surus et videbant potius consolationibus
indigere. per quod datur intelligi quod nullus
deus indignari si contumax. sed deus parien-
ter ferre et se emendare. Sunt tamen quidam qui
deus reprehendunt habent se ad istar. cere:
quidam ad instar lapidis et quidam instar spi-
ne. Lera enim si tangit statim cedit: sic ple-
rius si aliquo verbo correctionis tanguntur
statim cedunt. i. statim se corrigunt et acce-
scunt. Lapis enim si tangit non cedit. non tamen
ledit: sic plerique si corriguntur non accescunt
tamen irreprehensibili invidiosa verba non infe-
runt. Spina autem si tangit non cedit: et in-
super pungit: sic plerique si reprehendunt: nec
se corrigunt et insuper in reprehensibilem verba
contumeliosa proferunt. ¶ Tertio christus in
ascensione habuit magnam sublimitatem: cum
dicit. Assumptus est in celum. Non enim fuit trans-
latus sicut enoch. nec subuectus sicut ipse
helyas. nec raptus sicut paulus: sed fuit
assumptus. i. a seipso sumptus. Per hanc autem
quadruplicem differentiam ascendendum ostendit.
¶ Primus est quo quis transferretur de culpa
in gratiam. Iste significat per transitum enoch
in paradysum. Gen. n. dei dei paradysus. Ec-
cle. xliij. Gen. dei sicut paradysus benedicti-
ctois. Significat et per transitum filiorum isra-
el de egypto in desertum. ¶ Secundus gradus
est quo quis subuehitur de gratia incipientem in gratiam
perfectam. Et iste significat per subuectionem
helye in curru igneo: quia gratia dei est currus
igneus: quia per bona opera currere nos facit
et in amore dei et proximi nos incendit.
Significat et per secundum transitum filiorum isra-
el quo de mansione in mansionem transierunt
¶ Tertius gradus est quo quis in deum
rapit per contemplationem et deificationem
et iste significatur per raptum pauli. quod vi-
detur ad tertium celum raptus est. Et est iste si-
gnificat per tertium transitum filiorum isra-
el quo de mansionibus in terram promissionis pervenerunt
¶ Quartus gradus est quo quis transit de con-
templatione vite ad contemplationem patrie.
Iste significatur per assumptionem christi
in celum. Significatur etiam per quar-
tum transitum filiorum isra-
el quo de terra permissionis per multa certamina in-
venerunt in iherosalem. i. in visionem pacis postmo-

dum peruenerunt. **¶** Quarto xps i sua
 ascensione ostēdit suā maiestātē cum dē.
 Et sedet ad dexterā dei. Ex eo autē qd ad
 dexterā dei sedet fiducia hēmus ascen-
 dendū ad deū. **¶** Prō qd ibi ē caput no-
 strū glorificatū. Et iō sibi mēbra cōiun-
 get. de forme. n. eēt caput sine mēbris. **¶**
 Et qui recipit caput in hospitio suo: **¶**
 ipe mēbris hospitii nō negabit. Joā. iij.
 Nemo ascēdit in celū nisi qui descēdit
 de celo. caput. s. cū mēbris. **¶** Scōdo qd
 habemus ibi fideles sociū qui manū no-
 bis porrigit **¶** et nos ad se trahit. Deut. xx.
 iij. Ascēsor celi auxiliator tuus ps. Te-
 nuisti manū dexterā. Cant. i. Trahe me
 post te zē. **¶** Tertio quia ibi hēmus sa-
 pientē aduocatū qui p nobis allegatō-
 nes pponit. i. Jo. ij. Siquis peccauerit
 aduocatū habemus apud patres lesū
 xpm iustū. sic eim in ipō mūdo fuit cum
 peccatoribus apud patrē p eis aduoca-
 do: in iudicio autē erit cōtra peccatores
 ipsos puniēdo. **¶** Quarto qd ibi hēmus
 precursorē pcurū qui vltā nobis ostēdit
 Mich. ij. Ascendet pandens iter ante
 eos. **¶** Quinto qd ibi habemus fratrum
 nostrorū collegiū qui suis orōnibus **¶**
 et meritis nos perducēt. ps. Leuaui oculos
 meos in mōtes vñ veniet auxiliū mīhi.
 Unde dicūt illi qui sūt in hierlm. i. i del
 visione illis qui sunt in egypto. i. i hoc
 mūdo illud quod habet. ij. Nach. i. hic
 sumus orantes p vobis.

¶ Sermo. cliiii. **¶** De eodē sermo. vi.
Signa autē eos q credide-
 rint hec sequentur
 zē. Nō vult dicere dñs qd qd
 qd credit oia ista signa facit. s. qd
 qd ista signa inter fideles **¶** et credētes fiat.
 Nam alius eijcit demonia. alius fugat
 serpētes: alius loquitur linguis nouis. ali-
 us venenū bibit **¶** et sibi nō nocet. alius sa-
 nat egrotos. **¶** Ista autē quinqz signa in-
 telligunt lraliter aut spūalr. Si lraliter
 intelligunt tūc in ecclesia primitiua fre-
 quēter fiebant. mō aut raro. Ecclesia au-
 tem habuit triplicē statū. s. primitiuū.
 modernū **¶** et vltimū. In statu primitiuo
 frequēter fiebant. mō aut raro. **¶** et in vltio
 statu. i. antixpi fiet rarissime. In primiti-
 uo nāqz statu frequēter fiebat. qd **¶** scdm

Chriſto. Vetera miracula hnt admiratō-
 nem. vtilitatē **¶** et necessitatē. Tūc igit mi-
 racula fieri oportebat sm Chriſto. Et pp
 admiratiōez qd hoies erant sensib^o assue-
 ti. **¶** et ideo erant aliqbus mirabilibus sub-
 leuandi. Et pp vtilitatē. qd **¶** et tunc multū
 erant infirmi **¶** et a demonib^o oppressi. Et
 pp necessitatē qd erant infideles **¶** et erro-
 ribus inuoluti. Ad derno autē tpe raro fi-
 unt cum hoc nō suadet necessitas ex eo
 qd sunt fideles. Aliquādo tamen fuit. qd
 hoc suadet vtilitas. qd **¶** aliquādo inueni-
 unt aliqui infirmi **¶** et indigentes. Quare
 aut modo nō fiant ita indifferēter sicut
 in primitiua ecclesia triplex est rō. Una
 est ppter fidei firmitatē. qd modo ec-
 clesia est in fide firmata **¶** et stabilita. Ista
 ratōem assignat Bernar. ponēs exēplū
 de planta cui tādū aquam infundim^o
 quousqz in terra qualuisse videamus.
¶ Scōdo pp vtilē mūdi exēplū. Ista ratō
 nem assignat Aug. de ciuitate dei dicens
 Quisqz adhuc p dicitia vt credat in grē
 magnū est spē p dicitū q mūdo credēte
 nō credit. **¶** Tertio pp fidei maius meri-
 tū. qd sm Grego. Fides nō hz meritū vbi
 humana ratio pbet expimentū. In fine
 autem rarissime fient triplici de causa hz
 Iudo. Siue vt psequentū manus auda-
 cior efficiat. siue vt sanctorū patientia cō-
 probet. siue vt qui casuri sunt eorū leui-
 tas ostendat. **¶** Secundo hec miracula
 possunt intelligi spūaliter. **¶** et tūc ista mi-
 racula quotidie fiunt. **¶** Primo nāqz
 sunt multi qui demonia eijciunt. Quar^o
 enim hz demonē qui vocat māmon. S. s.
 luxuriosus demonē hz qui vocat asmo-
 deus. Supbus vero hz demonē qui vo-
 cat lucifer. Varijs tentatiōibus agit^o
 habet demōem qui vocat beelzebub qui
 est deus muscarū. **¶** Si ergo aliqz san-
 ctus vir p suam p dicitōem vel oratiōem
 conuertit aliquem avarum vel vsurari-
 um expellit māmonem. **¶** Si conuertit
 luxuriosum expellit asmodeū. **¶** Si ve-
 ro conuertit supbum expellit luciferū.
¶ Si autem quertit tētatōes varias pa-
 tientem expellit beelzebub. **¶** Secundo
 linguis loquuntur nouis. Deus nāqz tres
 puicias fecit. s. celestē. tēstē **¶** et isernalē
 scilicet puicte celestis est deum laudare

Terrestriis vero ē d̄ diuistijs tractare. In
 fernalis v̄o mentiri z blasphemare. Qū
 enim aliquis p̄sueuerat loqui v̄loma p̄
 uincie terrestriis tota die de terrenis tra
 ctando. vel q̄n quis p̄sueuerat loqui v̄loma
 puincie infernalis mentiendo z de
 trahendo. z p̄uersus icipit loqui v̄loma
 puincie celestis deū laudādo z p̄ximuz
 edificando. iste loquitur linguis nouis.
 Tertio serpentes tollūt. Serpens ali
 quādo tollit p̄ amputatōnem caude. Et
 tūc adhuc viuit. Aliquādo p̄ amputatō
 nem corporis. z tunc siml̄r viuit. Aliquā
 do p̄ p̄tridē capitis: z tūc oīo extinct⁹
 est. Quidā igit tollunt serpentē quantū
 ad amputatōez caude qui dimittūt pec
 catum quantū ad actū exteriorē z n̄ quā
 tū ad actū interiorē. s. cogitatū z p̄sensū
 z isti imp̄fecte tollūt. Quidā tollunt ser
 pentē quantū ad amputatōnem corpis q̄
 dimittunt peccatū quantū ad actū z q̄
 tum ad p̄sensum. s. nō quantū ad cogi
 tatū. z isti semiplene tollūt. Quidam v̄o
 tollūt sp̄m serpentē quantū ad p̄tridēz
 capitis qui dimittūt peccatū quantū ad
 actū. quantū ad p̄sensum. z quantū ad
 cogitatū. Et isti p̄fectissime tollūt. Quar
 to aut̄ si mortifex quid biberint non eis
 nocebit. Mortifex aut̄ nō nocet quādo
 gustat sed nō bibit. aut q̄n bibit s. statim
 rejicit. aut q̄n t̄rtache remediū adhibet.
 Qū igit̄ diabolu aliquā mortifera sug
 gestionē alicui offert. his tribus casibus
 nocere nō p̄t. Primo q̄n quis illam
 gustat sed nō bibit. hoc ē sentit s. nō cō
 sentit. q. statim diabolo resistit z p̄tradi
 cit. Iaco. iij. resistite diabolo z fugiet a
 vobis. Secūdo q̄n quis bibit p̄ sen
 sum z op̄atōem. sed statim rejicit p̄ con
 fessionē. Prouer. xxx. Verba p̄gregat̄s
 filij vomēt̄s. Ille enim q̄ peccata p̄gre
 gat p̄ op̄atōem statim d̄z ea euomere per
 p̄fessionē. Tertio q̄n recurrit ad t̄rtache
 cham. i. ad sanguinē iesu xp̄i. Aug. Effu
 sus est sanguis medici z facta ē mediscia
 frenetic̄. Quinto sup̄ egros man⁹ im
 ponēt z bñ habebūt. Sunt q̄daz sanī. q̄
 dam infirmī. q̄dam mortui. quidā fetidī
 Sanī sunt iusti. infirmī sunt de nouo cō
 uersi. mortui sunt peccatores. fetidī sūt
 in peccatis diu p̄manētes. Sancti igit̄

viri aliquādo ponunt manus suoz me
 ritoz. i. suoz suffragioz sup̄ sanos. non
 vt sanent. sed vt in sanitatē p̄seruentur
 z maiorē gr̄am mereant. Act. viij. Tunc
 imponebāt sup̄ illos manus z accipiebāt
 sp̄m sanctū. Imponūt sup̄ debiles z in
 firmos vt ad bñ op̄andū fortificent. Ja.
 v. Infirmat quis in vobis inducat pres
 biteros ecclesie zc. Imponūt sup̄ mortu
 os vt a peccato reuificent. q̄ significā
 tū est Matth. ix. vbi dominus tēuit ma
 num puelle mortue dicēs Tibi dico sur
 ge. Imponūt sup̄ fetidos vt misericordi
 ter reparent. sicut p̄z in Lazaro quatriduano
 z fetido. quem deus misericordi
 ter suscitauit.

Sermo. clv. De trāslatōe beati Do
 minici sermo. i.

Ante trāslatōem testimo
 niuz habuit Enoch
 placuisse deo. Hebreo. xi. Ho
 die festum trāslatōis domi
 nici celebramus. Lōmendat aut̄ in v̄b̄s
 p̄missis a tribus. Et primo a sua sacra
 dedicatōe cum dic̄is Enoch. q̄ interpretā
 tur dedicatio. Dedicauit enim omnium
 dño sua: z se. sua q̄dē oīa xp̄o dño dedi
 cauit p̄p̄ xp̄m oīa relinquēdo z paup̄ib⁹
 largit̄do. Dedicauit z se dño iesu xp̄o vt
 pote totā vitam suā in dei obsequiū mā
 cipādo. s. suā pueritā. suam iuuentutez
 z totam suam reliquā etatem. Nam z
 in puerit̄a sua sepe lectū dimisit. z sup̄
 terram iacuit z accubuit. Prouerbi. xx.
 Ex studijs suis intelligit̄ puer. In iuue
 tute lasciuas iuuenū declinauit z libros
 vendens p̄cium paup̄ibus erogauit. Ec
 clesia. xxij. Que in iuuetute nō congre
 gasti. quomō inuenies in senectute. To
 tam etiā reliquam suā etatē in ordie lau
 dabiliter p̄sumauit. Sap. iij. Consuma
 tus in breui expleuit tempora multa zc.
 Secūdo p̄mendat a diuina appro
 batōe cum dic̄is. placuisse deo. Placuit
 autem deo p̄ tria. s. per ord̄inem quez in
 stituit. per animas quas conuertit. z p̄
 sensualitatē quam rationi seruire coe
 git. De his tribus dic̄is Eccl. xv. In
 tribus beneplacitū est spiritui meo. que
 sunt concordia fratrū. hoc quantū ad
 ordinē quem instituit. vbi vnā animam

e vnū corpus esse voluit. Amor primor
hoc quantū ad animas quas conuertit
quas ad dei & primi dilectōnem & amo
rem adduxit. Et vir & mulier sibi bene
psentiētes. hoc quantū ad sensualitatez
quam ratōi seruire coegit. ¶ Tertio cō
mendat a miraculosa trāslatōe eius dī.
Ante trāslatōem testimonium habuit.
¶ Habuit qdem testimonium ante trāsla
tōem. & post trāslatōem. & in ipsa trāsl
latōe. ¶ Ante trāslatōem qdem. s. dum
vinceret in mundo habuit triplex testi
monium. de quo dicit Joā. v. Tres sunt
qui testimonium dant in terra. s. spiritus.
aqua. & sanguis. Sic qdem beato domi
nico adhuc viuēte in terris testimonium
dedit spūs sanctus replēdo ipm charis
mate omniū grarum. Eccle. xv. Adiple
uit eum spū sapientie & intellectus. Te
stimonium sibi dedit aqua in abundantia
lachrymarum. Unde dicit in legēda sua.
Spālem grām sibi dederat deus flere p
peccatoribus miseris & afflictis. Testimo
nium sibi dederat sanguis. s. feruens mar
tirij desiderium. vnde dicit de eo. Sitiebat
seruus xpī martiriū sicut sitit ceruus ad
aque fluuiū. ¶ Secūdo habuit testimo
nium post trāslatōem sicut mō h3 in celo.
q; tres sunt qui testimonium dant in celo.
s. pater verbū. & spūs sanctus. Pater nā
q3 introduxit eum in thesaurū sue poten
tie. ps. Introibo in potētias domini &c.
Prover. xxi. Thesaurus desiderabilis &
oleū in tabernaculo iusti. In beato eim
Dominico qui fuit tabernaculus xpī est
thesaurus ad distandū. & est oleū ad mi
serandū. Habēti illum thesaurū nō deest
facultas. Habenti miseratōis oleum nō
deest volūtas & ideo h3 ptatem vt ditari
possit. & h3 voluntatē vt ditari velit. Sili
us statuit eum iuxta speculū sue sapien
tie. de quo speculo dicit sapientie. vij. La
dor enim est lucis eterne & speculuz sine
macula. Beatus igit Dominicus & bibit
in fonte diuino & videt in speculo claro.
ps. Apud te fons vite & in lumine tuo vi
debimus. Spūs sanctus introduxit euz
in fontem gratie & misericordie. de quo
dicit Apoca. xxij. Ostendit mihi fluuiū
aque vite splendidū tanquā cristalluz.
Ipse enim modo h3 grām dei abundā

tem. ideo dicit fluitū. Indeficientem. ad
dicit aque vive. Refulgentem. ideo dicit
splendidū tanquā cristallum. ¶ Tertio
habuit testimonium in trāslatōe p odore
mirabilem qui dicitur tumulo emanauit
Nō enim ille odor erat naturalis sed mi
rabilis q; fuit res ardua. res insolita. et
res insperata. & res contra solitū natu
re effecta. ¶ Fuit enim res ardua. & hoc
ratio virtutis. ¶ Tante enim virtutis
fuit q infirmos curabat. Ecclesia. xxij.
Quasi mirrha electa dedit suauitatem
odoris. Sicut enim mirrha expellit ser
pētes sic odor ille fugabat demōes & om
nes infirmitates. ¶ Secūdo fuit res in
solita. Et hoc ratio qualitatis. Nulli. n.
odori materiali similis videbatur. Quia
nimis celestis pigmentarius nō de mate
ria terrenor aromatu. sed de plenitudine
celestiū charismatū ipm pfecerat. Eccle.
xxxvij. Unguentarius faciet vnguenta
suauitatis &c. ¶ Tertio fuit res inspera
ta. Et hoc ratio quantitatis. Uicebat. n.
oēs alios odores. Can. iij. Odor vnguē
torū tuorum sup omnia aromata. Quar
to fuit res ptra solitū cursuz nature effe
cta. Et hoc ratio originis. Est nāq3 ptra
cursum nature vt de ossibus fetidis. vñ
psuevit emanare fetor tātus excat odor.
Eccle. xlix. Ossa ipsius visitata sūt a deo
s. p tam miri odoris infusionē. vnde seq
tur. Et post mortē pphetauerūt nō qdez
verbis sed miraculis. nō lingua sed sua
uis odoris fragrantia nō voce sed spū
tu & virtute.

¶ Sermo. clvi. ¶ De trāslatōe eius dez
sermo. ij.

Quod placuit dō & trāsl
latus est in para
disum vt daret sapientia gen
tibus. Eccle. xlij. Per trāsl
latōem ipsius Enoch in paradisu terre
strem significat trāslatio Beati Domi
nici hodie facta in ecclesia militanti In
verbis aut pmissis sanctus Dominicus
a quatuor pmendat. ¶ Primo a deo
ta xpī imitatōe. cum dicit. Enoch qui in
terpretat ambulans cum deo. Cōsuevit
autē homo libenter cū alio ambulare &
se sibi associare. aut quando est similis.
aut quādo est familiaris. aut quādo est

De inuentōe sancte crucis

ppinquus siue affinis. Innocētia autē
facit hominē xp̄o similē. ideo xp̄s inno-
centes sibi libēter adiungit. ps. Inno-
ces et recti adhererunt mihi. Cōtempla-
tio facit hominē deo familiarem. Unde
dicit de moise maximo p̄templatore dei
Exo. xxxij. Loquebat dominus ad moi-
sen facie ad faciem sicut loqui solet hō
ad amicū suum. Castitas autē facit homi-
nem deo ppinquū et affinē. Sap. xv. In-
corruptio pximū deo facit. Recte autem
xp̄s ambulauit cum beato Dominico. et
beatus Dominicus cū eo. Tum q̄ fuit si-
bi similis seruādo innocentia baptismā-
lem. Tum q̄ fuit sibi familiaris p̄ contē-
platiōem celestem. Tum q̄ fuit sibi ppin-
quus et affinis p̄ pudicitia v̄rginalem.
ps. Ego autē in innocentia mea ingressus
sum. hoc quo ad innocentia baptismāle
Pes meus stetit in directo. hoc quo ad
v̄rginalē pudicitiam. Pes. i. affect⁹ ante
me tunc in directo stat. quādo ad nulla
imunda dilabit. sed semp mundus. et ca-
stus seruat. In ecclesijs benedicat te do-
mine. hoc quo ad p̄templatiōem eternā.
¶ Secundo cōmendat a diuina appro-
batōe cum dicit. placuit deo. Inter cete-
ras autē virtutes que deo placent est mi-
sericordia iuxta illud Matthe. ix. Misere-
cordia volo et nō sacrificiū. Beat⁹ Do-
minicus misericordia habuit tpalem et
spiritualem. Temporalē quidem quia li-
bros suos vendidit et pauperibus dedit
p̄ redētiōem captiui seipm vendere vo-
luit. Si ergo fuit tante charitatis. p̄tati-
tis. et liberalitatis in mundo. multo forti-
us nūc est in celo. cū hic charitatis igni-
culus et ibi caminus. Isai. xxx. Bicit do-
minus culus ignis in syon. et caminus
in hierusalem. ¶ Hic stilla pietatis. Ibi
fluentis. ps. Fluminis impetus letificat
ciuitatem dei. Hic fragmentū liberalita-
tis. Ibi cumulus. Luce. vi. Mensuram
bonam et confertā etc. ¶ Habuit etiā mi-
sericordia spiritualem in quersione pec-
catorū p̄ sollicitā et seruentē predicatio-
nem. ¶ Noluit enim exercere officium
mundanū. sed in hoc exercuit officium
apostolicū. i. Cor. i. Non misit me do-
minus baptizare. sed euangelizare. Offi-
cium angelicū. Luc. ij. Ecce euangelizo

vobis gaudium magnū. ¶ Officium de-
umū. ¶ Unde dixit Christus Luce. iij.
Alijs ciuitatibus euangelizare me oportet
regnū dei. quia ideo missus sū. ¶ Ter-
tio cōmendat a felici translatione. cum
dicit. Et translatus est in paradisu. Fu-
it Dominicus tripliciter translatus ante
mortem. in morte. et post mortem. Pri-
ma translatio est quantū ad corpus et spi-
ritum. Secunda est quantū ad spiritū.
Tertia quantū ad corpus pprium. Pri-
ma fuit de loco periculoso ad locum se-
curū. Secunda translatio fuit de loco la-
borioso ad locum quietū. Tertia de loco
despecto ad locū honorificū. ¶ Prima
quidē translatio est quantū ad corpus
et spiritū. s. quādo de mundo translatus
est ad claustrū relinquēs mundū. et cor-
pore per habitatiōem. et mente per amo-
res. Sapientie. iij. Placens deo factus
dilectus et viuens inter peccatores trans-
latus est. ¶ Secunda translatio est quan-
tum ad spiritū. s. de mundo ad celum.
Col. i. Erripuit nos de potestate tenebra-
rum. et transtulit in regnū filij dilectiōis
sue. ¶ Tertia est quantū ad corpus pro-
prium de loco. s. despecto ad locum ho-
norificum. De quo pōt exponi quod di-
cit Bene. vltimo. Deus visitabit vos. as-
portate ossa mea vobiscum de loco isto.
¶ Primam visitatiōem seu translatiōem
fecit spiritus sanctus qui sibi inspirauit
vt mundū relinqueret et religionem in-
traret. Sapientie. iij. Properauit illum
educere de medio iniquitatis. ¶ Secun-
dam fecit angelus. imo pater et filius. vt
p̄ in apparitiōe scale. ¶ Tertiam fecit fi-
delius cetus. Unde pōt exponi illud quod
dicit. ij. Paral. v. Lum venissent cuncti
seniores israel portauerunt leuite arca
et intulerunt eam in tabernaculū. Et di-
cit q̄ translatus est in paradisu. Nam
prima translatio facta est in paradisu
religionis. Bene. ij. Tulit deus homines
idest beatum Dominicū. et posuit euz in
paradisu voluptatis. s. religionis vt
operaret et custodiret illum. Religiosus
enim vir d̄z contemplatiōni insistere. per
bona opera se exercere et suum ordinem
custodire. ¶ Secunda facta est in para-
disu ecclesie triumphantis. Apoca. ij.

Vincenti dabo edere de ligno vite quod est in paradiso dei mei. Tertia translatio facta est in paradysum ecclesie militantis vbi datur misericordia ad remissionem et gratia ad iustificatōem. Eccle. xl. Gratia dei sicut paradysus in bñdictio- nibus et misericordia in secula pmanet. Quarto et ultimo Beatus Dominicus commendat a finali intentōe cum dicit. Ut daret gentibus sapientia. Nam inquan- tum translatus est in paradysum religio- nis dedit sapiam suis doctrinis. Pro- uerbi. v. Beruientur fontes tui foras etc. Inquantū vero translatus est in parad- isū ecclesie triumphantis datur sapiam suis meritis. Eccle. xliij. Sapiam sanctorum narrant populi etc. Et inquantū transla- tus est in paradysum ecclesie militantis datur sapiam suis miraculis que quotidie innouant et fiunt. Eccle. xxxvi. Innoua signa et imuta mirabilia.

Sermo. clvij. De eiusdē traslatōis. s. iij. **A**gri pleni cui bñdixit dominus. Gene. xxvij. Nota in traslatōe beati Dominici magnus odor emanauit. Ideo verbū p- positū de ipso potest exponi ut sit verbū di- centis. Ecce odor filij mei etc. Ubi quat- tuor dicunt de ipso odore. Primo quod fuit occultus sed manifestus cum dicit. ecce odor. Nam hec dictio seu aduerbiū ecce. euidentia dicit seu importat. Quat- tuor autem sunt que occultari non possunt s. res luminosa. Ephe. v. Omne quod mani- festat lumē est. Res vaporosa. Ecclesia. xxiij. Quasi libanus non incisus vapora- ui habitatōem meam. Res ignita. Pro- uer. vi. Nūquid potest quod abscondere ignem in sinu suo etc. Res alta et occultari non potest. Matth. v. Non potest abscondi ciuitas supra montē posita. His quattuor cau- sis odor sanctitatis sancti Dominici abscon- di non potuit. Primo quod fuit luinosus. ut s. mundū tenebrosū illuaret. Ecc. i. quasi stella matutina in medio nebule etc. Secū- dus. n. pattebas nebulas peccatorum. tene- brositatē errorum. et obscuritatē ignorati- rā. Contra primū attulit statū lucide vite Et iste est radi- stelle matutine. Contra se- cundū attulit radium plene doctrine. et

iste est radius lune plene lucentis in no- cte. Contra tertū attulit radiū sapie et iste est radius solis lucētis in die. Secūdo fuit vaporosus ut mundū fetidū odore re- ctificeret. quod ei caro vaporauit odorem virginitatis qua instar liliū canduit p̄s. Ju- stus germinabit sicut liliū. Et cor vapo- rault odore charitatis qua instar rose ru- buit. Eccle. xxiiij. Quasi plātatio rose in h̄erico. i. in ecclesia militati. Et op̄ vapo- rault odore scitatis quod instar thuris deo placuit. Can. iiij. Odoz vestimētōrum tuorum sicut odor thuris. et v̄bū vaporauit odo- rē vitatis quod instar balsami redoluit. Ec- cle. xxiiij. Quasi balsamū non mixtū odor meus. Et fama vaporauit odore celebri- tatis quod instar odoris vinee bonos refecit et malos ac serpētes et hereticos effuga- uit. Can. ij. Vinee florentes odore dede- rūt. Tertio fuit ignit⁹ ut mundum frigi- dū inflāmaret. Portauit enim secū tres ignes. s. ignita v̄ba. Ecc. xlvij. Verbum il- li⁹ quasi facula ardebat. Ignita exempla. Job. xxxvij. Nōne vestimenta tua calida sūt. Et ignita desideria. Eze. i. Scintille quasi aspect⁹ eris cadētis. Quarto fuit alt⁹ p̄ p̄silia ut mundū diectū erigeret. Nō quod fuerat humiliat⁹ infra angelū vsqz ad exiliū et vsqz ad fr̄eorum affectū. Sed beat⁹ dñic⁹ ostendit remediū p̄ quod hō erigat se vsqz ad dignitatē āgeli. s. p̄ votū castitatis vsqz ad sublimitatē celī p̄ votū obediē- tię. sic. n. iobediētia d̄ celo hoīez expulsi ita obediētia ip̄s ad celū reduc̄ vsqz ad dñitū mūdi p̄ votū paupertatis quod latissima est et hoīez mūdo dñari fac̄. i. Cor. viij. Ell- tissima paupertas eorum abundauit etc. Et de isto odore ostendit quod non fuit pu⁹ sed magnus quod dicit sic odor agri pleni. impleuit quod mundū celū et tumulū. tal. n. odor mundū impleuit Odor autem quod drupl̄ carū p̄sueuit. Alī. n. catur ex crematōe. Ecc. i. Quasi th⁹ ar- dēs i igne. Alī ex p̄tritōe. Aromata. n. i- tegra redolēt modicū fracta multū i plue- rē p̄trita plimū. Alī ex reuelatōe. Balsa- mū. n. clausū non sētis sed vase ap̄to sētis. io. xij. Dom⁹ impleta est odore vnguenti. Alī ex agitatōe. vñ dicit aug. pl̄ mō exagitatū. et exhalat fetore cenur et fragrat suaue vn- guentū Istis modis v̄ fuisse catus odor b̄i dominici. Ipse enim fuit totus igne

diuini amoris cōcrematu. Unde cū to-
ta nocte i ecclesia vestimētis madefactis
pernoctaret. mane inueniebant sicca: ac
si fuissent iuxta fornacē posita. Ipse etiā
totus fuit per maceratōem cōstritus. vñ
de tres singulis noctibus recipēbat cū
quadaz cathena disciplinas. Ipse etiā
toti mundo fuit reuelatus per exempla
vite. & per verba doctrine. per miraculo-
rū operatōem. & per ordinis institutōez.
Ipse. n. in vita actiua & contēplatiua fu-
it sedule exercitatus. vñ de dr de eo. No-
cte celi plustrās lumina zc. ¶ Secundo
iste odor replēuit celum. In celo quidē
est quadruplex ager. Unus est plenus
balsamo sapie. Et iste ager est apostolo-
rū. Secundus est plenus rosio patientie.
Et iste est ager martyru. Tertius est ple-
nus violis contēplatiōis eterne. & iste
est ager confessorū. Quartus est plenus
lilijis mūdicitē. Et iste est ager virginum.
Beatus igit Dominicus fulget in agro
apostolorū per sapientiā. ideo in euā-
gelio qd de eo legit assimilaf luci fulgen-
ti. Fulget et in agro martyru per chari-
tatez ignitā. ideo assimilaf ibidē lucer-
ne ardenti. Fulget in agro cōfessorū per
cōtēplatiōem supernā. ideo assimilaf
ibidem ciuitati eminētī. Fulget in agro
virginū per mūdiciā. ideo assimilaf ibi-
dem sali cōdienti. ¶ Tertio iste odor im-
pleuit tumulū. nec miruz qz eius corp^o
fuit alabastrum plenu vnguento oīum
gratiaruz. Cant. iij. Odor vnguentoruz
tuorū super omnia aromata. Fuit apo-
theca plena aromatibus omniū virtu-
tuz. Cant. v. Bene eius sicut areole aro-
matus. Fuit hortus plenus floribus bo-
noum operuz. Etusdez. iij. Surge aqui-
lo & veni auster perfla hortuz meum zc.
¶ Ultimo dicit de isto odore qz fuit a dī
benedictōe emissus: cum dicit. Cui be-
nedixit domin^o. Ipse enīz vt habet Be-
nes. xlix. Fuit a deo benedictus benedi-
ctōe celi desup: ppter gratie & omnium
virtutuz infusionez: benedictōib^o abyssi
facētis deorsū pp odoris ex tumulo ema-
natōem. bñ. fletōibus vberz & vulue. pp
filioruz pp agatōem.
¶ Sermo. clviij. ¶ In die penthe-
costes Sermo primus.

O odor mūdum ^{crea i}
us. & spūm rectū inoua ^{me de}
scrībibus meis zc. Propheta
volens petere grām spūs sancti. ¶ Prio
petit dari sibi quiddā ante eius aduen-
tum scilz cordis emundatōez cuz dicit.
Lor mūdū crea in me deus. ¶ Petit qd
dā sibi dari i eius aduētū. s. cordis ino-
uatōem: cum dicit. Et spūm rectū inoua
in viscribus meis. ¶ Quiddā petit si-
bi dari post eius aduētū. s. grē pfirmatio-
nē. cū subdit. Et spū principalī cōfirma-
me. ¶ Petit igit prio mūdiciā cordis.
Qui. n. vult spūm sanctū recipere debz
cor mūdūz habere. Rō huius est: qz spūs
scūs ē colūba celestis. Luce. iij. Descēdit
spūs sanctus sicut columba in ipsum.
Et hospes honorabilis. Sap. xvij. So-
lem sine lesura boni hospitij prestisti.
Est amicus dulcis. Etusdem. vij. Infini-
tus thesaurus est hominib^o quo qui vlt
sunt participes facti sunt amicitie del.
Est balsami liquor suavis. Eccle. xxiiij.
Quasi balsamū nō mixtuz odor meus.
Quia ergo spūs sanctus est celestis. id
nō habitat in corde luctoso & per pecca-
tum mortale inquinato. sicut nec colū-
ba ponit pedem in luto: qd significatum
ē Gen. viij. Ubi noe columbaz emisisset:
cum adhuc tota terra paludosa eēt nō
inueniens vbi requiesceret ad arcam ē
reuerfa. ¶ Secūdo qz est hospes honora-
bilis nō vult habitare in hospīto pulue-
ribus ventaliū peccatoruz asperso. ideo
dicit Greg. Tergat ergo sordes pū ope-
ris qui deo preparat domum mentis.
¶ Tertio qz est amicus dulcis: vult ha-
bitare in loco florido. i. ameno per va-
riaruz virtutuz adornatōem. Unde dile-
cta inuitat amicū suuz dicens Cant. i.
Lectulus noster floridus est. ¶ Quarto
quia est balsami liquor suavis. vult re-
poni in vase solido per perseueratiā: &
precioso per charitatē veraz. Eccle. i. qst
vas auri solidum zc. In corde igit luto-
so & inquinato nō habitat: s. fugit. Sa-
piētē. i. In maliuolā animā nō itroibit
sapētia: neqz habitabit in corpore sub-
dito peccatis. In corpore vero puluere
ventaliū aspsō hītat: sed nō libenter. qz

quodammodo a multitudine ventaltu cō
tristat. Eph. iij. Nolite cōtristare spūm
scūm. In corde vero puro & florido ha
bitat delectabilis. Sap. viij. Delitie mee
esse cū filiis hominū. In corde solido
precioso & firmo habitat perseveranter.
Joā. xij. Ad euz veniemus & mansionē
apud euz faciemus. ¶ Scđo ppheta pe
tit quiddā sibi dari in eius aduentu. s.
cordis inouationē. Spūs enī scūs est
ignis dei. Luce. xij. Ignē veni mittere in
terraz &c. Et est fons dei. ps. Qz apd te
est fons vite &c. Est auster dei. Lanf. iij.
Surge aquilo & veni auster &c. Fac nos
habitare in foraminibus petre. i. in vul
neribus christi. Lanf. ij. Surge prope a
mīca mea columba mea: & veni in fora
minibus petre. Quia spūs sanctus est
ignis dei. renouat homo instar argenti
deponēdo scoriaz peccati. Ysa. i. Exco
quaz ad purū scoriā tuaz. Quia ē fons
dei renouat instar agle & cerui. Aquila
namqz exusta radio solari se in aquam
pūct & vetustatē deponit. Et ceruus pu
gnans cuz serpente hausto veneno i fon
tem se proyicit & venenū abijcit. Sic ani
ma in fonte spūs sancti renouatur sicut
aquila nouā cōuersatōem assumēdo. ps.
Renouabit vt aquile iuuetus tua. Et in
star cerui venenū abijcēdo peccati.
ps. Quēadmodū desiderat ceruus ad
fontes aquarum &c. Quia est auster dei
renouatur anima instar accipitris depo
nēdo plumas vetustas viciorū in duen
do nouas plumas virtutū. Job. xxxix.
Nūquid per sapientiā tuā plumescit ac
cipiter alas suas expādēns ad austrum.
quia facit animā habitare in foraminibus.
renouat instar serpentis qui tran
siens per foramē angustū deponit vetu
staz pelles. Et sic anima habitās in vul
neribus christi per deuotiōem deponit
vetustaz conuersatōem. Eph. iij. Depo
nite vos in pristinā cōuersatōem veterē
hominē. ¶ Tertio ppheta petit sibi da
ri quiddā post eius aduentū. s. gratie
cōfirmatōem. Spūs enim sanctus pser
uat & cōfirmat ad similitudinē aq; pu
pille: flāme: lucerne. ¶ Dicit enim spūs
sanctus aqua. Jo. iij. Qui biberit ex aq;
quā ego dabo ei non sitiet in eternum.

que sicut conseruat per decursū. sic spū
ritus sci gratia per bonorū operū exer
citiū. Ideo monet apostolus. ij. Cor.
vi. Hortamur vos ne in vacuū gratiam
dei recipiatis. ¶ Secūdo spūs sanctus
ē sicut pupilla que habet hominē diri
gere & illuminare. ps. Spūs tuus bon⁹
deducet me in terram rectaz. sicut ergo
ipsa pupilla cōseruat per palpebre op
positōem: sic spūs scūs per elemosynaz
largitōem. Eccle. xvij. Elemosyna vtrū
quasi sacculus cum ipso: & grām hominis
quasi pupillaz cōseruabit. ¶ Tertio spū
ritus sanctus est sicut flāma siue ignis
qui habet animā inflāmare ad amores.
qui quidē seruat per appositōem ligno
rū. sic spūs scūs per feruorez sanctorū de
siderioz. Eccle. xxvij. Secūdam ligna
silue sic ignis exardescet. ¶ Quarto ē si
cut lucerna que illuminat ea que sunt i
domo anime. que sicut cōseruat per olei
appositōem: sic grā spūs sancti per de
uotōem. que quidē per oleū significat
qz facit animā rebus mūdi supernatare
& in celū ascendere iuxta illud Jo. iij.
Siet in eo fons aque salientis in vitam
eternam. ¶ Sermo. clx. ¶ De eo
dem sermo secūdus.

Super quē regescet spū
ritus meus:
nisi super humiles & quietum
& tremētem sermones meos.
Verbū istud intelligitur Ysaie. lxi. in
aliāz trāslatōem. Ubi notat qz sup tria
genera hominū requiescit. ¶ Primo su
per humiles. Jaco. iij. Deus supbis re
sistit humilibus aut dat grām. Hoc signi
ficatū ē Ben. i. vbi. s. dr. Spūs dñi fere
batur super aquas. Non. n. fertur super
terraz: qz non requiescit in corde terre
no. nec super aerez qz nō requiescit i cor
de elato. nec super ignez quia nō requie
scit in corde igne cōcupiscētē inflāma
to: sed supra aquas quia regescit in cor
de mansueto. Ecōtrario: Spūs malign⁹
ferē super terraz: qz data est sibi ad man
ducandū. Ben. iij. Terram comedēs cū
ctis diebus vite sue. qz diabolus terrena
sibi incorporat. Ysa. lxxv. Serpenti pul
uis panis eius super aerē: qz datus ē sibi
ad habitandum. Eph. ij. Super princē

De die penthecostes.

pem potestatis huius aeris: quia diabolus
 superbos inhabitat. Job. xli. Ipse enim
 rex est super omnes filios superbie. Su-
 per ignem gehene: quia datus est sibi ad
 comburendum. Math. xij. Discedite a
 me maledicti in ignem eternum qui prepa-
 ratus est diabolo et angelis eius. Et super
 ignem concupiscentie: quia datus est sibi ad suc-
 cendendum. Osee. vii. Oes adulterantes quasi
 clibanus succensus a coquente. Super aquas
 autem non confert: quia in corde ducti et
 mansueti non commorantur: sed ibi contribu-
 tur. ps. Contribulasti capita draconum in
 aquis ibi submergitur. Exod. xv. Sub-
 mersi sunt quasi plumbum in aquis vehe-
 mentibus. ¶ Secundo requiescit super quie-
 tis amatorem cum deo. Et quietus. Unde
 apostoli receperunt spiritum sanctum sedentes
 id est a superfluis curis quietescentes. In
 huius significacione filii israel non recepe-
 runt manna quod dicitur fuerunt in egypto et quod
 dicitur habuerunt farinam egypti: et quod dicitur non
 transierunt mare egypti. nam in egypto non est
 quies neque circa mare egypti. Illi autem sunt in
 egypto qui sunt in peccato. Et isti non
 possunt esse in quiete. Ysa. xlvij. Non est
 pax impijs: dicit dominus. Illi etiam retinent
 farinam egypti qui retinent adhuc dele-
 ctationem et cogitationes peccati. Et tales
 non sunt in quiete. Job. xij. Cogitationes
 mee dissipate sunt torquentes cor meum.
 Illi autem non transierunt mare egypti
 qui adhuc premuntur varijs sollicitudi-
 nibus mundi. Tales etiam non sunt in quiete.
 Joan. xvi. In mundo pressuras habebitis: in
 me autem pacem. Quia enim vult
 ut spiritus sanctus super eum requiescat: et
 quietem habere desiderat. exeat de tene-
 brositate peccati: abiciat reliquias et oc-
 casiones peccati: et deserat anxias curas
 mundi. ¶ Tertio requiescit super precepto-
 rum dei observatores. Ideo sequitur. et
 tementem sermones meos. quod autem
 observatio divinarum preceptorum disponat
 ad recipiendum spiritum sanctum. hoc ha-
 betur Joan. xij. Si diligitis me sermones
 meos servate: et ego rogabo patrem
 et alium paraclitum dabit vobis. Et etiam
 ibidem. Si quis diligit me sermonem meum
 servabit. et pater meus diliget eum.
 et ad eum veniemus: et mansionem apud

eum faciemus. ¶ In talibus enim venit
 spiritus sanctus inflammando. venit filius eos
 illuminando. venit pater in amore et co-
 gnitione eos conservando. Quamvis enim
 quibusdam sunt aliqui humiles: vel quieti
 amatores: vel preceptorum dei conserva-
 tores. tamen perfecte spiritus sanctus in eis
 non requiescit. In peccatoribus enim nullum
 modo requiescit quia in eis est pugna con-
 tinua. In sanctis autem qui sunt in via re-
 quiescit sed non perfecte requiescit: sed
 semiplene. nam in eis est requies semiple-
 na. In beatis autem requiescit et perfecte re-
 quiescit: quia in eis est plena requies et
 perfecta. In huius significacionem Noe
 ter emisit columbas. In prima missione
 cum terra esset adhuc paludosa nullatenus
 requiescit: sed ad arcam rediit. per
 quod datur intelligi quod spiritus sanctus non
 requiescit in peccatoribus qui habent cor-
 da imunda et in continua pugna. Ysaie.
 lvi. Cor impij quasi mare fervens quod quie-
 scere non potest. Et redundat fructus eius
 in conculcationem et in lutum. In secunda
 emissionem columba requiescit sed non perfe-
 ctum requiescit: quia requiescit super arbores
 olivae sed non perfecte requiescit quia iterum
 ad arcam rediit. per quod datur intel-
 ligi quod spiritus sanctus in cordibus factorum
 qui sunt in via requiescit propter mundi-
 tiam. sed non perfecte in eis requiescit: quia ad-
 huc a corpore habent pugnam. Gal. v.
 Caro concupiscit adversus spiritum: et spiritus
 adversus carnem. In tertia emissionem co-
 lumba perfecte requiescit: quia ultra ad ar-
 cam non rediit. per quod datur intelligi
 quod spiritus sanctus super eos qui sunt in pa-
 tria perfecte requiescit cum in eorum cordibus
 sit pax plena et requies perfecta. Ysaie.
 xxxij. Sedebit populus meus in pulchri-
 tudine pacis: in tabernaculis habitabit
 requie opulenta.

¶ Sermo. clx. De eodem sermo. liij.

Repleti sunt omnes spiritu
 sancto et cetera. Actu-
 liij. Perfecta liberalitas in tri-
 bus consistit. scilicet quando quis dat
 multum et multis et preciosa. Deus hodie
 fuit valde liberalis. quia dedit multum
 cum dicitur. repleti sunt. Dedit multis cum
 dicitur. omnes. ¶ Et dedit donum utile.

et preclusus cum deo spiritu sancto. **C**erte
 dicit quidam apostolis multum quod eis dedit
 in abundantia spiritum sanctum. Licet enim sancti
 viri in presenti vita sunt quibusdam
 guttis spiritus sancti aspersi. Apostoli ta-
 me fuerunt fluviali abundantia pleni. **J**o.
 vij. Flumina de ventre eius flent aque
 vite. Hoc autem dicebat de spiritu quem
 erant accepturi credentes in eum. De isto
 flumine dei dicitur **E**zechiel. xlvij. **A**d
 eum est mille cubitos et traduxit me per
 aquas usque ad talos. Rursusque mensus
 est mille et traduxit me per aquam usque
 ad genua. et mensus est mille et duxit me
 per aquam usque ad renes. et mensus est
 mille torrentes quem non potui pertran-
 sire. quoniam intumuerat aque profundus
 torrentis qui non potest transuadari. In
 talis namque est tota corporis suppora-
 tio. In genibus est deambulatio. In re-
 nibus est fomes et libido. In aquis in-
 tumescensibus est abundantie plenitudo.
 In istud ergo flumen spiritus sancti apo-
 stoli sunt traducti usque ad talos: quan-
 do sunt facti fortes ad sustinendum pon-
 dus omnium passionum etc. **P**s. Ego con-
 firmavi columnas eius. Usque ad genua
 quando facti sunt magnanimes ad pro-
 gredendum et aggredendum opera vir-
 tutum. **P**s. Ibunt de virtute in virtute.
 Usque ad renes: quando debilitatus et
 extinctus est in eis omnis fomes et con-
 cupiscentia. **P**s. Inflammatum est cor meum
 sicut igne spiritus sancti. et ideo renes mei
 mutati sunt. **A**que vero huius fluminis
 vehementer in apostolis intumuerunt.
 quia datus est eis spiritus in abundan-
 tia. **Y**sai. xxx. Spiritus eius sicut tor-
 rens inundans usque ad medium colli.
 In alijs sanctis flumen spiritus sancti ascen-
 dit infra collum. In apostolis autem usque
 ad medium colli. In christo autem usque
 supra collum quia non ad mensuram re-
 cepit spiritum. fuerunt autem apostoli re-
 pleri quadruplici mensura spiritus sancti
 de qua dicitur **L**uce. vi. Mensuram bonam
 et confertam. Mensuram quidem bonam
 habuerunt in sua iustificatione. **R**oma. v.
 Charitas dei diffusa est in cordibus nostris etc.
 Confertam habuerunt in aliorum conversione. **D**eus enim su-

pra illud quod necesse erat eis ad iustifi-
 cationem. contulit et addidit ea que neces-
 saria erant ad aliorum conversionem scilicet
 eloquentiam verbi. ardorem celi.
 scripturarum intelligentiam. in aduersis
 firmam constantiam. et in miraculis facte
 dei magnam potentiam. Habuerunt me-
 suram coagulatam in sui confirmatione.
 quod nunquam ab ipsa cadere potuerunt.
Ps. Verbo domini celi firmati sunt etc.
 Et habuerunt mensuram superfluentem in
 doctrinarum abundantia emanatione qua
 totum mundum doctrinis repleverunt **P**s.
 Flumen dei repletus est aquis. Ex isto
 flumine derivati sunt multi rivuli. id est do-
 ctorum sententie multe. Ex istis rivis pro-
 cesserunt multa stillicidia. id est modernorum
 doctorum dicta. Unde sequitur. Rivus eius
 inebrians multiplici generis eius.
Secundo liberalitas dei attendit in hoc
 quod dedit multis: in hoc quod dicit. Omnes.
Si ergo repleti sunt omnes spiritu sancto. er-
 go et peccatores qui non sunt repleti non
 sunt de numero universi. Omnia enim
 entia aut habent esse: aut vivere. aut sen-
 tire aut rationari: aut intelligere. **P**ec-
 catores autem non habent esse quia omne esse
 est a forma. Forma vero ipsius esse spiri-
 tualis est charitas. **J**uxta illud **Phil.** iij.
Observate eos qui non ambulant sicut
 habetis formam nostram. Quia igitur
 peccatores non habent formam esse spi-
 ritualis. ideo non habent esse spiritua-
 le. Unde dicit de diabolo **J**ob. xvij. **H**a-
 bitant in tabernaculis illius socij eius
 qui non est. **S**ecundo non habent vivere.
Duo enim sunt signa vite scilicet sensus et
 motus. **I**psi autem non habent sensum di-
 lectionis vel cognitionis divine: nec mo-
 tum operationis bone. **P**s. **O**culos habent et
 non videbunt. hoc quo ad sensum divine
 dilectionis et cognitionis. **D**uo enim oculi
 sunt intellectus et affectus. **P**edes
 habent et non ambulabunt. hoc quo ad
 motum bone operationis. **T**ertio non
 habent sentire. **N**on enim sentiunt dia-
 bolicas tentationes. **I**deo autem non sen-
 tiunt quod consentiunt. **I**lle enim sentit qui
 dissentit. **P**roverb. xxij. **V**erberaverunt
 me et ego non sensi. **Q**uarto non habent
 rationari quod non vivunt in rationem: sed

in sensualitate. Et ideo non sunt rationabiles: sed brutales. ps. Facti sunt sicut equus et mulus quibus non est intellectus. Quinto non habent intelligere: quia vera intelligentia est deum timere et a malo recedere. Proverb. xxvij. Ecce timor domini ipse est sapientia: et recedere a malo intelligentia. Tertio ostendit liberalitas dei quia dedit donum preciosum cum dicitur: Spiritu sancto. Ideo autem spiritum sanctum receperunt: quia habuerunt corda pura et charitate unita. et fuerunt receptacula munda: sicut cantat ecclesia. Inuenit eos receptacula munda: et tribuit eis charismatum dona. Inuenit eos concordantes in charitate. Quattuor enim sunt que de facili se infundunt scilicet aer dum attrahit: lux dum modo fenestra aperit: aqua dum modo loca depressa inueniat. Et ignis dum modo materia preparata habet. Et quia spiritus sanctus significat per aere: lucem: aquam et ignem. ideo istar aeris se statim diffundit dum modo attrahit desiderio cordis. ps. Os meum aperui et attraxi spiritum. Instar lucis dum modo aperit fenestra voluntatis. Apocal. iij. Ego sto ad ostium et pulso etc. Instar aquae dum modo inueniat cor depressum. id est humile et mansuetum. ps. Qui emittit fontes in vallibus. Instar ignis dum modo inueniat ligna bonorum operum. Ecclesiastici. xxvij. Sicut ligna filiarum: sic ignis exardescit.

¶ Sermo. clxi. ¶ De eodem sermo. iij.

Rogabo patres et alium paraclitum dabit vobis spiritum veritatis quem non potest mundus accipere. Joa. xij. Per mundum in hoc loco intelligunt amatores mundi. id est superbi: avari et luxuriosi. ¶ Ista est tria peccata spiritum sanctum ne recipiat impediunt: et recepto mala remunerationem impendunt: et male remuneratum expellunt. ¶ Primum igitur ne recipiat impediunt. et hoc ostendit Chrysostomus super Mat. per tria exempla dicens: Si leonem ostendat pratum vires non excitat et us appetit ad comedendum: quia non est natura eius comedere herbas: sed carnes. Si pluuia cadat super lapidem. lapis quidem a foris balneat sed intus manet siccus. Si vasi pleno aceto gutta mellis infundas: mel potius et acetum non immutabis. ¶ Per leonem igitur carnes comedentem intelligunt homines car-

nales qui nihil spirituale accipere possunt: quia non est natura sua id est consuetudo sua appetere herbas viuentes: id est celestes amantissimas. sed carnes: id est carnales voluptates. i. Cor. ij. Animalis homo non percipit ea que sunt spiritus dei. ¶ Per lapidem intelligunt superbi qui habent cor durum. Job. xli. Cor eius indurabitur sicut lapis. Et ideo pluuia spiritus sancti cor eius de foris tantum attingit. Intus autem intrare non potest: quia cor eius durum et clausum habet. Et ideo iterius siccus remanet. Et dicere potest illud ps. Alia mea sicut terra sine aqua tibi. ¶ Per acetum intelliguntur auari: qui habent cor plenum aceto. id est amore mundano. Iam si aliquid dulcedo spiritus sancti cor eius intraverit non potest sentiri: quia pre abundantia amoris mundani perdit et suffocatur. ideo dicit Aug. super illud: Diligite dominum omnes sancti eius. Dilige non diligere mundum: ut discas diligere ipsum deum. Auerte ut pervertaris. Funde ut implearis. ¶ Secundo ista tria peccata sancto spiritui sic recepto mala remunerationem impendunt. Sicut enim dicit Aug. imo Innocentius tertius in quadam decretali. Tria sunt que male remunerat homines spites suos. scilicet mus in pera: ignis in sinu et serpens in gremio. ¶ Mus in pera est superbia in anima: que omnia bona spiritualia comedit et conodit. Ezech. vi. Non te extollas in cogitatione anime tue velut thaurus: ne forte elidat virtus tua per superbiam: et folia tua comedat: et fructus tuos perdat: et relinqueris velut lignum aridum in heremo. ¶ Ignis in sinu est auaritia in affectu: que omnia spiritualia que in anima inuenit annihilat et consumit. Job. xxxi. Ignis est usque ad presumptorem deuorans et omnia eradicans gentium etc. Iste est ille ignis de quo dicit Proverb. xxx. Ignis. n. nunquam dicit sufficit. ¶ Serpens in gremio est luxuria in anima: que ibi venenum diffundit et vitam gratie extinguit. Proverb. v. Sicut distillas labia meretricis. Eius deus xxxij. Ingrede blandem: sed in nouissimo mordebit ut coluber: et quasi regulus venena diffundet. ¶ Tertio ista tria que dicta sunt spiritum sanctum male remuneratum expellunt. Sicut autem colligitur ex dictis Salomonis et quaedam glossa hoc tangit. Tria sunt que expellunt homines de domo. scilicet fumus: stercus diu et mala vxor. ¶ Per fumum intelligunt superbia que in altum ascendit et cito deficit. ps.

Ascendit fumus etc. Iste fumus superbie
 spm scm de corde expellit: & ne reuertat
 semp resistit. Act. viij. Bura ceruice & icir
 cucisi cordibus semp vos spui sco restiti
 sus. Per stillici dnu itelligit ipa avari
 tia: q; stillici dnu hoies in domo ingetat:
 sic auaritia varijs sollicitudibus & diui
 tijs aiaz suffocat. iuxta illud Luce. viij.
 A sollicitudibus suffocant. Tales enim
 spm scm expellunt. cu tm dicat. i. Thess. v.
 Spum nolite extinguere. Per malam
 vxore itelligit carnalis cupiscetia: que
 semp cu rone litigat. iuxta illud Gal. v.
 Caro cupiscit aduersus spm. Eristi ra
 les spm scm & filiu dei pedibus imudis
 pculcat & ptumelia dehonorant. Heb. x.
 Quato magis putatis deteriora mereri
 supplicia q filiu dei coculcauerit. & spui
 gre cotumelia fecerit. De hac vxore siue
 cupiscetia carnali. Rom. viij. Pruden
 tia carnis mors e. Voluptas cum carnis
 ita tenet hoiem in delitijs q ad eternas
 delitias puenire no desiderat. Unde in
 figura huius dz. iij. Regu. xij. q fecit hie
 roboa duos vitulos aureos. vnu in dan
 aliu in bethel ne populus reuertere in
 hierusalé sed ipos adoraret. Qui vituli
 sunt duplex lasciuia. s. voluptas carnis
 & vanitas mudi quas tam clerici q laici
 adorant: & ad celeste hierlem ire no labo
 rant. Ad hunc vitulu pflatile factedu po
 pulus israel in aures picit. q; qeqd hz
 ho petosus ad hoc expedit: vt voluptas
 vel vanitas impleat. Et sic voluptas car
 nalis spm sanctus expellit.

Sermo. clxii. De eodem Sermo. v.

Inem veni mit
 tere in terras. Et quid volo ni
 si vt accendat Luc. xij. De isto
 igne spūs sancti quattuor sunt vidēda.
 Primo qualis fuerit quātū ad silitu
 dinē: q; venit in silitudinē lingue. Et po
 tissima rō fuit vt hic ostēdat quale idio
 ma sit in celo: quia ibi nō sunt nisi verba
 ignita & verba amoris. Deus enī tres p
 uincias fecit. s. puincia celestē: puincias
 terrestre & puincia ifernalē. Et in quali
 bet puincia posuit ppriū idioma. Est. n.
 idioma puicie celestis deū laudare & bñ
 dicere. ps. Beati q habitāt in domo tua

dnē: in secula seculor laudabūt te. Et idio
 ma puicie terrestris est de terrenis tra
 ctare. Joā. iij. Qui de terra ē: de terra lo
 quit. S; linguagiu puicie ifernalis est
 maledicē & blasphemare. Ysa. viij. Cum
 esurserit irasceat & maledicet regi suo &
 deo suo. Lognoscat aut qsq; de q puicia
 sit idioma & ex idiomate suo seu loquela
 Un dictū fuit petro Mat. xxvi. Galile
 es. nā & loq̄la tua manifestū te facit. Luz
 igit q; loquit verba laudis & edificatio
 nis pximi: signū ē q est de puicia celli &
 de puicia celesti. Un dicebat dñs Joā.
 viij. Quare loq̄la meā non cognoscitis.
 Qu aut q; loquit verba terrena: signū ē
 q ē de puicia mudi seu terrestris. i. Joā.
 iij. Ipsi de mudo sūt: & de mudo loquū
 tur: & mūdus eos audit. Qu vero aliq;
 loquit verba mēdaciū & blasphemie: tūc
 signū est q ē de pfectiōe & puicia ipsius
 miserabilis iferni: q; istud ē ppriū idio
 ma demonis ifernalis. Joā. viij. Luz lo
 quit mēdaciū: ex pprijs loquit. C. Se
 cūdo vidēdu est q̄lis sit iste ignis q̄tus
 ad virtutē. P hz enī virtutē iclinatiū:
 q; alta humiliat & icinerat & annihilat.
 hz virtutē eleuatiū: q; sursum ferit & ten
 dit. hz virtutē coadunatiū: q; fluida so
 lidat & adunat. Sic spūs scūs s; Diony
 siū in lib. de diuis noibus. hz virtutē in
 clinatiū: q; illos quos replet iclinat ife
 rius p sui humilitatē & pteptū. ps. Aufe
 res spūm eor. s. supbie: & deficiēt. s. a se
 ipsis: & in puluere suū reuertent p sui an
 nihilatōe & pteptum. P Secūdo hz virtu
 tes eleuatiū: q; eleuat eos supius p desi
 deriū eternor. Ezech. diij. Eleuauit me
 spūs inter terrā & celus: duxit me in hie
 rusalé in visiōe dei. P Tertio hz virtutē
 coadunatiū p pcordiā & vnitatē mox.
 Eph. iij. Solliciti seruare vnitatē spūs
 in vinculo pacis. Virtus nāq; ignis i hoc
 p̄siderat: q; substernit sibi oia alia elemē
 ta. s. terrā in carbonibus: aerē in flāma.
 aquā in balneo calido. Sic & spūs scūs
 substernit sibi terrenā cupiditatē. Greg.
 in homl. Qu spūs sanctus aplos in tante
 celitudis culmē crexit. qd aliō dixerit:
 nisi q; mētes terrenor celos fecit. Ambi
 tiosaz vanitatē. ps. Qui emittit fōtes in
 quallibus. i. gram suā pstat humilibus.

Et voluptuosas carnalitate. Gal. v. Spiritu ambulare et desideria carnis non preceletis. Tertio videndum est qualiter iste ignis extinguitur. Primum extinguitur primo per veterum superbie. Job. i. Vetus veniens a regione deserti percussit quattuor angulos domus. Quattuor enim anguli domus spiritualis sunt fides: spes: charitas et bona operatio. Secundo per lignorum separatorem. id est per spiritum discordie. Sicut enim anima non vivificat membra separata. nec ignis inflammat ligna divisa: sic nec spiritus sanctus illos inflammat qui sunt divisi a deo per mortalem culpam. Ysa. lix. Iniquitates vestre disusserunt iter vos et deus vestrum. Uel a primo discordia mediante seu per discordiam. Luc. xi. Domine regnum in seipsum divisum desolabitur. Uel ab ecclesia per excommunicationis sententiam. Mat. xvij. Si enim ecclesia non audierit: sit tibi sicut ethnicus et publicanus. Tertio extinguitur per aquam luxurie. Eccl. iij. Ignem ardentem extinguit aqua. Cetera namque vitia non omnino extinguunt igniculum cordis quando aliqui ibi remaneant aliquae affectiones bone voluntatis. Luxuria autem a deo extinguit quod nihil spirituale in corde relinquit: sed totus homo caro efficitur. Quarto videndum est qualiter iste ignis servatur. Et hoc fit per lignorum appositionem. id est bonorum operum multiplicationem. Eccl. xxvij. Secundum ligna silve sic ignis exardescet. Leut. vi. Ignis in altari meo semper ardebit: quem nutriet sacerdos subiciens ligna per singulos dies. Secundo per cineris aspersionem. id est memorie mortis superinductionem. Job. xvi. Operui cinere carne mea. iij. Loq. iij. Nemus thesaurum istum in vasis fictilibus. Tertio per sufflationem. id est frequentem meditationem. Eccl. xxvij. Si sufflaueris quasi ignis exardabit. Nihilominus et ipse christus sufflat. Joa. xx. Insufflauit et dixit: Accipite spiritum sanctum. Quarto per diligentem ab omni contrario preservationem. id est per malorum societatum vitandam. Ex mala enim societate homo pervertitur in intellectu quantum ad cognoscenda. Proverb. xij. Qui cum sapientibus graditur sapiens erit. Amicus stultorum efficitur similis. Inquinat in affectu quantum ad diligenda. Eccl. xiii. Qui tetigerit piscem inhabitabit ab ea. Et

emollescit in affectu. quantum ad operandum. Hier. i. Recedite de medio babilonis ne forte emollescat cor vestrum.

Sermo. clxiij. De eodem Sermo. vli.

O excelso misit ignem in ossibus meis et cruduit me. Thre. i. Hec prout esse verba ecclesie recolentis aduentum spiritus sancti in apostolos per quos ad fidem erudita. In quibus verbis quattuor ostendunt. Primum visum missus est: quod de excelso. In beata quidem trinitate est quadruplex excelsus. Primum est infinite patris. Job. xi. Excelsior quam deus est. et quod facies. Secundum est infinite varietatis. per quod omnia prospicit et cognoscit. ps. Dominus prospexit de excelso sancto suo. Tertium est infinite charitatis. Ysa. vi. Ut dixit dominum sedentem super solium excelsum et eleuatum. Quartum est infinite bonitatis per quod oculo misericordie nos respicit. ps. Excelsus dominus et humilia respicit. De isto quadruplex excelsus iste ignis sancti spiritus in apostolos est missus. In ipsis. n. erat quadruplex defectus. Primum quantum ad interpretatiam: quod timidus erat profiteri christum. Sicut patet in principio apostolorum. quod dum mori timebat vitam negavit. Secundus est quantum ad intellectum: quod multa ignorabat. que tamen ipsos scire expediebat. Joa. xvi. Et adhuc habeo vobis multa dicere sed non potestis portare modo. Tertius quantum ad effectum: quod in amore dei adhuc tepidus et frigidus erat. nec christus eo modo diligebat quo eum diligere debebat. Joa. xiiij. Si diligeretis me gauderetis utique quod vado ad patrem. Quartus quantum ad operatiam. qui firmi erant ad aggrediendum opera fortia et virtuosa. quod inuit. Mat. ix. Nemo imittit remissuram panis rudis in vestimentum vetus etc. quod quibus habebat defectum quantum ad interpretatiam missus est spiritus sanctus de excelso infinite patris: ut timidos roboraret. quod cum prius timebat tacendo postmodum non timebat cum fiducia profiteri. Act. iij. Repleti spiritu sancto loquebatur eum fiducia verbum dei. Qui prius timebat confiteri in vna lingua: postmodum sunt confessi in omnibus linguis. Act. i. Leperunt loqui variis linguis. Et qui prius timebat fragiles mulieres: postmodum non timebat principem neque imperatorem. Act. v. Obedire magis

oportet deo q̄ hoibus. ¶ Sec̄do q̄ habe-
 bāt defectū q̄tuz ad intellectiua. missus ē
 de excelso veritatis infinite: vt isctos edo-
 ceret. Ioan. xvi. Cum autē uenerit sp̄s
 ueritatis docebit uos oēm ueritatē. s. vi-
 te z doctrine z iustitie. Sap. viij. Sobrie-
 tatez enī z sapientia docet atqz iustitiaz
 z ueritatē. q̄bus uilius nihil est in uita
 hoibus. sobrietate quo ad ueritatē uite.
 Et prudentia quo ad ueritatē doctrine z
 iustitia quo ad ueritatez iustitie. ¶ Ter-
 tio q̄ habebāt defectū quo ad effectiua.
 missus est de excelso infinite charitatis vt
 frigidus inflamaret. Inflamauit eum cor-
 da eoz. Grego. Foris apparentibus lin-
 guis igneis: intus facta sunt corda infla-
 matina. Eoz uerba. Grego. In igneis li-
 guis apparuit sp̄s: q̄ oēs quos reple-
 uerat ardētes pariter z loquētes facti.
 Etia corū opa. Job. xxvij. Nōne uestime-
 ta tua calida sunt cū p̄fata fuerit terra
 austro. ¶ Quarto q̄ ipsi habebant defe-
 ctū quātuz ad opatiua. missus ē de excel-
 so infinite bonitatis: vt eos p̄ficeret z p̄su-
 maret. Nam qui pius faciebāt opa debi-
 lita. postmodum aggressi sunt fortia. Ag-
 gressi sunt quoddā opus q̄ ē supra na-
 turā. s. castitatē seruare. Hiero. In carne
 p̄ter carnē uiuere nō humanū s̄z āgelicū
 eē puto. Et quoddā opus q̄ est p̄tra na-
 turā. s. mortē affectare. Act. xxi. Ego nō
 soluz alligari: s̄z z mortē paratus sum p̄
 noie dñi testu. Quoddā quod est contra
 consuetudinē humanā. s. diuitias contē-
 nere. Act. iij. Argentū z aurū nō est mi-
 hi zc. Et quoddā q̄ est p̄tra rōnez. s. de-
 um credere trinū z vnū de uirgine natū
 z passum. Ita enī credere nō potuerūt
 nisi per sp̄m sanctū. Sap. ix. Sensus au-
 rez tuū q̄s sciet. nisi tu dederis sapiētiaz
 z miseris eis sp̄m sanctū de altissimis.
 Quoddā q̄ est supra humanā p̄ditōez
 scilz nullā ad malū habere p̄mptitudi-
 nez. q̄ sicut d̄ Ben. viij. Sensus z cogi-
 tatio humani cordis prona sunt ad ma-
 luz ab adolecētia sua. In apostolis autē
 fuit q̄dē natura ad malū p̄na: sed in bo-
 nū p̄firmata. ps. Ego p̄firmavi colūnas
 eius. ¶ Sec̄do ostendit qualr sit missus:
 q̄ in specie ignis. cum d̄: missit ignez. de
 quo catat ecclesia: aduenit ignis diuin?

nō p̄burens: sed illuminās. nō p̄sumens
 sed lucēs. Ex quo habet q̄ iste ignis nō
 fuit carbo nec flāma: sed lux. Carbo enim
 est ignis in materia terrestri. Et ideo nō
 appuit in specie carbonis: q̄ illos quos
 replet nō facit p̄dicare p̄pter terrenūz
 questū s̄z p̄pter celeste p̄mū. i. Lor. ix.
 Que est enī merces mea vt euāgelium
 zc. Nec apparuit in specie flāme: q̄ flā-
 ma ē ignis in materia aeris. sp̄s autē san-
 ctus illos quos replet non facit p̄dicare
 p̄p fauorē humanū sed p̄p honorez diui-
 nū. Gal. i. Si adhuc hoibus placere xp̄i
 seru? nō esez. Appuit ergo in specie lu-
 cis que ē duplex z purissima. q̄ quos re-
 plet p̄dicare facit ex sincera itentōe. s. p̄-
 pter utilitatē p̄ximū z honorez dei. Phil.
 iij. Nō quero datū sed quero fructū zc.
 ¶ Tertio querit in quos sit emissus. s. in
 apostolos cū d̄: In ossibus meis. Apo-
 stoli enī dicunt ossa: q̄ fuerūt exterius
 duri p̄ passionū tolerationez. Job. xxij.
 Solidissimi quasi ere fusi sunt. fuerunt
 solidi: q̄ minas n̄ timebāt. solidiores: q̄
 uerba p̄tenebāt. solidissimi: q̄ mortem
 despiciebāt. Inferius autē fuerūt medul-
 lis pleni p̄ deuotionē. Job. xxi. Adul-
 lis ossa illi? irrigaf. Adulla eis s̄z Ra-
 banū d̄ ex eo q̄ madefacti ossa. Et ē cal-
 de nature z dulcis saporis: quia duotio
 sp̄ualis aiam arida madefacit: frigidaz
 accēdit: z mūdi amaritudinē in celestez
 dulcedinē p̄uertit. ¶ Quarto ostendit
 quare missus est cum d̄: Et erudit me.
 Sp̄s nāqz sanctus ap̄los erudit. nā
 in credēdis dedit eis plenā ueritatē. vñ
 d̄: Sp̄s ueritatis. Ioan. xiiij. Spiritū
 ueritatis quez mūdi non p̄t accipere
 In diligēdis dedit ordinatā charitatez
 ideo d̄: Spiritus charitatis. i. Joā. iij.
 Deus charitas est zc. In operandis de-
 dit perfectam sanctitatē. Et ideo uocat
 sp̄s sanctus. Ioan. xiiij. Paraclit? au-
 rez sp̄s zc. In sustinēdis dedit consola-
 tionez z iocunditatē. Ioan. xv. Cum ue-
 nerit paraclitus zc.

¶ Sermo. cxliij. Eodē die s̄mo. viij.
Siquis diligit me
 sermonē meū s̄nabit zc. Joā.
 xij. Circa aduētū sp̄s sc̄ti in

supradictis verbis tria ponunt. **P**ri-
mo ipsius spūs aduētus siue missio. cui
dicitur: Ad eū veniemus. **S**ecundo missi cōfir-
matio cui dicitur: Et mansionē apud eū facie-
mus. **T**ertio ipsi missi et confirmari ma-
nifestatio cui dicitur: in principio. Sicut diligit
me sermonē meū seruabit. **C**irca pri-
mū notādū q̄ quatuor sunt q̄ disponunt
ad spūs sancti aduētū et missionē. **P**ri-
mū ē deuota orō cū libenter hō ad illud
hospitiū vadit ad qd̄ inuitat. **N**re autē
orōnes sunt q̄dā inuitatōes. **Q**uā autē nra
orō regat docet x̄ps Joā. xiiij. Rogabo
patrē meū et aliū paraclitū dabit vobis.
Docet totus ap̄loz cet̄ de q̄bus dicitur: Orā-
tibus ap̄lis et ceteris. **D**ocet p̄pheta q̄ orando
dixit: Cor mundū et ceteris. **D**ocet vniuersalis
ecclesia q̄ dicit: Veni sancte spūs. **S**ecū-
dū est p̄funda humilitatio. **L**ibēter hō ad il-
lud hospitiū vadit vbi honorari se cre-
dit. **H**umilitas autē spūs sc̄i honorē facit
suxta illud Eccl̄. iij. Magna potentia dei
solius et ab humilibus honorat. **A**q̄ autē
spūs sancti nō fluit in mōtibz sup̄boz
s̄ in vallibus humilituz. **P**s. Qui emittit
fontes in quallibus: iter mediū mōtium
p̄trāsibūt aque. **D**uo mōtes sūt due spēs
sup̄bie. **U**na que nascit̄ ex re t̄pali: et alia
q̄ nascit̄ ex re sp̄uali. **I**n medio istoz mō-
tū trāsit humilitas q̄ semp̄ tenet mediū
nō declinās ad aliquā illaz spectez. **E**t
in isto medio aq̄ trāsēit gr̄a. **T**ertiuū
est cordis purificatio. **L**ibēter eiz hō ho-
spitat̄ in hospitiū mundo: sic spūs sc̄i
habitat̄ in corde puro. **P**s. Domū tuam
dñe decet sanctitudo in lōgitudine dier̄.
Brego. **T**ergat ergo sordes prauit̄ op̄ie q̄
deo prepat domū mētis. **E**st autē mudati-
o intellectus ab omni praua cogitatio-
ne. **S**ic etiā affectus ab omni iordinato
amore. **O**pus exterius a negligētia et tor-
pore. **H**oc significatū est **N**em. xij. **U**bi
dicit̄ q̄ mundauerūt populus: portas et
murū. **P**er populū intelligit̄ turba cogi-
tationū. **P**er portas p̄sensus volūtatis.
Per murū bona scilz opera que aluz mu-
nūt ne ab ipsis sup̄ hostibus. **Q**uar-
to est mētis tranquilla vocatio. **L**ibēter. n.
homo ad illud hospitiū diuertit̄ in quo
quietē inuenire se credit. **H**inc ē q̄ aposto-
li receperūt sp̄m sanctū sedētes: id est a

curis secularibus quiescentes. **H**inc est q̄ fi-
lij israel acceperunt mānā in solitudine. i.
spūs sancti dulcedinē in mētis quete. **H**inc
ē q̄ helyas in solitudine mane et vespere pa-
ne et carnibus pascebat. **V**entens autē ad
p̄p̄lz vix bucellā panis inuenit: q̄ hō in
mētis quete diuinas p̄solatōes recipit: in
turbatōe autē famē inuenit. **S**ecundo sunt
quedā que disponūt ad ipsius spūs san-
cti p̄firmatōez cum dicitur: Et mansionē apud
eū faciemus. **E**t ista sunt quatuor. **P**ri-
mū est meditatio mortis. **S**icut enī ma-
terialis ignis p̄seruat̄ sub cinere: sic spi-
ritus sanctus sub mortis meditatione.
Memoria enī mortis gr̄am p̄seruat: q̄
facit humilē animū. **E**ccl̄. x. **Q**uid sup̄bis
terra et cinis. **V**itat casuz. **E**iusdem. vij.
In omnibus op̄ibus tuis memorare no-
nissima tua et in eternū nō peccabis. **B**at-
p̄fectum. **B**rego. valde se sollicitat in bo-
no opere: qui semper cogitat d̄ extremo
fine. **S**ecūdū ē mortificatio carnis.
Carnes enī conseruatur ex salis appo-
sitōe. **S**ic spūs sanctus ex carnis mortifi-
catōe. **M**atth̄. ix. **O**mnis victima sale
salfet̄. **A**que stantes s̄m **A**mbros̄. putre-
scunt. sed per diuersos lapides curren-
tes in suo vigore persistūt. **S**ic aīa stans
in oculo putrescit cito ex peccato. s̄ quā-
do inter diuersos lapides vigillat̄ et se-
tunozū frangitur. in gratia p̄seruatur.
Et s̄m **A**ugu. in libro de ciuitate dei. **E**st
quidā fons qui in die frigescit. in nocte
calescit. q̄ ignis spūs sancti in p̄sperita-
te extinguit̄. et in asperitate penitēte
cōseruat̄. **T**ertiuū est diuini timoris
p̄ntia. **S**icut enī domus stare nō p̄t si
nō habz stabile fundamētū et forte tectū
sic nec anima si nō habz timores. q̄ timor
sit fundamētum d̄ **E**ccl̄. xxvij. **S**i non
in timore dñi instanter tenueris re: cito
subuertetur domus tua. **E**t q̄ sit tectū
Eiusdem. xxv. **T**imor dñi super omnia se
supposit̄. **Q**uartum est custodia ex-
terioris hominis. sicut enī vas plenuū
balsamo apertū relictum cito effundit̄.
sic balsamū gratie dei in eua effu-
sum est. et in adam per omnes quinque
sensus. i. visū auditiū. gustū. odorā-
tū et tactū. **E**ccl̄. xx. **B**re fatuozū effū-
dentur. **T**ertio sunt quedā que faciūt

ad spūs sc̄i missi & cōfirmati on̄sionē. Et illa sūt quattuor. Spūs eīz sc̄is on̄sus ē in qua drupl̄ta signo. s. nubis. colūbe. flatu & ignis. p̄ que dat̄ intelligit̄ q̄ quattuor sunt signa per que q̄s pōt agnosce- re se h̄ere sp̄m sc̄m. P̄m̄ signū ē abū dāt̄a lachrymar. Et iō apparuit̄ in spe- cie nubis sup̄ ch̄istū trāfiguratus. ps. Glauit spūs eius & fluent aque. Gene. i. Spūs dñi ferebat̄ super aquas sc̄lz la- chrymarū. P̄m̄ dūm ē dimissio inu- riaz. Et ideo apparuit̄ in specie colūbe que felle caret. & iō Sap. vij. vocat̄ spūs sc̄us suauis. benignus & humanus. q̄a facit homines suauēs i corde. benignos in sermone. & humanos in oī p̄uersatōe. P̄m̄ dūm ē p̄emptus tēporaliū. & iō ap- paruit̄ in specie flatus. q̄ oīa t̄p̄alta fa- cit̄ p̄emere tanq̄ flātū vaporē & fumū. Et iō legit̄ de sampsonē q̄ cū spūs dñi in euz irruit. leones interfecit. philiste- os superauit. vincula dirupit. Per leo- nem intelligit̄ superbia. Per philisteos qui interpretant̄ cadētes intelligit̄ ol- uitie siue ip̄a auaricia. q̄ sicut d̄r Pro- uer. xi. Qui p̄didit̄ in diuitijs coruet. s̄z per vincula intelligit̄ ip̄a carnalis p̄cu- piscētia. iuxta illud Ecclē. vij. Vincula enīz sunt manus illius. P̄m̄ dūm ē desi- dertū supernorū. Et iō apparuit̄ i specie ignis qui semp̄ habet sursus ferri Ecclē. viij. Eleuauit me spūs in terrā & celum. Ubicūq̄ ergo est fumus aromatic⁹ san- cti desiderij. signū est q̄ ibi sit ignis spūs sancti. Gregorius. Qui mēte integra do- mīnū desiderat p̄fecto tā h̄z que z amat. Sermo. clxv. De sc̄a trinitate ser. i.

O Altitudo diuitiarū sa- p̄ntie & sci- entie dei. Roma. xi. Festū sc̄e trinitatis q̄dam celebrant in dñica que est octaua penthecostes que ē p̄ncipiū dominicay ad inuendū q̄ deus est p̄ma cā oīum. S̄z alij celebrāt illud festū in vltima dominica ad inu- endū q̄ deus est finis oīum. Alij nūquā celebrant̄ p̄tent̄ illa laude p̄tinua trini- tatis qua d̄r. Illa p̄t̄ & filio zc. vt on̄da- tur q̄ ē gubernatrix & p̄seruatrix oīum. Ap̄plus igit̄ l̄z rapt⁹ fuerit vsq̄z ad tertiuū celū. n̄ ē ausus misterij trinitatis cu-

riose inuestigare. S̄z in v̄ba admiratōis & laudis p̄p̄ēs dicit. O altitudo diui- tarū In q̄bus v̄bis tr̄sa ponit. P̄m̄o q̄ ip̄a beata trinitas nō ē curiose inuesti- ganda cum dicit. O altitudo diuitiarū sapie & scientie dei zc. Curiose. n. hoc in- uestigare vanū ē ac piculosū & p̄fusio- ne dignū. Vanū quidē esset q̄ intētū suū p̄sequi nō posset. Ecclē. iij. Altiōra te ne queris. & fortiora te ne scrutatus fueris zc. Un̄ legit̄ q̄ eo t̄pe quo bea- tus Augu. libros de trinitate faciebat. quendā puerulū in litore maris inuenit q̄ cū quodā cocleari argēteo aquā maris in quandā puā foueā refundebat dicens se velle totū mare in illā foueā refūdere. Cui Augu. puocatus ait. Quō hoc pos- set fieri cū mare sit magnū & coclear mo- dicū ac fouea puā. Et iste. Facillius ē mi- hi hoc agere q̄ tibi id qd cogitas adim- plere. Cogitas. n. in libro tuo misterium trinitatis p̄prehēdere cū liber tu⁹ sit par- ua fouea ad recipiēdū ingentū tuū mo- dicū coclear ad inquirēdū & trinitas ip̄a inueniēdū pelagus ad exhauriēdū. Sta- timq̄ puer dispuit. S̄c̄o h̄ esset picu- losum q̄ ex nimia imēitate luis posset i- currere cecitatē erroris. Prouerbi. xxv. Sicut qui mel multū comedit nō ē ei bo- nū. sic qui p̄scrutator ē maiestatis opp̄t̄ mel gloria. Aug. in libro de trinitate vbi querit̄ vnitas trinitatis patris & filij & spūs sancti nusquā piculosius alicubi er- rat. nec laboriosius aliqd querit̄. nec fru- ctuosius aliqd inuenit. vñ legit̄ in apo- criphis Esdre. q̄ cū t̄pe Esdras p̄funda dei ingrederet̄ ad seipm̄ reductus est ne supra se nimis eleuaret̄ angelo sibi d̄- cente. Si vales flāmā ignis pondera fla- tū venti mēsurā. v̄sei p̄terita reuoca. q̄si dicat. Si hec que infima sunt nō vales p̄prehēdere. quō hec que diutna sunt va- lebis attingere. T̄t̄io hoc ēēt confu- sione dignū. Dixit. n. rabi moyses q̄ tu- multuose dixerūt q̄ quicūq̄ ingentū su- um ponit circa quattuor recipiet p̄fusio- nē. Qu. s. vult scire qd ē in sumo quādo vult scire qd ē in imo. qd fuit p̄rio. & qd erit vltio. sumū & p̄mū vocat̄ deū iōtū ē p̄ncipiū oīuz. imū & vltimū vocat̄ ip̄z inq̄rtum est finis oīum. Quantum enīz

ad ista deus est inuestigabilis. ysa. vi. Dicit
 de seraphin q̄ duabus alis velabat facie
 eius. Et duabus velabat pedes eius. Ve-
 lant igitur caput et pedes: q̄ deus pur est
 principiu et finis et nobis inuestigabilis.
 Media autem non sunt velata: q̄ ea que sunt
 a principio in fine. i. diuini effectus no-
 bis cognita sunt. **S**ecundo ponit ap̄lo
 q̄ ipsa beata trinitas fidelis est credenda. cum
 dicit: **Q**uia ex ipso et per ipsum et cum.
 et trinitatem personarum. cum dicit: **Q**uia ex ipso
 et cum. Et trinitatem essentie. cum dicit: **I**psi gloria
 in secula. **I**sta enim fides nostra adiuua-
 ri potest scripturarum testimonijs. creatura-
 rum vestigijs. et ostensis miraculis. **P**otest autem
 hoc ostendi per auctoritatem diuinam: ange-
 licam: et humanam. **D**e diuina dicit **B**ernardus. **I**.
Faciamus homines ad imaginem et similitu-
 dinem nostram. q̄ ergo dicitur: **F**aciamus et no-
 strarum personarum pluralitatem respicit. q̄ ve-
 ro in singulari numero dicitur similitudi-
 nem et imaginem: substantie respicit unitatem.
Hoc etiam ostendit per auctoritatem ange-
 licam. q̄ angeli quotidie exclamant et vi-
 cunt: **S**cius: sciens: sciens dominus deus: ceuaoth
 exercituum et cum. q̄ ter dicitur sciens. pertinet ad
 trinitatem personarum: q̄ semel dicitur dominus de-
 us. ad unitatem essentie. **H**oc et ostendit
 per auctoritatem humanam. i. prophetarum. **P**s.
Benedicat nos deus deus noster et cum. **A**postoli-
 cam. i. **J**oan. v. **T**res sunt qui testimonium
 dant in celo: pater: verbum: et spiritus sanctus. **E**t
 hi tres unum sunt. **E**t per auctoritatem euangelii
 cam. **M**at. vi. **B**aptizantes in nomine patris: et
 filii: et spiritus sancti. **S**ecundo adiuuat ipsa fi-
 des nostra qua credimus deum esse trinum et
 unum ex creaturarum vestigijs. **E**t istud ve-
 stigium inuenit in creaturis superioribus:
 sicut in sole in quo sunt beatum **A**ugustinum. tria
 considerantur. i. quod est. quod lucet. et quod calet. i.
 substantia solis. radius. et calor. **R**adi-
 us de sole nascitur: q̄ filius de patre generatur
Calor autem ab utroque puenit: q̄ spiritus san-
 ctus ab utroque procedit. **S**ubstantia vero
 solis a nulla creatura causatur. q̄ pater a
 nullo deriuatur. **I**n creaturis inferioribus
 sicut per in aqua una est aqua in fonte: in
 riuo: et stagno. **S**ed riuus est a fonte. sta-
 gnum ab utroque. fons a nullo. **I**n crea-
 turis medijs sic in homine in quo est una ani-
 ma in tribus potentijs. de quibus dicit

Aug. **N**on sufficit solus intellectus: nisi sit
 voluntas in amore dei. nec duo sufficiunt:
 nisi memoria addatur: q̄ semper in anima intel-
 ligentis maneat deus. **T**ertio adiuua-
 tur ostensis miraculis. quorum vnus ponit
Eusebius: q̄ circa natiuitatem christi tres so-
 les in oriente apparuerunt: qui paulatim in
 vnum sole redacti sunt. **A**liud ponit eu-
 tropius: q̄ dum quidam arrianus quedam
 baptizaret. et formam trinitatis puerteret:
 mox aqua disparuit. **T**ertio ponit sul-
 gibertus q̄ episcopo nantensi missas celebra-
 ti tres gutte clarissime super altare cels-
 tus sunt emisse: que sibi appropinquan-
 tes: vna gemma pulcherrima effecerunt.
 qua cum in quadam cruce vbi erat multe ge-
 me posuisset: ille tanta eius excellentia non
 ferentes de cruce prius ceciderunt. **T**er-
 tio dicit ap̄lo q̄ ipsa beata trinitas et uni-
 tas est a nobis glorificanda. cum ait. **I**psi glo-
 ria in secula seculorum amen. **B**ebemus ip-
 sam glorificare propter debitum: q̄ propter ipsam
 homo est formatus. ysa. xliij. **P**ropter istum
 formauit michi: et laudem meam narrabit.
Propter meritum. i. **R**eg. ij. **Q**uicumque ho-
 norificauerit me glorificabo eum. **P**ropter
 exemplum: q̄ ipsam glorificat creatura in sen-
 sibilis. **P**s. **C**eli enarrant gloriam dei. **I**rra-
 tionalis creatura. ysa. xliij. **G**lorificabit me
 bestia agri et draconis. **C**reatura intelle-
 ctualis. **J**ob. xxxvij. **U**bi eras quando
 me glorificabant astra matutina. **E**t ideo
 debet istam diuinam trinitatem glo-
 rificare creatura rationalis: vt verificetur
 illud quod dicit **A**ugustinus. **N**on
 cessat nec tacet laudes tuas vniversa
 creatura tua.

Sermo. clxvi. **D**e sancta trinitate.
Sermo secundus.

Benedicat nos de-
 us deus noster. benedicat nos
 deus et cum. **P**ropheta spiritu san-
 cto inspiratus misterius nobis aper-
 tris dicit. **P**rimo quid de eo sit crede-
 dum. **S**ecundo quid ab eo sit peten-
 dum. **T**ertio qualiter sit ei seruien-
 dum. **D**e deo autem est credendum q̄
 sit trinus. adeo ponitur ibi ter deus. et
 quod sit vnus. **I**deo in singulari ponit-
 tur benedicat. **E**t licet istud sit su-

pra nos: tñ in creaturis aliquaſ eluce-
ſcit. Et p̄io i creaturis vnuerſalib⁹
i q̄bus iuenimus magnitudinē p̄ quam
iſtelligit̄ p̄is potētia. ſpēs ⁊ pulchritu-
dinē p̄ quaz iſtelligit̄ filij ſapientia. de hīs
duobus dī Sap. xliij. A magnitudie eim
ſpecies ⁊ creature cognoſcibilis poterit
eoz creator: videri. vtilitatē p̄ qua intel-
ligit̄ ſpūs ſcti bonitas ⁊ clemētia. Beñ. i.
Vidit̄ eiz deus cūcta que fecerat ⁊ erant
valde bona. Et ſcdo eluceſcit i creatu-
ris i p̄ticulari ſicut i igne: in quo qdē eſt
ſpēs ignis: ſplēdor: ⁊ calor. Splēdor: ab
igne naſcit̄. Calor: ab igne ⁊ ſplēdore ge-
nerat̄. Un̄ dicit Aug. Splēdor: ē de igne
⁊ tñ coeua ſunt. Ba eiz iñhi ignem ſine
ſplēdore: ⁊ credā p̄ez eē ſine filio. ⁊ Ter-
tio i creatura ſpūali: ſicut i aia. vñ dicit
Aug. de trinit. Adēs amor ⁊ noſtitia eius
tria q̄dā ſunt. Adēs eiz nouit ſe ⁊ amat
ſe. ⁊ cū ſe cognoſcit noſtitia ſua gignit ⁊
ē parēs ſue noſtitie. tertius ē amor: q̄ d̄ ip-
ſa. ſ. mēte ⁊ noſtitia p̄cedit. cū mēs ſe co-
gnoſcēs d̄ſligit ſe. ⁊ Quarto in ſecula-
ribus diſciplinis. Un̄ dicit Fauſtus i li-
bro de fide catholica. Tres tñ p̄ſonas li-
beralta ſtudia ſenſerūt. Nūquā eiz i ar-
te grāmatica: niſi p̄ima: ſcdo: ⁊ tertiam
p̄ſonā iuenimus. Etia iuenit̄ vna dictio
q̄ ē vnica i voce ⁊ triplex i ſignificatiōe:
vt hec dictio amor: que p̄t eē allicul⁹ no-
mē p̄p̄iū: ⁊ ē nomē cōe: ⁊ verbū. ⁊ Qui-
to i numeris. Un̄ dicit p̄b: p̄imo cell. c.
ij. ⁊ ſubſtinemus ip̄m. ſ. numerū trinarū
q̄. legē nobis: ⁊ ſm̄iſtū numerū tenemur
magnificare dñz creatorē: remotū a mo-
dis creaturarū ⁊c. Nō aut̄ iſtelligēdū eſt
q̄ ip̄i poſuerūt numerū ternariū i p̄ſontis
diuinis: q̄ hoc nō cognoſcit. S; vult di-
cere q̄ atiq̄ vtebant̄ numero ternario i
ſacrificijs ⁊ orōnibus p̄ quādā numeri
p̄fectōez. Et ſcdo p̄pha ponit qd̄ ſit ab
eo petēdū: q̄ bñdictione. cū dicit: Bñdicat
nos deus ⁊c. Inuocatio nāq; trinitatis
triplicē nobis bñdictionē acq̄rit. ⁊ Pri-
ma cōſiſtit i terrenoz d̄ſpectōe ⁊ celeſtiū
p̄tēplatiōe. yſa. xl. Quis appēdit trib⁹
digitis mollē terre. quaſi dicat nullus
niſi deus trinus i ſua potētia: ſapientia: ⁊
miſericordia: quaſi tribus digitis mollē
terre. i. p̄d̄erofitatē corpis: appēdit ſur-

ſus eleuādū ad p̄tēdū terrena ⁊ cōtē-
plādū celeſtia. Sic igit̄ appēſus ⁊ eleua-
tus erat bñs Augu. de quo dī: q̄ cum li-
bros de trinitate ſcribēt: ⁊ quedā vidua
i tribulatōe poſita ad eū vadēs ip̄z ſalu-
taſſet: ⁊ ip̄e niſi illi multeri rñdēt ip̄a
triftis abſceſſit. Sequētī vō die cū eius
miſſas audiret facta ē i extaſi mentis ⁊
raptā i celū: ibidē vidit̄ Auguſtinus fa-
cie inclinata de trinitate diſputantē. Sa-
ctaq; ē vox ad eā dicēs: Lū ad Auguſti-
nū iuſſit: tūc de trinitatis glia attētīſſi-
me diſputabat. Et iō q̄ ibi fueris nō ad-
uertit. ⁊ ſcdo p̄ſiſtit i tētationū ⁊ oinz
demonū eſſugatiōe. Hoc ſignificatus eſt.
Exo. v. Be⁹ hebreoz vo cauit nos vt ea-
mus viā triū dicz i ſolitudine. i. vt p̄ fidē
trinitatis ei i hac vita i qua pegrini ſu-
mus ſeruiamus: ne forte accidat nobis
peſtis. i. tētatio q̄ ē a carne: aut gladi⁹ q̄
ē tētatio ab hoſte. Iſtud ē notat̄ i quo-
dā fidei notario apud cōſtātinopoliz. d̄
quo legit̄: q̄ cū magus cū duxiſſz ad que-
dā locū vbi congregata ſuit multitudo
demonū. vñ ſedēs i throno iſterrogauit
Si ſeruus ſuus erat. Et iſte ſe ſignās dī-
xit: Ego ſus ſeruus ſctē trinitatis. Et ſta-
tim oēs diſpuerūt. ⁊ Tertia p̄ſiſtit i ad-
uerſitatū p̄p̄ulſiōe. Nā ſicut refert Joā.
dāñ. Lū apud cōſtātinopoliz grauis pe-
ſtis eēt de medio ppli qdā puer i celuz
raptus cāticū ſctē trinitatis. ſ. ſctē deus
ſctē fortis: ſcē ⁊ miſericors ſaluator: miſe-
rere nobis. ab āgelis ē edoctus. qd̄ cū re-
diēs decātaſſet mox oīs turbatio ceſſa-
uit. Et tertio p̄pha ponit qualr ſcē tri-
nitati ē ſeruiēdū: q̄ euz timore: cū dicit:
Et metuāt eum oēs fines terre. Circa qd̄
ſciēdū q̄ qdā ſunt ſub terra. ſicut demo-
nes ⁊ dānati i aq; penaz poſiti. Job. xx
vi. Ecce gīgātes gemūt ſub aq;. Iſti ſan-
ctā trinitatē ⁊ ſi timore metuūt: tñ odiūt
⁊ blaſphemāt. p̄s. Supbia eoz q̄ te ode-
rūt aſcēdit ſemp. ⁊ Alij ſunt ſup terrā:
ſicut ſunt āgeli ⁊ bñi. p̄s. Credo vidē bo-
na d̄ſi in terra viuētū. Et iſti ſctāz tri-
nitatē amore ſcō metuūt ⁊ reuerent: ac
laudāt quotidie dicētes: yſa. vi. Scūs:
ſcūs: ſanctus: dñs deus exercitū. Et Un̄
legitur q̄ cum quidam vīr ſanctus: cum
alijs p̄ſallentibus eſſet in eccleſia. vidit

beatam virginē illuc aduenientem & ad
 gloria patri p̄funde inclinantē q̄ cū eas
 de hoc interrogasset r̄ndit q̄ quicūq; il
 le versiculus trinitatis ab ecclesia dicit̄
 tota curia celestis sancte trinitati incli
 nat & ipsas reueret. Alij sunt i medio
 terre sicut auari & terrenoz cupiditati
 bus dediti. Et isti nō sunt digni gloriam
 sancte trinitatis narrare ne dicat eis il
 lud ps. Peccatori aut̄ dixit deus. quare
 tu enarras iustitias meas &c. unde sicut
 refert Bonifacius in libro suo quez scri
 psit ad comitissam Marildā. Cum qdā
 archiep̄s simoniacus p̄ testes putret nō
 posset. p̄ceptū est ei vt versum trinitatis
 diceret. Et cū ille sanctā trinitatez & ma
 xime sp̄m sanctū nominare nō posset.
 sic deprehensus & p̄fusus est. Alij sunt in
 fimbis terre sicut viri p̄fecti in qb̄ terre
 na sumunt. Et isti beatā trinitatē metu
 unt timore filiali. Ecclē. i. Plenitudo sa
 pientie timor dñi. Et isti semp trinitatez
 debent laudare ac dicere. Gloria patri &
 filio & sp̄i sancto. Istum. n. versum san
 cte trinitatis Nicēa sinodus edidit. S3
 Hieronimus in fine psalmoz dicendum
 ordiauit.

¶ Sermo, clxvii. ¶ Eodē die sermo. lxx.

TRES sunt qui testimoniu
 dat in celo. i. p̄r̄ v̄bū
 & sp̄s sanct⁹. Et h̄i tres vnū
 sunt. i. Jo. v. Sactus Joānes
 euāgelista recubēs supra pect⁹ dñi & flue
 ta sapie inde hauriēs misteriu sc̄te trini
 tatis & vnitatis nobis sub breuib⁹ v̄bis
 tradidit dicēs. Tres sunt. In qb̄us v̄bis
 tria oñdit ¶ Primo q̄ in diuinis ē trini
 tas p̄sonaz & vnitas essētie cū d̄i. Tres
 sunt qui testimoniu dat in celo &c. Istaz
 aut̄ trinitatē & vnitatē p̄sonaz oñdit dio
 nisius in li. de diuinis noib⁹ p̄ quattuor
 exēpla oñdens q̄ fili⁹ & sp̄s sanctus p̄
 cēdūt a p̄re sicut duo riuī ab vno fonte.
 sicut due pullulatōes ab vna radice si
 cut duo flores ab vna arbore. & sicut duo
 radij ab vno sole. Alit. n. sic. P̄r̄ est fons
 veritatis. Fili⁹ aut̄ & sp̄s sc̄s riuī verita
 tis si ita opz dicere pullulatōes diuine
 nature. & sicut flores & sup̄ subālia lūia.
 Quō aut̄ sint neq; dicere neq; cogitare
 ē possibile. ¶ Procedūt igit̄ primo sicut

duo riuī ab vno fonte. P̄r̄. n. est istar fon
 tis. Fili⁹ istar riuī a fonte p̄cedētis. Sp̄i
 ritus sc̄s instar stagni a fōte & riuo p̄ce
 dētis & emanātis. ¶ Sc̄do p̄cedūt sicut
 due pullulatōes ab vna radice. Al radi
 ce qdē p̄cedit trūcus. & a radice & trūco
 educit ram⁹. Sic a p̄re p̄cedit fili⁹. a p̄re
 & filio p̄cedit sp̄s sc̄s. ¶ Tertio p̄ce
 dūt sicut duo flores ab vna arbore De ar
 bore quidē p̄cedit flos. & ex arbore & flo
 re nascit fruct⁹. Sic a p̄re p̄cedit filius⁹
 & ab vtroq; sp̄s sc̄s. ¶ Quarto p̄ce
 dūt sicut duo radij ab vno sole. Al sole qdē
 p̄cedit splēdor. Al sole & splēdore p̄
 ducit calor. Aug. videm⁹ solē p̄ celū cur
 rentē. lucētē. & calētē. Ista igit̄ tria p̄si
 derant in sole. i. cursus splēdor & calor.
 sic in veritate inuenim⁹ p̄rem currentem
 i. potēter oīa opantē. Jo. v. P̄r̄ me⁹ vsq;
 mō opat filiū splendentē. i. splendorem
 sue sapie effudentē. Joā. i. Erat lux v̄a
 &c. Et sp̄m sanctū calētē. i. corda inflā
 mātē. Lu. xij. Ignē veni mittere in terrā
 &c. ¶ Sc̄do oñdit Jo. q̄ in diuinis sunt
 qdā appropriata. cū dicit. q̄ testimoniu
 dat in celo. Sc̄dm aut̄ glosam xp̄us h̄uit
 triplex testimoniu q̄ sit celestis. ¶ Pri
 mu ē a p̄re cū dixit. Hic ē fili⁹ meus dile
 ctus. ¶ Sc̄da aut̄ a seip̄o q̄n fuit transfi
 guratus. ¶ Tertiu a sp̄i sancto q̄n i sp̄e
 colūbe sup̄ eū appuit. Et quia iste opa
 tōes fuerūt cōes. in fimbri Aug. illius
 vocis alatio attribuit p̄ri transfiguratio
 filio. & colūbe formatio sp̄i sancto. Po
 nunt aut̄ sancti & alia appropriata diu
 nis p̄sonis quoz Aug. in li. de trinitate
 tria ponit dicēs. In p̄re vnitas. in filio
 equalitas. in sp̄i sancto vnitatis eq̄lita
 tisq; p̄nexio. In alio quoq; loco appro
 p̄iat p̄ri potētiā. filio sapiam. & sp̄i sa
 cto bonitatē. Hilari⁹ v̄o in li. de trinitate
 alia tria ponit dicēs. Eternitas ē i p̄re
 sp̄s in imagne. vsus in m̄ier e. Ex h̄is
 ergo p̄z q̄ p̄ri attribuit potētia vnitas &
 eternitas. Filio sapia. eq̄litas sp̄s siue
 pulchritudo. Sp̄i sc̄o bonitas nexus &
 vsus. Hoz aut̄ ratōz breuiter videamus
 p̄ri nāq; ē fontale p̄ncipiū. & attribuit
 potētia q̄ in se includit ratioz p̄ncipij.
 Est ēt p̄ncipiū n̄ est de p̄ncipio. Ad sibi
 attribuit vnitas q̄ sicut p̄ncipiū sine

principio in numeris inuenit. Est et patris
 principium omnis processionis. scilicet generatio-
 nis et spiritalis. et ideo sibi attribuitur eternitas que est
 principium omnis duratiois. scilicet cui et ipse. Sicut
 autem procedit a patre per modum intellectus.
 quo sapientia procedit. et ideo sibi attribuitur
 sapientia. recipit et in quantum filius a patre
 genitus eandem naturam quam habet generans. ideo
 sibi attribuitur equalitas. Est et verbum pa-
 tris in quo tanquam in speculo omnia resplē-
 dent atque relucent. et ideo sibi attribuitur
 species siue pulchritudo. Spiritus sanctus proce-
 dit a patre et filio. ut amor cuius obiectum est
 bonum et ideo sibi attribuitur bonitas. Est etiam
 amor patris et filii quo ununtur. et est donum
 quod nos unat. et ideo sibi attribuitur nexus.
 Per in amore diuino frui seipso et diligit
 filium amore fructuosis. ergo spiritui sancto ap-
 propriat usus. Unde beatus Augustinus. Usus ex
 ponit fructuositatem. Tertio ponit quedam
 propria. cum dicit. Per verbum et spiritus sanctus
 genitus. non per hoc ab inuicem distinguantur. nisi
 tamen diuisi. Sed sicut habet unam essentiam
 ita habet unam virtutem. unam voluntatem et unam
 operationem. quod non quantum ad ista quattuor
 non diuisantur dicitur Ioan. v. Non potest filius
 us quicquam a se facere. Ecce quia habet eandem
 cum patre virtutem. Sicut enim filius non
 est a seipso sed a patre. sic et a seipso non habet
 virtutem operandi sed a patre. Habet etiam a pa-
 tre eandem essentiam. Unde subdit. Nisi
 quod viderit patrem facientem. quod enim illa
 generatio qua filius a patre procedit. non
 est carnalis sed spiritualis. et sensus visus in-
 ter ceteros sensus est magis spiritualis
 ideo per sensum visus exprimitur. Videre
 enim patrem facientem nihil aliud est quam
 ab ipso accipere essentiam et operatiua virtu-
 tem. Habet etiam eandem operationem. Unde sub-
 dit. Quaecumque enim pater fecerit. Habet et
 eandem cum patre voluntatem. ideo subdit
 Hoc et filius similiter faciet. id est simili volun-
 tate cum patre.

¶ Sermo. clxvii. ¶ Eodem die sermo
 quartus.

Potestas dei est et tibi do-
 mie misericor-
 dia quod tu reddes unicuique iu-
 xta opera sua per. Secundum
 sanctos doctores patri attribuitur poten-
 tia. filio sapientia. spiritui sancto boni-

tas siue misericordia. Duo prima. scilicet pote-
 tia et misericordia patent in auctoritate
 premissa. ¶ Tertium autem. scilicet sapientia nota-
 tur cum dicitur. quod tu reddes unicuique secundum
 opera sua. Omne enim iudicium datum est
 filio. sicut dicitur Ioan. v. Iudex autem in di-
 get sapientia ad examinandum et discernen-
 dum. Et ideo in hoc quod dicitur. Quis
 tu reddes unicuique secundum opera sua filius sa-
 pientia subintelligitur. ¶ Primo igitur po-
 tentia attribuitur patri. quantumvis enim filius
 et spiritus sanctus sint omnipotentes pa-
 tri tamen omnipotentia attribuitur ne in cor-
 dibus simplicium ex eo quod pater dicitur. im-
 potens reputetur. Quantumvis autem deus sit
 omnipotens. sunt tamen sex que ipsum su-
 perant et vincunt. ¶ Primum est sua pie-
 tas viscerosa. Hieremie. xxxi. Si filius
 honorabilis mihi effraim si puer delica-
 tus. quod ex quo locutus sum de eo ego re-
 cordabor eius. Idcirco perturbata sunt vis-
 scera mea super eum miserans miserebor
 eius. Osee. xi. Conuersum est cor meum in me
 pariter perturbata est plenitudo mea. non
 factam furorem meum. ¶ Secundum est ora-
 tio nostra lachrymosa. Gene. xxxij. Si con-
 tra deum fortis fuisi quanto magis contra
 homines preualebis. Fuit autem contra deum
 fortis per lachrymas quas effudit. Sicut
 dicitur Osee. xij. Inualuit ad angelum et con-
 fortatus est. sicut et rogauit eum. Hoc est
 notat. Ilij. Reg. xx. de ezechia rege cuius
 lachryme deum vicerunt. ¶ Tertium est
 charitas affectuosa. Ipsa enim deum de
 celo ad terram traxit. Augu. O charitas
 quanta et quam magnas vires habes deum de
 celo ad terram deposuisti. Ipsa enim eum in
 patibulo ascendere fecit et coegit Luce
 xij. Baptisma habeo baptizari et quod co-
 arto. donec perficiat. ¶ Quartum est potestatis
 virtuosa. Qui enim sibi et voluntati
 sue vis faciunt deus uicunt. mat. xi. regnum ce-
 lorum visum patris et violenti rapiunt illud.
 ¶ Quintum est humilitas gratiosa quod
 significatum est. iij. Regu. xxi. vbi. scilicet domi-
 nus dixit helle Nonne vides achab humi-
 liatum coram me. quia igitur humiliatus est
 mei causa non inducam malum in diebus eius
 Hoc etiam manifeste patet in niniuitis.
 ¶ Sextum est veritas virtuosa. y. Timo.
 y. Negare seipsum non potest. Glo. quod faceret si

dicta sua non impleret. Ex hoc enim verbo improbat Helmas magus Paulo quem admodum refert Dionysius in libro de divinis nominibus. Dicebat. n. si omnipotens est quomodo dicis aliquid non posse a nostro theologo. Et respondet ipse Dionysius. Etenim suisque negatio casus est a veritate. veritas autem est existens. a veritate autem casus. ab existente autem cadere non potest deus. **Secundo** sapientia attribuitur filio. et quia pater et etiam spiritus sanctus eandem habeant sapientiam tamen ne ex eo quod dicitur filius ab imperitis minus sapientia credetur. ideo sibi attribuitur sapientia. quia autem sit summe sapientia. tamen scierit se a nobis decipere permittit. Et hoc in venditione. emptioe. permutatione. et divisione. **In** venditione enim quod vendendo nobis regnum celorum dimittit se decipit infra dimidium iusti precepti. vendidit enim ipsum apostolis pro pretibus et parva navicula. Matthei. xij. zacheo pro dimidia rerum suarum substantia. Luce. xix. Uduo pro duobus minutis. Et quibusdam pro calice aque frigide ut habet Matthei. x. Quibusdam etiam pro sola bona voluntate. Hieronimus. Que offeruntur non sunt pondere. sed offerentium voluntate pensat. Augustinus. Regnum celorum tantum valet quantum habes. nihil vilis cum emis. nihil carius cum possides. **Secundo** dimittit se decipit in emptioe quia villa nostra caro precio emittit. Nam corpus nostrum emittit pretio sui sanguinis. i. Cor. vi. Empti estis pretio magno. Animam nostram emittit positione anime sue. i. Joa. iij. Ille pro nobis animam suam posuit. Res emittit ad centuplum ut habet Matthei. xix. Penitentiam nostram emittit pro regno celorum. Matthei. iij. Penitentiam agite. appropinquabit enim regnum celorum. **Tertio** permittit se decipit in permutatione quia aux sue gratie commutat in lutum nostre culpe. **Quarto** permittit se decipit in divisione. Homo enim quandoque corpus suum cum deo et diabolo dividit et dat diabolo iuventutem. et dat deo senectutem. Et tamen deus accipit ab homine quicquid habere potest Bene. iij. Nonne si recte offeras et non recte divides. peccasti. **Tales** enim recte offerunt quando deo senectutem suam tri-

bunt. Sed non recte dividunt quod deo dant etatem vultoris. et dant diabolo meliores. **Tertio** bonitas et misericordia attribuitur spiritui sancto. Et quia pater et filius habeant eandem misericordiam. tamen quia spiritus dicitur quanda spiritualitatem ne hoc de spiritu sancto ab imperitis crederetur. et bonitas et misericordia attribuitur. et ipsa eius misericordia est tanta quod ubique invenit. **Nam** in celo est misericordia salvas. ps. Domine in celo misericordia tua. In mundo misericordia longiniquiter expectans. Isa. xxx. Expectat vos dominus ut misereatur vestri. **In** purgatorio est misericordia liberalis. Ecclesia. li. Liberaisti me a pressura flame que circumdedit me. Et ibidem. Liberaisti me in multitudine misericordie nominis tui. In inferno est misericordia mitigans quia ibi peccatores puniuntur citra condignum. ps. Nunquam in eternum obliuiscet misereri deus. aut continebit ira sua misericordias suas. Tanta autem est eius misericordia et bonitas quod non videtur posse ea que repugnant sue bonitati ut salvandum damnare Unde dixit angelus qui personam dei gerebat loth viro iusto. ut habet Gene. xix. Non potero facere quicquam donec egrediaris illuc. Non vides posse ea que repugnant sue misericordie sicut peccatorem penitentem ad misericordiam non reuocare seu recte. Unde dicit Augustinus. Tardius siquidem vides deo peccatori veniam tradere quam ipsi peccatori. Sic enim festinat absolueret reus a reatu scientie sue. quasi plus ipsum cruciet passio misericordie quam ipsum misericordie passio sui. Non est ut ea posse que repugnant sue gratie sicut gratiam ab iniusto auferre. Unde dicit Anselmus. Cum deus velit quod anima habeat rectitudinem voluntatis. si ab ipsa iniusta eam auferret. iam vellet eam nolle quod vult eam velle.

Sermo. clxix. De sancto barnaba sermo. i.

Ioseph qui cognominatus est barnabas ab apostolis. quod interpretatum est filius consolatoris. leuites cipri genere cum haberet agrum vendidit illum et attulit pretium et posuit ante pedes apostolorum.

Act. iij. Quilibet vere penitens & quer
sus quinq; dz hie. **C** Dz naq; pñcere i
grā sperare de venia, satisfacere de of
fensa, dolere de culpa, & despiciere terre
na. Ista beatus barnabas a xpo quer sus
pñcere hñt que in vñbis pmissis notatur.
C Pmo naq; pñcere in grā qd notatur
cū dicit Joseph qd interpretat augmētū.
Ipe enim augmentū faciebat. qz de vñ
te in vñtutem semp ibat ps. Ibunt de vir
tute in vñtutem. i. Petri. iij. Crescite i grā
& cognitōe domini nri iesu xpi & saluato
ris. Dz aut qlibet iustus pñcere quantū
ad augmenta vñtutum & extirpatōem vi
tior. vñ d; Bene. i. Crescite. i. de vñtute in
virtutem pñcite & multiplicamini. i. vñ
tutes multas acquirite. & replete terras
i. per bona opera fructificate. & subijcte
eam. i. sensualitatē ratōi supponite. & do
minamini piscibus maris. i. motibus lu
rurle. De qua d; Proverbi. v. Fauus dī
stillans labia meretricis. nouissima aut
illius amara quasi absinthiū. Et volati
libus celi. i. motibus supbie. & vniuersis
animatibus que mouent sup terram. i.
motibus auaritie. **C** Secūdo sperant
de venia. qd notat cū d; Barnabas. i. si
lins psolatōis. Magna. n. est cōsolatio
peccatorū. qñ sperat de venia saluatoris
ps. Memor esto verbi tui suo tuo. i. quo
mihī spem dedisti. Et tali eū spe aīa cō
solat. Unde dicit Nec me consolata est i
humilitate mea. A morte culpe viuifica
tur homo. iō dicit. Eloquū tuū viuifica
uit me. Supbi aut & obstinati peiores ef
ficiunt. iō dicit. Supbi inique agebant
vsquequaq;. Nā quāto deum misericor
diorē sentiunt tanto securius in pecca
tis psistunt. **C** Tertio satisfecit de offen
sa qd notat cū d; Leuites. Nam si aliqui
mancipauit se mundo. postea tamē tota
lter dedicauit se deo. Dicit aut de leui
tis Deut. penul. ponent thymiana i fer
uore tuo & holocausta sup altare tuum.
Bñdte domine fortitudini eius & opera
manuū eius suscipe. Per que dat intelli
gi qd scis Barnabas inquantū fuit leui
tes satisfecit deo p deuotam & odorifera
oratóz. Ideo d; ponent thymiana. Per
carnis mortificatōem. iō d; holocaustus
sup altare tuū. Per fortem aduersoz p

pressionē. iō d; Bñdte domine fortitudi
ni eius. Per largam elemosinaz largitō
nem. iō d; Et opa manuū eius suscipe.
Ipe enim agz vendidit & pctū ad pedes
aploz posuit. **C** Quarto doluit de cul
pa qd notat cū d; Ciprius. qd interpreta
tur merens. Job. xxx. Merens incedebā
sine furore & surgens in turba clamabā.
Verus enim penitēs dz hie dolorem ma
gnū. iō d; Merens. Dolore p̄tinuum. iō
d; Incedebā. Nunquā. n. iste dolor dz fi
niri sed semp augeri. Dolore spontaneū
iō d; sine furore & surgens. Aug. Dic sp
dolebat & de dolore gaudebat. Dolorem
vniuersalē. iō d; In turba clamabas. Et
talis dolor dz esse p̄fectus. Dz naq; cla
mare isto dolore cordis nō p̄tra vñū pec
catum s; p̄tra turbā oīum peccatorum.
C Quinto terrena p̄temptit. qd notatur
cū d; Lum hñt agz &c. Istum p̄temptū
& nos hie debemus. Bene. x. Egredere d
terra tua & de cognatōe tua &c. Debēt nā
q; religiosi hñe & p̄ponere p̄temptū ter
renc subē. Et iō dicit. Egredere de terra
tua. Debent hñe p̄temptū cognatōis &
patrie. iō d; Et de cognatōe tua. Et de
bent hñe religiosi p̄temptū domus p̄ne
& iō sub d; & de domo p̄ris tui. Et debēt
hñe p̄temptū dilectōis p̄prie. iō sub d;.
Et factam te crescere in gentē magnam.
Priuatus naq; amor nō exten d; ad ali
os sed claud; intra seipm. Dz autez ha
bere amorem spūalem & diuinū. iō sub
d; & vent. i. passibus amoris in terram
s. viuentium. quam monstrauero tibi h.
s. per contemplatōem. sed tandem tibi
dabo eam p veram possessionē.
C Sermo. clxx. **C** Seruasij & Prothasij
martiruz.

Preciosa in conspectu
domini mors
sanctorum eius sicut dicit bea
tus Augustinus. Status ho
minis tripliciter consideratur scilicet i
vita. in morte & post mortem. **C** Isti au
tem sancti habuerunt vltimā sanctam.
Mortē preciosam Et post mortem tras
lationem gloriosam. **C** Eorum autem
sanctitas notatur cum dicitur. Sancto
rū. Sācte naq; ipsi vixerūt quo ad deū
p deuotā oratōem. vñ de dixit Paulus

de eis q̄ nihil terrenū desiderabāt. Sā-
cte etiaz vixerūt quo ad p̄ximos ⁊ quo
ad superiores. Un̄ dixit Paulus: Do-
nista mea sequenti sunt. Quo ad eq̄les
sc̄z nazariū ⁊ celsūz euz quibus vnani-
miter habstrauerūt. Quo ad inferiores
q̄ pauperes sustentauerūt. Quo ad per-
sequutores q̄ eorū supplicia nō timue-
runt. Quo ad seip̄os q̄ carnes suā p̄ de-
cem annos mortificauerūt ⁊ sensus su-
os ab exterioribus cohibuerūt. ideo. n̄
se recluserūt seruātes illud prophete.
Si mel. i. sensus nō fuerint dominati.
Ex hoc enīz animus preseruat̄ a macu-
lis futuris. ideo d̄. Tunc immaculat̄ ero
A p̄teritis. ideo sub d̄. Et emūdabor
a delicto maximo. Orōnes nāq̄ sūt deo
placite ⁊ meditatōes sunt deo grate. iō
sub d̄. Et erunt vt cōplaciant eloquia
oris mei. ⁊ meditatio cordis mei in con-
spectu tuo semper. C̄ Secūdo habuerūt
mortē p̄ctosāz. quod p̄z q̄ eorū mors
passionē xp̄i multū similis fuisse videt̄.
Passio nāq̄ christi fuit acerba. fuit lon-
ga. d̄ futura. fuit multiplex ⁊ diuersa.
fuit vilis ⁊ ignominiosa. fuit constans
⁊ firma. Sic ⁊ isti sancti habuerūt in sua
passione doloris acerbitatez. Unde d̄ d̄
Beruasio q̄ plūbat̄is cesus fuit. qd̄ erat
genus supplicij valde dolorosus. habue-
rūt pene d̄ futuritatez. Unde d̄ de eo-
dem q̄ tādiū plumbatis cesus fuit: quo
ad usq̄ sp̄m exalauit. Habuerūt pena-
rū diuersitatez. Unde d̄ de Prothasio:
q̄ p̄mo fuit in eculeo suspēsus. ⁊ post
modus capite trūcat̄. Habuerūt i sua
passione ignominia ⁊ vilitatez. q̄ Ber-
uasius ad instar malefactor̄ fuit verbe-
ratus. Prothasius vero ad instar latro-
nis in patibulo suspēsus. Habuerūt cō-
stantiaz ⁊ firmitatez. Unde cū tyrānis
p̄thasius miserū vocaret. r̄dit. Quis ē
miser ego qui te nō timeo aut tu qui me
timere p̄baris. C̄ Tertio habuerūt tras-
latōem gloriosāz. vnde postq̄ dixit. Pre-
ctosa in cōspectu d̄ni r̄. Subiungit. O
d̄ne: q̄ ego seruus tuus sum r̄. Ac si d̄-
cant. O domine nos sumus serui tui ⁊ fi-
lij vitalis martiris tui: ⁊ valerie ancille
tue. nō patiaris corpora nostra tam vili-
ter sub terra facere. eorūz ergo transla-

tio fuit gloriosa: q̄ eorūz corpora fuerūt
miraculose reuelata. q̄ ipsi duo bis: ⁊
tertio cum Paulo. sancto Ambrosio ap-
paruerūt sua corpora reuelātes. fuerūt
integra ⁊ incorrupta. quia i3 per trecentos
annos in terra iacuisent tamē inte-
gra ⁊ recētia sunt reperta. ac si illa die
fuisent tumulata. fuerūt odore mirabi-
li circūfusa q̄ magnus inde odor: omni-
bus emanauit. fuerunt miraculorū glo-
ria illustrata. q̄ ibi deus ad eorūz hono-
rē miracula multa ostēdit.

C̄ Sermo. clxxi. C̄ De sancto iohanne
baptista Sermo p̄mus.

RAit homo ^{missus a}
nomē erat Joānes. ^{deo: cui}
in testimoniū vt testimoniū
perhiberet de lumine. Joā. i. ⁊ Magnū
est esse nunciū dei. sed maius est habere
gratiaz dei. ⁊ maximū esse testem dei.
Istud triplex p̄tus legiūz beatus iohannes
habuit vt ex p̄missis verbis apparet.
C̄ P̄mo nāq̄ fuit nūcius dei. Cū d̄.
fuit homo missus a deo. Circa quod no-
tandūz q̄ fuit missus quattuor modis.
P̄mo modo fuit missus sicut mittit
radius a sole. Sol enīz est ipse christus.
Malach. iij. Vobis timētibus nomen
meūz orietur sol iustitie. Et iste sol habz
tot radios quot habz sanctos. Ecclē. xl.
ij. Tripliciter sol exurēs montes radi-
os igneos exsufflans. Montes nāq̄ sūt
angeli quos iste sol tripliciter exurit. q̄
virtutez purgatiua. illuminatiua. ⁊ per-
fectiua eis dedit. Exsufflat radios igne-
os fulgidos. i. sanctos ignitos charita-
te. ⁊ fulgidos veritate. Unde vnus ē de
maioribus radijs huius solis fuit ipse
iohannes baptista. ⁊ ideo lucifero oparat̄.
Job. xxxvij. Nunquid p̄duces luciferū
in tpe suo. Alij prophete fuerūt stelle nū-
ciantes xp̄i aduētū s̄z d̄ longinq̄. Iste
fuit lucifer nūcians xp̄i aduētum de p̄-
p̄tino. C̄ Secūdo fuit missus a deo: si-
cut scintilla ab igne. Ignis. n. est deus.
Hebreo. xy. Deus noster ignis cōsumēs
est: qui tot scintillas habuit quot sc̄os
emisit. de quibus d̄ Ezech. i. Scintille
quasi aspectus eris candētis. huius aut̄
eris maxima scintilla fuit Joānes ba-

p̄tista qui totus igne celi ⁊ charitatis ar
 debat. Ideo assimilatur gladio acuto.
 Ysaie. xlix. Posuit os meum dñs quasi
 gladius acutus. Gladius acutus ⁊ secat
 in quantum gladius. ⁊ penetrat in quantum
 acutus: ⁊ vulnerat in quantum vtrumq;. Sic
 sermo Joānis ⁊ secabat vicia cum dice-
 bat Luce. iij. Neminē cōcutiatis rē. Et
 penetrabat intima cum dicebat ibidez.
 Benimina viperarū quis ostēdet vobis
 fugere a ventura ira. Et vulnerabat cor
 da euz dicebat ibidē. tam enī securis
 ad radicē arboris posita est. ⁊ Tertio fu-
 it missus a deo sicut odora flore. Flos
 enī ē christus. Lanti. ij. Ego flos cāpi.
 qui tot odores emisit quot scōs p̄duxit
 Et huius floris maximus odor fuit Jo-
 annes: qui tanto odore fragrauit vt chri-
 stus de eo dicere possit illud quod legit
 Beñ. xxvij. Ecce odor filij mei: sicut odor
 agri pleni: cui benedixit dñs. Eius enim
 odor nō fuit horti sed agri. quia nō fuit
 clausus sed apertus. q; omnes vicini co-
 gnati ⁊ qui in mōrants habitabant: isto
 odore sunt relecti. hodie etiā nō solum
 christiani sed etiā sarraceni eius odore
 refectūtur. Et fuit odor agri pleni q; in
 ip̄o fuit illius virginee puritatis: ⁊ vio-
 la celestis cōtemplatōis. Et rosa rubētis
 Passiōis. Et dicit q; fuit a deo benedict⁹
 Ille ager est benedictus qui multū fru-
 ctū affert. iuxta illud Hebreo. vi. Terra
 enī sepe super se vententē bibens hym-
 nem rē. accepit benedictōem a dño. sic
 beatus Joānes fructus centesimū ptu-
 lit quia virgo predicator ⁊ etiā martyr
 fuit. ⁊ Quarto fuit missus a deo sicut le-
 gatus a p̄ncipe. P̄ncips. n. est chri-
 stus qui tot habz legatos quot sanctos.
 Et hui⁹ si quis dēz p̄ncips legatus ma-
 gnus fuit Joānes qui fuit legat⁹ a late-
 re. q; a deo missus fuit imediate. Felix
 namq; legatus quez nō misit cupiditas
 sed charitas: q; fuit missus a deo q; cha-
 ritas est. quez deus nō misit pro sua: sed
 pro aliorū utilitate: q; venit vt testimo-
 niūz perhiberet de lumine. per que pro-
 curata est homini pax atq; tranquillitas:
 q; venit vt omnes crederēt per illuz
 qui nō predicabat seipm sed deum: quia
 nō venit vt lux sed vt testimoniū perhi-

beret de lumine. C Secūdo beat⁹ Joā-
 nes habuit gratiaz dei. qd notat cū dñs.
 Lut nomen erat Joānes. quod interp̄-
 tatur: in quo ē grā. Tria enīz vasa deus
 creauit que mox grā sua impleuit. s. chri-
 stū: ac maria ⁊ Joannē. Christus est sol.
 maria luna: ⁊ Joānes est lucifer. Post
 solem nāq; luna est clarior. q; post chri-
 stuz ip̄a virgo maria ē gloriosior. Et post
 solem ⁊ lunaz lucifer est lucidior. q; post
 christū ⁊ maria Joānes ē dignior. C Ter-
 tio ioānes fuit testis dei. quod notat cū
 dicit. Hic venit in testimoniū vt testimo-
 niū perhiberet de lumine. Sicut enim di-
 cit Irido. Testis tripliciter considerat.
 scz natura vt sit vir. cōditōe vt sit liber.
 vita scz vt sit iustus. Sic nāq; beat⁹ Jo-
 annes fuit vir. i. virilis ⁊ fortis. q; nō fu-
 it arūdo vt habet Matth. x. Fuit liber
 q; nō fuit mollibus vestitus ⁊ indutus.
 sicut sunt illi qui stant ⁊ seruiūt in curi-
 is reguz: q; regem libere arguebat. Fuit
 iustus ⁊ scūs: q; non tm̄ fuit p̄pheta sed
 plus q; p̄pheta. Iste autē propheta testi-
 moniū perhibuit de christo. s. quantum ad
 visu: de eius maiestate. Joan. i. Et ego
 vidi ⁊ testimoniū perhibui: q; hic est filius
 dei. Quantum vero ad auditū de eius cū-
 patre equalitate. quādo auduit hie est
 filius meus dilectus rē. Quantum vero
 ad tactuz de eius humilitate: quādo ip-
 suz baptizauit. Quantum ad olfactū de
 eius odoris suauitate. quādo in carcere
 existēs odorez virtutuz eius persensit.
 Quantum ad gustuz de eius inuisita dul-
 cedine. Esca. n. ei⁹ erat mel siluestre. xps
 nāq; fuit mel in quantum deus. ⁊ siluester i
 quantum in desertuz huius mūdi venit.
 Mystice igit̄ premissa intelligēdo ⁊ ex-
 ponēdo. Beatus ioānes mel siluestre co-
 medebat quia xpi incarnati dulcedinez
 degustabat.

C Sermo. clxxij. C De eodē sermo. ij.

Quit enim magnus co-
 ra domino
 vinus ⁊ sinceraz non biber.
 rē. Luce. i. Angelus gabriel
 natiuitatez p̄cursoris annūciās. quin-
 q; preconia de ip̄o dicit. C Primo nāq;
 quātuz ad ipm deum fuit valde gratio-
 sus. cum dicit. Er̄t enīz magnus coram

De sancto iohanne baptista.

domino. Noluit enim esse magnus coram seipso sed valde se humiliavit quando voces se esse dixit. Nec voluit esse magnus coram ipso mundo quia omnia terrena contempnit. nec voluit esse magnus coram homine aliquo: quia iudeis ipsius pro christo suscipere volentibus seipsum non esse asseruit. Fuit autem magnus coram domino quantum ad quadruplicem dimensionem. Fuit enim alius per celestem contemplationem. Unde celos apertos vidit: et voces patris audiuit. spiritum sanctum in forma columbe conspexit. Fuit profundus per humilitatem ex qua christum baptizare refugiebat. sanctam et ineffabilem virtutem tangere non audebat: et totum tremebat. Fuit longus per patientiam et longanimitatem: quia se non ingessit: sed longo tempore in deserto suam dispositionem expectavit. Fuit latus per charitatem per quam extendebat se ad dexteram quo ad amicos scilicet discipulos quos instruebat. et ad sinistram. id est ad inimicos: sicut ad herodem quem arguebat. **Secundo** quantum ad corpus suum fuit valde austerus. Attendit namque eius austeritas quantum ad cibum et potum: quia locustas et mel silvestre comedeat. et vinum et sinceram non bibebat. Quantum vero ad indumentum: quia de pellis camelorum erat indutus. **Secundum** autem ipsum Chrysostomus. Vestes quatuor de causis possunt deferri. Aut propter ostentationem et turpis curiositas est. Aut propter mollietatem et delectationem. et sic carnalis voluptas est. aut propter tegumentum carnis et fugationem frigoris et humana necessitas est. aut propter mortificationem carnis et virtuosum et meritorium est. Sed revera beatus Johannes non deferbat vestes propter ostentationem: cum in deserto maneret. quia sicut Gregorius. Nemo preciosas vestes querit: ubi a nemine videri se credit. Nec etiam vestes deferbat propter carnis mollietatem. Unde dixit dominus de eo Matthei. xi. Quid existis in deserto videre hominem mollium vestitum. ecce qui mollium vestitur in domibus regum sunt. Nec simpliciter propter tegumentum. quia tales vestes nec bene corpus tegebant: nec etiam bene frigus arcebat: sed ferebat huiusmodi vestes:

propter carnis mortificationem. Habebat etiam miserum et desertum habitaculum: quia non morabatur in palatio: sed in deserto: et in loco solitario. Et hoc quatuor de causis. sicut dicit Theophylactus. scilicet ut sanctas educationem haberet ut peccatores liberius argueret. homo enim non ita libere arguit illos cum quibus comedit: convertatur et vivit. ut malitias hominum evitaret. quia ex cohabitatione malorum interdum contrahitur macula peccatorum. Et ut de christo testimonium fidelius proferret. Si enim cum christo moratus fuisset. tunc diceret quod ex amicitia testimonium perhiberet. **Tertio** quantum ad animam fuit valde virtuosus. cum dicitur. Et spiritu sancto replebitur. Spiritus sanctus namque habet quosdam effectus generales. scilicet culpa remittere: animam gratificare et ipsam virtutibus exornare. Et istos habuit in Joanne: quia et culpam originalem in Joanne penitus purgavit. quando. scilicet in utero sanctificavit. Unde de hoc scribitur hieremias. Antequam exires de vulva sanctificavit te. id est a peccato mundavit te. Et ipse glorificavit et de amicum fecit. ut de eo legitur Joan. iii. Amicus autem sponsi etc. Ipsa etiam virtutibus exornavit. Unde dicit Maximus. Joannes virtutum schola: et vite magistrus. sanctitatis forma. norma sustulit etc. Alii vero sunt effectus speciales spiritus sancti. Et istos effectus non dat omnibus hominibus: sed solum aliquibus specialibus sicut ipsis apostolis: ut potestate divinas revelationes immittere. in plenitudine se diffundere. et in gratia stabilire. Istos etiam effectus habuit beatus Johannes. Habuit enim divinas revelationes: quia pater se sibi revelavit per voces. et filius dei per assumptam carnem. spiritus sanctus per columbe spem. Spiritus sanctum in plenitudine accepit. Luce. i. spiritu sancto replebitur etc. Fuit etiam beatus Johannes in gratia stabilitus. quia nunquam cecidit sed semper stetit. Unde de eo dicitur. Amicus autem sponsi stat. Alii namque effectus quos habet spiritus sanctus sunt effectus singulares. qui etiam similiter in beato Joanne fuerunt: quos in utero accepit. scilicet sanctificatio. gaudiosa christi salutatio. et spiritus prophetie repletio. **Quar**

to quantus ad proximum suum fuit valde fructuosus. quod notat cum dicitur. et multos filios israel convertet etc. Convertit autem eos clamando et predicando. Matth. iii. Ego vox clamantis in deserto etc. Dicit autem Chrysostomus et Remigius quod tribus de causis clamamus. aut quando loquimur longe positus. aut surdis: aut quando loquimur irati. Joannes autem clamabat peccatoribus: quia sunt a deo elongati. ps. Longe a peccatoribus salus qui ad vos mandata dicenda et facienda sunt surdi. ysaie. xliij. Educ autem foris surdum et aures ei sunt. Et quia erat iratus ira. scilicet per zelum. ps. Zelavi super iniquos etc. Quinto quantus ad christi adventum fuit valde devotus. quod notat cum dicitur. Ipse precedet ante illum in spiritu et virtute helye: ino et in maiori spiritu quam helyas. In helya quidem fuit spiritus simplex in helyseco duplex. in Joanne triplex. Helyas quidem fuit plenus prophetia in vita. helyseus in vita et in morte. Quia mortuus mortuorum suscitavit. Unde dicitur de ea Eccle. xlvij. Mortuorum prophetavit corpus eius. Joannes autem fuit plenus spiritu sancto et spiritu prophetie. et ante vitam hominibus cognita. quia christus in utero cognovit et in vita. quia hominibus digito demonstravit. et post vitam quia ipsum in limbo existentibus nuntiavit.

Sermo. clxxij. De eodem sermo secundus.

Quit enim magnus coraz domio. Luc. i. Magnitudo beati Joannis quantum ad sex considerat. Primum enim magnus in utero. egressus ex utero. existens in mundo. egressus de mundo. existens in limbo. regnans in celo. Primo beatus Joannes fuit magnus in sue matris utero. quia fuit miraculose conceptus. quia a tota trinitate esse conceptio fuit causata. Nam patet dedit novam potentiam generandi. nam cum patres eius essent impotentes ad generandum proles oportuit quod nova generandi et conceptio daretur preberet. Chrysostomus super illud Luc. i. Sic fecit mihi dominus etc. ut pote sterilitatem soluit et domum super naturam concessit. ex petra infructuosa spicas

maturas produxit. de decore abstulit dominus genitricem me fecit. Filius dedit novam sapientiam cognoscere: quia puer existens in utero ipsum cognovit. Ambrosius. Vocem prius helysabet audivit. sed Joannes prior gratiam sensit. illa nature ordine audivit. iste exultatione mysterii. illa mente. ista dominus sensit advenit. Spiritus sanctus dedit novam gratiam sciendi. quia in utero fuit sanctificatus et spiritu sancto repletus. Ambrosius. super illud. Spiritu sancto replebit adhuc ex utero sue matris. Alius est spiritus huius vite. alius gratie: ille nascendo sumit exordium. moriendo defectus. Iste non etatibus coercetur. non obito extinguit. non alio matris excludit. Secundo fuit magnus egressus de utero quia fuit gaudiose natus. natus gaudiosus est puer. unde dicitur. Exultavit in gaudio infans in utero matris. gaudiosi sunt parentes. unde dicitur. Et tibi gaudium erit et exultatio. gaudiosi sunt et vicini et cognati unde dicitur. et audierunt vicini et cognati eius etc. gaudiosi sunt omnes. unde dicitur angelus. Et in nativitate eius multi gaudebunt. Magna namque dicitur gaudium quatuor modis. Aliquando in se. et hoc modo gaudiosi sunt parentes. Aliquando omnium et hoc modo puer gaudiosus est. quia motu corporis gaudium suum manifestavit. Aliquando contemplantium. et hoc modo gaudiosi sunt vicini quia parentes beati Joannis tantum gaudium non ferentes vicini et cognati illud communicaverunt. Aliquando extensivum. et hoc modo gaudiosi sunt omnes. quia ad omnia illud gaudium extenditur. unde dicitur. et super omnia montana divulgabant omnia verba hec. Tertio fuit magnus existens in mundo. quia fuit omnibus virtutibus exornatus. Si quidem contemplationis sublimitas ipsum ornavit a superiori quia celos apertos vidit. vocem patris audivit. spiritum spiritum in specie colubine aspexit. filius in humana carne cognovit. et sic tota trinitas se sibi revelavit. Humilitas ipsum ornavit ab inferiori per quam se non esse dignum solvere corrigiam calciamenti christi asseruit. puritas ipsum ornavit ab interiori. per quam angelus meruit appellari. quia secundum Hieronymum. In carne non secundum carnem vivere non est humanus sed potius angelicus. Sanctitas ipsum ornavit

ab exteriori: q̄ de p̄llis cameloz circūda-
tus erat. Et mel siluestre ⁊ locustas co-
medebat. Et hoīus p̄sortū fugiebat. pa-
tiētia ip̄m ornauit a sinistris: q̄ ip̄m p̄se-
quebat. ⁊ herodes ip̄m icarcerādo: ⁊ he-
rodias sibi isī dīādo: ⁊ puella caput eius
petēdo: ⁊ ministri herodis ip̄m decollan-
do: ⁊ isī ip̄se beatus ioannes baptista in
omnibus patiētia p̄seruauit. Tēperātia
ip̄m ornauit a dextris: q̄ in domo sūmī
sacerdotis vnicus natus ab oībus p̄spe-
ritatibus mundi abstinuit. a iudeis x̄ps
estīmatuſ p̄cursorē suum se esse aperuit.
¶ Quarto fuit magnus egressus de mū-
do: q̄ p̄ veritate passus fuit. s. p̄ veritate
doctrīe: iustitie ⁊ vite. Pro veritate q̄dēz
doctrīe. q̄ sicut dicit Josephus ad et̄
p̄dicatōez multitudo populū ueniebat
pp̄ q̄d herodes timēs dispēdū p̄p̄t ip̄s
carceri mācipauit. passus est et̄ p̄ verita-
te iustitie quā defendebat. Arguebat nā
q̄ herodē ex eo q̄ vxorē fratris sui acce-
perat q̄d erat p̄tra legis p̄ceptū: vt fratre
vliete eius vxor traduceret. ⁊ sic duz de-
fendit iustitiā p̄didit vitā. Est et̄ passus
p̄ veritate vite quā tenebat. Mos enim
malignātū est sanctorū hoīum puertere
vitā: beatus aut̄ ioannes baptista non co-
medebat panē: nec et̄ bibeat vinū. ⁊ p̄-
pterea ip̄i dicebāt eū habere demoniū:
⁊ sic scādālū accipiebāt vñ edīficatōem
hēre debuerāt. Sicut enīz noctua fugit
lucē ⁊ serpens vinee florētis odorē: sic ma-
li bonoz hoīum detestant sanctitatem.
¶ Quinto fuit magnus existēs in limbo:
q̄ illic p̄ciosus nūcius fuit destinatus.
Sacti enīz patres desolati erāt ⁊ p̄pter
tātā t̄p̄is diuturnitatē ⁊ p̄pter demonū
vicinitatē ⁊ p̄pter diuine v̄sionis p̄ua-
tōez ⁊ p̄pter loci isīmū ⁊ horribilē. s. io-
annes ad eos descēdens eos letificauit:
asserēs q̄ de loco illo diuturno erāt edi-
cendū: ⁊ de vicinitate demonūz erāt cito
in angeloz socios assumēdū: ⁊ de p̄uatōe
diuine v̄sionis erāt diuina v̄sione fruē-
dū. Et de loco isīmo ⁊ despecto cito erāt
ad alta celoz subleuādū. Vñ et̄ legit in
euāgelio Nichodemū q̄ ip̄s denuncia-
uit q̄ x̄ps natus fuit: q̄ ip̄m baptizauit:
q̄ digito ostenderat ⁊ q̄ cito ad eos
v̄sītādos descensurus erat. ¶ Sexto est

modo magnus regnās in celo: q̄ h̄z trū-
centena p̄mīta. h̄z nāq̄ cētēsimū fructūz
inquātū fuit v̄rigo icorruptus. aliū cēte-
simū inquātū p̄dicator: gratiosus. aliū cen-
tesimū inquātū fuit martyr iuictus. Vere
autē beatus ioannes est magnus in celo:
q̄ fulget iter cuneos patriarchaz: gau-
det itra choros p̄phetaz: q̄ fuit p̄pheta
⁊ pius q̄ propheta. Residet iter choros
ap̄loz: q̄ fuit ap̄ls. i. a deo missus. Spa-
tial nāq̄ iter rosas martyz: q̄ fuit mar-
tyr dñi gloriosus. Delectat inter violas
confessor: q̄ confessus est ⁊ nō negauit.
Redolet iter lilia v̄rginū: q̄ v̄rgitatem
perpetuaz conseruauit.

¶ Sermo. clxxiiij. ¶ Eodē die s̄mo. iij.

Inter natos mu-

liēz nō surrexit maior ioanne
baptista. Mat. xi. Laudatio a
seip̄so est verecunda: q̄ laus hoīs in ore
p̄p̄rio so: desest. Ab hoīe malo ignomi-
niosa. q̄ s. Seneca idē est laudari a tur-
pibus ⁊ ob turpia. Ab hoīe sancto s. nō
sit certa: tñ fide digna. Ab aduersario ve-
ro est firma: q̄ validū est testimoniū ab
aduersario platū. Ab angelo ē vera at-
q̄ certa: q̄ angelus nō p̄t mēiri. A deo
est vera ⁊ pbata. ij. Loz. xij. Nō enīz qui
seip̄m p̄mēdat ille pbatus ē. sed quē de-
us p̄mēdat. Beatus igit̄ ioannes baptista
noluit p̄mēdare seip̄m: q̄ hoc fuit vere-
cundū. Vñ cū interrogaret si esset x̄ps. re-
spōdit se nō esse x̄pm s. p̄cursorē suū:
nec et̄ voluit p̄mendari a iudeis malis:
q̄ hoc fuisse ignominiosum. Vñ cū ip̄s
iudei euz tanq̄ in x̄pm vellēt recipe no-
luit assentire. Est aut̄ p̄mēdatus a nobis.
Mat. xxi. Omnes sicut p̄phetā illuz ha-
bebāt. Ab aduersario scz ab herode q̄ eū
metuebat ⁊ v̄tz sanctū bonū ⁊ iustum eē
sciebat vt dī Marci. vi. Ab angelo q̄ ait:
Erit magnus corā dño. A deo qui dixit:
Inter natos muliēz non surrexit maior
ioane baptista. Dicit nāq̄ q̄ nullus ma-
ior eo surrexit p̄pter quasdā sp̄ales p̄ro-
gatiuas q̄s habuit. ¶ Prima est: q̄ fuit
in v̄tero sanctificat⁹ ⁊ qua sanctificatōe
tria dona accepit. s. peccatoz mūdātōez
dicere. i. Anteq̄ exires de vulua sanctifi-
caui te. i. a pctō mundauī te. sancti sp̄s

repletionē. Luc. i. Spiritu sancto reple-
 bit adhuc ex utero matris sue diuinorum co-
 gnitionem: ut ibidē. Exultauit isans in
 gaudio in utero meo. **S**ecunda est q: fuit
 beate virginis marie spūalis filius. Lū. n.
 triplex sit cognitio. s. naturalis que est p
 carnis ppagationē. spūalis que est per
 baptismi regeneratōez. z legalis que est
 per adoptionē. beata uirgo maria q̄tus
 ad istā triplicē cognatōez tres habuit fi-
 lios. **U**nū naturalē. s. iesū que de suis
 uiscerib⁹ generauit. **A**liū legalē. s. ioā-
 nes euāgelistā. que ex rescripto z māda-
 to pncipis in filius adoptauit: qñ xps ei
 dixit: **A**ulser ecce fili⁹ tuus. **T**ertius
 spūalē. s. ioannē baptistā. que p spm scm
 in matris utero baptizauit. Lū. n. helisa
 beth salutauit mox isans in utero exul-
 tauit z spm scm recepit: z ab originali
 pctō mūdāt⁹ fuit. Et sic uirtute vbi vir-
 ginei baptismū recepit spūs sci. **T**er-
 tia ē q: fuit angelus appellat⁹. Lū enim
 s̄m Blony. āgelus hēat triplicē uirtutez
 scz purgatiua: illuminatiua z pfectiua.
 hūit uirtute purgatiua. q: sicut dī Joā.
 v. Ipse erat lucerna ardēs. hūit uirtute
 illuminatiua: q: erat lucerna lucēs. hūit
 pfectiua uirtute: q: sicut dī Luce. i. Ipse
 venit dño parare plebē pfectā. **Q**uar-
 ta ē: q: fuit ppha z plus q̄ ppheta. Pro-
 phete nāqz qñqz acceperunt spm scm ad
 cognoscēdū p̄terita. Aliqñ ad sciēdū fu-
 tura. aliqñ ad itelligēdū occulta p̄ntia.
 Joānes uero hūit spm pphete de futu-
 ro qñ dixit Joā. i. Ipse ē q post me uētu-
 rus est. hūit d̄ p̄terito cū subdixit: **Q**uā-
 me fact⁹ ē. De p̄nti occulto cū subnigif:
 Nō suz dignus corrigiā calciamēti eius
 soluē. **Q**uinta p̄rogatiua est: q: fuit xpi
 baptista elect⁹ vbi totaz meruit agnosce-
 trinitatē. **U**nū Augu. in lib. de fide ad pe-
 trū. Quāuis p̄ris z filij z spūs facti vna
 sit natura. firmissime tñ tene tres eē p̄so-
 nas diuinas. s. patrē q dixit: **H**ic ē filius
 meus dilect⁹. z filiū solū eē sup que uox
 illa p̄ris isonuit. z spm scm eē: q i specie
 colube super xpm baptizatum descēdit.
Sexta ē: q: fuit p̄cursor xpi deuotus.
 Quare xps uoluit ut ioānes aū eū p̄cede-
 ret z p̄iret. **S**up hoc Chrys. ponit tres
 cas. **P**ria ē pp xpi dignitatē: ut discas

ingit q: sicut pater ita z ipse pphas hēat
Secunda ē pp iudeoz excusabilitatez. vñ
 ait: deinde z iudeis nullā caz derelinq̄t.
 qd z ipse dñs ofidit dicēs: **U**enit ioānes
 nō māducās neqz bibēs zc. **U**enit filius
 hoīs māducās z bibēs zc. **T**ertia pp
 maiorē firmitatem. **N**ecessē erat ingit ab
 alio prius dicit que de ipso erat. **N**ā alias
 iudei dixissent. **T**u de teipso testimoniū
 phibes zc. **S**eptima p̄rogatiua est: q: fuit
 trib⁹ meritū qbus aureola p̄fert in
 figuris. **Q**uia. s. fuit p̄dicator: martyr z
 uirgo. **E**t id habuit coronā stellatā q de-
 bet p̄dicatoribus. **D**e hoc Dan. xij. **Q**ui
 ad iustitiā eruditū mltos qñ stelle i per-
 petuas eternitates. **H**abuit coronaz ge-
 mātā que debet martyrībus. **P**s. **P**osuit
 sti in capite eius coronā de lapide p̄cio-
 so. **E**t coronā aureā que debet uirgibus.
Ecclē. xlv. **L**orona aurea sup mtrā eius
Sicut eiz aurū est fulgidū z incorruptū ac
 p̄ciosus: sic z uirgitas. **S**ap. iij. **D** q̄ pul-
 chra est casta generatio cū claritate: ecce
 q̄ fulgida. **I**mmortalis eim est memoria
 illius. ecce q̄ incorrupta: qm apud deū no-
 ta est z apd hoies. ecce q̄ p̄ciosa. **O**cta-
 ua p̄rogatiua est: q: dñs natiuitatis eius
 habet festus. **T**riū eiz natiuitates solent
 ter celebrari. s. xpi z uirgis gloriose ma-
 rie z ioānis baptiste. **T**ū q: oēs tres fue-
 rūt in utero scificati. **T**um q: oēs fuerūt
 miraculose nati. **N**ā xps est de uirgine na-
 tus. **E**t uirgo maria fuit de sterili matre
 genita z p̄creata. **J**oānes uero fuit de
 sene utroqz parēte generatus. **T**ū q: or-
 tus istoz triū gaudio magno fuerūt de-
 dicati. **D**e gaudio nāqz natiuitatis xpi
 dī Luce. ij. **A**nnūcio uobis gaudium ma-
 gnū qd erit omni populo. **D**e gaudio ue-
 ro natiuitatis beate z gloriose marie uir-
 ginis dicit **H**ester. viij. **J**udeis nona lux
 oriri uisa est: gaudū. honori z tripudiū.
Sed de gaudio natiuitatis beati ioānis
 dicit **L**uce. i. **E**t multi in natiuitate eius
 gaudebunt zc.

Sermo. clxxv. **D**e eodē sermo. vi.

Paraui lucernam

xpo meo. **I**nimicos ei⁹ induā
 p̄fusiōe zc. **P**s. **N**ullus uentē
 tius lucerna dei p̄t q̄ Joānes baptista

rogatio.

Auricola

Portu

stellata

firmata

aurida

virginitas

triu nati

uitates

celebrant

##

##

de quo dicitur Joā. v. Ipse erat lucerna ar-
dens & lucēs. Volens etiam deus pater mit-
tere in hunc mundum vix solē. p̄misit lucē
fex & lucernā ardentes. Iō dixit: Paravi
lucernā xp̄o meo. In his autē verbis q̄t
tuor sunt vidēda. C. Primo q̄re ioānes
dicit lucernā: qd̄ qd̄ sit triplici cā. P̄
p̄p̄ lucis mutuationē. lucerna enim nō lu-
cet a seipsa: sed aliunde lucē suā accipit
& mutat: sic & Joānes nō lucebat a seip̄o
sed a xp̄o. Un̄ dicit Joā. i. Nō erat ille lux
Et t̄m dicit Ysa. xij. Bedit te in lucē genti-
bus. Joānes qd̄ez erat lux. & nō erat lux
Est enim quoddā qd̄ t̄m lucē influit s̄z nō
recipit: sicut corpus luminosus. Quod-
dā qd̄ recipit lumē & nō influit: sicut cor-
pus opacū. Quoddā vero qd̄ lucēz reci-
pit & influit sicut corpus diaphanū. Lux
igit̄ que t̄m lucē influit sed nō recipit est
xp̄s. Corpus vero qd̄ t̄m recipit sed non
influit erat iudei & sunt ceteri auditores.
Lux vero q̄ recipit & influit erat b̄s Joā-
nes qui lucēz a xp̄o recipiebat & populo
ifundebat. Un̄ Augu. sup̄ illo. Erat lux
vera. quare additū est vera: q̄ & homo il-
luminatus nō dicitur lux vera. sed vera lux ē
illa que illuminat. Et t̄m nisi p̄ noctē lu-
cerna accendat: & per diē sol exeat lumi-
na illa sine causa parent. P̄ Secūdo dicit lu-
cerna p̄pter lucis obābrationez. Sicut
enim a duentiēte sole lumē lucerne minui-
tur & obumbrat: sic aduentēte xp̄o fama
Joānis baptiste fuit obūbrata & quodā-
modo diminuta. Un̄ dicebat Joā. iij. Il-
lus oportet crescere: me autēz minui. Et
illud s̄m Augu. ostendit in eorum ortu &
obitu. Nā xp̄s natus fuit q̄n̄ dies icipiūt
crescere. Joānes quādo dies icipiūt mi-
nui & decrescere. Xp̄s in morte fuit exal-
tatus. Et Joānes fuit capite minoratus
P̄ Tertio dicit lucerna p̄pter p̄sumptōez.
Sicut enim lucerna se p̄sumit in seruitiū
aliorū: sic beatus Joānes baptista in no-
strā utilitatē & exemplū p̄sumpsit substā-
tiā suāz oīa tēporalia respuēdo: & corp̄
suūz ip̄m durissime p̄terēdo. vitā suā p̄-
sustitit eam exponēdo & moriēdo: ac ver-
ba sua corā iudeis & inter eos quot̄ die
predicādo: & famā suāz ipsāz annihilā-
do: q̄: cuz xp̄s crederet illam famā extin-
xit & annihilavit. C. Secūdo est vidēdū

quomodo hec lucerna fuit parata: p̄
qd̄ dicit: Paravi lucernā. Tunc autē lucer-
na ē bene parata: q̄n̄. s. est lucēs & clara.
Ista autē lucerna bene parata fuit quā-
do multis radijs emicuit. P̄ Primus ra-
dius est puritatis & mūditiē ob quā an-
gelus dicit & n̄ius p̄parat. Unde dicit: Nesci-
ens labē niuei pudoris. Chrys. Cōuersa-
tio Joānis oīum vitā culpabilē faciebat
apparere. quē admodū si videas vestem
albā: dicis q̄ satis cādida est illa. Si autē
apposueritis eā iuxta niuez: incipit tibi
sordida apparere: etiā si sordida nō sit.
Sic reuera quātū ad cōparationē beati
ioānis oīs homo videbat esse imūdos.
P̄ Secūdus radius ē vite religiose assu-
mēde p̄ hoc q̄ mundū fugiēs in deserto
habitauit. Nā p̄ certo in mūdo oēs sen-
sus hoīs polluunt. s. visus in vidēdo va-
nitates. Auditus: verba vana audiēdo.
Olfat̄: odores varios odorādo. Os: va-
na sepe loquendo. Et manus: se ad illiē-
ta extēdēdo. Beatus ergo ioānes bapti-
sta i loco deserto voluit habitare: vt mū-
dos seruaret oculos q̄bus sp̄m sc̄m in
specie colūbe erat p̄specturus. Et mū-
das seruaret aures: q̄bus vocē p̄is erat
auditurus. Et mūdū os seruaret per qd̄
xp̄i testimoniū erat platurus. mundūq̄z
seruaret olfatū per quē xp̄i odorē erat p̄-
sensurus. Et mūdās manus obseruaret
q̄bus xp̄m iesuz erat baptizaturus & digi-
to ostēsurus. P̄ Tertius ē radius humi-
litis p̄funde. q̄: cū crederet esse xp̄s: cō-
fessus est se eē suū p̄conē. Unde de hoc
Joā. i. Ego vox clamātis in deserto. Si-
um scutisēz. Matt. x. Cuius nō sum di-
gnus p̄cubens soluere corrigiā calciamē-
ti. Sui p̄cursorē deuotū. Joā. iij. Nō suz
ego xp̄s: sed missus ante eū. Quare autē
iudei magis credebāt Joānē esse xp̄m
q̄ ipsuz d̄m. ponit Chrys. tres causas
sc̄z p̄pter genus illustre: p̄pter durā edu-
cationē: & humanaz vestitū despectionē.
In xp̄o autē p̄trariū videbat. s. genus hu-
mille: diēta cōis & vestimenta cōmunia.
P̄ Quartus radius est discretōis matu-
re: q̄: paulatim iudeos ad xp̄i cognitōez
ducebat. Sicut enim sicut dicit Chrys. Sicut faciūt multe aues pullis suis: q̄
non statim docēt eos volare: sed primo

in Joāne
putatur
Christus

pullos extra nidū educūt: et postea pau-
latim volatui apponūt. et sic tandem eos
relinquūt. Tūc s̄m Chryso. beatus Joā-
nes iudeos a nido volare docebat quan-
do xp̄s maiorē se eē dicebat dicēs Mat.
ij. Qui post me vēturus ē fortior me est.
Maiorē aut volatū docuit qm̄ si tm̄ sup
se: s̄z sup oēs altos eē demonstravit dicēs
Joā. ij. Qui de celo venit sup oēs ē. Et
adhuc maiorē docuit qm̄ ipm̄ eē vey dei
filii oñdere cepit: dicēs Joā. i. Ego vidi
et testimoniu s̄z phibuit: q̄ h̄c ē filius dei.
Tertio p̄ncipalr vidēdū ē cui ista lu-
cerna fuit p̄parata. qd̄ oñdit cum d̄i xp̄o
meo. Fuit igit̄ parata xp̄o: vt ipm̄ mani-
festaret. Solet enīz homo qm̄ aliqua rez
p̄ctosaz s̄z m̄nima vult iuētre: accendē
lucernā et ipsaz iuētre. Xp̄s aut erat fa-
ctus m̄nima vt in ps̄. Minuisti eū pau-
lominus ab angelis. ideo lucerna venit
et ipm̄ hūano generi demonstravit. et ista
aut lucerna luxit sub modio: qm̄ xp̄m in
vtero recognouit. Et in cadelabro luxit
qm̄ ipm̄ digito demonstravit. Et luxit in
limbo: qm̄ xp̄m h̄s q̄ erat in tenebris an-
nūciauit. et Secdo fuit parata vt ad vey so-
lem nos manu duceret. Homo qd̄ erat
in oculo saucius et nō poterat vey soles
p̄spicere. ideo deus misit ioānē tanq̄ pa-
rtētē illuminatū. Aug. Quō plerūqz fit
vt qui sauciatos h̄nt oculos nō possunt
videre soles: s̄z partētē illuminatū. ideo
deus irradiavit Joānē: et p̄ illū illumi-
natū cognitus ē ille q̄ illuminat. Erat et
lippus nec poterat in solē respicere. Jo-
missus est Joānes q̄ dictus ē lucerna: vt
per ipsaz possit videre. Aug. Fulgorē so-
lis lippitudo nostra ferre non poterat.
Ideo exq̄situs est ioānes lucerna: vt testi-
moniū phiberet veritati. Erat nāqz i vi-
su debilis. Ideo missus est ioānes bapti-
sta tanq̄ mons: vt qz nō sufficiebat respi-
cere ad solē: respicere possit ad irradia-
tū mōtez. Greg. Qui orientē solē p̄tēpla-
ri nō valet: irradiatos montes aspicit. et
qz ortus sit sol dephēdit. et Tertio ipa lu-
cerna fuit parata xp̄o vt an ipm̄ p̄fret. So-
lent. n. an regē deferrī luminaria multa
ehoneste: sic an xp̄m ioānes tanq̄ lucifer
venit. Hinc ē q̄ in dieb̄ p̄fests vnus ce-
reus an euāgeliiū defert: et in dieb̄ festis

duo: qz p̄mū aduentū q̄ totus d̄z esse pe-
nitētie p̄cessit vni luminare. s̄. b̄s ioā-
nes. Sc̄bz vero aduentū q̄ ē festiuitatis
eterne p̄cedēt duo. s̄. Helyas et Enoch.
Quarto p̄ncipalr vidēdū est p̄ quid
ista lucerna fuit p̄parata. qd̄ notat cū d̄z:
Inimicos eius iduā cōfusione. Cōfudit
eiz iudeos quadruplr. et Primo ex suo
baptismo. Mat. xxi. Baptismus ioānis
ex deo erat an ex hoib̄. Quicqd̄ aut r̄i
dissent confusi fuissent. et Secdo testimo-
nio suo. Dixit nāqz se nō eē xp̄m. De xp̄o
aut dixit q̄ erat. Multo autē magis cre-
dit alicui ferētū testimoniū de alio q̄ de
seip̄o. et Tertio ex abstinētia sua. Mat.
xi. Venit ioānes si māducās neqz bibēs
Et si dicat s̄m Chryso. Per viā p̄traria
venim̄ ego et ioānes. et idē fecim̄: sicut
si venatores p̄ duas vias p̄trarias aliqd̄
atal iseq̄nt: vt in alterā icidat. Quarto
eē sua vita. Si. n. hō i vtero sc̄ificat: sine
p̄ctō natus: gr̄a dei plenus tā aspaz vitā
duxit: q̄ p̄ta p̄fusione h̄c debem̄: q̄ sum̄
gr̄a dei vacui. et i p̄ctis iueterati. et tm̄ mo-
dicā penitētia nolūimus sustinere.
Sermo. clxxvi. De sanctis Joāne
et paulo martiribus Sermo. i.

Multe tribulatōes
iustoz: et de oibus h̄is libera-
uit eos et c̄. De istis sc̄tis mar-
tyribus Joāne et paulo d̄i in p̄missis ver-
bis q̄ erant iusti et tribulati et liberati.
Iusti qz ius suū vnicuiqz reddiderūt:
se s̄z sibi: deo et p̄xio. et Sibi qz h̄uerūt ma-
gnā puritatē et et magnā fidelitatē. Pu-
ritas aut eoz notat i hoc q̄ dicūt fuisse
eunuchi. et entz sit qd̄a castitas nature
et qd̄a violētie: et qd̄a virtutis et gr̄e. illi
tñ ex diuina gr̄a p̄pter regnū celoz se
castrauerūt. Ista triplex castitas tangit̄
Mat. xix. Ubi tria eunuchoz genera di-
stinguunt. H̄uerunt et fidelitatē: qz et the-
sauros sibi a p̄stātia derelictos paupib̄
fidelit̄ erogauerūt et dispensauerūt: qz ni-
hil sibi retinuerūt. Mat. xxiii. Quis pu-
tas ē fidelis seruus et p̄udēs et c̄. Et hu-
milr: qz nō tanq̄ dñi s̄z tanq̄ serui. Et pru-
dēt̄: qz nō d̄iuitib̄ s̄z egenis: nō vni s̄z
multis: nō post mortē s̄z i vita distribu-
erūt. et Secdo fuerūt iusti q̄tuz ad deum:

De sancto iohanne et paulo martyribus.

quod sibi exhibuerunt reuerentias sanctas: et fide sinceram. Reuerentias quidem quod iulianum apostatam qui deum contempserat contempserunt dicentes: quod religionem plenam virtutibus dereliquisti a te recessimus: et deum tibi proponentes: minas tuas non timeamus. Habuerunt et fidem sinceram. Unde terentiano emissio ut stateculam adoraret. dixerunt: Si tuus dominus est iulianus habeto pacem cum illo. nobis autem alius deus non est: nisi pater et filius et spiritus sanctus. Rom. x. corde credidit ad iustitiam. ore autem confessio fit ad salutem. Tertio fuerunt iusti quantum ad proximum: et hoc quantum ad tyrannos: egenos et amicos: et inimicos. Quarto quantum ad tyrannos ipsos grauer arguendo. quod et iulianus apostatam grauer arguerunt. nec ei poterant timuerunt. vnde Eccles. xlvij. In diebus suis non pertimuit principem. et in potentia nemo vicit illum. Quarto quantum ad egenos eos cum elemosinis sustentando. Gal. vi. Dum tempus habemus operemur bonum ad omnes. Quarto quantum ad amicos eis fideliter consulendo in periculis. Unde dixerunt Gallicano in periculis constituto. fac votum deo celi et eris victor melior quam iulianus. Verus enim amicus non cognoscit in prosperitate: sed in aduersitate. Eccles. xij. Non agnosces in bonis amicus tuum. Quarto quantum ad inimicos ipsos ad pacem et concordiam reducendo. Meritis namque istorum tota gens scythica ad pacem et concordiam venit. et cum gallicano coposuit. Prouer. xij. Qui pacis ineunt consilia: sequetur eos gaudium. Secutum est eis magnam gaudium de hostium pacificatione. de gallicani conversione. et de constantie regie obseruato pudore. Secundo fuerunt multiplex tribulati. Hostis namque eos est multiplex persecutus. Primo per blanda verba et blanditias. ut. scilicet eos alliceret dicens: Vos qui in aula regia nutriti estis non debetis meo lateri deesse: ut primos in palatio vos habeat. Sed ipsi promissiones suas penitus contempserunt. nec ad ipsum accedere voluerunt neque curauerunt. Secundo ut ipsos deterreret dicens: Puniam vos non ut martyres: sed ut publicos hostes. Sed ipse minas non curauerunt neque timuerunt dicentes: dominum nostrum Iesum christum tibi proponentes minas tuas non timeamus. Tertio

per supplicia ut eos vinceret: quando eis mandauit quod aut statua idoli adoraret aut suam capitalem acciperet. sed ipsi mox patiendo vicerunt. Vnde beatus Augustinus. Adversus Iulianum christi fidei armis indutus in prelio stetit fortiter dimicauit: pugnavit: et vicit non feriendo: sed patiendo. Quarto occulte eos occidendo: ut eorum famam extingueret. sed fama eorum extingui non poterat. quod scripta erat in celo: Luce. x. Gaudete quod nomina vestra scripta sunt in celo. Conseruata in deo. Sapientia. iij. Immortalis eius est memoria eius: quod apud deum nota est et apud homines. et viget in toto mundo. Eccles. xxxix. Non recedet memoria eius: et nomen eius requiritur a generatione in generationem. Tertio fuerunt liberati. hoc quod deus dedit eis constantiam. Vnde iuliano danti inducias decem dierum constantiter responderunt. Decem preterisse nunc computa dies. et modo facito quod tunc te facturum minaris. Secundo dedit ipsis victoriam. quod de hostibus triumpharunt. Vicerunt enim mundum per fidem. i. Jo. v. Hec est victoria que vicit mundum fides nostra. Blando resistentem. Ia. iij. Resistite diabolo et fugiet a te et a vobis. Scipios et animos suos edomando. Prouer. xvi. Melior est patiens viro forti. et qui dominus animo suo expugnatore urbium. Tertio dedit ipsis coronam. Jac. i. Beatus vir qui suffert temptationem. quam cum probatus fuerit accipiet coronam vite et eterne. Ipse enim coronam accipit sufferentes per longanimitatem. iohannes dicit: qui suffert temptationem. Probatus per fidelitatem. ideo subditur. Qui cum probatus fuerit. fuerit diligens per charitatem. iohannes subiungit diligentibus se. Et quam sic liberati fuerunt. iohannes nunc multos suis meritis et orationibus liberant et maxime in iudicio liberabunt. Unde de hoc refert beatus Gregorius in dialo. quod dum quedam monacha ecclesiarum istorum sanctorum martyrum sepius visitaret eidem apparentes dixerunt. Tu nos modo visitas. nos autem te in iudicio requiramus. Et quicquid poterimus tibi ex tunc prestabimus. Sermo. clxxvij. Eodem die. Sermo secundus.

Ecce quaz bonuz

et q̄ iocūdū hitare frēs i vnū
 zc. Bñi martyres Joānes z
 Paulus nō tm fuerūt frēs carne. sed et
 fide z passiōe ex vno p̄e celesti. Et iō cō
 uenēter verbū p̄positū de eis dici p̄r.
 ¶ In ip̄is qui dēs sūt vera fraternitas.
 qd̄ notat cū d̄r: Dabitare frēs. ¶ Et frat
 ritatis vera vnitas cū subtūgīt. In vnū
 ¶ Unitatis z fraternitatis magna vtili
 tas. cū d̄r: Ecce q̄ bonū z q̄ iocūdum.
 ¶ Circa primum notandū q̄ fraternitas
 sp̄ialis excellit fraternitatē carnalem in
 tribus. de quibus sic d̄icit Amb. Sangui
 nis fraternitas iter dū sibi inimica ē. Char
 itas aut̄ fraternitas sine inimicitia ē pacifi
 ca. Illa int̄ se cōmunia cū emulatiōe di
 uidit. Hec vero p̄p̄ta cū gratulatiōe cō
 munitat. Illa in cōsortio despiciit sepe
 germanū. hec aut̄ frequēt̄ assumit alie
 num. Ex quibus verbis habet q̄ fraterni
 tas carnalis sepe h̄z cōtentionem. i. Cor.
 vi. Frat̄ cū fr̄e in iudicio cōtēdit. Sp̄ia
 lis aut̄ fraternitas hab̄z pacē z dilectiōez.
 Eccl. xxv. In tribus bñplacitū est sp̄it
 meo que sūt pbata corā deo z hoibus
 s. cōcordia fr̄um. amor p̄ximoz. z vir z
 mulier sibi bñ cōsentientes. Duo frēs sūt
 intellectus z affectus. qui tūc sūt p̄cor
 des: qm̄ intellectus bonū discernit: z af
 fectus illud eligēdo diligit. Duo p̄ximi
 sūt oculus z cor: qui tūc cōcordes sūt.
 qm̄ ip̄m cor studet oculū ad bonū dirige
 re. z oculus studet cordi bona renūciare
 Vir z mulier sūt ratio z sensualitas. q̄
 tunc bene sibi cōsentientes sūt quando
 rō sensualitatē regit. z sensualitas rōnē
 obedit. ¶ Secūdo fraternitas carnalis di
 uidit cōmunia. Gen. xij. Diuisi sūt alte
 rutrum a fr̄e suo. Sp̄ialis nāqz fraterni
 tas cōicat p̄p̄ta: z hoc tam p̄p̄ta ip̄alia.
 Prouer. xi. Alij diuidūt p̄p̄ta z ditiores
 sūt zc. q̄ sp̄ialis p̄p̄ta. Aug. Dis res
 que dādo nō deficit dū habet z nō daf:
 nōdū habet qm̄ bñda ē. ¶ Tertio fr̄nti
 tas carnalis sepe despiciit germanum.
 Sap. x. Per irā homicidij fraternitas de
 p̄t. Sp̄ialis aut̄ amicitia alienū. vñ Flu
 gu. i. li. d̄icit. dei. Nullo mō fit mior acce
 dēte p̄sorte possessio bonitatis: Nō h̄bit

deniqz istā possessionē q̄ eā noluerit h̄ere
 cōem. z tāto eā repiet apl̄iore quāto apl̄i
 us sibi potuerit amare cōsortē. ¶ Secūdo
 ponit̄ fraternitatis vera vnitas. Qualit̄
 aut̄ sci viri vniant̄ dic̄ Lypriano: Uni
 unt̄ eim̄ sicut diuersi radij in vno sole. si
 cut diuersi radij in vna radice: sicut di
 uersi riuī i vno fonte. z sicut diuersa mē
 bra i vno corpore. Istis quatuor modis
 isti bñi martyres Joānes z Paulus ad
 inuicē cū deo vniti fuerūt. ¶ Primo nā
 qz in vna fide: sicut diuersi radij in vno
 sole. Radij nāqz accipiūt a sole lumē: ca
 lores: z virtutē. Illa igit̄ ē perfecta fides
 que h̄z de deo verā z indubitata cogni
 tionē. z quātum ad hoc distinguit̄ a fide
 gētilitū z hereticoz. Charitatē z dilectio
 nem. z quātū ad hoc distinguit̄ a fide de
 monū. Virtutē z opationē. z quātū ad
 hoc distinguit̄ a fide maloz christianoz
 ¶ Secūdo vnunt̄ sic diuersi rami i vna
 radice. i. in vna charitate. Ephes. iij. In
 charitate radicari z fundati zc. Sic. Ut
 enim multi arboris rami ex vna radice
 p̄deūt z p̄cedūt. sic et̄ similit̄ multe vir
 tutes ex vna charitate generant̄ Nec ha
 bz aliqd̄ viriditatis ramus boni opis si
 nō manserit in radice charitatis. ¶ Ter
 tio vnunt̄ sicut diuersi riuī in vno fon
 te. i. in vno sp̄ū fontalis sapiētie. De quo
 fonte d̄r Gen. ij. Fluminis egrediebāt de
 loco voluptatis qui inde diuidit̄ i qua
 tuor capita. i. in quatuor expositionū ge
 nera. s. h̄storiciū: tropologicū: allegoricū
 z anagogicū. ¶ Quarto vnunt̄ sicut di
 uersa mēbra in vno corpore sacrosce m̄tis
 ecclesie que tm̄ vnso aliqū in p̄nti sepa
 aut per culpas mortale. ysa. lix. Ingra
 tes n̄re diutserūt int̄ vos z deū vestruz.
 aut p̄ excōicationē. i. Cor. v. Eluferte ma
 lum z vobismetipsis. Et loquit̄ de pu
 blico fornicario p̄ excōicationē auferen
 do. Et qm̄qz in futuro quādo sepabunt̄
 mali a dei visione. Mat. xxv. Discedite
 a me zc. Et a scōruz societate. Mat. xij.
 Exhibunt̄ āgeli z sepabunt̄ malos d̄ me
 dlo iustoz. ¶ Tertio ponit̄ vnitatis fra
 ternitatisqz vtilitas: cum d̄r: Ecce q̄ bo
 nū z q̄ iocūdū. Dicit aut̄ beatus Ber.
 q̄ sūt quedam bona: sed nō iocūda si
 cut sūt passiōes z tribulationes que

non sunt locū de carni: s; tñ sunt bone & vtilis: q; hoīem faciūt meliorē. Chyso. Quādo carnalia hoīs affligunt. tūc sp̄ ritualia eius florēt. Sicut ergo vernali afflatu arboris laxant in folia & in fructus. Sic in p̄secutiōibus excitant aīe ad virtutes. Quēdā aut̄ sunt locūda s; nō bona: sicut pctā carnalia. Prouer. v. Fauus distillās labia meretricis. ecce q̄ locūda. Nouissima autē illius quasi absinthiū. ecce q̄ amara. Quēdā vero sūt que sunt amara sed nō bona nec locūda sicut quēdā pctā que h; secū penā anexā vt ē tristitia & iudicia. Prouer. xvij. Spiritus tristis exiccāt ossa. Eiusdem. xliij. Putredo ossiū inuidia. quēdā sunt bona & locūda sicut charitas mutua: & cohabitatio fratna. Nec eīm cohabitatio ē locūda. q; dat vnctionē gr̄e. vñ sequitur Sicut vnguentū in capite qd̄ descendit i barbā zc. qd̄ ē in refrigerationē cōcupiscentie. vñ subdit. Sicut ros hermon. Et ē bona: q; ē causa bñdictionis gratie & vite phēns gl̄ie. vñ subdit. Quā illi mandauit dñs bñdictionē & vitam vsq; in seculū.

¶ Sermo. clxxviij. De sancto petro & paulo aplis. Sermo. i.

Redit deus duo luminaria magna. luminare matius vt p̄set diei. luminare minus vt p̄set nocti. Bene. i. Per ista duo luminaria magna mūdi p̄nt intelligi duo magna luminaria paradisi: scz petrus & paulus. Per luminare matius intelligit petrus. q; sicut sol ē p̄ncip̄s oīum planetarū & luminariū: sic et petrus ē p̄ncip̄s oīum ap̄lorū: Sed p̄ luminare minus intelligit beatus paulus. q; sicut ip̄a luna vltima ē oīum planetarū. sic & ip̄e beatus paulus vltimus fuit oīum ap̄lorū. Luminare aut̄ matius p̄set diei. q; petrus erat ap̄ls iudeorū quibus erat lux fidei & diuine legis. P̄c̄est luminare minus nocti: q; & paulus fuit ap̄ls gētīū in quibus erat tenebre ignorantie & infidelitatis. ¶ Ista nāq; duo luminaria. scz sol & luna hñt in effectu magnam ptatem. in motu magnā velocitatē. in luce magnā claritatē. in situ magnā subli-

mitatē: & in quātitate excellentē magnitudinē. Et isti duo apli significant per ista duo luminaria ¶ Primo q; magnā hñt in inferiorib; ptate. nāq; vnus ē ianitor celi. & alius doctor mūdi. & ambo sūt thesaurarij dei. Deus quidē h; triplicē thesaurū. scz potētē qui ē p̄is. sapientie q; ē filij. & misericordie qui ē sp̄s sancti. Deut. xxxij. Nōne hec cōdita sunt apud me & signata in thesauris meis. Dia eīm in thesauris diuine potētē & sapientie & misericordie recōdunt. vñ p̄ effectus postmodū p̄ferunt. Thesaurarij igit̄ patris ē petrus. cui p̄ cōmisit thesaurum sue potētē. vñ dicit dñs petro. Caro & sanguis nō reuelauit tibi: s; p̄ meus q; i celis ē. Magnū nāq; thesaurum potētē: petrus accepit qñ ptatem claudendi & ap̄tendi celū hēre p̄meruit. Thesaurarius filij ē paulus cui xp̄s p̄misit thesaurum sue sapientie. Gal. i. Neq; eīm ab homine accepi illud neq; didici. sed p̄ reuelationē iesu xp̄i. Nemo igit̄ pōt intrare i thesaurū sapientie vel i nisi p̄ doctrinam & sapientia pauli. Thesaurarius vero sp̄s sancti ē virgo beata: cui ip̄e cōmisit thesaurū sue misericordie. & istū thesaurū ip̄a expēdit in hoc mūdo. iccirco vocat̄ mater gr̄e & m̄ misericordie. & i celo vbi ēt celestes gr̄as administrat. Eccl. xxiiij. In habitatiōe sancta corā ip̄so ministraui. ¶ Secūdo hñt in motu velocitatem. Adotus aut̄ aīe ē amor aīe. Est autē triplex motus aīe: sicut distinguit dyonisius in libro de diuinis noībus. scz circularis quo ip̄a aīa mouet̄ per amorē ad mūdū. vñ p̄s. In circuitu impij ambulat. obliquus quo quis mouet̄ p̄ amorē ad seip̄sum. cū enī de natura amoris sit in alterū dirigit̄: quādo quis ip̄m ad se reflectit tūc obliquitatē facit. rectus quo quis mouet̄ per amorē ad deum. Lanf. i. Recti diligūt te. Beatus igit̄ petr̄ nō mouebat̄ motu circulari p̄ amorē ad mūdum: q; ip̄e oīa mūdana cōtemp̄sit. nec motu obliquo ad seip̄m per amorē. q; se p̄ xp̄i nose & amorē crucifigi p̄misit. S; mouebat̄ motu recto p̄ amorē ad deum q; super oīa ip̄m dilexit. Jo. vi. Tu scis dñe q; amo te zc. Sicut beatus paulus nō mouebatur motu circulari qui dicebat

Bat. vi. Nihil mundus crucifixus est: et ego mundo. nec motu obliquo qui dicebat Bat. ij. Utuo ego fas non ego. vultu vero in me xps. sed motu recto qui dicebat Rom. v. Charitas dei diffusa est in cordibus nostris etc. Tertio habuerunt magnas claritates. i. sapientie inmensitatem. quam quidem sapientiam petrus a triplici magistro didicit. s. a patre reuelate. Matt. xvi. Caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater meus qui in celis est. Et filio instruite. Jo. xv. Quaecumque audierunt a patre meo nota feci vobis. Et sancto spiritu docete. Jo. xv. Cum venerit spiritus veritatis docebit vos omnia veritatem. Similiter et paulus tantam sapientiam didicit in tribus scholis nam in paruis scholis iudeorum didicit legem moysayca. Actuum. xxij. Secundo pedes Samahelis eruditus etc. In magnis scholis apostolorum didicit legem euangelicam: quam tamen non ab homine docete didicit. sed xpo reuelate accepit. In maximis angelorum didicit legem supsubstantiali et diuinam: quando. s. vsqz ad tertium celum fuit raptus et ibi iter angelos docuit. Quarto habituri sunt in iudicio magnam sublimitatem: quia super thronos duodecim sedebunt et ceteros iudicabunt. Et illa talis sessio erit ad sententiae iudicis approbationem. ps. Ut faciant in eis iudicium conscriptum etc. erit ab ipsorum imensum honorem. Prover. vlti. Nobilitas in portis vir eius quando sederit cum senatoribus terre. Erit ad magnam demonum confusionem. L. Cor. vi. Nescitis quoniam angelos iudicabimus. Erit etiam ad malorum condemnationem. vt ibidem. An nescitis quoniam sancti in mundo iudicabunt. Erit ad honorem magnam consolationem: quoniam scilicet videbunt fratrem suum. i. xpm esse iudicem. et sororem suam. i. mariam esse mediatricem. et fratres suos. i. apostolos esse intercessores et assessores. Qui tamen habet magnitudinem excellentem. i. gloriam omnibus eminentem. ps. Principes populorum congregati sunt cum deo abraham. Quauis autem gloria sanctorum sit magna peccatoribus tamen videtur parua ex eo quod ipsa nimium se elongant. Nimia namque distantia in basilis errare facit circa tria scilicet circa quantitate: et ponit exemplum in sole et in insulis maris. circa qualitates

et ponit exemplum in velis nauium. que cum sint alba: tamen propter nimiam distantiam videntur esse nigra. circa figuras. et ponit exemplum in turribus que cum sint quadrate: tamen propter nimiam distantiam videntur esse rotunde. quia ergo peccatores nimis se elongant a celesti patria. ideo errant circa eius quantitatem. non considerantes quod magna sit. cum tamen dicat Baruch. iij. O israel quod magna est domus dei etc. Errant circa eius qualitatem non considerantes quod preciosa sit. de cuius preciositate dicit Apoc. xxi. Ipsa ciuitas aurum mundum. Errant circa eius figuram non considerantes quod stabilis sit et quod eterna. Est enim patria celestis in quadroposita. vt ibidem dicitur: Ipsi vero peccatores credunt ipsam esse rotundam. i. mobilem et caducam. De cuius eternitate dicit. ij. Cor. v. Edificationem ex deo habemus domum non manufactam eternam in celis.

Sermo. clxxix. De eodem. Sermo secundus.

Nimis honorati sunt amici tui deus etc. ps. Inter omnes sanctos deus magis istos duos apostolos honorauit: in vita in morte: et post mortem. In vita: quia claves regni celestis eis dedit. Nam petro dedit claves penitentiae: et paulo dedit claves sapientie. Ista autem potestas clauum consistit in tribus. Primo in peccatorum remissione. Jo. xx. Quorum remiseritis peccata remittuntur eis etc. Et tamen dicit Luce. v. Quis potest remittere peccata: nisi solus deus. Sed vtriusque est verum: quia deus remittit: et sacerdos remittit. Expectato namque in homine tria causas. s. diuinitas. deformis macula: et obligatio ad penam. Thren. ij. Quomodo obtexit in caliginem. ecce deformis macula. In furore suo dominus filiam syon. ecce desinit inimicitia percussit de celo in terram inclinat israel. ecce ad penam eternam obligatio. Ista tria solus deus virtute contritionis remittit. solus enim deus remittit offensam. lauat maculam: et dissoluit obligationem eternam. Ista tria significant. Luce. xij. In filio perdisco de quo dicitur quod pater fuit eum oscularus: et quod sola palma eum induit. et quod dixit mortuus sue.

De sancto petro et paulo

rat & reuixit. In hoc naqz qd fuit eu oscu-
latus dat intelligi qd solius dei e remittit-
tere inimicitia suam & offesam. In hoc
qd stola induit eum. dat intelligi qd eius
est lauare maculam & ornare anima. In
hoc autem quod dixit mortuus fuerat &
reuixit. dat intelligi qd eius e remittere
penam eterna. C Sacerdos aut dicitur
remittere peccata quantum ad alia tria.
Ipse enim peccatore a deo absolutu esse
indicat. aliter. n. p absoluto no recipit
a pena purgatorij qua obligat deobli-
gat & pena satisfactoria ipum ligat. & de
ipa pena ptem relaxat. Ista tria notatur
Joan. xi. in resuscitatioe lazari. Solus q
dem xps ipm a mortuis resuscitauit. sed
tamen discipulis tria pmisit. s. vt lapide
tollerent vt ipz soluerent & vt libere abi-
re pmitterent. Lapidem tollere est penam
purgatoria in penam satisfactoria com-
mutare. Peccatore absoluere. est ipm a
deo absolutu esse ostendere Et libere abi-
re pmittere est et penam aliquam indul-
gere. C Secundo consistit in excoicandi
& absoluendi iurisdicte. Iste aut absolu-
tiones & ligatones no sunt i celo quia ibi
sunt oes absoluti. nec sunt in inferno qz
ibi sunt omnes ligati. sz sunt in mundo
vbi qda sunt absoluti & quida ligati. In
inferno qdem sunt & oes ligati & excoica-
ti p illa sniam Matth. xxv. Discedite
a me maledicti in igne eternu q paratus
est diabolo & angelis eius. & ideo sancti
eis no loquent sed semp ab eis auerten-
tur. de hoc ps. Auertisti nos retro: sum
post inimicos nros &c. nec picipabunt cu
eis in dno officio d quo dr Thob. xiiij.
Per oes plateas hierlm alleluta cataba-
tur. Ipi naqz a templo dei erunt exclusi
Apoc. vlti. Foris aut canes & venefici ip-
sos salutabunt. s. salute eterna optabunt.
imo sicut dr in ps. Terribil iustus cuz vt
derit vindicta. Exclusi et erunt a pici-
patoe sacramentoz & maxime a pceptio-
ne panis vite. Matth. xv. No est bonuz
sumere panem filioz & mittere canibus
No picipabunt et sancti cu eis in mensa.
Isai. lxx. Ecce serui mei comedet & vos
esurtetis &c. C Tertio pstitit ista ptas in
indulgentiaz largitoe. Ad hoc naqz qd
iste indulgentie valeat. tria sunt comuni-

ter necessaria. C Unu ex pte facientis. s.
auctoritas. C Secundu ex pte recipien-
tis. s. charitas. C Tertiu vero ex pte cae
s. pietas que duo includit. s. honore dei.
qz pietas est cultus soli deo debit & vtili-
tatem pximi. pietas. n. alio mo misericor-
diaz dicit. C Secundo principaliter xps
honorauit istos sanctos in morte qz eoz
morte nobis fecit valde vtile & fructuo-
sam. Ex morte enim beati Petri triplex
fructus euenit. C Unus e quantum ad
deu. s. eius glorificatio. Joan. vltio. Hoc
aut dixit significans qua morte gloria-
turus esset deu. C Alius quantum ad seip-
sum. s. coronatio sua. vnde Dionysius vi-
dit eos post mortem coronis luminis co-
ronatos. C Tertius quatū ad nos. s. sua
p nobis intercessio. ij. Petri. i. Dabo aut
opam frequeter hic vos post obitu meu
&c. Similiter ex morte Beati Pauli tri-
plex fructus puenit. C Unus quo ad deu
s. eius glorificatio. Phil. iij. Magnifica-
bit xps in corpe meo siue p vitam siue p
morte. C Secundus est quo ad seipsum. s.
sua oratio. ij. Tim. iij. Reposita e mihi
corona iustitie &c. C Tertius est ad nos
s. saluatio nostra. ij. Cor. xij. Libertissime
impenda. & supimpedar ego spe p anima-
bus vestris. s. saluatis. C Tertio xps ho-
norauit istos sanctos p mortem eoz qz se-
cit eos suos sanitores in domo sua. vnd
cantat d cis. Dnt ptate eclu claudere nu-
bis & apte portas eius. Deus eim hz
quattuor domus. s. eccliam militate. pa-
tria celeste purgatoriu & infernu. In pa-
tria habitant pegrini. In secunda filij. In
tertia debitis obligati. In quarta incar-
cerati. Et quislibet istaz quattuor domoz
hz sua clauē spale. Na claus p qua intra-
tur in prima domu. s. eccliam militantes
est claus indulgentie. Claus vo p quam
intra in secunda domu. s. patria celeste
est claus misericordie. Claus p qua in-
tra in tertia domu. s. purgatoriu est cla-
uis iustitie. Iustitia naqz dei requirit qd
nullu malu remaneat impunitu. Sz cla-
uis p qua intra in quarta domu. s. infer-
nu est claus mortis eterne. Peccatori er-
go volenti redire ad eccliam p penitentiaz
Petru aperit hostiu cum clauē remissio-
nis & indulgentie. Joan. vlti. Quoz re-

miseritis peccata remittuntur eis etc. Et
aiabus sanctorum volentibus intrare in do-
mum celestis patrie. aperit ostium eius clauem
misericordie ps. Januas celi apert. S3
illis aiabus que debet intrare in purga-
torium aperit ostium cum clauem iustitie. ps. Espe-
rite mihi portas iustitie. hec porta domi-
ni iusti intrabunt in ea. Iusti namque aliqua-
do secum aliqua cremabilia portant. Ani-
mabus vero damnandis. nec Petrus nec
Paulus ostium aperit nec claudit sed Christus
ostium aperit et ostium claudit et pecca-
tores in inferno includit. et clauem includit
et clauem custodit. Apoca. i. Hec clauem
mortis et inferni. Et est Apocha. ix. Data
est ei clauis putei abyssi.

Sermo. clxxx. Eodē die sermo. iij.
Tes Petrus et sup hanc
petra edificabo ec-
clesiam mea. Mat. xvij. magna
auctoritate et potestate et digni-
tatem Iesus Christus concessit beato Petro qui
sup eius confessione ecclesiam fundauit. ac
clauem regni celorum sibi dedit. Ut autem
eius dignitates et prerogatiuas melius vi-
dere valeamus. Sciendum est quod Beatus
Petrus inter ceteros apostolos fuit sub-
limior in potestate. Seruentior in amore.
Efficacior in virtute. Et gloriosior in pas-
sione. **P**rimo fuit sublimior in potestate.
Christus. n. eum summum pontificem fecit
et suum vicarium constituit. et dereliquit quod et
dixit. Petre pasce oues meas. Ad istam
autem potestatem pater ipsum elegit. Mat. xvi.
caro et sanguis non reuelauit tibi. sed pater
meus qui in celis est. Et dei filius electus
examinauit et maxime in duobus. scilicet in fi-
de recta qui dixit ei. Que dicunt homines esse
filium hominis etc. Et petrus respondit. Tu es Christus
filius dei viui. Et in dilectione sincera. qui
dixit. Simo Ioannis diligis me plus his.
Et spiritus sanctus electum examinatum confir-
mauit qui in penthecoste ad robur se si-
bi effudit. unde ps. Ego confirmauit colu-
nas eius. Tota trinitas electo examina-
to et confirmato dedit iurisdictionem. scilicet iurisdictionem
sup infernum cum dicit. Porte inferni non preualebunt aduersus eam. Super
celum. cum dicit. Tibi dabo clauem regni ce-
lorum. Sup mundum. cum dicit. Quodcum-
que ligaueris sup terra. erit ligatum etc.

Secundo fuit seruentior in amore. Hu-
ius autem plura sunt signa. **U**nus ante
passionem quia propter eius amorem omnia
terrena contempsit. Mat. xix. Ecce nos re-
liquimus omnia et secuti sumus te. Qui-
dam enim sunt perassuantes. ideo dixit.
Ecce alij ad ipsum reponentes. ideo dixit.
reliquimus. non reposuimus. Alij dis-
cedentes. ideo dixit. omnia. Alij res relin-
quentes. sed voluntates suas retinentes.
ideo dixit. secuti sumus te. **S**ecundum
signum fuit in passione quod cum Christo mori
voluit quando dixit Luc. xxij. Paratus
sum tecum et in carcere et in mortem ire.
Non enim volebat mori ante eum quia nolle-
bat carere tam dulci presentia Christi. nec etiam
volebat viuere post eum. quia tunc non re-
putabat vitam sed mortem eternam. No-
lebat autem mori cum eo. quia hoc sibi re-
putabat gloriam et coronam. **T**ertium si-
gnum fuit post passionem. quia ex tunc ipse
Beatus Petrus semper fuit in lachrymis.
Dabuit enim lachrymas doloris ex eo
quod magister suum negauit Luc. xxij. Egres-
sus foras fleuit amare. Unde dicit Cle-
mens quod quoadcumque galli cantum au-
diebat lachrymas mittebat. **D**abuit
etiam lachrymas passionis ex eo quod
amicum suum mortuum videbat. Joan.
xvi. Plorabitis et flebitis vos. mundus
autem gaudebit etc. Huius etiam lachrymas
deuotionis ex eo quod ad amicum suum viden-
dum pergere sperabat. et hoc post ascensio-
nem. Unde dicit Clemens quod semper in
sinu sudarium deferabat quo fluentes
lachrymas detergebat. et sic ut idem dicit
in consuetudine duxerat flere quod tota eius
facies adusta lachrymis videbat. Quar-
tum signum fuit post resurrectionem quia
ipse cum Joanne ad monumentum cucurrit
et sicut dicit Gregorius. Illi pre ceteris
cucurrerunt qui pre ceteris amauerunt.
Aliquando simul cucurrerunt. aliquando
Joanes cucurrit citius petro. Et aliqua-
do Petrus citius Joanne qui prior mo-
numentum intrauit. Per quod dicit intel-
ligi quod ambo sapienter Christum dilexerunt.
Joanes autem magis dulcis. Petrus ve-
ro magis constanter. **T**ertio Beatus Pe-
trus fuit efficacior in virtute. et hoc qua-
druplex. fuit enim efficacior in virtute

In memoratōe sci pauli

credendū quādo dixit. Tu es xp̄s filius dei viui. **C** De ipsius Petri fide dicitur Luc. xxij. Simon ecce satanas expetuit vos vt cribraret sicut triticū zc. Ubi habet q̄ eius fides multum fuit a diabolo tentata cuz d̄r. Ecce sathanas zc. Hostis enim vbi inuenit locum magis munitū ibi maiorem exercet conatū. Fuit a xp̄o multum roborata cum dicit. Ego autē p̄ te rogauit Petre vt non deficiat fides tua q̄ omnibus fuit in exemplū data cū d̄r. Et tu aliquādo p̄uersus zc. Fuit etiā efficacior in virtute sanandī. nō solū. n. sanabat sicut ceteri verbo oratōis s̄z etiā verbo iussionis sicut p̄ Act. ix. in sanatione enee. vmbra corporis sui sicut dicitur Actu. v. In positōe bacculi sui sicut p̄ in discipulo p. xl. dies defuncto q̄ ad impositōem sui bacculi iam sanatus est z̄ resuscitatus. Fuit efficacior in virtute p̄dicandī. Tam gratoſe nāq̄ p̄dicabat q̄ aliquādo vna die trīa milia. aliquādo quinq̄ milia hominum p̄uertebat sicut habet Act. ij. z̄. iij. Hoc enim est testimoniū gratoſi p̄dicatōis. vnde Ch̄is. super Matth. Testimoniū studiosi agricolae est messis secūda. assidui doctores ecclesia plena. negotiatoris multiplex theca. Fuit etiā efficacior in virtute orandī. Etus enim oratio aliquādo ap̄iebat celum sicut p̄ Act. ix. Ubi dicit q̄ cecidit super eum mentis excessus z̄ vidit celum ap̄rum. Aliquādo faciebat descēdere sp̄m sanctum sicut p̄ Act. viij. in samaritanis. Aliquādo spoliabat infernū sicut quādo suscitauit defunctū. quez simon magus suscitare nō potuit. Et aliquādo vincebat demoniū sicut p̄ in demone qui simonē magum per aerem deferēbat. **C** Quarto Beatus Petrus fuit gloriosior in passione. Passus est. n. eandem penam cū xp̄o p̄t xp̄s ei p̄dixit. Ioan. vlti. Sequere me. Sap. xvij. Simili pena seruus cum d̄no est afflictus. Nolu it autē Beatus Petrus illam penā pati rectus sed reuersus. hoc p̄pter quattuor causas quas ip̄e ponit. **C** Prima q̄ p̄pter honorē domini sui nō reputabat se dignum eo modo penāz illam pati quōd xp̄s eam p̄tulit. **C** Secūda q̄ xp̄s passus est p̄pter mundū redimendū. ideo debu

it ad mundū respicere. Ip̄e autē Petrus pattebat p̄p̄ acquirendū celum. ideo debuit ad celum h̄re respectū. **C** Tercia p̄pter lapsum generis humani significandū. Ch̄istus enim semp̄ rectus stetit. z̄ nunquā in peccatū cecidit. Homo vero caput mentis in terrā defixit. z̄ extra deū recalcitrauit. **C** Quarta ad innuendū q̄ homo mutauerat amorē sp̄ūalem in amorē mundanū. homo. n. rectus in cruce positus si reuoluit illū quod erat dextrum efficit sinistrum. Tunc igitur homo mutauit dextrū in sinistrū quando mutauit amorē celestīū in amorē mundanum.

C Sermo. clxxi. **C** In memoratōe sancti Pauli apostoli sermo primus.

Quam autem placuit ei q̄ me segregauit ex utero matris mee zc. Gal. i. Apostolus nō ingratus fuit gratie dei. sed quinq̄ effectus diuine misericordie in se recognouit humiliter. **C** Primus effectus est q̄ ip̄um de utero sue matris eduxit. **C** Notandū autē est q̄ est quincuplex uterus matris. **C** Primus uterus est uterus matris generalis s. terre. **C** Secūdus est uterus m̄ris carnalis. s. m̄ris pp̄rie. **C** Tertius ē uterus m̄ris figuralis. s. sinagoge. **C** Quartus est uterus m̄ris sp̄ūalis. s. militantis ecclesie. **C** Quintus ē uterus m̄ris celestis s. triumphātis ecclesie. Beatus igit̄ paulus primo fuit in utero matris carnalis z̄ exinde deus eū segregauit quādo eum ad lucem deduxit. vnde ps. De v̄tre matris mee deus meus es tu zc. Et idē. Tu es qui extraxisti zc. Deinde intrauit in ventrem matris figuralis. s. sinagoge. z̄ ab isto utero deus eum segregauit quādo ip̄m ad fidem p̄uertit. Et ista segregatio facta est in ortu beniamin vbi rachel mortua est. ideo vocauit eū filium doloris. Sed pater valde est gauisus ideo vocauit eum filium dextre. Ex sua enim conuersione sinagoga mortem sp̄ūalē incurrit. z̄ multam tristitiā habuit. sed deo p̄ valde gauisus est cum eū filium dextre appellauit quādo dixit Act. ix. Uade quia vas electōis est mihi iste. Deinde de utero sinagoge intrauit in uterū militantis

ecclesie in quo tam diu permansit quoad in
 hac vita vixit. Et sic vtero deus eius
 segregavit quando eius anima a corpore
 separavit. et tunc intrauit eius corpus in
 vterum matris generalis. s. terre. et anima
 eius in vterum matris celestis. s. hierusa-
 lem superne. In ipsa autem separatio caput
 eius existens tres saltus dedit. et in quo
 libet saltu fontem aque aperuit. per quod
 significabat quod in vita sua tres saltus fece-
 rat. vnum saltavit de sinagoga ad eccle-
 siam. Et tunc aperuit et manifestavit fontem
 diuine misericordie. Alium saltum fe-
 cit discurrendo per mundum. Et tunc ape-
 ruit fontem celestis doctrine. Tertium
 quando saltavit usque ad tertium celum. Et
 tunc aperuit fontem diuine sapientie.
 Ipsum etiam caput Beati Pauli bene-
 dictus nomen Iesus clara voce insonuit
 Ipsum enim nomen Iesus fuit in corde
 eius iubilus. in ore mel. et in aure melos
 Recte igitur post mortem nomen Iesu protu-
 lit nimis. s. cordis iocunditate. repletus
 nimis oris dulcedie et allectus nimis iu-
 bilatioe aromaticae puocatus. Tunc etiam
 de eius sancto corpore quattuor emana-
 uerunt. s. vnda lactis propter eius purita-
 tem. vnda sanguinis propter eius marti-
 rij sanctitatem. splendor lucis propter ip-
 sius sapientie claritatem. et flagrantia odo-
 ris propter ipsius fame celebritatem. Tandem
 deus ipsum corpus de vtero matris terre se-
 gregabit. s. quando dicet in tpe extremi
 iudicis. Surgite mortui venite ad iudi-
 cium. Et tunc in vterum matris celestis in-
 trabit. Et de illo vtero nunquam exibit.
 ideo obitus sanctorum natale vocat. quia
 tunc in celo nascuntur. Secundus effe-
 ctus diuine misericordie ipsum per gratiam
 suam vocauit. ideo subdit. Et vocauit per
 gratiam suam. huiusmodi autem vocatio
 commendabilis est ex parte vocantis. Ceteros
 quidem apostolos Christus vocauit exi-
 stens in sinistra presentis misericordie. sed hunc
 vocauit existens in dextera paterne glo-
 rie. Et propter istam causam in papali bulla
 ponitur beatus Paulus a dextris. sed effi-
 gies beati Petri ponitur a sinistris. Est etiam
 commendabilis ex parte vocati. Non enim
 Christus vocauit eum piscantem ut Petrum. nec
 lucris inhiantem ut Mattheum. nec retia

reficientem ut Joannem et Jacobum. sed odi-
 entem ardenti animo. unde dicit spirans
 minarum innitentem prauo studio quod ac-
 cessit ad principem sacerdotum. et per sequen-
 tem sollicito ministerio. quia sicut in Da-
 mascum ut si quos inueniret etc. Lamen-
 dabilis est etiam ex parte modi vocandi.
 Ceteros enim vocauit solo verbo. hunc
 autem vocauit per lucem excecantem. Per
 virtutem perscrutantem per vocem obiur-
 gantem. Tertius misericordie effectus
 est quod ipsum per diuinam sapientiam docuit cum sub-
 dit. ut reuelaret filium suum in me. Ista
 autem sapientia beatus Paulus a quinque
 magistris accepit. Primo a Moyse
 Gal. i. Proficiebam in iudaismo super nul-
 tos coetaneos meos etc. Et quantum ad
 hoc factus est pharisaeus. De hoc Actu.
 xxij. Ego pharisaeus sum filius phariseo-
 rum. Secundo a filio et quantum ad hoc
 factus est apostolus. Gal. i. Paulus apo-
 stolus non ab hominibus neque per hominem sed per
 Christum Iesum. Tertio a spiritu sancto. et quoniam
 tum ad hoc factus est dei legatus. Act.
 xij. Dixit spiritus sanctus segregate mihi
 paulum et barnabam. Quarto a patre. et quoniam
 tum ad hoc factus est dei euangelista ve-
 rus. unde dixit ut reuelaret in me filium
 suum ut euangelizaret eum in gentibus. Quinto
 a tota trinitate quando in tertium celum est
 raptus. ij. Cor. xij. Audiuit arcana verba quae
 non licet homini loqui. Quarto effectus mie-
 que beatus Paulus in se recognouit potest
 esse quod ipsum predicatorem gentium fecit. vnde sub-
 dit. ut euangelizarem illi in gentibus.
 nam in gentibus erat maior potentia. quia
 ibi erant reges et imperatores. Maior sapi-
 entia quia ibi erant philosophi et doctores. maior
 eloquentia quia ibi erant rethores et orato-
 res. maior varietas errorum et maior diuer-
 sitas vitiorum. Sed pro ista quinque certa-
 mina accepit quinque adiutoria. Nam con-
 tra tyrannorum potentiam accepit virtu-
 tem et constantiam. Act. xxij. Apparuit
 illi dominus dicens. Constantis esto pau-
 le. oportet te nanque Romae testificari.
 Contra sapientiam mundanam accepit
 et simplicitatem euangelicam. i. Corin. ij.
 Non enim in iudicauit me aliquid scire
 inter vos nisi Christum Iesum. et hunc crucifixum
 Contra rethorum eloquentiam accepit

De memoratōe sancti pauli.

facundia fructuosa. Ibidē. Sermo meus et predicatio nō in persuasibilibus humane sapientie verbis, sed in ostēsiōe spiritus et virtutis. Contra diuersitatē errorū accepit fidē et sapientie veritatē sicut p̄ Act. xvij. vbi dixit atheniensibus, q̄ ignorātes colitis hoc ego nūctō vobis etc. Contra multiplicatē victorū accepit oīum gratiarū plenitudinē. Nā cōtra luxuriāz opponebat vīrginitatē. i. Corinth. vij. Volo autē omnes homines esse sicut meipsum. Contra gulaz parcatē. i. Timō. vi. Habētes alimēta et quib⁹ regimur his cōtenti sumus. Contra avariciāz habuit volūtariā paupertatem. Phil. iij. Omnia arbitratus suz vt stercorea vt xpm lucrifacerē. Contra tristitiā cōsciētie locūditatez. i. Corinth. i. Gloria nostra hec est testimoniū sciētie nostre. Contra irā benignitatē. i. Cor. x. Si ne offensione estote iudeis et gentib⁹ etc. Contra inuidiāz fraternā charitatem. Roma. v. Caritas dei diffusa est in cordibus nostris etc. Contra vanā gloriā habuit humilitatez. i. Cor. xv. Ego enī suz minimus apostolorū etc. Quisitus effectus ex diuina misericordia est q̄ charitus mox euz sibi obediētē fecit, q̄ notatur euz dicē. Continuo nō acceui carni et sanguini. i. amorē et dilectionē carnis: sed potius diuine inspiratōi. continuo. i. sine cōtradictōe. Act. ix. Dñe qd me vis facere. vel cōtinuo. i. sine delibēratōe. Unde beatus Bernar. Amicos cōsulat qui nō nouit q̄ inimici hominis domestici eius. Vel cōtinuo. i. sine dīlatōe. q̄ inducias nō petijt sed p̄tinus obediuit. Prouer. iij. Nō dicas amico tuo vade et reuertere etc. Vel cōtinuo. i. sine trepidatōe quia nihil timuit. sed de dei bonitate cōfidit. Ysa. xxxv. Biste pusillanimes: cōfortamini et nolite timere.

¶ Sermo. cxxxij. ¶ De eodē die Sermo secūdus.

Ecce nos reliquimus omnia et secuti sumus te etc. Matt. xix. In isto euangelio q̄ ad honore b̄i pauli d̄na tribus p̄mendabilis inuenit. ¶ Primo quidē a perfecta mūdī abrenūciatōe. Et hoc tangit cum d̄.

Ecce nos reliquimus oīa. Reliquit enim oīa impediētia. i. amorē diuitiarū q̄ hominē impediūt a salute. Marc. x. Difficiliter qui pecūias habent regnū dei intrōibunt. Istuz amorēz mūdī. iste reliquit qui ait Gal. vi. Adhī mūdus crucifixus est: et ego mūdo. ¶ Secūdo reliquit omnia retrahētia sicut est amor parentū qui precipue hominē retrahit a salute. Mat. x. Inimici hominis domestici eius Istuz reliquit qui ait Gal. i. Nō acceui ut carni et sanguini etc. ¶ Tertio reliquit omnia p̄derantia. vt ē sarcina p̄form. Debrē. xij. Deponētes omne pondus et circūstans nos peccatū etc. ¶ Quarto reliquit omnia p̄nitiosa: vt ē amor delictorū. vnde ait. i. Cor. ix. Castigo corpus meuz et in seruitutē redigo. ¶ Quinto reliquit omnia periculosa vt ē amor sui ipsius. De quo periculoso amore ipse ait. i. Timoth. iij. In nouissimis diebus instabunt tēpora piculo et erūt homines se ipsos amātes. Istū amorē suis ipsius b̄s paulus nō habuit. q̄ p̄pter christū se in mortē tradere semper paratus fuit. Vbi ait Act. xx. Ego nō soluz alligari sed et mori paratus suz p̄pter nomē d̄i n̄rī iesu xpi. ¶ Sexto reliquit oīa infructuosa vt ē amor bonorū qui ē infructuosus et vanus. vnde ps. Ut quid diligitis vanitatez et queritis mendaciū. Gal. i. An q̄ ro hominibus placere. Si adhuc hoib⁹ placere suus xpi nō essez. ¶ Secūdo cōmēdat a salutifera xpi imitatōe. q̄ notatur cum d̄. Et secuti sum⁹ te. Ad hoc autē q̄ hō christuz imitēz duo requirūt. Vnū ex parte dei. s. attractio sue dignitōis. Jo. vi. Nemo venit ad me nisi pater qui misit me traxerit illij. Trahit autē quatuor funiculis. s. modo exteriori eruditōe. modo interiori inspiratōe. modo paterina flagellatōe. modo benefactorū exhibitōe. Sed de quibusdā qui istis quatuor funiculis se trahit nō permittūt. Dominus cōquerit dicēs Prouer. i. Uocauit et renuistis. quo ad exteriora documēta. Extendi manuz meā et non fuit qui aspiceret quo ad collata beneficia. De speixistis oē consiliū meū quo ad inscripta cōsilia. Et increpatōes meas neglexistis. quo ad irrogata flagella. Istis qua-

tuor funiculis apostolus tractus fuit. s. exteriori eruditione et reprehensione. Act. ix. Saule saule quid me persequeris etc. Interiori inspiratione. Ibidem. Subito circumfulsit eum lux de celo. Flagellatio: quia excecatus et in terra prostratus. Beneficiorum exhibitio: quia postmodum fuit illuminatus. a christo edoctus. et in tertium celum raptus. Secundo ex parte hominis requiritur expeditio voluntatis. s. ne a diabolo teneatur cathena ferrea. i. ferrea voluntate. Que quidem cathena octo habet anulos. scilicet malas suggestionem. cogitationem delectationem. consensum. operationem. consuetudinem. necessitatem. et desperationem. Istos namque octo anulos apostolus fregit. s. pravam suggestionem. ij. Cor. iij. Abdicamus ocula de decois. Carnalem cogitationem. ij. Cor. i. Aut que cogito secundum carnem cogito quod. d. non pravam delectationem. quia tamen circa spiritualia delectabatur. Roma. vij. Non delectator enim legis vel secundum interiores hominem. Pravam consensum quia bonis meditationibus semper consentiebat. Ibidem. Consentio legi quam bona est. Pravam operationem. Rom. xij. Abijciamus ergo a nobis opera tenebrarum. Pravam consuetudinem. quia ad omne opus bonum se assuefecit. Phil. iij. Ubique et in omnibus institutus sum etc. Pravam necessitatem quia habuit spiritus libertatem. ij. Cor. iij. Ubi spiritus domini ibi libertas. Omnem desperationem: quia habuit omnimodam spei firmitatem. Hebr. vi. Non fugimus ad tenendum propositam spem. Tertio commendat a fructuosa remuneratione. cum subiungit. Sedebitis super sedes duodecim. In qua remuneratione tria erunt. Primo regalis dignitas. cum deo sedebitis. Habebunt enim regale dominium. Sap. v. Accipies regnum decoris. Regale fertur. Ibidem. Et diadema regni de manu dei sui. Regale sceptrum. Sapientie. x. Donec affert illi sceptrum regni Regalem habitum. Prouer. vlti. Byssus et purpura indumentum eius. Regale solium. Luce. xxij. Sedebitis super thronos duodecim etc. Secundo in ipsa remuneratione erit magna dei liberalitas et in presenti. Quod quidem quatuor modis potest intelligi. s. aut quantum ad temporalium discretam possessionem quia auari possident ea

ut serui. Sed vero viri ut domini que possessio est temporalibus in centuplum melior. Aut quantum ad spiritualium acquisitionem. Ac si dicat dominus. Spiritualia percipiet quod temporalibus compata excedit sicut maior numerus minorem numerum excedit. Aut quantum ad suffragiorum ecclesie participationem. Illi enim qui sunt de ecclesia tamen numero possunt ad inuicem participare substantiam suam. Illi vero qui sunt numero et merito possunt ad inuicem participare merita sua que participatio in centuplum melior est quam prima. Aut quantum ad religiosorum inter se collocationem qui sepe pro vno fratre carnali vel domo temporalium centuplum accipiunt. Tertio in illa remuneratione erit eterna felicitas. cum deo. Et vitam eternam possidebitis. Hoc namque quod dicit vitam. respicit illos qui sunt in inferno qui non habent vitam sed mortem. Et hoc quod dicit eternam respicit illos qui sunt in mundo. qui et si habent vitam habent eam transitoriam et caducam. Hoc autem quod dicit possidebitis respicit illos qui sunt in purgatorio: qui et si habituri sunt vitam non tamen sunt in possessione. Illi namque qui sunt in celo habent et vitam sine morte et eternitatem sine fine. atque possessionem sine expectatione.

Sermo. clxxxij. De sancta margarita virgine sermo primus.

Ipsa coteret caput tuum. Beati. iij. Quamuis beata margarita fuerit puella tamen contriuit caput prius proprium. diaboli et tyranni. Pater namque suus intendebat eam trahere ad cultum idolorum. sed ipsa istud caput sue intentionis contriuit. quia eius societatem fugit: et oves sue nutritis pascebat. Periculosus namque est bonis cum malis cohabitare. quia mali sunt igne concupiscentie inflammati: et ideo boni sepe inficiuntur a malis. sicut luto auaricie inquinati. et ideo sepe inficiuntur. Sunt pice adherentis superbie infecti. et ideo sepius denigrant. Sunt tenebris ignorantie obscurati. et ideo sepe a malis illis obscurant. Beata igitur margarita noluit habitare cum malis. ne aut inflammaretur igne concupiscentie. aut inquinaretur luto auaricie. Aut inficeretur pi-

De sancta margarita

ce superbe. aut obscuraretur tenebris
 ignorantie. **C** Secundo cōtrivit caput ty-
 rāni qui in superbia elatus cultū christi
 euacuare volebat. Sed caput sue elatio-
 nis ipsa cōtrivit et cultū christi defendit
 et in nullo q̄sentire voluit. Et ideo quin-
 cuplex certaminē passa fuit. **P**rimo: q̄ i
 eculeo fuit suspensa. ideo enim fuit in ae-
 re cruciata. ad ostendēdum q̄ adhuc n̄
 fuit in celo q̄ ibi sunt beati. Nec erat in
 terra: q̄ ibi sunt auari sed erat in medio
 q̄ ibi sunt perfecti. Hēbat enim supra se
 celum ad desiderādum. Et infra se mundū
 ad despiciendum. iuxta illud Prouerb.
 xxv. Celū sursum et terra deorsum. **S**e-
 cundo fuit adusta: sed non cōbusta. Nec
 mirū q̄ habebat interiori gratiā afflan-
 tem. Dan. iij. Fecit medū fornacis quasi
 ventū rois flantē. Conscientiā delectā-
 tem. Prouerb. xv. Secura mens quasi
 iuge conuiuiū. Spem letificantē. Rom.
 xij. Spe gaudentes in tribulatōe patien-
 tes. Carnē virginē refrigerantē. Unde
 dictū fuit **M**arie. Virtus altissimi obū-
 brabit tibi. Ideo poterat dicere illud Ec-
 cle. li. In medio ignis non sum estuata.
 Fuit enim in medio ignis: q̄ habuit car-
 nem propugnātem. Gal. v. Caro cōcupi-
 scit aduersus spiritū sc̄. Demone instan-
 tes. Job. xli. Alitius eius pinas ardere
 facit. Dominē sollicitantē: q̄ prefectus
 eoz in vxore accipere cupiebat. Pulchri-
 tudinē allicientē: que ias multas femi-
 nas pulchritudo decepit. et adhuc quoti-
 die decipit. Prouerb. vlti. Fallax gratia
 et vana est pulchritudo. **T**ertio fuit in
 aquis gelidis cruciata. Postq̄ enim in
 igne fuit cruciata: fuit in aqua frigidis-
 sima posita. Et ista est tā seuisima pena
 vt etia fiat in inferno. Job. xxiiij. Ab aq̄-
 niuā transibūt ad calorem nimū. Unde
 etia tūc factus est terremotus: ac si ter-
 ra non posset tantum facinus sustinere.
 Aliquādo fit terremotus in signū dolo-
 ris. Aliquādo in incussione timoris. Et
 sic mota fuit in passione et resurrectiōe
 xpi vt et ostenderet dolorē et custodes de-
 terreret. Terremotus ergo factus est in
 passione sancte **M**argarite in tanti sce-
 leri detestationē: ad doloris et cōpassio-
 nis ostensionē: et in timoris incussione:

et in peccatorum magnam confusionē:
Quarto fuit decollata. Et in sua de-
 collatiōe tria maxima fuerūt. **P**rimū
 est deuota oratio. q̄ ad exēplum xpi se
 deo cōmendauit. Xps quidez in passio-
 ne patri spiritū cōmendauit. et pro suis
 crucifixoribus intercessit. et pro omnibz
 fidelibus exorauit. Ioan. xvij. Non pro
 eis autē rogo tantū: sed etia pro his qui
 credituri sunt per verbū eorū. Et sic bea-
 ta margarita orauit deus pro se et pro suis
 occisoribus et pro ipsaz inuocantibus.
Fuit etia in passione eius custodia an-
 gelica: q̄ ipsi angeli ipsaz custodiuerūt
 ad martyriū properantē: in tormentis
 existentē et ad celū ascendentem. Iudith
 xij. Custodiuit me angelus dñi et hinc
 euntē et ibi cōmorantē et inde huc reuer-
 tentē. **F**uit etia in passione eius cele-
 stis armonia. Et merito: q̄ sponse solēt
 deduct ad sponsū euz canticis et laudi-
 bus. Apoc. xix. Gaudeamus et exulte-
 mus et demus gloriā deo: quonā vene-
 rūt nup̄ se agni sc̄. **Q**uinto et passio
 fuit passioni xpi multū cōsonans esse-
 ra. Xps enim fuit denudatus in patibu-
 lo. **M**argaritaqz fuit expoliata. in eculeo.
 Christus fuit flagellatus ad colum-
 nā vt disciplinā p nobis portaret. **M**ar-
 garita autem fuit tota virginē lacerata.
 vt post hanc vitā aliam nō sentiret disci-
 plinā. Christus fuit perforatus clauis. et
 beata **M**argarita fuit lacerata ungulis
 Christus passus ē in patibulo qd̄ quidez
 erat supplicii latronum et malefactorū
 infamium. **M**argarita vero passa est in
 eculeo quod erat supplicii puerforū et
 malorum. Christus totus fuit sanguine
 plenus. **M**argarita in eculeo tota fuit
 sanguine cruentata. Christus passus est
 in aere ad innuendū q̄ ip̄e est mediator
 dei et hominū. Sic beata margarita pas-
 sa est in aere ad innuendū q̄ ip̄a est nra
 mediatrix apud deum. **T**ertio cōtr-
 uit caput. s. suggestionē demonis. Ip̄e q̄
 dem demon hz magnam potentia. sup-
 biam. astutiam. et experientia. et fraudu-
 lentia. Ista gnqz notant Apoc. xij. Pro-
 fectus est draco. ecce quāte potentie. **M**a-
 gnus. ecce quāte superbie. Serpens ecce
 quāte astutie. Antiquus. ecce quāte expe-

rentie. Qui seducit vniuersum orbem.
 ecce quare fraudulentus. His quinq; ar-
 mis cuius beata Margarita pugnare vo-
 luit. S; ipsa omnia perit. Fregit eius
 potentia quando ipse apparente in specie
 draconis virtute crucis euanescente fecit
 Fregit eius supbiam quando pedem supra
 columen eius posuit. Fregit eius astutias
 quod coactus est dicere quod ideo sibi apparue-
 rit ut sibi desulceret quod monitis premissis obe-
 dit. Fregit eius malitias quod ipse Beate
 Margarite in nullo nocere potuit. Fre-
 git eius experientiam quod in nullo suis sug-
 gestionibus assentire voluit.

¶ Sermo. clxxxiii. ¶ De eadem Sermo
 secundus.

Simile est regnum
 celorum thesauro abscondito
 in agro. Mat. xiiij. In isto eu-
 gelio quod ad honorem beate Margarite le-
 gitur quattuor sunt videnda. ¶ Primo quod
 significat per thesaurum. Est autem thesaurus
 iste de quo loquitur. i. Cor. iiij. Signis edifi-
 cauerit super fundamentum hoc. aurum.
 argentum. et lapides preciosos. Est autem
 aurum virginitas. argentum fides. lapides
 preciosi opera pietatis. Iste triplex the-
 saurus fuit in beata virgine Margari-
 ta. Ipsa namque habuit virginitatem inte-
 gram. fidem sinceram. et operam sol-
 licitam. Significat autem virginitas per
 aurum quia aurum non amittit fulgorem
 suum. nec ignis adustione. nec luti inuo-
 lutio. nec temporis antiquitate. Sic et fulgor
 virginitatis non minuitur nec igne concupi-
 scencie. nec terreni corporis. nec longeva
 etate. id Sap. viij. assimilatur speculo. lucet
 et diuine imaginis. Sicut enim splendor lu-
 cet in speculo. sic et virginitas in corpo-
 re terreno. Et sicut ignis lucem suam non
 comburit. sic concupiscentia virginitatem non
 adurit. Et sicut imago dei in virtutibus scriptis
 vetustate non inficitur. sic et ipsa ex diuini-
 tate temporis renouatur. iij. Cor. iiiij. Nec is
 qui foris est noster homo corumpitur. tunc qui
 intus est renouatur de die in diem. Sed fides
 significat per argentum. Fides namque cau-
 sat a verbo dei simul illud Rom. x. Ergo
 fides ex auditu. auditus autem per verbum
 christi. De isto dicitur ps. Eloquia domini eloquia

casta etc. Ex quibus verbis habet quod fi-
 des catholica est casta per puritatem sine
 ram. quod ipsa nulla adulterina falsitate
 polluitur. quod est contra fidem hereticorum. Est
 examinata per tribulationem immissam: quod
 nulla aduersitate frangitur. quod est contra fi-
 dem instabilium. Estque probata per prosperitatem
 mundanam: quod nulla terrena prosperitate
 allicitur. quod est contra fidem auarorum. Est pur-
 gata per spiritum sancti gratiam: quod septiformi
 dono spiritus sancti fulcitur. quod est contra fidem
 malorum christianorum. Opera autem bona signifi-
 cantur per lapides preciosos. Lapis autem pre-
 ciosus excellit aurum et argentum in splendo-
 re in valore: et in virtute. Et ideo nec aurum
 virginitatis. nec argentum fidei coram deo
 lucent: nec aliquid valent: nec aliquid pos-
 sunt proficere sine bonis operibus. Qua-
 do autem bonis adornantibus operibus ful-
 ciuntur et decorantur. tunc magnus habent
 splendor: et valore: et virtute. De virtute
 fidei per bona opera dicitur Heb. xi. Sancti
 per fidem vicerunt regna etc. De vir-
 tute et pulchritudine virginitatis per bo-
 na opera etiam dicitur Sap. iij. O quam pul-
 chra et casta est generatio cuius claritate etc.
 ¶ Secundo videndum est quid sit iste ager.
 Qui quidem est triplex. scilicet corporalis. spua-
 lis: et temporalis. Ager corporalis est ipsum cor-
 pus in quo inuenitur thesaurus virgini-
 tatis et castitatis. iij. Cor. iij. Habemus
 thesaurum istum in vasis fictilibus. Quia
 vis autem istud vas sit terrenum: tamen de-
 bet esse mundum per puritatem. pictus per
 morum honestatem. et excoctum per charita-
 tem. i. Thesal. iij. Sciat unusquisque ve-
 strum vas suum possidere in sanctificatio-
 ne. ecce quia debet esse mundum. Et ho-
 nore. ecce quia debet esse pictum. Non in
 passione desiderij. ecce quod non debet igne
 concupiscentie: sed igne sancti spiritus in-
 flamarum. Ager spualis est animus in quo in-
 uenitur thesaurus fidei. Roma. x. Cor-
 de creditur ad iusticiam etc. Virginitas
 namque est in corpore. bona autem opera
 sunt in exteriori exhibitione: sed ipsa fi-
 des radicitur in corde. Et ratio est. Nam
 si aliquis oppressor virginitatem alicui
 abstulerit. propter hoc illa persona op-
 pressa eam non perdit: Unde dixit san-
 cta Lucia. Si me renitentem et inuitam

violaueris: castitas mihi duplicabit ad coronam. Si autem aliquis raptor alicui temporalis substantia rapuerit: propter hoc deum non poterit. quia pro patientiam et alia bona opera poterit mereri. Quis sibi bona sua temporalia fuerit ablata et surrepta. Sed si fides surripit pro certo tunc deus poterit et totum spirituale edificium subruat. Et tunc necesse fuit ut in corde radicaret. Ager temporalis est ipsa terrena possessio in qua dicitur esse thesaurus bonorum operum. id est elemosynarum. Prover. iij. Honora dominus de tua substantia etc. Qui enim non honorat dominus de substantia: dominus ipsum honorabit in sua gloria. Et loco: quia statuet eum a dextris. Et verbo cum dicitur: Esuriivi: et dedisti mihi manducare. Et factu cum dicitur: Venite benedicti percipite regnum patris mei etc. Tertio videndum est qualiter iste thesaurus absconditur. Thesaurus enim castitatis absconditur per carnis macerationem. i. Cor. ix. Castigo corpus meum et in servitutem redigo. Lustro dicitur et absconditur thesaurus castitatis per sensuum cohibitionem. Job. xxxi. Depigi sedes cum oculis meis etc. Per fugam et elongationem. i. Cor. vi. Fugite fornicationem etc. Thesaurus autem fidei cum sit radicalis omnium bonorum dicitur absconditur ab estu male inflamante et frigore male humiliante et a dyabolica tentatione male infestante. Ut per Incessum ignis: quo ad amorem male inflamantes. Et suffocum: quo ad timorem male humiliantem. Sicut manus tua super viram dextere tue: que. i. proimat insultum dyaboli male infestantem. Thesaurus autem bonorum operum absconditur dicitur ab humana laude. Mat. vi. Cum facis elemosynam noli tuba canere ante te etc. A negligentia et torpore. Osee vij. Comederunt alieni robur eius et ipse nesciuit. Ab idiscretio feruore. Psal. xvij. Ante messes torum effloruit et imatura plantatio germinavit. Quarto est videndum qualiter iste thesaurus emittitur. Si quidem emittendo deo proprium affectum. proprium sensum et proprium tributum sive census. Qui enim vult emere thesaurum castitatis: det deo proprium suum affectum: ut nihil diligit nisi deum seu spiritum suum celestem. Est enim zelotypus et non vult cum adultero adamari. Isa. xlvij. Lo angustatum est stratum: ita ut alter decidat etc. Qui vult emere thesaurum fidei dicitur deo proprium sensum et totam suam intelligentiam

applicare sicut illud. ij. Cor. x. In captivitate redigentes omnem intellectum in obsequium christi. Qui autem vult emere thesaurum meritum: vedat deo proprium census. bona sua pauperibus largiendo. Mat. xix. Si vis perfectus esse vade et vende ea que habes et da pauperibus et habebis thesaurum in celo.

¶ Sermo. clxxxv. ¶ De eadem sermo. iij.

Simile est regnum celorum homini negotiatori querenti bonas margaritas etc. Negotiator iste est christus. de quo tria ponuntur. scilicet eius officium cum dicitur: Homo negotiator. Et studium cum dicitur: Querenti bonas margaritas. Et eius meritum cum dicitur: Inventa autem una preciosa margarita etc. Circa primum notandum quod sicut dicit Augustinus super illud Ierem. ij. Liberaret eos qui timore mortis etc. Christus in hunc mundum tanquam negotiator venit: et tres merces a nobis accepit scilicet nasci: laborare et mori. Et tres suas merces nobis portavit: scilicet renasci: resurgere et eternum regnare. Et accepit eum a nobis nasci. Isa. ix. Parvulus natus est nobis. Dedit autem nobis renasci. Joan. i. Dedit eis potestatem filios dei fieri. et Joan. iij. Nisi quis renatus fuerit ex aqua et spiritu sancto non intrabit in regnum celorum. Et secundo accepit a nobis mori. ad Phil. ij. Christus factus est pro nobis obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. Nobis autem dedit resurgere. Joan. vi. Ego resuscitabo eum in novissimo die. Et tertio accepit a nobis laborare. nam ipse laboravit corde dolendo et operando. Isa. lty. Pro eo quod laboravit anima eius etc. Laboravit et ore clamando et predicando per se. Laboravit clamans rauce facte sunt fauces mee: Laboravit oculis pluries fletudo. per se. Laboravit in gemitu meo: lauabo per singulas noctes lectum meum etc. Laboravit toto corpore penas et dira supplicia sufferendo. Isa. i. Laboravit sustinens etc. Dedit autem nobis regnare. Luc. ij. Nolite timere pusillus grex: quoniam complacuit patri vestro dare vobis regnum. Et secundo ponitur istius mercatoris studium cum dicitur: Querenti bonas margaritas. Dicitur autem sancti et maxime ista sancta margarita quinque de causis margarite. Primum ex eo quod fuit celestis rore generata. Ipsa namque cor suum

aperuit et rore spiritus sancti accepit: ac suggestionem dyabolice percluit: et sic preciosa et nobilissima margarita generata fuit. Apertus ad deum suum memoria et ibi recepit dei gratiam recordationem. Suas intelligens et ibi recepit dei cognitionem. suam voluntatem: et ibi recepit dei amorem. **P**rimo de margarita quae fuit fulgida. Et hoc tam in carne per virginalem pudicitiam quam in mente per intentionem sinceram. quam in conversatione per lucidam famam. Sap. iij. Quae pulchra est casta generatio cum claritate. Ipsa namque habuit pulchritudinem intentionis in mente. Castitatem in corpore. Claritatem in conversatione. **T**ertio de margarita: quae fuit pura per humilitatem. Quamvis enim fulgidior erat in conspectu deitatis erat humilior in conspectu sui ipsius. Sepe enim res lucide nigri habent effectum: sicut ostendit Augustinus in libro de civitate dei triplici exemplo. Nam oleum lucidum nigras maculas effundit. Argentum fulgidum nigras lineas tingit. Ignis splendidus facit cuncta nigra, quae labit. Sic et sancti viri quantumque luceant instar olei per pietatem instar ignis per charitatem. instar argenti per fame sonoritatem. tamen debent in se nigrescere per humilitatem. Sancta autem margarita fuit pura coram se per humilitatem: sed magna coram tyranno per constantiam et magnanimitatem. De diocris autem coram fidelibus per sociale cohabitationem. Job. iij. Parvus et magnus ibi sunt: et servus et liber a domino suo. In domo enim dei sancti viri sunt: et sunt per se ipsos humiliando: et sunt magni tyrannos detinendo. Et sunt liberi socialiter vivendo. **Q**uarto de margarita quae fuit solida. Non enim potuit moveri a patre per blanditiam adulationem. nec fragi ab ipso tyranno per tormentorum illationem: nec perorari a dyabolo per tentationum immissionem. Mat. vij. Descendit pluvia. id est patris adulatio que videtur habere vim refrigerandi. Flaverunt venti. id est tentationes dyaboli. Venerunt flumina. id est tormenta tyranni et ipsas obruere non potuerunt. **Q**uinto de margarita: quae fuit virtuosa. Ipsa enim magna virtutem ostendit in aere. quae ibi fuit in euleo suspensa: nec tamen in animo lesa. In igne: quae ibi fuit posita sed non adusta. In aquis: quae in aquis fuit posita et prima sit illisa. In terra: quae ipsa terra fuit tre-

more concussa. **T**ertio ponit istius mercatoris commercium cum deo: Abiit et vendidit universa que habuit et emit eas. Iste namque mercator quattuor habuit que omnia vendidit ut ista emeret margarita. scilicet deitatem: animam: carnem et sanguinem. Deitatem quidem dat nobis in premium. ps. Adimplebis me letitia cum vultu tuo. Alias vero dedit nobis in premium. De hoc Mat. xx. Venit filius hominis non ministrari: sed ministrare et dare animam suam in redemptionem pro multis. Carnem et sanguinem in remedium. Homo quidem erat famelicus: sitibundus et infirmus. Quia ergo erat famelicus: dedit nobis carnem suam in cibum: quia sitibundus dimisit nobis sanguinem suum in potum: quia vero fuit infirmus dimisit nobis utrumque in remedium. De quo remedio cantat ecclesia in oratione. Sit ablutio scelerum: sit fortitudo fragillium: sit contra omnia mundi pericula firmamentum. Est enim in remedium contra peccata preterita. ideo dicitur: Sit ablutio scelerum: contra peccata presentia. ideo subditur: Sit fortitudo fragillium: contra peccata futura. ideo subditur: Sit contra mundi pericula firmamentum etc.

Sermo. clxxxvi. De sancta maria magdalena Sermo primus.

Ego sto ad ostium et pulso. Apocal. iij. Dominus in presenti vita noluit habere hospitium temporale. unde in aliena domo fuit natus et in aliena domo conversatus et hospitatus. In alieno sepulchro sepultus. Voluit tamen habere domum spiritalem: que est cor nostrum quam tamen desiderat ut etiam ostendat eam querat dicens: Ego sto ad ostium et pulso etc. In hac duplici domo beata maria magdalena christum recepit. in domum temporalem ut ipse corporaliter reficeret. Luc. x. Intrauit iesus in quoddam etc. et in domum spiritalem: ut cum pasceret spiritualiter. Sic. Apud phariseos veritas pascebat foris apud mulierem peccatricem: sed penitentem pascebat intus. **I**n premissis verbis ponunt plures cause quare christus ostium cordis nostri sibi postulat aperiri. **P**rima namque sumit ex consideratione persone statim cum dicitur: Ego quod quidem pronomen per tribus nominibus supponit. Ego. scilicet iesus christus filius dei. Homo igitur infirmus libenter aperit suo salvatori

De sctā maria magdalena

mestus suo solatori. ab hostibus obses-
 sus suo liberatori. Et si dicat xps. Libe-
 ter debes mihi apire qz tu es infirmus. z
 ego suz iesus. i. saluator. Tu es mestus: z
 ego suz xps z solator. Tu es ab hostib⁹
 obsessus: z ego suz filius dei: tuus. s. libe-
 rator. ¶ Beata igit maria magdalena
 erat infirma: mesta z obsessa. ¶ Quia erat
 infirma libeter recipiebat iesuz medicū z
 saluatore qui sanauit eam valde facill.
 hoc est cuz quattuor verbis dicens: Remit-
 tunt tibi peccata tua. Ipse et in dauid pec-
 catū adulterij z homicidij sanauit cum
 trib⁹ syllabis cū dixit: Peccasti. vñ Au-
 gu. Quātū valēt tres syllabe peccasti. s.
 in his trib⁹ syllabis flāma cordis ascen-
 dit in celuz. In mattheo sanauit peccatū
 auaritie cuz quattuor alijs syllabis qz xps
 dixit ei Mat. ix. Sequere me. In paulo ve-
 ro sanauit peccatū supbie qnqz verbis qn
 dixit Act. ix. Dñe qd me vis facere. In
 petro aut sanauit peccatū negatiōis pau-
 cis lachrymis. quādo egressus foras fle-
 uit amare. ¶ Secūdo maria erat mesta. iō
 libenter recipiebat xpm solatore. Suā
 aut mesticiā ostendebat per lachrymas
 quas fūdebat. Fūdēt enī quattuor ge-
 nera lachrymar. s. lachrymas p punctio-
 nis ex peccatorū recordatiōe. Luc. viij. La-
 chrymis cepit rigare pedes eius zc. Lō.
 passiōis in fratre suo morte. Joan. xij.
 Iesus ergo vt vidit marīa plorātem zc.
 Dolens ex xpi passiōe. Luc. xxij. Seq-
 uant ipsum mulieres zc. Amoris ex cor-
 poris xpi subtracti desiderata visione.
 Joan. xi. Maria stabat ad monumentū
 fons ploris. Xps autē eam solatus est
 in lachrymis cōpunctiōis peccata sua
 sibi remittēdo. In lachrymis p passiōis
 fratris suū resuscitādo. In lachrymis
 doloris post resurrectionē sibi apparen-
 do. In lachrymis amoris: suāz presentia
 sibi exhibēdo. ¶ Tertio erat obsessa. z
 ideo libenter recipiebat dei filium auxi-
 liatorē z liberatorē. Erat enī obsessa a
 demonib⁹. S3 xps eā liberauit qn septē
 demonia ab ea eiecit. Erat et obsessa ab
 hoib⁹: qz phariseus dixit eā eē imundā.
 Martha dicebat eā eē octosam. Judas
 dicebat ipsaz pdigā: qz vnguentū pecto-
 suz inutile expēdebat. Discipuli dicebat

eā esse fatuā. Un dicit Luc. xxij. Quō cū
 magdalena z cetera mulieres discipulis
 nūciassent se dñm vidisse. visa sunt ante
 ipsos quasi velamentū verba ista. S3
 taliter obsessaz xps adiunxit z ptra pha-
 riseuz ostēdens ipsam nō esse imundā:
 sed purificatā cū dixit: Remittunt ei pec-
 cata multa. Et cōtra sorores ostēdēs q
 melius erat eius oculus q ipius. Mar-
 tha ministeriū laboriosuz dicens: Mar-
 tha martha sollicita es zc. Et etiā iunxit
 xps eam cōtra iudā ostēdens q illa effu-
 sio vnguenti nō fuit pdigalitatē vituz:
 sed fuit sue sepulture sacramentū. Xps
 etiā iunxit eam cōtra discipulos ostēdēs
 q nō fuit fatua: sed veridica. quādo xps
 sibi apparuit z apostolorū apostolā eam
 fecit. ¶ Secūda pncipalis causa quare
 xps ostiū cordis nostri sibi postulat ape-
 riri. sumit ex pnsideratiōe situs corporis
 cū dicit: Sto paratus. s. adiuuare. Sta-
 re quidē est pugnātis. iacere vero ē quie-
 scētis. sedere vero est regnātis. Xps ve-
 ro stat in actiuis: iacet in pteplatiuis: s3
 sedet in beatis. Sic ergo stabat xps i ea
 inquātū actiua quādo sibi per viā minist-
 rabat. Facebat in ea inquātū pteplati-
 ua ad pedes xpi se debat. modo vero se-
 det z regnat in ipsa inquātū est beata.
 ¶ Tertia causa sumit ex cōsideratiōe lo-
 ei pueniētis cū dicit: Ad ostiū. Nō enim
 stat in vicis vel plateis: qz nō diligit cu-
 riosos. nec in foro: qz nō diligit negocio-
 sos: s3 ad ostiū cordis: qz diligit quietos.
 Xps igit stabat ad ostiū cordis beate ma-
 rie magdalene: qz nō fuit curiosa sed do-
 mi sedere cōsueuit. Joan. xi. Martha au-
 tez domi sedebat. nec fuit negociosa: qz
 omnia terrena deseruit z reliquit ppter
 xpm. sed fuit quieta. qz verba dei ad pe-
 des xpi libenter audiuit. ¶ Quarta cau-
 sa quare xps ostiū nostri cordis sibi po-
 stulat aperiri sumi potest ex cōsideratiō-
 ne cōiunij tam excellētis cuz subdit. Si
 quis aperuerit mihi intrabo ad illuz z
 cenabo cū eo z ipse mecum. Nō dixit gu-
 stabo nec prandebo nec merēdinabo: s3
 dixit cenabo. Nam gustare est aliquos bo-
 los recipere. qd enī volūt cuz deo gustare
 faciētes bolos duos de corde suo. Unus
 dant deo. s. stelletū per fidē. alius dant

mundo. s. affectu per amores. Quidam et
 duos bolos faciunt de etate sua. Unum bo-
 lum dant dyabolo. s. iuuentute. alium bolum
 dant deo. s. senectute. Sunt et alii qui
 duos bolos faciunt de seipso et rebus suis.
 Unum bolum. s. seipso dant dyabolo. alium
 bolum. s. sua dare volunt deo. Nec est xps di-
 xit: Prandebis. Nam post prandium aliud ad
 huc restat conuictum. Illi ergo cum xpo
 prandium faciunt: qui post penitentiam ad
 peccatum redeunt. Nec dicit merediano:
 quia hoc est beatorum ubi est plena lux cogno-
 scitis et plenus ardor amoris. Can. i. Indi-
 ca mihi quem diligit anima mea: ubi pascas:
 ubi cubes in meridie. Dixit autem cenabo:
 quia post cenam nullum alium restat conuictum. Cum
 illis igitur xps cenat: qui semper in gratia perseue-
 rant. Sustinet ergo simulantes: prandent re-
 ciduantes: merediant triumphantes et ce-
 nant perseuerantes. Beata igitur maria mag-
 dalena ante suam reuersionem cum deo gusta-
 uit: quia deo dedit se per fides: sed dyabolo per
 malam operationem. Post reuersionem suam cum
 xpo prandium fecit: quia tempore passionis per
 infidelitatem cecidit. Post resurrectionem ve-
 ro cum ipso cenauit: quia semper in gratia perseue-
 raui. Adodo autem cum xpo in meridie co-
 medit: quia plena est luminosa cognitio fer-
 uenti amoris et dulci fructio. Et dixit cena-
 bo cum illo et ipse mecum. i. ego ponam partes
 meas: et ipse ponet partes suas. In hac na-
 gna cena spiritali magdalena posuit tres
 partes. Primo posuit contritionem que appuit
 per tantas lachrymas que effudit. Secundo
 posuit confessionem. peccata enim sua publi-
 ce quodammodo confessi sunt. quam inter con-
 tritiones lachrymas obtulit. Tertio satis-
 factionem. quia sicut dicit Gregorius. Conuertit ad
 virtutum cumulorum numerum: ut totum
 deo seruiret in penitentia: quicquid de se deum
 contempserat in culpa. Xps autem alias tres
 partes posuit. s. peccati remissionem cum di-
 xit: Remittuntur ei peccata multa. Beatissime col-
 lationem cum subiunxit: Quonia dilixit mul-
 tum. Et eternam saluationem cum dixit: Fides
 tua salua te fecit: vade in pace.

¶ Sermo. clxxxvii. De eadem sermo. ij.

Quoniam inueniet. Proverbiorum
 vlt. Tempore salomonis nulla

mulier est inuenta fortis. sed tempore gratie
 multe sunt inuenta fortes: scilicet sacre virgi-
 nes sexum cum mundo vincentes. Inuenta est
 namque una fortior: scilicet magdalena que carne
 victor: mundum contempsit et inuicibili amo-
 re fragrauit. Inuenta est una fortissima. s.
 virgo beata que deus de celo ad terram
 traxit. Ista autem tantam fortitudinem mag-
 dalena habuit ex charitate que totaliter ac-
 censa fuit in ea. Ponunt autem Can. viij.
 quique fortia quibus assimilatur fortitudo cha-
 ritatis cum deo. Fortis est ut mors dilec-
 tio. Dura sicut infernum emulatio. La-
 pades eius ut lapades ignis atque flama-
 rum. Aque multe non potuerunt extinguere
 charitatem. Nec flumina obruent illam.
 ¶ Primo igitur charitas in magdalena fu-
 it fortis sicut mors: quia quod mors est fortis
 in sepando. Quia sicut mors animam a corpe
 diuidit: sic et charitas dei animam suam ab
 amore mundi totaliter sepauit. Relinquit quod
 de omnia sensibilia: dimiserat omnia intellectu-
 alia et amore christi immediate se coniunxerat.
 Distiguit namque Dionysius tres gradus
 ascendendi ad diuina. Primo est per sensibi-
 lium manu ductio. Et iste est gradus incipi-
 entium. de quo dicit Rom. i. Inuisibilia enim
 dei per ea que facta sunt percipiuntur. Iste gradu
 vsa est magdalena in principio iue reuersionis:
 quia ad pedes christi stetit. Per pedes
 eius dei sensibilia accipiuntur. Iuxta illud
 ysa. lxi. Celum mihi sedes est. terra autem
 scabellum pedum meorum. Secundus gradus est
 per intellectualium operationem. Et iste gradus
 est profectus. de quo dicit Prover. viij. Qui
 mane vigilauerit ad me: inueniet me. Et
 isto gradu maria vsa est in suo progressu quia
 sensibilia dimittebat: et spiritualibus et diu-
 nis intenta erat. Luc. x. Maria sedes se-
 cus pedes domini: audiebat verbum illius.
 Tertius gradus est per immediatam unionem.
 Et iste gradus est profectorum. De quo dicit
 Cor. iij. Nos autem reuelata facie gloriam domini
 speculantes. Et isto gradu maria vsa
 est in sua profectio quia de ea dominus dixit: Ma-
 ria optimam partem elegit: que non auferet ab
 ea. Habere namque primum gradum est habere partem
 bonam. Habere vero secundum gradum: est habere
 partem meliorem. Sed habere tertium gradum est
 habere partem optimam. ¶ Secundo charitas fuit in
 ea fortis sicut infernus: quia est fortis in reu-

nēdo. Charitas eīus mentes deo sic
fortiter colligauit q̄ nūquā ab ei⁹ amo
re cadere potuit. Rari nāq̄ sunt q̄ ami
cum vere diligūt in vita. Rariores q̄ di
ligunt in morte. Rarissimi vero inuentū
tur qui post mortē diligāt. Maria autē
dilexit xpm̄ viuētē. Luce. viij. Qm̄ dile
xit multū. Dilexit xpm̄ morientē. Joan.
xix. Stabat iuxta crucē iesu x̄c. Dilexit
etiā mortuū: q̄ vnguēta pauerat. et ipm̄
xpm̄ mortuū vngere volebat. Dilexit et
xpm̄ sepultū. Idcirco ad xpi sepulchū
stabat et flebat. q̄ ipm̄ inuenire non po
terat. Tertio charitas fuit in ea for
tis sicut ignis qui ē fortis in incendio.
Elmor eiz del quadruplex incēdiū i ipa
fecerat. s. cōsumptionē criminis. Luce.
xij. Remittunt et peccata multa. et Heb.
x. Deus n̄ ignis cōsumens ē. Greg. In
cendit plene pcti rubiginē qui ardet va
lide p̄ amoris ignez. Incēdiū cordis.
Grego. Que eiz prius frigida remanse
rat. postmodū amādo fortiter ardebat.
Luce. xi. Ignē veni mittere in terrā x̄c.
Incēdiū sermonis. vnde dicit Jo. xx.
Dñe si tu sustulisti eū dicitō m̄hi: et ego
eū tollā. Ecce verba mirabilis feruoris:
q̄ vna mulier fragilis tantū corpus hu
meris posse portare putabat. Un̄ Orige.
D ineffabilis hui⁹ mulieris amor. nul
lum locū accipit. sine terrore dicit. abso
lute p̄mittit. ego eū tollā. Incēdiū ope
ris: q̄ ceteris dormiētibus et quiescētib⁹
ipsa nō quiescebat: sed nocte ad monu
mentū veniebat: nō p̄terita ex tēpore. n̄
iudeoz p̄secutiōe. nō mortis honore. nō
armato custode. n̄ pilati tiore. Quarto
charitas fuit in ea fortis sicut aqua: q̄
fortis ē in extinguēdo. Extingit enim in
ea carnalē amorem. q̄ postea castissime
vixit. Grego. Sustato spū desipit oīs ca
ro. Amore terrenū: q̄ oīa mūdāna con
tempnit. Chrys. Vere nō habet qd̄ amet
sup̄ terrā qui donū celeste in veritate gu
stauerit. Amore ppriū: q̄ triginta ānis i
penitētia se afflixit. Gal. v. Qui autē sunt
xpi carnē suā crucifixerūt cū vitijs et cō
cupiscentijs. Amore domesticū: q̄ frēm
sororē: et parētes deseruit: et in solitudine
māsit. Aug. Amādo ē gnātor: s̄ p̄ponē
do ē creator. Quinto charitas dei

fuit in ea fortis sicut flumē qd̄ ē forte in
obruēdo. Et eiz ipa fuerit prius castrū
diaboli. tū aduēte flumē diuini amo
ris penitus corruit. et deo digna domus
facta fuit. Dicit enim Aug. de trini. q̄
bona domus ē paribus mēbris disposi
ta ampla et lucida. Sic et ipsa fuit par
ibus mēbris disposita p̄ virtutū varia
tem. De quibus sic dicit Grego. Quātū
credis tū speras. quātū credis et sp̄as tā
tum diligis. quātū credis speras et dili
gis intātū bene operaris. Istas eiz quat
tuor virtutes ipa habuit. s. fidē. Un̄ dixit
xps̄ ad eā: Fides tua te salua fecit. Habu
it sp̄e qd̄ notat cū dicit: Stans retro. Spes
enim facit stare sicut desp̄atio facit cadē.
Habuit dilectionē. iō dixit xps̄: Dimissa
sunt ei peccata multa: qm̄ dilexit multū.
Habuit bona opa: q̄ xpo in itinere min
strabat. Fuit bñ disposita p̄ virtutū va
rietatē. lucida p̄ cōsciēte puritatē et cla
ritatē. et ampla per charitatē. De his tri
bus dicit Prover. vlti. Stragulata vestem
fecit sibi. i. diuersoz colorū hoc quo ad
virtutū varietatē. Byssus. hoc quātū ad
p̄scie fulgorē. et purpura indumentū ei⁹
hoc quo ad charitatē.

¶ Sermo. clxxxvij. ¶ De eadem. Ser
mo tertius.

Sp̄as retro secus

Sp̄as dñi x̄c. Luce. viij. B̄ Sa
piētie. xi. Per que quis peccat
p̄ ea torquet. Et q̄ beata maria magda
lena multipliciter deū offendit. iō mul
tipliciter satisfecit. ¶ Offenderat qd̄ez
deū oculis eos ad vanitates sepius ia
ciendo. iō satisfecit de oculis lachrymas
effundēdo. Est at̄ triplex natura lachry
marum: q̄ ē clara: humida: et salsa. Bea
ta autē maria magdalena ante sui cōuer
sionē erat tenebrosa. imūda: et insipida.
Fuerunt ergo lachryme eius clare. vt te
nebrosam illuminarēt. Chrys. Sicut autē
postquā vehemēs imber erumpit fit se
renitas: sic lachrymis effusis apparet
trāquillitas. et perit caligo reatum. Et
sicut p̄ aquā et spūz: sic lachrymis et con
fessione digne mūdāmur. Ben. i. Spūs
dñi ferebat super aquas. i. sup̄ lachry
mas. ps. Flauit spūs eius et fluent aque

scz lachrymar. p̄ Secūdo lachryme i ea fuerūt humide. vt imūdas abluerēt. Vñ Bregō. Quia eim maculas sue turpitudinis asperxit lauāda ad fontes misericordie cucurrit. Fecit nāq; spūale lictum in quo quidē p̄ aqua posuit lachrymarū abūdantiā. p̄ cinere posuit humilitatē pfundā. Vñ dī: Stans retro secus zc. Pro igne posuit amorē feruentē. Vñ dī: Quā dilexit. Et dolorē vehementē. Vñ dicit Augu. q̄ lachryme sunt testes doloris. p̄ Tertio fuerūt salte vt eā insipidam sale sapiētē celestis cōdīret. Hoc significatū ē. iij. Reg. ij. Vbi dī: Heliseus Efferte mihi vas nouū z mittite in illo sal. Ip̄e enim prius fuit vas vetustum: vetustate culpe. Sed postmodū facta est vas nouū nouitate gratie. Prius fuit vas cōtumelie. Sed postmodū facta est vas honoris z glorie. In istud vas fuit missum sal: q̄ celestis sapiētē plenitudinē habuit. iō deo gratū sacrificiū obtulit. Leuit. ij. In omni sacrificio offeres sal. ¶ Secūdo offenderat deū in capillis: ip̄ostuane cōponēdo: iō de sp̄is satisfecit pedes xp̄i humilr tergēdo. Breg. Capillos ad cōpositiōnē vultus exhibuerat. sz iaz capillis lachrymas tergebat. Per capillos aut̄ capitis intelligūt cogitationes mentis. De quibus dī Ezech. v. Sume eis tibi gladiū acutū radētem pilos zc. vsq; sibi. Alligabis ea in summitate pally tui. Sancti eim virtū aliquādo habent cogitationes sancti sp̄is iuge inflammas: ideo dicit: Tertiā partē igni cōburet. Aliquādo habent aliquas volatiles quas nō possunt ex toto cōburere. sz tamē debēt eas circūcidere. iō dicit: Assumes tertiā partē z circūcides gladio in circuitu. Aliquādo habēt aliquas sollicitudines tpales que tamē debēt eē moderare. nec debent mentis affectū penetrare. sed quodā mō a foris mentē attingere. z iō dicit: Assumes inde parū numerū z ligabis in summitate pally tui. Cogitationes aut̄ noxie sunt penitus expellēde. Et si forte redire satagerēt. contra eas ē diuine seueritatis gladius opponēdus: iō dī: Alligabis p̄te in ventū diges z gladiū nudabis post eos. Bsa igit̄ maria magdalena cogitationes bonas

igne sp̄is sancti inflamabat. volatiles circūcidebat. z tpales curas sub moderamine coercebat. noxias aut̄ penit̄ expellebat. ¶ Tertio deus offenderat ore vana loquēdo. iō satisfecit pedes xp̄i cū deuotione osculando. Bregō. Ore supba dixerat. sed pedes dñi osculans hec i redēptoris sui vestigia figebat. Est autem osculū signū aliquādo amoris sicut quādo mater filiū. vel amicus osculat̄ amicum. Aliquādo vero osculū ē signū reuerentiē z deuotionis sicut quādo osculamur manus vel pedes pontificū. Aliquādo ē signū pacis vel recōciliatiōis. sicut quādo illi qui ad pacē veniunt mutuo se osculant. Aliquādo aut̄ osculū ē signū fallacie z pditiōis: sicut legit̄. ij. Reg. xx. De ioab qui osculans amasan ip̄m occidit. Quātū aut̄ ad ista quattuor signa quattuor p̄sone ipsuz osculate fuerūt scz mater sua in signū amoris: dicens illud Bsa. xxvij. Da mihi osculū fili mi. Illi igit̄ cū maria osculant̄ qui dei z. pximi amore replent. Symeon vero osculatus ē in signū deuotiōis. Et illi osculant̄ cum symeone qui replent sunt spūali deuotiōe. Magdalena osculata ē in signū recōciliatiōis. q̄ eim fuerat dei inimica. iō osculabat̄ ad inēdū q̄ erat dō recōciliata. Illi ergo cū beata maria magdalena osculant̄: qui deo per penitentiā recōciliant̄. iudas osculatus fuit in signū pditiōis. Illi igit̄ osculant̄ cū iuda q̄ deū a corde suo expellunt z diabolu introducunt. ¶ Quarto offenderat deū i vanis odoribus. iō satisfecit pedes xp̄i vnguentis odoriferis vngēdo. Est aut̄ quadruplex vnguentis quo deū innoxit. s. contritiōis: deuotiōis: cōpassiōis: z odorifere optimiōis. ¶ Vnguento cōtritiōis ip̄s innoxit. qm̄ lachrymis pedes eius rigauit. Species huius vnguenti sūt valde amare. que sunt cōsideratio peccatorū q̄ debēt in mortariolo memorie siue cōscientie recōdi. p̄sio doloris cōteri lachrymarū abūdantiā ipinguari. z igne amoris excoqui. ¶ Secūdo innoxit ip̄s vnguento deuotiōis: que significat̄ per vnetiōes capitis. de qua vnetiōe habet̄ Matr. xxvi. De isto vnguento dī in ps. Impinguasti in oleo caput meū. Caput oleo i

De sancta maria magdalena.

plunguaf. qm̄ xp̄s nra deuotōe pascit. vel
qm̄ mēs nra suau deuotōe replet. Spe
cies aut̄ istius vnguētū sunt diuina be
neficia fm̄ Ber. que studiose debēt colli
gi. i. ante oculos mētis sepe reduci. et in
vasculo pectoris recōdi et igne sancti de
siderij excoq. et oleo letitie impinguari.
¶ Tertio xp̄s vnxit vnguēto cōpassiōis
qd̄ significat per vnguētū quo vnxit pe
des iesu in bethania. De qua vnctione
agit Jo. xi. Per pedes nāqz itelligūt il
li qui in ecclesia sunt vltimi. i. paupes et
afflicti. Spēs istius vnguētū sunt ip̄oz
afflictiones quas debemus in corde re
condere et inde vnguētū cōficere in affe
ctu miseratōis. vel cōsolatōis vel cōpas
sionis. ¶ Quarto ip̄m xp̄m inunxit vn
guento odorifere opinionis. hoc signi
ficat p̄ aromata que emittit ex quibus
xp̄m vngere voluit mortuū. Istud autē
vnguētū odorifere opinionis cōficet ex tri
bus sp̄ibus. s. ex odorifera cōscia. odo
rifera vita. et odorifera fama. Tale vn
guētū delectat deū. nosmetipsos. et p̄
ximū. Deo quidēz debemus odorifera
cōscietiaz. nobis odorifera vitā. et proxi
mo odorifera famā. De odorifera cōscie
tia d̄r Prouer. xxvij. Unguētis et vari
is odoribus delectat cor. De odorifera
vita et de bonis operibus d̄r Lanf. iij.
Odor vestimentoz tuoz sicut odor thur
ris. et de odorifera fama dicit Eccl̄s. vij.
Melius est nomen bonum quā vnguen
ta preciosa.

¶ Sermo. clxxxix. ¶ De eadem. Ser
mo quartus.

Remittuntur ei
peccata multa qm̄ dilexit mul
tum. Amor dei nō fuit in bea
ta maria magdalena otiosus. s. sex miri
fica in ea opatus ē. ¶ Primo nāqz fecit
in ea mētis purgationē. Greg. in omel.
Tanto aplius rubigo peccati cōsumit.
quāto peccatores cor magno charitatis
igne cōcremat. Ista autē purgatio pecca
torū ē illud magnū debitūz de quo xp̄s
dixit: Duo debitores erant cuiāz fene
ratori zc. Nos eiz debemus xp̄o qcquid
sum⁹ tāquā ēptor. i. Loy. vi. Empti estis
sc̄o magno. Quicqd̄ hēmus tāquā cre

dit or. i. Loy. iij. Quid hēs qd̄ nō accē
pisti zc. Quicqd̄ possumus tāquā fene
ratori qz ad grāz tāquā ad sortē debem⁹
addere bona opa vltra sortē. Vñ quidā
de hoc reprehēdit Luc. xix. Et quare nō
dedisti pecuniā meā ad mensaz zc. Ma
gdalena autē erat debitorū qngētoz de
narioz: phariseus autē quadraginta: qz
minus se peccasse credebatur. Et iō plus
illa tenebat diligere ex dimisso. Ille autē
ex cōmisso: qz maior sciētia legis sibi cō
missa erat. Ambo autē tenebant diligere
ex imisso: qz multa bona proposita deus
imittebat. ps. Immittit angelus dñi zc.
Et ex p̄misso. i. Loy. ij. Quod oculus nō
vidit zc. ¶ Secūdo amor dei fecit in ea
mentis liquefactionē. Ip̄a eniz fuit p̄
valde indurata s. postea est liquefacta.
ps. Liquefacta ē terra. i. Maria magda
lena que prius erat terra. i. a demonib⁹
trita. Quattuor autē sunt que valde liq
faciunt. s. ignis. sicut p̄z in metallis. Et
sicut p̄z in re arida. Auster sicut p̄z i aq
cōgelata. Et vnguētū sicut p̄z in reaspa
Olim magdalena fuit dura ad cōtritio
nē. Arida ad deuotionē. Longelata ad
amorē. Aspa p̄ graue famā et opinionēz
S. qz erat dura habuit ignē diuini amo
ris qui ip̄am liquefecit ad contritionēz.
Lanf. v. Alia mea liquefacta ē. vt dilect⁹
locutus ē qm̄. s. dixit: remittunt̄ ei peccā
multa. Que erat arida. habuit aquā la
chrymarū per quā facta ē humida et se
cunda ad deuotionē. Ysa. xlviij. Estun
dam aquā sup sitiētē. Que erat cōgela
ta habuit austrū sancti sp̄is q ip̄az liqse
cit ad amorēz. Lanf. iij. Surge aquilo et
veni auster zc. Que erat infamis. hūit
vnguētū odoriferū. i. reolentia virtutū
que fecit ip̄az odoriferā p̄ bonā famam
et opinionē. Jo. xij. Domus. i. ecclesia i
pleta ē ex odore vnguētū. ¶ Tertio amor
dei fecit in ip̄a inflamationē. Sicut eim
ex cōcussione duozū lapidū ignis excu
titur. sic in corde magdalene magnus
ignis generabat. Duo lapides erat me
ditatio suoz peccatoz: et meditatio diui
narū miseratōnū. ps. In meditatione
mea exardescit ignis. Vel duo lapides
erant dulcia verba xp̄i que audierat et
sancta eius exempla que viderat. Vel

duo lapides erant timor et amor ex quo
 rui agitatio exercebat igne doloris quod
 tum ad timorem et sancti desiderij ignem
 quantum ad amorem. Quarto amor dei
 fecit in ea mentis vulnerationem. Sicut na-
 que vulnerata sagitta doloris. Et hoc patet
 per lachrymas quas effudit: quod ut patet per
 Aug. Lachryme sunt testes doloris. quod
 quasi sagittis cor peccatoris vulnerat. ps.
 Sagitte potentis acute. Sagitta amoris.
 unde dicitur de ea: Amoris igne succensa arde-
 bat desiderio. Sagitta diuini sermonis
 quod iuxta pedes christi stabat et verba illius
 attente audiebat. De ista sagitta dicitur
 Heb. xij. Utius est sermo dei et efficax et
 penetrabilior: ois gladio ancipiti etc. Sa-
 gitta timoris. ps. Confige timore carnes
 meas. Prima sagitta ipsius cor scinde-
 bat. Secunda mentem mundo diuidebat.
 Tertia ois peccatorum vitare faciebat. Ju-
 xta quod ps dicit: In corde meo abscondi
 eloquia tua ut non peccet tibi. Quarta ois
 peccati sententiam effundebat. Juxta illud Ec-
 cle. i. Timor domini expellit peccatum. Quinto
 amor dei fecit in ipsa mentis alienationem.
 De hoc ita dicit Origenes loquens
 ad christum dicens: Joseph posuit in monu-
 mento corpus tuum. Maria tibi pariter
 sepeluit spiritum suum. Spiritus enim. Marie
 magis erat in corpore tuo quam in corpore
 suo. Lique regrebat corpus tuum regrebat
 pater et spiritum suum. et ut perdidit corpus
 perdidit spiritum suum. Quid ergo est mirum si te
 nesciebat que non habebat spiritum quo scire
 debebat. Iohannes foris non te cognoscit. quod non
 erat in se sed propter te est extra se. Sexto
 amor dei fecit in ea mentis ebriationem.
 Ebrietas namque presumit impossibilia. et tenet
 pericula. cuius perdidit et danna: quod igitur Maria
 spiritu sancto ebriata erat. id impossibile presu-
 mebat dicens: Domine si tu sustulisti eum dices
 to mihi: et ego eum tollam. Non enim attende-
 bat ponderositatem funeris: nec ibecillita-
 tem mulieris. Hiero. Almetus christus et sa-
 cile videbit omne difficile. Ipsa etiam pe-
 ricula contenebat Orig. Joseph non fuit au-
 sus tollere corpus tuum nisi de nocte et nisi
 hoc peteret a pilato. Maria vero no-
 ctem non prestolat nec est quequam verec-
 sed audacter permittit. et ego eum tollam.
 O maria si corpus positum in domo patri-

cipis esset sacerdotum ubi et princeps apo-
 stolorum timuit quid actura esset. Ego in-
 quit eum tollam ipsa danna temporalia parum
 pendebat. Nam unguenta pretiosa pedi-
 bus adhibebat. modo super caput effun-
 debat. et modo totum corpus unguere vole-
 bat. Prover. xij. Qui negligit danna pro-
 pter amicum: iustus est.

Sermo. cxc. De eadem. Sermo. v.

Remittuntur tibi

peccata tua etc. In his verbis fit
 mentio de tribus. scilicet de medico
 qui sanauit: cum dicitur: Remittuntur. De iheru-
 salimo que sanauit: cum dicitur: tibi. De mo-
 que sanauit cum dicitur: peccata tua. Circa
 primum notandum quod iste medicus tribus mo-
 dis eam sanauit. scilicet medendo. trahendo. et tan-
 gendo. Nam vidit cordis sui contritionem
 Iohannes sibi dedit perfectam curationem. Unde dixit
 phariseo: Vides hanc mulierem: quasi di-
 ceret: non vides sicut ego. quod si eam videres
 non iudicares. Dicit autem quod aial quod dicitur
 lux radio suorum oculorum corpora opaca
 penetrat. Radius solaris terram pene-
 trans aurum generat. Columba super
 aquam existens umbram accipitrix con-
 siderat: et eius insidias vitat. Sic christus
 cor beate marie magdalene suo respectu
 funditus penetravit. et ad eius contritionem
 nem aspexit. Ideo alias penitentiam sibi
 intulit: quia vidit suam contritionem per-
 fectam. Ipsa etiam suo respectu in cor-
 de eius aurum sue gratie generavit: et aquam
 suarum lachrymarum considerans de-
 mones ab ea eiecit. Unde ad ista signifi-
 canda tria verba dixit. vnum scilicet per quod
 eius fidem et contritionem aspexit. cuius di-
 xit: Fides tua te saluam fecit. aliud per
 quod omnia demonia. id est peccata ab ea eiecit.
 cum dixit: Remittuntur tibi peccata tua.
 Aliud per quod ipsi gratiam suam tribuit.
 cum dixit: Vade in pace. Secundo sana-
 uit eam trahendo. Traxit autem eam quibus
 funiculis. Primo sua amabili visione
 In facie namque christi splendor diuini-
 tatis relucebat: quo ad se peccatores tra-
 hebat. Hieronymus. Lerte fulgor et ma-
 testas diuinitatis occulta qui etiam in
 humana facie relucebat. ex quo ad se vi-
 dentes trahere poterat aspectu. He-

De sancta maria magdalena

Heister. xv. Valde admirabilis domus es tu. & facies tua plena est gratia. Et secundo traxit eam potenti dignatione. Unde subdit Hiero. Si enim in magnete lapide hec virtus esse dicitur ut anulos & ferreas sibi copulet quatenus magis dominus omnium creaturarum ad se trahere poterat quos volebat. Et tertio traxit eam in terra inspiratione. Grego. in omel. Quid miramini fratres maria venientem an dominum suscipientem. Suscipientem dicas. an trahentem. Dicam melius trahentem & suscipientem quia nimirum ipse etiam per penam traxit intus qui per misericordiam suscepit foris. Et quarto traxit eam sua odorifera conuersatione. Lanti. i. Trahe me post te. curremus in odore unguentorum tuorum. Bernar. Omnino propter mansuetudinem que in te predicat currimus post te domine iesu audientes quod non spernis pauperem. humilem peccatorem non abhorreas. non publicanum non peccatricem mulierem confitentem. Et quinto traxit eam sua ipsius deuota oratione. quam deuotam orationem Magdalena per lachrymas ostendebat. Oratores namque sunt quidem funiculi per quos deus nos ad se trahit. Unde dicit Augu. super Joannem. Quicquid trahat & quem non trahat & quare istum trahit & illum non trahit. noli velle iudicare si non vis errare. Si non traheris. ora ut traharis. Et quod nemo potest ire ad deum nisi per predictos funiculos trahatur ad eum. id dicitur Joan. vi. Nemo potest venire ad me nisi pater qui misit me traxerit eum. Et tertio sanauit eam tangendo. id est se tangit permittendo. quod sicut dicitur Luce. vi. Virtus de illo exibat & sanabat omnes. Est autem virtus in verbis. in herbis. & in lapidibus. Christus enim est verbum quantum ad deitatem. & herba quantum ad carnem. & lapis preciosus quantum ad utrumque. id est naturam diuinam & humanam. Non fuit ergo mirum si fuit sanata que tangebatur verbum tam preciosum & gloriosum cuius tactus habet virtutem immutandi Eccl. vii. Sermo illius potestate plenus est. Verba. id est carne tam virtuosam que habet virtutem abluendi per. Asperges me domine ysaopo & mundabor. &c. Lapidem preciosum qui habet totam virtutem vsuificandi. id est Petri. ij. Ad quem

accidentes lapidem vsuū &c. Phariseus autem de isto tactu christum iudicabat. Petrus rauen. Erras pharisee lutum tangit solem. sed non imutat solem. Sedicum tangente vulnera putredo non corrumpit. Iudicem quauis tangat reus maculare non potest. Et vocat hic christum solem. medicum & iudicem. Magdalena autem vocat lutum vulnerata & ream. Sol igitur tangit lutum & ipsum mutauit in aurum quando dixit. Remittunt tibi peccata tua. Vulnerata tetigit medicum. & recupauit sanitatis effectum quando audiuit. Fides tua saluauit te fecit. Rea tetigit iudicem & reportauit sententiam salutare. quando christus sciando dixit propter quod dico. remittunt tibi peccata multa. Et secundo fit mentio de infirmo cum dicitur tibi. id est peccatrici. Quauis. n. ista peccatrix fuerit multis peccatis circumdata. tamen fuit miraculose curata. ita ut dicat deus illud Isai. xxi. Babilonia dilecta mea dicit dominus posita est mihi in miraculum. In prospectu quidem hominum dicitur esse miraculum quando aliquid fit contra solitum cursum inferioris nature. sicut quando cecum vident. claudum ambulat & huiusmodi. In prospectu angelorum dicitur esse miraculum quando aliquid fit contra cursum superioris glorie sicut fuit quando una mulier. id est virgo beata celos ascendit. In prospectu dei dicitur esse miraculum quando aliquid contra solitum cursum interioris gratie fit. sicut quando Paulum persecutorem virtus diuina tunc subito mutauit. Vere igitur quersio Magdalene fuit miraculosa. quod tibi fuit quodammodo contra solitum cursum inferioris nature. id est quod tot lachrymas sudit quod pedes christi lauit. Et quodammodo fuit contra solitum cursum superioris glorie. sicut quod ipsa adhuc in mortali corpore posita leuabat in celum & angelorum gloria fruebat. Fuit etiam quodammodo contra solitum cursum interioris gratie. id est quod ipsa tam maximam peccatricem tunc subito & tunc perfecte quertit. Rom. v. Vbi abundauit delictum superabundauit gratia. Et tertio fit mentio de morbo. & tangit cum dicitur Peccata tua. Et quod ipsa peccata multa habuit. id est multiplex satisfecit. Et primo per opera pietatis & misericordie que maxime circa personam christi exhibuit. Nam ipsum christum induit bysso puritatis &

Purpura charitatis. Prover. vlti. Byf-
sus & purpura indumentū ei. Ip̄m xp̄s
pauit Jo. xi. Secerūt aut̄ ei cenā. s. mar-
tha & maria magdalena. Ch̄istū i hosp̄-
tio recepit. Luce. x. Intrauit in quoddā
castellū iesus &c. Ip̄a xp̄m in tribulatiōe
positū visitauit. Joan. xix. Stabat iuxta
crucem iesu &c. Eius sepulture obsequz
p̄buit. Marci. xvi. Ubi d̄ q̄ emerūt aro-
mata vt veniētes vngerent iesum. C Se-
cūdo satisfecit p̄ opa. s. humilitatis & pe-
nitentie. Offenderat q̄dem iesum i oca-
lis. in capillis. in ore. & in vnguentis. Jō
in osibus illis satisfecit. s. d̄ oculis lachry-
mas emittēdo. capillis pedes tergēdo
pedes xp̄i osculādo & vnguentis eos vn-
gēdo. Grego. Quot̄ in se habuit oblecta-
menta tot̄ in se reppit holocausta. Con-
uertit ad virtutū cumulū numerū crimi-
nū. vt totū deo in p̄nia seruiret quicq̄
deū in culpa p̄tempserat. C Tertio satis-
fecit p̄ opa liberalitatis & gratie. Dedit
q̄dem xp̄o munus a corde cū d̄. q̄ dile-
xit multū. Munus ab ore euz d̄. oscula-
bat pedes eius. Munus a manu euz d̄
vnguento vngēbat. Munus ab obsego
cum d̄. Et cepit rigare pedes eius &c.
Ista quattuor antiq̄ suis hosp̄itibus ex-
hibebāt que tamen phariseus xp̄o exhi-
bere cōtempserat. s. munus a corde q̄ reci-
piebant eos ex charitate. Sed ista chari-
tatem phariseus nō hūit q̄ paz dilexit.
Unde est q̄d d̄. Lut̄ aut̄ minus dimittit̄
minus ip̄e diligit. Exhibebant mun⁹ ab
ore. s. osculū in signū securi hosp̄itij. S̄
istud pharise⁹ nō hūit. q̄ xp̄o osculū non
dedit. Un̄ d̄. Osculū mihi n̄ dedisti. hec
aut̄ &c. Exhibebāt mun⁹ a manu q̄ vnge-
bant caput & refrigeriū. s̄ istud pharise-
us n̄ fecit q̄ caput xp̄i n̄ vnxit. Et exhi-
bebāt mun⁹ ab obsego q̄ ei⁹ pedes laua-
bant p̄ labore itineris. s̄ istud pharise-
us n̄ fecit q̄ pedes xp̄i nō lauit.

C Sermo. cxcj. C De sc̄o Jacobo ap̄lo
sermo. i.

Occidit aut̄ Jacobū fra-
trē Joannis gla-
dio &c. Actu. xij. Non solum
mors beati Jacobi fuit p̄cio-
sa. sed et̄ vita eius fuit gratiosa. C Hūit
n̄. multa p̄uilegia in vita. in morte. Et

post mortē. C Nā in vltā hūit coras deo
magnā grām quantū sup demones ma-
gnā potentia. C Fuit. n. corā xp̄o valde
gratiosus q̄ cū xp̄s hūit septuaginta du-
os discipulos. si voluit facere grām. xij.
ex illis. iste fuit vnus de illis. xij. quādo
in aplm est electus. Si voluit facer gra-
tiam quattuor. iste fuit vnus de illis q̄
tuor sicut p̄z Matthei. xij. Ubi Petro.
Andree. Jacobo. & Joāni multa secreta
reuelauit. Si voluit grām facere tribus
iste fuit vnus de trib⁹ q̄ Petrū Jacobū
& Joannē admittit ad suā transfiguratiō-
nem & puella resuscitatōez. Si voluit fa-
cere grām duobus. iste fuit vnus de duo-
bus. Habebat nāq̄ xp̄s duo noia q̄ apo-
stolis imponere voluit. petrus & filius
tonitruī. Sed vnum imposuit Simoni.
aliud vero Jacobo & Joāni. Si voluit
vni facere grām. Iste Jacobus fuit ille
vn⁹ q̄ fuit primus inter ap̄los q̄ p̄ ch̄isto
passus fuit. Primus et̄ celos ascendit. &
in vte anūciatōis & passionis domini.
ce martiriū sustinuit put dicit Calistus
papa. C Sec̄do sup demones fuit multe
pratis. Nam sicut in legēda h̄ demones
valde timebant sudariū suū & bacculū
suū & suū incēdiū & cubiculum suū.
C Secūdo hūit p̄uilegium in morte. s.
translatōem miraculosam. Ibi. n. oñdit̄
miraculū in oibus elemētis. s. in aqua.
Nam discipuli eius se mari exponentes
sine regimine trāquillū mare habuerūt.
p̄s. In mari vie tue &c. In aere q̄ v̄tus
secūdus ei flauit q̄ ad portū eos dedux-
it. p̄s. Deduxit eos in portū voluntatis
eoz. In terra q̄ cū in terra sup vnū lapi-
dem posuissent. mox lapis cessit & in se-
pulchz se coaptauit. In igne q̄ draconē
spirantē ignē discipuli q̄ portabant cor-
pus p̄ mediū virtute crucis ip̄m draco-
nem sc̄nderūt. & ip̄m corpus in reueren-
tia & honore habuerūt creature pure cor-
porales sicut lapis de quo supra dictū ē.
Creature et̄ sensibiles sicut thauri in do-
miti vt in eius legēda h̄. Creatura et̄
ratiōalis corpus eius in reuerentia hūit
sicut p̄z in lupa regina. que postmodum
facta est agna. Intellectualis q̄ sicut d̄
est leo papa angelo duce discipuli corp⁹
eius in galiciā deduxerūt. C Tertio ha

bust magnum privilegium post suam mortem
 s. Remuneratorem gloriosam et subuentionem
 quam nobis exhibet fructuosam. Hic
 quidem gloriosam remuneratorem quam
 in petijt dicens Matthei. xx. Sic ut se-
 deant hi duo filij mei vnus ad dexteram
 et. Per sinistram partem vita presentis. p. dexte-
 ram vero vita beata figurat. Sedent er-
 go hi duo apostoli ad sinistram. quia eorum corpo-
 ra in presenti vita in multa gloria et honore
 habent. Nam et si corpus Joannis non inue-
 niat. tamen in multa gloria eius sepulchrum
 habet. Sedent ad dexteram quia eorum anime in ce-
 lo beatificant. Plus igitur Christus eis accessit
 quam mater petijt. Petijt. n. ut vnus ad dex-
 teram et alius ad sinistram sederet. Et ecce
 ambo sedent ad dexteram et ambo ad sini-
 stram. propterea tamen post resurrectionem sede-
 bunt in celo ad dexteram et ad sinistram.
 Per dexteram. n. Christi diuinitas intelligit.
 et per sinistram eius humanitas. Tunc ergo
 sancti sedebunt ad dexteram dei quoniam eorum
 anime beatificant in contemplatione diuini-
 tatis. Tunc se debent ad sinistram dei quia
 tunc visus corporalis delectabilis in visione
 humanitatis. Vel potest dicitur quod in presenti vi-
 ta est quantum ad costas verificatus est quod
 in petijt. Dextera siquidem celi est oriens
 Sinistra vero est occidentis. Sedet igitur
 Joannes a dextris quia sepulchrum habet ex parte
 orientis. Sedet Jacobus a sinistris quia
 quiescit ex parte occidentis. Et secundo bea-
 tus Jacobus exhibet nobis subuentiones
 fructuosas sicut dicit beatus Aug. Non
 tripliciter considerat. s. viuens. moriens et
 mortuus. In isto triplici statu beatus Ja-
 cobus adiuuat sibi deuotos. Nam in vi-
 ta impetrat peccatoribus remissionem.
 sicut refert Beda de illo qui peccata scri-
 psit in cedula et remissionem promeruit. In
 morte suauat et protegit contra demonum in-
 statorem. sicut patet in illo cui laboranti in
 extremis appuit et burdone utens per la-
 cea et sacco mulierecule per scuto demo-
 nes effugauit. Post mortem suauat ne in-
 curramus eternam damnationem. sicut re-
 fert Hugo. de sancto victore de illo qui ad
 sanctum Jacobum pergens cum ad suasionem
 demonis se occidisset. et ad infernum a
 demonibus duceretur. beatus Jacobus occurrit
 et ipse ab inferno et a demonibus liberauit.

Et Sermo. cxcij. De eodem sermo. ff.
Accessit ad Iesum in fili-
 orum zebedei
 et. Matthei. xx. In isto euang-
 gelio mentio fit de tribus. s.
 de matre. de filiis. et de Christo. In matre nam-
 que dicuntur fuisse fiducia. reuerentia. et
 ignorantia. Vnde dicit Rabanus Accessit
 ad Iesum et. In accessu namque notat confi-
 dentia. in adoratione reuerentia. in petitione
 ignorantia. Fiducia autem per quam accessit
 causabat ex eo quod nepos suus erat. An-
 na quidem habuit primum virum. s. Joachum. de
 quo genuit virginem beatam Mariam. que
 Christum genuit. Quo quidem Joachum mortuo
 beata Anna duxit alium virum in maritum
 nomine Cleophas. de quo genuit Mariam
 que genuit Iacobum minorem et Iosephum
 filium Simonem et Judam. Quo mortuo ac-
 cepit tertium maritum nomine Salome. de
 quo genuit tertiam Mariam que habuit Iaco-
 bum et Joannem. Et secundo in ea fuit ma-
 gna reuerentia que notat in hoc quod non tamen
 deum adorauit. sed est pro Christo virum suum reli-
 quit. Vnde dicit Chrysostomus. Non eam vicit mari-
 talis affectus quia ille temporalis erat eius ma-
 ritus. iste autem eternus spiritus. Cognouit
 n. quod amplius prodesset marito suo si propter
 deum reliqueret virum quam si pro virum relinque-
 ret deum. Et tertio fuit in ipsa ignorantia.
 Vnde dicit Hieronymus. Vnde opinionem regni ha-
 buit in filiis zebedei. hac ut reor ex causa.
 quia dixerat dominus. Tertia die resurgam. Pu-
 tauit. n. illico regnatum et auiditate semi-
 nea presentia cupit in memoriam futurorum. Et se-
 cundo fit et mentio de filiis in quibus tria fue-
 runt. Et primo sagacitas in submitten-
 do quia per se non petierunt sed in se submitteret
 Quod fecerunt pro quattuor causis. quarum tres
 primas ponit Chrysostomus. Et primo ne cete-
 ros discipulos scandalizaret. Unde dicit
 Chrysostomus. si nos rogamus magis forsitan ce-
 terorum fratrum corda percutimur. Et secundo ut
 ipsa per filios citius impetraret. Christus. Ipse dominus
 quod minus aios filiorum miseratorem adimple-
 uit facilius exaudisset in meum affectum. Ter-
 tio quia si non diserere peteret Christus sibi facili-
 us indulgeret. Idem. si reprehensibilis iue-
 ta fuerit facile merebitur veniam. Ipse etiam
 sexus excusabit errorem. Et quarto ne ipsi
 nota ambitio scurrere possent. Peteret

n. primatū p aliquo eo ignorāte tolera-
bile est. & p p̄sentiēte rephensibile. pro se
aut vitupabile. ¶ Secūdo in eis fuisse
meritas in postulādo. Aut. n. petebant
primatū terrenū aut celestē. si terrenum
temerariū & fatuitas erat. q̄ volebāt do-
minari in mundo. si celestē temeritas si-
militer erat. q̄ sine meritis illud assequi
volebant. Bicit nāq̄ Chriſ. q̄ desidera-
re bonū opus bonū est. q̄ est nre volūta-
tis & nra merces. Desiderare aut prima-
tum terrenū vanitas est. Desiderare vō
primatū eccliaſticū vanitas & fatuitas ē
q̄ opz q̄ sit seruus subditoz. Desidera-
re aut primatū celestē sine meritis. teme-
ritas est. s̄ desiderare ip̄s ex meritis p̄ce-
dētib⁹ puidētia ē. ¶ Tertio fuit i eis fir-
mitas in patiēdo cū dicunt possum⁹. Et
x̄ps subiūxit. Calicē qdē meū bibetis &c.
Bibit. n. Joānes p mortificatōz p marti-
rij desiderij & afflictōez. & p veneni sum-
ptōnem. p seruētis olei adustionē. Bibit
Jacob⁹ p carnis mortificatōz & quantū
ad desiderij volūtatē & q̄ntū ad effectū
passionis. ¶ Tertio fit mentio de x̄po in
quo ē trāsa fuerūt. ¶ Primū ē magna be-
nignitas in r̄ndēdo. Chriſo. Benigne q̄
dem eos rephēdit. Nō. n. dixit nō sedebi-
tis. ne duos p̄funderet nec ē dixit. sede-
bitis. ne ceteros irritaret. m̄rem aut no-
luit reprehēdere pp simplicitatē. antiq̄-
tatem. & m̄nū amorē. ¶ Secūdo in x̄po fu-
it rectitudo zeli in rephēdēdo cuz dixit.
Nescitis quid petatis. Potestis bibere
calicē quē ego bibiturus sum. B̄r autez
passio x̄pi calix a calore vel s̄m. Isidorū
Calix d̄r a calon qd̄ est lignū. Erat. n. an-
tiquus vas ligneū in quo medicine cali-
de amare pp̄inabant. similr & passio x̄pi
fuit in ligno crucis pp̄inata. & fuit nra
rum infirmitatū sanatiua. fuit ex calore
amoris facta & fuit x̄po valde amara.
¶ Tertio fuit in x̄po fidelitas in deferē-
do. q̄ patri detulit dicens. Nō est meum
dare vobis. Chriſ. Nō ē meū dare vobis.
q̄ nō hēo illud a me s̄ a p̄re. Vel s̄ Ra-
banū. nō est meū dare vobis sine vestro
merito & labore. Vel s̄m Remi. Nō ē me-
um dare vobis talibus quales vos estis
s̄. sup̄bis s̄ humilibus. Vel s̄m Hier. Nō
ē meū dare vob rōne cognatōis carnal.

¶ Sermo. cxliij. ¶ De eodē sermo. liij.
O Alicem ^{qdē meū bibetis. Matt. xx.} Deus h̄z tres calices in
p̄nti. & tres in futuro. ¶ In
p̄nti qdē tres calices h̄z. Quoz primus
ē balsamo plenus. i. spū sancto. Et iste ē
calix innocentie in quo bibit x̄ps virgo
beata & oēs apli in die penthecostes. In-
ter quos p̄cipui fuerūt isti duo. s̄. iacob⁹
& ioānes. Bibūt ēt oēs pueri baptizatī
q̄ baptismalē innocentiaz assequunt. de
quo in ps̄. d̄r. Ego aut in innocentia mea
ingressus sum. ¶ Secūdus calix est ple-
nus absinthio. Et iste ē calix p̄nie. Qui
n. amisit balsamū gr̄e & innocentie acce-
dat ad calicē amare p̄nie. L̄z aut sit ab-
sinthiū amar. d̄z t̄m dulcorari pp celeste
p̄ntiū. Mat. liij. Algite p̄niam. ecce absin-
thiū. appropinquabit. n. regnū celozum
ecce ibi p̄ntiū. In isto calice nō bibit x̄ps.
nec beata v̄rgo. Biberūt t̄m oēs apli in
isto tpe passionis x̄pi. Bibūt ēt oēs electi
iuxta illud Roma. liij. Oēs peccauerunt
& egent gloria dei. ¶ Tertius calix ē ple-
nus sanguine rubicūdo. In isto bibit x̄ps
Jo. xvij. Calicē quē dedit mihi pater nō
bibā illū. biberūt oēs martires. Apoca.
vij. Lauerūt stolas suas & dealbauerunt
eas in sanguine. Qui iḡit amisit balsa-
mū innocentie & abiecit absinthiū p̄nie
accedat ad tertij calicē. s̄. an meritū pas-
sionis d̄nice. Ip̄e. n. sanguis & mors x̄pi
nos a peccatis lauat p nobis aduocat.
& pro nobis orat. De istis tribus legitur
Debre. ix. Emundabit conscientias no-
stras. & hoc quo ad primū. & ideo noui te-
stamenti mediator est. quo ad secūdū.
Ut morte intercedente. quo ad tertium.
¶ Secūdo de⁹ habuit tres calices post
hanc vitam. quoz primus est plen⁹ vi-
no mero. secundus est plenus vino mix-
to. tertius est plenus fece. De quo tripli-
ci calice dicit. ps̄. Calix in manu domini
vini meri plenus mixto. ¶ Quedā enīz
anime sunt que statim duz a corporibus
euolat celeste regnū attingunt. Et isti bi-
būt de calice vini meri q̄ recipiūt puraz
letitiā & celestem gloriā. nec aliqua penā
purgatorij sentiūt. De isto potu d̄r Lari-
corum. v. Bibite & inebriamini chariss.

mi. Ebrietas nāq; nō causat ex vno hau-
sto s; ex frequēti. Ad enim aie scōz hnt
vnu haustu. s. fruitionē in pteplatōe di-
uinitatis. Sed in die nouissimo resūpto
corpe hēbūt aliū. Et iō bsbēt z rebibēt z
ebrietatē tūc incurrēt. Angeli nāq; sunt
amici: q; deo itimo amore sunt cōiuncti.
Sacti vero sūt deo chari: q; sunt ei p̄lun-
cti p̄ amorē. Et chariores: q; sunt sibi na-
ture p̄formitate p̄ping. Et charissimi q;
p̄cto charissimo redēpti. Angeli vero q;
sūt amici bsbūt: q; ex pteplatōe diuinita-
tis suas defectatōes habuerūt. Nolēs ve-
ro z bibūt in pteplatōe deitatis: z bsbūt
in pteplatōe humanitatis. ¶ Secōdo sunt
quedā aie que nō statz euolant sed aliq;
cremabilia secū portāt. Isti bibūt in cali-
ce vini mixti. hnt qdēz gloriā: sed cū ad-
mixtiōe pene purgatorij. De hoc ysa. i.
Vinū tuū mixtū est aq;. In purgatorio q;
dēz multiplex ē mixtiō. s. pena cū grā z
securitas cū timore. Securi qdē sunt de
gloriā hūda. sed semp sūt in timore ne ni-
miū differat. Lōsolatio cū dōsolatōe. hnt
eiz p̄solatōne de tali securitate: z de an-
geloz v̄sione. sed tū dōsolatōne hnt de
pene acerbitate z demonū apparitione.
¶ Tertio sunt qdā aie q; in inferno detinē-
tur. Et isti bibūt in calice pleno fece. In
inferno qdem sunt feces oīum elemento-
rū z oīuz rez. Si qdē facto iudicio extre-
mo renouabit terra z nouā formā assū-
met. Renouabit aer z p̄petuā claritatez
induet. Apoc. xxi. Vidī celū nouū z ter-
raz nouā. Renouabit aq; q; cristallinas
formā accipiet. vñ Apoc. vlti. Dndit mi-
hi flumē aque viue splendīdū tāq; chal-
stallinū. Dēs aut feces istoz elemētōz in
latrinā infernalez p̄ietent. Ipse ē ignis
renouabit: q; lux a calore diuidet tota
lux trāibit in regionē beatorū: z totus ca-
lor in regionē dānatorū. Ibi ē sunt feces
oīum rez. Nā in p̄nt vita nō sunt bona
pura s; mixta. Sex enīz vite est mois. Et
sex sanitatis est firmitas. Sex gaudij est
dolor z tristitia. Sex lucis ē tenebra. De-
us igit tūc totū vinū leuabit de fece. Ut
nū pur. s. vitā: sanitatē: gaudiū z lucez:
ponet i cellario celesti. Feces aut. s. mor-
tez: infirmitatē: dolorē z tenebras. ponet
in cloaca infernali. Et istas feces dānati

semp bibēt. ysa. li. Usq; ad fūdū calicis
saporis bibitu z epotasti vsq; ad feces.
¶ Sermo. cxciiij. De sancto petro
ad vincula Sermo p̄mus.

O Irupisti domie
vincula mea zc. Quadru-
plex bñficiū z opus mirabile
qd̄ deus fecit d̄ quo multip̄r sibi gratie
iferunt: hodie ecclesia rep̄itat. ¶ Primū
est opus m̄re gr̄e qd̄ fecit in gratiosa pe-
tri de carcere liberatōe. qd̄ notat euz d̄:
Dirupisti vincula mea zc. Que qdem s̄
beratio fiebat p̄ duo. s. p̄ suffragia orōnū
Act. xij. D̄o aut fiebat ab ecclesia sine iter-
missione ad deū p̄ eo. Que qdē orōnes
meruerūt exaudiri: q; fiebat a dignis z a
multis q; dicit ab ecclesia z q; fiebat pro
digno. s. p̄ beato petro. z q; fiebant euz
instantia. ideo dicit sine intermissione. z
q; fiebant p̄ re v̄sli z honesta. s. p̄ liber-
ratōe Beati petri. ¶ Secūdo fiebat an-
gelico ministerio. Angelus. n. lucem sibi
tribuit z sp̄m velociter surgere fecit z
cathenas de eius manibus soluit. Per
que dat intelligi q; ille qui est in carcere
diaboli h̄z intelligentiā obtenebratā. s;
angelus ip̄am illuminat per fidem. H̄c
affectiua ad terrā inclinatā. sed ip̄az an-
gelus eleuat ad amorē. h̄z opatiua allū-
gatā. sed angelus ip̄am soluit ad merito-
riā opatiōem. ¶ Scōm ē opus m̄re mi-
sericordie p̄ qd̄ filia principis bogas b̄t
petri osculantē sanauit. z alexādrum
papā a vinculis liberauit. qd̄ notat euz
d̄. Tibi sacrificabo hostiaz laudis. Et
quāta dei misericordiā que ē sanctorū
supplicia reddit venerabilia z gloriosa.
Sanauit qdē beatus Petrus p̄ba sua
Act. ix. Enea. sanet te dñs n̄r iēsus xp̄s
p̄ vestimēta sua. Act. xix. Afferebāt semi-
cinctia zc. Per vmbra suam. Act. v. Per
baculū suū sicut resuscitauit martinia-
nuz. Per supplicia sua sicut istā puellā
sanat quotidē p̄ merita z ossa sua. Ter-
tiū ē opus m̄re sapie qd̄ notat eū d̄. Et
nomē dñi iuocabo. Sapia. n. dei hodie
appuit. q; de malis bona elicere sciuit.
Diabolus qdē p̄ q̄tuor mōs decipe co-
natus ē. ¶ Primo p̄ uani cultū sup̄sticio-
nē. Romani. n. ad honorē augusti impa

toris festu solēnter faciebāt. sed de isto malo deus scilicet elicere bonū q: festum supstitōis quertit in festū deuotōis. et quē fiebat principi dānato postmodū ē scilicet aploꝝ principi Petro. C. Scōdo p simu. lata religionē. Diabolus. n. in spē moyfi iudeis appuit. et supra magnū mōtē iuxta mare ducēs plimos necauit. S3 de isto malo deus bona extraxit. q: ceteri h vidētes ad fidē quersi sunt. C. Tertio p terribilis mōstri appitōz. q: diabolus in spē draconis appuit. s3 istud de? i bonū quertit q: scūs Bonat? in os eius expuit et ille mox crepuit. C. Quarto p oppitō. nē q: diabolus quēdā inuasit et coraz oibus vexauit sed istud deus in bonū quertit. q: mox vt cathena beati Petri collo eius imposita fuit diabolus abscellit. C. Quarto oñdit opus mirē potētē qñ clauēs Petro ꝓcessit qd notat cuz dicif. Nota mea reddā in ꝓspectu ois populi et? zc. Bedit. n. dñs bfo Petro prātē in celo vt ianua celi claudat et apstat. iō dixit. Tibi dabo clauēs. In mūdo vt. s. in eo liget et soluat. iō dixit. Quodcūqz li gaueris sup terrā. erit ligatū et in celis. et quodcūqz solueris sup terrā erit solutū et in celis zc. In inferno vt. s. diabol? ecclie nō ꝓualeat. Et iō dixit. Porte inferi nō ꝓualebūt aduersus eā. In purgatorio vt ecclie suffragia ibi valeat. iō dixit. Et quodcūqz solueris sup terra. qz fm quosdam purgatorium in terra esse opinatur.

C. Sermo. cxcv. C. De eodez. Sermo. ij.

Beatus es simon

bariona: q: caro et sanguis nō reuelauit tibi zc. Matth. xvi. In quolibet ꝓlato requirunt quatuor: q: i bfo petro fuerūt. s. vita: sapia: cōstātia: et auctoritas rite collata. C. Perfectio aut vite notat cū dñ: Beat? es. Et eiz plena bñtudo sit i patria. ē tñ aliqua bñtudo i vta. Nā s3 Aug. i li. de vita bñs Ad plenā bñtudinēz regrunt. s. ꝓpleta volūtas: volūtatē scītas. desiderioꝝ satietas. Et in his oibus plena securitas. Hñt qdā scī i pñtū quodāmō volūtatēz ꝓpleta. Sic. n. ipi faciūt volūtatē dī. ps. In lege dñi volūtas ei?. sic et de? fecit v

lūtatē ipōꝝ. ps. Volūtatē timētū se faci et. Hñt scītatē volūtatē. Dicit. n. Aug. q: beat? est q: h3 qd vult et nihil mall vult. In scīs viris volūtas eoꝝ ē i bōis et de bonis. ps. In mādatis ei? volet nī. mis. Hñt quodāmō desiderioꝝ satietatē: q: hñdo deū hñt desiderū ꝓpletū. vñ dixit philipp? Jo. xiiij. Dñe oñde nobis ꝓiez et sufficit nobis. Aug. Nūmūs ē a uarus cui nō sufficit de?. Hñt securitatem quā hēbat aplo. Rom. viij. Cert? suz eiz q: neqz mors neqz vita zc. C. Scōdoz necessariū ē ꝓlato diuina sapia. qd notat cū dñ: Caro et sanguis nō reuelauit tibi zc. Est nāqz qdā sapia carnis. qdāz sanguis. qdā pñs celestis. C. Sapia carnis ē appetitus sensualitatis. Nō ē aut credendum ei? magisterio q: falsus ꝓpha ē. Thren. ij. Prophe tui viderūt tibi falsa et stulta. Nec ē standū iudicio eius q: falsus iudex ē. Joā. viij. Vos fm carnē iudicatis zc. Nec seruāda dieta ei? q: isiptēs medius ē. Rom. viij. Si s3 carnem vixeritis moriemini. Nec hñdus comitat? eius: q: princeps dux ē. Ibidē. Nihil dānatiōis ē hñs q nō s3 carnē abulāt. Nec s3 querende vsuitte ei?: q: vltis negociator ē. i. Corinth. xv. Caro et sanguis regnū dei nō possidebūt. C. Sapia sanguis ē effectus ꝓpinqtatis. Et ista sñr nō ē sequēda maxime i trib?. s. i bonoꝝ ꝓpallū distributio. vbi seruāda ē regula que habet Luc. vi. Nō supest date elemosynā. Nō edificate ꝓrimoꝝ lata palatia. In bñficioꝝ ecclīasticōꝝ collatōe vbi seruāda ē regula que habet Eccl. xij. Bñfac iusto. s. pauperi clerico et bono. et ne dederis iplo. s. malo ꝓpinquo. In sacramētoꝝ dispēsatione vbi seruāda ē regula que habetur Mat. x. Gratis accepistis: gratis date. C. Tertia ē sapia pñs celestis. quā hñt petrus. et ista sapia bñfīcat. vñ ꝓmittit? Beatus es simon zc. Vere eiz bñfīcat: q: ista fides trāscēdit oēm sensum. Heb. x. Fides ē substātia sperādaz rez: argumētū nō appētū. Trāscēdit intellectū hūmā. ij. Cor. x. In captiuitatē redigētes oēs intellectū i obsequiū xpi. Trāscēdit intellectū āgelicū. de hoc Diony. Jesus fm nos vsuina cōpositio et ineffabilis ē omni verbo. et incognita oī mēti.

et ipsi primo dignissimorum angelorum. Transcendit nature cursu: quod est operatrix miraculorum. Marci. ix. Si potes crede: omnia possibilia sunt credenti. Transcendit omnium mundi principatum. Heb. xi. Sancti per fidem uterunt regna terre. Tertio necessaria est platio ista. hec autem ista maxime consistit in delinquendum correctio et reprehensio. et ista ista sunt in Grego. ubi habere discretio: maturitate et fortitudine. Unde dicitur super illud Ezech. i. Planta pedis vituli. s. mature iedens: fortis et diuisa: quod unusquisque platio et veneratio habet in maturitate: et fortitudine in opere: et diuisione ungule in discretio. Prelatus quidem ubi est discretio in discreti culpam examinatio. maturus in examinatio: matura ponderatio. et fortis in potestati punitione. Quarto necessaria est prelato auctoritas rite collata. quod notat cum dicitur: Tibi dabo claves regni celorum. Circa quod tria sunt videnda. Primum a quo sunt iste scilicet claves: quod a christo. Christus namque habet tria genera clauum. scilicet claves infernalis iustitie: et istas claves nulli dedit: sed eas sibi retinuit. Apoc. i. Dedit claves mortis et inferni. Habet claves celestis curie. et istas non dedit omnibus: sed solum sacerdotibus et presbiteris. quod in Hiero. sunt scia et potestas discernendi: quae scia seu potestas precedente sacerdos ubi dignos recipere: et indignos a regno excludere. Habet claves fidei catholice. Et istas dicitur omnibus. Amb. Clauem petri fide dixerit per quam celos aperuit penetravit inferna: maria calcavit. Arbitror illa clauem duodecim artificio operatio ista. Duodecim enim apostolorum symbolo fides sancta precepta est. Secundo videndum est cui datur: quod petro. Soli. n. sacerdotes habent istas claves. Vere. n. boni sacerdotes iurisdictionem habent vere et digne et complete. Tertio videndum est ad quod dantur iste claves. scilicet ad ligandum et soluendum. Est autem vinculum culpe: pene eterne et penitentiae. Sacerdos igitur potest ligare et soluere vinculum penitentiae. Soluit autem deus et ligat vincula pene eterne et culpe.

Sermo. cxvī. De inuentioe sancti stephani Sermo primus.

Statuisti verba tua quod locutus es in manibus puerorum tuorum et prophetarum ut transferent ossa regum

nostrorum: et ossa patrum nostrorum de loco suo etc. Baruch. i. Inuentio siue translatio corporis beati stephani per homartyris commendabilis est quadrupli. Primo ex parte illius a quo facta est. scilicet christi cum dicitur: Statuisti verba tua. Ipse enim verba quae locutus est de translatione beati stephani loquendo statuit. scilicet firma et recta fecit. Quod patet quod ipsa reuelatio non fuit vana: sed triplici apparitione firmata. Sicut enim in ore duorum vel trium testium stat omne verbum. Et sicut in tribus diebus experiri omne factum: sic et in tribus reuelationibus reuelat omne verbum. Non enim erat huiusmodi reuelatio seu inuentio fantastica: sed congruis similitudinibus demonstrata. Ostendit. n. gamaliel luciano tres calatos aureos. unum plenum rosas rubentibus: quod significabat reliquias beati stephani: qui fuit aureus per charitatem et incorruptionem carnis. et roseus per sanguinem effusionem. Alii duo erant pleni rosas albis et significabant reliquias gamalielis et nichodemii quae fuerunt aureae per charitatem. et albi per intentionis puritatem. Alium et ostendit argenteum croco plenum: et significabat reliquias filii nichodemii quae fuerant tanquam mundum argentum per virginitatem. Crocus autem color dicitur esse medius inter album et rubrum: quod ipse cum cadore virginitatis habuit albedinem pure intentionis et rubedinem charitatis.

Secundo commendabilis est ex parte illorum per quos facta est. cum dicitur: Que locutus es in manibus puerorum tuorum et prophetarum. i. nichodemii et gamalielis et luciani quae fuerunt pueri pro puritate. simplicitate. et humilitate. Ista enim tria disponunt hominem ad susceptionem diuinis reuelationes. scilicet puritas. Prouer. xxij. Qui diligit cordis munditiam etc. Simplicitas Prouer. iij. Cum simplicibus sermocinatio eius et humilitas. ps. Intellectum datur pueris. Fuerunt et prophetae. quod patet in gamaliel qui manifestauit multa praerita. sic suam confessionem: et stephani passionem. praesentia occulta sicut ossa in terre visceribus occulta: et futura sic ubertate ventura.

Tertio commendabilis est ex parte illorum quae fuerunt et reges et presbiteri. sic inuocant in auctoritate permissa. Fuerunt enim reges non tyranni. Tyranni enim tria faciunt. scilicet ambitio dominandi. cupiditas lucrandi. et crudelitas sentendi.

Ipsi autē nō fuerunt tyrāni sed reges: qz nō fuerūt ambitiosi nec cupidi nec crudelēs: sed misericordes et piij. fuerūt etiā p̄s: qz nos genuerūt p̄ euāgelicā eruditionē. i. Cor. iij. Nā in xpo iesu p̄ euāgelitū ego vos genui. Per exēpli exhibitiōē. Eph. v. Imitatores dei estote sicut filij charissimij. p̄ deuotā ordē sicut stephanus beatū paulū genuit: qz ipm sua ordē cōuertit. Quarto ē cōmēdabilis p̄pter cām ex qua fiebat. qz. s. in loco humilī iacebant. et iō ad locum digniorem transferēdi erāt. qd̄ notat cū d̄r: Transferent de loco suo. Notandū autē qz triplex translatio facta est de corpore beati stephani. Prima fuit de loco deserto ad mōrē syon. sicut hō die vbi oñdit quāt sit meriti apud deū. Quia suis meritis impetravit bona t̄palia. qz cū prius magna sterilitas eēt: ipsa vte pluuia magna descendit et terrā fecundauit: et abundāntiam magnā fecit. Impetravit et bona corporalia: qz suis meritis p̄cedentib⁹ septuagintatres hosces a diuersis languoribus fuerūt liberati. Impetravit bona spūalia. s. dei indulgētiā et grām. Unde dicit gamaliel luciano. Alperi nobis ut per nos aperiat deus ostiū clemētie sue in hoc mūdo. Secūda trāslatio fuit de monte syon in cōstātinopolim. vbi illi qz transferebāt obuios habuerūt demōes angelos: et stephanū. Demones quidem desolebant sua incendia dicentes: Ue nobis: quia pro martyre stephanus transit viro nos verberabis igne. Angeli affuerūt cū celestis melodia. Angeli. n. sup ei⁹ corpus celestes decantare laudes audisti sūt. Stephanus pulsans pericula. s. maris tēpestatē. Appuit enim eis dicens. Ego sum nolite timere. Et sic trāquillitatem magnā fecit. Tertia translatio fuit de cōstātinopoli romā. Quā qdē q̄ttuor cōmendabile fecerūt. Prīmū ē bñficiū collatū quia filia theodosij fuit a demōe liberata. Poterat nāqz dicere theodosius stephano. Filia mea male a demonio vexat. Et poterat stephanus r̄ndere. Ego veni. s. romā et curabo eā. Scōz ē stupēdū p̄digiū. Nā cū ad quādā ecclesiā portaret. vectores subsistūt. nec ultra p̄gredi p̄nt. Aliud autē p̄digiū fuit qz cum

corpus Laurētij loco Stephāi greci accipe vellēt amētes s̄ effecti et postea mortui sunt. Tertū gr̄e p̄sortū qz corpus Laurētij in latus se p̄uertit et mediū sepulchri vacuū stephano dereliquit. Eccle. iij. Adeli⁹ ē duos silē ē vnū. Quarto ē celeste oraculū. Clauso. n. sepulchro audite sunt voces angelorū discēntū. O felix roma qz corpus Laurētij disp̄s. et stephani hierosolimitani gloriosa et veneranda pignora vno claudis mausoleo. Sermo. cxcvii. De eodez sermo. ij.

Quam esset Stephan⁹ plenus spū sancto intēdens in celū etc. Act. vij. Qui in terra fuit vanitas. vacuitas et tenebrositas. Bened. Terra autem erat inanis ecce quāta vanitas et vacua. ecce quāta vacuitas. et tenebre erant sup facie abyssi. ecce quāta tenebrositas. sed sicut d̄r Ecc. xvi. Post hec de⁹ asperit in terrā et impleuit eā bōis suis. Et sic respectus maxie appuit in b̄o stephāo qz non hūit vacuitatē. s. spūs sc̄i plenitudinē. Nec ē dilexit terrenas vanitates. s. celestes amenitates ad amavit nec hūit aliquid tenebrositātē s. diuinā claritātē. Ab his ergo p̄missis v̄bis cōmēdat. Et primo a gr̄e plenitudine. cū d̄r. Lū eēt stephan⁹ plenus spū sc̄o etc. Fuit autē maxie plenus gr̄a et fortitudine v̄n̄ p̄mittit stephanus plenus gr̄a etc. Ista autē gr̄a fuit charitas qz ē caput oīum gr̄arū qz in eo tanta fuit qz p̄ illis qz ipm lapidabat deus exorabat. Fulgētius cōmēdabat deo inimicos qz alias obliuisci poterat etiaz suos charissimos. Bern. Uicit in eo sensū corporee passiōis affectus interne p̄passiōnis ut illoz scelera magis plāgeret qz p̄pria vulnera. Fuit et plenus fortitudine qz fortiter pugnavit et vicit. et h̄ fecit auxilio xpi qz cū ip̄o semp erat. ps. Lū ip̄o suz in tribulatōe eripia eū et glorificabo etc. Ad p̄z ex multis. Primo ex impertito sermone. cū d̄r. Bura ceruice et icircūcisi cordibus et auribus. Mar. xij. Non n. vos estis loquentes sed spūs sanctus. Secūdo ex importabili passiōe. Job vi. Que nanque est fortitudo mea ut sustineam nec fortitudo lapiduz fortitudo mea. nec caro mea enea est. Ultra

de aut dei stephanus fuit fortior lapides
 qz percussus fractus non fuit. et fuit fortior
 ere: qz percussus non murmuravit. et ter-
 tio ex miraculosa opatione. Tanta enim pot-
 estas et signa facere non potuisset: nisi deus
 cum ipso fuisset. Joa. iij. Nemo enim pot-
 hec signa facere q tu facis: nisi fuerit de-
 us cum eo. et Quarto ex tanta difficili intmi-
 corum suorum dilectione. in hoc qz p persecutori-
 bus suis et ipm affligentibus deum exoravit
 Est namq manifestum qz deus euz eo fuit q
 sibi tanta patientia dedit qz et seipm supe-
 ravit. Prover. xvi. Melior est patientes vi-
 ro forti etc. et Quinto ex tanta divina sa-
 pientie illustratione: qz non poterat resistere
 sapientie et spiritui q loquebatur. et Secundo co-
 mendat a celesti perversatione qd tangit ibi
 cum dicit: Intendens in celum. Stephanus etz
 libenter corde perversabat in celo non in mu-
 do: scilicet qz mundus transit. et qd tuz ad divi-
 tias: delicias et honores. i. Joa. ij. De qd
 est in mundo: aut est concupiscentia carnis
 aut concupiscentia oculorum et supbia vite.
 Mundus transit et concupiscentia eius. Qui
 igitur adheret istis transitionibus ipse postmo-
 dum triplicem transitum faciet. et Primo namqz
 transit de culpa in culpam. Sap. ij. Vino p-
 cioso et unguento nos impleamus: nullum
 pratum sit qd non ptraseat luxuria nostra.
 Breve. Peccatum qd p pniaz non diluit: mox
 suo pondere ad altum trahit. et Secundo de
 culpa in penam. et hoc dupl. Uel in penam
 presentem. de qua dicit Ro. i. Tradidit illos de-
 us in passiones ignominie. ecce culpa. et
 mercede qua oportuit erroris sui in seimet
 ipsis recipientes. ecce pena. Et sicut non p-
 bauerunt deum habere in notitia. ecce culpa.
 Tradidit illos deus in reprobum sensum. ecce
 pena. Uel qd tuz ad penam futuram. Job. xxi.
 Tenet tympanum et cytharam. ecce culpa. et
 in puncto ad infernum descendunt. ecce pena
 eterna. et Tertio de pena in penam. Job
 xxiiij. Traseat ab aqz nivium in calorem ni-
 vim. et Tertio commendat a divina reve-
 larione. qd notat euz dicit: Ecce video celos
 apertos etc. Videndo aut celos apertos vidit
 locum facilem ad ingredendum. securus et ame-
 num ad inhabitandum. Olim erat celum clausum
 et tunc tunc impossibilem erat introitus. Sed
 modo celum est apertum. et tunc oes intrare possunt. vñ
 ps. Auerte mihi portas iustitie: ingressus

in eas pnterbor dno etc. Est locus securus.
 Mundus aut non est securus ppter puer-
 tates hominum. nec et aer ppter inhabitatio-
 nes demonum. nec paradisus terrestris pro-
 pter ignem et gladium. Sed ibi. s. in celo. nec
 pueritas hominum pot attingere. nec mali-
 tia demonum ibi pot puenire. nec ignis
 seu gladius ibi desecrare. Luc. xvi. Inter-
 nos et vos chaos magnum firmatum est: ut hi
 q volunt hinc transire ad vos non possint
 neqz indehuc transire. Est etiam locus
 amenus. Tria aut sunt s. Aug. q domum
 factum amenam. s. qm domus paribz est di-
 sposita inebis ampla et lucida. Sic in ce-
 lo sunt multa loca. s. diversa merita q tñ
 sunt paria. qz s. Aug. in dispari clarita-
 te erit par gaudium. Est et valde amplius.
 Baruch. ij. O israel q magna est domus dei
 et igneus locus possessionis eius. Est et luc-
 dus. Apocal. xxi. Claritas dei illumina-
 bit illas et lucerna eius est agnus.
 et Sermo. cxcvii. et De sancto domi-
 nico Sermo primus.

Quasi stella matu-
 tina in medio nebule: et qua-
 si luna plena in diebus suis lu-
 cet: et quasi sol refulget: sic ille refulsit in te-
 plo dei. Eccl. ii. Celum spirituale sunt viri san-
 cti in quibus deus p gratias regescit. Pecca-
 tores aut sunt terra quos deus pedibus
 suis calcavit: dum eos inflexibili iustitia co-
 primur. Ysa. lxvi. Celum mihi sedes est: ter-
 ra aut scabellum pedum meorum. Beatus dñi-
 cus fuit celus deo: et tunc in ipso fuerunt pla-
 te deus. s. stella matutina: sol et luna. et In
 verbis ergo pmissis assimilatur stelle matu-
 tine radianti lune plene luceti et soli re-
 fulgenti. et Stella matutina est lucifer q
 qd est calidus: humidus: iocundus et so-
 lis nuncius. Sic beatus dñicus fuit calidus
 p ferventem zelum: vñ dicit de eo. Verba eius
 ardebunt ut facule: qz in spiritu venerat et vir-
 tute helie. Eccl. xlvij. Verba eius quasi fa-
 cule ardebant. Dicunt aut verba sanctorum
 ignita tripliciter de causa s. Amb. sup ps. Be-
 ati immaculati. Tuz q mundat. Tum qz
 inflammat. Tum qz illuminat. Sic verba
 beati dñici habuerunt virtutem mundandi: in-
 flammandi et illuminandi: tunc visio de ipso ap-
 paruit in specie catuli. facule et stelle. Na

Instar catuli habuit linguam medicinalē
 p̄ quā mūdabat sanctē culpe z pctōz. In-
 star facule inflamabat torporē negligētie.
 Instar stelle illuminabat tenebras igno-
 rantiē. **S**cdo fuit humidus p̄ lachryma-
 rum effusionē. Un̄ de eo d̄ q̄ de suis ocu-
 lis q̄si quēdā fontē effecerat lachrymarū
 de isto fonte p̄cedebāt aq̄ amare dulces:
 calide z frigide. Aq̄ amare sicut lachry-
 me cōpunctiōis q̄ fundunt p̄ pctis pro-
 pprijs. **J**udith. viij. Indulgētia eius fu-
 it lachrymis postulemus. Et q̄uis b̄s
 d̄nicus pctā talia nō hēret: a deo tñ p̄ la-
 mēta p̄nie se macerabat: ac si pctā talia
 h̄ret. Aq̄ vero dulces sunt lachryme de-
 uotōis q̄ fundunt p̄ celestibus d̄siderijs
 Istas habuit b̄s d̄nicus q̄ in orōne sepe
 flere p̄suevit. un̄ de eo d̄: **L**ebros adiu-
 gens sedulis fletus orōntibus. Aq̄ calide
 sunt lachryme p̄ passionis q̄ fundunt p̄
 miserijs alienis. Et d̄cunt calide: q̄ nō
 fundunt nisi a corde s̄na charitate infla-
 mato. **J**uxta illud. y. **L**oz. xi. Quis scan-
 dalizat: z ego nō vroz: Istas lachrymas
 habuit b̄s d̄nicus. de quo d̄ q̄ deus si
 b̄i sp̄ales gr̄as p̄tulerat flere p̄ pctōib̄
 miseris z afflictis. Aq̄ frigide sūt lachry-
 me lamentatiōis que fundunt p̄ scolatu-
 p̄ntis miserie. Un̄ ps. **D**eu mihi q̄ricola-
 tus meus p̄logatus est zc. **S**ancti. n. vi.
 ri multas patiunt tribulatiōes: s̄z refrige-
 riū magnūz h̄nt p̄ lachrymarū effusiōes.
 ps. **T**ransiimus p̄ ignē z aquā z deduxi-
 stis nos in refrigeriū. **D**iere. vi. **I**nuenie-
 tis refrigeriū a labijs v̄ris. **T**ertio fuit
 locūduus: z hoc in mēte p̄ p̄scientie sere-
 nitates. **P**rouer. xv. **S**ecura mens q̄si tu-
 ge p̄uuius. **I**n facie p̄ vultus alacritatē
 vt ibidēz. **L**oz gaudens exhilarat factē.
In sermone. p̄ exhortatiōis alacritates: z
 sinceritates. **I**n p̄uersatiōe p̄ amicabili-
 tatem. **P**rouer. xvij. **V**ir amabilis ad
 societates magis amicus erit q̄ frater. **E**t
 p̄ istā q̄druplicēz locūditates p̄t̄ dici
 de eo q̄ d̄ de d̄no. **I**sa. liij. **N**ō clamabit
 s̄z p̄ impatientiā: q̄ h̄nt exhortatiōis ala-
 critates. **L**alamū p̄quassatū nō p̄teret: q̄
 habuit p̄uersatiōis cōditatem. nō erit tri-
 stis: q̄ habuit p̄scie serenitates. neq̄ tur-
 bulēt: q̄ h̄nt vultū alacritatē. **Q**uar-
 to solis iustitie q̄ x̄ps est: p̄co siue nūcius

Sicut entz beatus ioānes baptista p̄nū-
 ciavit aduentū x̄p̄i sic z iste v̄cinuz cre-
 dit p̄uentisse iudiciū. **L**uc. xiiij. **A**dit ser-
 uū suū. i. ordines p̄dicatoz: vt exponit
Breg. **H**ora cene. i. in fine seculi. **A**ditus
 est ergo i extremo tpe: q̄ sicut d̄. i. **L**oz.
 x. **N**os sumus in quos fines seculoz de-
 uenerūt. **A**ditus est ab extremis terre. i.
 de finibus h̄spanie. **I**sa. xlix. **E**t extre-
 mis terra. a lōgingis ego vocauit te zc.
Aditus ē vsq̄ ad extremū terre. ps. **I**n
 oēm terrā exiit sonus eoz: z in fines or-
 bis terre verba eoz. **I**sa. xlix. **D**edit te in
 lucē gētiū: vt sis salus mea vsq̄ ad extre-
 mū terre. **A**ditus ē p̄ extremo fine. i. p̄se
 quēdo ip̄s deū: q̄ sicut dicit b̄s **A**ug. est
 finis d̄siderioz n̄roz: q̄ sine fine videbit:
 sine fastidio amabit: sine fatigatiōe lau-
 dabit. **S**ecūdo assimilat lune plene.
Qū aut luna est plena: tūc h̄z q̄druplicē
 plenitudinē. s. plenitudinē lucis in cor-
 pore: virtutis in opatōe: forme sperice z
 imaginis ip̄esse. **S**ic b̄s d̄nicus habuit
 plenitudinē lucis i corpore. i. diuine sapie-
 ntie. **E**st aut triplex sapia sicut dicit
Aug. in lib. de q̄ritate aie. **N**ociua que
 est sapientia mūdana. supflua q̄ ē p̄hica:
 z necessaria que est diuina. **H**ere igit sa-
 pientia nociua ē eē lunā vacuā. **H**abere
 sapiāz p̄hica: est eē lunā semiplenā. **H**ere
 vero sapiāz diuina: ē eē lunā plenā. **B**s
 d̄nicus nō fuit luna vacua: q̄ sapiāz mū-
 dana abhoruit. nec fuit luna semiplena:
 q̄ sapiāz p̄hica p̄tēpsit. sed fuit luna ple-
 na: q̄ sapiāz diuinā dilexit. **S**cdo d̄
 luna plena: q̄ habuit plenitudinē virtu-
 tis in opatōe. **I**n hoie sūt intellectus: affe-
 ctus z effectus. **I**lli ergo sunt luna vacua
 q̄ h̄nt intellectū vacuū dei cognitōe: affe-
 ctū dei amore z effectū bona opatōe. **I**l-
 li vero sūt luna semiplena q̄ h̄nt fidē: s̄z
 nō h̄nt amorē nec opatōes. **B**s vero do-
 minic⁹ fuit luna plena: q̄ h̄nt intellectū
 illuminatū p̄ fidē. affectū inflammatūz per
 amorē: z effectū isomatū p̄ bonā opera-
 tionē. **T**ertio d̄ luna plena: q̄ habuit
 plenitudinē forme sperice. i. p̄seueratiē.
Sūt. n. q̄ nec b̄n̄ incipiūt nec b̄n̄ p̄ficiunt.
 nec b̄n̄ finiūt. **E**t isti sūt luna vacua. **S**ūt
 q̄ b̄n̄ incipiūt: sed male p̄ficiūt. **I**sti sūt lu-
 na semiplena. **S**unt z q̄ b̄n̄ incipiūt: p̄h-

p̄sentia

ip̄sum

sua

bene

R

eiūt z finiūt. isti sunt luna plena. S3 bñs
 dñicus bñ icipit: qz adhuc sub nutritia
 cura pñstitutus in terra facebat. bñ profe
 cit: qz in sua suuetute vedidit libros z p
 clū paupibus erogauit. z bñ cōtinuauit
 z finiuit: qz totā vitā suā i seruitio dei ex
 pedit. ¶ Quarto bñs dñicus dñ luna ple
 na: qz hñst imagis plenitudinē. Alia nā
 qz facta ē ad imaginē dei qñtū ad memo
 riā: intelligētā z volūtatez. Quñ igit de
 nō est in memoria p retentōez: nec in itel
 ligētā p fidē: nec in volūtate p amorez:
 tūc luna est vacua. Quñ vero qz h3 deus
 in intellectu p fidē: sed nō h3 cū in amore
 p volūtate tūc imago lune ē semiplena.
 Bñs aut dñicus hñst eā plenā: qz deū re
 cte cognouit: vere dilexit z in memoria
 semp retinuit. ¶ Tertio bñs dñicus assi
 milat solī. Nā dicit Aug. qz i sole tria cō
 siderant: s. qd est. qd lucet z qd calet. In
 bñs aut dñico istar solis fuit essentia pu
 ra. i. vita sancta: doctrina lucida: z chari
 tas istāmata. Amittit aut sol. i. plati q de
 berēt esse sol: lucē suā qñtū ad nos qdru
 plicet de eā. ¶ Primo pp nubis tectōez. i.
 supbie obuinbratōez. Ezech. xxxij. Solē
 nube tegā. i. tegi pmittā. S3 bñs dñicus
 isto mō n̄ amisit lucē: qz sine nube supbie
 fuit. Un̄ libētī morabat carcassone vbi
 despiciebat: qñ tholose vbi ab oibus ho
 norabat. ¶ Secōdo pp obiectōez lunelī. le
 ritatis z incōstātie. Unde de hoc Ecclē.
 xxvij. Stultī sicut luna mutat. Bñs aut
 dñicus habuit magnā mētis firmitatez:
 Un̄ dñi in eius legē dā: tāta seruabat mē
 tis constātia: vt vix aut nūq̄ semel enun
 ciatū sermonē cū deliberatōe acquiesceret
 imutare. ¶ Tertio pp fumū vel vaporis
 obuinbratōem. carnalis cupiscēte exa
 latōez. Apoc. ix. Ascēdit fumus putei si
 cut fornacis magne: z obscurat est sol z
 aer de fumo putei. Istā aut exalationez
 bñs dñicus nō hñit: qz virginitatē integrā
 custodiuit. ¶ Quarto pp terre iterposi
 tōez. i. terrenoz cupiditatē. Diere. vi. A
 minori vsqz ad maiores oēs auaritie stu
 det. S3 bñs dñicus isto mō obscurari nō
 potuit: qz voluntariā paupertatē elegit.
 Gal. vi. Mihi mūdus crucifixus ē z ego
 mūdus. Mūdus qppe sibi crucifixus est:
 qz ipz mūdū z oīa mundana: z terrenas

cupiditates vñspēdit z despēxit. Et ipse
 mūdus crucifixus ē: qz de mūdus nō fuit re
 putat: nec mūdus de ipso curabat.

¶ Sermo. cxcix. ¶ De eodē Sermo. ij.

Spirūs meus qui ē
 in te: z verba mea q̄ posui i ore
 tuo nō deficiēt de ore tuo z de
 ore seminis tui vñst dñs. amodo z vsqz
 in sempiternū. Isate. lix. Uex p̄dicatore
 tria p̄mēdat. s. vita sancta. doctrina assi
 dua z sapiēs ples z secūda. ¶ Ista tria
 bñs dñicus p̄mēdabilē reddūt. s. vita scā
 cū dñi: Spūs meus q̄ est in te. ipse. n. spūs
 scñi habuit. z iō nō tm̄ verbo s3 et exēplo
 z virtutibz p̄dicauit. Utebat eim doctri
 nis: exēplis z etiā miraculis. Quidā. n.
 erāt inscy z ignari. z qñtū ad istos utebat
 bonis z vñlibus docirinis vt eos istru
 ret. Quidā erāt insipidi z deuoti. z qñtū
 ad istos utebat gratijs z exēplis vt ide
 uotos attraheret. Quidā vero erāt dur
 ri z obstinati. z quātū ad istos utebat mi
 raculis: vt eos cōuerteret. De his tribus
 dñi Adar. vlti. Illi aut p̄fecti p̄dicauerūt
 vbiqz. ecce doctrina fructuosa: dñi co
 operāte z sermonē confirmāte. ecce vita
 gratiosa. sequētibus signis. ecce miracu
 la virtuosa. De his tribus et dñi Joan. v.
 Tres sunt q̄ testimoniū dant in celo. i. in
 bñs dñico spūali z celesti. s. pater q̄ sibi
 dedit miraculoz potentā. filius qui sibi
 dedit p̄dicādī sapiētā. z spūs sanctus
 q̄ sibi dedit virtutē z grāz. ¶ Secōm est
 doctrina assidua cū dñi: Et verba mea q̄
 posui in ore tuo. qd est cōtra p̄dicatores
 desidiosos q̄ verba dei nō hñt in ore per
 doctrinā sed abscondūt in corde per desi
 diā z per inertā. Et tñ sunt q̄ttuor que
 abscondi nō debent. s. sapia z thesaurus.
 Eccl. xli. Sapiētā abscondita z thesaur
 inuisus que vñstas in vñs qz. Talentū
 vt habet Adarct. xv. Et frumētuz. Pro
 uer. xi. Qui abscondit frumentū maledi
 ces in pplis. Nō debēt verba dei abscondi
 qz sunt sapiētā dei qua mediāte in doctri
 istrunt. ps. Testimoniū dñi fidele sapi
 etiā p̄stās paruulis. Sūt thesaurus dei
 quo egeni ditāt. ps. Bonū mihi lex oris
 tui sup milia auri z argenti. Sūt talenta
 qbus serui peccati redimūtur: z ad ista

habuit

habet

talenta aurea xps nos admonet parāda: vt habetur Apocal. iij. Suadeo tibi emere a me aurū ignitū pbatū rē. Sunt frumētū dei quo fideles reficiunt. Mat. iij. Nō in solo pane viuit hō rē. Tertiū est ples sapiēs z fecūda cuz dī: Et de ore seminis tui rē. Semen eim bñ dñici fuit ordo p̄dicatoꝝ quē in xpo p euangeliū generauit. Nō enī ipse ordo fuit a casu inuētus: vel ex humana p̄uētia institutus. sed fuit potius a deo destinatus. Luc. xij. Misit seruū suū dicere in ustratis vt uenirēt. Greg. Hora cene finis est seculi. In hoc sine mittit seruus. i. ordo p̄dicatoꝝ ad inuitatos p̄ leges z p̄ phetas vt repulso fastidio ad gustandū cenā se prepararet. Sēdo fuit a p̄phetis p̄figuratus z maxime Zach. vi. vbi dicit q̄ in quarta quadriga erāt equi varij z fortes. Isti equi sunt p̄dicatores xpm̄ per vn̄uersū mundū portātes. Et dicunt varij non tm̄ p̄pter habitum sed etiā p̄pter varietatē virtutū. Et dicunt fortes: q̄ fortiter sciūt pugnare z se defendere: z sūt in quadriga. i. quarta. In prima eīz quadriga sunt equi rufi: id est ordo martyꝝ. In secūda sunt equi nigri id est ordo confessoꝝ: qui se per macerationē denigrauerūt. In tertia sūt equi albi. i. ordo doctoꝝ z p̄dicatoꝝ. Tercio iste ordo fuit a matre dei ipetratus z habitu insignitus. Nā cū quidā sanctus vtr̄ ante istius ordinis instōnem instaret orōs: vidit beatā v̄rginē mariā p̄ humano genere exorantem. cui ait xps: Quid possum amplius facere. Misit patriar̄chas z p̄phetas z parū se emēdauerūt. veni z ego ad eos. Deinde misit ap̄los z me z eos occiderūt. Misit etiā martyres z cōfessores ac doctores. z nec illis acquerūt. Sed q̄ nō est fas vt aliqd̄ tibi denegē dabo eis p̄dicatores meos. Fuit et ipse ordo p̄dicatoꝝ a virgine gl̄iosa i habitu insignit⁹. Nā cū p̄s fr̄es habitū aliū deferrēt b̄ta virgo habitū quē nunc h̄nt eis ostendit. Quarto fuit ab ap̄lis dei sc̄la z p̄stātia decorat⁹. Nā petrus z paulus sibi appuerūt: cui petr⁹ bacculū. paulus vero librū tradidit dicētes: Uade p̄disca: qm̄ ad hoc misterij a deo es elect⁹.

Per librū aut significat donuz scie. Et p̄ bacculū itelligit fortitudo p̄stāte: q̄ duo i p̄dicatoꝝ maxime regunt. Quinto a vicario dei fuit p̄firmatus. Cū enī sumus p̄tiffex b̄to dñico ord̄is p̄dicatoꝝ p̄firmatōez petēti se difficilē exhibēt. sequētī nocte vidit i v̄siōe q̄ eccl̄ia late ranēsis ruina minaret. z ecce b̄s dñic⁹ occurrit z humeris suppositis ipsaz eccl̄ia sustētauit rē. Sexto fuit a beato dñico institut⁹. vñ sup̄ illud Eccl̄. x. Utilē rectorē in tpe suscitauit. Dicit glosa iter linearis. i. ordinēz p̄dicatoꝝ rē.

¶ Sermo. cc. ¶ De eodē Sermo. iij.

Ex veritatis fuit

In ore eius. z iniquitas nō est inuenta in labijs eius. in pace z equitate ambulauit mecū z multos cōuertit ab iniquitate. Malach. ij. Ex his verbis ostēdit q̄ beatus dñicus habuit triplicē p̄fectionē. Primo nāqz fuit p̄fectus q̄ntū ad se cū dī: Lex veritatis fuit in ore eius: z iniquitas nō ē inuenta in labijs eius. Que p̄fectio fuit i veritatis sc̄ia cū dī: Lex veritatis fuit in ore eius. Et in sc̄itate vite cū dī: Et iniquitas nō est inuenta in labijs eius. Circa p̄mū notandū q̄ q̄druplex ē lex. Prima est lex cupiditatis que est aduocatoꝝ. ysa. v. Ne q̄ iustificatis ipsuz p̄ muneribus z iustitiā susti aufertis ab eo. Sēda ē lex vanitatis q̄ est ph̄icoꝝ. Sap. xij. Vani sūt oēs hoies i q̄bus nō ē sc̄ia dei. Tercia est lex iniquitatis q̄ est maloꝝ. Sap. ij. Sit autem fortitudo nostra lex iustitie rē: z quarta nāqz lex est veritatis q̄ lex est scōꝝ. Sap. x. Dedit eīz illi sc̄iaz scōꝝ. Beatus aut dñicus n̄ h̄uit legē cupiditatis q̄ oia terrena p̄tēpsit. nec legē vanitatis q̄ ph̄ica dogmata v̄lspēdit. neqz legem iniquitatis: q̄ inocētā custodiuit. sed ip̄c̄ habuit legē veritatis: q̄ in illa studuit z eā amplexatus fuit. Prouer. iij. Arrispe illā z exaltabit te. gl̄ificaberis ab ea cum eā fueris aplexatus. Sēdo p̄fectio b̄s dñici fuit in sc̄itate vite cū dī: Et iniquitas nō ē inuenta i labijs eius. Din⁹ dicit z plus significat. Nō solū nō fuit in ip̄so iniquitas: s̄ potius fuit i ip̄so magna sanctitas. Perfecte at sc̄itatis lex sūt signa

Palmū vberior fletus. Augu. Tāto qsqz
 ē sanctorū & sancti desiderij plenior: qua-
 to fit in eius orōe fletus vberior. Istud si-
 gnū hūit beat⁹ dñicus de quo dicit: Spālē
 sibi grām dñs cōtulerat: flere p peccato-
 ribus miseris & afflictis. **S**ecundū est
 mūdi despect⁹. Un̄ scūs in greco dicit agy-
 os. i. sine terra. qz ille vere ē scūs qui ē si-
 ne terra avaritiē. Et beatus dñicus mū-
 dū despectit. & quātū ad diuitias: qz oīa
 terrena p̄tēpsit: & quātū ad delicias: qz
 virginitatē seruauit. & quātū ad hono-
 res: qz ep̄atū fugit. **T**ertū ē mētis ex-
 cessus. ij. Cor. v. Sine mēte excedimus
 &c. ps. Ego dixi in excessu meo oīs hō
 mēdax. Et de b̄fo dñico dicit qz intātū ra-
 piebat mētis excessu & maxime qm̄ missa
 dicebat. ac si xpm̄ ibi visibiliter videret.
Quartū ē moriēdi desiderū. Phil. i.
 Desiderū hñs dissolut⁹: & cē cū xpo. Et d̄
 b̄fo dñico dicit: St̄tiebat seruus dei mar-
 tyrū. sicut sicut ceruus ad aque fluuius.
Quintū ē appetitus celestium. Phil.
 iij. Nra p̄uersatio in celis ē. Chryso. Nū-
 hil d̄z hēre terrenū qui vult eē celestis.
 Et de b̄fo dñico dicit: Nocte celi plustrans
 lūia &c. **S**extū ē factis ipetratō gr̄az
 ps. Inuocabit me & ego exaudia eū. ysa.
 lxx. Adhuc illis loquētibus ego audia.
 Istud signū hūit beatus dñicus qz legif
 dixisse. Nūqd a deo aliqd petij. qd non
 assequeretur iuxta votū. **S**ecūdo fuit p-
 fectus quātū ad deū. qd notat cū dicit: In
 pace & eqtate ambulauit meū. Ip̄e eiz cū
 deo in eqtate ambulauit: qz se totalr deo
 mācipauit. Multiaūt sunt qz cū deo in-
 equaliter ambulat: qz peiorē partē dat deo
 & meliorē mūdo & diabolo. s. de corpore
 suo diabolo iuuēturē. & deo senectutem
 Osee. vij. Comederūt alieni. i. demones
 robur eius. i. iuuēturē &c. De suo corde:
 qz dant deo intellectū p̄ fides. & mundo
 dant effectū p̄ amorē. Titū. i. Confitent̄
 se nosse deū factis aut negant. De tēpore
 suo: qz diabolo dederūt tps̄ p̄terituz & p̄-
 sens. Sed deo dare volūt futurum: & di-
 cunt. Ego agā p̄nias. cū tñ dīcat Eccl̄s
 ix. Oīa in futurū seruant̄ icerta. De ope-
 re suo deo dat corticē exteriorē p̄ appa-
 rētā. sibi aut̄ retinet medullā interiorē p̄
 vanā gl̄iam & intētione obliquā. **D**ant.

xij. Oīa opera sua faciūt vt videant̄ ab
 hoibus. Et de substantia sua: qz deo dant
 vilia: & sibi retinet̄ p̄ctiosa. sicut fecit cam
 qui sp̄scas coronas deo obtulit & plenas
 sibi retinuit. Sed b̄fo dñicus p̄ deo i eq-
 tate ambulauit: qz totū suū corpus & to-
 tū cor suū. & opus suū. & totā substantiā
 suā deo obtulit. **T**ertō fuit p̄fect⁹ quā-
 tū ad p̄ximū. cum dicit: Et multos auertit
 ab iniquitate. **A**uertit quidē eos dupl̄
 s. verbo doctrine: & exēplo vite. Nā assī-
 due predicabat & multos cōuertebat. ij.
 Th̄. iij. Predica verbū dei: ista oppor-
 tune importune. & iō mōstratus ē in sp̄-
 catuli accensaz faculā batulātis. Ip̄e. n.
 obiurgabat: incendebat: & demulcebat.
 Obiurgabat malos. s. latratu increpatō-
 nis. Demulcebat bonos lingua lenit̄is
 exhortatōis. & inflāmabat oēs ad regu-
 lam amoris. **I**bidē. **A**rgue. s. bonos ex-
 hortando. obsecra: oēs. s. ad v̄tā bonam
 deducēdo. increpa: malos. s. obiurgan-
 do. **J**ō in arca moysi erat māna: v̄rga: &
 tabule. qz in b̄fo dñico qui fuit arca dei:
 fuit māna dulcis exhortatōis: quo ad bo-
 nos. v̄rga coniectōis: quo ad malos. &
 lex amoris: quo ad oēs: qz illa exhorta-
 tio & coniectio p̄cedebant de fonte amo-
 ris. **S**ecūdo malos auertit exemplo sue
 vite. **D**istinguit autē Aug. in libro de ci-
 uitate dei triplex genus vite. s. ociosum.
 actuosum. & ex vtroqz p̄positum. **P**ri-
 mus genus vite in ocio p̄tēplātōis. scōm
 in labore actōis. tertius i excellētia p̄fe-
 ctionis. **I**stud triplex gen⁹ vite hūit bea-
 tus dñicus. **D**e duobus primis dicit: No-
 cte celi plustras lumina terris dat verbū
 semina. **H**abuit etiā tertius qd cōsistit i
 excellentia p̄fectiōis. **E**st autē p̄fectio
 triplex. vna ē excellēs que cōsistit in p̄-
 ceptorū obseruatōe. **E**t istā p̄fectionem
 habuit dñs adhuc eēt laicus. **S**ecun-
 da ē excellētior que cōsistit in cōsistorū
 additōe. & istam habuit dum factus
 esset regularis canonicus. **T**ertia est
 excellentissima. & ista p̄sistit in superero-
 gatione. & istam habuit quādo factus ē
 vtr̄ apostolicus. **T**unc enim multa con-
 silijs supererogauit: vtpote cōsilio paup-
 tatis nihil habere p̄prium. non tantum
 in speciali: sed etiam in cōmuni. **E**t cōsi-

lio obedientie seruare obedientiam. nō solum vsq; ad cōtumelias verborū: vel ablatiōe rerū vel iniurias verberū: s; et vsq; ad mortē. Consilio castitatis addit: q; non fuit p̄tentus seruare castitatē cōtinentie: sed etiam seruauit castitates virginalis munditie.

¶ Sermo.ccl. ¶ De eodem. Sermo quartus.

Quod sit seruus suus
 hora cene etc. Luc. xliij. Per cenam finis seculi. per seruus ordo p̄dicatorū significat. huius ordinis beatus dñicus fuit institutor. Ad bonitatem aut seruī tria requirunt. ¶ Primum ē fidelitas. Mat. xxliij. Quis putas est fidelis seruus et prudens. Ista fidelitatem beatus dñicus deo seruauit. Tria enim ab ip̄o accepit. s. corpus: animam: et res temporales que deo fidelit̄ reddidit. Nā de carne reddidit deo puritatem. de mēte deuota orationē. de rebus liberalē ad pauperes distributionē. Fuit et fidelis seruus q; in his que faciebat nō suū: s; domini sui honorē intēdebat. qd̄ ē contra illos q; in his que faciūt gloriā mūdi querunt. Ipsa aut̄ humana gl̄ia aliqñ opus bonum p̄cedit. et tunc illud opus ē penitus intermittendū: q; ex corrupta radice nō pōt bonus fructus p̄dirc. Aliqñ cōmittat: et tūc opus ē cōtinuādū et p̄ficiendū. Aliqñ vero subsequit. qñ quis d̄ aliquo bono qd̄ fecit intra se vane gloriatur. et tūc ad cōfessionē ē recurrēdū. Iste aut̄ vitii vane gl̄ie. s; m̄ eundē Lhry. difficulter vincit triplici de cā. ¶ Primo q; de bono nascit. sicut eim ex vestimēto tineā nascit que vestimentū corodit. et ex oleribus nascit vermis que olera corumpit. sic ex bonis opibus interdum vana gl̄ia nascit: que ip̄a bōa opa ledit. ¶ Secundo q; nō h̄z cōtrariū p̄ qd̄ vincat. sicut fornicatio h̄z p̄ cōtrario castitatem. supbia p̄ cōtrario h̄z humilitatē. ¶ Tertio quia quanto pl̄s cōpescit. tātō plus augetur. Et ratio s; m̄ eundē Lhry. Quod omne malū ex malo nascitur. Sola aut̄ vana gl̄ia de bono p̄cedit. ideo non extinguit per bonum: sed magis auget. ¶ Secundo ad bonitatem seruī spectat

munditia. ps. Ambulās in via immaculata. hic m̄hi ministrabat. Ista munditiam beatus dñicus habuit: quia virginitatem integrā custodiuit. Que quidē virginitas beati Dominici virginitate beate Marie inquātū fuit possibile similis multū fuit. ¶ Ipsa eiz habuit virginitatem integrā: q; fuit virgo et mente et carne. sic et b̄s dñicus integritates carnis habuit et etiaz mentis puritatem seruauit. Una enim sine alia nō sufficit. Unde angelus qui ioāni apparuit zona aurea cinctus in pectore aduenit. vt habet Apocal. i. quia talis debz esse angelicus per integritatem carnis: et debet esse cinctus per munditiam cogitationis. et debet esse cinctus in pectore zona aurea. quia hoc dz facere ex charitate cordis. ¶ Secundo beata virgo habuit virginitates dedicatā xp̄o: q; ip̄am primo deo vouit et dedicauit. Sic beatus dñicus virginitatem suam deo vouit et vendidit. Prover. vlt. Syndonē fecit et vendidit et cingulum tradidit chanaanico. Per syndonem que multis consōsibus ad candorem deductur significat virginitas que multis macerationibus habet. Ista virginitas debet deo vendi. i. deuoueri. In qua venditione homo cui deo multum lucrat: quia dat deo corpus et anime puritatem: recipit ab eo eiusdem corporis et anime felicitatē. Iste autē qui mundo eam vendunt multū pdunt: quia dat aurum virginitatis. et recipiunt plumbus scz corruptionis: et castitatis cingulum quo s; fluxibilibus cogitationū restringitur. chanaanico traditur: quando christo qui est zelator sponse sue ip̄a virginitas deuouet. ¶ Tertio virgo beata habuit virginitatem transfusiuam. q; s; pulcherrima fuerit: a nullo tamē potuit concupisci. q; puritas sua in alios transfundebatur. et oēs motus illicitos extinguebat. Istud etiaz fuit in beato dominico: q; cū quidā scholaris carnis lubricū pateret: et manum eius oscularetur. ipse scholaris tūc ex illa manu virginea prodire sensit odorem q; eius cor penetravit et oēm concupiscentie estū extinxit. id est odor: assimilari pōt odori cedri et myrrhe. Sicut eim odor cedri fugat ser

pētes. & odor myrrhe fugat vermes: sic odor sue puritatis imūdas expellebat cogitatōes. **T**ertio ad bonitatē seruū requirit vigilantia. Luce. xij. Beati serui illi quos cū venerit dñs inuenerit vigilantes. Sed bñs dñscus valde i orationibus vigilauit. Lusus orōes sex cōstantias habuerūt. **P**rimo nāq; fuerunt feruentes. Un̄ legit q; frequent̄ cū vestibus balneatis in ecclesia pnoctabat. Mane aut̄ facto huiusmodi sue vestes magis sicce reperiebant q̄ vestes socio rum suorum: quāuis vestes socioꝝ suorum iuxta ignē tota nocte dimittebant. Tātus enim ardor amoris eius pectus inflāmauerat. q; eius corpus feruere faciebat. & sic corpus succēsus vestimenta madida exiccabat. **S**ecōdo fuerūt efficaces. Un̄ dixit cui dā suo familiari. Nūquam a deo quicquā petij: quā illud cōsequer̄ iuxta votū. **I**p̄e enim a deo exaudiri meruit. & ppter intensum clamorem cordis. ps. Clamauit ad me & ego exaudia eū. & ppter impletionē diuine volūtatis ps. Volūtate timentū se faciet. & ppter magnitudinē credulitatis. Matth. xxi. Quicūq; petieritis in orōe credētes accipietis. **T**ertio fuerūt leues. & ideo i celū ascēdebant. Illa enim oratio ē grauis: que vel h̄ pondus peccati. ysa. i. Cū multiplicaueritis orōem nō exaudiam eū. Vel pondus terrentatis. Hebr. xij. Deponētes oē pondus eū. Vel pondus carnalitat̄. In veteri aut̄ lege de altari holocaustoꝝ erat via ad altare incensū. q; de mortificatōe carnis transitur ad suauitatē orōis. Illud aut̄ pondus orationis beati dominici nō habuerunt: q; & sine peccato extitit & terrena ptempit & carnē suam macerauit. **Q**uarto fuerunt cōtinue: q; in orōe cōtinue pnoctabat. Luc. xvij. Oportet semp orare & nūquā deficere. Vere ipse nō deficēbat q̄ orare incepit in sua pueritia: quādo sup nudā terrā accūbebat. & psecutus est i etate reliqua. & cōsumauit in morte sua: q; tūc xp̄o filios suos recōmendauit et pollicitus ē seruaturū post mortē suam. **Q**uinto fuerūt deuote: quia tāta dulcedine plenus erat q; sepe a seipso deficebat. ps. Amoris sui dei & delectatus

sum eū. **S**exto fuerunt sincere. quia si petebat aliquod terrenum cōmodū. sed salutem animarū. Unde de eo dicit q; sepe deum rogauit q; talem gratiā sibi infundere dignaret̄ qua se totū posse ip̄e dere utilitatibus pximoz. eū.

Sermo. ccij. **D**e eodem. Sermo quintus.

Opus fac euāgēliste ministeriū tuū imple sobrius esto. ij. Thimo. iij. Ex his verbis ostēdit q; laudabil̄ beat⁹ dominicus se habuit: quo ad pximoz: quo ad deū: & quo ad ip̄m. **Q**uo ad pximū quidē laudabil̄ se habuit. q; verbo & exēplo predicauit. qd̄ notat cum dicit: Opus fac euāgeliste. Ad verū aut̄ euāgelistam quattuor requirunt̄. s. doctrina: scia: vita: & cōsciētia. Et ista quattuor tāgit dñs Luce. xxi. Ego eiz dabo vobis. s. apostolis qui fuerūt magne perfectōis. ecce vita. os: ecce doctrina. & sapientia: ecce scia. cui nō poterūt resistere & cōtradicere oēs aduersarij vestri: ecce cōstantia. Scia enim sine doctrina nullius est utilitatis. Doctrina vero sine scientia ē magne fatuitatis. Sciētia & doctrina sine vita est magne vanitatis. Et habere ista tria sine cōstantia est magne despici bilitatis. q; timidi & pusillanimes ab oibus cōtēnunt. **B**eatus igit̄ dominic⁹ habuit scientiaz euz doctrina: alias sua scientia nullius fuisse utilitatis. Eccle. xx. Sapientia abscondita & thesaurus inuisus que utilitas in vtrisq;. Tria nāq; sunt que nō debent abscondi. s. iusticia dei. veritas dei: & misericordia di. ps. Iusticiam tuam non abscondi in corde meo. veritatē tuā & salutare tuum dixi. Non abscondi misericordiā tuā eū. **P**relatus igit̄ debet manifestare iusticiā dei eū. per quā subditi sollicitent̄ in operādis. Veritatē dei per quā instruantur i credendis. Et misericordiā dei per quā animent̄ in diligendis. **S**ecūdo beatus dominicus habuit doctrinam cum scientia: alias doctrina fuisse magne fatuitatis. Unde Br. Necessē ē quod stulte sapitur stulte predice. i. Thimo. i. Nō intelligentes neq; que loquūtur neq; q̄

affirmant. Tales sunt sicut filij vspere
 qui ante tempus rumpunt maternū vte
 rī vterire possint ad ortum. Sic et mulier
 ante tēpus interrumpit studiū: vt exire
 possint ad predicādū. ¶ Tertio habuit
 scientiaz et doctrinaz cum vita. alias to
 tum fuisset vanitas. Magna enim vant
 tas est instar candelę: alios illuminare
 et seipsum cōsumere. Tales habēt voces
 iacob. i. doctrinā. sed manus esau. i. ope
 rationem malas. Tales sunt similes illi
 egyptio: de quo legit Nume. xxiij. Qui
 natus erat ex patre egyptio et matre iu
 dea qui deū israel blasphemauit. Tales
 enim nascuntur ex patre egyptio. i. diabo
 lo ppter malā vitā. sed videntur eē filij iu
 dee. i. ecclesie ppter doctrinā. ¶ Quar
 to habuit cōstantiā cōtra hereticos et in
 fideles: alias cetera precedentia fuissent
 magne despicabilitatis. Secūdu autem
 Chry. tria sunt genera hominū qui i su
 is operatiōibus timere nō debent. Un
 de ait: Miles si bellū timeret nūquā vi
 ctoria frueret. Agricola vero si labores
 fugeret nūquā fructus terre colligeret.
 Negociator si terre et maris picula for
 midaret lucrī cōmertiā nō cōgregaret
 Sic serui domini si pericula tentatiōis
 abhorerent et otiosi resideant nūquam
 pbatōis coronā inueniēt. Beatus er
 go Dominicus nō timuit: sed valde cō
 stans fuit. Ex eo qd fuit miles xpī. ij. Thi
 mo. ij. Labora sicut bonus miles se luxpī
 Et sicut agricola dei. Ibidē: Laborantē
 agricolam: oportet primo de fructibus
 percipere. Et negociator regni. Luce. xix.
 Negociamini dñi vento. ¶ Secūdo bea
 tus Dominicus laudabiliter se habuit
 quo ad deum: cuius ministeriū adimple
 uit. quod notat cū dicit: Ministeriū tuū
 imple. ¶ Ministravit quidē deo suam
 intelligentiam per fidē. nō quacūqz fidē
 sed firmā et certā et dilectioni cōiunctam
 ij. Thm. iij. Bonū certamē certavi: cur
 sum psumavi: fidē seruavi. ecce qd firma
 In reliquo reposita ē mihi corona iusti
 cie. ecce qd certa. non solum mihi sed et
 hīs qui diligunt aduentū eius. ecce quā
 cōiuncta dilectioni. ¶ Secūdo beat⁹ do
 minicus ministravit deo suā affectiuā
 p amorē: Noluī enim terrena querere:

sed spūalia et celestia desiderare: qz terre
 na in vita hnt laborē. Eccl. vij. Est ho
 mo qui diebus ac noctibus somnū non
 capit oculus eē. In morte hnt dolorem.
 Eiusdē. v. Diuitie cōgregate in malū do
 mini sui pereūt i afflictōe pessima. Post
 mortē pareūt vacuitatē et famē. Job. xx
 vij. Diues eim cū dormierit: nihil secum
 afferet eē. Bona aut spūalia in vita hnt
 delectabilitatē. ps. Laetabiles mihi erāt
 iustificatiōes tue. In morte securitatē
 Prouerb. ij. Si dormieris non timebis
 eē. Post mortē satietatem. ps. Satiabor
 cū apparuerit gloria tua. ¶ Tertio mi
 ministravit deo suam opatiuā per sollici
 tam opatiōē. Ipse eiz bonis operibus
 vacauit. Et in pueritia sua: qz sub nutri
 ce sua pstitit lectū dimittebat. et sup nu
 dā frā accūbebat. In iuuetute: qz libros
 veditit et paupib⁹ erogauit. Et i tota re
 liqz sua etate: qz totā vitā suā expēdit in
 dei seruitiū et cōuersionem animarum.
 ¶ Quarto ministravit se totū deo. Nam
 cum a deo acceperit corpus et aiā et res
 Ipse corpus dedit pximo ad vendēdū
 sicut patet in legēda. Animā ad cōpatiē
 dū. vii. dī de eo. Specialē sibi grām do
 minus dederat flere p peccatoribus mi
 seris et afflictis. Et res ad subuentēdū:
 qz omnia sua paupib⁹ erogauit. ¶ Ter
 tio laudabiliter se habuit quo ad seipm
 cū dī: Sobrius esto. ¶ Circa quod ē no
 tandū qd ē quadruplex homo. i. homo
 brutalis. qui scz sequit appetitum sen
 sualitatis. ps. Comparatus ē homo iu
 mentis insipientibus et similis factus ē il
 lis. Et iste non ē sobrius: sed ebrius ebie
 tate carnalis lasciuie. Prouer. vij. Ue
 ni et tnebreremur vberibus. ¶ Secundus
 homo ē ipse hō rōalis qui scz viuit im ra
 tionis imperiū. i. Lox. vij. Qui autē ha
 bent vxores tāquāz nō habentes sint eē.
 Iste ē sobrius sobrietate tēperantie. Un
 de dicit de vīno iocūditatis mundane.
 Eccl. xxxi. Si bibas illud tēperate: eris
 sobrius. ¶ Tertius est homo angelicus
 qui scilz mundum et omnem actum car
 nalem penitus deserit et angelico mo
 re viuit. De talibus dicitur Luce. xx.
 Equales enim sunt angelis. ¶ Iste est
 sobrius sobrietate abstinentie: Quis

abstinet a mundo & a delectatōib⁹ mun-
di. s. Thes. v. Nos autē qui dicit sumus. so-
brius sumus. Quartus ē hō diuinus. s.
qui totus p amorē transit in deum. Tal-
erat apłs q dicebat ad Gal. ij. Uiuo ego
sain nō ego zc. Et iste est sobrius sobrieta-
te vte inde venturus ad satietatē patrie
Lanti. v. sic dī. Bibire amici. ecce sobrie-
tas vie. Et iuebramini charissimi ecce sa-
tietas patrie. Beatus igit dñicus n̄ fuit
hō brutalis q: sensualitatē suam ratiōni
subigebat. Nec fuit p̄tentus esse solūmō
hō rōnalis. q: oibus mundanis & terre-
nis abrenūtiabat sed fuit homo angeli-
cus q: ab omni carnali delectatōe absti-
nuit. Et fuit hō diuinus q: totus p amo-
rem in deū transiuit d̄ sobrietate vie per-
ueniens ad satietatē patrie. vii de eo dī.
Liber carnis vinculo celos itroiuit. vbi
pleno poculo gustauit: & sitiuit.

Sermo. cciij. De eodem sermo. vi.

Vos estis sal terre. Adat
thet. v. Inq̄-
tum p̄ns euangeliū ad hono-
rem beati Dominici decanta-
tur. Ipe ibidez assimilat salī p̄dienti. Lu-
ci refulgenti. Luitati eminenti Et lucer-
ne in candelabro radiantī. Ipe nāqz
habuit diuinam sapiam. & ideo assimila-
tur salī p̄dienti cum dī Vos estis sal ter-
re. Dī aut sal terre ratōne originis. rōne
nominis. & ratōne virtutis. Ratōne ori-
ginis q: sicut dicit Lhr̄. sup Adat. Natu-
ra salis generat p aquā p calorē solis ac
p flatum venti. & ex eo qd fuit in aliā spe-
ciem pmutat. Sic et Beatus Dñicus in
vte spūalem est generatus p aquaz. s. la-
chrymarū effusionē. Unde dī de eo. Cre-
bros adiungens sedulis sletus orationi-
bus. Et ps. Lauabis me. s. p lachrymarū
effusionē. & sup niuem dealbabor q: ide
acgram mentis innouatōem. Per calo-
rem solis. i. p feruentē amorē. Unde in-
terrogatus i quo libro magis studuerat.
rñdit in libro charitatis. ps. Inflammatū
est cor meū. s. p feruētē charitatē & renes
mei pmutati sunt. s. p mentis puritatez
Per ventū. s. spūs sci afflatōem q cor et
sic afflabat q̄ mentis excessum aliqñ in
eo faciebat. ita q loquens cū deo in ora-
tōib⁹ patiebat amoris ebrietatē. loquēs

cum p̄ximo in exhortatōibus p̄temp̄ra-
bat se p sobrietatē. ij. Cor. v. Siue mente
excedimus deo siue sobrii sumus vobis.
Secūdo dicit sal ratōe nominis Sal-
entm̄ s̄m Iudorum dicit a sale. s. a ma-
ri salso vel a sole q: sicut sol oibus ē cō-
munis & necessarius. ita & sal. Vel dicit
a saltendo q: salit ab igne. Beatus autē
Dominicus p suam sapiam & doctrinaz
mō inducebat homines ad peccati ama-
ram p̄tritiōem & tūc poterat dici sal a sal-
lo. mō ad lucidā dei cognitōem. & tūc
poterat dici sal a sole. & mō ad mūdi cō-
temptū & despectōem. & tūc poterat dici
sal a saltendo. q: hoies ab appetitu mū-
di resilire faciebat. Juxta illd̄ Naū. ij.
Om̄is qui viderit te resiliet a te. T̄r-
tio dī sal rōne virtutis. Nam s̄m Lhr̄.
sal in carne fetorē auferit. sordes expur-
gat. & vermes nō sūnt generari. Sic bea-
tus Dominicus p suam sapiam & doctri-
nam auferabat fetorē male fame. expur-
gabatur sordes p̄cupiscentie & nō sinebat i
consciētia generari vermē remordentis
culpe. Quādo aut sal istam virtutē non
h̄z ad nihilū valet vltra nisi vt mittatur
foras & p̄culceat ab hoibus. Tales. n. con-
culcant a sanctis in iudicio p̄ p̄demna-
tōem. Adalch. vlti. Calcabitis impios
zc. A deo p sui furoris effusionem. Isat.
lxij. Calcant eos in furore meo zc. Ab
angelis p sepatōem. Apoca. xij. Calca-
tus est lacus extra ciuitatez. A demōib⁹
calcant p eternā cruciatōem. Job. xvij.
Calcet sup eū quasi rex interitus. Secū-
do habuit lucidā doctrinam. & iō assī-
mlat luci refulgenti cum dī. Vos estis
lux mūdi. Dī autem lux mundi tripl̄ca
de cā. Primo p̄pter lucis puritatez.
Lumen̄ triplex sit spēs ignis. s. carbo-
flāma. & lux. nō dixit xp̄s. Vos estis car-
bo mundi vel flāma mundi sed lux mū-
di. Carbo entz ē lux in materia terrestri
Tales sunt quoz. s. doctrina admixta ē
terrene cupiditati. Flāma est ignis i ma-
teria aeris. Tales sunt quoz doctrina ad-
mixta est humane ambitōni. Lux vero
ignis est in sua essentia purissima Tales
sunt quoz doctrina est pura p̄pter deū
& p̄modū animaz. Talis fuit doctrina
Beati Dominici & talē voluit ēē doctri-

nam sequentium filiorum. Unde in testamen-
to quod Beatus Dominicus in morte fecit
tristitia eis legauit. scilicet paupertatem. humilitatem
& charitatem. In hoc enim quod paupertatem
legauit noluit quod propter cupiditatem ter-
renam predicarent. In hoc quod humilitatem
eis legauit voluit quod propter laudem huma-
nam predicarent. Et in hoc quod eis charita-
tem legauit. voluit quod predicarent solum pro-
pter salutem animarum. i. Thes. ij. Neque enim
aliquando fuimus in occasione auaritie
deus testis est. ecce quod non fuit carbo mun-
di. neque querentes ab hominibus gloriam. ec-
ce quod non fuit flamma mundi sed facti sumus
paruuli in medio vestri etc. Ecce quod fuit
lux mundi. Secundo dicitur lux propter lucis
effectum siue operationem. lux enim excitat dor-
mientes. dilectat aspicientes. & dirigit ope-
rantes. Sic Beatus Dominicus tristitia in
hominibus factebat propter que monstratus est
in specie catuli latrantis. facule ardentis. &
stelle micantis. Fuit enim vel catulus in
quantum peccatores latratu siue predicatio-
nis a somno peccati excitabat. Et fuit fa-
cula vel in quantum bonos ad celestia in-
flamabat. Fuit stella vel in quantum om-
nes in viam iusticie deducebat & dirige-
bat. Tertio dicitur esse lux propter maio-
ris lucis participacionem. Lux enim primo
continetur in luminaribus. deinde habet
in nubibus. postea in montibus. postea
in terris inferioribus. Radix diuine gra-
tie & sapientie. Primo fuit in apostolis
tanquam in luminaribus. Deinde fuit in
primis doctoribus sicut in nubibus. de-
inde in modernis doctoribus sicut in mo-
tibus deinde etiam in subditis & ceteris
electis sicut in terris inferioribus. Beatus
autem Dominicus in quantum fuit deno-
tus laicus fuit terra dei. & ideo fuit irra-
diatus. In quantum vero fuit regularis
canonicus sic erat mons dei. & ideo ma-
gis fuit illustratus. In quantum fuit homo
celestis & angelicus propter virginitatem erat nu-
bes dei. & ideo adhuc amplius fuit illu-
minatus. In quantum vero fuit vir aposto-
licus erat luminare dei. & ideo fuit ma-
xime illustratus. Prover. liij. Semita iu-
sti. i. Beati dominici quasi lux splendens
quando. scilicet fuit deuotus laicus. pcedit qui
fuit regularis canonicus & crescit quan-

do fuit effectus angelicus usque ad perfe-
ctum diem quando effectus est vir aplicus
Tertio habuit vitam eminentem. & sic
assimilatur ciuitati eminenti. cum subditur.
Non potest ciuitas abscondi etc. Ciuitas su-
pra montem posita est sana & munda & est
secura. Sic & religio in eminentia perfe-
ctionis est sana propter votum paupertatis
voluntarie. Eccle. xxxi. Sanitas anime &
corporis sobrius potus. & etiam sobrius es-
cus. Contra dicitur. Eccle. xxxvij. Propter
crapulam multi obierunt etc. ps. Prodit
it quasi ex adipe iniquitas eorum. Est mu-
da propter votum castitatis & continentie. ij.
Cor. vij. Emundemus nos ab omni inq-
uameto carnis & spiritus. Est segura pro-
pter votum obedientie. Periculosum est. n. quan-
do quis a propria voluntate ducit. Ecclesi.
xvij. Si presides anime tue concupiscentias
eius faciet te in gaudium inimicis tuis etc.
Quarto habuit lucidam famam. ideo as-
similatur lucerne super candelabrum radiantem
cum dicitur. Neque accedunt lucernam etc.
Prelatus etenim sicut alius preeminet in
ordine. sic preeminere debet in fama & opinio-
ne. Unde dicitur. i. Regum. x. quod saul ab hie-
ro supra omnes populum eminebat. In hu-
mero pondus laboris intelligi potest. Su-
per humerum autem est caput in quo maxi-
me visus & odoratus viget. Prelatus er-
go debet alijs preeminere & in labore actio-
nis. & in visu cognitionis & in odore opinio-
nis. Sed tamen multi possunt dicere illud
Isai. iij. Nolite me constituere principes
populi. Non sum medicus. & in domo mea
non est panis neque vestimentum. Non enim
possunt curare aliena vulnera exemplo
vite. nec habent panem sacre doctrine nec
ornamentum bone opinionis & fame. Sed
de Beato Dominico dicitur per illud Mat-
thei. v. Qui autem fecerit. ecce vita san-
cta. Et docuerit. ecce doctrina clara. Hic
magnus vocabitur in regno celorum. ecce
eminens fama. Fuit namque magnus in re-
gno celorum. i. in ecclesia militante sed modo
maior in ecclesia triumphante.

Sermo. ccciiij. De sancto Laurentio mar. s. i.
Robauit me quasi au-
rum quod pro-
 dignem transit. Job. xxiij. Bea-
 tus Laurentius fuit & aurum

De sctō laurentio

ppter pfectōem vite. Et fuit pbatus per
 examinatioem pene. **C** Dicitur autē in quā
 tum fuit prelatus Et inquantū fuit mar
 tir inuictus. Et inquantū fuit p̄dicator
 gloriosus. **C** Dicitur autem aurum in quā
 tum fuit platus. **C** Est namq; aurum tē
 peratum. solidum et pur. **C** Sic etiam
 prelatus dicitur esse temperatus in iustitia. soli
 dus in vita et purus in conscientia. **Aur**
 autem h̄z ex temperantia q̄ sit calidum et
 humidū. sic platus habere dicitur istud tem
 peramentū. vt sit calidus per amorem. et
 humidus p̄ compassionē. **I**stud autem
 temperamentū Beatus Grego. quadru
 pliciter ponit. **C** Primo quādo vinum
 seueritatis temperat oleo pietatis sicut
 p̄ in samaritano. **C** Secūdo quādo vir
 ga correctōis temperat manna dulcedi
 nis. sicut p̄ in arca in qua erat virga et
 māna. **C** Tertio quādo virga ferentis
 discipline tēperat bacculo sustentantis
 misericordie. ps. Virga tua et bacculus
 tuus etc. **C** Quarto quādo rigor pater
 ne rectitudinis temperat miscet lenitate
 materie compassionis. **C** Secundo au
 rum est solidū. ex qua soliditate habet
 q̄ nō t̄ngit sicut alia metalla. **C** Prela
 tus ergo debet habere vitam tam solidā
 q̄ subditos nō t̄ngat idest per malum
 exemplū nō inficiat. **M**alū enim exem
 plū prelatorum cito inficit vitam subdi
 torum. Sicut Beatus Gregorius ostē
 dit exemplo capitis ducis. oculi. et pasto
 ris Languente inquit capite membra in
 cassum vigent. Frustra exercitus veloci
 ter sequit̄ dum a duce errat. Oculi qui
 p̄uidendū gressibus p̄emnet cura pul
 ueris nō obscuret. **C** Pastor namq; cum
 per abrupta gradit̄. necesse est vt ad pre
 cipitum grex sequat̄. **C** Tertio aurum
 est pur. quia prelatus dicitur esse pur⁹ et mun
 dus in conscientia. **U**nde Beatus Gre
 gorius in pastoralī dicit. Nulla presulez
 imunditia polluat. quia hoc eius susce
 pit officium. vt in alienis cordibus pol
 lutionis maculas tergat quia necesse est
 vt mundas studeat habere manus qui
 aliorum sordes mundare curat. ne tacta
 deterius inquinat. **S**i enim sorpida inse
 quens Intumescit quod tangit potius in
 quinat. **B**eatus vero Laurentius martir

inquantū fuit platus. i. archidiaconus
 dicitur aurum quia ipse fuit temperatus habē
 do calorem feruoris in reprehendendo
 et humiditatem compassionis in pauperi
 bus compatiēdo. **F**uit etiam solidus. so
 lidum exemplū sanctitatis p̄bendo. **E**t
 purus munditiam mentis et corporis se
 ctando. **C** Secundo Beatus Laurenti
 us fuit martir inuictus. Et quantum ad
 hoc similiter comparat̄ auro. **A**urum nā
 q; sub malleo nō resistit vt ferrum. non
 frangit vt vas terreum. nec resonat vt
 es sonorum. sed in subtilissimas lamias
 dilatat̄. **C** Sic etiā Laurentius sub mal
 leo tribulatiois diuine correctōis nō resi
 stebat p̄ mentis aut intentōis duritiam
Ut illi fecerūt de quibus dicit̄ iob. xli. Cor
 elus indurabit̄ quasi lapis. **N**ec fuit fra
 ctus p̄ aliquā mentis diffidentia vt illi
 qui significant p̄ statuam. **D**anielis cui⁹
 pedes fictiles lapis percussit et p̄minuta fu
 it. **N**ec murmurauit p̄ impatientia. sicut
 dicit̄ Ecclē. x. **U**ir sapiens et disciplina
 tus nō murmurabit correctus s; fuit di
 latatus et subtilatus p̄ obedientia. et tō
 consecutus victoriam. **P**rouer. xxi. **U**ir
 obediens loquit̄ victorias. **C** Tertio bea
 tus Laurentius fuit p̄dicator gratiosus
 et quantum ad hoc bene significat̄ p̄ aurū
Quādo autem lamina aurea subducta
 dicitur malleando cū argēto incorporari ne
 cesse est vt a tribus p̄caueat. s. a puluere
 et a vento et ab humore. **S**ic si aurum cha
 ritatis dicitur adiungi cum argēto sonore p̄
 dicatiois op̄z q̄ illud p̄seruet a puluere
 terrene cupiditatis et a v̄to humanifa
 uoris. et ab humore amoris p̄prij ista tria
 Beatus Laurentius vitauit. s. puluere
 terrene cupiditatis q̄ thesauros auare
 sibi non retinuit. **V**entum humane am
 bitionis q̄ Archidiaconus ecclesie ro
 mane erat. et tamen pauper pedes laua
 bat. **E**t humore noxium p̄prij amoris. q̄
 vitam suam p̄tempit et p̄ primo mori
 se tradidit. **C** De his tribus dicitur. **I**
Theis. ij. **N**eq; enim aliquādo fuimus i
 occasione auaritie. ecce q̄ n̄ habuit pul
 uerem terrene cupiditatis. **N**eq; querē
 tes ab hominibus gloria. ecce quia vita
 uit ventū humane laudis. **U**olebamus
 vobis tradere animas nostras. ecce q̄

nō habuit hūmōres ppriū amoris. **C**Secundo Beatus Laurētius fuit aurum in igne pbatum et examinatum. In auri autē examinatioe tria concurrūt. scilicet ignis. sulphur. et puluis antiqui lateris. Sic Beatus Laurentius examinatus fuit p ignē materiale eius corpus exurentē Per inuidiam diaboli ferentē et exurentem. et ipm crudeliter psequentē p auaritiā Becij thesauros ecclesie sitientes. Later nāq; siccus est auarus ab omni humore compassionis vacuus. Sed nec ignis ipsum excussit nec eius mentē ledere potuit. nec inuidia diaboli ipm superauit. nec strān auaritia ecclesie thesauros auferre potuit. Aurum autē examinatum i igne retinet suam integritatē maiorem acquirat puritatem. et ampliorē induit claritatem. Sic Beatus Laurētius in igne positus retinuit integritatem fidel. Est autem fides integra quādo est omnibus suis articulis munita. quādo lingua cum corde. et cor cum lingua pcordat. quādo est charitati p iuncta. quādo est operibus informata. **C**Talem fidē integram habuit Beatus Laurentius. Ipse enim omnes articulos pfecte credidit. Unde quādo luciliū baptizauit. de omnib; articulis fidel ipm interrogauit Ipse xpm in corde credidit et ore cōfessus fuit. Un dicit. Accusatus nō negauit nomen sanctum tuū. et interrogatus te xpe confessus sum. Ipse etiam fides cum charitate habuit. p qua charitate se morti tradidit Fides etiam eius bonis fuit operibus ornata. Unde de eo dicit. Laurenti; bonum opus opatus est q p signum crucis cecos illuminauit. **C**Secundo maiorem acquisiuit puritatem. In anima autem triplex impuritas inuenit. scilicet doloris. timoris et erroris. ps. Cor meum conturbatum est. ecce dolor Dereliquit me virtus mea ecce timor. Et lumen oculorū meorum et ipm nō est mecum. ecce error. Sed ista triplex impuritas in morte sanctorū auferit ps. Quare tristis es anima mea et quare conturbas me. spera in domino quoniā adhuc confitebor illi. Quādo. scilicet a voluntate dolor. et a memoria timor. et a ratione omnis error recesserit et successerit illaz quam speramus. mira claritas. plēa sua

uitas. et eterna securitas. **C**Tertio acqsiuit ampliorē claritatem. Qui enim prius fuit ignotus postea toti mundo factus est clarus. Ambrosius beatum Laurentiū grano sinapis possumus comparare qui diuersis attritus passionibus p totum orbem gratia sua meruit fragrare martirij qui a natura pstitutus in corpore erat humilis. ignotus et vilis. Postq; vero est vexatus. laceratus. et exustus. vniuersis p totum mundū ecclesijs odorem sue nobilitatis insudit.

CSermo. ccv. **C**De eodem Sermo secundus.

O Apoc. ^{ignis exuret carnes eius. Ecclesi. xxxvij.} Notandum est q est quadruplex ignis. scilicet interior siue spūalis. exterior siue materialis. superior siue celestis. et inferior siue infernalis. Primus ignis inflammat corda. Secundus exurit corpora. Tertius consumit carnē et illuminat rationem. Quartus urit carnem et affligit mentē. Primo igne Beatus Laurentius fuit inflamatus p amorem. Secundo fuit examinatus p cremationem. Tertio fuit plenus. sed a quarto totaliter alienus. **C**Est igitur primus ignis interior et spūalis qui ē deuotio et seruos diuini amoris. qui Beatus Laurentius fuit totalr inflamatus Unde poterat dicere cum ppheta. Inflamatum est cor meum. et renes mei pmutati sunt. Ex quibus vobis habet q iste ignis diuini amoris extinguit quadruplicē amorem inordinatum. sed accendit diuinū amorē. Extinguit. n. amorem carnalem. **Iō dr.** Renes mei pmutati sunt. **Bregio.** Dissipato spū desipit ois caro. ps. vire renes meos. et cor meum. Extinguit terrenū amorē. Unde subdit. Et ego in nihilū redactus sum. Qui. n. mūdū despiciūt. nihil a mūdāis hoib; reputant. i. **Loz. liij.** Tāquā purgamenta hui; mundi facti sumus etc. Iste igitur ignis spūalis amorē terrenū extinguit. q; sicut dicit **Chrs.** Vere nō h; sup terram q amet qui donum celeste in veritate gustauerit. Extinguit amorem domesticum. i. parentum. Unde subdit. Et nescit. **Deut. xxxij.** Qui dixerunt patri suo et matri sue. Nescio vos. Et suis

De sancto laurentio

fratribus. Ignoro illos: et nescierunt filios suos. hi custodierunt eloquium tuum. Extinguitur amor proprius et priuatus. Vnde subditur: Ut iumentum factus sum apud te. Qui enim seipsum desipiunt propter Christum sunt iumentum Christi: sicut et amatores sui sunt iumentum dyaboli. Generat autem amor diuinum. Vnde subditur: Ego semper tecum. Amor namque diuinus animas deo coniungit. *1. Cor. vi.* Qui adberet deo vnus spiritus est cum eo. Iste igitur ignis spiritualis extinxit in beato laurentio amorem carnalem: quia credit quod virginitatem seruauit. Amorem terrenum: quia thesauros ecclesie sibi non retinuit: sed pauperibus dispensauit. Amorem domesticum: quia patriam et parentes suos quos erat in hispania deseruit: et ob amorem principis apostolorum romae peregrinari voluit. Amorem priuatum: quia pro christo vitam suam despexit et morti se tradidit. Huius autem amoris diuini: quia super omnia christum dilexit. *1. Secundus* est ignis exterior et materialis quo beatus laurentius fuit exustus et examinatus. *ps.* Igne me examinasti et non est inuenta in me iniquitas. Iste autem ignis exterior quo cruciatus est extinxit propter tres refrigeria que habuit. *1. Primum* est desiderium celestis glorie. *Amb.* Neque enim beatus laurentius ignis tormenti visceribus sentire poterat quod sensibus paradisi refrigerium possidebat. *2. Secundus* est meditatio diuine legis. *Idem.* Vnde christi precepta cogitat refrigerium est sibi omnique patitur. *3. Tertium* est puritas conscientie. *Idem.* Ardet profecto totis visceribus fortissimus martyr et vixit: sed regnum dei protractas refrigerio conscientie victor exultat. *3. Tertius* vero ignis est ignis superior et celestis. scilicet spiritus sanctus quo beatus laurentius fuit plenus. *De quo dicit Thren. i.* De excelso misit ignem in omnibus meis et erudit me. Si enim iste ignis misit in ossa: manifestus est quod mittit in carnem: pellem et medullam. Per pellem intelligit exterior conuersatio. Per carnem sensualitas. Per os oratio. Per medullam intentio. Iste igitur ignis incendit pellem: quia exurit conuersationem veterem et facit nouam. *ps. l.* Excoquas ad purgationem scoria tua *Eph. iiii.* Reponite vos sicut pistillam veteris conuersationis veterem hominem. Incendit carnes. id est sensualitatem: ut iam homo secundum sensualitates et voluptatem carnis non viuat. *1. Cor. x.* In carne eius ambulantes non secundum carnes

militemus. Incendit etiam ossa. id est rationes: ut nunquam ipsa ratio ad sensualitates declinet: alias magna profusio in animo generatur. *Prover. xxx.* Per tria mouet. id est aia et quartum non potest sustinere. Et ista tria sunt seruus stultus et mulier odiosa et ancilla. Sensualitas est seruus: ideo non debet regnare. Et stultus: ideo non debet cibo saturari: sed fame affligi. Est odiosa: ideo non debet cum ratione matrimonio copulari. Est ancilla: ideo non debet dominare. id est rationis maior fieri. Incendit etiam iste ignis medullam. id est intentionem. ut quicquid faciat amore celestium faciat. *Sed dicitur 1. Cor. ix.* Est frater impudicus eius: radix eius exsiccata est fructum nequaquam facit. Radix exsiccata: in tertio corrupta est. *Idem* non facit fructum. id est aliquid opus meritorium. *4. Quartus* est ignis inferior infernalis qui animas et corpora non consumit. sed perurit sicut ostendit Augustinus in libro de ciuitate dei multiplici exemplo. *1. Primum* exemplo vermium dicens Nonnullum genus vermium in aquis calidis reperit quare seruoque nemo impune contractat. Illi autem non solum sine ulla sui lesione ibi sunt sed etiam extra viuere non possunt. *2. Secundum* exemplo montium: quia montes celsi ab antiquis ignibus extuant. et tamen integri perseverant. *3. Tertium* exemplo carbonis. Lignum enim sub terra positum et facili putrescit. sed tamen virtute ignis in carbonem reductum putrescere non potest ita ut in terra humida carbones in fossis in corruptibiliter maneat. *4. Quarto* exemplo pavonis qui habet carnes quasi incorruptibiles si fuerint assate sicut ipse dicit se hoc esse expertum. *5. Quinto* exemplo salamandre que in igne viuere perhibet. *6. Sexto* exemplo anime. vnde ait. Ipse animus cuius preterita corpus viuit et regitur et dolorem pati potest. et mori non potest. Hoc ergo erit tunc in corporibus damnatorum. quod nunc esse scimus in animis hominum. *7. Sermo. c. vi.* *8. De eodem sermo. liij.*

Certamen forte dicitur ei ut vinceret. *Sap. x.* Beatus Laurentius christi pugil egregius quadruplitem gessit certamen. *1. Primum* namque certauit contra suam sensualitatem. Nam sensualitas penas refugiebat et rationem appetebat. sed ratio vincit et penas sustinuit. *2. Secundum*

Patienter. gratanter. gaudēter. et desiderāter. Sustinere patienter est necessitas. gratanter ē deuotōdis. gaudēter ē pfectōnis. desiderāter ē p̄suis d̄uine virtutis. **C** Beatus Laurētius p̄as sustinuit patienter q̄ non murmurauit nec p̄secutores odiuit. sed p̄ ipsis orauit. Hebreo. x. Patientia vobis necessaria ē. Un̄ dicis de martiribus. Nō murmur resonat. nō q̄rimonta rē. **C** Secūdo sustinuit gratāter. q̄ in ipsis penis gr̄as deo reddebat d̄icens. Assatus sum gr̄as ago. Caro assata lapidior ē q̄ lixa. q̄ magis placet deo gr̄arum actio in aduersis q̄ in p̄speris. **C** Tertio beatus Laurētius sustinuit gaudēter. Un̄ dixit. Gaudeo plane quia hostia xp̄i efficit merui. Exēplo apostolorū. de q̄bus d̄i Act. v. Ibant ap̄li gaudentes a p̄spectu cōciliij rē. **C** Quarto sustinuit desiderāter. q̄ adhuc maiora pati et appōt desiderabat. vñ dixit Beccio. Infelix has epulas semp optauit. Sacti nā. q̄ viri desiderāt pro xp̄o et pati et affligi scientes q̄ p̄secutores sunt tanquā apes qui lz pungant p̄ penā. tñ mellificant p̄ parando dulcedinē eternā. p̄s. Circūderunt me sicut apes. sunt tanquā sabulū q̄ lz feriant. tñ coronā eternā fabricant. p̄s. Supra dorsus meū fabricauerūt peccatores rē. sunt tanquā p̄flatores q̄ lz argentū ponāt ad flāmā. tñ purgant ab oī scoria Malach. iij. sedebit p̄flans et emūdans argē. rē. **C** Sc̄do certauit p̄tra carnifices. Carnifex. n. p̄tra ip̄um inferebat penas. s̄z beatus Laurētius p̄tra carnificē offerebat patientiā et cōstatiā. Ambro. Beat⁹ Laurētius martyr māsit in xp̄o vsq̄ ad t̄rationē. vsq̄ ad tyrānicā iterrogationē. vsq̄ ad acerrimā cōm̄natōem. et vsq̄ ad mortē. In qua lōga nece: quia bñ māducauerat. et bñ biberat tāquā illa esca saginatus. et illo calice ebrius tormenta nō sensit. nō cessit. et in regnum successit. Istaz aut̄ tātam cōstatiā hēbat p̄ charitatē iuicibillem qua munit⁹ erat. Can. viij. sortis ē vt mors dilectio. Sicut eim mors sepat ab hoste aliam sensum et motū. Sic i b̄o Laurētio charitas sepat aliam suā ab amore mūdi. sensus carnis ab amore sui. et motū omnis peccati. Et sic mortuus erat mūdo per sepatiōez

aie ab ip̄o. sibi vero p̄ sepatiōez sensus p̄prij. et diabolo p̄ sepatiōē motus oīs pcti. Et sic xp̄s in ip̄o erat loco aie viuificando ip̄m p̄ amorē. Loco sensus infundendo sibi sensus p̄ fidē. Et loco motus. ducēdo eū ad bonā opationē vt dicere possit cū ap̄lo ad Gal. ij. Viuo ego. iam nō ego. v̄sūt vero in me xp̄s. **C** Tertio certauit p̄tra diabolu. Nā diabolus fortiter p̄tra eū seutebat. et ip̄e viriliter resistebat. q̄ armis sp̄ualibus munitus fuit. De q̄bus d̄i Eph. vi. Induite lorica iusticie in oibus sumētes scutū fidei et galeam salutis assumite. Diabolus nāq̄ h̄z tela multa et venenata et ignita. vñ dicis ibidē. Ut possitis oīa tela. ecce q̄ mītra. negissimi. ecce q̄ venenata. igneua extinguerē. ecce q̄ ignita. q̄ igit sunt mītra debemus iduere lorica iusticie. i. charitatē que d̄i lorica. q̄ ex oī parte munit. et iusticie: q̄ vnicuiq̄z sus suū reddīt. q̄ sūt ignita debemus assumere scutū fidei in quo oīa tela diaboli extinguit. diabolus. n. totū mūdū impleuit igne cupiditatis voluptatis et abittōis. S̄z fides istū triplicē ignē extinguit. sicut manifeste h̄z Heb. xi. Fide moyses gr̄adis effect⁹ negauit seipm eē filiū filie pharaonis rē. Quia sunt venenata. Debemus assumere galeas salutis. i. spem. sicut enim venenus statim cor petit. sic diabolus venenus sue malitie statim i mētē mittit. vt spes extinguerē valeat. Et sicut accipiter cor auis quā ceperit statim spetit. sic diabolus ab aia quā cepit cōtinuo spē tollit. qua ablata ip̄am in despatiōē ducit. Et sō ip̄a mēs galea sp̄ci ē muniēda. **C** Quarto certauit cōtra incēditū. Nāz ignis materialis foris v̄rebat carnē. Ignis vero sp̄ualis itus inflamabat mētē. Sed. ignis iterior supauit ignē cruciatōis exterioris. Habuit aut̄ triplicē ignē interioris qui extertorem ignē totaliter extinguit. **C** Prim⁹ fuit charitas ignita. Aug. Supari charitatis xp̄i in laurentio flāma non potuit. et segnior fuit ignis qui foris v̄rit q̄ ignis qui intus accendit. **C** Secundus fuit fides succensa. Ambro. Inquantus in laurentio fidei feruor serbuit. tantum supplicij flāma frigescit. **C** Tertius fuit veritas lucida. Ambro. Sortissimū

martyres laurentiū flāma superare non potuit: q; lōge ardetius veritatis radio mens eius accensa seruebat.

¶ Sermo. ccvii. ¶ De eodem. Sermo quartus.

Probasti cor meū
et visitasti nocte: igne me examina-
sti et nō est inuenta in me
iniquitas etc. ps. Ex his verbis habet q;
beatus laurētius fuit a deo probatus: vi-
sitatus examinatus et sine peccato inue-
tus. ¶ Circa p̄mū notandū est q; sapi-
ens probat in argumēto: patiens in op-
probrio: fortis in p̄lio et fidelis in minist-
terio. Et q; beatus laurētius erat sapi-
ens: patiens: fortis et fidelis. Ideo deus
ipsus his quattuor modis voluit pbare
vt nobis inotesceret q; talis esset. ¶ Qd
eniz beatus laurētius eēt sapiens proba-
tus est per argumētū: q; ipse tyrāno obij-
cienti dabat saplēs et benignus respōsus
Unde cū thesauros q̄reret tyrānus: lau-
rētius pauperes colligēs dixit: Ecce isti
sunt thesauri qui nunq; minuuntur: sed
semper augent. ¶ Secūdo q; esset patiens
probatū est per opprobriū et tormētū: q;
multa opprobria audīuit et tormēta susti-
nuit. sed tamē in omnibus patiens reper-
tus fuit. Luc. xxi. In patientia vestra pos-
sidentis animas vestras. Non dixit lin-
guas vestras aut manū vestras. Patiens
quidē debet possidere linguā suā ne p̄
cōtumelijs ptumeltas reddat. Manū
suā: ne pro iniuria iniuriā inferat. Ani-
mā suā ne in corde odsū teneat. Quicū
q; autē possidet animā: possidet et manū
et linguā et non ecōuerso. Et ideo dñs ra-
dicem ipatiētie remouere volens dicit:
In patientia vestra etc. ¶ Tertio q; fuit
fortis probatū est in p̄lio et in suo mar-
tyrio. Dicit autē Seneca q; tria sunt om-
ni morbo grauiora. s. metus mortis: do-
lor corporis et intermissio volūtatis. His
tribus modis beatus laurētius fuit pro-
batus fuisse fortis. s. in metu mortis: q; ty-
rānus omne genus tormētouz in ipsuz
expēdere minatus est. In dolore corpo-
ris: quia fustes scorpionis ardentis la-
minas et omne tormentorum genus ipse
perpessus est. Subtractiōe rei delectabi-

lis: q; solatio patris spūalis. s. beati sicut
p̄suas. Sed beatus laurētius taz fortis
extitit q; nec minas timuit: nec suppli-
cijs cessit: et patris priuationē patienter
portauit. ¶ Quarto pbatus ē fuisse fide-
lis per fidelez distributionē thesaurou.
ps. Dispersit dedit pauperibus etc. Ipse
enim dedit non vēdidit: q; non quesuit
munus a corde. i. mundanā delectatio-
nez. nec ab ore. i. humanū fauorez. nec a
manu. i. tēporalē retributionē. nec ab ob-
sequio. i. obsequij exhibitionē. Iterum.
Dedit etiā in vita non post mortem. Ele-
mosyna nāq; est instar candele lumē pre-
bentis. Thob. iij. Elemosyna ab omni
peccato liberat: et nō patiet animā ire in
tenebras instar pupille animā dirigētis
Eccl. xix. Elemosyna vsri q̄si sacculus
cum illo. et grām cuz pupillis p̄seruabit
Instar seminis centessimū fructū reddē-
tis. Luce. viij. Et ortum fecit fructū cen-
tuplum. Qui igit vult tantum elemosy-
nas post mortē facere similis ē illi q; vlt
habere lumē post tergus. oculos post ca-
put suum. et seminare post dorsū. ¶ Se-
cundo ostendit q; fuit a deo visitat⁹ cuz
dñ. Et visitasti nocte. Ip̄m. n. xp̄us in no-
cte visitauit q; sibi in sua passione mul-
tas p̄solatōes et maxime tres dedit. De q;
bus ps. Nox illuminatio mea in delictijs
meis q; tenebre nō obscurabunt a te etc.
¶ Prima p̄solatō causabatur ex diuini
amoris dulcedine. cum dicit. Nox illu-
satio mea in delictijs meis. Nō in d̄litas cō-
uertit quādo tribulatio amoris dulcedi-
ne supat. Unde dicebat. Tormenta tua
epule mibi sunt. ¶ Secūda causabat ex
securitate gratie. vnde subdit. Quia te-
nebre nō obscurabunt a te etc. Tunc enim
tenebre obscurabunt quādo qs in tribu-
latōe positus p̄ peccati caliginem nō ob-
nubilat Unde securus dicebat mea nox
obscurā n̄ h̄z. s; oīa in luce clarescūt. Ter-
tia causabat ex certitudine gr̄e et glorie.
Ideo subdit. Sicut tenebre eius ita et lu-
men eius. Tunc lumen est sicut tenebra
quādo quis recipit multitudine gaudio-
rum s̄m multitudine passionū. Istā cer-
titudinem se habere ostendens dicebat.
Gr̄as ago tibi dñe iesu xp̄e q; sanuas tu-
as ingredi merui. ¶ Tertio ostendit q;

fuit examinatus cum dr̄. Igne me exaia
 sti. Sunt aut̄ quedā que examināt tactu
 vt argentū ad lapidem. quedā ex sonitu
 vt vasa si sunt plena aut vacua quedam
 vento vt grana ⁊ palea. quedā p̄ ignem
 vt aurum. Sic Beatus Laurentius fuit
 examinatus tactu: dure passionis. Et id̄
 argentū electū est inuētus. Job. ij. Adit
 te manum tuā ⁊ tange os eius ⁊ carnem
 sed de multis dr̄ Hierē. vi. Argentum re
 probū vocauit eos. Fuit examinatus so
 nitu patientis r̄sionis nō. n. murmura
 uit sed potius dedit sonitū laudis. Un̄
 dicit de eo Inuentū est sacrificiū laudis
 sonitus confessiois. Unde ⁊ ip̄e ait. Te
 xpe confessus sum. Emisit et̄ sonitum de
 uorōis cū dixit. Assatū ē iam versa ⁊ mā
 duca fuit examinatus vento honoris ⁊
 vituperatōis. Non. n. potuit eleuari nec a
 vento honoris cum esset archidiaconus
 nec a vento laudis cum paupes eum se
 pe laudarent. nec et̄ potuit deici a vēto
 vituperatōis. cum tamen infideles eum
 sepe blasphemarent. Fuit examinatus
 igne tribulatōis. Eccle. xxvij. Vasa figu
 li pbat fornax ⁊ homines iustos tentatō
 tribulatōis. Dabuīt nāq; Beatus Lau
 rentius ignez adustionis in carne. ignē
 amoris in corde. ignem sermonis in ore
 ⁊ ignem feruoris in ope. Quarto ostē
 dit q̄ fuit inuentus sine peccato. cū dr̄.
 Et non ē inuenta in me iniquitas. San
 cti nāq; viri in igne tribulatōis sanctita
 tem acquirūt. Adalt vero acquirunt ini
 quitatem sicut ostendit Beatus Aug. in
 libro de ciuitate dei multiplici exemplo
 palee ⁊ auri. stipule ⁊ frumenti. amurce
 olei. luti ⁊ vnguētū dices. Sicut sub vno
 igne aurum rutilat ⁊ palea fumat. ⁊ sub
 eadem tribula stipule comminuuntur.
 et frumenta purgantur. neq; cum oleo
 amurca funditur. que tamen eodem p̄
 li pondere exprimuntur. ita vna eadem
 q; vis irruens bonos probat et purifi
 cat et liquat. et malos damnat et va
 stat et exterminat. Nam pari motu
 exagitatū. et exalat horribiliter cenū
 suauiter fragrat vnguētū.
 Sermo. ccviii. De scis hippolyto ⁊
 socijs eius. Sermo primus.

Anima nostra si
 cut passer erepta est de laq̄o
 venantiū. ps. Ad honorē scī
 hippolyti ⁊ socior̄ eius iste versiculus ē
 missa decantat. In euāgelio et̄ hodie
 no in exēplū sanctor̄ passerēs introdu
 cunt. In premissis verbis tr̄ta facere
 vident scī. Primo nāq; de sua ereptō
 ne gr̄as agūt. cū dr̄: Anima nr̄a sicut pas
 ser erepta est de laqueo venantiū. Am̄
 milanē aut̄ sancti viri passeribus s; Ra
 banū tribus de causis. Primo q; pas
 ser est quātitate paruus. vnde a paruita
 te ē dictus passer. q. paruer. i. paruus te
 ste. Isidoro li. et̄imologiarū. c. de au
 bus. Sic scī viri paruos se reputant per
 humilitatē. Matt. xi. Reuelasti ea pu
 lis. Dicit aut̄ Greg. q; pupilla quāto est
 minor: tanto ē lucidior. Alia et̄ h̄ntia
 puū cor in quātitate: sunt cōter magis
 aiosa. sicut patet in leone. Branū et̄iam
 sinapsis qd̄ est minimū inter oīa semina
 olerum adeo crescit: q; ramos facit in
 quibus aues nidificat ⁊ quiescunt. per
 qd̄ datur itelligi q; quāto quis ē minor
 apud seipsum. tanto est lucidior apd̄ de
 um. tāto aiosior cōtra diabolū: tāto ma
 gis crescit p̄ opa virtutū. ita vt et̄ viri cō
 templatiui in eius virtutibus quiescūt
 ⁊ Secdo passer ē velocitate celerrimus.
 Sic scī viri in suis operibus debēt esse
 veloces ⁊ feruentes. Eccl. xxxi. In oibus
 opibus tuis esto velox. Sicut dicit beat⁹
 Amb. Qui nō pōt volare vt aqua: salte
 volitet vt passer: q; qui nō pōt vt cōtem
 platiu⁹ volare in celū per cōtemplatiōem
 saltē volitet vt acinus p̄ actionē. Et q; n̄
 pōt cē magnus seruādo cōsilia: saltē lit
 puus seruādo p̄cepta. Et qui nō pōt ap
 prehendere p̄fectionē: nitat̄ ad illas per
 cōtinuā exercitatonē. Tertio passer ē
 in nidificando cautus. Nō eiz nidificat.
 nec ouificat. nec pullificat i vjs. ne aut̄
 nidus ei⁹ a vēto raptat. aut oua a serpe
 tibus comedant. aut pulli a p̄datore ca
 piant: s; pot̄ nidificat i foramibus do
 moy. ps. Eteiz passer inuenit sibi domuz.
 Nidus aut̄ spūalis ē aius i quo de⁹ rege
 scit. In hoc nido deus generat oua ⁊ bo
 na proposita: ⁊ de ouis pullos educit.

quasi bona proposita in opus prodire facta. Si si aliquis ponit nidum. i. aius in terra pro affectione: timendum est ne dyabolus qui est ventus vehemens per suggestionem. qui est serpens per deceptionem. qui est prodator per meritum. qui est expoliator. et aiaz per vanam gloriam rapiat. et bona proposita comedat. opera bona extinguat. Si sancti viri edificat in foraminibus petre. i. in vulneribus christi. Cant. ij. Veni columba mea in foraminibus petre: quo ad foramina et manuum et pedum. In caverna maceris: quo ad foramen lateris. Secundo modum ereptionis exponit cum dicit: Laqueus pertritus est: et nos liberati sumus. Tres laquei sunt dyaboli: quos sancti evadunt. Primum est laqueus gulae. ps. Stat mensa eorum coram ipsis in laqueo. Aug. in lib. confessionum. Ad getes satietatis cum ex indigente molestia redit in ipso transitu insidiat mihi laqueus percipiscitiae. Secundo est laqueus luxurie. Eccl. vij. Inveni amantorem morte mulierem qui laqueus venatorum est. Tertio est laqueus avaritiae. De quo dicit Ambrosius in lib. de bono mortis. Eluis qui descendit ex alto frequenter a laqueis capitur: a visco fallit: a gubuscumque insidiis irrite. Sic ergo anima nostra caueat ad ista mundana descendere: quia laqueus est in auro: viscus in argento: nexus in peridio. Nam dum aurum quiritimus: stragulamur. dum argentum petimus: in visco eius heremus. dum peridia sua dimimus: alligamur. Istos tres laqueos isti sancti evaserunt. Et per corporis macerationem: et per puritatis perseverantiam. et per terrenorum despectionem. Tertio ista ereptionem non sibi sed deo attribuit cum dicit: Ad futurum nomen in nomine domini. Fuerunt enim adiuti et in corporibus et in aeternis. Corpora quidem martyrum adsuant. Unde dicit Lyprianus. Claudunt oculi in persecutionibus sed patet in celis. Ad natum antichristum: sed tuus christus. Mors inferi: sed immortalitas sequitur. Exciso mundus eripit sed restituito paradisu exhibet. Vita temporalis extinguit: sed eterna reparat. Ecce mirabilis commutatio: quam sancti martyres recipiunt: que omnia in martyrio sancti stephani appuerunt. Nam clausura oculorum apertis sibi regnum celorum. id vidit celos apertos. Si antichristus minatur: christus tuus. Id beatus stephanus vidit iesum stantem. i. iuvenire patrum. Si corpus mortuum: immortalitate

vestit. Unde vultus beati stephani apparuit in specie angelus tanquam immortalitatis gloria vestitus. Si auferret mundus datur paradisu. id respiciebat in celum tanquam sibi tribuendum. Si vita temporalis tollit: dat vitam eternam: id vidit gloriam dei. Alie et istorum martyrum non solum fuerunt adiute: sed etiam multis per legibus sunt doctae. Ipse etiam sanctus hippolytus huius cum laurentio societate. Unde dixit ei laurentius martyr. Amblemus ambo pater: quia mihi et tibi gloria preparat. Unde et beatus hippolytus se iuxta corpus laurentii sepeliri fecit: ad invendum quod sicut eorum corpora sunt iuncta in terris: sic eorum anime sunt iuncte in celis. Secundo huius cum virgine magna familiaritate. Virgo etiam beata cum hippolyto cuidam infirmo appuit: et illum sanare precepit. Quid est quod virgo beata hippolytum assumebat ad suam societatem nisi quia cum illo spalem huius familiaritatem. Tertio magna huius super demones preterit quia exhibente divina iustitia beatus hippolytus voluit ut dyabolus decium vexaret. Quarto contra tyrannos magnam securitatem. Unde decius clamabat: O hippolyte cathenis aspis vincit me ducis. Quinto huius super peccatores penitentes magnam pietatem: sicut patet in illo cuius tibia infirma incidit et alia sana restituit.

¶ Sermo. cccix. ¶ De eodem Sermo. ij.

Quod Astodit aias sanctorum suorum: et de manu peccatoris liberauit eos. ps. Dominus custodit aias hippolyti et sociorum eius: et de manu peccatoris. i. decii imperatoris liberauit eos. Custodiuit autem dominus aiaz hippolyti: in vita et in morte et post mortem. ¶ In vita quidem: quia fecit eum magne puritatis. quod per quod aias beatorum videre meruit: que non nisi a mundo corde videri possunt. Unde postquam fuit baptizatus dixit: Vidit aias innocentium letas gaudere. ¶ Secundo multe pietatis: ex eo quod corpus beati laurentii sepelivit. Sepelire enim mortuos iter opera pietatis numerat. ita ut ad deum et ascendant. Thob. xij. Non orabas et sepeliebas mortuos: ego obtuli orationem tuam domino. ¶ Tertio dominus fecit eum multe passionis: quia quasi laurentius cruciabat: ipse flebat et mugitus dabat. ¶ Quarto multe devotio-

tionis: quia pro nimia deuotione fideliter ante
 ipse christianus se esse voluit profiteri. Unde dixit
 et laurētius: In interiori hōie absconde
 xpm: et dū clamauero audi et veni. Et se
 cūdo custodiuit eū i morte quā quatuor sa-
 culis tyrānus eū voluit supare. Et p̄o
 rubore et verecūdiā inferēdo quā ipm de-
 nudari et expoliari fecit. S3 istō telū be-
 atus hippolyt⁹ cōtriuuit. quia meliori veste
 sc3 veste virtutū se i dūtū eē agnouit. Unde
 cū tyrānus ei diceret, Quō sic insipies fa-
 ctus es quod de nuditate tua nō erubescis.
 Ille rēdit: Non me expoliasti: s3 magis
 vestisti. Sciebat eiz se esse veste virtutū in-
 dūtū: que quā hūit regere pctā. Prouer.
 x. Vniuersa dōicta opit charitas. Hūit te-
 gere p̄tra dyaboli tētamēta. Eph. vi. In-
 duite vos armaturā dei: vt possitis resi-
 stere aduersus insidias dyaboli. Et etiā
 hūit ornare pp̄ honestatē. Ro. xiiij. Indu-
 amur arma lucis: sic vt i die honeste am-
 bulemus. Habet etiā calefacere p̄ chari-
 tatez. Job. xxxvij. Nōne vestimēta tua ca-
 lida sunt cū perflata fuerit terra austro
 Et scōdo p̄ prospera ipm alliciēdo: quia veste
 militari eū induit: vt sic ad pristina militi-
 a alliceret. S3 ipse istud telūz p̄fregit:
 quia dixit se meliori regi nō tyrāno milita-
 ri. Xps. n. nō fuit tyrānus: sed rex beni-
 gnus. Tyrānū nāq3 faciūt dñandi cupi-
 ditas: effrenata crudelitas et p̄uata utili-
 tas. Xps aut nō habuit dñandi cupidit-
 tatē: quia fugit ne fieret rex. vt habet Joā.
 vi. Nec habuit crudelitātē: s3 māsuetudī-
 nez. vt habet Zach. ix. Ecce rex tuus ve-
 nit tibi māsuetus. Nō quesiuit p̄p̄riā uti-
 litatez: sed nr̄am. Ad Rom. xv. Xps sibi
 nō placuit. Et tertio timorē sibi icuten-
 do: quia oēs de familia sua añ eius oculos
 occidi fecit: vt sic timor hippolyto icute-
 ref: s3 ipse nō timuit s3 eos cōfortauit di-
 cēs: Fr̄es nolite timē: quia ego et vos vnum
 dñz hēm⁹. Et quarto p̄ lōga et aspa sup-
 plicia ipz affligendo. Fecit. n. ad pedes
 equoz indomitoz ligari. et p̄ cardines et
 tribulos trahi: vt sic dolore vexat⁹ vince-
 ref. S3 istud telū hippolytus p̄fregit: quia
 ibi hūit patiētā p̄ quā nō murmurauit.
 Hūit p̄stātā p̄ quā telo non cessit. nec de
 supplicio curauit. Hūit victoriā p̄ quā si-
 bi coronā acq̄siuit. Vbi cātas de martyri

bus. Hi p̄ te furas atq3 ferocia calcarūt
 hōiuz seuaq3 verbera. cessit hīs lacerās
 fortiter vngula. nec carpsit penetralia:
 ecce p̄ta p̄stātā. Non murmur resonat:
 nec querimonia: ecce p̄ta patiētā. Que
 vox q̄ poterit lingua retexere: ecce q̄ glo-
 riosa corona. Et tertio custodiuit aīam
 eius post mortē. Alia eiz h3 triplicē statū
 Unus est inquātū ipsa aīa est vnita cor-
 pori. Scōs est put est exuta a corpe. Ter-
 tius put p̄siderat resumpto corpe. Et in-
 quoli bet istoz statuz dñs aīas sanctoz
 custodit. Nā put sunt p̄iūcte corpi sunt
 in manu dei. Sap. iij. Iustoz aīe i manu
 dei sunt: et nō tāget illos tormentū mor-
 tis. Inq̄tū sunt exute a corpe: sūt in sinu
 dei. Ql3 qdē erat in sinu abrahe: sed mō
 sunt in sinu dei. Ysa. xl. In brachio suo
 cōgregabit agnos et in sinu suo leuabit.
 Inquātū p̄siderant resumpto corpe erunt
 in thalamo dei. Beuf. xxxij. Almantissi-
 mus dñs habitabit p̄sideret in eo: quasi
 in thalamo tota die morabit.

Et Sermo. ccc. Et Eodē die Sermo. iij.

Nolite timere ^{eos} qui
 occidunt corpus. et post hoc
 non hūit amplius qd faciāt
 Luce. xij. In verbis istis tria notantur.
 Et primo in p̄secutoribus magna crude-
 litas cū dñ: Qui occidūt corpus. Crude-
 litas autē malī hominis s̄m Chryso. peior
 est crudelitate serpētis: bestie et dyaboli.
 Et quātū ad p̄mū sic dicit: Si p̄paraueris
 hōiem serpētis peiorē inuenies: quia ser-
 pens et si malitiā h3: hōis tñ h3 timorez.
 Hō autē malus et malitiā h3 serpentis: et
 timorē non h3 sicut serpens. Est etiā pe-
 ior omni bestia: quod ostendit triplici rōe.
 Et de p̄ma sic dicit. Nāz ipsa bestia quāuis
 sit crudelis: tñ quia est irratiōalis declinat
 ab hōie crudelitas eius. Hō autē malus
 cū sit crudelis et rōalis nō facillē euadet
 crudelitas eius. Et de scōda sic dicit: Be-
 stia si irritata fuerit seuit. si non fuerit ir-
 ritata in silētio trāsit. Hō autē nō irritat⁹
 isanit: et magis isanit sup illos a quibus nō
 fuerit irritat⁹. Et de tertia sic dicit: Una-
 queq3 bestia vnu p̄p̄riuz malū h3. Hō ve-
 ro oīa vicia in se h3. Est etiā peior dy-
 abolo. qd p̄stēdit triplici rōe. Et de p̄ma

De assumptōe beate marie virginis

sic dicit: **D**yabolus si viderit hoīes iustū
nō est ausus ad eū accedere. Hō autē ma-
lus hoīem sanctū non solū nō timet: sed
etiā contēnit. **S**ecūda ratio est q: dyabo-
lus nō armat hoīem: sed hō armat dya-
bolū. Sicut enī hō sine armis nihil po-
test facere p̄tra hostē: sic dyabolus non
valet p̄tra sine hoīe. **P**ōt ēt tertia rō
assignari: q: dyabolus nō pōt nocere hoī-
mīnī nisi p̄missus. hō autē malus nō solū
nocet hōī p̄missus: sed ēt a deo p̄hibet.
Secūdo in sanctis notat magna securi-
tas. q: quīs p̄secutores corpus occide-
re possunt: tñ in aīas nullā hñt p̄tatem.
Un postq̄ dñs dixit: Nolite timere eos
qui occidūt corpus. statim subiunxit: Et
post hoc nō hñt amplius qd̄ faciunt: q:
scz in aīas nihil p̄nt: vt patet in Job. q:
postq̄ dyabolus. accepit p̄tatem in cor-
pus: statim dñs subdidit: Verūm aīam
illius serua. Deus nāq; maiorē curā hz
de aīa q̄ de corpore. Et hoc triplē de
cā: sicut oñdit **L**hyf. super **A**sa. **P**ri-
ma sic dicit: **A**saor cura est deo d̄ sa-
lute aīe q̄ corpis. **P**rima: q: dignior est
aīa q̄ caro. **A**īa eīz sine carne viuē pōt.
Caro autē sine aīa viuē nō pōt. **S**ecūda
sic: **I**n oī p̄tō prius aīa peccat: et postea
caro. **N**ā nisi aīa prius victa fuerit: caro
peccare nō poterit. **C**aro sigdē p̄us ma-
lū p̄cupiscere pōt. peccare autē nō pōt ni-
si aīa illi p̄senserit. **N**ā caro in p̄tate aīe
est: nō autē ipsa aīa est in p̄tate carnis.
Per tertia sic dicit: **N**ecessariū est vt aīa
que prius ceciderat aī resurgat. **D**einde
aīa liberata a p̄tate dyaboli carnē suam
seruare pōt a p̄tō. **C**aro autē sanata ab
infirmitate aīaz liberare nō pōt: sz magis
eā evertit: q: incolumitas sepe ipugnat
iustitiae disciplinā. **Q**uāuis autē p̄secuto-
res corpa scōz occidat: tñ nō pereūt: sed
ēt in p̄nti multiplici gl̄ia illustrant. **N**ā
sz **L**hyf. in sermone de machabeis: eoz
corpora efficiunt radij dei: de qbus de-
mones excecatur. **S**unt ēt vexilla dei a
qbus ipsi demones fugiūt et deterrent.
Sūt corona fulgida dei vñ ecclia ador-
nat. **T**ertio i deo notat magna p̄tās.
qd̄ notat cū dī: **T**imete autē eum q postq̄
occiderit corpus hz p̄tate mittere in ge-
hennā. i. in penā eternā. s. corpus et aīaz

Sed hoc nō videt diuine iustitiae p̄uenti-
re: vt homo pro culpa trāsitoria puniat
pena eterna. **S**ed istud fit p̄pter infini-
tez offensionem: mutationē fori et eternitatez
mali p̄positi. **D**ue p̄me rōes sūt **L**hyf.
tertia est **B**rego. **P**rima enī rō est: q:
iniuriosus tāto maior dignus ē pena:
quanto maior est ille cui inferit iniuria.
Qui enī offendit milite: dignus est ma-
gna pena. **Q**ui offendit comite: dignus
est maior. **Q**ui vero offendit regem: di-
gnus est maxima pena. **D**eus autē ē ma-
gnus in infinitū. et ideo qui sp̄m offendit
dignus est pena infinita. **S**ecūda ratio ē
p̄pter diuersitatē fori. **N**ā p̄ vno eodē
qz furto quis alicubi cauterizat: alicubi
mutilat: alicubi vita p̄iuat. **E**st autē du-
plex for: scz forū ecclie et forū dei. **I**n
foro ecclie oēs culpe puniūt pena trā-
sitoria ex eo q: oēs cause agunt sub thro-
no misericordie: et fertas facit tribunal
iustitiae. **I**n foro autē dei culpe puniunt
pena eterna: q: tūc iustitia causas aget et
misericordia fertas faciet. **U**nde de hoc
dicit **L**hyf. q: nō recipit tūc natura iu-
dicis misericordie sicut nec tēpus mise-
ricordie iudiciū. **T**ertio hoc accidit p̄-
pter eternitatē mali p̄positi. **U**nde dicit
Brego. in moral. **I**niqui ideo cū sine pec-
cauerūt: q: cū sine vixerūt. voluissent q:
dez sine sine viuere: vt potuissent sine si-
ne in iniquitatibus p̄manere. **A**d d̄stric-
ergo iudicis iustitia p̄inet: vt scz nunq̄
careat supplicio: quorū mens in hac vi-
ta nunq̄ voluit carere peccato. **I**staz ra-
tionē simlīr t̄git **B**eda dicens: **Q**uōd mali
habuerūt voluntatē sine sine peccādi. si
habuissent naturā sine sine viuendī. **E**x
qbus p̄z q: mali merito vānant sine sine
et eis inducēt eterna pena tē.

Sermo. cxxi. **D**e assumptōe vir-
ginis gloriose **S**ermo primus.

Sarge domine in
requie tuā tu et arca sanctifica-
tōis tue tē. ps. **Q**uōd xpi corpus
gloriose resurrexit oibus fidelibz est cer-
tū. q: autē corpus beate marie virginis glo-
rificatū surrexit. et si nō sit certū: ē tñ p̄-
credēdū. q: autē corpa sanctorū q: cū xpo
surrexerūt sunt gl̄ificata: iter multos do-

ctores vertit in dubiū. Propheta igitur dicitur mittens illud quod est dubium: ponit quod certum est dicens: Surge domine in requiem tuam. Et illud quod pie est credendum cum dicit: Tu et arca sanctificationis tue. Arca ista est beata virgo filij dei potentia. Et est sanctificationis: quia in matris utero fuit sanctificata. Ista autem arca surrexit in requiem. id est in corpore et anime plena felicitate. Hodie quidem surrexit de tumulo: quia immortalitatis gloria fuit induta. Surrexit de mundo: quia hodie in celum est gloriose assumpta. Circa cuius assumptionem duo sunt videnda. Primo qualiter sit assumpta. Secundo in quod sit assumpta. Est autem virgo Maria assumpta quadruplex. scilicet cum honorabili societate: cum ineffabili iocunditate: cum mirabili claritate et cum terribili potestate. Primo quidem virgo maria assumpta est cum honorabili societate. quod significatum est. Reg. vi. ubi dicitur quod David et omnes israel deducebant arcam domini cum gaudio: et erat cum david chorus septem. Per david significatur christus. Per septem choros intelligitur universitas sanctas hominum et angelorum sanctorum: quia per septenarium numerum universitas accipitur. Vel per septem choros intelliguntur tres chorus qui fuerunt ante novum testamentum. scilicet angeli: patriarche et prophete. Et quatuor qui fuerunt in novo. scilicet martyres confessores et virgines. et et ipsi apostoli qui eius exequijs interfuerunt. De ista honorabili societate cantat ecclesia. Sicut dies venit circumdabant eas flores rosarum et lilia qualiolum. Per flores rosarum intelliguntur omnes martyres sanguine rubricati. Per lilia qualiolum intelliguntur omnes angeli: confessores et virgines et etiam apostoli qui eius exequijs interfuerunt: qui omnes eam circumdederunt et eas associaverunt. Secundo est assumpta cum ineffabili iocunditate. quod significatum est. Reg. vi. ubi dicitur: David et omnes israel deducebant arcam testamenti domini cum iubilo et clangore buccine. et iudebant coram domino in omnibus lignis fabrefactis et cytharis et lyris. Ubi notandum quod sicut dicitur Augustinus super psalmum. est triplex sonus musicus. Unus qui fit cum voce sicut in cantu. Alius qui fit cum flatu: sicut in buccina. Et tertius qui fit in pulsu: sicut in cythara. Iste triplex sonus tangit hic. Sonus qui fit cum voce

cum dicitur: In iubilo. Est eius iubilatio cantus modulatio. Sonus qui fit cum flatu cum dicitur: In clangore buccine. Sonus qui fit cum pulsu cum dicitur: In omnibus lignis fabrefactis et cytharis et lyris. Per hoc quod dicitur quod ista arca deducta est cum iubilo et in buccina et in cythara datur intelligi quod ibi fuerunt omnes species sonorum et omnia genera musicorum. Tertio assumpta est cum mirabili claritate. Lament. vi. legitur: Que est ista que progreditur quasi aurora surgens: pulchra ut luna: electa ut sol: terribilis ut castrorum acies ordinata. Apoc. xij. Signum magnum appuit in celo: mulier amicta sole: et luna sub pedibus: et in capite eius corona stellarum duodecim. Ex quibus verbis patet quod ipsa ascendit cum claritate corporali. et ista est claritas aurore. Sicut eius aurora post noctem omni tamen nullas: obscuritates retinet. Sic etiam hoc caro eius nata fuerit de corruptibili carne. nulla tamen sensit corruptionem: sed omnem deposuit miseriam et penalitatem. Ascendit cum claritate spirituali. id est cum anima que tota fuit luce perfusa: et ista est claritas lune. Sicut enim luna post solem maiorem habet lucem. Sic et ipsa post filium maiorem habet cognitionem. Ascendit cum claritate supersubstantiali. id est cum filio suo qui obuias sibi venit. et ista est claritas solis. Ascendit cum claritate intellectuali. id est cum toto exercitu angelorum: et ideo dicitur: Terribilis ut castrorum acies ordinata. Quorum quidam precedebant ut dominicelli. quidam vero comitabantur tanquam basilii. quidam subsequabantur tanquam famuli. Omnes autem eas associabant tanquam ioculatores devoti. Ascendit cum claritate rationali. id est cum omnibus apostolis qui eius assumptioni interfuerunt. ideo dicitur quod habebat coronam duodecim stellarum. Quarto assumpta est cum terribili potestate: quia omnes demones perterriti fugerunt. nec mirum. fuerunt enim terribili a tanta honorabili societate. Lament. vij. Quid videbis in sinamite: nisi choros castrorum. id est ordines angelorum. Vulnerati a tanta ineffabili iocunditate. quia sicut dicitur Ezechiel. xxij. Musica in luctu inopportuna narratio est. Excecati a tanta mirabili claritate instar noctue que ad lucem solis excecat. Tremefacti a tanta terribili potestate. instar eorum canum virga lesse. fugerunt a qua plagam acceperunt. Secundo videtur

De assumptōe btē marie virgīs.

dum ē s̄ in quā si assumpta: q̄ nō solum quātū ad aīam. s̄ et quātū ad corpus est gloriōsata. Et s̄ in hoc assignat August. quattuor rōes. **P**rima ē q̄ fuit mater xp̄i deifica. et iō debuit a filio sublimari. Voluit enim xp̄s totus eē matris s̄ in carne vt. s. patrē carnalē nō haberet. Voluit et matrē totā eē suā. vt alios filios nō generaret. qui ergo m̄sem noluit cōica. rī hominī. nūq̄d eā cōicabat vermi. Nō ex ea noluit generari filios carnales. nūquid ex ea voluit generari vermes. Ip̄e enim p̄cepit cuiuslibet suū patrē et m̄ez honorare. Qui ergo tantum honorat sc̄os suos alios in terris. quō m̄is cōtemnit honorē. Quō ergo filiū a v̄tuo irreuerē. tie erga m̄sem. et ingratitude erga ho sp̄itaz. et fallacie erga amicā ostēdemus imūnē. si eā quā in vita p̄ alijs dilexerat p̄ alijs dereliquit in fine. **S**ecunda rō ē q̄ fuit xp̄i fidelis ministra. Vñ Aug. de suis ministris veritas dicit. Ubi ego sum. illic sit et minister meus. Si maria ibi erat nūquid equali gr̄a. Et si equali gr̄a. vbi equa dei cēsura qua reddidit vni cuiq̄ s̄ in merita. Si p̄ oibus viuētib⁹ marie viuenti donata ē gr̄a. mortue erit minūēda. Absit. **M**inistravit aut xp̄o i vtero materiā corporis p̄parando. extra vterū in sua infantia eū alendo: et i egyptum fugiēdo. in sua pueritia ad festiuitates eū ducēdo. in sua iuuentute ad nuptias associando. in morte crucis assistendo. post mortē oīa loca eius deuotissime frequentando. post ascēsiōē ei sedulas p̄ces offerēdo. vt habet Act. p̄rio. **T**ertia rō ē: q̄ fuit vestis xp̄i deaurata. Nullus enim rex pateret vestimentū suū a vermibus conodī. Aug. Si elegit d̄i vna volūtas inter ignitū flāmas puerorū vestimēta seruare illesa: cur abnuat i matre p̄p̄ta qd̄ elegit in veste aliena. Lōueniens aut fuit vt in coronatione regne celi sic et ornatu corporis sui. Lut rex i eodē ornatu appeat vt sicut in corpe regis scriptū ē. Rex regū et d̄ns dominantū. Sic in corpe regine scribat. Regina reginarū. et d̄na d̄narū. **Q**uarta rō ē: q̄ fuit thesaurus xp̄i et gēma preciosa. ideo debuit in celesti thesauro recōdi. Unde Aug. Thronus dei thalamū d̄ni celi et

bernaculum xp̄i dignū ē ibi eē vbi ip̄e ē. Tā preciosum thesaurū dignius est celū seruare q̄ terra. Istud sacratissimū corpus in escā vermib⁹ traditū: q̄ sentire nō valeo: dicere p̄timeo. **S**ermo. ccxij. **E**odē die. Sermo secundus.

Quālier amicta sole et luna sub pedibus eius et in capite eius corona stellarū duodecim: et in vtero h̄ns zc. Apoc. xij. Gloria d̄ne describēs Joānes euangeli. sta ostēdit eā ex oī parte luminosaz et gloriosam. **P**rimo ē luminosa a parte superior: q̄ in capite h̄z coronā duodecim stellarū. Stelle duodecim sunt nouē ordines angelorū. et tres ordines beatorū s. martyres: cōfessores: et virgines: q̄ oēs ipsam coronāt. q̄ eā venerant et laudāt. Seraphin eiz mirant et laudant in ipsa charitatē taz succensaz. Cherubin sapiētiā tam pfundaz. Throni pacem et quietē in deo tam trāquillā. D̄natonē taz magnaz et tantaz sup angelos p̄nitentiam. Virtutes tantā miraculorum efficacā. P̄tates tantam sup demones potētiaz. Principatus tātas de omnib⁹ regnis p̄uidētiaz. Archāgeli tantam oibus locis diligētiaz. Angeli tantaz o singulis p̄sonis custodiam. Martyres tantaz in tribulatiōibus cōstantiaz. Cōfessores tantā sobrietatē et tēperantiam. Virgines tantā puritatē et mūditiā. **S**ecūdo ē luminosa a parte inferiori cū d̄: Et luna sub pedibus eius. Per lunā mutabilitas designat. Est aut q̄druplex mutabilitas. **U**na ē nature q̄ et tā ē in angelicis spiritibus qui sunt mutabiles p̄ naturā: s̄ sunt imutabiles facti p̄ gr̄am. Ista talē lunaz h̄z sub pedibus q̄ oēs angeli eius impio fauēt. De hoc Gen. xxxvij. Vidi quasi solē et lunam: et stellas vñdecim adorare me. Per solem intelligit suprema hierarchia. per lunā media. p̄ stellas vero vltima. **S**ecūda est mutabilitas fortune. Eccl. xxvij. Stult⁹ vt luna mutat. Ista etiam lunaz sub pedibus habuit: q̄ oīa terrena calcavit p̄ paupertatē voluntariā quam elegit. De aut Deut. xi. Dis locus quē calcauerit

pes vester: vester erit. Si enim tpalia cal-
caremus sub pedibus: et ea non tangere-
mus affectibus. veraciter nra eent. Ter-
tia e mutabilitas culpe. ps. Per die sol
non vret te: neq; luna p nocte. Alia eniz
sancta nec in die prosperitatis cadit i pec-
catu per intemperantia. neq; in nocte ad-
uersitatis p impatiencia. Ista lunaz sub
pedibus huit: q; nulla culpa vnquaz in
ea pualere potuit. Un Aug. in li. de na-
tura et gra. Excepta sancta virgie Ma-
ria si oes sci et sce interrogati fuissent:
vtru sine pcto eent. rñ dissent. Si dixer-
imus qm pctm non hemus: ipsi nos se-
ducimus: et veritas i nobis non e. Exce-
pta hac seta virgine de qua ppter ho-
nores dni cu de pctis agit: nulla pñsus
volo metione here. ¶ Quarta e mutabi-
litas miserie. ps. Oret in diebus ei? iu-
sticia et abundantia pacis. donec auferat
luna. Glo. i. mutabilitas: que quidez in
resurrectoe auferet. Ad Ro. viij. Ipa crea-
tura liberabit a seruitute corruptionis
et. Et ista luna sub pedibus eius habet:
q; pfecta corporis immortalitate possidet
et sup angelos glificata manet. ps. Cali-
go. i. humana mortalitas sub pedibus
eius. et ascendit sup cherubin et volauit
et. ¶ Tertio fuit luminosa a parte inte-
riori. qd notat cu dñ: In vtero hñs. Ha-
bebat eis in vtero pñnu splendorez. Heb.
i. Qui cu sit splendor glie et. Niuenu can-
dore. Sap. vij. Candore enim lucis eterne
et. Diuinu odore. Eccl. xxij. Ego quasi
vitis fructificauit suauitate odoris. Sua-
ue dulcore. illi. s. qui dicit ibide. Spus
meus sup mel dulcis et. Agne celestem.
Heb. xij. Deus nñ ignis cosumens e: q;
igit in suo vtero hñt paternu splendo-
re. ibi remansit mirabilis claritas. vñ
Amb. Quid nobilius matre dei. qd sple-
didius qua splendor elegit. q; hñt niuenu
candore. ibi remansit mirabilis puritas
Un Anselmus. Dicebat et virgo beata
ea puritate niteret qua maior sub deo ne-
qt itelligi: q; hñt diuinu odore. ibi rema-
sit mirabilis suauitas. Eccl. xxij. Sic
cinamomu et balsamu aromatizas odo-
re dedit: q; hñt suauē dulcore. ibi rema-
sit mirabilis pietas. Un dñ: Ad gratie
et misericordie: q; hñt igne celestem. ibi

remansit mirabilis charitas. p quam dya-
bolu succedebat. Judith. ix. Percuties
eu labijs charitatis mee. p qua oia terre-
na ptenebat. Hier. ij. Recordatus sum
tui miserans adulescentia tua: et charita-
tem desponsationis tue qñ secuta es me i
deserto et. p qua oia aduersa patienter
sustinebat. Lanf. vij. Aque multe n po-
terat extinguere charitate. ¶ Quarto
fuit luminosa a pte exteriori. cu dñ: Almi-
eta sole. i. immortal corpe. ps. Dis gloria
eius filie regis ab intus quatū ad gliam
aic. circūdata varietate. quatū ad votes
corporis: que redūdat ab intus ab aia i
corpus. Siquidē ex redūdantia prudē-
tie resultat in eius corpore claritas. et ex
redūdantia fortitudinis ipassibilitas. ex
redūdantia tpantie subtilitas. ex redūda-
tia iustitie que oes vires circūst resultat
agilitas.

¶ Sermo. cxxij. ¶ Eodē die. sermo. iij.

Tota pulchra es
amica mea: et macula nō ē in
te et. Lanf. iij. Spōsna cele-
stis volēs sponse sue pulchritudinez et
dignitate oñdē. quattuor iplicat i vbiis
pmissis. s. q; fuit sine macula: q; fuit dei
amica: q; fuit plēcha: et q; mō ē tota pul-
chra. ¶ Primo eis fuit sine macula p ois
pcti imunitate. Ipa qdē libere arbitriuz
in bono cōfirmatū habuit. et iō nulli pec-
cato p̄sentire potuit. Potētia eis libera
arbitrio. Uno mō cōsiderat put se hñt i-
differēter ad peccadū et nō peccaduz. et
hoc mō cōsiderat quasi indispositio ad
hoc vel ad illud. et hoc mō fuit in adam
i statu inocētie. Ecc. xv. Be? ab instō crea-
uit hoīem et reliqt eū in manu pñlij sui.
¶ Secūdo cū dispōe ad peccadū. Et hoc
mō ē in regeneratis p baptismuz: q; so-
mes ab eis nō auferit. ¶ Tertio cū neces-
sitate ad peccadū. Et hoc mō ē in nō re-
generatis p baptismū in qb? fomes nō
tantū ē dispō ad peccadū sed quedā ne-
cessitas. ¶ Quarto cū dispōe ad nō pec-
candū. Et hoc mō ē in angelis et beatis.
et fuit in beata vrgine post graz sue san-
ctificationis vltime. et quatū ad hoc. lz
existens in via fuit in statu angeloz et
beatoz. ¶ Secūdo fuit dei amica p fer-

De assumptōe bte marie virgis

netē charitatē. Distinguit autē Dionysius
in descriptōe seraphin quattuor gradus
charitatis. Dicit eim eorū dilectionē eē
mobilē: calidā: acutā: et superuidā. Isti
quattuor gradus in bta virgine repiūt.
Amor eim dei fecit eaz mobilē. i. dei pre
ceptis valde obediētē: qm̄. s. ip̄a dixit: Ec
ce ancilla rē. Fecit eaz calidā. i. alta vir
tutū seruētē cōscēdētē. qd̄ significat p
hoc qd̄ p̄cepto dño mox cū festinatione
abiit in montana. Fecit eā acutā. i. alta
celoz secreta penetrantē. Eccle. xxiij.
Birnū celi circuiui sola rē. Fecit et eam
superuidā in solo dei amore quietētē.
Lant. v. Annūciate dilecto: qz amore la
guco. Tercio fuit pulchra p̄ oimodā
mētis et corporis puritatē. Eius eim pu
ritas fuit p̄fecta ip̄ermixta: et continua.
Fuit p̄fecta: qz cū triplex sit puritas. s.
humana: angelica: et diuina. Ip̄am diuī
nam puritatē in vtero nouez mensibus
portauit. ipsam puritatē angelicā tran
scendit. oēm puritatē humanā vnuer
saliter superauit. Fecit et eam puritas
fuit ip̄ermixta. Nō eim habuit admixtio
nem originalis: qz fuit in vtero a spū sc̄to
sc̄tificata. Nec admixtionē mortalis: qz
fuit a patris potētia cōfirmata. Nec ad
mixtionē ventalis: qz fuit a puritate filij
ip̄regnata. Judith. xij. Uiuat dñs: quia
custodiuit me angelus eius et hinc eūte:
et ibi cōmorantē. et huc reuertētē. Custodi
diuit enim eā dñs. et in mūdū eūte: qz ip̄
sam ab originali pctō purgauit. et i mū
do cōmorantē: qz ip̄am a mortali conser
uauit. et ad p̄taz reuertētē: quia sine ma
cula venialis peccati de mundo exiuit.
Fecit et eam puritas fuit cōtinua. nun
quā enim fuit interrupta. Ecc. xxiij. Us
qz ad futurū seculū nō desinā rē. Nunquā
interpolata: qz fuit a deo cōfirmata. Ibi
dē. Et sic in syon firmata sum rē. Nunquā
diminuta. Seruabat eim illud dictū p̄
phete. Exercitabar et scopebā spūz meū
sed semp fuit augmentata. imo totaliter
ultimata et deiformis effecta. Uti Hiero:
Iure sole phibet amicta que luce imar
cessibili v̄: imersa neqz summatis tangi.
sz opiri magis circūfundi et tāquāz illo
igne concludi. Quarto fuit tota pul
chra. Ex hoc autē habet qd̄ et in corpe et in

anima sit assumpta. Si eim aia gl̄ificata
eēt et caro putrefacta in terra iaceret:
tota pulchra non eēt. Hoc autē competit
diuine potētie: sapientie: iusticie: et boni
tati. F̄ Potētie quidē. vñ dicit Aug. Si
iesus quē scimus oia posse voluit i m̄re
integrā seruare pudorē. cur nō velit eā
a putredinis seruare fetore. Quis nisi
puerū sensus audeat dicere qd̄ m̄rez quā
a putrefactione facilliter seruare potuit
seruare noluerit. F̄ Hoc et cōpetit diuine
sapie. Sicut d̄ Prouer. ix. Sapia edifi
cauit domū suā rē. Sapiēs architectus
domū pulchrā facit intus et extra. Talē
xps in p̄nti v̄ta matrem suam sibi edifi
cabit. s. pulchrā itus in m̄re per purita
tem. et exterius in corpe p̄ virginitatem.
Si igit diuina sapia taz pulchrā eam in
corpe et in aia edificauit: non debuit in
morte istā pulchritudinē sibi diminue
re: sed magis augere. Competit etiam
hoc diuine iusticie. Honorat quidē mul
torum sanctorū corpa. honorat et et sua
tomēta. sicut crucē: clauos: sp̄ineaz co
ronam: et lanceā. Si in tanto honore ha
betur crux sancta: in qua corpus xpi ad
horā requieuit. in quāto honore d̄z ha
bere m̄rem suā gl̄iosam in cuius vtero
nouē mēsis requieuit et habitauit. Et
si in tanto honore h̄ntur corpora sancto
rū: ex eo. s. qd̄ fuerūt organa spūs sancti.
in quāto honore iūc haberi d̄z corpus il
lud qd̄ fuit spūs sancti organū et xpi spe
ciale domiciliū. imo toti⁹ trinitatis no
bile tricliniū. Si in tanto honore haben
tur imagines picte. in quāto honore de
bet haberi illud corpus in quo filius q
ē imago patris habitauit. In quo qdem
imago dei sibi imp̄ssa illibata p̄mansit.
In quo et per qd̄ imago n̄ra que erat cor
rupta repata fuit. F̄ Cōpetit et hoc suc
bonitati: Boniqz filij semp̄ interest ma
gis p̄cere m̄ri q̄ sibi ipsi. Constat autem
quod filius sibi ipsi parcere voluit ab
illa gn̄ali sn̄a qua d̄: Puluis es et i pul
uerem reuertēris. et m̄rem suāz excepit
ab illa alia sn̄a qua d̄: In dolore pari
es. Quare ergo non excepit a prima. s.
ne in puluerē reuertat: qz tā bonus fili⁹
existit: qd̄ et inter passiois vulnera curas
h̄nt de m̄re dilecta. Tā bonus filius su

It q̄ in ortu voluit flere: z m̄rem gaudē voluit. Qui igit̄ mortalis tantā curā d̄ ea habuit. nūquid factus gl̄iosus de ea amplius non curabit. Absit. Reqr̄it ergo potētia dei. sapia: iusticia: z bonitas q̄ virgo m̄r nō tm̄ in aia sit glorificata: sed etiam in corpore sit stola immortalitatis indura.

¶ Sermo .ccxiij. ¶ Eodē die. s̄mo .lxiij.

Que est ista que p̄gredit̄ quasi auroa cōsurgens: pulchra vt luna: electa vt sol. terribilis vt castrorū acies ordinata. Cant. vi. Celestes spūs claritatem virginis eiusq̄ gl̄iaz z laudē admirantes iter se querūt z dicūt. Que ē ista que p̄gredit̄ quasi auroa cōsurgens zc. Ad mirant̄ aut̄ eam quantū ad quadrupl̄cem eius statū. ¶ Primo quātū ad suū ortū. cū. i. dicūt. quasi auroa: q̄ ab omni pct̄i tenebra ē expurgata z luce gratie diuine p̄fusa. Ceteri sancti cū peccato originali cōcepti z nati. Chriſtus aut̄ fuit sine pct̄o originali cōceptus. z sine originali natus: Virgo aut̄ maria mediū locū tener: q̄ fuit cū pct̄o originali cōcepta: z sine originali nata. Ista triplex d̄ia tangit̄ Job. iij. vbi d̄ d̄ die culpe originalis que incepit̄ q̄n̄ apti sūt oculi ade. Obtenebrent̄ stelle caligine eius. Stelle eiz. i. ceteri sci illo die culpe originalis sunt obtenebrati: q̄ fuerūt cum pct̄o originali cōcepti z nati. Expectet lucē. i. xp̄s z nō videat. Iste eiz dies culpe nō vidit xp̄m nec in suo cōceptu: nec in suo ortu. Nec ortū surgētis aurore. Aurora siqdē. i. virginē beatā vidit quātū ad cōceptū: sed nō vidit quātū ad ortū. Necessē aut̄ fuit vt ista auroa nobis ostendat. Al̄ eim eius ortū hō iſtatabat̄ i tentationib⁹ demonū z iſirmus erat ad incipendū bonū: z debilis ad p̄seuerādū s̄z adueniēte ista auroa demones in infernū fugiūt. hoies merito de opari p̄nt z vsq̄ ad finē opus p̄ducūt. Ista tria tangunt̄ in ps. Ori⁹ ē sol: z p̄gregati sunt: z in cubilib⁹ suis collocabunt̄: quo ad primū. exhibit hō ad op⁹ suū: quo ad scd̄z. ad opatōez vsq̄ ad vesp̄erā: quo ad tertij. Necessē ēt fuit vt ista auroa ostendat̄:

q̄ an̄ angelū officiū suū circa hoies nō exercebat qd̄ ē illuminare: z purgare: et p̄ficē: s̄z adueniēte ista auroa ceperunt nos disponē ad illuminationē gr̄e: purgationē culpe: z p̄fectionē gl̄orie. Istud notat̄ Gen. xxxij. vbi dixit angelus iacob: Dimitte me auroa ē: qui euz m̄trē noluit angelū: donec triplicē gr̄am impetravit. i. illuminationē intellectiue. p̄ hoc q̄ israel sibi nomē iposuit. purgationē affectiue p̄ eo q̄ neruus femoris eius emarcuit. z p̄fectionē gl̄ie: p̄ hoc q̄ eum benedixit. ¶ Scd̄o mirant̄ spūs celestes virginem quātū ad ipsius p̄gressum. Cum addunt pulchra vt luna. Ipsa autem nūquāz aliquā maculā habuit i cogitationibus: q̄ semp fuerūt sancte. nec in affectionibus: q̄ semp fuerunt m̄de. nec in int̄tionibus: q̄ semp fuerunt recte. Cant. iij. Tota pulchra es amica mea: z macula non ē in te zc. Fuit nāq̄z in cogitationibus tota. pulchra in affectionibus. sine macula in int̄tionibus. ¶ Scd̄o luna habz lucē variatā. z sepe obscuratam. Est aut̄ luna festiuitatū distinctiua. Ecc. xliij. Luna signū diei festi. In visione nāq̄z istius lune semper magnū festū facit deus: angelus: z hō beatus. Nā deus de hoc habet magnā gl̄iaz angelus magnāz letitiaz. homo beatus magnam honoris excellentiaz. Judith xv. Tu gl̄ia hierlm̄. i. ipsius dei qui est visio pacis. tu letitia israel. i. angelorū q̄ deū facie ad facie semp vidēt. tu honorificētia populi nr̄i. i. oīum sanctorū et beatorū: de quorū p̄genia ipa descendit. Fuit aut̄ pulchra vt luna in sua conuersatione: z in sua vita. imo pulchrior: quā luna: q̄ luna habz lucē multis maculis resp̄sam. Aliquādo lucet in p̄cipio noctis. z significat bñ incipiētes. Aliquā in fine noctis: z significat p̄seuerātes. quāq̄ p̄ totam noctē: z significat vitā bonam cōtinuātes. Virgo aut̄ Maria fuit z i suo p̄cipio: q̄ fuit i vtero sc̄ificata. In medio. q̄ fuit filio dei illustrata z sc̄e cōuersata z in suo vltimo: q̄ in aia z corpore fuerat glorificata. Per noctē ēt significari pōt̄ tētatio z tribulatio. Quāda eiz sancti adiuuāt in p̄cipio tētationis: qdā i medio. qdā i fine. s̄z b̄a maria

De assumptōe beate marie virginis

semp adiuuat. et in principio dando constantiam. et in medio dando perseuerantiam et in fine dando gloriosam coronam. **T**ertio hęc lucem eclipsatam et obscuratam. Secundum autem beatus Augustinus luna triplex obscuratur. Aut quando nubibus tegitur. aut quando eclipsatur. aut quando renouatur. **S**ic et uirgo beata fuit obscurata per suam humilitatem per quam se obumbrabat. **B**eatus Hieronymus Lanti. i. Nolite me considerare quod fusca sum. quia decolorauit me sol. **A**si dicat Quam magis sol me illuminauit per suam maiestatem. tanto magis exterius me decolorauit per humilitatem. **S**ecundo fuit decolorata per nimium doloris acerbitates et hoc in filii passione ubi cum sole. i. cum filio suo christo iesu passa est eclipsim. **J**o. hek. ij. Sol. i. christus uertetur in tenebras per mores. et luna. i. uirgo beata Maria conuertetur in sanguinem per dolorem. **N**on. n. tunc tamen unam mortem. sed tres quodammodo passa est **E**zechiel. xxxi. Dupliciter gladius ac tripliciter. **U**na. n. mors seu tristitia quod ipsa uirgo Maria passa fuit et patiebatur. fuit separatio matris a filio. et ista fuit mors amara. **A**lia fuit separatio a se christi a suo corpore. et ista mors seu tristitia fuit uirginis beate multe amarior. **T**ertia mors fuit in matre. s. separatio anime christi a spiritu suo. **A**lia namque christi Marie corpus suum uiuificabat. **S**piritus uero suus cum spiritu christi unitus fuit. **M**agis. n. erat spiritus beate marie cum suo filio beato dicto quod in suo corpore proprio. **Q**uia ergo christus emisit spiritum suum. ipsa dolore intensissimum patiebatur. et ista tristitia in uirgine gloriosa fuit mors amarissima. quia tunc doloris gladius ipsius animam pertransiuit. **T**ertio uirgo beata fuit obscurata per mortem suam corporalem. **T**unc enim facta est obscura. quia ab ipsius corpore anima recessit ut sicut obscuraret in morte et fieret nouilunium in resurrectione. **D**am. **S**icut sol iste splendidus ac lucifluus sub lunari corpore latens ad breue uidef deficere cum suo non potest lumine habere in se phenem luminis fontem. sic et tu fons ueri luminis inconsumptus uite thesaurus breui interuallo temporis corporalis mortis sis addicta. tamen copiose nobis in fundis indeficientis luminis claritatem. **T**ertio angeli admirantur eam quo ad

dei filii preceptum. cum subiungunt. **E**lecta ut sol. **S**ecundum autem Augustinus. in sole tria uidemus. s. quod est. quod lucet. et quod calet. **I**psa fuit electa sicut sol. quia habuit electum esse. **N**am pater elegit corpus ipsum sanctificando. prelegit animam ipsam uirtutibus adimplendo. et utrumque elegit et prelegit habitare in tabernaculo suo faciendo presens. **E**legit eam deus et prelegit eam. **F**ilius dedit sibi electam lucem. i. diuinorum cognoscere. **A**postolica. xxi. **C**iuitas non eget sole aut luna etc. **I**sta namque est ciuitas de qua dicitur in presens. **G**loriosa dicta sunt de te ciuitas dei. **I**sta ciuitas non indiget illuminatione angelica. ideo dicitur quod non indiget sole nec illuminatione humana. ideo dicitur quod non indiget luna. sed illuminatur luce diuinitatis. ideo dicitur. **E**t claritas dei illuminabit illam et luce humanitatis. ideo subditur. **E**t lucerna eius est agnus. **S**piritus sanctus dedit sibi calorem id est ordinatum amorem. **S**im autem Augustinus. quadruplex est gradus amoris. **P**rimo namque debemus diligere quod supra nos est. s. deum. **D**einde quod sumus. i. nos ipsos. **D**einde quod iuxta nos est. s. proximum. **D**einde quod infra nos est scilicet mundum et totum genus humanum. **U**irgo ergo beata ordinata habuit charitatem. **N**am quod supra se erat. s. deum amauit reuerenter quod iuxta se erat. s. filium dilexit dilecter. quod ipsa erat. s. se dilexit sapienter. quod infra se erat. s. genus humanum dilexit misericorditer. **Q**uarto admirantur eam quantum ad eius ascensum gloriosum cum subditur terribilis ut castrorum acies ordinata. **S**ciebant enim angeli spiritum humanum corpori terreno inclusum ab ipsis minoratum. **U**nde. ps. **A**dimisti eum paulominus ab angelis etc. **E**t de hoc non mirabantur quia corpus quod corrupit animam aggrauat. sed tamen ad eundem tempore gratie sunt christi. quia homines per uirginalem munditiam adequantur angelis. de hoc et non mirabantur eo quod homo factus est ad dei imaginem et dei faciem contemplanda. **A**dmirantur igitur nouerat nec de hoc admirationem preceperant. sublimitatem autem credere non ualebant. **E**t ideo uidentes humanam naturam in duabus personis. s. christi et matris super angelos sublimari in admirationem sunt commoti dicentes de christo illud quod legitur. **I**sa.

lx. Quis est iste qui venit de edom etc.
Et de virgine. Que est ista que progredit
quasi aurora consurgens. etc.

¶ Sermo. cccv. ¶ De eodem sermo. v.

Que est ista que ascendit de
deserto delitijs affluens
innixa super dilectum suum.
Lanti. vlti. Si aliquis rusti-
cus vel inexpertus lapidem preciosum lau-
daret modica laus esset. sed si gemmarum
doctissimus aliquem lapidem preciosum mi-
raretur et laudaret ingens laus esset. Si
igitur nos grossi et inexperti virginem lau-
damus parua laus videtur. Maxima autem
laus est quando spiritus celestes laudant tan-
tam virginis maiestatem. ¶ Ponunt ergo
angeli in premissis verbis duo. ¶ Primo
inam admirationem cum dicunt. Que est
ista etc. Ad istam autem admirationem respon-
det Augu. Ista est mater dei regina celi do-
mina mundi porta paradisi. In hoc autem
quod dicitur Mater dei tria notant. Unum
est quod ipsa super christum habuit matris aucto-
ritatis imperium. Luce. ij. Erat subditus
illis. ¶ Secundum quod debuit sublimari
ad filium. Dam. Beccit matrem ad filium sub-
limari ut ad ipsum ascendat sicut ad ipsam
descenderat. ¶ Tertium quod habet ad nos ma-
terne compassionis affectum. Unde frequen-
ter ei dicere debemus. Monstra te esse
matrem etc. ¶ Secundo est regina celi. Die-
re. xliij. Sacrificemus regine celi et libe-
mus ei libamina. et faciamus placetas si-
cut fecimus nos et patres nostri. et satu-
rati sumus panibus et bene nobis erat
malumque non vidimus. Ex eo autem quo
cessauimus sacrificare ei indigemus omni-
bus et fame et gladio sumpti sumus. si-
cut autem dicitur in scholasticis historijs
triplex erat distinctio eorum que deo offe-
rebant. Aut enumerat oblatio de anima-
libus et dicebat sacrificium. Aut erat de
sicca materia ut de simule pane vel simi-
libus. et tunc dicebat oblatio. Aut erat
de liquidis. scilicet vino vel oleo et dicebatur
libatio. Ista autem triplex distinctio ta-
gitur hic. primo sacrificium. cum dicitur. Sa-
crificemus. Libatio cum subditur. Et libe-
mus ei libamina. Oblatio cum subditur.
Et faciamus ei placetas. Nos autem de-
bemus regine celi sacrificare corpora no-

stra per mortificationem victoriarum libare corda
liquida per passionem lachrymarum et exhibe-
re placetas. scilicet conscientias placidas per in-
teriores nostram purificationem. ¶ Tertio
est domina mundi. ideo ad ipsam tanquam
ad dominam et augustam omissis alijs inter-
medijs appellare licebit. siue quis gra-
uetur a diabolo. siue a tyranno. siue a car-
ne. siue a dei iustitia. Et enim ad ipsam
appellare si quis grauetur a diabolo sicut
per in theophilo qui cum seruus se diaboli
fecisset. tandem appellauit ad augustam
et ipsa totum irritum fecit. et ad pristinum sta-
tum gratie restituit eum. Et etiam ad ipsam
appellare. si quis grauetur a tyranno hoc si-
gnificat in hester. vbi tyrannus aman po-
pulum dei voluit occidere. sed regina he-
ster id est virgo benedicta ipsius tyranni ma-
licie obuiauit ac sententiam reuocauit et populum
ad pristinum statum restituit. Et etiam appel-
lare ad ipsam si quis grauetur a carne sicut
patuit in Maria egyptiaca. que multo
tempore libidinis deseruauit. sed ad ipsam vir-
ginem confugit et appellauit. et sic carnis
libidinem et concupiscentiam superauit. Et
etiam ad ipsam appellare. si quis se a dei
iustitia sentiat aggravari. Unde legitur
in vita Beati Dominici quod cum christus per-
tra mundum duram sententiam proferre vellet. occur-
rit mater christi gloriosa et dixit. Bone fili
non secundum eorum malitiam sed secundum tuam misericor-
diam agere debes. ¶ Quarto est porta
paradisi quod per ipsam tanquam per portam ad nos
deus venit. Ezechiel. xlviij. Porta haec clausa
erit etc. Et per ipsam virginem benedictam
Mariam quilibet tanquam per portam in celum
ascendit. Unde de ipsa cantat ecclesia.
Tu regis atri ianua et porta lucis fulgi-
da etc. Et per ipsam tanquam per fenestram de-
us ad nos oculo misericordie sue respi-
cit. Lanti. ij. En ipse stat post parietem etc.
Stat. n. post parietem nostrum. id est post huma-
nam naturam nostram. respicit nos per fenestram
id est per matrem suam. et per cancellos id est per
vulnera sua. ¶ Secundo angelus ponunt
sue admirationis rationem. cum dicunt. Que
ascendit de deserto vbi ponit rationem ad mira-
tionis. et quod de deserto ascendit. et quia de
delitijs affluens ascendit. et quia innixa super
dilectum ascendat. ¶ Admirantur namque ipsi
angeli siue celestes spiritus angelici quod

& quasi platanus in hierico. quasi olina
 spectosa in campis. & quasi platanus ex
 altata sum iuxta aqua in plateis. Eccle.
 xliij. Ecce sex posuit differentias arborum
 quoniam in celesti patria sex sunt ordines
 beatorum. scilicet. Virgines. Confessores. Marti-
 res. Et apostoli. Prophete. Et Patriarche.
 Quos siquidem omnes & singulos virgo ma-
 ria in sua assumptioe visitauit. & visitan-
 do percurrit. & percurrendo transcendit. Li-
 bet tamen dialogum facere inter virginem
 ascendentem & ipsos sanctorum ordines eam
 totis affectibus retinere cupientes. Oc-
 currit quidem ab inferiori ordo virginum
 dicens ei. Hanc nobiscum domina in eter-
 num. Tu es. n. domina nostra. abbatissa
 nostra. ordinem nostrum instituisti ordinasti. & te-
 nuisti. Te decet stare velut magistram cum
 discipulis. dominam cum ancillis. abbatissam
 cum famulis. Ipsa autem beata virgo tria pro-
 uisoria habuit. Unum in carne. scilicet. virginita-
 tem. Aliud in mente. scilicet. puritatem. Tertium
 in uersatione. scilicet. fame celebritatem. Sap. iij.
 O quam pulchra. Ecce puritas mentis. La-
 sta generatio. ecce castitas uirginalis. Luce
 claritate. ecce celebritas uersationis. Sacre
 autem uirgines in his tribus quantum possibile fu-
 it se sibi assimilauerunt. Sicut autem habet Ec-
 cle. xliij. Similitudo inducit dilectionem. & un-
 ctioem. & associacionem. Associatio autem est am-
 icorum. & unctio propinquorum. dilectio filiorum.
 Sicut ergo uirgines beate uirginis Marie.
 Nos in quantum nobis possibile fuit nos si-
 miles tibi fecimus. in carne in mente & in con-
 uersatione. Et quoniam similitudo inducit dilectionem
 & unctioem & associacionem. facte sumus amice
 tue. proxime tue & filie tue. & ideo debes te as-
 sociare nobis ut amicis tuis. & ungere te
 nobis ut proximis tuis. & speciale dilectionem
 exhibere ut filiabus tuis. Respondit ergo Ma-
 ria. Non vos filie desero sed quasi cedrus exal-
 tata sum in libano. Sunt autem multa genera
 cedrorum. scilicet. cedri qui nascuntur in libano. qua-
 rum odor fugat serpentes & interficit ver-
 mes. Libanus autem candidatus intelligitur.
 Illie sunt cedri maritime qui habent poma huius-
 modii triplicem substantiam. Prima est calida. me-
 dia temperata. & ultima est frigida. Et signi-
 ficat christum in quo fuit diuinitas que est mul-
 tum calida. scilicet. omnium cordium inflammatio in
 quo fuit anima temperata quoniam omnes uirtutes in

ipso medio tenuerunt. & in nullo unquam ad
 aliquod declinavit extremum in quo erat ca-
 ro frigida. scilicet. ab omni concupiscentia aliena.
 Dicit ergo beata Maria uirginibus sa-
 cris. Non vos desero filie sed tanquam odor
 cedri uobiscum maneo pro quem odorem &
 demones a uobis fugauit. & sepe malas
 cogitationes in uobis extinxit. & uas ani-
 mas dealbauit uobiscum et remanet odor
 filij mei qui pro odore charitatis uos infla-
 mauit. Et pro temperamento sue uirtutis uos
 castificauit & pro munditia sue carnis uos
 regenerauit & in munditia conseruauit.
 Sequitur ordo confessorum qui confessi sunt de-
 um corde ore & opere. & uirgo benedicta
 pro confessis est corde credendo. Luce. i. Beata
 que credidisti &c. Ore gloriam dei predicando.
 Ibidem. Quia fecit mihi magna. Ope uero
 mandata adimplendo Est et uirgo benedi-
 cta coram deo confessis suam humilitatem quam di-
 xit. Ecce ancilla domini &c. Coram angelo suam
 castitatem quam dixit. Quoniam uirum non cognosco
 coram toto mundo suam maiestatem quam dixit.
 Ecce. n. ex hoc beatam &c. Dicitur igitur san-
 cti confessores. Utinam placeret domine cum tu-
 is seruis habitare. qui deum ore corde & ope
 confessus fuit. qui coram deo angelo & mundo
 christi gloriam predicasti. Respondet illa & di-
 cit. Non vos filij charissimi desero sed uos-
 biscum quasi cypressus in monte syon remaneo.
 Cypressus tota est medicinalis. scilicet. cortice.
 folijs & fructibus. Et quicquid erat in uirgi-
 ne totum medicinale fuit. scilicet. cortex. scilicet. exteri-
 or conuersatio sua. folia sua. scilicet. uerba sua
 suauia. & fructus. scilicet. opera sua fructuosa
 fuitque plantata in monte syon. scilicet. in san-
 ctis confessoribus qui deum pro uera fide specu-
 lati sunt. Beata ergo uirgo beata. A uos-
 bis filij non recedo. sed tanquam odor cypressi uos-
 biscum maneo. quoniam ex odore mee uersationis
 sepe recepistis consolationem. & ex odo-
 re uerborum meorum instructionem. & ex odore
 fructus. scilicet. filij mei saluationem. Sequitur
 ordo martyrum. In quibus tria miranda
 fuerunt. scilicet. dolor intolerabilis. constantia
 laudabilis & charitas inextinguibilis.
 Ista tria laudabilius fuerunt in uirgi-
 ne Maria. Nam in filij passione in ea
 fuit dolor intolerabilis. Luce. ij. Tuam
 ipsius animam pertransiit gladius. Quando enim corpus christi lancea pertransiit

De assūptōe beate marie virgis

anima xp̄i in xp̄o nō erat. aīa vero m̄ris
in ip̄so erat. et iō illa lācea eius aīaz p̄trā
fuit. Fuit et in ipsa cōstātia laudabilis:
q̄ ceteris fugiētibus ipsa nō fugit: cete-
ris pauētibus ipsa nō pauit. ceteris fidē
p̄dētibus ipsa fidē seruauit. Fuit et i ea
iextinguibilis charitas. tuz q̄ habebat
ignē p̄petuū. i. dei filiū q̄ corpus ei⁹ ipe
uerat: et mētē eius inflāmauerat: et ex ea
corpus humanū sūperat. tū q̄ habebat
pabulū p̄tinuū. i. bona opa que faciebat
tuz q̄ hēbat sufflatoriū assīduū. i. sp̄m
sc̄m q̄ semp amorē accēdebat. ¶ Dicat er-
go sc̄ti martyres: Nobiscuz dñā stare de-
bes: q̄ martyr et plusq̄ martyr fuisst. quā
lancea tāti doloris p̄forauit: tāta p̄stātia
armauit: tāta charitas inflāmauit. ¶ Rū-
det illa. Nō vos filij desero. s̄ q̄si palma
exaltata in cades vobiscū maneo. Per
palmā nāq̄ victōsa itelligit. Per cades
vero q̄ iterptat sc̄a. Martyres significat
q̄ fuerūt sancti. i. sanguine tincti. In vir-
gine aut erat et victoria amoris ad amo-
res: et doloris ad dolorē. erat siqdē in ip-
sa amor filij imensus. In xp̄o aut erat ca-
ro et aīa ac deitas. Erat igit̄ inter matrē
et filiū triplex p̄unctio. i. carnis ad car-
nē s̄m nām. aīe ad aīaz s̄z amicitia. sp̄s
ad deitatē s̄m gr̄am. Amabat q̄dez xp̄m
amore nature: vt m̄r filiū. Amore amici-
tiae: vt amica dilectū. Amore gr̄e: vt crea-
tura suū creatorē. Ecce q̄tus amor in ea
fuit. Sed videamus nūc q̄tū dolorē ha-
bebat. Dissēcabat nāq̄ caro virginis dū
sic videbat carnē xp̄i lantari. Et dissēca-
bat eius aīa videns xp̄i aīaz tam graui-
ter p̄tristari. Dissēcabat et sp̄s eius: dū
videbat xp̄i deitatē: tā ignominiose tra-
ctari ac enormiter vilspēdi. Nilomin⁹
erat in ea magnus amor filioꝝ. i. iudeoꝝ
et magnus imo excessiuus dolor de p̄di-
tione ip̄soꝝ. ¶ Dicat ergo virgo beata.
Nō vos desero sed in cades. i. inter vos
q̄ estis xp̄i sanguine tincti q̄si palma ma-
neo. quia inter vos manet odor victorie
mee: ex eo q̄ amor quo vos diligebas vi-
cit amorē filij. quo ip̄sius vitā corporalē
amabā. Dolor nāq̄ que habebas de n̄ra
p̄ditione: vicit dolorē que habui de filij
passione. ¶ Sequit̄ p̄sequēter ordo apo-
stoloꝝ: q̄ s̄z tūc nō eēt in gloria: tamē si

fuisent discere potuisent. De ip̄sis etiaz
q̄ttuor magnalia predicant. s. q̄ sunt sal
terre: lux mūdi: lucerna accensa: ciuitas
supra mōtes posita. Ista autē de virgine
excellētus p̄dicant. Ipsa enīz tanq̄ lu-
cerna ardēs ad dei amorē multos inflā-
mauit: tāq̄ sal tere a peccati putredine
p̄seruauit. et tāq̄ lux mūdi ad dei cogni-
tionez illuminauit. tanq̄ ciuitas supra
montē posita oibus suā misericordiā ex-
hibuit. ¶ Dicat ergo apl̄i: Tu q̄ es apo-
stoloꝝ apostola. in ap̄loꝝ collegio mora-
ri debes: que tanq̄ lucerna ardēs mun-
dū frigidū inflāmauit. tanq̄ sal terre mū-
dū insipidū p̄diuisti. tanq̄ lux mūdi te
nebrosoz mūdu illuminasti. tāq̄ ciuitas
supra mōtē posita viscera tue misericor-
diē omnibus apuisti. ¶ Respōdet illa et
dicit. Nō vos desero sed tanquā planta-
tio rose in hierico vobiscū p̄maneo. Hierico
iterptat luna. et significat eccliam
idest ap̄stoloꝝ p̄gregatōnem q̄ eccliam
plantauerūt. Quilibet apl̄s fuit vna ro-
sa p̄ aliquā sp̄alem gr̄am qua redoluit.
Ipsa aut fuit plantatio rose in Hierico.
quia in ipsa fuerunt omnes gr̄e singula-
res. ¶ Dicat ergo. Quasi plantatio rose
vobiscū maneo. Vos. n. estis rose coram
deo redolētes. ego vero sum plantatio
rose que inter vos p̄ gr̄as quas habetis
familiariter maneo. Nā maneo cum Pe-
tro p̄ deitatis et humanitatis cognitōez
cum Paulo p̄ altā p̄templatōnem. cum
Andrea p̄ p̄cordialē ad crucē deuotōem
cū Jacobo p̄ v̄tiorū supplantatōem. cuz
Joāne p̄ v̄ginitatis p̄seruatōez. cū Tho-
ma p̄ fortitū op̄ez aggressiōē q̄. s. dixit
Joan. xi. Eamus et nos moriamur cū eo
cū Jacobo Alphei p̄ meā in vtero san-
ctificatōem. cum Philippo p̄ sp̄alem cū
filio meo familiaritatē. cum Bartholo-
meo p̄ feruentē oratōem. Unde dixerūt
demonēs ei. Incendūt nos oratōez tue.
cum Mattheo p̄ terrenoz respectōem.
cum Simone p̄ mandatorū dei p̄mptaz
executōem. et cū Thadeo p̄ mētis mūdi-
tiam et purificatōem. Nā in historia ec-
clesiastica vocat corculus. i. cordis cul-
tor. ¶ Sequit̄ ordo p̄phetaz q̄ q̄dē mō
p̄phetabat d̄ p̄teritis. modo de futuris.
et modo de p̄sētibus occultis. Virgo aut

gloriosa Maria pphabat de pterito quod dixit. Suscepit israel puer suum etc. Et de futuro cum dixit Ecce enim ex hoc beatam. Et de presenti occulto. quod Joane in utero sue matris esse cognouit. **C** Dicat ergo prophete. Recte debes domina in prophetarum numero copulari que prophetie spiritum ad preterita et futura et occulta presentia suscepisti. **C** Respondet illa et dicit. Non vos desero sed quasi platanus vobiscum maneo. Est autem platanus arbor habens folia lata platanata in plateis ut ibi umbram faciat. Et significat eius verba que fuerunt refrigeratiua et per totum mundum lata et diffusa. Quattuor enim uicibus uirgo gloriosa locuta fuisse legitur. scilicet cum Angelo. cum Helisabet. et cum filio in templo. et cum filio in nuptiis. **I**psa enim loquente cum angelo deus factus est homo uerus. **I**psa loquente cum Helisabeth. repletus est spiritu sancto in utero Joane. **I**psa loquente cum filio in templo. deus factus est hominibus subditus. **I**psa loquente cum eo in nuptiis manifestauit suam gloriam christus iesus. **C** Dicat ergo uirgo gloriosa. Non recedo a uobis sed odor uerborum meorum manet in uobis. quorum uirtute et deus suscepit humanam naturam et puer in utero suscepit gratiam et deus hominibus exhibuit obedientiam et suam manifestauit gloriam. **C** Sequitur ordo patriarcharum qui allegant dicentes. Tu es filia nostra. tu es caro et os nostrum. tu fuisti bacculus senectutis et debilitatis nostre. ergo tanquam filia debes patres tuos tua presentia honorare. tanquam cara nostra debes tua presentia conseruare. tanquam uirga nostra debes tua presentia nobis consolationem impendere attestante propheta qui sic inquit. **U**irga tua et bacculus tuus etc. **C** Respondet illa et dicit. Non vos desero sed quasi oliua speciosa in capis uobiscum maneo. **S**ancti namque patres operibus misericordie intenti fuerunt. uirgo autem maria habuit misericordiam quasi naturalem: id est deum: quasi oliua. **S**olus enim deus est ipsa oliua: et ipsa misericordia. **C**eteri sancti habent oleum. id est compassiois affectum. **U**irgo autem gloriosa est quasi oliua: quia misereri est sibi quasi uersus in natura. **H**abet etiam quasi totalem misericordiam. ideo dicitur: quasi oliua speciosa. **I**lla enim oliua est speciosa que

est pulchra in ramis. in folijs: et in fructu sic et ipsa habet misericordiam. et in corde exhibendo compassiois affectum. et in ore pro nobis aduocando apud deum. et in opere conferendo miseratiois auxiliu. **H**abet etiam misericordiam uniuersalem. **S**unt quidam sancti qui habent misericordiam specialem: quia subueniunt quibusdam: et quibusdam non. **S**unt quidam sancti qui habent misericordiam particulari: quia in quibusdam infirmitatibus habent uirtute curandi. **S**unt qui habent misericordiam localem: quia in maiora beneficia prestant in locis sepulture. **S**unt qui habent misericordiam temporalem: quia in aliquibus temporibus magis subueniunt. **M**isericordia autem uirginis est sicut oliua in capis: quia eius misericordia est omnibus personis. infirmitatibus. et omnibus locis et omnibus temporibus. **C** Dicat ergo: Non vos desero sed uobiscum maneo per misericordiam quam habeo sic naturalem: sic totalem: et sic uniuersalem.

C Sermo. cccvii. **C** De eodem. Sermo septimus.

Sicut cinamomum et balsamum aromatizans odore dedit. Quasi myrrha electa dedit suauitatem odoris. Et quasi storax et galbanus et uirgula et gutta. et quasi libanus non incensus uaporauit habitatio nem mea. et quasi balsamum non mixtum odor meus. **E**ccl. xxiiij. **E**cce noue posuit species aromatum: quia uidelicet noue sunt ordines angelorum quos uirgo maria in sua assumptione uisitauit. uisitando percurrit. percurrendo transcendit. **L**ibet autem aliquid dialogum facere inter ipsam uirginem ascendente. et ipsos ordines angelorum eam retinere totis affectibus cupientes. **P**rimo igitur uisitat ordines inferioris hierarchie. scilicet angelos. archangelos. et uirtutes. **C** Angelorum enim officium est nunciare et ministrare ac custodire. **S**ic ipsa gratiam humano generi deperditam nunciavit et inuenit sicut dictum est. **I**nuenisti gratiam apud deum. **I**n ecclesia ministra uel ordinata fuit. **E**ccl. xxiiij. **I**n habitatioe sancta coram ipso ministraui. **A**las nostras semper custodit. **N**ec enim est illa gallina de qua dicitur **Mat. xxiiij.** **Q**ue pullos suos cu

De assumptōe beate marie virginis

stodit sub alis sue pietatis ab insidijs de-
monū. ¶ Dicat igitur angelus virginis beate
Intra nrm numerum o dña debes habere
cōfortiū que simile nobis sortita es offi-
ciū duz & mūdo letitiā annūcias: dū di-
uinas grās administras: dū aīas oīum
custodire nō cessas. ¶ Rñdet illa & dicit
Nō vos desero: sed sicut cinamomū iter
vos maneo. Ipsa species est sicca calida
& aromatica. Sic & ipsa fuit sicca in car-
ne per tēperantīā & paritātē. calida in
aīa per feruorē & charitatē. aromatizās
in vtroq; p mūditiā & puritatē. ¶ Dicat
ergo nō vos desero: sed vobiscū manet
odor tēperantie mee. Et vobiscū manet
odor charitatis mee & aroma pietatis
mee. ¶ Sequit̄ ordo archāgeloz quorū
officiū est secreta dei p̄silia scire & maxi-
me mysteriū de incarnatōe verbī cogno-
scere. Istud nāq; mysteriū superiores an-
geli cognouerūt a deo immediate p̄ inspi-
ratōez. Medij ab ipsis superioribus
p̄ traditā illuminatōez. Inferiores
angeli a medijs cognouerūt p̄ predica-
tōez. Sicut dicit Hiero. Virgo autēz co-
gnouit p̄ experientīā & inuisceratiōē.
¶ Dicat ergo archāgeli: In nro debes
agmīne numerari vt te hēamus sociam
quā scīm⁹ dei secretū fuisse exptā. Nostri
enī superiores a deo cognouerūt p̄ inspi-
rationē. Nri mediij a superioribus p̄ illu-
minatōez. Nri inferiores ab ipsis medijs
per p̄dicationē. Reuera tu virgo beata
cognouisti p̄ beatā experientīā & inuiscera-
tionē. ¶ Rñdet illa & dicit: Nō vos dese-
ro: sed sicut balsamū aromatizās inter
vos maneo. Sicut eīz dicit glo. ibi. Dia
q̄ in balsamo sunt virtuosas sūt. s. lignū:
cortex: semē & liquor. Sicut oīa que i vir-
gine fuerūt. Per lignū nāq; intelligit ip-
sius beate marie corpus virginē. Per
corticē eius exterior cōuersatio. Per se-
men eius aīa q̄ fuerat in taz puro corpe
seminatā. Per liquorē siue balsamū eius
filius bñdicit⁹ intelligit. ¶ Dicat ergo a
vobis non recedo: s; sicut odor balsami
vobiscū maneo: q̄ quidē odor causat ex
carne mea virginē: ex p̄uersatiōe clara
& ex aīa sancta & ex plebeata. ¶ Sequit̄
ordo virtutuz: quoz est miracula opari.
Scōm autē Aug. boni angeli miracula

faciūt: nō aliqd de nouo creādo: s; bēo
ministeriū exhibendo. Boni autē xpiani
miracula faciūt per publicas iustitiam.
Mali autē per signa publice iustitie. Et
pōt vocari publica iustitia aut fides ve-
ra. Mat. xvij. Si habueritis fidem sicut
granum sinapis &c. Aut oratio deuota.
Jac. v. Helyas homo erat &c. Aut vita
perfecta. ps. Voluntatē timentū se fa-
ciet. Ista autē publica iustitia mali nō ha-
bent. sed quāq; habere vidētur. Proprie
autē solus deus miracula facere pōt: qz
ipse solus oīpotentiā hz. Precipue tum
in virginis vtero operatus est miraculū
miraculorū. Primo nāq; fuit subitum.
Breg. Angelo nūciatē & sancto spū ad-
ueniēte mox verbū in vtero mox itrauit
vterq; verbū caro. Fuit insolituz. iō dicit
nouū. Hiero. xxxi. Nouū faciet dñs sup
terrā &c. Fuit supra spem expectantium
Fuit supra facultatē nature & vsus ratio-
nis & mentis. Hiero. Quod natura non
habuit vsus nesciuit. ignorauit rō. mēs
nō capit humana. hoc totū p gabrielem
marie diuinitus nūciat. Ipsa ē Beata
virgo multa miracula est opata quia ha-
bebat fidem verā. Luce. i. Beata q̄ credi-
disti. Oratōem deuotā. Act. i. Di oēs erāt
p̄seuerātes in oratōe cū Maria m̄re iesu
vita p̄fectā. qz hūit vitā actiua & p̄tēpla-
tiua. Dicat igitur vtutes. Nram tua debes
p̄ntia illustrare societate q̄ tāta accepisti
in faciēdis miraculis p̄tate. mō p̄ fidem
verā. mō p̄ orōnē deuotā. mō p̄ vitā san-
ctā. S; in tuo vtero deus opat⁹ est mira-
culū miraculorū. ad cuius p̄paratōz nra
miracula vident fore nulla ¶ Respōdit
illa & dicit. Nō vos desero. sed sicut mir-
rha electa inter vos maneo. Est autē mir-
rha prima electa atq; p̄batissima. Mir-
rha prima p̄nia ē innocētū Lan. v. Ma-
nus mee distillauerūt mirrhaz primam.
Mirrha electa ē p̄nia claustralū qui di-
cunt illud in ps. Elegi abiectus eē in do-
mo dei mei. Mirrha autē p̄batissima est
p̄nia p̄fectoz que p̄ solo desiderio p̄he-
se affligūt. Beata autē virgo fuit innocē-
tissima. fuit de mūdo in m̄rem del electa
& fuit celestiu desiderioz anxia. ¶ Dicat
ergo. Nō vos desero. sed vobiscū maneo
& odore mirrhe prime qui p̄surgit ex vir

tate mee innocētie. et ex odore mirrhe electe qui surgit ex mēna electōe. et ex odore mirrhe pbatissime qui surgit ex desiderio celestis patrie. **C** Transactis ordinibus inferioris hierarchie puenit ad ordines medie que sunt. Prates Principatus Et dñatōes. **C** Officiū autē prātū est arcere demones ne tm̄ noceat op̄nū velit. Istud officiū beata virgo hūit. Be q̄ dī Bene. iij. Ipsa pteret caput tuū. Per caput pōt intelligi suggestio demonis vel ptas vel astutia. Ipsa autē oēs suggestiones expulit. et ptatem abstulit. et astutiaz ppulsauit. **C** Dicat ergo prates. Nobiscum o dñā esse debes. nobis. n. pmissum est vt demones refrenamus. Tu autē nō tm̄ refrenasti s; suggestionē p̄triuisti. potestātē abstulisti. astutiā ppulsaisti. **C** Respondet illa et dicit. Nō vos desero s; tāquam storax vobiscum maneo. Est autē storax sm̄ glosam arbor arabica. cuius vngule lachrimas fluunt et q̄ pigmētus officis p̄ciosi. Et q̄ ē ista storax lachrimas fluēs nisi vgo Maria sepe lachrimas et suspiria emittens. Hec. n. ē illa axa de q̄ legit Josue. xv. Que sedens asino. i. p̄s̄ dēno corpori suo suspirauit et ab ipso patre quattuor impetrauit. s. terrā arentē australem. irriguū sup̄ius et inferi. Virgo enī beata p̄ sua suspiria et desideria impetrauit terram arentē idest ip̄am carnem ab omni humore p̄cupiscentie execatam. Et australem idest animaz flatu sancti spiritus inflammatam. Et irriguū sup̄ius. i. iesu xpi diuinitatē. Et inferi. i. eius hūanitatē. **C** Dicat ergo: nō vos desero. sed tāquam storax vobiscū maneo: q̄ vobiscū manet odor lachrymar. p̄ quas ip̄etrare merui carnē mortificatā: aiām inflammatā et diuinitatē sup̄mā: et hūanitatē verā. **C** Sequit̄ ordo principatum quorū officiū ē regnāre et p̄ncipis p̄sidē. hostes cōp̄rimē. bonos custodire. demones arcere: et in tribulatiōibus p̄tegere. Istud quintuplex officiū habuit virgo maria. Eccl. xliij. In oī gente et i oī populo principatū habui. ecce q̄ sup̄ oēs principatū gerit. oīum excellētū et sublimiū colla calcant. ecce q̄ hostes cōp̄rimit: q̄z celi circuiti sola. ecce q̄ bonos custodit. et p̄fundū abyssi penetra-

ui. ecce q̄ demones ip̄a expellit. Et i fluctibus maris ambulauit. ecce q̄ in tribulationibus p̄tegit. **C** Dicant ergo p̄ncipatus. In nō stare debes ordine que sic in oī gēte p̄ncipatū geris. sic hostes cōp̄rimis. sic et bonos custodis. sic demones cōteris. sic in tribulatiōe p̄tegis. Respondet illa et dicit: Nō vos desero: sed sicut galbanus in vobis maneo. Scdm̄ autē Iud. Galbanus ē succus herbe que ferula dī: que quidē vulnera sanat: serpētes fugat: frigidās passiōes curat. Dicat iccirco virgo maria. Nō vos desero: sed vobiscū remanet odor pietatis mee qua p̄t̄oz vulnera sepe sanant. virt̄ potestatis mee qua demonū tētatiōes sepi⁹ refrenauit. et ardor charitatis mee vobiscū manet: q̄ charitate mediante tepidos ad amorē celestiuū inflammat. **C** Sequit̄ ordo dñationū quorū ē officiū subditos sibi angelos purgare: illuminare: et perficere. Istud triplex officiū maria habet que a culpa purgat affectiua. ab ignorantia illuminat intellectiua. et ab infirmitate pficit opatiua. **C** Dicat igit̄ dñatiōes Presentiā tuā dñā nobis nō subtrahas que plenius q̄ nos purgatiōes illuminatiōes et pfectiōes oībus admīnistras. **C** Rndet illa et dicit: Nō vos desero. sed quasi vngula inter vos maneo. ē autem vngula s; glo. ostrea pua suaue redolēs hūis formā vnguis hūane. Ungula autē ē lucida a deo vt tāquā in speculo pleriq; imagies in ea p̄tēplent. et significat vtrginē que dei speculū facta fuit. Speculū nāq; ex vitro et ex plumbo est. Per vitruū ei⁹ lucida vtrgitas. Per plumbū ei⁹ ductrix hūilitas designat. Nec sola vtrgitas: nec sola hūilitas eā fecit: speculū dei. p̄iūcta ē igit̄ vtrgitas ip̄i hūilitati. et sic facta ē speculum dei. i quo refulsit xps q̄ ē imago dei p̄ris. Ungula ēt carni inseparabilr ē p̄iūcta. sic et virgo maria p̄ amorē xpo inseparabilr ē cōiuncta et vnita. Ungula ēt s; sit insensibilis: tm̄ in separatiōe a carne dolor intolerabilis fit. Sic et maria s; insensibilis mūdo fuerit: intolerabilē tm̄ dolorē hūit qm̄ separet a filio. Dicat ergo maria: nō vos dsero: sed vobiscū. sic vngula m̄neo: et sic speculuz dī: sic amica dī: sicut mī dī. **C** Transactis

De assuptōe beate marie virgis

ordinibus inferioris et medie hierarchie
pervenit ad ordines supreme hierarchie:
qui sunt throni: cherubin et seraphin.
Thronorum autem officium est quod super eos deus
quiescit et sedet et iudicia exercet. Virgo
autem maria est thronus misericordie: gratie
et glorie. Est enim thronus misericordie per totum orbem:
gratie iustis et glorie beatis. Thronus eius
sicut sol in conspectu meo etc. Ipsa enim est si-
cut sol beatis quibus est in magna gloria si-
cut luna iustis. in quantum est mediatrix spe-
trando eis celestem gratiam. et testis in celo fide-
lis peccatoribus ad advocandum pro eis et impe-
trando misericordiam. Dicat igitur throni
ad eam. Nobiscum esse debes in cuius utero
deus novem mensibus regnavit. In qua tamquam
in throno deus non exercet iudicia puni-
entis: sed potius misericordie iustificantis
gratie conservantis et glorie coronantis. Respondet
illa et dicit: Non vos desero: sed tanquam
gutta iter vos maneo. Gutta enim gloria
chrymas stillat que omnes duritias sanat.
Olim namque erat terra dura. scilicet deus qui nul-
lus ad misericordiam suscipiebat. Adors
que omnes ad inferos rapiebat. Et dyabo-
lus qui hostiter sequebatur. Sed virgo sic deus
emollivit: ut omnes ad misericordiam susci-
peret. sic mortem pertrivit ut iam scelerum non ra-
piat. sic dyabolum superavit: ut iam nullam ni-
si voluntatem decipiat. Dicat ergo virgo
beata. Non vos desero: sed sicut gutta vobis-
cum maneo: quia vobiscum remanet odor me-
us cum quo deum emollivi: mortem contrivi et
dyabolum superavi. Sequitur ordo. scilicet che-
rubin qui interpretatur plenitudo scie. Scia
autem virginis excellit omnem sciam angelicam et
humanam. Dicat igitur cherubin. Nobis-
cum esse debes que est in via tantam cognitionem
habuisti. et sciam modo audiendo per inspi-
rationem. modo videndo per contemplationem.
modo tangendo per operationem. modo gusta-
do per affectionem. modo orando per devotio-
nem: Nunc autem pre ceteris cognitionibus habes vi-
dendo per apertam visionem. Respondet illa et
dicit: Non vos desero: sed sicut libanus non
incisus vobiscum maneo. libanus candida-
tio interpretatur. In virginis autem terra fuerunt
candida et nunquam incisa. i. Thessal. v. In-
terger spiritus vester et anima et corpus sine qua rela-
seruet. Ipsius autem spiritus indivisus fuit: quia
nunquam a deo separari potuit. Eius anima indi-

uisa: quia nunquam a domino rationis recessit. Eius
namque corpus fuit indivisus: quia semper inte-
grum permansit. Dicat igitur: Non vos desero:
sed sicut libanus non incisus vobiscum perma-
neo. quia multum vos delectari debet odor spiritus
mei: quia a deo nunquam separatus fuit odor anime
mee: qui nunquam a domino rationis recessit: et
odor corporis mei qui semper illibat permansit.
Sequitur ordo seraphin qui interpretantur
ardentes. Sicut namque dicit Bernardus. Volun-
tas quam veritati per gratiam associat et sursum
tendit. amor est. Cum permouet et ab ipsa gratia
et lactat dilectio est. Cum vero apprehendit
tenet et frust: charitas est. Quia igitur gratia
dei cor virginis sursum eleuabat: gene-
rabat in ipsa amor: qui permouebat. dile-
ctione: qui cum dilecto eam totaliter uniebat:
faciebat in eius anima charitatem. Dicant
ergo illi de ordine seraphin. Nobiscum
domina remanere debes que plena fuisti tanto
amore: tanta dilectione et tanta charitate.
Respondet illa et dicit: Non vos desero: sed
tamquam balsamum non mixtum vobiscum maneo.
Sicut namque dicit Iacobus. et habet in glossa.
Balsamum non mixtum per tria cognoscitur. scilicet
quia lac coagulat: quia in aqua non supena-
tat et quia laneam vestem non maculat. Tunc igitur
verus amor dei esse cognoscitur: quia cor
cum deo totaliter uniebat. per superbiam non eleuatur
et nulla macula peccati polluit. Iusto modo
fuit in virginis que omnes suas voluntates in
deum veniebat: super alios se non eleuabat:
et nulla peccati macula habebat. Dicat
ergo: Et vobis non recedo: sed quasi balsa-
mum non mixtum. scilicet per amorem purum vobiscum
maneo. que quidem purum sepe in me proba-
stis: et per cordis cum deo unitatem: et per pro-
fundam humilitatem: et per peccati omni-
modam immunitatem.

Sermo. cxxvij. De eodem sermo. vij.

In habitatioe san-
cta coram ipso ministravi. Ec-
cle. xxxij. In verbis premissis
his primo commendat habitatio cum deo:
In habitatioe sancta. Secundo ipsius
habitatioe officij executio cum deo: Co-
ram ipso ministravi. Sancta namque ha-
bitatio dei celestis patria: iuxta quod dupli-
ces acceptioe huius nominis quod est sancta
Est enim sancta. i. munda. et quantum ad ipsas

habitationes. Apoc. xxi. Ipsa ciuitas aurum mundum. et gratia ad ipsum habitatorum: ut ibi dicitur. Non intrabit in illa aliquid coniungentium. Nec autem habitatio terrena est immunda. Et gratia ad habitatores. Hier. ij. Posuisti terram in fornicationibus tuis. Et gratia ad habitatores. Eiusdem. ij. Quomodo dicitis. Non sunt polluta terra. Et gratia ad habitatores. Ps. Fundamenta eius in montibus sanctis. Et gratia ad habitatores. Apoc. ij. Qui vicerit faciam illum columnam in templo dei mei. Nec autem habitatio terrena non est firma gratia ad se. Joa. ij. Mundus transiit et concupiscentia eius. nec gratia ad habitatores. Job. xij. Non natus de muliere terra. Et gratia ad habitatores. i. sacro usui deputata. Et quantum ad se: quia deputata est ad producendum rosas martium. libanum. i. thus odoriferum et resinosum et lilium virginum. Eccl. xxxix. Quasi rose plantate super riuos aquarum fructificantes: et quasi libanum odorem suauitatis habentes terra. Et gratia ad habitatores qui deputatus est tibi ad laudandum deum. ps. Beati qui habitant in domo tua domine: in secula seculorum laudabunt te. Nec autem habitatio terrena est malo usui deputata: scilicet ad producendum spinas: tribulos et vrticas. i. homines superbos: auaros et luxuriosos. Et gratia ad habitatores qui deputauit se ad merendum et ad furandum et huiusmodi. Osee. xij. Maldictum: et mercedum: et homicidium: et furtum: et adulterium inundauerunt. Et quarto est sancta. i. sanguine tincta. Et gratia ad se: quia et ianua fuit sanguine christi reuerata. Hoc significatus est Exo. xij. Ubi precepit dominus quod de sanguine agni lineret postes. Et gratia ad habitatores qui christi sanguine sunt redempti. Apoc. i. Lauit nos a peccatis nostris in sanguine suo. Nec autem habitatio terrena tincta est sanguine malo. Et gratia ad se. i. sanguine homicidii. ps. Interfecta est terra in sanguinibus. Et gratia ad habitatores. i. sanguine peccati. Ps. lix. Adhuc vultu pollute sunt sanguine. Et gratia ad habitatores in habitatrice sui officii executio cum dicitur: Coram ipso ministrant. Deus. n. suam ministrant et officia. Ite ea fecit: et multiplex ministrant et officium sibi permisit. Et primum est quia est elemosynaria celi. et ista elemosynaria non est tenax nec auara. Prover. vlt. Adhuc suam aper-

ruit iopt. et palmas suas extendit ad pauperes: cuius liberalitas in tribus determinat. Et quia brachium versus peccatores extendit tenet. et quia manus aptas habet. Et quia manus plenas elemosynas possidet. Per brachium extendit potentia. per manus aptas scia. per manus plenas liberalitas designat. Tenet igitur brachium extendit: quia potest oibus misereri. Tenet manus aptas: quia scit optimo tempore misereri. Tenet et manus plenas: quia vult oibus optimo tempore misereri. Sed de liberalitate istius elemosynarie dicit ibi dicitur. De nocte surrexit: dedit preda domestice suis et cibaria ancillis suis. Et infra. Omnes domesticus eius vestiti sunt duplicibus. Hec virgo ancillas. i. animas dei precepta seruantes. Istis cibaria impendit: quia cibo diuine gratie eas pascit. Hec et domesticos. i. viros perfectos. Et istos vestit duplicibus: quia et animas vestit virtute: et corpus vestit calore inocentie. Hec filios et secretarios: quia se virginitate sunt premit et sibi ista deuotione coniuncti. Et istis dat preda. i. gratiam et virtutum abundantiam copiosam. Et gratia ministrantium est: quia facta est cellaria spiritus sancti. Unde ipsa dicit Lant. ij. Introduxit me rex in cellam vinariam. De ista cella premit vinum sanctis qui sunt in via ad aliqualem satietatem et illis qui sunt in patria ad plenam ebrietatem. Lant. v. Bibite amici et inebriamini charissimi. Ite assimilata crateri nunquam deficit. Lant. vi. Umbilicus tuus sicut crater tornatilis nunquam indiget poculis. Ipsa eius est crater in quantum semper infundit. Et est tornatilis in quantum circue circa semper vadit. Et est nunquam indiget poculis in quantum nunquam euacuat sed semper plena existit. Illo autem cibo nos pascit: et potu reficit quo sepe saz fouet et sustentat. Ut ibi dicitur. Comedi fauuz cum melle meo. bibi vinum meum cum lacte meo. Ipsa fauuz cum melle comedit. i. quam christum in quo est cera humanitatis. et mel diuinitatis in suo utero portauit. Ipsa vinum cum lacte bibit: quia spiritus sanctus et eius animas impleuit vino celestis gratie. et carne perfudit lacte virginalis mundicie. Eodem modo pascit nos fauuz: quia et nos facit delectari circa christi humanitatem. et pascit melle quia nos facit delectari circa christi diuinitatem. Et sicut nos potat vino et lacte quia dat nobis spirituales letitias in mente et mun-

z

De assumptōe beate marie virgis

ditia in carne. 7 Tertium ministerium est
quod facta est thesauraria dei. Hic quod deus
thesaurum potentie: sapientie et misericordie.
Ipsa namque hic thesaurum potentie: per quem
thesaurum ipsa deum potenter ad se traxit.
Lanc. i. Luce esset rex in accubitu suo etc.
quo potenter dyabolus pertrixit. Gen. iij.
Ipsa perteret caput tuum: quo nos poten-
ter in celestem gloriam introduxit. Ecc. xxiiij.
In hierusalem patris mea. Hic thesaurum sapientie
et per quem nobis divinam cognitionem insudit
Ecc. xxiiij. Ego mater pulchre dilectionis
et agnitionis. Et in mari portus seculi nos
sapienter dirigit. Io vocat stella maris. et
acutus nos sapienter disponit. Prover.
xiiij. Sapienter mulier domus sua edificat
etc. Hic thesaurum misericordie que largitur
dispensat. Ecc. xxiiij. In plenitudine san-
ctorum detentio mea. Dispensat ceterum ut ibi
des dicit: Transite ad me omnes qui percipiscitis
me etc. Dispensat factis qui non permittit se otio-
sius rogari. Ecc. iij. Corioptis ne afflicte-
ris: et ne perahas datus agustari. Dispensat
sapienter: quod quoniam est maior necessitas: Io
vocat luna: quod lucet in nocte aduersita-
tis. lucet quoniam sol alicui abscondit se meri-
to sue prauitatis. lucet vicina terre. i. peccato-
ribus et humilitatis. 7 Quartum misterium
est: quod est ostiaria paradisi. Ipsa namque est ostium
per quod ad paradysum intramus quod per eam clausum
est: et per eam apertum. Ipsa namque est que nos sub me-
ritis in atrium principis introducit. Unde
Joan. xvij. Ancilla hostiaria virgo ma-
ria que se ancilla nominavit: petrus in atrium
principis introduxit. Ipsa namque virgo Ma-
ria est fenestra per quam deus oculo misericordie
nos respicit. Unde de ea cantat eccle-
sia. Intrent ut astra flebiles celi fenestra
facta es. Ipsa enim est fenestraria que nos
viscera sue misericordie aperit. unde sepe
est roganda. Aperit mihi soror: mea amica
mea etc. 7 Quintum misterium est: quod aduo-
cata gentium humani. Bonus aduocatus dicitur
hic diligenter. et coram rege aliqui potentia.
et coram familia regis magna gratia et in pro-
prietate allegatoribus magna sapientia. Ista
quatuor sunt in maria: que est de ea tangit pro-
pheta dicens: Assistit a dextris tuis. ecce
quante diligentie. Regina: ecce quante po-
tentie. In vestitu deaurato: ecce ergo quante
sapientie. per aurum. sapientia designat.

circumdata varietate. i. sanctorum multipli-
citate: ecce quante in conspectu familie re-
gis benivolentie et reuerentie. ibi. n. est color
aureus aplos. Rubens martyr. celestis con-
fessor. albus virginum. Des. n. isti virginem
circumdat. et ea tanquam reginam suam associat.
Sermo. ccxix. De eodem Sermo. ix.

Maria optimam
partem elegit que non auferet etc.
Luce. x. Istud verbum proprie
nulli competit nisi virgini marie. nec deo:
nec angelo: nec homini. Hic. n. vel angelus que
optimam partem habet: nullus est. Deus autem non
tenet partem: sed totum. Sola namque ipsa opti-
mam partem habet: quod est media inter creatorem que
totum tenet. et omnem aliam creaturam que bonam
vel meliorem partem possidet. Ista autem pars
optima quam elegit intelligit et in vita presentis
et in vita celesti. Nam in vita presentis multi-
pliciter partes optimam habent. 7 Quarum prima
considerat quantum ad castitatis preservationem:
Castitas autem tres partes habet. 7 Una namque
est castitas conjugalis. Et ista vtrique est pars
bona que habet fructum tricesimum. 7 Secunda est
castitas vidualis. Et ista est pars melior.
Et ista habet fructum sexagesimum. 7 Tertia est
excellens castitas virginialis. Et ista est pars opti-
ma: que habet fructum centesimum. Et ista partem
optimam elegit: ut tamen consideret quod fuit pro-
na contra. voluit esse coniugata cum coniugatis
et vidua cum viduis et immaculata cum im-
maculatis. 7 Secunda considerat quantum ad vite per-
fectionem. Est enim actiua vita que est pars
bona. vtraque contemplatiua que est pars melior. et
ex vtraque composita que est pars optima. Et
ista virgo maria elegit. Ideo significat
per illas duas sorores. scilicet per martham que
fuit actiua. et per magdalenam que fuit con-
templatiua. Et quod actiua intendit primo:
contemplatiua deo. Magna laus fuit in vir-
gine que vtraque vitam circa filium suum de-
uote exercuit. Nam quantum ad diuinitatem
contemplationi eius semper intenta fuit. Quan-
tum vero ad humanitatem sibi sedule in-
ministravit: quod sibi domum eburneam prepara-
uit. ipsum carne purpurea induit: lacte de
celo subministrato cibavit ac potavit:
in tribulatione et in cruce positum visitavit.
7 Tertio accipit quantum ad gratie cum-
ulationem. Deus enim habet quadruplicem

mensura. De qua dicitur Luc. vi. s. bona que
 est ad iustificationem. Et hec est pars bona.
 Conferat seque quoniam alteri ultra conferat. s. ad
 sui iustificationem et ad aliorum saluationem.
 Et hec est pars melior. Loagitata quoniam de
 us gratia agitatio in anima confirmat: sicut quoniam
 fuit in utero sanctificata. Et hec est pars opti-
 ma. Superfluentem que de sua plenitudine
 alijs effundit. Et hec est pars optima que
 fuit in christo et matre eius. ¶ Quarto acci-
 pit et considerat quantum ad perfectam humilia-
 tionem. Est autem triplex gradus humilita-
 tionis. Primus scilicet subijci suo superiori. et hec
 est bona. Secundus vero est subijci suo equali. et
 hec est pars melior. Tertius est subijci suo
 inferiori. et hec est pars optima. Virgo enim
 beata non solum subiecta fuit superiori. i. deo.
 et non solum subiecta fuit equali. i. suo
 sposo: sed et subiecta fuit suo inferiori. i.
 bethsabeth. Apud quam tribus mensibus
 ibidem mansit: atque sibi deuote seruisit. Ip-
 sa namque virgo de deo sentiebat digna: de
 seipsa parua et de primo magna. Quia
 pars accipit quantum ad studium et operationem.
 Quidam enim intendunt primo per eruditio-
 nem. et hec est pars bona. Alij intendunt si-
 bi per discussionem. et hec est pars melior. Alij
 intendunt deo per vacationem. et hec est pars
 optima. Virgo maria et primo intende-
 bat per doctrinam: et sibi per custodiam: et ipsi
 deo per meditationem internam. Unum pote-
 rat dicere eius propheta: Meditatus sum
 nocte cum corde meo deo. s. vacando. et ex-
 ercitabar: proximum. s. erudiendo. et scope-
 baz spiritus meus: me scilicet discutendo. C Se-
 cundo habet partem optimam in vita cele-
 sti. Et ista pars considerari potest quantum ad
 quinque. ¶ Primo quantum ad subiectum
 quod glorificatum est. quod scilicet in corpore et in
 anima est glorificata. Gloria namque quam
 deus dat suis sanctis tres partes habet.
 Una est qua glorificat eorum corpora in ter-
 ris: sicut corpus beati petri et sancti iaco-
 bi apostolorum. et hec est pars bona. Eccl.
 xliij. Corpora eorum in pace sepulta sunt
 etc. Alia est qua glorificat eorum animas
 in celo. et hec est pars melior. Apoc. vi.
 Date sunt eis singule stole albe. Tertia
 est qua glorificat utrumque. et hec est pars opti-
 ma. et istam partem maria elegit. Petrus
 autem et paulus habent partes bonas:

quia eorum corpora honorantur in terris. Et
 partem meliorem: quia eorum anime glorifica-
 tur in celis. Sed non habet partem opti-
 mam: quia ipsorum corpora iacent in sepul-
 chris. Alij sancti volauerunt in celum cum
 vna ala: id est cum vna parte anime. Ista autem
 est mulier que volauit cum duabus alis:
 id est cum glorificatione corporis et anime:
 ut habetur Apoc. xij. Alijs sanctis da-
 tur vna stola. Hec est autem illa de qua di-
 citur Proverb. vlti. Byssus et purpura
 indumentum eius. ¶ Secundo considerat
 quantum ad modum quo assumpta est. Qui-
 dam enim sancti assumunt: et in celum de-
 ducunt per angelum unum. et hec est pars
 bona. Alij deducuntur per plures ange-
 los. Et hec est pars melior. Sed pars opti-
 ma esset si omnes angeli et sancti obusa-
 rent: et omnes vna cum christo adueniret. Et
 ipse christus personaliter adueniret. Et istam
 partem habuit virgo maria. ¶ Tertio consi-
 derat quantum ad locum quem sortita est. Quid-
 enim associant angelis in fine hierarchie.
 Et hec est pars bona. Alij angelis medie
 hierarchie. Et hec est pars melior. Alij
 vero angelis supreme hierarchie. Et hec
 est pars optima. Maria autem super omnes an-
 gelos est exaltata: et super altitudinem san-
 ctorum eleuata: et ad dexteram filii collocata.
 Ideo hanc partem optimam. ¶ Quarto conside-
 rat quantum ad primum quo beatificata est. Bea-
 titudo enim tres hanc partes. Una est beatitu-
 do anime que adhuc est imperfecta. Et hec est
 pars bona. Alia est beatitudo ipsorum angelorum
 que est perfecta. Et hec est pars melior. Alia
 est filii que est consummata. Et hec est pars opti-
 ma. Et istam partem optimam elegit maria
 que in anima consummata gloriam recepit.
 ¶ Quinto considerat quantum ad officium quod si-
 bi commissum est. Est namque marie commissum
 officium adiuvandi: advocandi et miserandi.
 Adiuvat quod est hostem in vita: in morte et
 post mortem. Unde cantat: Maria mater gratie
 mater misericordie: tu nos ab hoste protege etc. Nam et
 ipsa in vita bonos in gratia conservat: et malis
 misericordiam impetrat. Idcirco dicit: Mater gratie et misericordie.
 Et hec est pars bona. In morte
 a dyabolo defendit. Idcirco subdit: Tu
 nos ab hoste protege. Et hec est pars melior.
 Post mortem animas nostras suscipit et in ce-
 lum deducit. Ideo subdit: In hora mor-

tis suscipe. Et hec est ps optima. **C** Scbo
 vtrgo gloriosa Maria h3 officiu aduoca
 di. In qua aduocatōe more piti aduoca
 ti p̄rio captat beniuolētā. dei nostrā in
 sinu miseriā. deinde deū inclinat ad mi
 sericordiā. Scire aut beniuolētā dei ca
 ptare: est bona ps. Scire miseriā et neces
 sitates oñdē: est pars melior. Scire deū
 ad misericordiā iducere: est ps optia. Jō
 significat per illā mulierē sapiētissimā.
 De qua agit. ij. Regū. xij. Captat enim
 p̄rio beniuolētā dīcēs: Sicut angelus
 dñi. sic et dñs meus rex vt nec maledictō
 ne: nec bñdictōe moueat. De^o nāq; nec
 ex maledictōe peccatorū mouet ad ira
 scēdū. Sap. xij. Tu aut dñator: virtutis
 cū tranquillitate iudicas. Nec est mouet
 deus ex bñdictōibus bonorū n̄orū ad i
 properādū nobis. Ia. i. Dat orb^o affluen
 ter et nō impropat. Deinde n̄ am insinu
 at miseriā dīcēs: Dēs morimur et quasi
 aque dilabimur sup terrā que nō reuer
 tunt. Magna nāq; est miseriā hūana: qz
 hō semper fluit de culpa i culpa: qz nō
 pōt per se redire a culpa. Ultimo petit
 misericordiā dīcēs: Reduc abiectū tuū
 Et si dīcat: Abieciisti hoīem de paradiso
 ad miseriā: s; reduxisti per passiōē tuā
 Abieciisti p culpā originālē: s; reduxisti
 p grām baptismālē. Vñ Greg. Similr et
 nūc abiectū per actualē culpā rediit ad
 te per p̄niam. Tercio h3 officiu misse
 rendi. In iudicādo eim quidā sequunt
 veritatē cōscie. et hec est ps bona. Quidā
 vero sequūt rectitudinē ipsius iusticie.
 et hec est pars melior: qz in conscia posset
 qz errare. Quidā vero in iudicādo se
 quunt tēperamentū misericordie. et hec
 est ps optima. Sūt nāq; quidā scī qui su
 am sequētes cōsciaz aliqbus sua subtra
 hunt suffragia: qz dignos eos nō repu
 tant grā. Deus eiz iusticiā suā sequūt a
 qua declinare nō pōt. Teneāt ergo q se
 qui volūt cū cōscientia vel cum iusticia.
 Maria autem semper tenebit secuz mi
 sericordiam.

Sermo. ccxx. De scō bernard. sermo. i.

Iustum deduxit
 dñs p vias rectas. Sa. x. Sūt
 quedā vie circulares p quas

vadūt hoīes mundū amātes. ps. In cir
 cuitu ipij abulāt. Sūt et quedā vie obliq. p
 quas vadūt hoīes seipso vlligētes. Lū
 ergo amor sit mot^o cordis direct^o i aliū
 Illi nāq; q p amorē ad se cōuertūt: quā
 dā obliq̄tatē faciūt. Sed sunt quedam
 vie recte p quas vadūt deū sup oīa dili
 gētes. Lañ. i. Recti diligūt te. Per istas
 vias rectas. Bernardus iust qui sup oīa
 deū dilexit. qd p̄z per quattuor q hūit.
C P̄rio nāq; hūit aiuz sublimē celestiu
 p̄tēplatoe. Tot^o qdē erat i celo. et iō in
 sensibilibus v̄i in mūdo. Vñ dī in legenda
 Ita tot^o i spū absorptus ē. vt tā nulli sensi
 bus vteret corpis. Sicut ponif exēpluz
 d̄ domo testudiatā quā ignorabat. et de
 fenestris eccle quas nō viderat: et d̄ lacu
 lausanēsi de quo nō aduerterat. **C** Re
 fert nāq; Angel. q̄ d̄mocrat^o p̄bs oculos
 sibi erui fecit. Et sup hoc triplex cā a po
 etis assignat. Prima ē vt meditatio p̄bie
 liberius vacaret. Secda ē: vt nō videret
 malos in hoc mūdo florere. Tertia ne vi
 sio mulierū eius cōcupiscētiā islamaret
 S; b̄s Bernardus oculos sibi nō eruit
 compār: s; spūalr quātū ad oēm vsuz il
 licitū. Nā quātū ad scdaz cām sibi spūa
 liter oculos eruit qñ ei^o oculi nō erāt si
 bi ad ipedimētū. s; ad expeditimētū. inte
 rioris p̄tēplatiois ex eo q̄ ipse i creatu
 ris p̄siderabat dei potētiā et sapiētiā ac
 bōttatē: Et tā ipse oculos suos eruit spūa
 liter quo ad scdaz cām. qz malos nō vi
 debat oculo idignatōis s; compassiōis.
 Eruit spūalr suos oculos quo ad tertā
 cām: qz eas in semias nō figebat. s; suos
 oculos a semis auertebat. Vñ cū quadā
 vice i quadā mulierē aliquādiu defixos
 oculos tenuisset i aquas gelidas se imer
 sit. donec fere exāguis effect^o ē. **C** Secū
 do hūit intellectū illuminatū diuinorū
 reuelatōe. Quattuor nāq; sibi fuerūt s;
 c̄pue reuelata. P̄rio dñice natiuita
 tis mysteriū. Nā in nocte natiuitatis pu
 er Jesus sibi apparuit quasi iteruz ante
 oculos eius ex vtero m̄ris nascēs. P̄ Se
 cūdo glia sanctorū. Nā cū scūs malachi
 as defunct^o eēt et missa p defunctis can
 taret: et dē eius gloria ē reuelata. **C** Ter
 tio notitia futurorū. Alia nāq; futura
 p̄reudit sicut p̄z in gerardo suo fr̄e. cui

sua cōuersionē p̄dixit. Quarto sciētia
 scripturarū quā qdē scētia scripturarū
 nō hūit p̄ magrī eruditōnē. s̄ p̄ ppriaz
 meditātōnē z orōem. Un̄ dī in c̄ legē
 da. Quicqd̄ i scripturis didicerat quā
 maxime i agris z i siluis meditādo z orā
 do se accepisse cōfitebat. Aut p̄ diuinam
 reuelationē. Un̄ dī ibidē. Cōfessus ē all/
 quādo meditāti vel orāti oēm sacra scri
 pturā melius expositas sibi apparuisse.
 Un̄ ē dī in Laticis q̄ dū quedā retine
 ret que alias didicerat venit ad eū vox
 dices: Donec istud tenueris. aliud non
 accipies. Ex quo habet q̄ ea q̄ dicebat
 spū scō reuelate dicebat z didicit. Ter
 tio b̄s Bernar. hūit effectū i flāmatum
 seruētī dilectōe. Nā tā seruēter deū dili
 gebat q̄ in diligēdo modū seruare ne
 sciebat. Un̄ dixit. Lā diligēdt. deū. deus
 ē modus sine mō diligere. Tā seruēter
 diligebat q̄ totus in amore absorptus erat
 adeo q̄ nullis iam sensibus corp̄is ute
 batur. Un̄ ipse poterat dicere cū apostolo
 ad Gal. ij. Uiuo ego iam nō ego. uiuit at
 in me xp̄s. Tā seruēter diligebat q̄ oēm
 amorē illicitū amouebat. s̄ amorē cupi
 ditatis terrenorū: q̄ oia terrena deseruit
 z cōtēpsit. Amorē carnalitat̄is: q̄ virgi
 nitatem seruauit. Amorē vanitatis con
 tēpsit: q̄ multos ep̄atus renuit. Nō enī
 pōt possideri amor dei cū amore mundi
 Un̄ ipse dicit sup̄ ps. Qui h̄itat zē. er
 rat oīno. St quis celestē illam dulcedi
 nē hūit cūteri. illud balsamū hūic vene
 no carissimata illa spūs misceri posse cū
 istis illecebris patiat. Scūs eim bernar
 dus tā seruēter diligebat q̄ oēm z sin
 gulū amorē ad dei amorē referebat. Bi
 stinguūt nāq̄ quintuplicē amorē. s̄. plū:
 iocūdū: iustu: uolētū: z deuotum. Amor
 nāq̄ plus ut dicit: ē quo amamus parē
 tes. Amor aut iocūdus ē: quo amamus
 socios z amicos. Iustus: quo amamus
 uniuersos hoīes. Uolētus quo amam⁹
 inimicos. Deuotus: quo amamus deum
 Quattuor aut prios amores beatus ber
 nardus referebat ad quintū. Parentes
 eim amabat s̄ deū. Un̄ p̄iem ad religio
 nem adduxit z frēs cōuertit. z amicos
 z socios cū q̄bus cōuersari cōsueuerat
 diligebat in deū: q̄ eis predicabat z eos

quertebat. Inimicos aut diligebat p̄p̄t
 deū. Deū aut diligebat p̄pter seipm. Un̄
 Aug. Beatus ē dñe qui amat te: z amicu
 in te. z inimicu p̄p̄ te. Sol⁹ eis nullū eoz
 amittit cui oēs in illo chari sunt qui nō
 amittit. z te nemo amittit: nisi q̄ dimittit.
 Quarto habuit affatuz plenū po
 tenti sermone. Sermo nāq̄ eius ptate
 tanta plenus erat q̄ sibi obediebant ele
 menta insensibilia z corda z demonia.
 Elemēta quidē sicut p̄z in pluuia. Nāq̄
 cū quādā ep̄lam sub diuo scribi faceret.
 subito imber magnus erupit z euz ipse
 scriptor charthā p̄plicare uellet. ait ber
 nar. Opus dei ē. scribe z nō desistas. Et
 sic totaz illā ep̄lam scripsit in imbre sine
 ibre. Obediebāt ēt sibi sensibilia sicut pa
 tuit in ip̄is muscis quas excōicauit. obe
 diebant ēt sibi hōium corda. sicut patu
 it in militibus rapinas frequēter exer
 centibus quibus uinū pp̄nari fecit ut
 cens: Bibite poculū aiarū z cōtinuo mu
 tati fuerūt. Obediebāt et ēt demonia: q̄
 ea expellebat scripto suo: q̄ cuidam de
 moniace cedulā hoc q̄tinetem misit. In
 noie dñi n̄i iesu xp̄i p̄cepto tibi demō
 q̄ exeat ab ea: qua cedula ad collū illi⁹
 mulieris obsesse a demōto. z demonia
 ce ligata statim demon euauit z recessit.
 Etia beatus bern. demonia expelle
 bat cū suo baculo sicut p̄z in muliere a
 demone infestata. cui b̄s ber. suū bacu
 lum tradidit. z diabolus ad illā mulie
 rē accedere nō p̄sumpsit. Aliquē ēt suo i
 perio z snia sua demonia expellebat. si
 cut p̄z in demone quē excōicauit. q̄nq̄
 uero suo r̄iso. Nā cū infirmaret. z in ex
 cessu mēt̄is sue positus aī tribunal dei
 fuisset adductus. demon affuit ipsuz ac
 cusans: z ille r̄ndit. Fateor non suz di
 gnus obtinere regnū celoz. s̄ duplici iu
 re illud obtinens ē dñs me⁹. s̄. p̄is here
 ditate z merito passōis. Altero ip̄e cōtē
 tus alterū mihi donat.

Sermo. cccxi. Eodē die. sermo. ij.

O dilectus deo et
 hoibus cui⁹ memoria in be
 nedictione ē. Eccl. xlv. Qui
 dā diligunt a deo s̄z odiant ab hoibus.
 Luc. xxi. Eritis odio oibus hoibus p̄p̄

nomē meū. Quidā vero diligūt ab hoī-
bus: s; a deo odiūt. Jac. iij. Quicumq;
voluerit eē amicus hui⁹ seculi. inimic⁹
dei cōstituet. qdā vero odiunt a deo: et
ab hoībus sicut supbi. Eccl. x. Odibilis
corā deo et hoībus ē supbia. qdā diligūt
a deo: et diligunt ab hoīb⁹ sicut bñs ber-
nardus. De quo in pmissis principalib⁹
verbis duo pponunt. s. meritū eius: cui⁹
dicit: Dilectus deo et hoīb⁹. et p̄mū: cū sub-
dit: Locus memoria in bñdictione ē et c.
¶ Circa primū notādū qd multiplicitate ra-
tione mouet hō ad diligēdū aliqd. Bi-
lligit eim aliqd qd bonū: qd pulchrū: quia
honestū: qd vtile: qd delectabile: et qd sile.
In deo aut oēs iste rōes sunt. et iō sūme
diligēdus ē. In eo quippe ē summa bo-
nitas. Mat. xi. Nemo bonus. nisi solus
deus. Summa speciositas. Sap. vij. Spe-
ctosior sole ē. Un⁹ et agnes dixit: Lū⁹ pul-
chritudinē sol et luna mirant. Summa ho-
nestas. Sap. vij. Honestatē illius nō ab-
scundo. Summa vtilitas. Sap. vij. Uene-
runt mihi oīa bona p̄ter cū illa. Summa
delectabilitas. ps. Delectatōes in dexte-
ra eius. et n̄e nature cōformitas. Phil.
ij. In similitudinē hoīus factus et habi-
tu inuētus vt hō. Bñs vero bernardus
p̄pter tria priā fuit dilectus a deo. et pro-
pter tria sequētia fuit dilectus ab hoīb⁹
¶ Primo nāq; a deo fuit dilectus: qd ha-
buit bonitatē et affectiōe. Affectiō nāq;
bona ē volūtas que tūc ē bona qm gau-
dio et dolore spe et timore. ē ordinata af-
fecta. Un⁹ Aug. in li. de paciētia. Volun-
tas bona. i. volūtas fideliter deo subdi-
ta. volūtas sanctitate supni amoris accē-
sa. volūtas que deū diligit. et proximū p̄-
pter deū sine amore. De quo r̄ndit Pe-
trus: Tu scis dñe qd amo te. Sine timo-
re. De quo dicit apls. In timore et tremo-
re vestra salutē opamini. Sine gaudio.
De quo dicit idem. Spe gaudentes. Si-
ne tristitia qualem dicit se habuisse pro-
fratribus suis quencunq; amara et as-
pera sufferat. Caritas nāq; dei ē qd oīa
tolerat que nō diffundit i cordibus no-
stris nisi p̄ sp̄m sanctū qui datus ē no-
bis. ¶ Secūdo fuit dilectus a deo: qd ha-
buit pulchritudinē siue puritatē in intē-
tione. intētio aut in mēte ē sicut oculus

in capite. Oculis nāq; debz esse puris
simplex et rectus. Tūc enim oculus intē-
tionis ē purus quādo ē sine puluere et
sine terrena cupiditate. tūc ē simplex qm
est sine duplicitate. s. qm oculū intellectus
ad deū dirigimus p̄ fidē. et oculū affect⁹
p̄ amorē. sed quādo affectus dirigimus
ad mundū. et intellectū ad deū. tūc ē du-
plex. Tūc aut est rectus quādo non ha-
bet obliquitatē. sed directe ad deū diri-
gimus. et corda et opa n̄ra. iō p̄ceptis Le-
uit. xxi. Ne offerat luscus: aut lippus:
aut maculā h̄is in oculo. Luscus enim ē
qui habz in intētione obliquitatē. Lip-
pus qui habz duplicitatē. Maculaz ha-
bet qui habet puluerem. i. cupiditatem.
¶ Tertio bernardus fuit dilectus a deo
qd habuit honestatem in cogitatōe. Pro-
uer. xij. Cogitatōes iustoz iudicia. Qu-
iusti inter suas cogitatōes iudicia exer-
cent: qd malas expellēt: et bonas retinēt.
Dicit aut Chryso. qd homo bonus sm vo-
luntatē aie: bonus ē. s; naturā vero car-
nis malus. et ideo p̄nt inesse cogitatōes
bone et male. Malus aut homo sm volū-
tatem carnis malus est. et sm volūtatē
aie peruersus. Et ideo non p̄t habere
nisi malas cogitationes. Dicit autem. i.
Mach. i. qd antiochus precepit idolum
abhominabile sup altare poni. et ab ho-
minibus adorari. et sabbatū non celebra-
ri. Tūc idolū super altare ponit quan-
do in corde praua suggestio dominatur.
Tūc adorat quādo vsq; ad cōsensuz anī-
mus peccato adheret. et vsq; ad consen-
sum peccati pertrahit. Et sic sabbatum
n̄ celebrat: qd animi quies amittit. ¶ Se-
cundo fuit dilectus ab hominibus. Pri-
mo qd fuit vtilis in p̄dicatōe. ij. Thim.
ij. Omnis scriptura diuinitus inspira-
ta vtilis est ad docēdū: ad arguēdū et
ad corripiēdū: et ad erudiēdū. Sic bñs
bernar. p̄ suā doctrinā docebat ignoran-
tes. arguebat negligētes: corripiēbat de-
linquētes: et erudebat penitentes. ¶ Se-
cundo fuit delectabilis: et amabilis i cō-
uersatione. Prouer. xvij. Vir amicabilis
ad societate magis amicus erit qm frat.
Prelatus nāq; dz esse māsuetus in quer-
sando. seuerus autē in corripiēdo. Dul-
cis autē et pius in cōpatiendo et miseran-

do. nā in arca moyſi cuſ virga rectitudi-
nis fuit māna dulcedinis. Et ſamarita-
nus cuſ vino mordacis reprehensionis
infudit oleus pie p̄ passionis. Legit. iij.
Reg. i. q̄ ſalomon in regē iniungendus
ſup mulā fuit poſitus: que ex equa ⁊ aſi-
no p̄creat. In equa ferocitas: ⁊ in aſino
ſimplicitas inuenit. Mulā autē cū ſero-
citate equina habz ſimplicitatē aſinā.
Per q̄d daf̄ intelligit q̄ p̄latus cū ſero-
citate rectitudinis debz habere ſimplex-
tatem manuſuetudinis. ⁊ Tertio fuit no-
bis ſimilis p̄ humilitatē. Eccl. iij. Quā-
to maior es: humiliſta te in oibz. P̄la-
tus autē corā deo ſemp debz ſe humiliare
in oibz. Et corā ſubditis q̄qz debet ſe
humiliare in oibz: aliquñ in aliquibus:
aliquñ vero in nullo. Quidam nāqz duci
p̄nt per lenitatē: ſed nūquā per aſpra-
tē. Corā iſtis dz ſe humiliare p̄latus in
oibz. Un̄ Bregoz. nazāzenus. Aliquos
lenitate curare debemus. alios autē hū-
ilitate. Alij nāqz ſunt duri ⁊ ſuperbi qui
ex manuſuetudine p̄latis petores effictū-
tur. Coram iſtis non debet ſe in aliquo
humiliare ſed debet eorū ſuperbiā fran-
gere. Alij autē ſūt qui medio modo ſe ha-
bent qui. ſ. ex nimia ſeueritate frangun-
tur: vel nimia lenitate ſoluuntur. Et corā
iſtis debet ſe p̄latus humiliare in ali-
quibus: nō autē in oibz. Tales enim in-
digent tēperamēto. De quo dicit Breg.
Faciēdū ē nāqz quoddā tēperamentuz:
vt nec nimia aſperitate exulcerent ſub-
diti. nec ēt nimia lenitate ſoluant. Hic
eſt q̄ in baſibus templi erāt ſculpti leo-
nes ⁊ boues. Per baſem p̄latus intel-
ligitur: qui debet populuz ſuſtentare in
quo debet eē auctoritas vt ſeuere cor-
piat. ⁊ maturitas vt miſericorditer de-
mulceat. ⁊ Secūdo ſubdit̄ premiū cum
ſubiungit. Culus memoria in benedictō-
ne erit ⁊c. vbi duplex premiū ponit ſc̄lz
memoria ⁊ gloria. ⁊ Quia enīz fuit dile-
ctus ab hoibus ē modo in memoria: q̄
fuit dilectus a deo eſt modo in celeſti
gloria. De memoria ſanctorū dicit̄ Eccl.
xlix. Memoria ſoſie in cōpoſitione odo-
ris facta: opus pigmētarij: in oī ore qua-
ſi mel̄ indulcabit̄ eius memoria: ⁊ vt mu-
lica in cōſuſio vini. Memoria q̄dē ſcōz

delectat n̄m olfactū ad odorādū. Ideo
aſſimilat̄ opert̄ pigmētarij. Delectat os
ad loquēdū: iō aſſimilat̄ melli. Delectat
aures ad audiēdū: ideo aſſimilat̄ muſi-
ce. ⁊ Secūdo habuit celeſtē gloriā. ideo
ſubditur. Similē illū fecit in gloria ſan-
ctorū. Eſt autē duplex glia. Una ē gloria
eſſentialis que dī aurea que cōſiſtit in
dei viſione: in qua delectabunt̄ oēs ſen-
ſus. Erit eīz ſpeculum viſui. melodia au-
diui. baſamū olfactui. mel gustui: ſos
ſuauiſſimus tactui. Alia ē glia accidētā-
lis: que dī aureola que dabit̄ martyrīb⁹
virgīb⁹: ⁊ p̄dicato:ibus. Nā in veteri te-
ſtamēto tria hēbant aureolā. ſ. altare: ar-
ca ⁊ mēſa. Per altare ſignificant̄ marty-
res qui de corpibus ſuis deo ſacrificiuz
obtulerūt. Per arcaz que intus ⁊ extra
fuit deaurata: ſignificant̄ virgines q̄ ha-
buerūt puritatē in mente: ⁊ integritatē
in carne. Per menſaz autē intelliguntur
p̄dicato:es qui ſteterūt ad menſaz ſacre
ſcripture. De qua dī in ps. Paraſti i cō-
ſpectu meo menſaz ⁊c. Et q̄ b̄s bernar-
dus fuit valde p̄fectus iō hūit auream.
⁊ q̄ fuit virgo incorruptus ⁊ p̄dicato: gra-
tiosus duplicētz aureolā.

⁊ Sermo. cccxij. ⁊ Se eodem. Sermo
quartus.

In fide ⁊ lenitate
iſtus ſcūm fecit illum ⁊ elegit
eū ex oī carne. Eccl. xlv. Ex his
ēb̄tis habet̄ q̄ b̄s Bern. quatuor ſpales
p̄rogatiuas hūit. Nā in corpe ⁊ in corde
magnā hūit puritatē: q̄d notat̄ cū dī in
fide. Fides nāqz h̄z purificat̄. Juxta illō
Act. xv. Fide purificas corda eorū In cō-
uerſatōe hūit magnā hūilitatē: q̄d no-
tat̄ cū dī: In lenitate. In v̄ſta hūit ma-
gnā ſc̄itātē: q̄d notat̄ cū ſubdit̄. Scūz ſe-
cit illū. In corpe ſuo nullā hūit carnali-
tatē. iō ſubdit̄. Et elegit eū ex oī carne.
De⁹. n. ab oī carnalitate eū elegit ⁊ tota-
lit̄ ſepauit. ⁊ P̄rio igit̄ hūit magnā pu-
ritatē: q̄. ſ. v̄go corpe ⁊ mēte fuit. Caſti-
tas at̄ ē magne v̄tutis q̄n̄ q̄s eā ſuat ⁊ ab
hoſte tētat⁹. ⁊ carne illect⁹. ⁊ ab exteri⁹
puocat⁹. Scūz igit̄ Bern. ſi ab hoſte ten-
tabat̄ oēs tētatōes fugabat. Un̄ dī d̄ eo.
perpendēs p̄iculum eſſe cohabitare ſer-

De sancto bernardo

penit fugam meditari cepit et ordinem intravit. Si autem a carne allictebatur ipsam prius macerabat. Unde cum adhuc esset adolescens et in quadam femina oculos defixos habuisset et aliquandiu tenuisset in stagnum gelidam aquam se immerfit donec pene exanguis effectus est. Si vero ab exterioribus provocatus totis viribus resistebat. sicut patet de puella que se in lectum suum intulit. et de hospita que ipsius allicere voluit. Secundo habuit in conversatione magnam humilitatem. Unde de eo legitur. Vincit in eo sublimitatem nominis humilitas cordis. nec tamen poterat eum universus erigere mundus quantum seipsum deiceret solus. Signum autem magne humilitatis fuit quod pluribus civitatibus in christum electus semper se retraxit et repudiavit. Legitur Iudic. ix. quod ligna silvarum venerunt ad olivam ficum et vliem. ut scilicet vingerent sibi regem. Per olivam. ficum et vliem intelliguntur religiosi qui debent habere oleum passionis et misericordie et dulcedinem scientie. et vinum spiritualis letitie et sacre scripture. Sed cum promouentur inter ligna silvarum et turbas populi amittunt passionem. quia efficiuntur valde auari. Amittunt scientie dulcedinem quia afficiuntur pauperum in scientia. Amittunt letitiam spirituales et predicandi feruorem. quia efficiuntur valde in deuoti. Tertio in vita habuit magnam sanctitatem. Unde de eo legitur. Semper autem inueniebatur aut orans. aut legens. aut scribens. aut meditans aut fratres verbo edificans. Signum autem magne sanctitatis et perfectiois erat quod ipse pro christo morti totis desideriis affectabat. Unde legitur. Apoc. xij. Signum magnum appuit in celo. Mulier amicta sole etc. Per solem intelliguntur celestes. Per lunam vero que crescit et decrescit intelliguntur terrena. Per duodecim stellas intelliguntur duodecim apostolorum exempla. Sancti namque viri amicti sunt sole. id est celesti conversatione. lunam habent sub pedibus. id est temporalia sub affectibus. coronam duodecim stellarum in capite. id est exempla apostolorum in mente. Hec namque mulier cruciat ut pariat. ut scilicet deposita corruptiois seruitute. pariat novum hominem in statu glorie. Rom. viij. Omnis creatura ingemiscit et preurit usque adhuc. Multum autem religiosi habent lunam in capite. id est temporalia in affectu.

ctione. solem sub pedibus. id est celestia in deo. spectare. stellas duodecim in corpore id est apostolorum exempla in exteriori conversatione. Quarto in corpore nullam habuit carnalitatem. Ipse enim corpus suum macerabat et affligere solebat ieiuniis vigiliis. aspersionibus vestimentis. et quod pluribus alijs penitentis. Unde de cibo eius sic legitur. Ad comedendum vix voluptate trahebat appetitus sed solo timore defectus sic accedebat ad sumentium cibum quasi ad tormentum. Solum autem aquam frigidam sibi saepe dicebat eo quod dum eam sumeret fauces sibi refrigeraret. De eius vigiliis sic legitur. Vigilabat seruus dei ultra possibilitatem humanam. Nullus enim ipse se magis querere perdere solebat quam illud quo dormiuit. Sancti namque viri in bonis operibus et orationibus semper vigilant ne ipsa mors ipsos impatos inueniat. Matthe. xxix. Vigilate et orate. quia nescitis quod hora dominus uester venturus sit. quod est contra illos qui tamen in morte se preparare volunt. quod fieri non debet sicut ostendit. Luce. p. tria exempla. Primum est quia sponsa expectans sponsum prius se ornat. Nam si tamen in aduentu sponsi se ornaret. sponso plurimum displiceret. Secundum est quia strenuus miles semper debet habere arma sua preparata. ut cum ipse bellum aduenerit ire possit ad plenum. Qui autem gladium eruginare dimiserit. loriceam sordescere. scutum frangi non poterit. celare negligentiam. cum ingens necessitas non permittit longi ipsius opus implere. Tertium est quia malus seruus ab ipse domino opera sua non aspexit et negligenter operatur. sed cum viderit dominum suum venturum incipit festinare. sed nihil proficit festinatio huiusmodi quia multorum dierum negligentia non potest vna hora expleri. De eius vestimento sic legitur. In vestibus semper et paupertas operatur. sordes vero nunquam cilicium multis ante portauit quod dicitur occultum esse potuit. sed ubi cognitum esse sensit illud remouit habens in ore sepe illud proverbium. Qui hoc facit quod nemo mirantur omnes. Sancti enim viri sibi cauent a varietate ciborum et vestimentorum quia sibi non deest peccatum. Hiero. contra Iovinianum. Recte in tanta diuersitate victus aut vestitus necesse est habere. aut sibi esse peccatum. non quod in cibo vel in vestibus asseras peccatum esse sed quod varietas et mutatio.

In deterius reprehensionem prima sit. quod aut reprehendit peccat est a virtute. quod aut a virtute peccat est vicio mancipatur quod vero vitiosum est peccato. Iungit. quod tandem peccatum est in sinistra et hyrcouis grege describit.

¶ Sermo. cxxiiij. ¶ De eodē sermo. v.

Lucerna accendit lucernam et in abscondito pontis etc. Luc. viii. alias. ix. Beatus Bernardus fuit lucerna super candelabrum posita quod omnibus fuit. per doctrinam. per vitam bonam. Fuit autem ad laicos fuit ad religiosos. ¶ Laicorum autem quattuor erant genera. scilicet tyranni ecclesiam persequentes. et inter istos fuit per magnam potentiam sicut per in duce aqua tanteque ecclesiam persequeret Beatus Bernardus post missam cum christi corpore ignea facie ad eum accessit dicens Ecce ad te venit filius virginis quem tu persequeris Resiste ergo ei si vales. statimque dux ille ad pedes beati Bernardi accessit et sibi omnibus et per omnia obediuit. Similiter. ij. Regum x. legitur quod David misit nuncios ad regem Ammon. sed illi dimidiam barbam eis raserunt et vestes percidit. David autem exercitum fecit et eos pertrivit. Nuncios David sunt clerici et prelati. filii Ammon sunt demones vel principes mali. due partes barbe sunt vita et scientia vel ordo vel ecclesiastica beneficia Demones igitur dimidiam barbam radunt quoniam. scilicet vitam tollunt et scientiam dimittunt. Tyranni est mediam barbam radunt quoniam auferunt subamptalem et dimittunt eis ordinem clericalem. Sed et David qui interpretatur manu fortis. scilicet bonus prelati dicitur hinc audacem animam ut tales non timeat. dicitur hinc impiosum verbum. ut. scilicet eos reprehendat et excoicacioni subiciat. et dicitur hinc huiusmodi prelati forte manum ut est per brachium seculare si opus fuerit eos coherceat Alii erant eius infirmi cum indebitis persequentes iter quos fuit per patientiam. Distinguit autem ipse triplicem gradum patientie Unus est ad iniurias verborum et iste est magnus. Alius est ad damna rerum. et iste gradus est maior. Tertius gradus patientie est ad contumelias verborum. et iste est maximus. ¶ Ipsi triplicem gradum ipse ostendit. nam ipse fuit patientes ad iniurias verborum. nam cum cuidam episcopo

de sua correctione amiceabiliter scripsisset ille indignatus rescripsit salutem et non spiritum blasphemie. sed tamen in nullo comotus sibi rescripsit. Ego spiritum blasphemie in me habere non credo. ¶ Fuit et patientes ad damna rerum. Nam cum quidam abbas trecentas marcas sibi mitteret per vno monasterio destruendo tota illa pecunia a predonibus est sublata. Quod audiens nihil aliud respondit nisi benedictus deus qui nobis periret ab onere. ¶ Fuit et patientes ad contumelias verborum. Cum enim quidam eum in maxilla percussisset vir dei circumstantes adiuravit ne tangeret. sed in pace dimittit. Alii namque erant humiles et deuoti. Inter eos Bernardus fuit per beniuolentiam. Unde dicitur in eius legenda. Inter summos honores ut sepius fatebatur alterum sibi inuatum hominem videbat seque postquam reputabat absentem velut quoddam somnium suspicatus. ubi vero inter simpliciores erat et amica decebat humilitate frui sibi se inuenisse gaudebat. et in propria redisse personam. Debet namque prelati ad subditos beniuoli esse. et eorum infirmitatibus commode descendere. Hier. i. Bedi te hodie in ciuitate munita. ut. scilicet fugientes ad te recipias per passionem et columnam ferream ut subleues pauperes et infirmos per beneficiorum exhibitorem et in murum cneum ut oppressos protegas per defensionem. Alii autem erant ad verba sua valde audaces et inter istos fuit per magnam gratiam. Unde mater vidit se in vtero habere catulum totaliter candidum et in dorso subrufum atque latrantem. Ipse namque fuit catulus. et hoc in quantum lingua sue predicacionis peccatorum vulnera sanauit. Fuit candidus in quantum puritate mentis et corporis seruauit. Fuit subrufus in quantum igne celi succensus fuit Et fuit latrans. scilicet in quantum ipsos tyrannos redarguit et hereticos a grege commiscuit. ¶ Secundo ista lucerna fuit inter religiosos. Et hoc per quatuor radios. ¶ Primus est quod laicos ad religionis habitum conuertebat. et hoc doctrinis. miraculis. et exemplis. Doctrinis quidem sicut fratres carnales. quos verbis salutaribus ad religionem adduxit. Miraculis sicut per in Bernardo fratre suo in carcere posito quem miraculose extraxit et ad

De sancto bartholameo

ordinem adduxit. Exemplis put p3 in
quodam nuncio ab Archiepo ad ip3 tras-
misso. qui qdem nuncius visa tanta Bea-
ti Bernardi sanctitate seculo vale fecit
& religionem introiuit. ¶ Secundus est ga-
nouicius carnalium affectum relinquere sa-
ragebat. Unde dicebat eis. Si ad ea que
intus sunt festinatis. hic foris dimittite
corpora que de hoc seculo attulistis. So-
li namque spiritus ingrediant. caro autem non
potest quicquam. Religiosus enim non debet
portare ad religionem corpus idest corpo-
ralem voluntatem. ut. s. propter ventres pa-
scendum ingrediat. Sed reuera de multis
potest dici illud Hieremie. li. Replebo
hominibus terram tuam quasi bruscho:
¶ Bruschus totus est in mente & fructus
nullum facit. Et aliquando in tanta mul-
titudine ut solem obscurare videantur.
¶ Hodie enim sic etiam multi religione
intranat ut ventrem pascant & nullam utili-
tatem faciant & malo exemplo bonos ob-
brent. Non debet etiam religiosus ad reli-
gionem portare corpus idest carnalem si-
ue propriam voluntatem. Unde Seneca.
Tantum virtuti adhaerere quantum proprie
voluntati subtrahit. Nec etiam religio-
sus debet ad religionem apportare corp-
idest carnalem parentium amorem. Ben. xij.
Egredere de domo patris tui &c. ¶ Ter-
tius gradus siue radius per quem fuit ista
lucerna quae perfectos virtutibus & moribus
informabat. Tria enim in vita sua serua-
uit & docuit que moriens dereliquit di-
cens. tria vobis obseruanda relinquo quae
siquidem ego per virtutes obseruauit. Nemi-
ni verbo scandalum feci. minus sensui meo
quam alterius credidi. Iesus de ledente vi-
dictam non expeti. Ecce charitatem hu-
militatem & obedientiam vobis relinquo
¶ Dicebat namque ut nullus verbis con-
tumeliosus alium scandalizaret vel maledi-
ceret. ¶ Legit namque Beut. xxvij. quod filij
concupinae Jacob electi sunt ad male-
dicendum. Filij vero liberae ad benedicen-
dum. ¶ Per quod datur intelligi quod male-
dicere & contumelias inferre est visum per-
sonarum. Et ergo de eis non est curandum
¶ Docuit etiam humilitatem & relinque-
re propriam voluntatem. Eccle. xvij. Post
concupiscentias tuas non eas &c. ¶ Docuit

patientiam similiter Luce. xxi. In patientia
vestra possidebitis animas vestras.
Et propter ista tria dixit abbas Joseph quod
tria sunt honorabilia coram deo. s. patientia
in infirmitate. obedientia sine propria
voluntate. & bona operatio cum mundana
intentione. ¶ Quartus est quia tentatus con-
solationibus & orationibus refouebat. Un-
de cum quidam nouicius tentatus diceret.
Nunquam amplius letus ero. Beatus ber-
nardus taliter eum consolatus est & tam
seruenter pro eo orauit quod ille tandem ait.
Nunquam amplius tristis ero. Deus enim
non permittit de nouo conuersos grauiter
tentari. Unde Gregorius distinguit
tres status conuersorum qui sunt incoha-
tio. medietas. & perfectio. ¶ In incoha-
tione veniunt blandimenta dulcedinis in
medio veniunt certamina tentationis ad
extremum venit perfectio plenitudinis. quae
spiritus suam quilibet vir primo dulcibus
blandimentis fouet ut allicitat. quae con-
iunctam asperis increpationibus probat.
& probatae securis cogitationibus possidet.
¶ Quintus est quia apostatas reuoca-
bat. sicut patet in diuersis & pluribus apo-
statis quos recepit. Unde legit. i. Regum
xvij. quod filij israel videntes se in antro vel
spelunca positos. quidam eorum abscon-
derunt se in speluncis. & quidam se abscon-
derunt in abditis & quidam in cisternis
quidam autem transierunt ad philistaeos. quidam
remanserunt cum rege suo Saule.
Sic etiam israelite idest religiosi quando in
antro penitentie & abstinentie sunt positi
quidam eorum ire volunt ad hospitium. & isti
abscondunt se in speluncis. quidam ad in-
firmatorium. & isti abscondunt se in abdi-
tis. quidam extreme volunt. s. extra ad sola-
rium & refrigerium. & isti abscondunt se in
cisternis. quidam transeunt ad philistaeos.
i. ad seculum. Boni autem religiosi reman-
ent cum christo & suo plato contra philis-
taeos idest contra demones fortiter dimi-
cantes.

¶ Sermo. cccxliij. ¶ De sancto Bartho-
lomeo apostolo sermo. i.

Quicumque bono-
rificauerit me. glorificabo eum.
i. Regum. ij. Magna sigdez

dei liberalitas q̄ p̄ modico honore quez
sancti sibi exhibent in terris. ipse deus
eos glorificare dignat̄ in celis. Talis fu-
it Beatus Bartholomeus qui deū ho-
norificauit. & ideo deus ipm̄ glorificauit
& glorificare dignat̄. In p̄missis ergo ver-
bis duo p̄munister tangit̄ & notari possunt.
¶ Primo meritū Beati Bartholomei.
cum dicit̄. Quicūqz honorificauerit me.
¶ Secūdo tangit̄ p̄m̄ium eius ibidē. cū
subiungit̄. glorificabo eum. ¶ Circa p̄-
m̄ium est notandū q̄ sanctus Bartholo-
meus deū honorificauit scilicet corde ore
opere & corpore. ¶ In corde autem sunt
intelligentia. voluntas. & memoria. Illi
ergo corde deum honorificat̄ qui ei⁹ be-
neficia recognoscunt. & eum & eius bene-
ficia diligunt & nunquam obliuioni tra-
dūt. ¶ Talis fuit Beatus Bartholome-
us qui humane redemptōis beneficium
cognoscebat & sue memorie illud sepius
imprimēbat. & illud fortiter retinebat. &
ip̄um regi cū tanta dilectōne exponēbat
ostendens q̄ ip̄a nostra redemptō facta
est valde cōgruēter. quia p̄mus homo
factus est de virginea terra. secūdus ve-
ro homo factus est de virgine Maria.
Est facta valde potēter q̄ dyabolū inua-
sorem & abusorē alieni iuris potēter ele-
cit. Est et̄ facta valde iuste siqdē vt dya-
bolus q̄ hoīem comēdētē vicerat a ietu-
nate vinceret. Est et̄ facta n̄ra redēptio
valde sapiētēter q̄ xp̄s dyabolo tanq̄ au-
t̄ illuſit dū escā carnis ostendēs hamo di-
uinitatis eū cepit. ¶ Secūdo scūs bartho-
lomeus xp̄m̄ honorauit ore. dū xp̄i gl̄iaz
p̄ orbē vniuersum fidelit̄ p̄dicauit. Adū-
dus siqdez erat mendicus ignobilitate
abiectus & refutatus & mestit̄a plenus.
Beatus aut̄ bartholomeus erat thesau-
rus dei. margarita dei & luminare dei. &
ideo mundū ditauit ac nobilitauit & il-
luminauit. Ista tria tangit̄ bt̄s Theo-
dorus in sermone quem facit de ip̄o. vbi
ait qual̄ eius corpus ad lipparim insu-
lā ē translātū dicēs. Venit ad paupculā
thesaurus ditissimus. venit ad ignobilē
p̄ctosissima margarita. venit ad mestam
splendētissimū luminare. ¶ Tertio deum
honorificauit ope. q̄ demonū culturam
destruxit. & cultuz dei ampliauit. Sicut

ait dicit̄ beatus Augu. in ll. de ciuit. dēi.
tria genera deoz tradita sunt. Unum a
poetis. Alter a p̄his. Tertius a p̄ncipi-
bus ciuitatū. Quod aut̄ isti vij nullo mō
sunt colēdi. ibidē ostēdit̄ dicens. Propo-
nūt greci. si d̄j tales collēdi sūt p̄cto-
rales hoīes sunt honorādi. Assumūt ro-
mani. s̄ reuera nullo mō honorādi sunt
hoīes tales. Lōcludūt xp̄iani. Nullo mō
ergo tales d̄j colēdi sūt. Oia nāqz ista
genera deoz Bartholome⁹ destruxit. si-
cut p̄ in legēda. ¶ Quarto Bartholo-
meus honorificauit deū in co:pe seu cuz
suo corpore. q̄ centes in die & cētēs in no-
cte genua flectebat. Un̄ sup hoc beatus
Augusti. Omne quodcūqz incubaueris
facere. primo inuoca deū. & gr̄as age illi.
& cū p̄sumaueris illud s̄lr fac. Un̄ Hie-
ro. Nec esbi aū sumant̄ nisi orōne p̄missa
nec recedat̄ a mensa. nisi gr̄e referantur
nec prius corpus q̄scat nisi pascat̄ aia.
¶ Secūdo ponit̄ eius p̄m̄iū qd̄ tangit̄ dū d̄
gl̄ificabo eū. Be⁹ nāqz eū gl̄ificauit i vi-
ta & in morte & tan dē gl̄ificauit post mor-
tē. ¶ In vita siqdē bt̄s bartho. deū gl̄i-
ficauit & laudauit. & ip̄e de⁹ eū dē in eius
v̄lta gl̄ificauit multipl̄. ¶ P̄mo nāqz
fecit̄ eū magne dignitatis. d̄ cuius digni-
tate sic dicit̄ Theodorus Petrus ap̄lus
docet̄ natōes. bartholome⁹ p̄sequēter p̄-
mas inuestigat. Petr⁹ opatus est p̄digia
magna. bartholome⁹ fecit̄ p̄digia mul-
ta. Petrus deorsum capite crucifigit̄. s̄
beatus bartholomeus v̄ius excoiat̄.
Ad quos valet Petrus misteria capescē-
da. ad tot sufficit̄ bartholome⁹ penetrā-
da. ¶ Secūdo fuit̄ mlte sanctitatis. que
siquidez sanctitas in tribus & ex tribus
apparet̄ & p̄sistit. s̄. in terrenoz respectō-
ne. Unde dicit̄ de eo q̄ ip̄e sic ait. Ego
nihil terrenū nisiqz carnale desidero.
Probat̄ et̄ ip̄ius sanctitas in seruēt̄i ora-
tōe. Unde dixit̄ ei demon. Apostole dei
bartholomee incendūt me oratōnes tue.
& in constanti mente. Unde de eo dicit̄.
Semper eodem vultu & animo letus &
hilaris p̄seuerat. ¶ Tertio fuit̄ potēte
multe. Ip̄e nāqz dyabolus h̄z potēti-
am astutiam atqz malitiam. Sed ip̄e ip-
sius dyaboli potētiā ligauit. Un̄ dixit̄
demon. Deus vester cathenis igneis est

De sctō bartholomeo.

cōstrictus. et illa hora qua apłs dei bartholomeus tēpluz itrauit eius astutiaz detegebat. Sīngebat enim dyabolus se sanare iñrmos quos tñ nō sanabat sub uentēdo: s; a lesione cessando. Eius ma-
litiā ipē diebat: sicut p; in filia regis a q̄ dyabolū exire coegit. Quarto fuit ma-
gne utilitatis. De hoc sic dicit theodor⁹: Unde bartholomeū lingue aratro rōna-
bilia rura sulcantē. fidēi verbū in pfun-
do. s. cordis recōdentē paradisuz et vineas
dñi plātātē: siluas euellere: spinas ipie-
tatis secare: sepes circūponē. Et isra. s;
respuūt egroti medentē: oib; manu du-
centē: nanfragū gubernatorē: mortui vi-
uificatorē. Secōdo pncipalr deus spm
glificauit in morte: ipsius mortē sue assi-
milādo. Xps nāq; fuit expoliat⁹: flagel-
lat⁹: crucifix⁹: et sic mortu⁹: sic ipē fuit fla-
gellatus: crucifix⁹: sua pelle expoliat⁹. et
sic idē p capitis obrucationē mortuus.
Lant. v. Inuenerūt me custodes qui cir-
cuerūt ciuitatē pcusserūt me. s. flagellā-
do: vulnerauerūt crucifigēdo et decollā-
do. tulerūt palliū meū. s. me excoīdādo.
Tertio deus eū glificauit post mortē.
et hoc respectu sui et respectu nr̄i. Res-
pectu qdē sui quo ad aīaz et quo ad cor-
pus. De glia aīe sic dicit ipse Theodor⁹:
Gaude bartholomee: q mare gressibus
sanctificasti: q terrā purpureā tuo cruo-
re fecisti: q ad celū comeasti: vbi i medio
diuine aciei refulgēs in splēdore imar-
cessibilis glie splēdens in exultatiōe so-
cūditatis mirabilis gaudes. Blificauit
ēt deus ipsius corpus. q; sicut dicit ipse
theodorus. de armenta vsq; ad pres lic-
lie q̄ttuor arcis sanctoz in mari pietis
pcedentib⁹ arcā beati bartholomei cum
reuerētia deduxerūt. Secōdo glificauit
deus eū respectu nr̄i. Et hoc quadruplr
Primo q; factus ē aduocat⁹ pctoz: si-
cut ipse cui dā suo deuoto appuit dicēs:
Per multū tps deus nr̄is p̄clibus et meri-
tis pp̄lo huic pep̄it. Secōdo q; ipse est
liberator deuotoz sicut p; i magro quē
ab istidys dyaboli liberauit. Tertio q;
est p̄denator reproboz put p; in federi-
co impatore q eiusdē corpus de loco suo
remouere voluit. Quarto ipse ē repro-
bator munez iniustoz: sicut patet in mu-

liere que oleuz iniustū acquisitū in lapa-
dem beati bartholomei infundere volu-
it: sed tñ illud facere nequiuit.

¶ Sermo. cccxv. ¶ Eodez die s̄mo. ij.

Extendens celū

Q sicut pellex q tegis ags supe-
riora eius. ps. Inq̄tū beatus
bartholomeus fuit apłs cōpetit sibi qd̄
dī celū. Apłi nāq; celū vocant. s̄m illud
ps. Celi enarrāt gloriā dei. Inq̄tū autē
ipse fuit excoīdatus p̄petit sibi illud qd̄
dī: Extendēs celū sicut pellē. Inq̄tū ve-
ro ipse interpretat filius suspēdēs aquas
p̄petit sibi illud qd̄ dī: qui regis ags su-
periora eius. qd̄ ergo dī celū respicit di-
gnitatē apłicaz. qd̄ vero celū dī extēsus
respicit gen⁹ passiōis. qd̄ autē dī: q regis
vquis superiora eius. respicit interpretatōes
nomn̄is. In verbis ergo p̄missis sanct⁹
Bartholomeus a tribus p̄mendat. Pri-
mo a sublimitate p̄fectōis et vite in eo q;
vocat celū. Dicit autē Irido. Celi p̄ ar-
dens volubilis et rotundū ē dixerūt. Bi-
cif autē ipē celū. q; fuit ardens p̄ charita-
tem succensam. Ex qua charitate quat-
tuor carbones p̄dierūt. Unum carbonē
iecit p̄tra dyabolū quo mediante dyabo-
lū incendit. et iste carbo fuit eius oratio
ignita. Unde dixit demon. Apłe dei bar-
tholomee incendūt me orōnes tue. Aliū
aut carbonē iecit p̄tra dyabolū q dyabo-
lum ligauit q fuerūt ipsius apłi merita
gliosa. Unū dī in ipsius legēda. Deus vr̄
cathenis ignels ē ligat⁹ nec respicē nec
loq̄ audet ex illa hora q apłs igressus ē
illuc. sancti. n. v̄ri ex se tot carbōes emit-
tunt quot in se vr̄utes hñt et quot opera
feruētia faciūt. ex qb⁹ vnā cathenā cōsti-
tuūt cū q dyabolū ligatū tenēt. Tert-
ium carbonē direxit et destinauit ad deū
q ipsi deo odorem facit. et iste carbo fuit
eius caro p̄cremata. Bene. viij. Edifica-
uit noe altare dño. et infra odorē suau-
tatis odorat⁹ ē dñs. Quartū aut car-
bonē direxit ad p̄ximū quo p̄ximū ad
dei amorē inflāmauit. et iste carbo fuit ip-
sius p̄dicatio ignita. Theodorus. Gau-
deas Bartholomee sol orbis terre cūcta
illuminās os dei lingua ignita sapiāz p̄-
mēs sone vite sanitates emanās. ¶ Se-

tūdo ipse dicitur celi quod ipse fuit mobilis et volubilis per operationem sollicitam. Ipse namque tam sollicitus fuit quod tres provincias peragravit sicut dicit Theodorus. scilicet Icaonia. India et armenia. Nec mirum si tam volubilis et sollicitus fuit. quod fuit tota dei nubes dei plenus sapientia dei. et plenus fervore dei. Fuit etiam nubes dei Isa. lx. Qui sunt isti qui ut nubes volant. Et ideo terra est secundus irrigavit. Sol namque virtute sui caloris illud quod subtile est in aquis vaporabiliter extrahit et in nubes condensat. Sic est Christus Iesus qui est sol sustitit ex calore et virtute sui amoris omnium humanum affectum qui in apostolis erat. ad se per desideria attraheret et in nubes condensat. Beatus namque apostolus fuit et tam volubilis et tam velocis quod fuit rota dei. Ezechiel. x. Rotas illas vocavit volubiles. Iohannes autem rote sic sunt volubiles quod non tangunt terram nisi in puncto. Sic ipse Bartholomeus adeo velocis erat quod terrenis in puncto. id est necessitatis articulo adhereret. i. Timotheo. vi. Habentes vitum et quibus tegamur his contenti simus. Fuit et Beatus Bartholomeus tam mobilis et tam velocis quod fuit plenus sapientia. Nam sicut dicit Sapientia. vij. Oibus mobilibus mobilior est sapientia. quod quos replet mobiles. hos et veloces facit. Fuit et tam velocis quod fuit plenus zelo dei. Videbat namque mundum esse tenebrosam ac esse insipidum. et videbat mundum esse incultum. et ideo per ipsum velociter discurrebat. Unde Beatus Theodorus Bartholomeus vero famulus dei pergit per mundum velut lux ut tenebrosos illuminaret: tamquam sol ut insipidas gentes saliret: tamquam agricola ut spiritualis culturam parceret. Tertio principaliter dicitur celi: quod fuit rotundus per finale perseverantiam. Forma namque spica ut habetur ab Ari. primo et secundo celi sine caret. Non enim potuit permixtis emolliari. Unde cum rex camelos oneratos auro et argento et lapidibus preciosis sibi dare vellet ipse respondit. Nihil terrenum nihil carnale desidero: nec enim potuit minus deterreri. Unde cum rex diceret sibi. Tu es qui avertisti fratrem meum. Ille respondit audax. Ego vero non everti eum: sed potius averti. Etiam non potuit superbia superari. Quod enim ipse fuerit flagellatus crucifixus: excorsus: et decollatus: tamen in dei amore semper permansit inuictus. Et secundo edo-

medat a qualitate passionis et pene cum dicitur. Extendens celum sicut pellis. Fuit enim excorsus et pelle sui corporis denudatus et decollatus. tamen in dei amore semper mansit inuictus. Hoc significatum est Leviticus. i. ubi dicitur: Detrahta pelle hostie artus in frustra concidit et subijcietur in altari ignem strue lignorum ante proposita intestinis pedibus lotis aqua. adolebitque ea sacerdos super altare in holocaustum et suave odorem domino. Ista hostia dei fuit Bartholomeus: cui fuit pellis detrahta. quod ipse fuit excorsus. Fuerunt et artus in frustra concisi quod ipse fuit crucifixus et decapitatus. Fuerunt et intestina et pedes loti: quod affectus eius fuerunt emundate ab omni terrena concupiscentia et cupiditate ex dino sermone. Iohannes. xv. Ja vos mundi estis per sermonem quem locutus sum vobis. et ex spiritu sancto a quo et per quem ipse fuit mundatus. ut de hoc legitur et habet Actus. i. Vos autem baptizabimini spiritu sancto. Fuerunt et intestina apostoli affectus mundate in sanguine suo. Apocalypsis. vii. Laverunt stolas suas et dealbauerunt eas in sanguine agni. Circa istam hostiam posita est strues lignorum. nam et intus in anima habuit ligna desideriorum sanctorum: et ab extra ligna bonorum operum. Deinde subiectus est ignis et ignis amoris in mente. et ignis passionis in corpore. et sic holocaustum extitit: quod totus intus fuit eius animus per amorem. et corpus eius successus fuit per passionem. verba per celi ardorem. eiusque opera per fervorem. Et sic odorem suavitatis fecit domino. Fecit etiam odorem suave per odorem feram famam. suavitatem per sinceram conscientiam. suavitissimum odorem per spontaneam penitentiam. Tertio comedat a profunditate vite sapientie. cum dicitur: Qui regis aquis superiora eius. Superiora autem sunt rationalis. concupisibilis: et irascibilis. Fuit enim recta et repleta eius rationalis aquis divine sapientie. Ecclesiasticus. xv. Aqua sapientie salutaris potavit illum. Fuit eius concupisibilis repleta aqua divine gratie. psalmus. xliiij. Effundam aquam super sitientem. Fuit eius irascibilis repleta aquis emulacionis servide. Cantica. iij. Fons hortorum puteus aquarum viventium: que fluunt impetu de libano. Nam sicut dicitur de sanctis animalibus. Ezechiel. primo. Ubi erat impetus spiritus illuc gradiebantur.

Sermo. cxxvi. Eodē die. s̄mo. iij.
Extendens celuz
 sicut pelles. Et istud verbum
 multiplicem h̄z intellectum.
 Primo eiz d̄i celū extēsus sicut pelles
 ad scribēdū. Sicut. n. hō pellem extēdit
 vt in ea scribat: sic ipse deus celū exten-
 dit vt in eo scribat noīa electorū. Luc. x.
 Gaudete q̄ noīa vestra scripta sūt in ce-
 lis. Secūdo ad inhabitādū. Sicut. n. hō
 de pelles facit tētoriu: sic deus i celo h̄z
 suū habitaculū. Vñ alia trāslatio h̄z exten-
 des celū sicut camerā. Vñ celū d̄i q̄si ca-
 sa heloys. i. dei. Job. xxxvi. Extendit q̄si
 nubē tētoriu suū. Tertio ad circūdā-
 dū. Sicut. n. pelles totū corp⁹ circūdat:
 et nihil ē qd̄ n̄ sit circūdatū pelle. sicut h̄z
 Dam. Celū ep̄reū p̄tinet oēs creaturas
 et nihil est creatum qd̄ nō sit iſra celum.
 Quarto ad tegēdū. Est. n. celū q̄si te-
 ctū orbis terraz. Vñ d̄i ibidē: Celuz q̄si te-
 ctū mūdi extēdit deus. Facit nāqz aplū
 firmamētū vt tegat orbē terraz. Et subdit
 gl. Et hoc sine pelle. i. sine labore: s̄z tā fa-
 cile sic pellē. Quinto ad allctēdū. Si-
 cut. n. pelles art⁹ pellē pulchrā corā ep̄to
 re extēdit atqz expōit: vt. i. ip̄z ep̄torē al-
 lctat ad emēdū. Sic de⁹ firmamētū syde-
 rib⁹ depictū extēdit: vt allctat ad d̄s de-
 radū. Sexto ad p̄mēsurādū: q̄si dicat
 Quātuz hō corā deo suā pellē: tm̄ de⁹ ex-
 tēdit hōi celū suū. D̄b⁹ h̄s modis b̄s
 Bartholome⁹ sicut pelles fuit extēsus.
 Pr̄mo videlz ad scribēdū. Fuit. n. hec
 pelles p̄mo excoīata. Mat. iij. Pellem
 desup excoīauerunt. Eadēqz pelles fuit
 scripta itus p̄ ip̄ressiōē v̄tutuz. Thres. iij.
 Lādidiores nazaret et̄ niue et̄ foris p̄
 ip̄ressiōez passiōū. Sicut et̄ pelles carnis
 xp̄i fuit i cruce extēsa. vñ ps. D̄numera-
 uerūt oīa ossa mea. fuit scripta abintus
 multisp̄lctate dolor. Th̄. i. Attēditte et̄
 videte si ē dolor filis sic dolor meus: et̄ so-
 ris p̄fixiōe clauoz. Malac. iij. Cōfigit̄s
 me gēs tota. Secūdo fuit extēsus ad ha-
 bitādū: q̄ deus i eo p̄ fidē habitauit. Eph.
 iij. Habitare xp̄z p̄ fidē i cordib⁹ v̄ris. Et q̄
 xp̄s p̄ fidē i eo habitauit veractē. s̄o multa
 miracula fec̄. Sicut. n. opatio miracloz at-
 tribuit. Q̄nd̄ d̄i. n. miracula i q̄tuor elemē-

tis: et̄ p̄mo i aere q̄ ip̄z a dyabolo purgā-
 uit. in igne: q̄ p̄missiōe dei ossa sua tanq̄
 ignis splēdētia demonstrauit. In aq̄: q̄
 arcā i q̄ ossa sua erāt recūditā d̄ armentis
 vsqz in ciuitā p̄ mare deduxit. In tra: q̄
 mōtez quēdā p̄ septē stadia elōgari fecit
 Tertio fuit extēsus ad circūdādū. su-
 it. n. circūdat⁹ penis sursum: q̄ fuit decol-
 lat⁹ et̄ deorsuz: q̄ fuit i cruce pedib⁹ assi-
 xus. a dextris et̄ a sinistris: q̄ manibus i
 cruce fuit elauat⁹. an̄ et̄ retro: q̄ flagella-
 tus. In toto corpe: q̄ fuit excoīat⁹. Iste
 nāqz ē ille hō de quo d̄ Luc. iij. Qui ab
 hierl̄z i hierico descēdit q̄n xp̄s ip̄z i mū-
 dū lunaticū ad p̄dicādū misit: q̄ scidit in
 latrōes q̄ eū expoliauerūt excoīado. pla-
 gas ip̄osuerūt flagellādo et̄ crucifigēdo:
 et̄ semituū reliquerūt decollādo. Tūc. n.
 fuit semiuuus relictus q̄ p̄tū ad corp⁹
 fuit mortuus s̄z corā deo i anima viuus.
 Quarto b̄tis bartho. fuit extēsus ad
 p̄tegēdū. Quātuz. n. alij electi sūt lapsi
 des i domo dei apli tm̄ sūt tectū. q̄ p̄ cete-
 ris scis celo. i. deo magis fuerūt vicini. vñ
 alij sc̄i vocat̄ sūt. Ipi aut̄ sūt amici. Joā.
 xv. Jā n̄ dicā vos suos. s̄z amicos meos
 et̄. Tū q̄ sol radio fuerūt illustrati. Num.
 xliij. Appuit glia d̄ni sup tectū sede-
 ris. Tū q̄ illi q̄ ad aploz auxiliū p̄fugi-
 unt sūt magis securi. Mat. xxiiij. Qui i
 tecto sūt n̄ descēdat aliqd̄ tollere de do-
 mo sua. Tū q̄ defendūt ab estu viciōuz
 et̄ a turbine tribulationū et̄ a pluuia tēra-
 tionū. Isa. liij. Tabernaculū erit i um-
 braculū dei ab estu. et̄ i securitate. et̄ i ab-
 scōsiōe a turbie et̄ a pluuia. Quinto
 fuit extēsus ad allctēdū. Corp⁹. n. sc̄toz
 in hac vita multa claritate et̄ miraculis
 fulgent. Si igit̄ tā p̄ciosus saccus extē-
 us p̄z q̄ p̄ciosus thesaurus ē q̄ itus latet
 In isto nāqz sacco latet duplex thesau-
 rus. i. interior q̄ fuit aiūs gr̄a dei plēus.
 Prouer. xxi. Thesaurus desiderabilis et̄
 oleū i habitaculo iusti et̄ thesaurus superior.
 i. glie celestis. De quo d̄ Mat. xix. Vād̄
 et̄ vēde oīa q̄ hēs et̄ da paup̄ibus et̄ hēbis
 thesaurū in celo. Istū thesaurū hō die bea-
 tus Bartho. recepit. Ambro. in p̄latōne.
 Bartholomeus mortis viri p̄ferendo
 discrimen gl̄iosi certaminis ad celestem
 gl̄iam secū portauit triūphuz. Sexto

fuit extēsus ad p̄mēsurandū q̄: s̄m q̄ ip̄ se extēdit pellē suā deo p̄ diuersitatē sup̄ plicioꝝ. sic deus extēdit sibi celū suū p̄ i mēsuratē p̄mior̄. Adultū sigdē pellē suā extēdit q̄: p̄io fuit flagellatus. deīn̄ s̄m beatū theodōꝝ fuit excoꝛtat̄. q̄: aīquaz in cruce moreret̄ inde fuit depositus. & postmodū excoꝛtat̄. Ultimo s̄m Uisuar dū fuit capite trūcatus. q̄: igit sic uehementer extēdit pellem suā. iō de^o excellenter extēdit sibi celū suū. Un̄ sup̄ h̄ theodōꝝ. Ad celos bartholomee comēasti. vbi in mēdio diuine aciei refulgens in splendore imarcessibilis glorie splendens in exultatōe dignitatis insatibilis gaudes. Quantū ergo hō extēdit pellē deo p̄ maceratōem t̄m̄ deus extēdit celum suū p̄ glorie largitatē. Ad tū nanq̄ B̄tus Bartholome^o se extēdebat. Thren̄. v. Pellis mea quasi cliban^o exusta est. Job. xix. Pellis mee p̄sumptis carnibus adhesit os meū. Adinūq̄ extendebat q̄ dicebat Lucc. xvij. Ieiunabis in sabbato. Nihil extendebat q̄ dicebat eiusdē. xij. Aīa mea hēs multa bona regesce. bibe. & epulare &c. Extēdēti igit deo multū pellē suā deus multū extēdit celū suū. & extēdēti p̄az pellē suam deus p̄az extēdit celū suū & nihil extēdēti pellem suā deus claudit celum & ap̄t̄ infernū. Job. xxvi. Extēdite aglonem super vacuum.

¶ Sermo. cccxvii. ¶ De eodem Sermo quartus.

Pellem p̄ pelle & cūcta q̄ h̄z hō dabit p̄ aīa sua. Job. ij. Scōz glo. Pellis p̄ pelle dat: q̄: sepe dū sc̄tus p̄tra oculū venit. manū opponim^o. vt potius i ip̄a manu q̄ i oculo vulneremur. ac si dīcat. Jō tot flagella Job egnamit̄ extra sustinet: q̄: ne ip̄e intus ferat̄ pauet̄. ¶ Notādū t̄m̄ ē q̄ q̄druplex ē pellis. nāe culpe: ḡfe: & glie. ¶ P̄mā pellē i duunt oēs hoīes. Un̄ sup̄ hoc ip̄e Job inq̄t̄ q̄: ro. Pelle & carne vestisti me &c. S̄z istaz pellē bartholome^o mltiplici rōe d̄posuit. ¶ P̄io eam deposuit i signū feruēde charitatis. Solēt. n. hoīes calore nimio estuātes exponē vestimēta. In hoc ergo q̄ b̄s bartholomeus pellē suā deposu-

it: oīdīf quāto igne amoris plenus fuit. Hoc significatū ē. l. Reg. xvij. vbi d̄. B̄i ligebat ionathas dauid quasi aīaz suā. Nā expoliāui se tunica sua: & dedit eam dauid. Per ionathā q̄ donū colūbe iter p̄erat: b̄s bartholomeus itelligit q̄ dono sp̄s sci fuit repletus. Iste ergo q̄ diligebat dauid. i. xpm sicut aīaz suā. tunica se expoliāuit: & dedit dauid. q̄ pp̄ xpi amorē se excoꝛtat̄ p̄m̄sit. ¶ Scōdo i augmētū maioris puritatis. Solēt enīz rami arborū q̄ excoꝛtant̄ albiores appātere: Sic & bartholomeus pelle mortalitatis exutus i aīa extitit magis purus. De hoc legit̄ Joh̄. i. Sicū meā. i. bartholomeū: q̄ fuit hūilis fructuosus & dulcis decorticaui. mūdās expoliāui eā. albi facti sunt rami eius. Prouer. xxv. Auser rubegine de argēto & egrediet̄ vas purissimū. ¶ Tertio i sp̄e future immortalitatis. Solet nāq̄ hō libēter deponē vestes vetustā. vt vestē induere valeat deauratā. Sic ip̄e libēter vestē mortalitatis exuit: q̄: se decorādū veste immortalitatis sc̄tuit. vñ ps. Assuit regina. i. eius aīa q̄ corpus b̄n̄ rexit. a dextris tuis in vestitu deaurato. i. cū corpe gl̄ificato. i. Mach. x. Iussit rex expoliari ionathan vestimentis suis: & iduit eū purpura. i. carne gloriosa q̄d erit in gnāli resurrectōe. Quarto deposuit pellē suā i odorē suauitatis. Solebat nāq̄ sacerdos i veteri lege pellē hostie detrahēre igneq̄ supposito ipsam in odorem suauissimū d̄no imolare. Sic b̄s bartholomeo ē pellis detracta q̄ igne charitatis icēsus in odorem suauissimū ē d̄no imolatus. Sap. ij. Tāquā aurū in fornace pbauit illos. & quasi holocausti hostia accepit eos. ¶ Scōdo aut̄ pellis de qua p̄mittit̄ ē pellis culpe. Et ista ē triplex. ¶ Una ē qua induunt̄ luxuriosi que est pellis vetusta. Thren̄. ij. Vetustaz fecit pellē meā. Luxuria nāq̄ d̄z vetusta siue q̄: hoīem cito ducit ad se: nectutē siue vetustatē. siue q̄: homo q̄ se illi vitio imergit vsq̄ ad mortē i illo inueterascit. ps. Inueteraui inter omnes inimicos meos &c. Siue q̄: cum ipsa sit lutum feridum fecit ipsum hoīem turpem & vetustū. Eccl. ix. Omnis mulier que ē fornicaria q̄si sterē i vīs & culcabit. Aīa

est qua induuntur supbi. et ista pellis est a
veto inflata. Dsc. xij. Effraim pascit ve
tus. Aug. O pellis inflata qd tederis. o sa
nies fetida qd inflatis. qz igit est vento
plena: id statim detumescit si pugit. Job
vij. Memeto qz vetus est vita mea: id le
tu impulsu circumferet. ps. Deus me^o pone
illos vt rota et sicut stipulam ante facie ve
ti: id cito deiecit. Job. xxx. Eleuasti me et
qsi sup vetum ponens allisisti me valide.
Alia est qua induunt avari. et hec e pel
lis nigra. Hiere. xij. Si mutare potest
ethiops pelle sua etc. Et auarus ptrahit
nigredine corpalez. qz pro lucro captan
do vte noctuqz exurit et gelu punitur.
Thren. v. Pellis mea qsi clibanus exu
sta est. Auarus et ptrahit nigredine spi
rituale: qz cu auaritia sit lutum. aia que
luto imergit: nigra efficit. Albachuc. ij.
Ue q multiplicat non sua et vsqzquo ag
grauat ptra se desuz lutu. Ista triplices
pelle bartholome^o no induit. qz terrena
desperxit et honores fugit et vera castita
te seruauit. Tertia vero pellis est pel
lis gre qua induunt iusti imitatio puer
satione xpi. Xps eis idutus e pelle. s. puer
satione candida: rubicunda et electa. Lan. v.
Dilectus meus candidus et rubicundus:
elect^o ex milib^o. ysa. xlij. No erit tristis
neqz turbulētus. ecce q candida. Unde
ps. Lu hls q oderunt pace era pacificus:
ecce q rubicunda et firma charitate paci
fica. Mat. xi. Discite a me qz mitis suz
humilis corde: ecce q pie oibus masue
ta. Ista pelle gre bartholomeus fuit te
crus: qz eius puerfatio fuit iocunda: paci
fica et masucta. Un de eo dicit in eius lege
da. Semp eode vultu et ato letus et hila
ris pfeuerat. Quarta pellis: e pellis
glie qua induunt beati. vnde legit Exo.
xxxvi. qz tabernaculu tribus pellib^o ope
riebat. s. pellibus rubricatis hiacinthi
nis et sagis ciliicinis q fiebat de pilis ca
praz. Opiebat et d pellibus magnis ni
gris: sed formosis. Lan. i. Nigra suz sed
formosa filia hierlem: sicut pelles salo
monis. Beati igit iduerunt pelle formo
saz per corpis claritate. Apoc. xix. Datu
est ei vt coopiat se bysso splendēt et can
dido. Pelle hiacinthina p subtilitatez.
hulusmodi eniz pelles hnt colore aereu

Corpora naqz sanctoru que mo sut grossa
et pderosa tuc instar aeris erūt subtilia
i. Loz. xv. Seminaf corpus aiale et sur
get corpus spuale. Etia iduunt pelle ru
bricata p immortalitate. Hulus naqz color
est valde viuus. vnde de hoie rubicudo
coiter dicim^o. Iste est valde viuus. Sap.
v. Iusti aut in perpetuu viuēt. Pelle ca
pina p agilitate p qua sancti coparant
fulguri conuerti. Job. xxxvij. Nuquid
mittes fulgura. Sancti et p eoz agili
tate pparant nubi et scintille discurret
Deut. xxxij. Magnificētia eius discurs
ret nubes. Sap. iij. Tanq scintille in aru
dineto discurret. Coparant et aui velo
citer volati. Tuc eniz aues velociter vo
lant qn sut plumis plene et subtiles cor
pore et veto agitate. Sic sancti tuc erunt
pleni plumis oium virtutuz. Habebunt
corpus subtile et glosuz et agtabunt p
spum sem. Ezech. i. Ubi erat ipetus spi
ritus: illuc gradiebant. Uel pot dici q
pellis triplr ponit. s. p re tpali. Mich.
ij. Desup tunicā et palliu subtilisti. Po
nit et pellis pro vita mortali. Gen. ij. Fe
cit deus aede tunicas pelliceas. Et p su
perficie corpali. Job. x. Pelle et carnib^o
vestisti me. Beatus igit bartholomeus
dedit rez tpale p celesti substantia. Mat.
xix. Si vis pfectus ee vade et vende oia
que habes et da paupibus. Dedit et vtra
tpalez p vita ppetua et gloriosa. Joā. xij.
Qui odit aiaz sua in hoc mudo etc. Etia
dedit pellem corpalez p carne glorifica
ta. Phil. iij. Saluatore expectamus do
minu nostruz iesum xpm.

Sermo. cccxxvij. De beato Augu
stino epo et doctore Sermo p^omus.

Quasi vas auri solidu
ornatu om
ni lapide p^oso. Eccl. i. Iste
vas aureu et p^osoz rep^oat
brm Augustinu doctore egregiu q in pie
missis verbis a tribus p^omendat. P^o
mo p^omendat a plenitudine diuine sapi
entie cu dicit: Quasi vas auri. Per auruz
naqz diuina sapientia intelligit qua ipse
b^os Aug. tanq vas dei fuit repletus. si
cut aut ipsemet ostedit in lib. de qlitate
aie triplex est sapientia. s. nocua: supflua
et necessaria. Noctua eniz sapientia est de

Impediētibus ad salutē. Necessaria ē de expediētibus. Sed supflua est de ipertinētibus. hoc ostēdit per simile in corpore humano. cū enīz trās lato verbo aīa dī scēdo dicat crescere. ⁊ de discēdo decre scere. ⁊ in corpore sit triplex augmētuz. Unū nociuuz qđ tumor dicit. alteruz superfluū per qđ interdū euenit vt sentis digitis in manibus aut pedib⁹ nascant hoies. Tertiuū vero est necessariū quo naturalis cōuentētia adimplet in mēbris: sic ⁊ in aīa est sapiētia noctua qđ ē de ipediētibus. Est sapiētia supflua que est de ipertinētibus. Est sapiētia necessaria: qđ est de expediētibus ⁊ necessarijs. Ista triplici sapiētia istud vas plēnū fuit. s. sapiētia noctua qua aīa puerionē suā plēnus fuit. De qua dī Jac. iij. Nō est ista sapiētia desursuz s; terrena aīalis dyabolica. Est. n. terrena qđ p̄sistit in terrenoz cupiditate. De hac ipse ait i p̄fessionib⁹. Doceba artē rhetoricā victoriosaz loq̄citatē: victus cupiditate vēdeba. Est et aīalis qđ cōsistit in carnali voluptate. De hac dicit ibidē. Recordari volo trāsactas seditates meas nō qđ eas amē. s. qđ amē te de? me?. Est dyabolica qđ p̄sistit i supba ⁊ vētosa ābitōe. De hac ibidē ait: Libros discēbaz eloq̄ntie in qđ emīnē cupiebaz sine dānabili ⁊ vētoso pp̄ gaudia vanitatis humane. ⁊ Scđo aī suā puerionē habuit sapiētia supflua qđ est sapiētia secularis ⁊ phisosophica qđ ideo supflua dī. qđ sine ea salus eterna habet. In lib. p̄f. de illa sapiētia dicit: Infelix autē ille hō qđ scit oīa hec. te autē nescit. b̄s autē qui te scit et si illā nesciat. Qui vero te ⁊ illā nouit: nō p̄pter illā beator ē: s; p̄pter te beatus solū. Ista autē sapiētia plenus fuit qđ ait ibidē. Dēs libros artū quas liberales vocāt tūc neq̄simus malay cupiditatū seruus p̄ meipm legēs intellexi. Itēz ibidē. Quicqđ est de arte loquēdi ⁊ disserēdi. quicqđ est de dimēsiōnib⁹ figuray ⁊ de musicis ⁊ de numeris sine magna difficultate ⁊ nullo hōse tradēte intellexi. ⁊ Tertio hūit post suā conuersionē sapiāz necessariā. s. diuinā qđ dē necessaria. Quia sicut dī Prouer. xvij. Ubi nō est scia aīe ibi nō ē bonū. Primā igit sapiētia. s. nociuam ipse ex toto ⁊

oīno abhoruit. Scđam. s. supflua totte viribus p̄tēp̄it. Tertiam sapiētia. s. necessaria ⁊ diuinā totte suis viribus p̄cupiuit: vt de eo dici possit illud. iij. Reg. iij. Dedit sapiētia salomoni: ⁊ prudētia multā nimis ⁊ latitudinez cordis quasi arenas qđ est in litore maris. Ubi q̄tuor implicant. s. qđ habuit sapiētia multā. sufficientē. ⁊ habuit sapiētia nimia: ⁊ qđ habuit cor latū. Unū hūit sapiētia multā qđ habuit sapiētia diuinā. nihil eīz sibi defuit qđ ad ea p̄tinere haberet. Voluſianus. Legi dei deest quicqđ augustinū p̄tigerit ignorare. Hūit sapiētia nimiaz. nā habuit sapiētia supfluentē. Unde legit qđ cū qđā tractatus beati Augustini i matutinis legeret. beatus Bernardus ob dormis paz. vidit quendā iuuenē de cuius ore tā imēsus fluuius exibat qđ totā ecclesiā irrigabat. Cui dubiū non fuit illū Augustinū fuisse qđ habuit cor latuz: qđ. s. habuit celerē intellectū ⁊ nobile ingeniū. Unū in li. p̄f. ait: Scis tu dñe deus meus: qđ celeritas intelligēdi ⁊ discēdi acumen donū tuū ē. s; nō inde sacrificā tibi. Prosper i libro de vita p̄tēplatiua dicit: Sāctus Augu. fuit acer ingenio: suavis eloq̄o: secularis literature p̄t: in ecclesiasticis laboribus oposus. Qui hūit sapiētia sicut arenā maris. Sicut. n. arena ē innumerabilis: sic ⁊ libri eius innumerabiles sūt. Unū dicit Remigius qđ i; Hiero. sex milia voluminū origēis se legisse fatef. Aug. tñ tāta scripsit vt nullus posset ei⁹ libros diebus ac noctib⁹ scribē: s; nec legē qđē occurrat. ⁊ Scđo p̄mēdaf a soliditate doctrine cū dī: Solidū. Eius eīz doctrina ē solida pp̄ q̄tuor p̄ditiōes qđ h; ⁊ h; n. purissimā veritatē vñ cōparat sile. vñ Greg. i epla ad p̄fectū africē sic ait: Beati Aug. p̄patrio teopuscula legite ⁊ ad p̄paratōez illius similitudo n̄z fursurē nō q̄ratis. Prouer. iij. Purū ⁊ purissimū eius fruct⁹. Sermones nāq; b̄i Augu. sūt puri: qđ nullā hūit falsitatē Sūt puriores: qđ nō hūit dubietatē. Sūt purissimū: qđ oēm p̄tinet veritatē. Unde cassiodor⁹ i p̄logo sup psalteriū. Est autē Aug. oīuz lraz magr. Et qđ in vbertate rez est cautiſsimus disp̄nator. decurrit quippe tāq; fons purissimus nulla fece

pollutus: sed in integritate fidei pseueras nescit hereticis dare vñ se pñt aliq colluctatõe defendere: totus catholicus: totus orthodoxus iuenit. In ecclesia dñi suauissimo odore resplicens: supñt et luminis claritate radat. **S**ecõdõ ei doctriua hz altissima profunditate: sõ cõparat aqle. Hiero. Aug. ep̃s volas p motũ cacumina q̃li aqle. z ea q̃ sunt in motũ radicibus nõ pñderas. multa celoz spacia terrarũq̃ litus z aquarum circulos charo sermone promuciat. Job. xxxviii. Profunda fluuioz scrutatus e z abscondita pduxit in lucẽ. Fluuius sacre scripture hz supficiẽ. s. sensus lrãlẽ. z hz mediũ. s. sensus moralẽ. z hz pfundũ. s. mysticũ z spũalẽ. Iste aut nõ tm scrutatus e scripture supficiẽ: s; et mediũ z pfundũ. **T**ertio hz firmissima soliditatem. Jo oparat malleo. vii Bern. Aug. hic e validissimus malleus hereticoz. Sicut eiz malleus scitibus suis incedẽ firmat: z ferrũ domat: z melodiam generat: sic Aug. doctrinã suis ecclesiam firmat. Eccl. i. In vita sua suffulsi domuz: z in diebõ suis coroborauit tẽplũ. Hereticos eiz domuit z fugauit. z ibidẽ. Qui curauit gẽtẽ suã z liberauit eã a pñtõẽ. Prosper in lib. de vita pteplatiua sic ait: Sacrus Aug. fuit i quotidianis disputatõibus clarus: z in oibus actõibus suis vñ ppositus: in qõnibus soluedis acutus. In hereticis putnendis circũspectus. In expositõẽ nostre fidei catholicus. In explanãdis scripturis canonicis cautõ. Dei laudem generauit. Tota naqz ecclesia laudat deũ q̃ sibi pcessit doctõrẽ tã egre gũ. Un cantat ecclesia: Magnus dñs z laudabilis valde q̃ de tenebris gentiũ lumen eccleie vocauit Augustinũ. **Q**uarto bñs Aug. hz dulcissima suauitatẽ. Jo oparat cibo dulcissimo. Un Greg. vbi supra. Si delitioso cupitis pabulo saginari bñi Augustini opuscula legite. Et vocat ipse Greg. doctrinã bñi Augustini pabulũ z delitiosũ. z saginatũ pabulũ: qz satiat. delitiosũ: qz delectat. Un cantat Tu de verbis saluatoris dulcẽ panẽ pficis. Panẽ: qz satiat. dulcẽ qz delectat. vocat et saginatũ: qz ipiquat. De hoc naqz cassiodorus sic ingit. Bñissimus Aug. in

qbusdã libris nimia est difficultate recõditus. In qbusdã vero sit planissimõ: vt et puulis pbeat accessus. Lũ opã sua uia sunt. obscura vero utilitatibus magnis sarcita pinguescunt. **T**ertio pñt dat a pfectõẽ oiuũ virtutũ z grẽ cũ dõ: ornatũ oi lapide pñtioso. Et isti lapides pñciosi dicunt esse q̃ttuo: virtutes. s. prudẽtia: iustitia: ac tẽperãtia: z fortitudo: ex qbus corona pficif q̃ spõsa xp̃i ornat. Dñs prudentiã ab anteriori p quas pñdet a futuris. Iustitiã a posteriori: p qua satisfacit de pteritis. Tẽperãtia aut a dextris ne eleuaret in pñtis. Fortitudines vero a sinistris ne succubat i aduersis. Istas q̃ttuo: virtutes Aug. habuit pur. s. sunt purgati animi. Nã s; Plotinũ iste virtutes pugnat ptra iordinatas affectões: z tũc dicunt pollutice. aut auferunt eas oio z tũc dicunt purgatiue. aut auferunt memõia illaz: nõ tm illas: z tũc dicunt virtutes purgati animi. aut tales faciunt vt nephas sit in illo noiare affectões: z tũc exẽplares dicunt. z sic sũt in deo. Pñme igif iordinatas affectões repñmũt. Scõdõ auferunt. Et tertie nesciunt. In q̃rtis nephas est affectões huiusmodi cogitare. Bñs vero Aug. aut tales iordinatas affectões in memoria nõ hẽbat: aut in horrore: aut in aspñatõẽ habebat. Un cũ rõ in lib. soliloqoz ipm interrogasset. Nõne te delectat vxor casta: pudica: pulchra: morigerata. z diues rñdit: Quaticunqz mulieres depixeris: atqz de bonis oibus cumulaueris: nihil mihi tã fugiendũ q̃ p̃cubitũ decreui. dehinc rõ. nõ quero qd̃ decreueris: sed vtrum adhuc alliceris. Et rñdit pñsus. Nihil i huiusmodi q̃ro nihilqz desidero: sed etiã cum honore z aspñatõẽ talia recordor.

Sermo. cccix. **De eodez s̃mo. ij.**

Aufer rubiginẽ d̃ argẽto z egrediet vas purissimũ Prouer. xxv. Oñdit nã qz i his verbis pmissis qlis bñs Aug. fuit aũ: suã p̃uersiõẽ: qz tũc fuit rubiginosus. Et qlis fuit i ipsa p̃uersiõẽ: qz fuit a rubigine purgatõ. Et qlis fuit post eius p̃uersiõẽ: qz tũc totus purissimõ. Un cõp̃uersionẽ vero istud vas p̃traxerat q̃dru

plūcē rubiginē. s. infidelitatis: qz in sectas
 manicheoz scidit: in q̄ aliqb̄ anis fuit i
 uolutus. Ad has siqdē nugas pductus
 est: vt ipse ait in lib. p̄fes. vt diceret. Ficu
 plorare cū decerpit z matrē eius arbore
 lactetis lachrymis flentē. ¶ Scdo p̄traxe
 rat ipse b̄s Augu. an̄ eius p̄uersionē ru
 biginē phice vanitatis: vt ipse ait vbi su
 pra. Inuitul aīo itendē in scripturis sa
 cris. s̄z vīsa est mihi sacra scriptura idi
 gna: quā tulliane dignitati p̄pararem.
 Tumor. n. mentis fugiebat eius modū.
 Illa autē erat q̄ cresceret cū paruulis. s̄z
 ego dedignabar esse puulus z turgidus
 fastu mihi grādīs videbar. ¶ Tertio cō
 traxerat rubiginē terrene cupiditatis.
 Un̄ ipse de cartagine romaz z de roma
 mediolanū prexit: vt rhetoricā venderet
 z sue cupiditati satisfaceret. Un̄ ait vbi
 supra. Docebat artē rhetoricā victoriosā
 loq̄citatē victus. s. cupiditate vendebat.
 ¶ Quarto rubiginē carnalis volupta
 tis. Un̄ ait ipse vbi supra. Exalabant ne
 bule de līmosa p̄cupiscētia carnis z sca
 tebra pubertatis obnubilabat cor meuz.
 vt non discerneret serenitas dulcedis a
 caligine libidīs. ¶ Scdo notat q̄lis fu
 it in ipsa p̄uersione: qz. s. fuit ab oī rubigīe
 purgat. Ad istā nāqz rubiginē auferen
 dā: q̄dā fuerūt in eo p̄ modū cāe efficien
 tis. q̄dāz p̄ modū cāe disponentis. ¶ Est
 eīz purgat p̄ verā p̄tritionē. Un̄ dī ibidē
 q̄ sub q̄dā arbore se p̄fecit z dimisit ha
 benas lachrymis: z pruperūt flumina ex
 oculis ei⁹ acceptabile sacrificiū deoz: ta
 ctabat voces: scilz misabiles: z plorabat
 amarissima p̄tritionē cordis sui. ¶ Scdo
 fuit purgat p̄ verā p̄fessionē. vñ deo p̄fi
 tebat dicens vbi supra. Recordari volo
 trāfactas seditates meas. nō q̄ eas amē
 s̄z vt amē te de⁹ meus. Amore amoris tui
 facto illō recolēs vias meas neq̄stimas:
 vt tu dulcescas mihi dulcedo nō fallax:
 dulcedo felix z segura. Et nō solū de hoc
 s̄z et de mīnīmis se accusabat. Sicut de
 eo q̄ cū puer eēt ad pilā ludebat: z q̄ ad
 scholas nō nisi violētē ire volebat: z q̄
 fabulas poetaz nimis libentē legebat: z
 q̄ dīdonē ex amore mortuā flebat: z q̄ i
 ludis pueroz fraudulētās exercebat vl
 ctorias: z q̄ de q̄dāz arbore piri pira su

ratus fuerat. ¶ Tertio fuit purgatus cū
 plena satisfactōe. Ipse nāqz tres p̄tes sa
 tisfactōis habuit. s. ieiunia: orōnes z ele
 mosynas corpales. z q̄maxime elemosy
 nas spūales q̄ p̄sūt i docēdo idoctos:
 vñ dī de eo. Post mortem m̄ris p̄uersus
 est Augu. ad agros proprios vbi cū am
 cis ieiunijs z orōnibus vacās: scribebat
 libros z docebat idoctos. Disponentia
 autē ipz ad istā p̄uersionēz q̄ttuor fuerūt:
 scz flagella: exēpla z doctrina: ac sollicita
 tudo m̄na. Fuit autē q̄ttuor vicibus fla
 gellat⁹ sicut ipse in li. p̄fes. refert. ¶ Pri
 mo dolore stomachi: cuz adhuc iuuentis
 esset: z nōdū baptizat⁹ fuisset. S̄z m̄ vo
 luit q̄ baptizaret z sanatus fuit. Pater
 eīz p̄hibuit ne baptizaret ne iteruz seda
 ret. ¶ Scdo cū iussit romā vbi incurrit
 egritudinez validā. z hoc m̄ nesciebat.
 qz si hoc vulnē feriret: nunq̄ cor eius sa
 naret. ¶ Tertio in p̄mordio sue p̄uersion
 nis tā validissimo dolore dentiū torque
 bat q̄ etlā loq̄laz amisit. vñ i tabulis ce
 reis scripsit vt oēs p̄ eo orarēt. Ipse au
 tem cū alijs genua flexit z sanatus fuit.
 ¶ Quarto flagellat⁹ fuit i quodā amico
 suo defuncto. In cuius morte cor ei⁹ adeo
 p̄turbatū fuit q̄ q̄cqd̄ aspicebat erat illi
 mors z seipm̄ semimortuū reputabat.
 ¶ Secūdo dispositua fuerūt exēpla. s.
 Ambrosij: Simpliciani: Victorini: An
 tonij: z alioz scōrum. Exēplū siq̄dez Am
 brosij sp̄m̄ aiavit ad p̄uersionē. nā omni
 dūica b̄s Aug. p̄dicatōez sancti Ambro
 sij audiebat. quez Ambrosius p̄ne susci
 piebat z clement tractabat. Mater etiā
 eius b̄m̄ Ambrosiū quasi angelū dei dī
 ligebat. Sciēs q̄ p̄ eū eius filius p̄uerti
 debebat. qd̄ z fcm̄ est. Exēplū Simpli
 cianū sp̄m̄ aiavit ad sancte vite electōez.
 Un̄ ad ipz prexit z gestus suos sibi retu
 lit. z q̄ esset aptus modus viuēdi ab eo
 petijt. vīdebat tm̄ ecclīaz plenā esse cleri
 cis: in q̄ alius sic z alius sic ibat. Simpli
 cianus autē vīā salubrez eū docuit. Exē
 plū Victorini sp̄m̄ aiavit ad imitatōez.
 Un̄ cuz simplicianus ei narraffet: vt i eo
 dem lib. habet quō victorinus p̄hs ro
 me i foro statuā meruissz. z quō xpianus
 factus fuissz exarsit Aug. ad imitanduz
 eū z cepit grauis suspirare. Exēplū An

De sancto augustino.

tonij ipm aiauit ad celestiu audiatem. Na sicut ibide habet. Cum quida miles noie. Potianus de africa venisset: et vi- taz et miracula Antonij hrmite narra- set: cepit Aug. ingemiscere. et ad ipm ex- clamare. Quid patimur: qd audimus: Surgunt naqz idocit et celu rapiunt. et nos cu doctris nris in infernu demergimur. Exempla sanctorum defunctorum ipm anima- uerunt ad ardere charitate. vñ alt ibide. Exempla seruorum tuorum quos de nigris lu- cidis et de mortuis viuos feceras cogi- sta in sinu cogitationis mee vrebant et ac- cendebant me valde. Tertiū dispositi- uum fuit doctrina Tulij Pauli et Am- brosi. Cū eim vt ibi refert eet a nox. xix. et quedā libru tullij qui ortesius dicit legis- set qui exhortatione facit ad pbias. repē- te affectu eius mutauit. et immortalitatem sapie percipuit. Secūdo doctrina pau- li. Na cū codicē aplicū appulset et caplz qd pmo sibi occurrit legisit. Indutimint dñm iesum xpm etc. Statim a corde eius oēs dubietatis tenebre diffugeft. Terti- o doctrina ambrosii. Cū eim ei^o predi- catione auide audiret. et quadā vice cō- tra sectā manicheorum Ambrosi^o diuini^o di- sputasset error: ille a corde Augustini pe- nitus ē ablatu. Quartū dispositiuū fuit sollicitudo mēna que sicut cū carne peperat mūdo: ita postmodū multo la- chrymarum semine genuit xpo. Et cū apud quedā epm vbertim fleret. Illi alt. Sieri nō pōt vt filius tantarum lachrymarum peat. Et sic de filij sui cōuersione mī certifica- ta ē. Et tā per ipius epī rñsionē q̄ et cele- stiu reuelationē qua se cū filio in quadā linea stantē aspexit. Tertio post q̄uer- sionē fuit pijsimus qd pz qz diuitias cō- tenebat: honores respuebat: voluptates abhorebat quātū ad diuitias. rō i libro soliloquiorum quē in primordio sue cōuer- sionis fecit ipm iterrogat seclt dicens: Diuitias nullas cupis. Et ipse respōdit. Nec quidē nec nūc primū. na cū. xx. años agā. xliij. ant sunt ex quo ista cupe desti- ti. pono vnus liber ciceronis mihi facte psuasit. nullo mō eē diuitias appeten- das. Quātū ad honores iterrogat di- cēs: Quid honores fateor eos pene his dieb^o cupere destitisti. Quātūz vero ad

voluptates iterrogat ratō dicēs: Quid vxor rñdit. Quātūcūqz eā mihi depinxe- ris: nihil mihi magis fugiēdū q̄ cōcubi- tū decreui. De ide subiūgit dicēs: Quid de cibis: rñdit. Siue de cibo et potu cete- raqz corporis voluptate nihil interro- ges tm ab eo peto quātū mihi valitudi- nis opē pferre pōt.

Sermo. ccxxx. C De eodem. Sermo tertius.

Aqua profunda

et verba ex ore viri et tonens redūdās fons sapie etc. Pro- uer. xviij. Inter ceteros alios scōs docto- res bñs Aug. tria priuilegia spālī a deo recepit. Na a deo hūit sapias et doctri- nā pfundā: lachrymarum abūdā: et dul- cedine internaz. Et ab his tribus in pre- missis vbiis pmedat. Na pmo hūit p- fundā sapias et doctrinā. cū dicit: Aqua p- fundā et vba ex ore viri. Sacre naqz scri- pture pfunditas tāta ē: qd nullus eā pfe- cte penetrare pōt: qd significatū est Eze- ch. xlvij. vbi dicit: Aesus ē mille cubitos. et traduxit me p aquā vsqz ad talos etc. vsqz vbi quē nō potui trasuadare. In flu- mine eiz sacre scripture qlibet doctor vs- qz ad talos vucit qm expōs elicit qbus pedes affectionū in auditoribus purifi- cant. vsqz ad genua qbus auditores ad bñ opandū pfortant. vsqz ad renes qb^o tētationes et praua desideria supantur. Ad quartū vō gradū. s. vt dicit scriptu- re pfunditas pfecte trasuadari pos- sit nullus mortalis attingē pōt. De ista pfunditate dicit ipse in li. p̄fes. Mirabi- lis pfunditas eloquiorum tuorum: quorum ecce ante nos supficies blādies puulit. Sz mira pfunditas de^o me^o. mira pfundi- tas error ē itēdere in eā. Istā aut pfun- ditatē sacre scripture: inquātū hōi fuit possibile Aug. scrutatus fuit et inde co- piositatē expōnū et finiaz eduxit. Eccl. i. In diebus illi^o emanauerūt putei aqua- rii. et quasi mare a dīmpleri sūt vltra mo- dū. vbi tria implicant. s. q̄ ista emanatō facta sit ad instar putei. instar maris. et supra modū. Tūc aut sit emanatō istar putei qm aque de pfundis terre visceri- bus ducunt. Et quātū puteus pfundū

fodit tanto aequae magis limpidae uentibus.
 Sic ipse puteus sacre scripture subitans
 de occultis scripture sensibus salutiferas
 scripturas eduxit. et quanto scripturas
 profundius penetrabat: tanto inde hu-
 midiores et lipidiores sententias educere ut
 Job. xxviii. Profunda quoque fluminum
 scrutatus est: et abscondita produxit in lucem.
 Tunc autem fit emanatio ad istarum maris quasi
 a mari fontes et flumina deriuant. Sic et
 doctrina beati Augustini deriuant omnes exponunt
 dicta sequentium doctorum ut possit dici de
 eo illud Num. xxiii. Fluuium aqua de situ-
 la est. profundum flumen sunt dicta apostolorum
 prophetarum: et euangelistarum. Aquam autem istorum
 predictorum fluminum beatus Augustinus collegit in situ-
 lis. id est in diuersis libris. Una enim magna
 situla est que appellatur liber de trinitate. alia
 est liber de ciuitate dei: et sic de alijs. De istis
 namque situlis ceteri doctores hauserunt.
 nam omnes sermones quos summe tractatus et
 decreta. ac decretales resonant augustinum
 ysa. xi. Repleta est terra scientia dei. sicut aqua
 maris operietes. Tunc autem fit emanatio su-
 pra modum quam diuersa loca plus solito ir-
 rigant. Sic et doctrina Augustini in diuersis
 locis: et in diuersis modis emanauit. In
 diuersis quidem locis. quia omnia scripture loca
 exposuit et interpretatus. Regum. iiii. Disputa-
 uit a cedro que est in libano usque ad isopum
 que egredietur de pietate et disseruit de iumen-
 tis: et volucribus: et reptilibus: et piscibus.
 Per cedrum intelligit sublimitas diuinitatis.
 Et per isopum intelligit humilitas humanita-
 tis. Disputauit igitur a cedro diuinitatis us-
 que ad isopum humanitatis. Unde ipse fecit librum
 de trinitate quasi de cedro. et de humanitate
 quasi de isopo. Asseruit et de iumentis
 id est virtutibus sanctorum que sunt iumenta dei. psal-
 m. Ut iumentum factus sum apud te etc. De vo-
 lueribus. id est de dignitatibus angelorum. et de re-
 ptilibus. id est de vitis et cribis peccatorum que ter-
 ra reputat per amorem. Et de piscibus. id est de pe-
 na damnatorum: quia damnati gemunt sub aquis
 tribulationum. Emanauit et diuersis mo-
 dis. Alii namque doctores habent spatiale modum
 tractandi. sicut est videre in Hieronimo. nam et ipse
 versat circa explicationes Ambrosii. et circa sen-
 sus spirituales. Breuius autem circa instructiones mo-
 rales. Iste autem non habet spatiale modum: quia habet
 coeque et vniuersum modum. Iohannes significat per

eufratem. Alia tria flumina que habent spatiale lo-
 ca per que fluunt: significant doctores. Eufratis
 autem non determinat locus: quia fuit per diuersa
 loca. Sic et alii doctores habent spatiale modum
 de qua tractat. Iste autem non habet spatiale modum
 de qua tractat: quia de omnibus tractat. Et se-
 cundo principaliter commendat a lachrymarum
 ueritate. cum dicit: et tonens redudans. Quasi
 eius quidam tonens de eius oculis emanauit
 aqua lachrymarum. Quia ipse quattuor genera lachry-
 marum habuit. Nam habuit lachrymas compun-
 ctiois. et hoc pro peccatis proprijs. Et has la-
 chrymas habuit in principio sue uersiois quasi
 si sub quadam sicca se precipiens lachrymas
 amaras effudit. Et secundo habuit lachry-
 mas deuotionis. et has habuit per celestium de-
 siderijs. de quibus ipse dicit in libro confessionum.
 Quantum fleui in hyemis et catenis tuis sua-
 ue sonantibus ecclesie. voces igitur ille infue-
 bant auribus meis. et fluebant lachryme:
 et bene miseri erat cum illis. Et tertio habuit la-
 chrymas lamentationis. et has habuit per mun-
 dantis periculis. ordiatus est in presbyterium:
 et postea in episcopum status illius periculum con-
 siderans multum ac amare fleuit. Unde dixit:
 In nulla re deum mihi sentio ita trahi si-
 cut in hoc quod cum non essem dignus poni ad
 remum. posuit me ad apicem in apice re-
 gimentis ecclesie. Et quarto habuit lachry-
 mas passionis quas habuit per alios miseri-
 is. Cum enim ipsi barbari cuncta denastarent
 beatus Augustinus lugubrem vitam duxit. fuerunt enim
 lachryme eius panes die ac nocte. Et ter-
 tio commendat ab affectionum dulcedine. cuius
 dicitur: fons sapientie. Sapientia enim a sapere dicitur
 In ipso namque tanta fontalis suauitas fuit:
 quod tria milia in ipso genuerunt. Et primo namque
 mentis inflammationem. Unde cantatur de eo: et est
 sumptum de libro confessionum. Bestabat uerba
 eius in uisceribus quasi sagittas acutas. et ex-
 pla seruatorum dei tanquam carbones vastato-
 res. Et secundo in eo generauit mentis
 uulnerationem. unde cantatur de eo. Uulne-
 rauerat charitas christi cor eius: et ipse dicit in
 libro confessionum. Sagittauerat tu cor meum chari-
 tate tua. Et tertio fecit in eo mentis debi-
 litationem. unde ipse ait ubi supra. Audiui
 uocem tuam de excelso. Cibum sum grandis
 cresce et manducabis me. nec tu me mu-
 tabis in re sicut cibum carnis tue. sed tu
 mutaberis in me. Et quarto fecit in eo

mentis alienatione. unde ait vbi supra. Aliquando intromittis me i affectu multu inusitatu introitus. nescio ad quam dulcedine que si pjecta in me: nescio qd erit. qd vita ista no erit.

¶ Sermo. ccxxxi. ¶ De eodem. Sermo quartus.

Quasi sol refulgens: sic ille effulsit in templo dei. Eccl. i. Sicut sol radios suos vbiq; spargit: sic et ipse beatus Augustinus vbiq; refulsit. In vita qdē. s. in statu laicali: clericali: et pontificali. ¶ Na i statu laicali refulsit: quā incepit a seruenti dilectione. Un ipse ait in li. cōfes. Sagittas ueras tu cor meū charitate tua. et gestabas uerba tua transfixa in uisceribus meis. et dederas sagittas acutas et carbones vastatores. Incepit a dulci deuotione. vñ ait vbi supra. Nec factabar illis diebus dulcedine mirabili cōsiderare altitudinem diuini cōsilij sup salutē generis humani. Incepit ab oium sensum in deupecta uersatione. Un ait vbi supra. Vocasti et clamasti et rupisti surditatē meam et conuulcasti et splendidisti. et fugasti cecitates meam et duxi spūm. anhele tibi gustauit esurio et sitio te. tetigisti me et exarsi i pace tuā. ¶ Secūdo fulsit in statu clericali ostēdēs suā humilitatē: scitātē et doctrine ueritatē. Tante qdē humilitatis fuit qd indignū se reputabat in p̄byterū p̄moueri. Et iccirco lachrymas uberrime fudit. Ostēdit et tūc suā sanctitatē. quia mox monasteriū clericorū instituit. et in regulā ap̄loꝝ in illo monasterio uiuere incepit. vbi nullus q̄cquā p̄p̄riū hēbat. s; oēs in cōi uisuebat. Ostēdit et sue uite et doctrine ueritatē: quia uerbu dei infatigabiliter p̄dicabat ac libros scribebat et hereticos quincebat. ¶ Tertio fulsit in statu pontificali. In quo sex radijs fulsit a quibus alij ep̄i p̄sueuerūt p̄suari. ¶ Primo enim remouit a se oēm suspectaz familiā. Un dicit Bre. Legit q̄b̄s Aug. nec cum sua sorore habitare cōsensit dicens. Que cū sorore mea sunt: sorores mee non sunt. ¶ Secūdo remouit a se oēm ambitionē et pompam. tam in uestibus q̄ in uasis. Gestimēta enī sua nec fuerūt n̄tida ni

hiūm: nec abiecta plurimum. sed ex moderato et p̄petenti habitu erat. Ipse etiā dixisse legit: fateor. de preciosa veste erubesco. Et iō cū mihi daf uendo eaz. et q̄ uestis nō p̄t esse cōis. p̄cius ergo sit cōe. Uasa etiā aurea uel argentea n̄ hūit sed lignis uel marmoreis usus fuit. nō necessitatis inopia: s; p̄posito uoluntatis. ¶ Tertio remouit a se omnes cupiditates et auaritiā. nullā eiz uisā uel agrū emere uoluit unquā. Multas etiā hereditates ei dimissas respuit: et p̄p̄inquis mortuorū dari fecit. ¶ Quarto ad pauperes hūit magnā liberalitatē adeo qd quōq; uasa dñica subebat frangi et cōflari: et captiuis indigentibus dari. Quā uero pecunia deficiebat hoc p̄plo nunciabatur: et eos ad erogādū pecunias p̄uocabat. ¶ Quinto in cibo et potu ipse habuit magnā p̄citātē. Un scribit de eo qd mensa frugalis et p̄ca usus ē. Ipse nāq; in li. p̄fes. dicit: Sic me docuisti dñe quē admodū medicamēta. sic alimēta sumpturus accedā. In ip̄a nāq; mēsa potius lectionē q̄ epulationē diligebat. detractōnes uero penitus cōpescēbat. Un in mēsa uersus scriptos hēbat. Quisq; amat dictis abntū rodere uitā. Hāc mensam uetitā nouerit eē sibi. Un si detractio ibi incidēbat. dixit qd aut tacerent: aut illos uersus gerent: aut demensa recederent. ¶ Sexto nullā hūit ad suos p̄sanguineos carnalitates. Un dī de eo. Lōsanguineis sic bñ fecit ut nō diuitias haberēt. s; ut minus egerent. ¶ Secūdo fulsit in morte: Et hoc quōq; radijs. ¶ Primo enim sibi ostēdit magnā cōpassionē: quia cū in lecto decūberet et barbari oīa deuastaret et ipse amarissime fletet. cōuocatis fratribus dixit eis: Ecce rogauit dñm. ut aut nos ab istis piculis eruat. aut nobis patiam tribuat. aut me d̄ hac uita suscipiat: et i isto tertio fuit exauditus. ¶ Secūdo hūit magnā deuotionē. Nam septē psalmos penitētiales sibi scribi fecit ipsoq; contra parietem positos decūbens legebat et uberrime flebat. ¶ Tertio hūit magnā puritatē. dicebat enim nullū quātūcūq; excellens fuerit sine cuiuscūq; meriti foret sine eucharistie sacramento uedere et exire debere. qd et ipse in se uolu-

It observare. Quarto habuit magnā
charitatē. Quidā eīz eger ad ipm venit
cū gemitu magno sibi rogās manū ipō
nere z sanitatē cōferre. Et cū se excusa
re inciperet z diceret: q̄ non posset sibi ipsi
sanitatē cōferre. Instabat ille eger arden
tius rogādo dicens: q̄ sibi p̄ somniū reve
latū eēt q̄ ad beatū Augustinū accedēt.
z ille sibi manū iponeret. z extūc. sanita
tē obtinē deberet. Ip̄e igit̄ auditis ab il
lo infirmo huiusmodi deprecatis verbis
illi ergo manū imponēs p̄ eo oravit. et
sic infirmus ille sanitatē recepit. ecce er
go quāte charitatis fuit poti⁹ illi egro
ad eum veniētī q̄ sibi ipsi charitatē vo
luit ip̄edere. nec mirum: q̄ desiderabat
trāsire ad deū. Quinto hūit paupratē
magnā. vñ de eo d̄r: q̄ testm̄ nulluz fecit
q̄ vñ facē posset paup̄ ip̄e non habebat.
Quāuis aut̄ dimiserit rerū substantiā. tñ
toti mūdo dimisit triplicē thesaurū scz
p̄ciosaz sus corpis margaritā: p̄petuam
famā. z affluētē suā doctrinā. Ecc. xliij.
Corpa sanctorū in pace sepulta sunt. ecce
corpis margaritā. z noīa eoz vivēt in se
cula. ecce p̄petua fama. Sapīam ip̄sorū
narrāt ppli. ecce affluēs doctrinā. Tertio
fuit post mortē. Et hoc quatuor mo
dis. Primo q̄ illustratus ē lumie cele
stis claritatis. Un̄ quidā monachus in
spū raptus vidit ipm sup lucidaz nubē
sedētē. cuius oculi quasi solis radij totā
ecclesiā illuminabāt. de quo odor nimis
exalabat. Secūdo ē imersus in pelag
us infinite suavitatis. vñ legit̄ q̄ bea
tus Bern. ipm vidit. de cuius ore tant⁹
aquaz impetus exibat q̄ totā ecclesiā
replebat. Aug. Nūc imersus in pelag⁹ il
lud. De quo d̄r in ps. Fluminis impet⁹
letificat civitatē dei. de sua influētia nos
irrigat secūdat. Tertio collocatus ē in
culmine diuine maiestatis. Tñ cū qdam
in ecclesia scī petri p̄noctans vidisset scūm
Gregoriū cū multis ep̄is p̄cessionalit̄ in
cedentē interrogavit gregoriū. Si inter
eos Augustinus erat. Et ille r̄ndit. Au
gustinū virū excellētissimū de quo que
ris. alior locus nobis t̄z. Sili mō d̄r qno
dā in spū raptō qui cū oēs scōs in gloria
cōspexisset z augustinus minime videret.
responsū est illi. Amice noli dubitare.

Aug. residet in excelsis. vbi disputat de
glia excellentissime trinitatis. Quarto
cōstitutus ē in plenitudine pratis. ps
Introibo in potētias dñi. Itē idē. Po
tens in terra. s. vñctū semē eius. Beat⁹
aut̄ Augu. quē xp̄s genuit per Ambrosij
doctrinā: z baptisimū grām: z lachrymaz
m̄ris abūdantiā. Et q̄ ip̄e ē i tāta potētia
cōstitutus. ideo deuotos sibi adiutare
pōt. Sicut i multis patere pōt quos a di
uersis languoribus z afflictionibus li
berauit.

Sermo. cccxxij. In decollatiōe b̄ti
Joānis baptiste. sermo primus.

Quāle tractauerūt
eū qui a v̄tre m̄ris cōsecrat⁹
est propheta: Eccle. xlix. Ze
gī quāuis b̄s Joānes ab ytero matris
scūs fuerit. a multis tñ male tractat⁹ fu
it. s. ab herode qui ipm b̄m ioāne in car
cere decollauit. ab herodia que eius san
guinē sitiuit. et male tractat⁹ fuit a pha
risseis: quoz cōsilio fuit i carceratus. Fu
it et male tractatus a iuliano apostata
qui eius ossa dissipit z ex pte p̄bussit. Om
nes eim isti p̄libati male tractauerūt eū.
in vita. in morte: z post mortē. Nā he
rodes z eius cōplīces b̄m ioānez male
tractauerūt in vita: q̄ ipm i carcerave
rūt. Et tñ ip̄e sic i carcerat⁹ ostēdit quo
ad herodē magnaz cōstantiā. Un̄ super
hoc ait Chry. id qd̄ herodes b̄o ioāni
facebat p̄ iniuria: ip̄e totum hoc susci
piebat p̄ b̄nificio: quia dei misericordia
souebat: q̄ verū gaudū scōrū ē exte de
mūdo. Ostēdit quo ad xp̄m magnaz re
uerētia z amorē itimū: q̄ sciēs se xp̄i nū
ciū z famulū ei⁹ esse misit discipulos ad
xp̄m vt sciret si ipm xp̄m nūciare debe
bat i feris sic nūciauerat supnis. Quo ad
discipulos ostēdit magnā diligētia. vñ de
Chry. Ayslus ioānes in carcere non de
suo p̄culo. s̄z potius de discipuloz salu
te sollicitus misit eos ad xp̄m vt miracu
la sua viderēt q̄ tot fecit: vt paucoz ani
mas lucraret: q̄ melior ē apud deū vñ
iustus q̄ totus mūdos pctōibus plen⁹.
Ostēdit quo ad se magnā scitātē z grāz:
q̄ mūdū reputabat eē carcerē. Et in car
cere eē reputabat fore para disuz Chry.

De decollatōe iohannis baptiste

Iohannes specie hō grā angelus. qz nihil
 carnis seu carnalr erat in eo nisi visio so-
 la. Corpore tenebat in carcere. aīo autez
 in celo. C Secūdo male tractabant euz
 in morte. qz ipm decollauerunt. eius autē
 decollatio facta ē p iustitie defensione. qz
 s. Herodē de stupro arguebat. facta ē cū
 multa sui deuotōe. qz deo se p̄mendabat
 Unde cantat hodie. In medio carceris
 stabat Joānes. z voce magna clamabat
 dicens. Dñe deus meus tibi p̄mēdo sp̄i-
 ritum meū. Etia facta est cū patrū mul-
 toz qui erant in limbo gaudio. vñ legif
 in euangelio Nichodemī qz ip̄e eis dixit
 Ego sum Joānes qz xpm baptizauit. z di-
 gito demonstrat. z descendi nūciare vo-
 bis qz vos in pximo visitabit. Facta est
 et cum missica significatōe. quam signifi-
 catōem beatus Augu. assignat dices qz
 xps natus est eo tpe quo dies incipiunt
 crescere. Joānes eo tpe quo incipiunt d̄
 crescerē. Christus fuit in cruce exaltatus
 Joānes fuit capite minoratus. Per que
 dat̄ intelligi qz fama Joānis decrescere
 debebat. Fama vero xpi crescere oportē-
 bat. facta est et cū ecclesie veneratōe. qz
 quāuis ad limbū descenderit eius tam
 passio celebrat. Eoz enim qz ad limbū
 descenderūt qdā spectat simpliciter ad
 vetus testamētū. sicut Abrahā Baud.
 z ceteri. Et istoz solēntas nō agit. Qui-
 dam vero spectabat ad vetus testm̄ q̄tū
 ad tps. s; ad nouū quantū ad cām. sicut
 pueri innocētes. Et ideo pp cām eorum
 obitus celebrat. sed pp tps alleluia sub-
 ticef. Joānes autē spectabat ad nouum z
 ratione cause. qz p iustitia est mortuus z
 ratōe tps qz fuit finis veteris testamētī
 z intrin̄ noui. Et iō eius obitus colitur z
 alleluia cantat. C Tertio male tractaue-
 runt beatū Joānem post eius mortem. s.
 herodes caput eius in disco afferri faci-
 endo. q̄si quoddā ferculū discubēribus.
 inde faciēs. z herodias corpus sine capi-
 te sepelliēdo. t̄mens ne ip̄e p̄pha resur-
 geret si cū capite corpus positus fuisset.
 Et Julianus apostata etus ossa dispen-
 do z in pte pburendo. Et qz oēs isti b̄m̄
 Joānem male tractauerūt. iō a deo ipsi
 male tractati fuerūt. nā herodes in exili-
 um fuit missus z ibi miserabilr ē mortu-

us. herodias autē vt aiunt qdā cū caput
 beatī Joānis māu teneret z sibi insulta-
 ret diuino iudicio in eius facie insuffla-
 uit z illa subito mortua corruit. Puella
 autē dū sup glaciē ludēdo discurreret gla-
 cies sub pedibus eius frāgitur. z illa sic
 miserabiliter suffocat. Iudcia Tito z
 Vespaxiano fuerūt capti. z triginta pro
 vno denario vēditi. Iulianus apostata
 celestī plaga percussus ab hostib; excor-
 tur. z de conto scabellū regi psaz efficit.
 Quāuis autē Joānes sic fuerit male tra-
 ctatus in vita. in morte. z post mortem
 deus n̄ in hoc triplici statu eū venera-
 bilr tractauit. Nā in vita celestibus my-
 sterijs interessē fecit. qz celos aptos vidit
 vocē patris audiuit. sp̄m sanctū in sp̄e
 columbe aspexit filij diuinitatē agnouit.
 Et sic tota trinitas venerabilr eū tracta-
 uit. Sicut z in morte qz mors sua fuit val-
 de p̄ctosa respectu dei. qz p iusticia mor-
 tes sustinuit. respectu sui. qz p̄cto sangui-
 nis regnū celoz acq̄siuit. respectu limbē
 qz p̄ciosum nuncius p̄ribus apportauit.
 respectu mūdi. qz eius mortē venerabilr
 colit. Simili mō post etus mortē. Jpe. n.
 dictus ē p̄tarcha. p̄pha. apls. angelus
 martir. confessor z virgo. Et ideo in celo
 existēs mō morat i societate p̄tarcha-
 rū. mō in societate p̄phaz. modo in ordi-
 nibus angeloz. mō in choro aplorū. mō
 inter rosas martiruz. modo inter violas
 p̄fessor. modo inter lillum virginū z sic
 delnceps.

C Sermo. cxxxij. C De eodē sermo. ij.
Quāuis autē spectabat ad nouum z
 tractauerunt euz qui
 d̄ vtero matris sue cō-
 secratus est p̄pheta zc. Eccl.
 xlix. In verbis p̄missis quat-
 tuor ponunt. C Primo ponit herodias
 crudelitas qz Joānem crudeliter tracta-
 uit. Notādū qz aliquādo mali male tra-
 ctant malos. Prouer. xij. Inter super-
 bos sepe iurgia sūt. Aliquā mali male tra-
 ctant bonos. Vñ de hoc ait ps. Persecu-
 tus est hoīem inopē z medicū. Aliquan-
 do boni pugnant p̄tra malos. vñ ps. ze-
 lauit sup iniquos pacē peccatorz videns
 zc. Alsi z bōi p̄tra bonos. qz. s. sūt imper-
 cti. p̄fecti autē p̄tra p̄fectos pugnare non
 p̄nt. Ista multiplex pugna p̄t inueniri

circa bñm Joannem. Tūc. n. pugnabant
 mali p̄tra malos. s. herodes & herodias
 ex vna hac pte. Et philippus cuius vxor
 rem herodes abstulerat ex alia pte. Pu-
 gnabāt mali contra bonos. s. herodes &
 herodias p̄tra Joānē. Et pugnabāt bñi
 p̄tra malos. s. Joānes p̄tra herodē & he-
 rodias quoz vitia persequebat. Pugna-
 bant & tunc boni imperfecti p̄tra bonos si-
 cut discipuli Joānis qui tūc pugnabāt
 p̄tra discipulos xp̄i. Inter Joānem autē
 p̄fectū & xp̄m p̄fectissimū non potuit esse
 pugna: sed pax & amicitia perpetua. In
 hac autē pugna Joānes non succubuit.
 nec etiam cadere potuit. Primo quia
 firmissime stetit & fuit stabiliter fundat⁹
 sup montem altissime trinitatis q̄ & pa-
 trem cognouit in voce & filium in huma-
 na carne & sp̄m sanctū in columbe sp̄e.
 Secūdo fuit lapis quadratus habuit
 n. tempantia p̄ qua sic abstinēbat fortitu-
 dinē p̄ qua herodē sic arguebat. sapiē-
 tiam p̄ qua pplm sic instruebat & iustitiā
 p̄ qua coram xp̄o sic se humiliabat. Ter-
 tio q̄ fuit cum xp̄o forti vinculo amoris
 copulatus quā amicitia in vtero matrū
 p̄traxerūt qñ matres mutuo se salutaue-
 runt. que nūquā interrūpi potuit. nec in-
 p̄spere. nec in aduersis. Secūdo. i. Joā-
 ne fuit magna sc̄itas. q̄ nota est cū d̄r. Ex
 ventre m̄ris p̄secrat⁹ ē. Ex illa autē sc̄ifica-
 tione accepit gr̄e repletōem. Lu. i. Sp̄s
 sancto replebit̄ adhuc ex vtero matris
 sue. Accepit et̄ ex illa sc̄ificatiōe gaudio.
 sam xp̄i cognitiōz ibidē. cū d̄r. exultauit
 infans &c. Accepit in bono p̄firmatōem
 Isa. xli. Sub tegumento manus sue p̄-
 textit me &c. Peccati purgatiōem. Hierē.
 l. Aliquā exires de ventre sanctificauit te.
 Et p̄ ista et̄ natiuitas fuit miraculosa.
 Tres nanqz sunt natiuitates. Una q̄des
 que fuit facta cū hoīne sine femina sicut
 fuit natiuitas Eue. Alia ē facta de semi-
 na sine hoīne sicut natiuitas xp̄i. Tertia
 facta est de hoīe & femina p̄tra solitū cur-
 sum nature sicut natiuitas beati Joan-
 nis q̄ sine peccato natus ē. Ibi et̄ fuit
 triplex impedimentū. Unū fuit ex parte
 p̄ris. s. nimia senectus. Et is nō poterat
 generare. Et duo ex pte m̄ris. s. senectus
 & sterilitas. Et is nō poterat concipere.

Tertio notat̄ similit̄ in beato Joanne
 magna dignitas in hoc q̄ d̄r p̄pha. In
 omni genere creature Joānes semp̄ di-
 gnioribus p̄parat̄. Nā inter corporalia
 assimilaf̄ corpi luminoso. Sicut lucerne
 ardenti. Inter sp̄ualia assimilaf̄ angelis
 qui inter sp̄s ratiōales nobiliores sunt.
 Inter p̄posita ex corpe & sp̄i assimilaf̄
 ipse p̄phetis qui ceteris hoībus excellē-
 tiores sunt. P̄z et̄ in hoc dignitas ip̄ius
 q̄ ceteris sanctis xp̄o p̄ximior eē videt̄.
 Christus nanqz ē verbū dei. Joānes vō ē
 vox dei. Sed ceteri sancti sunt tuba dei.
 Osce. viij. in gutture tuo sit tuba &c. Chri-
 stus et̄ fuit sp̄sus. Joānes autē fuit ami-
 cus sponsi. Ceteri vero sancti sunt serui
 sponsi. Christus nanqz fuit sol & Joānes
 fuit lucifer. Ceteri vero sancti sunt stelle
 Baruch. iij. Stelle vocate sunt & dixerūt
 assumus. Christus fuit ignis. ad heb. xij.
 Deus noster ignis p̄sumens ē. Et Joan-
 nes fuit facula ardēs. Ecclē. xlvij. Ver-
 bum illius quasi facula ardebat. Ceteri
 vero sancti sunt scintille ignis. Matth.
 xij. Fulgebūt iusti & tanquam scintille.
 Christus fuit lux. Et Joānes fuit lucer-
 na lucens. Ceteri sunt radij lucis. Quar-
 to p̄oif̄ Beati Joānis magna auctoritas
 cū d̄r. Euertere & p̄dere & dissipare &c. i. viā
 d̄r p̄parare. que q̄dē viā quattuor mōis
 p̄parat̄. s. fossa replendo. tumentia dep̄-
 mendo. lapides & offendicula remouen-
 do. & tortuosa rectificando. Ista quattu-
 or tangunt̄ Isa. xl. Dis vallēs exaltabit̄
 & oīs mons & collis humiliabit̄. & erunt
 prana in directa. & aspa in vias planas.
 Tunc. n. defossa replent̄ qñ in p̄cipitiuz
 despatōis p̄lasi in spem venie eleuant̄.
 Et tunc tumētia dep̄munt̄ qñ p̄ supbi-
 am elati ad humilitatē reducunt̄. Tunc
 offendicula remouentur qñ oīa peccata
 abijciunt̄. Tunc vero tortuosa rectificaf̄
 qñ oēs intentōes n̄re in deū diriguntur.
 Et q̄ Joānes est apud deū tante sancti-
 tatis dignitatis & auctoritatis. manife-
 stum est q̄ p̄t & seip̄ ac vult nos iuuare.
 Adiuuat aut̄ nos i triplici statu. s. in vi-
 ta. sicut p̄z in longobardis quoz aduo-
 catū se dixit. vt refert ip̄e Paulus longo-
 bardoz historiographus. Adiuuat & in
 morte sicut p̄z & in sanctulo q̄ cū decolla-

ri deberet. Iohannes spiculatorū spatāz tenuit. vt dicit Grego. Etia adiuuat post mortem sicut p̄z in rege longobardoz in ecclesia beati Iohannis sepulto vt refert p̄dictus Paulus longobardozum hystorographus.

¶ Sermo. cccxxiij. ¶ De eodem ser. iij.

Herodes misit et tenuit Iohannem et vinxit eum in carcere. ¶ In p̄sentī euangelio tria de beato Iohanne ponunt. s. Incarceratio eius. Decollatio eius. Et sepultura eius. Circa primū notandū q̄ multiplex ē carcer in quo fuit Iohannes. ¶ Primus ē carcer marni vteri. et iste fuit totus gaudiosus. Luc. i. Exultauit infans cum gaudio in utero meo. Gaudebat quidem de tanta virginis dignatōe. q̄ infem suaz visitabat. de xp̄i incarnatōe quē in virginis utero cōfitebatur. de sui p̄cursione quā iam extunc incohabat ¶ Secundus carcer est carcer pp̄ij corp̄is. et iste carcer fuit totus speciosus. Sap. viij. Veni ad corpus incoquinatū. Puritas. n. beati Iohannis post puritatē xp̄i et virginis gloriose Marie maior fuit. Istoz triplex puritas significat p̄tes lucidiores planetas. s. p̄ solem. p̄ lunā et p̄ lucifer. Puritas. n. xp̄i assimilata sol. ps. In sole posuit tabernaculum suū. Sed puritas Marie assimilata lune Can. vi. Pulchra vt luna. Puritas Iohannis comparat lucifero. Job. xxxviii. Numquid produces lucifer in tpe suo. Sic igitur in sole est lux fontalis. Sic fontalis puritas est in xp̄o. Et sicut post solē magis lucet luna. Sic post xp̄um maior est puritas in virgine Maria. Et sicut post solem et lunā lucifer magis splendet. Sic et post xp̄m et Mariā Iohannes ampliori claritate refulget. ¶ Tertius est carcer deserti. Et iste fuit valde penuriosus exterius. s. tñ fuit valde delitiosus interius. Quāuis. n. exterius ederet locustas tñ interius edebat delicias sempiternas. Exterius edebat mel siluestre. sed interius mel celeste. Itaque exterius bibebat aquā materialē. sed interius aquā sp̄ualē. Exterius vestitus erat pilis cameloz. s. interius indumentis virtutū. Ipse exterius habitabat in deserto. sed interius habi-

tabat in celo. Exterius nanque habebat societate ferar. sed interius habebat societatem angeloz. ¶ Quartus erat carcer tyranni. i. herodis. Et iste fuit valde gloriosus. q̄ magna letitia et iubilatio fuit beato Iohanni p̄ xp̄o et p̄ iusticia carcerem sustinere. Fuit. n. incarceratus pro triplici veritate. s. p̄ veritate iusticie quā defendebat quādo dixit herodi. Nō h̄z tibi h̄re vxorē fratris tui. Pro veritate doctrine quā p̄dicabat. Unde dicit Josephus q̄ herodes videns ad p̄dicatōem beati Iohannis magnā populū multitudinē cōuenire. timens tumultū populū ipsum in carcerauit et fecit carceri mancipi. Tertio p̄ veritate sancte vite quā tenebat. sicut. n. serpentes et bufones odorē vinearum fugiunt. et sicut noctue solis lucem declinat et auugiūt. sic iudei vitāz beati Iohannis imitari nō volentes ip̄modiebant et alteri demonū actus attribuebant. mat. the. xi. Venit Iohannes nō manducans neq̄ bibens et dicunt demonū h̄z. ¶ Quintus est carcer limbi. et iste carcer fuit valde gratiosus et. q̄ sanctis p̄ibus gratiosum enceniū apportauit. Erant nanque in magna tristitia. tñ q̄ dei visione carebant. tum q̄ sibi dñi p̄manserant. tum q̄ demonū vicinitatē habebant. S̄z Iohannes eis nūciauit q̄ cito lucem diuine visionis p̄ciperent. Unde Luc. i. Illuminare h̄is qui in tenebris et̄. Quia vterius in loco tenebroso nō sederent. Un̄ subdit Et in umbra mortis sedent q̄ cito ad recedendū pedes dirigerent. vnde subdit Ad dirigēdos pedes nostros. Et q̄ cito angeloz societate gauderent postquam pax inter ip̄os angelos facta erat. vñ subdit. In viam pacis ¶ Secūdo fit mētio de Iohannis decollatōe. Circa qd̄ sciendū q̄ in beato Iohanne fuit duplex caput. s. corporale qd̄ amputari potuit. Scdm̄ vero caput. s. sup̄substantialē amputari nō potuit. Caput siquidē corporale de corpore amputatum fuit ab ip̄o herode. Magnus siquidē p̄teritis genus qd̄ tñ et tñ sc̄m̄ caput amputatū fuit. in quo siquidē capite erant illi beati oculi qui sp̄s sanctum in columbe sp̄e p̄pexerunt. in quo erant ille beate aures que vocē dei p̄ris audire meruerunt. in quo fuerunt beati

nares qui tollens fragrantia xpi senserit
Et illa beata labia que tollens testimonia
iesu xpi protulerunt. Caput autem super suba
le dicitur esse xps. et illud nunquam separari po
tuit. Sed per sensum et motum per ipsum et in ip
so refulsit in utero et in mundo et modo in
celo. In utero per sensum quo eum cogno
uit et motum quo eum salutauit. In mundo
per ipsum sensum fidei et motum operantis bonae.
In celo modo influit sensum quo illuina
tur in profunda dei cognitionem. et motum
quo semper mouetur in deum per intimam amorem.
Tertio fit mentio de eius sepultura cum
dicitur. quo audito discipuli tulerunt corpus
eius et sepelierunt. Et quanta reliquie eius
ad diuersa loca fuerint translate. nunc autem
ianue vel apud ianuam sunt venerabiliter
cumulate. ubi iohannes sepe pietatem suam
super multis infirmitatibus quas sanauit
ostendit suam potentiam. ostendit super quat
tuor elementa que sepe persequitur et immu
tauit. scilicet super ignem qui cum ianua magna fu
isset accensus reliquie opponerantur. et
statim ignis euauit. Super aerem qui cum
violencia venti naues in portum perfringe
ret. reliquie opponerantur. et statim huius
modi tempestas cessauit. Super mare quoniam
scilicet in diuersis nauibus eius reliquie ianuam
deserri deberent tanta in mari orta est
tempestas ut omnes naufragium formi
darent. Reuelatum est autem cuidam sacer
doti quod si reliquie insimul reponerentur
magnam maris tranquillitatem sentirent
quod et factum est. Super terram. quia cum sicci
tas magna esset reliquie ipsius desererant per
cessionem et pluuie ceciderunt. et terra de
dit fructum suum.

Sermo. cccxxv. De natiuitate beate
Marie sermo. i.

Sapientia edificauit sibi
domum.
Prover. xi. Lupiens dei filius
per suceptionem humane na
ture nobiscum habitare. nullam domum
inuenire potuit que tantum habitatorum reci
pere digna fuit. et ideo oportuit ut deo
talem domum crearet. Et ideo dicitur
Sapientia edificauit sibi domum etc. Sic
autem dicit Beatus Ambrosius in exa
meron. Bonus artifex primo funda
mentum ponit. posito fundamento edifica

tois membra distinguit adiungit et ornat.
Et ista tria diuina sapientia in huius
domus edificatione seruauit. Primo namque
ipsam fundauit. per. Ipse fundauit eam
altissimus. Idem. Fundamenta eius in
montibus sanctis idest in altitudine tri
nitatis. scilicet patris cui attribuit potentia
filii. cui attribuit sapientia. spiritus san
cti cui attribuit bonitas et gratia. Et sic
cadere non potuit neque per infirmitatem
neque per impotentiam. nec per ignorantiam.
nec per aliquam malitiam. Vis namque causa
in partem sit aliquo istorum trium modorum. et illi
tres modi iter sanctos apostolos reperi fuerunt
Petrus namque cecidit per infirmitatem dum
timore mortis christum negauit. Et ratio est. quia
nondum fundatus erat super altitudinem di
uine potentie. Paulus cecidit per ignoran
tiam. Timotheus. Ignorans feci in incredu
litate. Et ratio est quia nondum fundatus erat su
pra altitudinem diuine sapientie. iudas vero cecidit
per malitiam excogitatum et affectum. Unde
per. Diligit maledictioem et inueniet eam.
Et ratio est quia nondum fundatus erat supra al
titudinem diuine gratie. nullo autem istorum mo
dorum ista domus cadere potuit que dicit
Eccle. xxiiij. In me omnis gratia uite et ue
ritatis. in me omnis spes uite et uirtutis
non enim domus huiusmodi cadere po
tuit per malitiam. quia fundata erat supra alti
tudinem diuine gratie. ideo dicit. In me
omnis gratia uite. nec per ignorantiam quia fun
data erat supra altitudinem diuine sapientie.
et propterea subiungit. Et ueritatis. Nec per
infirmitatem humanam quia fundata
fuerat supra altitudinem diuine poten
tie. ideo subdit. In me omnis spes uite
et uirtutis. Secundo diuina sapientia edi
ficium pulchrum crexit. Circa quod duo uide
da existunt. scilicet qui fuerunt artifices qui ere
xerunt hoc edificium. et quod fuit edificium
quod crexerunt. Artifices enim isti
fuerunt pater et filius et spiritus sanctus.
Pater pulchram fecit eius mentem.
quia eam purgauit. Filius eius ventrem
quia ipsum inhabitauit. Spiritus sanctus
et eius ventrem et eius mentem. quia utrum
que sanctificauit. Unde scribit Lant. iij.
Tota pulchra es amica mea. Et macula
non est in te. Ipsa nanque merito fuit
pulchra cuius filius dei sic ventrem illu

De natiuitate beate marie virginis.

strauit. Fuit etiam sine macula. cuius mentem spiritus sanctus sic purgauit. Et fuit tota pulchra: cuius ventrem et mentem pater sic sanctificauit. Istud namque edificium de triplici materia fuerat erectum. scilicet de argento et auro ac de lapidibus preciosis. i. Lapis. Sicut si lapis edificat super fundamentum hoc aurum et argentum et lapides preciosos etc. Per argentum intelligitur eius corpus lucidum et uirgineum. Sap. iij. Quod pulchra est casta generatio cum claritate. Quamuis autem fuerat pulchra per uirginitatem: tamen reputabat se nigram per magnam humilitatem. Lan. i. Nigra sum sed formosa sicut hyssopus etc. Sepe enim lucidum nigrum habet effectum. sicut dicit Augustinus in libro de ciuitate dei. ubi ponit triplicem exemplum. Nam si ignis sit splendidus: tamen carbonem nigrum facit. Sic et est de argento. nam si argentum sit fulgidum tamen lineas nigras facit. Oleum si sit lucidum: tamen lachrymas nigras effundit. Sic et beata uirgo Maria licet habuerit ignem diuinum. i. aius dei amore inflammatum: licet habuerit etiam argentum fulgidum. i. corpus uirgineum. Et licet habuerit oleum lucidum. i. abundantiam meritorum. tamen de se semper nigra et humilis sentiebat. Fuit et istud edificium factum de auro. Per aurum namque significat aius aureus. i. totus deificatus et in amore ipsius uersus. Sicut enim homo amando terrena efficiat terra: sic amando deum efficiat deus. Istud ostendit Bardo carthusiensis in libro suo dicens: Si imago stercoris ex auro fiat melior est substantialiter quam imaginabilis. Substantialiter quidem est aurum: sed imaginabilis est uile et sordidissimum lutum. Si autem imago angelus fiat ex auro melior est imaginabilis quam sit substantialiter. nam imaginabilis est substantia rationalis. substantialiter uero est corpus inanimatum. Cum igitur mens nostra rebus terrenis per amorem afficitur. melior est substantialiter quam imaginabilis. Substantialiter quidem est spiritus rationalis. Imaginabilis autem talis est qualia sunt illa quibus intendit. Cum igitur per amorem dei afficitur. melior est formaliter quam substantialiter. Substantialiter quidem est anima. formaliter uero si dicere licitum sit est deus. Fuit quoque et istud edificium factum de lapidibus preciosis. i. uirtutibus gloriois. de eius figura de uirtutibus dicit Hieronymus ad Lromatum

et Heliodorum. quod beata uirgo maria istam regulam sibi statuerat: ut a mane usque ad tertiam orationibus insisteret. et a tertia usque ad nonam operi vacaret. A nona uero ab oratione non recedebat donec angelus appens sibi cibum ministraret. Ecce ergo quattuor lapides preciosi istius domus preciosissime. Primus est oratio deuota. Secundus est operatio sollicita. Tertius patienter resectio expectata. Quartus est uersatio angelica. magis namque conuersabat cum angelis quam cum hominibus. Tertio sapientia diuina ipsam domum depinxit et ornauit. et hoc triplici colore. scilicet albo puritatis: nigro humilitatis: et colore rubeo charitatis. Ecce ergo quod pulchra colorum promixtio. scilicet albus: niger et rubeus: qui in uirgine pulchra coniunctio fuit. scilicet uirginitas: humilitas et charitas. Istam triplicem colorem se habuisse uirgo maria attestatur dicens Lan. i. Nigra sum. ecce color humilitatis. sed formosa. ecce color albus uirginitatis: sicut pelles salomonis. ecce color rubeus charitatis. quoniam in glosam ibidem iste pelles rubricate erant. per quas charitas designat.

Sermo. cxxxvi. De eadem sermo. ij.

Sapientia edificabit domum etc. Pro uer. xxiiij. Illa domus sapienter est edificata que habet in se tria: quibus dicit beatus Augustinus in libro de trinitate. Bona domus est paribus membris disposita. ampla. et lucida. Uirgo ergo beata que est sapienter edificata ut in ea sapientia diuina inhabitaret ista tria habuit. Fuit. n. primo paribus membris disposita. De quorum membrorum dispone dicit Lan. iij. Ferculum sibi fecit salomon rex de lignis libani. columnas eius fecit argenteas reclinatorium fecit aureum. et ascensum purpureum media charitate construxit. Fecit igitur primo sibi in ipsa domo cenaculum quod fecit eam ferculum. Potest autem uocari ferculum uas escarium. ipsa enim uas escarium fuit que nobis cibum angelorum ministravit. Pro uer. xxxi. Facta est quasi nauis in medio toro de longe portans panem suum. In ista namque nauis erectum est uelum: de quo dicit Ezech. xxvij. Bisulcus et purpura varia de egypto texta est tibi in uelum. Et istud uelum significat christum multiplici depictum colore

In ipso naqz fuit caro humana. anima
 & deitas. Ex carne & ens resultat color
 albus ppter puritatez. ex aia color ru-
 beus ppter charitatez. & ex deitate resul-
 tat color aureus ppter preciositatez. *Lan.*
v. Dilectus meus candidus. ppter car-
 ne mundissimam. rubicundus ppter aiam
 feruentissimam. electus ex milibus ppter
 diuinitatez preciosas. Et ista nauis no-
 bis apportauit panem: sed de longe. *Istis*
eniz de longe dicit distantia locorum. qz. s.
de celo apportauit in mundum. Et et dicit
distantiaz naturarum. qz. iste est panis ex na-
tura diuina & humana. Etia iste panis di-
cit distantia meritorum: qz. nulla merita p-
cesserunt ut verbum caro fieret. ¶ Secundo
in ista domo fecit thalamum i quo requie-
sceret. ideo dicit reclinatorium aureum. In
virgine naqz tria reclinatoria fuerunt. s.
spus aia & corpus. De quibus dicit. i. The-
sal. v. Integer spus nri & aia & corpus si-
 ne querela seruet. In istis reclinatorijs
 xps requieuit. na requieuit in eius spu
 inquantu sedule contemplationi vacabat.
 In anima. s. inquantu ro eius a xpo no re-
 cebat. In eius corpe inquantu sensual-
 itas nuqua roni contradixit. ¶ Tertio xps
 fecit in ista domo solarium inferius. medi-
 um. & superius. Solarium aut inferius mu-
 niuit columnis argenteis. Io dicit columnas
 eius fecit argenteas medium pauimentauit
 lapidibus preciosis. io dicit media charita-
 te pstrauit. Sz solarium superius ornauit
 panis purpureis. & io dicit. Ascensus fecit
 purpureum. Solarium naqz inferius est ipa
 sensualitas que de rone sut semp est ad
 malum pclitua. Sed in virgine ad malum
 pclitua ee non potuit qz septem columnis
 argenteis. i. septem donis spus sci roborata
 fuit. Unde puerb. ix. Sapientia edifica-
 uit sibi domum excidit columnas septem. So-
 larium medium est eius aia pauimentata lapi-
 dibus preciosis. i. virtutibus varijs. scz
 tribus virtutibus theologics. *Eccle. xx*
iiij. Ego nri pulchre dilectionis quo ad
 charitatez. & agnitionis quo ad fidez. & sepe
 spei quo ad spez. Etia fuit aia virgis be-
 nedicte pauimentata quattuor virtutibus
 politis. Ipsa eniz vixit temperanter cuz
 dixit. Quam virum non cognosco. Pruden-
 ter qm cogitabat qualis eet ista saluatio.

Fortiter. qz. si fuerit turbata: no in tur-
 bata. Iuste dum dixit. Ecce ancilla dñi.
 humilitas. n. est pars iusticie. Solarium
 superius est eius spus qui fuit ornatus qu-
 tuor panis purpureis. i. quattuor sagit-
 tis que ipam totam purpuream fecerunt. s. sa-
 gitta timoris que oia victa refecabat. ps
 Confige timore carnes meas. *Ber.* Est sa-
 gitta quedam timor dei. que carnis deside-
 ria configit. Amoris quo semper ad filium
 suspirabat. *Lanti. iij.* Vulnerata chari-
 tate ego sum. *Bernar.* Est sagitta electa.
 amor xpi qui aiam *Mariae* no modo pfixit.
 sed & ptrauit. vt nulla in pectore virgi-
 nali particulam vacuum amore relinqueret
 diuini sermonis: qz verba dei in corde
 medullitus dfererebat *Luce. ij.* *Maria* aut
 conseruabat oia verba hec etc. Et sagitta
 sermo dei viuus & efficax etc. Et doloris
 que in filij passione suscebat. *Luce. ij.* Tu-
 am ipius aiaz ptrauit gladius. ¶ Se-
 cundo hec domus fuit ampla. ¶ *Huit. n.*
 vterum amplum ad deum respiciendum. io dicit tem-
 plum quasi tenens amplum ps. *Suscepim*
deus misericordiam tuam i medio templi tui.
Sicut. n. totum manna erat in vna. & tota
 vna erat in arca. & tota arca claudebatur
 in templo. Sic et diuinitas tanquam manna
 tota erat in vna. i. i xpi aia. & vna. i. aia
 tota erat in arca. i. in xpi carne deifica. &
 hec oia claudebantur i templo. i. in virgis
 vtero. ¶ Secundo habuit amplum intellectum
 ad cognoscendum. Eius eniz intellectus
 no indigebat radio solis: qz intra se habe-
 bat ipsum solem. *Eccle. xxvi.* Sicut sol oriens
 in mundo etc. Nec radio lucerne: qz intra
 se habebat lucernam diuinam. i. diuinam sapien-
 tiam: que de ea assumpserat testas. i. carnem
 humanam: *Un et dicit ibidem.* Lucerna splen-
 dens super cadlabrum sem etc. Nec scintilla
 ignis qz habebat ipsum ignem diuinum intra se.
 Fuit naqz rubus dei inflamatus ab igne
 diuino de quo hie in *Exo. iij.* ¶ Tertio ha-
 buit amplum affectum ad ppatiendum: quia
 oes in sinu sue pietatis recedit. hz naqz
 quadruplicem sinum. s. gracie: misericordie: dulce-
 dinis melliflue: & glorie. De quibus ec-
 clesia cantat. *Maria mater gracie. mri misere-*
cordie etc. Si quidem intra sinum gracie rece-
 pit iustos. intra sinum misericordie rece-
 pit peccatores. io dicit *Maria mri gracie. mri*

De natiuitate beate marie virginis.

misericordie. Intra sinu sue dulcedinis
recepit tribulatos et tentatos ab eis ho-
stibus replendo. id subiugit. Tu nos ab
hoste protege. intra sinu sue glorie recepit
defunctos. id concludit. In hora mortis
suscepit. Quarto huius amplum mebrum
ad subueniendum. huius enim subueniendi po-
testate sapiam et voluntate. Prover. xxi.
Thesaurus desiderabilis. et oleum in hita-
culo iusti: Pot. n. subuenitroque huius thesau-
ru. Vult quod huius pietatis oleum. Scit quod fuit
iusti habitaculum. i. christi qui est dei sapia que
sapia in utero virginis noue mensibus hita-
uit. Tertio hec domus fuit lucida. nam
sicut dicit Lant. vi. In ea fulsit lux aurore
quando spiritus sanctus ea sanctificauit: quod tunc te-
nebras originalis peccati ab ea abstulit.
y. Reg. xxiij. Lux aurore oriente sole ma-
ne absque nubibus rutilat. Aurora autem
semper crescit donec die perfectum facit. sic
virgo benedicta post sua sanctificationem in ute-
ro semper creuit in mundo. Prover. iij. se-
mita iustorum quasi lux splendens procedit et
crescit usque ad perfectum diem. Ipsa namque fu-
it lux splendens in sanctificatione. procedit in spi-
ritus sancti superuentione. creuit in filii pro-
prietate. et facta est perfecta dies in sua assumptione.
Etiam in ea fulsit lux lune. i. sapie diuine
incarnate. Eccle. xliij. Luna ostensio te-
poris et signum diei. Luna namque est si-
gnum diei festi. per quod dicitur intelligi quod diu-
na sapientia incarnata tunc ostendit suam te-
poralitate. suam eternitatem. et suam festiuitatem
locutitatem. Fulsit et in ea lux solis. Aug.
de sole sic dicit. Videmus soles fulgere
calentem: currentem. Sol igitur spiritualis christus
in hac domo refulsit: quod fecit eam fulgere
per plenissimam cognitionem. calere per ser-
uentissimam dilectionem. et ad nos currere
per velocissimam subuentionem.

Sermo. ccxxxvij. De eodem
sermo tertius.

Orietur stella ex iacob
et consurgit vir-
ga de israel. et percussit duces
moab. Numeri. xliij. Quia
nulla creatura inueniri potest in qua sunt
omnes proprietates que designent marie vir-
tutes: ideo scriptura sacra diuersas res
adducit quibus eam assimilat ut aliquas
virtutes inde eliciat. Ideo in verbis

premissis assimilatur stelle et virge. In quibus
verbis a tribus predicatur. Primo
a suo ortu cum dicitur. Orietur stella etc. Secundo
namque per prophetam primo et secundo celi. in stellis non
incidit corruptio nec casus: nec error.
De igitur stella: quod nullam corruptionem ha-
bit: nec in natiuitate. nec in vita. nec in
morte. In natiuitate non habuit corruptionem
peccati originalis. et istud ostendit exem-
plo auctoritate et ratione. Exemplo siquidem
in Hieremia et in iohanne hoc asserit. quod
vnus fuit propheta christi. alter eius precu-
sor. Multo fortius hoc de ista creditur quod
fuit christi mater. Auctoritate. ps. Sanctifica-
uit tabernaculum suum altissimus. Ber. Ne-
que cum festis laudibus nascens honorare-
tur nisi sancta nasceretur. Nullus enim gemma
nobilissima in vase imundo collocaretur: sic
nec deus pater filius suus in utero virginis
posuisset nisi munda fuisset. Scimus enim. et
in sanctis hitas. Non est habuit corruptionem. alii
cuius actualis peccati: quod fuit totaliter vir-
tutibus premissa. Lant. iij. Hortus con-
clusus es soror mea etc. Fuit enim hortus con-
clusus quod seipsum clauserat sensus suos
custodiendo. Fuit hortus conclusus quod
angelus eam clauserat in tota vita sua
eam conservando. Fuit fons signatus. quod de-
spem signauerat eam despiciendo. Et ideo
deus solus clauem portabat cuius thesaurus
intus latebat. Non est habuit alicuius putre-
factionis corruptionem in morte: quod corpus
eius fuerat dei potentia firmiter copagina-
tum. dei sapia prudenter preperatum. et igne
spiritus sancti firmissime consolidatum: et diuini-
tate filii dei inbalsamatum. Secundo dicitur
stella quod in ea nullus fuit casus. Apoli in
passione christi ceciderunt a fide christi: et a gratia
spiritus sancti: et a societate christi. Sed Maria non
poterat cadere a fide christi: quod ipsa expta
erat omnia que de christo erant. et est a sancto spiritu do-
cta. nec a gratia quod in utero matris fuit con-
firmata. nec a societate christi: quod christo semper
fuit coniuncta. Jo. xix. Stabat iuxta crucem
iesu mater eius. Tertio dicitur stella: quod
nullus in ipsa fuit error. Stelle enim in suo mo-
tu errare non possunt que mouentur motu a deo
sibi creato. Mouent autem motu firma-
menti citissime. motu vero suo lentissime.
Sic ipsa non mouebatur motu proprie volun-
tatis: sed motu diuine dispensationis. Do-

tamq̄z ē a spū scō vt xp̄i p̄ceptōi p̄senti
 ret z p̄m̄us acquiesuit vt in egyptum
 fugeret. cōtinuo obeduit. vt inde redi-
 ret statiz obtēperauit. nos aut̄ ad p̄ce-
 ptū nr̄i superioris moueri nolumus sed
 nostras volūtates facere affectam⁹. z iō
 sydera errantia sum⁹. vt i canōn. Jude
 sunt sydera errantia. Cōscō comedat a
 v̄ite p̄cessu cū dī. Et cōsurget v̄irga de
 israel. p̄ dī. n. v̄irga q̄tū ad eius ortū fi-
 lij dei cōceptū. z v̄ite sue p̄gressum. De
 eius ortu dī Ysa. xi. Egrediet v̄irga d̄ ra-
 dice iesse. i. exibit z recedet a natura ra-
 dice. Radix. n. ad ima. v̄irga tēdit ad
 alta. Radix in terra figit. v̄irga i aere ele-
 uat. Radix terre humore. v̄irga celi ro-
 re. solisq̄ calore gaudet z crescit. Sic tu
 dei petebant ima vicioz. Illa aut̄ alta vir-
 tutū. Illi erat fixi in terra per cupidita-
 tē terrenoz. hec i aere p̄ auiditātē celesti-
 um. Illi nutriebant amore carnali. hec
 amore spūali. Illi p̄stringebant frigore
 infidelitatis. hec aut̄ fouebat calore cha-
 ritatis. p̄ scōo dī v̄irga q̄tū ad filij cō-
 ceptū. De qua dī Nume. xvij. Inuēit ger-
 minasse v̄irgā aaron zc. Ista at̄ v̄irga ge-
 nuit florē z amigdalu. i. xp̄m qui dī pu-
 mo flos p̄pter suauitatē odoris. z pul-
 chritudinē cōuersatōis. dī ē xp̄s amig-
 dalū. q̄ i ip̄o fuit exteri⁹ cortex fragillis.
 i. caro passibilis. intus nucleus. i. diuini-
 tas tēperata z dulcis. i. medio testa idest
 aīa virtuosa. p̄ Tertio dī v̄irga q̄tū ad
 v̄ite p̄gressū. Amb. V̄irga erat Maria
 V̄irga nitida z subtilis. z v̄irgo q̄ xp̄m
 velut florē in itegritate sui corpis germi-
 nauit. Ipa nāq̄z t̄m̄ p̄fecit q̄ venit ad sū-
 maz puritatē. iō dī nitida. z inde puenit
 ad sumā humilitatē. iō dī z subtilis. In-
 de puenit ad castitatē. iō dī v̄irgo. tandē
 inde puenit ad fecūditatē maternā. iō
 subdit. que xp̄m velut florē in itegritate
 sui corpis germiauit. C̄ Tertio beata
 virgo comedat a virilitate z effectu cū
 dī. z p̄ueniet duces moab. Diabolus nā-
 q̄z ē maliciosus. imūdus. supbus. z astu-
 tus. Ipa. n. p̄cussit maliciosus p̄ chari-
 tatem suā. Judith. ix. Percussi cū labijs
 charitatis mee. Defecit imūdū per vir-
 ginitatem. Prover. vlt. Accinxit fortitu-
 dine lūbos suos. Superbū cōfudit per

hūilitatē. Judith. xlij. Una mulier he-
 braea fecit cōfusione in domo nabucho-
 donosor. Sicut. n. magna p̄fusio eēt vni
 giganti a femina vinci. sic fuit magna
 p̄fusio diabolo a puella virgine supari.
 Job. xi. Ligabis cū ancillis tuis. Ista su-
 it vna de p̄cipuis ancillis dei que ait. Ec-
 ce ancilla dñi. que diabolu ligat. q̄ per
 suā humilitatē supbia illius refrenat.
 Astutu aut̄ decepit per suā sapiam. Ju-
 dic. iij. In manu femine tradet sisara.
 Virgo. n. b̄ta maria ē valde sapiēs. Pro-
 uer. xlij. Mulier sapiēs edificat domuz
 suā. Diabolus ē valde astutus. y. Corin-
 th. xi. Timeo aut̄ ne sicut serpens dece-
 pit euam astutia sua zc. Tūc. n. sisarra
 in manu femine tradit. quādo astutia d̄
 monis per sapiam virginis ebetat.
 C̄ Sermo. cccxxvij. C̄ De eodem
 sermo. iij.

Quo m̄ pulchre dilectōis
 z timoris z magnitu-
 dinis z sancte spei. Eccl. xx-
 iij. Altitudinē z sublimitatē
 matris dei. angelici spūs admirantes q̄
 fierūt. Que ē ista que p̄gredit quasi au-
 rora cōsurgēs. Et que est ista que ascen-
 dit per desertum zc. Quibus ipsa respō-
 dēs ait. Ego mater pulchre dilectionis
 zc. Que verba tripliciter intelligi pos-
 sunt. Vel de ipsa respectu sui. Vel d̄ ip-
 sa respectu filij. Vel de ipsa respectu no-
 stri. C̄ Primo modo sic intelliguntur.
 Ego sum mater que habeo in me pul-
 chram dilectionē. pulchram timorem.
 z pulchram agnitionem. et spem pul-
 chram. Ubi sunt duo videnda. scilicet
 qualiter dicatur mater. z qualiter ha-
 buit pulchram dilectionem z timorem
 zc. Est namq̄z mater carnalis. legalis. z
 spiritalis. Ipa ergo est mater carna-
 lis christi quem genuit de veritate sue
 substantie. Mater spiritalis peccato-
 rum. quia eos baptizat per spirituz san-
 ctum in fonte misericordie. Mater le-
 galis iustorum. quos adoptat in filios
 gr̄e. p̄ Unde cantat ecclesia. Memen-
 to salutis auctoz zc. Ecce quia est ma-
 ter christi carnalis. Mater gratie. Ec-
 ce quia mater legalis. Mater misericor-
 die. ecce quia ē mater spūalis. z in hoc

De nativitate beate marie virgis

habuit tres filios. s. xpm qui fuit eius fi-
 lius naturalis que d sua substantia genu-
 it Joanes euangelista qui fuit eius fili-
 legalis que ex rescripto picipis. i. xpi in
 filius adoptavit. et Joanne baptista que
 per spu in matris utero baptizavit qn
 enim salutavit helisabeth. infans i ute-
 ro exultavit. et spu sco fuit repletus. Ha-
 buit aut ista mater pulchraz dilectione:
 que e dilectio ordinata. Cant. i. Ordina-
 vit in me charitates. Hnt. n. ordinatam
 charitate ad id quod e supra se. s. deum
 ei perfecte obedendo. ad id quod e infra se
 sez ad corpus ppiu ipm roni subijcten-
 do. ad id quod e intra se. s. anima ipsam
 custodiendo. ad id quod e iuxta se. s. pxi-
 mu et subueniendo. Habuit et pulchru ti-
 more. Timor autem necessarius e et hnt
 gratiaz ne indignus existat. et amittetis
 vt ipam recuperare valeat. et recuperan-
 ti vt ipsaz custodiat. Bern. super Cant.
 Lu adest gratta time ne indigne opere-
 ris. et amplius time subtracta gra. qz re-
 liquit te custodia tua. si redierit: tuc ma-
 gis est timen du. ne. s. ptigat te recidiu
 pati. Quantum ad ista virgo beata ti-
 more non indigebat: quia in gratia con-
 firmata erat. Habebat tamen timores san-
 ctum quez habent beati. Be quo ps. Ti-
 mor domini scus permanet etc. Habuit
 et agnitioem deo per veram fidem. Ha-
 buit naqz fidez perfectam in filij incar-
 natoe. Luce. i. Beata que credidisti etc.
 fidem vivaz in assidua operatoe. Pro-
 uer. vlti. Panem ociosa no comedit. Fi-
 dem firma in filij passione: qz alijs a fide
 cadentibus ipsa firma permansit in fide.
 Habuit et sancta spem. siue qz filium re-
 surrecturu expectavit. siue qz semp de
 dei bonitate no de suis meritis spabat.
 siue qz futura beatitudine certitudina-
 liter expectabat. C Secdo possunt pre-
 dicta verba exponi de ipsa respectu fi-
 lij. vt sit sensus. Ego sum mater illius q
 ppter suaz pulchritudine e diligendus
 et timendus etc. vbi duo sunt videnda. Pu-
 mu e quare xps dicat pulcher. Secudo
 quare sit diligendus et timendus. P Circa
 primu notandus est qz sm pbm quattu-
 or sunt cause pulchritudinis. s. numerus
 magnitudo: color et lux. P In xpo enim

fuit numerus omnium virtutum et gratiarum.
 Joan. i. Vidimus gloria etc. plenus gra-
 tie et veritatis. Fuit plenus gloria vt ex-
 pelleret omnem miseria. plenus gratia vt
 tolleret culpa. plenus sapientia p quam
 ignorantia expurgaret. P Secdo fuit in
 eo magnitudo. ps. Magnus dñs et lau-
 dabilis nimis. Psido. Inest ei largitudo
 charitatis qua nos ab errore colligit et
 in veritate collocat. longitudo qua nos
 loganimiter portat. altitudo p qua oes
 sensus sue scientie imensitate supat. psum-
 du qz dñatos sferius iuxta eptatem di-
 spones preordinat. P Tertio e in eo lux
 Joa. i. Erat lux vera etc. ps. Qm apd te
 est fons vite: et in lumine tuo videbim-
 lumē. Pater qdē tanq ignis nos inflā-
 mat ad charitates. filius tanq lux nos
 illuminat de veritate. spūs sanctus tanq
 fons nos iebiat ad suauitate. P Quar-
 to fuit in eo color: triplex. s. alb: rubeus
 et aureus. Cant. v. Dilectus meus candi-
 dus qruz ad carnē mūdā. rubicundus
 qru ad aiaz inflāmata. electus ex mili-
 bus qru ad diuinitatē aureā et pcosaz.
 P Secdo videndū est qliter xps propter
 suā pulchritudinē est diligendus et timen-
 dus. Nā inqru fuit pulcher ex numero-
 sitate oium graz est valde diligendus.
 Sap. viij. Si sustittā qz diligit. labores
 huius magnas habēt virtutes. Inqru
 fuit pulcher ex magnitudine oipotētie
 est valde timendus. Psere. x. Quis nō ti-
 mebit te o rex gentiū. Inquātū fuit pul-
 cher ex luce diuinitatis in euz est fidelit-
 credendū. Joa. xij. Dū lucez habetis: cre-
 dite in lucē. Inqru aut fuit pulcher co-
 lore bonitatis e in eo valde speradum.
 Naū. i. Bonus dñs et pfortans in die tri-
 bulatōis et sciēs sperātes in se. C Tertio
 pntē predicta verba exponi de ipsa respe-
 ctu nri vt sit sensus. Ego sum mater pul-
 chre dilectōis. i. ego sum turris et ipera-
 trix dilectōis diuie q e pulchra dilectio
 et timoris diuini q est timor pulcher etc.
 Est aut qdruplex dilectio sm Aug. s. car-
 nalis q est iter viz et vxorē. Naturalis q
 est iter matrē et filiu. Socialis q est iter
 amicū et amicu. Et spūalis q est iter aiaz
 et deū. Et ista e dilectio pulchra: qz facit
 aiaz pulchra. cuius beata virgo est mē:

q̄ ipsa nobis elargit̄ & donat. ¶ Sec̄do dat nobis pulchrit̄ timorē. s. illū de quo ps. Timor dñi factus est. Istū aut̄ timorē Aug. vocat castū: filialem & amabilem. Xps̄ enī est sp̄s pater & amicus. De bemus ergo eum timere timore casto: q̄ sp̄s est. timore filiali: q̄ pater ē. timore amabili: q̄ amicus est. ¶ Tertio dat nobis pulchrit̄ agnitionē: q̄ verā de deo cognitionē nobis infundit. vel q̄ oculo misericordie nos cognoscit. Sicut enī in curia pape quedā littere procedunt pure iustitie. quedā pure gratie. quedā mixte: sic & in curia dei. Michael eis dat litteras iustitie. vñ s̄m̄ representatōez ecclesie habet aīas p̄derare. Petrus dat litteras mixtas. s. iustitie & gratie. naz illis q̄ saluant̄ ex operib⁹ iustitie aperit portas iustitie. illis aut̄ q̄ ex sola dei misericordia saluant̄ aperit portā gratie. Virgo aut̄ benedicta maria semp̄ dat litteras gratie & misericordie. Bern̄. eim sup hoc sic ait: Quid enim de fonte pietatis procederet nisi pietas. Quid mixtū si pietas exhibent viscera pietatis. nōne q̄ pomū in manu sua tenuerit dimidia die reliq̄ diei pte pomi seruabit odorē. Quātū ergo viscera illa virtus pietatis affecit i q̄bus nouē mēsis diuina pietas regerit. ¶ Quarto ipsa ē spes nostra: q̄ p̄ ipsas saluari speramus. Ipsa naz nos adiuuare p̄t̄ scit & vult. Bern̄. Nō deest ei p̄t̄as: q̄ est mater dei: nec voluntas: q̄ mater ē misericordie. nec ei deest industria: q̄ mater est sapientie.

¶ Sermo. cccxxxix. ¶ De eodē s̄mo. v.

Beatus v̄ter qui te portauit &c. Luc. xi. ¶ Venter b̄e Marie est b̄s: q̄ fuit thalamus xpi: habitaculus sp̄s sancti: apotheca charismatū & fons oīuz gr̄az. ¶ Fuit igit̄ p̄mo thalam⁹ xpi. Et q̄ thalamū regalē decet eē mūdū. vterus eius fuit mūdus: q̄ seruauit mūditiā virginalē. Habuit siquē virginitatē integrā & dīcatā trāsfusā & exēplarē. Integrā: q̄ corpe & aīa & sp̄s̄ integra fuit. i. Thessal. v. Integer sp̄s vester. & aīa & corp⁹ sine q̄rela in aduētū dñi n̄r̄i iesu xpi seruet̄. ¶ Habuit qdē integritatē in corpe. q̄ ip̄s

semp̄ illibatū seruauit. In aīa: q̄ oēs motū & sensum prauū penitus resercauit. in sp̄s̄: q̄ nunq̄ p̄ aliqd̄ pctm̄ a deo diuisa fuit. Can. iij. Tota pulchra es &c. Pulchra qdē fuit in corpore: sine macula in aīa: tota pulchra in sp̄s̄. ¶ Sec̄do habuit virginitatē dīcatā: q̄ p̄ma virginitates vouit & post ipsas multe. P̄ma qdē virginitatē seruare nō erat magni honoris s̄ postmodū tāti honoris factū ē q̄ ip̄as deus honorauit. q̄n. s. nō de p̄lugata: sed de virgīe nasci voluit. Angelus q̄n a Joanne euāgelista virgīe adorari recusauit. & totus mūdus: q̄ mō virgīes dicūt̄ Luc. xxij. Beate steriles & v̄tres q̄ non genuerūt. Sic in virgīe maria virgītatē honorauit deus q̄ sibi subdit⁹ eē voluit. Luc. ij. Erat subditus illis. Angelus q̄n eā reuerēter salutauit. Et totus mūdus Unde ipsius dicit̄: Ecce enī ex hoc &c. ¶ Tertio habuit virgītatē trāsfusā: q̄ s̄ pulchra fuerit a nullo tñ potuit concupisci. q̄ eius puritas corda ituctū penetrabat: & mor⁹ illicitos exinguebat. Vñ assimilatur myrrhe & cedro. q̄ sicut odor myrrhe fugat vermes & odor cedri serpētes: sic & puritas eius de aliorū cordib⁹ fugabat mor⁹ brutales. ¶ Quarto hūit virgītates exēplares. iō significat̄ p̄ amigdalu. q̄ sicut inter ceteras arbores p̄mo flores p̄ducit: sic & ipsa p̄ma votū virgītatis emisit. q̄ alijs in exemplū fuit p̄s. Adducen̄ regi virgīnes post eaz &c. De isto amigdalo d̄ Eccl. vltio. Florebit amigdalu: impugnabit locusta: dissipabit capparīs. Tūc enī amigdalu floruit: q̄ ipsa virgo votū virgītatis emisit. tūc locusta. i. gētilitas instabilis & ingeta gr̄a sp̄s sancti impugnata fuit. & capparīs. i. ppl̄s iudeorū in dissipatōez iust. Capparīs. n. est fructus spinosus sup̄ terrā exp̄sus: & significat̄ ppl̄m iudaicū durū & rebellē & semp̄ frenis adherentē. ¶ Sec̄do venter eius fuit b̄s q̄ fuit habitaculum sp̄s sancti. Sp̄s. n. sc̄s i sp̄m venit ad sanctificadū. ps. Sanctificauit tabernaculū suū altissimus. venit ad ip̄regnadū. Mat. i. Qd̄ enī i ea natū est. de sp̄s̄ sc̄o ē. Ad cumuladū. Luc. i. Sp̄s sanct⁹ superueniet in te & virtus &c. ¶ Tertio venter eius est beatus: q̄ fuit apotheca cha.

De exaltatōe sancte crucis

rtismatū in qua deus medicinas reposu-
it p̄tra morbos om̄iū vitioꝝ. **M**edicina
enī p̄tra ꝓcupiscētiā carnis: est ꝓsidera-
tio sue sincerissime puritatis. De qua d̄
Lan. vii. Vēter tuus sicut aceruus triti-
ci vallatus labijs. In eius. n. vtero fuit
triticū. De quo d̄ Joā. x. Nisi granū fru-
mētī zc. Et fuit initar acerui q̄ in imo ē
latus z in sūmo angustus. Quia x̄ps ꝓtuz
ad humanā naturā nobis fuit manife-
stus. Quātū vero ad diuinā naturā fuit
valde occultus. Et fuit vallata. i. circun-
data lilijs puritatis. s. intus z extra: sur-
sum z deorsuz: a dextris z a sinistris: an-
z retro. Et dicit lilijs in plurali: q̄ hūit
mūdas cogitatōes: affectōes: intentōes:
locutōes z opatōes. Uel fuit lilijs valla-
ta. i. puritate munita: ita q̄ hostis nūq̄
p̄ ipuritatez ad eius cor intrare ꝓtuit.
Medicina aut̄ p̄tra auaritiā est ꝓsidera-
tio sue paupertatis. naz ipsa fuit paup̄ an-
partū: q̄ fuit nupta paupi sponso: vecta
paup̄e iumētōz: hospitata in paup̄e do-
mo. Fuit paup̄ i partu: q̄ p̄ thalamo ha-
buit stabulum. p̄ lecto habuit ꝓsepe z fe-
nū. p̄ domicellis habuit bouē z asinus.
Fuit et̄ paup̄ post partū: q̄ obtulit obla-
tionē paup̄uz: nutrebat filiū per acuz z
colū: z nullū cū filio habuit domiciliuz.
Medicina vero p̄tra supbiā est ꝓside-
ratio sue humilitatis. Est aut̄ humilitas
coacta: spōtanea z honorata. Humilitas
coacta: z si de se nō sit meritoria h̄z tū in-
tra se cām unde generet mercedē: bñ ne-
cessitas ꝓuerit̄ in virtutē. ꝓs. Humilia-
uerūt in ꝓpedibus ꝓedes eius. Humili-
tas vero spōtanea. z si de se sit meritoria
h̄z tū cām unde generat̄. Mich. vi. Du-
militatio tua in medio tui. S̄z humilitas
honorata nullā h̄z coactionē nec humi-
liat̄ occasionē. sed ꝓto magis a deo ex-
tollitur: rāto magis ad humiliaora ꝓuo-
cat̄. Talis fuit humilitas marie q̄ q̄dem
honorata ab angelo q̄ eā reuerēter salu-
tauit: a patre q̄ eā elegit: a spū scō q̄ eam
sanctificauit: a filio q̄ eā ipregnauit: z to-
to mūdo q̄ eā beatā dixit. tū se humiliat̄
dicit: Respexit humilitatē acille sue zc.
Quarto eius venter est beatus: q̄ est
fons om̄iū gratiaz. Lan. liij. Fons hor-
toꝝ puteus aquaz viuētū que fluunt

impetu de libano. Habuit v̄rgo hortuz
campū z viridariū. Hortus sunt electi q̄
sensus suos clauerūt in quo sunt flores
z herbe redolentes. i. gr̄e z virtutes. Lá-
pus aut̄ sunt ꝓctōres q̄ nullā habent in-
sensib̄ suis clausurā: z in q̄bus sūt mul-
te arbores steriles z infructuose. Virida-
riū vero sunt bñ in q̄bus virgo bñdicta
spaciat̄ z delectat̄. H̄z igit̄ iste fons tri-
plicē riuū. **U**nū q̄ h̄z virtutē secundā
d̄. istū mittit in hortū electoꝝ secūdans
eos ꝓ opa virtutū: iō d̄ fons hortorum.
Ysa. lv. Quō descendit imber de celo zc.
Secūdo h̄z riuū q̄ h̄z virtutē viuificādi.
z istū mittit in campū ꝓctōꝝ. qui cū sint
mortui z steriles: ipsos viuificat z secun-
dat. ideo subdit̄: puteus aquaz viuētū.
Ezech. xlvij. Oīa ad q̄ venerit torrens vi-
uent. **T**ertio h̄z riuū q̄ h̄z virtutē leti-
ficādi. z istū mittit in viridariū bñoꝝ
quos adeo inebriat q̄ semp̄ eos letificat
ꝓs. Flumis ip̄ctus letificat ciuitatē dei.
iō subdit̄: q̄ fluunt ip̄ctu de libano. Liba-
nus ē mons alt̄ z iterꝓtas cadidatio: z
significat illū q̄ ē altus ꝓ diuinitatē z cā-
didus ꝓ humilitatē. Ab isto libano fact̄
affluē i bños aq̄s gr̄az. z hoc cū ip̄ctu. i.
cū magna plenitudine z euz magno sono
letit̄. z cū ingi z ꝓtinua emanatiōe.
Sermo. cxxl. **D**e exaltatione san-
cte crucis Sermo. i.

Quo domin⁹ hu-
militati lignū sublime z exal-
tati lignum humile. Ezech.
xvij. Hic ponit̄ duplex differētia ligni. s.
lignū sublime: s̄z humiliatū. lignū humi-
le: s̄z exaltatū. Lignū sublime s̄z humi-
liatū ē x̄ps: q̄ vsq̄ ad nos ꝓ scalā h̄item
tres gradus se humiliat̄. s. vsq̄ ad car-
nē: vsq̄ ad mortē z vsq̄ ad crucē. Phil.
ij. Semetip̄z exinanuit formā suā accipi-
ens: quo ad ꝓmū. fact⁹ obediēs vsq̄ ad
mortē: quo ad scōm. mortē aut̄ crucis: q̄
ad tertuz. Magna fuit hūilitas q̄ lux-
purissima humiliat̄ se vsq̄ ad lutum.
Mator q̄n vita se hūiliauit vsq̄ ad mor-
tis supplicū. Maxia vero q̄n dñs ange-
loꝝ hūiliauit se vsq̄ ad patibuluz larro-
nū. Per hāc scalā hūilitatis z nos descē-
dere debem⁹ vt ascēdē mereamur. s. vsq̄

ad carnis et infirmitatis nostre consideratione. Michae. vi. Humiliatio tua in medio tui. usque ad mortem. i. usque ad ultimum mortificationem. Loll. iij. Adornate membra vestra que sunt super terram. usque ad crucem. i. penitentiam susceptionem. Mat. xvi. Signus vultus ventre post me abne. etc. Lignum humile sed exaltatum est lignum sancte crucis quod prius erat humile: quia erat supplicium latronum: sed factum est valde sublime: quia factum est gloria imperatorum. Aug. Crux que prius erat supplicium latronum: transit ad frons imperatorum. Si tales honorem deus contulit penitentibus suis: quoniam ergo honorem confert sanctis suis. Et fuit autem istud lignum sublime factum et exaltatum in celo in mundo in inferno: ut sit verum quod dicit Phil. iij. In nomine iesu omne genua flexit: celestium: terrestrium et infernorum. Est igitur exaltatum in celo. quia ipsum celum referat. Janua enim celestis triplici clausura fuit firmata et clausa: ut habet Gen. iij. s. angelica custodia: flamma appositae et rubea bis acuta. Crux autem virtute sanguinis custodia angelicam remouit: quia clavis est. Ysa. xxiij. Dabo clauem dauid super os meum eius. Dico. Sanguis christi clavis est paradisi. Itaque flamma extinxit: quia aqua celestis in huius significacione de latere christi exiit sanguis et aqua. De his duobus Dico. ait. Flamma illa rubea. et foribus preiudens cherubin christi extincta et reserata sunt sanguine. Rubea bis acuta prius abstulit: quia peccatum est. Illa namque rubea erat diuina iustitia: que requirebat satisfactionem et dignam que pro christi sanguinem est facta. i. Petri. i. Non corruptibilibus auro vel argento redempti estis: sed pretioso sanguine etc. Secundo exaltatum est in mundo: quia ibi mira opera fecit. s. sapientie: potentie et misericordie. Et secundo ter in anno celebramus festum sancte crucis. s. in pasceue: in inuentione et in exaltatione. Nam in pasceue fecit opus mirae sapientie: quia dyabolum sapienter decepit. Aug. Tetendit christus mancipula cruce sua. posuit escam carnis sua. dyabolus autem voluit cape escam carnis. et captus est ab hamo deitatis. Job. xl. An extrahere poteris leuiathan hamo. In inuentione fecit opus mirae potentie: quia maxentium tyrannum deuicit: et constantinum in sperium iuste restituit. multos mortuos suscitauit. et infirmos curauit.

ist. Ista omnia sunt opera diuine potentie et diuine iustitie: maxime tyrannum deuicere et humiles exaltare. Sap. iij. Benedictum lignum pro quod sit iustitia. Et Luc. i. Fecit potentiam in brachio suo. Sed in exaltatione fecit opus mirae misericordie: quia deus tunc multis lachrymis christianorum eraculum portauit: tyrannum deuicit et gentes ad fidem peruertit. Sap. xiiij. Exiguo ligno credunt homines aias suas. Tunc eius eraculum et cetera ligna crucis aias suas crediderunt: quia sibi dote promedauerunt et victoriam obtinuerunt. Tertio fuit exaltatum in inferno: quia dyabolus deuicit et superauit. dyabolus namque tunc erat robustus: munitus et securus. Luc. xi. Cum fortis: ecce quod robustus: armatus custodit atrium: ecce quod munitus. in pace sunt omnia que possidet: ecce quod securus. Et christus pro lignum crucis robustum percussit: quia est baculus dei. Isa. xxx. A voce domini pauebit assir. i. dyabolus virga percussus. Ista eius est virga moysi que serpentes deuorauit: quia virtus crucis demones prostrauit. Chrys. Ubique demones signum crucis viderint: territi fugiunt timentes baculum quo plagam acceperunt. Et secundo munitum vulnerauit: quia est gladius et ensis dei. quod autem sit gladius dicit Digenes. Tanta est virtus crucis: ut si in mente fideliter habeat: nulla libido: nulla peccati macula poterit prevalere: sed continuo ad memoriam eius totius peccati et mortis fugit exercitus. nullus demonum prope stare poterit: videntes gladium in quo detectus est. Chrys. Dyabolus timet crucem quasi enses in quo letale vulneris accepit. Tertio securus terruit et expoliavit: quia est vexillum dei. Solent namque aduersarij ad visionem vexilli regis fugere et spolia dimittere. Sic et demones ad vexillum visionem crucis territi fugerunt. et sanctos qui erant in limbo dimiserunt. Isa. xliij. Super montem caliginosum. i. super dyabolum leuate signum crucis et ingredieris portas. s. ciuitatis superne duces. i. sancti patres: se et alios discrete ducetes. Ista triplicem virtutem crucis quam habuit in inferno contra demones agit Isa. li. dicens. Numquid non tu percussisti superbum: ecce quia percussit robustus baculo dei vulnerasti draconem: ecce quia vulnerasti munitum gladio et ense dei. qui percussisti profundum maris vestra pe-

De exaltatōe sancte crucis:

transirēt liberati. i. scilicet p̄es ex limbo edu-
cti. ecce quia ip̄e xp̄s virtute ipsius crucis
spoliavit securum.

¶ Sermo. cxxli. De eodem. sermo. ij.

Ubi autem absit
glorari. nisi in cruce dñi nostri
iesu xp̄i p̄ quē m̄hi mundus
crucifixus ē. et ego mūdo. Nec scribit apo-
stolus ad Ga. vi. tāquā dicat: Quidā glo-
riant̄ in affluētia diuitiarū. ps. In mul-
titudine diuitiarū suarū gloriant̄: quidā
in seculari potētia. Iudith. i. Gloriabat̄
quasi potens in potētia sua: quidā in re-
ligione simulata. Bala. vi. Volunt vs-
circūcidī vt in carne vestra gloriēnt̄: sed
reuera m̄hi absit gloriari nisi in cruce
dñica. ¶ In p̄missis autē verbis: a plus
tria facti. ¶ Primo ostēdit quod in cruce ē
solūmodo gloriandū. cū dicit: M̄hi absit
gloriari nisi in cruce dñi n̄ri iesu xp̄i. In
qua quidē gloriari debemus p̄ suam di-
gnitatem et n̄fam vtilitatē. Eius autē di-
gnitas ostēdit: quia in passione fuit imple-
te solū. ysa. vi. Vidit dñm sedētē sup so-
lium et c. Fuit nāq; illud solū excelsum:
quia xp̄s per crucē celi excelsa conscendit.
Fuit eleuatiū: quia oīa ad se traxit. Fuit ple-
na oīs terra maiestate eius: quia totā eccle-
siā gr̄a sue b̄ndictionis impleuit. In in-
uentione crux factū ē ecclesie triumphale
vexillū. ysa. vi. Leuabit dñs in signum
in natiuitatibus: et congregabit p̄fugos israel
et c. In exultatiōe factū ē ecclesie victoriāle
signū. ysa. xliij. Sup montē caliginosum
i. sup demonē leuate signū et c. In indi-
cō extremo erit in regale sceptrū: p̄ quod
xp̄s bonos reget clemēter. Hester. xv. Ac-
cede et tange sceptrū. malos autē reget i-
flexibilit̄. ps. Reges eos in virga fer-
rea. ¶ Secūdo debemus gloriari in ea p̄
n̄rā utilitatē: quia in ipsa inuenit̄ oīs gl̄ia
n̄ra. s. interior que ē in cōscie puritate.
ij. Cor. i. B̄lia n̄ra hec ē testimoniū p̄scie
nostre: quia p̄scias mūdāt. Heb. ix. Sanguis
xp̄i emūdabit p̄scias n̄ras ab opib; mor-
tuis. Exterior que ē in tribulatōe et infir-
mitate. ij. Cor. xij. Libent̄ enim gloriabor
in infirmitatibus meis: vt in habitet in me
virtus xp̄i. i. crux que ipsas tribulatōes
dulcorat. hoc significatū ē Exo. xv. in li-

gno quod aquas amaras dulcorauit. Su-
perior que cōsistit in sup̄noꝝ reuelatōe.
ij. Cor. xij. Pro huiusmodi. s. reuelatōi-
bus gloriabor: quia arcana reuelat. hoc si-
gnificatū ē Mat. xxvij. in velo tēpl̄i scis-
so. Quia ea que fuerat velata: per xp̄i
passionē sūt repleta et manifestata. Infe-
rior que cōsistit in p̄rimoꝝ p̄fectu et amo-
re. i. Thessal. ij. Vos estis gloria n̄ra et
gaudiū: quia charitatē inflāmant. i. Jo. ij.
In hoc cognouimus charitatē dei: quia
ille p̄ nobis aiām suā posuit. et nos de-
bemus p̄ fr̄ibus n̄ris aiās n̄ras ponere.
¶ Secūdo ostendit in qua cruce sit glo-
riandū. cū dicit: Dñi n̄ri iesu xp̄i. Est nā-
q; crux latronis a sinistris. et crux latro-
nis a dextris. crux petri. et crux xp̄i. Sūt
enim qui crucē afflictōis portāt dānabi-
l̄: sicut desperat̄es. Et isti sunt in cruce
latronis a sinistris. Hiere. xvij. Dupl̄ici
cōtritiōe cōtere eos dñe deus n̄r. Sunt qui
portant patient̄: sicut penitētes. Et isti
sunt in cruce latronis a dextris. Jac. v.
Patient̄es estote vsq; ad aduētū dñi et c.
Sunt qui portāt libent̄ sicut p̄cient̄es.
Et isti sunt in cruce petri. ij. Cor. xij. Li-
bent̄ gloriabor in infirmitatibus meis et c.
Sunt qui portant gaudent̄. sicut factū
p̄fecti. Isti sunt in cruce xp̄i. Act. v. Ibat̄
apostoli gaudent̄ a cōspectu cōcilij et c.
¶ Tertio nāq; ip̄se apostolus pōit cām
ex qua sit gloriandū. cū dicit. Per quē m̄-
hi mundus crucifixus ē et ego mūdo.
Ubi notādum ē quod si simul sint duo viuī
mutuo se vident. Si vero vnus ē viuus
et alius ē mortuus. viuus bene mortuus
videt: sed mortuus videre nō pōt viuus.
Sed cū ambo sunt mortui: neut̄ alterus
videre potest. Homo igit̄ et mūdo sunt
quasi duo insimul cōstituti. Tunc autē
ambo viuūt: quādo homo mūdū diligit
et mūdo hōiem fauoribus et p̄spitanti-
tibus comitat̄. De talibus dicit Joā. xiiij.
Ipsi de mūdo sunt. s. de mūdo loquūt̄
et mūdo eos audit. Aliquādo vō mun-
dus mortuus ē hominī. sed tñ adhuc ho-
mo vsuit mūdo quādo. s. mūdo ho-
minē p̄spicitatibus non p̄sequit̄: tamē
ab hōie per amores retinet̄ Biego. Ecce
iam mūdo in seipso aruit. et adhuc in
cordibus n̄ris floret. Aliquādo econ-

uerso homo mortuus ē mūdo: sed tamē mūdo adhuc vult homini quādo hō s. mūdu mente fugit. et tū mūdo ipsuz occupatiōibus astringit. Bre. Plerunqz ptingit vt homo mūdu mente non teneat: sed tū mūdo hōsem occupatiōibz astringit. Ipse tunc mūdo mortuus: s. et mūdo mortuus nō ē. Quādoqz vero mūdo hōi mortuus ē. et homo mortu⁹ ē mūdo: quādo. s. homo mūdo nō diligit. et ipse mūdo hōsem fauoribz nō extollit. Talis erat apłs cū dixit: Mihi mūdo crucifixus est. et ego mūdo cē. Bre. Cum quis in amore mūdu non retinet. nec rursus ab amore mūdi retinet vicissim sibi vtriqz extincti sunt: quia dum alter alterū non appetit quasi mortuus mortuum non attendit.

Sermo. cclij. De eodē. sermo. liij.

Christus factus ē p nobis obediens vsqz ad mortē: mortē at crucis. Phi lip. n. Quia vt inquit phs opposita: supra se posita magis elucescit: ideo apostolus ponit xpi hūilitatē. Est enīz quēdam gēma prefulgida ipa hūilitas in honore: et honor in hūilitate. In pmissis ergo verbis duo tangunt. s. gen⁹ passionis cū dicit: mortē aut crucis. et triūph⁹ exaltationis. cū subdit: ppter quod deus exaltauit illū cē. Circa primū notādū ē qd cōueniens fuit qd xps mortē crucis sustineret. et hoc quintuplici rōe. Primo vt nullū genus mortis scis timentū eē doceret. Est enim quoddā gen⁹ mortis qd ē valde dolorosum et nō ignominiosum. sicut decapitatio. quoddā econuerso sicut patibuli suspensio. quoddā ē dolorosum et ignominiosum: sicut crucifixio que ē ignominiosa: quia erat supplicium latronū. ē dolorosa: quia fit in locis neruosis in quibus maior dolor sentit. Voluit igit hoc genus mortis sustinere vt doceret nullum genus mortis christi fidelibus eē timentū quātūcūqz fuerit dolorosum: ignominiosum: vel vtroqz mō eē videret. Secundo vt mala adē restitueret. Adam enim ad lignū manū extendens quatuor peccata cōmisit scz pccm auaritie in eo qd imoderata scien-

tiaz appetiuit. Supbie in eo qd dei equalitatem cōcupiuit. Inobedientie in eo qd dei pcepta cōtempnit. Gule in hoc qd vitum pomū māducauit. Iō xps manū in ligno extendens satisfecit per liberalitatem: per hūilitatē: per obedientiā et per asperitatē. Phil. ij. Non rapinam arbitratus ē eē se equalem deo. ecce quāta liberalitas. vniuersitatē enim non auare rapuit sed liberalitē eam nobis impendit. Formā serui accipiens. ecce quanta hūilitas. Factus obediēs vsqz ad mortē. ecce quāta obediētia. Mortē autē crucis. ecce qd dura et amara pena. Tertio vt elemēta scificaret et mūdaret. Sanctificauerat enim xps terrā sup eā longo tpe ambulādo. Aquas se in ea baptizari faciēdo et super mare gradiēdo. Ignem scificaturus erat spūm sanctū in specie ignis transmittēdo. Nō restabat nisi vt scificaret aerē non sub tecto: sed in aere moriēdo. Quarto vt ascensum in celū nobis prepararet. Nō qd ceciderat s. ad celū resurgere nō valebat: quia deo satisficere nō poterat. Nō enim satisficere debebat: sed nō poterat. Angelus vō satisficere non debebat: nec poterat. Deus purus poterat: sed nō debebat. iō factus ē deus hō: vt possit inquit deus. et deberet inquit hō. Sed si iste mediator semper stetit in celo. nimis fuit in loco alto. si semper in terra: nimis in loco infimo. tō in loco medio. i. in aere se ponē volebat. vt hōiem qui in terra erat assumeret et vsqz ad celū exaltaret. Jo. xij. Si exaltatus fuero a terra: oīa trahā ad me. Qui to vt vniuersalē saluationem oīderet. Erat nāqz deus recōciliāndus. infern⁹ cōculcandus. pplis gētilis attrahendus. et pplis iudeoz reprobāndus. Iō per mortē crucis voluit mori vt p caput sursum deū recōciliaret. p pedes deorsum inferos cōculcaret. per manū dexterā ad aglones extēsā gētes in frigore infidelitatis positas attraheret. et per manū sinistraz ad austrum expāsā pplm iudeoz in qb⁹ aliqui calor fidei vlgē cōsueuerat reprobaret. Secōdo ponit triūph⁹ exaltationis. Et ista exaltatio attēdit pōt quātū ad crucē. et quātū ad illū qd pependit in cruce. Crux siquidē exaltata ē in celo: quia

De exaltatōe sancte crucis.

lanuā celestē referant. Hoc significatur
ē Hester. iij. Quia cū nullus palatū re-
gis intrare ausus ēēt. virga regis aurea
spz̄ introduxit. In inferno: qz̄ ipm̄ spo-
liavit. Ben. xxxij. In baculo meo transi-
ui iordanē illū z̄ nūc cū duabus turmis
regredior. Due turme fuerunt oēs sc̄i
qui fuerūt ante legē. z̄ sub lege. vel vna
turma fuit angeloz̄: z̄ alia hominum. Exal-
tata ē etiā i mūdo: z̄ hoc tripliciter. P̄
mo qz̄ ponit̄ in locis eminentibz̄ eccle-
siarū. P̄ habemus etentz̄ memoriale pas-
sionis vnū in visu qd̄ ē passio xp̄i in ima-
gibus figurata. P̄ Aliud in auditu
qd̄ ē ip̄a passio xp̄i predicata. P̄ Tertius
in gustu qd̄ est xp̄i passio in sacramento
altaris tā signatē expressa. P̄ Secundo
sp̄im̄ in frontibus fidelū. Hoc signifi-
catū ē Exo. xij. Ubi sanguis agni iube-
poni in sup̄luminari: z̄ in vtroqz̄ poste.
Superluminare ē frons: sed duo postes
sunt corpus z̄ cor. Debet aut̄ memoria
crucifixi eē in fronte per impressiōē. i cor-
pore per mortificationē. z̄ in corde p̄ fre-
quentem recordationē. P̄ Tertio p̄ mira-
culoz̄ opationē put̄ p̄z̄ in inuētōe z̄ exal-
tatione crucis. vbi per virtutē sc̄e cru-
cis multa miracula sunt extēsa. Exalta-
bitur aut̄ in iudicio: qz̄ supra solis radī
tunc lucebit. Chy. Sol obscurabit. z̄ lu-
na nō dabit lumen suum: vt discas: qm̄
crux ē luna lucidior. z̄ sole erit clarior.
Secundo ista exaltatio attēdit quātuz̄
ad illū qui in cruce pepēdit. Qui quidē
descēderat z̄ se humiliauerat quantum
ad quatuor. s. quātū ad mortis suppli-
cium cuius ip̄e nō erat. quātū ad locum:
qz̄ corpus positū fuit in sepulchro z̄ ei-
aia fuit posita in libo. cū vtrūqz̄ debuis-
set eē in celo. quātū ad multiplex obpro-
brium qd̄ a iudeis sepius audiuit: cū tñ
laudes z̄ gr̄ari actiones potius audire
debuisset. quātū ad humane pr̄atis sub-
lectionē: qz̄ traditus ē humane potesta-
ti cū ipse in manu hēret oīum potesta-
tes. Quia igit̄ xp̄s sic descēderat. id̄ per
crucē meruit exaltari. P̄ Primo quātuz̄
ad gloriosaz̄ resurrectionē. vt qui se hu-
miliauerat vsqz̄ ad supplicium mortis glo-
riam indueret gl̄iose resurrectionis. P̄ Se-
cūdo quātū ad mirabile ascensionem: vt

qui se humiliauerat vsqz̄ ad sepulchrum z̄
ad limbū: exaltaret vsqz̄ ad celū. P̄ Ter-
tio quātū ad paterne dextere sessionem:
vt qui descēderat vsqz̄ ad obprobria ex-
probiantiū exaltaret vsqz̄ ad dextere pa-
terne fastigiū. P̄ Quarto quātū ad iudi-
cariā pr̄atem. vt qui humane pr̄ati fue-
rat subiectus. z̄ iniuste iudicatus: oīum
iudex sit effectus.

¶ Sermo. ccxliij. ¶ De eodem. Sermo
quartus.

S Exaltatus fue-
ro a terra oīa trahā ad meip̄m
Joā. xij. ¶ In his verbis duo
tangunt. P̄ Primū ē sublimitas crucis.
cū d̄: Si exaltatus fuero a terra. P̄ Se-
cūdo ē utilitas passionis. cū subditur
oīa trahā ad meip̄sum. ¶ Circa primū
ē notandū qd̄ ip̄a crux fuit multipliciter
exaltata. P̄ Primū vt eēt ecclesie candē-
labrum. Luc. xi. Nemo accēdit lucernā.
Chy. Lucerna vniuersalis ē ecclesia: eadē
labrum crucis ē lignū: lucerna diuina sa-
pientia incarnata. Lucerna igit̄ in candē-
labro ex̄is: xp̄s ē pendens i cruce. P̄ Se-
cūdo vt eēt nauis eccle malū. Chy. Na-
uigat ecclesia instructa fidei gubernacu-
lo felici cursu per hūius seculi marē ha-
bens deū gubernatōrē. āgelos remiges
portus choros oīum sanctorū. erecta in
medio ip̄a salutarī arbore crucis in qua
euāgelice fidei vela suspendens spū sc̄o
flante. ad portū paradisi deducit. P̄ Ter-
tio vt eēt solū iudicis. Leo papa: O ad-
mirabilē potētia crucis. o ineffabilis glo-
ria passionis in qua z̄ tribunal dñi z̄ iudī-
cium mūdi z̄ pr̄as ē crucifixi. Isto autēz̄
solto xp̄s iudicia sua exercuit. z̄ ius suū
oībus dedit. Amb. Victor humani gene-
ris in cruce existens pietatis officia d̄-
uidebat. p̄sentionē apostolis. pacez̄ di-
scipulis. corpus iudeis. p̄i spūm. virgi-
gini paranympū. latroni paradisum.
peccatoribus ifernū. xp̄ianis penitenti-
bus crucem cōmendauit. ¶ Quarto vt
eēt cathedra magistralis. Augusti. Li-
gnū i quo fixa fuerūt mēbra mortētis: ē
cathedra fuit xp̄i docētis. Docuit at̄ ibi
tres lectōes que significant p̄ titulū. ibi
positū. Docet eim̄ peccatōres qd̄ sperēt. z̄ fir-

miter cōfidat p̄ crucē saluari. Jō d̄r: Je-
 sus. i. saluator. Docet bonos vt p̄ crucez
 sperēt virtutibus adornari. sō d̄r: nazā-
 ren⁹. i. floridus. Docet beatos vt p̄ crucē
 sciant se in celestibus coronari. Ideo d̄r
 rex iudeoz. C Secūdo ponit vtilitas si-
 ue efficacā passiōis. cū d̄r. oīa traham
 ad meip̄m. Ista autē tractio trib⁹ mōis
 pōt intelligi. P̄mo vt dicat nos trahere
 per multiplicē efficacā sue virtutis
 Sūt nāqz quattuor que cōster a trahere
 dicunt. s. simile. vacuū. calidū. z quedā
 naturales pprietates rerū. Christus autē
 nos attrahit p̄ simile n̄re mortalitatis
 Heb. ij. Debuit autē per oīa fratrib⁹ assi-
 milari zc. Per vacuū sue paupertatis. ij.
 Cor. viij. Scitis grām d̄ni nostri Jesu
 xp̄i: qm̄ pp̄ nos egenus factus ē zc. Per
 calidū charitatis. Joan. xv. Maiorem
 hac dilectionē nemo h̄z zc. Per ppriuz
 pietatis: qz ei ē ppriuz semp misereri et
 peere. Sicut enim adamas naturaliter
 attrahit ferrū. sic z xp̄i pietas ad se tra-
 hit oē cor durū. C Secūdo vt ip̄e dicat
 nos trahere p̄ dispōnem sui corporis in
 cruce existētis. Et hoc quadruplici s̄m
 Bern. s. per capitis inclinationez. sicut
 vnus amicus attrahit alium. vt det sibi
 osculū. Lān. viij. Quis mihi det te fr̄m
 meū zc. Per brachioz apertionem. si-
 cut mat̄ attrahit filiū. ysa. xlix. Nūquid
 mulier obliuisci pōt infantē suū zc. Per
 manū p̄forationē. sicut liberalis attra-
 hit egenū. Christus nāqz manus perso-
 ratas habuit: qz nihil sibi retinuit: s̄z ani-
 mā dedit p̄i. corpus ioseph. ecclesiā pe-
 tro. m̄rem ioāni. parad̄sum latroni. et
 vestes crucifixori. Per lateris apertōez.
 sicut foramē attrahit ad se columbā ad
 abscondēdū. Lān. ij. Surge p̄pera ami-
 ca mea: z veni in foraminibus petre. in
 cauerna macerare. C Tertio vt dicat nos
 trahere per efficaciam sui sanguinis.
 C Circa quod notandū q̄ homo erat a
 deo elongatus. frigore n̄iño repletus.
 amaricatus in carceribus z induratus
 C Sanguis autem xp̄i habet virtutē re-
 uocatiuam per quam reuocat elōgatos.
 Sicut enim illi qui reuocant aues arbo-
 rem ascendūt z ad ipsam sibilant. Sic z
 xp̄s arborem crucis ascēdēs reclamauit

verbis. Luce. xxiij. Pater ignosce illis.
 Clamauit etiam lachrymis. Heb. v. Cū
 clamore valido z lachrymis offerens
 exauditus est. Clamauit etiaz sanguine.
 Gene. iij. Vox sanguis fratris tui abel
 clamat ad me de terra. Thren. i. O vos
 omnes qui transitis per viam zc. C Se-
 cundo habet virtutem calefactiuaz per
 quam calefacit frigidos hoc significatū
 est. i. Mach. vi. vbi d̄r q̄ elephantis assē-
 debant sanguinem vnic z mort ad inflā-
 mandum eos ad p̄lētū. Fructus mort
 s̄m Ambro. primo est albus: postea est ru-
 beus: postea est niger. Sic xp̄s primo fu-
 it albus. i. innocens z purus in tota sua
 cōuersatione. rubeus in cruce. z niger i
 morte. C Tertio habuit virtutem dulco-
 ratiuam per quam dulcorabat amarica-
 tos. hoc significatum est Exod. xv. vbi
 dicitur q̄ lignum in aquas amaras i-
 missum eas dulcorauit: quia memoria
 crucis omnes tribulationes in dulcedi-
 nem conuertit. Bernard. Tua dulcedo
 stephano lapides torrentes dulcorauit
 craticulam laurentio dulcem fecit: pro-
 tua dulcedine s̄bant apostoli gaudētes
 a conspectu cōcilij zc. Dicitur q̄ si vas
 cere noue viridisqz clausum ponatur i
 aqua: aqua que per poros ingredit dul-
 cis efficitur. Istud vas cere noue clau-
 sum fuit corpus christi quod z fuit cere-
 uuz sc̄lz d̄ ape idest virgine natus. z no-
 uuz: quia nulla vetustate infectus. z clau-
 sum: quia nulli tentationi paratus. Po-
 ri autem eius sunt vulnera in que si tri-
 bulationes imittuntur in dulcedinem
 conuertūtur. Grego. Si christi passio ad
 memoriaz reducitur nihil adeo durum
 quod non equo animo tolerez. C Quar-
 to habet virtutes reseruatiuaz. per quā
 eduxit incarceratos in limbo positos.
 Zacha. ix. Tu quoqz in sanguine testamē-
 ti tui emisisti victos tuos de lacu i quo
 non erat aqua. C Unde in historijs legi-
 tur q̄ Salomon habebat structionē ha-
 bentem pullum quem cūz in cauea vi-
 trea inclusisset z pater illum habere nō
 possz: vermes de deserto attulit de cui⁹
 sanguine vitruz linsit: z p̄orinus con-
 fractum fuit. C Ista cauea est inferna-
 lis cauea: in qua inclusus erat pul-

lus. i. osum scōrum cetus. Sed venit vermiculus. i. xps. qui dixit in ps. Ego sum vermis et nō homo etc. Et cū sanguine suo infernū fregit. et sanctos qui tibi erāt eduxit. ps. Contrivit por. cre. etc. Osee. xliij. Ero mors tua etc. Dicit autē xps vermis. qz vermis generat ex humore terre virtute caloris solaris. Et sicut vermis p̄ez h̄z in cellis et m̄rem in terris sic xps habz in cellis p̄em suū sine matre. i. terris matrem sine patre. Quinto h̄z virtutem mollificatiuā p̄ quam emollit et frangit induratos. Unde d̄r. Numeri. xx. quod Moyses virga bis silicē percussit. et inde aque largissime emanauerunt. qz multi qz saxei videbant sepe ad memoriam crucis d̄nce ad lachrymas moyent. Solum quādoqz frangit ferro. alij igne supposito Est et quoddā genus lapidis quod adamas d̄r qui t̄m frangit sanguine h̄rcino. Sunt ergo qdam qui ad p̄tentiā frangunt timore diuine potentie. isti frangunt ferro. Quidam amore diuine gratie. isti frangunt igne. Quidam recordatōe passionis domine. isti frangunt sanguine.

¶ Sermo. ccliiij. De scō mattheo apostolo sermo. i.

Hyerusalem euangeli
stam da-
bo Isate. xli. ad hoc qd aliquo donū sit gratū tria requirunt. Unus ex pte dantis. q. s. det liberaliter. Secundū ex pte illius cui sit donatio. q. sit dignus ipm recipere. Tertius ex pte ipsius doni. q. sit p̄ciosum et vtile. Ista tria tangunt in verbis p̄missis. Primo ex pte dei tangit magna liberalitas cū d̄r. dabo. Iaco. i. Si quis v̄rum indiget sapia postulet a deo qd dat oibus affluenter. Deus. n. tria opa fecit in qbus valde liberalis fuit. Prīmū fuit op̄ creatio nis in quo tā liberalis extitit qd celum et terrā solē et lunam stellas et oia astra celū creauit vt mireris et diligas creatorē eorum et ne error deceptus adores ea que creauit d̄ns deus tuus in ministeriū cūctis gentibus. Scōm est opus redemptōis vbi fuit liberalior ps. Apud d̄m misericordia et copiosa apud eū redemptio. Bernardus. Vere copiosa quia nō

gutta sanguinis sed vnda fluminis largit per qnqz partes corporis emanauit. Tertū est opus gloriōsis vbi est liberalissimus. i. Lox. ij. Quod oculus nō vidit. nec auris audiuit. nec in cor hominis ascendit etc. Secundo notat ex pte illius cui sit donatio magna dignitas cū d̄r. hyerusalē. Per hyerlm que interpretat visio pacis. ecclesia intelligit. Dicit autē Augu. in lib. de ordine. Videbit deū q bene viuit. bene orat et bñ studet. Ista aut visio p̄t intelligi vel in p̄nti vel i futuro. In p̄nti qdem deus cognoscit i v̄t uinis mandatis. et hoc est qd dicit. videbit deū q bene viuit. ps. Et mandatis tuis intellexi. In oronibus deuotis vñ subditur. qui bene orat. ij. Paral. xx. Cū ignoremus qd agere debemus. hoc solū restidū h̄emus. vt oculos n̄ros dirigamus ad te. In diuinis scripturis. vñ subdit. qui bñ studet. ps. Lucerna pedib⁹ meis verbū tuū etc. Vel p̄t intelligi de visioe que erit in p̄ia ex qua causabit in homine sūma dilectio ex eo qd bñ viuit. p̄fecta fructio ex eo qd bñ orauit. p̄fecta cognitō ex eo qd bene studuit. Ijai. lx. Tunc videbis. ecce cognitio. Et afflues. ecce fructio Et mirabit et dilatabit cor tuū. ecce dilectio. Beatus igit mattheus bñ vixit qz vixit obedierit quo ad deū qz statim vt xps eū vocauit sibi obediuit. Sinceriter quo ad seipm qz nihil terrenū possidere voluit. sed oia dereliquit. Patienter quo ad malos. qz cū murmuraret qd xps ad peccatorē diuertisset ipse nullū ipatiēter verbū dixit. Dumit quo ad bonos. publicanū humilr se appellans. Ipe et bñ orauit. Act. i. Hi oēs erant pseuerantes vnanimiter in orone cū mulieribus et Maria matre iesu. Eius. n. oratio fuit charitativa. id d̄r vnanimis. fuit pseuerantissima. idcirco di. pseuerantes. attētissima. qz orabat euz m̄re gr̄e. et efficacissima. qz orauit cum matre misericordie. Ipe etiam bene studuit et in t̄m p̄fecit qd libz plenū diuina gr̄a complauit. Et qz sic bene vixit. bñ orauit et bene studuit Ideo modo accipere p̄meruit p̄scām dilectōem rōne vite scē. fructōem rōne oronis deuote et cognitōem rōne studij et diuine sapie. Tertio ex pte d̄i notat

magna dignitas et p̄ciositas. Ista autem p̄ciositas attendit ex parte illius qui scripsit et ex parte euangelizans quod scripsit. Ille enim qui scripsit. scilicet Mattheus fuit in forma hominis figuratus a christo immediate edoctus. et a virgine gloriosa in sp̄alem familiaritatem assumptus. Cuius nomen p̄figuratus in specie hominis. quia homo est animal rationale mortale. Ante vero incarnationem deus erat sp̄s. Ioan. iij. Sp̄s est deus. sed n̄ ante mortalitatem suscipiens factus est animal rationale mortale. quod fuerit animal apparet in incarnatione quod fuerit rationale apparet in p̄dicatione. quod fuerit mortale apparet in passione. Mattheus autem in principio sui euangelij ostendit christi incarnationem. in medio p̄dicationis et in fine passionem. Cuius secundo beatus Mattheus fuit per christum immediate edoctus. Ioan. v. Omnia quecumque audiui a patre meo nota feci vobis. quod et omnia miracula christi vidi. Et quia euangelizans sunt testes christi et testimonium aliquod ferunt de visu. aliquod de auditu. Iam christus duo testes de visu habere voluit. scilicet Mattheum et Joannem. et duo testes habere voluit de auditu. scilicet Marcum et Lucam. Tertio Beatus Mattheus fuit a virgine Marta in sp̄alem familiaritatem assumptus. fuit enim beate virginis notarius quia suam genealogiam descripsit. Secretarius quia multa maxime in principio posuit que non nisi ab ipsa scire potuit. Cubicularius quia eius cubiculum imaculatum fuisse docuit dicens Matthei. i. Nunquam quentrent inuenta est in vtero habens de sp̄u sc̄o. Euangelium etiam quod scripsit fuit valde subtile et p̄ciosum. quod patet ex tribus. Cuius primo quia fuit a Beato Marco abbreviatum. Ioannes non habuit abbreviatorem. quia ait de christi divinitate. que abbreviari non potest. Lucas etiam non habuit nec Marcus. Mattheus vero habuit. Cuius rationem assignat Augustinus dicens Mattheus scripsisse legem incarnationem domini secundum stirpem regiam. Lucas vero secundum sacerdotalem. Et ideo Lucas non habuit abbreviatorem. Mattheus autem habuit. quia regis est non esse sine comitum obsequio sacerdos autem in sancta sc̄orum solus intrabat. Cuius secundo quia fuit a Barnaba in magna reverentia habitum qui ipsum euan-

gelium secum portabat et super infirmos ponebat. et secum in sepulchro ponere mado ut. Ideo autem secum portabat ut ab omnibus malis p̄tegeret. ideo super infirmos ponebat ut sanarent et ideo secum sepeliri voluit ut securius moreretur. Tertio fuit ab ecclesia valde approbatum. Ecclesia enim valde frequenter recitare solet euangelia Matthei. epistolas Pauli. et David psalmos. ne aliquis despet quocumque genere peccati peccet. Cuius de enim peccatum aut committit ex infirmitate humana. et isto modo peccavit Mattheus. pecunias enim augere peccavit ex humana infirmitate. Aut ex ignorantia. et isto modo peccavit Paulus. scilicet Timothei. i. Ignorans feci in incredulitate. Aut ex malitia. et isto modo peccavit David qui homicidium et adulterium perpetravit. Cuius de etiam peccatum. aut est in deum sicut peccatum perfidie et isto modo peccavit Paulus. Aut est in proximum sicut homicidium. et isto modo peccavit David. Aut in seipsum sicut cupiditas regis. et isto modo peccavit Mattheus. Cuius omne etiam peccatum. aut peccavit ex calore concupiscentie. et isto modo peccavit David qui adulterium commisit. aut ex avaritia. et isto modo peccavit Mattheus qui fuit avaritia secutus aut ex superbia. et isto modo peccavit Paulus qui superbe in sanctos persecutionem exercuit.

Cuius sermo. cclv. Cuius de eodem sermo secundus.

Opus fac euangelizans. scilicet Timothei. iij. Opus euangelizans est euangelium predicare. Vel scribere. Vel in euangelium vivere. isto triplici modo beatus Mattheus opus euangelizans fecit. Cuius primo quia euangelium predicavit. Predicavit autem sapienter. quia sicut in lege da habet omnia signa demonum detegebat. Diabolus namque aliquando suadet aperte malum. et tunc necessaria est resistentia. Aliquando quod videtur bonum esse. et tunc necessaria est sapientia. Aliquando illud quod videtur esse proplexum. et tunc necessaria est discretio prudens. Cuius subdebat diabolus aperte malum. quando magi volebant se facere adorari. et ideo duos dracones ignem spirantes miserunt. Sed illis

vicit per resistantiā. q̄r constāter resistit.
 et signo crucis dracones fugavit. **C** Bei
 de suasit dyabolus apparēs bonū. sicut
 quādo sacerdotes idolorū sibi voluerūt
 sacrificare. Sed illud vicit per sapientiam.
 quia sapienter docuit soli deo eē sa-
 crificandū. et omnia que attulerāt respu-
 it. et inde ecclesias edificari p̄cepit. **C** Be-
 inde dyabolus suasit illud quod videba-
 tur pplexus. s. aut Epigeniā regi in vro-
 rem dare. aut mortem subire. maluz nā.
 q̄z erat sic ap̄lus occideret. et tamen pe-
 lus erat si v̄rgo dei violaret. Sed istud
 vicit per discretōem p̄sdam. quia ele-
 git vt fieret minus malum. s. sui occisio.
 potius enim optabat seip̄z occidi quam
 manus malū p̄mitteret. s. v̄rginis viola-
 tio. **C** Secūdo p̄dicauit fideliter q̄r ho-
 nozem domini sui sibi noluit vsurpare
 nec sacrificiū quod volebat impendere
 recipere. **C** Predicator nāq̄z lz multos
 conuertat. hoc tamen nō sibi. sed vsuine
 virtuti debet ascribere. **C** Non enīz dat
 virtutem gradiendi ille qui cuz lucerna
 p̄cedit. nec vitam comedēti ille qui cibū
 administrat nec campana virtutez oran-
 di que ad ecclesiam vocat. nec tuba virtu-
 tem p̄slandi que ad plium incitat et ius-
 tat. Sic p̄dicator p̄t exteriori iuuare vt
 aliquis per viam salutis incedat vt vita
 gr̄e viuat. vt deuotiōem acquirat. vt dya-
 holo fortiter resistat. sed nisi deus interi-
 us operet nō valet ad ista. **C** Tertio pre-
 dicauit constāter. q̄r nec p̄missis potuit
 emolliri. cum rex dimidiū regni sui sibi
 dare p̄mitteret. nec minis deterreri. nec
 supplicijs superari sed missam deuote p̄-
 ficiens mortem accepit. **C** Secūdo fecit
 opus euangeliste quia euangelium scri-
 psit. Sic ip̄e fuit apostolus euangelista et
 martyr ita q̄ in nullo alio tres p̄rogati-
 ue simul inueniunt. Petrus enim erat
 apostolus et martyr sed nō euangelista.
 Joānes fuit apostolus et euangelista. s̄z
 nō fuit martyr. Stephanus fuit martyr
 sed non fuit apostolus nec euangelista.
 Mattheus aut̄ fuit apostolus et quātuz
 ad hoc factus est iudex mundi. **Matth.**
ix. Cum sederit filius hominis etc. Erat
 autem iudex nō sniam ferendo sed iudi-
 ci assistendo. **Prover.** vltimo. Nobilis in

pontis v̄r eius. quādo sederit cū senato-
 ribus terre. Vel iudicis sniaz subscribē-
 do ps. Ut faciant i eis iudiciū p̄scriptuz
 vel iudicis sniam p̄mendādo. **Apocali.**
ix. Laus et gloria et virtus deo nostro etc.
 vel malos ex vite merito p̄dēnādo. **Pro-**
uer. xij. Incedebant mali cōtra bonos
 etc. **C** Secūdo fuit euangelista. et quātuz
 ad hoc fuit notarius xp̄i. **Matth.** xij.
 Omnis scriba doctus in regno celorum
 etc. Iste nāq̄z scriba in euāgelio posuit
 noua idest noua xp̄i documēta. posuit et
 vetera idest veterū p̄phetarū documēta
 et testimonia cui etiam p̄t conuenire il-
 lud quod legit **Leuit.** xxvi. Comedētis
 vetustissima veterū et vetera nobis super-
 uenientibus p̄iciētis. Ip̄e enīz comedit
 idest in suo euāgelio incorporauit vetu-
 stissima idest dei mādata in corde homi-
 nis ab ip̄a sua p̄ima creatōe conscripta.
 et noua idest xp̄i p̄cepta d̄ nouo p̄mulga-
 ta. Abiecit autem vetera idest cerimōia.
 illa ostendēs omnia eē completa. **C** Ter-
 tio fuit martyr dei. et quātuz ad hoc fuit
 testis eius q̄r martyr testis vocat. Iste at̄
 fidem testificatus est. et corde veracit̄ eas
 tenendo. et ore seruēter p̄dicādo et opere
 eā optibus p̄probādo. et sanguine p̄ ipsa
 moriendo. **C** Tertio fecit opus euange-
 liste. q̄r in euāgelio vixit. Et hoc respe-
 ctu dei. et pximi. et sui. **C** Respectu dei q̄r
 secutus est ip̄m gressu corp̄is. affectu mē-
 tis. et effectu opis. **Ambro.** Sequebatur
 Mattheus xp̄m letus et alacer. Ecce gres-
 sus corp̄is. et exultauit dicens. Jam non
 publicanū gero. iam non porto leui. ecce
 mutatio affectus mētis. Exui leui post.
 quam xp̄m indui. ecce mutatio operis.
C Vixit in euāgelio respectu pximi.
 quia paupes pascebat. et xp̄o et discipul̄
 quibus factebat nō tm̄ corporale. sed ma-
 xime sp̄uale. Fecit inquit leui et conuul-
 sum magnū in domo sua. Vere magnuz
 q̄r talis cibus sp̄ualis delectat aiuz. **Glo-**
sa ibidē. Qui domicilio recipit interno
 maxims exuberantiū delectatōibus vo-
 luptatum pascit xp̄m. **Breg.** Apud pha-
 riseum veritas pascebat foris. apud mu-
 lierem penitentē pascebat intus. **Dotar** an-
 gelum **Bernar.** Lachryme penitentium
 sunt vinū angelorū. Fecit deo magnū se-

stum. ps. Reliquie cogitatiois diem festum agent tibi. Et angelis magnū gaudium facti. Luce. xv. Gaudium erit angelis in celo sup vno peccatore peniam agente. Uixit et in euangelium respectu sui. qz et patiens fuit et cito vitam mutauit. Patiens enim fuit. qz iudei dicebat ipm ee peccatorem qui erat iustificatus. dicebant euz esse publicanū. qz erat mūdatus et p̄sentia xp̄i indignum qui iam dignus erat esse. Sed ad ista in nullo fuit p̄mōtus. nec in aia nec in aliqua turbatōe. nec in signo ex aliqua vultus ostensione. nec in ore ex aliquo impatienti sermone nec ex facto ex aliquo iniurioso ope. Vita suaz etiam cito mutauit. qz ad vna xp̄i voces obeduit. Quidā namqz p̄uertuntur ad vna vocē dei. s. ad interiorē inspiratōem. Alij vero si nisi hēant duas. s. inspiratōem et exteriorē exhortatōem. Alij nō nisi euz illis duabus habeāt tertā. s. dultiaruz cumulatōem. Alij vero nō nisi cum illis tribus habeāt quartā. s. flagellatōem. et tunc flagellati ad deū currunt. ps. Aduplicate sunt infirmitates eorum. postea accelerauerunt.

¶ Sermo. cclvi. De eodem sermo. iij.

Relictis oibus surgens secutus est euz Luce. v. ¶ In isto euangelio ponitur duplex differentia infirmantium. quorū Quidā infirmitatem recognoscebant. Alij recognoscere nōlebant. In horū medio medicus p̄stitutus erat. Arguit aut in hoc euangelio de tribus ¶ Primo de infirmo. i. Mattheo sano. to qui suā infirmitatē recognoscebat. cū dicit. Relictis oibus etc. Est aut tā velociter ipm secutus. non ex animi leuitate sed ex dei virtute. Nam sex de causis est ipm secutus tā velociter quas Hiero. ponit in originali. ¶ Prima qz fuit vbi dei virtuosa opatiōe p̄uersus. ¶ Secūda qz fuit dei inspiratōe afflatus. Istos duos modos tangit cū dicit. Arguit Prophētus et Iulianus augustus vel impitiam historici mentientis. vel stultitiā eorum qz statim secuti sunt saluatore quasi irrato nabisr vocantē hoīem sunt secuti. ¶ Tercius enim xps duos supradictos modos vocandi. s. p̄ exteriorē. vbi exhortatōem.

ad hebre. iij. Uiuus est sermo dei et efficacis etc. ps. Dedit voci sue voces virtutis iō verbū dei compas surculo arbori insito. Iaco. i. Suscipite insitū verbū etc. Si cut. n. surculus trahit totā arborem qd sui nāz sic vbum dei trahit totum cor ad sui gram. ¶ Secūdo p̄ internā inspiratōem. ps. Audiā qd loquat in me dñs etc. Elpoca. iij. Ego sto ad ostium et pulso etc. ¶ Tertio miraculorū visione permotus Un subdit. Cū tate dñtes tātaqz signa p̄cesserint. q̄ aplos vidisse anq̄ crederent dubiū nō est. Miracula namqz hominē sepe p̄uertit qm rudes sunt. Sapiens vero doctrina p̄uertit qm dociles sunt. i. Loy. s. Iudei signa petūt. greci sapiam querūt ¶ Quarto spē dore faciei illustratus. Un subdit. Lerte fulgor et ipsa maiestas diuinitatis occulta. que et i humana facie n̄tebat ex p̄rio ad se vidētes trahere poterat aspectu. facies. n. xp̄i erat valde speciosa ad videndū. i. Pet. i. i. que desiderant angeli p̄spicere. Gratiosa ad diligendū. Hester. xv. Facies tua plena ē graruz. Luminosa ad inuitandū. ps. Illumina faciem tuā sup seruuuz tuū. Non fuit ergo mirū si visio faciei sue tā facile attrahebat. que sic erat speciosa. sic gratiosa. sic luminosa. ¶ Quinto glorioza maiestate abiectus. cū dicit. et maiestas diuinitasqz occulta. Bernar. omnino p̄pter mansuetudinē que in te p̄dicat currimus post te domine iesu audiētes qz si spernis paupem et peccatorem nō horreas. nō horuisti p̄tentē latronem nō lachrymantē peccatricem. nō supplicantē chananeam nō dephensam in adulterio nō sedentem in theloneo. nō supplicantem publicanū. nō negantē discipulum nō p̄secutorē discipulorū. nō ipos. crucifixores tuos. ¶ Sexto potentē virtute attractus. Si. n. in magnete lapide hec virtus ee dicitur vt anulos et festucas sibi attrahit. quātomagis dñs oīum creaturarum sibi attrahere poterat. quos volebat. Ista enim tractio nō erat p̄ coactionem. sed p̄ quādā inductōem. sicut ostēdit Beatus Augustinus exemplo rami viridis. et nucis. Ostēdit inquit oul ramū viridē. et attrahis eum. oī dñs puero nucez et trahis eū n̄ violentiā inferēdo.

De sancto mattheo.

sed appetitū alliciendo. Et ppheta hoc ostendit exemplo pelisparij. ps. Extēdēs celum sicut pellem. Sicut. n. pelisparij expandit pellem pulchram an improrem. vt. s. alliciat eū ad emēdū sic deus celū stellis depictū et ornatū nobis expādit vt nos alliciat ad desiderādū. Et secūdo agit de infirmis q̄ suā infirmitatē nō recognoscebant quos x̄ps in suā infirmitate relisquit cū dī. Et murmura- bant scribe et pharisaei et cetera. Pharisaei namq̄ triplici infirmitate laborabāt. Prīma infirmitas erat murmuratōis. Est at̄ quedā murmuratio bona sicut murmu- rare p̄tra aperta mala. Unde quidā de tali reprehēdūtur ysa. lvi. Canes muti nō valētes latrare. Et alia murmuratio est mala: sicut murmurare cōtra bonos et de bonis. Sap. i. Custodite vos a murmuratōe et cetera. talis erat murmuratio pha- riseorū. Tertia est pars permixta quo- dāmodo quādo. s. quidā cōtra dei paciā murmurāt ex eo q̄ sic permittit bonos opprimī et impios exaltari. Abachuc. i. Quare respicis p̄temptores: et taces im- pio cōculcāte iustiorē se. Admurmurant et admirādo dei liberalitatē q̄ ipse tar- de venētes sic liberalit̄ cum p̄mis re- munerat. Mat. xx. Accipiētes murmu- rabāt aduersum p̄iēfamilias. Et secūda erat infirmitas p̄sumptōis: q̄ p̄- sumpserūt reprehēdere meliores se. scilicet x̄pm. discipulos. et mattheū. Reprehē- dūt namq̄ infirmū de curatōe. medicū de subuētōe. et discipulos medicī de obse- quijs exhibitōe. Tertia vero infirmitas elationis: q̄ se iustos credebant et alios despiciēbāt. Tales credunt q̄ nō sit lux nisi in anima sua: nec tranquillitas nisi in mēte sua. nec perfectio nisi in vita sua. cum tamē deus paratus sit omnib⁹ dare lucē gr̄e serenitatē p̄sciē: tranquillitatem pacis interne: perfectōem vite. Ista q̄tuor tangit Boetius dicēs. Atq̄ tuo splen- dore micās tu namq̄ serenū. Tu requi- es tranquillā pijs te cernē finis. Tercio ponit medicus in medio cōstitutus: qui dicit se venisse ad tria. Prīmo ad medēdū et sanādū cū dicit: nō egent qui sani sunt medico. sed qui male habent. dicit aut̄ Augu. super Joannē. Aliud ē

esse sanū. aliud sanabile: et aliud eē insa- nabile. Qui. n. sanus ē nō eget medico. qui vero egrotat in spe sanabilis ē. qui aut̄ egrotat cū desperatōe insanabilis ē. Sani igit̄ nō egent medico nisi ad sanita- tis cōseruatōem. Sanabiles ad curatō- nes. Insanabiles nō nisi ad vite p̄longa- tōem. Sani igit̄ sunt viri sci. Et isti non egent medico quātū ad curatōem a mor- tali culpa. egent tamē ad p̄seruationem gr̄e. Sanabiles autē sunt peccatores pe- nitētes. et isti egent medico quātū ad culpe curatōem et cōseruatōem gr̄e. In- sanabiles sunt obstinati. isti nō egent me- dico ad cōseruatōem gr̄e quā non hnt nec ad curatōem culpe: q̄ ipsi non re- quirūt. tamē quātū ad p̄longatōem vi- te. et expectatōem ad p̄niam. ysa. xxx. ex- pectat nos domin⁹ vt misereat nostri. Et secūdo iste medicus fuit missus ad miserendum. Ideo dicit. Misericordiā volo et nō sacrificiū. Habz autē iste me- dicus misericordiaz a natura. et a p̄sue- tudine longa. et ab experiētia. A natu- ra quidē tam diuina s̄m quaz semper ē sibi p̄p̄riū misereri et parcere. A natu- ra humana q̄ ab instāri sue p̄ceptōnis fuit vnctus oleo misericordie et cōpas- sionis. ysa. lxi. Spūs dñi super me eo q̄ vnxit me. ps. Vnxit te deus deus tuus oleo leticie et cetera. Job. xxxi. Ab infantia cre- uit mecum miseratio. et de vtero egressa ē mecum. A consuetudine longa. Incepte enī a p̄ncipio mūdi per omnes gene- ratōes misericordiā impēdere. et vsque ad finem mūdi non cessabit exhibere. i. Mach. ij. Cogitate per generatōes et ge- neratōem: q̄ oēs qui sperāt in dño non infirmant. Ab experiētia. Hebreo. llij. Nō habem⁹ pontificē qui nō possit com- pati infirmitatibus nr̄is. tentatū autē p̄ omnia et cetera. Hebre. v. Vidit ex his que passus ē obediētia. Et tertio missus ē ad vocādū. vnde dicit. Nō veni vocare ius- tos sed peccatores ad p̄niam. Vocat enim peccatores ab omni parte sui. s. a superiorē ostendendo celū tam pulchrum. et ab inferiorē ostēdendo infernū tam hor- rendū. Prouer. xv. Celus sursum et terra deorsus. Et secūdo vocat ab exteriori per predicatōem. et ab interiori p̄ in-

spiratdem. Prouer. i. Sapia foris pre-
dicat. Ecce exterior exhortatio. In capi-
te turbatus clamstat. ecce interior inspi-
ratio. Caput enim est mens que habet tres
turbas. scilicet cogitationes. intentiones. et affectio-
nes. Tertio vocat ab anteriori redu-
cendo beneficia preterita ad memoriam
et a posteriori reducendo ad memoriam
dei iudicia futura. Apocal. iiii. Et alta
plena oculis ante et retro. Quarto vo-
cat modo a dextris dando prosperitatem
et modo a sinistris infligendo aliquam ad-
uersitatem. scilicet ad Loy. vi. Per arma iusti-
tie a dextris et a sinistris.

¶ Sermo. cclvij. De sancto Mauri-
tiano et socijs eius sermo primus.

Iustorum anime in ma-
nu dei sunt.
et non tanget illos tormentum
mortis etc. Sap. liij. et ostendit
de istis scis quales fuerunt in vita. cum dicit.
Iustorum anime. quales fuerunt in mor-
te. cum dicit. Et non tanget eos tormentum
mortis. et quales post mortem. cum dicit. Illi
sunt in pace. ¶ In vita quidem fuerunt ius-
ti. quia fuerunt positi ut iusticiam facerent et
republicam conseruarent. Ad res autem pub-
lice conseruationem quatuor exigunt. sicut
dicit Lato et Augu. lib. v. de ciuit. dei. scilicet
quantum ad domesticos magna industria.
quantum ad forenses iustitia. quantum ad
seipsum animus nulli obnoxius pecca-
to. ¶ Est ergo primum quantum ad dome-
sticos magna industria. quia sicut dicit. i.
Timo. v. Siquis suorum et maxime dome-
sticorum curam non habet. fides negauit. et est
infidelis deterior. Thob. x. Appreheden-
tes parentes filiam suam osculati sunt. mo-
nentes eam honorare soceros. diligere ma-
ritum. regere familiam. domum gubernare. et
seipsum irreprehensibilem exhibere. i. Ti-
mo. iij. Opus episcopi irreprehensibile est
sue domui bene prepositum etc. ¶ Secundum est
quo ad forenses iustitia. Job. xix. Iusti-
cia indutus sum etc. Jo. vij. Nolite iudi-
care secundum faciem. sed iustum iudicium iudi-
cate. ¶ Tertium est animus in consulendo
liber. ut nec timore. nec amore. nec odio.
nec munere a veritate discedat. nec ve-
ritatem taceat. Iudo. Iniqui iudices er-

rant in veritate iustitie dum intendunt in
opprobrium persone. ¶ Quartum est ut animus
nulli vicio sit subiectus. Tullius. Age ne
tua oratio tibi contraria sit. quia pondus est
pudoris grauissimi propria voce confudit
Bregio. Durum est ut qui nescit tenere mo-
deramina vite sue. iudex fiat vite aliene.
Ista quatuor in istis martyribus perfe-
cte fuerunt. Habuerunt enim domum industriam.
Unde dicit in legenda habitatores re-
gionis illius erant calidi ingenio. sapientia
locupletissimi. Habuerunt foris iustitiam.
quia sicut dicit ibidem. que dei erant deo. et que
cesaris cesari reddebant. Habuerunt ani-
mum in reprehendendo liberum. Unde dixit
Mauritius. Milites sumus imperator
tui. serui autem cui libere preestemur dei.
Habuerunt animum innocetiam predictam. quia
se armauerunt armis carnalibus. Unde
dixit Exuperius. Projiciat dextere nostre
arma carnalia et armentur virtutibus.
¶ Secundo ostendit quales fuerunt in mor-
te. Fuerunt siquidem examinati. decimati
vallati. et trucidati. ¶ Examinati autem
fuerunt de tribus. scilicet ut idolis smolarent.
ut fidem christi desererent. et ut contra chri-
stianos conseruarent. Sed ipsi nec idolis
voluerunt smolare. nec fidem christi desere-
re. nec christianos impugnare. sed potius de-
fensare. Unde dixit Exuperius. Oia tor-
menta pro christo suscipere parati sumus. et ab
etuis fide nunquam discedemus. ¶ Secundo
fuerunt decimati. Reperimus. n. decimas
rerum que in veteri lege fuerunt instru-
te. Decimas dixerunt que a christo fuerunt
inuenta. quando quadraginta diebus et
quadraginta noctibus ieiunauit. nunquam
autem reperimus decimas capitum nisi hic.
Magnus est soluere decimas rerum. ma-
ius soluere decimas dierum. maximum sol-
uere decimas capitum. Multi enim darent
res suas qui non libenter darent dies suos
et multi darent res et dies suos qui non
libenter darent capita sua. Isti autem ex-
luerunt decimas rerum. quia que cesaris erant
dabant cesari et decimas dierum. quia que erant
dei dabant deo. et insuper soluerunt decimas
capitum. ¶ Tertio fuerunt vallati sic oues
a lupis. Mat. x. Ecce ego mitto vos sicut
oues in medio lupoium. Ipsi enim tanquam
oues non resistunt. non suggerunt. non ba-

De scō mauritio z eius sociis.

latum murruratōis emiserūt. Un̄ dī-
xit Mauritiū. Cōmiltōnes n̄ros susti-
nui necari. q; vos ad passiōez p̄ xp̄o pa-
ratos vidit z dñi mandatū seruauit. q; dī-
xit petro. Adhite gladiū tuū in locū suū
zē. ¶ Quarto fuerūt trucidati. in q̄ tru-
cidatōe sic fuerunt firmi q; nec mūdus:
nec diabolus. nec caro eos. nec in vita.
nec in morte v̄ncere poterant. Mūdus
enīz cōtra eos in vita pugnabat. manu
dextera p̄spertatis vt alliceret. z i mor-
te sinistra aduersitatis vt frangeret. Sz
ipsi z in vita mūdus cōtempserūt blan-
dentē z in morte sententē. Sicut diabol⁹
etiā pugnauit cōtra eos manu sinistra
impellēdo ad vicia: z dextera eos trahē-
do ad tartara. Sed nō potuit ipsos im-
pellere ad aliquod viciū: nec post mor-
tē aliqd̄ inferre suppliciu. Similit̄ ca-
ro pugnabat cōtra ipsos sinistra. qua in-
ducit ad ociositates. z dextera qua indu-
cit ad voluptatē. Sz ipsi corp⁹ suū i labori
b⁹ exercebant z carnis d̄stias abhor-
rueūt. ¶ Tertio oīdī q̄les fuerūt p̄ mor-
tē cū dī. Illi aut̄ sunt i pace. Dñi. n. pacē
perpetuā. Ysa. xxxij. Sedebit populus
meus in pulchritudine pacis zē. San-
cti enīz isti dant deo magnam gloriam.
Nam si vnus peccator qui conuict⁹ chris-
tum facit gloriāz christo: quāto magis
isti qui tot fuerūt gloriāz h̄bi dederūt.
Luc. xij. Oīs quicūq; cōfessus fuerit me
corā hominib⁹ zē. Secerūt angelis ma-
gnā letitiā: q; si angeli letant super vno
peccatore p̄nitiam agente: quāto magis sup
tanta multitudine triumphante. Luc. xv.
Gauditū erit angelis in celo sup zē. Dat̄
nobis magnāz fiduciaz: q; si ipossibile ē
nō exaudiri preces multorū. ipossibile ē
nō exaudiri preces tātorū militū scōroz
Exaudiunt̄ multipli. ¶ Prio q; conso-
lant̄ tribulatos: sicut p̄z in vidua que si-
lū suū in monasterio dederat. ¶ Secūdo
q; adiuuāt in periculo cōstitutos. Sicut
p̄z i illis q; per lacuz reliq;as deferebant.
¶ Tertio q; corrip̄iūt in denotos. Sicut
p̄z i illo clerico q; cū iura sc̄i Mauritiij
v̄surpasset z blasphemiaz intulisset mala
perijt morte.

¶ Sermo. cclvij.
Sermo secundus.

¶ De eodem

Sancti per fidem vicerunt
regna. operati sūt
iusticiāz. adepti sunt p̄missio-
nes zē. Hebr. xi. ¶ De illis bea-
tis martyribus mauritio z sociis eius.
quinq; ostēdūtur in verbis p̄missis.
¶ Primo quales fuerūt in personis. cū
dī sc̄i. Est aut̄ sc̄m̄ idem qd̄ mūdū: qd̄ fir-
mū: qd̄ sanguine tinctus: qd̄ sacro vsu
deputatū. Illi igit̄ fuerunt mūdī p̄ ver-
bum dei qd̄ receperūt Jo. xv. Jam vos
mūdī estis p̄pter sermonē quez zē. Per
fidē quā habuerūt. Act. xv. Fide purifi-
cans corda eorū. per sp̄m̄ sc̄m̄ quem rece-
perūt. Ezech. xxxvi. Effundaz sup vos
aquam mūdāz zē. per sanguinē quem
effuderūt. Apoca. viij. Lauert̄ stolas su-
as in sanguine agni. ¶ Secūdo fuerūt
firmi. q; nec p̄missiōibus potuerunt
emolliri: nec cōminatōib⁹ deterreri. nec
supplicijs superari. Mat. vij. Descendit
pluuia: ecce p̄missiō refrigerās. z flau-
runt venti: ecce cōminatio cōcutiens. z
venerūt flumina: ecce tormentū irruens
z nihil facere potuerunt: quia sup chris-
tus fundati fuerūt. ¶ Tertio fuerūt san-
guine tincti. Habuerūt enim sanguine
christi tinctaz memoratiuā per recorda-
tōem. affectiuā per deuotiōem. intellectuā
per meditatiōem: z operatiuāz per
imitatiōem. ¶ Quarto fuerūt sacro vsu
deputati vt hostes v̄incerēt. rempublicā
conseruarent. z fidez catholica defende-
rent. Unde dixit beatus Mauriti⁹. mi-
lites sumus tui imperator. quo ad p̄mū:
z ad defensionē respublice arma suscep-
imus. quo ad secūduz. Non ē in nobis p̄-
ditio atq; formido. sed fidē catholicāz
nullatenus deseremus. quo ad tertium
¶ Secūdo ostendit̄ quales fuerunt in
armis suis. cum dī. Per fidem. Fuerūt
enīz armati scuto fidei. Ad Ephes. vi.
In omnibus sumentes scutum fidei zē.
Dicis autēz fides scutuz: quia sicut i scu-
to sunt tres anguli: z vnus scutum. sic z
in deo sunt tres persone. z vnus deus.
Vel quia ipsa fides est de christo in quo
sunt tres substantie. s. caro. anima. z ipsa
deitas. z vna persona. Vel sicut scutum
vt plurimuz fertur in sinistra parte: sic
z fides est tantuz in presenti vita. que est

Pars sinistra. In dextera aut parte que
 est vita eterna non erit fides nec spes.
 Vel scutum suscipit primos tetus hosti
 um. et cetera arma protegit et defendit
 corpus. Sic fides etiam primas suggestio
 nes demonum sentit. primas quoniam tyra
 norum suscipit. et ceteras virtutes custo
 dit. et animam defendit ac protegit. Terc
 tio ostendit quales fuerunt in victorijs su
 is cum dicit. Uicerunt regna. Uicerunt
 namque regnum demonum. hominum. et celorum
 omnium. et primum uicerunt per resistenciam.
 Iaco. iij. Resistite diabolo: et fugiet a vo
 bis. Nam in Bern. in anima tres sunt
 domus. et prima domus dicit esse me
 moria in quam diabolus vult intrare po
 nendo tibi malam suggestionem. Sed porta
 rius debet diabolo resistere ne intret. q
 vocat proprium status considerationem. et se
 cunda domus est intelligentia. in qua dia
 bolus vult intrare ponendo tibi prauam de
 lectationem. sed hunc et portarius debet re
 sistere qui vocat eterne delectationis cogi
 tationem. et Tertia domus aie est voluntas
 in quam diabolus vult intrare imitten
 do tibi prauum consensum: sed hunc porta
 rius debet resistere qui vocat eterne pene
 meditatio. et Secundo uicerunt regnum ho
 minum per patientiam. Et iste modus vi
 cendi est valde gloriosus. quia iste fuit mo
 dus christi. Eccl. xxi. Magna est gloria se
 qui dominum qui est victoriosus. Seneca
 enim ait. Innumerabiles sunt qui popu
 los qui verba habuerunt in potestate pau
 cissimi vero sunt qui in potestate habent se
 ipsos. Est etiam victoriosus qui ipsius ce
 lum vincit et rapit. Matth. xi. Regnum
 celorum vim patit et violenti rapiunt illud.
 et Tertio isti sancti uicerunt regna per pas
 siones suas. Olim autem erant quinque in
 vincibilia que tamen isti uicerunt. Angelum
 per lachrymas quas effuderunt. Osee. xij.
 Inualuit ad angelum fleuit et rogauit eum
 Diabolus per fidem quam habuerunt. i.
 Psal. v. Aduersarius vester diabolus etc.
 Animam per magnanimitatem qua suo cor
 di dominati fuerunt. Proverb. xvi. De
 lior est patiens viro fortis. et qui dominat ani
 mo suo expugnatore viribus. Nonne per
 charitatem qua inflammati fuerunt. Cant.
 vij. Fortis est ut mors dilectio. Regnum

celorum per sanguinis precium quod vede
 runt. ps. Preciosa. i. precio plena est in co
 spectu domini mors sanctorum eius.

Quarto ostendit quales fuerunt in ope
 ribus suis cum dicit. Operati sunt iusti
 ciam. i. opera meritoria per que iuste re
 gnus celorum sibi acquisiuerunt. Matth.
 ij. Primum agite appro. etc. Quantum. n.
 hic quis appropinquat deo per opera pnie
 tm deus sibi appropinquat per collationem
 gratie et glorie. Parum appropinquabat qui di
 cebat Luce. xij. Ieiuno bis in sabbato.
 Ideo parum sibi appropinquauit deus qui
 iustificatus non fuit nihil appropinquabat
 qui dicebat Luce. xvi. Alia habes multa
 bona comedere: bibere: epulare etc. Ideo de
 nihil sibi appropinquauit qui sue domus
 salus facta non fuit. Valde appropinqua
 bant qui dicebant Matth. xix. Ecce nos
 reliquimus omnia etc. Iohannes deus valde appro
 pinquauit eis: qui iudices mundi eos fe
 cit. Quinto ostendit quales fuerunt
 in suis promissis cum dicit. Adepti sunt repromis
 siones. Olim namque fiebat promissio tribus
 modis. Aliquando se mutuo osculando
 Aliquando manus ad manus applicando
 Aliquando res aliquas ponendo. sic christus
 vitam beatam se nobis daturum promissit. i. oscu
 lando quod fuit in incarnatione ubi facta fuit
 dulcis unio nature diuine cum natura hu
 mana. Cant. vij. Quis mihi det te fra
 trem meum. i. ut tu qui es dominus meus effi
 ciaris et frater meus. sugentes vbera ma
 tris mee. i. ut tu qui es in sinu patris mei
 efficiaris paruulus in sinu matris. ut i
 uentus te foris. i. ut tu qui habitas semp
 in celis visibilis inueniaris in terris. et
 deosculer te. i. dulces unionem nature tue
 cum mea natura humana percipias. et
 iam nemo me despiciet nec deus: sed me
 sibi reconciliabit: nec angelus: sed in ma
 gna reuerentia habebit nec diabolus.
 sed me valde timebit. Promissit etiam
 manibus manus suas cruci applicando.
 Elbachuch. ij. Cornua scilicet crucis in
 manibus eius. Promissit insuper spiri
 tum sanctum nobis dando. i. Corinth. v.
 Dedit nobis pignus spiritus.

Sermo. cclix. De factis cosina
 et Damiano Sermo primus.

Medici suscitabunt
 et confitebunt tibi etc. ps. Ista
 verba. que propheta videtur posu-
 isse interrogatiue et negatiue exponi possunt
 de istis sanctis martyribus. scilicet Cosma et Damia-
 no remissiuue et affirmatiue. Ipsi namque fu-
 erunt medici corporum et animarum. et multos a
 diuersis languoribus resuscitabant. Idcirco
 medici suscitabunt. Et hoc non sibi sed deo
 attribuebant. ideo dicitur et confitebunt tibi.
 De istis autem sanctis medicis quatuor vide-
 da sunt. Primo quales fuerunt quantum ad
 progenies. Fuerunt. n. quique fratres per christi nomine
 passi. Sed ecclesia de duobus principalibus
 solennizat. Felix fuit talis fraternitas: quia fuit
 a parentibus religiosis progenita. bonitas
 enim parentum sepe est causa multarum in filiis
 bonitatum. Lxxij. super Mat. Uxor accipe
 volentibus dat documentum. quod si ambo pa-
 rentes ipsius puellae boni sunt: secure ac-
 cipiat. si vero ambo mali omnino refugiat.
 si alter bonus sit alter malus: quod tunc fa-
 cturus si timeat. verumtamen si pater est bonus
 et mater est mala magis debet timere. si autem
 e converso minus timere debet. Est et ista frater-
 nitas felicior: quia fuit martyrio coronata: quia
 pati pro christo est beatitudo magna. Mat. v.
 Beati qui persecutionem patiuntur pro iustitiam.
 Ista autem beatitudine passionis nos hinc non
 possumus tripliciter de causa ut dicit Dauge-
 nes. Una est ex parte naturae. quia tanta gratia non
 meremur: ut pro christo pati digni simus.
 Et alia ex parte dyaboli: quia sciens per marty-
 rium nos consequi remissionem peccatorum et ad re-
 gnum pervenire celorum nobis prestat impedimen-
 tum. Tertia est ex parte dei qui sanctos nostram
 firmitatem nobis misericorditer descendit.
 Ista autem beatitudine passionis isti mar-
 tyres habuerunt: quia et deus illos dignos
 fecit et instantiam tribuit et dyabolus eos
 impedire non potuit. Est et ista fraternitas felici-
 ssima: quia ad celestem gloriam est assumpta. Se-
 licet igitur illi qui hos quique martyres habere
 merentur in patronos spirituales. Ecc. lxxij.
 Melius est duos esse simul quam unum. Si. n.
 unus vel duo sancti sic a peccato reuocant:
 sic a dyaboli tentationibus preseruant: sic in
 dei amore inflammat. quod facerent si quique
 essent. Secundo videndum est quales fuerint
 quantum ad artem. Ipsi enim fuerunt medici: qui

sanabant coiter: quia omnibus tam magnis quam
 parvis: tam diuitibus quam pauperibus et etiam
 brutis animalibus sanitatis beneficia impende-
 bant. Sanabant liberaliter: quia nihil ab aliquo
 accipiebant. Mat. x. Gratis accepistis et
 gratis date. Sanabant mirabiliter: quia mira-
 bilis fuit eorum curatio: quia habuit crus putri
 dum crus aliud inseruerunt. Sanabant inte-
 graliter a corporibus morbos pellendo et anima-
 bus peccatorum veniam impetrando. Tertio vi-
 dendum est quales fuerunt quantum ad passionem.
 Eorum namque passio fuit gloriosa: quia instar christi
 fuerunt crucifixi. Ecc. xxij. Magna est
 gloria sequi dominum. Fuit miraculosa: quia sagittae
 in suos redibat actores. Fuit fructuo-
 sa: quia fructus centesimum habuerunt. Luce
 vij. Qui autem in terra bona. sunt hi qui in
 corde bono et optimo audientes verbum re-
 tinent et fructum afferunt in patientia. Habue-
 runt enim cor pacificum: quia passi sunt patienter.
 Cor benignum: quia passi sunt libenter.
 Cor optimum: quia passi sunt gaudentes. Fuit
 victoriosa: quia vicerunt in omnibus elementis. scilicet
 in terra: quia in manibus et in pedibus fue-
 runt toti. in aqua: quia in mare precipitati. in
 aere: quia in eculeo suspensi. in igne: quia in ignem
 proplecti. Quarto videndum est quales fuerunt
 quantum ad naturam subuentorem. Ipsi enim sub-
 ueniunt tribulationis: sicut per in illo in quem
 serpens intraverat. defendunt ab opprobrio
 demonis: sicut per in illo qui uxorem suam eis
 recommendauerat. Diligentem curam habuit de
 suis deuotis: sicut per de custode ecclesie
 sue cuius crus marci dum erat. Seueras vi-
 tionem inserunt malis: sicut per qui demoni-
 bus preceperunt ut tyrannum percuteret. Misere-
 ricordiam impenderet penitentibus et humili-
 antibus se: sicut per. Quia cum predictus ty-
 rannus penitens: mox ab eo demones auer-
 terunt. Job. xl. Nunquam illudes et quasi auis.
 Aluis. n. domestica quando emittit recedit. et
 quando reuocatur redit. Sicut et isti martyres
 videntur habere in potestate sua demones quasi
 aues. quia quando eos emittunt ad malorum vindic-
 tam exercendam. statim obediunt. quando eos re-
 uocant: protinus obsequunt.

Sermo. ccl. De eisdem Sermo. ij.

Accepi bonum et
 quod iocundum habitare fratres in
 unum. ps. Ipsi sancti martyres

scz colinas z damianus fuerūt frēs. nō tm̄ carne: sed et fide z passiōe. **C**habita uerūt aut̄ i vnū sex modis. **C**Pr̄mo q̄tū ad idēz domiciliū vbi habitauerūt pacifice z concorditer. **Ecc. iij.** Melius est duo esse simul q̄ vnus zc. Quattuor nāqz sunt genera hoīum q̄ libenter socios habere volūt. s. negociātes q̄ ad inuicē emolumēta acquirunt. Ideo dicit h̄nt̄ emolumētū societatis sue. **Itinerātes:** q̄ auxiliūz sibi mutuo p̄bent. Ideo d̄r: Si vn̄ ceciderit ab alto fulcief. **Preliātes:** q̄ simul hostibus resistūt. **Ud̄:** Si q̄sp̄a p̄ ualuerit p̄tra vnū duo resistēt ei. **Dormiētes:** q̄ tpe frigoris mutuo a se frīḡ expellūt. **Jō subdit:** Si dormierint duo fouebunt mutuo zc. **Serui** igif dei sunt negociatores dei. z tō libēter insimul cōmorant̄ q̄ vnus ab alio acqrit humilitatē z castitatē zc. **Sūt itinerātes.** i. ad celestē patriā festinantes. z tō si vnus cadit: alij suis orōnibus z exhortatōibus eum subleuare festināt. **Sūt p̄liatores.** z tō cōtra d̄mones fortius iualescunt q̄ tm̄ singulare certamē desiderēt. **Sūt dormientes.** i. in lecto p̄tēplatiōis q̄scentes. z tō qn̄ sūt plures iuicē se inflāmat. **C**Sec̄do insimul habitāt q̄tū ad eundē mētis affectū. **Sz** multi religiosi sunt insimul habitantes nō more hoīum: sz ferarū. **Fere.** n. ad iuicē pugnat̄: aut pp̄ cibū: aut pp̄ domiciliū: aut qn̄ a libidine p̄citant̄. Sic et multi sunt inuicē p̄tēdentes. aut. s. pp̄ cibuz: q̄ nō delictose pascunt. aut pp̄ domiciliū. s. qn̄ in magnis domibus non collocant̄. aut p̄pter libidines d̄nand̄: q̄ ad magnas p̄latōes nō pmouent̄. **Religiosi** ergo sicut inuicēz iuncti sunt corpore: ita debēt vn̄tri mētis dilectōe. **Iungit.** n. ipsa religio hoīes diuersarū cōplexiōnū. **Isa. xi.** Habitabit lupus cū agno z pardus cūz equo acubabit. **Quidāz** eim̄ istar lupi vident̄ nāl̄iter eē seroces. **Quidā** instar agni nāl̄iter mites. **Quidā** instar par̄di nāl̄iter astuti. **Quidā** instar hēdi nāl̄iter inq̄eti. **Sz** istas diuersas p̄plexiones amor dei d̄z vn̄ire. **Coniungit** et hoīes diuersarū p̄uinciarū z diuersarū conditionum. **Isa. lxxv.** Lupus z agnus pascēt simul. **Leo z bos** comedēt paleas. **Sicut** enīz sunt multuz appentes

vt lupi. siue paruī vt agni. siue nobiles instar leonū. siue ignobiles instar bouz. oēs debēt vti eorū d̄ez genere ciboz. **Coniungit** etiā hoīes diuersarū etatū. **Isa. xl.** Vitulus leo z ouis simul morabunt. z puer paruulus minabit eos. **p vitulum** itelligunt iuniores. **p oues** que h̄z palatuz obscur̄z sentores. z per leonē robusti z fortes. **Isti** sepe in vna domo pacifice cōmorant̄: z p̄latus iuuenis eis p̄ficif. **C**Tertio habitauerūt simul q̄tū ad idē offm̄. **Fuerunt.** n. medici nō tm̄ corpore: sed et aīaz: quas q̄dēz sanabāt iducēdo eas ad p̄tritōem: p̄fessionez z ad satisfactōez. **Sanat** q̄dem aīa instar corporis. **Aliq̄n** p̄ amare medicine sumptiōez. ista est cōtritio. **Isa. xxiiij.** Amara erit potio bibētibus eā. **Aliq̄n** p̄ vomitū z relectiōnem. ista est p̄fessio. **Prover. xxx.** Verba p̄gregātis filij vomētis. **Aliq̄n** vero p̄ sudorē vel minutōez z dietā. per que itelligunt tres partes satisfactōis. s. oīo: elemosyna z ieiunium. **Nā** oīo lachrymosa itelligit p̄ sudorē. **Ecc. xxij.** Pugēs oculum deducit lachrymas. **Elemosyna** vero itelligit p̄ minutōez. qui enīz supflus h̄z: d̄z d̄ ipsa d̄minuere z dare pauperibus. **Luc. xi.** Qd̄ sup̄est date pauperibus zc. **Ieiunium** vero itelligit p̄ dietā: per qd̄ dyabolus expellit de corde: sicut lupus de nemore. **Mat. xvij.** Hoc genus demonioz non eīc̄it: nisi oratiōe z ieiunio. **C**Quarto habitauerunt in vnū: q̄tuz ad eādē fidez. **Fides** eīz p̄iungit hoīem deo. **Ideo** cinctoriū appellatur. **Isa. xi.** Fides cinctoriū renū eius. **Domine** hoī. **Ecc. xxvij.** Diligite p̄ximuz z iungere fide cūz illo. **Homines** sibi ipsi. **Eiusdē.** xxv. Fides autē instiū ad cōglutinādūz est ei. **C**Quinto habitauerūt in vnū q̄tuz ad eādē opationē. **Oēs.** n. operant̄ pp̄ eundē finē. s. p̄pter deuz. **de** enīz est finis oīum desiderioz: q̄ ē sūma bonitas. **Prover. xi.** Desideriūz iustorū oē bonuz. oīum cogitatioū: q̄ sūma veritas est. **Joan. xiiij.** Ego suz via veritas z vita. oīum amor: q̄ est sūma suauitas. **Ecc. xxiiij.** Spūs meus sup̄ mel dulcis. oīuz ope: q̄ sūma tranquillitas est. **Sap. xij.** Tu autē d̄nator virtutis cūz tranquillitate iudicas. **C**Sexto habitauerūt in

vnū quantū ad eandē passionē. Dēs. n. passioēs q̄s alij sancti habuerūt particu lariter. isti sancti vidēt habuisse vniuer salr. Suerunt. n. in mari mersi instar cle mētis. in ignē p̄iecti instar laurentij. in eculeo torti instar vincētij. crucifixi instar petri. lapidati instar stephani. sagittati instar sebastiani. ⁊ decapitati ad instar b̄ti Pauli. Et iō poterāt dicere cū p̄pheta: Dēs fluctus tuos iduxisti sup me.

¶ Sermo. ccli. ¶ De sancto Michae le Sermo primus.

Audiū erit ange lis dei sup vno pctōre p̄niam agente. Luc. xv. Si angeli gau dent de n̄ra p̄uersioē: ⁊ nos gaudere de bemus de eorū glorificatiōe. Et si d̄ nobis faciūt festus in celis: ⁊ nos debemus de ip̄s facere festus in terris. Et iō q̄tuor solēnitates de ip̄s angelis celebrant. ¶ Prima hodierna die celebrat q̄ ortus habuit ex q̄dā ecclesia quā i morte garga no michael edificauit. ⁊ se loci illius cu stodē esse asseruit. Ex quo dat̄ itelligi q̄ angeli sūt custodes orū ⁊ aiarum. Dico. Magna dignitas aiarū vt vnaq̄q; ange lum h̄cat ad sui custodia deputatū. Dat̄ entz angelus cuiuslibet in q̄ntuplici statu in quo nōdū est et custodia ei⁹ necessaria ¶ P̄mo nato in vtero: ne a dyaboli ma litiā necaret. ¶ Secōdo egresso de vtero: ne a baptisimī grā a dyabolo impediret. Job. iij. Quare nō in vulua mortu⁹ suzi egressus de vtero nō statim perij. ¶ Ter tio viuētī in mūdo: ne ad pctā plurima p̄traheret. Cū postq̄ p̄pha dixit: Ange lis suis mādaui de te. statim subiunxit Sup aspidē ⁊ basiliscuz ambulabis ⁊c. Per aspidē q̄ aures in terra figit: itelli gif auaritia. Per basiliscū q̄ h̄s vlsuz ve nenosum: itelligit luxuria q̄ aspectibus inflāmat. Per leonem itelligit supbia. Per draconē q̄ caudā inuoluit: itelligit p̄suetudo p̄ua. ¶ Quarto exeuntī de mūdo p̄ mortē ne de fide tētef. vel in de speratiōez p̄trahat. vel a p̄fessioē ipedia tur. Ben. iij. Tu isidiaberis calcaneo ei⁹ Quos. n. dyabolus nō potuit decipe in iuētute que ē p̄ma pars hoīs. nec in se nectute q̄ est q̄si scōa ps hoīs. hos decipe

ntit in morte que est q̄si calcaneū ⁊ vlti ma ps hoīs. ¶ Quinto post mortez. In via entz quā aia est tūc factura sunt laq̄i positi a q̄bus angelus hoīez p̄tegit. ps. In via hac qua ambulabā abscondent superbi laqueū mibi. Judith. xij. Viuit d̄ns: q̄ custodiuit me angelus ei⁹ ⁊ hinc euntē ⁊ ibi p̄moratē ⁊ inde huc reuertentē. Angelus entz custodit aiaz huc veni entem p̄ natiuitatē in vtero ⁊ ex vtero. ⁊ ibi p̄moratē ⁊ viuētē in mūdo. ⁊ hinc reuertentē. i. ad celestē patriā redeuntē. siue duz est in morte. siue duz vadit post mortē. ¶ Secōda solēnitatis sit. xvij. calen das nouēbris in loco qui tūba d̄n̄ vbi an gelus michael ep̄o appens ecclesiaz sibi edificari precepit. Ex quo dat̄ itelligi q̄ angeli libēter cū hoibus societate h̄nt q̄ totiens in terris volūt h̄ere habitatiōez. Hoc significatū est in angelis quos salo mon fecit fieri in p̄piciatorio tēpl̄. de q̄ bus quattuor legunt. Qd̄ erāt de lignis oliuaz. q̄ tenebāt alas exp̄asas. q̄ habe bāt pedes obliquos ⁊ eleuatos q̄si ad tu bilādū patos. ⁊ q̄ versis vultib⁹ mutuo se respiciebāt. Oltz angeli videbant esse ferrei. i. incōpassibiles ⁊ duris: s̄mō sunt de lignis oliuaz. i. misericordes ⁊ p̄ij. Oltz iūte ad hoīes veniebāt. ⁊ ideo tenebant alas suas demissas. s̄mō cito ad nos ve nūt: ⁊ iō alas exp̄asas h̄nt. Oltz soli deū laudabāt. sed mō in laudādo associāt se hoibus. ps. Cōuenerūt p̄ncipes p̄iuncti p̄fallēribus ⁊c. Oltm naturā n̄am infir mā despiciebāt. s̄mō vidētes ipsam in xp̄o exaltatā in stuporē ⁊ admirationez p̄uertunt. Qd̄ respect⁹ ipse mutuo re p̄ntat ⁊c. Id̄ ē mō h̄ic: mō ibi sibi ecclesi as edificari faciūt vt insinuet q̄ libenter hoīes associant ⁊ maxie q̄q; genera ho minū. i. deū laudātes. ps. In p̄spectu an geloz p̄fallā tibi ⁊c. In tribulatiōib⁹ exi stētes. Dan. iij. Angelus d̄ni cū azaria ⁊ socijs ei⁹ in fornacē ⁊c. Cōtra demones dimicātes. iij. Reg. vi. Nolite timē. plu res entz nobiscū sunt q̄ cū illis. In d̄no morientes. Luce. xvi. Sc̄m est vt moreret̄ mēdicus ⁊c. Sytteria diuina deuote exe quentes ⁊ maxime missaruz solēnia cele brātes: vt dicūt Breg. ⁊ Beda. ¶ Tertia solēnitatis. vi. idus maij celebrat que vi

etoria sancti michaelis dñi qñ sepontinis
victoria dedit. et ptra aduersarios eorum
oia elementa fecit pugnare. s. terram: qñ
mons garganus p̄tremuit. acré: qñ cali-
go tenebrosa totū montē obduxit. ignes
qñ fulgura crebra volabāt. aqua. Un̄ cá-
tas. Locusus ē mare zc. Sap. v. Pugna-
bit cū illo orbis terraz ptra insensatos.
Quarta solennitas rome. viij. idus
may agit: qñ. s. deus pestē inguinaria in
romanos imisit. et Brego. angelū spatāz
tergētes asperit. Angelū. n. puniūt maxi-
me quattuor genera pctōz. s. sodomitas
et icestuosos: vt habet Gen. xxx. Oppō-
res et violētos sicut pharaonē et egypti-
os: vt habet Exo. xv. Superbos et vana-
glicos sicut dauid p̄p̄z et vanagloria
numeratē: vt habet. y. Reg. vlt. Immu-
dos et gulosos sicut romanos qñ cuz gule
et luxurie deseruerent ab angelo peste in-
guinaria sunt pcussi.

Sermo. cclij. De eodē Sermo. ij.

Omnēs sūt admi-
nistratoij spūs in ministeriū
missi ppter eos qñ hereditatē
capunt salutis. Ad Hebr. i. Qui oēs di-
xit nullū exclusit. Dēs. n. mittunt ad sa-
lutē. supiores ad medios. medij ad infi-
mos et infimi ad nos. Notādū autē qñ in
hoīe est potētia intellectua: opatiua et af-
fectiua. Intellectiua autē h̄z triplices
defectū ad quē remouēdū mittunt ordi-
nes inferioris hierarchie. Est. n. obscura
i. Loz. xij. Videmus nunc p speculū in
enigmate zc. Ad istud impedimētū remo-
uendū mittunt angeli quoz officij s̄m
Brego. est nūciare minora. Est imperfecta:
qñ n̄ aliqñ cognoscat minima: non tñ p-
funda. i. Loz. xij. Ex parte cognoscim⁹:
et ex pte pphetamus. Cōtra istū defectū
mittunt archāgeli quoz offm̄ s̄m Breg.
est nūciare sūma. Est multiplici obliuio-
ni subiecta. Aug. de ci. dei. Cū labore me-
minimus: et sine labore nescimus. Cū la-
bore strenui: sine labore inertes sumus.
Cōtra istum defectum mittunt virtutes
quibus s̄m Brego. attribuit operatio mi-
raculoz p que scientia nostrā que est ex
fide stabiliunt et pfirmat. Isti tres actus
istorū triuz ordinum significati sunt. iij.

Reg. xix. Ubi āgelus helye tria bona cō-
tulit: qñ aquā sibi ppinauit: panes dedit
et ipm̄ fortificauit. Per aquā qñ est potus
puuloz intelligit reuelatio minorū qñ spe-
ctat ad angelos. Per panē qñ est cib⁹ for-
tū intelligit reuelatio difficiliorū que spe-
ctat ad archāgelos. Per fortitudinē col-
latā intelligit roboratio taz in cognitiōe
minorū qñ difficiliorū que spectat ad virtu-
tes. Secōdo in hoīe est potētia opatiua.
Et ista h̄z triplex impedimētū ne exeat in
opus suū. Ad qñ remouēdū mittunt or-
dines medie hierarchie. Impedit. n. ali-
qñ a dyaboli tentatōe. i. Thes. ij. Impe-
diuit nos sathanas. Istud remouēt po-
testates quoz officij est s̄m Brego. ptatē
demonum refrenare. Aliqñ a mundi re-
pressionē. Joā. xvi. In mūdo p̄surā ha-
Istud remouēt pncipat⁹: qñ faciunt nos
mūdanis oibus pncipari. Aliqñ a cor-
poris corruptōe. Sap. ix. Corpus qñ cor-
rumpit aggrauat aiaz. Istud remouent
dñationes que faciūt nos oibus carna-
libus vitijs dñari. Isti tres actus istorū
trium ordinū significant Gen. xxxij. Ubi
angelus tria bona Jacob dedit: qñ ipsuz
ptra esau p̄stātes fecit. Isrl̄ nomē iposuit
et neruū femoris pcussit et emarcuit. Tūc
angelus ptra esau hoīem cōstantē fecit:
qñ ptra dyabolicas tentatōes euz fortēz
reddidit et spectat ad potestates. Tūc
autē israel qñ interpretat vir vidēs deuz no-
men iposuit: qñ ppter celestium p̄tēpla-
tionē terrena despicit. Et hoc spectat ad
pncipatus. Tūc neruū pcussit et marce-
scit: qñ oēs estuz carnalis p̄cupiscētie in-
nobis extinguit. Et hoc spectat ad dñā-
tōes. Tertio in hoīe ē potētia affecti-
ua. Et ista h̄z triplicē defectū quez remo-
uent ordines de sup̄ma hierarchia. P̄-
primus est qñ dilectio nr̄a sepe est p̄uata qñ
hō tñ seipz diligit. Et talis dilectio non
ē equa. Istū defectū remouēt throni. Nā
sicut dicit Brego. Throni dicunt sedes
eo qñ deus i eis sedeat et per eos iudicia
sua decernat. ps. Sedes super thronum
qui iudicas equitatē. Secōdus est qñ sepe
est simulata qñ. s. fingit se diligere proxi-
mū quez nō diligit. Et istū defectū re-
mouēt cherubin qui interpretant plenitu-
do scie qñ oia simulata detegūt et ad lucē

De sancto michael.

Veritatis reducit. **Tertius** est quicquid est tepida quoniam tepide amat deum. et istum deum secum remouent seraphim qui interpretantur ardentes: quia habent a nobis torpore excutere et in amore dei nos fortiter inflammare. Isti tres actus istorum trium ordinum significati sunt. **iii. Regum. ii.** Ubi cum dominus helyam in celum subleuare vellet appuerunt et angeli in forma equorum et currus igniti. Angeli igitur dicuntur equi et currus et ignis. Equi aialia dicuntur ex eo quod olim quadrigis equales per omnia iungebantur. Equi igitur sunt throni qui inaequalia ad equalitatem per libra iudicij sui descendunt. et sic remouent dilectionem priuata. Currus sunt cherubim qui in obsequia charitatis currere nos faciunt et omnem simulationem detegunt: et sic remouent dilectionem simulatam. Ignis sunt seraphim qui torpore excutunt et vehementer accedunt. et sic remouent dilectionem tepidam.

Sermo. celiij. De eodem. Sermo tertius.

Actum est prelium magnum in celo. michael et angeli eius preliabantur cum dracone. **Apoc. xij.** Per celum ecclesia militans intelligitur in qua multiplex prelium geritur. de quo prelio quattuor tanguntur. **Primo** quoniam loci. cum dicitur: factum est prelium magnum in celo. id est in ecclesia militante. Celum enim beatorum non est conueniens ad pugnam: quia ibi sunt solummodo triumphantes nec inferni: quia ibi sunt incarcerati et succumbentes: sed ecclesia militans est locus conueniens ad pugnam: quia ibi sunt stipendia. **xij. et militantes. Job. vii.** Absoluta est vita hominis super terram. **Secundo** ponitur multitudo prelii: cum dicitur: Et draco pugnabat et angeli eius. Ipsi enim aduersarij magni sunt ratione potentie. **Job. xli.** Non est potestas super terram que comparet ei. **Origenes.** Vult dominus deus facere mirabiles res. vult de locustis superare gigantes. et de his que in terris sunt celestes vincere nequitas. Sunt magni ratione astutie: quia sicut **Gregorius.** diabolus aut opprimendo rapit. aut violando circumuolat. aut suadendo blandit: aut minando terret: aut despiciendo frangit: aut permitiendo decipit. **Hieronymus.** Persequitur me ho-

stis cui nota mille cui et sunt mille nocent artes et ego infelix victorem me putabo. **Nec mirum** si diabolus adeo est astutus: quia sicut **Ishid.** triplici acumine viget. scilicet subtilitate nature: experientia temporum: et reuelatione supernarum potestatum. Sunt magni ratione seuitie. **i. Petri. v.** Aduersarij vester diabolus tanquam leo rugiens etc. Sicut enim leo sanguinem sitit. sic et diabolus sanguinem animarum nostrarum letanter appetit. **Gregorius.** Nihil se fecisse reputat nisi cum animam lauiat. Sunt magni ratione multitudinis infinite. **Haymo.** Ut philosophi dixerunt et sancti viri opinati sunt. aer iste ita plenus est demonibus: sicut radius solis est minutissima puluisculis. Quamuis autem tot sint: tamen iuxta **Isidorem.** diriguntur exercitium minutum cum eos vincimus. ita quod ille qui victus fuerit ulterius non possit de illo vitio tentare. **Tertio** ponitur multitudo prelii: cum dicitur: Michael et angeli eius preliabantur cum dracone. Circa quod notandum quod michael quattuor prelia gessit in quibus semper victoriam habuit. **Primum** fuit quod cum lucifero et angelis suis gessit. Et hoc prelium vicit. et de celo ipsum in hunc aerem caliginosum expulit. Non enim premissum est eis in superioribus aeris habitare: quia lucidus est et clarus. nec est nobiscum in mundo: quia nimis nos suis tentationibus infestaret. sed in medio aeris: ut dum sursum respiciunt. et gloriam quam amiserunt vident: inde dolorem sufferant: et dum inferius respiciunt et vident homines illuc ascendere unde ipsi ceciderunt: inde inuidiam torqueant. **Secundum** prelium est quod cum dyabolo de corpore moysi habuit sicut dicitur in canonica iude. Sciens enim diabolus iudeos ad idolatriam promptos esse volebat corpus moysi honorabiliter sepelire. ut in iudeis suas idolatrias ibi exercerent. Sed michael victoriam habuit: quia corpus moysi ab omnibus abscondit. forte ista altercatio fuit: quia diabolus dicebat se in moyse propter peccatum ad aquas contradictonis aliquid habere. sed cum michael sibi culpam remissam assereret: et diabolus adhuc instaret. **Michael** ei dixit: Imperet tibi dominus etc. **Tertium** prelium est quod habuit contra pharaonem et egyptios. **Credidit** eis fuisse ille angelus qui plagas egyptijs intulit: quia mare diuisit. qui in columna ignis et nubis

populū israeliticū antecessit ⁊ ad terrā
pmissionis introduxit. Fuit eim princeps
synagoge. Uñ dī Bañ. x. Nemo mihi ad
iutor ē nisi michael princeps vester. sed
postquā iudea dñm crucifixit. factus: est
princeps ecclie. Unde refert Josephus
q̄ audite sunt voces angeloy dicētum:
Trāseamus ab his sedibus. ⁊ Quartū
plū ē q̄ cōtra antichristū hēbit. Sic eiz
dicit glosa sup illud Apocal. xliij. Ut dī
vnū de capitib⁹ eius occidat. Antichri-
stus mortuum se finget ⁊ p̄ tridū latēs
postea appebit dicēs se suscitātū ⁊ seren-
tibus cū demonib⁹ in aere ascēdet: ⁊ vñ
uersis mirantib⁹ adorabūt eū. Tandem
dū stabit in papilione in motē oliueti sp̄
se michael antichristū occidet. vt dicit glo-
sa super illud. ij. Thes. ij. Quē dñs deus
interficiet spū oris sui. Quarto ponit
nobilitas triūphi. cū dī: ⁊ nō valuerūt.
nec locus inuētus ē eoy amplius in ce-
lo. Locus quidē inuētus ē: sed nō i celo
In demonibus quidē ē cōsiderare natu-
rā: officiū: ⁊ culpā. Nature cōueniret lo-
cus supremus. s. celū in quo fuerūt crea-
ti: ⁊ ibi stetit si pseuerassent. Offō ve-
ro qd hnt. s. hoies exercere cōuenit loc⁹
medius. s. aer caliginosus. ⁊ vt nobis p̄
pinqui sint ad exercendū ⁊ claritatis
lucē non hēant ad gaudēdū. ⁊ celū sur-
sum respiciant ad iudicēdū. Culpe autē
p̄uenit locus infimus. s. infernus. Unde
post iudiciū quādo cessauit eoy officiū
detruent in infernū. nec vltra per aerē
habebūt trāsitū: sed icarcerati p̄petuum
sustinebūt tormētū.

¶ Sermo. ccliiij. ¶ De eodem. Sermo
quartus.

Michael vnus de
principib⁹ primis venit i ad-
iutorū meuz. Bañ. x. Bfo mi-
chaeli deus q̄ntuplex officiū in sua cu-
ria assignauit. Primū ē officiū principā-
di. Ideo dī: Michael vnus de principib⁹
bus primis. ⁊ entim olim fuerit prin-
ceps synagoge: modo tū fact⁹ ē princeps
ecclie. In tantū angeli p̄ his quibus p̄-
cipant zelare vident. vt sibi inuicez ob-
uiare ⁊ preliari dicant. Unde Bañ. xliij.
ponunt quattuor angeli de ordine prin-

cipatus: quoy vnus scz michael erat p̄-
ceps eoy qui remanserant in terra p̄-
missionis. alius scz qui loquebat cum
dantele erat princeps illoy iudeoy qui
erant in captiuitate persarū. alius erat
princeps grecorū. quartus erat prin-
ceps persarū. Ubi Grego. dīc: Recte age-
li contra se veniūt: q̄ subiectarū sibi gē-
tium vicissim sibi merita contradiscunt.
Lūg vnusquisqz gentis: vel culpa: vñ iu-
sticia ad supremū cōsiliū dei ducit. eius-
dem gentis prepositus. vel obtinuisse in-
certamine vel non obtinuisse p̄hibetur.
¶ Secūdo habet officiū adiuuādi. Un-
de dicit: Michael venit in adiutorium
meū. Ipse enim cum ceteris angelis si-
bi p̄missis adiuuat malos ⁊ bonos. Ma-
los monendo eos ad cōtritionē. Hoc nā
qz significatū ē Iudicū. vi. Ubi angelus
eduxit ignē de petra. Nam sepe de hoib⁹
duris angelus educit ignem cōtri-
tionis. Purgat labia ad cōfessionē. Hoc
significatum ē ysa. vi. Ubi per angelus
labia ysai expurgant. Inducti ad satis-
factionem. Hoc significatum ē. i. Paral.
xxi. in angelo qui dixit Bad p̄phete vt
diceret Bauid vt in montem ascenderet
⁊ deo satisfaceret. Adiuuat etiam bonos
dyabolus eim vñ intelligentiā nostrā
obnubilare per errorem. ⁊ voluntatē no-
stram cōnquinare per amorē. ⁊ memo-
riam nostrā obfuscare per obliuionem.
Angelus autē s̄m Dionysium habet vir-
tutem illuminatiuā: purgat iuam: ⁊ per-
fectiuam. Et ideo eius in Algernus minist-
fero: vt rōem illuminet: affectonē pur-
get: memoriā perficiat ⁊ cōsumet. ⁊ Ter-
tio habet officiū preliandi. preliabatur
enim cum dracone. Bañ. xij. In tempo-
re illo cōsurgēt michael princeps ma-
gnus qui stat p̄ filiis populū tuū: vt pre-
lietur cum dracone: cū dyabolo. Apoca.
x. Michael ⁊ angeli eius preliabant cū
dyabolo. in cano. Jude. Cū michael ar-
changelus cum dyabolo altercāret ⁊c.
Preliabat etiam cum principe persarū.
Bañ. x. Princeps regni persarū restitit
mihi. ⁊ ecce Michael venit in adiutori-
um meum. Per dracones qui est animal
sibūdum: significat demon qui preest
auaritie. contra quem michael pugnat

De sancto michael:

quādo ipm refrenat. Per dyabolū q dī
deorsum fluens: significat demon q pre-
est superbie: qz dyabolus per superbias
de celo deorsum defluxit. Contra quem
plūm gerit quādo ipm ab infestatōe ces-
sare facit. Per regem persarū intelligit
demon qui pest luxurie. Perse nāqz iter-
pretat sua latera dissoluentes: qz luxu-
ria tot ad terras depūmit. z tot a deo di-
uidit z segregat. z totum corpus misera-
biliter dissoluit. z tantam substantiā cō-
sumit. Et ideo tales recte vocant perse
sua latera dissoluentes. Contra istum
ergo draconē pugnat quādo ipsum ab
impugnatōe refrenat. ¶ Quarto habz
officiū ponderandi. nam sm ecclie pi-
cturas michael hz aias ponderare. Bē-
nūc Bañ. v. Appēsus es in statera z iuē-
tus es mīn^o hīs. Sūt nāqz quedam aie
vacue que nulla secū merita portauerūt
istas appendet z eis dicet: Appēsus es i
statera z inuentus es nihil hīs. Quedā
vero sunt aie que semiplene sunt. Istas
ponderabit z dicet: Appēsus es in state-
ra: z inuentus es minus hīs. Sūt quedā
aie plene: que multa merita secū porta-
uerunt. Istas ponderabit z dicet: Appē-
sus es in statera: z inuentus es satis ha-
bens. Sūt enim quedā supplene que si-
tm̄ precepta xp̄i: sed eius cōsilia seruaue-
runt. Et istas aias ponderabit z dicet:
Appēsus es in statera: z inuentus es mul-
tum hīs. ¶ Quinto habz officii depor-
tandi: qz cū ceteris angelis sibi subiun-
ctis aias iustas in celū deportat. Portat
aut aias valde reuerēter: qz nō in hume-
ris sed in manibus. ps. In manibus por-
tabunt te zc. Portat diligēter qz eas om-
nibus offendiculis custodiūt. Unde se-
quit. ne forte offēdas ad lapidē zc. Por-
tant valde gaudēter cū canticis z subi-
lationibus. ysa. lv. In letitia egredienti-
ni zc. Portant valde humiliter: qz pau-
peres z mendicos non despiciunt sicut
patet Luce. xvi. In lazaro mendico quē
angeli deportauerūt. Et ista deportatio
fit in signū fiducie. vt. s. ex hoc detur in-
relligi qz secure sunt aie sanctorū de hac
vita egredientes: que tales habent defen-
sores. ps. Angelis suis mandauit de te
zc. In signū reuerentiē. Sicut aliquan-

do socius in itinere aliū portat. non hu-
meris: sed solatijs. ysa. lv. Mōtes z col-
les. i. maiores z minores āgeli cantabūt
coram vobis laudem.

¶ Sermo. cclv. ¶ De eodem. Sermo
quintus.

Angelis suis mā-
dauit de te: vt custodiāt te
in oib^o vīs tuis. ps. Ista ver-
ba ptractas bēs Bern. sic dicit: Magna
dilectio charitatis: quis: quibus: de quo
z quid mādauit. Siquidē deus manda-
uit z angelis suis mādauit. De te hōie
mandauit. z vt custodiāt te in omnibus
vīs tuis mādauit. ¶ Ex quibus verbis
habet: qz in illo qui mādauit. ostēditur
magna charitas: ex eo qz tantos z tales
homini deputauit. Un̄ dicit ibidē. Bēne
quid est homo qz memor es ei: aut filius
hominis qui vīsitas eum. Beniqz ei mit-
tis vnigenitum tuū. imittis spūm scūm
tuum. pmittis vultū tuum. z ne quid va-
cet in celestibus ab opere sollicitudinīs
illos etiā beatos spūs ppter nos mittis
in ministrū nostrū. ¶ Secūdo in āge-
lo ostēdit magna humilitas: qz taz humi-
le officii non recensat. Et ideo magnam
sibi debet homo reuerentiā exhibere.
Un̄ Ber. In quouis diuersorio. in quo
uts angulo reuerētiā exhibe āgelo tuo.
z ne audeas illo pūte quod me pūte nō
auderes. Bern. Angelis suis deus mā-
dauit de te. quātā tibi inquit debet hoc
verbum inferre reuerentiā. afferre de-
uotionē. cōferre fiducia: reuerētia p pre-
sentia. deuotionē p beniuolentia. z fidu-
ciam p custodia. ¶ Tertio in homie no-
tatur magna dignitas. in hoc qz ab āge-
lis meruit custodiri. Hiero. Magna di-
gnitas aiarum. vt vnaqueqz ab ortu sue
natiuitatis angelum habeat ad sui cu-
stodiam deputatū. Libēter enim āgelus
hoi ministrat ppter hominis dignitatē
necessitatē z suam vtilitatem. ¶ Digni-
tas hominis i hoc attēditur qz natura
diuina associata est nature humane i eā-
dem personam. Et ideo homo est frater
dei. z honor qui exhibet hoi in christum
fratrē refundit. ¶ Necessitas homis ē
qz dyabolus sepe rōnem in hōie seducit

voluntatem allicit. opprimit virtutē. ideo
 necesse ē vt āgelus rōem erudiat per suā
 sapiētiam. voluntatē inflāmet per chari-
 tatem ignitā. z virtutes roborat per ex-
 hortationē internāz. ¶ Utilitas vero an-
 geli ē: q̄ eorū ruina debz ex saluādis ho-
 minibus restaurari. Dicit autē Augu. q̄
 tot homines saluabūtur quot āgeli cecid-
 erūt. Grego. dicit q̄ tot hoīes saluabū-
 tur: quot remāserūt angeli. Alij vident
 q̄ ī celo erūt due societates numero eq̄-
 les. Una erit societas angeloz: quorum
 ruina de solis vīrginibus restaurabitur
 Et alia ē societas hoīuz alioz. ¶ Quar-
 to notat magna utilitas. cū dī: vt custo-
 dianz te ī oībus vīz tuis. Custodiunt
 enīm hoīem ī vīta: ī morte: z post mor-
 tem. ¶ In vīta quīdez a tentatōe dyabo-
 lica cōseruando. Hoc significatū ē Apo.
 xx. ī angelo qui demonem ligauit z ī
 abyssum misit. In bonuz gr̄e eos p̄ficere
 faciēdo scz ī bonū gratie p̄ueniētis:
 p̄ficiētis: z p̄ficiētis. In dīth. xliij. Ut
 vlt dñs q̄ custodiuit me angelus eius. z
 hīnc eūtem: quo ad gratiā p̄ueniētē:
 z ibi cōmorantē: quo ad gratiāz p̄ofi-
 cientē. z īndē huc reuertētes: quo ad
 gratiā p̄ficiētē. Bona eorū ī p̄spe-
 ctu dei representādo. s. orōes: ieiunia: ele-
 mosynas. Thob. xij. Bona ē oratio cum
 ieiunio z elemosyna magis q̄ thesaur̄
 aurī cōdere zc. ¶ Secūdo āgelus custo-
 dit hoīem ī morte. Alia nāqz tūc quattu-
 or: incōmoda patitur. ¶ Unus ē q̄ timor
 mortis eaz affligit. Contra hoc sepe san-
 ctis viris angelus suam saluatiōnē re-
 uelat. z sic timorē excludit z letāter ani-
 mam exire facit. ysa. lv. In letitia egre-
 diemini. ¶ Secūdū ē quia deus ratiōez
 requirit. Cōtra hoc angelus deum sibi
 recōciliat. Unde Ber. sup Cant. Discu-
 rit angelus medius inter dilectū z dile-
 ctam vta offerēs z referēs dona. exci-
 tat istam. placat illuz. ¶ Tertiu est quia
 dyabolus aiām recipere cōtēdit. Cōtra
 hoc āgelus dyabolū fugat. Hoc signifi-
 catum ē Gen. xxxij. Ubi cūz iacob esau
 valde tīmeret angelos obusos habuit
 ipsum adiuuare paratos: z ait. Lastra
 dei sunt hec. ¶ Quartum ē quia pecca-
 torum multitudo ip̄am terret z sollicitā

reddit. Cōtra hoc angelus sepe peccata
 dimissa reuelat. Dan. ix. Dixit Gabriel.
 Et exordio precum tuarum egressus ē
 sermo. Blo. l. snia a deo. Et sequit. Ego
 autē veni vt idicarez tibi scz peccata eē
 dimissa: q̄ vtr desideroz es. ¶ Tertio an-
 gelus custodit animā post mortē ī om-
 nibus vīz suis. Tres eim sunt vie. Una
 que ducit ad infernum. alia ad purgato-
 rium. tertia ad celuz. ¶ In prima via an-
 gelus aiām custodit ne per eam icedat.
 Unde talis anima regratiat deo dicens:
 Nisi quia dñs adiuuit me. s. per angeluz
 suum paulominus habitasset ī infer-
 no aiā mea. ¶ In secūda via eam custo-
 dit: q̄ ip̄am purgandā ad purgatorium
 ducit: z purgatam īndē educit. Thob. v.
 Dixit angelus. Ego sanum ducam z re-
 ducam filium tuū. In tertia via eam cu-
 stodit: q̄ ip̄az ī celū feliciter introducit
 Exo. xxiij. Ecce ego mittam āgelū meū
 qui te custodiat ī via z iducat ī terrā
 quā p̄misi patribus tuis.

¶ Sermo. cclvi. ¶ De eodem. Ser-
 mo sextus.

Qui facit āgelos
 suos spūs z ministros suos
 ignē vrētē. ps. Angelus est
 nomen officij. spūs autē ē nomē nāe. mi-
 nister nomē opatiōis. ignis vero nomē
 ardentis amoris. ¶ In p̄missis ergo v-
 bis quattuor de āgelis p̄siderat. ¶ Pri-
 mū ē obediētē volūtas. cū dī: Qui facit
 āgelos. Sūt nāqz āgeli dei nūcij qui va-
 dunt z discurrūt sm dei implū. Un dīo-
 nysius distinguit ī angelis triplicē mo-
 tum. s. circulare: rectuz z obliquū. Circu-
 larī motu mouent cum ad deū mouent.
 Recto ad nos mittunt. Obliquo vero q̄
 ex recto z circularī motu cōponit. q̄n. s.
 z nobis p̄uidēt z ī deū imobiles manēt.
 Sic eim ad nos mouēt: vt a deo minime
 auertant. ¶ Secūdo ī āgelis p̄siderat nāe
 dignitas. cū dī: Spūs. Aug. Sicut aur-
 rum corruptum melius est q̄ argentum
 incorruptum. z argentum corruptuz me-
 lius q̄ plumbum incorruptum. sic etiaz
 quilibet corruptus spūs melior ē q̄
 corpus incorruptum. ¶ Et hoc est ra-
 tione simplicitatis nature. ¶ Quan-

us enim angelus dignior sit homine p-
 pter nature simplicitatē. homo tamē est
 dignior angelo pp assumptam a dei filio
 humanitatē. Nō enim magis attinet xpō
 q̄ angelus. Quod tribus modis ostēdi
 pōt. ¶ Primo q̄ deus angelū de p̄genie
 sua fecit. quādo ad ymaginē z similitu-
 dinē suam fecit eum. Hōiem vero fecit d̄
 p̄genie sua. q̄ ad ymaginē z similitu-
 dinē suā fecit eum. Et insup se fecit de p̄
 genie nostra. s. quādo verbū caro factus
 fuit. ¶ Secūdo q̄ angelus tm̄ attinet xpō
 ex pte p̄ris. q̄ deus pater est pater xp̄i. s.
 p̄ eternam generatōem. z est pater ange-
 loꝝ p̄ creatōem. Domini vero xp̄s at-
 tinet ex pte patris sicut angelis. z ex pte
 matris que nō est angelus. ¶ Tertio q̄
 deus p̄traxit parentelā cum angelo so-
 lūmodo dādo q̄n. s. filiam suā. i. ymagi-
 nem suā eis dedit. Cum hoīe dō p̄traxit
 dādo filia suam. i. sanguinē suum. z re-
 cipiēdo sororem nr̄am. i. humanā natu-
 rā. ¶ Tertio p̄siderat in angelis opatō-
 nis strenuitas. cū d̄r. Et ministros suos.
 Ut at̄ videamus illa que nobis ministrat.
 ¶ Notandū ē s̄m Aug. q̄ que dā sūt bōa
 infima. quedā media. z quedā sup̄ma.
 ¶ Bona infima sunt bona tp̄alia. q̄ an-
 geli nobis ministrant ad sustentatiōem.
 Et hoc significatū est. iij. Regū. xix. Ubi
 angelus ministravit Helye cibum z po-
 tum. Thobie. xij. Bonis op̄ibus p̄ euz re-
 pletī sumus. ¶ Media vero bona sunt
 bona sp̄ualia que angeli nobis ministrant
 ad iustificatiōem. Quia nos illuīnāt ad
 cognitōez. Hoc significatū est Apo. xvij.
 in angelo de quo d̄r q̄ terra illuminata
 est a claritate eius. Inflāmant nostrum
 amorē. Hoc significatū est. iij. Regū. ij. i
 angelis qui in curru igneo z eqs igneis
 appuerunt. Et excitant nr̄am opatiōem
 zach. iij. Angelus domini extraxit me
 quasi hoīem qui excitat a somno. ¶ Bo-
 na vero sup̄ma sunt bōa celestia que
 nobis ministrant ad glorificatiōem. por-
 tant. n. animas nostras ip̄as in manib⁹
 suscipiēdo. ps. In manibus portabūt te
 Un̄ cantat ecclesia. Archāgele Michael
 p̄stitit te p̄cipē sup̄ oēs aīas suscipien-
 das. Susceptas vero p̄ viā reducendo.
 Exo. xxij. Ecce ego mitto angelū meum

qui custodit te in viā zc. De ductas vero
 deo rep̄tando. Hoc significatū est Luc.
 xv. In illo mendico que angeli in celis
 deduxerunt. z deo rep̄tauerunt. Quar-
 to in angelis p̄siderat feruens charitas.
 cū d̄r. Ignē vrentem. ¶ Dicunt aut̄ an-
 geli ignis vrens duplici d̄ cā. s. q̄ ardet
 p̄ amorem z lucent p̄ cognitōem. Scdm̄
 aut̄ Dionysium amor h̄z triplicē vim. s.
 eleuatiuā. quia eleuat inferiora sup̄ior-
 bus. coordinatiuā. q̄ coordinat equalita-
 coeqlibus. inclinatiuā q̄ inclinat sup̄io-
 ra inferioribus. Istas aut̄ triplicem vim
 amor in angelis opat. Et quātū ad hoc
 ipsi angeli vocant ardores sempiterni.
 lampades ignite. z carbones accēsi. Nā
 inquantū amor h̄z in angelis virtutē ele-
 uatiuā p̄ quā ad deū eleuant. z ab ip̄o
 inflāmant. dicunt ardores sempiterni.
 Isa. xxxij. Quis habitare poterit de vo-
 bis cū ardoribus sempiternis. Inquantū
 aut̄ h̄z in eis vim inclinatiuā p̄ quā ad
 vos inclinant. z ad deū nos inflāmant.
 tūc dicunt carbones accēsi. Ezech. i. Si-
 militudo aīalium z aspectus eoz quasi
 similitudo carbonū ignis ardentū. In-
 quantū vero h̄z vim coordinatiuā p̄ q̄
 se inuicem coordinant. z in dei amorem
 inflāmant. dicunt lapides igniti. Ezech. i.
 xvij. In medio lapidū ignitorū ambula-
 sti. ¶ Secūdo ipsi angeli dicunt ignis.
 q̄ lucent p̄ cognitōem. Dabēt. n. triplicē
 cognitōem. s. matutinā. vesp̄tinā. meri-
 dianā. Cognitio vero matutina est p̄t
 cognoscunt res in verbo. Cognitio vesp̄-
 tina est p̄t cognoscunt res. p̄t sunt in
 pp̄ria natura. Sicut aut̄ mane est p̄t
 p̄sum diet. vespe aut̄ terminus. ita cog-
 nitio d̄i matutina s̄m q̄ res sūt in ip̄so p̄t-
 mo p̄tcepto. Vesp̄tina aut̄ s̄m q̄ in p̄-
 pp̄ria natura p̄sistunt. Et cognitōem me-
 ridianā h̄t inquantū deus apte z clare
 cognoscunt. Et istā cognitōem sp̄osa pe-
 tebat dicens Lan. i. Indica mihi vbi pa-
 scas. z vbi cubas in meridie. Et quātū
 ad istā cognitōem triplicē ipsi angeli tri-
 p̄t notant. s. astra matutina. Job. xxxv
 iij. Ubi eras cū me laudarent astra matu-
 tina. Specula pura. Dionysius. Ange-
 lus est ymago dei. manifestatio occultū lu-
 minis. speculū purum incōtaminatum

immaculatū. Lumina scda. Dam. loquēs de angelis dicit eos esse lumina secūda intellectiua. ex principio sine principio illuminatōem hūmā. Lumē primū & principale ē ipse deus cuncta illuminans & a nullo illuminatus. Sed lumen secūdū est ipse angelus ab ipso primo lumine illustratus. Lumē autē tertiu pōt hō vocari qui sepe ministerio angeli mediante diuinas illuminatōes recipit.

Sermo. cclvij. De eodē sermo. vij.

Quoniam nōstī ordinē celi & pōas ratiōnem eius in terra. Job. xxxvij. Lum de rebus p triplicem modū notitia habeat. s. p reuelatōem diuinā. p eruditōnem humanā. & p inquisitōem ppriā. Ordine celi qui cōstitit in hierarchijs & ordinibus angeloz beatus Paulus vsqz ad tertiu celum raptus cognouit p diuinā reuelatōem. Dionysius p Pauli eruditōem ceteri autem doctores cognouerūt p reuelatōem dei & p eruditōnem Pauli & Dionysij. aut p inquisitōem ppriū studij. De isto ergo ordine celi tria sunt vīdenda. Primo qualiter ipsi ordines ab invicē distinguntur. que qdēz distinctio haberi pōt ad distinctiōem & similitudinē regalis curie. vbi sunt qdam qui circa psonā impatoris assidue puerfant. Similes hīs sunt ordines prime hierarchie. Eoz autē qui circa psonam regis puerfant hoc qbusdam competit ratiōne familiaritatis & amicitie. vt sunt amici. filij. & cubicularij. Et istud spectat ad seraphim q dei familiaritate pre oibus sunt dilecti. Greg. Seraphim sūt illa agmina que ex singulari ppinqtate p ditionis sūt incōparabiliter ardent amore. Quibusdā autē hoc ppetit rōne sapie vt sunt philosophi & consiliarij. & istud spectat ad cherubin q dei cognitōe & sapiētia sūt p diti. Bre. Cherubin plenitudo scie. & dicit sublimiora illa agmina cherubin vocata sunt. quia tanto pfectior sūt plena scia quāto claritatē dei vicinior ptemplant. Quibusdā autē hoc ppetit rōne iustitie vt sunt iudices & assessores. & istud spectat ad thronos. Grego. Throni dei sūt q tāta diuinitatis grā replent. vt in eis dñs sedeat

& p eos iudicia decernat. Alij sunt qui circa negotia totius regni generaliter occupant. Similes autē hīs sunt ordines medie hierarchie. Eoz autē qdam hoc faciunt p modū impandī. vt sunt regalis curie dñi. & istud spectat ad dñatōnes. Ad quos p tinet alijs angelis inferioribz preesse. & eis diuina ministeria impare. qd inuif zach. ij. Ubi vnus angelus impauit alteri dicens. Surre & loquere ad puerū istū &c. Quidā vō faciūt p modū opandī. vt sunt iustitarij. & istud spectat ad v tutes quaz est ardua opari. vñ attribuit eis opatio. Grego. Virtutes vocant illi spūs p quos signa & miracula frequēti sunt. Quidā vero hoc faciūt p modum pugndī. vt sunt milites & legiones. Et istud spectat ad p tates que ptra demones hnt pugnare & eoz potētia refrenare. Grego. P tates vocant hī angeli qui hoc pre ceteris potentius pceperūt. vt eorum iurisditōi p tates aduerse subiecte sūt. Alij vero ad loca determinata vñ negotia regis spālī deputant. Similes hīs sunt ordines tertie hierarchie. Eoz autē qdam hoc faciūt p modū legatorū. & istud ad principatus spectat. Quidā vō p modū simpliciu ministroy. & istud proprie spectat ad archangelos. Quidam vō p modū cursorū & nunciōy. & hoc spectat ad angelos. Vel descendū est q qdaz pre sunt pncijs. Et isti sūt de ordine principatus. Quidā ciuitatibus & locis. Et isti sūt de ordine archangeloy. Quidā singularibus psonis. & istud spectat ad angelos. Secūdo videndū est qualiter hoies ad ipoy angeloy choros assumantur. Quidā. n. assumunt ad ordines inferioris hierarchie. & istoy tria sūt genera. Quidā. n. sūt simplices & illiterati. verbo tñ & exemplo quantū pnt edificantes alios. & isti assumunt ad ordines angeloy. Grego. Sūt pleriqz qui pua captiunt. sed tñ ple hec annūciare fratribus nō desistūt. isti in angeloy numerū currunt. Quidam vero sūt magna intelligentes. & sollicitē alios admonentes. isti in ordinē archangeloy assumuntur Grego. Sūt nōnulli q summa cape & nūciare pualēt. quo isti nisi in archangeloy numero deputant. Quidaz sūt

p vste pfectem alioꝝ merita transcēdē
 res illi assumunt ad ordinē principatū
 Grego. Sunt nōnulli q̄ et electoꝝ homi
 nū merita transcēdūt. cūq; bonis me
 liores sint. sortē suam nisi inter principa
 tum numerū acceperūt. Vel pōt vici q̄
 ad ordinem principatū assumunt illi q̄
 bene rexerūt suam principalē puinctaz.
 Ad ordinem archangeloz assumunt q̄ bñ
 rexerūt suam terrā et suam ecclesiāz. Ad
 ordinē vero angeloz assumunt q̄ bñ re
 xerūt suam psonā. Alij vero assumun
 tur ad ordinē medie hierarchie. Et isto
 rum tria sunt genera. Quidā. n. sunt
 de alioꝝ corporibus et aiabus peccata et
 demones expellētes. Et isti assumunt ad
 ordinem pratum. Grego. Sūt nōnulli q̄
 etiaz de obsessis corpibus malignos spi
 ritus effugant et expellūt quo isti meri
 tum suū nisi intra pratum numerū sortiū
 tur. Quidam vero sunt signa et mira
 cula opantes Et isti assumunt intra ordi
 nem virtutū. Gregori. sunt q̄ mira signa
 valenter opant quo isti nisi ad supnarū
 virtutū sortem q̄ gruūt. Quidam vō
 sunt oibus in se vitijs dominātes. Et isti
 assumunt intra ordinē dñationū. Greg.
 Sunt nōnulli qui in seipsis cūctis vitijs
 dñant. quo ergo isti nisi intra numerū
 dñationū currūt. Alij aut assumuntur
 ad ordinē supreme hierarchie. Et istoz
 tria sunt genera. Quidā. n. sunt vald
 spūales. et iō de alijs iudicātes. De qbus
 dr. i. Loz. ij. Spūalis hō oia iudicat. Et
 ipe a nemine iudicat Et isti assumuntur
 ad ordinē thronoz. Grego. Sūt nōnulli
 q̄ sibi met vigilantī cura dñant. et hoc in
 munere virtutis accipiūt vt iudicare se
 et alios recte possint. quoz mentibus ve
 lut in throno dñs presidēs alioꝝ scā exa
 minat. q̄ ergo isti nisi throni sui q̄ ditoris
 sunt. Quidā sūt dei et pximi charita
 te flagrātes. Isti assumunt intra ordinem
 cherubin. Bre. Sūt nōnulli q̄ tāta dei et
 pximi dilectōe pleni sunt. vt iure cheru
 bin noient. Quia plenitudo legis ē cha
 ritas. oēs q̄ dei et pximi charitate celsis
 pleni sunt. sortē in cherubin pceperunt.
 Sūt nanq; qdā in igne amoris q̄uer
 si. et in solo dei desiderio anhelantes. isti
 assumunt itra ordinē seraphim. Grego.

Sūt nōnulli q̄ supne pteplationis facib⁹
 accensi in solo q̄ ditoris desiderio anhe
 lant. et quos verbo tangūt ardere p̄tin⁹
 i dei amore faciunt. Quid ergo istos ni
 si seraphim dixerim. quoz in ignem cor
 puerum lucet et vrit. Tertio vidēdus
 est qualis mittunt. Seraphim quides
 mittunt ad cordiū inflāmatōem. Isa. vi.
 Volauit ad me vn⁹ angelus d seraphim.
 Cherubin mittunt ad scie eruditōez.
 Hoc significatū est Apoca. x. in angelo q̄
 habebat libꝝ in manu. Throni mittū
 tur ad iudicij informatōem. Hnt nanq;
 ipsi throni iudices informare vt legē in
 telligant. Act. vij. Accepistis legē in di
 spositōe angeloz. Dominatōes mittū
 tur ad sensuū dñiō ratōis subiugatōem
 Hoc significatū est Gene. xvi. Ubi ange
 lus dixit agar ancille vt ad dñam suam
 rediret et se sibi humillaret. Virtutes
 mittunt ad miraculoꝝ opatōem. Hoc si
 gnificatū ē in angelo Raphaelē q̄ Tho
 biam illuminauit. et filiū a deglutitōe pi
 scis eripuit. Potestates mittūt ad tē
 tatōnū et demonū rep̄ssionē. Hoc signifi
 catum est Apoca. xx. in angelo q̄ sua ca
 thena demonē et suā potētā colligauit.
 Principatus mittunt ad principum
 instructōez. Hoc significatū ē Dan. x. Ubi
 ponunt tres principes. s. psar. grecoꝝ. et
 iudeoꝝ. Archageli mittūt ad singlo
 rū rectoz eruditōem. maiorū reuelatōez.
 Un archagelus Gabriel zachariā docu
 it. et natiuitatē xp̄i nunciauit. Angeli
 vō mittunt ad singulariū psonaz defen
 sionē. et minorū reuelatōem. et anīnarum
 deportatōez. Lu. xvi. Factū ē vt moxerē
 mēdic⁹ et portaret ab angelis in sinum
 Abrahe.

Sermo. cclvij. De glorioso Hiero
 nymo sermo. i.

Latum deduxit domin⁹
 per vias rectas.
 Sap. x. Presens verbū pōt
 exponi de beato Hieronymo
 qui vere iustus erat et multas vias fecit. i
 quibus vijs dominus eum deduxit. Pri
 ma via est qua de patria sua roma venit
 et ibi sibi quattuor acciderunt. Primo
 ibi assecutus est oīum sciarū magnā p̄se
 ctōem. Nam in grāmatica magistrus ha

buit Bonatū. In rhetorica Victorinū. q
tante fame ac scie extitit q ymaginē in
foro rome sibi pmeruit. ¶ Secūdo ma
gnam pmoctōem. q: cū ipse esset triginta
annoz cardinalis pbyter est ordinatus
z mortuo papa dignus sumo pontificio
ab oibus acclamat. ¶ Tertio passus est
magnā psecutōnem. q: cū ipse quorundā
clericoz z monachoz vitia rephēderet.
ipse et insidias parauerūt. z p vestem mu
liebē et turpiter illuxerunt. Un̄ Seue
rus ait de scō Hieronymo. Jugis aduer
sus malos fuit pugna. Oderūt eū hereti
ci. q: eos impugnare nō desinebat. Ode
rūt eū clerici. q: eoz vitam insectabat z
crimina. Sed reuera oēs boni eū admī
rant z diligunt. Istas nanqz psecutiōes
serebat patienter. Un̄ dixit Malefici in
me garrunt. sed scio ad regnum celoz
puenire p infamiā z bonam famā. Sere
bat gratanter. Unde in epistola ad asel
lam sic ait. Si as ago deo. q: suz dignus
habitus quē oderit mundus z pati pp̄
xp̄m. Serebat desideranter. z idcirco di
cebat. Utinā ob domini mei nomē in de
litum turba me psequeret. utinā i obpro
briū meū solidus insurgeret hic mūdus
vt tm̄ merear a xp̄o laudari z sue pollici
tatiōis sperare mercedē. Grata qdēz z de
siderata tentatio est cuius p̄m̄ium a xp̄o
sp̄at. Iō autem istas psecutiōes sustinuit
patienter. gratāter. desideranter. q: scie
bat verum xp̄ianū psecutiōes pati de
bere. Un̄ ipse ait in epistola ad heliodoz
Erras frater erras si putas xp̄ianū vni
quam psecutiōem nō pati. tunc maxime
oppugnaris si te oppugnare nō sentis.
¶ Quarto rome passus ē a deo magnaz
flagellatōem. sicut ipse refert in episto
la ad Eustochiū. cum ipse esset adolescēs
seculares scias nimis ardentē legebat.
Et circa hoc sicut ibidē refert in quattu
or peccabat. ¶ Primo q: totū tps tali le
ctōi dabat de die tullii. de nocte legens
platonē. ¶ Secūdo quia lecturus tullii
um ieiunabat. lecturus aut euangelium
nō abstinebat. ¶ Tertio q: post lachry
mas penitentiē legebat libros secularis
scientie. cū potius tūc sacri libri fuissent
legendi. ¶ Quarto q: stillum sacre scri
pture vsilpendebat. z sibi tullianam elo

quentiā p̄ponebat Ideoqz dñs eū graui
infirmate pcussit. Et cum sibi exequē pa
rarent subito ante tribunal iudicis ē p
ductus vbi a iudice cuius eēt conditiōis
ē interrogatus q xp̄ianū se eē r̄ndit. cui
iudex ait. Dētiris. Licerontanus es tu
z nō xp̄ianus. Tandē pmittēs q de cete
ro lras seculares nō legeret ad corp̄ re
ductus est Un̄ die idē sup ad Gal. Plus
q̄ quindēcim anni sunt ex quo nunquā
in man̄ meas gentiliū lras auctor ascē
dit. Sed quid obrepit. dū loquimur velut
antiqui p nebulam somnij recordamur.
¶ Secūda via est qua de roma p̄latino
polim ē pfectus. vbi Gregoriū nazanze
num magistrū habuit z doctorē. Hic nā
qz est ille gregorius de quo loquit idem
hierō. in plogo sup apologeticū q̄ due
speciose puelle sibi legenti. vna i dexte
ra. z alia in sinistra appuerūt quas ipse
toruo vultu que essent percūctabat z in
quirebat. At ille familiaris eum repu
gnantem amplexantes z tenentes dum
surgere vellet z abire. dixerunt. Ne mole
ste feras z accipias iuuentis. Tibi nanqz
familiares sumus. z vna ex nobis sapiē
tia. altera castitas dicitur z misse sumus
a deo habitare tecum. quia locundū no
bis z mundum in tuo corde habitaculū
p̄parasti. Et quia gregorius nazāzenus
ista duo excellentē habuit. s. sapientiaz
z munditiāz. iō beatus hieronymus ista
duo ab eo didicit. Un̄ ipse seuerus ait de
hieronymo. Non solum latinis z grecis
sed et hebraicis litteris ita istructus fu
it vt se illi in omni scientia nullus aude
at comparare. etiā beatus hieronymus
habuit carnis munditiāz. quia virgo di
citur extitisse. Quia enīz in sacre doctri
ne z diuine scripture studio tam studio
sus erat. Ideo abhorebat carnis vitia z
voluptates que huiusmodi viciōz cau
se sunt. Unde ait ad rusticum monachū
Alma scientiam scripturarum. z carnis
vitia non amabis. ¶ Tertia via fuit quā
do de constantinopoli ciuitate in syriāz
est pfectus. vbi heremum petijt. Et ibi
dem quattuor annorum spacio in arctis
sima penitentiā se afflixit. Sicut ipse ostē
dit in epla ad eustochiū. Ibidē nāqz du
rū hūit habitaculum Un̄ ait. Quotiens

De sancto hieronymo.

constitutus in illa vasta solitudine. que exusta arboribus solis horredum prestat monachis habitaculum. putavi me romanis interesse delictis et seruari delicatis cibariis romanorum dum vescebar de herbis morantibus. Durum habitum. Unde ait. Dorebant sacco membra deformia squalida cutis situm ethiopice carnis obduerat. Durum lectum. unde subdit. Si quando repugnantes somnus imminens oppressisset nuda humo vix ossa heretia collidebam. Durum cibum et potum. unde subdit. De cibis vero et potu taceo. cum et languentes aqua frigida utantur. et coctus aliquid accepisse luxurie sit. Et tamen post talem et tanta asperitate vestri sancti in carne sua aliqua adhuc sentiebat rebellionem. Unde subiungens ait. Pallebant ora ieiunij. et mens desiderij estuabat. et tamen in frigido corpore solita libidinum incendia pululabat. Sed ista incendia per quatuor refrenabat sicut in eadem epistola ostendit. Primum per lachrymosam orationem. unde ipse ait. Itaque omni auxilio destitutus ad iesum tacebas. pedes rigaba lachrymis. crine tergebam laborum occupationem. Unde ait ad rusticum. Cum essem iuuentis et incertum vicio crebra ieiunij frangerem. tunc mens cogitationibus estuabat. ad quam edomanda cuidam hebreo me in discipulum tradidit ut discerem hebraicum alphabetum. Per carnis macerationem. unde ipse ait. Repugnante carne hebdomadam ieiunia refrenaba. Per scripturarum seruetem amorem. unde quod in se expertus fuerat hoc rustico monacho dicebat. Alma sciam scripturarum et carnis vicia non amabilia. Quarta siquidem via fuit quod peracta pnia ad bethleem rediit. et ibi monasterium construxit. in quo per quinquaginta sex annos totam vitam suam circa quatuor expedit. Primum circa scripturarum diuinarum interpretationem et explicationem. Ido. in lib. etymologiarum. Hieronymus trium linguarum peritus extitit. cuius siquidem interpretatio ceteris anteferebat interpretatibus. quoniam et verborum tenacior est et perspicuitate sine clariori utpote a christiano interprete verior. Aug. contra Iul. Non contemnendum arbitris sancti hieronymum qui greco. hebraico. et latino eruditus eloquio in locis sanctis et literis sanctis usque

ad etates decrepitas vixit. Secundo circa hospitium susceptorem. unde ait contra Iul. In monasterio hospitalitati ex corde incedimus. et omnes ad nos venientes proter solos hereticos letis fratre suscipimus. atque quod venientium pedes lauamus. Tertio circa corporis sui macerationem. nam ad eum se afflixit ieiunando. orando. et scribendo ut in suo stratu iacens fume ad trabem suspensorum manibus erigeret supinus: ut officium monasterij exhiberet. Quarto circa officij ecclesiastici ordinationem. Damasus. non papa ad preces theodosij imperatoris rogavit hieronymum. ut officium ordinaret diuinum qui psalterium per serias distinxit. et versiculis illud Beata patris et filio etc. in nicena conditum synodo in fine psalmodie dicendum instituit. et epistolas et euangelia prout per annum circulum dicendum ordinavit. quod quidem officium domini et legendum papa approbavit et ab omni ecclesia seruandum mandauit.

Sermo. cclix.

De eodem sermo secundus.

Ecce quod bonum et quod iocundum habitare fratres in unum etc. ps. Super hoc verbum sic dicit Aug. Iste velut dulcis sonus et suavis melodia toti orbi notissimus. ut tuba spiritus sancti diuisos corde congregauit in unum et monasteria plurima pepit. Beatus autem Hieronymus fuit monachus perfectus. et quantum ad hoc sibi quoniam dicitur. ecce quod bonum etc. fuit et cardinalis reuerentissimus. et quantum ad hoc sibi quod dicitur. Sicut unguentum in capite etc. fuit et doctor egregius. et quantum ad hoc sibi compeetit quod subdit. Quoniam illuc mandauit dominus benedictionem etc. Circa primum est notandum quod tria sunt que faciunt monachum perfectum. scilicet vite bonitas. id est dicitur. Ecce quod bonum. et mentis iocunditas. id est subditur. Et quod iocundum et cordium unitas. id est subditur. Habitare fratres in unum. Quoniam igitur in ipsa religione est bonitas. et sanctitas et unitas. tunc ipsa religio est deo gratum habitaculum. Mat. xvij. Ubi sunt duo vel tres congregati etc. Est angelo magnum solatium. ps. Preuerunt principes. id est angeli coniuncti psalms. id est religiosi deum laudantibus. in medio iuuenularum. id est seruentium animarum tympanistrarum. id est corporum mortificationum.

Est hominū magnus presidium. Prouer. xvij. Frater qui iuuat a fratre quasi ciuitas firma. Eccle. iij. Melius est duos esse simul q̄ vnum &c. Est etiam diabolo magnus tormētus. Unde dicit de congregatōe sanctorū. Terribilis ut castrorū actes ordinata. Jocūditas autem in religione causat a grata societate. Eccle. xxv. In tribus beneplacitus ē spūs meo que quidē sunt pbata grata corā deo & hominib⁹ cōcordia fratrum. amor proximi. vir & mulier sibi bene cōsentientes. Tunc namq; est grata societas. quādo fratres exterius inter se habēt cōcordiā & pacificā conuersatōem. & intus habēt veram & nō fictam dilectionē. Et id dicitur concordia fratrum & amor proximorū. Et quādo prelati habēt ad subditos magnā beniuolentiā & subditi ad p̄latos veram obedientiā. Et id subdit. & vir & mulier sibi bene cōsentientes. Per virū nāq; intelligit prelati qui v3 subditos suos docere legem. Et per mulierē intelligunt subditi qui debēt p̄lati suis humiliter obedire. Unitas autē in religione causat ex eo q̄ materia diuisionū idē auferitur. Diuisiones enī & discordie causant ex auaritia. i. Timo. vi. Radix omnium malorū est cupiditas. Causant ex superbia. Prouer. xij. Inter superbos semper iurgia sunt. Causant p̄pter carnales cōcupiscentiam. Jaco. iij. Un bella & lites in vobis. nōne ex cōcupiscentijs vestris que militant in membris vestris. In religione autem ē votus paupertatis. & ideo nō debz ibi esse aliqua diuisio ex radice auaritie. Est votum obedientie. Ideo non debet ibi esse diuisio ex radice superbie. Est votus castitatis. ideo non debz ibi esse diuisio ex radice carnal' cōcupiscentie. Istam vnitatem beatus hieronymus habuit. quia paupertatem & humilitatem tenuit. & castitatem seruauit. Et secūdo fuit cardinalis reuerentissimus. ideo sibi competit quod dicit. Sicut unguentus in capite &c. Caput quidem est sumus pontifex in quo ē unguentum. i. auctoritas & velle dñi. Et vñ auctoritas prelatorū unguentus q̄ quoddā unguentū est dulcoratiuū. quoddā est mortificatiuū. & vtrunq; est sanatiuū.

Sic & potestas prelatorū debz esse dulcoratiua quo ad bonos. & mortificatiua quo ad malos. & sanatiua quo ad oēs. Quia s̄m beatus Augustinus. siue plectendo siue ignoscēdo. hoc solum inde agit vt vltia hominū corrigat. Istō caput habet barbas vestimētus & horam vestimenti. Barba eius sunt cardinales sibi ceteris prelati viciniores. Est autē barba s̄m glo. iudiciū discretōis. maturitatis. v̄ritatis & alacritatis. q̄ ipsi cardinales circa causas sibi cōmissas debēt esse discreti in discreta causarū examinatōe. maturi in matura causarū ponderatōe. v̄riles in v̄igna correctōe. alacres in benigna exhortatōe: vt illos quos puniūt benigne ad paciētiā exhortent. Et capite igitur primo fuit unguentus in barbā. q̄ summi pontificis auctoritas primo relucet in ipsis. deinde fuit in vestimētū. id est in alios p̄latos qui post ipsos sunt maiores. & ecclesiā debent ornare p̄ honestos mores. Deinde fuit in orā vestimenti. i. in alios prelatos minores & inferiores. Et q̄ Hieronymus fuit cardinalis ideo fuit barba summi pontificis i quā fuit unguentus auctoritatis & iurisdicōnis. Tercio fuit doctor egregius. qd̄ notat cum dicit. Illic. i. i beatum Hieronymū mādauit dñs benedictōem. Sicut enim doctores habēt benedictōes gratie. Prouer. xi. Qui abscondit frumentū maledicet in populis: benedictio super caput vendētium. Habēt etiam vitā eterne glorie. Bal. xij. Qui ad iustitias erudiunt multos quasi stelle in perpetuas eternitates. Sed reuera ista duo nō habent oēs doctores: s̄ tñ illi qui docent verbo & exemplo. Sūt nāq; quidam doctores delicati. quorū tria genera beatus Hiero. distinguit. Quidā. n. sunt doctores gulosi qui tamē docere volūt abstinentiaz. de his ad heliodorū dicit: Delicatus magister ē qui pleno ventre de se sumijs disputat. Alij sunt formidolosi q̄ tamē volūt alios aiare ad pugnam. Alij sunt delitiosi qui tamē volūt in cruenta milite reprehēdere formidmē & ignauitā. Alij sunt luxuriosi qui tñ reprehendūt i fornicatōe & cubstrū. De his doctoribus predictis ait ad Pāmachiū. Bellico

De scō hieronymo.

ta doctrina est pugnātis ictus dictare de muro & cum vnguētis ipse delibuit? scit cruetū miltē accusare formidinis. Hieronymus vero nō fuit magister delicat⁹ qz nō fuit gulosus s; magne abstinentie. Unde dicit ad eustochiū. Repugnātem carnes ob dogmata inedia subigebam. Nec fuit formidolosus sed magne cōstātie. qz nec laudibus mouebat per iēptā letitiā: nec vituperatōibus per impatiētias. Unde dicit in plogo sup ysa. Nec affectamus laudes hominuz: nec vituperatōes expauescimus. Nec fuit dilitiosus sed vita austerus. Unde ait ad eustochiū de se & de fratribus suis qui secum degēbant. de cibo & potu taceo cū ēt languentes monachi aqua frigida vrant & coctus aliquid accipere luxuria sit.

¶ Sermo. cclx. ¶ De eodem Sermo tertius.

Amicī fideles ptectio fortis. qui autē inuenit illū inuenit thesaurū &c. Eccle. vi. Amicī fideles: & in amicitia fortes. & oī thesauro pcciosiores fuerūt. Hiero. & Aug. Dicit autē Hiero. in plogo super biblia. Vera. n. illa necessitudo ē. & xpī glutino copulata quā non vilitas rei familiaris. nō pntia corporū. nō subdola & palpās adulatio. sed dī timor & diuinarū scripturarū studia cōciāt. Isti ergo sacri doctores i vera amicitia sūt iuncti nō ppter aliquā tpalem vtilitatem. qz veritatē purā semp sibi mutuo scripserūt: sed pp dei timorē & diuinarū scripturarū amorē. ¶ Qd eim fuerūt amicitia spūali cōiuncti p multa signa apparet. ¶ Prīmū nāq; signū vere amicitie ē qn amicus suū amicū iratū mox recōciliat. Istud signū b̄s Aug. ad scūm Hiero. habuit scribēs ei. Siquē vere me tenere vel scio vel credo vel etiam puto i quo tu alit sentis sine tua iniuria conabor asserere. Qd autē pertinet ad offensionē tuā cū te indignatū sensero nihil aliud q̄ venias deprecabor. ¶ Scdm ē qn amicus ab amico reprehēdit affectat. Istud signū habuit Aug. ad Hiero. scribēs ei. ledis. n. me si tacueris errorem meū quē forte inuenies in libris & dictis meis. Nā & ego amicissimā reprehensionem

tuā si trāquillius accepo nō dolebo. mēllus nāq; tumor capitis dolet cū curatur. nā dū ei parcell nō sanat hoc ē qd acute vidit qui dixit vtiliores ēē plerūq; inimicos vrgētes q̄ amicos oburgare metuētes. Illi enī dū rixant dicūt vera q̄ corrigamus. Isti vero minorē q̄ opz exhibent iustitie libertatē dū amicitie timēt exasperare dulcedinē. Quapp & si es vt tibi videres lapsus forsan senectute corporis nō vrgore animi. tū in area vntica fructuoso labore desudas. ecce p̄sto suz. Siquid perperā dixi fortius fige pedē: nō mihi dz esse molestum p̄dus etatis tue. dūmō p̄tegat palea culpe mee.

¶ Tertū est quādo amicus oēm occasionem inimicitie & offensionis vltat & refecat. Istud signū hūit b̄s Hiero. ad scūm Aug. scribēs ei. Superest vt diligas diligētē. & i scripturarū capō iuuenis senē nō puoces. nos nra hūim⁹ tēpora & cucurrimus q̄tū potuimus: nūc te currente & longa spacia transmeate nobis des ocium. ¶ Quartū ē qd amicus amico oīa secreta reuelat. Istud signū habuit beatus Hieronymus ad Aug. scribēs. De amicitia oīs tollēda suspitō est. & sic cum amico quasi cum altero se loquendū. De isto ē signo scribit b̄s Aug. ecōuerso ad Hiero. Cum homines charitate chūstiana fragrantē atq; m̄bī fidelem amicū fratrem meū sentio quicquid ei p̄silioz meorū & cogitatōnuz cōmitto sed nō homini cōmitto illi i quo manet vt sit talis. Deus. n. charitas est: & qui manet in charitate i deo manet: & deus in eo. ¶ Quintū signū ē qn amicus amicū absentē & ignotuz facie amat. Et istud signū b̄s Aug. ad Hiero. hūit scribēs. Si. n. p̄p̄ea te nō nouimus qz faciem corporis tui nō videmus. hoc mō nec ipse te nosti. nam tu quoq; facie tuā nō vides. Sta autē tibi nō ob aliud notus es nisi qd nosti animū tuū: & nos eum nō mediocriter nouimus ex lris tuis qbus deū benedicimus qui nobis & oībus qui tua legūt talem dedit. ¶ Sextū signū ē qn amicus amici absentias moleste portat. Istud signū Aug. ad Hiero. habuit scribēs. Nihil equidē molestius fero i omnib⁹ angustiis meis quas patior q̄

tam longinquas tue charitatis absentiam: cum si fieri posset quotidie te presentem habere vellem. **S**eptimum signum est quando amicus de amico frequenter loquitur. et libenter eum nominat. Istud signum Hieronymus, ad Augustinum habuit scribens. Quod tunc beatitudines tuas: eo quod decet honorare veneratus sum. et habitantem in te dilexi dominum salvatorem. Sed nunc si fieri posset aliquid addimus et plenus ut absque tui nominis mentione. nec unam quidem horam preterire patiamur.

Sermo. cclxi. **D**e eodem Sermonis quarto.

Demo accendit lucernam et ponit in abscondito etc. Luce. xi. Sicut peccator dicit tenebra. quia omnia que in eo sunt tenebrosa sunt. sic virtus dicitur lucerna fulgida: quia omnia que in eo sunt luminosa sunt. **I**deo in presenti euangelio de beato Hieronymo, quattuor ostenduntur. **P**rimo namque habuit lucidam sapientiam et doctrinam. quod notat in hoc quod ipse vocat lucernam accensam. Ista enim lucerna radios sue sapientie non abscondit neque occultat: sed per totum mundum diffundit et subdit. Ut luceat omnibus qui in domo sunt. Sap. vii. Quia sine fide didicit: et sine invidia concors: et honestatem illius non abscondo. **P**rius, enim dicit se didicisse: et postea concorsse. **V**idit autem ipsam multum proficere. **P**rimo audiendo. **A**udiuit, enim. **B**onatum in grammatice. **V**ictorinum in rhetorice. **B**regonazzenum in theologia. **U**bi ipse dicit ad Heliodorum. Dum essem iuuenis miro feruebar discendi ardore. nec iuxta quorundam presumptionem ipse me docui. **A**udiendo et plus proficimus quam legendo. ubi ipse dicit super ad Galatas. Scriptura edificat lecta: sed magis profdest si dilectis vertat in voces. **S**ecundo vidit legendo. **A**ugustinus contra Julianum. **S**icut Hieronymus omnes vel penes omnes quante scripturam de doctrina ecclesiastica scripserunt legit. ipse Hieronymus dicit contra Iovinianum. Operis ac studij mei est multos legere. ut ex pluribus diversos flores sic carpam que bona sunt electurus. **I**deo dicit ad nepotianum. **D**ivinas scripturas sepius lege. imo de tuis manibus

sacra lectio nunquam deponat. **T**ertio vidit meditatio: quia die ac nocte meditabatur. **P**salmus. In lege domini meditabitur die ac nocte. **E**zechiel. iij. **L**omede volumine istud. **L**ibus etenim quando comeditur masticat. deinde sic in stomachum trahitur. unde digestus in membra versatur. sic tandem incorporatur etc. **S**ci doctores verbum dei masticant frequenter meditatione. et trahunt in stomachum memorie et derivant in subditis suis per assiduitatem doctrine: et eis incorporant per exemplum vite. **Q**uarto vidit conferendo. **U**nde ait ad Augustinum in epistola. **T**ristes hec dicta sunt ut inereremur complexus tuos et collatione mutua doceremus aliquid vel disceremus. **Q**uinto vidit et abstinendo: quia magnam abstinentiam faciebat: et corpus suum seivitijs macerabat: quia sicut ipse dicit ad Heliodorum. **P**inguis venter non gignit tenuem sensum. **S**exto vidit usque ad senectutem sacris litteris insistendo. ubi de eo dicit Augustinus quod in locis sanctis et litteris sacris usque ad decrepitam etatem vixit. **N**am sic ait idem Hieronymus ad Augustinum. **E**t discendum quod opus est nulla mihi etas sera videri potest. quia et si senes magis deceat docere quam discere. magis autem decet discere quam ignorare. **Q**uanto autem Hieronymus senior erat tanto solidiores sententias proferebat: ubi ait ad Augustinum. **M**emento vulgaris proverbij. quod bos lassus fortiter figit pedes. **S**ecundo habuit lucidam famam. quod notat per hoc quod dicitur **L**ucerna super candelabum posita: **E**sse autem super candelabum ecclesie tribus modis potest intelligi. **U**el quantum ad officium: quia est doctor universalis. **U**el quantum ad vite meritum. quia fuit eminentis virtutis. **E**t propter ista duo totum mundo erat notissimus. **U**nde dicit de eo Augustinus quod ipse tanquam lampas ab oriente in occidentem instar solis respendit. **U**el potest accipi quantum ad gradum sublimitatis: quia fuit in ecclesia dei presbyter cardinalis. **T**ales enim sunt in ecclesia sancta sublimandi. qui vita et doctrina sunt lucidi. **S**icut enim deus luminaria in celo posuit et bruta animalia in terra dimisit. **S**ic et doctores luminosi essent in ecclesia promovendi: **E**t brutales homines relinquendi. **T**er

eto habuit lucidā intentōez & p̄sentias
 euz dī: Si oculus tuus fuerit simplex to-
 tus corpus tuū lucidū erit. Et dī ibi cor-
 pus vniuersitas opey. Sicut entz corp⁹
 suris dī vniuersitas leguz: & corpus ciui-
 tatis vniuersitas ciuiū: & corpus natura-
 le vniuersitas mēbroy: sic corpus mora-
 le dī vniuersitas operuz. Si igit oculus
 intentōis fuerit purus & rectus: oia opa
 ei⁹ erūt pura & recta. Isti aut oculo intē-
 tionis q̄tuor sunt nociua. s. sum⁹ supbie
 Prouer. x. Sicut acetuz dentib⁹: sic & fu-
 mus oculis zc. & Fluxus humoy luxu-
 rie. Ezech. xxiij. Sicut fluxus equoy flu-
 xus eoy. & Puluis auaritie. ps. Oculos
 suos sta. decli. in terrā. & Ignis iracun-
 die. ps. Supcecidit ignis & nō viderunt
 solē. Nullo tñ istoy modoyz oculus b̄i
 Hierony. ledi potuit. nec fumo supbie: qz
 valde humilis fuit. nec puluē auaritie:
 qz oia terrena p̄tēpsit. nec igne iracūdie
 qz patiens fuit. nec ēt fluxu luxurie: qz vir-
 ginitatē seruauit. Et q̄uis dicat in epla
 ad p̄machiū. Virginitatez in celū effero
 nō qz habeo: s̄ magis miror qz non hēo.
 Credis tñ qz ex humilitate hoc dixerit.
 & forte virginitatez iō se h̄ie nō reputabat:
 qz carnis incentina sepe p̄pessus fuerat:
 Un̄ aut in epla ad rusticū monachū. Ne
 nobis q̄ quotiēs p̄cupiscim⁹ totiens for-
 nicamur. Et p̄tra Iouinianuz sic ait: Il-
 la virginitas hostia xp̄i est: cui⁹ nec mentē
 cogitatio nec carnez libido maculauit.
 Ex qbus verbis satis colligit ex q̄ sensu
 dixerit se virginitatē nō h̄ie. C Quarto
 habuit lucidā vltā euz dī: Si ergo totus
 corpus tuuz lucidū fuerit zc. Illa nāqz
 opa sunt lucidā q̄ ab oi amore freno sūt
 purgata. Sunt aut q̄dā terrena in qbus
 hō h̄z solum administratōez sicut bona ec-
 clesiastica. & ista relinq̄re est p̄fectio ma-
 gna. Quēdaz vero sunt q̄ hō possidet p̄
 hereditariā successiōē. sicut sunt bona
 paterna. & ista relinq̄re est p̄fectio maior
 Quēdā vero sunt q̄ possidet p̄ p̄p̄iū stu-
 diuz sicut sunt bona p̄p̄iis laborib⁹ acq-
 suta: & ista relinq̄re est p̄fectio maxia. Be-
 atus vero Hiero. tāte p̄fectōis fuit qz re-
 liq̄t bona ecclesiastica. qz euz esset cardina-
 lis: officio & b̄nificio cessit. Reliquit p̄na
 bona: qz oēm hereditatem deseruit & ob

amores ap̄toy romā. venit. Bona vero p̄
 p̄iis manibus acquisita si habuisset rel-
 quisset. Un̄ dicit in prologo Job. Si aut si-
 scellā funeo texerē: aut palmarū folia cō-
 plicarē: vt i sudore vult⁹ mei vescerer pa-
 ne meo nullus reprehenderet. Nunc autē
 qz iuxta infam saluatoris volo operari
 cibum qui nō perit. error mihi geminus
 crescit & infigitur.

Sermo. cclxii. De sancto franci-
 sco p̄fessore Sermo primus.

Qui sanct⁹ est san-
 ctificet adhuc zc. Apo. xxiij.
 Sancti vtri q̄tūcumqz sunt
 sancti in corde: nisi hominibus scificari vo-
 lunt in corpe: ij. Cor. vij. Emundem⁹ nos
 ab omni ingnamēto carnis & spūs. ps. Cor-
 meū & caro mea exultauerūt in deum v̄i-
 uū. C Ista duo excellēter habuit b̄s fr̄a-
 ciscus. s. corpus sc̄m & aiaz vt deo vera-
 citer dici possit. Qui sanctus est. s. i aiaz:
 sanctificet adhuc in corpe. C Primo si
 qdē habuit corpus sc̄m: qz oia q̄ in ipso
 fuerūt sancta erāt. Incipiam⁹ igit a ca-
 pite & descēdam⁹ vsqz ad pedes. videbit
 mus qz a plāta pedis vsqz ad verticē nō
 erat in eo nisi sanctitas. & Sancti siq̄dē
 fuerūt capilli b̄i fr̄acti. Cū. n. domus
 cuiusdā minaret ruinā ille modicus de-
 capillis eius accepit & i scissuras posuit
 & domus firmata p̄māsit quā nimis sc̄i
 vtri capillus stabiliuit fragilis. & Sc̄o
 fuerūt sancti oculi eius de qbus ipse de-
 uotas lachrymas emittebat: & tātas & tā-
 assiduas vt infirmitatē incurreret oculo-
 rus. Et euz moneret vt sibi a fletu p̄ceret
 r̄ndebat. Nō est ob amorē lumis qdē cōe-
 hēmus euz muscis expellēda iterne visi-
 tatio lucis. & Tertio sancte erant aures
 eius q̄ vocē diuinā & inb̄latiōez āgelicā
 audire meruerūt. & Trib⁹ nāqz v̄cibus
 vocē diuinā audire p̄meruit. & Prima
 erat vox p̄ne increpatōis. quā in apullia
 p̄fectus auduit. Quis p̄t tibi melius
 facē. dñs an seruus. diues an paup. Ex-
 tūc autem amor terrenoy sibi viluit & in
 amorē dei tot⁹ exarsit. & Sc̄da fuit vox
 magne eruditōis: quā audire meruit in
 hec verba. Fr̄acisce amara p̄ dulcib⁹ su-
 me & teipm̄ contēne. si me cupis & velis

agnoscere. Et ista vocem non surda aure
 auduit sed oia aduersa gratanter sustinu-
 it et de suo corpore non curauit. **Tertio**
 fuit vox magni amoris qua vocem audire
 meruit quoniam. scilicet crucifixus sibi de cruce locu-
 tus est dicens: **Francisce vade repa domus**
mea que ut cernis tota destruit. Ab illa au-
 tem hora in amorem et passionem crucifixi
 eius anima fuit totaliter liqufacta. **Sanctus** et
franciscus auduit angelicam iubilatoem. cum
 enim semel egrotaret angelus sibi dulcissi-
 mum edidit precantem: ex qua iubilatoe eius
 anima magnam recepit gaudium et corpus ma-
 gnum alleuiamentum. **Quartum** fuit sancti os
 eius. Verba. n. que de ore francisci prece-
 debant tunc fuerunt virtutis quod si que benedice-
 bat benedictus erat. Sicut benedixit in illo qui
 vxores suas a salubri proposito impedebat.
 cui sanctus vir sua benedictione misit dicens:
Sili nunc tempus est misericordie: et postea tempus
est equitatis. Ad quod verbum ille fuit pertinens
 immutatus. Sed et si que maledicebat ille
 erat maledictus. Vnde cum quidam suus agnum ma-
 suetissimum comedisset illi maledixit et sta-
 tim illa suus mortua fuit. etiam cum quidam pu-
 ella fuisset lumine oculorum priuata. et vir
 deit de sputo suo eius oculos linsisset:
 illa puella pertinens est curata. **Quinto**
 fuerunt sancte manus eius. que fuerunt stigma-
 tibus consecrate: ita quod ea que tangebat sancta
 erant. Nam sepe panis ab eo tactus infirmos
 comedentes sanabat. **Quidam**. n. cum iter ni-
 ues gelidas deficeret manibus beati franci-
 sci directatus mox fuit in corde et corpore
 mirabiliter inflamatus. nec mirum si ille ma-
 nus frigidus inflammat quod ignitos carbun-
 culos. scilicet christi stigmata deferebat. **Sexto**
 sancte fuerunt unguis eius. Cum. n. quidam frater
 retaret de unguibus sancti patris francisci heretice
 cupiebat. quod ille in spiritu recognoscens di-
 xit ei: **veni fili precide mihi unguis.** Ille
 autem cum letitia iussa preces per reliquias pre-
 scissuras ipsas seruauit: et omni tentatione fu-
 gata multa consolatioem recepit. **Septimo**
 sancta fuit scriptura eius. Cum enim quidam
 frater retaret cogitauit quod si de scriptura beati
 francisci aliquid acciperet omnes tentationes vin-
 cere posset. quod ille in spiritu recognoscens frater
 illo vocato quidam laudes eius in cedula scri-
 psit et sibi dedit et omni tentatione ab eo recessit.
Octavo sancta fuit chorda eius. Cum

enim quidam chordas qua vir dei fuit accin-
 ctus cum deuotione seruaret. chorda illa se-
 pe in aqua itingebat et omnes infirmi ex illa
 aqua potantes efficiebantur sani. **Nono** fu-
 it sancti corpus eius. tunc quod fuit lateris vulnere
 delectatum. tunc quod erat duobus ensibus crucis
 premunstrum. tunc quod erat omni puritate mundum.
 Vnde cum quidam vice in carne sua videret mo-
 tus aliquis pullulare castitatis amator
 chorda se fortissime verberauit dicens:
Eia frater asine sic oportet te manere: sic subire
flagellum. **Decimo** sancti fuerunt pedes eius:
 quod fuerunt christi stigmatibus consecrati. Vnde cum
 oues et boues in puincia reatina pestis
 consumeret. quidam aqua cum qua pedes spiritus lo-
 ti fuerant cum deuotione reseruatis aialta illa
 aspexit: et mox omnis pestilentia ab illis aial-
 bus euanuit. **Secundo** anima eius fuit sancta.
 Vnde cum anima de eius corpore exiret visa est in
 specie stelle. cuius magnitudo instar lu-
 ne. lux vero instar solis esse videbatur. **Ista**
stella fuit anima beati francisci. que instar lune
 erat magna propter immensum amorem. quod secundum
 Bernardum. **Qui** charitate magna habet est bea-
 tus et magnus. qui vero parua habet charita-
 tem: paruus est. qui nulla: nullus est. **In-**
star solis erat lucida propter dei cognitio-
 nem. **Et instar stelle** fuit incorrupta propter
 cognitum et dilectum perpetua retentionem. hoc
 significatum est quod quibusdam fratribus appuist
 in specie curruis ignei mirandi splendore
 super quem globus igneus lucidus splende-
 bat. qui solis huius splendorem. nocte quertit
 in diem. **Ideo** autem appet in curru igneo.
Quod eius anima posita est in fornace charita-
 tis accense. **Ideo** globus lucidus: quia
 imersa est in lumine diuine sapientie. **Iste**
instar solis: quia tota deificata est. et ideo secu-
 ra est de eterna possessione.

Sermo. cclxiiij. **De eodem sermo. iij.**

Vidi alterum ange-
 lum ascendere ab ortu solis huius
 ter signum dei viui etc. **Apoca.**
vii. **Christus** autem primus aduentus qui erat aduentus
 misericordie: promissit angelum. scilicet beatum iohannem ba-
 ptista. **Alium** vero secundum aduentum suum iustitie
 promissit alterum angelum. scilicet beatum franciscum. **In**
promissis autem verbis tria de beato francisco
 ostenduntur. **Primo** quod erat homo angelicus
 cum dicitur: **Vidi alterum angelum.** **In** angelo

figdes sunt quattuor admirabilia. de quibus dicit propheta: Qui facit angelos suos spiritus etc. scilicet obedientie velocitas. Iohannes dicit angelos suos. id est nuncios: magna puritas. Iohannes subdit: spiritus: magna humilitas. Iohannes dicit: et ministros suos: et seruos charitas. Iohannes dicit: igne vrentur. Propter ista quattuor beatus franciscus angelo assimilatur. Et primo propter obedientie promptitudinem. Quattuor figdes deus beato francisco precepit. Et primo ut aduersa letiter acciperet. Et secundo ut semetipsum contemneret dicens: Franciscus amara pro dulcibus sume. quo ad primum. Et tertio ut si me cupis agnosce. quo ad secundum. Et tertio ut suam ecclesiam repararet cum sibi dixit: Franciscus vade repara domum meam. Et quarto ut in se tamen et non in aliquo homine speraret dicens: Quis potest tibi melius facere. dominus an seruus? diues an pauper. Ad ista quattuor precepta que et deus precepit: valde obediens fuit. Et primo que aduersa letiter sustinuit. vnde ipse dixit: Tamen est bonum quod expecto quod omnis pena me delectat. Dicit etiam de eo quod malebat de se audire vituperium quam laudis precium. et cum pueri post eum currerent et lutum proicerent ipse semper ad omnia patiens fuit. pro. Opprobrium exprobratum ceciderunt super me. Et secundo seipsum contempsit: quia se maximum peccatorem reputauit. Vnde cuiusdam suo frater interrogati quae opinione de se haberet. respondit: Videor mihi esse peccator maximus. scilicet. Thimoteus. Christus venit in hunc mundum peccatores saluos facere. quorum primus ego sum. Et tertio ecclesiam dei verbo et exemplo reparauit. scilicet. Thimoteus. Scias quomodo oportet te in domo dei conuersari etc. Et quarto spem suam in solo deo posuit. Vnde sepe dicitur consuevit cum propheta. Facta cogitatum tuum in domino et ipse te enutriet. Et secundo assimilatur angelo propter suam puritatem. Laborauit namque dyabolus in corbe francisci quadruplicem suggestionem imitatio. Aliquam suggestionem fraudulencie: ut eius a seruo spiritus renocaret dicens: Nullus est peccator cui penitentia deus non indulgeat: sed nimis se affligenti misericordia denegat. Ipse autem istam suggestionem vicit per sapientiam et discretionem. sciens quod per hoc ipsius volebat a seruo reducere. scilicet. Iohannes. Nollite omni spiritus credere: sed probate

spiritus si a deo sunt. Aliquam suggestionem concupiscentie. sed istam suggestionem deuicit per carnis mortificationem. nam modo cum chorda grauitur se verberabat. modo se in nitum magna proiciebat. modo cibos ne palatum alliceret: aqua frigida vel cinere permiscebat. ad Iohannes. Mortificate membra vestra que sunt super terram. Aliquam materiam auaritie: quam in via sacculum plenum pecuniis repperit: sed nullo modo accipere curauit. Tandem a socio molestus aperi iussit. et ecce serpens inde exiit cum ipso euannit. ad Iohannes. Dis arbiteris ut stercora ut christum lucrifaciam. Aliquam materiam impatiencie: sicut quam spiritum grauitur verberauit. Hebr. x. Patientia dei est vobis necessaria: nec mirum si dyabolus nunquam in cor eius intrare potuit: quia fortissime munitum fuit. Quidam enim vidit beatum franciscum fortissimis ensibus duobus in modum crucis signatum. quorum vnus a capite ad pedes. alius autem a manu ad manum tendebat. Si. n. dyabolus volebat in illum intrare a superiori parte per fraudulenciam. ibi icidebat ense sapientie. si ab inferiori per concupiscentiam. ibi icidebat ense castitatis et continentie. si vero a dextris per prosperitatem et auaritiam: ibi icidebat ense fragilitatis et temperantie. si a sinistris per aduersitatem et impatienciam: ibi icidebat ense magnanimitatis et patientie. Et tertio assimilatur angelo per excellentem humilitatem propter quam quadruplicem meruit exaltationem. Et primo exaltatus est in ecclesia: quia factus est eius sustentator. Vnde sumus portifex cum lateranensi. basilicam subito minari ruinam aspiceret: vidit beatum franciscum ea suo dorso supposito sustentare. Eccles. ix. Ciuitas pauca et viri pauci in ea. Viri quidem multi sunt in ecclesia numero: sed pauci in ea sunt merito. Venit contra eam rex magnus. id est dyabolus etc. Et secundo exaltatus est in fama: quia totum mundum fuit admirabilis et preclarus. Eccles. xi. Est homo abundans paupertate: et oculus dei respexit illum in bonis. Et tertio exaltatus est in doctrina: quia factus est fructuosus predicator. Eccles. xi. Sapientia humiliati. scilicet beati francisci exaltabit caput illius. et in medio magnatorum. id est predicatorum confidere eum facit. Et quarto exaltatus est in gloria: quia factus est ciuitatis celestis summus inhabitator. Sicut patet in visione

habita d̄ sede sublimi. Job. xxi. Qui hu-
miliatus fuerit erit in gloria. Quarto
assimilat̄ angelo p̄pter feruentē amorē.
Ipse enim totus fuit dei amore plenus.
qd̄ patet per quattuor signa. P̄mo p̄
corporis eleuationē. q̄ sepe enī oraret vi-
sus est totus a terra subleuari. Ista nāq̄
subleuatio corporis mētis eleuationē si-
gnificat. Sec̄do p̄ corporis calefactionē.
Interrogatus enī quo mō tā tenui tu-
nica posset a frigore arceri. respōdit. Si
ignis spūs sancti iterius nos calefacēt:
caro nostra exterius frigus nō sentiret.
ps. Inflammatū est cor meū et renes mei
mutati sunt. Tertio per mētis eleua-
tionē. Sancti enī v̄ri in mētis excessuz
rapti: exterius insensibiles reddunt: q̄
ab amoris violētia totali interius absor-
bent. Un̄ quadā vice cū sanctus franci-
scus a pp̄lo p̄primeret. insensibilis p̄ oīa
videbat. ij. Cor. xij. Scio hoīem in xp̄o
siue in corpe siue extra cor: p̄ rē. Quarto
per ignis exterioris extinctionē. Mar-
tyres enim dei ideo sepe vim ignis non
sentiebāt: q̄ ignis amoris ip̄os frigidus
reddēbat. Ideo beatus fr̄cis̄cus solda-
no dixit: q̄ cū sacerdotibus suis ignē in-
traret. et ille quē dei clemētia protegeret
verā fidē haberet. Sciebat enī q̄ ignis
exterior cessisset ardorē fidelis et igni amo-
ris interni. Origenes. Mirabile genus
medicamentū: vt ignis ignib⁹ extinguat.
Sec̄do fuit hō virtuosus. qd̄ notat
cum dī: Ascēdente ab ortu solis. In hoc
enī q̄ ascēdit cū sole: notat q̄ totus fu-
it illuminatus: inflammat⁹ et deificatus.
P̄mo ascēdit totus illuminat⁹: ideo
totus mūdum tenebrosū illuminauit.
Apoc. xvij. Uidi aliū angelū ascēdentē
ab ortu solis rē. Et sequit̄: Et terra illu-
minata ē a gloria eius. Terra nāq̄ ē ob-
scura: sicca et frigidā. Et significat mun-
dum: vbi sunt multi obscuri. i. erronei.
multi frigidī. i. negligētes et tepidī. multi
duri. i. obstinati. Gen. i. Terra erat ianis.
ianis quo ad tepidos. et vacua: q̄ ad du-
ros. et tenebre erant sup̄ facie abyssi: quo
ad obstinatos. Venit enī sanctus fran-
ciscus portans secū tres radios. s. radiū
doctrinarū per quez illuminauit obscu-
ros. radiū exēplorū p̄ quez inflammat

tepidos. et radiū miraculorū per quez cō-
uertit obstinatos. Eccle. xlij. Tripl̄ sol
exurēs mōtes rē. Ipse enī excussit igno-
rantia in erroneis radio doctrinarū. ne-
gligentia in tepidis radio exēplorū. et
duritia in obstinatis radio miraculorū.
Sec̄do ascēdit totus inflammat⁹. habuit
enī carbonēs accensos in ore: q̄ habuit
ignita verba. Ecc. xlvij. Surrexit hely-
as q̄si ignis. In corde: q̄ hūit ignita dese-
deria. Luc. vlt. Nōne cor n̄r ardēs erat
in nobis rē. In corpore: q̄ habuit ignita
stigmata. Ecc. xxxvij. Vapor. n. vrit car-
nes eius. In sua actione: q̄ habuit ignita
opa. Job. xxxvij. Nōne vestimēta tua ca-
lida sūt rē. Tertio ascēdit totus deifi-
cat⁹. Ex eo. n. q̄ cū sole ascēdit: ei⁹ sicut
dīcunt iduit p̄ stigmata q̄ portauit. Mat.
xvi. Sigs vult venire post me abneget
semet. et tollat cru. suā et se. me. Tertio
fuit hō v̄rius. Et hoc tāḡt cū dī: h̄ntes
signū dei viuūt. Istō signū portauit i cor-
de p̄ amoris vulneratōez. Lanf. iij. Vul-
nerata charitate ego sūz rē. In corde p̄
maceratōez. ij. Cor. iij. Semp mortifica-
tionē iesu in corpe v̄ro circūferētes. In
pte per stigmatū impressionē. Lanf. vij.
Pone vt signaculū me sup̄ cor tuū. Hoc
refert̄ ad vulnus cordis p̄ amorē: vt si-
gnaculū sup̄ brachiū tuū. hoc refert̄ ad
vulnus stigmatū per impressionē: q̄ for-
tis ē vt mors dilectio. hoc refert̄ ad vul-
nus corporis p̄ macerationē. Sancti enī
v̄ri p̄ dilectionē quā in se feruētē gerūt
omnia vitia in se extinguit.

Sermo. cclxiii. De stigmatibus
fr̄cis̄ci Sermo. i.

Quo enī stigmata v̄ri
n̄ri iesu xp̄i in
corpe meo porto. Gal. vi. In
his verbis q̄ ad honorē beati
fr̄cis̄ci legunt̄ tria implicant. P̄mo
est q̄ stigmata portauit. quod fuit indit-
ctus maxime charitatis. Quinqz enim
fuerūt i corde eius que fuerūt causa stig-
matū i eius corpore. P̄mū fuit vehe-
mēs imaginatio. q̄ aut imaginatio ip̄a
patet per duo exēpla que ponit He-
ro. in glo. Gen. xxx. Unū est q̄ dum que-
daz mulier ethiopes peperisset. et ex hoc
a v̄ro suspecta haberet. inuentū est hoc

De stigmatibus fr̄cis̄ci.

sibi accidisse ex quadam imagine ethiopia
qua ipse cōspexit. Aliud exēplū ē q̄ cum
quedā mulier filiū parētibus oīno dissi
milē pepisset. & ex hoc suspecta habere
inuentū est q̄ talis imago in cubiculo ha
bebat. Dicit eim ph̄s in li. de aīalib⁹: q̄
cū quedā gallina gallū vicisset. galline
ex imagine. s. victorie crista & calcanea
sunt exorte. Scūs ergo franciscus in vi
sione sibi facta imagiabat seraphin cru
cifixū & tam fortis imaginatio extitit q̄
vulnera passionis in carne sua imp̄ssit.
¶ Secūdu fuit vehemēs dilectio: q̄ eim
amor habz virtutē imp̄mēdi. dicit Hu
go de scō victore: Scō aīa mea q̄ qcqd
distigis in eius similitudinē trāforma
ris. Quia igit amor passiois dñice i cor
de b̄t franciscus ardebat fortiter & serue
ter. iō in carne sua faciebat mirabilia.
Prover. vi. Nūquid pōt hō ignē abscon
dere in sinu suo in vestimēta nō ardeat.
¶ Tertiu fuit vehemēs admiratio: q̄ n.
admiratio imp̄imat. oñdit Augu. con
tra Julianū adducēs exēplū ouium ia
cob. q̄ ex quadā admiratōe virgarū se
tus varios cōcipiebāt. videbat aut fran
ciscus seraphin crucifixū & admiratōe
& stupore nimio replebat. Ezech. i. Nec
erat visio discurrens i medio aīalū. splē
dor ignis. & de igne fulgur egrediens.
¶ Quartū fuit vehemēs meditatio. qd
aut meditatio imp̄imat sufficēter p̄z.
Eccl. xij. Ubi dicit: Frequens meditatio
carnis afflictio ē. In meditatioe mea ex
ardescit ignis. Istā meditatioe habuit
fr̄ciscus qui xpi passionē quotidie me
ditari nō cessauit. Deut. vt. Meditabe
ris sedēs i domo tua. ¶ Quinto fuit ve
hemens ipsius cōpassio. q̄ aut cōpassio
sp̄imat p̄z: q̄ gallina ad pullos suos tā
ta cōpassione efficit q̄ tota infirmari v̄t
Sic fr̄ciscus ad xpi passionē tāta sp̄as
sione mouebat. vt cū eius passio in men
te ventret totus liqueheret. ac vix lachry
mas cōtineret. Cant. v. Ala mea liquefa
cta ē vt dilectus locutus ē rē. ¶ Secun
do per hoc quod portauit stigmata v̄t
oñdit q̄ fuit preconū maxime familla
ritatis. Ch̄istus eim dedit beato franci
sco stigmata tāquam arma sua. vexilla
sua: sigilla sua: & testimonia sua. ¶ Ipse

naqz erat miles xpi: signifer xpi: legatus
xpi: & p̄eco xpi. ¶ Quia igit erat miles
xpi. ipse xps dedit sibi stigmata tāquam
arma sua. Hoc p̄z ex eo q̄ visus ē mun
tus duobus ensibus in modum crucis.
Ita q̄ dyabolus nō poterat intrare in
cor suū: nec a superiori parte per aliquā
vanaz spem: nec ab inferiori p̄ aliquem
inordinatū amorē: neqz a dextris p̄ aliquā
inordinatā letitiā: nec a sinistris per ali
quē inordinatū dolorē. ¶ Secūdo fu
it signifer xpi. iō dedit sibi stigmata tā
quam vexilla sua. Ad vexilla siquidē re
galia hostes terreni qui fugerant reuer
tunt. principes aīant. & ceteri cōgregan
tur. Legit q̄ quidā ex reuelatōe vsurna
vidit crucē auream ex ore franciscus p̄ce
dentem: cuius summitas celū tangebāt
cuius brachia videbant vsqz ad fines
mundi extēdi. per hoc q̄ summitas ce
los tangebāt significabat: q̄ angeli ad
visionē stigmatū trahebant in magnaz
admiratōez. per brachia inferius signi
ficabat q̄ dmones ducebant ad magnā
cōfusionē. Per brachia sinistra qd p̄te
debat ad aquilonē significabat q̄ pe
ccatores in dei amore frigidi puocaban
tur ad quersionē. Per brachia dextrū
qd p̄tendebat ad austrū significabat q̄
fideles in dei amore seruentes iduceba
tur ad deuotionē. ¶ Tertio qz erat lega
tus dei: circo dedit sibi stigmata tāquā
signa sua. ipse quidē tāquā legatus xpi
bullā summi pontificis secū ferebat. Un
& in vita sua signo thau litteras sigilla
re cōsueuerat. Tāquāz legatus signa pō
tifficalia secū deferebat. Un quidā in ci
frōte vidit signū thau varietate colorū
distinctū: qd eius frontem miro venusta
bat ornatū. Tāquāz legatus peccata re
mittebat. Un quidāz cū bacchulo qui fi
guram thau in se habebat. apostema fre
gisset & sanatus fuit. Tāquā legatus bene
dicatōez dabat. Un appropinquāte ho
ra mortis i modū crucis manibus cācel
latis fratres benedixit. Tāquā legatus
sinodo itererat. Un cū quadā vice a p
vinciali caplo cōpassi defuisset visus est
a quodā ibi cōsistere in spū & i modū cru
cis fr̄s b̄ndicē. ¶ Quarto qz erat p̄eco
dei dedit ei stigmata tāquā signa vel te

stimonía sua. vt ab oibus p̄co dei cogno-
sceret. & verba illius quasi ex ore dei re-
ciperent. Hier. xv. Si sepaueris p̄ciosū
a vili quasi os meū eris. Vñ cū quidam
rustici eū interrogarēt quis ip̄c eēt. & ip̄e
se dei p̄conē eē diceret eū in niues piece-
runt discētes: Jace sibi rustice p̄co dei.
Tertio oñdī per hoc q̄ stigmata in
corpore suo portauit qd̄ fuit argumētū om-
nimode veritatis. Qd̄ multis ostendi
pōt. P̄mo ex seraphica visione. Vi-
dit eū beatus fr̄ciscus xp̄i passionem
meditādo. reuoluit vnū de seraphin sex
alas h̄ntes. & inter alas erat effugies xp̄i
crucifixi. disparēs aut̄ in corde suo mira-
bilem reliquit ardorē: & in corpore suo
stigmatū impressiōē. Secūdo ex san-
guinis emissiōe. Ex dextero eū latere
tāquam lancea trāfixo sepe sanguis ex-
ibat. qui tunicam & femoralia resp̄gebat.
Alas enim sanguinē nō emisisset si vera
stigmata nō fuissent. Tertio ex sensibi-
li dolore. Cū eū quidā frater scapulas
eius cōfricaret & vulnus lateris sic terti-
gisset beatus fr̄ciscus ad eius tacitū
dolorē sensit & maxime exclamauit. Ali-
as enim dolor ibi non sentiret nisi vera
stigmata haberent. Quarto ex multo-
rum fideli attestatiōe: quia multi tā in vi-
ta q̄ in morte ista stigmata viderūt: testi-
gerunt: & osculati fuerūt. i. Joan. i. Qd̄
audiuimus & quod vidimus oculis no-
stris &c. Quinto ex multoz miraculo-
rum ostēsiōe. nā ex signis ip̄is mō cer-
tificat dubios. sicut patet in papa Grego-
rio. modo iuuat deuotos. sicut patet in
milite sibi deuoto qui letaliter fuit vul-
neratus. mō cōuertit incredulos. sic pa-
tet in clerico de eius stigmatibus dubi-
tanti. & manu sua vulnus recipiēti.
Sermo. cclxx. De eodem. Sermo
quartus.

Quoniam venite ad me om-
nes qui laboratis & onerati
estis: & ego reficiam vos. Mat.
xi. In p̄nti euangelio quattuor p̄sone i-
uuant vt ad xp̄m veniant scilicet fatigati:
id est auari qui sunt in continuo labore.
onerati: id est superbi: quia superbia ni-
uis ē ponderosa famelici. id est luxuriosi

si. & sepatis: id est sine iugo discipline vti-
si. Dicit ergo beatus fr̄ciscus: vos
fatigati labore auaritie v̄ite ad me pau-
perem: & refouebo vos. Vos onerati
pondere superbie: venite ad me humilē
& alleuiabo vos. Vos aut̄ famelici fa-
me cōcupiscentie venite ad me amore d̄i
flagrantē. & ego reficiam vos. Vos diui-
si a iugo discipline. venite ad me iugum
obediētie ferentē. & ego pacificabo vos.
Habuit igit̄ fr̄ciscus paupertatem.
p̄ quā fatigatos labore auaritie refoue-
bat. Eius aut̄ paupertas fuit sp̄tanea.
Lumen in quadā die euangeliū legeret
in quo d̄ns discipulos sine auro & argē-
to & calcamentis m̄t̄tebat. cōtinuo ad
oia implenda se accinxit. Secūdo fu-
it extrema: quia nudus ad cōuersionē ve-
nit. quia eū vestibus patris auaritie resi-
gnauit. & nudus de nudo exiit: quia nu-
dus super nudā humi se ponit fecit. Tā
extrema fuit q̄ non solū paup̄ sed paup̄-
tas poterat appellari. sicut p̄ in tribus
mulieribus que ip̄m taliter salutauerūt.
Tertio eius paupertas humilis & deuo-
ta libentius v̄tebat elemosynas ostiatz
quesitis q̄ sponte oblati: dicens illū pa-
nem eē angelicū: quia dabat in sp̄ratiōibz
angeloz. ps. Panē angeloz manduca-
uit homo. Secūdo habuit humilita-
tem p̄fundā p̄ quā oneratos p̄e sup̄bia
alleuiabat. Lulus humilitatis sunt qn-
qz gradus. Primus ē laudes hominū
fugere. Valebat eū de se audire v̄tu-
perū q̄ laudis p̄conitū. Unde cuidāz
fratri p̄ceperat vt eū populus cū lauda-
ret ip̄se in eū verba v̄tutatis inferret. Se-
cundus gradus ē humilia sentire de se.
Vñ a quodā fratre interrogatus quam
op̄ntionē h̄eret d̄ se. r̄ndit: Vt deor̄ m̄h̄
eē maximus peccator. Tertius ē in hac
vita semp̄ se timere. Vñ cū ab aliquo po-
pulo beatificaret: dicebat. Noli me lau-
dare tāquā securū. a dhuc filios & filias
h̄e possuz reuertēs ad seculū. nemo lau-
dandus cuius incertus ē exitus. Quartus
ē inferioribus obediētie. Volut eū ma-
gis subesse q̄ p̄esse. Unde generalit̄ ce-
dens officio guardiani p̄ebat volunta-
ti. & socio suo cum quo ire solitus erat.
obediētiā p̄mittebat. Quintus gra-
3 3

Dius est de opprobrijs hominum non curare. Un cum tpe hyemali indutus panticulis oroni tremebundus insisteret. dixit ei quida vt de suo sudore vnam sibi hume ctara vederet. Ille rñ dicit. Non tibi sz dño meo vendo. Tertio habuit dei amorē feruētē p quē cōcupiscēte fame onera tos spūalr reficiebat. Lulus amor seruil dus p3 per orationes seruīdas quas fa ciebat. Eius nāq3 orōes fuerūt mltē dñl cedinis: seruois: virtutis: prātis: z grē. Tāte dulcedinis vt in eo facerēt mētis excessum z eleuationē. Tānt seruois vt in eo inducerēt corpis eleuationē. Tan te virtutis vt in hoibus facerēt magnaz smutationē. Un cum pro quodā abbate oraret. ille subito tantā sensit smutatioē z dulce dñē mentis quātā in vita sua n fuerat exptus. Tāte prātis vt dyabolo faceret magnā cōfutionē. Luz enīz ciuit atem assisij z totā illā regionē draco vi deref absorbere. ille orauit ac statiz eua nuit draco. Tante grē vt sibi impetra ret peccatoz remissionē. Cū enīz quada die peccata desleret a spū sancto certifi catōne accepti q dñs sibi pctā sua dimi sit. Quarto habuit pfectā obediētiaz per quā illos qui erant sine iugo disci pline pacificauit. Cuius obediētia tāta fuit q nō tantū obediebat suo supiori. i. deo. nō solū suo equali. i. cui libet alteri plato: sed suo inferiori. quia guardiano suo obediētia pmittebat. z q sic obedi ens fuit: lccirco oīa elementa z omnes creature sibi obediebant. Aer nāq3 indu it nouā claritatē: q cū ipsum z sociū su um caligo tenebrosa inuolueret ad eius orōes tandē tanta claritas radiauit qd spōs vsq3 ad hospitium letos per duxit. Ignis induit nouā lenitatē: q cū ipse ex nimio oculoz dolore infirmitatē incur risset z oporteret sibi cū igneo ferro co eturā fieri. ille ferrū candēs signauit: q nullū dolozē sensit. Aqua induit nouaz trāquillitatē: q cū quidā naute naufra giū formidarent inuocato eo trāquilli tas ē secuta. Aqua etiā induit nouū sa porem: q ad eius orōem in vsmū optimū ē cōuersa. Terra induit nouā fertilitatē q per ei⁹ merita sepe fertilitas magna fuit. Eius etiā orōe terra fontē aque de

dit. Obediebant etiā ei ceterē creature: scz creature que hñt tm eē: sicut p3 in la pide quo caput mulieris cōtruit. q hñt viuere. sicut p3 in petroselino miraculo se inuento. que habent secure: sicut pa ter in auib⁹ in quib⁹ hō ppter peccatoz triplex amisit dñsus qz auēs audita voce fugiūt. z se cōtractari nō pmittūt. z viso hoie a cātu desistūt. Sed reuera ei obe diebant: qz vocate veniebant. z se ab ipō tangi pmittēbant. z iussē cantabāt. z ius se subricebāt. sicut in legēda cōtinetur. Obediebāt ēt ei creature que hñt discer nere. i. hoies non solū vliūt: sed ēt mor tul. qz plurimos suscitabat. Obediebāt ēt ei creature intellectuales. s. angeli: n solū boni qui corā ipso in infirmitate po sito dulciter cantauerūt. sed ēt mali qui ad eius imperiū sepe fugerūt. Un cū ci uitas reatina intestino bello periret. vi dit supra portā demones exultantes. vñ socius de eius mādato clamauit. Ex pte dei oīporētis: z iussu serui eius. Franci set discedite demones vniuersi. z statim demōes fugerunt. z sunt fugati z ciues pacificati.

Sermo. cclxvi. De sancto Dionysio martyre. Sermo prim⁹.

Quidam viri adherentes paulo cre diderunt: in quibus Dionysius arlopagita zc. Act. xvij In ista colluctatione quaz hñt Paulus cū Dionysio stoicis z epicuris quattuor ternarij ponunt. sicut ex ipō textu mani feste habet. Primus ternarius ē: quia ibi sunt qdā irridētes. quidā dubitan tes. z quidā credētes. Irridentes erant qui dicebant. quid vult semiuerbi⁹ iste dicere. Dubitantes qui dicebant: audie mus de te hoc iterū. Dionysius aut non erat de numero irridentiū: sed de nume ro dubitantiū. z tandē factus ē de nume ro credentiū. Un Aug. in quodā sermo ne tractas verba predicta. Inter irridē tes z credentes mediū sunt dubitantes. Qui irridet cadit. qui credit stat. z qui dubitat ille fluctuat. Audiemus te inq ent d h itez. icerti an casuri eēt cū irri dētib⁹. an staturi cū credētib⁹. hodie at iste inari⁹ mltū viget. Sūt nāq3 mlti ir

ridētes. Prouer. xv. Stultus irridet di-
sciplinā patris sui. & tales a deo irride-
bunt. ps. Qui habitat in caelis irridebit eos
&c. Sūt et multi dubitantes qui nec ca-
dūt cū irridētib⁹. nec stat cū credētib⁹:
s; fluctuāt cū hesitātib⁹. Ia. i. Qui hesi-
tat filius ē fluctus maris q; vēto mouet &
circūferit. Pauci autē hodie sunt veri cre-
dentes: qui. s. hñt fidē cū spe vera. & cū
dilectiōe sincera: & cū opatione sollicita.
Luc. xviii. Filius hoīs veniēs: putas iue-
niet fidē in terra. ¶ Secundus ternari⁹
ē: q; ibi erat quidā epicuri. qdā stoici. et
quidā xp̄iani. Isti autē in aliqbus puenie-
bant. & i aliqbus discōueniebant. Cōue-
niebant nāq; i appetitu beatitudinis: sed
discōueniebāt in mō appetēdi. Appeti-
tus eim felicitatis oibus ē cōis. Augu.
Dēs ph̄i disputādo: studēdo: & viuēdo
petierūt apphēdere vitā beatam. Appe-
titus autē vite beate ph̄is: & xp̄ianis: & bo-
nis: & malis ē cōis. Discōueniūt autē i mō
Epicuri nāq; ponūt summū bonū in vo-
luptate corporis. Stoici vero in virtute
ai. s; xp̄iani in dono & gr̄a dei. Est & alia
puenientia & dīla quā ponit Beda inter
epicuros: stoicos: & xp̄ianos. Nā epicuri
ponūt felicitatē hoīs in sollo corpe cōsi-
stere. Stoici in sola aia. sed Paulus &
xp̄iani ponūt in corpe & aia. non in pñti
nec ex se: sed ex gr̄a dei. Epicuri igit̄ vt
dicit beatus Aug. in p̄dicto sermone di-
cunt: Lomedamus & bibamus: cras eim
moriemur. Christiani vero nō dicūt co-
medamus & bibamus: sed potius dicūt
aut dicere debēt: Jesnemus: donemus
& orem⁹. cras eim moriemur. Aut si hec
tria nolūt dicere: saltē dicant duo. s. ista
duo: donemus: & orem⁹: potius q̄ ieiū-
nemus. Stoici autē dicere pñt virtutem
animi a nobis hēamus & possideamus.
cras enim moriemur. credebant eim vir-
tutes polticas a se habē: & sic se beatos
eē. Hodie autē sunt multi epicuri. de qui-
bus dī Phil. iij. Quorū deus vēter est &
gloria in cōfusione eorū qui terrena sapi-
unt. Sunt etiam hodie multi stoici qui
de se & de sua virtute cōfidunt. ps. Qui
confidunt in virtute sua & in mul. diul.
sua. glo. Pauci vero hodie reperit̄ur
veri xp̄iani. Sunt enim veri xp̄iani qui

corpus suum macerant ne sint episcuri.
& in deo spem suā ponunt ne sint stoici.
Aug. Virtutem querebas dicit: Beatus
pp̄s cuius nō voluptas carnis non vir-
tus pp̄ia sed cuius ē dñs deus ipsius.
Hec eim ē doctrina xp̄ianorū incompati-
liter p̄ferenda doctrinis imōdētis epi-
curoz & superbis stoicorum ¶ Tertius
ternarius est: q; ibi erant quidā curio-
si qui semper volebant audire vel dice-
re aliquid noui. quidam superstitiosi q;
dediti erant cultui idolorum. quidā ve-
ro malitiosi qui doctrinam beati pauli
demonibus attribuebant. Hodie etiam
iste ternarius multum vigeat. Sunt enim
multi curiosi qui superuacua inquirūt
& se relinquūt. Bern. Stude cognosce
teipm: q; meliores si teipsum cognoscis
q̄ si te neglecto cognosceres cursū syde-
rū. virtutes herbarū: ac cōplexiones ho-
minū: & naturas animalū: & haberes sciam
oium celestium atq; terrestriū. Sunt etiam
multi superstitiosi. s. m. Iud. Superstitio dē
quasi super statuta: q; tales statuta ma-
iorum despiciūt & sua anteponūt. Sunt
etiam multi malitiosi qui scripturam sa-
crā dicūt eē dyabolicā. Ysa. v. Ue qui
dicitis bonū malū: & malū bonū. S; bea-
tus Dion. s; aliqui fuerit curiosus sciaz
ph̄icā sectādo. aliqui superstitiosus supersti-
tiosum cultū idolorū tenēdo. n̄ fuit tamē
malitiosus: s; auditor deuotus doctri-
nā b̄i pauli dnote suscipiēdo. ¶ Quar-
tus ternarius ē: qui cōsistit in beneficijs
a deo receptis quē ponit paulus dicens
In ipso viuimus: mouemur: & sum⁹. A
deo sigdē recepim⁹ eē nāz. vitā gr̄e. & mo-
tū opatiōis bone. Bern. i. Fecit de⁹ hoīez
de limo terre. ecce eē nature. Et inspira-
uit i facie ei⁹ spiraculū vite. ecce eē gr̄e.
& posuit ipm in paradiso vt oparet & custo-
dret illū. ecce motū opatiōis bōe.

¶ Sermo. cclxvii. ¶ De eodē. sermo. ij.
Refulsit sol in clypeos
aureos & resplē-
duerunt montes ab eis &c. i.
Wach. vi. Ex his verbis de
b̄o dionysio & socijs eius tria ostēdunt̄
¶ Fuit enim primo a deo valde illustra-
t⁹. cū dī: Refulsit sol. Et hoc triplē ra-
dio. ¶ Pr̄o radio celestis sapie quā acq-

fuit per diligentē exercitadōem & sollicitudinem. Et deo qdem fuit diligens q̄ si cut ipse innuit in epistola ad apollophanem de athentis vsqz ad helyopolis egypti studio acgrende scie pfectus est. Vidit per gerothel & Pauli crudelitatem. Unde in li. de di. no. postquā se accusauit quare post gerothelū scripsit. att. Et iniuriam facimus. & magro & amico existenti & nos ex eius eloquijs post diuinū Paulū introducti. Vidit p̄ assiduam oronem. Unde in li. de di. no. Opz enim oronibus prius ad ipm̄ sicut boni principem p̄duci & magis p̄pinquates in hoc doceri. optima dona circa ipm̄ collocata. Secūdo fuit illustratus radio reuelatōis diuine que fuit triplex. Prima ē q̄ spū p̄phete claruit. Prophauit. n. Joāne euangelista in exiliū relegato qd̄ inde esset reuersurus. Un̄ ait in epistola quā sibi misit dicens. Gaude vere amabilis. & infra. Ex custodia que est in patmos dimitteris. & ad terrā Asiam reuerteris. Et facies tibi bonas dei mutaciones. & his qui erunt post te trades. Secūda est qua assumptōs beate Marie interfuit. sicut ipse in li. de di. no. insinuare videt loquēs ad Timotheū. Nos inquit vt nosti. & ipsi & multi scōrum fratrum cōuentimus ad visionem corpis vite p̄ncipis. que deū suscepit. aderat autē & frater dei Jacobus & Petrus summa p̄uectissima theologoz summas. Tertia est q̄ ordines officia & dignitates angelorum p̄fecte agnouit. Paulus enim in tertius celū raptus qui hec oia cognouit ipsum edocuit. Tertio fuit illustratus radio orōnis deuote. de qua sic dicit in lib. de diu. no. Nos ipsos ergo extēdamus orōnibus ad diuinorū & b̄orum radioz altiore inspectū. Per orōnes enim sursum ad diuinorū cognitiōem trahimur. nō deum ad nos trahētes. sed nos ipsos ad deū extēdentes. Et ostendit hoc Dionysius tripl̄ci exemplo. Primo exemplo cathene lumine extente & funis & nauis ad petram impingētis. In primo exemplo tria ponit. Assimilat enim orōnem cathene lumine & desuper extente. Oratio .n. dicit cathena inquantuz p̄ ipam ad deum trahimur. Dicit lumine

sa inquantuz per ipam illuminamur. Dicit extenta inquantuz desuper nobis a deo infundit. In secūdo exemplo similit̄ tria ponitur. s. nauis. funis. & petra. Nauis est anima nostra. funis oratio deuota petra autem x̄ps. Per funes ergo orationum trahimur animā nostram ad petram. s. x̄pm. nō ipsum x̄pm ad animam nr̄am. In tertio exemplo similit̄ tria ponitur. s. nauis. petra. & impulsus ad petra. Anima enim nr̄a in petra impingit. quādo peccatū mortale p̄mittit. & quāto impingit fortius. tanto se a deo elongat amplius. Secūdo ipse cum socijs suis fuit valde munitus. quādo notat cum dicit. In clypeos aureos & ereos. Ipse enim fuit clypeus dei inquantuz habuit fidē dei. Eph. vi. In oibus sumētes scutum fidei. Tunc autē iste clypeus ē aureus quādo fides est cum charitate. & tūc est ereus quādo nō p̄t aliqua passione frangi. Tali clypeo fuit munitus beatus Dionysius. Fuit enim diuersis supplicijs examinatus. sed semp̄ mansit inuictus fuit ter militū manibus flagellatus instar Beati Pauli. qui dicit. Ter & gis cesus sum. fuit super craterem ferreā assatus instar Beati Laurētij. fuit ad ferocissimas bestias p̄iectus instar Danielis & Ignati. fuit in elibanuz iactat̄ instar r̄sum puerorū. fuit crucifix̄ instar x̄pi. fuit capite truncatus instar Pauli. Sed tamen flagella amiserūt virtutes se utendi p̄pter virtutū munitōem. ij. Cor. vi. Per arma sustitit a dextris & a sinistris. Cratis ferrea amisit virtutem p̄buerendi. & hoc p̄pter ignitam dilectionē. Origenes. Mirabile genus medicamentū vt ignis igibus extinguat. bestie amiserunt virtutem seculēdi. & hoc p̄pter crucis oppositiōem. Box enim vt crucē opposuit eas mansuetissimas fecit. Job. v. Bestie terre pacifice erūt tibi. Elbanus amisit virtutē vrēdi. & hoc propter aure spūs sancti refrigeratōez. Bas. iij. Secte medium somacis quasi vētum rotis flātem. Partibulū crucis amisit virtutē cruciādi. & hoc p̄pter dominice passionis recordatiōem. Grego. Si passio x̄pi ad me mortam reducit nihil est quod nō equo animo tolleret. Gladius amisit virtutes

occidendi. Gladus. n. ipsum non occidit sed per amorem ad vitam produxit. Tertio fuit ceteris ad illuminandem datus. quod notat cum dicit. Et respice dixerunt montes ab eis. Est enim datus fidelibus ad illuminandem et consolandem. propter beneficia que impedit. Adiuuat. n. duos pueros in deuotos. recipit penitentes conuersos. Deuotos quidem adiuuat in vita in morte et post mortem. In vita sicut patuit in Dagoberto rege francoꝝ sibi deuoto quem sepe ab ira patris eripuit. In morte sicut patet quia cum legatus Michaelis imperatoris libros Dionysij de nouo translato ludouico misissent decem et nouem infirmi curati sunt. quorum aliqui erant ad mortem dispositi. Post mortem sicut patet in suprascripto Dagoberto. cuius anima a demonibus liberauit. In deuotos etiam punit. sed penitentibus parcit. sicut patet in Ludouico rege qui brachium Dionysij frangens in amentiam uersus est. sed postmodum penituit et sanitatem recepit.

Sermo. cclxxviii. De eodem sermo. iij.

Iustorum anime in manu dei sunt. et non tanget illos tormentum malitie etc. Sap. iij. Quia deus beatum Dionysium et socios suos manu sue gratie conuertit iuxta illud ps. Emitte manum tuam de alto etc. conseruauit iuxta illud Joan. x. Non rapiet eas quaquam de manu mea. coronauit. iuxta illud Sap. v. Accipiet regnum decoris et diadema speciet de manu domini. Ideo uerba permissa de ipso et socijs eius recte exponunt. In quibus uerbis describitur quantum ad quatuor. Primo quantum ad uite perfectiorem cum dicit. Iustorum anime. Sicut enim iustus quod unicuique ius suum reddidit. scilicet deo. primo. et sibi. Sicut enim ordinatus quantum ad deum per intimam contemplationem. Ascendit enim ad deum per tres gradus contemplationis. quos ipse distinguit in li. de di. no. s. per sensibilem manu ductiorem. per intellectualem operationem. et per immediatam et felicem unionem. Ipse quidem ante suam uersionem fuit magnus philosophus. postmodum factus est uerus christianus. postmodum a beato Paulo et Hierotheo in diuinis factus est ualde perfectus. Inquan-

tum igitur fuit philosophus ascendebat in deum per creaturam manu ductiorem. Rom. i. Inuisibilia enim dei a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciunt. In quantum factus est christianus ascendebat per intellectualem operationem. ps. Da mihi intellectum. ut discam man. tua. In quantum fuit in diuinis ualde perfectus ascendebat per immediatam unionem. ij. Cor. iij. Nos autem reuelata facie gloriam dei speculantes. De isto triplici gradu dicit. Prover. iij. Iustorum semita quasi lux splendens preceedit et crescit usque ad perfectum diem. Primo namque iustus de deo incipit habere aliquem splendorem quando in creaturis respicit. Deinde preceedit ad maiorem cognitionem quando in alio ipsum querit. et tandem crescit usque ad perfectum diem quando se sibi totaliter per amorem unit. Secundo fuit ordinatus quantum ad proximum per compassionem. Displicebat enim sibi quando aliquis erat nimis austerus. Erat tamen duo sancti uiri qui nimis erant austeri. scilicet carpus et demophilus. Unum uolens ipse de demophilum ad compassionem inclinare epistolam sibi scripsit. in qua de ipso carpo exemplum mirabile recitauit. Cum enim quidam infideles quendam christianum peruersissent. tanta carpus turbationem habuit quod infirmitate incurrit. quotidie rogans deum ut ipsos puniret. Ecce in domo sua quedam fornax appuit. et iuxta illam illi duo ualde tremulistantes qui retro a quibusdam impingebant. et ante a serpentibus de fornace surgentibus trahebant. Respicensque carpus uidit celum apertum et iesum cum multitudine angelorum. sed a deo delectabatur in punitione istorum quod uix respicere uolebat ad celum. Tandem iesus ad ipsum descendens homines eripuit et carpo dixit. Percute me. paratus sum enim adhuc pro hominibus saluandis pati. et hoc mihi amicum quod non peccet homines. Ecce tria uerba mirabilis pietatis. Unum quod dixit. percutite me. ut illorum uindictam in seipsum retorqueret. Aliud quando dixit quod si possibile esset adhuc pro hominibus saluandis pati paratus esset. Tertium quando dixit quod ualde sibi amicum est ut homines abstineant a peccatis. Tertio fuit ordinatus quantum ad se per magne sanctitatis perfectionem propter quam honoratus fuit a christo. ab angelo. et a mundo.

Christus namque ad ipsum in carcere descen-
dit. et missam celebrati panem obtulit vi-
dens. Accipe hoc charere meus. quia mecum
erit merces tua magna. Angeli honora-
uerunt. et quantum ad corpus quando cor-
pus Dionysij caput inter sua brachia an-
gelis cum laudibus precedebat fere per
duo miliaria deportauit. Et quantum ad
animam quia multis laudibus animas eius
et sociorum angeli deportauerunt ad celum.
Totus est mundus ipsum honorat. Unde di-
xit sibi Christus. Memoria tua erit in laude.
Eccle. xliii. Sapientiam sanctorum narrat po-
puli etc. Secundo describit quantum ad
suam conuersionem. Cum dicit. in manu
dei sunt. Prius quidem erat in manu sin-
istra. sed postmodum in manu dextra de-
venit quando de statu infidelitatis Christus
ipsum conuertit. Cuius conuersionem tria
causarunt. Primo est obscuratio. Vi-
dens enim Dionysius eclipsim factam in
passione domini non esse naturalem. tunc quia
luna erat in perfecta distantia a sole. tum
quia eclipsis lumen non auferit ab omnibus
partibus terre. tum quia per tres horas dura-
re non potest. Dixit. Ordo nature perturbatur
aut elementa mutantur. aut deus nature
patitur. et elementa sibi compatiuntur. Se-
cundo est Pauli predicatio. Act. xvii. Qui-
dam viri adherentes Paulo crediderunt
in quibus Dionysius artopagita etc. Tertio
est cuiusdam ceci illuminatio sicut in
legenda habet. Tertio describit seu com-
mendat quantum ad peccati vitatorem cum
dicit. Et non tanget illos tormentum malitie.
Salutaria post suam conuersionem ipsum non te-
nuit. sed semper se in puritate seruauit. quod
triplici exemplo ostendit. Primo quia
se a minimis impuritatibus emundauit.
Unde dicit in eccle. hierar. Etenim acce-
dentes ad diuinum sacrificium mundari con-
uenit et ab intimis animi fantasij. Se-
cundo quia se ad puritates sepe inducebat.
Unde dicit in li. de di. no. Sanctitas ut sim
nos dicat esse ab omni munditia libera et per-
fecta. et oino immaculata munditia. Sic
n. de Matthe. vi. Ex abundantia cordis
os loquitur. Tertio quia impalia pertenebat.
vbi supra dicit. Si illi quos dicit sanctos
diligunt ea que sunt super terram inherentes
materie corruptibili ab omni diuino amore

cecidissent. et non nouit quomodo sancti vo-
cent. Quarto describit quantum ad suam
passionem cum dicit. Vili sunt oculis insi-
pientium mori. Vili dicit. Vili sunt insipie-
ntibus. quia in veritate coram ipsis sapienti-
bus non sunt mortui. sed viui. Quod patet
quia sancto regulo episcopo arelatei. missam ce-
lebranti tanquam tres columbe appuerit.
habentes in suis pectoribus litteris san-
guineis nomina ipsorum scripta. Iohannes autem
appuerit in specie columbe sanguine tin-
cte. ad inuendum quod inierit ad celum per ge-
mitum penitentie. per simplicitatem inno-
centie. et per sanguinem passionis proprie.
Quinto describit quantum ad suam glo-
rificationem. cum dicit. Illi autem sunt in pace. de
qua pace dicit Isai. xxxij. Sedebat populus
meus in pulchritudine pacis. in taber-
naculis fidei. in rege opulenta. Eorum
namque pax est pulchra secura et opulenta.
Tunc enim est pulchra quam fit hostibus supra-
tis. Isai. ix. Iugum enim oneris eius et vir-
gam humeri eius. et sceptrum exactoris
eius supasti. Tunc est pax secura quam fit ho-
stibus exterminatis. Isai. xxv. Precipita-
bit mortem in sempiternum. Leui. xxv. Da-
bo pacem in finibus vestris. tunc est opulenta
quando fit hostibus expoliatis. Tunc
enim expoliabunt egyptum. dirabunt he-
brei. Exo. xij. Expoliauerunt egyptios.
Sermo. ceterum. De sancto Luca f. i.

Salutat vos Lucas medi-
cus charissimus:
Col. iij. Ad honorem salutari-
tis persequimur istud verbum
salutationis. vbi beatus Lucas a quat-
tuor commendat. Primo a nomine salutis per-
curatorum tunc dicit. Salutat vos. id est salutem
eternam exoptat. Quam siquidem salutem
dupliciter procurat. Primo verbo eu-
gelice conscriptionis. Unde potest sibi conue-
nire quod legit. Eccle. xxxvij. Sapientiam
scribe in tpe vacuitatis. In humano si-
dem genere triplex erat vacuitas. De qua
dicit Bene. i. Terra autem erat inanis et
vacua etc. Vacua quidem erat affectiua dei
dilectione. Unde dicit inanis. opatiua.
meritoria actio. Ideo dicit. et vacua. et in-
tellectiua dei cognitione. Ideo dicit. Et
tenebre erant super faciem abyssi. Contra
istam triplicem vacuitatem Lucas tripli-

tem scripsit sapiam. i. euangelicam. vt illuminaret intellectus ad dei cognitio-
 nis. **I**sa. xi. Repleta est terra sciētia domini.
 zc. **A**plicaz. i. actus apostolor. vt anima-
 ret opatiuam ad meritoria actōnem. In
 ipis nanqz actibus ostendit qualr apo-
 stoli fuerunt fortes ad operadū z ad qd
 libet aduersum sustinendū. **J**aco. v. Exe-
 plum accipite fratres longanimitatis.
 laboris. z patientie zc. **E**pistolares idest
 epistolam ad hebre. Nam sicut dicit i p
 logo super epistolam ad hebre. Illa scri-
 ptam lingua hebraica apostolus misit.
 cui sensum z ordinē retinēs Lucas post
 mortē apostoliceam greco sermone pro-
 posuit. In illa aut epistola intendit aposto-
 lus iudeos a legalibus obseruatijs auer-
 tere. z ad legē charitatis z amorem xpī
 ipos inflamare. **S**ecūdo nrām salutē
 procurauit exemplo salutifere informatō-
 nis. **T**ria nanqz habuit p que nobis fu-
 it in exemplū. i. innocētia veram. **H**ieron.
 Seruiens deo fuit sine crimine. **P**enitē-
 tiam duram. **A**nde dicit. **L**rucis morti-
 ficatōnem in suo pectore p tui nominis
 amore portauit. z finalem pseuerantiaz.
Hieron. lxxxiiij. annor. obiit in bithinia
 plenus spiritu sancto. **E**cce q̄ sancte ice-
 pit qz ob innocentia q̄ laboriose psecut^o
 fuit. qz cum penitentia dura. quā felicif
 psumauit. qz cum spūs sancti abundan-
 tia. **H**abemus ergo in eo exemplū innocē-
 tie quantū ad vitam incohanda. penitē-
 tie quantū ad vitam psequenda. z perse-
 uerante quantū ad vitam consumada.
Secūdo comendat a multiplici illu-
 minatōe. cum dicit. **L**ucas qui a luce di-
 cit. **E**st enim quadruplex lux que ipsuz
 illuminauit. **P**rima est lux spūalis. q̄
 est diuina sapientia que ipum illumina-
 uit ab interiori. **S**apientie. vii. **P**ropo-
 sui p luce habere illam. **E**cclēsi. xv. **I**m-
 pleuit eum dominus spū sapientie z in-
 tectus. **A**mbro. **L**ucas oēs sapie virtu-
 tes sua historia comprehendit. **D**ocuit qz
 pe naturalia dum vnigenitū dei filium
 ostendit. z in eius aduentu celoz vrsu-
 tes moueri pdixit. **I**n eius passione te-
 nebre facte sunt. **D**ocuit etā moralia vt
 inimicū diligere. verberantē nō repute-
 re. mutuū gratis dare. **D**ocuit rationalia

dum qui fidelis est in minimo z in malo
 si esse offidit. **S**ecūda lux ē carnalis q̄
 est puerfatio lucida que ipm illuminauit
 ab exteriori. **M**at. v. **L**uceat lux v̄ra co-
 ram hoibus zc. **L**oz. viij. **A**ssim^o fra-
 trem nrām. **L**uca in glo. cuius latus ē i
 euangelio p oēs ecclesias. **A**ssimus in-
 quit fratrem nrām. i. spāl nobis familiar-
 itate plectū. cuius laus nō est in mūdo.
 sed in euangelio p ecclesias nō p synago-
 gas. **O**stēdit igit qz **L**ucas fuit celebris
 fame. qz familiaritate aplica decora-
 tus. quia apud oēs fideles acceptus.
Tertia est lux intellectualis que est v̄-
 ginal munditia que ipm illuminauit ab
 inferiori. **S**ap. iij. **O** q̄ pulchra est casta
 generatio cū claritate que p tanto dicit
 intellectualis. qz hoc est angelicū nō hu-
 manū. **L**ucas autem (teste **H**ieronymo)
 v̄ginitatem ppetuā custodiuit. **L**ucus v̄-
 ginitas quattuor conditiōes laudabiles
 habuit. **F**uit nanqz integra in carne. i. z
 mente. **H**ieronymus. **S**ine crimine in v̄-
 ginitate permanēs domino maluit dser-
 uire. **F**uit laboriosissime acquisita. **A**nde
 dicit in oratōe. **S**ancte crucis mortifica-
 tōem zc. **F**uit longanimitē conseruata.
Hierony. **N**eqz vxorem vnquam habens
 neqz filios. **L**xxxiiij. annorū obiit in bithi-
 nia. **F**uit oleo spiritus sancti enutrita.
Hierony. **O**biit plenus spiritu sancto.
Istud oleum fatue virgines nō habuerūt
 ideo defecerunt. **Q**uarta est lux cele-
 stis que ē spiritus sancti influentia. que
 ipm illuminauit a superiori. de qua dicit
Act. ix. **L**ircūfulsit eū lux de celo. **I**stam
 lucez habuit beatus **L**ucas qui teste **H**ie-
 ronymo sancto instigante spiritu euan-
 gelium suū scripsit. **D**e ista luce dicitur i
 psalmis. **S**ignatū est sup nos lumē vul-
 tus tui domie. **S**pūs enim sanctus z ai-
 mā illuminat. idcirco dī lumē z animā
 sigillat. iō dī. **S**ignatū est. z animam deo
 assimilat. iō dī. **V**ultus tui dīe. z animā
 letificat. iō dī. **D**e dīst letitia i corde meo.
Sic z btm lucā illuminauit p celestē sapiāz
Sigillauit p integritatē pfectam. **A**ssimi-
 lauit per charitatē accensaz z letificauit
 per iocunditatem internam. **T**ertio cō-
 mendatur a spirituali curatione. cū di-
 citur medicus. **Q**z n. erant q̄tuor infir-

De sancto luca.

mitates. ideo i suo euagello posuit quat-
tuor medicinas dicens. Luce. vi. Beati
pauperes quonia vestruz est regnum ce-
loruz. Est et in primus modus curandi
per inuentione. et isto modo curat infir-
mitas auaricie. Istum modum tangit cu di-
cit. Beati pauperes etc. In minutoc aut
sanguinis putridus ex toto est abijcien-
dus. supflus diminuedus. necessarius
retinendus. Sanguis putridus sunt di-
uitie iniuste acquisite: que sunt ex toto
abijcende. Luce. xix. Si quid aliqne de
fraudau reddo quadruplu. Sanguis
supflu sunt diuitie ex supfluitate posses-
se. Iste sunt diuitie diminuede: et paupe-
ribus erogade. Ibidem. Ecce dimidiu bo-
nouz meoru do pauperibus. Sanguis
necessarius sut diuitie ad necessitate re-
tente. i. Timo. vi. Habetes alimeta et q-
bus regamur his cotenti sumus. Et se-
cundus modus curadi est per diete obser-
uatocem per quaz sanat infirmitas gule
quod notat cuz dicit. Beati qui nunc
esuritis etc. Ecce. xxxvij. Qui abstinentis
est. adijcet vitaz. Luce. xxi. Atredite ne
grauen corda vestra in crapula et ebie-
tate. Tertius modus curadi est p su-
dorem quo sanat infirmitas inepte leti-
tie. quod notat cum dicit. Beati q nunc
stetis. Sudat enim oculus per lachryma-
tionem. cor per dolore. Ecce. xxij. Puges
oculuz deducit lachrymas: et qui pungit
cor: pfert sensuz. i. sensibiles dolore.
Quartus modus e per amare. potio-
nis sumptione per quaz sanat infirmi-
tas luxurie. et istuz modum tangit cum di-
cit Ecce. xi. Malitta vni hore obliuio-
nez fecit luxurie magne. Istas quattuor
medicinas medicus christus assumpsit
in se. Quibusdam enim in manibus et pe-
dibus inuentione fecit. xl. diebus et no-
ctibus. dietaz seruauit. et sudores sangui-
neuz sudauit. sel et acetum adhibeduz
sumpsit. Quarto comedatur a lauda-
bili conuersatocem. cum dicit charissimus.
Ipsse enim fuit charus regi. tuz quia fuit
eius discipulus in quosdam vnus de
lxii. tum q: fuit eius notarius euangeli-
uz scribendo. Fuit chario: sponse regis
tum q: eius secretarius. Secreta enim
paranympalia que angelus et sola vir-

go sciebant solus Lucas differuit. tu qe
eius pictor egregius q: in Bama. ima-
gines eius depinxit que Rome habet.
tum q: eius hystorlographus describens
hystoriaz eius annuatiocis. cocceptois. et
natiuitatis. Fuit charissimus pncipi
regis. i. paulo. tum q: eius adiutor de-
uoruz. quia in Hiero. spuz vsqz ad co-
sumationez secutus est. tum q: ei comes
indulduus. i. Corinth. viij. Ordinatus est
ab ecclesijs comes pegrinatocis nre. hoc
in glo. de beato Luca accipit.

¶ Sermo. cclxx. — De eodem Ser-
mo secundus.

Lucas est mecum solus.
et. y. Timot. iij.
Lucas interpretat eleuas vl
consurgens. In premissis
aut verbis de beato luca tria ostendunt
¶ Primo q: hnt mentis eleuatoez. quo
ad deum. cum dicit. eleuans. Ipse enim a ter-
ra se totaliter eleuauit. et in deum pena co-
templatois volauit. Sex naqz in se hnt
p que ipse se sic a terrenis eleuauit. et sic
alte volauit. ¶ Primo p corporis atte-
nuationez. Unde dicit in sermone qui per
ecclesias legit. Martyriuz suo corpori
assiduus lamentatocibus. crebriqz vigilijs
membra sua macerans ipse indixit. ¶ Se-
cundo per plumare. i. virtutuz varietate
¶ In dicit vbi supra. Lucas inter angeloru
et apostoloru choros atqz candentiu virgi-
nu lilia et inarcessibiles rosaz martyru
flores conuscat. Di naqz conuscare iter
angelos et virgines. q: virgo extitit. iter
martyres: q: afflictionez corpis sibi idit
xit. inter aplos: q: euagelista et nuci del
fuit. ¶ Tertio p alaz magnitudinez que
sunt ordo et elemosyna. Supponedo autē
opinionez bti Grego. q: fuit socius cleo-
phe: ipse deuotam oratocem fecit qsi di-
xit. Dame nobiscu dne qm aduaspasit.
et elemosyna spendit: qsi ipm ad hospitiu
inuitauit. ¶ Quarto p veti spūs sci im-
pulsionem. vii dicit de ipso et alijs scis aiast-
bus. Ezech. i. Ubi erat impetus spūs. il-
luc gradiebant. ¶ Quinto per esce ppa-
ratocem. Aluis enim que ad destinata escā
pergit citius volat. Juxta illud Job. ix.
Sicut agla volas ad escā. Escā ad quā
Lucas festinabat fuit ardens. ad quam

per ardentia desideria currebat. Unde dixerunt ipse et cleophas Luce vlti. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis. Secundo habuit peccati immunitatem quod ad se. quod notat in illa interpretatione quod dicitur. resurgens. quia ab omni peccato surrexit. Petrus namque propter suas ponderatos surgere non permittit. Luce ponderositas monstrat. tunc quia ad aliud trahit. Grego. Peccatum quod per penitentiam non diluit. mox suo pondere ad aliud trahit. tum quia peccatum in infernum demergit. Exod. xv. Submersi sunt quasi plumbus in aquis vehementibus. tunc quia deum fatigat et premit. ysa. i. Laboravi sustinens. Propter eius ponderositas etiam ex eo quia cum deus beatissima fortitudinem. Job. ix. Si fortitudo querit robustissimus est. celum habet firmissimam soliditatem Job. xxvij. Tu fortitudo cum illo fabricatus es celos qui solidissimi quasi ere fusi sunt terra perpetua stabilitate. Eccle. i. Terra autem in eternum stat. et tamen peccatus a deo ponderosus est. quod nec deus ipsius portare potuit cum tota sua fortitudine. Hiero. xvij. Vos estis mihi onus preciosa vos. nec celum cum sua soliditate. Luce. x. Videbas sathanam quasi fulgur de celo cadentem. nec terra cum tota stabilitate. et cetera. Nume. xvi. Dirupta est terra sub pedibus eorum. et aperies os deuorauit eos. Tercio habuit magnam charitatem quantum ad proximum. quod notat cum dicitur. Est mecum solus. Magna charitas quia ceteris apostolis deferentibus. ipse solus non nos deseruit sed nobiscum quadruplitem remansit. scilicet per desiderabilia sua. per verba sua per exempla sua. et per adiutoria sua. ipse enim dum visceret quattuor precontas habuit. Sicut namque charissimus: et fuit medicus. Luce. iij. Salutatus vos lucas medicus charissimus. Sicut fama et opinione preclarus. Luce. viij. Misimus fratrem nostrum. scilicet Lucam in glo. cuius laus est in euangelio per omnes ecclesias. Sicut et fidelis socius. Eiusdem. viij. Ordinatus ab ecclesijs comes peregrinationis nostre. Propterea igitur fuit charissimus remansit nobiscum per desideria sua. desideria siquidem ardentia habuit qui dixit. Nonne cor nostrum ardens erat in nobis et cetera. Et si tam ardentia desideria habuit in hac vita misera

multo fortius non habet in vita beata ubi nostram salutem desiderat. Unde recte modo sibi conuenit illud quod dixit apostolus. Col. iij. Salutatus vos lucas. scilicet salutem eternam operatur et cetera. Deus autem desideria sanctorum cito exaudiuit. ps. Desiderium pauperum exaudiuit. Propterea Secundo quia fuit medicus remansit nobiscum per verba sua: per que et animas languentes curat: et nostram tarditatem confirmat. et vias celestis patrie demonstrat. De primo dicit Hiero. Omnia verba sua anime languentis sunt medicina. De duobus sequentibus dicit in sermone qui per ecclesias legitur. Hic lucas velut insignis lucifer ab orientibus relucens. nobis lumen fidei et celestis itineris calles patenter demonstrat. Tercio quia fuit fama preclarus. remansit nobiscum per exempla sua. Nos enim in hoc seculo. ut habet ad Titum. iij. Debemus vivere sobrite quantum ad nos et pie quantum ad deum. et iuste. scilicet quantum ad proximum. Ad ista tria sanctus lucas nos suo exemplo informat. Ipse namque vixit sobrite quantum ad se. quia crucis mortificationem in suo corpore portauit: et virginitatem seruauit. Uixit pie quantum ad deum: quia circa pietatem cultus diuini et fidei excellenter claruit. Uixit iuste quantum ad proximum: quia suo superiorum dedit reuerentiam. sicut paulo cui semper in omnibus obediuit et suo equali dedit precordia. sicut cleophae socio suo: cum quo eum concorditer iuit et concorditer rediit: et suo inferiorum. id est nobis dedit doctrinam: quia per euangelium fidem docuit. et per actus apostolorum mores instruxit. Quarto quia fuit fidelis socius. remansit nobiscum per auxilia sua. Ipse enim et alij sancti precorones et merita sua nos adiuant. iij. Macha. xv. Hic est amator fratrum et populi israel. Hic est qui multum erat pro populo et vniuersa ciuitate. Unde legitur quod cum christiani a thurcis essent obsessi. apparuit eis quidam vir lucidus et conuiscans dicens se esse lucam euangelistam precipiens christianis ut contra hostes ad bella procederent. Sed cum illi repudarent ante eos se posuit. et victoriam magnam fecit.

¶ Sermo. cclxxi. De eodem sermo. iij.

Secundum animal si-
mle vitu-
lo. Apoca. iij. Inter cetera sa-
cta aialia scūs lucas p vitulū
sine bouē est designatus. Est namqz
bos q̄tum ad quattuor cōmēdabilis.
¶ P̄mo q̄tū ad sacrificiū. qz deo i tēplo
i sacrificiū imolabat. sic b̄s lucas dicit
bos rōne sacrificij. qz circa tēplū semper
imolatus fuit: z in principio sul euāge-
lij. z in medio z in fine. In principio agē-
do de zach. imolatōe. p̄cursoris in tēplo
annūciatōe. z marie purificatōe. In me-
dio agēdo de xp̄o duodeno in tēplo re-
manēte z in templo predicante. In fine
suū euangeliū per discipulos in tēplo
deum laudātes cōsumante. Homo enim
iustus dz esse bos rōne sacrificij. qz cor-
pus suū dz macerare ne lasciuat i pri-
cipio. in medio. z in fine. i. in iuuentute
virilitate. z in senectute. ¶ Secūdo bos
cōmēdabilis ē quantū ad suū incessū
qz nō saltādo vadit: sed mature incedit
Brego. super illud Ezech. i. Planta pe-
dis quasi planta pedis vituli. s. mature
incedētis fortis z diuisa. Ex quo habet
qz lucas in suo euāgelio incessit mature:
fortiter z diuisim. Mature quidē p̄mo
introduxit p̄cursorē regis. postea incepit
a cōceptōe regis. Et de cōceptōe p̄cessit
ad natiuitates. de natiuitate ad infan-
tiam. quādo dixit Luce. ij. Postq̄ cōple-
ti sunt dies octo vt circūcideretur puer.
De infantia ad pueritiā. Luce dixit eius
dē. iij. Remāsit iesus zc. De pueritiā ad
iuuētutē. Ibidem. Erat iesus incipiens
quasi annorū. xxx. Deinde ad suāz con-
sumatōem incessit fortiter. Alij euangeli-
ste fortiter incepterūt: sed nō fortiter finte-
runt. Mattheus. n. e Joānes nihil agūt
de ascensione. Marcus nihil agit de iu-
diciaria ptate. Lucas aut tam in euan-
gelio q̄ in actibus ista plenus p̄sequit
Incessit etiā diuisim. qz narrationē p̄-
cursoris z regis nō cōmiscuit: sed diuisiz
posuit. Agēs enīz de annūciatōe p̄cur-
soris accedit ad annūciatōem regis.
Agēs de natiuitate p̄cursoris accedit
ad natiuitates regis. Agēs de predica-
tōe p̄cursoris accedit ad predicationem
regis. Homo etiā iustus debz eē bos ra-

tionē incessus. quia debz p̄cedere matu-
re. opera sua mature perficiendo. Quia
sicut dicit Prover. xij. Substantia festi-
nata minuet. que autē paulatim collit-
gitur multiplicatur. Fortiter in bonis
operibus perseuerādo. Prover. xij. Ma-
nus fortis dominabit. Būsim bona a
malis. z magna a minoribus separādo.
Here. xv. Si separaueris p̄ciosus a vilē
quasi os meū eris. ¶ Tertio bos cōmē-
dabilis est quantū ad mansuetudinē: qz
iugo pressus. stimulo agitatus. clamoribz
lacetatus nō murmurat. non recla-
mat. Sic lucas z alij sancti viri. pressū iu-
go penitētie. agitati stimulo persecutio-
nis tyrānicē. lacessiti clamoribz inturie.
nō murmurant in ore: sed patientiā suā
in corde. Juxta illud quod cantat eccle-
sia. Non murmur resonat. nō querimo-
nia zc. ¶ Quarto bos cōmēdabilis ē q̄-
tūz ad labores z utilitates. Est enim ani-
mal valde laboriosus z vtilis. Sic ip̄e bea-
tus lucas fuit laboriosus z vtilis p quat-
tuor officia que habuit. ¶ P̄mo enim
fuit pictor imaginū. Unde dixit Bam.
Accepimus lucas euangelistaz pinxisse
dominū z matres eius. z eorūz imagi-
nes habere romanorū famosaz ciuitatē
Eccle. xxxvij. Assiduas eius variat pi-
cturas. eorūz dabit in similitudinē pi-
cture. z vigilia sua perficit opus. ¶ Se-
cūdo fuit medicus corporū z animarū
Hierony. Actus ap̄loz nudā vident so-
nare hystoriā: sed si nouerimus eoz scri-
ptorē esse lucā eē medicū. aduertim⁹ oīa
verba illius aīe languētis eē medicināz.
Eccle. xxxvij. Unguentarius faciat pig-
menta suauitatis zc. ¶ Tertio beat⁹ lu-
cas fuit op̄ilator libroz. Compilauit. n.
euangeliū. actus apostolorū. z episto-
lā ad hebreos p̄t ab ore sancti Pauli
audiuit. Eccle. xij. Quesiuit verba vti-
lia quantum ad euangeliū qz compo-
suit z scripsit sermones rectissimos q̄tū
ad actus apostolorū quos compilauit.
ac veritate plenos. quantum ad epistolā
ad hebreos quāz transulit. ¶ Quarto
fuit notarius plurimorūz scilicet christi-
cūsus genealogiaz. conceptionē. natiui-
tatem. infantiam. predicationē. passio-
z. ac resurrectōem. ascensionēz fidei stilo

cōscripsit beate Marie virginis. q; scripsit eius secreta. Suit notarius apostolorum. quia scripsit eorum acta. Suit spālis notarius pauli q; persecutus est eius gesta. Nec mirus si notarius tot et tāta scribere sciuit: qui ad hoc quattuor magistros habuit. Primum fuit spūs scūs. Hiero. Scō instigante spū in achate partibus scripsit euangeliū. Secundus fuit beata virgo maria que verba angeli et pastorū cōseruabat et ei manifestabat Ecclē. xv. Obutabit illi. s. luce quasi mater honorificata. Tertius fuit cetero apostolorum. unde dixit in plogo suo. Sicut tradiderāt nobis que a principio viderūt et ministri fuerūt sermonis. Quartus spāliter fuit apostolus paulus. Hiero. in libro de viris illustribus. Quidam suspicant quotiescūq; paulus dixit in euangeliū meū. de luce significare volumine.

¶ Sermo. cclxxij. ¶ In die Simonis et Jude sermo primus.

Simon frater vester scilicet vtriusque consilij est: ipsius audite et ipse erit vobis pater. et Judas machabeus fortis viribus a iuuetute sua sit nobis princeps militie. et ipse aget bellum populi etc. i. Macha. ij. De istis beatis apostolis symone et iuda quattuor considerant que in pmissis verbis notant. Primo quales fuerunt quantum ad se: quia fuerunt magne sanctitatis. quod habet ex interpretatione. Judas enim interpretatur glorificas. Simon obediens. Ipsi enim deus glorificauerunt per conuersationis honestates. Matt. v. Luceat lux vestra coram hominibus ut videant etc. Unde legitur in hystoria. quod cum iudas ad abagarum regem venisset: vidit rex in vultu eius quedam mirum et diuinum splendorem. Ille enim splendor significabat eius opera luminosa. Habuerunt etiam perfectam obedientiam. et quia deo obedientes erant. Habuerunt enim posse super elementa. sicut super aquas aerem et ignem. Nam mare septuaginta mortuos reddidit quos symon suscitauit. Merito cum esset serenus in eorum morte tempestate magna conuersus est. Ignis celestis pontifi-

ces idolorum combussit. Habuerunt posse super demonia: quia de corporibus hominum ea elegerunt. Super corpora. quia ea curabant. Super animas. quia eas a peccatis et ab errore purgabant. Secundo considerandum est quales fuerunt ad bonos et fideles. Fuerunt namque magne charitatis. et ideo dicitur. frater vester. Magne sapientie. Ideo subditur. vir consilij est. Magne pietatis. et ideo dicitur. Et ipse erit vobis pater. Eorum autem charitas sapientia et pietas manifestat quantum ad quattuor. Aliquibus subueniebant in corpore et in anima sanitate integra prestando: sicut per in abagaro rege. cui Judas sanitate corporis et anime impetrauit. Aliquibus in rebus et personis bella prestando. sicut patet in duce babilonie contra indos prestante quos orationibus mediantibus pacificauerunt. sicut patet et in ciuitate. Edissa. ubi epistola saluatoris legitur: et hostes inde fugiunt aut componunt. Aliquibus subueniebant in fama et innocencia seruando. sicut per in quodam diacono infamato quem ab infamia defenderunt. Aliquibus in tribulatione magna morbos et pestilentias auferendo. sicut per quod cum due et grides per terram discurrerent et omnes occiderent. apostoli eas mansuetissimas reddiderunt. Tertio considerandum est quales fuerunt quantum ad persecutores. quod notatur cum dicitur. fortis viribus. Debent namque sancti viri contra ad persecutores tria habere. scilicet firmam eloquentiam. sapientiam. et constantiam. et de his tribus dicitur Luce. xxi. Ego. n. dabo vobis os: ecce eloquentiam. et sapientiam cui non poterunt resistere. ecce constantiam. Ipsi. n. apostoli habuerunt firmam eloquentiam. vnde cum dux eos interrogasset de eorum genere et condicione et causa aduentus. responderunt. Si genus queris. hebrei sumus. si condicionem queris: serui christi iesu si vero causam. causa salutis vite huc venimus. Secundo habuerunt magnam sapientiam. Magna siquidem sapientia fuit quod magos et pontifices idolorum sciuerunt confundere per benivolentiam et iustitiam. Magna benivolentia quod cum dux pontifices idolorum vellet incendere prohibuerunt dicentes. Nos miseri sumus non viuentes occidere: sed mortuos viuificare. Item cum angelus dixit eis vnum ex duobus eligit. Aut

horum repentini interitum: aut vnum martyrium. ruderunt ei: Oramus dei misericordiam ut istos convertat et nos ad martyrium palmam producat. Et habuerunt et magnam utilitatem: quia cum magi sperantes venire fecissent: ipsos in eos converterunt quod eorum carnes laetabatur. Et tertio habuerunt magnam constantiam. Potius enim voluerunt mox sustinere quam fidem deserere. servantes illud Mat. 23. Nolite timere eos qui occidunt corpus: anima autem occidere non potest. Et quarto considerandum est quales fuerunt contra demones. quia fuerunt magne potentis. quod notatur cum dicitur: Et ipse ager bellum populi. Demones enim tunc quatuor modis hostes impugnabant. Et primo per fraudulentiam dando falsa rursus. Sed apostoli horum fraudulentiam et deceptorum detegebant modo. scilicet ne per simulachra loquantur prohibendo. modo ut rursus dent permittendo. Ezech. xiiij. Vident vana et divinat mendacia discerent autem dicitur. cum dicitur non miserit eos. Et secundo per violentiam ad diversa supplicia trahendo. sed apostoli eorum violentiam refrenabant. Unde dux tantam eorum potentiam videns. ait: Dicitis mihi potentiores vos videtur deo. Et tertio per prestigia per que hostes ludificabant: hominum corda et sensus. sed apostoli ipsorum demonum prestigia destruebant. Unde cum magi quibusdam aduocatis abstulissent loquelam: gressus et visus. apostoli signum crucis in ipsorum frontibus fecerunt: et magi talia ulterius facere non presumpserunt. Et quarto per simulachra fingentes in eis esse diuina numina. sed apostoli illa simulachra fragili faciebant. Unde ad eorum preceptum duo ethiopes nigri et nudi simulachris exeuntes ea penitus proregerunt.

Et sermo. cclxxiiij. Et de eodem sermo. ij.

Manete in me et ego
in vobis. Joan. xv. Isti sancti apostoli symon et iudas in christo manserunt per veram fidem et dilectionem sinceram. et christus in eis mansit sua proferendo gratiam. et modo in eis manet sua eis exhibendo presentiam. Et notandum autem quod christus est vitis et nos palmites. Est radix: et nos rami. Est sol: et nos radii. Est fundamentum: et nos summi edificium. Est et iste christus caput: et nos summi eius membra. Et est ergo sensus presentis theomatici. Manete in me: sicut palmites manent in me: et sicut rami in radice: et sicut radii in sole: et sicut edificium in fundamento: et sicut membra in capite suo. Et istis quoque modis apostoli in christo manserunt. Et primo manserunt in christo sicut palmites in vite accipientes ab ipso fertilitatem. Unde dicitur: Qui manet in me et ego in eo: hic fert fructum multum. Palmites autem manentes in vite primo producant gemas. deinde flores. deinde folia et deinde vvas. Sic sancti in christo manentes producant gemas. id est cogitationes bonas. Deinde flores. id est odores bonas voluntates. Deinde folia. id est salutifera verba. Deinde vvas. id est operatioes bonas. Ista autem non habent a se sed a vite. Nec bonas cogitationes. ij. Cor. ij. Non quod sufficientes sumus cogitare etc. nec bonas voluntates nec bonas operationes. De his dicitur: Phil. ij. Deus est qui operatur in nobis et velle et perficere per bona voluntate: nec bonos sermones. Sap. vii. Nos in manu illius et sermones nostri. Et secundo manserunt in christo sicut rami in radice accipientes ab ipso boni operis viriditatem. Greg. Nihil viriditatis habet ramus boni operis nisi manserit in radice charitatis. Tales enim qui habent charitates semper sunt virides. quia si patient aduersa ibi sunt virides per patientiam. si succedunt prospera ibi virent per temperantiam. Nam sicut Augustinus. Non aliquid est bonum inter bona: et aliquid est bonum inter mala. aliquid est malum inter mala. aliquid est malum inter bona. Dicitur enim charitatem inter bona est bonus: quia bonis scit vitare ad temperantiam. et est bonus inter mala: quia malis scit vitare ad patientiam. sed non habens charitatem est malus inter mala: quia aduersa faciunt eum peiorare. et est malus inter bona: quia prospera eum faciunt elatiorare. Et tertio manserunt in christo sicut radii in sole: accipientes ab ipso sapientie claritatem per quam tota ecclesia illuminauerunt. Unde de eis cantatur: quorum doctrina fulget ecclesia ut sol et luna. Dicit autem beatus Augustinus. quod luna tripliciter obscuratur. Aut quando eclipsatur. aut quando nubibus tegitur. aut quando renouatur. Ecclesia quod est tripliciter statum habet. scilicet primitiuum: modernum et vltimum. In primo statu. scilicet tempore martyrum luna fuit eclipsata. luna autem quando est eclipsata: tota sanguinolenta esse videtur. Sic et ecclesia primitiua catholica videtur sanguinolenta. id est sanguine martyrum rubricata. In statu autem

ment in me: et sicut rami in radice: et sicut radii in sole: et sicut edificium in fundamento: et sicut membra in capite suo. Et istis quoque modis apostoli in christo manserunt. Et primo manserunt in christo sicut palmites in vite accipientes ab ipso fertilitatem. Unde dicitur: Qui manet in me et ego in eo: hic fert fructum multum. Palmites autem manentes in vite primo producant gemas. deinde flores. deinde folia et deinde vvas. Sic sancti in christo manentes producant gemas. id est cogitationes bonas. Deinde flores. id est odores bonas voluntates. Deinde folia. id est salutifera verba. Deinde vvas. id est operatioes bonas. Ista autem non habent a se sed a vite. Nec bonas cogitationes. ij. Cor. ij. Non quod sufficientes sumus cogitare etc. nec bonas voluntates nec bonas operationes. De his dicitur: Phil. ij. Deus est qui operatur in nobis et velle et perficere per bona voluntate: nec bonos sermones. Sap. vii. Nos in manu illius et sermones nostri. Et secundo manserunt in christo sicut rami in radice accipientes ab ipso boni operis viriditatem. Greg. Nihil viriditatis habet ramus boni operis nisi manserit in radice charitatis. Tales enim qui habent charitates semper sunt virides. quia si patient aduersa ibi sunt virides per patientiam. si succedunt prospera ibi virent per temperantiam. Nam sicut Augustinus. Non aliquid est bonum inter bona: et aliquid est bonum inter mala. aliquid est malum inter mala. aliquid est malum inter bona. Dicitur enim charitatem inter bona est bonus: quia bonis scit vitare ad temperantiam. et est bonus inter mala: quia malis scit vitare ad patientiam. sed non habens charitatem est malus inter mala: quia aduersa faciunt eum peiorare. et est malus inter bona: quia prospera eum faciunt elatiorare. Et tertio manserunt in christo sicut radii in sole: accipientes ab ipso sapientie claritatem per quam tota ecclesia illuminauerunt. Unde de eis cantatur: quorum doctrina fulget ecclesia ut sol et luna. Dicit autem beatus Augustinus. quod luna tripliciter obscuratur. Aut quando eclipsatur. aut quando nubibus tegitur. aut quando renouatur. Ecclesia quod est tripliciter statum habet. scilicet primitiuum: modernum et vltimum. In primo statu. scilicet tempore martyrum luna fuit eclipsata. luna autem quando est eclipsata: tota sanguinolenta esse videtur. Sic et ecclesia primitiua catholica videtur sanguinolenta. id est sanguine martyrum rubricata. In statu autem

moderno obscurat per nubes. i. per carnales cupiditates que dicitur nubes: et quod mentem obnubilat: et quod et cito pertranseunt. ps. Qui operit celum nubibus etc. Tunc autem antixpi obscurabit per renovationem. Tunc enim obscurabit: quod multis persecutionibus deprimet. ps. Ut obscurat in obscura luna et rectos corde. i. i. obscura ecclesia sine scriptura Augustini. sed in postmodum renouabit: quod de fide transibit in spes: de speculo enigmatis in factum claritatis. Quarto manserunt in christo sicut edificium in fundamento accipientes ab ipso stabilitate: ita quod non tremuerunt ventum. i. tentationes immissa a dyabolo que est in aere caliginoso. nec pluviam. i. probationem immissam de celo. nec flumina. i. persecutiones immissam ab hoste freno. Mat. viij. Descendit pluvia etc. Quinto manserunt in christo sicut membra in capite suo: accipientes ab ipso sensum et motum. i. influentiam gratiarum et virtutum. Membra autem in fluentia a capite non suscipiunt: aut quando sunt precisa: aut quando sunt putrida: aut quando sunt paralytici resoluta. Precisa autem a deo et hominibus sunt superbi. Eccl. x. Odibilis coram deo et hominibus est superbia. Putridi vero sunt iudi. Prover. xij. Putredo ossium est inuidia. Paralytici autem sunt auari: quod habent cor contractum ex frigiditate charitatis. et humidum ex abundantia iniquitatis. Mat. xxij. Abundabit iniquitas: et refrigescet charitas multorum.

Sermo. cclxxiiij. Eodem die sermo. liij.

Quoniam Anete in dilectione mea etc. Joan. xv. Dominus apostolos sepe ad dilectionem admonet. Inter ceteros autem isti duo. scilicet symon et iudas in dilectione sua usque ad mortem manserunt: quod per christi amore mortem sustinuerunt. Sic et nos debemus in dilectione christi remanere. et christum diligere multiplici ratione. Primo propter tantam amici fidelitatem. Sunt enim quidam infideles amici qui non diligunt vere in vita. alij qui non diligunt in morte. alij qui statim obliuiscunt post mortem. Christus autem et in vita veraciter diligit. Prover. viij. Ego diligentes me diligo. Et in morte diligit fortiter: quod ab hoste defecit. Eccl. vi. Amicus fidelis pretiosus fortis. Et post mortem diligit utile: quod ad regnum ce-

lorum producit. ps. Tenuisti manum dexteram meam: sed in vita me seruando et in voluntate tua adduxisti me in morte me custodiendo. et cum gloria suscepisti me ad regnum tuum producendo. Secundo christus est diligendus propter amicitie utilitatem. Ioan. xij. Pater meus diligit eum et ad eum veniemus etc. Venit autem pater ad memoriam seruando. venit filius intelligentiam illuminando. venit spiritus sanctus voluntatem inflammando. De eius utilitate dicit Augustinus. Attende quia est charitas: quasi desit frustra habetur cetera. si affuit habetur omnia. Idem. Ubi charitas ad est. quod est quod deesse possit. Ubi deest quod est quod possit prodesse. De eius et utilitate dicit Ro. viij. Diligentibus deum omnia cooperantur in bonum. Etiam petrus habet gloriam occasionali: quod tales sunt humiliores. sicut petrus in petro. Unde Augustinus. Audeo dicere superbis esse utile cadere in aliquo peccatum aptum. unde sibi displiceat: quod tamen sibi placendo ceciderat. Salubrius est sibi petrus displicuit quam fleuit. quam placuit quam negavit. Sicut et cautores sicut petrus in dauid. Hieronymus. Aues ceteraque animalia in easdem pediculis retiaque non incidunt. Siunt et seruatores sicut petrus in magdalena. Ambrosius. Sancti domini si aliquando cadunt seruatores resurgunt. Sicut et deuotiores: quod cum maiori deuotione deo seruiunt: ex eo quod ipse eripuit a morte culpe. resuscitauit in vitam gratie: et liberauit a penis gehenne. Unde talis anima gratias deo dicens Eccl. li. Laudabit usque ad mortem anima mea dominum etc. Tertio deus debemus diligere propter debitum. quod propter hoc homo factus est ut diligat deum. Augustinus. Propterea facta est creatura rationalis: ut sumus bonum intelligeret. intelligendo amaret. et amando possideret. et possidendo frueretur. Istud debitum cum minus deus a nobis requirit. Augustinus. in libro. conser. Quis super ego domine ut me amare te iubeas. et nisi hoc faciam trasceris mihi et minaris ignes miseras etc. Quarto debemus eum diligere propter exemplum. Ipse enim nos dilexit amore recto: discreto et prosequenti. et amore recto non habendo respectum ad sua utilitates sed ad nostras. Sic et nos debemus christum diligere propter se solus. Sed multi sunt qui diligunt eum amore obliquo volentes simul diligere deum et mundum quod fieri non potest: sicut ostendit beatus Augustinus.

triplici exēplo. s. vasis: sinus et manus.
De pmo sic dicit sup Joā. Si habitat in
te amor mudi nō est quo irret amor dei.
vas es: s3 plenus es. funde qd hēs vt recti
prias qd nō hēs. fūde amorē seculi vt im
plearis amore dei. De scdo sic dicit: De
in sinu cordis tui par^o erat dare idulgē
tā: excusas: claudis sinū et cludis petm
excludis medicinā petri. De tertio sic di
cit: Nō pōt qd amare qd eternū ē nisi de
stiterit amare qd tpale est. Amores b3
sic puta qsi manū aie. Si enim man^o ali
quid tenet aliud tenē nō pōt. vt aut tenē
possit qd datur dimittat illud qd tenet.
¶ Scdo nos dilexit amore discreto: quia
nāz nostrā assūpsit et culpā cavit. Bern.
Xps in carnis assumptōe p descendit mī
hī: in culpe visitatōe consuluit sibi. Istō
amore debemus diligere proximū: nos et
deū. Charitas enī h3 zelū mortē et alas
vñ Amb. in lib. de Ysaac. Zelū enī cha
ritas h3. qm per zeluz quem h3: nec suis
pareit. Et mortē habet charitas: q: sicut
mors est finis: ita et charitas. Ex quibus
verbis habet qd illi q hnt charitatez de
bent habere zelū ad pximū: vitia arguē
do. ad seipm mortē: vitia et oēm amores
mudi extinguēdo. Ad deū alas ignitas:
ad ip3 p amorē ardēter currēdo. ¶ Ter
tio dilexit nos xps amore pseuerati. s. in
pncipio parentelā nobiscū pstrahendo.
Diere. xxxi. In charitate ppetua dilexi
te. ideo attraxit te miserās. In medio no
biscū familiariter cōuersando Baruch
iij. Post hec i terris visus ē: et cū hoibus
querfatus est. In fine p nobis mortēdo
Joā. xij. Lū dilexisset suos q erat i mun
do. in fine dilexit eos: sic et nos debemus
xpm diligere in pncipio. s. in adolescētia
nostra. et i medio. i. in iuētute. in fine. i.
in senectute. Prouer. xvij. Omni tpe dili
git: qui amicus est.

¶ Sermo. cclxxv. ¶ In festo omnium
sanctorum Sermo primus.

Quemēto quomō sal
ui facti sunt
pēs nri et. i. Mach. iij. Si
cut dicē Beda festiuitas oium
scōz triplici de cā celebrat. vñ alit: Festi
uitates scōz pēs celebrari sanxerūt. vel
ad icitādū ad imitationē. vel vt nos eoz

meritis soctemur. vel eoz orōnibus ad
iuuemur. Et id valde vtile ē: vt qualr sā
cti sunt saluati nobis ad memoriā redu
cat. ¶ Nec aut solēntas q fit ad honorē
oīuz scōz qdruplici de causa instituta est.
¶ Pria sumit a pte basilice cōsecrate. q
qdē psecrata erat oib^o idolis: s3 postmo
dū psecrata ē oib^o scis. Aliq igit sūt q sa
ciūt festū put psecrata ē oibus scis. aliq
put cōsecrata ē oibus idolis. ¶ Prio fe
stuz angeloz faciūt humiles. Angeli. n.
sūt rāte humilitatis: q nobis tā absectis
ministrare dignant. ad Heb. i. Dēs sunt ad
ministratoz spūs et. illi ergo faciunt fe
stū angeloz q p humilitatē honorat deū
Ecc. iij. Magna potētia dei solius: et ab
humilib^o honorat. Ecōtra vero festū lu
ciferi faciunt supbi. Job. xliij. Ipse ē rex
sup oēs filios supbie. ¶ Scdo festū pīar
chaz faciūt misericordes et pī. Ecc. xliij.
Hi sūt viri mie qruz pietates n̄ desuerūt
Ecōtra festum māmonē faciunt auarī.
Mat. vi. Nō potestis deo sulre et māmo
ne. ¶ Tertio festū pphetaz faciūt despe
cti q ad istar reoz se despiciūt pp deum.
Heb. xi. Circulerūt in melotis et i pellib^o
et. Festū aut beelzebuz q itēptat de^o ve
stitus faciūt vanigiosi. Ecc. xi. In vesti
tu ne vane glories vnq. ¶ Quarto festū
aploz faciūt fraternā salutē zelates. ps.
In oēs terrā exiuit sonus eoz: et in fines
orbis ter. et. Ecōtra vero festum beelze
buz q itēptat deus muscay faciunt de
trahētes q ad imūda. i. ad alioz defect^o
semp volat. aliqñ meliorib^o detrahētes.
Mat. x. Si patrē familias beelzebuz vo
cauerunt qto magis domesticos eius.
¶ Quinto festū martyz faciūt patietes d
qbus dē: Nō murmur resonat nō qrimo
nia et. Ecōtra vero festū martis q ē de^o
belli faciūt iracūdi et ipatietes. Jac. iij.
Litigatis et belligeratis et. ¶ Sexto fe
stuz pelloz faciūt abstinetes. ij. Loz. vi.
In fame et si. et ieiū. mul. et. Ecōtra festū
bel qui itēptat deuorator faciunt gu
losi et epulis seruitētes. Dan. xij. Nō tibi
videt bel deus viuens. an nō vides qta
comedat et bibat qtidie. Phil. ij. Quorū
deus vēter est. ¶ Septimo festum virgi
nuz faciunt puri et pientes. i. Thessal.
iij. Sciat vnusquisqz vestruz vas suum

possidere in sanctificatōe et honore. Ecōtra festus a modo dei factus voluptatē se-ctates. Ille eis demon: vrbabes Thob. ij. Odit matrimonia et diligit adultera De talibus dicit Sap. ij. Nullū pratum sit qd nō ptraseat luxuria nra. C. Secda cā institutōis sumit a pte nre insufficientie. Sacti. n. sūt qsi infini. et qz nō possemus oīus sanctorū festus spālī facē. hodie factimus cōster. Unde dcm est Leuit. xxvi. Comedetis vetustissima veterū et nouis supuenientibus vetera abijcietis. Uetustissima veterū sunt tres in trinitate psonae: q pncipio carent et sine. que obtemus comedē cū auiditate et deuotōe reuerentiā exhibere: vt sibi p amorē incorporari possimus. Uetera aut sunt ptes veteris testamēti quos possumus abijcere. i. ab eorū festiuitatib⁹ abstinē. Noua vero sunt ptes noui testamēti quos debemus per anni circulū recolligē et eis laudes impendere. nō tñ singulr: qz ipsi qsi infini sūt. Sicut. n. dicit Hiero. i. epla ad Heliodorū et Cromatiū. nullus dies ē q nō vltra quqz militum martyz reptri possit ascriptus excepto die cal. Januarij. Romani eis pceperat ne tūc aliqs interficeret. tum qz erat pma dies ani. sō deferri sibi volebāt. tū qz sano q erat pimus rex italie dedicata erat. tum qz illa die multa pstitigia exercebat. tuz qz tūc suos psules pmutabāt. C. Tertia rō sumit a pte nre negligētie. Nos. n. sepe festa scōz negligēter egimus: aut pp humanā fragilitatē: aut pp ignorantia et obliuionē: aut pp negligētia et remissionē: aut pp negotioz seculariū nimia occupationē. Et ista qtuor tagit rabanus dicēs. Decretū est vt hac die oīus scōz memoria hēat. vt qcqd humana fragilitas p ignorantia seu negligētia seu occupationē rei secularis i solēnitatibus scōz minus pfecte pegisset. in hac scā obseruatione soluat. C. Quarta rō sumit a pte nre indigentie. Nos. n. suffragis indigemus. et qz hodie honoram⁹ oēs: oēs aduocatos hēmus. Et qz ipossibile est oīones multoz nō exaudiri: im-possibile erit eoz pces a deo nō admitti. Tō regina virginuz hodie ab oibus sanctis associata cedit et p nobis intercedit: sicut in qdā visione monstratus erat. ps.

Assistit regina a des. tu. in ves. deaur. cir- varietate. Ipsaz naqz associat apli cū vestibus deauratis. martyres cū vestibus purpureis. pfectores cū vestib⁹ hīacithinis. vrgtines cū vestib⁹ cādidis.

C. Sermo. cclxxvi. C. Eodē die sermo. ij.

Assuerus quidē

tertio ano iperū sui fecit grā de pntiū cūctis pncipibus et pueris suis fortissimis psaz et medoz iclytis et pfectis puiciay. Hester. i. Assuerus q interpretat b's significat xpm q est glia et b'itudo scōz. P. Primus anus ipius fuit tps legis mosayce in quo fecit pntiū valde puuz. P. Secds annus fuit tps grē in quo fecit pntiū semiplenuz. P. Tertius anus ē status glie i quo fecit pntiū plenū atqz pfectū. Factet aut pncipibus. i. p'iarphis et pphis q fuerūt in dei acie pmi duces. vel pncipib⁹. i. aplis q pncipant i celo mūdo et in inferno. ps. Pncipes pploz pgregati sūt. Et pueris suis. i. vrgibus a puritate dictis. et fortissimis psaz. i. martyribus. pse. n. iterptat sua latera diuidētes: qz martyres habuerūt sua latera diuisa. i. corpa lacera- ta. et medoz iclytis. i. pfectoribus. Medā eis iterptant a dequati: qz a dequerūt magnitudinē fidei: spei: charitatis et operatōis. et fuerūt iclyti in scia: vita et fama. et pfectis puiciay. i. angelis. quozū qdaz pncipant puicijs: qdā loctis et qdā singularibus psonis. Dēs ergo isti celestes gliaz psecuti sūt et mltiplici iure. C. Angeli qdez p feudatariā possessionē. Quāuis. n. suā b'itudinē et pfirmationez meruerūt ex eo q alijs supbiētibus ad deū totalr sint pueri: nihilomin⁹ tñ tenent suare feudum et tributū et regi et familie regis: qz tenent deo assistē et nobis ministrare. Dan. vij. Assita milituz ministrabat et: ecce tributū familie regis. Et decies centena milia assistebant ei: ecce tributum regis. istud autez tributum nos debemus persoluere: scilz de corpore mortificationē. de anima deuotā orationez. et de rebus ad paupes liberales largitionez. C. Secūdo patriarche et pphete ipsaz assecuti sūt per edificationē. Edificauerunt entz sibi celestē mansionē de au-

De oibus sanctis?

ro dilectōis diuine. de argēto dilectōis
p̄mi. et de lapidibus p̄ciosis. i. de ope-
ribus meritorijs. De isto edificio aurco.
argēteo et p̄cioso d̄. i. Lox. liij. Siquis su-
pedificat sup fundamentū hoc aurū: ar-
gentū: et lapides p̄ciosos et c. Elemosy-
na enim dū dat ē quasi terra plūbū et sa-
rum. Sed ibi terra cōuertit̄ in aurum.
plūbū in argētū: saxū in lapidē p̄ciosū.
Aug. sup ps. Laudas mercatorē qui ven-
dit plūbū et emit aurū. et nō laudas illū
qui erogat pecunia et acqrit iusticiam.
Tertio apli ip̄az assecuti sunt p̄ p̄tio-
nē. Mat. xix. Ecce nos relinquim⁹ oia.
ecce p̄ctū. Et infra. cētuplū accipietis. et
vi. et. pos. ecce p̄paratū p̄mū. Bz autez
emi ad istar agrī thesauri et margarite.
vt habet Mat. xij. Instar agrī: qz reg-
rit aiuz bñ cultū. Sed de multis d̄ illd
Prouer. xxiij. Per agrū hoīs p̄gri trā-
siui. et ecce to. repl. vrtice et c. Instar the-
sauri: qz regrit magnū d̄sideriū. Prouer.
ij. Si quesieris eā quasi pecunia et quasi
thesaurū effode eā et c. Instar margarite
qz regrit magnū studiū. Uñ d̄ ibi: Sile-
t̄ enim re. ce. ho. ne. querēt̄ bo. mar. et c.
Quarto ip̄az assecuti sunt martyres
p̄ violētā et d̄reptionē. Mat. xi. Regnū
celoz viz pat̄is et violēt̄ rapsūt illd Ra-
puerunt eiz de manib⁹ dei regnū celoz.
desiderabilē thesaurū: et vitā beatorum.
De hīs tr̄ib⁹ dicit Amb. Aggrediamur
d̄m̄ et more latronū suis eū spoliari ni-
tamur. cupimus sibi auferre regnū the-
saurū et vitā. Sed ille tā d̄nes ē vt non
abnuat: nō resistat. Aggrediamur eū in
quā nō fuste: nō ferro: nō saxo: sed man-
suetudine. bonis operibus et castitate.
Quinto assecuti sunt eā cōfessores per
h̄ditariā successiōnē. fuerūt eim pacifi-
ci. et s̄ filij dei. Mat. v. Beati pacifici:
qm̄ filij dei vocabunt̄. et qz filij. id̄ h̄des
dei. Rom. viij. Si filij et heredes et c. De
ista hereditate d̄ in ps. Nouit d̄ns dies
imaculatoz et hereditas eoz in eternus
erit. Illā eim h̄ditatē habebūt tm̄ legi-
t̄mi ex imaculato thoro p̄creati. id̄ dicit̄
tur: Nouit d̄ns dies imaculatoz. et erūt
in h̄ditate p̄petuo cōseruand̄. id̄ sub d̄i-
tur. Et h̄ditas eoz in eternū erit. et erūt
a p̄ncipe in iudicio in possēsiōe mittē-

dt. qm̄. s. mali cū sua cōfusione de ista he-
reditate excludent̄. id̄ d̄: Non cōfunden-
tur in tpe malo. Et erūt bonis oibus sa-
turand̄. s. qm̄ mali fame moriunt̄. id̄ eo
sub d̄i. Et in diebus famis saturabunt̄
Mali aut̄ p̄pter crimen lese maiestatis
erūt ex h̄ d̄ d̄. id̄ sub d̄i. Peccatores pe-
ribunt. Sexto assecuti sunt eā virgi-
nes p̄ gratuita d̄nationē. Sūt eim sp̄s
se xpi. et ad sponsū spectat sue sp̄se oia
gratis dare. Ysa. lxi. Dabo eis coronam
p̄ cinere. oleū gaudiū p̄ luctu. palliū lau-
dis p̄ spū meroris. Virgines eiz p̄ ce-
teris sanctis tres p̄rogatiuas hēbūt. P̄-
mo coronā aureolā ex eo qd̄ carnē suam
mortificauerūt. et quasi vsqz ad cinerem
p̄sumperūt. id̄ dicit: Dabo eis coronaz
p̄ cinere. P̄ Secdo hēbūt celestē melodīā
quā sole cātābūt ex eo qd̄ p̄ absentia sp̄s
si gemuerūt. id̄ d̄: oleū gaudiū p̄ luctu
P̄ Tertio hēbūt vestē candidā. ex eo qd̄
vestē nigrā meroris induerūt. id̄ sub d̄i.
palliū laudis p̄ spū meroris.
Sermo. cclxxvij. De eodem. Ser-
mo tertius.

Ocate cetum cō-
gregate pplm. scificate eccle-
sia. coadunate senes. p̄grega-
te puulos et suggētes et c. vsqz ibi de tha-
lamo suo et c. Johel. ij. Sctā m̄ ecclesia
ordines oium sctozū hodie cōgregat vt
eis laudē ip̄dat: q in verbis p̄missis de-
notant̄. Primus ē ordo trinitatis qui
notat̄ cū d̄. Egrediat̄ sp̄sus et c. Spon-
sus aut̄ ē xps. in nose aut̄ xpi fm̄ Augu-
tota trinitas itelligit̄. nā cū xps d̄ itelli-
gitur et vngēs p̄. et vnctus filius. et ip̄a vn-
ctio. s. s. Sp̄ualr aut̄ xps ē sp̄sus q̄ habz
quadruplex cubile. s. p̄tis sinū. virginis
vterū. et crucis patibulū. et ip̄z monumē-
tū. Egrediat̄ ergo sponsus de isto cubili
suo vt associet̄ p̄nti solēnitati. De p̄tio-
eniz cubili egressus ē p̄ eternā originem
Abichee. v. Egressus eius ab initio a
diebus eternitatis. De scdo egressus ē p̄
tpalē generatiōez. ps. Ip̄e tāquā sp̄sus
p̄cedēs d̄ thalamo suo. De tertio egres-
sus ē p̄pter n̄am saluationē. Abachuc
ij. Egressus es in salutem populū et c. De
quarto egressus ē per gloriosam resur-

rectionem. Hieremia. liij. Ascendit leo d
 cubili suo etc. Ex his ergo quattuor tra
 hitur quadruplex ratio: quare iste spon
 sus sit a nobis honorandus. s. q. e. rex no
 ster: frater noster: iudex et glorificator no
 ster. Nam inquam egressus de sinu pa
 tris e. rex n. inquam egressus e. de ute
 ro matris e. frater noster. inquam de
 patibulo e. iudex noster. et inquam de
 monumento e. glorificator noster. ¶ De
 his quattuor legis zach. ix. Ecce rex tu
 quo ad primu. venit tibi. ut. s. carne assu
 mat. quo ad secundu. iustus. quo ad ter
 tius. et saluator. quo ad quartu. ¶ Secu
 dus e. ordo virginis qui notat cum dici
 tur: Et sponsa de thalamo suo. Virgo
 enim beata no. e. in ordine trinitatis. q.
 ibi no. sunt nisi tres persone. nec in ordi
 ne sanctoru. angeloru: sed super eos. et id
 facit ordinem per se. Dicitur aut. sponsa:
 q. deus matrimoniu. contraxit cu. ea: qd
 fuit initiatum per verba de futuro: qua
 do dixit ei angelus: Ecce concipies et pa
 ries filium etc. Fuit ratificatum per ver
 ba de p. n. i. quando virgo respondit. Ec
 ce ancilla d. n. Et fuit consumatu. quando
 filius dei in thalamo virginali nostram
 natura. sibi uniu. In isto matrimonio
 fuit bonu. fides: q. virginitate. illibatam
 virgo semp. seruauit. Fuit bonu. plis: q.
 dei filium de suis uisceribus generauit.
 Fuit bonu. sacramenti: q. nuquam a filio
 suo diuisa vel separata fuit. In isto etia
 matrimonio fuit coniunctio animoru. per
 mutua. charitate. Cant. vi. Ego dilecto
 meo: et dilectus meus mihi. Fuit coniu
 ctio corp. per nature. unitate. quia ca
 ro xpi. est caro matris. Fuit indiuisibili
 tas habitationis ambo: q. sicut in uita
 dilexerunt se. ita et in morte non sunt se
 parati. Joa. xix. Stabat iuxta crucem se
 su mater eius etc. Ista sponsa habuit tri
 plicem thalamu. s. uteru. speciosu. i. quo
 habitauit diuina sapia. Animu. viscro
 sum in quo habitauit uniuersa ecclesia:
 et locum gloriosu. in quo habitat subli
 mata. Ex his ergo trahit triplex ro. qua
 re uirgo beata sit a nobis honoranda. s.
 q. sponsa eterni regis. aduocata huma
 ni generis: et regina totius curie celestis
 Nam inquam in eius utero hitauit sa

psentia diuina facta e. sponsa regis. In
 quantu. in eius aio. uisceroso hitauit un
 uersalis ecclesia: facta e. aduocata huma
 ni generis. Inquantu. in loco glorioso
 habitat sublimata: facta e. regina curie
 celestis. De his tribus d. Apo. xij. Au
 lter amicta sole etc. Sole quide. amicta
 fuit q. del. filiu. generauit. Et luna. sub
 pedibus h. q. ecclesia. sub. defensione. te
 net. Duo. decim. stelle. sunt. noue. ordines
 angeloru: et tres. hoium. s. martyres: con
 fessores: uirgines: qui. sunt. corona. eius:
 quia. o. ium. est. regina. ¶ Tertius. e. ordo
 angeloru: qui. notat. cu. dicit. Uocate. ce
 lum. Un. cantat. Cet. o. es. angelici. Iste
 aut. cetus. s. m. Biony. triplex. habet. offic
 um. s. illuminandi: purgandi: et. p. ficien
 di. Et. ex. his. trahit. triplex. ratio. quare
 sunt. honorandi. scz. q. sunt. n. r. i. illumina
 tores: purgatores: et. p. fectores. De. his. tri
 bus. g. re. referunt. a. do. p. p. ha. dicente. In
 co. s. p. ctu. angeloru. p. f. a. l. s. a. t. i. b. i. etc. Et. sub
 dit. Sup. misericordia. tua: qua. s. a. pec
 cato. seu. culpa. me. purgas. et. u. tate. tua
 qua. s. per. sapia. me. illustras: q. m. ma
 gnificasti. super. o. e. nome. sanctu. tuu. s. i.
 q. m. in. tua. g. ra. me. magnificas: p. f. icia: et
 co. s. u. mas. ¶ Quart. e. ordo. patriarcha
 rum. et. p. p. ha. qui. notat. cu. d. r. Lo. adu
 nate. senes. Qui. dicunt. senes. p. p. ter. re
 uerendam. p. n. itate: qua. nos. genuerunt
 in. fide. Thob. viij. Filij. quide. sanctorum
 sum. Propter. sensus. maturitate. Sa.
 viij. Cant. sunt. sensus. ho. is. Propter. co
 uersationis. grauitate. Ibi. de. Eras. se
 nectutis. uita. imaculata. Ex. his. ergo. tri
 bus. trahit. triplex. ratio: quare. a. nobis
 sunt. honorandi. s. q. fuerunt. genitores
 n. r. i. in. fide. uera. maturi. in. sapia. et. hone
 sti. in. uita. Eccl. xliij. Laudemus. uir. os
 gliosos. et. par. etes. n. r. os. In. hoc. enim. q.
 dicit. uir. os. notat. sensus. maturitas. in
 h. q. d. ic. gliosos. notat. uersat. o. is. hone
 stas. i. h. q. d. ic. par. etes. n. r. os. notat. ip. o. r.
 reuer. da. p. n. itas. ¶ Quint. e. ordo. apo
 stoloru: q. notat. cu. d. r. Sanctificate. i. sc. am
 ost. e. d. re. eccles. Sanctificatu. aut. p. sup.
 ponit. sc. um. Co. gregatio. igit. ap. lo. r. dicit
 tur. ecclesia. sc. a. et. sanctificata. Eccl. q. ip.
 sam. plantauerunt. s. Lo. ij. Ego. plan
 tavi: apollo. rigauit. Sc. a: q. uita. sancta

huerunt. terrena contempserunt. et fenestras sensuum custodierunt. ysa. lx. Qui sunt isti qui ut nubes volat et quasi cecum. Scificata: qui in aduentus spiritus sancti confirmati fuerunt ps. Ego confirmavi cecum. Ex his ergo trahitur triplex ratio quare sunt honorandi. scilicet quia in fide nos plantauerunt suis doctrinis: in formauerunt suis exemplis. et corroborauerunt suis miraculis. Apo. iij. De throno: de apertis in quibus deus sedet procedunt voces. scilicet predicationum et fulgura. scilicet luci domus exemplorum. et tonitrua. scilicet terribilium miraculorum. Sextus est ordo martyrum: qui notantur cum dicitur: Congregate populos. Dicunt eis populi a depopulatio: quia depopulati sunt diabolo mundum et corpus proprium. Diabolus in resistendo. Jaco. iij. Resistite diabolo et supergiet a vobis. Mundum. id est persecutores mundi patiantur. Prover. xvi. Melior est patiens viro forti cecum. Corpore proprium feriendo. id est. Lo. ix. Castigo corpus meum et in seruitutem redigo cecum. Ex his ergo trahitur triplex ratio quare sunt a nobis honorandi. scilicet quia omnes hostes vicerunt triplici genere victoriae. scilicet per modum resistendi: patiantur: et ferendi. Heb. xi. Scilicet per fidem vicerunt regna. Et subdit. Obturauerunt ora leonum: ecce victoria per modum resistendi. lapidati sunt: secti sunt cecum. ecce victoria per modum patiantur. Circulerunt in melotis et in pellibus capitis cecum. ecce victoria per modum ferendi. Septimus ordo est confessorum: qui notantur cum dicitur: Et suggestes verba. Ex verberibus triplex liquor effunditur. scilicet lac: butyrum: et sanguis. Scilicet itaque ex verberibus diuine pietatis suxerunt: lac. id est. intelligitiam diuine in scripture. ysa. lx. Suggest lac guttur cecum. Butyrum deuotionis eterne. Job. xxxix. Quando lauabam pedes meos butyro. Et sanguinem. id est. memoriam passionis diuine. ps. Ut irigat pes tuus in san. Ex his ergo trahitur triplex ratio quare sunt a nobis honorandi. scilicet quia fuerunt doctores nostri: intercessores nostri: et inflamatores nostri. Nam in quantum suxerunt lac sacre scripture facti sunt doctores nostri. in quantum suxerunt butyrum deuotionis eterne facti sunt intercessores nostri. in quantum vero suxerunt sanguinem passionis diuine facti sunt inflamatores nostri. nam quia erant inflammati: ideo alios inflamabant. Octauus est ordo virginum. qui notantur cum dicitur: Congregate pueros a puritate di-

ctos. Est namque in eis triplex puritas. quam notat Mat. xxv. in parabola de vasis. scilicet vas: liquoris ac lucis. Puritas vasis est munditia corporis: puritas liquoris est munditia gratie spiritualis. puritas lucis est honestas conuersationis. Ex his ergo trahitur triplex ratio quare sunt honorandi. scilicet quia sunt socii christi: templum spiritus sancti: et filii dei. Nam in quantum huerunt puritate virginialis scitatis et pudicitie facti sunt socii christi. Apo. xiiij. Hi sequuntur agnum quocumque ierit. In quantum habuerunt puritatem spiritualis mundicie. facti sunt templum spiritus sancti. iij. Loz. vi. Nescitis quia templum dei est. In quantum huerunt puritatem conuersationis sancte facti sunt filii dei. Unde postquam dominus dixit: Sic luceat lux vestra coram hominibus cecum. subdit. Et glorificet patrem vestrum qui in celis est. De his tribus dicit Apo. xiiij. Hi enim electi sunt ab hominibus primitie deo et agno. ecce qui sunt socii christi. Et in ore spiritus sancti non est inuentum mendacium: ecce qui sunt filii dei. Sicut enim diabolus est primus mendacium. ita deus est pater veritatis. Sine macula sunt ante thronum dei: ecce qui sunt templum spiritus sancti.

Sermo. cclxxvij. De eodem. Sermo quartus.

Beati qui habitant in domo tua domine: in secula seculorum laudabunt te. ps. Deus homines naturaliter appetit beatitudinem. sed circa ipsam beatitudinem diuersi diuersimode errauerunt. Quidam circa beatitudinis subiectum quorum quidam dixerunt subiectum beatitudinis esse solum ipsam animam. sicut stolti qui posuerunt beatitudinem in sola anima virtute constituere. Alii in solo corpore sicut epicuri qui posuerunt beatitudinem esse in voluptate carnis. Sed propheta quantum ad subiectum beatitudinis dicit quod totus homo in anima. scilicet et in corpore sit beatus. ideo dicit: Beati qui habitant. Si enim consisteret in sola anima vel in solo corpore tunc dixisset: beate anime vel beata corpora. Alii vero errauerunt circa beatitudinis locum. ponentes beatitudinem tantum in hoc mundo. scilicet in diuitiis: delitiis: et honoribus. Sed propheta dicit de loco. in domo tua domine. Alii errauerunt circa beatitudinis durationem dicentes. animam beatitudinem consequi. sed tamen post multorum annorum curricula anime iterum ad corpus reuertent

Et miseris mundi iteꝝ subijcient. Et i istu errore incidit Origenes. Sed ppha dicit de duratōe in secula seculor. Alij errauerunt circa bñitudinis occupationē sicut iudei et saraceni qui dicunt beatos vacare cibis et potibus et seminarū pium etionibus. Sz ppha dicit de occupatōe eor. Laudabūt te. Ex hīs ergo oñdīf q ppha quātū ad quattuor dōscribit beatitudinē. Primo quātū ad beatitudinis subiectū cū dicit: Beati. Totus eim hō et in corpe et in aia beat⁹ erit. Corpus nā qz in pñtī quadruplicē hz defectum. Est enim mortale: obscurū: pōderosū: et grossum. Et quātū ad hos quattuor defect⁹ glorificabit. et quattuor dotib⁹ vestiet. et hoc insinuat apls dices. i. Cor. xv. Seminatur cor et c. Tota eim passibilitas transibit i immortalitē. iō dicit: Seminatur i corruptōe. surget i incorruptōe. Tota obscuritas transibit i claritatē. iō subdit: Seminat i ignobilitate surget i glia. Tota pōderositas transibit i agilitatē. iō subdit. Seminat i infirmitate. surget i virtute. Tota grossities transibit i sublimitatē. iō subdit: Seminatur corpus aiāle surget spūale. Anima similiter beatificabit quātū ad intellectiua: affectiua: et appetitiua. Intellectiua siquidē delectabitur in dei veritate. Sciētia aut nostra in presenti hz triplicē defectū. Est eim obscura. i. Cor. xliij. Videmus nunc p speculum in enigmate. Est imperfecta. ibidem. Nunc cognosco ex parte. Et a sensibilibus accepta. ibidem. Tūc eim puulus loquebar vt puulus et c. Tūc aut scia nostra erit clara. ibidem. Tūc autēz facie ad faciem. Erīt pfecta. iō infert. Tūc autē cognosca sicut et cognitus sum. Erīt ab ipso deo infusa. iō subiūgit. Quā autē factus sum vīr euacuauit que erant paruit. Affectiua nra delectabit in dei bonitate. Triplicē nā qz defectū hnt bonitates que sunt in creaturis. Sunt eim accidentales. iō sepe eis spoliāt. Sūt paritulares: qz nulla creatura ē que habeat oēs bonitates. sed sunt in eis sparse et diuise. sunt et mixte: qz nullā habz purā bonitatē. iō affectus noster delectari nō potest in creaturarū bonitatibus: sic accidentalibus: sic particularib⁹: et sic mi-

xtis. In deo autē ē bonitas eētialis. iō dicit. Mat. x. Nemo bonus nisi solus de⁹. Uniuersalis. Sap. viij. Uenerūt autē mihi oīa bona ppter cū illa et c. Pura. Aug. Quāta ibi erit felicitas vbi nullum erit malū nullū latebit bonū. Appetitiua delectabit in dei societate. Si enim aliqz valde sitiens guttas labit. non satiat sz sitis magis auget. Si calix mensuratus sibi pponat: semiplene satiat. sz si i fonte ponit perfecte satiat. Peccatores eiz in creaturis quasdā delectatōes labunt ps. Inimici eius terras lingent. ideo nō satiant. sed miserabili fame torquentur. ps. Famē patientur vt canes. Boni autem in presenti diuinas delectatōes recipiunt sed mensurate. ideo appetitus eorum non perfecte quietatur. Eph. iij. Unicuiqz vestrum data est grā sūmmensuram donatiouis xpī. Beati autēz sunt in fonte dei. iō non possunt sitire. Apo. viij. Agnus qui in medio throni est de. eos ad vi. fon. aqua. Beati etiam sunt i cenaculo dei. ideo nō possunt esurire. ps Satisfabor cū appuerit glia tua. Sūt in thesauris dei. iō nō pnt penurā sustinē Eccl. xv. Jocūditatē et exultationē thesaurizauit sup eū. Sunt in plenitudine gaudiorū dei: iō nō pnt aliqd triste sentire. Mat. xxv. Intra i gaudiū dñi tui. Secūdo describit bñitudinē quātū ad locū. cū dicit: in domo tua. Tūc autē domus ē pulchra qñ ē bñ ordiata. De ordinatione aut dom⁹ dei dicit Ysa. liij. Ego enim sternā per ordinem lapides tuos et fundabo te in saphyris et ponā iaspide pugnacula tua: et portas tuas in lapides sculptos: et oēs terminos tuos i lapides desiderabiles. Per lapides eim ordinate stratos itelligūt p̄iarche et pphē qui fuerūt ordinati quātū ad deū p virtutē p̄tēplatis. quātū ad seipos p pulchritudinē actiōis. quātū ad p̄imos p reformatōez pacis. De hīs trib⁹ dicit Eccl. xlvij. Hoīes diuites in virtute pulchritudinis studiū hntes pacificantes i domibus suis. Per lapides desiderabiles intelliguntur apostoli a quibus gloria di magna relucet. et iō ad vīdēdū sūt magis desiderabiles. Per lapides sculptos itelliguntur martyres qui diuersis vul-

neribus sunt sculpti et vulnerati. Per taspidem qui est viridis coloris intelliguntur confessores qui fuerunt virides in presentia et in vita. Per saphyros qui sunt celestis coloris intelliguntur virgines que vitam celestem et angelicam habuerunt. Tertio describit beatitudinem quantum ad eternam durationem cum dicit in secula seculorum laudabunt te. Quarto nanque de causis potest quis perdere possessionem domus quam inhabitat. aut quod illa domus fuit ad tempus conducta. aut quod ab hostibus est ablata. aut quia ruine videbatur exposita. aut quod est creditoribus assignata. Nullo istorum modorum habitatio domus celestis sancti amittetur. Ideo dicitur Isai. xxxij. Sedebit populus meus in pulchritudine pacis. et in tabernaculis fiducia et in requie opulenta. Non enim amittent tanquam habitatores producti. quod erunt habitatores veri utpote peculiaris populi dei. id est dei. Sedebit populus meus. nec tanquam ab hostibus expulsi. quod ipsos hostes subiugauerunt. id est dei. In pulchritudine pacis Illa. n. est pulchra pax que fit hostibus superatis. nec tanquam a ruina domus deterriti. quod illa domus erit perpetua et secunda. id est subdit. in cenaculis fiducia. nec tanquam depaupati seu indigentes quod omnes erunt diuites et opulenti. Ideo subiungit in requie opulenta. Quarto describit beatitudinem quantum ad occupatorem cum dicit. Laudabunt te. Distinguit autem Augustinus in. ij. li. de doctrina christiana. triplicem sonum qui fit in cantilenis. Unus est qui fit in voce. sicut in illis qui faucibus canunt. Alius qui fit in flatu. sicut est sonus tubarum et organorum. Alius qui fit in pulsu. sicut in cytharis et tympanis. Istis triplici genere armonie sancti deum laudabunt. Armonia siquidem cum voce faciunt. psalmus. Iuvenes et virgines senes cum iunioribus laudent nomen domini. Armonia cum flatu faciunt angeli. qui flatu sancti spiritus sunt pleni. Ezechiel. i. Ubi erat impetus spiritus illuc gradiebant. In dei sublatione praeumpunt. psalmus. Laudate eum omnes angeli eius. Armoniam vero cum pulsu facit deus. Patriarche siquidem habent corda suam. apostoli sua. et sic de alijs. Tanget igitur deus cordam patriarcharum et dulcem sonum faciet. cor-

dam prophetarum et dulcem sonum faciet. et sic per ordinem. Tanget autem dissimiliter ut per ordinem faciet melodiam. quod in dispartita claritate erit pax et gaudium. psalmus. Laudate eum sol et luna. laudate eum omnes stelle et luna. Per solem intelliguntur sancti superiores. per lunam mediores. per stellas inferiores. Corda igitur superiorum cum tangit facit quasi vocem octavam. Corda mediorum facit vocem quintam. Corda vero inferiorum facit vocem inferiorem et planam. Tanget etiam corda beate virginis et super omnes illa dulcior sonum faciet. et vocem altior emittet. Propter istam triplicem melodiam dicitur Isai. li. Gaudium pro armonia. status ac letitia inuenit in ea. propter armoniam pulsum gratiarum actio et vox laudis pro armonia vocis.

Sermo. cclxxxix. De eodem die sermo quintus.

Rex meus et deus meus beati qui habitant in domo tua domine in secula seculorum laudabunt te psalmus. Quattuor sunt que domum reddunt amenam. scilicet Domini liberalitas. Consortij nobilitas. Loci amenitas. Et gaudij immensitas. Ab his quattuor domum celestem commendat. Primo a liberalitate domini. cum dicit Rex meus et deus meus. 2. n. sit rex et deus. est tamen noster. quod se et sua nobis dedit. Liberalitas autem eius apparet quod omnes peregrinos facit ciues facit perpetuos habitatores. facit domesticos et heredes. Ista tria tangit apostolus. Eph. ij. Jam non estis hospites et aduenae sed estis ciues sanctorum etc. Ecce qui peregrinos facit ciues. et domesticos dei. Ecce qui peregrinos facit domesticos et heredes. Super edificati super fundamentum apostolorum et prophetarum etc. ecce qui facit eos lapides viuos id est eternos habitatores. De his autem tribus facit deus publicum in scripturis. de quo dicitur Apoca. ij. Scriba super eum nomen domini dei mei. i. scilicet glo. Hoc est nomen eternum. et nomen ciuitatis noue hierusalae. i. scilicet glo. nomen habebit a ciuitate. scilicet ciuis et nomen meum nouum quod est filius dei. Nec igitur tria nomina. scilicet ciuis. eternus. filius. in frontibus scripta habebunt. Apoca. xlij. Habentes nomen eius et nomen patris eius scriptum in frontibus suis. et

sic habebit insim de sua ciuilitate. eter-
 nitate. et dei filiatōe. ¶ Secūdo p̄mēdat
 a nobilitate consortij. cum dicit. Beati.
 Erunt. n. omnes beati quātū ad oēs sen-
 sus. ¶ Cūsus siquidē b̄ificabit in dei vi-
 sione. ¶ Sed notandū q̄ color niger vi-
 sum p̄gregat. color albus visum disgre-
 gat. color viridis delectat. qui ē medius
 inter albū et nigrū. Iste triplex color i x̄po
 considerat. Niger fuit eius humanitas
 in passione denigrata. Apocal. vi. Sol
 factus est niger tanq̄ saccus. c̄licinus.
 et iste color niger d̄ cogitat̄ nostros cō-
 gregare. q̄ si tanta passus ē innocēs et sā-
 ctus. quid tunc faciet peccator malus et
 iniustus. Color albus est sua diuinitas.
 que p̄ nimia sua claritate oculos men-
 tis disgregat. i. Tim. vi. Lucez habitat
 inaccessibilē. Coniunctus est igit̄ color
 albus diuinitatis i x̄po. color i nigro hu-
 manitatis. et factus est totus viridis et d̄-
 lectabilis ad videndū. Unde x̄ps seipm
 vocat viridē dicens Luce. xxij. Si in
 viridi ligno hoc faciunt etc. ¶ Auditus
 beatificabit̄ quātū ad dei dulcissimam
 allocutōem. Lan. ij. Sonet vox tua i au-
 ribus meis etc. Vox etenim tua dulcis.
 Quātū ad angeloz iubilatōem. Job
 xxxvij. Ubi eras cum me laudaret̄ astra
 matutina etc. Quātū ad p̄petuaz homi-
 nū laudatōem. Isa. li. Gau diū et letitia i-
 uentat̄ in ea. ac ḡiarum actio. et vox lau-
 dis. ¶ Olfactus beatificabit̄ odorando
 rosam idest carnē x̄pi mandissimā Eccl.
 l. Quasi flos rosaz i diebus vernis odo-
 rando balsamū idest diuinitatē suauissi-
 mam. Eccl. xxij. Quasi balsamū n̄ mix-
 tum odor meus. Odorando animā om-
 nibus vnguentis plenissimā. La. i. Cur-
 remus in odorem vnguentoz tuorum
 ¶ Gustus beatificabit̄ in plena dei dele-
 ctatōe quam sentiet ex carne dei dulcissi-
 ma. Job. xxxi. Quis det de carnib⁹ eius
 vt saturemur ex anima dulcissima. Ecc.
 xxij. Spūs meus super mel dulcis et ex
 diuinitate omnīū saporū plenissima. Sa-
 pi. xvi. Panem de celo p̄stristi eis omne
 delectamentū in se habentem etc. ¶ Ta-
 ctus beatificabit̄ tangendo personā x̄pi
 Si enim tanta virtus erat in tangendo
 s̄mbriam eius. quanta suauitas erit tan-

gere personam eius. Cantic. ij. De terra
 eius amplexabit̄ me. In osculando. Si
 enim tanta suauitas fuit osculari pedes
 x̄pi. quanta erit osculari a diuinitate x̄pi
 Cantico. vij. Quis mihi det. te fratrem
 meum vt inueniam te foris et deosculer.
 ¶ Tertio cōmendat̄ domus dei ab ame-
 nitate loci cum dicit. in domo tua. Que
 amenitas consistit in duobus. Est enim
 magna et bene disposita. ¶ De magnitu-
 dine eius dicit̄ Baruch. l. ij. O israel quā
 magna est domus dei etc. ¶ Est enim lō-
 ga sine fine ideo dicit̄ magna et non ha-
 bens finem. Est alta sine modo. ideo dicit̄
 tur. excelsa. Est ampla sine mensura. id
 dicitur. immensa. Est igit̄ sic lōga quod
 oculus nō poterit attingere. sic alta q̄
 auris nō poterit audire. sic ampla q̄ cor
 nō sufficiat cogitar̄. i. Lor. ij. Quod ocu-
 lus nō vidit nec auris audiuit etc. Est or-
 dinata iustar domus regalis. Multas
 enim in ea deus fecit mansiones. Joan.
 xij. In domo patris mei mansiones ml-
 te sunt. s. oratorij. atrium. cellariū. con-
 cistorij. cenaculū. viridarium. et cubi-
 culum. ¶ In oratorio sūt angeli dei lau-
 dem continue cantates et dicentes. San-
 ctus scūs scūs etc. ¶ In atrio sunt p̄iar-
 che pauperes sustentates. ¶ Est. n. atrij
 locus in quo pauperes recipiuntur.
 Et quia in hac vita receperūt pauperes
 elemosynas suis. ideo sancti tūc eos re-
 cipient in atrijs suis. Luc. xvi. Facite vo-
 bis amicos de mamona iniquitatis. In
 cellario sunt p̄phete aduentū x̄pi arden-
 tissime sitiētes. De hoc scribitur Isai.
 lxij. Utinam dirumperes celos et descē-
 deres. Et quia sic fuerūt sitiētes. id̄ ple-
 nissime sunt bibentes Cant. ij. Introdu-
 xit me rex in celam vinaris etc. ¶ In cō-
 cistorio vero vbi cause audiunt̄ et senten-
 tie p̄ferunt̄. ponunt̄ apostoli. Matthei
 xix. Sedebitis super sedes duodecim su-
 dicantes etc. ¶ In cenaculo ponuntur
 martyres quia fuerūt tribulati. afflicti.
 fame et siti affecti. ideo nūc plenissime sa-
 turant̄. Luce. xxij. Edatis et bibatis sup
 mensaz meā etc. ¶ In viridario vero po-
 nunt̄ confessores qui sunt viridariū dei.
 in quibus fuit rosa patientie. liliū humi-
 litatis. et viola munditie. ¶ In cubiculo

De oibus sanctis

aut ponunt virgines tanquam sponse. He-
ster. ij. Ducta est hester in cubiculum regis
Virgo autem gloriosa beata Maria non est
in aliquo istorum modorum determinate. sed
modo stat cum angelis in oratorio modo
cum patriarchis in atrio. modo cum p-
phetis in cellario etc. Quarto pmen-
dat domus celestis ab inmensitate gaudij.
hoc tangit cum dicit Et in secula seculo-
rum laudabunt te. Sed nunquam corporibus
reassumptis tibi erit laus vocalis. Dicen-
dum est quod lingua homini data est ad qua-
druplex officium. Primo ad notifican-
dum conceptum cordium. Augu. in enchi-
ridion. Verba propterea sunt instituta. ut
ut per ea homines se inuicem fallant. sed
ut per ea in alterius quisque notitiam co-
gitationes suas proferat. Quantum ad istud
officium non erit tibi lingua. quia corda erunt
manifesta. i. Cor. iij. Manifestabit con-
silia cordium. Secundo ad erudendum.
Isai. l. Dominus dedit mihi linguam eru-
ditam ut sciam sustentare eum qui lapsus
est verbo. nec quantum ad istud erit tibi li-
gua. quia omnes erunt sapientes et docti. He-
re. xxxi. Non docebit vester ultra proximum su-
um. Tertio ad consolandum. Eccle. xl.
Tibi et psalterium suauem faciunt melodi-
am et super utrumque lingua suavis. nec est
am quantum ad istud erit tibi lingua quia
omnes erunt consolati tibi et Ieri. Isa. xxv.
Gaudium et letitiam obtinebunt. fugiet
dolor et gemitus. Quarto ad deum lau-
dandum. Eccle. li. Dedit mihi dominus li-
guam mercedem meam. et in ipsa laudabo
eum. Et quantum ad istud officium ibi remane-
bit lingua. Unde dicit Remigius quod tunc
omnis lingua cessabit et sola lingua he-
braea que fuit lingua ad eum tunc remanebit.
Aug. Uocabimus et videbimus. videbi-
mus et amabimus. amabimus et laudabi-
mus. Ecce quid erit in fine sine fine. Idem.
Ipse deus erit finis omnium desideriorum
nostrorum quod sine fine videbit. sine fastidio
amabit. sine fatigatione laudabit. Siquis
amicum libenter videt. aliquando ipsa sua
visio finis. ideo dicit. Sine fine videbit.
Siquis aliquem amat. aliquando ipse suus
amor in fastidium vertit. ideo dicit. Sine fa-
stidio amabit. Siquis semper careret ali-
quando fatigaret. idem subdit. Sine fatiga-

tione laudabit.

¶ Sermo. cclxxx. De eodem die Ser-
mo sextus.

Beati pauperes spiritu quo-
ntiam ipsorum est regnum
celorum etc. Matth. v. In
istis euangelio ponunt septem
beatitudines et septem promissiones corru-
dentes que septem sanctorum ordinibus ada-
ptant. Prima beatitudo est. beati pau-
peres spiritu. Et ista conuenit ordini apo-
stolorum quia ipsi primi fuerunt qui propter
christum omnia contempserunt. Ista autem paupe-
tas ut sit meritoria debet habere tria que tan-
gunt in glo. et eliciuntur ex textu. ut. scilicet. ter-
rena despiciat. ideo dicit. beati pauperes.
ut recta intentione hoc faciat. ideo dicit. spi-
ritu. i. spirituali intentione. ut celestia concu-
piscat. ideo dicit. quoniam ipsorum est regnum
celorum. Ista paupertas est in apostolis fuit
meritoria. quoniam non fuit coacta sed sponta-
nea. non simulata. sed vera. Bernar. Luz
tria sunt genera paupertatis. scilicet. necessaria.
voluntaria. et simulata. recte diuidens. et
recte offerens. relecta simulatone necessa-
riam patiens. et voluntariam amplectens
pauper efficitur spiritu. Hinc beatitudinis addi-
tur promissio. cum dicit. Quoniam ipsorum
est regnum celorum. Tales enim pauperes
habent mundum ad dominandum. ij. Cor.
vi. Tanquam nihil habentes et omnia posside-
tes. Habent deum ad hereditandum. Thie.
xvii. In terra eorum nihil possidebitis.
ego pars et hereditas tua. Habent celum
ad largiendum. Luce. xvi. Facite vobis
amicos de mamona iniquitatis etc. Hinc
etiam regnum ad possidendum. Lu. xij. No-
lite timere pusillus grex. quoniam placuit pa-
tri vestro dare vobis regnum. et idem dicit.
Ipsorum est. non erit regnum celorum. quia hinc
ipsum in spe certa. Roman. viij. Spe salutis
facti sumus. Tales autem non sunt pauperes
sed valde diuites. Tres. n. sunt species ho-
minum. qui quantum nihil habeant in re. ha-
bent tamen multa in spe. scilicet. qui ad magnam
dignitatem electi sunt. qui in loco tuto alii
quem thesaurum reposuerunt. et qui sunt here-
des principum. Tales sunt pauperes christi. Ja-
co. ij. Nonne deus elegit pauperes in hunc mun-
do. ecce qui sunt ad celestem dignitatem ele-
cti. diuites in fide. ecce qui thesauri eorum

sunt in tuto repositi. **B**eatitudinis namque spiritus
 les a nullo potest auferri. et heredes regni
 quod repromissit deus diligentibus se. ecce
 quia sunt heredes regni dei futuri. **S**e-
 cunda est. beati mites. et uenit angelis
 qui alij supbientibus deo humiliter ad-
 hserunt. et qui nobis est ex humilitate ser-
 uire dignantur. **I**lli autem sunt mites qui non
 sunt ad iniurias impatientes quod tribus
 modis fieri potest. aut quando quod mouetur
 plusquam debeat. aut plusquam debeat.
 aut cum omnino non debeat. **S**en. in libro
 de. v. **Q**uedam nos torquent magis quam de-
 beant. aut plusquam debeant. aut cum oio
 non debeant. sicque aut augemus dolorem.
 aut preoccupamus. aut fugimus. **H**uic beati-
 tudini addit promissio cum deo. quoniam
 ipsi possidebunt terram. s. uuentium. vel ter-
 ram id est corpus suum terrenum possidebunt
 glorificatum. **B**ernardi. **H**abitet gloria in ter-
 ra nostra id est in corpore nostro. quod ex quatuor
 elementis constat et contractum postea subdit
Heat ergo corpus ex terra immortalitate. ex
 aqua impassibilitate ex aere leuitatem. ex
 igne pulchritudinem et claritatem. **T**er-
 tia est beati qui lugent. et ista beatus uenit
 martyribus quibus dicitur est **J**o. xvi. **A**me dico
 uobis quia plorabitis et flebitis uos. **F**el-
 ces sanctorum lachryme que habent deum iebriare
Isa. liij. **S**in alta lachryma. **A**dipe lachryma.
 tu tuam inebriasti me. **H**nt et deum pueri
 ad subueniendum. sicut equus calcantur pugnat
 ad currendum. **U**nt dicit glo. sup **T**hobia
Dno deum uenit lachryma pugnat **H**nt deum
 cogere et vincere. **O**sec. xij. **I**nuauit ad
 angelum et profertur et fleuit et rogauit eum.
Aug. **D**no deum leuit lachryma cogit. **H**nt
 animam clarificare. **B**re. **A**des lachrymis
 baptizata uidet in preplatone limpidius
Lachryme et habent dyabolum submergere et
 necare per. **L**otribulasti capita draconum
 in aq. **H**uic beatus dicitur addit promissio cum
 subdit. quoniam ipsi consolabuntur et est risu prope-
 tuo replebuntur. **L**u. vi. **B**eati qui fletis quo-
 na ridebitis. **I**n celo quod est risus plenus
Job. viij. **D**onec impleat risu os tuum **I**n
 mundo autem est risus semiplenus **P**rouer.
 xlij. **R**isus dolore miscebitur. **I**n inferno
 autem non erit risus sed ibi erit irrisio. **I**rride-
 bunt siquidem ipsi danati a deo per. **Q**ui
 habitat in celis irridebit eos. **I**rridebunt

tur ab angelis qui fuerunt eorum amici. **E**ccl.
 xx. **F**atuo non erit amicus. **I**rridebunt a
 demonibus. **T**hren. i. **U**iderunt ea hostes
 et deriserunt sabbata sua. **I**rridebunt a da-
 natis et a pentibus et cognatis. **T**hobi.
 ij. **P**arentes et cognati irridebant vitam eius
Irridebunt mutuo a semetipsis. **I**saie.
 xliij. **E**t tu vulneratus es sicut et nos nostri
 quod similis es effectus **Q**uarta est **B**eati qui
 esuriunt et sitiunt iustitiam. **E**t ista beatus uenit
 uenit prophetis qui uehementer esuriebant
 et sitiabant aduentum iusti dicentes **I**sa. xlv.
Rorate celi desuper et nubes pluant iustum.
Ista iustitia et nos habere debemus. **E**st autem
 iustitia sicut dicit glo. ibidem. **U**nicuique
 tanta superior quam inferiori aut equali ius suum red-
 dere. **B**er. **R**edde plato reuerentiam et obe-
 dientiam quam altera cordis altera uero
 corporis est. **E**xigit a te subditus custodiam et
 disciplinam. **C**ustodiam ut possit cauere pec-
 catum. **D**isciplinam ut malum non remaneat in-
 punitum. **E**qualis debes consilium et auxiliium
Consilium quo extimat ignorantiam. **A**uxilium
 quo iuuat infirmitas humana. **H**uic bea-
 titudini addit promissio cum deo. **Q**ui ipsi sa-
 turabuntur. **D**e quorum esurie et saturitate dicit
Ber. **L**os meum turbatum est in me et inde do-
 lor. **E**t dereliquit me uirtus mea. **I**nde pa-
 uor. **E**t lumina oculorum meorum et ipsum non est me-
 cum. **I**nde error. **U**erunt. **Q**ui tristis es anima
 mea spera in domino quoniam adhuc con-
 fitebor illi. **Q**ui a ratione error a uoluntate
 dolor a memoria timor omnis recesserit et
 successerit illam quam speramus mira cla-
 ritas. plena suauitas. et eterna securitas
Idem. **Q**ui replet in bonis desiderium anime
 ipse romi futurus est plenitudo lucis. uo-
 luntati plenitudo pacis. memorie conti-
 nuatio eternitatis. **Q**uarta beati mise-
 ricordes. et conuenit patriarchis qui operi-
 bus misericordie insistebant. non tantum
 corporalibus sed etiam spiritualibus. **D**e
 corporalibus operibus misericordie di-
 citur. **U**isito. potio. cibo. tectum do. uestio.
 codo. **S**ed de spiritualibus dicitur. **C**onsule. casti-
 ga. solare. remitte. ser. ora. **E**t primo con-
 sule. i. doce ignorantem et dirige dubitan-
 tem. **E**t sic in hoc intelligitur duplex ele-
 mosyna spiritualis. s. doctrina et consili-
 um. **C**astiga delinquentem. **C**onsolare
 tristem. et remitte in te delinquentibus.

De memoratōe animarū.

Ser. i. patienter porta altorum defectus. Et ora p omnib⁹. Hinc beatitudinē ad dīf pmissio. cū dī. Quoniam ipsi misericordiaz consequent. Et ista misericordiaz consequent ipsi et in vita et in morte. In vita: quia ipsa misericordia impetrat remissionē culpe. Eccle. iij. sicut in sereno glacies soluent peccata tua. Benedictio nē grē. ij. ad Cor. ix. Qui seminat in benedictōibus. de benedictōibus et metet. et c. Et cōtinuatōem pseueratōe. Eccle. xxix. Elemosyna viri quasi sacculus cū ipso. et grām hominis quasi pupillā cōseruabit. In morte quidem tales misericordes portant secū triplices lras. s. lras simplicitatis iusticie. de quibus dī Luc. vi. Date et dabit vobis. Gratuite misericordie. de quibus dī hic. Beati misericordes quoniam ipsi misericordiaz et c. Abundantia grē. de quibus dī Luce. vi. Adesurā bonaz et cōfertā et coagitatā et c. Sexta beatitudo ē. Bñ mūdo corde. Et hec beatitudo cōuenit virginibus que mūditatē cordis et corporis habuerūt. In veteri nāq; testamēto tripliciter fiebat mūditatio. s. p aquā exptatōis. de qua hī Num. xxx. Per sanguinē. Hebre. ix. Oīa pene in sanguinē mūdant. Per vinctōes sicut tabernaculū et vasa aaron cū filiis suis: Sic et ipse virgines se mūdabāt p aquā confessōis pure. Ysa. i. Lauamini: mūdi estote. Per sanguinē passiōis dñice. Hebreo. ix. Sanguis christi emundabit consciētias nostras et c. Per vinctōem grē infuse. s. Jo. ij. Vinctio eius docebit vos de omnib⁹. Hinc beatitudinē addīf pmissio qua dī. Quoniam ipsi deū videbūt. Berū. Fruemur deo tribus modis. videndo eū in omnibus creaturis habentes cū in nobismetipsis. et qd omnib⁹ beatius ē cognoscētes ipm in seipsa varietate. Septima beatitudo ē. Beati pacifici. et ista beatitudo cōuenit cōfessoribus. qui in se pacē cōscie habuerūt. et pacem in alijs pcurauerūt. De ista pace dicit beatus Aug. in lib. de ciuit. dei. Tantū ē bonū pacis vt et in bonis terrenis atq; mortalibus nihil solet gratius audiri. nihilq; desiderabilius pcupisset. et nil postremo possit melius inueniri. Et huic beatitudinē addīf pmissio. quia sub

dīf. Quoniam filij dei vocabunt. Tunc enim vere apparebit qd filij dei sumus: p apertam similitudinē. Joā. iij. Scimus quā cū apparuerit similes ei crim⁹ per hereditatis paternę perceptōem. ij. Cor. xij. Neq; enim debent filij parentib⁹ thesaurizare: sed parentes filiis. et per familiaritatis magne ostēsiōē. Tenebāt enim eos in mensa sua. ps. Filij tui sicut nouelle oliuarū et c. In camera sua. Luce. xi. Pueri mei me cū sunt in cubili. In sede sua. ps. Et filij eorum vsq; in seculū sedebunt super sedē tuaz. et cōstituet eos super oīa bona sua. Matth. xxv. Super pauca fuisti fidelis. sup mltā te pstitua. Sermo. cclxxxi. De cōmemoratōe animarū sermo primus.

Memorare nouissima tua. et in eternum nō peccabis. Eccle. vij. Quia valde ē vtilē mortē nostraz sepe ad memoriā reducere. sō spūs sanctus nos inducit ad nōstre mortis memoriā habendā. cū dicit. Memorare nouissima tua et c. Beide ponit huius memorie vtilitatē magnā. cui subdit. Et in eternis non peccabis. Circa primū est notandū qd in hoc qd dicit nouissima. includit primā et mediā quorū recordatō ad humilitates nos inducit. Primo enim debemus memorare nostra primordia. i. natiuitatem. circa quā tria sunt cōsiderāda. s. reat⁹ stat⁹ et ortus. Reatus. qd puer cū peccato cōceptus sum et c. Status: qd puer in utero matris stat curuus genas sup genus tenens. Hinc est qd naturaliter oculi genibus flexis citius lachrymatur. et sup genua positi ad fletus citius puocant. Ortus etiā circa natiuitatez nrām ē cōsiderāndus qd ipse ortus noster ē cum fletu. Aug. in lib. de ciuit. dei. Infantia qd nō a risu sed a fletu. out in hanc lucem quid maloz passura sit nesciēs prophetat. Solum qm natus est ferūt risisse 30. roasten. nec tamen ille risus sibi pfuit. qd a nino rege assyrioz interfectus fuit. Et ista tria deplorat pphera dicens. Miser factus sum. ppter culpabilem reatū: et curuatus sum. ppter sitū curuū. cor

tristatus ingrédiebatur. quo ad flebilem
 ortus. **¶** Secūdo debemus memorari no-
 stram mediā: quia vita nostra natiuitatibus
 plena est. Nam sicut Hugo. de scō victore.
 in hac vita ē quadruplex natiuitas.
¶ Prima est in rebus cōditis. que quodē
 habent vnā vanitatē ad nō eē ad esse.
 ps. Vanē cōstituiti oēs filios hominū.
 Alia ē in ipso eē: quia in eodē statu nō per-
 manēt. Roma. viij. Vanitati creatura su-
 biecta est. Alia ē ab eē in nō eē. ps. Verū
 tamē in imagine ptransit homo. **¶** Ista
 triplex vanitas tangit Eccle. iij. Lucta
 subiacēt vanitati quo ad vanitatē in eē.
 De terra facta sunt quo ad vanitatē de
 nō eē in eē. Et in terras pariter reuertū-
 tur: quo ad vanitatem de eē in non eē.
¶ Secūda vanitas est in operibus hūa-
 nis que consistit in acquirēdo diuitias. de-
 litias. et honores. que tamē cū labore ac-
 quirunt. cum timore possident. et cū do-
 lore perdunt. **¶** Tertia vanitas ē in cor-
 poralibus. Nam sicut Ber. Caro nostra i-
 pugnat a suo materiali principio. i. a lu-
 ro. ab ipso mūdo. et a diabolo. Et dicitur
 a luto habet cogitatōes voluptuosas. a
 mūdo curiosas. et a diabolo maliciosas
¶ Quarta vanitas ē in mētibus in qui-
 bus est triplex vanitas sicut Grego. Una
 est quia cum labore pfect. sine labore defi-
 cit. Alia est quia modo ardēt appetit:
 modo fastidit. **¶** Tertia est affectionum
 varietas que ipsam sepe impellit. **¶** Ter-
 tio debemus memorari nostra nouissi-
 ma. scilicet mortem periculosā et viam for-
 midolosā. Mors nāq; valde est pericu-
 losa quia tunc anima quadruplex bellū
 gerit. **¶** Unus cum morbo separante.
 Alia nāq; naturaliter vult eē in corpo-
 re. et morbus eam nititur separare. i. Re-
 gum. xv. Siccinē separat amara mors.
¶ Secūdum habet cum diabolo infestā-
 te. Gen. iij. Tu insidiaberis calcaneo ei.
¶ Tertium habet cū peccato se ingeren-
 te. Sepe enī sit diabolo pcurante vt ipi
 anime omnia sua peccata ad memorias
 reducant vt ex hoc in desperationē la-
 batur. ideo nō debet tunc ad memorias
 reducere sua peccata. sed potius sua me-
 rita. sicut ille fecit qui dixit. iij. Regū
 xx. Memēto quomodo ambulaueris co-

ramte. **¶** Quartū habet cum deo rōnes
 exigente. ij. Loz. v. Omnes nos manife-
 stari oportet ante tribunal xpī. **¶** Secun-
 do nos debemus memorari vias formi-
 dosas. ps. In via qua ambulabaz ab-
 la. mihi. Ideo talibus debet dari viati-
 cum. i. corpus dominicū. Vta enim illa
 est longa. ideo sibi datur ad reficiendū
 iij. Regū. xxx. Surge comede. grandis
 enī tibi restat via. Est periculosa. idē sibi
 datur tanquā pugil ad defendēdū. Job
 xvij. **¶** Pone me iuxta te. et cuius vis
 manus pugnet cōtra me. Est tenebrosa.
 ideo sibi datur tanquā lucerna ad illumi-
 nādum. Joā. viij. Ego sum lux mundi.
 et c. Est dubia et ignota. Ideo sibi dat
 tanquā ductor ad procedendū. Exo. xv
 fuisse in misericordia populo que rede-
 misit. **¶** Secūdo ponit memorie mortis
 vtilitas magna cum dī. Et in eternum
 non peccabis nec peccato superbie. nec
 peccato luxurie: nec peccato auaricie.
¶ Superbus cū si aliquas grās hz in-
 de extollit. si aliqua sibi prospera succe-
 dūt inde eleuat. si vero aliquib; aduer-
 sis deprimis. inde dedignat. S; memo-
 ria mortis compescit ne hō extollat in-
 gratus. Eccle. x. Quid superbis terra et
 cinis. Sicut. n. pavo i extensione caude
 gloriat. s; cōsiderādo pedes ad hūilita-
 tes reducit. Sic hō si ex cōsideratōe grā-
 rum extollit. cōsiderādo pedes. i. fines ad
 hūilitates reuocat. Grego. in moral.
 Despecti iacent in putredine quia prius in-
 tumescebant in vanitate. Compescit etiā
 ne eleuet in prosperis. Sicut. n. aues cau-
 da se regūt volando p aerē: sic memoria
 mortis regit hominē ne eleuet in prospe-
 ris per superbiā. Et sicut vinū purum
 cito inebriat. mixtū vero sobrietates fa-
 cit. Sic letitia mūdāna cito resoluit ani-
 mū. Mixta vero cū mortis memoria ani-
 mus temperatū facit. Prouer. xliij. Ri-
 sus dolore miscebit. et extrema gaudij lu-
 ctus occupat. Compescit etiā hominē
 ne indignet ne frangat in aduersis. Si-
 cut. n. pisces in aqua natādo cū cauda
 se dirigunt. sic et homines in aquis tri-
 bulationūne per impatiētā demergan-
 tur: p memorias mortis se regūt. **¶** Se-
 cūdo expellit peccatū luxurie. Sic. n.

De memoratōe aīaz.

animal cū cauda expellit muscas. Sic
 & homo cū mortis memoria debet a se ex
 pellere cogitatōes imūdas. Greg. quid
 enim sit carnis substantia testant sepul
 ture. nihilq; sic ad domādū carnis desi
 deria valz q; vt quisq; hoc qd dīligit q;
 le sit mortuū: penset. Magna siquidem
 stultitia ē corpus suū delitijs īpinguare
 carnalibus. qd postmodū cibus futur⁹ ē
 vermibus. associatū serpētibus. & subie
 ctū bestijs ābulātibus. Istā aut trīplices
 hereditatē corpus habiturū ē. s. vermes
 ad corodēdū: serpētes ad associādū: be
 stias ad cōculcādū. Eccle. x. Lū. n. morie
 tur hō hī dīstabit serpētes. bestias & ver
 mes. Tercio memoria mortis expellit
 peccatū auaricie. Nullus enī sapiēs dī
 diuitias appetere cū postmodū de cor
 pore exiturus sit nudus. Job. i. Nū
 dus egressus suz de vtero mris mee. &
 nudus reuertar illuc. Exiturus sit sacco
 vel cilicio tegēdus. Job. xvi. Saccū con
 sul sup cutē meā. Exiturus sit oibus di
 utijs spoliādus. ps. Ne tīmueris cū di
 ues factus fuerit hō. Exiturus sit cito ī
 vermē & putredinē resoluēdus. Job. xv
 ij. Putredini dixi pī meus es: maī meā
 foror: mea vermibus. Exiturus sit cito
 ī cinerē & ī putredinē redīgēdus. Ec
 cle. x. Quid superbis terra & cinis cui⁹
 cōceptus ē culpa. nasci miseria. viuere
 pena. & mori angustia.

¶ Sermo. cclxxxij.
 Sermo secūdus.

¶ Eodem die

Quæ parate erāt itranerūt
 cum eo ad nuptias.
 Mat. xx. Sic fidelitū vt ad ce
 lestes nuptias itrare possint
 qñ de hoc mūdo decedūt debēt se prepa
 rare & ī vita & ī morte. ¶ In vita faciē
 do bona opera ī terris ex quibus domū
 sibi valeāt edificare ī celis. Edificatium
 aut quidā sūt valde boni: quidā sūt val
 de mali: quidā vero mediocriter boni:
 mediocriter mali. ¶ Valde boni sunt vi
 ri pfecti qui domū ī celis edificāt d̄ auro
 argēto & lapidibus p̄ciosis. i. Cor. iij. Si
 q; supēdificat sup fundamētū hoc aurū
 & argētū & lapides p̄ciosos &c. Per aurū
 intelligit dilectio dei que ē ī corruptibi
 lis sicut aurum. Fides aut corruptit ex eo

q; sibi succedit melius. scilz aperta visio.
 Spes euacuat q; sibi succedit meli⁹. s.
 eterna possessio. Charitas at nō euacuat
 q; charitati nihil qd melius ē succedere
 pōt q; ipsa charitas que deus ē. Per ar
 gentū intelligit dilectio pximi. sicut. n.
 post aurū p̄ciosius metallū ē argentū
 sic post mandatū de dilectōe dei: māda
 tū de dilectōe pximi melius cē censetur
 Mat. xxij. Dīlges dñm deū tuū &c. hoc
 ē maximū & primū mādatū. scdm aut si
 mile ē hūc. Dīlges pximū tuū sicut te
 ipm. Per lapides p̄ciosos intelligunt bo
 na opera que debēt eē lucida p̄ intētōez
 recta. & solida p̄ p̄seueratiā. & virtuosa p̄
 charitatē veram. Alias enī nullius vir
 tutis eēt nisi ī charitate fierēt. Illi er
 go edificāt domū de auro & argēto: & la
 pidibus p̄ciosis. qui habēt charitatem
 dei succensaz. pximi dilectōem sincerā.
 & operatōem sollicitā. Tales enī dīstru
 cta domo corporis mox ingrediunt do
 mū celestis claritatis. ij. Cor. v. Scimus
 quonā si terrestris domus nra hūc ha
 bitatōis dīsoluat &c. ¶ Valde mali sunt
 miseri peccatores qui edificāt sibi domū
 infernalē de spinis auaricie. de luto lu
 xurie. & de lapidib⁹ supbie. Per spinas
 diuitie intelligūtur. vt hī Mat. vij. Aua
 ri ergo edificāt sibi domū spinosaz. & ī
 ea cōburent. ysa. xxxiij. Spine cōgre
 gate igni cōburētur. Luxuriosi edificāt
 sibi domū lutosaz. Eccle. ix. Dis mulier
 fornicaria quasi lutū ī vīa cōculcabitur
 Quia igit sibi edificauerūt domū luteā. sō
 ī ipsa domo lutea a demonib⁹ cōculca
 bunt. ysa. x. Mittā eū. s. assur. i. diabolu
 cōtra populū furoris mei. & ponā illuz
 ī cōculcatōem sicut lutū platee. Super
 bi autem edificāt sibi domū lapidosaz
 Superbia enī ad instar lapidis facit
 cor durū. Job. xli. Cor eius indurabitur
 quasi lapis. & quia edificāt domū lapi
 dosaz. ideo cum ipso lapidibus a d̄mo
 nibus debēt lapidari. Eccle. xxij. In la
 pide luteo lapidatus est piger. Nemo
 enim pigrior q; superbus. Bedignatur
 enim pauperes recipere. erubescit ad ec
 clesiā ire. verēcūdatur ieiunia obseruare
 ¶ Mediocriter autem boni & mali sunt
 viri imperfecti. qui licet super fundamē

tum fidei edificent aurum: argentus: et lapides preciosos. edificauerunt nihilominus lignus: fenus: et stipula. i. peccata ventralia. quorum quedam sunt in usu: et consuetudine. et ista sunt ligni. quedam vero in quadam assuetudine. et ista sunt feni. quedam autem ex quadam surreptione. et ista sunt stipula. Vel potest dici quod per ista tria intelligitur amor domesticorum: uxoris et filiorum. amor diuitiarum et amor honorum. Qui ergo ad ista interiori amore inclinatur plus habentes vel minus vel minimum de beatitudine carnalitate vel cupiditate. vel ambitiois. plus vel minus. vel citius cremabunt. **S**ecundo fidelium anime debent se preparare in morte. Quattuor namque ipse anime de corpore exeuntes timere consueuerunt. scilicet laqueos demonum. multitudinem peccatorum. et penarum acerbiter. et viarum ignorantiam. Contra laqueos demonum se debent armare per elemosinarum largitionem. Elemosyna enim tanquam lancea ad feriendum. et scutum ad defendendum antecedit. Unde de elemosyna dicitur Eccle. xxix. Super scutum poteris. et super lanceam aduersus inimicum tuum pugnabit. Contra multitudinem peccatorum debent se armare per veram confessionem. Eccle. xvij. Ante mortem confiteri. Eccle. xvij. Ante iudicium interroga teipsum. et in conspectu dei inuenies propitietatem. Contra timorem penarum debent se armare per extremam unctionem. que quidem unctio usque ad tria. ut habet Ia. v. Scilicet ad celeritatem de pena purgatorij saluationem. unde dicit. Oratio fidei saluabit infirmum. Ad ipsius penam aliqualem mitigationem. Unde subdit. Et alleviabit eum dominus. Ad peccatorum dimissionem. Unde ait. Et si in peccatis sit dimittentur ei. Contra ignorantiam viarum debent se armare per corpus christi preceptum. Filius enim dei scit viam que ducit ad infernum. que ad limbum. que ad purgatorium. et que ad celum. et ideo anime sanctorum errare non possunt que habent talem ductorem. Io. xliij. Ego sum via veritas et vita. Ipse enim animas in via recta ponit que est via. et post tamper viam rectam deducit: quia est veritas et deductam in paradysum introducit. deducens eam ad se qui est vita et beatitudo nostra.

Sermo. cclxxxiiij. **E**odem die sermo quartus. 3

Quemo? esto iudicij mei sic enim erit et tibi mihi heri et tibi hodie. Ecc. xxxviij. Recte mortuus vivo ad memoria morte reducit. ex eo quod ipsa mortis memoria est multum utilis et necessaria. adeo quod ipsi philosophi multum mortis memoria comedauerunt. Unde Hieronymus. Platonis sententia est. omnium sapientium meditatione esse mortis. Alius philosophus dixit. Summa philosophia est assidua mortis meditatio. Valet autem memoria mortis ad quinque. **P**rimo ad ostendendum quod vita nostra multe sit breuitatis. Et istud patet in illo rege potentissimo. de quo dicit Hieronymus. ad Heliodorum. Xerxes ille potentissimus rex qui subuertit montes mariaque constravit. cum de sublimi loco infinitas cerneret multitudines exercitus fleuisse dicitur de eo quod post centum annos nullus eorum quos tunc cernebat superstiturus esset. Deus namque tres terminos humane vite imposuit. **P**rimus fuit ante diluuium. scilicet mille annorum. sed tamen millenarium nullus attigit. **S**ecundus fuit post diluuium. et duravit usque ad dauid. scilicet centum et viginti annorum. **S**ecundus. vi. Eruntque dies vite illius centum et viginti annorum. **T**ertius incepit a dauid et duravit usque ad modo. scilicet lxx. vel lxxx. annorum. **P**er dies annorum nostrorum in ipsis septuaginta anni sunt. Nec mirum si tam breuis est vita. quia sicut dicit Barlaam. et recitat Augustinus. vita nostra est quasi quedam arbor cuius radices duomures. vnus albus et alius niger. i. dies et nox semper conuolunt. Et quia tam breuis est vita. consuetudo erat antiquitus ut dicit Ioan. elemo. quod in eadem die qua imperator coronabatur fragmenta marmorum diuersorum: sibi ab artificibus portabantur qui dicebant. De quo marmore iubet imperator sibi fieri sepulchrum. Et eadem die qua imponebatur sibi corona. parabat etiam sibi sepultura. **S**ecundo utilis est ad ostendendum quod labores qui non sunt propter deum sunt multe vacuitatis. Istud patet in virgilio qui circa finem vite sue quatuor versus fecisse dicitur. in quibus ostendit se

De memoratōe animarū

p̄ssando tres libros grauit̄ laborasse: sc̄z libru de bucolicis: in quo tradidit artes pastorals cure. libru de georgicis: in quo tradidit artes ipsius agriculture. & libru eneidos: in quo tradidit artē militie & pugne. Et tñ nec de capris nec de tā bene passis portauit lac. nec de agris tāz bñ satis portauit segetes. nec de hostib⁹ supatis & victis portauit spolia. Un̄ dicit: Pastor arator eques paut colui superauit. Lapias rura hostes queqz labore graui. De capris passis. de rure sato. hoste subacto. Nec lac: nec segetes spolia nulla tull. Sic aut̄ Virgili⁹ methaphorice locutus ē. Nullus enim in morte de suis delictis portare potest lac alicuius dulcedis. nec de suis diuitijs segetes alicuius refectionis: nec de suis triumphis titulum alicuius honoris. ps. Ne timueris cū diues factus fuerit hō. Hoc refert ad carnales delictas. hō. n. pro carnali accipit. & cū multiplicata fuerit gl̄ia dom⁹ eius. hoc q̄tū ad dignitates mūdanas. Quā cū iterierit nō sumet oīa. hoc quo ad tpales diuitias. Et signat̄ dixit oīa qz de his aliqua secū portat. Nā de delictis secum portat p̄sciētie amaritudinē. Proverb. v. Nouissima illius amara q̄si absinthiū. De diuitijs portat extremam esuriē: sicut p̄z in diuitie illo epulone qui guttā aque h̄c nō potuit. De honorib⁹: secū portat oīmodā defectōez. i. Abach. ij. Gloria eius stercus & vermis ē. Hodie enī extollit: & cras non iueniet. Tercio utilis est ad ostendēdū q̄ status hoīs est multe miserie & penalitatis. Istud. n. p̄z in aristotele: q̄ dūz in infirmitate vltia laboraret. & ab aliqbus discipulis rogaret: vt aliq̄d verbū miosus eis dimitteret: ait. Humilitatus in hūc munduz itrauit: anxius vixit: p̄turbat⁹ egredior: & iscius & ignarus. Ubi ostendit statū suū fuisse miserabile q̄tū ad egredior cū dixit: humiliatus in hūc miser munduz itrauit. Vere humiliat⁹: qz cū culpa & fletu: pauper ac nudus. Fuit et̄ miserabilis q̄tū ad progressuz. iō dixit anxius vixit. Est autē triplex laboris anxietas. Una laudabilis & meritoria. ps. Laborauit clamans &c. & Alia v̄tupabilis & dyabolica. Diere. ix. Ut inique agēnt laborauerūt. & Alia

indifferēs & penosa. Job. v. Hō nascitur ad laborē. Labores vero quos ipse p̄tulit nō fuerūt sibi meritorij: qz hoc non faciebat p̄pter deū sed p̄p̄ fauorē humanū. Fuit et̄ etus status miserabilis q̄tū ad egredior. iō dixit: Cōturbatus egredior. Recedebat aut̄ p̄turbatus. vel qz mūdāna q̄ dilexerat distulerat. vel forte: qz demones sibi motiētī appuerūt. vel qz sibi reuelata fuerat sua dānatio. Fuit et̄ et⁹ status miserabilis post etus egredior. iō dixit: Insci⁹ & ignarus. Acerbitas & eim penarū sibi obliuionē iduxit oīuz sc̄tēria rū. Un̄ cui daz amico socio suo appuisse dī dīcēs illi q̄ totā sc̄iaz suā p̄didit: & nī hīl aliō nouit nisi solūmō penā suā qua torquebat. Quarto est utilis ad ostendēdū q̄ oīa mūdāna sūt oīno de vanitatibus. Istud manifeste p̄z in alexandro: cuius ossa i quodā vase aureo fuerūt reposita & recōdita: & p̄ hī o multis mūdī partibus p̄uenerunt. quorū vnus dixit: Heri iste faciebat thesaurū de auro: hodie vero auz thesaurū fecit de ip̄o. Alius dixit: Heri nō suffecit isti totus mūdus: hodie qnqz pedū sepultura ē p̄tētus. Alius dixit: Heri istuz sequebant̄ oēs viuētes: hodie vice versa iste sequit̄ oēs morientes. Ali⁹ dicebat: Iste heri oēs quos volebat a morte poterat liberare: sed hodie mortis iacula nō potuit eustare. Ali⁹ dixit: Heri iste p̄mebat terrā: hodie aut̄ a terra p̄mis ip̄e. Alius dicebat: Heri iste multos hēbat amicos & inimicos: hodie aut̄ sibi sūt eāles. Quinto memoria mortis est utilis ad ostendēdū q̄ potētia & dignitas mūdānoz ē magne p̄auitatis. Istud p̄z in Biogene p̄ho & in alexandro. Cū. n. dicitur Biogenes s̄m Hiero. extra urbē in vase h̄taret: ita q̄ in estate semp fundū solt opponebat. in hyeme vero ad ip̄z solē voluebat: & alexander aū eū p̄stēs vmbra sibi faceret. Dixit ei si volebat vt ip̄e p̄ se aliq̄d faceret. & ille: vellē q̄ m̄hi nō auferres: qd̄ dare nō potes. qd̄ ip̄erator itelligēs ad altā partē se diuertit dīcēs se valde mirari q̄ suā non videbat timē potētia. Et ille. Potētia tuā non timeo: qz aut est p̄terita: aut p̄sens: aut futura. P̄terita nō timeo: qz iā nō est. Futuraz nō ptimesco: qz icerta est. Presentez non

formido: quod cito est transitoria. De hoc etiam refert Quintus Curtius quendam dixisse alexandro. Si dybitus corporis tui audierit ai tui parum esse voluissent. orbis te non capet et altera manu orientem et altera pertingens occidentem. Deinde tripliciter exemplo ostendit: quod si sit modo magnus cito possit fieri puus scilicet exemplo vntus magne arboris que subito eradicat. et exemplo hois in altum ascendens que subito patitur casus. Et leonis qui aliquando paruorum animalium cubus efficit.

Sermo. cclxxxiii. Eodem die. s. iiii.

Quoniam **S**eremini mei: misere mei: saltet vos amici mei: quod manum re. Job. xix. Hec verba prouentiter prout esse cunctis aie posite in purgatorio sua indigentia ostendit et suffragia postulat. In quibus verbis ponitur triplex ratio: quare mortui sunt a vultu iuuandi. Primum sumitur ex parte defunctorum. scilicet magna necessitas cum dicitur: Misere mei: misere mei. Serminat autem ipsa persona defuncta verbis misericordie: quod indiget duplici misericordia. Una que satisfiat etus indigentie. Alia que prouideat eius penurie. Indigentia. n. magna habet que se non prout iuuare. Prout sunt tamen quidam que prout se iuuare: sicut peccatores que prout se ad gratiam disponunt: et ab alijs prout adiuuari. Eph. v. Surge que dormis. Surge. s. te bonis operibus disponendo. et exurge a mortuis: peccata mortalia relinquendo. et illuminabit te christus lumen prout me gratie meritis aliquorum sanctorum infundendo. Prout alij vero sunt que non prout se iuuare. nec ab alijs adiuuari sicut danari. Hoc significatum est Mat. xxij. In illo que intrauit ad nuptias. Non. n. prout se danari iuuare bonum aliquid faciendo: que habet ligatam potentiam operantem. id est dicitur: Ligatis manibus. nec est bonum aliquid diligendo: que habet ligatam potentiam affectiuam. id est subditur: Et pedibus. Pedes enim aie habet Aug. sunt affectus aie. nec est bonum diligendo cum habeat ligatam potentiam intellectiuam. Iohannes dicitur: Adhuc enim in tenebras exteriores. nec aliquid bonum verum dicitur: que habet ligatam potentiam interpretatiuam. Iohannes dicitur: At ille obmutuit. Nec prout ab alijs adiuuari danatus. Tunc que est extra abitus diuine misericordie. id est dicitur: In tenebras exteriores Tunc que non est dignus ex eo quod non habuit vestes nuptiales charitatis fructus. Tunc que

est percussus a corde ecclesie. Nebruz autem percussus efficit putridum et frigidum. Sic danatus tamen putridus semper emittit sanie que sibi erit fletus et semper in frigore erit: que ibi erit stridor dentium. Prout alij vero sunt que mediu locum tenent. scilicet que non prout se iuuare: que sunt extra status merendi: prout tamen ab alijs adiuuari. Tunc que: duz viderent hoc sibi meruerunt. Tunc que: sunt in charitate que omnia bona ecclesie facit esse comunia. Tunc que: sunt membra ecclesie viuua a spiritu sancto viuificata. Hinc etiam magna penuria. Prout enim quod tribus modis sua penuria releuare: aut laborando: aut medicando: aut mutuuz accipiendo: scilicet in inferno non erit tempus laborandi. scilicet labores recipiendi. i. l. v. Deus nos manum stare oportet ante tribunal christi etc. Adedicare enim poterunt danari: scilicet que elemosynas eis prouideat non poterunt iueniri: sicut prout in diuitie que hic non potuit gutta aque. Danari est mutuuz iuenire non poterunt: que nullus prout mutuu cui non sufficit prout: sicut prout in virgibus sapientibus que dixerunt: ne forte sufficiat nobis et vobis etc. Secunda ratio quare mortui sunt a vultu adiuuandi. sumitur ex parte viuorum. scilicet firma charitas eorum dicitur: saltet vos amici mei. Dicunt autem hii amici quattuor modis. Prout primo iure prout pinguitatis. Iste modo prout tenet iuuare filius: et fratrem. Unum est diues apud iseros positus fratres suos iuuare volebat. Prout Secundo iure prout fraternitatis sicut sunt viri religiosi qui fratres suos adiuuare tenent. Prout Tertio iure amicitie spiritualis. Et tales amici aliquando plus iuuant quam prout proximi. Prout Prouer. xvij. Qui tpe diligit que amicus est. Qui tpe dicitur: que verus amicus iuuat amicum in vita ad bonum inducendo: in morte ipse ad penam admonendo: et post mortem suffragia faciendo. Prout Quarto iure alicuius beneficii recepti. Qui. n. recipiunt elemosynas defunctorum obligant ad suffragia missarum et orationum. Prout Prouer. vi. Si spoponderis prout amico tuo obligatus es ei. scilicet ex beneficijs que recepisti: discurre elemosynas faciendo: festina sepius ieiunando: suscita amicum sacrificiuz offerendo. non dormitent oculi tui: scilicet vigilent orationibus insistendo. Tertia ratio quare mortui sunt a vultu iuuandi. sumitur ex parte iudicis que est etus pene seueritas cum dicitur: que manum domini tetigit me. Ex quo colligitur

eorū punitiō hz seueritatez: qz in manus dñi ceciderūt. Heb. x. Horē dñi est icidē i manus dei vluētis. Et hz pferatē: qz eos n̄ subuertit ad vānatōez: s; tāgīt ad purgatōez. Deus. n. punit hic z in purgatorio z in inferno. Sic punit p̄na correctōe Heb. xij. Quē dñs diligit castigat. flagellat aut oēs filiū quē recipit. In purgatorio punit cū momentanea indignatōe. Isa. liij. In momento indignatiōis abscondi factez meā parūp a te: z i m̄ia sempit̄na miser⁹ suz tui. In inferno at deus punit cū ppetua subuersiōe. Heb. vi. Impossibile ē eos q semel sūt illuati zc. z plap̄si sūt in infernū rursuz renouari ad p̄nias.

¶ Sermo. cclxxxv. ¶ De eodē s̄mo. v.

Adiuū vocē de celo dicē
 B̄ti mortuū q in dño moriunt
 Apoc. xiiij. Rumores tunc libent
 audiunt qñ sūt boni: certi de remor
 tis p̄tib⁹ delati. z qñ sūt de amicis z ab
 amicis nūciati. Tales sūt rumores q̄s
 nobis refert Joānes. Sūt nāq; boni: qz
 de n̄ra saluatōe. Sūt certi qz a fidelissi
 mo Joāne euāgelista teste dei. Sūt de
 remotis p̄tib⁹: qz sūt de ip̄o celo. Sūt
 ab amicis. i. ab āgelis q Joānes ista reue
 labant. Sūt de amicis. i. de n̄ris defun
 ctis. de quoz tā felici statu certificamur
 Et iō tales rumores b̄ti sūt scribēdi. i.
 memorie p̄mēdādi ex eo. qz sic dicit b̄s
 Greg. Qd loquimur trāsit. qd scribim⁹ ma
 net zc. ¶ Circa istā vocē quā Joānes au
 diuit duo videnda sūt. s. vñ venit z pp
 quidā vent. ¶ Venit. n. nobis de celo. z
 hoc cedit nobis ad magnā certitudinē:
 p̄solatōez z gloriatōez. Magna nāq; cer
 titudo testimoniū hic appet: qz i ip̄o celo
 nō sūt nisi b̄ta trinitas: āgeli z b̄ti. Ve
 nit ergo ista vox de celo. i. a deo trino z
 vno. q non pōt dicere aliq̄ mendaciūz.
 Venit ab āgelis q nō pōt errare. Venit
 a scis q nō pōt decipere. Est et vox ista ad
 n̄raz magnā p̄solatōez: qz ex hoc p̄sidera
 re possumus q̄ desiderant nos expectāt
 b̄ta trinitas pp̄ sue laudis impletionē. an
 geli pp̄ sui numeri p̄pletionē p̄fectā. b̄ti
 pp̄ suorū corporū resumptionez verā. Un̄
 Bern. sup canē. dicit d̄ statu z p̄sumatōe
 ecclie. De ea finis oīuz pendet. tolle hāc

z sic gratia ipsa angeloz societas pp̄ nu
 meri impletōez quodāmodo claudicabit:
 nec ciuitas dei vnq̄ integre gaudebit:
 nec dñs totā sue gl̄ie laudē hēbit: donec
 z ip̄i i p̄spectu angeloz p̄fallat ei. Est et
 ad n̄raz gl̄ificationē. p̄ celum. n. itelligit
 altitudo trinitatis. pater ergo dat suam
 vocē. i. testimoniū. s. q nos expectat tāq̄
 suos filios. Et filius nos expectat tāq̄
 suos fr̄es. Sp̄s sc̄us dat tāq̄ p̄ris z filij
 p̄petuos amatores. Circa sc̄dm notādū
 est q ista vox pp̄ q̄tuor venit. ¶ P̄rio vt
 nos certificaret q̄lis hō sit ex p̄ditōe sue
 nature euz d̄ mortuū. Ipsa nāq; lex mor
 tis totūz humanū genus occupauit. In
 lōgitudine: qz vsq; ad finē m̄di durabit.
 s; tūc in inferno solūmō remanebit. Isa.
 xxx. Precipitabat dñs mortē i sepiternū
 In latitudine: qz p̄ totū m̄dū a puo vsq;
 ad magnū se extendit. Ro. v. In oēs ho
 mines mors pertrāsit. In altitudine: qz
 vsq; ad altissimū dei filiū se erexit. Ibi
 dez. Cū adhuc infirmi essemus s; ip̄s x̄ps
 p̄ imp̄is mortuus est. Et in p̄fundo: qz
 vsq; ad illū q est in matris vtero se imer
 git. Osee. ix. Interficiā amatissima vteri
 eoz. ¶ Sc̄do ista vox venit vt nos certifi
 caret qualis hō sit ex dono gr̄e cū dicit:
 Qui in dño moriunt. ¶ Circa qd notan
 dū q qdā moriunt sine dño: qñ. s. mori
 unt morte culpe que aiām sepat ab eo q
 est vera vita. Isa. lix. Iniquitates v̄re d̄ui
 serunt inter vos z deū v̄m. Sap. i. Per
 uerse cogitatōes sepat a deo. ¶ Quidā
 vero moriunt extra deū. z iō nō pōt redi
 re ad deū. z iō tāq̄ asini putridi cū ciui
 tatez hierlez expellent: z in infernale ster
 quilinū iactabunt. Hier. xxij. Sepultu
 ra asini sepeliet putrefactus z p̄iectus
 ex portas hierlem. ¶ Quidā moriunt p̄
 dño: sicut sancti martyres q pro fide dñi
 moriunt: sicut ip̄s p̄ eis mortuus est. d̄i
 centes cū p̄pha: Quid retribuā dño pro
 oibus q̄ retribuit zc. ¶ Quidā moriunt
 in dño: sicut iusti q moriunt p̄ctō. Rom.
 vi. Si enim mortui sumus p̄ctō: quō ad
 huc viuemus in illo. ¶ Quidā moriunt
 cū dño: sicut viri p̄fecti q moriunt m̄do.
 De qbus d̄ Col. iij. Mortui estis z vi
 ta v̄ra abscondita est cū x̄po in deo. ¶ Ter
 tio ista vox venit vt certificaret q̄lis hō

futurus sit ex collatiōe gl'ie cū dī: beati. Sācti qdēz in mūdo sūt bñi in vna stola gl'ie. s. felicitate aie. In futuro autē duplī ci stola. s. aie felicitate z corp'is claritate. Valet qdēz aie dīligētī deū corpus suūz sanū: infirmū z mortuū ac resuscitatū. Sanus sigdēz ad fructus pnie. Infirmū ad meritū patiētīe. Mortuū ad desideriu gl'ie pficēde. z resuscitatus ad psumatōez gl'ie tā pfecte. Ber. Sine corpore aia nō vult pfiē qd in oī statu sentit ī bono subseruire sibi. Quarto venit vt nos instrueret qualr hō se hēre debeat ī mortis recordatiōe cū dī: scribe. Dz. n. qlibet scribē. s. memorie sue firmiter ipmē q hō sit mortalis z moriturus ex natura: s. cū deo picturus ex grā. Ista autē memoria mortis valet ad pcti vitatiōez. s. supbie: guaritie z luxurie. Ysa. xiiij. Detracta est ad inferos superbia tua. pcedit cadaver tuūz subtus te sternet tinea z opimentū tuū erūt vermes. Supbus. n. appetit locuz altū: s. in morte detrahet ad locū infimū. Jō dī: Detracta ē ad inferos superbia tua. Auarus morat in terra p amorē: sed in morte habitabit sub terra p putredīnez. iō dī: Lōcidit cadaver tuū. Luxurio sus vult hēre lectū carnalez z delitiosus. sed in morte habebit lectus penosum. iō sub dī. Subtus te sternet tinea z operimentuz tuum erunt vermes.

¶ Sermo. cclxxxvi. ¶ De eodē sermo. vi.

Dolumus vos igno-
rare d' dor-
miētibus: vt nō p' tristēmīni
sicut z ceteri q spem nō hñt
l. Thes. iij. ¶ Apl's nitiē p' solari fideles
sup mortē charoz suoz ex tribus rōnib?
¶ Prima sumit ex pte corp'is qd nō ē
mortuū: sed dormit. Nemo. n. p' tristaref
de amico suo si dormiret: sed potius sibi
p' gauderet. Dicunt autē mortuū dormien-
tes duplīci de cā. ¶ Primo rōne getis. qz
sicut dormientes a laboribus vacāt: sic z
ipsi a laboribus cessant. Ab illis. s. labori-
bus de qbus dī Ysa. xiiij. Et erit ī illa die
cum reges dederit tibi dñs a labore tuo
quē patiebaris: z a p' cussione tua: z a ser-
uitute dura qua aī seruisti. Regescent
igit a labore: p' cussione z a seruitute. Al la-
bore quē patiebant in mūdo. ij. Loz. xi.

In laboribus plurimis. A p' cussione quā
patiebant a dyabolo. Luc. xxiij. Symon
ecce sathan expetiuit vos: vt cribraret sicut
triticiū. A virtute quam patiebant a
corpore suo. Rom. viij. Ipsa creatura libe-
rabit a seruitute corruptōis zc. ¶ Scdō
rōne visionis. dormiētibus. n. p' suerēde
occurrē visiones. Quidāz tñ sunt q null-
las hñt: sicut pueri parui. Quidāz q ali-
quas hñt: z hoz qdāz hñt bonas z dele-
ctabiles sicut viri pfecti. Quidāz qo hñt
malas z tristabiles: sicut pctōres z impij
Quidā autē hñt aliqñ bonas z delectabi-
les: z aliqñ tristabiles sicut impfecti. Eo-
dēz mō d' mortuis est dicendū. ¶ Quidā
eniz sunt q nullas hñt: sicut pueri nō ba-
ptizati. Neqz. n. hñt delectabiles visōes
q: deū vidē non pñt. Nec etiā tristabiles
q: deū non p' spiciunt: neqz demones: sed
qdā gete requiescūt. ¶ Alij hñt visiones
dulces z delectabiles: sicut beati. Sicut
eniz dicit Aug. sup Gen. ad l'az. Bñi ha-
bebūt tria gnā visionū: quibus nunc vti-
mur. s. corpalez: spūalem z intellectualez.
Corpalez: q: videbūt xpī humanitatem:
terrā nouā: celum nouū z corpa beatoz.
Spūalē: q: videbūt bños angeloz spūs
z corda z aias scdōz. Intellectualez: q: vi-
debūt ipm deū in quātū eis videre ē pos-
sibile. ¶ Sunt z aliq q hñt visiones trista-
biles: sicut dānati q demones semper vi-
dent. Sap. iij. Personē tristes semp ap-
parentes illis pauorez prestabunt. Job.
xx. Uadent z ventēt super eos horribi-
les. Ex quibus verbis habetur q demo-
nes sunt tristes: horribiles z importuni.
q non cessant ire z redire ante eos. Sūt
tristes vt generent in eis dolorem. Hor-
ribiles vt faciant in ipsis timorem. Im-
portuni vt ducant eos ad desperationē.
¶ Alij sunt qui habēt visiones tristabi-
les z delectabiles: sicut illi qui in purga-
torio cruciātur: quia vidēt demones qui
sin quosdam eos cruciāt: z angelos qui
eos confortant. Job. iij. In honore vi-
sionis nocturne pauo: tenuit me z tre-
mor. hoc quātū ad horribilē visionem
demonū z voces quasi aure lenis audī-
ui. hoc quātū ad dulcem cōsolationē an-
geloz. Et sic patet q illi qui sunt in pur-
gatorio habēt quedā tristabilia z quedā

De cōmemoratōe aiay.

Delectabilia. Tristabilia sūt: q̄ hñt ignis
 acerbitatē. demonū societate. & diuine vi-
 siōis puatōez. Delectabilia sūt: q̄ hñt an-
 geloz crebra visitatōz: future bñitudis
 certā expectatōez: & suffragioz ecclie p-
 ceptōz. ¶ Scōo apls p̄solat fideles sup
 mortē charoz rōe aie q̄ hñt immortalitē
 & felicitatē: cū dñc: vt n̄ tristēmīni sic ce-
 tert q̄ spes n̄ hñt. Et q̄ xp̄iani hñt sp̄e. de
 bēt dñderare d̄ fragili corpe exire vt poi-
 sint i aia stolā glie possidē. Ad cyprian⁹
 ad so: runatū triplici exēplo ostendit. s.
 Sic dñderat nauis exire de naufragio.
 Ad eiz ip̄a aia op̄it fluctib⁹ malay p̄cu-
 piscētiaz. & mō p̄quassat vētis tētatonū
 Mat. viij. Ecce mor⁹ fact⁹ ē i mari q̄ ad
 vētos tētatonū. Ita vt nauicla op̄iret flu-
 ctib⁹. q̄ ad fluct⁹ p̄cupiscētiaz. S; tunc
 de⁹ sedat vētos: & fluct⁹ trāqllat. Un̄ se-
 quit. Et surgēs ip̄eravit vētis & mari. &
 facta ē trāqllitas magna. ¶ Scōz exem-
 plū ē. sic dñderat pegrin⁹ exire d̄ exilio.
 Sci nāq; mō sūt pegrini. ij. Loz. v. Quā-
 diu sum⁹ i hoc corpe pegrinamur a dño.
 ps. Deu m̄hi q̄ icola. &c. Desiderat eniz
 exire d̄ ista pegrinatōe. Tū q̄ hñt viā ni-
 mis lōgā. iō dicit: q̄ icolat⁹ me⁹ plōga-
 tus ē. Tū q̄ hñt domū tenebrosā. iō dñc:
 Hitauit cū hitatib⁹ cedar: q̄ iterptat te-
 nebre. Tū q̄ hñt viā nimis asperā. Ad-
 dīca eiz via si ē aspa vt eē nimis lōgā. iō
 dñc. Ad hū icola fuit aia mea. ¶ Tertius
 exēplū ē sicut dñderat hitator exire d̄ ho-
 spitio ruinoso. ps. Tāquā pletī iclinato
 & macerie d̄pulle. Heb. viij. Ad ātiquaf
 & senescit. p̄pe iteritū ē. Ex qb⁹ d̄bis ha-
 bes q̄ hitaculū corpis n̄fī ē hitaculū in-
 elmatū: d̄pulsus: & ātīqtus. Quē eiz d̄ fra-
 creatū. iō ē d̄sus frā iclinatū: tanq̄ elto i
 terrā casuz. Quē ē ex q̄ttuor elemētis cō-
 trarijs p̄positū & nullo tēpamēto bñitu-
 dīnis colligatū. iō ē tanq̄ maceria d̄pul-
 sum. Quē ē ātīqtū ex eo q̄ ab adā vsq; ad
 nos p̄pagatū. iō mortī vicinū. ¶ Tertio
 p̄solat apls fideles rōe vtriusq; s. corpo-
 ris & aie: ex eo q̄ i bñā r̄surreccōe aia cor-
 poris p̄lungēt. iō dicit: Si eiz credim⁹ q̄
 iesus mortu⁹ ē & resurrexit &c. Ad eniz
 ip̄s corpus resurgat. hoc requirit dei sapia
 iusticia: & munificētia. Triplici eiz de cā
 deus aiam corpi vn̄iuit. ¶ P̄ua ē vt vn̄i

uersus suū p̄ficēt. Cū eiz q̄dā sit creatura
 pure corpalis. q̄dā pure spūalis oportu-
 sit ad p̄plexionē vn̄uersi vt eēt vna p̄po-
 sita ex corpe: & spūali rōali vt ē hō. Req-
 rit ergo diuina sapia vt sicut ad p̄fectōez
 vn̄uersi corpi aia vn̄i: ita bñā vīta isto
 ordie diuine sapientie nō p̄tuef: s; aia suo
 corpi p̄iūgat vt vn̄uersus dei p̄pleatur.
 ¶ Scōa rō q̄re aia corpi ē vn̄ita: vt aia in
 corpe. & p̄ corpe agones certaminū exer-
 ceat. ¶ Tertia ē vt aia dei serua carnem
 p̄serua suā custodiret: & in sup̄nis sedi-
 bus collocaret. Istas duas rōes assignat
 Greg. nazāzenus. Exigit ergo diuina iu-
 sticia: q̄ sicut aia p̄ diuersos agones me-
 ruit in corpe: ita remuneret i corpe. Exi-
 git diuina munificētia q̄ nō tm̄ remune-
 ret suā aiaz: s; et cū ip̄a remuneret fideles
 conferua. i. carnē ipsam.

¶ Sermo. cclxxxvij. De eodem. Ser-
 mo. septimus.

Non cōtristēmīni sicut et
 ceteri q̄ spem n̄ hñt.
 i. Thessal. iij. Sup mortem
 charoz n̄ orū m̄tis d̄ cāis
 p̄tristari nō debemus: s; potius p̄solari.
 ¶ P̄uo pp mortēdi necessitatē. hoc p̄z i
 quodā rege pagano. de quo refert Aug.
 i libro de cura p̄ mortuis: q̄ cū dñs suis
 in capto sacrificaret. nūciatur ei q̄ filius
 su⁹ vn̄icus obiisset. nō reliqt sacra q̄ ma-
 nibus gerebat: nō lachrymar⁹ ē: nec oīo
 suspirauit. s; ait: sepeliat. Ademīni eniz
 me genuisse mortalē. Et subdit bñs Aug:
 q̄ dyabolus i iudicio coram xp̄o dicet.
 Ecce hic cultor meus cui nec resurrectio
 nē: nec p̄dissus p̄missi p̄ morte vn̄ici no-
 bilis & sapientis filij sacra mea nō reliqt:
 nec fleuit. Tū autē xp̄iani p̄ q̄bus mor-
 tuus es: vt mortē nō tmerēt: & eēt d̄ re-
 surrectione securi: nō solū lugent mor-
 tuos & voce & hitu: s; et ad eccliaz p̄cede-
 re p̄fundunt. Altiq̄rti et clerici ministe-
 riū suū itermittūt vacātes luctui. ¶ Se-
 cūdo pp reuocādi ip̄sibilitatē: cuius
 exēplū hēmus i Dauid q̄ ait. ij. Reg. xxij.
 Ego s̄bo magis ad eū: sp̄e nō reuertetur
 ad me. Eiusdē. xij. Dēs eim morimur: &
 quasi aque dilabimur sup terrā que nō
 reuertunt. Iste fluuius hūant generis
 tres h; status. In p̄uo stabat: disposit⁹

tñ erat ad stādū z ad fluēdūz: q; hō i pñ
 mo statu poterat mori z nō mori. mō at
 q̄tinue fuit z nūquā reuertef: z i fine i,
 mobilis stabit. ¶ Tertio pp̄ susendi deo
 maiorē facultatē. Et hui⁹ exēplū hēmus
 i bsa melodia. de q̄ dicit Hiero. i q̄dā epla
 ad paulū. Scā melodia nri tps inf xp̄sa
 nos vere nobilis q̄ calefcēte adhuc ma,
 risti corpusculo. z necdū hūato duos pdi
 dit filios. Rē dicitur⁹ icredulā: s; xp̄o te,
 ste non falsaz stetit imobilis. z obuoluta
 xp̄i pedib⁹ q̄n ip̄z tenet dices: Expediri⁹
 tibi futura suz dñe: q; tāto me onē libe,
 rasti. ¶ Quarto pp̄ del bñplacitū z vo,
 lūtātē: z hec sola cā: z si alia nō eēt suffi,
 cere debēt. Hui⁹ exēplū hēmus i curtio
 optio romanorū. de q̄ dicit Aug. i ll. d. ci. di
 Curtius armatus equo i obruptū terre
 hyatū p̄cipitē se dedit: q; iusserant. dy vt
 eū illic quē romanū hēret optimū mitte
 rēt. Si ergo pagan⁹ nullā hñs spez d̄ re
 surrectōe mortū se dedit: q; dñi hoc iusse,
 rat. q̄to magis hō xp̄ianus nō debēt de
 sua vel d̄ aliorū morte dolē. q̄n scit deum
 hoc velle. Hiero. Resurgē credim⁹ nros
 z plāgimus: qd̄ facēmus si mori tm̄ p̄ci,
 peret deus. Volūtas eius vtiq; sola suf,
 ficeret ad solatiū. cui nullū p̄ponē debe,
 mus affectū. ¶ Quinto pp̄ immortal̄ vite
 adeptōez. Hui⁹ exēplū hēm⁹ i theobro
 to p̄ho d̄ q̄ dicit Aug. i ll. de ci. dei. Theo,
 brothus lecto libro platonis vbi d̄ aie i
 mortalitate disputauit si p̄cipitē dedit d̄
 muro: vt ex hac vita migraret ad eā quā
 credidit eē meliorē. Si igit hō paganus
 tāta fidē d̄dit d̄ictis alteri⁹ pagani. q̄to
 magis xp̄ianū p̄ deū suū d̄ vita b̄sa certifi
 cati nō deberēt sic d̄ sua vel suoz morte
 dolē vt ad b̄faz vitā possint p̄rigē. ¶ Se
 xto pp̄ miseriaz mundi euasione. Hui⁹
 exēplū hēm⁹ i mltis gētib⁹ z pagantē:
 d̄ qbus dicit solinus. q; apud plurimos lu
 ctuosa sūt puerpia z leta sūt funera. Lō
 suctudo eiz ē apud plurimos q; q̄n pu,
 er nascit: parētes z amici faciūt magnū
 plactū ex eo q; i istū mūdū venit vbi pas
 surus ē mltiplicitatē miseriaz. s; q̄n pu
 er morit faciūt magnū festū ex eo q; d̄ mi
 serijs hui⁹ mūdi extitit. Allicubi ēt ē p̄sue
 tudo vt dicit Hiero. q; mulieres viue cū viris
 d̄functis sepeliūt. z malūt cū viro mori

q; post mortē virit i luctu z i statu misera
 bili remanē. Et Amb. i ll. de bono mori
 tis. Si plena miseria ē ois vita. vtiq; fi
 nis alleuiamētū ē. Alleuiamētū aut bo
 nū. Mors aut finis. Mors ergo bona.
 ¶ Septimo pp̄ debiti solutōne. Tene
 mur eiz deo soluē debitū mortis. z ideo
 nullus d̄z dolē qd̄ d̄z. De hoc hēmus in
 tribus exēplis: quoz vnū ponit Lypria
 nus. z duo alia ponit b̄sa Aug. ¶ Unus
 nāq; nolebat debitum mortis exoluē. iō
 āgelus sibi ifirmati cū idignatōe appēs
 dixit: Pati timetis: exire nō vultis. qd̄
 faciām vobis: z sic ab eo iratus recessit.
 ¶ Alius at nolebat soluē: si nō debebat.
 si d̄o debebat statiz volebat. vñ ifirmat⁹
 dixit ad deuz: si nunq; b̄n. si aliqñ q̄re n̄
 mō. ¶ Tertius ponebat hoc i voluntate
 creatoris: patus remanē quātū velle: z
 soluē qñ velle. Et iste fuit Amb. q; cuz i
 extremis positus rogaret vt plōgatōez
 vite sibi ipetrare vellet a dño: ait. Non sic
 vixi vt me pudeat iter vos viuē. nec mor
 ti timeo qm̄ hēmus bonū dñm. ac si d̄i
 cat: si placet deo vt adhuc viuā: possum
 adhuc viuē iter vos sine rubore. si pla
 cet deo q; moriar: mori possuz sine timo
 re. ¶ Octauo pp̄ maioris boni adeptio
 nē. Ista rōem tagit Hiero. i epla ad tira
 siū dices: Haudēt p̄tes tota vita sine fili
 is p̄morari: duz valeāt q; cupiunt de su
 is pignoribus adipisci. pegrinant vt ad
 palatia p̄gant. nauigāt ad dignitates.
 ad studia acq̄rēda. ad cas primoniū ex
 plicādas cum p̄culo z labore. Et vt ad
 palatia celi. ad studia xp̄i: z ad honorez
 vite p̄petue: ad primoniūz possessionis
 eterne cuz securitate valeāt puenire. ne
 mo filios suos a se gratulat abscedere.
 Ad p̄panda p̄ta gaudēt tā p̄tes a fili
 is q; filij a p̄entibus puocante dyabolo
 separi. z ad idulgētā p̄cipiendā nolunt
 ab iulcē deo vocāte discerni.
 Sermo. cclxxxviii. ¶ Eodem die. sermo
 octauus.

Quod fortissimus
 iudas collatōe facta duode
 cim milia dragmas argenti
 misit hierosolimā offerri eas p̄ peccatis
 mortuoz in sacrificio. y. Mach. xij. In

hoc qd vtr iste fortissimus tanta mittebat pecunia vt fieret elemosyne: sacrificiuz: & ordes. dat itelligē post hac vita aliquē bonuz locuz eē i q̄ aīc fideliz purgant. Circa qd scēdūz qd qnqz sunt loca: receptiua viuos & mortuos. s. infernus: purgatoriu: lib^o pucroz mūdus: & celū. In infernus ē tāquā carcer dei i quo ponunt oēs q̄ sūt exules. Purgatoriu vō ē tanq̄ hospitale dei. i quo colligunt oēs infirmi s̄z limb^o ē tāquā isula dei: ad quā mittūt oēs nō p̄firmati. Mūdus vō ē tanqz stadium in quo exercitant oēs strenui milites. Celū vō ē tanqz palatiū & viridariuz dei i quo ponunt oēs milites triumphantes & emeriti. Prim^o locus ē infernus. In quo recludunt oēs exules. & iste carcer eē credit in medio terre. & hoc tāgt qdā glo. sup Jonā q̄ dicit: Sic cor est i medio aialis: ita infern^o ē i medio tre. Et tal^o locus p̄gruit dānatīs pp̄ elōgatōez: obscuritate: & frigiditate. Prop̄ elōgatōez figdē: qz sicut nihil tātū distat de celo: q̄ tū tre mediū sic nihil tū distat a deo q̄ tū pctm. Iustū ergo ē vt sic hō se elōgauerit p̄ pctm a deo: sic elōget a celo p̄ locus nouissimū. Proverb. xvi. Lōge ē dñs ab sp̄ijs. Lōgruit et̄ pp̄ obscuritatē. null^o eiz locus ē obscurior q̄ sit mediuz terre. terra. n. i sup̄ficie faciet illustrat. s̄z i suo medio p̄petua obscuritate replet. & iō locus tā tenebrosus p̄petit pctōibus tenebrosus. Job. x. Anteq̄ vadā & nō reuertar ad terrā tenebrosāz &c. Longruit et̄ pp̄ frigiditatē. In medio eiz terre sūme ē frigus. iō puenit pctōibus q̄ fuerūt frigidī i amore dei. Tū aut frigus habebūt qd semp̄ dētib^o stridēbūt. Mat. viij. Ibi eim erit fletus & stridor dētū. Secundus locus ē purgatoriu qd ē tāquam hospitale dei. in quo sanant oēs infirmi. Sanant aut p̄ ignē purgantē: & p̄ suffragia ecclie. que qdē s̄m̄ die. sunt oratōes: sacrificia: elemosyne: & ieiunia. Per ista aut suffragia nō oēs sanant: sed tū illi q̄ sunt sanabiles. Nā s̄m̄ beatū Aug. mortuorū quidā sunt valde boni: & quidam sunt valde mali. qdā vō sunt mediocrit boni & mali. Suffragia igit p̄ valde bonis sunt gr̄az actōes. Pro valde malis: & si nō sint adlūmēta mortuoz. sunt tū q̄

lescūqz viuoz p̄solatōes. Pro mediocrit bonis & p̄ mediocrit malis: sunt exp̄latōes. Ista triplicē dīam tāgit p̄pha dicens: Calix in ma. dñi vi. me. ple. mix. Valde boni bibunt i calice dñi pleno vino: qz dat eis glia. Mediocrit boni bibunt i calice pleno mixto. i. iusticia quātū ad p̄nias. & misericordia q̄tū ad expectatōē. S̄z valde mali bibunt de calice dei pleno fece. i. dei furore. Job. xx. De furore oipotētis dei bibet. Ista at suffragia illi q̄ sunt i purgatorio scire p̄nt tribus modis. s. p̄ diuinā vel āgelicā reuelatōez p̄ aiarum hinc exeuntiz reuelationem. & p̄ exp̄tā i seip̄is reuelatōē. Quē eiz ex p̄te releuari sentiūt: suffragia p̄ se facta fuisse cognoscūt. Tertius locus ē limb^o pueroz: qd ē tāquā isula dei: vbi repositi nō dū p̄firmati. i. pueri nō baptizati. qd iō nō dicunt p̄firmati: qz dei sunt visibē p̄uati. Limbus patrū dicebat sinus abrahe. Limbus pueroz dicitur lib^o inferni. P̄ies eim hēbāt requiē: qz imūes erāt a pena sensibil. Hēbant securitatē: qz expectabāt aliaz futurā. Hēbāt absconditōē: qz abscondēbant a tētatōe dyabolī: & iō dicebat sinus. Illud eim qd ē i sinu ē getū: secretū: & absconditū. Limbus aut pueroz dicitur sinus inferni. Sūt qdē imūes a sensibili pena & tētatōe dyabolica. & qd ad hoc dicit sinus. p̄uati tū sunt visione diuina. & quātū ad hoc dicit infernus. Quartus locus ē mūdus qd ē stadium dei: in qd exercitant milites strenui: qd debēt se exercitare p̄tra carnē. p̄ tēperatā p̄tra mūdū. & p̄tra tyrānos p̄ patētiaz. & p̄tra dyabolū p̄ r̄sistētā. de hac triplici exercitatōe dicit Eph. vi. Nō ē nobis colluctatio aduersus carnē & sanguinē. & hoc qd ad primū. sed aduersus principes et p̄tates quo ad secundum. contra sp̄uales nequitas in celestibus: quo ad tertium. Quintus locus est celū: qd ē palatiū & viridariū dei. in quo ponunt milites triumphantes & emeriti qui penam purgatorij non sentiūt: sed celeste palatiū sibi acquirunt. Et hoz tria sunt genera. s. baptismalē innocentiam cōseruantes: et p̄ seip̄so martyriū sustinētes: & p̄fectiōnem vite apprehēdentes. Isti sunt tantū illi tres viri qui aias suas saluat: qz ime

Atate euolant. s. Daniel: Noe: et Job: ut habet Ezech. xliij. Per Danielem q. fuit magne simplicitatis et inocentie itellit, gunt inocetes. i. Mach. ij. Daniel i sua simplicitate liberat^o e de ore leonū. Per Noe intelligunt viri pfecti. Ge. vi. Noe vir iust^o atq; pfect^o i generatōib^o suis. Per Job multis vulnerib^o cōfossuz: intelligunt martyres. de q. dī Ja. v. Sufferentia Job audistis: et sine dñi vldistis. Isti sunt mōtes vel alti p inocētia: vita: et patētia. de qb^o dī. Ecc. xliij. Triplr sol esurēs mōtes rē. Sol eim iusticie in pueris baptizatis exuret oēm culpam originālē. et in impfectis oēm maculam veniālē. et in martyribus oēm maculam originālē et actuale.

¶ Sermo. cclxxxix. ¶ De sancto martino epō. Sermo. i.

In diebus suis placuit deo. Eccle. xliij. Tota vita iusti e lucida dies et pclara. i. Thesal. v. Dēs vos filij lucis estis et filij dei. Et iste dies hz mane. qñ. s. lux diuine grē in scis viris scipit refulgē. hz meridie qñ lux grē in eis pcedit et crescit: s; nō hz vesperā: qñ et in morte eis nō extinguet: s; cū dñe eternitatis p̄tinuat. Prouer. iij. Semita iusti quasi lux splēdens: ecce mane iustificatōis. Procedit et crescit: ecce merīdies augmētationis. Usq; ad pfectū diē. ecce cōtinuatio cum diē eternitatis. ¶ Tota igit^r vita beati Martini fuit dies q; habuit tres status q; fuit laycus: religiosus: et prelatus. id dicit: In dieb^o suis placuit deo. ¶ Prio quidez placuit deo in statu laycali: quo ad se: quo ad deum: et quo ad pximum. ¶ Quo ad se quidem: quia extinxit i se omnem auaritiā. Unde dī q in stipendiis nil p̄ter quotidianum victum referuans de crastino non cogitabat. i. Thimo. vi. Dñtes alimenta et quibus tegamur his contenti sumus. Extinxit etiaz omnem intemperantiā. Unde dicitur: Frugalitas in eo fuit tanta: et iam nō miles: sed monachus putaretur. Ecc. xxxi. Utere quasi homo frugi his que tibi apponuntur. Omnem superbiā q; fuit tante humilitatis q; etiam suo seruo serui-

bat. et calciamenta detrahebat. Exēplo illius qui dixit Matth. xx. Silius hominis non venit ministrari: sed ministrare ¶ Secundo quo ad deum. habuit enim magnam fidem: quia cum esset annorum decem: inuitis parentibus ad ecclesiam confugit. Mat. x. Qui amat patrem vel matrem plusquam me: non e me dignus. Habuit magnam spem dicens: Crastina die hostium cuneos penetrabo securus. Eccle. ij. Nullus sperabat in dño et confusus est. Habuit magnam charitatem: quia ob amorem xp̄i seculum cōtempnit. Cant. viij. Si dederit homo omnē substantiam suam pro dilectione rē. ¶ Tertio quo ad pximū. Exhibebat enim superioribus subiectionem: sicut Juliano imperatori in his que non eēt contra deum. i. Petri. ij. Subditi estote omni humane creature p̄pter deum rē. Inferioribus mirā benignitatis ostensionem sicut supradictū est de seruo. Equalibus amicabilem conuersationem. Unde dī: Multa illius circa commistiones benignitas: mira charitas rē. Prouer. xvij. Vir amabilis ad societate magis amicus erit q; frater. ¶ Secundo beatus Martinus placuit deo in suo statu regulari. Ubi seruauit triplex votum scz obedientie: quia obediuit deo amonenti vt parentes visitaret. hilario imperatori vt exorcista eēt. Obediuit autez ex charitate et humilitate: ex concordia et voluntate. Hoc significatum est Job. xlij. Ubi dī q; dederunt ei ouem vnā et inaurē aureā vnā. Per inaurē aureā significatur obedientia que triplex e. Tūc aureā qñ fit ex charitate. Tunc vna quādo fit ex vnanimi voluntate. Tunc habet ouem anexam. qñ fit ex humili et simplici corde. ¶ Seruauit votum paupertatis taz dēstricte q; radices herbarum cum monachis comedebat nunquam vinuz nisi infirmus bibeat. ¶ Seruauit votum chastitatis. Unde in signum tante puritatis charo eius apparuit luce clarior: vitro purior: lacte candidior. Et nō mirum: quia habuit carnem mundam: cōscientiam lucidā: et vitam sincerā. ¶ Tertio placuit in statu pontificali. Duo eim sunt que faciunt prelatus eē pfectuz. s.

perfectio scitatis et dignitas patris. Et sanctitas autem consistit in oratione deuota in vita sancta. et uersatōe grata quod omnia habuit sanctus Martinus. scilicet deuota oratione quod ab oratione incepit a sua pueritia. quod cum esset annorum x. ecclesias frequētabat et inuauit in etate reliqua. Unde dicitur. Nunquam ulla hora momentūque preterit quo non aut orationi aut lectōi intendere. et consumauit in morte. Unde dicitur. Oculis ac manibus in celum spiritus intectus. Et secundo habuit uitam sanctam. quod testificat globus ignis super caput eius. Sicut. n. apostolus spiritum sanctum tribus uicibus recepit. scilicet ad faciendam. miracula ad relaxandam. peccata. et ad confirmandam. corda. sic et iste beatus Martinus. Tercio per apostolos dicitur. Nonne magna miracula fecit dum tres mortuos suscitauit et peccata relaxauit dum gentiles multos uertit et eis ueniam obtinuit. et spiritum sanctum in igne uisibiliter accepit. Et tertio habuit uersatōem gratam quod quantum ad minores habuit humilitatem. Sicut per quem quando leprosum curauit et osculatus fuit. et ille sanitate accepit. Et quantum ad maiores magnam auctoritatem sicut per quem non impatori sed presbytero ciphum ponexit. Quatum ad domesticos magnam equalitatem Unde dicitur quod in qua cathedra uisus est. Et secundo habuit magnam pietatem quam ostendit super omnes creaturas. Et primo super creaturam que habet tantum esse sicut sunt elementa. scilicet super terram. quam ad suum preceptum tres mortuos uite reddidit. Super ignem quem obuium se posuit et ille euauit. Super aquam quam nauis periclitanti subuenit. Et secundo super creaturam que habet esse et uiuere. sicut sunt arbores et plante sicut per quem in arborum pinis cui signum crucis edidit. et in altera parte corruit. et in elleboro uenenato cuius uenenositatem uirtute orationis fugauit. Et tertio super creaturam que habet esse uiuere et sentire. sicut sunt animalia. sicut per quem in canibus lepusculum insequētibus. et in serpente fluuius pertrafente. et in cane contra quedam archiepiscopi latratem et uacca seuiere. Et quarto super creaturam que habet discernere sicut sunt homines et habet tantam super uiuos quos sanauit in compe et curauit in mente quam super mortuos quia tres mortuos suscitauit et latronem interfectum qui per martyrem celebrabat ueritatem dicere coegit.

Et sermo. ccc. Et de eodem sermo secundus.

Non est inuentus filius illi qui seruaret legem excelsum. Eccles. xliij. Deus cuiuslibet statui hominum propria legem dedit. Et quod beatus Martinus in triplici statu fuit. scilicet legem excelsum in quolibet suo statu seruauit. Ipse quod prius fuit strenuus miles. Regula autem militum dictauit Joannes baptista que habet tria capitula. dicit autem Luc. iij. Interrogabat eum milites dicentes. Quid faciemus et nos etiam. Intendit. n. Joannes arcere milites ab omni iniuria iherosolyma. Iniuria autem tribus modis iherosolyma. Aliquam in persona per oppressionem et quantum ad hoc ponit primum capitulum dicens. Neminem percutatis. Et aliam in fama per falsi criminis impositionem. Et quantum ad hoc ponit secundum capitulum dicens. Neque calumnia faciatis. Et aliam in re per rapinam. et quantum ad hoc ponit tertium capitulum dicens. Et prout estote sitis pedibus uestris. Ista. n. regula cum omnibus suis capitulis seruauit beatus Martinus cum adhuc esset miles. Non. n. fuit pauper oppressor sed auditor et ab iopia seruauit sicut per quem in pauperem cui clamidē diuisit presens. Adiuuit pauperem de iopia. Et a uolentia quod pupillos et orphanos defendebat. unde dicitur. Summa illi cura erat assistere laborantibus. alii egentes. et opere ferre miseris presens. Tibi derelictus est pauper orphanus tu eris adiutor. Et a tribulatione et miseria sicut per quem in leproso quem osculatus fuit et sanauit presens. Adiutor in opportunitatibus in tribulatione. Nec fuit criator sed pacificus habitator. Ipse. n. pacifice habitauit et cum maioribus per subiectos sicut per quem in Iuliano et cum equalibus per pacificam uersatōem. sicut per quem in militonibus et cum inferioribus per obsequiorum exhibitōem sicut per quem in suo suo Nec fuit raptor sed suorum largitor. Ipse. n. precepit terrena. Unde dicitur. Nichil sibi propter quotidianum uictum seruauit. Largitus est propria quod omnia que habere poterat pauperibus erogabat et respuit stipendia sicut per quem cum Iulianus militibus stipendia dari fecit. Et secundo fuit monachus deuotus et in isto statu seruauit legem excelsum iporum monachorum que sunt tria capitula. scilicet uotum paupertatis. castitatis. et obedientie. Et primum est uotum paupertatis ut monachus nullum habeat proprium. nec terrene facultatis. nec exterioris uersatōis nec interioris uoluntatis quod. n. talia propria retinuerit furtum spiritualē permittit. ista

trisa furta q̄ fecit achor. Josue. vii. Furatus ē. n. ducētos ciclos p̄ q̄d̄ itelligit̄ pro p̄riū sube t̄pal. Furatus ē regulā aureā. p̄ q̄d̄ itelligit̄ p̄riū voluntatis q̄ ab ip̄a voluntate cetera regulā. Furatus ē pal liuz p̄ q̄d̄ dat̄ itelligit̄ p̄riū exterioris p̄uersatōis. S̄z b̄tus Marti. istis caplm̄ optie obſuauit. nō. n. habuit p̄riū sube terrene. q̄ i suo mōasterio taz paup̄ erat q̄ de radicib⁹ herbarū vtuebat. Nec p̄riū voluntatis q̄ mox cū amonitus fuit q̄ parētes vſitaret voluntatē suā defuit. z d̄ſiue voluntati plēarte obediuit. Nec p̄riū p̄uersatōis mūdane q̄ sicut mutat⁹ erat iterius i affectu. ita ē exteriorius i habitu q̄ vtues z ēt moriēs vigilas z dormiens sp̄ cillitio vtuebat. ¶ Scōdin caplm̄ est obſuatio castitatis. S̄z b̄tus Marti. nō solū suauit castitatē p̄nētie. s̄z ēt v̄ginalis mūditiē. Jō etus caro assilaf vitro. lacti. gēme. z luci. de tribus p̄rimis d̄f̄ qa vitro purior lacte cādidior. carne quoq̄ mōstratus ē gēma sacerdotū De quarto d̄f̄. caro quā sp̄ cūis obregerat ita resp̄lē d̄uit zē. Assilaf ergo vitro pp̄ mūditiā i carne. Lz. n. eius caro fuit fragil̄ p̄ nāz fuit t̄n̄ lucida p̄ mūditiā. ij. Lou. iij. Habemus thesaurū istū. s̄. v̄ginal̄ mūditiē in vasis fictilibus. i. i fragil̄ corpe. Assilaf lacti pp̄ nitore p̄ſcie. Un̄ d̄f̄ de sc̄is. Th̄. iij. Lacte cādidiores. Assilaf gēme pp̄ castitatis p̄cōsitatē. Ecc. xxvi. Ois p̄ōde ratlo n̄ ē digna p̄nētie aie. Assilaf luci pp̄ lucidā famā z honestatē. Sap. iij. O q̄ pulchra ē casta generatio cū charitate ¶ Tertiuū caplm̄ ē obſuatio obedientie. Circa q̄d̄ scien̄. q̄ p̄ōt̄ eē q̄druplex obedientia. Una ē obedire i n̄ p̄sp̄is. z ista n̄ h̄t̄ d̄z h̄re de suo. ¶ Alia ē obedire i aduersis Et ista multū d̄z h̄re de suo. Jō d̄f̄ est Ber. q̄ obedientia. alta magni meriti. alta p̄ui. alta nullius. magni meriti obedientia ē i aduersis q̄ d̄z aliquid h̄re d̄ suo. i. aduersa libēter amplecti. Obedientia p̄ ui meriti ē cū i aduersis q̄s iuit⁹ obedit. Nullius meriti ē obedientia i p̄sp̄is cum obedientis aius ad illa p̄spa anhelat Tertia ē obedire i medijs q̄ ex vna p̄te vidē h̄re dignitatē. z ex alia p̄te p̄rēdunt quā. dā difficultatē sicut ē offm̄ p̄dicatōis. p̄ dicare. n. h̄z dignitatē q̄ ē offm̄ d̄inum.

Et h̄z difficultatē q̄ ē offm̄ laboriosum. Inquātū ergo est offm̄ dignitatis n̄l̄ d̄z h̄o ibi h̄re de suo q̄ est offm̄ laboriosum multuz d̄z h̄o ibi h̄re de suo. Dulus exē. plū h̄emus i Isata z Hyeremia quoz p̄ri mus sp̄ōte se obtulit d̄cēs Isat. vi. Ecce ego d̄ne Alter at̄ se excusans dixit Hier. i. Ecce nescio loq̄ q̄ puer ego suz. Quarta ē i dubijs obedire. Sunt at̄ dubia q̄ n̄ nescit q̄d̄ ē melius hoc vel illō. et tale q̄d̄ nihil d̄z h̄re de suo. z aliquid d̄z h̄re d̄ suo. s̄. vt paratus sit facere z n̄ facere. put d̄. ne placuerit voluntati. Et ista q̄druplīcē obedientia v̄f̄ h̄uisse b̄tus Marti. Preceptuz sigdē sibi fuit quod d̄z q̄d̄ h̄bat humilitatē. vt. s̄. esset exorcista z libenter obediuit. Quod d̄z q̄d̄ h̄bat dignitatē z n̄ difficultatē. Et istō coactus recepit. Quod d̄z q̄d̄ h̄bat dignitatē z difficultatē. s̄. p̄rtam vſitare z sibi v̄buz dei p̄dicare. z tunc iustus iuit. sed t̄n̄ obediuit. Tādē fuit i magno dubio q̄d̄ cēt melius v̄z mori z eē cum xp̄o. An pp̄ salutē populi adhuc in carne remāere. z istud dubium d̄ine voluntati p̄misit dicens D̄ne si adhuc populo tuo suz necessarius zē. ¶ Tertio fuit p̄latus dignus. z quātum ad h̄ suauit regulā p̄latoz. De qua d̄f̄. i. Timo. iij. Op̄z eē ep̄m̄ ornatuz. doctoz. z hospitalē. D̄z eē ornatuz iterius decore vtutuz. z exteriorius decore mox z honestate eoz. D̄z ē eē doctor. vt. s̄. doceat verbo z exēplo. D̄z ē eē hospital. q̄ sicut d̄f̄ cit Hier. Quicq̄d̄ h̄nt̄ clerici paup̄er̄ ē. Bonus. n. eoz d̄z omnibus eē cōis. z ista tria capla suauit b̄tus Marti. q̄ oibus vtutibus fuit ornatuz. z fuit doctor assiduus. z ad pauperes liberalissimus.

¶ Sermo. cccxi. ¶ De eodez sermo. iij. **C**ognouit euz i b̄ndictōnibus suis. Ecc. xliij. Sancti viri i hac vita tria desiderāt. s̄. in fusionē gr̄e dei. p̄seruatōz in gr̄a. z iudicium q̄ sunt in gr̄a dei. Et ista tria habuit b̄tus Marti. ¶ P̄uo habuit gr̄e dei infusionē. Luz d̄f̄. Cognouit euz i b̄ndictōnibus suis. Hoc at̄ q̄d̄ dicit cognouit. plus ip̄ortat q̄ si diceret dedit. St. n. videre. mus aliquē alicut paup̄eri factētem magnas elemosynas d̄ceret. v̄f̄ q̄ ip̄e illuz

pauperes cognouit. i. ab alijs discretis. Deus et ceteris scis dat benedictioz gratia suaz. s3 in illis bfm Martinum cognouit. i. ab alijs discretis. ex eo q3 maiores gratias ei dedit. qru qda attestat sue dignitatis. qda p tati. qda sue scitati. **C** Dignitas hois ut ipe ab angelo custodiat. Hiero. Magna dignitas hois et aiaz ut vna queq3 ab ortu sue nascitatis heat angelus ad sui custodia deputatu. Et ista dignitas tres h3 ptes. Una e q custodiunt in vita. et hec e magna. Alia e q custodiunt in morte. et hec e maior. Tertia q custodiunt post mortem. et hec e maxima. Bfm itaq3 Marti. angeli custodierunt et honorauerunt in vita. q3 principes sibi obedire faciebant. Sicut patuit qn ostiu ipatoris angelus sibi apuit. Eius orones ad deum deferebant ut p3 qn angeli deo suaserunt. p quoda defuncto p quo Marti. orabat et celebranti assistebant. sicut p3 quando eius brachia ornauerunt. Honorauerunt in morte qn eius exequijs interfuerunt. et ei obitu quodam celebrauerunt. Un dicit. O bfm vix in cuius transitu scoz cantu numerus etc. Honorauerunt post mortem eius aiam cu laudibus in celum deducetes sic scis Severinus eps coloni. audiuit. Secundo quedam attestant sue p tati q3 contra demones magna hnt victoria. Dyabolus n. h3 violentia. astutia. malitia et seuitia. Vincere eius violentia e magne potetie cognoscere eius astutia e magne sapientie. p fundere eius malitia e magne innocentie. superare eius seuitia e pfectiois magne et vite. Ista bfm Martinus contra dyabolum fecit. Dyabolus qd obsistere voluit ei in principio. in medio. et in fine. et post finem. In principio qdem sue pueris sibi obsistere voluit p violentia dices Quocumq3 seris dyabolus tibi aduersabit. Sed ei violentia vicit dei auxilium implorado dicens. Bfm mihi adiutor non timebo etc. Circa mediu eu decipere voluit p fraudulentiam qn in forma xpi sibi apparuit. sed eius fraudulentia cognouit xpi stigmata in ipso non videndo. In fine obsistere sibi voluit p malitia ad ipm ventendo. s3 eius malitiam superauit sua innocentiam allegando. dicens. Quid hinc astas cruceta bestia. nihil in me sumestum

repies etc. Post finem et sibi obsistere voluit. qn. i. angeli eius aiam in celum deferebant dicetes se in eius anima ius habere. S3 sci angeli demontis seuitia repserunt. allegates eius psciam pura. vita sinceram fide integram. spem et charitatem succensaz **C** Tercio quedam gratie attestant sue scitati. Et iste sunt plures. **C** Prima est castitas. Et ista h3 tres partes. Una e iungalis que h3 fructu tricesimu et hec est magna. Alia aut e vidualis que h3 fructu sexagesimu. et hec est maior. Tercia e virginalis et h3 fructu centesimu. et hec est maxima. Et istas hnt bfm Martinus. q3 corpe et mente fuit virgo. **C** Secunda e humilitas. et ista h3 tres partes. Una e subicere se maiori. Hebre. xliij. Obedite ppositis vris. et ista est magna. Alia e subicere se equali. ad Ro. xij. Honore inuicem puenientes. et ista e maior. Tercia e subicere se minori. Lu. xxiij. Qui maior e vrm fiat sicut minor. et ista e maxima et istam hnt bfm Martinus qui se suo suo humiliabat. **C** Tercia e pietas. et ista h3 tres partes. Una est dare pte de supfluo et pte retinere. Luc. xij. Qd superest date elemosynam etc. et hec e magna. Secunda e dare oia supflua et retinere necessaria. i. ad Corin. vij. Qui utunt hoc mundo quasi non vnt etc. et hec e maior. Tercia e dare necessaria sicut fecit vtdua Luc. xxi. et hec e maxima et hanc hnt bfm Martinus q clamydem et ptem eius sibi ipsi necessaria paupr diuisit. **C** Quarta e charitas. et ista habet tres partes. Una e in seruitio fratris exponere oia sua. Lan. vij. Si dederit homo vniuersam subam sua p dilectide etc. Et hec e magna. Alia e ponere corpus suuz Joan. x. Bonus pastor aiam suam dat p ouibus suis. et hec e maior. Tercia est exponere voluntatem suam Luce. xxij. Non mea voluntas sed tua fiat. et hec e maxima. Beatus autem Martinus non tantu sua exposuit ea paupibus largiendo. non tm corpus suum ipm diuersis tribulationibus subiuciendo. sed etiam voluntatem suam deo se totaliter pmittendo dices. Domine si adhuc populo tuo sum necessarius etc. **C** Quinta est sobrietas. et ista h3 tres partes. Una est in abundantia sua re temperantia. Phil. iij. Scio abunda

re etc. Et hec est magna. Secunda est pe-
nuria seruare patientiam. ij. Corin. x. In
fame et siti etc. Et hec est maior. Tertia est in
abundantia seruare inopiam. et hec est ma-
xima. et istam habuit beatus Martinus qui in-
ter milites tanquam monachus vivebat. et
factus episcopus inopia monachorum seruabat.
¶ Secundo habuit gratie infuse et seruatores
cum deo. Conseruauit illi misericordiam
sua. Ipse enim quattuor uisitauit pro que gratias
seruauit. ¶ Unum est tumultus seculari-
um negotiorum. Unde dicitur. Circiter duobus mi-
liaribus a clustrate monasterium sibi statu-
it. Quidam phis Quotiens cum hostibus
habitauit minor hodie rediit. ¶ Secundum est
aspectus et colloquium mulierum. Unde dicitur
Diero. Sanctus Martinus uirginem qua-
dam uisitare uoluit et ipsa noluit. sed per
quandam fenestram ait. Adi pro ora pro me.
quod nunquam a viro sum uisitata. Et gra-
tias egit ille. Ex quo patet quod parum de locu-
tione mulierum curabat qui de hoc gratias
deo referebat. ¶ Tertium est torpor et otium
Unde dicitur quod nulla hora vel momentum
preterit quo non orationi vel lectio incumbere-
ret. ¶ Tertio habuit gratie manifestatio-
nem cum deo. Et inuenit gratiam coram oculo-
lis domini. Manifestabat enim quod placuit
deo in statu lascali pro christi approbationem
eius dixit. Martinus adhuc cathecumi-
nus hac me veste protegit. In statu mona-
chali pro trium mortuorum resuscitationem. In
statu pontificali per globi ignem apposi-
tionem.

¶ Sermo. cccxiij. ¶ De eodem Sermo
quartus.

Placens deo factus est di-
lectus et uiuens
inter peccatores translatus est
Sapi. iij. ¶ Ex predictis uer-
bis ostendit. Qualis beatus Martinus
fuit in uita. Qualis in morte. Et qualis
post mortem. In uita quidem fuit a deo
dilectus. Fuit quidem dilectus a patre.
cuius signum est quod tanta miraculorum po-
testatem habuit. A filio cuius signum est
quod filius hominis coram angelis ipsum com-
mendauit. A spiritu sancto cuius signum est.
quia in specie ignis super eius caput appa-
ruit. A beata uirgine. cuius signum est.
quod sepe ipsum cum alijs uirginibus uisitauit.

Unde dixit. Agnes Tecla et Maria
ad me uenerunt. Ab angelis qui in uita sua
sibi celebranti assisterunt. et in morte con-
uenerunt. et post mortem eius animam cum
laudibus in celum deduxerunt. A tota
curia celestis cuius signum est quod ipsum leti-
ter susceperunt. Unde ipse dixit. Sinus
Abrahe me letus suscipiet. A toto mun-
do quia inter ceteros confessores pro totum
mundum magis festiue colit. Pater sic
eum dilexit propter mandatorum suorum
obseruationem. Joan. xliij. Siquis diligit
me sermonem meum seruabit etc. Fi-
lius propter tantam ad pauperes passionem.
propter quam cum tunc non tantum
coram angelis commendauit sed etiam in
iudicio commendauit dicens nudus eram
et cooperuisti me. Spiritus sanctus pro-
pter suam humilitatem propter.
Qui emittit fontes in conuallibus uirgo beata propter
suam humilitatem. Eccl. xliij. Omne ani-
mal diligit sibi simile. Angeli propter suam
puritatem. Angeli enim diligunt natu-
raliter pueros et paruulos. Matth. xix.
Angeli eorum semper uident faciem pa-
tris etc. Tota curia celestis propter suam cum
eius similitudinem. Ipse enim fuit mar-
tyr. et si non actu tamen uoluntate. Unde
dicitur. O sanctissima anima quam et se-
gladius percussoris non abstulit palamam
tamen martyrii non amisit. Fuit confes-
sor quia christus corde ore et opere fuit confessus.
Fuit uirgo quia integritatem corporis et
mentis seruauit. Totus mundus eius dile-
xit propter sua beneficia que recepit et te-
poralia. corporalia. spiritualia. et eterna.
¶ Secundo in morte fuit deo dilectus
et placidus cum dicitur placens deo. Eius
enim mors ualde deo placuit propter quat-
tuor que habuit. ¶ Primum est securitas
conscientie propter quam dixit dyabolo.
Nihil in me funeste inuenies. Boa enim
conscientia generat magnam securitatem
Proverbiorum. xv. Securus mens quasi iu-
ge conuulsum. Generat et magnam iocun-
ditatem. secundo Corinthe. primo. Glo-
ria nostra hec est testimonium conscien-
tie nostre. Magnam spem. Proverbio-
rum. xliij. ¶ Sperat autem iustus in
morte sua. ¶ Secundum est desiderium
mortis sue propter. ¶ Unde dicebat

Satis est dñe q̄ hucusq̄ certauit zc. Ap-
 stolus tria desiderabat. Unū ē nō expo-
 litarī: s̄ supuestiri zc. Altd si hoc nō erat
 possibile: desiderabat spoliari zc. Phil.
 i. Desideriū habēs dissolui z cū xp̄o esse.
 Tertiu ē corpi supuestiri. Phil. iij. Sal-
 uatorē expectamus dñm nrm iesuz xp̄m
 zc. p̄ Tertiu ē seruoꝝ ordōnis cōtinue. vñ
 dñ. Oculis ac manibus semp in celū intē-
 tus victū ab ordōne zc. Orabat. n. seruen-
 ter. iō dñ. Oculis nō tantū corp̄alibus sed
 et spūalibus. Intellectu z affectu. i. Co-
 rinth. xliij. Orabo spū z orabo mēte. Ora-
 bat reuerēter. iō dñ. Et manib⁹. ps. Ele-
 uatio manū mearū sacrificiū vesptinū
 zc. Orabat pseueriter. vñ dñ. Inuētū ab
 ordōe spūz nō relaxabat Luce. xvij. Opor-
 tet semp orare z nō deficere. p̄ Quartus
 ē p̄ntia angelice custodie. Angel. n. cu-
 stodierūt eū z in mūdo degentē. z mortū
 appropinquatē. z in celū ascendentem.
 ps. Angelis suis mādauit de te: vt custo-
 diāt te in oibus vijs tuis. Tertio post
 mortē fuit trāslatus cū dñ. Et viues inter
 pctōres trāslatus ē. Nā z corpus transla-
 tū ē in monumētū z asa i padisus. z vtra-
 qz trāslatio honorabilr facta fuit. Nam
 corpus eius fuit mirabili claritate illu-
 stratus. vñ dñ. Blificati hoies vident glo-
 riā: q̄ affuerūt zc. Fuit ab angelis solēnt-
 ter honoratū. vñ dñ. O bēm vtrū in cui⁹
 trāslitu sc̄oz cant. numerus. angeloz
 exultat choi zc. Fuit a sc̄o Ambrosio mi-
 raculose hūatus qui eius exequijs inter-
 fuit. z corpus sepulture mādauit. Spūs
 vero suus fuit trāslatus de loco infimo
 ad celi sublimitatē: de statu mēdico ad
 celi vbertatē. de statu despecto ad ange-
 licā societate. Ista tria per ordinē tangū-
 tur cū dñ. Martinus hic paup z modic⁹
 celū diues igredit̄ hymnis celestib⁹ ho-
 norat. Per hoc qd̄ dñ hic. quod ē aduer-
 biū loci. Notat locus infimus. Per hoc
 qd̄ dñ paup. notat status mēdicus. Per
 hoc qd̄ dñ modicus. notat status despe-
 ctus. Deinde ponitur alia tria in cōtra-
 riū rñdētia. cū dñ. Celū. ecce loci subli-
 mitas. Diues. ecce vbertas. Hymnis cele-
 stibus honorat. ecce angelica societate. Sic
 si alijs verbis apte dicat. Martinus de
 loco infimo igredit̄ ad celi sublimitatē

De statu mendico ad celi vbertatē. s̄ sta-
 tu despecto ad angelicā societate.

¶ Sermo. cccxij. ¶ De sc̄a cecilia
 sermo primus.

Quesui sp̄saz m̄hi eas
 assumere. z ama-
 tor factus suz forme illi⁹ zc.
 Et ifra. doctrix. n. ē disciplie
 dñ. Sap. viij. Inter ceteras virgines dñe
 b̄ta cecilia tria p̄uilegia hūit q̄ i p̄mis-
 sis v̄bis annotat. ¶ Primū ē q̄ ip̄a fuit
 sp̄sa xp̄i gl̄iosa. cū dñ. Quesiui sp̄sam
 eā m̄hi assumere. Hūit aut̄ duos sp̄sōs
 s̄ xp̄m z valerianū. Xps. n. ip̄am desp̄sa
 uir: z p̄ charitatē sibi vniuit. Hier. ij. Re-
 cordat⁹ suz tui miserās adolescētā tuaz
 z claritatē d̄sp̄satis tue zc. Qñ at sp̄s
 se xp̄o d̄secrant̄ anulo subarrat̄. Annul⁹
 ille amorē significat q̄ d̄z sp̄suz z spon-
 saz vnire. q̄ anulus p̄nt̄ i q̄rto digito z
 solus p̄nt̄. Et ē rotūdus. Et d̄z esse au-
 reus. Per primū significat q̄ sponsa d̄z
 diligere xp̄m sp̄suz p̄cordat̄ q̄ a corde
 p̄cedit qd̄ā vena q̄ i digito q̄rto rñdet.
 Per sc̄dm significat q̄ d̄z ip̄m diligere
 singlr. Si. n. duo annuli i duobus digi-
 tis ponerēt videret q̄ posset diligere de-
 uz z mūdū. Per tertiu significat q̄ debz
 eū diligere p̄petualr. vt sic anulus q̄ est
 sp̄icus finē nō h̄z. sic nec amor ille i p̄pe-
 tuū finit̄. Per q̄rtū significat q̄ d̄z ip̄m
 diligere excellēter: vt sic aux oia metal-
 la excellēt̄ sic z amor ille oēs alios excel-
 lat amozes. Ista q̄rtuoꝝ notat Luce. x. di-
 liges dñm deū tuū ex toto corde tuo. i. p̄
 cordat̄. z ex tota aia. i. singlr dādo sibi
 totā aiaz tuā. z ex oibus viribus tuis. i.
 firmis z p̄petualr. z ex oī tua mēte. i. ex-
 cellēter. vt amor tuus radicez i mēte q̄ ē
 ps sup̄tor rōnis. p̄ Hūit et sp̄suz Vale-
 rianū quē ip̄a traduxerat z nuptias cele-
 brabat. In nuptijs aut̄ p̄sueuerunt fieri
 magna p̄tulata. dissoluta solata. deferrī
 varia vestiu z ornāmēta. z dicit v̄ba lasciu-
 ua. Alij qd̄ē r̄uersis epulis se ingurgi-
 tat. ista tñ b̄duans ac triduans ieiun-
 is se macerabat. Alij se vestimētis moll-
 bus induebāt. ista c̄litiō mēbra doma-
 bat. Alij v̄ba vana z lasciu dicebāt. ista
 vero euāgeliz abscondituz in corde suo
 portabat. z nec diebus nec noctib⁹ a col

loquens diuinitas cessabat. **C**Secundum precor-
nium est quod ipsa fuit christi sponsa. cum dicitur. Alma-
tor factus super forme illius. Ista autem pul-
chritudine virginali per quatuor conserua-
uit. **P**rimo per corporis maceracionem. quod cili-
tato membra dormabat: et corpus continuis ie-
iunijs macerabat. Legitur. **A**bacha. xliij.
quod iudas interfecit maximum elephatorum: cum
his qui suppositi erant. **A**maximus elephan-
torum. id est diabolus et his qui suppositi sunt.
scilicet caro et mundus per quos diabolus pugnat.
Qui ergo vult seruare corpus mundicie
deus interficere diabolum ne malas suggestio-
nes intrat. carnem ne lasciuat. et mundum
ne delectamenta offerat. **S**ecundo per deuo-
tam orationem quod sicut dicitur de ea. modo interpellabat
angelos ut preserualet suam virginitatem. et
modo apostolos ut preserualet sue fidei sincerita-
tem. modo martyres ut iter supplicia darent
constantiam. modo presessores ut constantiam fidem
darent. modo uirgines ut suam conserualet mu-
dicam. **T**ertio per sermonis dei constantiam me-
ditacionem. unde dicitur quod euangelium christi abscondi-
tum gerebat in pectore. **P**salmus. In corde meo ab-
scondi eloquia tua etc. **U**erba. n. domini sunt sa-
gitte et carbones. **P**salmus. Sagitte potentis acu-
te cum carbonibus desolatorijs. Sagitte id est
carnem presigunt per timorem. **P**salmus. Confige timore
tuo carnes meas. **C**arbones. id est uirum per
amorem. **P**salmus. Ure cor meum et renes meos.
Quarto per suspecte familiaritatis vi-
tacionem. **N**on enim habebat familiaritates nisi
cum personis sanctis sicut cum uirgano episcopo et cum
pauperibus quos ipsa nutrebat. **N**am secundum
Hieronymum. Periculum magnum est mulieribus de
uotis familiaritatem habere cum uiris duplici
de causa. **U**na est quod mulieres sunt incaute et mol-
les. **I**ncaute. id est cito decipiuntur. **M**ol-
les. id est cito flectuntur. **U**irginibus autem est ma-
ius periculum. sicut in deo dicitur triplici de causa: quod
scilicet sunt incaute. et quod sunt molles. et quod sunt in-
expte. **N**on enim adhuc sunt expte fraudulen-
tias atque astutias hominum. **U**iduis uero est
maximum periculum. et hoc quadruplici de causa.
Et quod sunt incaute. et quod molles. et quod sine ui-
ri consolacione et quod diuinitatem suam sunt diuine.
Tertium preconium est. quia fuit prescatrix
gratiosa. cum dicitur. **D**octrina. n. est discipline
di. **P**redicauit autem uerbis: exemplis et mi-
raculis. **U**erbis: ut fidei trinitatis tene-
ret. ut labori insisteret. ut martyrius dili-

geret. ut mundana potentia non timerent.
De puo ponti exemplum tale. **S**ic in una
anima sunt tria. scilicet ingenium. memoria et intelle-
ctus. sic et in una diuinitatis essentia sunt
tres persone. **D**e secundo tale. **B**latiali tempore
laborantibus agricolis sunt alij ociosi io-
cates et agricolas deridentes. **S**ed tempore esti-
uali cum adueniunt gloriosi fructus. gau-
dentibus illis qui reputabant iurbanis: sicut
qui uidebant uibant. **D**e tertio tale. **A**d ortum
per christum non est uita perdere: sed mutare. dare lu-
tum et accipere aurum. dare uile angulum
et accipere foris plucidum. dare simplicium
et accipere centuplum. **D**e quarto tale. **P**o-
testas mundana est quasi ueter ueto reple-
tus: quem si acus pupugerit omnis potentis ri-
gor euanescit. **P**redicauit et exemplum. quod si
deles ad tria reducebat. scilicet ad martyrium
et ad sustentacionem pauperum. et ad audien-
dum dei uerbum. hec tria suauiter quod et cor-
pus suum martyrio exposuit. et omnia sua
pauperibus erogauit. et uerba dei semper in cor-
de portauit. **P**redicauit et in miraculis:
quod coronas flos de paradiso afferri fecit. an-
gelos sepe demonstrauit. et ut paulus ap-
ostolus ad valerianum uisum obtinuit: et uirginitatem
in uultu angelico demonstrauit. **T**yburcius et
valerianus ueritatem. **A**lmachius iudicem
superauit. **E**lias tiburcius et valerianus in celum
ascendentes demonstrauit.

Sermo. cccxliij. **E**odem die sermo. liij.

Mulier diligens corona est ui-
ro suo. **P**rouer. xij
Secunda ecclesia fuit diligens: quod di-
ligenter deo seruit. **E**t fuit co-
rona sibi et uiro suo. **S**ibi quod coronam mar-
tyrii acqsiuit. **U**iro suo: quod ipse ad fidei con-
uertit: et ad coronam martyrii adiuuit. **H**inc
est quod angela duas coronas de liliis et rosis
attulit. et unam sibi et alteram suo sponso dedit
Per liliam uirginitas. et per rosas martyrius
designat. **P**er quod significat quod merito uir-
ginitatis et martyrii debebat in celestibus co-
ronari. **I**n premissis ergo uerbis tria de ea
notant. **P**rimus quod ipsa diligenter deo
seruit. cum dicitur. **M**ulier diligens. **Q**uattu-
or siquidem a deo accepit. scilicet corpus. animam.
ipsam et res temporales. et de his deo seruit diligenter.
Primo de corpore suo. **L**uz. n. triplex sit
etas corporis. scilicet iuuetus que est quasi uir-
nus purus. senectus que est quasi sepe. et

De sancta cecilia.

media inter has duas que est quasi vinum
mixtum. Ista noluit expectare maturam vel
senilem etatem: sed in sua iuuetute et ado-
lescentia deo fuit. Hieronimus. Recordatur
suis tui miseris adolescentiam tuam. Pro secundo
de corde suo. Cum enim in corde sint memo-
ria: intelligentia: et voluntas. ipsa deo dedica-
uit suam memoriam per vinorum beneficiorum re-
cordationem suam. intelligentiam per veram deo
cognitionem. et suam voluntatem per verum
amorem. Sed multi sunt qui memoriam
dant diabolo habendo in memoria carnis
inmunditias et iurias sibi factas. et voluntatem
dant mundo diligendo vanitates mundanas.
Intelligentiam autem voluntatem dare deo per fidem
Tales sunt quodammodo deum negantes.
Ad Tertium. Confitemur se nosse deum: factis
autem negant. Sunt demonibus filii. Iacobus. ij.
Tu credis quoniam unus est deus. demones
credunt et contremiscunt. Sunt mortui.
Iacobus. ij. Fides sine operibus mortua est. Ter-
tio diligenter fuit deo de tempore suo. Cum
enim sit triplex tempus. scilicet presentium et futurum
ipsa totum expedit ad dei honorem. Dicit
autem Bernardus. quod vere penitens nihil perdit de
tempore suo: quod si peritium perdidit restaurat.
per contritionem. et presentium tenet per bonam operationem
et futurum per bonam propositam firmitatem. Sed
multi sunt qui totum tempus presentium vanitatibus
expenderunt. totum presentium in malis operibus
consumunt. futurum autem deo dare volunt
dicentes se adhuc penitentiam facturos cum tunc
dicatur Ecclesie. vij. Futura quod nullo scire
potest nuncio Pro Quarto diligenter fuit deo
de rebus suis: quod omnia vendidit et pauperibus
erogavit. Sunt qui habent temporalia ad super-
abundantiam. et de istis faciunt elemosinas est
meritum magnum. Sunt qui habent ad sufficientiam.
et de istis faciunt elemosinas est meritum minus
De his duobus dicit Thob. iij. Si multum
tibi fuerit abundanter tribue. si exiguum
etiam libenter impertiri stude. Sunt qui habent
ad necessitatem extraneam. Et de istis facere
elemosinas est meritum maximum: sicut
patet de vidua Luce. xxi. Beata enim cecilia
supflua non habuit et sufficientiam tribuit: et
necessaria pauperibus erogavit. Secundo
fuit corona sibi ex eo quod coronam martyrii
acquisiuit. Quod quidem martyrium
quingens comendabile reddunt. Pro Primo
est quod magnum continet miraculum. tota quod

die ac nocte igne supposito in caldario
posita fuit et mane illa exiit. Ecclesie. li.
In medio ignis non sunt estuata. Pro Secundo est.
quia continet magnum mysterium. Fuit enim
ter in collo percussa ut ostendat quod in nocte
trinitatis sit passa. Et sic fides trinitatis
edocuit verbo: mysterio et exemplo. Pro Ter-
tium quia continet magnum exemplum. Ipsa
enim percussa triduo superuixit in qua omnia
pauperibus tribuit et omnes quos ad fidem
conuertit urbano commendauit. domum
suam in ecclesiam edificari fecit. In hoc
dat nobis exemplum ut in extremis positi
curam principaliter habeamus bona temporalia
pauperibus distribuere: filios tutoribus deum
tutamentibus relinquere et domos nostras in
hospitia pauperum commutare. Pro Quartum
est: quia habuit magnam prolongationem.
Cum enim carnifex tribus ictibus eam percussisset
necesse decollasset non fuit ausus quartam
percussionem inferre: quia inhibuitum erat a
romano ne decollaret quartam percussione
acciperet. et sic sancta cecilia vulnerata super-
uixit tribus diebus. Pro Quintum est quod continet
magnam durationem. cum enim esset semimortua
tamen per tres dies non cessabat deum orare
deum benedicere et populum admonere. in fide
christi confirmare. Tertio fuit coram spiritu suo
suo: quod ipse conuertit et ad martyrium abiit.
Spiritus quidem suus ut in legenda patet
erat zelotypus. idolis dedit. circa diuina
nimis insipidus et superbus. Ipsa deo erat an-
gelo in custodia tradita seminatrix diui-
na. apud argumentosa. et christi ovis mansueti-
sua. Quia igitur erat angelo in custodia
tradita. et ille zelotypus. id est ipse zelotypus
per angelum amorem terruit. et ab amore
carnali presciscit dicens. Angelum dei habeo
amorem. qui nimio zelo custodit corpus
meum etc. i. Luce. ij. Si quis templum dei viderit
lauert disperget illum deus. Quia erat se-
minatrix diuina et ille idolis dedit. Ideo
semine fides in eius corde seminavit et ipse
ad fidem conuertit. Unde dixit urbanus. Su-
scipe seminum fructus quos in cecilia semi-
nasti. Quia erat apud argumentosa et ille
nimis insipidus idcirco ipse insipidus dulcedem
dulcorauit: Ecclesie. xi. Breuis in volatibus
est apud et initium dulcoris habet fructus eius.
Quia ipsa ovis mansueti et ille superbus: ideo
ipsum tanquam agnum mansuetum peperit.

Unde dixit Urbanus. Na sp̄sum quez
q̄si leonē ferocē accepit ad te q̄si agnum
mansuetissimū desinuit. Ysa. xi. Vitulus
et leo et ouis morabūf siml: et puer paru⁹
mīabit eos. vitulus erat tyburti⁹ pus la
sciu⁹. Leo erat valerian⁹ prius superb⁹
Ouis erat Cecilia mansueta et secūda. Isti
morati sunt insimul. et puer paruulus. s.
Urbanus hūilis mīabat eos: q̄ Cecilia
seper nutrit. et Valerianū et Tiburtiū
baptizauit. C Sermo cxcv. C Eodem
die sermo. lxxij.

Breuisⁱ volatilib⁹ ē apis
et in itinē dulcoris:
hēt fruct⁹ ei⁹ et c. Eccl. xi. Lect
lia apis uocata est sicut testat
Urbanus dicens. Cecilia famula tua q̄si
apis argum̄tosa tibi deseruit: C In istis
ergo v̄bis p̄dictis a sal. et vrb̄o quinqz
implicat. s. q̄ sc̄a Cecilia p̄ fuit apis.
p̄ et breuis apis. p̄ et uolatilis apis. p̄ et
mellificas apis. p̄ et argumentosa apis.
C Primo fuit apis inquātū exercitauit
se circa dulcedinē deuotōis: Mel qdem
gnatur a rore et a flore: miro apis artifi
cio edificata ē cera domo ne mel defluat
s̄ p̄seruet. Deuotio quidē sp̄ualis h̄t a
rore sc̄i sp̄s infundēte. Num. xi. Lū de
scēderet ros. s. gr̄e sp̄s sc̄i descēdebat. et
mana. s. deuotōis. et h̄t a flore. i. charita
te florida p̄merēte. Can. i. Lectulus n̄r
floridus. H̄t apis artificio. i. ab exercitā
ti et meditātio. ps. In meditātōe mea
exarscit ignis. Cōseruat autē i vase so
lido. i. p̄ paciētā et p̄seuerantā firmā. Ali
as. n. spargit si p̄ paciētā fragil. Eccl.
xxi. Lor fatui quasi vas p̄ fractū oēm sa
piētā nō tenebit. C Secūdo fuit apis bre
uis inquātū se exercitauit circa hūilita
tē que p̄siderat: et q̄ breuis d̄r: et quia mel
ab ip̄a generat. Per mel. n. hūilitas itel
ligit q̄ mel ē in fūdo meli⁹: q̄ d̄ celi rore
generatū. Oleū vero i superficie melino ē
p̄hibet ex eo q̄ ē terrestre et grossuz. Vi
nū vero meli⁹ ē i medio ex eo q̄ ster hec
ē mediocris nature. Per oleū ergo itel
ligit charitas q̄ ē p̄ dimētū osūm v̄tutuz
et ista est melior a sup̄ior: q̄ q̄to magis
ad deū eleuat tāto p̄ciosior iuent. Per
mel designat hūilitas q̄ facit cor dulce
et suauē. Illa aut hūilitas maioris meri

ti existit que ad itma magis d̄scēdit. Per
vinū itelligit mēris locūditas. ista nō d̄z
se nimis eleuare p̄ ieptā letitā: nec ni
mis se deprimere p̄ seculi tristitiā. s. i me
dio p̄sistere p̄ modestiaz. ij. Loy. v. Siue
mēte excedim⁹ deo: ecce quō eleuabat se
p̄ charitatē. Siue sobriū sum⁹ vobis: ecce
quō t̄z se i medio p̄ sobrietatē. Deinde sub
dit. Existimātes qm̄ si vnus p̄ oib⁹ mor
tuus ē: ergo oēs mortui sunt: ecce quō p̄
hūilitatē se deponebat: q̄ se mortuā re
putabat. C Tertio d̄scif apis volatilis i
quantū exercitauit se per cōtemplatōnē
Alpes autē ad volandū per quattuor i
ducuntur. s. per tempus serenuz: p̄ abū
dantiā floruz. per dulce vinū. et per so
nuz. Sancta ergo cecilia ad deū vola
uit per cōtemplationez q̄ in ea serenitas
fuit cōscientie: flos puritatis et munditie.
vnuz locūditatis eterne. et sonus allocu
tōis diuine. Can. ij. Surge p̄pera amica
mea et veni. s. ad p̄templādū. iam enim
hyems transiit. imber abiit et recessit: ec
ce serenitas cōscientie. Flores apparue
rūt: ecce flos puritatis et munditie. Vox
turturis audita ē i terra nostra: ecce vox
allocutōis diuine. que vox turturis di
cit: quia in anima lamentuz facit. Et in
fra. Veni de libano: ecce vinuz iocundi
tatis eterne. De quo vino dicitur Osee
xiiij. Memorable eius sicut vinuz libani
Vinum libani s̄m glo. dicit vinuz pig
mentatū quod est odoriferuz. C Quar
to dicit mellificas apis inquātū exercita
uit se circa dulcem doctrinā: et exhorta
tōem per quā multos ad deū traxit. S̄
notanduz q̄ apes si multuz d̄ melle eis
dimittat modicū opant. s. in octum re
soluunt: si nimis parum. quasi cōturba
te modicuz operant. si mediocriter solli
cite operant. Per qd̄ d̄at itelligit q̄ ni
mia dulcedo et lenitas in p̄latis facit
subdituz negligentem. Modica v̄o cō
passio facit subditū precipitē. Tempata
vero correctio facit subditū cōseruentez
necessē est ergo vt sit lenitas in seuerita
te. et seueritas in lenitate. Hinc ē q̄ mel
ponitur in medicinis amaris triplici de
causa. scilz vt amaritudo medicinē mel
lis dulcedine temperetur. vt per mellis
dulcedinem medicinā a mēbris attrahat

ut a corruptione medicina p̄seruet. p̄ q̄d
 dat̄ itelligi q̄ q̄n̄ p̄lat̄ p̄p̄inat̄ subditis
 medicina amare icrepatōis: d̄z̄ ip̄az̄ dul
 corare melle p̄ine p̄passiōis: tunc talis
 p̄passio suauit̄ accipit̄ t̄ a mēbus aīe. s̄.
 memoria itelligētia t̄ voluntate icorpo
 raf̄ t̄ a peccati putredine aīa p̄seruat̄.
¶ Quarto d̄i argumētosa apis. q̄ q̄dē sa
 gactas attēdit̄ q̄tuz̄ ad tr̄ta. **¶** P̄mo q̄
 cū spe subleuāte h̄uit̄ timorē dep̄mentē.
 Apis eīz̄ q̄n̄ ventus iminet̄ lap̄illos itra
 pedes portat̄: ne p̄ sui leuitate a v̄eto ra
 piat̄: sic sc̄a cecilia lap̄idē p̄ctosum. i. euā
 geliū t̄ timorē diuinū semp̄ portabat̄ ab
 scōdituz̄ ne raps̄ possēt p̄ aliquē amoz̄
 mūdānū. **¶** Sec̄do q̄: h̄uit̄ prudētia totā
 suā vitā p̄ponēt̄. Sicut̄. n. d̄i i. l̄. d̄ aīa
 libus: apes ordiate mella p̄ponunt̄. Nā
 alie flores abducūt̄. alie de florib̄ rozes
 colligūt̄. alie aluearia p̄ponūt̄. alie mel
 lificatōi itēdunt̄. Sic b̄a Cecilia mō flo
 res de paradiso colligebat̄: q̄s̄ āgelus sibi
 detulit̄. s̄. lilla virginitatis t̄ rosas charita
 tis. mō roze celestes. s̄. sp̄s̄ sc̄i gr̄as q̄ sp̄
 saz̄ germinare faciebat̄. **¶** Osee. xliij. Ero q̄si
 ros. isrl̄ germinabit̄ q̄si lillū. mō alueariū
 i. corp̄ suuz̄ p̄ponebat̄ t̄ custodiebat̄ d̄i
 cēs: **¶** Stat cor meū d̄ne t̄ corp̄ meū imacu
 latū: vt nō p̄fundar̄. mō mellificatōi itē
 debat̄. i. dulci duotōi isistebat̄. **¶** Tertio
 q̄: cū dulci exhortatōe h̄uit̄ seueritatē de
 terrērez̄. Ap̄s̄. n. fugit̄ sanguinem fr̄e. t̄
 sic dulcedinē mellis tēperat̄. Et idē ē q̄
 mel aliq̄tuluz̄ h̄z̄ acumis. p̄ q̄d̄ dat̄ itelli
 gi q̄ sc̄i virt̄ aliq̄n̄ v̄bis dulcedis inserē
 d̄bet̄ v̄ba seueritatis: Vn̄ b̄a Cecilia sp̄s̄
 suz̄ suū p̄mo allocuta est̄ dulcēt̄ dicēs: O
 dulcissime t̄ amātissime iuuentis r̄c̄. De
 inde ip̄z̄ terruit̄ dicēs: Ego angeluz̄ dei
 h̄eo amatores: q̄ nimio zelo custodit̄ cor
 pus meū. hic si v̄l leuit̄ senserit̄ q̄ tu me
 amore polluto p̄tigas tēip̄z̄ ferret̄ t̄ amitt̄
 tes flores tue gratissime iuētutis. Et sic
 ip̄z̄ mollificauit̄ dulciter alloq̄ndo: t̄ p̄
 gebat̄ ip̄m̄ grauiter deterrendo.

¶ Sermo. cccvi. **¶** De sancto Cle
 mente papa Sermo p̄mus.

Quisputas est fidelis
 suus t̄ pru
 dens quē p̄stituit̄ d̄ns sup̄ sa
 m̄līa suā vt det̄ illis c̄sbū in

tye r̄c̄. **¶** Dat̄. xxij. **¶** Sc̄is clemēs q̄n̄q̄
 p̄uilegia habuit̄ q̄ i p̄missis v̄bis anorat̄.
¶ P̄mus ē: q̄: fuit̄ i miraculoz̄ opatōe
 fidelissim̄ cū d̄i: Quisputas est fidelis.
 Noluit̄. n. i miraculis q̄ faciebat̄ sibi gl̄iaz̄
 attribuē: s̄z̄ deo q̄ dicit̄ **¶** Ysa. xlvij. Gl̄iaz̄
 meā alteri nō dabo. multa q̄dēz̄ miracula
 fecit̄ q̄ sibi nō attribuit̄: s̄z̄ oīa deo ascri
 psit̄. **¶** Fecit̄ at̄ miracula maxie circa s̄s̄m̄
 n̄tū t̄ circa aq̄ elemētū. Nā circa s̄s̄m̄n̄tū
 on̄dit̄ iustitiā: magnā p̄gruentiā t̄ m̄iaz̄
 iustitiā q̄dē: q̄: cuz̄ ad ecclīaz̄ venisset̄ t̄
 sacra dei curiosus sc̄re vellet̄: cec̄ effe
 ctus ē. **¶** Joā. ix. In iudiciū ego veni i m̄
 d̄uz̄: vt q̄ nō vidēt̄ videat̄ t̄ q̄ vident̄ cec̄
 fiat̄. On̄dit̄ suā m̄iaz̄: q̄: ad preces vxoris
 ip̄z̄ sanauit̄. **¶** P̄s̄. P̄s̄ illuminat̄ cecos. On̄
 dit̄ magnā p̄gruentiā: q̄: cū credēt̄ ligare
 Clemētē saxū ligabat̄: q̄: p̄gruz̄ erat̄ vt
 hoies lapides lapides traherent̄. **¶** P̄s̄. Si
 miles istis fiat̄ q̄ faciūt̄ ea r̄c̄. **¶** Mirabilis
 ē on̄dit̄ circa elementuz̄ aq̄. t̄ hoc multi
 p̄l̄. **¶** P̄mo q̄tuz̄ ad aq̄ iuētōez̄: sicut̄ p̄z̄
 q̄n̄ agnus locus ei on̄dit̄ cuz̄ pede. t̄ ide
 fōrez̄ aq̄ p̄duxit̄. **¶** Sec̄do q̄tuz̄ ad tēpli
 fabricatōez̄. q̄: manibus āgelicis i mari
 sibi tēpluz̄ fabricatū fuit̄. **¶** Tertio q̄tuz̄
 ad maris exiccātōez̄: q̄: p̄ tria m̄līa sicca
 bat̄. **¶** Quarto p̄ pueri p̄seruatōem: q̄ p̄
 ānuz̄ i mari fuit̄ p̄seruatus. **¶** Sec̄doz̄ p̄u
 leguz̄ est̄: q̄: fuit̄ magna humilitate p̄di
 tus cuz̄ d̄i: suus. **¶** Lum. n. q̄ttuor sint̄ gn̄a
 suoz̄. q̄dā sunt̄ de acilla nati. q̄dā i p̄lto
 acq̄siti. q̄dā p̄ducticij. q̄dā empticij. **¶** Sā
 ctus at̄ Clemēs h̄is q̄ttuor modis repu
 tant̄ se suuz̄. **¶** Fuit̄ eīz̄ ab ancilla. i. ab ec
 clesia i baptisimo gn̄atus. **¶** P̄s̄. Seruus tu
 us ego suz̄ t̄ filius acille tue. **¶** Fuit̄ a xp̄o
 i p̄lto acq̄situs. **¶** X̄p̄s̄. n. cuz̄ dyabolo p̄lto
 gessit̄ t̄ humanum genus ab eo excussit̄.
¶ Ysa. xliij. Captiuitas q̄dem a forti tollet̄:
¶ Rom̄. vi. Libati a pctō sul at̄ facti deo.
¶ Fuit̄ a xp̄o mercede cōductus. **¶** Dat̄. xx.
¶ Ite i vineā meā r̄c̄. **¶** Fuit̄ pctō emptus. i.
¶ Loz̄. vij. Precio empti estis: nolite fieri
 sui hoīz̄. **¶** Tertio: q̄: fuit̄ p̄s̄ exim̄
 cuz̄ d̄i: t̄ prudens. **¶** Ip̄s̄ eīz̄ an̄ p̄uersiōez̄
 fuit̄ p̄s̄ studiosus t̄ curiosus. **¶** post p̄uer
 sionem fuit̄ p̄s̄ xp̄ianus. **¶** Studiosus q̄
 dem fuit̄ p̄s̄: q̄: studiose q̄rebat̄ q̄l̄r̄ aīe
 immortalitas sibi p̄suadere posset̄. **¶** Ideo

scholas philosophorum frequētabat. et quā
 p̄cludebat quod immortalis erat valde gau-
 debat. quā vō p̄trartū: tristis abscedebat.
 Fuit philosophus curiosus: sicut p̄si quōe
 d̄ culice et camelo quā scō Barnabē fecit.
 Post p̄uersionē autē fuit philosophus
 xp̄ianus. Philosophia autē xp̄ianorū est
 xp̄m crucifixū scire. verba curiosa vitare
 et inuincibiles esse. De p̄ma philosophia
 d̄. i. Loz. ij. Nō enim iudicauit me aliqd
 scire inter vos nisi xp̄m Iesuz et hūc cru-
 cifixū. De sc̄da d̄ ibidē: Nō indoctis hu-
 mane sapiētie verbis rē. De tertia dicit
 Breg. nazāzenus. Duo sunt in celo q̄ ter-
 reri non p̄nt. s. deus et angelus. tertiū ē
 in terra. s. p̄s xp̄ianus. p̄s q̄dēz velut
 incorporeus est et impassibilis in oibus vin-
 cis p̄ter in animi libertate. Quartum
 est q̄ fuit sūmus p̄latus cū d̄: Quē cōsti-
 tuit d̄s sup̄ familiā suā. Successit enīz
 b̄s petro in tr̄ibus. s. in p̄r̄ficali digni-
 tate: fidelitate et in vite sanctitate. Bea-
 tus Petrus sciens passiōē suā imminere
 cōgregatis fratribus dixit eis: ecce fr̄s
 loco mei ordino vobis Clementē q̄ mihi
 ab inf̄io vsq̄ ad finē comes in oibus fu-
 it. ecce q̄ successit ei in p̄r̄ficali dignita-
 te. Beinde subiūgit b̄s petrus. Ipse. n.
 totius p̄dicatiōis mee veritatē agnouit.
 ecce q̄ sibi successit in fidelitate. Be-
 inde subiūxit: Quē p̄re ceteris expertus
 sum deū colentē: et hoses diligentē: castū
 diuinis studiis deditū: sobriū: patientē.
 ecce q̄ succedit ei in vite p̄fectione. Fuit
 enīz p̄fectus quo ad deū. Ideo dixit deū
 colentē. Quo ad p̄ximū. ideo dixit ho-
 mines diligentē. Quo ad seip̄m. ideo di-
 xit: castū: diuinis studiis deditū rē. Fuit
 dignus p̄latus: q̄ gregē suū p̄uult verbo
 q̄ multos ad fidē p̄uertit: ita q̄ vno die
 quingentos et amplius baptizauit. P̄uult
 exēplo. Un̄ d̄ de eo q̄ tāra mox honesta-
 te pollebat q̄ xp̄ianis: iudeis et gētilib⁹
 p̄placebat. P̄uult tēporali subsidio. Un̄
 dicit q̄ olum pauperū: vtduax et orpha-
 norū noīa scripta hēbat et eis sufficienter
 p̄uidebat. Quintus est: q̄ fuit doctor
 gr̄atiosus cū d̄: Ut det illis cibū in tpe.
 Ipse enīz cibū det p̄plo m̄strabat. et hoc
 in tpe oportuno. Sicut. n. dicit Chryso.
 Doctrina in tpe nō oportuno oblata: nō

p̄dest s̄ nocet sicut esca p̄trarta. aut ex-
 tra tps accepta. Sicut enim idē dicit: in
 fantibus esca mutat s̄ etatē: sic in p̄plo
 doctrina tēperat in virtutē. Ut autē ista
 doctrina a p̄plo acceptet. v̄ attendē vt
 dicit Aug. in ll. de doc. xp̄iana: vt place-
 at: vt pateat: et vt moueat. B̄s igit̄ Cle-
 mēs p̄dicabat rōibus clariis et auctorita-
 tib⁹ veris. et idē placebat. Nā gētilis rōi-
 bus: iudeos auctoritatibus cōuicebat. i.
 Pet. ij. Parati semp̄ ad satisfactōez oi-
 potētū rē. P̄dicabat s̄monib⁹ plants. et
 idē patebat Prouer. xliij. Doctrina prudē-
 tiuz facilis. P̄dicabat miraculis et exē-
 plis: et ideo mouebat Rom. xv. Nō. n. au-
 deo aliqd log eoz q̄ p̄ me n̄ effecit xp̄s.

Sermo. cccvii. De eodē s̄mo. ij.
Beatus seruus ille quez
 cum venerit d̄s
 inuenerit vigilatē et sic facietez
 Dat. xxiiij. Istō refert ad q̄t
 tuo: sup̄iora ad q̄ d̄s admonuerat suū
 suū. s. vt vigilat cū d̄est: Vigilate. Ut do-
 mū suā custodiat cū dicit: Si sciret p̄sa-
 milias rē. Ut fidelis et prudens sicut euz
 dicit: Quis putas ē fidelis seruus rē. Et
 vt cibū familie tribuat cū dicit: Ut det il-
 lis cibuz in tpe. Est ergo sensus. B̄s ser-
 uus ille quez cū venerit d̄s inuenerit sic
 facientē. i. vigilatē: domū a fure custo-
 dentē: fidelis seruiētē: et sic cibū familie tri-
 buentē. In p̄dictis v̄bis duo tangunt. s.
 aduētus d̄i et p̄mēdatio serui. Aduē-
 tus d̄i notat cū d̄: Cū venerit d̄s. Tūc
 autē d̄s ad seruū suū Clementēz venit quā
 ip̄m de hoc mundo vocauit. In q̄ voca-
 tiōe sc̄us clemens b̄s fuit: q̄ p̄ ip̄so mori
 p̄meruit. Passus est q̄dē p̄ xp̄o quadru-
 plex genus martyriū. P̄mo fuit in cō-
 passiōe afflictorū. De quo dicit Bre. Qui
 dolorē exhibet in aliena necessitate: cru-
 cem portat in mente. Istā p̄passiōē san-
 ctus clemens hūit: q̄ patrē et m̄ez et du-
 os fratres p. xxx. annos per mūdū errā-
 tes iuenire nō potuit. et si p̄patiendū est
 miserijs aliorū m̄fortius afflictōibus
 et doloribus n̄ eoz. Sc̄dm fuit in partiē-
 tia aduersorū. de quo dicit idē Breg. Si-
 ne ferro martyres esse possumus: si patiē-
 tiā in aīo veraciter custodimus. Et istud
 martyriū b̄s clemens habuit: q̄ oibus

bons fuit spoliatus et a sede sua fuit de-
iectus. Sed in oibus patiens est inuictus
Heb. x. Nam et victis passus estis hoc quantum
ad primum. et rapinam bonorum vestrorum cum gau-
dio suscepistis. hoc quantum ad secundum. Tertium
martyrium fuit in dilectione inimicorum: de
quo dicit Gregorius. Ferre contumelias et odien-
tes se diligere martyrium est in occulta co-
gitatio. Beatus clemens magnam contumeliam
est passus quasi tanquam malefactor et homici-
da exilio est damnatus. Sed tamen et inimicos
suos dilexit corde et seruitur ope. et pro eis
oravit ore. Mat. v. Diliges inimicos etc.
Quartum martyrium est: quod submersus est
ligata ad eius collum anchora in profundum
Ubi poterat orare et discere cum propheta:
Non me demergat tempestas aque. Tempe-
stas quidem aque ipsam non demersit: quia ma-
nibus angelicis templum preparatum inue-
nit. Profundum vero ipsum absorbere non
potuit: quia eius anima ad celum volauit. Pu-
teus maris os super eum claudere non po-
tuit: quia per tria miliaria mare se aperuit.
Secundo ponit commendatio que in quatuor
consistit ut supra dictum est. Primo in vi-
gilia. Ad perfectam vigilantiam tria req-
runt secundum Augustinum in libro solilo. ut oculos ha-
beat quibus uti possit ut aspiciat et ut vide-
at. Qui ergo vult perfecte vigilare oportet
oculos sanos habeat: ne scilicet in eis trabes
superbie. Mat. vij. Quid autem vides se-
stucam in oculo fratris etc. Aut lutum cupi-
ditatis terrene: sicut accidit in Thob.
ps. Oculos suos statim declina. in terram.
Aut ignis ardentis concupiscentie. ps. Su-
percecidit ignis et non viderunt solem. Etiam
oportet quod aspiciat. ps. Respice in faciem
christi tui. Christus enim habuit faciem candidam:
rubicundam et electam. Candidam. id est pallidam
in patibulo. rubicundam habebit in iudi-
cio. electam in regno. Lam. v. Dilatus me-
us candidus et rubicundus etc. Ergo re-
spice faciem christi tui sic pallidam ut comparia-
ris. sic rubicundam ut terrearis. sic electam
ut locuderis. Oportet etiam quod videat. non
autem potest homo deum videre nisi a seip-
so moueat. Exo. xxxij. Non videbit me ho-
mo et viuet. Homo enim aliquando diligit
terrenitatem. aliquando carnalitatem. aliquando
sensibilitatem. Est ergo sensus. Non vide-
bit me homo et viuet. id est qui viuit vita ter-

rena: carnali vel sensibili. sed oportet quod
terrena despiciat et carnalia abiciat et ad
spiritualia intelligentiam erigat. Secundo
consistit officium serui in domo a fure custo-
diendo. nam secundum Chrysostomum super Mat. sur. i.
dyabolus quatuor furas. scilicet aurum sapien-
tie: argentum eloquentie: vestes virtutum et lin-
theamina gratiarum. Furas quidem aurum
sapientie diuine et ponit lutum sapientie mu-
dane. De qua dicitur. i. Cor. ij. Sapientia
huius mundi stultitia est apud deum. Fu-
ras argentum eloquentie. id est verba edifica-
tionis et immittit verba detractiois. Gal. v.
quod si inuicem mordetis et comedetis videte
ne ab inuicem consumamini. Furas vestes
virtutum et operum bonorum et immittit vestes
sordidas vitiorum: quas vestes apostolus
abiciendas esse ammonet. Roma. xij. Abij-
cimus opera tenebrarum etc. Furas etiam
lintheamen candidum gratie: et ponit lin-
theamen sordidum remordetis conscientie.
De quo dicitur Ysa. xlij. Subter te ster. et
operi. tu. erunt ver. Tertio consistit offi-
cium boni serui in prudenter et fideliter ser-
uendo. Sic et beatus Clemens prudenter
et fideliter deo seruit: quia pecuniam domini
sui augere sciuit. nam sicut dicitur Mat. xxv.
Unus dedit quinque talenta. id est exteriorum
scientiam quinque sensuum ministerio occu-
panda et exercenda que triplex est. scilicet po-
litica pertinet ad regimen civium. domesti-
ca pertinet ad regimen familie. et priuata
pertinet ad regimen sui ipsius. Tunc enim
alia quinque talenta lucratur: quando se a sen-
sibili voluntate custodit. alios etiam ab
his admonendo concipiscit. Alijs autem de-
dit duo scilicet intellectum et operationem. Tunc
etiam illa duo lucratur: quando predicando et
operando. id est verbo et exemplo ad similia ali-
os inducit. Alijs autem dedit unum: id est
intelligentiam scripturarum. Isti autem vel
abcondunt sub terra auaritie vel in su-
dario torporis et negligentie. et non ponunt
ad mensam sacre scripture. Quarto
officium boni serui consistit in cibum familie
tribuendo. Libus autem verbi dei secundum
Chrysostomum. Primo debet masticari per me-
ditationem. Sicut enim cibum nisi mastice-
tur eius sapor non sentitur. sic nec verbum
dei. Unde illa animalia erant imunda
quod cibos non ruminabant. Postea debet

ad stomachū trahi per memorie impressio-
nem. Sicut enim cibus masticatus non
prodest nisi fuerit stomacho tradit⁹: sic
nec sermo nisi fuerit memorie cōmenda-
tus. 7 Tertio debet ad diuersa membra
deriuari. Membra autē anime sunt eius
virtutes. quedā enī verba debēt deriua-
ri ad vegetāduz fidē: quedā ad nutrien-
duz spem: quedā ad nutriendū charita-
tes. 7 sic de alijs. 7 Quarto debet incor-
porari: vt scz animā i nouitate vste tras-
mutet. Non enī cor mutat verbū: qz cor
auari non posset trahere verbuz dei ad
p̄sentendū pp̄ie auaritiē: nec cor super-
bū: nec cor luxuriosū. s; potius verbū dei
mutat cor: qz de auaro facit piuz. de su-
perbo māsuētuz: 7 de luxurioso castum.
Ideo assimilātur surculo arbori insito: qui
totā naturā arboris ad se trahit. Iaco.
i. Suscipite insitū verbū quod potest sal-
uare animas vestras.

¶ Sermo. cccxviii. De sancta Catherina Sermo primus.

Qualte filie p̄grega-
uerunt diuitias. tu supgressa
es vniuersas. Prouerb. vlti.
Inter ceteras filias dei que spirituales di-
uitias p̄gregauerūt: beata Catherina di-
uitias spirituales congregauit: imo cete-
ras virgines post virginē dei supgressa
fuit: merito virginītatis: martyrij 7 pre-
dicatōis. ¶ Primo igit supgressa est
vniuersas in diuitijs quas acquiuit me-
rito virginītatis. Tāto nāqz virginitas
maioris est meriti: quāto retrahētia plu-
ra habet. talis fuit virginitas beate Ca-
therine. 7 Primo retrahētem habuit iu-
uentutē: qz erat. xvij. annoz. Iuuentus
autē multis est causa lasciuie. Eccl. xij.
Iuuetus 7 voluptas vana sunt. Sed iu-
uentus sibi nocere non potuit: qz cordis
maturitatē seruauit. Sap. iij. Lant enī
sūt sensus hoīs 7 etas senectutis vltā im-
maculata. 7 Secūdo habuit pulchritudi-
nez. vnde dī qz erat incrediblis pulchri-
tudinis: 7 oīum oculis admirabilis vide-
bas. Pulchritudo autē mulierib⁹ est cau-
sa ruine. Ezech. xvi. Habēs fiducia i pul-
chritudine eius fornicata est. Prouerb.
xi. Circulus aureus in naribus suis mu-

lier pulchra 7 fatua. Sed pulchritudo si-
bi nocere nō potuit: qz de pulchritudine
interior solūmodo curauit. ps. Omnis
gloria eius filie regis ab intus. 7 Tertio
habuit rez abundantia 7 fertilitatez: qz
patri suo regi in diuitijs magnis succes-
sit: 7 ista abundantia multis cōsuevit esse
causa luxurie. ps. Prodiit quasi ex adi-
pe iniquitas eorum. Et istud etiam beate
Catherine nocere nō potuit: qz in abun-
dantia seruauit tēperantiā. Prouerb. xij.
Est enī diues cū nihil habeat. 7 est pau-
per cū in multis diuitijs sit. 7 Quarto
habuit libertatē 7 securitatē: qz sui 7 suo-
ruz domina remāserat. Nūntia autem li-
bertas 7 securitas in muliere ē piculosa
Eccl. vij. Filie tibi sunt serua corpus illa-
ruz 7 nō ostendas faciē hilarez ad illas.
Istud autē sibi nocere nō potuit: quia lz
habuit libertatē. habuit tamē dei timo-
rez. Prouerb. vlti. Mulier timēs deum
ipsa laudabit. 7 Quinto passa ē magnā
solllicitatōē. Solllicitata qdez fuit ma-
gnis munerib⁹ 7 terroribus. Mulie eiz
mulieres sunt que muneribus obediūt:
7 terroribus cedūt. Sūt muneribus sol-
licitata: qz tyrānus tria sibi promisit que
mulieres multū appetunt. s. diuitiaz co-
piam infinitā: dignitatē maximā. s. qz se-
cunda esset post reginā: gloriā imensam
scz qz in foro sibi statuā erigeret: 7 ipsam
ab oibus adorare iuberet. S; istud bea-
te Catherine nocere nō potuit: quia di-
uitias cōtempnit: dignitatē respuit 7 glo-
riā mundanā abhoruit. Unde dixit ty-
rāno psuadenti: siue talia dicere: que ne-
phas est etiā cogitare. Sūt etiāz sollici-
tata terroribus: ac pulsata cōminationi-
bus 7 tormētis. Et istud et nocere nō po-
tuit: quia pro xp̄o etiā mori non timuit.
Matt. x. Nolite timere eos qui occidūt
corpus: 7 postea non habēt amplius qd
faciant. ¶ Secūdo supgressa est alias
virgines in diuitijs quas acquiuit meri-
to predicatōis. Quāuis eiz mulieribus
sit inhibitiū officij predicatōis qbusdā
tñ sanctis virginibus fuit officijz predi-
cādi a spū sancto p̄cessum quadā prero-
gattua grē singularis. Ipsa enī verbuz
dei p̄dicauit 7 multos ab errore quertit.
Et q̄tū ad hoc vniuersas alias supgres-

sa ē. Alie eis querebant hoīes populares
hec aut querebat reginas & principes. sic
vxoze maxēij ipatoris. & porphiriū pri-
cipē militū. Alie cōuertebāt boīes sim-
plices & infātos. hec aut querebat qn
quaginta rhetores & p̄hos. Alie hūe-
runt aliquā sapientiam a deo infusam.
hec autem p̄ter sapientiam infusāz fuit
studij oīum liberaliū artium erudita.
Alie p̄tēte erat simplici eruditōe. d̄ hac
d̄ q̄ p̄ varias p̄clusiōes syllogismorum
allegorice discrete & mystice: cum cesare
disputauit. Alie in p̄dicādo hūerūt sa-
pientiaz sufficētē. hec aut hūit sciam ex-
cellentē. Un̄ impator dixit: Est ap̄d nos
puella sensu & prudentia incōpabil. Ha-
buit et eloquentiaz. Un̄ dixit idē: Audi-
uimus tuam eloquentiam & mirari sum⁹
tuā prudentiam. Hūit p̄stantia. Un̄ ip̄a di-
xit: Fac quecuq; aīo cōcepisti. paratā nā
q; me videbis ad oīa sustinēda. Habuit
et in loquēdo magnā efficacā. Un̄ dixe-
runt rhetores: Nullus ante nos stare vn-
quā potuit qn cōtinue vinceret. hec aut
puella sic nos in admirationē quertit.
vt p̄tra ip̄am aliqd̄ dicē: aut oīo nescia-
mus: aut penitus formidem⁹. C̄ Tertio
supgressa ē vniuersas i diuistijs quas ac-
quirit merito martirij. Alie qdē vnū vl
duo martiria passē sunt: s; beata Cathe-
rina quintuplex genus martirij passa
fuit. P̄ Primū genus: q; fuit scorp̄tib⁹
flagellata. P̄ Scdm̄ q; sic lacerata i ob-
scurissimo carcē fuit clausa. P̄ Tertiuū ē:
q; fuit fame cruciata. P̄ Quartū ē: q; fu-
it supra ratas horribiles extēsa. P̄ Qui-
tū ē: q; fuit decollata. Sed tñ cōtra acer-
bationē harū penarū quinq; adiutoria
habuit diuinarū cōsolationū. Que eim
fuit lacerata & flagellata: fuit postmo-
dū ab āgelis celesti vnctiōe pūcta: sicut i
legēda cōtinet. Que in carcere obscuris-
simo clausa fuit. ibidē celesti luce & clari-
tate ē perfusa. Que fuerat fame cruci-
ata fuit colūba cibum deserente nutrita.
Que fuit supra rotā extēsa fuit ab an-
gelo soluta & rota penitus dissipata: et
multitudo gētilium intersecta. Que fue-
rat decollata. fuit in mōte synai āgelorū
manibus deportata.

C̄ Sermo. cclxxxix. P̄ De eodē smō. ij.

Adamauit eā rex plus
q̄ oēs mu-
lieres hūitq; grām coraz eo
sup oēs mulieres &c. Hester
ij. Ista v̄ba q̄ legunt de regina Hester q̄
iterp̄tat eleuata i p̄p̄lis p̄uenire p̄nt b̄re
catherie q̄ fuit genē regina q̄ mō ē i po-
pulis eleuata & nobis i patronā p̄cessa.
C̄ In q̄bus v̄bis tria dicunt. s. rex: i. xp̄s
eā adamauit in vita. grām sibi dedit in
morte. & misericordiā sibi fecit post mor-
tē. C̄ P̄rio nāq; adamauit eam in vita.
Amoris eiz sp̄s ad sp̄sam duo sunt si-
gna. & vna ē cā. Unū signū ē qn vir ip̄am
eisdē & p̄ctosis vestib⁹ iduit secū. Chist⁹
sp̄sus i triplici veste ē idutus. s. cā dīda
p̄ puritatē. rubea p̄ passionē. & varia per
v̄tutū varietatē. De his trib⁹ d̄: Lan. v.
Dissect⁹ me⁹ cādidus &c. Ista vestes in-
duit xp̄s b̄faz catherinā. s. albas p̄ v̄gini-
tatē. & purpureas p̄ passionē & feruētē
charitatē. & variā p̄ virtutū multiplica-
tionē. De his duob⁹ d̄: Prouer. vi. Stra-
gulata fecit sibi vestē q̄ ad vnum. Nā sm̄
glosam. Stragulata vestis ē que varietate
texture cōfici solet. Byssus & purpura
indumētū ei⁹: quo ad alia duo. Scdm̄ ē
q̄ multis gratijs eā p̄uenit. Dedit nāq;
sibi quoddā āgelicū. s. v̄ginitatē seruare
q̄d ē p̄p̄iū āgelis. Luce. xx. Eq̄les. n. sūt
āgelis &c. Quoddā diuinū. s. gratiosē p̄-
dicare q̄d fuit p̄p̄iū officiū xp̄i. Lu. iij.
Alijs ciuitatib⁹ oportet me enāgelizare
regnū dei: q; ad hoc missus suz. Quod-
dā sp̄iale. s. mortē p̄ xp̄o subire. Phil. i.
Vobis datū ē p̄ xp̄o: nō solū vt in eum
credatis: s; et vt p̄ illo patiamini. Est. n.
vltimū terribiliū: q; vltra mortē nullus
pōt aliqd̄ pati manus. De his tribus d̄
Prouer. vlti. Accinxit fortitudie lūbos
suos: quo ad v̄ginitatē. Roborauit brachi-
um suū: quo ad martirij magnanimita-
tē. gustauit & vidit qm̄ bona ē negocia-
tio sua: quo ad p̄dicatōis gratiositatem.
Lā aut potissima q̄re vir vxoze diligit est
qm̄ filios sibi ḡiat sapientes. Et b̄ra Ca-
therina xp̄o filios sapientes ḡiauit qn̄
quaginta rhetores ad fidē xp̄i cōuertit
Istos aut ḡiabat & alios doctrinis mira-
culis & exēplis. Apo. iij. De throno p̄ce-
debāt fulgura: voces: & thōnitrua. Thō-

nus dei fuit b[eat]a Catherina in cuius aia
 de^o regent a q[ui] p[re]cedebat voces p[re]dicato
 nu[m] fulgura miraculoꝝ ⁊ tonitrua exem
 ploꝝ. Ex[em]pla na[m]q[ue] scoꝝ q[ui]da[m] tonitrua se
 q[ue] excitare debet in p[er]tis alas dormien
 tes. ¶ Sec[un]do x[rist]us b[eat]e catherine p[re]sentis
 scis fecit g[ra]t[ia] i[n] morte. Queda[m] na[m]q[ue] p[ri]uile
 legia scis in morte p[er]cessit p[er]icul[us]: q[ui] o[mn]ia i[n]
 morte b[eat]e catherine p[er]cessit vniuersalit[er].
 ¶ P[ri]mu[m] e[st] x[rist]i visitatio. Et istud fuit in
 Jo[ann]e eu[ang]elista ad cui[us] t[ra]nsitum x[rist]us
 cu[m] discipulis suis venit. Et istud fil[ia] in
 b[eat]a Catherina fuit q[ui]a cum eet i[n] carcere.
 x[rist]us cu[m] multitudine angeloru[m] ⁊ ho[m]inu[m]
 ad ea[m] descēdit. Et istud attestat p[ri]uile
 gio sp[irit]ualis amoris. Quia enim x[rist]us b[eat]i
 Jo[ann]em ⁊ sc[ri]ptu[m]. Catherina sp[irit]uali amore
 dilexit. i[de]o ad eos sp[irit]ual[ite]r in amore venit.
 Jo. xiiij. Siquis diligit me ⁊c. ⁊ seq[ue]nt[ur]. Ad
 eu[m] veniem[us] ⁊c. ¶ Sec[un]do e[st] sp[irit]ualis refectio
 ⁊ istud fuit in b[eat]a Maria magdalena q[ui]
 sp[irit]ualib[us] refectioib[us] pascēbat. Istud etiā
 fuit in b[eat]a Catherina cui in carc[er]e ext[er]
 n[is] de^o p[er] colu[m]ba[m] ministrabat. ⁊ istud at
 testat p[re]ceptus m[un]dane dilectiois. Quia
 igit[ur] carnales delectatioes b[eat]a catherina
 p[re]cepit. i[de]o celestib[us] p[er]solatib[us] pascēbat.
 Hinc e[st] q[uo]d qua[m] cito fili[us] israel defecit fari
 na de egypto. receperunt mana de celo.
 ¶ Tertiu[m] e[st] petitionu[m] exauditio. Et istud
 fuit in sc[ri]pto blasio ⁊ in sc[ri]pta Margarita: q[ui]
 in sua passioe deu[m] rogauerunt vt q[ui]cu[m]q[ue]
 in no[m]i[n]e ip[s]oꝝ aliq[ui]d a deo petet obtineret
 Et istud fuit in sc[ri]pta catherina. q[ui] idem a
 deo petijt ⁊ sperauit. Et istud attestat
 sue magne scitatis. Vni d[omi]ni de vtro sc[ri]to in
 ps. Clamauit ad me: ⁊ ego exaudia eum
 ⁊c. ¶ Quartu[m] e[st] celestis ianue reseratio.
 Et istud fuit in b[eat]o stephano q[ui] celos ap
 tos vidit. Et istud et fuit in sc[ri]pta catherina
 cui vox de celo dixit: Veni dilecta mea.
 Ecce tibi celi ianua e[st] apta. Et istud atte
 stat sue magne p[er]fectiois. Celu[m] na[m]q[ue] ap[er]t[ur]
 v[er]is p[er]fectis: martyrib[us]: ⁊ baptizatis.
 Sc[ri]pta igit[ur] catherina fuit valde p[er]fecta.
 martyr p[er]ciosa: ⁊ suo sanguine baptizata.
 ¶ Quintu[m] e[st] angeloy accessio. Et istud fu
 it in b[eat]o Martino ad cui[us] obtu[m] angeli
 accesserunt. Et istud et fuit in sc[ri]pta catheri
 na cui in morte angeli obsega p[er]stiterunt
 Et istud attestat sue v[er]gitati. Quia enim

angeli sunt v[er]gites p[er] n[ost]r[um]: ⁊ ip[s]a fuit virgo
 p[er] g[ra]m. lib[er]ter angeli cu[m] ip[s]a morabantur
 Eccl. xxvij. Volatilia ad sibi filia p[er]ueni
 unt. ¶ Sextu[m] e[st] lactis emanatio. Et istud
 fuit in b[eat]o paulo a cuius corpe vnda la
 ctis effluit. Istud et fuit in catherina q[ui]
 p[er] sanguine lac dedit. Fuit et de numero
 scoꝝ. De q[ui]b[us] d[omi]n[us] Th[om]as. Nitidiores la
 cte. ¶ Septimu[m] e[st] diuie lucis comiscatio.
 Et istud fuit in b[eat]o petro in cui[us] marty
 rio magna lux emicuit. ⁊ cu[m] ip[s]a luce asa
 i celi ascēdit. Istud et fuit i[n] b[eat]a catheri
 na q[ui] cu[m] fuisset i[n] tenebroso carc[er]e i[n]clusa ma
 gna claritas sibi resp[er]s[er]at. Et istud at
 testat sue magne fame ⁊ lucide p[er]uersatio
 ni. Sap. iij. O[mn]i pulchra e[st] casta g[ra]t[ia]tio
 cu[m] claritate. ¶ Tertio x[rist]us b[eat]e catherine
 magna misericordia fecit post mortem.
 Et ista misericordia i[n] tribus att[er]itur.
 ¶ P[ri]mo q[ui] corp[us] ei[us] mirabil[ite]r honorauit
 q[ui] p[er] angelos ip[s]am sepeliri fecit. Angeli
 ei[us] corp[us] eius ad m[on]te synai itine plusq[ue]
 xx. dies deduxerunt ⁊ ibi honorifice sepe
 llerunt. Ysa. xl. Erat sepulchru[m] eius gl[ori]o
 sum. Et i[n] hoc assimilat sc[ri]to clementi cui
 angeli i[n] mari monum[en]tu[m] fabricauerunt.
 Et istud attestat sue magne sapie. Sepul
 ta na[m]q[ue] e[st] b[eat]a catherina in monte synai
 vbi d[omi]n[us] deus moysi sapiaz suam dedit.
 ¶ Sec[un]do q[ui] corpus eius p[er] digito magno ill
 lustrauit q[ui] de eius m[em]bris oleu[m] emana
 re fecit. Et i[n] hoc assimilat b[eat]o Nicolao
 de cuius corpe oleu[m] emanat. Et istud at
 testat sue magne misericordie: q[ui] p[er] oleu[m]
 misericordia designat. ¶ Tertio q[ui] ei[us] aie
 trecetena p[ri]mia dedit. d[omi]n[us] eim Matt. xiiij.
 q[ui] semē iactū in terra bona facit fructu[m].
 aliud tricesimu[m]. aliud sexagesimu[m]. aliud
 cetesimu[m]. Terra bona facies fructu[m] tri
 cesimu[m] sunt boni p[er]iugati q[ui] cu[m] fide trini
 tatis decalogu[m] suauerunt. ⁊ i[de]o p[ri]mia. xxx.
 h[ab]ebunt. Terra bona facies fructu[m] sexage
 simu[m] sunt boni cōtinētes q[ui] cu[m] septē opti
 bus misericordie decē p[re]cepta custodie
 runt. ⁊ i[de]o. lx. p[ri]mia possidebunt. Terra bo
 na facies fructu[m] cetesimu[m] sunt virgines
 p[re]dicatores: ⁊ martyres: qui de leua p[re]
 sentis v[er]te t[ra]nsiunt ad dextrā celestis pa
 trie. Et q[ui] b[eat]a catherina p[re]dicatrix ⁊ mar
 tyr extitit. i[de]o ip[s]a trecetena p[ri]mia a deo re
 cepit. D[omi]n[us] ei[us] de scis ysa. lxi. In terra du

De sancta catherina

plena possidebunt. Ille namque que tunc fuerunt virgines habebunt prima cetera simplicia. Ille autem qui fuerunt virgines et martyres habebunt cetera duplicia. Ille autem que fuerunt virgines: martyres: et predicatrices: sicut beata catherina habebunt centena triplicia.

¶ Sermo. ccc. ¶ De eodem. Sermo tertius.

Simile est regnum celorum thesauro abscondito in agro etc. Mat. xij. Regnum celorum potest intelligi beata catherina in qua christus regnavit per gratiam. Iohannes filius est thesauro abscondito in agro. Agger iste fuit almus catherine in quo crevit et floruit lilium puritatis: rosa charitatis: et viola humilitatis. ¶ In isto agro absconditum est thesaurus martyrii siue passionis assumptae. Et thesaurus diuine sapientie et virginalis mundicie et celestis glorie. et iste est ille thesaurus de quo dicitur. I. Cor. iij. Si quis autem superedificat supra fundamentum hoc aurum argentum et lapides preciosos etc. ¶ In isto agro inuenitur aurum martyrii. de quo dicitur Sapientia. iij. Tanta quanta aurum in fornace probauit illos etc. Sicut enim aurum malleatur et non fragilis. sic beata catherina multa tormentata est passa. et tamen in omnibus fuit constantis inuenta et firma repta. Fuit etiam martyrium eius peritus legatum quantum ad tria. ¶ Primum quod habuit honorabile obsequium. Augustinus eius corpus ipsum beate catherine sepelierunt et tanta obsequiosi fuerunt quod sibi obsequium prebuerunt tanta in vita sua. scilicet quantum ipse angelus in conspectu cum rethoribus ipsam confirmauit: quod in suo martyrio: sicut quando eius plagas punxit. et post mortem suam quam multitudo angelorum corpus eius ad montem synai deduxit. ¶ Secundo habuit honorabile sepulchrum: quod in monte synai eius corpus fuit positum. et istud non vacat mysterio. Hoc enim attestat sue magne sapientie et sue magne cum deo amicitie: et sue magne abstinentie. Sepulta est namque in monte illo in quo deus legem sue sapientie dedit moysi. et in quo familiariter cum moysi velut amicus cum amico locutus fuit. in quo moyses. xl. diebus et noctibus se iunxit ad significandum quod beata catherina dei sapientia plena fuit. et cum deo singulariter familiaritatem habuit et ab omni

amore mundi abstinuit. ¶ Tertio habuit miraculum gloriosum: quod de eius corpore oleum emanauit. per quod datur intelligi quod ipsa valde pia et misericors extitit. Per oleum eius misericordia et pietas designatur. Oleum namque habet virtutem penetratiuam. ps. Sicut oleum in ossibus eius etc. Impinguatur suauiter. ps. Impinguasti in oleo caput meum. Letificatiua. ps. Ut exhilaret faciem in oleo. Leuatiua: quod super ceteros liquores eleuat. Per quod datur intelligi quod ipsa misericordia et elemosyna dyabolum penetrando vulnerat: cum sit lancea dei. Unde de elemosyna dicitur Ecclesiastes. xix. Super scutum potentis et super lanceam aduersus inimicum suum pugnabit. Dei de impinguat cum sit adeps dei. ps. Ex adspe frumenti satiat te. unde dixit oliua Iudicium. ix. Nihil possum deserere piguedinem meam quia dii vtuntur et homines. Lasciuia letificat cuius vitum. ps. Vinum letificat cor hominis. Unde dixit vitis ibidem. Nihil possum deserere vitum meum quod letificat deum et homines. Aliam ad deum eleuat et sibi assimilatur. cum ipsa sit imago eius. Sicut enim oleum supernaturat omnibus liquoribus. sic misericordia atque ad dei similitudinem eleuat pre ceteris virtutibus. Luce. vi. Estote misericordes: sicut et pater vester misericors est. ¶ Secundo in isto agro inuentum est argentum diuine sapientie et eloquentie. De qua dicitur in ps. Elogia domini eloquia casta. argentum igne examinatum etc. Est enim vt habet Iacobus. iij. quidam sapientia desursum. et ista est sapientia diuina. quidam est sapientia deorsum. et ista est sapientia dyabolica. Inter sursum atque deorsum reliquit quoddam medium: quod inter sapientiam diuinam et dyabolicam est sapientia mundana. Sapientia autem diuina consistit in dei cognitione. Hieremias. ix. In hoc gliscit quod gliscit scire et nosse me. In preceptorum dei obseruatione. Aug. Sapientia dei est: non eloquia dei scire: sed in eloquia dei in dei et proximi dilectione viuere. Aug. Ille tamen quod latet: et quod patet in diuinis sermonibus: quod charitatem seruat in moribus. Ista diuina sapientia beata catherina habuit: quod et unum solum deum cognouit. et mandata et precepta seruauit. et usque ad mortem ipsum dilexit. ¶ Sapientia autem mundana diuisa est in tres partes. scilicet in ethicam que docet mores informare. et iconomicam que docet familiam bene regere et politicam que docet vrbes et regna sapienter disponere. Primam sapientiam

hūit b'ra catherina: q' se oī virtute z mox honestate cōposuit. Scōdam hūit: q' palatiū suū z familiā sapiēter rexit. Tertiā hūit: q' regnū suū pūide gubernabat. p' Secūdo sapia mundana in tres ptes diuidit' vt ibidē dicit Jacob'. s. i. terre, nā: que p'sistit i appetitu cupiditātū. aīa lē que p'sistit i expletōe voluptatū. z dya bolicā q' cōsistit in appetitu honoz. S' tū b'ra Catherina primā p'tēpsit inquantum oīa terrena despexit. Secūda iquātū voluptates abhoruit: z virginitatem suauit. Tertiā iquātū honores mundanos deseruit: z hūilitatē se dedit. C' Terto in isto agro iueniūt duo lapides preciosi. Un' ē virgialis mūditia. Et aliū ē celestis gl'ia. Est eīm virgitas valde p' ciosa deo. z id non de nupta: s' de v'gine voluit nasci. Et āgelo: q' a Joāne euangeliſta virgīe noluit adorari. Et totū mūdo. Un' dicit Hiero. p'tra Jouini. Romanus ppl's iquātō honore virgīes semp hūit. hinc appet q' p'sules z ipatores z i currib' triumphantes. z oīs dignitatis gradus eis de via cedē solit' ē. Preciositas nāq' virgītatis ex hoc appet: q' de' virgītate multū honorat: z multū glorificat. Multū qdē honorat: q' ipos v'gines fecit ioculatores suos: familiares suos: domicellos suos: z seruitores suos. Ista tria tāgunt' Apoc. xij. vbi iōānes d' virgīibus loq' dicens: Cantabant q'si canticū nouū ante sedē: z nemo poterat dicere illud. ecce q' sunt ioculatores dei. Deinde subdit. Hi sequunt' agnū quocū q' serit. ecce q' sunt de familia dei. Deinde concludit. Sine macula sunt ante thronū dei. ecce q' sunt domicelli: z serui in mensa dei. p'z ē et eius p'ciositas: q' deus ipam virgīnitatē multū glorificauit. Hoc significatū ē Apoc. xij. vbi dicitur: Signū magnum apparuit in celo mulier amicta sole z luna sub pedibus eius. z in capite eius corona. xij. stellarū. z in vtero habens. Ex quibus verbis datur intelligi q' deus virgīnes sanctas coronabit in capite: ideo dicitur: In capite eius corona duodecim stellarū. Ornabit in corpore. ideo dicit: Erat amicta sole. Decorabit' pedē. idē dē: q' luna erat sub pedibus eius tāquā scabellū. Et secūda,

bit in ple. idē dicit: q' erat in vtero h'is. Christū enim semp portabit in vtero p' gloriosam fruitionem. C' Quarto i isto agro iuenit lapis p'ciosus celestis gl'rie. De quo dicitur Matthei. xij. Inuenta aut' vna p'ciosa margarita zc. Nō nā q' habes res temporales: p'pinquos: et corpus: z aiām. Tunc ergo oīa que hūit vendidit quādo p' desiderio regni celestis terrena cōtemnit: parentes: deserit: corpus morti exponit: aiām rōni subijc. Ideo modo beata catherina regnū celozum emit. Nam cum cēt filia regis terrenum regnum z oīa mundana cōtempsit. matrimonium vnde filios z hēdes habere potuisset vilipendit: z corp' suū morti tradidit. sensualitatez suam z rationi z p'cepto dei obedire cogit. Ista aut' margarita celestis gl'rie est valde p' ciosa. de cuius p'ciositate dicitur. i. Locrinth. ij. quod oculus non vidit. nec auris audiuit: nec in cor hominis ascendit que preparauit deus diligētibus se. Sācti enim viri merentur videndo corde p' fidem: audiendo. i. obediendo aure cor: dīs per operationem. diligendo z amādo corde per feruorem. Sed tunc plus recipient q' meruit. oculus fidei recte: vel auris obedientie z operationis bone: vel cor charitatis feruide. Ista margarita z lapide p'cioso celestis gl'rie deus beatam catherinam hodie coronauit. Juxta illud ps. Posuisti i capite ei' coronā de lapide p'cioso.

C' Sermo. ccc. C' De dedicatōe ecclie. Sermo. i.

Sanctificauit domum hanc quam edificasti vt ponerē nomē meum ibi i sempiternum. iij. Regum. ix. Ista verba dixit deus Salomoni postquam templū dei edificauit z dedicauit. Festum nāq' dedicatōis est magne auctoritatis. Trahit enim auctoritatem a tempore legis nature. Bene. xxvij. Tulit iacob lapidem quem supposuerat capiti suo et crexit in titulum fundens oleum desuper. C' A tempore legis scripte. Exod. vltimo. Assumpto vnctionis oleo vniges tabernaculum zc. C' A tempore

De dedicatōe ecclesie

type legis gr̄e. Joā. x. Facta sunt encensa
hīerosolymis zc. Ubi dicit beda loquēs
de hac solēnitare eo maiori deuotōe cele
brare puenit. quo eam redēptorū nostro
grauissimā esse cognoscim⁹ adeo vt in ea
ingredi templū z imonē ad pplz facere
z diuinitatis sue sacra pandere dignat⁹
est. ¶ In p̄dictis ergo verbis tria notat.
¶ Prīmū est domus dei edificatio cū dī
quā edificasti. ¶ Scdm̄ ē ipsius domus
edificate dedicatio. cum dī. sanctificasti
domū hanc. ¶ Tertū est ipsius edificate
z dedicate finalis intētio. cū dī. vt pone
rem nomē meū ibi in sempiternū. ¶ Cir
ca prīmū notandū qd domus duplīr cōsi
derari pōt. Aut put ē in fieri. Aut put ē
in facto esse. Si put est in fieri tunc tria
requirunt. De qbus sic dicit Ambro. in
exameron. Bonus artifex primo funda
mentū ponit. fundamēto edificatōis po
sito mēbra distinguit z adiungit ornatū.
¶ In hac ergo domo dei que est ecclesia
dei multas ponit fundamentū qd ē xp̄s
lesus. Ip̄e. n. xp̄s in edificio ecclesie ponit
tur in imo p̄ fidē velut lapis primari⁹
l. Cor. iij. Fundamentū aliud nemo pōe
re pōt p̄ter id qd positū ē qd ē xp̄s lesus.
Et ponit in sūmo p̄ spem tanquā lapis
angularis. Ep̄h. ij. Ip̄so sūmo angula
ri lapide xp̄o lesu. Ip̄sa. n. spes dī lapis
angularis qd hoīem cū deo p̄iungit. Po
nit in medio p̄ charitatē tanquā vinculū
siue cementū adinuicē ipsos fideles cō
iūgens. Col. ij. Sup oīa aut̄ hec chari
tatē hēte qd est vinculū p̄fectōis. Dz aut̄
ip̄m fundamentū ad oriētē dirigi. z hoc
tribus de causis. d̄ qbus sic dicit Bama.
lib. iij. Deus paradīsum in edē ad oriē
tem plantauit. vñ hoīem transgressum
exulē fecit. z añ paradīsum ex occidente
habitare fecit. Tanquā ergo paradīsus
exgrentes z ad ip̄m respicientes ad oriē
tem adoram⁹. Sed z deus crucifixus ad
occidentē respiciebat. Et ita adoramus
ad ip̄m respicientes. z assumptus ad orien
tem sursum ferebat Et ita ventet quē ad
modū viderūt eū euntē in celū. Ip̄m er
go expectantes ad orientem adoramus.
¶ Fundamento aut̄ edificatōis posito
membra distinguunt. que sunt sacrariū.
chorus. z nauis. De qbus sic dicit ricar.

d̄ sancto victore. Sacrarū ecclesie signi
ficat ordinē vīrginū. Chorus vero signi
ficat ordinē p̄tinentiū. sed nauis signifi
cat ordinem p̄iugatorū. Stricti⁹ nanqz ē
sanctuariū qd chorus. z chorus qd nauis
sic pauciores sunt vīrgines qd p̄tinetes.
z p̄tinentes qd p̄iugati. Sanctior ē lo
cus sanctuarij qd chorus. z chorus qd na
uis. sicut tam dignior est chor⁹ vīginū qd
ordo p̄tinentiū. z p̄tinentiū qd p̄iugatorū
¶ Tertio dz adungi ornat⁹ qz ad hāz
ipsa ecclesia dz imaginibus z picturis d̄
corari. Et hoc p̄pter quattuor. s. p̄p̄ reme
moratōem qz ip̄se imagines reducūt no
bis ad memoriā xp̄i passionem. Propter
excitandā deuotōem. qz ex visione taliū
excitat in nobis deuotō. Propter instru
ctōem qz in visione taliū imaginū laici
instruunt cū huiusmodi imagines sint
quali qdam libri ip̄sorum laicorum. Dz ecclesia
etiam decorari z pingi imaginibus z or
nari picturis p̄p̄ imitatōem sanctorū qz
laici videntes sanctorū martyrum passiones
z p̄stantias p̄ imagines exp̄ssas aiantur
ad p̄stantiā z virtutē. ¶ Scdm̄ dom⁹ pōt
p̄siderari put ē in facto esse. Et tūc tria
simlīr requirunt. De qbus sic dicit Aug. in
libro de trinit. Bona domus est paribus
mēbris disposita. ampla. z lucida. ¶ Do
mus ergo dei primo dz esse p̄ibus mem
bris disposita. Lū. n. sit palatiū regale d̄
bent tibi esse disposita. cenaculū. p̄cistoriū
z cubiculū. In cenaculo nanqz rex suos
reficit. In p̄cistorio vero causas audit z
dirimit lites. In thalamo. vero quiescit.
In ecclesia ergo altare est cenaculū dei.
in quo fideles reficiunt pane vite. Joā.
vi. Ego sum panis viuus. Chorus vō est
thalamus dei. in quo quiescit in deuota
fidelium oratōe z laudatione ps. In eccle
sia bñdicitē dño zc. Corpus siue nauis
ecclesie est p̄cistoriū dei. vbi rei resoluūt
in p̄fessione. ps. Precinute dño i p̄fessōe
¶ Scdm̄ domus dei dz esse ampla. de cu
lus amplitudine dicit Bene. xxvij. Billa
taberis ad orientē z occidentē. z meridi
em. z septentrionē. Istā dilatatiōem facit
charitas que tūc dilatā vsqz ad orientē
qñ deū diligit sup oīa. qui est oīum prin
cipiū z origo. Usqz ad occidentē qñ hō i
se oīa vitia mortificat z extinguit. Usqz

ad meritos qm̄ amicos diligit in deum. Usq; ad aquilonē qm̄ inimicos diligit ppter deū. **C** Tertio domus dei dicitur esse lucida. Jō in ipsa ecclesia ample fenestre vitree pstruunt. vt. s. ab ipsis illuminentur. Per fenestras vitreas plati & doctores intelligunt. Fenestre. n. vitree quattuor bona in ecclesia faciunt. Habēt enim lucem transmittere. a vento & peccatis defendere. & ecclesiaz decorare. & inlitteratos per imagines erudire. Sic sancti prelati debent populū illuminare p doctrinam. Phil. ij. Inter quos lucetis sicut lumina in mundo vbum vite ptnētes. Et vitis & peccatis tentationū defendere p deuotam orationem. Vñ qdam reprehendit Ezechi. xij. Nō ascendisti ex aduerso. neq; posuisti mur p domo israel. Prelatus tūc ex aduerso ascendit. qm̄ diuine iustitie clypeū orōnis opponit. Tūc opponit mur. qm̄ ponit intra deū & peccatōre orōnis sue suffragia. Bz ecclesiaz decorare p honestā puerfatōem. Lxi. Clerici nullā debent hēre maculā. nec in vbo. nec etiaz in cogitatu. neq; in facto. nec in opione qz ipsi sūt pulchritudo & virtus ecclesie. & si mali fuerint totā deturpant ecclesiaz. Debent ēt simplices & inlitteratos istruē p opa bona & exempla. Mat. v. Sic luceat lux vestra corā hoibus vt videat opa vestra bona. **C** Secōdo ponit in pmissis vbis ipsius ecclesie edificate psecratio. cū dicit. Sanctificauit domū hanc. Deus nāq; sanctificat auctoritate. pōtīfices vō sanctificant misterio. Sed reuera ecclesiam militantē deus sanctificabit in celo. & sanctificauit in sue passionis sacro. & quotidie sanctificat ipsorū epōrū ministerio. **C** De prima sanctificatōe qua sanctificabit ecclesiam militantē in celo. dicit. Jo. v. Tres sunt q testimoniū dant in celo. s. in ecclesia triumphāte p. vbum. & spūs sanctus Filius eā sanctificat ponēdo ibidē suaz pfectam cognitōem. Spūs sanctus suaz pfectā dilectōez. Pater cogniti & dilecti eternā possessionē. Aug. de ciuitate dei. Illa ciuitas supna est viget & amat. In eternitate dei viget. in veritate dei lucet. in bonitate dei gaudet. **C** De scōda sanctificatōe qua ecclesiam sanctificauit i passionis sacro. subdit ibidē. Et tres sunt q testio

stant in terra. s. spūs aq̄ & sanguis. Ipse. n. ecclesiaz sanctificat p spūm. s. aiaz quaz posuit vt ipam viuificaret Per aquā q̄ dicitur latere exiit vt ipam i baptismo ablueret. Per sanguinē quē in p̄tū effudit vt ipam redimeret. **C** De tertia sanctificatōe q̄ quotidie eā sanctificat auctoritate & epōrū ministerio. dicit. Paral. vij. Vbi postquā salomon tēplū edificauit & psecrauit deus sic sibi rēdit. Elegi & sanctificauit locū istū. vt sit nomē meū ibi in sempiternū & per maneant oculi mei ibi cunctis diebus & erūt aures mee erecte ad orōnē eius q̄ i loco isto orauerit. Ex qbus vbis h̄c q̄ ecclesia videt oculis dei. noiat noie dei. vt ut in corde dei. & audit aurib⁹ dei. Quia igitur videt oculis dei nō pōt errare. qz nominat noie dei debēt eā oēs in reuerentia hēre. qz vult in corde dei nūq̄ pōt mori. Et q̄ audit auribus dei nō poterit ab aliquo decipi. **C** Tertio ponit finalis in tēto cū subdit. Ponā nomē meū ibi in sempiternū. Ad hoc. n. ois ecclesia pstruitur & dedicat vt ibi nomē dei honoret & laudet. Et l. de oibus horis sūt laudādas ecclesia tū septē horas elegit q̄s vt deus i illis laudet instituit ex eo q̄ ille hore sūt priuilegiate & a xpō psecrate. **C** Naz hora matutinali fuit natus. A iuda & iudeis captus & illusus Ad iudiciū credit eē v̄turus s̄z illō Mat. xv. Media nocte clamor factus ē. ecce spōsus venit &c. In hora p̄ia celū & terrā i iuitū hominis creauit. Ad tēplū i hac hora psonalr ventre p̄suevit. Lu. xxi. Dis ppl̄s manebat. i. m̄ae festinabat ad ipm̄ existētē i tēplo. In hac ēt hora xp̄s resurgēs multibus appuit. **C** In hora t̄ia xp̄s ad colūnā vsq; ad sanguinē flagellatus fuit. & sniam sue mortis accepit. qz tūc iudeorū vocibus crucifixus fuit. In hac ēt hora spūm sc̄z i aplos destinauit. **C** In hora sexta xp̄s in cruce eleuatus fuit & clausus p̄fixus. sol fuit obscuratus velut quibusdā vestibus nigris se i ducēs. & mortē dñi sui tribus horis plāgēs. In hac etiā hora xp̄s i celū ascēsurus cū apl̄is dulcedulcē p̄cepit eis &c. In hora nona xp̄s spūm emisit. vulnus i latē accepit. & ad celū ascendit. In hora aut vesp̄tina. sacroz corp̄s

et sanguis sui istituit. discipulorum pedes
lauit. et in hitu pegrini resurgens appuit.
Lu. vlti. Adie nobiscum vne qui aduersa
scit etc. In hora plectonij xps sangui-
neas guttas sudauit de cruce depositus
et in monumento collocatus fuit. et ianuis
clausis ad discipulos introiuit.
Sermo. cccij. Eodem die sermo se-
cundus.

Dedicauerunt te

plu dnt rex et filij isrl. iij. Re.
vij. Sic templu dei dedicatus
fuit a salomoe et filijs isrl. ita et nuc eccle
dedicat a xpo rege pacifico auctoritate et
a potificibus. et alijs clericis minoribus mi-
sterio. In ipso aut dedicatōis offō fuit
pluria q magna ptnet sacra. Primum
ē q potifex eccleā psecrāda tribus victi-
bus circuit ad ostendēdū q psecrat i ho-
norē scē trinitatis. vel ille triplex circui-
tus signat ips in quo deus n cessauit cir-
cuite. vt nobis possz salutē offerre. s. ips
nature. legis scripte. et grē. Naz in pte le-
gis nāc misit p larchas. ps. Misit moy-
sen suū suū Aaron quē elegit. In tpe le-
gis scripte misit pphas. Hier. vij. Et mi-
hi ad vos oēs suos meos pphas p vlem
surgēs diluculo et mittens. In tpe legis
grē vēt ipē. Isa. liij. Propter h sciat ppls
meus nomē meū in die illa. qz ego ipse q
loquebar. ecce assū. Ulle triplex circui-
tus significat triplicē circuitū quez fecit
xps in ipius eccleie militātis psecratōem
et saluatōz. Primus ē quo de celo venit
in mūdū. Secundus quo de mūdo descendit
ad limbū. Tertius ē quo d libo resurgēs
ascēdit in celū. Scdm ē qz in quoz cir-
cuitu eps cū baculo pastorali ad ostium
eccleie pcutit dicēs. Attolite portas prin-
cipes vras etc. Illa aut triplex pcutio et
triplex acclamatio repñtat triplex dñtū
qd xps merito sue passionis acqsiuit. s. i
celo. mūdo. et in inferno. Phil. ij. In noie
Jesu oē genu flectat. celestiu. terrestriu. et i
fernoz. Et si ipso scō potifex dicat. ex quo
xps dñtū hz i celo. vos pñcipes. i. angeli
apite portas. Et mecū de cetero māeatīs
Ex quo dñtū hz i inferno. vos porte infer-
nales. i. demones. eleuamini et ide fugia-
tis. Ex quo dñtū hz i mūdo. vos hoies d

cetero ibidē dñtū nō regratīs. Un pñt-
tis ibidē in ps. Nec ē. n. generatio grētiū
cū. q. sa. dei iacob. Tertiu ē qz ipa eccle-
sia ter aq bñdicta iterius et exterius irri-
gat. Ad significādū q xps triplici vnda
sua eccleā irrigauit. s. vnda fluminis in
baptismi regeneratōe. Eph. v. Adūdas
eā. s. eccleā lauacro aq in vbo vite. Unda
sanguis i sua passione. Apo. vij. Lauert
eas i sanguine agni Unda flammis i spūs
sci missiōe. Eze. xxij. Effūdā sup vos aq
mūdā. et mūdabimint ab oibus inqnam-
tis vris. De ista tripli irrigatiōe dr. i. Jo-
an. v. Tres sūt q testimoniū dat i terra. s. i
eccleā militati. s. spūs. ecce vnda flammis.
et sanguis. ecce vnda sanguis. Alq. ecce
vnda aq. Vel ista triplex irrigatiō signi-
ficat tria genera lachrymarū qbus aia q ē
templū dei aspgit et irrigat. s. lachrymis cō-
punctōis p peccatis pprijs. ps. Lachry-
mis meis stratū meū rigabo Lachrymis
p passionis p alienis miserijs. Hier. xx.
Quis dabit oculis meis fōtē lachryma-
rū etc. Et lachrymis deuotōis p celestib⁹
dñderijs. ps. Suerūt mihi lachryme mee
panes etc. In ista aut aq bñdicta q eccleā
aspgit tria apponūt. s. vinū. cinis. et sal.
qz ad h q aq lachrymarū nra bñ valeat
lauare. tria debemus apponē. s. vinū spi-
ritualis exultatōis. Ecc. xxx. Nō est oble-
ctamentū supra cordis gaudiū. Linerez
i. memoriā mortis Beñ. xvlij. Loquar ad
dñm meū cū sim puluis. Sal sapide di-
cretōis. Roma. xij. Rōnabile obsequiūz
vrm. Ista aut aspsio fit cū isopo. i. cū tio-
re vino Sic. n. isopus purgat fleuma pe-
toris. sic timor dei purgat peccatū men-
tis. Ecc. i. Timor dñi expellit peccatum.
Quartū ē qz lris grecis et latinis i pa-
uimēto scribit alphabetū. facta cruce de
cinere et sabulo de angulo ouētis vsque
ad angulū occidētis. qd qdē repñtat cō-
functōem vtriusqz ppli iudei. s. et gentilis
in fide vera p crucē xpi actā ita q ille qui
erat dexter factus ē sinister. Et q erat in
capite fact⁹ ē in cauda et ecōuerso. Deut.
xxvij. Ipe erit in caput. et tu eris in cau-
dā. Vel ista talis scriptura duobus ordi-
nibus facta significat dei pcepta in dua-
bus tabulis scripta Et sō talis scriptura
fit in cruce de cinere et sabulo facta. ad i

nuendū q̄ si hō vult facillē vel p̄cepta i-
plere. v̄z h̄re memoriā dñice passōis &
crucis. Vñ Bre. Si passio xp̄i ad memo-
riā reducitur. nihil ē q̄ nō equo aīo tolere-
tur. v̄z h̄re memoriā sue mortis. Grego.
valde se sollicitat in bono ope q̄ sp̄ reco-
gitat de extremo fine. v̄z ē h̄re p̄sidera-
tōem pp̄rie infirmitatis. q̄. s. instar sabu-
li hō est sterilis & infructuosus nisi a dei
gr̄a adiuuet. ij. ad Cor. ij. Nō q̄ sufficē-
tes sumus aliqd̄ cogitare a nobis q̄si ex
nobis. Quidm̄ est q̄. xij. cruces in eccle-
siis depingunt. Ipa. n. crux sc̄ra est
xp̄i vexillū. Vñ cantat. Vexilla regis p̄-
deūt. crux ē baculus xp̄i. Gen. xxxij. i. ba-
culo meo transiui iordanē isrl̄. i. mūdus
isrl̄. Crux ē lectus xp̄i in quo ip̄e regeuit.
Lant. i. Indica mihi vbi pascas. vbi cu-
bes in meridie. Q̄. igit̄ crux ē vexillum
xp̄i. iō in ecclesia p̄secrāda cruces depingunt
vt oñdat q̄ illa ecclesia ē amodo xp̄i dñio
subiugata. Vñ & ap̄d regalē magnificen-
tiā obseruat vt cū aliq̄ ciuitas ei tradit̄
vexilla regis erigunt. Hasta aut̄ fuit lan-
cea. Tela fuit caro mundissima depicta
colore nigro ltuoris. rubeo sanguis. & al-
bo inocētē & puritatis. Depingunt aut̄
xij. cruces. q̄. xij. apli h̄ vexillū p̄ vnuer-
sum mūdū deferētes ip̄m xp̄i dñio subi-
ugarūt. Q̄. crux ē baculus dei. iō ip̄e cru-
ces depingunt vt demones terreat. & in-
de fugāt. Lhr̄. Ubicūq̄ demones signū
crucis viderit territi fugiūt baculū timē-
tes. vñ plagā acceperunt. Q̄. crux ē lectus
xp̄i. iō depingunt cruces ad inuēdū q̄
sicut xp̄s de cruce nō descēdit. s̄z i ea mor-
tuus fuit Sic & ip̄e hō de cruce p̄nie non
v̄z descēdere. s̄z in ea p̄stant v̄z p̄seuerat.
Noluit. n. xp̄s de cruce descēdere. nec p̄-
m̄is sue p̄passione cū sciret ip̄am valde
dolere. Lu. ij. Tuā ipsius aīam gladius
p̄trāsibit. Nec pp̄ iudeoy irrisione. Mat-
thei. xxvij. Pretereūtes. n. mouebāt capi-
ta sua dicētes. Vath q̄ destruis tēplū dei
& post tridū reedificas illud. Nec pp̄
ip̄soy fallacē p̄suasione. Ibidem. Si rex
israel est descēdat nūc de cruce. & crede-
mus ei. Nec pp̄ vehementē sui corp̄is do-
lorē. Thren. i. Attēdite & videte si est do-
lor similis sicut dolor meus. Sic & hō de
cruce p̄nie nō v̄z descēdere nec p̄passiōe

suoy parentū. nec irrisione sup̄boy. nec
p̄suasione amīcoy. nec austeritate penar-
rū. ¶ Sextū ē q̄ ip̄e cruces illuminat. &
chilimate inungūt. Illa. n. duo deciz lu-
minaria aīi crucē posita significant duo
decim ap̄los q̄ vexillū crucis p̄ vnuer-
sū mūdū deferētes ip̄z p̄ trā xp̄i dñio sub-
iugarunt. i. per lumē sapie. Matthei. v.
Vos estis lux mundi. Per odorem bone
sane qui significat per balsamum. i. Co-
rin. ij. Chusit bonus odor sumus deo in
omni loco. Et per victoriam conscientie
que significat per oleum. ij. Corin. i. Glo-
ria nostra hec est. testimonium conscien-
tie nostre. Illi etiam qui crucem penien-
tie assumpserunt. ista trā similiter debēt
habere. s. lumen conuersationis honeste
Matthei. v. Sic luceat lux vestra corāz
hominibus &c. Balsamuz redolentis sa-
me. Ecclesia. xxij. Sicut cinnamomum
& balsamum aromatizans vedit odorem.
Et oleum deuotionis interne. ps. Impi-
guasti in oleo caput meuz &c. ¶ De hoc
etiam scribitur primo Joānis. secundo.
Unctō eius docet vos de omnibus. Ber-
nar. ¶ Qui institatur a timore crucē ch̄i-
sti portat patienter. qui p̄ficit in ip̄e por-
tat libenter. Qui consumatur in charita-
te amplectitur eam ardentē. ecce oleuz
balsamum. & ignis. Qui enī portat cru-
cem patienter. iam vnctus est oleo gra-
tie p̄uenientis. Qui portat libenter vn-
ctus est balsamo gratie p̄ficentis. Qui
autem portat ardentē inflammatus est
igne gratie p̄ficentis.
¶ Sermo. ccclij. ¶ Eodem die Sermo
tertius.

Hodie salus huic
domui facta est &c. Luc. xix.
Quandū homo in hac vita
est peccator ē. Et tō dei recōciliatōis in dī-
gēs ē. Iō necesse erat vt aliq̄ domus iuēi-
ret i q̄ ista recōciliatio celebraret. Hō aut̄
nō poterat ascēdere ad domū celestē. q̄
nimis erat alta. Nec deus poterat descē-
dere ad domū terrestrem. q̄ nimis erat
imunda. Iō voluit deus vt fieret domus
cōis. s. ecclesia dedicata. q̄ si nō cēt corpea
nō cēt domus hoīum. si nō cēt dedicata. n̄
esset dei habitaculum. Et quia peccato.

res ubiq; sūt i mūdo. iō deus talē domū
 ubiq; voluit q̄strui z dedicari. z i ea ob-
 latōem mūda offerri. Malach. i. In oī
 loco sacrificaf z offert noi meo oblatto
 mūda. Qñ aut ecclesia dedicaf. tūc sp̄i do-
 mino māctpat z ab oī demonū ptate cri-
 p̄t. z iō bñ dī. Hodie huic domui salus
 facta ē. Et notādū aut q̄ pp̄ q̄ttuor cās
 ecclesia dedicaf. ¶ Una causa sumitur ex
 parte dei. ¶ Secunda ex pte angeli.
 ¶ Tertia ex pte nri. ¶ Quarta ex pte de-
 momis. ¶ Prima ergo cā sumit ex pte dei
 q̄ efficit domus digna dei ad hīrandū.
 ij. Paral. vij. z. iij. Reg. ix. Oculi mei erūt
 ap̄tī: z aures mee erecte ad orōnē etus q̄
 i loco isto orauerit. Elegi nāq; z scifica-
 ut locū istū vt sit nomē meū ibi i sempitē-
 nus z p̄maneat oculi mei z cor meū ibi
 cūctis diebus. Ex q̄bus v̄bis h̄t q̄ de^o in
 ecclesia p̄secrata ponit oculos suos aures
 suas nomē suū z cor suū. h̄z. n. ibi oculos
 suos q̄bus videt deuotōem bonoz: genu
 flexiōes z lachrymas ip̄soz. q̄bus etiā vi-
 det in deuotōem maloz supfluitates ve-
 stimētōz ac ornāmētōz. Eccl. xxiij. Oculi
 dñi multo plus lucidiores sūt sup solē
 circūspicētes oēs v̄tas hoīnz zc. h̄z etiā
 aures suas quibus audit orōes z lachry-
 mas oīm fidelitū. ysa. xxxvij. Audiuī ora-
 tōem tuā z v̄dī lachrymas tuas. Quib^o
 ēt audit v̄ba vana z detractoria multoz
 z maxie multerū i ecclesia loquētū. Jō vi-
 cit ap̄ls. i. Cor. xiiij. Mulieres in eccle-
 sijs taceāt. h̄z ēt ibi nomē suū q̄d est x̄ps
 q̄ interpretaf vnct^o. Oliz quidē nomē su-
 uz erat terribile z inflexibile. ps̄. aī. San-
 ctū z terribile nomē eius. S̄z mō ē vnctū
 z iō factū ē ad misericordias flexibile z
 valde amabile. Can. i. Oleū effusum no-
 mē meū. h̄z ēt ibi cor suū. q̄ dignos z de-
 notos q̄ sūt ibi amat. i dignos vero z ma-
 los q̄ sunt ibi p̄denat z odit. Tales sūt il-
 li d̄ q̄bus dī Jō. ij. Dñs etecit d̄ templo
 oues z boues z nūmularioz. effudit es
 z mēsas subuertit. z his q̄ v̄debat colū-
 bas dixit zc. Odit. n. luxuriosos tāquaz
 hoīes bestiales. ps̄. Lōpatus ē iumentis
 insipētibus z silis factus ē illis. Odit p̄-
 latos supbos q̄ cornu supbie volūt cere-
 ros v̄tilare. Odit clericos auaros q̄ vo-
 lūt mercionta exercere. Odit p̄latos si

montacos qui dona spūs sci volūt v̄de-
 re. Si. n. deus in ecclesia cōsecrata habz
 cor suū z nos merito debemus. ibi h̄ere
 cor n̄rme d̄ nobis dicat illō ysa. xxix.
 Populus h̄ic labijs me honorat. cor aut
 eorū lōge ē a me. ¶ Scōda cā sumit ex p-
 te angeli. q̄ ipsa ecclesia p̄secrata ē ange-
 lis grat^o locus ad ministrādū. Ad ministrāt
 enīz āgeli quadrupl̄r. ¶ Primo q̄ sacer do-
 ti ministrātī z celebrātī assistūt. Greg. q̄s
 aut fidelitū dubitū h̄ere posset i sp̄a imolā-
 tōis hora ad sacerdotis vocē celos ape-
 riri. atq; i illo iesu x̄pi misterio angeloz
 choros adē: sūmis ima sociari z terrena
 celestibus iūgi. ¶ Scōdo ministrāt: q̄ orōes
 fidelitū deo offerūt. Vñ dī i canone. Ju-
 be hec p̄ferre p̄ manus sci angeli tui zc.
 Thob. xij. Qñ orabas cū lachrymis: ego
 obtuli orōem tuā dño. ¶ Tertio ministrāt
 q̄ fideles ab insidijs demonū custodiūt
 sc̄z dū ad ecclesiam veniūt. z dū ibi p̄sistūt
 z dū inde exeūt z recedūt. Judith. xiiij. cu-
 stodiuit me angl̄s dñi z h̄inc euntē. z ibi
 p̄morantē. z inde huc reuertētē. ¶ Quar-
 to ministrāt q̄ psallētibus se p̄stingunt. ps̄.
 Preuenerūt p̄icipes p̄iūcti psallētibus
 zc. Jpt. n. angeli psallētes ad ecclesiaz p̄-
 cedūt. iō dī. Preuenerūt p̄icipes z cuz
 deo psallētibus psallūt. iō sub dī. cōiun-
 cti psallētibus. Jpt i mediocriaz dēū ala-
 criter z ifatigabilr laudātū assistūt. iō
 sub dī. In medio iuueculaz. Deuotōes
 psallētū x̄pi ip̄i accēdūt. iō sub dī. Tym-
 panistray. Per tympanū. n. x̄ps itelligi-
 tur i quo ē forma sperita. i. diuinas eter-
 na. Pellis extēsa. i. caro crucifixa. De-
 lodsa. i. aīa oī gaudio z iubilatōe reple-
 ta. Ille aut aīe sūt tympanistrice q̄ ad x̄pi
 v̄sinitatē z passionē sunt dulciter affe-
 cte. ¶ Tertia cā sumit ex pte hoīs q̄ est
 hoī valde vtilis ad obtinēdus q̄d petit
 Hofes. n. in ecclesijs dedicatis obtinē p̄nt
 z affluentia oīm bonoz z remotioez
 maloz. Jbi. n. obtinent oīa bona. s. cele-
 stia: sp̄ualia: z terrena. Vñ postq̄ Salo-
 mon tēpluz dedicauit ad deuz p̄ces effu-
 dit. rogās vt exaudiret populus i loco
 illo orantes. cui deus sic r̄ndit. vt h̄r. ij.
 Paral. vij. Si clausero celū z pluuia nō
 fluxerit: z mādauro z p̄cepero locuste
 vt deuoret terras: p̄uersus aut populus

egerit pñiam exaudiã de celo ⁊ saluabo
 trã eoy. Deus ergo pctõri cõuerso: ⁊ in
 ecclesia exorãti celũ clausũ apit: qñ celesti
 glia eũ dignũ facit. Tũc pluuiã mittit.
 qñ grãam spũales imittit. qñ grãam spũa
 lem infundit. Tũc terrã sanat qñ fertili
 tatẽ tẽporũ donat. ⁊ Scõdo obtinẽt libe
 ratõem ab oibus malis. malo culpe pe
 ne trãsitõie. ⁊ pene eterne. Vñ postquã
 salomon tẽplũ dedicauit orauit dicens
 iij. Reg. viij. Sames si orta fuerit i terra.
 aut pestilẽtia: aut corruptus aer: ⁊ inimi
 cus eius obsidẽs portas: vniuersa plaga
 ⁊ ois ifirmitas. ⁊ expãderit pp̃ls tu⁹ ma
 nus suas i domo hac tu exaudies de ce
 lo. Apparuit at ei dñs dicens. Exaudiui
 orõnes ⁊ deprecatõem tuã. Per hoc qd dñs
 fames: pestilẽtia: corrupt⁹ aer. notat ma
 lũ pene trãsitõie. Per hoc qd dñs. inimi
 cus obsidẽs portas: notat malum culpe
 Diabolus cim tũc obsidet portas. quan
 do corpis sensus inuadit ⁊ detinet. Per
 hoc. n. qd dñs. vniuersa plaga ⁊ ois iafir
 mitas intelligit malũ pene eterne vbi ẽ
 ois plaga i corpe: ⁊ vniuersa ifirmitas in
 mẽte. **Quarta** cã sumit ex pte demo
 nis: qñ ip̃a ẽ demonib⁹ valde terribilis. ⁊
 hoc pp̃ quinqz que i ip̃a ecclesia p̃tinent.
 Ibi. n. sũt angelorũ p̃sidia a qbus ecclesia
 cõmunis. In ecclesia ẽ corpus dñicũ p̃se
 crat ⁊ p̃seruat. Cruces erigunt ⁊ i ecclesia
 scõz reliquie recõdunt. ⁊ orões fidelium
 effundunt. Ista oia sũt diabolo valdẽ ter
 ribilã. Diabolus. n. significat p̃ leonẽ. i.
 Petri. v. Aduersari⁹ n̄r diabolus tanq̃
 leo rugiẽs zc. Leo autẽ q̃ttuor timet scilz
 strepitũ curuũ siue rotaz: ignẽ accẽsum:
 gallũ ⁊ maxime albũ. ⁊ qñ videt catulus
 corã se vberari. ⁊ Per curr⁹ nãqz signifi
 cat exercitus angeloz. ps. Lurrus di de
 cẽ millibus zc. Vñ ⁊ ip̃i angeli in curru
 igneo helye appuerũt. Strepitus ip̃oz
 curuũ sũt vociferatões scõz angelorum
 ad deũ p̃tra demones p̃ nobis clamãtiũ
 ysa. lxxij. Sup̃ muros tuos h̄ierim cõsti
 tui custodes tota die ac nocte non tace
 bunt zc. Isti currus ⁊ eorũ strepit⁹ sũt d̄
 monib⁹ valde terribiles. Vñ legit̃ Bels.
 xxvij. qd postq̃ iacob viderit scalã ⁊ per
 eã agelos ascẽdẽtes dixit. Quã terribil
 ẽ locus iste. Per scalã nãqz pñia n̄ra fi

guraf. per quã angeli descendũt ⁊ orões
 que in ecclesia fundit colligũt. ⁊ ascẽdũt
 vt oia collecta deo offerant. ⁊ Scõdo leo
 timet ignẽ accensuz: p̃ que significantur
 ardẽtia desideria ⁊ feruẽtes orões fidelũ
 um que oia sũt demonib⁹ adeo terribi
 lã qd eos incẽdũt. Vñ dixit diabol⁹ b̄ro
 bartholomeo. Incẽdũt me orões tue: qd
 eos expellũt vt h̄i Thobte. vi. Lordis ei⁹
 p̃ticulã si sup̃ carbões ponas fumus ei⁹
 extricat oẽ genus demonioz qd ẽt demo
 nes vulnerat ⁊ cõfodiũt. Aug. Tela con
 tra diabolum verba dei sunt. Fides tua:
 spes tua: ⁊ opa tua gladij sũt iustificien
 tes inimicũ. Quã terribilis autẽ ẽ aia v̄r
 tutibus ⁊ bonis opibus vallata vt habe
 tur Lã. vi. Terribilis vt castroz actes
 ordinata. ⁊ Tertio timet gallũ albũ per
 quẽ intelligunt sc̄i martyres ⁊ p̃fessores
 qui fuerũt galli dei p̃ doctrinã. Job. xxx
 vij. Quis dedit galle itelligẽtiã. Et fue
 rũt albi p̃ innocentia. Apoca. iij. Ambu
 labũt mecũ i albis zc. Horũ vero reliquie
 que cõdunt in ecclesijs sũt demonibus
 valde terribiles L̄hy. in omel. de Da
 cha. Nã vt audaces latronũ duces: agni
 tis regis insignis deterrent vt fugiant.
 Ita p̃fecto demones vbi coronatorũ mar
 tyz corpa posita p̃spiciũt illico ab eorũ
 lõge cõspectu pauidi fugiũt. ⁊ Quarto
 timet catulũ flagellatũ p̃ que significat
 xp̄s qui fuit catulus dei inq̃tũ p̃tra ma
 loz vicia latrabat: ⁊ iquãtũ dormientes
 in pctis ad virtutũ vigilãtiã excitabat.
 ⁊ inq̃tũ lingua sua medicinali multorũ
 vulnera curabat. Iste catulus lamẽtabi
 liter fuit flagellatus: qd a plãta pedis vs
 qz ad v̄tricẽ nõ p̃mãsit in eo sanãtas. Du
 ius autẽ sue flagellatõis ⁊ passõis nobis
 duo memorãlia remãserunt. s. lignũ cru
 cis. ⁊ sacramẽtũ sui corpis. Et vtraqz sũt
 diabolo terribilã. Lignũ. n. crucis ẽ dia
 bolo terribile: qd ẽ sibi gladius quo vul
 nerat. L̄hy. Tãta ẽ virt⁹ crucis vt si mẽ
 te fideliter habeat: nullus demonũ p̃pe
 stare poterit videns gladiũ i quo dete
 ctus est. Est ẽt terribile demonib⁹ sacra
 mentũ corporis ⁊ sanguinis xp̄i. L̄hy. v.
 Ubicũqz sanguinẽ demones viderint fu
 gunt: ⁊ currunt angeli. Idẽ. Ut leones
 ignem sp̄rantes. sic a mensa altaris fece

De dedicatōe altaris.

dimus terribiles fientes diabolo.
Sermo. cccliij. **D**e dedicatōe altaris sermo primus.

Septem diebus exstabis altare. et scificabis: et erit scūm scōz zc. Exod. xxix. Quia deus ē scūs id vult habere oīa scā. s. tabernaculū et vasa tabernaculi ac et altare: et vasa altaris. Num. vij. Unxit moyses et scificauit tabernaculū cū oībus vasis suis. altare et sūt vasa eius. Vult et hīe sanctos ministrōs. Leuit. xi. Sancti estote quoniā ego sanctus sum. Exo. xix. Sacerdotes qui accedunt ad dñm sanctificent ne pcutiam eos. Et sicut i veteri testamēto. Alia erat psecratio altaris. Alia erat cōsecratio tabernaculi. Ita et nūc alia ē cōsecratio altaris: et alia cōsecratio ecclesie. In pmissis ergo verbis duo ponūtur. Prīo ipius sanctificatōis ritus cū dñ. Septē diebus exstabis et scificabis altare. Scōdo ipi sanctificatōis effectus. cū dñ. Et erit sanctū scōz. Ritus autē altaris veteris tabernaculi fiebat septē diebus per hostiarū i molatōem. Ritus autē psecratiois altaris ecclesie militatis p̄tinet multa: que magnis sacramētis fuerūt plena. Prīmū ē qz quattuor crucez i quattuor cornib⁹ altaris cōfigunt de aqua benedicta. Altare quidē significat crucē. cuius q̄tuor cornua sūt quattuor brachia i quib⁹ emanat vnda salutis. que qdē vnda quattuor p̄tes mūdi abluit et purgauit. Vel p̄ illas q̄tuor crucez d aqua bñdicta significat qz xps mūdauit p sanguinez sue passiois q̄tuor elemēta. Mūdauit enim ipm aerē: qz nō sub tecto: s; i aere pati voluit. Mūdauit aquā p illā aquā que de suo latere pfluxit. Mūdauit terrā p sanguinē que in terra effudit. Mūdauit ignē et nō tantū materialē: s; et spūalem cuiusmodi ē ignis tribulatōis que xps et mūdauit: qz cum mīnorē fecit: ex eo qz illo igne examiat⁹ fuit. ps. Igne me examinasti: et nō est inuenta in me iniquitas. Vel per illas quattuor crucez significat qz passionem christi et eius crucē q̄ drupliciter portare debemus. s. i facie per assiduā impressionez. in ore per confessionē. in corpore per mortificationez.

et in corde per deuotōem. Scōm est: qz ep⁹ altare psecradū septē vicib⁹ circuit. Per illos autē septē circuitus significat illos septē circuitus quos xps fecit p altaris nri. i. cordis nri scificationē. Prīmus ē quo de celo venit in vterū virgīnis. Scōdus ē quo d vtero venit in p̄sepium. Tertius ē quo d p̄sepio venit in mūdus. Quartus ē quo de mūdo ascendit in patibulum. Quintus ē quo de patibulo descendit in sepulchrum. Sextus ē quo de sepulchro descendit in lībum. Septimus ē quo d lībo resurgēs ascendit in celus. Tertū ē qz ipm altare septē vicibus euz aqua benedicta et isopo aspgit. Isopus nāq; ē herba pua cala et fleumatis purgatiua s; Macronē d vtu tribus herbarū i li. ex metro pposito. Et significat xpm qui ē paruus per hūilitatē. vt habet ysa. ix. Paruulus natus est nobis. Validus per charitatē. Joan. xv. Maiorē hac dilectōem nemo h̄z zc. Et ē purgatiuus faciēs nobis magnā puritatē. Heb. i. Purgatōem pctoz faciēs. Ab ista isopo pfluxit septē aque aspsiois. i. septē sanguinis effusioes. Quarū prīma pfluxit in circūcisioe. Scōda in sudatiōe. Tercia in corpis flagellatiōe. Quarta in capitis coronatiōe. Quinta in manū pforatiōe. Sexta in pedū crucifixiōe. Sc̄ptima in lateris aptiōe: Vel illa aq̄ significat aquā baptismalē qua altare cordis nri aspgit et mūdauit: que iō septies aspgitur: qz in ipso baptisimo septē dona spiritus sc̄ti datur. Quartum est: qz i cēsum in ipso altari cōcremat. per qz significat ipz sacrificium in ara crucis oblatum. Et sicut fum⁹ incēsi exit a carbone accēso et in altus ascendit et odorez redit. Sic fumus huius sacrificij pcessit a xpo inflāmato igne amoris. passionis et cōpassiois. Ascēdit vsq; i celus Epoca. vij. Ascēdit incensoz fumus in p̄spectu dñi de manu angeli. i. xpi qui fuit nunci⁹ dei patris. Et iō fecit odore magnū Eph. v. Tradidit semetipm p nobis oblatōem et hostiaz deo in odore suauitatis. Vel per illam p̄crematōem incēsi significatur: qz illi qui ad altare accedūt debent habere oratōem ad instar incēsi sc̄l; seruētē. ascendētē. et redolentē

Seruentem. s. calore charitatis. Apoca. viij. Data sunt ei incensa multa. Et infra Et accepit angelus thuribulum et impleuit illud de igne altaris. Ascendentem levitate humilitatis. Eccle. xxxv. Oros huiusmodi se penetrat nubes. Redolentem odore mundicie et puritatis. Apoca. v. Habentes singulis cytharas: et phialas aureas plenas odoramentorum etc. Quintum est quod ipsius altare chrismate ungitur. Ad significandum quod ipsa crux fuit unctura sanguine christi qui patre odore recreavit: et spiritum ad misericordiam delinuit et nobis suam benedictionem dedit. Christina namque fit ex balsamo et oleo: et utroque benedictio. vel per hoc significat quod illi qui ad altare accedunt debent habere balsamum redolentis fame. ij. Cor. ij. christi bonus odor sumus. De omni loco oleum pietatis et misericordie. Eccle. ix. Oleum de capite tuo non deficiat ad benedictionem gratie proficientis. ps. Et tunc benedictionem dabit legislator: sicut de virtute in virtutem etc. Sextum est quod mundis panibus opif. qui panes sic debent esse gloriosi et preciosi quod nullam habeant maculam vel rugam et nullam deformitatem. Panes enim altare ornantes sunt boni clerici ecclesiam decorantes. ysa. xlix. Utinam ego dicit dominus: quod omnibus his velut ornamento vestieris. Eph. v. Exhibere sibi ecclesiam gloriosam non habentem maculas: neque rugam: aut aliquid huiusmodi. Clerici enim non debent habere maculam in cogitatione. nec rugam in intentione. nec aliquid deformitatis in opere. sed debent esse gloriosi in fama et opinione. Secundo ponit sanctificationis effectus. cum dicit. scilicet secundum sanctum. Ipsius enim altare sanctum dicitur: quod scilicet sacramentum in eo consecratur. Scilicet namque est idem quod mundus firmus et sanguine tinctus. Est igitur ipse sacramentum in altari scilicet: primo quia nos mundat. Heb. ix. Sanguis christi emundabit conscientiam nostram etc. Apoca. viij. Laverunt stolas suas et dealbauerunt eas in sanguine agni. Ex quibus videtur quod sanguis christi mundat lauat et dealbat. Mundat ab actuali. lauat ab originali. dealbat a vetali. In huiusmodi significatone christus sanguinem fudit de manibus ut lauaret actuale. de latere ut lauaret originale. de pedibus ut lauaret

ventale. et Secundo altare dei sanctum quod nos firmat. s. per sacramentum. Facit. n. nos firmos et fortes in aggrediendo ardua. Hoc significatum est. s. Macha. vi. ubi dicitur quod elephantis ostenderunt sanguinem vultus ad acendum eos ad prelium. Facit nos firmos suffere reus adversa. Heb. xij. Recogitate eum quod tale sustinuit a peccatoribus adversus semetipsum contradictionem ut non fatigaretis alii vestris deficientes. Facit nos firmos perseveranter continuando fortia. iij. Regum. xix. Ambulavit in fortitudine cibi illius etc. ps. Panis cor hominis confirmet. De his exemplum habemus in christo qui magnanimiter aggressus est ardua et crucem ascendit. Constantiter sustinuit adversa quam vulnera fortiter toleravit et perseveranter obtinuit fortia. sed quam de cruce descendere noluit. et Tertio sacramentum dei sanctum quod sanguine suo nos tingit sed quam sue passionis memoriam nobis imprimat agendo non solum intellectu per meditationem. Deut. vi. Meditaberis sedes in domo tua et non affectum per desiderium et devotionem. Job. xxxix. Pulli eius lambunt sanguinem et tota vita nostra per imitationem. i. Pet. ij. Christus passus est pro nobis: vobis relinquit exemplum etc. Sermo. cccv. De celebratione missae sermo primus.

O Edit in celebrationibus deus etc. Eccl. xlvij. Ista verba fuerunt verba dei dauid propheta et prout venientius dicit de beato Gregorio papa. qui missae celebrationem pulchre et decore ordinauit: et ipsum ministrum celebrantem pulchro habitu insigniuit. et Ut deamus ergo quod decorus sit habitus ministrorum. et Secundo quod decora sit celebratio ministerii. Ad ministerium namque in suo habitu debet decorus. et Primo quod in capite coronas decora debet habere. In quasi quod dem corona tria sunt. s. pilorum abrasio. capillorum detractio. et forme sperice figuratio. Abrasio autem pilorum in superiorum parte capitis fit ad inveniendum quod inter ipsos ministros et deum nihil debet esse medium. sed immediate debet deo uniri per vinculum charitatis. per idem pietatis voluntatis. et per opera pietatis. Ad misericordiam enim maxime deo coniungit hominem. Capillorum eius detractio super aures fit. ad inveniendum quod omnia temporalia superflua de

bent refecare: et supfluas cogitatioes abijcere a mente: et ad mandata dei adimplenda auditu libere et expeditu hie. Circularis aut figuratio in modu corone fit: ad inuendū q̄ sūtre deo regnare est: et q̄ sūt ministri illius q̄ p̄ncipio caret et hinc: et q̄ d̄ corona sacerdotalis dignitatis p̄uēturī sūt ad coronā eterne felicitatis. ¶ Secūdo d̄z amictū in capite assumē tāq̄ galeam spei: q̄ d̄z ad altare accedē cū spe et fiducia obtinendū. i. Thes. v. Induti galeam spei salutis. ¶ Tertio d̄z iduē albā tāq̄ lorice salutis. Eph. vi. Induti lorica iustitie. Sicut. n. lorica hoīez vndiq̄ tegit: sic iustitia cū alijs suis v̄tutibus vndiq̄ aīas tegit et munit. Prudētia. n. aīas munit ab anteriori vt prouideat de futuris. Iustitia a posteriori vt prouideat de futuris et satisficiat de p̄teritis. Temperātia a dextris ne alliciat i p̄p̄is. Fortitudo a sinistris: ne succubat i aduersis. ¶ Quarto d̄z cingi a cingulo castitatis et munditie. Eph. vi. State ergo succincti lūbos v̄ros in veritate. et. i. Pet. i. Succincti lūbos mentis v̄re. ¶ Quinto d̄z accipe manipulū tāq̄ scutū fidei. Eph. vi. In oib̄ sumētes scutū fidei et. Ipm aut manipulū in manu sinistra ponit: q̄ scutū i sinistra pte portat. ¶ Sexto d̄z accingi stola tāq̄ ense et gladio ancipiti: q̄ est gladius verbi dei: vt scidat verbo et exēplo. Heb. iij. Uiuus ē imo dei et efficac̄ et penetrabilior oī gladio ancipiti. ¶ Septimo p̄ planetā siue casulā q̄ desup̄ ponit̄ intelligit̄ charitās q̄ super oēs virtutes ponit̄ q̄si carū forma. Col. iij. Sup̄ hec aut oīa charitatē h̄ntes et. Vel p̄ illā planetā intelligit̄ isigne q̄dā q̄d cognoscētia d̄i. p̄ q̄d cuius regis sit miles agnoscat per q̄d mortificatio carnis accipit̄ p̄ quā xpi milites discernunt. Gal. v. Qui aut sūt xpi carnē suā crucifixerūt cūz vitijs et concupiscentijs. Postmodū aut sacerdos sic ornatus et armatus: ad altare accedit. vbi ē tribus alijs armis se munit. i. p̄fessione: vt sit mundus cum dicit: Cōfiteor deo et. Orone vt accedat deuotus cūz d̄: Aufer a nobis dñe et. Et crucis impressione vt maneat securus. Eze. ix. Sup̄ quē videritis thau ne occidatis et. ¶ Secūdo videntur est q̄ decora sit celebratio misterij. i.

misse que q̄des decora est p̄pter multa q̄ ibi sūt q̄ magna p̄tinēt sacra. quoz q̄dā sunt añ p̄secratioes. q̄dā vero sūt in ipsa p̄secratioe et q̄dā post p̄secratioes. An̄ q̄dē p̄secratioes plura sūt que sacra p̄tinent. ¶ Prīmū q̄ sacerdos ad p̄p̄m se manifestat et clara voce ipsuz salutatur. In vna tñ illaz lz se p̄p̄o manifestet. nō tñ clare sed sūmissē dicens: Orate fr̄es et. Ille aut q̄q̄ manifestatioes rep̄ntat q̄q̄ apparitioes q̄bus in ipsa die resurrectōis se discipulis suis manifestauit: vna tñ illarū fuit occulta. i. q̄ symoni petro apparuit. ¶ Secūm est: q̄ sacerdos nō dicit: xps vobiscū: nec iesus vobiscū. sed dicit dñs vobiscū. nā xps et iesus sunt nomē p̄sonale ipsius filij. Dñs aut est nomē cōe cōuentus trib̄ p̄sonis: q̄ dñs p̄: dñs filij: dñs spūs scūs. Et tñ nō tres dñs: s̄ vnus et. Et si dicat: Tota trinitas sit vobiscū. i. p̄ q̄ sua potētia vos p̄firmet. filius q̄ sua sapia vos illuminet. et spūs scūs qui suo amore vos inflammet. Alia rō est: q̄ dñs potentia significat. et id̄ oēm defectum p̄p̄i supplere p̄t et oīa bona p̄ferre. Rom. x. Idē dñs oīuz et diues in oēs q̄ inuocant eū. ¶ Tertū est q̄ nō r̄ndet sibi eo mō q̄ salutatur. Nō enī sibi r̄ndet. Et dñs tecū. sed Et cū spū tuo. ad inuendū q̄ tunc sacerdos totus d̄z esse in spū et spūalis esse et nihil sentire de corpe: vel corpali sollicitudine: sed totū se d̄z dare spūi. i. Cor. xij. Orabo spū: orabo et mente. ¶ Quartū est: q̄ orones in ipsa missa in numero impari dicunt̄. cuius rōnem assignat Bre. q̄ par numer̄ in duo eque est diuisibilis et impari in duo eq̄lia diuidi nō p̄t. Non dicunt̄ ergo in numero pari: q̄ deus diuisionē in oibus detestat. ¶ Quintū est: q̄ ad euāgeliū deportat lumē: thūs et crux ad inuendū q̄ ille q̄ d̄z euāgelizare verbū dei: d̄z h̄re lumē doctrine. i. Pet. iij. Parat̄ semp̄ ad satisfactōem oī petenti vos et. thūs odorifere fame. i. Thimo. iij. Op̄z illuz testimoniū h̄re bonū et. et crucē mortificatōis p̄p̄ie. Mat. xvi. Abneget semetip̄m et tollat crucem suā et sequat̄ me. ¶ Sextū ē: q̄ diaconus signat se in frōte: in ore et in pectore. In fronte: q̄ nō d̄z euāgeliū xpi erubescē. Rom. i. Nō. n. erubescō euāgelium. In ore: q̄ d̄z

In feruenter predicare. In pectore: quod dicitur
 ipse fideliter credere. Rom. x. corde creditur
 ad iustitiam. ore autem confessio fit ad salutem.
 Secundo: sunt quedam in ipsa vel circa ip-
 sas consecrationem. Primum est: quod corpo-
 ralia explicant. Calix est cum patena pa-
 rat. Altare quod dicitur significat crucem: sed corpo-
 ralia significat lintheamina et sudarium quibus
 corpus christi fuerat involutum. Calix si-
 gnificat sepulchrum. Patena vero lapideam
 ad ostium monimentum repositam. Secundum quod
 aqua et vinum miscentur et ipsa aqua benedicitur.
 Misceat eis ipsa aqua dupliciter de causa. Primum
 ad significandum illa duo sacra que de la-
 tere domini nostri proflexerunt. scilicet redemptio
 in sanguine: et regeneratio in aqua. Secundum
 est quod per aquam populus significatur.
 Juxta illud Apoc. xvij. Aquae quas vidit
 isti populi sunt et gentes et lingue. Ideo ergo
 aqua cum vino admisceat: et cum sanguine
 transmutat: ut ostendat quod fideles christo vni-
 untur. Juxta illud Joan. xvij. Ut sint vnum
 sicut et nos vnum sumus. Ideo autem aqua cum
 cruce benedicitur ad ostendendum quod illa talis
 unio populi cum christo facta fuit mediante
 cruce et christi passione. Eph. ij. Ipse est
 pax nostra qui fecit utraque vnum. Tertium est
 quod sacerdos ad consecrationem tripliciter se pa-
 rat. scilicet per purificationem: ablutioem et ora-
 tionem. Purificat namque ad ostendendum quod
 illud sacrificium est deo valde odoriferum.
 Eph. v. Tradidit semetipsum pro nobis
 oblationem et hostiam deo in odorem suauitatis.
 digitos lauat: quod in ipso Dionysius
 in ecclesiastica hierarchia: lotio di-
 gitorum significat mundationem venialium pec-
 catorum: a quibus tunc sacerdos debet esse im-
 munitus. Orat etiam pro seipso dicens. In spiritu
 humilitatis etc. Etiam et orationes aliorum requirit
 dicens: Orate pro me fratres etc. Tertio fuit
 quedam post ipsas consecrationes. Primum est: quod
 corpus christi in tres partes diuidit: ad inu-
 endum quod corpus christi mysticum in tres partes
 est diuisum. Una pars regnat in celo: et
 significatur per illam particulam que ponitur
 in vino consecrato: quod illi beati ab vber-
 tate dei semper sunt ebrii. Alia pars ad-
 huc peregrinat in mundo. Tertia cruciatur
 in purgatorio: et istas duas partes
 alte particule representat. Pro istis igitur
 tribus partibus corporis mystici cor-

pus christi verus sub sacramento offert. scilicet pro
 beatis in gratiarum actione: et pro fidelibus
 qui sunt in mundo: ut sit eis in conseruatione
 ne. pro his qui sunt in purgatorio. scilicet sit eis
 in purgatione. Secundum est: quod post
 sumptionem digitos lauat semel ante con-
 secrationem: ut dicitur est et bis post sumptionem
 vna vice cum vino: ut si aliquid de corpo-
 re christi digitis adhesisset in calice infun-
 dat. Secunda vice cum aqua. Per istam triplicem
 lotionem digitorum significatur triplex mun-
 ditia illorum quod corpus christi perficiunt. Tales
 enim debent habere puritatem quantum ad ma-
 nus quibus ministrant: et quantum ad os per quod
 suscipiunt: et quantum ad cor in quod recipitur.
 Tertium est: quod post missam sacerdos la-
 uat manus. In principio quidem lauat ma-
 nus antequam se induat. Et in fine missae et
 manus lauat. In medio autem missae non ma-
 nus lauat: sed tantum digitos: quod omni tempore siue
 ante missam siue post missam debet esse mundus
 a peccatis magnis. in missa vero a pecca-
 tis paruis. Dionysius. Etenim accedentes
 ad sanctissimum sacramentum mundari proueniunt ab
 intimis anime fantasibus.

Sermo. cccvi. De eodem sermo. ij.

Stare fecerunt cantores contra al-
 tare: et in sono etc. Ec-
 cle. xlvij. David symphonias
 et egregios psaltes circa dei cul-
 tum valde deuotus diuersos et plures psal-
 mos edidit: quos per diuersos cantores cir-
 ca altare decantandos instituit. Cuius exem-
 plo sancti patres diuersos cantores circa altare de-
 cantandos ediderunt et missas vocauerunt.
 Quia vero ibi erat multe pleritutes. id est
 beatus Gregorius. pleritutes refecit: et ipsas
 missas conuenienter ordinauit. et idem in eius
 ordinatione in ipsa missa aliquid exponamus.
 In primis namque in principio missae introi-
 tus decantat. Bi autem introitus ex eo: quod per
 illum tale introitus in missis intrat. Quisquid est. scilicet
 tempore apostolorum missa per ordinem dicitur ichoabaf
 sed postmodum per aliquam lectionem est inchoa-
 ta: sicut adhuc fit in sabbato sancto: et in vigi-
 lia penthecostes. Et postmodum missa incho-
 ata est per aliquem psalmum qui totus cantando
 dicebatur. Sed quod ille introitus nimis erat
 pleritus. id est Gregorius. detrucauit. et de illo psal-
 mo aliquos versus retinuit: et sic per anni-
 culum introitus ordinauit. Introitus autem

De celebratiōe misse.

q clamore ichoaf: repñtat clamores san-
ctoꝝ patrū desideratū xpi aduentus. et
sō geminat vt itētio desiderij oñdatur.
Olim aut iste introitus antiphona voca-
batur. et sic in aliquibus libris atiqs in-
uent. Bñ aut antiphona ab an qd ē cir-
ca: et phonos sonus: qz ē cant⁹ circūfens
psalmos. et gloria pñ: qz ante et post illa
cantat. Et deinde sequit kyrielection. qd
nouē vicib⁹ dñ: qz ad honorē nouē ordi-
num angeloz cantat: quos sic honora-
mus vt ad eoz societate puenire valea-
mus. In tres aut ternarios distiguū et
decantant nouē vicib⁹: qz ageli i tres hie-
rarchias et nouē ordines distinguuntur.
Vel dñcunt illa kyrielection ad honorē
trinitatis. ita qz tria pñ referunt ad ho-
norē trinitatis: ita qz tria pñ referuntur
ad pñem: tria media ad filiū: et tria vltia
ad spūm scūm. Est eim kyrielection idēz
dicē qd dñe miserē. H3 eiz de⁹ magnam
misericordiā multā: et etnā. De duob⁹ pñ-
mis ps. Miserere mei deus s3 magnaz
misericordiā tuā: et s3 mul. et. De tñtia idē.
Cōfitemini dño dñoz: qm i etnā miseri-
cordia eius. H3 igit deus misericordiam
magnā: multā: et etnā. Magnā: quia re-
mittit peccata quantūcūqz sint graua.
Multā: qz remittit quantūcūqz sint nu-
merosa. Eternā: qz remittit pctā quantū-
cūqz sint diuturna. Ita aut triplicē mi-
sericordiā qlibz triū h3. s. pñ filius et spi-
ritus scūs. Et iō ipaz misericordiā a quoli-
bet triū iploramus. Et deinde dñ hymn⁹
agelicus. s. Gloria i excelsis. Quē ageli vs-
qz ad illud bone voluntatis decantauerūt
S3 reliqua alia que sequit addidit san-
ctus. Eleporus papa: qz fuit nonus a
bfo Petro. Quāuis aliq dicūt bñm hy-
lariū illa addidisse. Catabat olim tñ in
pñia missa natalis dñi: s3 postmoduz Li-
rtacus papa instituit qz et in festiuitatibus
decātes. Et iō si dñ aliq votiuā missa de
spū scō: vel de setā cruce: vel de bfa v̄gic
Barla in pñstis diebus: nec glia patri:
nec hymnus agelicus dñ: nec symbolum
dici d3. tñ pñatio ppria dicit pñ: vt inter
pmemorationē et solēnitatē dñia hēatur
Finito glia: sacer dos pplz salutat dicēs
Bñs vobiscū. et chorus rñdet. Et cū spū
tuo. Et iste modus salutadi sup̄us ē ex

Ruth. ij. vbi dñc booz messorib⁹ suis: dñs
vobiscū. Modus at rñdēdi ē sup̄ ex v̄-
bo pauli: qz dixit. i. Thim. vl. Dñs nñ se-
sus xps sit cū spū tuo. Et Postea sacer-
dos dñc orōez qz dñc ē collecta duplici de-
cā. Una ē: qz olz n̄ dicebat nisi pñ mul-
titudine ppli collecta. Alia ē. qz illa orō
petitōez ppli colligit: quā sacer dos deo
offert: et p eis intercedit. Dēs aut fere ora-
tōes p̄clusionē hñt p. dñm nñm et. Ita
duo noia. s. iesus et xps: sunt noia media
toris. Iesus eiz dñc deū hūanatu: s3 xps
dicit hoīem deificatu. Sic igit a sole qz a
lōge ē nō possumus ignē accipere nisi me-
ditate speculo vel crystallo: vel aliq tali.
sic a pre celesti a qz p pñm lōge distamus
nō possumus nisi p mediatorē grāz obti-
nere. Orōne finitā cātat epla qñ sup̄mis-
sio. i. superogatio qz sup doctrinā ipsius
euāgelij qz ē doctrina p̄fectōis superogāt
ad doctrinā ip̄fectoz. Vñ tñ qz epla post
euāgelij legi debēt: qz postior: fuit. S3
dicēduz ē qz p ipaz eplaz significat do-
ctrina legis et ppharū qz doctrina p̄cessit.
Vñ accidit qz sepe loco eplē legi aliq
lectio: vel ppheta de lege et pph̄is. Sic ē
qz subdiaconū tñ vnus acolit⁹ sine lu-
mine p̄cedit: qz ipoz doctrinā pauci sūt
secuti. et nōdū lumē grē aduenerat. De-
inde cātat rñforū qd graduale vocatur.
Bñ aut rñforū: siue qz illa v̄ba v̄bis eplē
aliq mō rñdēt: siue qz nos hīs qz i epla au-
diuim⁹ debem⁹ opibus rñdē. Graduale
vō dñ: vel a gradu locoz: qz i gradu⁹ cō-
sueuerat decantari: vel a gradu v̄tutum.
vñ dñ i ps. s3 iterpratōez agle. Distribut
te gradus ei⁹ i p̄passiōe vt enarretis i p-
genie altera. Nā reuera domus n̄ra cele-
stis multū ē alta. et iō gradib⁹ idigemus.
Et Post hec dñ alla. qz siqdē nomē alla i-
terprat⁹ fm quosdā iubilatio dñi: et repie-
sentat iubilatōez: qz in ciuitate celesti de-
cantat. Juxta illō Thob. xij. Per v̄cos
ei⁹ alla cātabis. Et qz illa iubilatio tāta
erit qz nullus posset ad plenū effari. Ic-
circo nullus iterptū potuit: aut p̄sup̄it
alla iterptari. Sequētie aut h3 nō sint de
more romano. tñ in aliqb⁹ ecclis decan-
tant: quoz vsum p̄mo adinuenit Roge-
rius abbas sancti galli. et Nicolaus pa-
pa sequēti ad missas decantari p̄cessit.

Hermānus etiam theutonicus cōtractus:
 sequentiaz. Sancti spūs affit nobis gra
 tia. composuit et etiam hoc canticū. Al
 ma redemptoris mater. et multa alia
 pulchra inuenit et compilauit. ¶ Post
 hoc igitur euangelium pcedentib⁹ mul
 tis. lumine quoq; et thure et cruce: q; ipa
 doctrina euangelica multos ad fidē cō
 uertit: et lumen vere scientie adduxit: et
 totum mundum odore suauitatis adim
 pleuit: et vexillū sancte crucis in vniuer
 so mundo erexit. Cantatur autē euan
 gelium versus partem aquilonarem: q; virtus
 euangelij illum qui dixit se deo
 in lateribus aquilonis etc. ut de hoc scri
 bitur ysa. xliij. De mūdi ptate elecit. Jo.
 xij. Nunc iudicium ē mundi: nunc prin
 ceps huius mundi eijcet foras. ¶ Lecto
 euangelio cantat symbolum qd dicit a
 syn qd ē simul et bolus. Sunt autē duo
 symbola. Unum ab apostolis cōfectum.
 Lumenim apostoli eēt per mundū di
 uidendi prius in hterusalē cōuenerunt
 de articulis fidei differentes. symbolum
 cōcorditer ediderunt quolibet iporū su
 um bolum. i. articulum ibidē ponente.
 Aliud symbolū qd in missa decantatur
 a trecētis decem et octo patribus in nice
 na synodo editum fuit: vbi non sunt alij
 articuli q; in primo. sed tamen propter
 diuersas hereses succrescentes sunt ma
 gis elucidati. ¶ Post symbolum canta
 tur offertoriū. premisso tamen a sacer
 do dñs vobiscuz oremus. Et tamen sacer
 dos nullā tunc orationē facit: cuius du
 plex est causa scz ad inuendum: q; quan
 do sacerdos appropinquat ad sacrificā
 dum magis indiget in oratione mentali
 q; vocali. Alia q; et si presbyter tunc non
 oret. hortatur tamē populū suū et cho
 rum ad orādum. In quo qdē offertorio
 pplis admonet q; sicut offerūt deo sua.
 sic et offerāt semetipos. Respexit etentz
 dñs ad munera Abel: q; ipse offerebat
 deo se et sua. Ad munera aut Cain dñs n̄
 respexit: quia ille offerebat deo sua. sed
 semetipsum offerebat dyabolo. ¶ Dein
 de prefatio decantat. Et dicitur prefatō
 quasi plocutio: q; in pfatione sacerdos p
 loquitur de sacramenti altitudine. et de
 reuerentia habenda et attentione de

uota. Ibi enim captat sacerdos dei ben
 uolētiam. ut tanto facilius p populo i
 petret dei misericordiā. Sintra pfatione
 cantat. Scūs: qd partim ē sumptū ab il
 lo cārico angelico. de quo dī Ysaie. vi.
 Scūs scūs scūs etc. et ab illo cārico an
 gelico. de quo refert Joānes Bamaſce
 nus. iij. lib. q; cum apud Cōstantinopo
 liz pestilētia magna eēt et pcessio fieret.
 quidam puer subito de medio populi i
 celum est raptus: qui post aliquā moraz
 rediēs dixit se ab angelis quoddā cantū
 cū vdidisse qd mox ut puer ille cātavit:
 pestilentia illa cessauit. Eleuata igit vo
 ce cecinit. Sancte deus: scē fortis: scē et
 immortalis miserere nobis: et mox ois pe
 stilētia cessauit. In calcidonēsi quoq; sy
 nodo fuit cāticū illud approbatū. Hui⁹
 igitur cāticū laus fm Bama. Ex quat
 tuor colligit. s. q; angelus illud docuit.
 ad eius platom pestis cessauit: calcido
 nēsis synodus illud approbauit: et vſa
 bolus ad eius prolationē scindit et disse
 catur. Et partim ē sumptū ex illo cantū
 co puerorū qui dixerūt. Benedictus q
 venit in nomine dñi. Matthei. xxi. Dein
 de sacerdos ad canonem accedit: quem
 sub silentio dicit tribus de causis. ¶ Pri
 mo ut se totum ad interiora colligat. et
 sic illa verba cum maiori attētionē et de
 uotōe dicat. ¶ Secōdo ne porcis et canib⁹
 i. indignis et rētoribus dei secreta pan
 dan. ¶ Tertio ut verba illa sic a popu
 lo in maiori reuerētia et honore habeant
 Sacra naq; q̄to plus ocentant: tanto
 in maiori reuerētia habent. In canone
 autē nō ponunt sancti veteris testamēti
 quilli ad lumbum descenderūt. nec po
 nuntur cōfessores: tū q; tunc non ageban
 tur eoz festiuitates: tum q; de eoz meri
 tis nō a deo certa erat ecclesia. Ponunt
 tamē in canone aliqui martyres. d quo
 ruz merito et causa martyrii omnimoda
 extitit certitudo. Multos autē ibi ec
 clesia ponere noluit: tum ut prolixitatez
 vitaret: tum etiam ne eam errare cōtin
 geret. Nam sicut legi in hystoria eccle
 siastica: heretici cū catholicis qsiq; passi
 fuerūt: et ecclesia ppter psecutiōes tyranō
 rū examinatioes solēnes facere nō vole
 bat. Principaliter autē in canone po

De celebratōe misse.

nūtur apostoli tanq̄ fidei nostre funda-
tores. Consecrata autēz hostia sacerdos
eam in altum eleuat. vt deuoti⁹ videat ⁊
adore⁹ a populo: vt ostēdat q̄ x̄ps. eleua-
tus fuit i patibulo. ⁊ q̄ eleuatus fuit in
celo. ⁊ q̄ eleuabit in iudicio. ysa. liij. Ec-
ce intelliget seruus meus ⁊ exaltabit q̄
ad palmū: ⁊ eleuabit quo ad scdm. ⁊ sub-
limis erit valde: quo ad tertiu. ¶ Sinito
aut canone sequit̄ orō dñica. Cū ista orōe
apostoli missas suas celebrabant haben-
tes altaria parua que secū ferebant. vñd
adhuc rome ostēdit̄ q̄daz altare sancti
petri in quo ip̄e aliqñ celebrare osueuit.
¶ Beinde sacerdos corpus x̄pi in tres
pres frāgit. put papa sergius ordinauit
hec aut fractio nō ē in corpe x̄pi. s; in so-
lis formis sacralibus. In tres aut fran-
git partes vt ostēdat q̄ illud sacrificiū
ad honorē trinitatis offerit. siue vt ostē-
dat q̄ in x̄po fuerūt tres substantie. s. ca-
ro. aia. ⁊ deitas. siue vt ostēdat q̄ offer-
tur p corpore x̄pi mystico. q̄ i tres pres
saluadoz diuidit̄. s. virgines: continentis:
⁊ iugatos. ¶ Beinde sacerdos dicit pax
dñi. s. tres cruces faciēdo cū pre corpis
super calicem. ad innuēdū q̄ p x̄pi pas-
sionē triplicē sumus affecuti paces. s. tē-
poris: pectoris: ⁊ eternitatis. ¶ Post hec
vero cantat̄ agnus dei. q̄ ter dī q̄ agn⁹
ab agnoscedo nomē accepit. X̄ps ergo
ter agnus appellat̄. q̄ sm Innocentium
tertiu. x̄ps in cruce existēs patrem suum
agnouit obediēdo: ⁊ matrē recōmēdan-
do: ⁊ nos patri reconciliādo. Vel dī ter
agnus dei: q̄ ipse x̄pus ter matrē suam
agnouit. s. in humili subiectōe: qm̄ subdi-
tus erat illi vt habet Luc. ij. In vniū
tatōe. Et in sp̄tus diligētī recōmēdatōe.
¶ Beinde cātat̄ cōto que sō cōto dicitur
q̄ in cōicando cantat̄. Et est cātus cōto-
nis cantus letitie. ⁊ ḡaruz actōis p tan-
to sacro suscepta. In fine misse cantat̄ se-
stius diebus. Ite missa est. i. ad ppria re-
dite. Vel ite. i. de virtute in virtutē profi-
cite: quia missa est hostia sacra ad pa-
trem vt pro nobis intercedat. ¶ Hugo
de sancto victore. Ipsa hostia sacra mis-
sa vocari pōt. ¶ P̄mo q̄ transmissa nob
ē a patre per incarnatōem. ¶ Scdo a no-
bis p̄t p passionē. Sicut in sacro: q̄ p̄mo

a patre nobis p sanctificatōem qua i no-
bis esse incepit. Postea a nobis patri p
oblationē qua p nobis intercedit. In
diebus autem fertilib⁹ dī. B̄ndicamus
dño. Et illud ē actio gratiarū p oblato
sacrificio: ⁊ perfecto misse mysterio. In
missa vero p defunctis dī: requiescant
in pace: q̄ sacrificiū illud p eis oblatū
est ad ipsorū liberatōem de purgatorij
pena vt de purgatorio ad v̄ta eternam
gradiat̄ur: ⁊ in pace ppetua regescant.
¶ Sermo. cccvij. ¶ Eodem die ser-
mo tertius.

Tri sono corū dulces se-
cit modos ⁊ c.
Eccle. xlvij. Baud̄ diuersos
dulces sonos inuenit: ⁊ diuer-
sos modos inueniēdi quesuit per quos
laudē dei instituit. Sic ⁊ sc̄us Grego. di-
uersos sonos ⁊ cantus inuenit p q̄s mis-
sas instituit ⁊ ordinauit. ¶ Ipsam enī
missas per diuersos modos inchoauit.
q̄ in tribus linguis eam decātari insti-
tuit. s. in lingua greca. hebraica. ⁊ lati-
na. Qd̄ quidē fecit triplici de cā: ¶ P̄-
ma ē ad representādū istulū dñice pas-
sionis: qui fuit in cruce cōscriptus. Iste
greco hebraico ⁊ latino. ¶ Scda est q̄
iste tres lingue sūt oib⁹ alijs linguis p̄-
cipaliores ⁊ digniores. Iō i hīs trib⁹ lin-
guis missa canit̄: vt v̄ficet qd̄ ē scriptū
Ph̄l. ij. Dis lingua p̄teat̄: q̄ dñi n̄r ie-
sus x̄ps ē in glia dei p̄ris. ¶ Tertia ē ad
ostēdēdū q̄ sc̄a v̄lis ecclesia d̄ oib⁹ ⁊ diuer-
sis linguis ē a sp̄u sc̄o i v̄nitate fidei con-
gregata. Juxta illd̄. Qui p diuersitatem
linguarū cūctarū ⁊ c. ¶ Verba aut greca i
missa sunt kyriceleison. x̄p̄eleison. ¶ He-
braica sūt. amē. alla. sabaoth. ⁊ osanna.
¶ Latina sūt cetera que in missa p̄ferūt̄
Sūt igit̄ verba in greca lingua. ista kyrice-
leison. x̄p̄eleison. Que quidē m̄r eccle-
sia in greco cātari voluit triplici de cā.
¶ P̄ma q̄ missa a grecis ortū h̄uit. iō
m̄r ecclesia huiusmodi v̄ba greca i ecclesia
occidētali decātari voluit. ¶ Scda q̄ in
ter grecos sūma mundi sapia floruit. i.
Lox. i. Iudei signa petūt. greci vero sa-
piētia querūt. ⁊ ideo ecclesia occidētalis
voluit eccleie orientali deferre. ⁊ p̄pter
suā sapiam sibi reuerētia exhibere. Ter

tia ē q̄ lumē fidei primo d̄ grecis ad la-
 tinos venit. Barnabas. n. de grecia ro-
 ma venit. q̄ primo ibi fidē p̄dicauit. pau-
 lus ē grecorū ap̄ls z multi alij discipuli
 de grecia i italia venerūt. z fidē xp̄i ibi p̄-
 dicauerūt. Multū ergo lingua greca d̄
 buit a latina honorari a qua p̄rio lumen
 fidei accepit. 7 Dicunt nāq̄ kyriel. no-
 uē vsibus p̄pter honorē z mysteriū tri-
 nitatis. Est. n. kyriel. idē q̄ d̄nē miserē.
 P̄t nāq̄ attribuit potētia. filio sapia. z
 sp̄it sc̄o gr̄a. 7 Tria ergo p̄ia kyriel. ad
 honores patris cātamus. ad cuius potē-
 tia triplicē misericordiā assequi petim⁹
 Sumusq̄ infirmi ad inchoādum bonū
 fragiles ad resistēdū malo. debiles ad p̄-
 seuerandum in bono. Ideo a patre mi-
 sericordias petimus vt per suā poten-
 tiam nos fortes faciat ad incipiēdū bo-
 num. ad resistendum malo. ad perseue-
 randū in bono. ps. Expecta d̄m virili-
 ter age. q̄ ad p̄mū. z p̄fortes cor tuū. q̄
 ad sc̄m. z sustine d̄m. quo ad tertium.
 7 Tria media xp̄eeleison dicunt ad ho-
 nozem filij. a cuius sapientia triplicē pe-
 timus misericordiā. Nam z v̄lā celestis
 p̄te nescimus inuenire. iō petim⁹ ab ei⁹
 sapientia nobis v̄lā ostēdi. q̄ ipse est via
 Et q̄ p̄ inuentā v̄lā nescimus ambulare
 nec p̄gēdo ad terminū puenire. iō p̄ ipm
 q̄ ē veritas ad seipm petimus p̄duci q̄ est
 v̄lta. vt supra Jo. xiiij. Ego sum via veri-
 tas z vita zc. Tria aut̄ v̄ltima Lhyrie
 eleison dicunt ad honorē z ob reuerentiā
 sp̄is sc̄i. a cuius gr̄a triplicē misericordi-
 am postulamus. Petimus. n. ab eo v̄lā
 nobis gr̄am p̄uenientē. p̄ficientē z p̄su-
 mantē. Prouer. xiiij. Iustorū senista qua
 si lux splēdēs. quo ad gr̄am p̄ficientem.
 vsq̄ ad p̄fectū diē. quo ad gr̄am p̄sumā-
 tē. C̄ Secōdo in ip̄a ponūt verba in lingua
 hebraica. q̄ sūt. amē. alleluia. sabaoth. z
 osanna. Istud aut̄ q̄ d̄r amē. si referat
 ad id q̄d in or̄onibus petit. tūc ē idē q̄d
 fiat. Si aut̄ referat ad p̄clusionis finem
 tūc idē ē q̄d vox ē. s. q̄ deus trinus z vn⁹
 viuat z regnat per oia secula seculorū.
 C̄ Alleluia aut̄ interpretat̄ sublatio siue
 laudatio v̄nt. z p̄tinet triplicē laudem.
 Una ē q̄ laudamus bonū dei q̄d in se h̄z
 Alia ē laus q̄ laudamus bonū dei q̄d in

nobis posuit. Tertia ē laus q̄ laudamus
 bonū dei i sc̄o. cuius festū agimus. Latat
 aut̄ alla cū iocūda z lōga nota. q̄ ista bō-
 na dei sūt lōga. iocūda. z imēsa. Nullus
 n. interpretū potuit ad plēnū alla interpre-
 tari. q̄ deū p̄ tātis bonis non possumus
 sufficiēter laudare. Ecc. xliij. B̄ndicen-
 tes d̄m exaltate illū quātū potestis ma-
 ior ē. n. oī laude. C̄ Sabaoth aut̄ idē est
 q̄d exercitus. Deus q̄d ē d̄ns exercitū
 angelorū. quorū q̄dā h̄nt ipm regē associa-
 re. Apoca. xix. Exercitus q̄ sūt in celo seq̄-
 bant cum in eq̄s albis zc. Alij h̄nt inimi-
 cos regis expugnare. Apoca. xij. Factus
 ē p̄sū i celo. Michael z angeli eius p̄lta-
 bant cū dracone. Alij h̄nt ciuitates z ca-
 stra regis custodire. Isaie. lxiij. Sup̄ mu-
 ros tuos iherusalem p̄stituit custodes zc.
 C̄ Osanna aut̄ s̄m hier. idē ē q̄ salua ob-
 secro. Composit̄ aut̄ ab osy. q̄d ē salua. z
 anna q̄d ē interiecto obsecratis. Dixē-
 rūt. n. istud turbe p̄cedētes. z q̄ sequebāt
 d̄ns Mat. xxi. Quia illi q̄ p̄cesserūt. s. pa-
 triarche z p̄phē z illi qui comitati sūt. s.
 ap̄li. z ēt illud d̄xerūt q̄ sequūt. s. marty-
 res z p̄fessores. z nos cum b̄ndicimus. z
 ab ipso salutē p̄seq̄ obsecramus. C̄ Ter-
 tio in ip̄a ponunt v̄ba in latina lingua
 decātāda que p̄ tres sonos sunt distin-
 cta. Nā tres sunt sp̄es sonorū s̄m Aug. s.
 sonus q̄ fit cū pulsu. q̄ fit cū voce. z q̄ fit
 cū flatu. Ista triplex differētia sonorū po-
 nit in missa in lingua latinorū v̄borū. Ad
 sonū. n. q̄ fit cū pulsu sicut in psalterio p̄-
 tinēt psalmt. In introitu. n. missē sp̄ ali-
 quis versus alicuius psalmi d̄r. z Gloria
 p̄r̄i adiungit. q̄d q̄dē v̄lta p̄r̄i mēna sy-
 nodus adinuenit. z Hiero⁹ de mandato
 Damasi pape in fine psalmorū decantan-
 dū instituit. C̄ Ad sonū aut̄ q̄ fit cū voce
 p̄tinēt or̄ones. epla. euāgelij. z symbolū
 Numerus aut̄ ipsarū or̄onum in missa di-
 uersimode d̄r. Aliq̄n. n. d̄r vna sola or̄o
 vt ostēdat illud ad Eph. iij. Unus deus
 z p̄r̄ oium q̄ sup̄ oēs z p̄ oia z i oibus no-
 bis est. Aliq̄n dicunt tres ad similitudī-
 nē xp̄i q̄ ter legit̄ orasse. Mat. xxij. Ora-
 uit tertio eundē sermonē. Aliq̄n dicunt
 quinq̄ ob honorem quinq̄ vulnē xp̄i.
 Aliq̄n dicunt septē or̄ones vt septē v̄ba
 sp̄is sc̄i ipetrare possimus. z ad similitudī-

De celebratione missae

ne christi. qui oratione sua. s. per se in septem
 personis prebendit. Sed numerus se-
 ptenarius non est excedendus ne fastidium
 generet. et ne sacerdotis interitio nimium
 distrahatur. Dicunt autem iste orationes colle-
 ctæ. quæ ad ipsas populos congregabat et collige-
 bat ut dominicam eucharistiam acciperet. In pri-
 mis uero nunc quæ ecclesia quotquot missæ in-
 tererant concubant. s. numero fidelium ex-
 crescente. statutum est ut tamen diebus dominicis
 sacra comunione accipiant. Postquam autem
 deuotio est diminuta. ordinatum fuit ut tan-
 tum tribus vicibus in anno. s. in paschate
 in penthecoste. et in natiuitate domini comu-
 nicent. Deut. xvi. Tribus vicibus per an-
 num appebit omne masculinum in conspectu domini
 dei. At postquam refriguit charitas. abun-
 dant iniquitas. ordinauit ecclesia sub pre-
 cepto ut omnes utriusque sexus semel in anno
 ad minus compareant. et in paschate recipiat
 sacramentum sicut de presbitero pro-
 pheta ob aliquam rationabile causam duxerit abstinere
 dum. Aliud quod pertinet ad sonum uocis. est
 epistola et euangelium. Epistola tamen euangelio pre-
 mittitur. quia epistola pertinet lac paruulorum. eu-
 angelium uero pertinet solidum cibum perfectorum.
 Doctrina cum apostolorum est quedam intro-
 ductio ad euangelicam ueritatem. Epistolas et
 fecerunt serui. euangelium fecit dominus. Sicut
 ergo seruorum est dominos parere et uiam pre-
 parare. sic et doctrina epistolarum euangelium pre-
 auditibus uiam preparet. Euangelium autem
 diebus festiuis precedit unus cerosferarius.
 sed in magnis festiuitatibus duo. Chri-
 stus namque habet duplicem aduentum. Unus
 fuit mansuetus et humilis. et quasi seruus quo-
 si. uenit in carnem. et istum aduentum tamen unus
 nunciatus precessit. s. Joannes baptista. Mat-
 th. i. Ecce ego mitto angelum meum ante faciem
 tuam. qui preparabit uiam tuam ante te. Alius
 erit ualde sollemnis et festiuus. quasi. s. ad iu-
 dicium est uenturus. et istum aduentum duo nun-
 cij precedent. s. enoch et helyas. De quibus dicit
 Apoc. xi. Dabo duobus testibus meis
 et prophetabunt et cetera. Aliud quod spectat ad sonum
 uocis est ipsum symbolum. Apostoli namque symbo-
 lum ediderunt. de quo symbolo est extractum
 symbolum quod in missa cantatur. Quis namque
 apostolus suum uolumen. s. suum articulum ibidem posu-
 it referat. Petrus namque primum posuit
 dicens. Credo in deum patrem omnipotentem crea-

torum celi et terre. Secundum Andreas dixit
 Et in Iesum christum filium eius unicum dominum no-
 strum. Tertium addidit Iacobus maior
 dicens. Qui conceptus est de spiritu sancto. natus
 ex maria uirgine. Quartum posuit Jo-
 hannes dicens. Passus sub potio pilato. cru-
 cifixus. mortuus. et sepultus. Quintum
 posuit Philippus dicens. Descendit ad in-
 feros. tertia die resurrexit a mortuis.
 Sextum posuit Bartholomeus dicens
 Ascendit ad celos. sedet ad dexteram dei
 patris omnipotentis. Septimum posuit Tho-
 mas dicens. Inde uenturus est iudicare ui-
 uos et mortuos. Octauum addit Ma-
 theus dicens. Credo in spiritum sanctum. Non-
 num posuit Iacobus minor dicens. Sanctam
 ecclesiam catholicam sanctorum comunione. Beck-
 tum posuit Simon cananeus dicens. Re-
 missionem peccatorum. Undecimum posuit
 Judas thadæus dicens. Carnis resurre-
 ctionem. Duodecimum posuit Mathias
 dicens. Uita eterna amen. Ad sonum qui
 fit cum flatu pertinet cantus. Quorum quidam
 cantant in principio missæ. quidam in me-
 dio. et quidam in fine ad significandum quod
 debemus deum laudare per beneficium quod nobis
 dedit in principio. medio et in fine. s. pro
 beneficio creatiois. recreatiois. et glorificatiois.
 De isto beneficio et triplici laude dicit An-
 selmus. Lerte domine quia me fecisti debeo amo-
 ri tuo meipsum totum. quia me redemisti debeo
 amoris tuo meipsum totum. quia tanta promittis.
 debeo amoris tuo meipsum totum. imo tamen de-
 beo amoris tuo plus quam meipsum quantum tu
 es maior meipso. per quo dedisti teipsum et
 cui promittis teipsum. Uel tamen ponunt cantus
 in principio. in medio. et in fine. ad inue-
 dum quod debemus deum laudare tanquam pri-
 cipium. a quo sunt omnia tanquam finem ad quem
 tendunt omnia. tanquam medium per quem conser-
 uant omnia. ut sic verificet quod ait apostolus Ro-
 ma. vi. Ex ipso. et per ipsum. et in ipso sunt omnia.
 ipsi gloria in secula seculorum Amen.

Concludunt Sermones dominicales: quadragesimales: ac de sanctis preclarissimi ac varijs scripturarum doctrinis referti eximij sacre theologie doctoris fratris Jacobi de Voragine ordinis fratrum Predicatorum quondam archiepiscopi Januensis: diligentissime emendati atque cum magna sollicitudine correcti et castigati per viros venerabiles fratres Leonardum Campanum sacre theologie bachelarium ordinis minorum: et fratrem Hieronymum de cherto magistrum studentium sacri ordinis predicatorum. qui fuerunt Papae impressi cura ac impensis Jacob de paucis drapis de burgofracho die 8 Januarij 1500 ad laudem omnipotentis dei ac gloriose virginis Marie Amen.

Ad Librum.

In nunc ne trepida: velut ante: libelle per vires:
 Cesaris et doctas ne vereare manus:
 Perlegat usque licet lectori offendere tantus.
 Editus eximia nesciet arte labor.
 Ingens venturos Jacob sua cura nepotes
 Respiciens: nobis utile pressit opus.
 Atque etiam lectis sanctissima dona tabellis
 Protulit: et tersis scripta legenda notis.

Ad Lectorem.

Hinc varios flores: hinc mox carpere fructus:
 Hinc potes et croceis lilia mixta rosis.
 Sic docet ethereas virtutibus ire per arces:
 Vertice syderis tangere summa poli.
 Ere tibi paruo lector: preclara volenti
 Adulta legenda brevis margine scripta damus.
 Duz legis hec: ne sacra cadant de pectore queso
 Contendas tacito figere dicta sinu.
 Ipsa dabunt celeste tibi conscendere limen
 Et peragent letos oia grata dies.

Registrum.

A Sermones	B scripta sua	P repletionē	V scz cosinas
B vnde sequit	I sus spm̄i rē.	Q aperuit et roie	S agnoscere
L humanitatem	K potestatē	R instar catuli	AA moderno
D sanguinis	Z subtus altare	S tionis: qz	BB forni J.
E mundi per	AS periclitatē	T habitu	LL scholas
S vulneribus	N idest maculas	pedentib⁹	BB ipm̄ serveter
B qz dat intelligi	D Ascendit sumus	X qz ipsaz	

Faint, illegible text at the top of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Faint, illegible text in the middle of the page, possibly bleed-through from the reverse side.

Fragment of text visible through a tear in the paper, including the words "Eplina", "mbolo e", and "Quils na".

[Faint, mostly illegible handwritten text and scribbles on aged, stained paper]

12º

BC

Biblioteca de Catalunya

501.951

sig.

Inc. 52-12º

BIBLIOTECA DE CATALUNYA

1001801400

